VANCOUVER PUBLIC LIBRARY
3 1383 04099 3688
SPE-REF
GRE
221.4
B58si
v.1
Special Collections
Vancouver Public Library

Η ΠΑΛΑΙΑ ΔΙΑΘΗΚΗ

ΚΑΤΑ ΤΟΥΣ ΕΒΔΟΜΗΚΟΝΤΑ.

VETUS TESTAMENTUM

JUXTA SEPTUAGINTA *INTERPRETES.*

DEUTERONOMIJ CAP. 17. vers. 18. 19.

Postquam autem sederit in solio Regni sui, describet sibi Deuteronomium Legis hujus in volumine, accipiens exemplar à Sacerdotibus Leviticæ tribus; & habebit secum, legetq; illud omnibus diebus vitæ suæ.

P. Berchet del. *M. V.r Gucht Sculp.*

SEPTUAGINTA INTERPRETUM

TOMUS I.

Continens OCTATEUCHUM;

QUEM

Ex antiquiſſimo MS. Codice ALEXANDRINO accuratè deſcriptum,

Et ope aliorum Exemplarium, ac priſcorum Scriptorum,

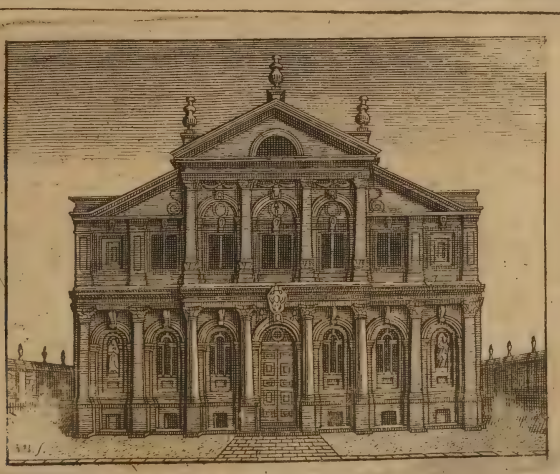
Præſertim vero *Hexaplaris* Editionis *Origenianæ*

Emendatum atque ſuppletum,

Additis ſæpe *Aſteriſcorum* & *Obelorum* ſignis,

Summa cura edidit

JOANNES ERNESTUS GRABE S.T.P.

OXONII,

E THEATRO SHELDONIANO.

Proſtant venales apud *R. Smith*, Bibliop. in Cambio *Exonienſi*.

Anno Chriſti M DCC VII.

Imprimatur.

GUIL. DELAUNE,

Vice-Can. OXON.

Augusti. 31. 1706.

SERENISSIMÆ AC POTENTISSIMÆ

PRINCIPI

ANNÆ,

D. G. Magnæ Britanniæ,
Franciæ & Hiberniæ

REGINÆ,

PIÆ, FELICI, AUGUSTÆ.

DUM *ea mihi felicitas obtingit, ut* SERENISSIMAM MAJESTATEM TUAM *publico ſalutare liceat alloquio, omnes procul dubio æquum cenſent, ut debitis laudibus con-*

omnium Potestatem suspicari cœperint, licet credere ac suspicere nolint. Atqui cum Tu, SERENISSIMA REGINA, *omnes istos prosperos successus pro eximia pietate Tua supremo adscribas Numini, hincque maximo eosdem modereris temperamento, decet utique orationem meam ad modestiam moderationemque Tuam submittere, ac Divinam magis prædicare sapientiam atque virtutem, quàm Tuam laudibus coram dictis prudentiam atque potentiam celebrare, licet ad utramque omnis pene obstupescat orbis.*

Istam itaque sinceram erga DEUM *pietatem Tuam, qua omnia plane secunda obtines, ac quodammodo mereri videris, debito potius extollerem elogio, nisi & hæc tanta esset, ac in tot sacra tam publica quam privata sese diffunderet exercitia, ut singula ne quidem noscere, aut nota*

mente

mente colligere, multo minus ediſſerere iſta, ac verbis complecti poſſim. Id igitur ſolum pietatis genus, quod munifica erga Sacerdotes DEI *liberalitate oſtenditur, memorabo; qua ſicut Tu præ aliis Regem omnis terræ honorasti, ita vix aliter fieri poterat, quin Is viciſſim Te peculiari dignaretur honore. Et ſane cum ante triennium primitias Eccleſiaſticorum beneficiorum, ſacras omnino, ſacrorum* DEI *Miniſtrorum, eorumque valde indigorum, liberaliori ſtipendio benigniſſime deſtinaſſes, mox animo cogitabam, & ore proferebam*: quod quandoquidem Tu, REGINA OPTIMA, dares DEO gloriam, quam nemo Deceſſorum Tuorum ipſi tribuit, DEUS itidem Tibi redditurus ſit gloriam, quam nulli ante Te Regi conceſſit. *Neque vanum hoc fuit augurium: ſiquidem omnes qui ante Te fuerunt,*

celsissimi licet, fastigii tamen Tui collatione quasi deprimuntur, ac quod olim de SALOMONE *memoriæ proditum fuit, jam de Te verissime scribi potest,* DEUM Tibi dedisse gloriam & divitias, ut nemo inter Reges, *Magnæ saltem Britanniæ,* ante Te similis Tui fuerit cunctis retro diebus*: *adeo ut sicut ad aureum illius splendorem videndum procul advenit Regina, ita ad* SERENISSIMAM MAJESTATEM TUAM *è longinquo accesserit Rex, opum Tuarum non modo spectator, sed & particeps factus. Tantæ enim istæ sunt, ut immensis hucusque impendiis ac innumeris suffecerint erogationibus, atque cum tam multa in subsidium aliorum sis elargita, omnia tamen Tibi supersint, nec quicquam deesse queat: quippe Tuum in subditos imperium tanta indulgentia exerces, ut cum civibus Tuis, quasi cum liberis*

* 1 Reg. 3. 13.

liberis Mater benigniſſima vivas, ac cum nihil ab illis auferas, illi omnia ſua ac ſemetipſos Tibi tradere ſint parati. Ecce quam largiter Tibi remuneratur is, qui eſt ſuper omnia dives, iſtud quo ſervos ejus dotaſti munus! Sed unicum modo nominavi REGIÆ *Tuæ erga ſacra munificentiæ exemplum; atque ſi ad alia pergerem, in ampliſſimum hic quoque excurrerem campum, pluraque mihi occurrerent, quam quidem numerare, multo minus dignis ea laudibus exornare poſſem.*

Quapropter cæteris omnibus miſſis, ad eximiam Tuam, AUGUSTISSIMA REGINA, *erga me liberalitatem mea ſe convertat oratio. Inter ipſa ſcilicet feliciſſimi* REGNI *Tui auſpicia, mihi nihil quicquam de Te merito, atque in ditione Tua peregrino, magnificum largiebaris ſtipendium, eo unicè mota, quod ab*

uno atque altero Mecænate accepisses, me officii Ecclesiæ DEI *& Reipubl. literariæ pro modulo meo, quamvis tenui valde ac exiguo, præstandi studiosum esse. Ex singulari igitur Tua erga* DEUM *pietate hoc in me proficiscebatur beneficium, quod quantopere* TER OPTIMO MAXIMO *placiturum esset, vel ex proprio cordis mei motu atque affectu colligere poteram; in quod quam altè istud descenderit, quamque devotum* SERENISSIMÆ MAJESTATI TUÆ *reddiderit animum meum, vix verbis exprimere possum. Id tantum dicam, quod cum omnes Te sospitem ac incolumem optent, quia Tu omnes præstas, ego licet exterus, nulli tamen indigenarum hoc erga Te pietatis officio me secundum esse putem, nec ullam abire patiar diem, qua non publica privatave pro salute Tua vota debite fundam.*

dam. Verum cum haud sufficiens videretur istud grati erga te animi testimonium, hinc mox mentem ad Opus quoddam advertebam, quod & ad supremi præcipue NUMINIS *gloriam tenderet, & ad* TUÆ AUGUSTISSIMÆ MAJESTATIS *honorem simul collimaret. Atque vix aliud ad utrumque istum scopum æquè accommodatum sese mihi offerre potuisset, quam quod in manus suscepi, cujusque priorem partem* DEI *gratia atque auxilio absolutam jam edo. Etenim exhibet hic Liber sacra* DEI *vivi & veri oracula, per Mosen fidelem ejus servum, hujusque successores sancto actos spiritu, dicta atque scripta, seu potius primam antiquissimamque eorum Interpretationem, etsi non eadem Divina, uti quidam existimarunt, singulorum verborum inspiratione, peculiari tamen, quantum ad totius*

Operis œconomiam, providentia certissimè factam, ista quidem lingua, quæ per cunctas innotuerat nationes, ac isto tempore, quo salus earundem appropinquabat, ut omnes gentes, quæ hucusque in tenebris & umbra mortis sederant, in hac verbi divini lucerna Lumen suum ac splendorem Vitæ videre possent, absque clara ista Interpretatione tabulas Veteris Testamenti prorsus non, nec bene novi Fœderis Scripta intellecturæ. Hæc ipsa est Græca Scriptura, quam S. Apostoli eorumque successores in Ecclesiis legerunt, quamque primævi fideles in tanto habuerunt pretio ac honore, ut potius vitam deponerent quàm eam indignis profanisque infidelium manibus traderent malè tractandam. Verum ego sacrum hunc Librum jam sacræ dignissimæque offero Dextræ, quæ de-

bita

bita fide ac veneratione eum ſuſcipere, ac data divinitus poteſtate contra impios ejuſdem contemptores defendere novit, quæque brevi, ſpero, adverſus omnem humani ſpiritus altitudinem, ſummum DEUM *ejuſve Verbum proterve & inſolenter deſpicientem ac exſibilantem, ſeſe extollet, cumque inſipientes homunciones prohibere nequeat, ne in corde ſuo clanculum ad propriam perditionem dicant*: non eſt DEUS, *vel* non eſt DEI Verbum, quo arcana ejus revelantur, *ora tamen illorum comprimet ac manus cohibebit, quo minus verbis vel ſcriptis talia aperte proferant vel inſinuent in perniciem aliorum. Neque vulgare eſt quod* TIBI, SERENISSIMA REGINA *trado, laudatæ Scripturæ Exemplar, ſed omnium, quæ erudito orbi innotuere, antiquiſſimum pariter atque accuratiſſimum.*

Miſſum

piis factas continentem, ea qua possum mentis intentione precor, ut illis junctim in Te cœlitus delapsis tota replearis, hæque omnes in Te penitus impleantur. Dumque inter alia sacrum Debboræ *ac* Baraci *Hymnum manibus Tuis insinuo, ex animo opto, ut quemadmodum præteritis annis* TIBI *ac fortissimo invictissimoque Exercitus Tui Duci* Marlburio *illud iterum iterumque concinendi occasio feliciter obtigit, ita & imposterum idem læto ore cantare pergatis, usque dum pax, qualem poscis, a* DEO *per Te Tuis reddatur, ac de Europa, si non omni, ea saltem quæ Tuo contermina est* REGNO, *dici possit, quod continuo post laudatam Oden sequitur scriptum*: Quievitque terra. *Atque quod* Debbora *in fine Cantici sui fecit votum, ut* omnes qui DEUM diligunt, rutilent sicut Sol splendens in ortu suo;

idem

idem ego ad ultimum de Te nunc facio, ſemperque faciam, ut nempe inſtar ſplendidiſſimi Solis per totam vitæ Tuæ diem, utinam longiſſimam, fulgeas, ac poſtquam ſera tandem veſpera è Regno Progenitorum Tuorum in his terris deceſſeris, tanquam Sol reſplendeas in Regno Patris Tui in cœlis. Ita ex imis præcordiis precatur.

SERENISSIMÆ MAJESTATIS TUÆ

Humillimus ſervus

JOANNES ERNESTUS GRABE.

ſe, qui cum ſint Textui Maſoretico maximè infenſi, Authoritati LXX. plurimum tribuere videri volunt; quales hoc ſæculo fuere Morinus & Capellus, viri ſanè docti, ſed hypotheſibus ſuis nimis addicti, & ingenio ſuo nimium plerumque tribuentes. Quàm autem feliciter Seniores illi S. Scripturam ſint interpretati, vel inde luculenter apparebit, ſi conſideremus quàm infeliciter fuerint malæ interpretationis accuſati. S. quidem Hieronymus paſſim hanc Verſionem vituperat, ejuſque autoritatem labefactare conatur; ſed ſæpenumero ſine ratione. Legimus Gen. 25. 8. ויגוע וימת אברהם quæ verba Seniores in hunc modum tranſtulerunt: ᾧ ἐκλείπων ἀπέθανεν Ἀβραάμ. S. autem Hieronymus breviter hunc locum ita repræſentat: *Et mortuus eſt Abraham*, ſtatimque ſubjungit: *Malè in LXX. Interpretibus additum eſt*, Et deficiens Abraham mortuus eſt, *quia non convenit Abrahæ deficere & imminui.* At neque *malè additum*, neque quidem *additum* eſt. Quis enim neſcit & ויגוע in Hebræo legi, & גוע rectè reddi per τὸ ἐκλείπειν, quod vocabulum non *imminutionem* Abrahæ, ſed Euphemiſmum continet, & placidam ac quietam mortem denotat. Ita certè Onkelos & Jonathan reddidere ואתנגיד ומית, & V. Interpres hic S. Hieronymum deſeruit, tranſtulitque: *Et deficiens mortuus eſt.* Eſt igitur τὸ ἐκλείπειν Græcis Interpretibus *expirare*, *mori.* Quod non erat exagitandum, ſed obſervandum potius, idque ad intelligendum S. Lucam, apud quem c. 16. 9. Chriſtus ita loquitur: Ποιήσατε ἑαυτοῖς φίλους ἐκ τοῦ μαμωνᾶ τῆς ἀδικίας, ἵνα, ὅταν ἐκλίπητε, δέξωνται ὑμᾶς εἰς τὰς αἰωνίους σκηνάς. Licet enim & Alexandrinus & Cantabrigienſis MSS. aut

ἐκλείπῃ

ἐκλείπῃ aut ἐκλίπῃ legant, quam lectionem etiam Syrus est secutus cum Æthiopico, non dubito tamen quin ἐκλίπητε, ut reliqui omnes legunt, primo scriptum fuerit, & mutatum in ἐκλείπῃ ab iis qui hunc τὸ ἐκλείπειν sensum non observassent: est enim ὅταν ἐκλίπητε Vulg. V. *cum defeceritis*, loquendi modo LXX. præsertim familiari, *cum moriemini*, sive ut recte Theophylactus, ἵνα ὅταν ἐκλίπωμεν, καὶ ἀναχωρῶμεν ἐκ τοῦ βίου.

Ita Gen. 26.17. Veteres ex Græco Latini: *Et abiit inde Isaac, & venit in vallem Gerarum, & habitavit ibi.* Ad hæc S. Hieronymus: *Pro* valle torrentem *habet in Hebræo*: scilicet בנחל־גרר. At נחל tam *vallem* significat quam *torrentem*; locum nempe depressum, sive aquis coopertus, sive nudus sit. Nulla igitur causa à voce Hebræa, ob quam non tam *vallis* quam *torrens* verteretur. At rationem affert Doctissimus Pater ex contextu, miram sane: *Neque enim Isaac, postquam magnificatus est, in valle habitare poterat.* Neque hac importuna objectione contentus, ad vers. 19. *Et foderunt pueri Isaac in valle Gerarum, & invenerunt ibi puteum aquæ vivæ*, hæc annotat: *Et hic pro* valle torrens *scriptus est. Nunquam enim in valle invenitur puteus aquæ vivæ.* Mira quidem hæc Philosophia; mirum hæc à S. Hieronymo profecta, cujus Psalmorum versio juxta Hebraicam veritatem habet: *Qui emittis fontes è convallibus.* Psalm. 103. 10. Frustra igitur hic sugillantur LXX, nec bene Vulgatus Interpres eos reliquit, ut S. Hieronymum sequeretur; unde Commentatorum pueriles errores pullularunt.

Legimus Genes. 28. 19. ואולם לוז שם העיר לראשנה LXX. καὶ Οὐλαμλὲζ ἦν ὄνομα τῇ πόλει τὸ

τὸ πρότερον. Ad quem locum hæc habet S. Hier. in Traditionibus Hebraicis: *Ridicule quidam verbum Hebraicum* ulam *nomen esse urbis putant, cum* ulam *interpretetur* prius. *Ordo itaque iste est lectionis*, Et vocavit nomen loci illius Bethel, & prius Luza vocabulum erat civitatis. *Antiquæ omnes Scripturæ verbo* ulam, *sive* elem *plenæ sunt, quod nihil aliud signat nisi* ante, *aut* prius, *vel* vestibulum, *sive* superliminare, *vel* postea. At ἐλὰμ hic non est nomen urbis, sed pars nominis: ut cum apud Strabonem legimus, μεταξὺ δὲ Πολίχνης καὶ Παλαισκήψεως ἡ Νεακώμη. Πάλαι non est nomen urbis, sed Σκῆψις additum urbem significat, quæ LX. stadiis superius steterat quam postea ἡ νέα Σκῆψις, ut Strabo loquitur. Neque ulla ex diversis significationibus τῆς אולם huic loco convenit; non *vestibulum*, sive *superiminare*, non *postea*, imo nec *ante*, aut *prius*; illud enim hic לראשונה. Relinquitur igitur ut pertineat ad nomen urbis, quod LXX. potuit esse notissimum, qui DC. annis ante S. Hieronymum vixere. De hac Urbe ἐλαμλὲζ Eusebius in locis Hebraicis: αὕτη ἐστὶν ἡ καὶ κληθεῖσα Ζαβελὰ, ἡ μετὰ ταῦτα Βαιθήλ. Ita Codex Bonfrerii, sed corruptus, ut ipse suspicatus est. At codex meus MS. κληθεῖσα Λεῦζα, quod sequentia firmant, δεδήλωται ἀνωτέρω· nempe in voce Βαιθήλ· ἡ δὲ τὸ πρότερον ἐκαλεῖτο ἡ Λεῦζα· & in voce Λεῦζα· ταύτῃ ἐπωνόμασεν Ἰακὰβ Βαιθήλ.

Pariter LXX. malæ fidei frustra & sine ratione accusantur, Genes. 13. 13. *Et viri Sodomorum mali, & peccatores in conspectu Dei vehementer. Superflue*, inquit S. Hieronymus, *hic in LXX. Interpretibus additum est*, in conspectu Dei: *Siquidem Sodomorum coloni apud homines*

homines mali & peccatores erant. Ille autem dicitur in conſpectu Dei peccator, *qui poteſt apud homines juſtus videri.* At certe illa verba, *in conſpectu Dei*, non ſunt *ſuperflue addita*, ſed ad interpretandum לִיהוה in Hebræo. Neque mala eſt interpretatio, ſi accipiamus לִיהוה pro לִפְנֵי יהוה. Ita Chald. " קדם, ita Vulg. *peccatores coram Domino nimis.*

Quid quod Doctiſſimus Pater Aquilam *proſelytum contentioſum*, Symmachum & Theodotionem *Judaizantes hæreticos* ſæpe ſequitur, & LXX. Interpretibus præfert, ubi nulla omnino præferendi ratio comparet? Ut Pſal. 89. 7. *Pro eo quod nos diximus* turbati ſumus, *Symmachus & Aquila tranſtulerunt* acceleravimus. Et paulo poſt: *Pulchre autem, non ut in LXX. habetur*, turbati ſumus, *ſed juxta Hebraicum* acceleravimus *dicitur.* Imo vero *juxta Hebraicum* ἐταράχθημεν *turbati ſumus* dicitur; id enim omnino נבהלנו ſonat. Licet enim בהר in Piel aut Hiphil *feſtinare*, aut *accelerare* ſignificet, in Niphal tamen, *ſubito terrore percelli*, & *conturbari* denotat. Ut Pſal. 6. 3. רפאני יהוה כי נבהלו עצמי ונפשי נבהלה מאד ἴασαί με Κύριε, ὅτι ἐταράχθη τὰ ὀστᾶ μου, καὶ ἡ ψυχή μου ἐταράχθη σφόδρα. Quem locum ipſe S. Hieronymus juxta Hebraicam veritatem ita tranſtulit: *Sana me, Domine, quoniam conturbata ſunt oſſa mea, & anima mea conturbata eſt valde.* Et Pſal. 48. 6. נבהלו נחפזו ἐταράχθησαν, ἐσαλεύθησαν, Hier. *conturbati ſunt, admirati ſunt.* Imo quod ulterius obſervandum eſt, ipſe Doctiſſimus Pater, qui in Epiſtola ad Cyprianum ita Verſionem LXX. vituperat, in Verſione ſua juxta Hebraicam veritatem Seniores ſequitur: *Conſumpti ſumus in furore*

rore tuo, & in indignatione tua conturbati sumus.

Gen. 38. 5. Vetus Latina Versio ex LXX. facta: *Hæc autem erat in Chazbi, quando peperit eum.* Ad quæ verba S. Hier. Traditionibus Hebraicis in Genesin: *Verbum Hebræum hic pro loci vocabulo positum est, quod Aquila pro re transtulit, dicens*: Et factum est ut mentiretur in partu, postquam genuit eum. *Postquam enim genuit Selom, stetit partus ejus.* כזבי Chazbi *ergo non nomen loci, sed* mendacium *dicitur.* At nec כזבי in Hebræo legitur; nec *mendacium*, si ita legeretur, significaret, quod est כזב. neque והיה בכזיב exponi possunt, *Et factum est in mentiendo*, sive *ut mentiretur*, cum כזיב infinitivi formam non habeat. *Vocabulum* igitur *loci* agnoscit Onkelos, & cum eo R. Solomon & Aben-Ezra. Eusebius diserte l. de locis Hebraicis, Χασβεί, ἔνθα ἐπήχθησαν. Ita Eus. à Bonfrerio editus; sed rectius MS. noster: χασβὶ, ἔνθα ἐτέχθησαν πᾶς Ἰούδα παῖδες· δείκνυται νῦν ἐν ὁρίοις Ἐλευθεροπόλεως ἔρημος πλησίον Ὀδολλάμ. Frustra igitur hîc Aquila Senioribus præfertur, & vulgata Versio immerito S. Hieronymum est secuta: *quo nato parere ultra cessavit.*

Gen. 2. 8. ויטע יהוה אלהים גן בערן מקדם LXX. Καὶ ἐφύτευσεν Κύριος ὁ Θεὸς παράδεισον ἐν Ἐδὲμ κατὰ ἀνατολάς. Omnia proprie, atque perspicue. Ad hæc S. Hieronymus: *Pro* paradiso *in Hebræo* hortum *habet, id est* gan. At erat hortus ille arborum omni genere consitus, qui certe est παράδεισος. Quod vocabulum & locum hunc sine dubio recte expressit, & ad superiorem sensum in Novo Testamento ideo est accommodatum. *Porro* inquit, Eden ערן deliciæ *interpretantur.* Recte: Ita Hesych. Ἐδὲμ, τρυφή. Et Suidas

v. Πα-

v. Παράδεισον· Ἐδὲμ κὴ τερφὴ ἑρμηνεύεται· lege τρυφή. Ita Patres. *Pro quo Symmachus transtulit*, paradisum florentem. At hoc minus recte; licet enim ערן *delicias* denotet, hic tamen nomen loci est, quod ex adjuncta præpositione patet: גן בערן non est *paradisus florens*, neque בערן ad גן proxime spectat, sed ad יט׳ referri debet. Et nomen loci esse perspicuum est ex iis quæ dicuntur de Caino, Gen. 4. 16. κὴ ᾤκησεν ἐν γῇ Ναΐδ κατέναντι Ἐδέμ. Recte Eusebius de locis Hebraicis: Ἐδέμ, ὁ τῦ θείυ παραδείσυ τόπος εἰς ἀνατολάς· ἑρμηνεύεται δὲ τρυφή. Sed progreditur Doctissimus Pater: *Nec non quod sequitur*, contra orientem, *in Hebræo* mikedem מקדם *scribitur*, *quod Aquila posuit* ἀπὸ ἀρχῆς, *& nos* ab exordio *possumus dicere*; *Symmachus vero* ἐκ προόδυ, *& Theodotion* ἐν προόδοις, *quod & ipsum non* orientem, *sed* principium *significat. Ex quo manifestissime comprobatur, quod priusquam cœlum & terram Deus faceret, paradisum ante condiderat, sicut & legitur in Hebræo.* Plantaverat autem Deus Paradisum in Eden à principio. Ita Doctissimus Pater in sententiam incidit, Judaicorum Interpretum gratiâ ductus, cui nec Judæi ipsi favent.

Ex eodem fonte fluxerunt aliæ adversus Seniorum Interpretationem exceptiones. LXX. Gen. 33. 2. Καὶ διεῖλεν (vel ἐπιδιεῖλεν) Ἰακὼβ τὰ παιδία ἐπὶ Λείαν, κὴ ἐπὶ Ῥαχὴλ, καὶ [ἐπὶ] τὰς δύο παιδίσκας. *Et divisit pueros super Liam, & super Rachel, & super duas ancillas.* Ad hæc verba S. Hieronymus in Traditionibus Hebraicis: *Non, ut plerique existimant, tres turmas fecit, sed duas. Denique ubi nos habemus*, divisit, *Aquila posuit* ἡμίσυσεν, *id est*, dimidiavit; *ut unum*

num cuneum faceret ancillarum cum parvulis suis, & alium Liæ & Rachel, quæ liberæ erant, cum filiis earum. At melius LXX. Hebræum ויחץ transtulerunt *divisit*, quàm Aquila *dimidiavit*; est enim חצה simpliciter *dividere*, in quotcunque partes divisio fiat; ut Jud. 9. 43. ויקח את־העם ויחצם לשלשה ראשים *Et tulit exercitum suum, & divisit in tres turmas.* Et Dan. 11. 4. תשבר מלכותו ותחץ לארבע רוחות השמים *Conteretur regnum ejus, & dividetur in quatuor ventos cœli.* Et quod hoc ipso loco Jacobus divisserit filios suos in tres turmas, ex ipso textu patet: *divisit* enim *super Liam, & super Rachel, & super duas ancillas*, v. 1. *Et posuit utramque ancillam, & liberos earum in principio*; *Liam vero & filios ejus in secundo loco*, (Heb. אחרנים i. primis posteriores) *Rachel autem & Joseph novissimos* (Heb. אחרנים i. adhuc posteriores) *v.* 2. *Et appropinquantes ancillæ & filii earum incurvati sunt*, v. 6. *Accessit quoque Lia cum pueris suis, & cum similiter adorassent, extremi* (Heb. ואחר Chald. ובתר־כן LXX. ἐπὶ μετὰ ταῦτα) *appropinquantes Joseph & Rachel adoraverunt*, v. 7.

Quid quod S. Hieronymus Interpretationem LXX. tanquam impropriam sæpe rejicit, vel quod male ante ipsum fuerit Latine explicata, vel quod eam ipse minus rectè intellexerit. Cum enim hæc Græca Versio prioribus Ecclesiæ sæculis fuerit sæpius translata, idque ab iis factum sit, qui linguæ Hebraicæ ignari, eam cum Textu Authentico conferre non potuerunt; fieri non potuit quin multa aliter Latine exprimerentur, quam Græca verba, quæ Hebræis semper

per respondebant, sonarent. Ut. Psal. 127. 2. τοὺς πόνους τῆς καρπῶν σε φάγεσαι, Veteres transtulerunt: *Labores fructuum tuorum manducabis*; Sensu nullo, *cum in hoc loco non LXX. Interpretes, sed Latini de Græci verbi ambiguitate decepti,* καρπὸς fructus *magis quam* manus *interpretati sint, cum* καρποὶ manus *quoque dicantur, quod Hebræo ponitur* capheca כַּפִּיךָ, ut recte differit S. Hieronymus Epist. 141. כַּף enim proprie *vola*, quæ est καρπός. Plena locutio, 1 Sam. 5. 4. כַּפּוֹת יָדָיו οἱ καρποὶ τῆς χειρῶν αὐτοῦ. Recte Theodoretus: Ὁ δὲ Σύμμαχος, κόπον χειρῶν σε ἐδίων· ὡς εἶναι δῆλον ὅτι καὶ οἱ ἑβδομήκοντα καρποὺς ἐκ τὴν ὀπκαρπίαν ἐκάλεσαν, ἀλλὰ τὸ μόριον τῶν χειρῶν. Quod ideo fuit notandum, quia hic Latini Interpretis error pro correctione fœdam Senioribus corruptionem intulit. Cum enim putarent melius dici *fructus laborum* aliquem manducare, quam *labores fructuum*, etiam Græco textui vim intulerunt, & pro τοὺς πόνους τῶν καρπῶν σε scripserunt τοὺς καρποὺς τῶν πόνων σε, ut in vetustissimo Alexandrino MS. legitur.

Male igitur aliquando LXX. in Latinum sermonem sunt translati, & S. Hieronymus malam Translationem secutus, non Latino Interpreti, sed Senioribus ipsis imputat. Ut Gen. 34. 25. *Et introgressi sunt civitatem diligenter, & interfecerunt omnem masculum.* Ad quæ verba Doctissimus Pater: *Pro eo quod in Græcis legitur* ἀσφαλῶς, *id est*, diligenter, *in Hebræo scriptum est* בטח beta, *id est*, audacter & confidenter. At ἀσφαλῶς non recte vertitur *diligenter*; multo minus eo sensu hic capiendi sunt Seniores, qui Hebraicum בטח optime exprimunt, sive ad Sichemitas, cum Paraphraste Chaldaico, sive ad Jacobi filios referatur. Est enim בטח proprie

ἀσφάλεια,

ἀσφάλεια, id est, non *diligentia*, sed *securitas*; & לבטח sive, per ellipsin, בטח ἀσφαλῶς, *secure*; ut Levit. 26. 5. וישבתם לבטח בארצכם καὶ κατοικήσετε μετὰ ἀσφαλείας ἐπὶ τῆς γῆς ὑμῶν. Habitabant Sichemitæ בטח *secure*, nihil mali metuentes; & ingressi sunt Jacobi filii, בטח *secure*, id est, sine periculo.

Legimus Gen. 49. 21. Νεφθαλὶ στέλεχος ἀνειμένον, διδιδὸς ἐν τῷ γεννήματι κάλλος. Quæ verba sic Latine exhibet S. Hieronymus: *Nephthalim virgultum resolutum, dans in generatione pulchritudinem.* At neque στέλεχος *virgultum*, neque ἀνειμένον *resolutum*, neque γέννημα *generationem* significat. Ita Græcis Latina minime respondent. Melius multo Latine versa extant apud Ruffinum l. 2. de Benedictionibus: *Arbor remissa*, al. *emissa*, (*vel ut nostra exemplaria habent*) *vitis diffusa, proferens in fructibus decorem.* Et rursus: *vel arbor diffusa, vel vitis.* Apud S. Ambrosium: *Nephtalim vitis remissa, porrigens in germine decorem.* Στέλεχος certe non est *virgultum*, quod proprie est à virgula, ut à *salice salictum.* Gloss. *Virgulta*, βλασήματα, θάμνοι & Græco Lat. βλάσημα, *germen, virgultum.* Hîc autem στέλεχος aut arbor ipsa, aut ejus truncus, ex quo τὰ βλασήματα seu *virgulta*: אילה enim *arbor.* Ἀνειμένον etiam non *resolutum* est, aut *remissum*, sed ab ἀνίημι, quod *emittere* & *proferre* denotat, & ad plantas cum spectat, germinationem significat, & Hebræo שלחה optime respondet; ut Psal. 80. 12. תשלח קצירה עד ים; & Ezek. xvij. 6. ותשלח פארת καὶ ἐξῆκε *emisit propagines*; & Jerem. xvij. 8. ועל יובל ישלח שרשיו Vulg. *ad humorem mittit radices suas.* Ita Dioscorides de Xiphio, *l.* 4. *c.* 2. καυλὸν δὲ ἀνίησι πηχυαῖον, καρπὸν δὲ στρογγύλον, ῥίζας ϛ. Est igi-

tur

tur στέλεχος ἀνειμένον אילה שלחה *arbor* vel *truncus emissus, diffusus, germinans, propagines emittens*: cui optime respondet γέννημα, illud scilicet quod emittitur, sive *fructus*, ut Ruffinus, sive *germen* potius, ut Ambrosius: *ramum* enim vel *frondem* significare videtur, ut respondeat אמיר. Atque ita hæc plana sunt, ut *designet historia, Nephtalim rura possedisse arboribus nemorosa*, ut loquitur Ruffinus. Cum si אילה שלחה cum S. Hieronymo sive *agrum irriguum*, sive *cervum emissum* interpreteris, posteriorem partem vaticinii cum priori vix unquam conciliaveris.

Rebeccam ita alloquitur Jacobus, Gen. 27. 12. Μήποτε ψηλαφήσῃ με ὁ πατήρ μου, καὶ ἔσομαι ἐναντίον αὐτοῦ ὡς καταφρονῶν. Vers. Lat. Rom. *Ne forte attrectet me pater, & ero in conspectu ejus quasi spernens.* Ubi primum μήποτε non est *ne forte*, sed *forte*, idem quod Hebræum אולי; ita enim Græci cum dubitant, loqui solent. At vero quare Jacobus vereatur, ne appareat Patri *quasi spernens*, non video; non hanc expositionem vox Hebræa, non res ipsa admittit, sed alium omnino sensum postulat. Melius fortasse dices כמתעתע ab Aquila versum, ὡς καταμωκώμενος, *ut irridens*, aut à Symmacho, ὡς καταπαίζων, *ut illudens*, quem secutus est Vulgatus Interpres, quàm à LXX. ὡς καταφρονῶν, *ut spernens*. Et rectè quidem, si καταφρονῶν tam frigidè interpretemur. Est sanè ea vocis Græcæ usitata significatio, sed non sola, nec huic loco accommoda. LXX. alibi vocem hanc Hebræam per μωκᾶσθαι & ἐμπαίζειν transtulere, unde suam interpretationem Aquila & Symmachus hauserunt: hîc autem καταφρονῶν potius usurparunt, ut huic loco magis accommodum. Hesych. καταφρονέων, καταδιαλόμενος,

λεύομαι, adversus aliquem consilium capiens, insidias struens, dolosè affectans, ut de Pisistrato loquitur Herodotus: καλαφρονήσας τὸ τυραννίδος, ἤγειρε τρίτον στάσιν, *dolosè affectans tyrannidem, tertiam seditionem excitavit.* Est itaque καλαφρονῶν idem quod ἐπίβουλος, *insidiator, deceptor, impostor, prævaricator.* Ut Prov. 22. 15. Σύνεσις ἀγαθὴ δίδωσι χάριν· ὁδοὶ δὲ καλαφρονούντων (Heb. בגרים *subdolorum, impostorum, callide & perfide agentium,* non autem *contemnentium,* ut vulgo redditur) ἐν ἀπωλείᾳ. Et Soph. 3. 4. οἱ προφῆται αὐτῆς πνευματόφοροι, ἄνδρες καλαφρονηταὶ, *Prophetæ ejus* (non *portantes spiritum,* ut vulgo, πνευματοφόροι, sed פוחזים πνευματόφορες quasi *vento lati, desultorii,* ac) *leves*; *viri* (non *contemptores*, sed אנשי בגדות id est) *prævaricatores.*

Neque tantum LXX. viralis versio ad intelligendum textum Hebræum utilis est inprimis & perquàm necessaria, sed etiam ad ipsum textum confirmandum, etiam eum aliquando, quem nunc habemus Masoretharum diligentiâ conservatum, saltem quod ad literas spectat. Ut Gen. 14. 5. habemus scriptum בהם; at ætate S. Hieronymi legebatur, (ab ipso saltem) בחם. Ita ipse testatur in Traditionibus Hebraicis: *Porro* בחם, *pro quo dixerunt* (LXX.) ἅμα αὐτοῖς, *hoc est* cum eis, *putaverunt scribi per* ה he, *ducti elementi similitudine, cum per* ח *scriptum sit.* Beham *enim cum per tres literas scribitur, si mediam* ה *habet, interpretatur,* in eis; *si autem* ח heth, *ut in præsenti, locum significat, id est,* in Ham. Aliter igitur legebat S. Hieronymus quàm nos nunc legimus: ille בחם, nos בהם. Sed lectioni hodiernæ patrocinantur LXX. Interpretes, qui iisdem literis quibus & nos בהם legerunt, ut & codex Hebræorum Samaritanus;

nus ; neque de loco qui diceretur *Ham*, puto, uſpiam legitur.

Si igitur LXX. Seniorum fama ſine ratione non læderetur, ſi Judaizantes Hæretici ſine cauſa iis haud præponerentur, ſi ipſi ex Græcæ linguæ copia & collatione cum Hebræo codice recte intelligerentur, ſi denique non ſolum quoties ab hodierno Textu diſcrepare videntur, ſed etiam quoties cum eo conſentiunt, ejuſdemque lectionem literariam ſtabiliunt, perpenderemus, eorum Verſionem ad Moſen & Prophetas probè intelligendos plurimum valere, nemo unquam dubitaret.

Secundo, Verſio LXX. viralis magni ſemper æſtimanda, & in promptu Theologis habenda, quo teſtimonia ab Apoſtolis reliquiſque Novi Fœderis Scriptoribus ad probandum, Jeſum eſſe Chriſtum, & veritatem Chriſtianæ Religionis illuſtrandam, ex Veteri Teſtamento deprompta confirmentur, & ab omni exceptione liberentur. *Hoc* enim *generaliter obſervandum, quod ubicunque Sancti Apoſtoli, aut Apoſtolici viri loquuntur ad populos, iis plerumque teſtimoniis abutuntur*, (id eſt, *utuntur*) *quæ jam fuerant in gentibus divulgata*, (ſc. ex Interpretatione LXX.) ut loquitur S. Hieronymus. Et recte quidem obſervatum eſt, Apoſtolos & Apoſtolicos viros teſtimonia ex Græco uſurpaſſe, cum *loquerentur ad populos* ; non tamen hoc cum reſtrictione accipiendum : ad quoſcunque enim loquuntur, aut quocunque modo ſcribunt, ſæpe teſtimonia ex Seniorum Verſione depromunt. S. Irenæus l. 3. c. 25. *Etenim Apoſtoli, cum ſint his omnibus vetuſtiores, conſonant prædictæ Interpretationi, & Interpretatio conſonat Apoſtolorum Traditioni. Etenim Petrus, & Johannes, & Matthæus, & Paulus, &*

& reliqui deinceps, & horum sectatores prophetica omnia ita enunciaverunt, quemadmodum Seniorum Interpretatio continet. Quæ verba licet, quod ad loca spectat, nimis universaliter dicta videantur; quod tamen ad Authores attinet, sunt verissima. Omnes enim plerumque, ubi Vetus Instrumentum advocant, Seniorum verbis loquuntur; neque an recte id fecerint, dubitare nos sinit Spiritus quo scripsere. Hoc autem consilium Dei, qui per Scriptores N. Testamenti loquitur, summâ cum veneratione recipiendum est: testimoniaque ab iis producta omni modo defendere nos potius decet, quàm Apostolos, reliquosque Scriptores sacros, ut aliqui loquuntur, *excusare.*

Legimus Heb. 8. 9. (ubi Apostolus non loquitur ad populos, neque gentes quibus sola Græca Scriptura erat divulgata, sed Hebræos affatus, & Christum Mosi, & Novum Veteri Fœderi præferendum probat.) *Nam si illud prius culpâ vacasset, non utique secundi locus inquireretur. Vituperans autem eos, dicit*: &c. "Οτι αὐτοὶ οὐκ ἐνέμειναν ἐν τῇ διαθήκῃ μου, κἀγὼ ἠμέλησα αὐτῶν, λέγει Κύριος. Quæ sunt ipsissima LXX. verba, ad argumentum Apostoli accommodata, ex Jer. 31. 32, quæ rem ipsam optimè explicant, & discrimen inter duo fœdera ostendunt, & Judæos Legi Mosaicæ adhærentes à Deo rejectos docent. Ubi non est excusandus Apostolus, sed defendenda LXX. viralis versio; quæ authoritate Apostoli corroboratur. Neque hic admittendus est Vulgatus Interpres, licet S. Hieronymum sequutus, qui hunc locum ita repræsentat: *pactum, quod irritum fecerunt, & ego dominatus sum eorum, dicit Dominus*: aut Paraphrastes Chaldaicus, qui reddit, ואנא אתרעית בהון & ego

ego complacui mihi in eis. Hac enim interpretatione non tantum Judæorum rejectio obscuratur, sed etiam Veteris & Novi Fœderis discrepantia tollitur, ut ipsi etiam Interpretes Judaici fatentur. Est igitur omnino Græca Versio defendenda; idque faciendum sine præjudicio textûs Hebraici. Neque enim legendum, cum Capello, נעלתי בם (quod nusquam legitur sed potius נעלתים) neque cum Hugone Grotio dicendum LXX. legisse בחלתי, quæ vox semel quidem reperitur, cum ב conjuncta, Zach. 11. 8. וגם נפשם בחלה בי, quem locum ita interpretati sunt LXX. καὶ γὰρ αἱ ψυχαὶ αὐτῶν ἐπορεύοντο ἐπ' ἐμέ, *siquidem & animæ eorum rugiebant super me,* ut Theodoretus accepit, qui ita sensum expressit: ἐπειδὴν τοίνυν θηριωδῶς μοι προσῆλθον οἱονεὶ βρυχώμενοι, καὶ τὸν ἐμὸν ἀνῶντες σφαγὸν, vel ut in aliquibus libris legitur, ἐπορεύοντο, uti forte legebat S. Hieronymus, qui Latine in hunc modum exhibet: *Siquidem & animæ eorum irruebant super me.* Quocunque modo legas, verisimile non est LXX. Interpretes, qui locum Zachariæ ita sunt interpretati, apud Jeremiam legisse בחלתי. Et Seniores proculdubio בעלתי ἠμέλησα transtulerunt, cum & Judæis asserentibus, & Arabicâ linguâ testante, בער *aspernari, fastidire, repudiare* significet, & contextus ipse hanc significationem postulet.

Insignis locus est Heb. 10. 38. ὁ δὲ δίκαιός μου ἐκ πίστεως ζήσεται· καὶ ἐὰν ὑποστείληται, οὐκ εὐδοκεῖ ἡ ψυχή μου ἐν αὐτῷ. Quibus verbis tanquam fundamento utitur, dum Hebræos ad perseverantiam cohortatur. Sumpta autem sunt ex Hab. 2. 4. ordine tantum inverso, quo melius eos à lapsu deterreat; idque secundum Versionem LXX. Quod ideo fuit notandum, ut perspicere possimus, qualis

lis sit illa observatio S. Hieron. quam ad hunc Prophetæ locum protulit: *Porro quod Apostolus LXX. magis testimonio abusus est ad Romanos scribens*, Justus autem ex fide mea vivet, *& non eo quod habetur in Hebraico, causa perspicua est. Scribebat enim Romanis, qui Scripturas Hebraicas nesciebant; nec erat ei cura de verbis, cum sensus esset in tuto, & damnum ex eo præsens disputatio non haberet. Alioqui ubicunque diversus est sensus, & aliter scriptus est in Hebraico, aliter in LXX, nota eum his uti testimoniis quæ à Gamaliele Doctore legis didicerat.* Ubi observandum primò, legisse S. Hieronymum c. 1. v. 17. ad Rom. *ex fide mea*, cum nec in Græcis, nec in Latinis Codicibus ita nunc legatur, sed *ex fide* tantum. Id autem mirum alicui videatur, quod Doctissimus Pater, qui alibi solum S. Lucam testimoniis ex LXX. deductis, ubi ab Hebræo discrepant, abuti contendit, id nunc de S. Paulo concedat, & rationem reddat, quod Romanis scriberet, *qui Scripturas Hebraicas nesciebant*; ac si Corinthii, Galatæ, Ephesii reliquique magis Hebraicam linguam callerent, quam Romani. Mirum adhuc magis, quod asserat S. Paulum alibi semper ex Hebraico testimonia petere; cum ipse testetur, *Pauli idcirco ad Hebræos Epistolæ contradictum esse, quod ad Hebræos scribens utatur testimoniis, quæ in Hebræis voluminibus non habentur.* Mirum denique, quod solum locum ad Romanos citet, cum hic ad Hebræos multo plura ex LXX. habeat, eaque ab Hebraico, uti à S. Hieronymo intelligitur, multum diversa. Ita enim LXX. Ἐὰν ὑποστείληται, οὐκ εὐδοκεῖ ἡ ψυχή μου ἐν αὐτῷ· ὁ δὲ δίκαιός μου ἐκ πίστεώς μου ζήσεται, vel ut MS. Alex. ὁ δὲ δίκαιός μου ἐκ πίστεως ζήσεται. At aliter sonabant Hebraica,

braica, vertente S. Hieronymo: *Ecce qui incredulus est, non erit recta anima ejus in semetipso: justus autem in fide sua vivet.* Neque hîc *excusandus* Apostolus, sed potius LXX. viralis Versio approbanda ac defendenda est. S. quidem Hieronymus הנה עפלה *Ecce qui incredulus est* transtulit, sensum magis quàm verba respiciens; at cum בו vertit *in semetipso*, alienam plane à mente Apostoli sententiam est amplexus: cum vero idem בו in Commentario referat ad visionem præcedentium, multo adhuc magis cum à LXX. tum ab Apostolo recedit. Verba ejus sunt: *LXX. dicentes*, γράψον ὅραση, *id est*, scribe visionem, *& postea*, si defecerit sustine eum, quia veniens veniet & non tardabit; si subtraxerit se, non placebit animæ meæ in eo, *primum interpretati sunt* visionem *genere fœminino, quæ apud Hebræos generis masculini est. Deinde secundum Hebraicum genus ubi declinatur masculinè*, sustine eum, *&* non placebit animæ meæ in eo, *ipsi quoque masculino genere declinaverunt: cum utique debuerint juxta id quod primum interpretati sunt*, visionem, *etiam in reliquis fœmininum genus ponere* visionis, *ut dicerent*: expecta eam, quia veniens veniet; quod si se subtraxerit, non placebit animæ meæ in ea, *id est*, in visione. Mira hæc quidem explicatio Prophetæ, mira increpatio Seniorum. Neque vero moderna literalis expositio melior est: *Ecce elata est, non recta anima ejus in eo*: quæ quo referenda sint, aut ad quem finem dicta, quis divinare potest? Nos quidem textum Hebræum non solicitamus; sed secundum mentem Seniorum explicandum contendimus: עפל enim non tantum *elatum esse*, sed etiam, *subducere se*, & *occultare* significat; & cum nominis

naturam

naturam induit, non tantum locum *excelsum* & *munitum*, sed etiam *obscurum*, *absconditumque* denotat; ut 2 Reg. 5. 24. ויבא אל עפל ἦλθεν εἰς τὸ σκοτεινὸν, vel ut Paraphrastes Chaldaicus, ועל לאחר כסי, ut 2 Paralip. 33. 14. & τὸ ἄδυτον & τὸ ὄπελ habemus: & Mich. 4. 7. turris עפל LXX. dicitur αὐχμώδης, S. Hieronymo *nebulosa*. Est igitur עפל *se subtrahere* præ metu & *occultare*, quod est ὑποστέλλεσθαι. Hesychius, & Suidas: ὑποστειλάμενος, ὑποκρυψάμενος, φοβηθείς. Recte igitur הנה עפלה reddi potest, *Ecce subducitur*; vel accipiendo הנה ut הן Chaldaicè sumitur, *si subductio*, vel ὑποστολὴ fiat, id est, *si quis se subducat*, ἐὰν ὑποστείληται. ישר autem sæpissimè ἀρέσκειν denotat, ut Num. 23. 27. אולי יישר בעיני האלהים εἰ ἀρέσῃ τῷ Θεῷ. Chald. Paraphrast. אם יהי רעוא מן קדם יי. Et Deut. 6. 18. ועשית הישר καὶ ποιήσεις τὸ ἀρεστὸν· *Et fac quod placitum est*. Sive igitur נפשי sive נפשו legamus, facto à persona ad personam transitu, qui Interpretibus frequens est, recte hæc verba, עפלה לא ישרה נפשו בו ita transferentur: *si quis se subtraxerit, ille animo meo gratus non erit*. Illa autem verba, cum Græcè, inverso ordine, ab Apostolo usurpantur, à Theodoro Beza haud bonâ fide sunt translata: *Justus autem ex fide vivet*; *at si* quis *se subduxerit*, *non est gratum animo meo*. Cum enim pars posterior versiculi ad *justum* pertineat, ut recte Theophylactus, ἐὰν ὃ ὑποστείληται ὁ δίκαιος, Beza eum duplici ratione excludere conatus est, primum interserendo pronomen, *quis*, secundo ἐν αὐτῷ à personâ, cui competit, ad factum transferendo. Ex quo loco quam suspecta esse debeat ejus Translatio, nemo nescit, qui quibus opinionibus in Theologiâ adhæserit, novit.

vit. Utcunque sit, Scriptores Novi Testamenti, Spiritu S. actos, cum ubique ferè testimonia ex Veteri Fœdere ipsis LXX. verbis depromant, non tam excusandos esse sentio, quod nimis est dilutum: quin potius videndum annon textus Hebraicus eorum Interpretationem ferre possit, quo & Veteris Testamenti sensus rectius intelligatur, & Novi autoritas magis confirmetur.

Tertiò LXX. viralis Versio non tantum ad authoritatem Apostolorum conservandam plurimum valet, verum etiam ad Novum Instrumentum recte intelligendum & accurate explicandum perquam necessaria est. Scriptores enim Sacri Novi Fœderis non tantum ex Veteri frequenter testimonia producunt, sed etiam Mosen & Prophetas ubique Doctrinæ Christianæ accommodant, resque Hebraico sermone antè descriptas Græcis verbis tradunt; quod fieri haud aliter fere potuit, quàm ut modi formulæque loquendi Hebræis familiares, Græcis incognitæ aut saltem inusitatæ, redderent eorum scripta iis qui Græcè tantum scirent, obscuriora. Hæc autem obscuritas tolli aut illustrari nullo alio modo potuit, quàm ex scientiâ idiomatum linguæ Hebraicæ, quâ conscripti Codices Prophetici, quos Apostoli ubique fere respiciunt, & quâ locuti sunt Christi tempore Judæi, ab antiquiori puriorique aliquantum deflexâ, ad quorum mores modosque loquendi differendique sæpe sermonem accommodant. Hinc autem evenire necesse fuit, ut Græca Veteris Instrumenti Versio ad Scripta Apostolica intelligenda plurimum conferret. In illam enim omnes Idiotismi veteris linguæ Hebraicæ erant transfusi; in illâ Prophetarum sensus Græcè explicati; illi homines Græci, quibuscum præcipuè

LXX. est, tanquam sola esset, sic recepit Ecclesia, eaque utuntur Græci populi Christiani, quorum plerique utrum alia sit aliqua, ignorant. Ex hac LXX. Interpretatione etiam in Latinam linguam interpretatum est, quod Ecclesiæ Latinæ tenent. Omnes itaque Latinæ Veteris Instrumenti Versiones ante S. Hieronymum ex LXX. Interpretibus sunt expressæ; atque ideo Latini Patres ubi locum aliquem inde proferunt, aut ad Mosen & Prophetas quoquo modo respiciunt, non aliter quàm ex illâ Interpretatione sunt intelligendi. Libros duos adversus Judæos scripsit ad Quirinum S. Cyprianus, ex utroque Fœdere, Veteri præcipuè, *excerptis capitulis & annexis*: hæc autem, quatenus Vetus Instrumentum spectant, non aliter quam ex LXX. Versione intelligi possunt. Quis mentem S. Ambrosii assequetur, qui in Oratione de obitu Theodosii de Helena in hunc modum loquitur: *Adoravit illum qui pependit in ligno, illum, inquam, qui sicut scarabæus clamavit, ut persecutoribus suis peccata condonaret*, nisi qui sciat eum ad illa Hab. 2. 11. respexisse, λίθος ἐκ τοίχου βοήσεται, καὶ κάνθαρος ἐκ ξύλου φθέγξεται αὐτά; Unde & S. Ambrosio, & S. Augustino Christus appellatur *Scarabæus bonus.*

Denique Seniorum Lectio vel ideo urgenda, quod in ea veteris Græcæ literaturæ plurima supersint vestigia, & nonnulli ex Criticis Græcis aliter intelligi recte non possint, nisi quando ad LXX. respexerint, observemus. Unus pro reliquis nobis erit Hesychius, quem nemo nisi in Senioribus versatissimus unquam intelliget. Apud eum legimus, Σόος, πυός. Unde, quia vocibus Laconicis scatet, è litera postrema colligere quis posset Laconum Dialectum esse; & ita Isaacus Casau-

Casaubonus ad Athenæum scripsit: Σόορ, *vel* Σόεορ, *pro τυρὸς caseus.* At mihi dubium non est non Σόορ scripsisse Hesychium, sed Σὸρ, idque vocabulorum series postulat; unde Casaubonus, *vel* Σόεορ, addidit: neque *τυρὸς* scripsisse eum autumo, aut *caseum* in animo habuisse; sed Τύρος, atque adeo urbem *Tyrum* intellexisse. Ita enim legimus Ezech. 26. 2. ἀνθ' ὧν εἶπε Σὸρ ὅτι Ἰερουσαλήμ· & v. 3. ἰδοὺ ἐγὼ ὅτι σε Σόρ: utrobique autem Hebraicè legitur צר, quæ alibi à LXX. Τύρος redditur. Rectè igitur apud Hesychium, Σὸρ, Τύρος. Eusebius de locis Hebraicis: Σὸρ, Τύρος, Φοινίκης μητρόπολις, κλήρου Νεφθαλείμ. S. Hier. *Sor, Tyrus, metropolis Phœnices, in tribu Nephthalim.* Et Theodoretus l. 13. in Ezechielem: ἡ γὰρ Τύρος Σὸρ τῇ ὀπτωμένῃ θερμαγορεύεται φωνῇ. Legimus apud eundem: Βαρακινῆσιν, ἀκάνθαις, σκόλοψι· & observat H. Stephanus legendum Βαρακλωίσιν, quia apud Suidam Βαρακλωὶς, ἡ ἄκανθα. Verùm an vox ipsa sit bene Græca, aut unde talem significationem sit sortita, non docet. Stephanus autem Glossographus antiquus MS. in expositione ἐνδιαθέτων γραφῶν, eadem in hunc modum scripsit: Βαρακίνησιν, ἀκάνθαις, σκώληψι, (l. ex Hesychio σκόλοψι) unde statim colligimus vocem esse Scripturariam. Et quidem Jud. 8. 7. legimus, ורשתי את בשרכם את קוצי המדבר ואת הברקנים LXX. ἐγὼ ἀλοήσω τὰς σάρκας ὑμῶν ἐν τοῖς ἀκάνθαις τῆς ἐρήμου καὶ ἐν τοῖς βαρκανίμ, ita Codex Romanus: Alexand. βαρκομμείν, Ald. βορκοννείμ. Quod autem ἀκάνθας sive σκόλοπας eam vocem Veteres significare putarint, patet vel ex eo, quod Complut. & Oxon. habeant, ἐν τοῖς τειβόλοις. Et Eusebius lib. de locis Hebraicis: Βορκοννείμ, Ἀκύλας τρέπει εἰς ἀκάνθας, Σύμμαχος εἰς τειβόλους. Ita Editio Bonfrerii, & S. Hieron. *Borconni, quod vertit Aquila in* spinas, *&*

Symma-

rationem, *elongationem*, quæ immunditiam & abominationem sequitur; נדה enim *remotio*, seu quicquid propter immunditiem removetur. Hinc נדה Senioribus ἄφεδρον. Hes. Ἀφέδρῳ, ἀκαθαρσίᾳ· ut Lev. 15. 19. ἑπτὰ ἡμέρας ἔσται ἐν τῇ ἀφέδρῳ αὐτῆς. Nonnunquam eadem ἀποκαθημένη redditur. Hesy. ἀποκαθημένη, αἱμοῤῥοοῦσα, ut Ezech. 22. 10. ἐν ἀκαθαρσίαις ἀποκαθημένῳ ἐταπείνωσεν. A μακρύνω igitur ut μεμακρυμμένον Psal. 55. 1. ita & μάκρυμμα deduxerunt: quam vocem, opinor, certè expositionem ejus, frustra apud Veteres Græcæ linguæ Scriptores quæras.

Cum igitur LXX. viralis Versio ad Hebraicam Veritatem probe percipiendam, ad Authoritatem testimoniorum Apostolicorum confirmandam, ad nativum Novi Fœderis stylum rectè intelligendum, ad Græcos Latinosque Patres ritè tractandos, ad scientiam denique linguæ Græcæ ipsamque Criticen adornandam tam sit utilis atque necessaria, quis eam doctis omnibus, præsertim Theologis, non videt debere esse commendatissimam?

Quoniam autem hæc Seniorum Versio, etiam S. Hieronymi tempore, *corrupta fuit atque violata*, danda est opera, ut ei pristina puritas restitui & redintegrari possit. Certum est, exemplaria quæ habemus, Complutense, Aldinum, Romanum, plurimum inter se & ab Alexandrino discrepare; alios etiam Codices aliquarum S. Scripturæ partium satis antiquos, nunc cum nullo convenire. Optimè igitur fecerit, qui Codices omnes MSS. cum editis diligenter contulerit; qui varias Lectiones non tantum ad Hebraicam Veritatem examinaverit, sed cum antiquissimorum Judæorum, Philonis & Josephi, & Vetustissimorum Patrum Scriptis comparaverit,

ac

ac denique Expositiones eas, quæ apud Lexicographos Scripturarios etiamnum extant, vel potius delitescunt, inspexerit, atque ita nobis Editionem LXX. maximè puram adornaverit. Quale opus utinam aliquando Vir doctissimus Isaacus Vossius, qui optimè potest, perficeret ederetque.

J. P.

Postscriptum Editoris.

VOto, quod Magnus *Joannes Pearsonus* sub finem hujus Præfationis Paræneticæ edidit, meum jungerem, si *Isaacus Vossius* adhuc esset in vivis: imo vero optarem, ut ille potius quam hic LXX. Interpretum in se suscepisset Editionem; cum ille huic par ingenio, ac judicio longe superior fuerit, saltem non tam iniquo adversus Hebræum Masoretharum textum præjudicio, ac nimis propenso erga LXX. Interpretes laboraverit studio, quod ipse merito in *Morino* ac *Capello* paulo post initium laudatæ Præfationis reprehendit. Atqui cum ambo Viri eruditissimi fatis sint defuncti, in votis itidem habui, ut alii dictum subiissent laborem; præsertim ut illi, qui eidem animum advertisse videntur, meisque idcirco coeptis in occulto subinde detraxerunt, (uti procul inaudivi, licet nomina eorum me fugiant) è tenebris in apricum prodiissent, meque hoc onere sublevâssent; quod ipsis lubentissimè ac cum multa gratiarum actione me cessurum fuisse, haud semel privatim sum professus, ac nunc publicè ex animo profiteor. Quippe verissimè dico, me in nullo, quo unquam

sent simul qui hallucinaventur, cum ad ætatem Isaiæ, quæ doctissima fuit, tum ad linguæ Græcæ proprietatem, & cætera, quæ Tomo 3. Operum *Zwinglii* fol. 208. legere poterit, qui volet. *Philippus Melanchthon* in Præfatione Editionis Scripturæ Græcæ Veteris & Novi Testamenti, quæ Basileæ anno 1545. prodiit, ita scripsit: *Utilitas non aspernanda est, quod cum sermonem Apostoli Græce scribentes ex hoc Libro (τῶν ὁ) sumpserint, melius intelligent pondera verborum in Apostolicis Scriptis, qui attente legent hunc Librum. Adservemus ergo hæc monumenta, inspicienda studiosis. Quicquid est enim quod aliqua ex parte ad illustrandam doctrinam cœlestem conducit, diligenter retinendum est.* Mantissæ loco adjicio tertium testem *Danielem Heinsium,* qui in Aristarcho sacro lib. 2. cap. 15. post medium ait: *Interpretationem τῶν ἑβδομήκοντα, quæ Græce legitur, rarum atque inæstimabilem thesaurum esse, nemo ignorare potest, nisi qui ab omni eruditione alienus est.*

PROLE-

PROLEGOMENA.

CAP. I.

Notitia Codicis ALEXANDRINI, *Ejusdemque Præstantia præ Editione* ROMANA, *Præcipuè quoad* OCTATEUCHUM.

§. 1. QUem nos *Alexandrinum* appellamus Codicem, ei id cognominis hæsit, quod *Alexandria* eundem secum *Constantinopolin* detulerit *Cyrillus Lucaris*, primum in illa, post in hac urbe Græcæ Ecclesiæ Patriarcha: qui pro eximio erga Anglicanum Regnum atque Ecclesiam affectu vetustissimum hunc librum Manuscriptum CAROLO I. piissimo Regi atque Martyri per Dn. *Thomam Roë*, Equitem Auratum ac laudati Regis ad Imperatorem Turcarum Legatum, dono, sane egregio, septuaginta abhinc, & quod excurrit, annis misit; addita Scheda, qua brevem dicti Codicis notitiam propria manu tradidit sequentibus verbis: *Liber iste Scripturæ Sacræ N. & V. Testamenti, prout ex traditione habemus,*

bemus, eſt ſcriptus manu Theclæ, nobilis fœminæ Ægyptiæ, ante mile (pro *mille*) *& trecentos annos circiter, paulo poſt Concilium Nicænum. Nomen Theclæ in fine Libri erat exaratum; ſed extincto Chriſtianiſmo in Ægypto à Mahometanis, & libri unà Chriſtianorum in ſimilem ſunt redacti conditionem. Extinctum ergo &* (lege *eſt*) *Theclæ nomen & laceratum; ſed memoria & traditio recens obſervat.*

Cyrillus Patriarcha Conſtantinopolitanus.

§. 2. Appellat Codicem iſtum *Scripturæ Novi & Veteris Teſtamenti*, quoniam utriuſque Libri Canonici, ac hujus Apocryphi quoque eo continentur; uti patet ex Indice, quem ipſa Librarii manus eidem Codici præfixit, quemque hic verbatim, additis ſolum accentibus & ſpiritibus, quibus ille caret, deſcribam, ac ſingulis Libris numerum folii, paginæ, columnæ, ubi incipiunt, apponam. Eſt vero talis:

Γένεσις Κόσμου	fol. 1. pag. 1. col. 1.
Ἔξοδος Αἰγύπτου	f. 34. p. 1. c. 2.
Λευιτικὸν	f. 59. p. 2. c. 1.
Ἀριθμοὶ	f. 78. p. 1. c. 1.
Δευτερονόμιον	f. 103. p. 1. c. 1.
Ἰησοῦς Ναυῆ	f. 125. p. 1. c. 1.
Κριταὶ	f. 141. p. 2. c. 1.
Ῥοὺθ	f. 158. p. 2. c. 1.

Ὁμοῦ βιβλία ñ.

Βασιλειῶν α̅	f. 161. p. 1. c. 1.
Βασιλειῶν β̅	f. 182. p. 1. c. 2.
Βασιλειῶν γ̅	f. 199. p. 1. c. 1.
Βασιλειῶν δ̅	f. 222. p. 1. c. 1.

Παραλειπομένων α̅ f. 241. p. 1. c. 1.
Παραλειπομένων β̅ f. 256. p. 2. c. 1.

Ὁμῶ βιβλία ε̅.

Προφῆται ι̅ε̅
Ὡσηὲ α̅ f. 277. p. 1. c. 1.
Ἀμὼς β̅ f. 281. p. 2. c. 1.
Μιχαίας γ̅ f. 285. p. 1. c. 1.
Ἰωὴλ δ̅ f. 287. p. 2. c. 1.
Ἀβδειὺ ε̅ f. 288. p. 1. c. 2.
Ἰωνᾶς ϛ̅ f. 289. p. 2. c. 2.
Ναὺμ ζ̅. f. 290. p. 2. c. 2. in medio.
Ἀμβακοὺμ η̅ f. 292. p. 1. c. 1.
Σοφονίας θ̅ f. 293. p. 1. c. 2.
Ἀγγαῖος ι̅ f. 294. p. 2. c. 1.
Ζαχαρίας ι̅α̅ f. 295. p. 2. c. 1.
Μαλαχίας ι̅β̅ f. 300. p. 2. c. 2.
Ἡσαΐας ι̅γ̅ f. 302. p. 1. c. 2.
Ἱερεμίας ι̅δ̅ f. 331. p. 1. c. 1. (a)
Ἰεζεκιὴλ ι̅ε̅ f. 370. p. 1. c. 1.
Δανιὴλ ι̅ϛ̅ f. 403. p. 1. c. 1.
Ἐσθὴρ f. 418. p. 1. c. 1.
Τωβὶτ f. 424. p. 1. c. 1.
Ἰουδεὶθ f. 429. p. 1. c. 2.
Ἔσδρας α̅ ἱερεὺς f. 438. p. 1. c. 1.
Ἔσδρας β̅ ἱερεὺς f. 447. p. 2. c. 2. (b)
Μακκαβαίων λόγος α̅ f. 470. p. 1. c. 1.
Μακκαβαίων λόγος β̅ f. 491. p. 2. c. 2.

(a) Huic subnectuntur, licet in Indice haud nominentur, Βαρὲχ f. 361. p. 2. c. 2. Θρῆνοι f. 364. p. 2. c. 2. & Ἐπιστολὴ Ἱερεμίου, quæ est 6. Caput *Baruchi*, f. 368. p. 1. c. 2.

(b) Ἔσδρας α̅ est liber 1. *Esdræ* Apocryphus; Ἔσδρας β̅ est liber 1. *Esdræ* Canonicus. Atque huic subnexi sunt, quamvis in Indice non designati, Λόγοι Νεεμίου, fol. 453. pag. 1. col. 1. prope finem, id est, Liber *Neemiæ*, sive 2. *Esdræ* Canonicus, qui cum primo unum Librum Librario nostro constituere visus est.

Μακκαβαίων λόγος $\overline{\gamma}$	f. 506. p. 2. c. 2.
Μακκαβαίων λόγος $\overline{\delta}$	f. 513. p. 1. c. 2.
Ψαλτήριον μετ' ὠδῶν	f. 533. p. 1. c. 1. (*a*)
Ἰὼβ	f. 570. p. 1. c. 1.
Παροιμίαι	f. 585. p. 2. c. 2.
Ἐκκλησιαστὴς	f. 599. p. 1. c. 2.
Ἄσματα ἀσμάτων	f. 604. p. 1. c. 2.
Σοφία ἡ πανάρετος	f. 607. p. 1. c. 1.
Σοφία Ἰησοῦ υἱοῦ Σιρὰχ	f. 616. p. 2. c. 1.

Ἡ καινὴ διαθήκη (*b*)

Εὐαγγέλια $\overline{\delta}$.

Κατὰ Ματθαῖον	f. 26. p. 1. c. 1. (*c*)
Κατὰ Μάρκον	f. 30. p. 1. c. 1.
Κατὰ Λουκᾶν	f. 44. p. 1. c. 1.
Κατὰ Ἰωάννην	f. 66. p. 1. c. 2.
Πράξεις Ἀποστόλων	f. 82. p. 1. c. 1.
Καθολικαὶ $\overline{\zeta}$	f. 102. p. 1. c. 2. (*d*)
Ἐπιστολαὶ Παύλου $\overline{\iota\delta}$	f. 111. p. 1. c. 1. (*e*)

(*a*) Psalmis *Davidis* præfixa sunt à p. 523. usque 533. *Athanasii* Epistola ad *Marcellinum* de libro Psalmorum; *Eusebii* Hypotheses in Psalmos, cum Periochis eorundem, & Canones Psalmorum ἡμιεννοι sive ὀρθεννοι, ac νυκτεννοι sive λυχνικοί. Subnexus autem ad calcem f. 564. p. 2. c. 2. Psalmus 151. & p. 565. & seqq. usque 569. pag. 2. c. 1. tredecim Odæ & Orationes ex Veteris & Novi Testamenti Scripturis collectæ, una cum Hymno Ecclesiastico, *Gloria in excelsis Deo*, ejusque Appendice quadam. Cæterum de magno in Psalmis defectu lege inferius §. 9.

(*b*) Hæc linea minio est exarata.

(*c*) Amissis viginti quinque circiter foliis, vigesimum sextum ab istis incipit verbis Matth. c. 25. v. 6. ἐξέρχεσθε εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ.

(*d*) Ibi incipit Epistola *Jacobi*; quam sequuntur duæ *Petri*, tres *Joannis*, & una *Judæ*.

(*e*) Epistolæ *Pauli* eodem locatæ sunt ordine, quo in nostris Bibliorum Editionibus; nisi quod Epistola ad *Hebræos* proxime sequatur duas ad *Thessalonicenses*.

Ἀπο-

Ἀποκάλυψις Ἰωάννε f. 150. p. 1. c. 1.
Κλήμεντος Ἐπιστολὴ α̅ f. 159. p. 1. c. 1.
Κλήμεντος Ἐπιστολὴ β̅ f. 166. p. 1. c. 2.
Ὁμοῦ Βιβλία . . . . .
Ψαλμοὶ Σολομῶντος
ρ̅ η̅ (a)

§. 3. Et de Novi quidem Testamenti Scripturis jam nihil dicam, utpote qui Veteris tantum Instrumenti libros edendos modo susceperi; de horum autem ordine, quo in *Alexandrino* exhibentur Codice, pauca differere, ac eundem cum Græcorum Patrum, dicti Libri ætatem sive æquantium, sive superantium, Catalogis conferre, haud abs re erit. Agmen ducunt quinque Libri *Mosis*, cum tribus aliis, *Josuæ*, *Judicum*, *Ruth*; quorum numerum subnotavit Librarius, addens: ὁμοῦ βιβλία ὀκτώ· unde *Octateuchi* nomen, quem veluti primam sacri hujus Codicis partem jam erudito orbi sistimus. Sequuntur inde quatuor Libri *Regum*, sive *Regnorum*, ut à Græcis appellantur, ac duo Παραλειπομένων, (addito computo, ὁμοῦ βιβλία ϛ̅·) perinde ut apud omnes, qui Catalogum sacrarum Scripturarum contexuerunt, solo *Epiphanio* excepto. Hic quippe temporis forte, quo Libri prodiere, rationem habens, post *Octateuchum* posuit *Jobi*, *Psalmorum*, ac *Salomonis* libros, Hæres. 8. §. 6. imo lib. de Ponderibus ac Mensuris §. 4. ut Pentadem in divisione sacri Canonis servaret, post quinque Libros *Mosis*, quinque Libros *Metricos* recensuit. Subjunguntur posthæc in Codice nostro 16. *Prophetæ*, nempe 12. minores,

(a) Hos Adversariis sacris *de la Cerda* subnexos legere est; quippe à Codice nostro abscissi sive deperditi sunt.

uti vocari solent, ac 4. majores; inde *Esther* cum *Tobia* ac *Juditha*, & *Esdræ*, nec non *Maccabæorum* Libri; & tum demum *Davidis* Psalmi, *Job* &c. Ac in postponendis quidem *Esther* ac *Esdræ*, (quibus Apocryphas Historias adjungere placuit) Psalmis *Davidis* cæterisque metricis Scripturis, secessit Scriba noster à *Melitone* apud *Eusebium* lib. 4. Hist. Eccles. cap. 26. qui Παραλειπομένοις continuo subjungit *Psalmos* &c. prævere autem ipsi, quantum ad *Esdram*, *Origenes* apud *Euseb.* lib. 6. cap. 25. quoad utrumque Patres *Concilii Laodiceni* Canone ultimo, (sive quicunque fuerint ejus Auctores) *Cyrillus Hieros.* Catechesi 4. Illuminatorum, nec non *Gregorius Nazianzenus* Carmine 33. & *Amphilochius* in Jambis, quorum tamen ille *Estherem* prorsus omisit; hic vero, omnibus sacris Libris recensitis, subdit: Τέτοις προσεγκείσθω τοῖς Ἐσθὴρ τινες. *Adjiciunt istis deinde Hester aliqui.* Ut taceam *Constitutionum Apostolicarum* lib. 2. cap. 57. suffragium, (utpote Codice nostro forte recentius, ac dictis Constitutionibus postea insertum) & *Canonem Apostolicum* 85. in quo, ut obiter id moneam, libri *Maccabæorum* juxta quædam exemplaria libro *Estheris* subjunguntur. Cæterum omnes isti Auctores, quantum ad *Prophetas*, adversantur membranis *Alexandrinis*, in quibus illi proximo post *Paralipomena* stant loco; confirmant vero hunc ordinem, saltem quoad postpositos *Prophetis Psalmos*, non modo recentiores Hebræi, qui sedecim Prophetas Historiæ *Regum* subnectunt (libris tamen Παραλειπομένων ad ultimum inter Hagiographa locum rejectis) sed & *Josephus* l. 1. contra *Apionem* pag. 1036. ac Auctor libri 2. *Maccabæorum*, cap. 2. v. 13. ubi hæc notatu digna legimus: Ἐξηγῦν-

το δὲ καὶ ἐν ταῖς ἀναγραφαῖς καὶ ἐν τοῖς ὑπομνηματισμοῖς τοῖς κατὰ τὸν Νεεμίαν τὰ αὐτὰ, καὶ ὡς καταβαλλόμενος βιβλιοθήκην, ἐπισυνήγαγεν τὰ περὶ τῶν βασιλέων καὶ προφητῶν βιβλία, καὶ τὰ τοῦ Δαυὶδ, καὶ ἐπιστολὰς βασιλέων περὶ ἀναθεμάτων· id est, juxta Vulgatam Latinam Versionem: *Inferebantur autem in descriptionibus & Commentariis Neemiæ hæc eadem, & qualiter constituens Bibliothecam, congregavit de Regibus libros, & Prophetarum, & David, & Epistolas Regum de donariis.* Ita quippe legendum, expuncto &, quod post vocem *Regum* in Editis insertum est; siquidem per *Epistolas Regum de donariis* intelligendi libri *Esdræ*, quibus decreta *Cyri*, *Darii* & *Artaxerxis* de exstruendo templo & eorundem ad id opus largitionibus continentur. Sin vero hunc Hebræorum ordinem ignoravit Scriba *Alexandrinus*, auctoritate Servatoris, Luc. 24. 44. *Prophetis Psalmos* postponentis, motus, idem feciſſe dicendus est. In ipso *Prophetarum* choro duodecim *minorum* collectio præcedit quatuor *majores*, ut in nostro Codice, ita apud *Origenem* loco citato juxta Latinam *Rufini* versionem, (quippe in Græco *Eusebii* textu liber 12. Prophetarum, τὸ δωδεκαπροφήτον, incuria Scribæ excidit) *Athanasium* in Epistola Paschali & *Pseudo-Athanasium* in Synopsi Scripturæ, *Concil. Laodic.* Canone ult. *Cyrillum*, *Gregorium*, *Amphilochium*, *Epiphanium*, locis citatis. Inter *Prophetas* autem *minores* servatum in *Alex.* Codice ordinem juxta LXX. genuinum esse, dubitare nos non sinit *Hieronymus*, in Præfat. Commentariorum in Joëlem: *Non idem ordo est duodecim Prophetarum apud LXX. Interpretes, qui in Hebraica veritate retinetur. Illi enim ponunt secundum Amos, ter-*

tium Micheam, quartum Joël, quintum Abdiæ, sextum Jonam, septimum Nahum, octavum Habacuc, nonum Sophoniam, decimum Aggæum, undecimum Zachariam, duodecimum, & qui ultimus, Malachiam. Majores Prophetas, *Esaiam, Jeremiam, Ezechielem, Danielem* eodem modo recensuerunt Auctores paulo ante laudati, excepto *Origene*, qui una cum *Melitone* posuit *Danielem* ante *Ezechielem*, atque hic, ab aliis diversus, 12 Prophetas inter *Jeremiam* & *Danielem* locavit. *Metricos* denique Libros quod attinet, *Psalmi* quidem primo loco, ut in Codice nostro, nominantur à *Melitone*, *Origene*, *Athanasio* & Auctore *Synopseos Scripturæ*; sed *Jobum*, quem *Alex.* proxime subjungit, illi post tres *Salomonis* libros in quintum detruserunt locum; sicuti contrà reliquis præposuerunt *Cyrillus*, *Gregorius*, *Amphilochius*, *Epiphanius* locis citatis. Postremo omnium loco Librarius noster posuit Σοφίαν πανάρετον, vulgo *Sapientiam Salomonis* dictam, & Σοφίαν Ἰησοῦ υἱοῦ Σειρὰχ, *Sapientiam Jesu Siracidæ*; & merito quidem, quoniam, ut *Epiphanius* ait lib. de Ponderibus & Mensuris §. 4. χρήσιμοι μέν εἰσι καὶ ὠφέλιμοι, ἀλλ' εἰς ἀριθμὸν ἔντων οὐκ ἀναφέρονται, *utiles quidem sunt, sed in Scripturarum numero non censentur*; vel ut *Athanasius* in Epistola Paschali scripsit, ἃ κανονιζόμενα μὲν, τετυπωμένα δὲ παρὰ τῶν πατέρων ἀναγινώσκεσθαι τοῖς ἄρτι προστεργομένοις καὶ βουλομένοις κατηχεῖσθαι τὸν τῆς εὐσεβείας λόγον· *non in Canonem quidem relati, sed quos à Patribus decretum est, legendos ab iis esse qui nuper ediscendi pietatis verbi gratia accesserunt.* Quibus gemina habet Auctor *Synopseos Scripturæ*, alios ut taceam.

§. 4. Traditionem quod attinet à *Cyrillo Lucari* memoratam, qua *Alexandrinus* Codex noster

ſter manu *Theclæ*, *nobilis fœminæ Ægyptiæ ante mille & trecentos annos circiter paulo poſt Concilium Nicænum ſcriptus* fuiſſe dicitur; de ea quoque in averſa facie præfixi folii, (cujus adverſa pars modo recenſitum Sacrorum LibrorumIndicem exhibet) hæc Arabica verba recentiori manu exarata leguntur: ذكروا ان هذا الكتاب بخط ثقل الشهيد id eſt, *Memorant hunc librum ſcriptum fuiſſe calamo Theclæ Martyris.* Unde *Waltonus* Prolegom. IX. Bibl. Polyglott. §. 34. ambigit, utrum à *Thecla* Martyre, in cujus laudem extat Oratio S. *Chryſoſtomi*, Tomo I. Edit. Pariſ. Græco Latinæ 1609. fol. 883. ſcriptus ſit Codex; an vero ita dicatur, quod ad Monaſterium aliquod, S. *Theclæ* nomini ac memoriæ dedicatum pertinuerit. Atqui prius eſt prorſus abſurdum: quippe *Thecla* Martyr, (ut de patria ejus nihil dicam) non poſt Concilium *Nicænum* vixit, ſed ipſo S. *Pauli* Apoſtoli ævo, atque ante editos ipſos Novi Teſtamenti libros martyrium prima omnium Chriſtianarum fœminarum ſubiit, inde πρωτομάρτυς dicta, non modo in titulo Apocryphorum ejus Actorum, quæ Tomo I. Spicil. Patrum Sec. I. pag. 95. edidi, ac à *Niceta* quem in Notis ad pag. 95. allegavi, ſed & à *Chryſoſtomo* loco cit. & *Iſidoro Peluſiota* lib. 1. Epiſt. 160. Alia igitur *Thecla* fuerit neceſſe eſt, quæ hunc Codicem exaraverit, ſi vera ſit iſta traditio. Atque eam ſane inveniſſe mihi videor apud *Gregorium Nazianzenum*, qui circa Concilii Nicæni tempora natus, provecta jam ætate, *Theclæ* cuidam familiaris, tres ad eam dedit Epiſtolas, num. 200. 201. 202. Tom. 1. Operum ejus pag. 897. ſeqq. in quibus quæ ſcribit, huic traditioni non repugnant, imo bene conveniunt.

Nimirum

Nimirum hæc *Thecla* ἡ τῦ θεῦ δέλη καὶ ἀπαρχὴ τῶν καλῶν, *Dei ancilla & virtutum primitiæ*, ut Epist. 202. eam appellat, Monasticam duxit vitam, ἐπαινετὴν ἐρημίαν καὶ τὸν φιλόσοφον ἱδρασμὸν, *laude dignam solitudinem ac Philosophicum secessum*; quod vitæ genus Epist. 201. in illa commendat, continuo addens: ὅτι πάντων χωρισθεῖσα τῶν τῦ κόσμυ τερπνῶν, θεῷ μόνῳ συνέκλεισας ἑαυτὴν, καὶ τοῖς ἁγίοις μάρτυσιν αἷς (vel οἷς) παροικεῖς, καὶ θεσπίσαγες τῷ θεῷ καὶ θεσπίσγεις τῶν ἀγαπητῶν σε τέκνων θυσίαν ζῶσαν εὐάρεσον· *quia ab omnibus mundi voluptatibus separata, cum solo Deo ac sanctis Martyribus, apud quos habitas, temetipsam conclusisti, ac vivam bene placentem hostiam dilectorum liberorum tuorum Deo obtulisti & etiamnum offers.* Per ἀγαπητὰ τέκνα nescio an liberi proprie ex ea nati sint intelligendi, siquidem illam alibi κόρην appellat, ac alter quoque *Gregorius* παναγὴς titulum ei tribuit, uti mox videbimus; ideoque filias potius spirituales, sacras scilicet Virgines, ejus regimini subditas à *Gregorio Nazianzeno* designari puto, utpote qui Epist. 202. mentionem facit παντος τῦ σῦ καὶ περὶ σὲ πληρώματος, *omnis tui vel circa te coetus*, Monialium nempe, quibus ipsa præfuit. Unde Epistolam 200. his quidem incipit verbis: τὴν μικράν (leg. μικρὰν) σε θεσπίσιν τῦ γράμματος, ὡς μεγάλην ὄπισθεν ἐδεξάμην· sed mox stylum vertens, plurali semper utitur numero, ita pergens: ἐμοὶ (ἐμοῦ) γὰ ὑμεῖς, καὶ ὑμῶν ἐγώ . . . . τῦτο εἰδότες, καὶ εὔχεσθε ὑπὲρ ὑμῶν, καὶ θεὶ πάντων διαῤῥεῖτε . . . . Βέλομαι τῆς ἄκρας φιλοσοφίας κρείσσον νομίσαντες, ἐγκαρτερεῖν τοῖς πάθεσι, κ. τ. λ. Cæterum memorat ibidem *Gregorius* πολλὴν συνήθειαν, *diuturnam consuetudinem* cum illa, ac Epistolam 201. quoque ita inchoat: ἀλγεῖς ὑπολειφθέντων ἡμῶν, ὡς εἰκὸς· ἡμεῖς

ἡμεῖς δὲ πλέον ὅσῳ τῷ χωρισμῷ τῆς σῆς εὐλαβείας. Πλὴν ἀχαρισθέμεν τῷ θεῷ μέχρι σε φθάσαντες, καὶ ἐκ ἐμεμψάμεθα τῷ κόπῳ. Εἰδομεν γὰρ σε τὸ στερέωμα τῆς εἰς χριστὸν πίστεως καὶ τὴν ἐπαινετὴν ἐρημίαν κ. τ. λ. *Doles, ut verisimile est, nobis relictis: nos autem magis, quod à Tua pietate disjuncti sumus. Deo tamen gratias agimus, quod usque ad Te pervenerimus; neque nos suscepti laboris pœnituit. Quippe tuæ in Christum fidei firmitatem vidimus ac laude dignam solitudinem,* & cætera, quæ antea recitavimus. Ex quibus patet, *Gregorium Theclæ* isti ac sociis ejus aliquamdiu convixisse. Atqui si vitam *Gregorii Nazianzeni* à *Gregorio* Presbytero scriptam inspiciamus, id omnino verum comperiemus, ac locum quoque Monasterii *Theclæ* inveniemus, nempe *Seleuciam*; quo post mortem patris *Gregorii Episcopi Nazianzeni*, cui *Gregorius* filius in isto munere aliquamdiu coadjutorem se præbuerat, postque fata matris *Nonnæ*, juniorem *Gregorium* secessisse narrat, ut successionem in Episcopatu effugeret. Τῆς ἐκκλησίας ὑπανεχώρησε, καὶ καταλαβὼν Σελεύκειαν, τῷ παρθενῶνι τῆς πανάγνε Θέκλης ἐνδιατᾶται, χρεὼν ἐνδιδὺς ὀπίσκοπόν τινα καταστῆναι Ναζιανζοῦ. *Ex Ecclesia se proripuit, Seleuciamque profectus, in virgineo castissimæ Theclæ cœnobio commoratus est, ut interea temporis Episcopus quidam Nazianzi constitueretur.* Imo ipse *Gregorius Nazianzenus* Junior in Carmine de Vita sua hac de re ita cecinit:

Πρῶτον μὲν ἦλθον εἰς Σελεύκειαν φυγὰς,
Τὸν παρθενῶνα τῆς ἀοιδίμου κόρης
Θέκλας· τάχ' ἂν πειθεῖεν ἀλλ' ὅπως, λέγων,
Χρόνῳ καμόντες ἡνίας δῶναι πνί.
Καί μοι δι' ἦλθεν ἐ βραχὺς τῷδε χρόνος.

Primum

Primum fuga me confero Seleuciam,
Ubi virgo Thecla fanum (cœnobium) *habet*
celebre admodum:
Sic forte, dicens, temporis feſſi mora
Tradent habenas cuipiam. Hoc ſperans fore,
Illic peregi tempus haud ſane breve.

Ecce πολλὴν συνήθειαν *diuturnam conſuetudinem* ſive converſationem, quæ contigit inter Annum Chriſti 372. & 378. quo, Valente Imp. fatis functo, vel paulo poſt, Conſtantinopolin miſſus eſt *Gregorius*, ut Eccleſiam ibi ab Arianis hucuſque vexatam ac fere oppreſſam reſtauraret. Atque inde forte, vel paulo poſt relicta Conſtantinopolitana, ad quam anno 383. electus erat, ſede, in receſſu literas iſtas ad *Theclam* ſcripſit haud diu ante obitum, qui in annum ejus 65. juxta calculum doctiſſimi Viri ac honoratiſſimi Fautoris mei D. *Cavii* incidit; ſiquidem Epiſt. 201. in fine *canitiem ſuam* memorat, & Epiſt. 202. ἀσθενοῦντος σώματος *infirmi corporis* mentionem facit.

§. 5. Huic igitur *Theclæ* ejuſque in vita Monaſtica ſociis vel ſociabus Codicem noſtrum attribuere, nihil vetat; imo non ſolum hoc ſuadet, quod haud alterius cujuſpiam *Theclæ*, Concilio Nicæno recentioris, ulla in Hiſtoriæ Eccleſiaſticæ ac priſcorum Patrum monumentis mentio occurrat, ſed & ratio temporis id omnino perſuadere videtur. Quippe claruit illa, uti modo vidimus, haud diu poſt Concilium Nicænum primum, ad finem ſcilicet vergente Seculo poſt Chriſtum natum quarto: quo ipſo tempore ſacrum hunc Bibliorum Codicem ſcriptum fuiſſe, memorata à *Cyrillo Lucari* traditio itidem perhibet, ſicque adeo bene ſecum convenit,

nit, ut hoc ipso fidem aliquam mereatur. Cum autem objici possit, forte fortuna accidisse, ut utrumque confictæ istius Traditionis membrum ita aptè sibi respondeat, ac quasi coincidat, nec tamen constare, quod ad dictum præcise ævum membranæ nostræ, licet satis antiquæ, pertineant; hinc certius argumentum addimus, quo si non demonstratur, (vix enim ullus certarum ἀποδείξεων in istiusmodi rebus tam longè ab ætate nostra remotis est locus) saltem verosimillima ostenditur assignata Codici nostro æra. Equidem hunc Concilio Nicæno haud antiquiorem esse, S. *Athanasii* ad Marcellinum Epistola Psalmis præfixa una cum *Eusebii* Hypothesibus Psalmorum plane evincit; ut & Capitula S. Evangeliorum, horumque minutior distinctio in στίχους secundum Canones *Eusebianos*, minio in margine adscripta. Quod vero haud diu post Concilium Nicænum, *Theclæ*, adeoque Seculi IV. ætate decurrente exaratus fuerit Codex noster, ex eo colligo, quod nulla prorsus Epistolarum Paulinarum divisio in κεφάλαια ac Sectiones ibi appareat, procul dubio his perinde ut Evangeliis apponenda, si talis aliqua extitisset. Atqui jam anno Christi 396. Arcadio IV. & Honorio III. Coss. quempiam Sacræ Scripturæ peritum ac pium Virum, cujus nomen nos fugit, Epistolarum Pauli in Capitula distinctionem, ac singulorum Capitulorum summas atque titulos confecisse, constat ex *Euthalii* Præfatione in dictas Epistolas, anno Christi 462. scripta, ac Narratione laudati *Anonymi* de Martyrio Pauli, eidem suffixa. Quippe *Euthalius* Cap. 2. Præfationis pag. 528. hæc habet verba: Καθ' ἑκάστην δὲ συντόμως ἐπιστολὴν ἐν τοῖς ἑξῆς προτάξομεν τὴν τῶν κεφαλαίων ἔκθεσιν, ἣνὶ ἅμα σοφωτάτων τινὲ καὶ φιλοχρίστῳ πατέρων ἡμῶν πεπονημένην.

lum istud elementum tramitem columnæ excedit. Cæterum de literis consonantibus pariter ac vocalibus diphthongisque notandum, quod illæ hinc inde, hæ autem ubique fere locorum ac sæpissime sint inter se permutatæ; nempe ε & αι, ι η υ ει οι, ο & ω, nec non aliquando υ & ϐ, αι & ει, imo in quibusdam verbis α & ε: ita ut, verbi gratia, τεσσεράκοντα pro τεσσαράκοντα, ἐξεφαυνᾶν pro ἐξεφανᾶν sit scriptum. Inter Consonantes litera ν in præpositione ἐν subinde mutata est in proxime sequentem: unde ἐμμέσῳ pro ἐν μέσῳ, ἐγγαστὶ pro ἐν γαστί. Contra ν identidem loco γ vel μ (juxta nostram scribendi consuetudinem) reperitur in verbis compositis; veluti ἐνκαταλείπειν pro ἐγκαταλείπειν, συνκαταμίγνυμι pro συγκαταμίγνυμι, ἐνπνέον pro ἐμπνέον &c. Neque solum elementa inter se commutata, sed aliquâ modo addita, modo excluſa deprehendas. Sic ν ἑφελκυστικὸν, quod nos verbis in vocalem desinentibus adjicimus, sed sequente consona omittimus, hac non obstante, semper fere expressit Librarius, sive literâ ν exaratâ, sive lineâ ultimæ vocali superinductâ hoc modo, ἔταξε̄. Similiter quædam consonantes geminantur; unde χείμαῤῥος pro χίμαερος, ἀλλέννειν pro ἀλλαίνειν. Ex adverso autem, loco geminatæ consonantis unam solum scriptam subinde deprehendas; v. g. κροσὸς pro κρεσσός. Sed & ρ aliquando excluſum, & ὀρθίσας pro ὀρθείσας, ἠρυθδανωμένα pro ἠρυθρεδανωμένα exaratum reperias. Spiritus atque accentus quod attinet, eos in primis quidem *Geneseos* Capitibus recentior manus appinxit; prima vero Librarii manus per totum Codicem rariùs addidit. Cæterum figurâ spiritus lenis postremæ Nominis proprii literæ appositâ, idem in ultima syllaba accentu, sive gravi sive circumflexo

flexo notandum indicasse videtur Librarius; sed in hoc sæpe hallucinatus, si ex accentibus Judæorum & Hebræa pronunciandi consuetudine judicium capiatur. Voces plerumque integræ sunt scriptæ, exceptis quibusdam, quas sæpissime abbreviatas videas; nempe Κύριος κς̄, Θεὸς θς̄, ἄνθρωπος α̈ν̄ο̄ς̄, Ἰσραὴλ Ϊη̄λ̄ vel Ϊσ̄λ̄, Ἱερουσαλὴμ Ιλμ̄, πατέρα π̄ρ̄α̈, μητέρα μ̄ρ̄α̈ &c. lineâ voci superductâ abbreviationem semper denotante. Compendio quoque scribendi usus est Librarius noster in verbis desinentibus in αι, quam diphthongum frequentissimè tali lineola ȝ ad calcem postremæ literæ adjecta expressit. Cæterum verba ubique fere continuo literarum nexu (vel æquali saltem earundem interstitio) sunt inter se juncta; aliquando tamen ad vitandam forte ambiguitatem, vel alias ob rationes, minori spatio atque puncto etiam distincta, quamvis non semper rectè. Sic verbi gratia *Levitici* 5. 4. ubi in nostra Editione expressum minori charactere, ἂν ὀμόσῃ, in Cod. *Alex.* scriptum est, ανομος· ν, quomodo etiam diu antè *Philo Judæus* perperam legit, ut ex lib. 2. de Somniis pag. 1148. D. colligitur. In fine quoque commatis sive periodi spatium aliquod plerumque est relictum, & punctum insuper distinctionis in superiori ultimæ literæ ora sæpissime appositum. Aliquando autem spatium, & quidem satis magnum intercedit, novaque linea incipit majori, ut jam antè notavi, elemento, in ipso medio sententiæ sive commatis; adeo ut sensum non habeas integrum, nisi sequentia post hiatum verba cum præcedentibus conjungas. Ex quo conjecturam capere licet, Scribam non intellexisse sacrum, quem exaravit, textum: neque id mirum, si virgines *Theclæ* sociæ officio scriben-

di fuerint defunctæ. Diversa autem est ratio librorum Metricorum, nempe Psalmorum *Davidis*, Historiæ *Jobi*, *Salomonis* Proverbiorum &c. utpote qui juxta statam ac jam olim receptam in versus distinctionem in membranis nostris sunt exarati. Atqui de hac divisione per στίχους notatu haud indigna sunt verba *Hesychii Hierosolymitani*, (quem Seculo VI. æræ Christianæ floruisse putant Critici) quibus Στιχηδὸν *duodecim Prophetarum* ita incipit: *Libros Prophetarum majoris perspicuitatis causa per versuum cola dividere, vetus inventum est S. Patrum. Nam initio sine ulla distinctione legebantur; postea vero Viri docti & sacrarum literarum studiosi majoris, ut dixi, perspicuitatis gratia hujusmodi versuum distinctionem excogitarunt. Ita Prophetarum Libri ab illis editi sunt; sic Davidis Psalmi, sic Proverbia, & Ecclesiastes, & Canticum Canticorum; sic Liber Jobi per versus distinctus reperitur.* Cæterum ut quæ hucusque de literis, vocibus, lineis, sectionibus &c. *Alexandrini* Codicis dixi, eo clariùs perspiciat Lector harum rerum curiosus, eidem ob oculos pono incisam æri ea qua fieri potuit, accuratione pericopen, omnia Alphabeti elementa comprehendentem, ex *Exodi* cap. 9. vers 30. usque ad medium versus 33.

ΚΑΙ ΟΥΚΑΙΟΙΟΕΡΑΠΟΝΤΕΣΟΥ
ΕΠΙΣΤΑΜΑΙΟΤΙΟΥΔΕΠΑΦΗΣΘΟ
ΒΙΒΛΟΘΕΤΟΝΚΑΝ ΤΟΔΕΛΙΠΟΝΚΑΙ
ΗΚΡΙΒΩΘΗΝΑΙΤΗΝΠΑΡΑΚΡΙΒΟΥΜΕΝ
ΕΣΤΙΝΟΥΝ ΚΑΙΤΟΥΤΟΝΟΝΟΠΕΡΜΑ
ΤΙΖΟΝΟΧΕΤΥΠΟΣΚΑΙΤΟΟΥΡΑΟΥΚ
ΕΠΛΗΡΩΘΗΝΑΙΜΑΓΑΡΤΙΝ
ΖΗΛΟΘΕΝΕΜΟΥΣΙΣΑΠΟΦΑΡΑΩ
ΕΚΤΟΣΤΙΘΟΠΟΕΔΕΔΙΚΑΙΟΣΕΓΕΤΑ
ΣΕΝΤΟΣΧΕΙΡΑΣΑΥΤΟΥΤΡΟΣΚΥΝΗΣΑΙ

menti colore colligitur, ætatis, eandem in margine tenuiori calamo ac charactere adscripsit, ac textui inserendam, puncto proximæ voci νῦν appositio indicavit. Id quod non advertente diligentissimo alioqui *Huisso*, (de quo dicam Capite sequenti) dictum ὀκτῶν tanquam in Codice *Alex.* prorsus omissum esset, in Bibliis Polyglot. perperam exclusit. Bene quoque correctus in Codice nostro error numerorum in historia *Mathusalæ Genes.* 5. ubi Librarius priùs quidem posuerat vers. 25. ἑκατὸν καὶ ἑξηκονταεπτὰ ἔτη· & vers. 26. exarare coeperat, ὀκτακόσια δύο ἔτη· quomodo plures Codices mendose habuisse innuit *Augustinus* Quæst. 2. in Genesin; sed ipsemet mendum istud animadvertisse videtur, & quidem, nisi me conjectura fallit, (quam ex ultima vocis ὀγδόηκοντα syllaba τα, prima manu, uti puto, exaratâ capio) dum vocem ὀκτακόσια scriberet: unde prioribus ejus syllabis commutatis, ὀγδόηκοντα inde fecit, ac voces ἑπτακόσια καὶ, illam margini exteriori, hanc interiori adscripsit: quomodo *in Codicibus paucioribus, sed veracioribus* lectum fuisse, testatur *Augustinus* loco citato; ac lib. 15. de Civitate Dei cap. 13. nominat *tres Græcos, Syrum unum, Latinum unum.* Similiter versu 25. erasa voce ἑξήκοντα, ejus loco reposita ὀγδόηκοντα, ac in margine insuper appositus numerus ρπζ. Unde *Morinus* acerrimus alioqui *Romanæ* Editionis defensor, in dictis tamen falsis, quas ipsa quoque habet, numeris eandem deseruit, Exercit. Biblic. Part. I. Exercit. 7. cap. 3. ac in Epistola ad *Patricium Junium*, quæ est 54. inter Antiquitates Ecclesiæ Orientalis, eidem Codicem *Alexandrinum* in hisce præferendum confessus est. Sed hac de re alibi plura. Contrà *Geneseos* cap. 3. vers. 14. ubi Scriba primùm recte

recte posuerat, σημεῖον τῆς γῆς, postea voci σημεῖον in margine interiori male adjunxit ἐφ' ἑπτά, de qua varia Lectione vide Annotationes meas ad Cap. 3. *Geneseos*, Epistolæ ad Clariss. Doct. *Millium* subnexas. Atque plura talia exempla utriusque generis in Codice nostro passim occurrunt. Cæterum ubi Librarius in dicta Collatione cum alio exemplari, aliqua in suo animadvertit delenda, iis virgulas superinduxit; v. g. *Numer.* 2. 3. οὗτοι, ut οἱ legeretur. Similiter ubi quædam transposita deprehendit, ea rectiori ordine locanda notavit, istis quæ præcedere debebant, unicam virgulam, atque iis quæ sequi oportet, duas appingens; veluti *Josuæ* 6. 4. "εἰς τὴν πόλιν 'κατὰ πρόσωπον, quo ita ponerentur: κατὰ πρόσωπον εἰς τὴν πόλιν.

§. 9. Ac primo quidem Scribæ pro isto textum conferendi ac identidem corrigendi labore gratias debemus; nullas vero Librariis sequioris ævi, qui idem præstituri, & operâ suâ, & membranis nostris turpiter sunt abusi, dum hinc inde erasis integris versibus, alia superscripserunt verba; aut saltem lineis quinque, sex, septemve vetustate exesis, novum superinduxerunt atramentum: unde in his dubia quandoque reddita primæva lectio, in illis prorsus deperdita. Sed & incuriâ Librariorum factum, ut Codex noster aliquibus laboret defectibus. Nimirum *Genes.* Cap. 1. versu 21. usque ad 26. ultimæ literæ vel syllabæ octodecim linearum perierunt, folio primo exteriori parte in inferiori ora detruncato; unde etiam postremæ Capitis 1. parti usque ad versum 3. Capitis 2. idem accidit. Deperditi quoque aliquot versus Capitum 14. 15. 16. *Geneseos*, dum inferior ora folii 8. Codicis nostri abscissa est: quippe ex prima co-

lumna exciderunt omnia à Cap. 14. verſ. 14. καπεδίωξεν uſque ad verſ. 17. καὶ ἔφη· ex ſecunda columna, à Cap. 15. v. 1. ὁ μισθός σε πο . . . uſque ad finem verſus 5. σπέρμα σε· ex columna tertia, à principio verſus 16. Cap. 15. uſque ad finem verſus 19. Καδμοναίους· ex quarta columna à Cap. 16. v. 6. παιδίσκη σε ἐναντίον, uſque ad finem verſus 9. incluſive: unde ſequens folium 9. incipit à verſu 10. καὶ εἶπεν. Major defectus eſt lib. 1. *Regum* (Hebr. 1. *Samuelis*) ab ultima voce verſus 17. Cap. 12. βασιλέα, uſque ad Cap. 14. verſ. 9. καὶ ὃ μὴ ἀναβῶμεν ἐπ' αὐτούς· quæ ſunt prima folii 169. verba, præcedente folio 168. prorſus deperdito. Maximus autem hiatus occurrit in libro *Pſalmorum*, nempe à Pſalmi 49. verſ. 19. (juxta LXX.) uſque ad verſ. 12. Pſalmi. 79. Lacunas in libris Novi Teſtamenti recenſere, à præſenti inſtituto alienum duco; & id ſolum addo, non adeo magnum fuiſſe Codicis noſtri infortunium ac *Vaticani*, qui & magis eſt mutilatus, & pejus deturpatus. De priori teſtantur ipſi *Romani* Editores in Præfatione his verbis: *Maccabæorum Libri abſunt ab hoc exemplari, atque item liber Geneſis fere totus*; *nam longo ævo conſumptis membranis mutilatus eſt ab initio Libri uſque ad Caput XLVII. liber item Pſalmorum, qui à Pſalmo CV. uſque ad CXXXVIII. nimia vetuſtate mancus eſt.* Magis vero deturpatum dixi *Vaticanum* exemplar, quia in omnibus partibus paſſum eſt injuriam, quam Codici noſtro in quibuſdam ſolùm locis à Librariis illatam ægre ferimus; dum in illo omnibus in univerſum lineis novum ſuperinduxerunt atramentum, priuſquam typis exprimeretur; prout ab oculato ac fide digno teſte accepi.

§. 10. Ve-

§. 10. Verum ipſi etiam primævæ *Vaticani* Libri Scripturæ *Alexand.* Codicem longe præferendum eſſe, brevibus probabo; ne abſque cauſa alium à recepto hucuſque in *Anglia* aliiſque in locis exemplari textum in noſtra Editione expreſſiſſe videar. Nempe illud LXX. Interpretum exemplar, quod in pluribus ac majoris momenti locis convenit cum *Philonis Judæi* ac antiquiſſimorum Græcorum Patrum allegationibus, nec non cum Verſionis *Italæ* fragmentis apud *Tertullianum*, *Cyprianum* &c. illud, inquam, exemplar melius eſſe eo, quod magis ab iiſdem diſcrepat, nemo inficias iverit. Sed & iſtud facile mihi largientur Critici, eo præſtantiorem eſſe ℵ 6. Codicem, quo propius is accedit ad Hexaplarem *Origenis* Editionem; ſiquidem jam olim *Euſebius* lib. 8. Demonſtr. Evang. pag. 383. & lib. 10. pag. 484. *Baſilius* Homilia 4. in Hexaemeron, & *Scholiaſtes* in Edit. *Romana* ad 3. Reg. 6. exemplar in *Hexaplo*, vel inde deſcriptum, ἀκριβέστερον pronuntiare haud dubitarunt. *Hieronymus* quoque in Epiſt. ad Suniam & Fretellam, inter Editionem κοινὴν & Hexaplarem diſtinguens, de hâc ita ſcribit: *Ea autem quæ habetur in* Ἑξαπλοῖς, *& quam nos vertimus, ipſa eſt, quæ in Eruditorum libris incorrupta & immaculata LXX. Interpretum tranſlatio reſervatur.* Atque illam ipſam eſſe puto, quam Comment. in Hoſeæ Cap. 13. appellat *antiquam LXX. Interpretum Editionem*; ſicut & ad Ezech. 4. memorat *Codices qui non ſunt Scriptorum vitio depravati.* Ac fruſtra ſane tantum laborem ſuſcepiſſet *Adamantius*, niſi ex collatione variorum Codicum ac cæterarum Verſionum emendatiorem reddidiſſet LXX. Interpretum Verſionem. Utrumque pro præſtantia

tia hujus vel illius τῶν ὁ. Codicis argumentum junxit *Anastasius* lib. IX. Anagogicarum Contemplationum in Hexaemeron, ad confirmandam quandam *Genes.* Cap. 2. vers. 8. lectionem (de qua vide Notas, nostræ ad Cl. D. *Millium* Epistolæ subnexas pag. 68.) provocans ad ἀκριβῆ καὶ ἀνόθευτα καὶ ἀρχαῖα τῆς ἀντιγράφων, τὰ τοῦ Κλήμεντος, καὶ Εἰρηναίου, καὶ Φίλωνος τοῦ Φιλοσόφου, καὶ τὰ τῆς Ἑξαπλᾶ συνταμένα σιχθέντα· prout in MS. Codice *Novi Collegii* Oxoniensis legitur, cujus Apographum penes me habeo. Accedit tertium argumentum à consonantia cum *Hebræo* textu petitum: quod quidem universe non procedit, attamen adhibita κείσει, in aliquibus casibus lectionem alteram altera, ac proinde Codicem quoque alterum altero præstantiorem esse, firmissime omnium probat. Sic ubi in duobus LXX. Interpretum exemplaribus duo occurrunt verba Græca, quæ unâ solum litera vel syllaba inter se differunt, ac quorum alterum significationi *Hebrææ* vocis respondet, alterum autem longe diversum tam ab hac quam alia simili radice *Hebræa* habet sensum; nullus dubitandi locus relictus est, illud genuinum, hoc corruptum esse. Exemplum do in verbis ὁπκρατεῖν *dominari*, & ἐπκροτεῖν *applaudere*; quippe *Amos* 6. 5. *Romana* Editio habet: οἱ ὁπκρατοῦντες τοῖς τῶ φωνὴν τῶ ὀργάνων· MS. *Alex.* cum reliquis exemplaribus ac Patribus in hunc locum commentantibus: οἱ ὁπκροτοῦντες κ. τ. λ. Atqui cum *Hebræum* פרט *applaudendi* notionem exprimat, *dominandi* autem sensum nec istud unquam habeat, nec aliud ei propinquum verbum, ex quo *Romana* lectio ortum traxerit; liquido patet, lectionem *Alexandrinam*, *Romana* repudiata, eligendam esse: sicuti contrà *Jeremiæ* Cap. 5. vers. ult. ubi omnia,

quæ

quæ vidi, exemplaria habent: οἱ ἱερεῖς ἐπεκρότησαν τῶις χερσὶν αὐτῶν, ἐπεκράτησαν legere, *Hebræum* וידו omnino jubet. Ad triplicem hanc normam qui *Alexandrinum* atque *Romanum* exemplar diligenter examinaverit, illud hôc, saltem quoad *Octateuchum*, quem jam ex illo typis exprimi curavi, longè præstantius esse deprehendet. Atqui idipsum, priusquam de textu novæ LXX. Interpretum Editionis quicquam certi statuerem, non sine magno labore, nec parvis sumptibus feci; perlectis eum in finem tam MSS. quam editis *Philonis Judæi* aliorumque Scriptorum Ecclesiasticorum monumentis, ac reliquiis Editionis *Origenianæ* cum ※ & ~ signis, quam pro deperdita fere habuerunt Eruditi, undique conquisitis, nec non *Hebræo* textu cum diversis Versionis Græcæ lectionibus, non sine κείσει, ubique collato. Licet autem animus meus à suscipienda *Alexandrini* Codicis Editione ob majorem eumque satis difficilem laborem, ac plures, quas id opus requirit, impensas esset alienior, ut Amici mei probe norunt, adeoque quasi præjudicio quodam contra laudatum exemplar laboraret; clarissime tamen perspexi, hoc Vaticano, quoad *Pentateuchum*, ut & librum *Josuæ*, utique præferendum esse; imo vero Libri *Judicum* genuinam τῶν ὁ. Versionem in membranis *Alexandrinis* contineri; *Romanam* autem Editionem *Hesychianam*, ac ab illa prorsus diversam esse. Et hoc quidem luculente, nisi fallor, probavi in Epistola ad Doctissimum Virum, D. *Joannem Millium*; adjunctis aliquot novæ hujus Editionis Speciminibus, ac Annotationibus in priora tria *Geneseos* Capita: alterum vero alia Dissertatione *de Alexandrini Codicis præ Vaticano præstantia, quoad quinque Libros*

Libros Moſis & Hiſtoriam Joſuæ, per ſingula Capita prolixè oſtendi, primùm *Romanam*, inde *Alexandrinam* exhibens lectiones, literis R. & A. deſignatas, ac huic conſonam *Hebræi* textûs litera H ſignificati auctoritatem, *Hexaplaris* Editionis *Origenis* ſyllabâ *Hex.* denotatæ conſenſum, denique *Philonis Judæi* ac antiquiſſimorum Patrum ſuffragia ſubnectens; ut ex ſequenti Specimine in Capitibus XIII. & XIV. *Deuteronomii* videre eſt.

Deuter. XIII. 1. τὸ ἐνύπνιον R. ἐνύπνιον A. H. *Hex. Origen.* lib. 2. contra Celſum p. 92. *Theodoret.* Quæſt. 12. in Deuteron. 3 θεός σε R. θεὸς ὑμῶν A. H. *Hex. Theodoret.* loco cit. *Tertull.* in Scorpiaco cap. 2. *Cyprian.* lib. 3. contra Judæos cap. 15. de Mortalitate pag. 160. Edit. *Oxon.* & de Exhortatione Martyrii cap. 9. *Auguſt.* Quæſt. 19. in Deuteronom. Eodem verſ. 3. εἰδέναι R. τῷ εἰδέναι A. H. *ut ſciat*, Latine, *Cypr.* locis cit. Ibid. τὸν θεὸν R. Κύριον τὸν θεὸν A. H. *Hex. Orig.* Exhort. ad Martyrium p. 167. *Cypr.* & *Theodor.* locis cit. 4. τῶτον φοβηθήσεσθε R. αὐτὸν φοβηθήσεσθε, καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτῦ φυλάξεσθε. A. H. *Hex. Orig.* ibidem, atque *Tertull.* loco cit. *& præcepta ejus cuſtodietis.* Ibid. αὐτῷ προσκολληθήσεσθε R. αὐτῷ δουλεύσετε, καὶ αὐτῷ προσκολληθήσεσθε A. H. *Hex.* ubi tamen pro δουλεύσετε legitur λατρεύσεσθε· & ※ verbis iſtis quaſi ab *Origene* additis minus rectè præfixus eſt, ſiquidem ante *Origenem Tertullianus* loco citato habet: *illi ſervietis, & illi adjiciemini.* 5 ἀπὸ τῆς ὁδῦ R. ἐκ τῆς ὁδῦ A. *Hex.* Ibid. ἀφανιεῖς τὸ πονηρὸν R. ἀφανιεῖτε τὸν πονηρὸν A. *Hex.* Atque ipſa *Rom.* Editio infrà Cap. 17. v. 7. Cap. 22. v. 21, 22, 24. Cap. 24. v. 7. habet τὸν πονηρὸν, ut & Apoſtolus 1 Corinth. 5. verſ. ult. ac *Philo* de Temulentia pag. 242.

242. B. & *Theodoret.* loco citato. 6 θυγάτης R. θυγάτης σε A. H. *Hex. Tertull.* loco cit. & *Cypr.* de Exhort. Martyrii cap. 5. Ibid. φίλος ἴσος τῇ ψυχῇ R. ὁ φίλος ὁ ἴσος τῇ ψυχῇ A. H. (quantum ad posterius ὁ) *Hex. Philo* de rerum divinarum hærede pag. 492. D. *Tertull.* loco cit. *qui animæ tuæ par est*; & *Cypr.* dicto loco: *qui animæ tuæ æqualis est.* Mox, βαδίσωμεν R. πορεύθωμεν A. *Hex.* Ipsa quoque *Rom.* Editio infrà vers. 13. ita habet. Ibid. ut & vers. 13. ὃς R. οἳς A. *Hex.* 8 εἰδ' ἐ μὴ R. εἰδὲ μὴ A. *Hex.* Confer suprà Cap. 10. vers. 17. 9 αἱ χεῖρές σε ἔσονται R. ἡ χείρ σε ἔσται A. H. *Hex.* & *Cypr.* loco cit. *manus tua erit*; quamvis *Tertull.* (nisi Librarii eum vitiaverint) habeat: *manus tuæ erunt.* 11 πορεύσεται ποιῆσαι ἐπ R. πορεύσεσιν ἐπ ποιῆσαι A. H. *Hex.* 12 κατοικεῖν σε R. κατοικεῖν A. H. *Hex.* 13 ἐξῆλθοσαν R. ἐξῆλθον A. *Hex.* Ibid. τὴν γῆν R. τὴν πόλιν A. H. *Hex.* Confer. mox vers. 15. 14 ἐτάσης . . . ἐρευνήσεις R. ἐξετάσης . . . ἐξεραυνήσεις A. *Hex.* 15 τῇ γῇ R. τῇ πόλει A. H. *Hex. Tertull.* & *Cypr.* locis cit. 16 ἐναντίον R. ἔναντι A. *Hex.* Similiter v. 18. 17 ὤμοσε R. ὤμοσεν Κύριος A. *Hex.* ubi vox Κύριος obelo est transfixa. 18 τὰς ἐντολάς R. πάσας τὰς ἐντολὰς A. H. *Hex.*

Deuteron. XIV. 1. Οὐκ ὀπεθήσετε R. ἃ φοιβήσετε, καὶ οὐκ ὀπεθήσετε A. H. *Hex. Theodoret.* Quæst. 13. & *Cyrillus* allegatus à *Nobilio* in Notis ad hunc locum; ubi etiam testatur, in margine *Vaticani* Codicis verba, ἃ φοιβήσετε, adscripta esse. 2 γένεσθαι σε λαὸν αὐτῷ περιούσιον R. γενέσθαι (omisso σε) αὐτῷ λαὸν περιούσιον A. H. *Hex.* 4 κτήνη R. τὰ κτήνη A. H. 5 δορκάδα R. δορκάδα, καὶ βάβαλον, καὶ τραγέλαφον A. H. *Hex. Philo Judæus* in MS. Tractatu περὶ ζώων, Titulo: Τετραπόδων ὅσα κα-

θαρά

καθαρά· observans hæc esse ἕνα ἀριθμῷ, quem numerum τελειότατον καὶ ἱερώτατον appellat, eôque propterea docet τὰ γένη καθαρῶν ζώων ἐπισφραγίζεσθαι. At vero si βέβαλον & πεπλάσμον demas, non *decem*, sed *octo* solum forent numero. ἢ ἀνάγεσι μηρυκισμὸν R. ἀνάγει μηρυκισμὸν ταῦτα A. H. Ibid. ταῦτα ὑμῖν ὄζει R. ὑμῖν ὄζειν A. *Hex.* H. siquidem הֵם per ὄζει exprimitur; unde infrà vers. 19. vox ταῦτα obelo notata in *Hex.* 9 τοῦ ὕδατι R. τοῖς ὕδασιν A. *Hex.* Ibid. ὄζειν ἐν αὐτοῖς R. ὄζειν αὐτοῖς A. H. *Hex.* 10 καὶ λεπίδες R. ἐὰν λεπίδες A. *Hex.* 13 ἴκτινον R. ἰκτῖνα A. *Hex.* In fine versus 13. ὅμοια αὐτῷ, omisso versu 14. R. ὅμοια αὐτῷ· 14 καὶ πάντα κόρακα, καὶ τὰ ὅμοια αὐτῷ A. H. *Hex.* 15 λάρον R. λάρον, καὶ ἱέρακα, καὶ τὰ ὅμοια αὐτῷ A. H. *Hex.* 19 ἀκάθαρτά ὄζειν R. ἀκάθαρτα ταῦτά ὄζειν A. *Hex.* ubi ταῦτα obelo transfixum. 22 παντὸς γεννήματος R. πᾶν τὸ γένημα A. H. 23 φαγῇ αὐτὸ R. φαγῇ αὐτὸ ἔναντι Κυρίε τοῦ θεοῦ σε A. H. *Hex. Euseb.* Demonstr. Evang. lib. 1. cap. 3. pag. 1. & *Theodoret.* Quæst. 13. in Deuteron. (in quibus ἐναντίον.) Ibid. τὰ πεφοτότοκα R. καὶ τὰ πεφοτότοκα A. H. *Hex.* 26 ἀργύριον R. τὸ ἀργύριον A. H. *Hex. Theodor.* & *Euseb.* loco cit. p. 2. A. Ibid. ἢ ἐπ' οἴνῳ R. ἐπ' οἴνῳ A. *Hex.* Mox, ἐναντίον R. ἔναντι A. *Hex.* 29 ἔργοις R. ἔργοις σε A. H. *Hex.* (ubi plenius, ἔργοις ※ τῶν χειρῶν σε'') *Theodoret.* cit. Quæst. 13. in Deuteron. & *August.* Quæst. 20. in hunc librum. Atqui eadem methodo per omnia *Pentateuchi*, ut & libri *Josuæ* Capita procedit *Dissertatio* nostra; prælo quidem parata, sed non imprimenda, donec id opportune ac citra damnum meum fieri possit.

CAP.

CAP. II.

Ratio ac methodus hujus LXX. Interpretum Editionis è Codice ALEXANDRINO.

§. 1. CUm igitur *Alexandrinus* hic Græcorum Bibliorum Codex omnium, qui erudito orbi innotuerunt, sit optimus ac vetustissimus, suaque vetustate in pluribus locis ita exesus, ut jam lectu sit difficillimus, ac labente ætate deteriorem subiturus fortunam; hinc factum ut de eo verbatim atque accuratè typis exprimendo inde à primo ejus in Angliam appulsu cogitatum fuerit. Princeps qui huic operi sedulam profecto admovit manum, sed animum minus perspicacem ac judicium parum subactum adhibuit, fuit *Patricius Junius*; in cujus institutum Reverendus admodum *Waltonus* in Prolegomenis Bibliorum Polyglottorum Sect. IX. §. 34. hæc animadvertit: *Proposuit quidem D. Junius multis antehac annis Manuscriptum hoc typis evulgare, cujus etiam specimen impressum vidi; sed consilium ejus multis Viris doctis merito improbatum, ejus progressum retardavit; dum multa pro arbitrio ex MS. detruncavit & mutavit, idque cum nulla premebat necessitas, prout ex Catalogo satis magno vocabulorum per pauca Geneseos Capita, quæ ipse mutaverat & expunxerat, (quem mihi ostendit Typographus) constat. Idem etiam ex Notis ejus, quas impressas dedimus Tomo ultimo, percepi: ubi multa à Codice Alexandrino diversa inveni; sæpe lectionem Romanam pro Alexan-*

Alexandrina poni; *& ex Romano, Veneto, Complutenſi, & Alexandrino Exemplari invicem mixtis novam quaſi Editionem conflatam.* Poſtea CAROLO II. regnante, ſacri Eccleſiæ Anglicanæ Antiſtites, præſertim duo maximi ſacrarum atque Eccleſiaſticarum literarum Fautores ipſique doctiſſimi Præſules, FELLUS Oxonienſis, & PEARSONUS Ceſtrienſis, id negotii dederunt Viro non modo Græcæ, ſed & aliarum Orientalium linguarum peritiſſimo, Dn. D. *Thomæ Smitho*, tunc temporis *Collegii S. Mariæ Magdalenæ* apud Oxonienſes Socio ac Ornamento prorſus eximio; cui etiam Codex *Alexandrinus* ad parandam ejus Editionem Oxonium miſſus fuit. Verum magnarum, quas hoc opus requirebat, impenſarum defectus, ac triſtia præſertim laudatorum Epiſcoporum fata fecere, ut laudabile iſtud coeptum unà cum ipſis fuerit intermortuum, ac in ipſa, ut ajunt, herba ſuffocatum. Cæterum cum *Auguſtiſſima* ANNA inter ipſa feliciſſimi Regni ſui auſpicia annuum ſtipendium mihi eſſet largita, egoque Regia hac munificentia exſtimulatus, de opere aliquo ad DEI quidem præcipuè gloriam, ſed & laudatæ Principis honorem inſuper tendente ſeriò cogitarem; LXX. Interpretum Editio, cui jam ante aliquot annos animum intendere coeperam, denuo in mentem meam venit. Ac initio quidem de præſtantia *Alexandrini* Codicis præ *Vaticano* dubius, & illius accuratè deſcribendi atque emendate edendi difficultate deterritus, nec non ſumptibus, utpote qui tenuitatem meam longe excederent, deſtitutus, *Romanam* Editionem ex aliis Codicibus, præſertim pretioſo iſto Regiæ Bibliothecæ κειμηλίῳ, ſuppletam, ac ubi defectu laborabat, integritati, ubi vitio, ſanitati

nitati restitutam in publicum emittere mihi proposueram. Verum dictis Capite præcedenti argumentis de excellentia *Alexandrini* Exemplaris certior factus, ac proinde illius Editionem Ecclesiæ Dei utiliorem fore persuasus, excusso omni laboris tædio, Divinæ providentiæ in procurandis necessariis ad hoc opus sumptibus confisus, istud in Nomine Domini sum aggressus, ac partem potius Regii stipendii meæ vivendi commoditati, quàm me coepto labori subtrahere volui; ejusque primitias jam erudito orbi, præsertim *Anglicano*, cui eæ maxime debentur, ea qua par est, modestia offero.

§. 2. Dicet forte aliquis, me huic labori supersedere potuisse, nec opus fuisse ut Codex *Alexandrinus* modo typis exprimeretur, cum diversæ ejus à *Romana* Editione lectiones in Bibliis Polyglottis *Waltoni* ad inferiorem sacri textûs oram sint subnexæ; adeo ut inde illius tenorem percipere liceat. Verum ut taceam, egregium istud opus ob magnam molem atque pretium non quotidiani ac promiscui usus esse; sane ad prompte atque accurate legendum in eo textum *Alexandrinum* vix ac ne vix quidem adhiberi potest, iis præsertim in locis, ubi plures occurrunt variantes lectiones, & subinde tanto quidem numero, ut paucæ lineæ earum sint expertes, sicut in Libro *Judicum* videre est. Similiter ubi diversus est Capitum vel Versuum ordo, & crebra magnave eorundem transpositio, v. g. lib. 3. *Regum* (juxta LXX.) Cap. 4. seqq., non nisi magna cum difficultate ac remora *Alexandrini* Codicis textum ordine assequi licet. Accedit quod sæpius non rectè neque accurate verba laudati Libri ibi expressa habeantur; quod quidem aliquando Typothetarum culpæ, aliquando

autem ejus, qui variantes Lectiones excerpsit, errori tribuendum est. Equidem hæc non scribo, ut erudito nomini ac debitæ laudi *Alexandri Huissii*, S. T. B. & Ecclesiæ Cathedralis Wellensis Præbendarii, qui, teste *Waltono* sub finem Præfationis in Biblia Polyglotta, hanc operam præstitit, quicquam detraham; quin potius ingenue fateor, me ejus collationes cum Codice *Alexandrino* omnibus, quæ cum aliis Libris factæ, Tomo VI. Operis istius exhibentur, accuratiores deprehendisse; deprehendisse tamen & παραράματα ac lapsus quosdam, in tam difficili opere omnino excusandos, necessarium mihi visum est ut monerem, imo ut omnia ac singula errata sive laudati *Huissii*, sive Typothetæ indicarem, ne si quando Lector discrepantiam inter nostram Editionem & Lectiones in Bibliis Polyglottis expressas animadverterit, anceps hæreat, uter in legendo, vel exscribendo, vel exprimendo Codice *Alexandrino* dormitaverit aut erraverit. Accedit quod aliquæ Codicis *Alexandrini* lectiones à *Romana* quidem Editione diversæ, sed *Hebræo* textui ac priscorum *Patrum* allegationibus, nec non *Hexaplari* Edit. & MS. *Cotton.* (de quibus Cap. 3. dicam) consonæ, ibi sint omissæ; quibus notatis, laudati Codicis præstantia simul ostendetur. Lectionem itaque *Alexandrinam* aut prorsus non, aut non recte exhibent Biblia Polyglotta sequentibus in locis, quæ idcirco ita corrigenda sunt:

GENESEOS.

Cap. 1. v. 30. lege τῷ ἕρποντι. Cap. 2. v. 23. vox ὀστῶν non prorsus omissa, sed in margine eadem manu adscripta est, uti jam Cap. 1. §. 8. monui. Cap. 3. v. 20. vox αὐτῆ deest in *Alex.*

Cap. 4. v. 8. lege ἀνέση. v. 12. ὅπ (non ὅτε) v. 18. bis, Μαὴλ. v. 20. Ἰωβὲλ. Cap. 5. v. 24. ἐνεὶσκετο, uti *Cott.* v. 30. ἢ ἐζηκονταπέντε. Cap. 7. v. 8. ita habet *Alex.* καὶ ἀπὸ τῶν πλεινῶν, καὶ ἀπὸ τῆς κλινῶν τῆς καθαρῶν, καὶ ἀπὸ τῆς κλινῶν τῆς μὴ καθαρῶν, καὶ ἀπὸ τῆς πλεινῶν, καὶ ἀπὸ πάντων τ ἑρπετῶν τῆς ὴ τῆς γῆς· omnia rectè juxta *Hebræum*, si verba, καὶ ἀπὸ τῶν πλεινῶν priori loco expungas, ubi sane recentiori atramento super rasam membranam sunt scripta. Eodem cap. 7. v. 20. δεκαπέντε (non πεντεκαίδεκα) scriptum in *Alex.* v. 22. πᾶς ὃς ἦν. C. 9. v. 1. ἠυλόγησεν, uti *Cott.* v. 25. αὐτὲ post πᾶς non legitur; v. 26. οἰκέτης post πᾶς omittitur; rectè juxta *Hebræum*, MS. *Cotton. Justin.* M. Dial. cum Tryph. pag. 368. *Chrysost.* Homil. 29. in Genesin, aliosque. Cap. 10. v. 1. ἐγενήθησαν. v. 19. ἐγένοντο τὰ ὄεια. v. 24. bis habet Καινᾶμ pro Καινᾶν· (cum tamen in Bibl. Polygl. semel tantùm sit notatum.) v. 28. Σαβεὺ pro Σαβὰ. Cap. 11. v. 6. ἐπιθῶνται ποιῆσαι. v. 31. ἦλθεν. C 12. v. 8. κατ' bis pro κατὰ. v. 16. ἢ ante ἡμίονοι omissum occasione præcedentis syllabæ καὶ. Cap. 14. v. 4. αὐτοὶ ante ἐδέλευον abest ab *Alex.* perinde ut ab *Hebræo.* v. 9. ἢ ante Ἀεὶωχ omissum. v. 11. ἔλαβεν. v. 12. τον ante υἱὸν non legitur, uti nec in *Hebræo.* v. 13. pro παρὰ videtur scriptum fuisse ἐν juxta *Hebr.* ב. Quippe ν apparet, & unius solum literæ spatium à membrana est abscissum, ut ex præcedentibus lineis colligitur. v. 13. loco Ἀμορῤαίε habet ὁ Ἀμορεὶς, perinde ut Codex *Cotton.* v. 19. ἠυλόγησεν. Cap. 15. v. 15. γήρει, ut *Cotton.* Nam ρει legitur, licet γη sit excisum. Cap. 16. v. 2. τεκνοποιήσεις habet pro τεκνοποιήσωμαι. v. 4. ἴδεν & ἠπιμάθη. v. 5. ἠπιμάθην· (non ἠπίμασεν, quod nescio unde acceperit *Huissus*, vel Typotheta.) v. 13. ἐφιδὼν. Cap. 17. v.

6. deest alterum σφόδρα. v. 12. ὁ οἰκογενὴς, fine ϗ. v. 14. ἐξολεθρευθήσεται, v. 16. post ἀλογήσω scriptum αὐτὸν, non αὐτό. v. 17. γενήσεται legitur pro πέσεται. v. 19. τῷ Ἀβραὰμ pro πρὸς Ἀβραάμ. v. 20. εὐλόγησα. v. 23. αὐτῷ, loco ἑαυτῷ, v. ult. αὐτῷ (post οἰκογενὴς) non extat in *Alex.* uti nec in *Hebr.* Cap. 18. v. 13. non ὅτι deest, ut in Bibl. Polyglott. est annotatum, sed π, quod præcedit ante ὅτι, est omissum. Cap. 19. v. 15. ἐγένετο. v. 20. ϗ ante ἐκεῖ non extat in *Alex.* uti nec in *Hebræo* & *Cotton.* v. 27. τὸ πρωΐ. v. 33. pro priori νυκτὶ ἐκείνῃ habet νυκτὶ ταύτῃ, (quomodo & *Cotton.*) pro posteriori autem νυκτὶ ἐκείνῃ habet τὴν νύκτα ἐκείνην. v. 38. Ἀμμὰν ὁ υἱὸς τοῦ γένους· cum in Bibl. Polygl. omittatur ὁ & τοῦ. Cap. 20. vers. 8. τὸ πρωΐ. Cap. 21. vers. 22. & 32. Φικόλ. v. 25. ἀφείλαντο, sicut & in *Cotton.* Cap. 22. v. 2. ἀνένεγκον. v. 22. ϗ τὸν Ἀζᾶν juxta *Hebræum* & *Cotton.* Cap. 23. v. 16. τῷ Ἐφρὼν loco τοῦ Ἐφρών. Cap. 24. v. 22. δραχμῆς ὁλκῆς. v. 30. ὅπως. v. 33. εἶπαν. v. 43. ἔσηκα, (erasso ἐφ) uti *Cotton.* v. 47. τοῦ υἱοῦ Ναχὼρ, sicuti *Cotton.* v. 52. τὸν παῖδα τὸν Ἀβραὰμ, perinde ut vers. 59. vers. 58. Καὶ εἶπεν, pro ἃ δὲ εἶπεν. Cap. 25. v. 2. Ἰεξὰν juxta *Hebr.* & *Cotton.* (Atque sic versu 3.) Ibid. Μαδαΐμ pro Μαδιάμ, propius *Hebræo.* v. 3. Ἀσυρὶμ & Λοωμεὶμ. v. 4. Ἀφὲρ, item Ἀβιρὰ ϗ Θερμαδί. v. 14. ϗ Ἰδυμά. Cap. 26. v. 24. διὰ Ἀβραάμ. v. 26. Φικόλ. v. 27. ἤλθατε. Cap. 27. v. 30. τὸν Ἰακὼβ juxta *Hebr.* & *Cotton.* v. 31. φαγέτω τῆς θήρας. v. 37. ἐσήεισα. v. 45. ὑμῶν recte loco ἡμῶν. Cap. 28. v. 7. ἑαυτῷ. Cap. 29. v. 10. ἐπότισεν. v. 24. Ζίλφαν Λεία τῇ θυγατρὶ, voce Λεία in Bibl. Polyglottis malè omissa. Cap. 30. v. 8. συνεβάλετο μοι, β inter σ & α superscripto eadem manu. v. 22. τῆς ante

ante Ῥαχὴλ omissum. v. 27. θεὸς τῇ σῇ, sine ἐπὶ vel ἐν, cujus nullum prorsus apparet vestigium, nec ullum vacuum spatium vel rasuræ signum. v. 42. ἔτεκον. Cap. 31. v. 9. & 16. ἀφείλατο. v. 26. κρυβῆ. v. 33. ἠρεύνησεν priori quoque loco. v. 43. ταῖς θυγατράσι, (pro θυγατράσιν) non τῶν θυγατέρων. Cap. 32. v. 10. ἐκήνωσα, (quomodo & *Hexapl.* Codex MS. *Vossii* habet, pro ἐκηνέωσα, uti rectè legitur in *Cotton.*) v. 28. ἔσῃ deest, ut in MS. *Voss.* & apud *Phil.* lib. de Temulentia p. 251. D. de Mutatione Nominum pag. 1051. *Orig.* Epist. ad Africanum pag. 326. *Euseb.* de Præparat. Evangel. lib. 7. cap. 8. quamvis lib. 5. de Demonstr. Evang. cap. 11. additum legatur. Cap. 33. v. 14. προελθάτω, pro προελθέτω (Priùs scriptum fuit, προσελθάτω, sed σ. postea erasum est.) Cap. 34. v. 8. προείλατο v. 23. καὶ τὰ κλήνη αὐτῶν, καὶ τὰ ὑπάρχοντα, καὶ τὰ τετράποδα αὐτῶν, καὶ τὰ ὑποζύγια αὐτῶν ἔχ κ. τ. λ. ita ut τὰ ὑπάρχοντα male quidem bis sint posita, sed pronomen αὐτῶν post τετράποδα bene additum juxta *Hebr.* Cap. 35. v. 3. μοι loco μὲ habet *Alex.* quanquam malè. v. 9. τῷ ante Ἰακὼβ deest, ut in MS. *Voss.* & *Cotton.* v. 29. ἐκλιπὼν, (non ἐκλείπων.) Cap. 36. v. 13. Μασεμμὰθ perperam scriptum in *Alex.* pro Βασεμμὰθ. v. 22. rectè Χοβρεὶ habet. v. 23. καὶ, ante Σωβὰ, non est in *Alex.* neque in *Hebr.* v. 24. habet Ἀϊὲ, καὶ Ὠνάν· ἑτός ἐστιν ὁ Ὠνὰς, ὃς κ. τ. λ. v. 33. Ἰωβὰθ (non Ἰωβὰλ.) v. 36. & 37. Σαλαμὰ propius ad *Hebræum* שמלה. v. 38. & 39. Βαλαεννὼν. Cap. 37. v. 2. δὲ ante δεκαεπτὰ est omissum. v. 21. ἐξείλατο. v. 22. ἐμβάλετε cum simplici λ. Cap. 38. v. 16. ἡ νύμφη. v. 19. ἐνεβάλετο pro περιείλετο. v. 25. πρὸς pro ἔπρος. v. 30. τοῦτον (ν eadem manu suprascripto.) Cap. 39. v. 6. ἐπέστρεψεν. Cap. 40. v. 21. ἀπεκατέστησεν. Cap. 41. v.

19. Biblia Polygl. malè excludunt articulum τοῦς. v. 34. lege γενήματα. v. 39. ἐπειδή. v. 43. in fine, τῆς γῆς. Cap. 42. v. 34. ἐμπορεύεσθε. verſ. 38. ἂν πορεύεσθε. Cap. 43. v. 10. Ἰσραὴλ expungitur in Bibliis Polygl. ſed *Alex.* habet appoſitum in margine interiori unà cum ſigno, quo textui inſerendum indicatur. v. 17. τῷ ante Ἰωσὴφ deeſt in MS. Cap. 44. v. 1. & 2. ἐμβάλατε. v. 12. τῷ loco τῷ. v. 31. παιδάριον legitur in MS. pro παιδίον. Cap. 45. v. 14. ἐπέπεσεν in *Alex.* (licet malè) pro ἔκλαυσεν. v. 20. ὀφθαλμοῖς ὑμῶν, pronomine juxta *Hebr.* rectè addito in MS. ſed in Bibliis Polygl. perperam omiſſo. v. 23. ἀνέσντας poſt vocem Αἰγύπτε additur, cum tamen antea præceſſerit, licet recentiori atramento ſuper ſpatio raſo exaratum. Cap. 46. v. 1. mendoſe excuſum in Bibliis Polyglottis, ἤλθυσεν pro ἔθυσεν. verſ. 3. MS. habet: λέγων· ἐγὼ. v. 4. χεῖράς σε ἐπὶ. v. 9. Φαλλέδ. v. 10. Ἰαχείμ in *Alex.* litera ι rectè præfixâ juxta *Hebr.* & *Cotton.* licet μ malè poſito pro ν. v. 12. Ἀσρὼμ in MS. minus rectè pro Ἀσρών. v. 16. Σαυνὶς in MS. juxta *Hebræum.* v. 29. πλίονι, id eſt πλείονι, in *Alex.* perinde ut *Cotton.* recte pro πίονι. v. 34. Ἀραβίᾳ in *Alex.* ut & in *Cotton.* Cap. 47. v. 17. *Alex.* omittit αὐτῶν inter κλήνη & πρὸς, ſicut & *Cotton.* v. 26. non μόνον habet, ſed μόνων juxta *Hebræum* לְבַדָּם Cap. 48. v. 1. lege ἀνηγγέλη, ſicut & in *Cotton.* v. 10. ἐδύναντο· item, καὶ ἤγγισεν δέ. Cap. 49. v. 17. in *Alex.* ſcriptum ἐπ' ὀδῦ. v. 25. καὶ (ante μήτρας) deeſt. v. 26. omiſſa vox ὀρέων· & κεφαλῆς legitur, non κεφαλήν.

EXODI.

Cap. 1. v. 1. *Alex.* habet πανοικία αὐτῶν. v. 21. ἑαυτῦ. Cap. 2. v. 14. ἢ pro μὴ. Cap. 4. v. 7. in MS.

MS. legitur, ἐξήνεγκεν αὐτὴν ἐκ τῆ κόλπυ. Unde in Bibliis Polygl. sub lit. ζ. malè diversa annotata est Lectio, ἐξήνεγκεν τὼ χεῖρα αὐτῆ ἐκ τῆ κόλπυ· errore orto ex versu 6. ubi tam *Alex.* quam *Rom.* Editio ita habet. v. 13. ἄλλον δυνάμενον ordine inverso legendum indicatur signis, de quibus cap. 1. §. 8. dixi. v. 25. legitur παιδία μυ· sed v. 26. μυ omissum est. Cap. 6. v. 15. Ἰαωαδὶ habet MS. Cap. 7. v. 19. in *Alex.* ὕδατα τῆ ποταμῆ, ϗ ἐπὶ τὺς ποταμὲς, male quidem. Cap. 9. v. 3. ἐν τοῖς καμήλοις, juxta *Hebræum.* Cap. 10. v. 7. ἔσαι ὑμῖν (pro ἡμῖν) τῆτο σκῶλον. v. 12. articulum τὼ ante χεῖρα perperam excludunt Biblia Polyglotta. Cap. 11. v. 10. lege ἐποίησαν τὰ σημεῖα ϗ πάντα τὰ τέρατα, uti habet quoque *Alex.* Quippe τὰ σ . . . plane apparet, licet . . ημεῖα ϗ haud cadat sub oculos, aliâ membranâ superinductâ. Cap. 12. v. 1. Αἰγύπῳ habet MS. loco Αἰγύπῳ. v. 5. ἀμνῶν loco ἀρνῶν. v. 7. οἷς ἂν. v. 10. ab initio, εἰς τὸ πρωΐ. v. 15. τῆς πρώτης ἡμέρας, (quod sub litera ξ. in Bibliis Polyglot. notatum) ab initio, non in fine istius versus habetur. Eodem v. 15. & 19. lege ἐξολεθρευθήσεται. v. 18. ἐναρχομένυ. v. 21. vox ὑῶν in *Alex.* omissa juxta *Hebræum.* v. 23. lege ὀλεθρεύοντα. v. 30. ἀνήσῃ mendose in Bibliis Polyglottis excuderunt. v. 45. κὼ μιδιανὺς extat in MS. v. 48. ὥσπερ ὁ αὐτόχθων, sine ϗ. v. 49. ἔσαι unà cum *Rom.* habet. *Alex.* Cap. 14. v. 9. rectè scriptum Βεελσεφὼν. Cap. 15. v. 1. τῷ Κυρίῳ juxta *Hebr.* v. 18. Κύριε. C. 16. v. 4. ὀνόματι perperam pro τῷ νόμῳ. v. 9. προσέλθατε. v. 17. post τὸ ἔλαφον in MS. malè ex versu sequenti additæ voces, ἐκ ἠλαφόνησεν. v. 18. συνέλεξεν. v. 35. εἰς γῆν οἰκυμένην, rectè juxta *Hebr. Cyrill.* &c. Cap. 17. v. 12. ἐπ' αὐτὸν, licet perperam. Cap. 18. v. 14. ἐποίει. Cap. 19. v. 1.

Biblia Polyglotta malè excludunt τῷ. v. 16. καὶ (ante ἐγένοντο) deest in *Alex.* v. 22. καὶ οἱ ἱερεῖς δὲ οἱ. Cap. 20. v. 25. με loco σε mendose in MS. Cap. 21. v. 29. αὐτῶν (post Κυρίῳ) quanquam malè. v. 31. ποιήσουσιν. Cap. 22. v. 8. μὴ deest in *Alex.* v. 9. ἃ (vel ἅ) ἐὰν. Cap. 23. v. 14. ἑορτάσετε juxta *Hebr.* v. 22. ἔσε, (id est, ἔσαι) non ἐσὶν, habet MS. Cap. 25. v. 9. Cap. 26. v. 4, 17, 24. Cap. 27. v. 8. ὅτως. Cap. 26. v. 18. εἴκοσι. v. 20. σύλας rectè, ut v. 18. & 22. Cap. 28. v. 2. ἐνέπλησας. v. 41. ἱερατεύσουσιν. Cap. 29. v. 2. in Bibliis Polyglottis mendose excuderunt σημίδαλιν. v. 5. MS. habet αὐτά. Versus 12. in *Alex.* ita interpolatus legitur: Καὶ λήμψῃ ἀπὸ τῦ αἵματος τῦ [μόχλε καὶ θήσεις ὅπι τῶν κεράτων τῦ] θυσιασηρίε, καὶ ὀκθήσεις ἐπὶ τῶν κεράτων τῦ θυσιασηρίε τῷ δακτύλῳ κ. τ. λ. iis quæ uncis inclusa sunt, interiori margini, minori quidem charactere, sed eadem, uti videtur, manu adscriptis. Confer hoc loco sequentem §. 4. v. 19. λήψῃ est omissum in MS. v. 22. in Bibliis Polyglottis vitiose expresserunt λοιδὸν. v. 35. MS. habet ὅτως. v. 46. γνώσομαι, sed male. C. 30. v. 5. αὐτά. v. 8. ἅπαξ quidem scriptum; attamen ἐξ eadem, nisi fallor, manu, licet minori charactere superscriptum, ita ut ἐξάπαξ omnino sit legendum. Similiter v. 19. ὕδατι in margine appositum est, ac addito signo textui inferendum indicatur; adeo ut in Bibliis Polyglottis perperam sit omissum. v. 23. τὸ ante ἄνδρα, vel ἄνδρα, uti mendose in *Alex.* scriptum, ibidem non legitur. C. 31. v. 4. vitiose in Bibliis Polyglottis excuderunt ἀρχιπικτονεῖν. v. 14. MS. habet φυλάξασθε. v. 15. rectè θανάτῳ. Cap. 32. v. 13. σαυτῦ. Cap. 34. v. 1. ἃς συνέτριψας, absque intermedio τὸ. v. 16. ἐκπορνεύσουσιν priori loco; nam posterius comma, in quo ἐκπορνεύσουσιν iterum occurrit,

occurrit, occasione ὁμοιοτελεύτου excidit in *Alex.* Cap. 35. v. 7. in Bibliis Polyglottis not. ζ. verba, καὶ δέρματα ἄγια ἤνεγκαν. πᾶς, quorum in MS. nec vola, nec vestigium, malè à Typotheta addita sunt ex sequenti not. τ. ad versum 23. ejusdem Capitis. Ibidem not. μ. post primum σκεύη perperam legitur αὐτῆς, cum MS. rectè habeat αὐτᾶ. Eodem cap. 35. v. ult. verbum ποιῆσαι male excluſum in Bibliis Polyglottis. Cap. 36. not. τ. σφραγίδες excudi debebat juxta *Alex.* quamvis σφραγίδας rectiùs habeat Editio *Romana.* Mox not. φ. articulus τὲς ante χρυσᾶς in MS. non legitur. Eodem cap. 36. post literam χ. & mox sequentem vocem δακτυλίους, Biblia Polyglotta retinuerunt Romanam lectionem ἐπ', cum in *Alex.* ἐξ sit scriptum. Prope finem ejusdem Capitis MS. habet ἐντετυπωμένα, non ἐκτετυπωτένα. Cap. 37. haud procul à fine, comma, καὶ αὐτοὶ περιπεπορφυρωμένοι ἀργυείῳ, in MS. legitur post, περιπεπορφυρωμένοι ἀργυείῳ, non post, κύκλῳ χαλκοῖ. Cap. 38. inter lit. κ. & λ. MS. habet στείσεις· inter μ & ν, λύχνοι ἐξ αὐτῶν· inter π & ρ, ἕτος ἐποίησεν τὲς σύλες τῆς σκηνῆς· inter σ & τ, τῇ πύλῃ· inter φ & ω, χαλκᾶς, absque articulo τάς. Cap. 39. not. γ. MS. habet, καὶ ἑπτακόσιοι καὶ ἑβδομηκονταπέντε· not. κ. lege ἐν τῇ· inter ο & π, expunge αὐτῆς post μοχλές. Cap. 40. v. 6. MS. habet παρὰ τὴν θύραν juxta *Hebr.* v. 20. ἐνέβαλεν εἰς αὐτὴν, καὶ. v. 35. ἠδυνήθη.

LEVITICI.

Cap. 2. v. 13. ἁλισθήσεται juxta *Hebræum* & *Hex.* C. 4. v. 13. πλημμελήσωσιν. Cap. 5. v. 12. ἁμαρτία. v. 15. ψυχὴ ἐὰν λάθῃ, juxta *Hebr.* v. 16. καὶ ἥμαρτεν, omisso ὃ. Cap. 6. v. 28. desunt in MS. ἐν αὐτῷ. Cap. 7. v. 7. excluſa vox αὐτῷ· & vers.

verſ. 9. deficit particula ἢ ante ὅτι πηγὴ. Cap. 8. v. 8. MS. habet ἐπ' αὐτὸ τὸ λογεῖον· nam virgula —ob quam *Huiſſus* poſuit αὐτὸν, eſt ſignum abbreviatæ vocis Κύριος in averſa pagina, unde tranſparet. v. 24. articulus τῶν (ante χειρῶν) malè excluſus in Bibliis Polyglottis; ſimiliter v. 35. ἢ (ante φυλάξ...) inſerit MS. juxta *Hebr.* & *Hex.* Cap. 10. v. 6. τῷ Ἀαρών. v. 18. πρόσωπον ἕως, licet perperam. Cap. 13. v. 20. ὅπ ante λέπρα abeſt à MS. ut & ab *Hebræo.* v. 21. ἢ (ante ἀφορεῖ) omiſſum. v. 22. deeſt ἀφχύσει. v. 45. ἔσται παραλελυμένα juxta *Hebr.* v. 56. καυθῆναι vel παυθῆναι, pro πλυθῆναι. v. 59. ἀφὴ loco ἁφῆς. Cap. 14. v. 10. πρόβατον εἰς (ſive εἷς) ἐνιάυσιον, licet malè εἰς pro ἓν ſit poſitum. v. 19. τὸ καθαιρίζομένε. v. 42. ἀπεξυσμένας σπρὸς. Cap. 15. v. 33. ἢ ante ὁ γονορρυὴς omiſſum. Cap. 16. v. 2. εἰσπορευέσθωσαν. v. 8. vox κλῆρος deeſt. v. 11. in fine, τὸν μόχθον τὸν περὶ τῆς ἁμαρτίας· quomodo & *Hexapl.* Editio hoc loco, ac *Romana* quoque ab initio hujus verſus habet. v. 15. τῆς ἁμαρτίας juxta *Hebr.* & *Hexapl.* v. 16. ἁμαρτιῶν αὐτῶ. v. 17. ὡς ἂν. v. 21. περσάξει Ἀαρὼν. v. 24. ἐκδύσεται. v. 32. τελειώσουσιν. Cap. 17. v. 10. ἢ ante τῶν προσηλύτων omiſſum in MS. Cap. 18. v. 4. φυλάξεσθε, πορεύεσθαι juxta *Hebr.* & *Philonem Jud.* de congreſſu quærendæ eruditionis gratia pag. 436. D. *Euſeb.* Demonſtr. Evang. lib. 4. cap. 10. pag. 162. v. 30. ὃ γέγονεν. Cap. 19. v. 13. ἐχ ἁρπάσεις. v. 26. ὀρνιθοσκοπήσεσθε. v. 31. ἐγγαστριμύθοις, rectè juxta *Hexapl.* Edit. & *Orig.* lib. 5. contra Celſum; quomodo & *Rom.* Editio ſequenti Capite verſ. 6. habet. Cap. 20. v. 6. λαῷ αὐτῶ. v. 21. τὴν γυναῖκα juxta *Hebræum.* v. 26. ἔσεσθε ἐμοὶ notavit *Huiſſus*, cum tamen unum ſolummodo ε extet in *Alex.* ac proinde ἔσεσθέ μοι ſit legendum, prout

ut *Rom.* Editio habet. Cap. 21. v. 14. vox λαῦ deficit. C. 22. v. 13. θυγάτηρ ἀνθρώπε ἱερέως· ſicuti verſ. 12. v. 19. ἢ ἐκ τῶν προβάτων. Cap. 23. v. 2. εἰ, ante ἑορτάι μα, abeſt ab *Alex.* ut & ab *Hebr.* v. 7. ἢ ἡ ἡμέρα ἡ πρώτη. v. 14. Verba εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν, male in Bibliis Polyglottis prorſus ſunt excluſa, cum in MS. legantur, licet ante νόμιμον αἰώνιον poſita. v. 21. ἡμέραν, κλητὴ ἁγία juxta *Hebræum.* v. 39. ἑορτάσετε, ut in *Hebræo.* Cap. 24. v. 10. Ἰεζραηλίτιδος. v. 16. ἡ ante συναγωγὴ deeſt in MS. Cap. 25. v. 10. ἔτος τὸ πεντηκοστόν· ſicuti ſequenti v. 11. *Romana* quoque Editio habet. Ibid. πατρίδα αὐτῦ. v. 18. poſt medium, ποιήσατε. Verſus 41. poſtremum verbum, ἀποθανεῖται. v. 48. ἕως αὐτῷ juxta *Hebræum.* v. 50. deeſt vox ἑαυτὸν. v. 53. ἐνιαυτὸς ἐξ ἐνιαυτῦ, male quidem. Cap. 26. v. 18. τῦ ante παιδεῦσαι omiſſum, ut & in *Hexapl.* Editione. v. 26. στοδείαν. Cap. 27. v. 8. αὐτῦ εὐξαμένε. v. 20. λυτρώσεται. v. 21. ἡ ante ἀφωρισμένη deeſt. v. 32. ὃ ἐὰν.

NUMERORUM.

C. 1. v. 5. τῷ Ῥουβὴν. v. 6. τῷ Συμεών. v. 7. τῷ Ἰσσάκαρ. C. 2. v. 12. φυλὴ juxta *Hebræum* & *Hexaplarem* Codicem, quomodo & *Romana* Editio verſu 27. habet. v. 18. κατὰ θάλασσαν, juxta *Hexapl. Orig.* Editionem. v. 29. Νεφθαλείμ bis. v. 31. ἕξ ἅπαξ ἀναζεύξουσιν κατὰ τάγμα. Cap. 4. v. 5. τὸν σκηνὴν τῦ μαρτυρίε, quamvis perperam. v. 31. ὧν αὐτῦ· & v. 32. κλάδες· licet hæc quoque male. Cap. 5. v. 27. ἀρὰν ἐν τῷ λαῷ, juxta *Hebr.* & *Hexapl.* Codicem. v. 31. ἡ γυνὴ cum articulo, perinde ut in *Hebræo.* Cap. 6. v. 4. ἀπὸ πασῶν. v. 12. ὅτε perperam. Cap. 7. v. 6. Biblia Polyglotta male expungunt articulum τοῖς, quem *Alex.*

Alex. habet. v. 8. in MS. τῆ ὑῆ. v. 18. ὁ ante ἄρχων deeſt. v. 86. σίκλῳ τῶν ἁγίων. Cap. 8. v. 17. ἐν γῆ Αἰγύπῳ. Cap. 9. v. 3. ποιήσετε αὐτὸ, juxta *Hebræum.* v. 13. δῶρον Κυείῳ, ut in *Hebræo.* Cap. 13. v. 30. τῇ ante πρὸς νότον deeſt. Cap. 14. v. 36. in fine, ἐπὶ τῆς γῆς. Cap. 15. v. 22. ἁμαρτύρητε, licet mendoſe. v. 23. ἡμέρας ἧς συνέταξεν. v. 27. ἐὰν δὲ ψυχή. v. 36. ἐλιθοβόλησαν juxta *Hebr.* & *Hexapl.* Exemplar. Cap. 16. v. 10. καὶ ante ἱεραπεύειν omiſſum. Cap. 18. v. 5. καὶ φυλάξετε. v. 9. τῆς πλημμελείας. v. 15. πᾶς ἀφανοῖγον πᾶσαν μήτραν. v. 20. verba, καὶ κληρονομία σου, deſunt. v. 28. articulus τῶν ante ἀφαιρεμάτων & ἐπιδεκάτων omiſſus. v. 32. ὅτι λήμψονται, perperam. Cap. 19. v. 10. τοῖς προσκειμένοις, juxta *Hebr.* & *Hexapl.* Editionem. v. 19. τείτῃ ἕβδομα, καὶ. Cap. 22. v. 8. πρᾶγμα juxta *Hebræum.* v. 31. ὀφθαλμὸς τῦ Βαλαὰμ. Cap. 24. v. 12. οἷς ἀπέστειλας. Cap. 26. v. 35. τῷ Θωσθαλά. v. 38. Ἀχραΐν. v. 63. ὅτι ἐπεσκέψατο. Cap. 27. 7. ὡς ὀρθῶς. v. 20. Biblia Polyglotta perperam excludunt articulum οἱ, cum eadem manu, licet minori charactere, voci υἱοὶ, quæ novam incipit lineam, in interiori margine ſit præfixus. Cap. 28. v. 31. τὸ διαπαντὸς. Cap. 29. v. 8. ἀμώμους ἔσονται, male quidem. Cap. 31. v. 4. vox υἱῶν, ante Ἰσραὴλ, non legitur, uti nec in *Hebræo*, *Hexaplari* Edit. & *Orig.* Homil. 25. in Numeros fol. 139. D. v. 6. υἱὸς Ἐλεάζαρ. v. 27. τῆς συναγωγῆς, juxta *Hebr.* & *Hexapl.* Codicem. C. 32. v. 6. πορεύσονται, ſicut in *Hebr. Hexapl.* & *Orig.* Homil. 26. in Numeros fol. 142. L. Verſus 25. ultimum verbum, ἐντέταλται. v. 38. ψευκεκαλυμμένας. Cap. 33. v. 42. ἐν Φινώ. verſ. ult. τοίνυν ὑμῖν. Cap. 34. v. 3. πρὸς βοῤῥᾶ. v. 4. Σεεννάκ, propius *Hebræo* quam Ἐννάκ, quod repræſentant Biblia Polyglotta. v. 17. ὑμῖν deeſt.

Cap.

Cap. 35. v. 6. & 11. φεύγειν. v. 34. ὁ καταςκηνῶν. Cap. 36. v. 8. ἐνὶ τῶν, virgula ſuper ω poſita literam ν denotante.

DEUTERONOMII.

Cap. 1. v. 27. ἡμῖν διεγογγύσατε. Cap. 2. v. 7. θεὸς ὑμῶν. Cap. 3. v. 1. τῆς εἰς Βασάν. v. 16. ἔδωκα. Cap. 4. v. 10. θεῦ ὑμῶν. v. 23. αὐτοῖς. v. 42. τῆς ante τρίτης abeſt, ut & ab *Hebræo*. Cap. 5. v. 22. ἔδωκεν ἐμοί. Cap. 7. v. 13. ἔκγονα. Cap. 8. v. 1. τῷ γῆν juxta *Hebræum*. Cap. 9. v. 2. οὐ ἤδει. v. 17. συνέτριψα αὐτὰς ἐναντίον ὑμῶν, juxta *Hebr.* & *Hexapl.* exemplar. v. 26. Κύριε Κύριε, βασιλεῦ, ut in *Hebræo* & *Hexaplari* textu. Cap. 11. v. 28. ὅσας. Ibidem, οἷς, ut in *Hexaplari* Edit. Cap. 12. v. 6. pronomen ὑμῶν poſt ἐκθύσια male in Bibliis Polyglottis excluditur, cum extet in *Alex.* v. 11. Κυρίῳ ante τῷ θεῷ deeſt. v. 32. ἐντέλλομαί σοι, ut in *Hexapl.* Cap. 13. v. 4. πορεύεσθε. v. 15. ἀνελὼν ἀνελεῖς. Cap. 14. v. 5. πύδαργον. Cap. 15. v. 8. ἡμῖν ante δάνειον deeſt. v. 16. ἠγάπησεν. Cap. 16. v. 13. ποιεῖς, male quidem pro ποιήσεις. Cap. 17. v. 11. ἀναγγείλων. v. 20. μακροχρόνιος ᾖ (non μακροχρονιόσῃ, uti perperam in Bibliis Polyglottis expreſſum.) Cap. 19. v. 10. Pronomen σε poſt θεὸς omiſſum. C. 20. v. 19. μίαν poſt πόλιν non habet *Alex.* uti nec *Hebr.* Codex. Cap. 21. v. 7. ἐχ ἑωράκασιν. v. 13. πατέρα αὐτῆς juxta *Hebr.* & *Orig.* Homil. 7. in Leviticum fol. 73. H. Cap. 22. v. 1. in fine, ἀποδώσεις αὐτῷ αὐτά· licet ultima ſyllaba ſit abſciſſa. v. 2. ἀποδώσεις αὐτὰ αὐτῷ. v. 4. πεπτωκότα. v. 17. ὅτος, ante ἐπιδήσουσιν, non eſt in *Alex.* & recte quidem, quia præceſſit αὐτὸς, quod non pro ultimo præcedentis verſus 16, ſed pro primo verſus 17. verbo eſt habendum. verſ. 21. οἶκα πατρὸς juxta *He-*

Hebræum. Cap. 23. v. 9. πορνῆς πρόσγματος. v. 16. τῷ ante τύπῳ non est in *Alex.* Vers. 24. ἐκβαλεῖς. C. 25. v. 3. πληγὰς, (absque τὰς) juxta *Hebræum.* Cap. 26. v. 5. Συρίαν ἀπέλαβεν. Cap. 27. v. 6. τὸ θυσιαστήριον, ut in *Hebræo* & *Cyrilli* Glaphyris in Deuteronomium p. 425. E. v. 7. ante καὶ φαγῇ, hæc inserta, Κυρίῳ τῷ θεῷ σε. v. 9. καὶ οἱ Λευῖται. C. 28. v. 55. μηδὲν ἐν τῇ. C. 29. v. 3. τὰ κραταιὰν. C. 31. v. 13. θεὸν ὑμῶν juxta *Hebr.* v. 21. ποιῆσόν μοι ὧδε. Cap. 32. v. 8. ὃς διέστειρεν. v. 16. verbum ἐξεπίκραναν incuria Typothetæ in Bibliis Polyglottis excidit. v. 37. σωτῶν. v. 43. ἐχθρῶν αὐτῶν. Cap. 33. v. 27. lege σκέπασις θεὸς ἀρχὴν, (non ἀρχὴ) ut in nostra Editione excudi fecimus. Nam priùs rectè scriptum fuit, σκεπασεις, id est, σκέπασις, quia in *Hebræo* est מְעֹנָה singularis numeri; postea autem suprascripto ε, perperam factum inde, σκεπάσει σε.

JOSUÆ.

Cap. 4. v. 10. τῷ Ἰησοῦ cum articulo, juxta *Hebræum* & *Hexaplarem* Codicem Syriacum, à *Masio* Græcè editum. v. 23. μέχρι ἧς. Cap. 6. v. 4. ἀναχαραγέντων. v. 21. τοῖς δύο νεανίσκοις. Mox, καταισκοπεύσουσιν. v. 24. τὸν οἶκον τὸν παιδικὸν αὐτῆς, absque præcedenti πάντα, quod neque in *Hebræo* est præfixum. v. 25. Voces, ἐναντίον Κυρίου, non sunt in *Alex.* uti nec in *Hebræo* ac *Hexaplari* Codice *Masii* hoc loco extant, sed demum post ὀπισθοτόνατος ὁ ἄνθρωπος sequuntur. Ibidem, ὃς ἂν ζήσει καὶ οἰκοδομήσει, consentiente *Hebræo* & dicto *Hexapl.* Codice; in quo verba, ἀναζήσει (ita enim ibi pro ἂν ζήσει legitur) καὶ, asteriscis sunt notata. *Augustinus* quoque Quæst. 19. in Josuam: *Qui resuscitabit & ædificabit.* Eodem versu 25. legitur ὁ Ἀζᾶν ὁ. In fine versus, ἐν τῷ διασωθῆναι ἐλυμῶνα ἐπέζησεν πύλας αὐτῆς· ut in dicto *Masii*

Masii exemplari. Cap. 7. v. 11. διαθήκην με ἣν, juxta *Hebræum* & *Hexapl. Cod. Masii*, nec non apud *Luciferum* paulo post initium Libri, de non parcendo in Deum delinquentibus, atque *Cyrillum* lib. 5. de Adoratione in spiritu & veritate pag. 146. B. Cap. 8. v. 24. ἐπέστρεψεν αὐτὸς εἰς, licet mendose. v. 29. ἔξελιπαν αὐτόν. v. ult. προπορευομένοις, quamvis & hoc haud recte. Cap. 9. v. 18. τὸν Κύριον θεὸν. v. 24. ἀπαγγέλη. Cap. 10. v. 19. ἀφῆτε αὐτὸς εἰσελθεῖν, juxta veritatem *Hebraicam*, & *Hexapl.* tam Edit. *Masii*, quàm MS. Græc. *Isaaci Vossii*. vers. 24. προσπορεύεσθε juxta *Hebræum*. vers. 29. ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτῆς. Cap. 11. v. 2. Χινερεθθι. v. 17. Ἀλὰκ juxta *Hebr.* & *Hex. Mas.* & *Voss.* quamvis in his sit Ἀαλάκ. v. 21. Ἀνὲθ (non Ἀνὲθ) ut in *Hebr.* ac *Hex. Mas.* & *Voss.* Cap. 12. v. 5. Ἀσελχὰ (pro Ἀσηχὰ) rectius juxta *Hebr.* סלכה & *Hex. Masii* Σελχά. v. 7. Ἀλὰκ, uti *Voss.* Cap. 13. v. 9. Μαδαβὰ, ut in *Hebræo* & *Hex. Mas.* v. 11. Ἐλχὰ (pro Ἐαχὰ) propius veritati *Hebraicæ*, quæ iterum סלכה habet, nec non *Hexapl.* Codici *Masii* & *Vossii*. v. 17. Δαιβὼν. v. 19. Σὰρθ (non Σαὺ) juxta *Hebr.* צרת & *Hex. Mas.* ac *Voss.* v. 20 voces, καὶ Ἀσηδὼθ Φασγὰ male excluduntur in Bibliis Polyglottis. v. 21. τῆς Σηὼρ, mendose quidem. Cap. 14. v. 14. ἢ ante Χεβρὼν non est in *Alex.* uti nec in *Hebræo* & *Hex. Mas.* Cap. 15. v. 6. Βαιδαλὰ. v. 13. Ἀρβὲκ μητρόπολις, licet perperam. v. 14. τὸν Σισσαὶ καὶ τὸν Θολμαΐ. v. 15. omissis, τὸ δὲ ὄνομα Δαβείρ, sequitur, τὸ πρότερον ἦν. v. 23. Κέδες (non Βελὲθ) juxta *Hebr.* & *Hexapl.* Codicem *Masii* & *Vossii*. Ibid. καὶ Ἰθναξὶφ. v. 26. Μωλαδὰ, quamvis non recte. v. 29. Ἀσὲμ. v. 30. Ἐρμαλ. v. 32. Σελσεὶμ. v. 34. Ζανὼ (non Ταινὼ) juxta *Hebr.* & *Hexapl.*

Hebræo & *Hexapl.* v. 39. in Bibliis Polyglot. sine sensu, προπέμεν ὃς. v. 48. MS. ἐξαπέστειλαν ἐν πυεί· juxta *Hebr.* & *Hexapl.* Cap. 21. v. 3. θεὸς. v. 21. ἁρπάσετε. v. 23. ἃς ἥρπασαν, ut in *Hebræo.*

RUTH.

Cap. 1. v. 20. Νῶ non legitur in MS. uti nec in *Hebræo.* Cap. 2. v. 2. & 22. θυγάτηρ, (non θύγατες.) Cap. 3. v. 3. ἀπειθήσει, (lege πειθήσῃ) in MS., non πειθήσεις.

Sunt & aliæ variantes Lectiones ab *Huisso* prætermissæ, uti nec in nostra Editione expressæ; ubi nempe manifestus est Librariorum lapsus, vel peculiaris eorundem scribendi ratio. Verum cum utraque hæc jamjam recensenda veniant, illas Catalogo hactenus dato inserere nolui; (exceptis paucissimis locis, *Genes.* c. 34. v. 23. c. 45. v. 23. *Exodi* c. 7. v. 19. c. 16. v. 17. c. 28. v. 12. c. 29. v. 46. denique *Josuæ* cap. 8. v. ult.) sed talium solùm mentionem feci, quæ in ipso hujus Editionis textu vel margine extant, diversa à Lectionibus, quæ in inferiori ora cujuslibet paginæ in Bibliis Polyglottis è Codice *Alex.* sunt annotatæ.

§. 3. Atqui de omnibus hisce locis certiorem facio Lectorem, quod ita Codex *Alex.* habeat, prout nos expressum dedimus, non vero ut in Bibliis Polyglottis exhibetur. Neque sane miror, tot errata præsertim in tam magnum opus irrepsisse, utpote qui satis sum expertus, quanta circumspectione ac cura in rectè legendis & exacte describendis exprimendisve membranis nostris vetustissimis opus sit; adeo ut nisi ipsemet bis terve, in quibusdam præsertim locis, easdem attento oculo inspexissem, & partim cum Apographo, partim cum impressis foliis diligenter

ter contuliſſem, hanc quoque Editionem noſtram plures errores mendæque Typographicæ deturpâſſent: neque ſic tamen devitare potui, quo minus quædam in abſentia mea, quam ſubinde neceſſaria requirebant negotia, ſubrepſerint, de quibus ſuo loco. Cum igitur in Bibliis Polyglottis textus MS. Libri *Alexandrini* nec adeo exactè ac plene, nec continuâ ſerie ſit expreſſ preſſus, ſed ubi à *Romana* Editione, quam pro norma eligendam putavit *Waltonus*, diſcrepat, in inferiori paginæ ora per notas, eaſque hinc inde frequentiſſimas diſtinctus legatur; cumque aliquando, ubi integra Capita ſunt tranſpoſita, non ſine mora ac tædio eum aſſequi ac invenire poſſit Lector; neceſſarium utique viſum fuit, ut laudatus Codex accurate typis ederetur, priuſquam vetuſtate prorſus exederetur. Accedit quod textus *Alexandrinus*, licet *Vaticano*, ut ante dixi, longè præferendus, multis tamen in locis & ipſe ſit corruptus, ac mutilus partim, partim interpolatus; unde talis deſiderata eſt Editio, qua is emendatus ac redintegratus in lucem prodiret. Cæterum ubi ſatis de *ratione* ac conſilio hujus noſtræ Editionis dictum eſt, *methodus* ejuſdem diſtincte explicanda venit.

§. 4. Ante omnia ſcias, LECTOR BENEVOLE, quod textus Codicis *Alexandrini* majuſculo charactere ſit expreſſus, paulo minori autem ejuſdem ſive ſupplementa, ſive emendationes; quodque his nihilominus in margine lectio dicti libri majoribus literis ſit appoſita; adeo ut uno intuitu perſpicere queas, & quomodo is habeat, & quomodo habere debebat. Ac plerumque quidem mendoſa verba è regione emendatorum excudi feci; attamen omnes ſive Librarii noſtri, ſive Libri, ex quo is deſcripſit,

errores, in margine annotare, ac ſacrum textum legentes citra rationem ſæpius interturbare nolui; ſed commodum potius duxi, menda manifeſtiſſima hoc loco recenſere, ut qui in his rebus valde ac nimium aliquando curioſi ſunt, ipſas quoque minutias haſce ſcire poſſint, ſi velint. Quod autem inter hæc Sphalmata occurrant aliqua, quorum tamen ſimilia vel eadem alibi in margine textûs ſunt poſita, id diverſis rationibus vel contrariis ſubinde Amicorum conſiliis eſt tribuendum; quorum alii modò exteriorem Libri oram paucioribus maculandam, alii contrà pauciſſima erratis annumeranda monuere.

GENESEOS.

Cap. 1. v. 29. πᾶν mendosè pro πάντα. Cap. 3. v. 10. πιειπαντος, loco πιειπατῆντος. Cap. 10. v. 9. pro poſteriori γίγας male ſcriptum πίγας. Cap. 11. v. 17. ſeqq. Φαλὲκ pro Φαλέγ. Cap. 12. ſemel atque iterum Ἄβραν pro Ἄβραμ, C. 13. v. 12. ἐνσκήνωσεν pro ἐσκήνωσεν. verſ. 17. bis ſcripta vox αὐτῆς, cum ſemel tantum legi debeat. Cap. 14. v. 1. Σελλασὰρ pro Ἑλλασὰρ, ob proxime præcedentem literam σ. Eadem occaſione v. 5. habet Σομαίας pro Ὁμαίας. v. 12. Ἄβραν. C. 18. v. 7. ἔλαβον pro ἔλαβεν. C. 19. v. 16. αὐτῶν loco primi αὐτὲ. v. 31. νεωτέρα pro νεωτέραν. Cap. 20. v. 14. Ἄβραμ pro Ἀβραὰμ. Cap. 23. v. 13. δάφον pro δάφω. Cap. 24. v. 14. τὲ pro τότῳ. v. 32. ἐπέσαξεν pro ἀπέσαξεν. Cap. 25. v. 27. ἄβλασος pro ἄπλασος. C. 26. v. 9. ὑποδάνη pro ὑποδάνω. v. 14. αὐτῇ pro αὐτῷ. Cap. 27. verſ. 1. Ἰσὰκ pro Ἰσαὰκ. v. 6. Ἰσαὰκ pro Ἰακὼβ. v. 17. Ῥεβέκκα pro Ἰακὼβ. v. 18. ante πὸς ἓι repetitur ὃ δὲ εἶπεν, licet jam ante ἰδὲ ἐγὼ præceſſerit. v. 36. ὑπελίπω. Cap. 28. verſ. ult. ὑποδεχαπάσοι. Cap. 32. v. 6. ἄγελοι

γελοι pro ἄγγελοι. v. 19. Ἠσαὺ pro Ἠσαῦ, quomodo in præcedd. & seqq. rectè legitur. Cap. 34. v. 23. τὰ ὑπάρχοντα perperam bis scriptum, tam ante, quam post τετράποδα αὐτῶν. Cap. 36. v. 4. Βασὲμ pro Βασεμμὰθ, uti rectè in antecedd. & seqq. legitur. v. 12. τῷ υἱῷ pro τοῦ υἱοῦ. Cap. 37. v. 3. ἦγα pro ἦγάπα. Cap. 38. v. 14. ἐκάθεισαν pro ἐκάθισεν. vers. 16. ϖεῦς με pro ϖεῦς σε. vers. 19. in fine, ἀφ' ἑαυτῆς malè ex præcedentibus insertum post χηρεύσεως αὐτῆς. Cap. 40. v. 20. ἐποίε pro ἐποίει. Cap. 41. v. 2. ἀνάβαινον pro ἀνέβαινον. v. 21. αἰγρὰ pro αἰγραὶ. v. 27. pro priori ἔτη mendosè scriptum ἔση. vers. 51. ἐπελαθέθαι pro ὀπλαθέθαι. Cap. 45. v. 23. αἴροντας male repetitur, uti jam §. 2. hoc loco notavi. v. 27. ἐλάλησεν pro ἐλάλησαν. C. 46. v. 20. Πετεφῆ pro Πετεφρῆ. v. 23. δὲ Δαὰδὰν pro δὲ Δὰν. Cap. 47. v. 1. Φαραὼ ἀπήγγειλεν Ἰωσὴφ, pro Ἰωσὴφ ἀπήγγειλεν τῷ Φαραώ. v. 24. τὸ πέμπλος μέρος pro τὸ πέμπτον μέρος. Cap. 49. v. 29. ϖροσίθεμεν pro ϖροσίθεμαι. Ibidem malè transposita verba hoc modo: Ἐφρὼν ἐν τῷ ἀγρῷ τῷ Χεπαὶς, cum Ἐφρὼν inter ἀγρῷ & τῷ Χεπαὶς poni debeat.

EXODI.

Cap. 1. v. 17. Αἰγύπθιον loco Αἰγύπθε. v. 21. ἑαυτῖς pro ἑαυτῶς. Cap. 4. v. 4. τῆς χεῖρας pro τὴν χεῖρα. Cap. 5. v. 21. εἶπεν pro εἶπαν. v. 22. ἀπέσαλκας. Cap. 7. v. 19. loco Αἰγύπθε habet ποταμῦ. Cap. 8. v. 6. ὁ ante βάτραχος pro ὁ, malè, cum in hoc ipso versu MS. rectè habeat τοὺς βατράχους. Cap. 12. vers. 29. ϖρωτότοκα loco ϖρωτοτόκα. Cap. 13. vers. 16. ἐξάγαγεν pro ἐξήγαγεν, uti rectè in hoc ipso Capite v. 3, 9, 14. scriptum. Cap. 15. v. 21. ἀναβάτην pro ἀναβάτην. Cap. 16. v. 17. post ἔλαβον malè ex versu 18. additum, ὃν ὀλαβόνησεν. v. 31. ὡ pro ὡς, occasione sequentis σ

in voce ἀσέρμα. Cap. 21. v. 26. ἐξαποστελεῖς pro ἐξαποστελῶ. Cap. 22. v. 8. αὐτὸς πεπονηρευδῶς pro αὐτὸν πεπονηρευδῶς, uti sequenti versu 11. MS. bene habet. Cap. 24. v. 2. συναβήσεται pro συναναβήσεται. vers. 10. σαπφειρος loco σαπφείρε. Cap. 25. v. 19, 20 bis, & vers. 22. nec non Cap. 26. iterum iterumque χερυβεὶν scriptum pro χερυβείμ, (uti rectè identidem legitur hoc ipso Cap. 25.) quod quia adeo frequenter hic occurrit, in margine nostræ Editionis notare nolui, uti quidem *Genes.* cap. 3. v. 24. ac alibi feci, ubi semel solùm vel rariùs ita scriptum reperitur. Eodem cap. 25. v. 25. ποιήσει pro ποιήσεις, occasione proximè sequentis σ. Cap. 26. v. 28. κλίτε loco κλίτες. C. 28. v. 15. βέσσου κεκλωσμένε pro βύσσου κεκλωσμένης, uti hoc ipso Capite vers. 33. & alibi sæpius Codex noster bene habet. v. 33. αὐτὸς ἴδος pro αὐτὸ εἶδος, literis σ & ε inter se commutatis. v. 35. ἀξιόντι pro ἐξιόντι. Cap. 29. v. 3. καινᾶ pro καινᾶν, & αὐτὰς (post προσίσεις) pro αὐτά. v. 12. comma, καὶ θήσεις ὅπ τῶν κεράτων τὸ θυσιαστείε, malè bis positum, nisi quod posteriori loco ὅπθήσεις legatur; quomodo & nos juxta *Aldinam* Editionem excudi fecimus, quoniam in ipso textu Codicis nostri ita scriptum est, altero θήσεις ad marginem adscripto. Confer de hoc loco præcedentem §. 2. hujus Capitis. Eodem cap. 29. v. 15. αὐτῶν loco αὐτᾶ. v. 21. πρὸς τὸ pro προσχεῖς. v. 22. verba quædam transposita, perperam ita leguntur: κοιλίαν, καὶ τὰς δύο νεφρὰς, καὶ τὸν λοβὸν τᾶ ἥπατος, καὶ τὸ σέαρ τὸ ἐπ' αὐτῶν. v. 40. τᾶ τετάρτῳ pro τῷ τετάρτῳ, uti *Romanum* Exemplar habet, & similiter *Complut.* τετάρτῳ, absque τῷ· vel loco τᾶ τετάρτε, ut ex *Ald.* in hac nostra Editione reponere placuit. v. 46. γνώσομαι pro γνώσονται. C. 30. v. 10. καθαιρεῖς pro καθαιρεῖ. v. 23. ἄνδον pro ἄνδος.

v. 34.

v. 34. χαβδάνην pro χαλβάνην. C. 32. v. 20. κατήλασεν pro κατήλεσεν. v. 34. ἡμέραν pro ἡμέρα. C. 34. v. 15. post ἐγκαθημένοις malè recentiori manu extra tramitem lineæ adscripta sunt verba, πρὸς ἀλλοφύλους. Cap. 38. lin. 72. κατόπρων loco κατόπιρεν. Cap. 40. v. 37. ἀνέφη pro ἀνέβη.

LEVITICI.

Cap. 1. v. 14. πρεσφέρης pro πρεσφέρη. C. 4. v. 8. καταλύπλον pro καταλύπλον. v. 10. προν pro πρόπον. Cap. 6. v. 28. ἑψεθῇ bis pro ἑψηθῇ. (Sed hoc forte permutationi vocalium, de qua paulo post dicam, adscribendum.) Cap. 8. v. 33. ἡμέρας pro ἡμέρα. Cap. 11. v. 6. χυρογρύλλιον pro χοιρογρύλλιον. v. 13. ἁλίετον pro ἁλιαίετον. v. 29. κορκόδιλος pro κροκόδειλος. v. 30. χαμιλέων pro χαμαιλέων, vocali & diphthongo commutatis. Ibid. καλαβώτης pro χαλαβώτης. Cap. 12. v. 4. αγγιε pro ἁγίε. Cap. 13. v. 10. ἡλθες loco ὑγιὲς. v. 11. verbum ὄζιν sequitur post τῷ χρωτὸς, cum jam ante in eodem commate voces ἐν τῷ δέρματι præcesserit. v. 15. ὑγιῆν pro ὑγιῆ. vers. 24. post πυρὸς, perperam repetitur, ἢ γένηται ἐν τῷ δέρματι αὐτῦ κατάκαυμα πυρὸς. vers. 37. καθαρὸν pro καθαρὸς. v. 55. ἐσήεισεν pro ἐσήεικεν. v. 57. ἐξῦσα pro ἐξαφθῦσα. C. 16. v. 23. ἐνεδύκει pro ἐνδεδύκει vel ἐνεδεδύκει. Cap. 18. v. 23. μυσερὸν pro μυσαρὸν. C. 19. v. 10. τὰς ξῶγας pro τὰς ξῶγας. v. 26. οἰωνῖδε pro οἰωνιεῖδε. Cap. 21. v. 20. πίλῳ pro πίλος. Cap. 23. v. 10. δεισμῦ loco δεσμῦ. v. 15. ἑβδομάδες pro ἑβδομάδας. v. 38. πάντων τῶν εὐχῶν loco πασῶν τῶν εὐχῶν. v. 39. πένδε pro πέντε. C. 24. v. 19. δη pro δῷ, (quomodo & inferius Cap. 27. v. 9.) v. 20. μον pro μῶμον. Cap. 25. v. 10. εἰς κατ' ἔκασος, pro εἰς ἢ ἕκασος. v. 13. & 27. ὅπ pro ἔτη scriptum videtur. v. 27. ὅπερ ἔχει pro ὃ ὑπερέχει. v. 31. αἳ (ante ἂν) pro

αἷς. v. 36. τὸ κακὸν pro τόκον. Cap. 26. v. 43. αὐτῷ loco αὐτῆς. Cap. 27. v. 9. δι pro δῷ. v. 19. λυτχθῆται pro λυτχῶται.

NUMERORUM.

Cap. 2. verſ. 14. φυ pro φυλὴ. verſ. 29. Αἰμὰν pro Αἰνὰν. Cap. 4. verſ. 2. Κὰθ pro Καὰθ. verſ. 9. αμα pro ἀγγεῖα. Cap. 5. v. 13. μὴ ante μεμιαμμένη male inſertum; utpote cui & ipſius *Hebraicæ* veritatis ſenſus, & omnium aliorum Exemplarium *Græcorum* conſenſus omnino repugnat. Cap. 7. v. 7. τέσσαρες pro τέσσαρας. v. 77. Φαχὰ pro Φαχαὴλ. Verſus 84. comma, φιάλαι ἀργυραῖ δώδεκα, Scriba perperam verſui 86. inſeruit poſt πλήρεις θυμιάματος. Cap. 8. v. 21. ἀπέδωκαν pro ἀπέδωκεν. Cap. 9. v. 11. πεικίδων loco πικρίδων. C. 10. v. 33. τὲς loco τῶ. Cap. 13. v. 17. ὑὸς pro ὑὸν. Cap. 15. v. 12. τῶν pro τῷ. v. 15. ἔναυπ loco ἔναντ. v. 16. ϖεϱὶ ϖεϱιηλύτῳ pro τῷ ϖεϱιηλύτῳ. C. 16. v. 41. ἀπεκτάνκατε. C. 19. v. 18. τῶ ἠμμένον pro τὸν ἠμμένον. Cap. 22. verſ. 18. bis Βαλὰμ mendoſe, prius quidem pro Βαλαὰμ, (uti ſæpius in antecedentibus & ſequentibus legitur) poſtea vero pro Βαλάκ. Cap. 23. v. 24. κύμνος pro σκύμνος, ob præcedens σ. C. 26. v. 21. Ἀσρὼν pro Ἀσρὼν. v. 42. ὅτω pro ὅτοι. v. 44. Βαραὶ pro Βαειαὶ. v. 56. κλήρως loco κλήρω. C. 27. v. 11. κληϱονομήσει pro κληϱονομῆσαι. Cap. 31. v. 3. ſeqq. Μαδὶὰμ ſemper pro Μαδιὰν. v. 8. in fine, τῶις pro τοῖς. v. 22. καλχῶ loco χαλκῶ. Cap. 32. v. 17. ἑαυτῷ loco ἑαυτῶν. v. 28. ἱερὰ pro ἱερέα. verſ. 29. Γαλαὰδ pro Γάδ. C. 33. v. 56. ϖοιήσεται pro ϖοιῆσαι. Cap. 36. v. 2. δῶναι Κύϱιος perverſo ordine, pro Κύϱιος δῶναι. v. 3. κλήρως loco κλήρω· ſicuti c. 26. verſ. 56.

DEUTERONOMII.

C. 2. v. 9. ἐχραίνετε pro ἐχθραίνετε. v. 13. Ζαρὴ pro

pro Ζαρὲτ. v. 29. Ἀερὴλ pro Ἀερὴρ. C. 9. v. 10. ἐπέχραπλο pro ἐγέχραπλο vel ἐπεγέχραπλο. Cap. 10. v. 8. ἐπέχευας loco ἐπεύχεσθαι. C. 14. v. 7. χυεγύλιον (ς tamen post primam scripturam inserto) pro χιεζεχύλλιον. (Confer *Levit.* 11. 6.) v. 12. ἀλίσπον. (Sic etiam *Levit.* C. 11. v. 13.) v. 26. verbum εὐφρανθήσῃ deest, ac defectus iste signo aliquo indicatur supplendus. Supplevit autem Librarius loco alieno, ac præcedenti vers. 21. post θεῷ σε id adscripsit. Cap. 15. v. 2. in verbo ὅτι κέκλικται bis scriptum ὅτι. v. 5. ἀκεῦῃ pro ἀκοῇ. v. 18. ἐφέπον pro ἐπέτειον. Cap. 18. v. 11. τεραπεσκότος pro τεραπεσκόπος. Cap. 22. vers. 18. παυδεύσωσιν pro παιδεύσωσιν. vers. 24. τὶω πύλης pro τὶω πύλην. Cap. 25. vers. 9. οἰκοδομήσυσιν pro οἰκοδομήσει. Versu ult. verba, ἐν τῇ γῇ, transpositа, ac male voci κλήρῳ in margine juncta sunt. Cap. 26. v. 4. αὐτὸ pro αὐτὸν. Cap. 28. v. 31. οἶνος loco ὄνος. v. 32. δεδομένα pro δεδομέναι. vers. 65. ἐκλείποντα ὀφθαλμὸς pro ἐκλείποντας ὀφθαλμὸς. Cap. 29. v. 4. ἐδωκέδωκεν pro ἔδωκεν. C. 32. v. 34. ἐχ ἰδὲ pro ἐκ ἰδὲ. C. 33. v. 9. verba, καὶ τὸς ἀδελφὸς αὐτῦ, sunt malè repetita.

JOSUÆ.

Cap. 2. v. 1. Σαπεὶ pro Σαπεὶν vel Σαπὶν, ut omnes Codices habent. v. 3. εἰσάγαγε pro ἐξάγαγε. Cap. 4. v. 23. ἐποίησαν pro ἐποίησεν. Cap. 6. v. 13. comma, καὶ ἀπῆλθον πάλιν εἰς τὶω παρεμβολὶω, translocatum est, & perperam præcedit ista versus 12. verba: καὶ μετὰ ταῦτα εἰσεπορεύοντο οἱ μάχιμοι. v. 25. ἐθεμελίωσεν pro θεμελιώσει, quia illud mox sequitur. Cap. 7. v. 6. in voce ἐμάπα ultimum α omissum occasione sequentis αὐτῦ. Cap. 8. v. 11. πορδόμεναι pro πορευόμενοι. vers. ult. προπορευομένοις pro πεοαπορευομένοις. Cap. 9. v. 17. ἐξῆλθαν pro ἐξῆλθον. Cap. 10. v. 20. voces κόπλοντες αὐτὸς male sunt repetitæ.

petitæ. v. 42. πάσας (ante τὰς βασιλεῖς) pro πάντας. Cap. 13. v. 12. Ἐσδραείμ pro Ἐδραείμ. v. 31. loco, υἱῶν Μαχεὶρ υἱῦ Μανασσῆ, recentiori manu male hæc sunt posita, τῆς φυλῆς Μανασσῆ ἐγενήθησαν τὰ ὅρια κατὰ φυλὰς αὐτῶν καὶ. Cap. 14. v. 13. pro τῷ Χεβρὼν τοῦ Χάλεβ υἱῷ Ἰεφοννῆ, perperam scriptum, τῇ Χεβρὼν υἱῷ Χάλεβ τοῦ Ἰεφοννῆ. C. 15. v. 11. ὅπι ante Ἰαβνὴλ bis exaratum. v. 14. Ἰεφοννῦ loco Ἰεφοννῆ, uti sæpius in hoc Cap. legitur. v. 34. post Ζανὼ sequuntur duæ voces, καὶ Ἀδιαθαείμ, quæ ad v. 36. pertinent; ubi idcirco easdem suo loco inferere placuit. Cap. 17. v. 7. Θαθφὼθ male pro Θαφθώθ, uti mox v. 8. rectè scriptum. Cap. 18. vers. 4. διελθεῖν pro διελεῖν. vers. 17. Ἐδωμὶν pro Ἐδωμὶμ. Cap. 19. vers. 4. Ἐλθωλὰδ pro Ἐλθωλάδ. Cap. 21. vers. 6. ἡμίσει loco ἡμίσους. vers. 13. & 14. post Χεβρὼν & Ἰέθερ ac in fine versus 28. mendose scriptum ὡσὶς αὐτῶ pro ὡσὶς αὐτῆ, ut ibidem aliquoties recte legitur. Atqui mendum istud dictis tribus locis occurrens in margine posuissem, ut aliis in versibus ejusdem Capitis feci; nisi id post excusum illud *Josuæ* folium, monente Clariss. *Wanlejo*, demum animadvertissem, quia *v* ibi tenui lineola ultimæ vocali *u* superinducta est expressum.

JUDICUM.

Cap. 1. v. 1. πολεμῆσεται pro πολεμῶσι. v. 10. Θνὰμ loco Ἐνὰκ. v. 20. τῷ Χάλεβ pro τοῦ Χάλεβ. v. 24. ἔλαβαν pro ἔλαβον. v. 27. Χαναῖος pro Χαναναῖος· & v. 29. Χαναῖον pro Χαναναῖον. v. 31. τῷ Ναφὲκ pro τῷ Ἀφὲκ. v. 33. τῆ Χαναναῖος loco τῆ Χαναναίᾳ. v. 34. αὐτῷ pro αὐτὸν. Cap. 2. v. 10. ἐποίησαν pro ἐποίησεν. Cap. 3. v. 7. ἐπελάθεντο pro ἐπελάθοντο. v. 15. Κύειον pro Κύειος. v. 22. φλεγὸς & φλεβὸς loco utriusque φλογός. Cap. 4. v. 18. αὐτὸν pro αὐτῷ. Cap. 4. & 5. sæpius scriptum Βα-

ρὰχ

ραχ pro Βαραὰκ, ut aliquando rectè legitur. Cap. 5. v. 26. τῲ κεφαλῆς pro τῲ κεφαλῲ. C. 6. v. 2. ἄνδρας loco μάνδρας, occasione præcedentis literæ μ. Cap. 7. v. 2. ἔσωκεν pro ἔσωσεν. v. 13. ἦλθον pro ἦλθεν. C. 8. v. 27. αὐτὸς loco primi αὐτῶ. v. 29. εἰν τῷ pro ἐν τῷ. Cap. 9. pro Γααλ aliquoties mendosè scriptum Γαὰδ, & v. 36. Γάδ. Eodem c. 9. v. 24. Ἰκίμων loco Σικίμων, quia sequitur vocem ἄνδρας. v. 28. τί ὅτιν, pro τίς ὅτιν. v. 31. Ἀβὲλ pro Ἀβὲδ, & v. 35. Σαβὲτ pro Ἀβὲδ, quia præcessit υἱός. v. 40. πολλαὶ pro πολλοὶ. v. 44. ἐπάτυξεν pro ἐπάταξαν. v. 45. κατελέβετο pro κατελάβετο. Cap. 10. v. 5. Ἀειρ pro Ἰαειρ, ut in antecedentibus MS. rectè habet. Cap. 11. v. 2. perverso ordine, γυναικὸς υἱὸς ἑτέρας, pro υἱὸς γυναικὸς ἑτέρας. v. 4. ἐπολέμυσαν pro ἐπολέμησαν, ut ex *Ald.* & *Complut.* Editionibus in nostra est expressum. v. 35. ἐμπεποδισάτη pro ἐμπεποδισάτηκας, ut in modo dictis duobus exemplaribus legitur. Cap. 13. v. 14. ἐκπόρευται pro ἐκπορεύεται. C. 15. v. 5. τὸς τάχυας pro τὸς σάχυας. v. 8. γνήμην pro κνήμην. C. 18. v. 22. μαμαχρυνκότων loco μεμαχρυνκότων. Cap. 19. v. 16. Γαβὰ pro Γαβαὰ. Cap. 20. vers. 10. inversa verborum serie, τοῖς εἰασπορδομένοις ὅπιτελέσαι τῇ Γαβαᾷ, pro ὅπιτελέσαι τοῖς εἰασπορδομένοις τῇ Γαβαᾷ. v. 25. vox ἐασπασμένοι bis scripta. vers. 37. occasione recurrentis verbi ἔνεδρον, clausula præcedentis versus, τὸ ἔνεδρον ὃ ἔταξαν πρὸς τὼ Γαβαὰ, male repetitur. v. 41. κακακία pro κακία. v. 46. χιλιάδες pro χιλιάδες. Cap. 21. v. 17. κληρονομία bis legitur.

RUTH.

Cap. 1. v. 2. Ἀλιμέλεκ pro Ἀλιμέλεχ. v. 11. εἰς ἄνδρες pro εἰς ἄνδρας. Cap. 2. v. 1. Ἀβιμέλεχ pro Ἀλιμέλεχ, uti rectè in antecedentibus legitur. v. 8. κολλήθι pro κολλήθητι. v. 10. ὅτι πρόσωπον male

post

post προσεκύνησεν repetitur, cum jam præcesserit junctum verbo ἔπεσεν. Cap. 4. v. 18. Ἐσρὼμ pro Ἐσρών, uti sequenti v. 19. rectè habet.

§. 5. Sunt & alia quædam menda, ab ipsis tamen Librariis correcta; unde nos eorum emendationes in hac Editione secuti sumus, nisi ubi manifestæ sunt eorundem hallucinationes: tunc enim primam scripturam expressimus. Verbi gratia, *Num.* 1. vers. 8, 9. Scriba in voce τῶν lineolam ultimæ literæ superimposuit, qua illam delendam, ac proinde τῷ legendum indicare voluit, ut in præcedentibus versibus mendose scriptum. Nihilominus nos τῶν v. 8. & 9. majori charactere excusum dedimus, posthabita intempestiva ista censoria Librarii virgula, à qua ipse in sequentibus vers. 10, 11, 12, &c. bene abstinuit. Similiter *Exodi* 23. 18. Editio nostra juxta primam scripturam habet, θυμάσεις . . . θυσιάσματος, non juxta recentiorem Librarium: θύσεις . . . θυμάματος. Porro *Deuter.* 33. 10. imperitus Scriba ex ὀργῇ fecit ἑορτῇ· cujus temerariam diligentiam etiam versu 27. hujus 33. Capitis jam suprà §. 2. notavimus. Atque ut ex sequenti libro *Josuæ* etiam exempla aliqua afferam, cap. 6. v. 9. priùs rectè scriptum fuit ἡμέραν, sed ν malè est rasum. Cap. 15. v. 11. ex Βαλὰ, superscripto Γα, perperam factum Γαβαλά· & v. 42. Ἀσὲρ male commutatum in Ἀφέρ. Sed id recentiori atramento factum; quo etiam cap. 1. *Josuæ* v. 15. ex ultima syllaba vocis ἀδελφὰς vetustate exesa, & sequenti υ, stupidus Librarius fecit φοβοῦ. Et sic aliis in locis; ubi nos veteris scripturæ vestigia exprimenda duximus. Ubi autem per rasuram vel recentiorem scripturam prior lectio periit, ibi mendosam in margine apposui, ac rectiorem ex aliis Codicibus depromptam, minori charactere textui

tui inserui; exceptis valde manifestis, *Exodi* cap. 29. v. 21. & *Josuæ* c. 13. v. 31. mendis modo recensitis. Sic *Genes.* Cap. 10. v. 22. Ἀραμὼν quidem legitur, sed recentiori atramento, prioribus literis erasis, exaratum; unde istud nomen in margine posui, in textu autem Ἀράμ juxta omnia, quæ vidi, τῶν ὁ. Exemplaria excudi feci, prout etiam Codex noster sequenti v. 23. habet. Verum duas voces, ἡ Καϊνάν, quæ in omnibus editis ac MSS. quibusdam Codicibus ad calcem versus 22. annexæ leguntur, in nostra Editione addere nolui, quia à textu *Hebræo* & *Samaritano*, ac ab *Hexaplari* τῶν ὁ. Editione juxta MS. Exemplar *Arabicum Laud.* A. 147. (de quo Cap. sequ.) absunt, nec earum ipsarum vestigia in Codice nostro apparent, licet spatium rasum easdem capere queat. Similiter ubi Librarius quædam rasurâ sustulit, ac nulla in horum locum substituit, eadem ex aliis Codicibus addidi, minoribus tamen literis expressa, quod non constet, ea ipsa in membranis nostris extitisse. Sic *Exodi* Cap. 40. versus 33. primum comma, καὶ ἔστησεν τὴν αὐλὴν κύκλῳ τῆς σκηνῆς καὶ τὸ θυσιαστήριον, (quod omnes Codices agnoscunt, & *Hexaplaris* in Bibliotheca *Colbertina* sine asteriscis exhibet, adeo ut ab *Origene* non sit additum) in nostra Editione minori charactere est excusum, quia nulla prorsus pristinarum literarum vestigia in MS. *Alex.* apparent, licet de rasura vacuum testetur spatium; quod tamen Librarius quodammodo implere voluit, dum proxime præcedentia verba, παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, in tres lineas, reliquis longe breviores, divisa, recentiori atramento exaravit. Porro ut minoris omissionis exemplum afferam, *Deuteron.* Cap. 16. vers. 3. priùs recte scriptum fuisse videtur: ἐξῆλθετε ἐξ Αἰγύπτου,

ἵνα μνησθῆτε κ. τ. λ. sed Librarius, ut post Αἰγύπτῳ insereret vocem νυκτὸς juxta versum 1. hujus Capitis, raso spatio eandem superscripsit, sicque ἵνα excluſit; quod idcirco addidi, sed minoribus literis, quia prorsus deletum est. Contrà ubi Scriba, collatione forte cum aliis Codicibus minùs accuratis factâ, quædam superflua in margine appoſuit, hæc prorsus quidem omittere nolui, (iis quæ inter Sphalmata ex *Exodi* 29. 12. & 34. 15. ac *Deuter.* 33. 9. retuli, exceptis) sed eadem, perinde ut alia in ipsa linearum *Alexandrinarum* serie intexta additamenta, (de quibus postea) in nostræ Editionis textu expressi, uncis tamen [ ] inclusa. Vide *Genes.* 3. 14. *Numer.* 15. 8. 19. 11. *Deuteron.* 15. 17. 22. 1, 17. 23. 17. 29. 15. 31. 11.

§. 6. Cæterum cum aliquantum diversa à nostra fuerit priscorum Librariorum scribendi ratio, cumque in membranis *Alexandrinis*, uti C 1. §. 6. animadverti, vocales diphthongique sæpe, & consonantes etiam quandoque sint inter se commutatæ, ac harum aliquæ geminatæ atque additæ partim, partim excluſæ; quousque à litera Codicis nostri in talibus discedere mihi integrum, imo ob communem ac faciliorem rectioremque Editionis nostræ usum prorsus necessarium existimaverim, jam brevibus dicam, atque ipsa, quoad fieri potest loca, in quibus discessi, recensebo. Vocales ac diphthongos ejusdem fere aut similis soni, veluti ι ν υ ει οι, item η ε αι, nec non ο ω promiscue à Scriba *Alex.* usurpatas permutare nulla mihi religio fuit, ubi id postularet necessitas, nec altera vocali diphthongove substitutâ, alia inde exsurgeret vox, vel alius ejusdem verbi modus, tempus, numerus, singularis vel pluralis &c; tunc enim scripturam *Alexandri-*

lexandrinam sæpissime in margine apposui, prout plurimis in locis videre est. Neque tamen id semper observavi; v. g. in frequentissimè recurrentibus pronominibus primæ & secundæ personæ ἡμεῖς, ἡμῶν, &c. ac ὑμεῖς, ὑμῶν &c. quæ in nostro, ut in aliis MSS. Codicibus sæpius inter se confunduntur, sed quodnam horum sit accipiendum, ex *Hebræo* textu, ubi suffixorum primæ & secundæ personæ major est differentia, facilè percipitur. Hinc loco ἡμῶν in *Alex.* Codice, ὑμῶν juxta *Hebr.* aliosque *Græcos* Codd. substitui *Genes.* c. 45. v. 18. (posteriori loco) *Exodi* c. 8. v. 25. *Deuteron.* c. 1. v. 10. c. 3. v. 20, 22, 30. c. 4. v. 3, (ante ἐξ) 21, 29, 34. c. 6. v. 1, 2. c. 7. v. 19. c. 11. v. 22, 31. c. 12. v. 1, 9. c. 13. v. 13. *Josuæ* c. 3. v. 10. c. 4. v. 23. bis. c. 10. v. 19. bis. c. 18. v. 3. c. 22. v. 3, 4. bis. c. 23. v. 3. bis, 5, 8, 10, 11, 14. bis. cap. 24. v. 7. bis, 11, 12, 27. Pro ἡμῖν posui ὑμῖν *Exod.* c. 14. v. 13. *Deuter.* c. 6. v. 20. *Josuæ* c. 9. v. 25. c. 18. v. 3. c. 22. 2, 5. c. 23. v. 5, 10. & ἡμᾶς in ὑμᾶς commutavi *Judic.* c. 10. v. 13. Ex adverso ὑμεῖς, ὑμῶν, ὑμῖν, ὑμᾶς juxta *Alex.* Codicem, ob dictam rationem verti in ἡμεῖς, ἡμῶν, ἡμῖν, ἡμᾶς, *Genes.* c. 34. v. 16. c. 37. v. 7. *Exod.* c. 13. v. 7. *Numer.* c. 11. v. 18. c. 12. v. 2. c. 31. v. 50. c. 32. v. 16. *Deuteron.* c. 5. v. 2, 3. aliquoties. c. 31. v. 17. *Josuæ* c. 9. v. 13, (posteriori loco) 24. c. 22. v. 17, 25, 27. c. 24. v. 19. *Judic.* cap. 21. v. 22. literâ *Alex.* Codicis haud in margine expressa; unicus si excipiatur locus *Numer.* Cap. 12. vers. 2. ubi id in absentia mea factum est. Rariùs autem Librarius permutavit ε & υ, nempe in voce ἡμέτερος, pro qua ἡμέτερος scriptum *Exodi* Cap. 25. v. 10. ter, nec non vers. 17. & 23. & Cap. 38. juxta LXX. ab initio ter: cumque is interdum ει pro υ exaraverit,

raverit, hinc ἡμίσεις loco ἡμίσυς legitur *Josuæ* Cap. 21. v. 5. indeque vers. 6. omissa per incuriam ultimâ literâ σ, ἡμίσει· id quod inter sphalmata retuli. Verum ἡμίσυς dictis in locis excudi feci, quia & MS. *Alex. Exodi* Cap. 26. v. 16. ita habet. Sed cum etiam dissonas satis vocales α & ε in quibusdam verbis confuderit Librarius, in iis quoque ab illo discedens, vulgatam eamque rectiorem scribendi rationem in hac Editione sum secutus. Sic τεσσαράκοντα exprimendum haud dubitavi pro τεσσεράκοντα, uti semper fere in Codice nostro scriptum. Similiter ε in α mutavi in verbo καθαιρίζω· siquidem *Levit.* c. 9. v. 15. *Alex.* habet ἐκαθέρισεν· & Cap. 14. v. 4. κεκαθερισμένῳ. Confer *Numer.* Cap. 12. v. ult. in Editione nostra. Contra α pro ε posuit Librarius noster sæpius in verbo ἐρευνᾶν & compositis; unde ἠραύνησεν *Genes.* C. 31. v. 33. bis; nec aliter *Genes.* C. 44. v. 12. *Deuteron.* C. 13. v. 14. *Judic.* C. 5. v. 14. & Cap. 18. v. 2. Attamen *Genes.* Cap. 31. v. 35. rectiùs habet ἠρέυνησεν· & v. 37. ἠρεύνα· unde & in reliquis locis ita textum nostrum efformavi. Eandem verò cautelam in his perinde ut antedictis vocalibus adhibui, ut si earum diversitas diversum pareret verbum vel sensum, *Alex.* lectionem exterior paginæ ora, emendatam ipse contextus exhiberet. Quod denique attinet confusionem vocalium ac diphthongorum, quæ rarissimè occurrit, verbi gratia ω & οι, & aliarum similium, de ea Lectorem in margine submonere placuit. Vide *Deuter.* 8. 12. & *Ruth* 4. 11. Sed satis de vocalibus ac diphthongis inter se permutatis. Cæterum augmenta earundem vix uspiam in omni *Octateucho* observavi, præterquam *Levitici* Cap. 14. v. 7. ubi in *Alex.* scriptum ἐφεραντεῖ· & v. 16. ἐφαντεῖ.

§. 7. Li-

§. 7. Literarum consonantium permutationes quod attinet, ν aliquando conversum in proxime sequentem consonam: unde ἐμμέσῳ pro ἐν μέσῳ *Genes.* C. 3. v. 3. & 8. aliisque in locis frequentissime; aliquando tamen ἐν μέσῳ, veluti *Josuæ* C. 15. v. 13. & C. 19. v. 9. quomodo nos semper excudi fecimus; ut & ἐν γαστὶ pro ἐγγαστὶ, prout *Genes.* C. 25. v. 21. & C. 38. v. 18, 24, 25. &c. in *Alex.* scriptum. Contra vero in verbis compositis, ubi nos γ loco ν ponere solemus, MS. nativum ν servat: unde *Genes.* C. 34. v. 1. ἐνχώειον· *Levit.* Cap. 13. v. 30. ἐνκοιλοτέρα· Cap. 14. v. 34. ἐνκτήτε· *Numer.* C. 11. v. 8. ἐνκρυφίας· C. 31. v. 9. ἐνκτήματα· *Deuteron.* C. 27. v. 20. σωνκάλυμμα· *Josuæ* C. 22. v. 3. ἐνκαταλείπατε· Cap. 23. v. 12. σωνκαταμιγῆτε· pro quibus in nostra Editione legitur ἐγχώειον, ἐγκοιλοτέρα, &c. Pari ratione pro ἐνπνέον, ut *Josuæ* Cap. 10. versf. 28, 30, 35, 37, 39, 40, &c. Cap. 11. v. 11, 14. scriptum est, ἐμπνέον exprimendum duximus; at vero *Genes.* 12. 20. & 18. 16. nec non *Deuter.* 20. 16. nativum ν in σωσωπέμψαι &c. retinuimus. Ac alibi quoque ratione τ & δ à vulgata scribendi consuetudine recedentes, ἀποτράφητι cum MS. posuimus pro ἀποστράφητι, *Numer.* 23. 16. nec in margine diversam *Alex.* Codicis literam appositimus, nisi ubi diversus ex promiscuo usu oriretur sensus, veluti *Deuter.* 32. 11. Contrà vero ubi τ. & δ. permutavit Librarius, quod major sit harum consonarum differentia, eam in margine annotandam censui, præter Σαβὲτ pro Ἀβὲδ, *Judic.* 9. 35., quod quoniam alio insuper laborat vitio, inter errata retuli. Similiter commutationes literarum κ χ & γ aut in margine aut inter errata notavi, exceptis verbis, in quibus sæpius hæc anomalia occurrit, nempe in δράχματα vel

δράγχματα pro δράγματα *Geneſ.* 37. 7. ter; δηγνύω *Exodi* 25. 9. δεηγνύων *Deuter.* 1. 33. ſimiliter in ἐκθρεύσουσιν *Numer.* 33. 55. ἐκχθραίνετε *Deuter.* 2. 12. & ἐκχθροῖς *Deuter.* 28. 48. Sed hæc poſtrema potius additionibus literarum ſunt accenſenda; quarum cum itidem exempla quamplurima in Cod. *Alex.* occurrant, quouſque eum in hac Editione ſecutus ſim, brevibus dicam. Nimirum ν. ἐφελκυστικὸν ſæpius in MS. additum verbis, licet conſona ſequatur, ubicunque habetur, retinui, cum id Lectorem turbare nequeat; ſecus autem in nominibus Accuſativi caſus definentis in α, veluti σκνίφαν *Exod.* 8. 18. ἀκείδαν 10. 4. νύκταν 13. 21. αἶγαν *Numer.* 15. 27. ubi σκνίφα, ἀκείδα, νύκτα, αἶγα abſque annotatione diverſæ in MS. lectionis repoſui; attamen *Ruth* 4. 12. urgente Amico quopiam, qui mihi folium iſtud reviſenti aderat, γυναῖκαν in margine, & γυναῖκα in textu minoribus literis excudi feci. Atque idem vir in Græcis κειπκώτατος mihi hoc opus aggredienti identidem ſuadebat, ut cum in *Alex.* ſemper fere legatur λήμψομαι, ἐλήμφθην &c. (ac ſimiliter λάμψαντων *Judic.* 7. 6.) nativo μ retento, ego eandem ſcripturam in textu, vel ſaltem in margine exprimi curarem. Verùm quoniam illud verbum frequentiſſimè occurrit, nolui ſuperſtitioſa harum minutiarum obſervatione vel Lectori ſacri textûs adeo ſæpe offendiculum ponere, vel exteriorem foliorum oram crebriùs citra neceſſitatem deturpare; ſed ſatius duxi, hoc loco Lectorem de re iſta monere. Porto cum in quibuſdam verbis conſona, quam ſemel ponere ſolemus, in *Alex.* geminata occurrat, indeque ſcriptum ἀμβέννεις *Deuter.* 3. 21. & 11. 29. ἀμβέννετε *Numer.* 33. 51. & 35. 10. *Deuter.* 4. 26. & 11. 8. nec non ἀνεβέννετο *Deuter.* 1. 41. ſimiliter

προσγεγεννημένων loco προσγεγενημένων *Levit.* 20. 2. (neque enim προσγεννάω uſpiam legitur, neque *Hebræum* verbum iſthic *generationem*, ſed *habitationem* ſive *præſentiam* ſignificat) τεμφύλων *Numer.* 6. 4. in textu noſtræ Editionis ἀμβαίνεις, ἀμβαίνετε, ἀνεβαίνετε, τεμφύλων, προσγεγεννημένων majoribus literis eſt excuſum; ubi autem hæc duplicatio facta eſt in voce, de qua dubitatur, utro ſcribi debeat modo, vel ubi conſona geminata in verbis futurum tempus verteret in præſens, v. g. ἀποστελῶ in ἀποστέλλω, ἐκβαλῶ in ἐκβάλλω, atque ſenſum mutaret, ibi litera *Alex.* Cod. in margine extat, uti *Geneſ.* 4. 14. & 24. 30, 47. & 38. 17. *Exod.* 5. 2. & 8. 28. *Num.* 2. 17. *Deuter.* 28. 48. videre eſt; præter *Numer.* 9. 18. (ubi παρεμβαλῶσιν majori charactere in ipſo textu expreſſum eſt, quia in fine ejuſdem verſus MS. ita habet, licet in priori commate ſcriptum ſit παρεμβάλλουσιν) & excepta voce χίμαρος, *Hircus*, pro qua Codex *Alex.* ſemper fere, præſertim in *Levitico* & *Numeris*, habet χείμαῤῥος, quod *torrentem* denotat, ac ſimiliter χειμάῤῥα pro χίμαιρα· in quibus (abjecto altero ρ, & vocali inſuper in locum diphthongi ſubſtituta) ipſis textus noſtri literis excuſum eſt χίμαρος & χίμαιρα; idque factum, ne Lector ſæpius in una eademque pagina turbaretur, ac ipſius *Alex.* Codicis auctoritate, in quo aliquando ſimplex ρ legitur, veluti *Num.* 29. 5. quomodo & in ſeqq. hujus Capitis verſibus iterum iterumque (excepto verſu 25.) ſcriptum fuit χείμαρον, ſed poſtea alterum ρ ſuperadditum. Atque huc etiam referrem iſtud αγγις loco ἀγγεῖς *Levit.* 12. 4. niſi dubium eſſet, annon Librarius notionem ἀγγείου *vaſis* ibi exprimere voluerit; unde id inter menda potius recenſendum duxi, perinde ut αγια pro ἀγγεῖα *Numer.* 4. 9. Cæte-

rum cum ex adverſo pro geminata conſonante ſimplex in MS. ſubinde occurrat, veluti *Exod.* 7. 10. ἔεεψεν pro ἔξεψεν· *Exod.* 28. 22, 23. κροσὲς pro κροσσὸς, & verſ. 14. κροσωτὰ pro κροσσωτὰ *Num.* 2. 29. παρεμβάλοντες pro παρεμβάλλοντες, (uti ſæpius in hoc ipſo Capite ſcriptum eſt) *Num.* 7. 54. Φαδασὲρ pro Φαδασσὸρ (uti v. 59. in *Alex.* legitur) ἐξεκλησιάδη pro ἐξεκλησιάδη *Joſuæ* 18. 1. ac *Judic.* 20. 1. in his vulgatam ſcribendi conſuetudinem obſervavimus: ac *Geneſ.* 24. 7. itidem ἐγεννήθην pro ἐγενήθην repoſuimus, ut ſenſus ſacri textus, qui *patriam* non *domicilium* indicat, rectè exprimeretur, vel ſaltem ab ambiguitate liberetur. Similiter excluſam conſonam ϱ reſtituentes, ἠρυθροδανωμένα pro ἠρυθοδανωμένα typis exprimi curavimus *Exod.* 25. 5. 26. 14. 35. 7, 23. &c. item ὄρθρε loco ὄρθε *Joſuæ* 6. 14. ὀρθείσαντες pro ὀϱθίσαντες *Geneſ.* 19. 2. ὀρθρίσας pro ὀϱθίσας *Exod.* 24. 4. & 34. 4. (ſiquidem in ipſo citato *Geneſ.* 19. 27. ὀρθείσας in MS. legitur, alia loca ut taceam,) atque κριάζας pro κεάγας *Exodi* 38. lin. 62. noſtræ Editionis, & *Numer.* 4. 14. ac ſimiliter ἐπαρυσρίδας pro ἐπαρυσίδας *Numer.* 4. 9. Ex his igitur ſatis patere puto, quatenus ab anomala vel priſca *Alex.* Codicis Scriptura ob Analogiam Grammaticam vel diverſum ſequiori ætate receptum ſcribendi morem diſceſſerim: quâ in re ſi forte tanquam nimia libertate uſus à quibuſdam cenſear, aut aliis contrà ſtrictiùs quam opus erat, literam membranarum *Alex.* expreſſiſſe, ac non modò marginem Libri noſtri nimis commaculâſſe, ſed & Lectori ſæpius citra neceſſitatem remoram injeciſſe videar, rectius conſilium, ubi brevi tempore à pluribus harum rerum peritis datum fuerit, in ſequentibus operis noſtri Tomis ſequi haud detrectabo.

§. 8. Si

§. 8. Si itaque recensitas antè mendas & dictos scribendi modos sive anomalos sive obsoletos excipias, textus *Alexandrinus* in nostra Editione quoad literam charactere majori est expressus: quæ autem minoribus typis excusa leguntur, pro emendationibus vel supplementis laudati Codicis sunt habenda: pro emendationibus quidem, ubi margo vitiosam sive minus rectam ejusdem lectionem exhibet; pro supplementis autem, ubi nihil ipsis è regione appositum cernitur. Emendationes quod attinet, plerumque quidem ex similitudine vel propinquitate sive literarum sive significationis facilè colligitur, quanam voce Codex noster corrigatur. Ubi autem multùm diversa sunt verba, ibi quidem si unicâ solùm vox exiguo charactere sit excusa, utique patet, quod diversa in margine lectio *Alexandrina*, licet prorsus dissimilis videatur, illi tamen respondeat. Neque ulla est difficultas, ubi duo verba textûs minoribus typis sunt expressa, & alia duo majora ex adverso stant, spatio aliquo inter se disjuncta; siquidem ipse eorundem situs ostendit, quorsum alterutrum spectet. Sic v. g. *Genes.* 13. v. 8. pronomen μς positum est loco *Alexandrini* σς, ac vice versa σς loco μς· similiter *Deuter.* Cap. 11. v. ult. ταῦτα pro μς, & ταύτας pro αὐτῆ accipe. Sin verò duæ vel plures voces minores in eadem linea extent, & una solùm major in margine, atque Lector scire cupiat, quænam ex minoribus stet loco majoris; ibi ante omnia secernere debet additamenta cum ※ vel ✕ inserta, (sive tale signum immediate præfixum habeant, sive ad istud paulo antè præcedens pertineant) ne illa pro emendatione marginalis verbi accipiat, sed aliud quippiam, quod nudè textui est insertum v. g.

Josuæ c. 8. v. 24. αὐτοὺς in Codice *Alex.* loco Ἰησοῦς scriptum puta, non autem pro σῶμα ἐμφαίας, utpote quæ sunt duo postrema verba augmenti *Origeniani*, ut asteriscus proximâ lineâ præcedens ostendit. Deinde constructio sive sententia textûs est consideranda, unde facilè percipietur, quænam sit appositi è regione verbi emendatio. Hinc constat v. g. *Levitici* 12. 5. μίαν non loco αὐτῆς, sed pro ἓξ in *Alex.* legi. Cæterum si quando plures in eadem linea occurrerunt emendationes, adeo ut haud omnia mendosa verba in eodem marginis tramite locum habuerint, sed unum vel alterum è regione proximè sequentis (vel tertiæ aliquando lineæ, ut *Judic.* 1. 10.) ponere necesse fuerit, tunc * vel † signo monstravi quorsum alterum pertineat, prout *Genes.* c. 30. v. 32. c. 41. v. 45. c. 46. v. 10, 14. aliisque in locis videre est: ex quibus unum memoro, quod Lector isthic forte ambiguus hærere queat, nempe *Exod.* c. 29. v. 29. ubi in *Alex.* Ἀαρὼν loco τῆς ἁγίας, & ἔσται τῆς ἁγίας pro ἔσται Ἀαρὼν vel ἔσται τῆς Ἀαρὼν legitur. Verùm ubi una solùm est emendatio loci, licet pluribus is verbis constet, ita ut *Alex.* lectionem margo unius lineæ haud capere potuerit, dictis tamen signis ibi haud opus esse putavi, quòd idem filum sive contextus verborum ostendat, vocem è regione proximæ lineæ positam ad præcedentem pertinere, quodque semper hucusque contigerit, ut in sequenti linea nil exiguo charactere insertum fuerit nudum, sive absque ※ *Origeniani* additamenti nota, ad quod marginale verbum per errorem referri queat; præterquam *Judic.* 5. 15. ubi quidem ὅτι Βαρὰκ minoribus typis excusum est, attamen è regione positam vocem ἡγήσεως non huc, sed ad alteram sibi simillimam διηγήσεως, quæ præceden-

ti

ti linea versuve legitur, spectare, primo intuitu patet. Neque aliis in locis Lectori ea quæ hactenus dixi, bene observaturo aqua hærebit; nisi forte *Levitic.* c. 25. v. 28. ubi αὐτῷ & αὐτῆ in eadem textûs linea, & unica vox αὐτὰ in margine legitur, adeo ut dubium videri queat, ad quodnam illorum pertineat; attamen isthic quoque sensus ac constructio verborum eidem suggeret, istud αὐτὰ Dativo αὐτῷ emendatum, alterum αὐτῆ verò additum esse.

§. 9. Supplementa minoribus typis textui inserta, aut ※ præfixum habent, aut ×, aut utroque carent signo. Priora sunt quæ olim *Origenes* LXX. Interpretum versioni, ubi hæc manca erat, vel saltem imperfecta ei videbatur, ex *Theodotionis* vel aliûs Versione cum asteriscis addidit, quò illam perfectiorem ac *Hebræo* textui exactè consonam redderet, ut ipsemet in Comment. in Matthæum Tom. 1. Operum Græco-Latinorum pag. 381. testatur his verbis: Τινὰ δὲ μετ' ἀστερίσκων προσεθήκαμεν, ἵνα δῆλον ᾖ, ὅτι μὴ κείμενα παρὰ τοῖς Ἑβδομήκοντα, ἐκ δὲ λοιπῶν ἐκδόσεων συμφώνως τῷ Ἑβραικῷ προσεθήκαμεν. *Nonnulla vero cum asteriscis apposuimus, ut appareat, ea apud LXX. non haberi, sed ex reliquis Editionibus juxta Hebræum à nobis apposita esse.* Plura ejus verba, ut & *Hieronymi* atque *Epiphanii* hac de re dicta citavi ac explicavi in Dissertatione *de Vitiis LXX. Interpretum Versioni ante* Origenis *ævum illatis, ac remediis ab ipso in Hexaplari Editione adhibitis*, atque pluribus de magno isto *Adamantii* opere ibidem egi. Hîc duo solùm monere placet: primùm, me subinde *Origeniana* ista additamenta studiô omisisse, ubi nempe minùs necessaria vel superflua, aut perperam Interpretationi τῶν ὁ. inserta videntur. Sic *Judic.* 9.

48. ante τῷ ἀξίνῃ posuit ※ σὺν: & sequenti vers. 49. ※ σὺν: τὸ ἀχύρωμα. Idem etiam factum cap. 10. v. 6. c. 17. v. 3. c. 18. v. 2, 7, 9. &c. Atque istud σὺν *Origenes* ab *Aquila* hîc mutuatus esse videtur; utpote quem Hebræam particulam אֵת ita semper reddidisse colligo ex *Genes.* c. 1. v. 1. ubi hujus Versio habet: ἐν κεφαλαίῳ ἐποίησεν ὁ Θεὸς σὺν τὸν οὐρανὸν καὶ σὺν τῷ γῆν· similiter v. 16. σὺν τὸν φωστῆρα τὸν μέγαν, & σὺν τὸν φωστῆρα μικρόν· porro vers. 27. ἔκτισεν ὁ Θεὸς σὺν τὸν ἄνθρωπον. Vide Annotationes meas ad *Genes.* cap. 1. Epistolæ ad Clariss. D. *Millium* suffixas pag. 63. & 65. Apud nullum vero alium Interpretem idem reperio, neque in ullo *Pentateuchi* vel *Josuæ* loco nimiam istam *Aquilæ* ἀκρίβειαν, ab *Hieronymo* merito reprehensam*, *Origenem* secutum esse deprehendo; quapropter eam, cum Lectorem frustra turbet, missam feci, neque istud σὺ huic Editioni usquam inserui. Porro *Levit.* 26. 16. Hexaplaris Editio *Origenis* in MS. Cod. *Vossii* habet: ἔπισκήσω ἐφ' ὑμᾶς ※ σὺν δὲ: τῷ ἀπειλαν· ? τῷ δὲ (lege τῷ τε) φθόραν: καὶ τὸν ἵκτερον. Unde Edit. *Complutensis* & MS. Codex in Collegio *Universitatis Oxonii* mendose, σὺν δὲν τῷ ἀπειλαν· quod nullum fundit sensum. Atqui hîc ego additamentum istud ※ σὺν δὲ omittendum, nec hypolemniscum verbis, τῷ τε φθόραν, apponendum censui: quippe LXX. *Hebræum* בְּהָלָה ἀπειλαν, id est, *dubium ac perplexum animi sta-*

* *Hieronymus* Epist. ad Pammachium de optimo genere interpretandi, non adeo procul à fine: *Aquila autem Proselytus & contentiosus Interpres, qui non solùm verba, sed & Etymologias verborum transferre conatus est, jure projicitur à nobis ---- Non solum Hebræi habent ἄρθρα,* (id est, *articulos*, qualis est אֵת) *sed & ille κακόζηλος, qui syllabas interpretatur & literas, ut dicat σὺν τὸν οὐρανὸν καὶ σὺν τὸν γῆν, quod Latina lingua omnino non recipit.* Ita enim legendum, ex supra allegatis patet, pro σεῖει τὸν οὐρανὸν καὶ σεῖει τὸν γῆν, id est, *concutit cœlum, concutit terram*; quæ verba nusquam in Scripturis leguntur.

tum

tum reddidisse videntur; nec malè. Quippe Radix בהל non modo significat σπεύδειν, unde σπουδὴ ex *Theodotione* vel alio Interprete hîc inferere *Adamantio* placuit; sed & ταράττειν, ac præsertim in *Niphal* ταράττεσθαι sæpius à LXX. versum est. Deinde את השחפת τὴν τε ψώραν Interpretem reddidisse puto: quod licet minus rectè ab ipso factum probari possit, (quamvis non videam, unde possit;) non tamen hypolemnisco indicandum erat, τὴν τε ψώραν ab *Hebræo* textu prorsus abesse. Sed quicquid de hoc loco statuatur, est alius *Numer.* cap. 33. v. 23, 24. ex quo clarius patet, *Origenem* Interpretationi τῶν ὁ. ubi hæc ei haud arridebat, aliam cujuspiam Versionem superaddidisse. Nam cum ibi LXX. הַר־שָׁפֶר tanquam unum nomen Proprium bis reddiderint Ἀσσαφὰρ, *Adamantius* utroque loco vocem ὄρος, הַר tanquam Appellativo respondentem, cum ※ inseruit. In his igitur & similibus, quæ rarius quidem in *Octateucho*, sed sæpius in *Prophetis* occurrunt, (ubi plures sunt τῶν ὁ. hallucinationes) haud consultum duco, *Origenis* exemplô ipsum textum interpolare; sed errores LXX. Interpretum in Annotationibus potiùs perstringendos, ac ibidem meliores aliorum Versiones afferendas puto. Alterum quod moneam, est de nota finali additamentorum *Origenis*, (quæ est talis ; in MSS. Libris *Græcis*, quos vidi; sed hujusmodi ⸗ in *Syriacis Masii* & *Arabicis Bodlejanis*,) me iisdem in hac Editione illam haud apposuisse, quoniam ipsa characteris diversitas (ut nil dicam de continuatis sæpe in margine asteriscis, ubi Typographo ad manus fuerunt) terminum verborum additorum planissime ostendit; adeo ut nullo signo discriminante opus fuerit, paucis quibusdam casibus

sibus exceptis. Nimirum ubi ipse Codex *Alex.* habet unam alteramve dictionem ab *Origene* insertam, majoribus unà cum reliquo textu literis exprimendam, ibi signum finale utique necessarium erat; quod idcirco hac figura" addidi, ut *Genes.* cap. 2. v. 4. & 8. videre est, alia plura loca ut taceam. Idem etiam faciendum putavi, licet ultimum *Origenianæ* interpolationis verbum tenuiori charactere esset excudendum, quòd id in *Alex.* minùs recte esset scriptum, ac proinde in margine apponendum; veluti *Deuter.* cap. 1. v. 30. ※ κατ' ὀφθαλμὸς ὑμῶν" marg. αὐτῶν. Sin verò in *Alex.* prima solùm *Origeniani* supplementi verba legerentur, postrema autem ex aliis Libris à me minoribus literis sint addita, tunc quidem notam finalem adjicere haud necessarium existimari, veluti *Josuæ* c. 19. v. 38. Porro alius est casus, qui notam finalem post asteriscum omnino requirebat, si scilicet insertis ab *Adamantio* verbis continuò alia minori charactere subjungenda essent, quæ in *Alex.* aut prorsus desunt, aut non rectè se habent: ut enim emendatio vel supplementum meum ab *Origeniano* discerni posset, huic notam finalem apposui. Vide exempli gratia *Exod.* c. 40. v. 30. prope finem, *Josuæ* cap. 12. v. 2. c. 14. v. 4. c. 19. v. 1, 8. c. 22. v. 30. Id denique adjiciendum est, quod additio supplementorum *Origenianorum* me quandoque coëgerit, textum *Alex.* qui alioqui emendatione haud indigebat, parumper mutare; sic v. g. *Numer.* 15. 23. pro *Alexandrino* κατὰ ad marginem expresso, textus noster minoribus literis habet: κατὰ ※ πάντα" ἃ. Similiter *Josuæ* 8. 14. ※ οἱ ἄνδρες πόλεως fecere, ut ἐξῆλθον in textu ponerem, lectione *Alex.* ἐξῆλθεν è regione appositâ; & sic in aliis. Atqui quæ de nota finali supplemen-

plementorum cum ※ dixi, ac de mutatis ob ea vocibus quibusdam *Alex.* Codicis, hæc ad ista quoque pertinent additamenta, quæ ✕ præfixum habent, id est talia, de quibus non quidem Hexaplaris Editionis auctoritate, aut Scriptoris cujuspiam testimonio constat, ea ab *Origene* textui τῶν ὁ. inserta esse, attamen ex variis id ipsum colligitur indiciis: nempe si absque illis textum citent *Philo Judæus* aut Patres qui usque ad medium seculi post Christum natum tertii scripserunt, cum ipsis autem eundem allegent *Adamantius* aliique Patres hôc recentiores; vel si plurimi Codices isto careant additamento, paucissimi vero id habeant, atque ii fere soli, qui reliquas etiam interpolationes *Origenianas*, sive cum sive absque asteriscis exhibent. Quippe negligentiores in signis istis apponendis fuisse Librarios, non solùm ex MSS. quibusdam Libris, quibus modo utimur, clarè patet, dum in iis sive omnia, sive plura, quæ ab *Origene* addita esse aliorum Librorum aut Patrum auctoritate constat, sine ※ leguntur; sed & *Hieronymus* jam olim hâc de re conquestus est, ita ad Sunniam & Fretellam scribens: *Hinc apud vos & apud plerosque error exoritur, quod Scriptorum negligentia virgulis & asteriscis subtractis, distinctio universa confunditur.* Ubi itaque dicta indicia mihi suggesserunt, hæc vel illa ab *Origene* cum ※ addita fuisse, ibi signum ✕ appositi, ex quo additis quatuor punctis asteriscum facere poterit, si quis forte eum in MS. Codice vel Scriptore aliquo invenerit. Cæterum absque ullo signo textui *Alexandrino* minoribus literis inserui ista verba ac commata, quæ vel in solo *Alex.* Codice sunt omissa, vel si in aliis quoque τῶν ὁ. Exemplaribus non legantur, in pluribus tamen extant,

extant, ac non modo in Hexaplari Editione absque asteriscis, sed & in Patribus *Adamantio* antiquioribus quandoque reperiuntur, ac proinde post ejus ævum sive incuriâ Scribarum excidisse, sive temeritate Librariorum excluſa esse videntur.

§. 10. Verum non modo supplementa *Origenis* cum ※ Editioni nostræ inserenda curavi, sed & obelorum ⸗, & Hypolemniscorum ⸗̇ vel ⸗̣, atque Lemniscorum ⸗̇ rationem habui; de quibus signis horumque differentia in antedicta Dissertatione prolixiùs egi. Hîc sufficiat ipsius *Origenis* verba, quæ priùs citatum ex Commentariis in Matthæum paragraphum immediate præcedunt, recitare: Τὴν μὲν ἓν ἐν τοῖς ἀντιγράφοις τῆς παλαιᾶς ἀφωνίαν, Θεοῦ δόντος, σῶσαι ἰάσασθαι, κριτηρίῳ χρησάμενοι τοῖς λοιποῖς ἐκδόσεσιν. Τῶν γὰρ ἀμφιβαλλομένων παρὰ τοῖς Ἑβδομήκοντα ἀφὼ τὴν τῶν ἀντιγράφων διαφωνίαν τὴν κείσιν ποιησάμενοι ἀπὸ τῆς λοιπῶν ἐκδόσεων, τὸ συνᾷδον ἐκείνοις ἐφυλάξαμεν· καί τινα μὲν ὠβελίσαμεν, ἐν τῷ Ἑβραϊκῷ μὴ κείμενα, ἃ τολμήσαντες αὐτὰ πάντη περιελεῖν. *Itaque in exemplaribus Veteris Testamenti, Deo concedente, dissonantia corrigere instituimus, reliquis Editionibus,* (puta *Aquilæ, Theodotionis Symmachi*) *tanquam norma judicandi utentes. Ubi enim dubia erant apud LXX. propter exemplarium differentiam, judicium è reliquis Editionibus capientes, quod hisce consonum erat, custodivimus: ac nonnulla quidem obelo notavimus, quæ in Hebræo non erant, haud ausi ea penitus tollere.* Sicut igitur ista, quæ *Adamantius* in LXX. Interpretum Exemplaribus, sed non in *Hebræo* Codice reperit, in *Hexaplari* ejus Editione obelo fuere transfixa, aliave ejusdem generis hypolemnisco aut lemnisco notata; ita &

in

in hac noſtra, quam ad illius normam, quoad fieri poteſt, efformavimus, eadem ſigna verbis atque commatibus, quæ neque hodie in *Hebræo* textu extant, appoſita ſunt, prout in MSS. editiſve libris, de quibus poſtea, iſta inveni. Id ſolùm de hypolemniſco, qui in aliquibus Codicibus unum punctum habet, in aliis duo, Lectorem, ne iſta varietate turbetur, monitum velim, quòd ex antiquiſſimis Græcis membranis *Colbertinis* & *Voſſianis* duo excudi curaverim, licet in iiſdem locis Syriacum *Maſii* Exemplar ac Arabici B. *Laudi* Archi-Epiſcopi atque Martyris Libri unum tantummodo habeant; ubi vero illæ me deſtituerunt, ex his unum expreſſerim. Excipiendus unicus, quem ſciam; hypolemniſcus uno cum puncto *Levit.* 5. 8. ante ὁ ἱερεὺς, (poſteriori loco) pro quo nudum verum membranæ *Voſſianæ* habent; quod mendum, licet minutum, tamen hac occaſione indicare volui. Cum autem voces dictis ſignis notatæ ſemper fere in MS. *Alex.* legantur, ac proinde majori charactere fuerint excudendæ, hinc, ut quivis ſcire queat, quouſque verba, quæ ab *Hebræo* textu abſunt, ſeſe extendant, neceſſe fuit, ſignum finale exemplo *Origenis* addere, non quidem: aut ⸗, qualia in MSS. libris etiam poſt aſteriſcos ſequi, jam antè dixi; ſed tale ", quoniam id magis commodum exiſtimavi. Verùm etiam iſta obelo nudo vel punctato in Hexaplari Editione notata, quibus *Alex.* pariter ac *Hebræus* Codex caret, huic noſtræ minoribus literis inſerenda, ac ſigno finali idcirco terminanda putavi, veluti *Levit.* 4, 21. præſertim cum aliquando contingat, ut *Alex.* aliis inſuper proximè ſequentibus verbis, quæ in *Hebræo* extant, careat, minori itidem charactere expreſſis, ut *Exod.* 40. 32. Cæterum iſtas verſionis

nis τῶν ὁ. in *Alex.* membranis interpolationes, quæ ab *Hexaplari* perinde ac *Hebræo* Codice absunt, vel à priscis Patribus, iis præsertim, qui accuratioribus usi sunt exemplaribus, in citatione istius textûs omittuntur, aut aperte excluduntur, vel ex aliis indiciis colliguntur post *Origenis* ætatem demum in aliquos Codices, indeque nostrum irrepsisse; ista, inquam, assumenta uncis [ ] circumscripsi; sive à primævo Scriba in ipso textu fuerint exarata, sive à recentiore Librario in margine membranarum nostrarum sint scripta, de quibus jam antè dictum.

§. 11. Jam de *ratione* ac *methodo* hujus LXX. Interpretum Editionis nihil dicendum restat, nisi ut benevolum Lectorem faciam certiorem, me in singulis *Alex.* Codicis literis, quas vetustas sæpius propemodum exedit, accuratè exprimendis, spiritibus & accentibus, (quibus eum universum fere carere, jam Cap. 1. monui) rectè apponendis, vocibus, commatibus, colis, periodis, Versibus, Capitibus Librorum ritè distinguendis debitam adhibuisse curam. Ac in distinctione Capitum quidem ac Versuum *Hebræum* textum, prout in Bibliis Polyglottis *Waltoni* est expressus, sequi placuit; adeo ut ubi in membranis *Alex.* aliisque τῶν ὁ. Exemplaribus transpositio occurrit, huic malo medelam juxta normam *Hebræi* textûs attulerim, illis tamen suo ordine verbatim expressis, ac ne minimum quidem immutatis. Vide *Exodi* Capp. 36. 37. 38. 39. & quantum ad Versus, *Genes.* Cap. 31. vers. 47, 48. (ubi tamen legi debet, 47. altera pars) Cap. 47. v. 5, 6. *Numer.* Cap. 1. vers. 24, 25. & Cap. 26. vers. 15, 16, 17, 18. item vers. 44. & seqq. Accidit tamen subinde, ut constructio verborum ac sensus τῶν ὁ. aliam versuum distinctionem

ctionem omnino exegerit. Vide *Geneſ.* 22. 4,16. 23. 6. 24. 19. *Exod.* 12. 42. 30. 2. 40. 31. *Levit.* 25. 53. *Numer.* 1. 3. 15. 15. 16. 38. *Deuteron.* 4. 29. 11. 16. 25. 3. *Joſuæ* 2. 8. 5. 12. Ac melior quidem aliquando eſt diſtinctio juxta LXX. quàm juxta *Hebræum.* Sic, alia loca ut taceam, v. g. *Deuter.* Cap. 4. verſus 29. finem faciunt verba ἐν τῇ θλίψει σε, quæ in *Hebræo* verſum 30. incipiunt; ſed minus rectè, ut ex ſequenti particula ὦ, & loco parallelo *Eſaiæ* 26. 16. colligitur. Cæterum cur non potiùs ſectiones minores *Alex.* Codicis in hoc LXX. Interpretum Tomo ſecutus ſim, cauſa in promptu eſt, & jam Cap. 1. ſub initium & finem §. 6. dicta: nimirum quod novæ ſectiones haud rarò in medio periodi vel commatis initium capiant, imo unum idemque verbum identidem in duo diſſecantes, à poſtremis vocis cujuſdam ſyllabis incipiant. Capita vero Librorum quod attinet, ſi ea ubique in Codice *Alex.* juxta priſcam diſtinctionem numerata fuiſſent, ut alicubi in *Deuteronomio* & *Joſua* factum, Cap. 1. §. 7. dixi, eoſdem numeros ſi non in frontiſpicio uniuſcujuſque Capitis, ſaltem ad marginem primorum ejuſdem verborum appoſuiſſem. Aſt cum per omnem *Octateuchum* id facere haud licuerit, ſatius putavi, dicto loco Lectorem iſtius rei participem facere, & in textu hujus Tomi vulgatam Capitum diſtinctionem juxta *Hebræum* Codicem ſequi. Sunt & alii pauci numeri, ob ſimilem rationem in Editione noſtra non expreſſi; quorum mentio cum iſthic mihi exciderit, hîc ὡς ἐν παρέργῳ eoſdem memorare placet. Nimirum in Decalogo *Exodi* cap. 20. (non autem *Deuteronomii* cap. 5.) præcepto, μνήσθητι τὴν ἡμέραν τῶν σαββάτων κ. τ. λ. numerus ϛ in margine interiori poſterioris co-

lumnæ

lumnæ appositus est, & quidem prima, nisi fallor, manu; mandato, τίμα τὸν πατέρα σε κ. τ. λ. præfixum δ', & ad τὸ, ἃ φονεύσεις numerus ε' adscriptus est. Sequentibus præceptis nihil addidit Librarius; de præcedentibus verò idem haud pro certo affirmare possum, quoniam in priori columna sunt scripta, cujus interior margo magna parte aliam membranam à Bibliopego superinductam habet; quam avellere mihi haud integrum existimavi, præsertim cum nulla id exigat necessitas. Quippe ex tribus istis numeris patet, Librarium, qui eosdem exaravit, præceptum de *custodiendo sabbatho* tertium putâsse; sequens de *honorandis parentibus* fecisse quartum; quintum vero *de homicidio fugiendo*, & sic consequenter; unde necesse est, ut primum & secundum mandatum in unum compegerit. Quod licet haud rectè ab eo factum sit, jam olim tamen à quibusdam factum esse, *Origenis* diserto constat testimonio; quod ideo allegare placet, ne forte quispiam ejus rei ignarus argumentum contra Codicis *Alex.* antiquitatem inde capiat. Ita vero is Homil. 8. in Exodum: *Primum ergo mandatum est: Non erunt tibi Dii alii præter me. Et post hoc sequitur: Non facies tibi idolum, neque ullam similitudinem* &c. usque ad, *qui servant præcepta mea. Hæc omnia simul nonnulli putant esse unum mandatum.* Bene autem addit: *Quod si ita putetur, non complebitur decem numerus mandatorum. Et ubi jam erit Decalogi veritas? Sed si eo modo dirimatur, quo & nos in superiori pronuntiatione distinximus, integer decem mandatorum numerus apparebit. Est ergo primum mandatum: Non erunt tibi Dii alii præter me. Secundum vero: Non facies tibi idolum, neque ullam similitudinem* &c. Atqui hinc

Adaman-

Adamantio in Matthæi Caput 15. commentanti, Tom. 1. Operum Græco-Latinorum pag. 244. præceptum de honorandis parentibus, quod in *Alex.* numero δ perperam est insignitum, ἐντολὴ πέμπτη τῆς δεκαλόγε dicitur. Sed hac de re plura aliàs: jam è diverticulo in viam est redeundum, & ad finem hujus Capitis properandum.

§. 12. Ad ultimum scilicet, quare non Hymnum saltem *Mosis* & filiorum Israel post transitum maris rubri, *Exod.* 15. aliamque Oden magnam *Mosis*, *Deuteron.* 32. ut & Canticum *Debboræ* & *Baraci*, *Judic.* 5. quæ metricis Sectionibus in MS. *Alex.* distincta videntur, eodem modo exprimenda curaverim, brevibus dicam. Enimvero duo priores Hymni unà cum aliis Odis in Codice nostro post Psalmos *Davidis* iterum, & quidem paulo accuratiùs, exarati atque distincti leguntur: unde isto potius Tomo, quem totum Libri instar Metrorum scripti conficiunt, illos eadem ratione excudendos, & ubi varietas aliqua occurrit, de ea Lectorem ibidem monendum censui. *Debboræ* autem & *Baraci* Canticum quoniam magna parte in *Alex.* adeo mirificè in cola & sectiones est divisum, ut genuinus sensus sæpe pervertatur, imo nullus subinde evadat, istud ita distinctum textui nostræ Editionis inserere nolui, sed id iisdem, quibus in Codice nostro scriptum est, sectionibus hoc potius loco accuratè exprimendum putavi; uncialibus solùm literis in nostras vulgatas versis, & vocalibus diphthongisve ε & αι, ι & ει identidem permutatis, ac justo inter singula verba interstitio facto, item spiritibus & accentibus pro more nostro appositis; sed nostra commatum, colorum, periodorum distinctione omissa, ac punctis solùm *A-*

lexandrinis in ſuperiori verborum ora appoſitis. Ex quo ſimul illi, quos malè habet, quod non *Alex.* Codex, exactè ſervatâ eâdem colorum, linearum, ſectionum diſtinctione, typis edatur, clarè perſpicient, quàm incommoda talis Editio futura fuiſſet, licet mihi quidem multo facilior; quippe minoribus iſtis textûs diviſionibus plus ſæpe temporis, præſertim in *Prophetis*, impendi, quàm quidem facilè quiſpiam cogitaverit. En itaque *quintum* Caput libri *Judicum*, prout in membranis *Alexandrinis* extat:

Καὶ ἦσεν Δεββῶρα καὶ βαρὰχ υἱὸς
ἀβινεὲμ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ·
καὶ εἶπεν ἐν τῇ ᾠδῇ·
*Ἐν τῷ ἄρξασθαι ἀρχηγοὺς ἐν Ἰσραὴλ
ἐν προαιρέσει λαοῦ εὐλογεῖτε
τὸν κύριον· ἀκούσατε βασιλεῖς
ἐνωτίζεσθε σατράπαι δυνατοί·
Ἐγὼ τῷ κυρίῳ ᾄσομαι, ψαλῶ τῷ θεῷ Ἰσραὴλ
Κε ἐν τῇ ἐξόδῳ σου ἐκ σηείρ·
ἐν τῷ ἀπαίρειν σε ἐξ ἀγροῦ ἐδώμ
γῆ ἐσείσθη καὶ ὁ οὐρανὸς ἐξεπάγη·
Καίγε νεφέλαι ἔσταξαν ὕδωρ·
Ὄρη ἐσαλεύθησαν ἀπὸ προσώπου
κυ τοῦτο σεινά· ἀπὸ προσώπου
κυ θυ Ἰσραὴλ· ἐν ἡμέραις σαμεχὰρ
υἱῦ ἀνάθ· ἐν ἡμέραις ἰαὴλ
ἐξέλειπον βασιλεῖς καὶ ἐπο-
ρεύθησαν τρίβους
Ἐπορεύθησαν ὁδοὺς διεστραμ-
μένας· ἐξέλειπεν φράζων ἐν Ἰσραὴλ
Ἐξέλειπεν ἕως οὗ ἐξανέστη
Δεββῶρα· ὅτι ἀνέστη μήτηρ ἐν τῷ Ἰσραὴλ·

* Hæc litera e major minio eſt exarata.

Ἠρέπσαν θεὸς κωνὸς, ὡς ἄρτον
κείθινον σκέπη νεανίδων
σερμάτων·
Ἀνήφθη καὶ σερμάσης ἐν τεσ-
σεράκοντα χιλιάσιν· ἡ καρδία μὲ
εἰς τὰ διατεταγμένα τῷ ἱλὰ·
Οἱ δυνάσαι τῦ λαῦ σύλογεῖτε
τὸν κύειον· ὅτι ἐβεβηκότες ὅτι σωζυγίων
Καθήμενοι ὅτι λαμπηνῶν
φθέγξαθε φωνὴν ἀναχρε-
ομένων· ἀναμέσον ὄφραι-
νομένων ἐκεῖ δώσεσιν δικαι-
οσύνας κῶ· δικαιοσύνας ἐνίχυσαν
ἐν τῷ ἱλὰ· τότε κατέβη εἰς τὰς
Πόλεις αὐτῦ ὁ λαὸς κῦ· ἐξεγείρε
ἐξεγείρε δεββῶρα· ἐξεγείρε
μυελάδας μετὰ λαῦ· ἐξεγείρε
ἐξεγείρε· λάλει μετ' ᾠδῆς·
Ἐνισχύων ἐξανασὰς ὁ βαράχ·
κὴ ἐνίχυσον δεββῶρα τὸν βαράχ·
Αἰχμαλώτευσον αἰχμαλωσίαν
σε υἱὸς ἀβινεέμ· πότε ἐμεγά-
λυνεν ἡ ἰχὺς αὐτῦ· κὲ παπεί-
νωσόν μοι τοὺς ἰσχυροτέρυς μὲ·
Λαὸς ἔφραἰμ ἐπιμωρήσατο αὐτὸς
ἐν κοιλάδι ἀδελφῦ σε βενιαμεὶν
ἐν λαοῖς σε ἐξ ἐμῦ μαχειρ
κατέβησαν ἐξεραυνῶντες·
Καὶ ἐκ ζαβυλὼν κὲ ἐπολέμει μοι
ἐν δυνατοῖς ἐκεῖθεν ἐν σκή-
πτρῳ ἐνισχύοντος ἡγήσεως
ἐν ἰσσάχαρ μετὰ δεββῶρας
Ἐξαπέσειλεν πεζὸς αὐτῦ εἰς
πίὼ κοιλάδα· ἵνα σοι κατοικῆς
ἐμμέσῳ χειλέων ἐξέτειγεν
τοῖς ποσὶν αὐτῦ δαμέσεως

Ῥυβὴν μεγάλοι ἀκειδασμοὶ καρδίας· ἵνατί μοι κάθησαι ἀναμέσον τῶν μοσφαιδάμ· τοῦ εἰσακοῦσαι συρισμοὺς ἐξεγειρόντων τοῦ πορευθῆναι τὰ τοῦ ῥυβὴν
Μεγάλοι ἐξιχνιασμοὶ καρδίας χαλαάδ ἐν τῷ πέραν τοῦ ἰορδάνου κατεσκήνωσεν
Καὶ δὰν ἵνατί παροικεῖ πλοίοις Ἀσὴρ παρῴκησεν παρ' αἰγιαλὸν θαλασσῶν· καὶ ὅτι τοῖς διακοπαῖς αὐτοῦ κατεσκήνωσεν
Ζαβουλὼν λαὸς ὀνειδίσας ψυχὴν αὐτοῦ εἰς θάνατον· καὶ νεφθαλείμ ὅτι ὕψη ἀγροῦ· ἦλθον βασιλεῖς καὶ παρετάξαντο· τότε ἐπολέμησαν βασιλεῖς χαναὰν
ἐν Θεννὰχ ὅτι ὕδατος μεγεδδώ· πλεονεξίαν ἀργυρίου οὐκ ἔλαβον· ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπολεμήθησαν· ἀστέρες ἐκ τῆς τάξεως αὐτῶν ἐπολέμησαν μετὰ ιηλ
χειμάῤῥους κισῶν· ἐξέβαλεν αὐτούς, χειμάῤῥους καθησείμ
χειμάῤῥους κεισῶν
Καταπατήσει αὐτὸν ψυχή μου δυνατή· τότε ἀπεκόπησαν πτέρναι ἵππου ἀμμαδαρωθ δυνατῶν αὐτοῦ· καταράσασαι μαζωρ·
Εἶπεν ὁ ἄγγελος κυ· καταράσει καταράσασθε τοὺς ἐνοίκους αὐτῆς· ὅτι οὐκ ἦλθοσαν εἰς τὴν βοήθειαν κυ· βοηθὸς ἡμῶν κς· ἐν μαχηταῖς δυνατοῖς·
Εὐλογηθείη ἐκ γυναικῶν ιηλ
γυνὴ χαλὲδ τοῦ κενεάζ· ἐκ γυ-

γυναικῶν

ναικῶν ἐν σκηνῇ σύλογισθείη·
Ὕδωρ ἤτησεν αὐτὼ· καὶ γάλα ἔδω-
κεν αὐτῷ· ἐν λακάνῃ ἰσχυρῶν
προσήγαγεν βούτυρον·
Τὴν χεῖρα αὐτῆς τῷ ἀριστερὰν
εἰς πάσσαλον ἐξέτεινεν·
Τῷ δεξιὰν αὐτῆς εἰς ἀποτομὰς
κατακοπῶν καὶ ἀπέτεμεν σισάρα·
Ἀπέτεψεν τῷ κεφαλὴν αὐτῆ
καὶ συνέθλασεν· καὶ διήλασεν
τῷ γνάθον αὐτῆ·
Ἀναμέσον τῶν ποδῶν αὐτῆς
συνκάμψας ἔπεσεν· ἐκοιμή-
θη μεταξὺ ποδῶν αὐτῆς· ἐν ᾧ
ἔκαμψεν ἐκεῖ ἔπεσεν ταλαίπωρος
διὰ τῆς δυείδος διέκυπλεν· καὶ κα-
τεμάνθανεν ἡ μὴρ σισάρα διὰ τῆς
δικτυωτῆς ὀπῆς ἐπεσα ὀπὶ τὸς
μεταστρέφοντας σισάρα·
Διατὶ ἠχάπησεν τὸ ἅρμα αὐτῆ
παραγενέσθαι· διατὶ ἐχρόνισαν
ἴχνη ἁρμάτων αὐτῆ·
Σοφαὶ ἀρχόσων αὐτῆς ἀνταπε-
κρίναντο πρὸς αὐτὼ καὶ αὐτὴ
δὲ ἀπεκρίνατο ἐν ῥήμασιν αὐτῆς·
Οὐχὶ εὑρήσουσιν αὐτὸν διαμερί-
ζοντα σκῦλα· φιλιάζων φίλοις
εἰς κεφαλὴν συνατοῖ· σκῦλα βαμ-
μάτων σισάρα· σκῦλα βαμμάτων
ποικιλίας· βάθη ποικίλων· πρὸς
τράχηλον αὐτῆ σκῦλον· ἕτως
ἀπόλοιντο πάντες οἱ ἐχθροί σε
κε· καὶ οἱ ἀγαπῶντες αὐτόν·
καθὼς ἡ ἀνατολὴ τῆ ἡλίε ἐν
δυναστείαις αὐτῆ· καὶ ἡσύχασεν
ἡ γῆ τεσσεράκοντα ἔτη·

Cap. III.

Recensio variarum Editionum LXX. Interpretum, ut & MSS. Codicum Octateuchi, aliorumque Monumentorum, quorum ope Textus Alex. emendatus est atque suppletus.

§. 1. LXX. Interpretum Editionem auspiciis Viri longè maximi, *Francisci Ximenii*, Cardinalis atque Archi-Episcopi Toletani, primi suscepere ac perfecere *Complutenses*, vetustissimis ad id Opus usi exemplaribus, ut ipsi in Prologo ad Lectorem testantur his verbis: *Quod ad Græcam Scripturam attinet, illud te non latere volumus, non vulgaria seu temere oblata exemplaria fuisse huic nostræ impressioni archetypa, sed vetustissima simul & emendatissima, quæ sanctissimus Dominus noster Leo X. Pontifex maximus coeptis nostris aspirans, ex ipsa Apostolica Bibliotheca ad nos misit; tantæ integritatis, ut nisi eis plena fides adhibeatur, nulli reliqui esse videantur, quibus merito sit adhibenda. Quibus etiam adjunximus alia non pauca; quorum partem ex Bessarionis castigatissimo Codice summa diligentia transscriptum Illustris Venetorum Senatus ad nos misit, partem ipsi magnis laboribus & expensis undique conquisivimus; ut copia emendatorum Codicum abunde supereesset.* Atque utinam aliquanto uberiorem omnium Codicum descriptionem nobis dedissent, ac utrum singuli universa comprehenderint Biblia, an diversi diversas Scripturæ partes, & quasnam exhibuerint, distinctè indicâssent;

sent; ut etiamnum inter plures *Vaticanæ* aliarumque Bibliothecarum Codices dignosci possent, ac collatione cum Editione *Complutensi* facta videre liceret, an & quatenus unum omnium Veteris Testamenti Scripturarum Codicem expressérint, vel an in iisdem, vel saltem diversis Libris diversa secuti sint exemplaria: prout à diversis sane Viris elaborata est dicta Editio, præcipuè à *Demetrio Cretensi*, *Ferdinando Pintiano*, *Lopes Stunica*, & *Francisco Vergara*. Atqui hæc unà cum Latina *Complutensium* Versione in Bibliis Plantinianis *Antverpiæ* ab anno 1569. usque 1572. impressis, vulgo *Regiis* dictis, & Commelinianis cum Fr. *Vatabli* Commentario *Heidelbergæ* anno 1599. editis, nec non *Parisiensibus* Polyglottis, quæ anno 1645. cura *Guidonis Michaelis le Jay* in lucem prodierunt, est recusa. Cæterum additus est ab *Antverpiensibus* & *Parisiensibus* Variarum in Græcis Bibliis Lectionum Libellus *Guilielmi Canteri*, qui in Præfatiuncula se illas ex duobus Libris excerpsisse testatur: *quorum*, inquit, *unus Octateuchum manu satis antiqua descriptum continebat, à doctissimo Viro D. Clemente Anglo suppeditatus*; *alterum conficiebat Editio Bibliorum Græcorum Germanica cum duobus Vaticanis Bibliorum Codicibus collata, notisque inde collectis ad margines insignita*: — *qui quidem Liber ex Illustriss. Cardinalis Granvellani Bibliotheca depromtus fuit*. Laudatum vero *Octateuchi* Codicem ex Bibliotheca *Thomæ Mori* acceperat *Clemens* iste *Anglus*, teste *Benedicto Aria Montano* sub finem alterius ad Lectorem Præfationis, qua de totius Operis apparatu inter alia disseruit; quamvis per errorem *Pentateuchi Græci* exemplar appellet. Cæterum ne cui suspicio oboriatur, istum *Octa-*

teuchi Codicem forte in *Angliam* rediisse, ac eundem esse cum illo, qui jam in Bibliotheca *Collegii Universitatis Oxonii* asservatur, de quo postea; profiteor me collatione suscepta, duo illa exemplaria diversa deprehendisse. Neutrum autem Codicum *Vaticanorum*, quos cum Germanica τῶν ὁ. Editione collatos memorat *Canterus*, fuisse istum, ex quo *Romana* Editio est expressa, vel ex eo patet, quod hic XLVI. prioribus *Geneseos* Capitibus sit mutilus, ut jam Cap. I. §. 9. observavi; ex illis autem Variæ Lectiones dictorum Capitum sint excerptæ.

§. 2. Verum cum Cardinalis *Ximenius* paulo ante, vel post absolutum eximium istud Bibliorum *Complutensium* opus infeliciter è medio sublatus esset, atque id propter debita quædam, aliaque testamento Cardinalis legata juste persolvenda, (nescio annon etiam alias ob rationes) quatuor fere annis privatim suppressum lateret, alia interim Græcorum utriusque fœderis Bibliorum Editio *Venetiis* anno 1618. è prælo *Aldi Manutii* in publicum prodiit, quæ inde *Aldina* dici suevit; operam eidem navante *Aldi* socero, *Andrea Asulano*, qui in Epistola Dedicatoria ad Ægidium Viterbiensem, Romanæ Ecclesiæ Cardinalem, ita scribit: *Ego multis vetustissimis Exemplaribus collatis, adhibita etiam quorundam eruditissimorum hominum cura, Biblia, (ut vulgo appellant) Græcè cuncta descripsi, atque in unum volumen reponenda curavi.* Sed neque hic exemplarium illorum, *vetustissima* quæ vocat, aliquam Lectori tradidit notitiam, imo ne quidem Bibliothecas, unde eadem acceperit, nominavit; multo minùs nos edocuit, qua ratione iisdem usus sit, ut rectius de ista Editione judicium ferri possit. Quantum autem ex modo recitatis

recitatis *Andreæ Aſulani* verbis colligere eſt, is non idem ubique exemplar ſecutus eſt, ſed ex variis unum conflavit: unde nil mirum quòd *Aldinum* exemplar *haud purum, neque ab omni admiſtione verborum Theodotionis liberum* pronuntiaverit *Andreas Maſius* in Annotationibus ad textum *Joſuæ*, Græcè ab ipſo editum. Iſthæc vero Editio recuſa eſt primùm, quod ſciam, in 12. *Argentorati* typis Wolphii Cephalæi, curante *Joanne Lonicero*; qui tamen ordine Librorum mutato, Prophetas majores, quos vocamus, minoribus præpoſuit, & Apocryphos omnes ſimul in ultimum poſt Canonicos rejecit locum, *Lutheri* Germanicam Bibliorum Verſionem in hoc ſecutus, ut ipſe in Præfatione profitetur, hæcque inſuper de ſua Editione Lectorem monet: *Paroemias Salomonis inordinatas, ut Aldina Editio habet, reliquimus, annotatis tamen Capitum inverſionibus. In Ezechicle* (*Jeremiam*, niſi fallor, dicere volebat) *non diſſimilis Labyrinthus, quantum fieri potuit, in ſuum nativum ordinem eſt reſtitutus. In Sapientia Sirach iterum textus involucrum, ut Aldina habent Exemplaria, dimiſſum eſt*; *indicata tamen Capitum miſtura. Additus eſt ex vetuſtiſſimis in Græcia ſcriptis Bibliis* Ἰωσίππου *Liber de Maccabæis, qui hactenus non eſt excuſus. Adjectæ ſunt etiam* ὑπομνηματισμοὶ, *quibus Interpretum diverſa ſtudia indicantur.* Sunt nimirum ad finem Librorum Canonicorum ſubnexæ Variæ Lectiones non ſpernendæ, ex vetuſtiſſimis, ut ibi appellantur, Bibliis Græcis cum *Aldina* Editione collatis excerptæ; ſed ultra librum 1. *Paralipomenon* non procedunt. Atqui quod *Joſephum* de *Maccabæis* tertio *Maccabæorum* libro adtexuerit *Lonicerus*, ob id quidem violatæ religionis ſtruſtra accuſatur

cusatur à *Morino* Exercit. Biblic. Lib. 1. Exercit. 9. Cap. 1. §. 6. cum id auctoritate priscorum Librariorum fecerit, ut non solùm ex *Philostorgii* Lib. 1. Hist. Eccles. sed & *Alexandrino* Codice patet, in quo idem Tractatus post tres *Maccabæorum* libros legitur. Verùm hæc ὡς ἐν παρόδῳ, quia jam non est animus, sive nostram in Editiones τῶν ὁ. Criticen exercere, sive aliorum judicia refellere. Eodem ordine *Aldina* Biblia recusa sunt in folio *Basileæ* typis Hervagianis Anno 1545. cum Præfatione *Philippi Melanchthonis*, additisque in fine Variis Lectionibus usque ad Σοφίαν Σειρὰχ sive *Ecclesiasticum*. Verum transpositionem quorundam Capitum cùm in hoc libro, tum in *Proverbiis Salomonis*, quam *Lonicerus* intactam reliquit, *Basileensis* hic Editor è medio tollendam, atque textum Græcum Hebræo adaptandum censuit. Cum enim post versum 22. Capitis 24. *Proverbiorum* in *Aldino* Exemplari inserti legantur versus aliqui, quorum primus est appendix Capitis 29. in Vulgatis Bibliis Latinis, dehinc subnexi sint quatuordecim priores versus Capitis 30, inde facto ad Cap. 24. regressu, postremi ejus versus sequantur, postque hos integrum Caput 31, ac post hoc demum Capita 25. &c. usque ad 29. quo hic Liber clauditur; cumque similiter in *Aldino* Codice *Ecclesiastici* post Capitis 30. versum penultimum perverso ordine sequatur Caput 33. à versu 16. (exceptis tribus primis verbis, κἀγὼ ἔσχατος ἐγρύπνησα) usque ad finem, ut & Cap. 34. 35. ac 36. usque ad illud versus 13. comma, σύναγε πάσας φυλὰς Ἰσραὴλ inclusive, inde vero post versum ultimum Capitis 30. subnexa sint Capita 31. 32. & 33. usque ad prima verba versûs 16. modo dicta, κἀγὼ ἔσχατος ἐγρύπνησα inclusive, post quæ sequitur reliqua

pars

pars Capitis 36. à posteriori versûs 13. commate usque ad finem, & sic consequenter recta serie; is qui *Basileensi* præfuit Editioni, hæc omnia in ordinem *Hebræo* textui congruum redegit; præterquam quod ultimos Capitis 24. *Proverbiorum* versus Capiti 30. insertos reliquerit, atque in combinandis quoque *Ecclesiastici* Capitibus minùs accuratus, versum ultimum Capitis 30. aliosque extremos transpositarum partium articulos suo haud restituerit loco. Cæterum Variis Lectionibus *Argentoratensi* Editioni subnexis alias admiscuit, & à libro 1. *Paralip.* in quo illæ desinunt, usque ad *Ecclesiasticum* quasdam insuper adjecit. Porro post elapsum lustrum, anno scilicet 1550. ex eadem urbe *Basileæ* atque prælo *Nicolai Brylingeri* alia prodiit τῶν ὁ. Editio Græco-Latina in octavo, quatuor partibus distincta, sed à priori in folio quoad textum Græcum haud diversa; nisi quod in postremis *Exodi* Capitibus trajectas partes loco suo moverit, ac *Hebræi* textus ordini adaptaverit, Variasque Lectiones plane omiserit. Versionem Latinam Editor à *Complutensibus* mutuatus est; sed ubi Græcus eorum textus ab *Aldino* discrepat, ad hujus tenorem illam plerumque immutavit. Similem Editionem Græco-Latinam jam antè, anno 1520. *Basileæ* per *Andræam Cratandrum* excusam memorat *Waltonus* Prolegom. 9. Bibliorum Polyglottorum § 29. Sed *Usserius* in Syntagmate de LXX. Interpretum Versione Cap. 8. & *Morinus* loco priùs citato, Latinæ solùm *Complutensium* Versionis *Cratandri* typis impressæ mentionem faciunt: unde dubius hac de re hæreo, cum in nulla Bibliothecarum *Oxoniensium* Editionem istam inveniam, uti nec aliam *Basileensem*, itidem Græco Latinam anno 1587.

1578. in 8vo, in Bibliotheca *Draudii* nominatam, neque *Amburgenſem* apud *Joannem Lucium* anno 1596. & *Santandreanam* 1597. quas *Waltonus* quoque ſe haud vidiſſe fatetur. Cæterum dicto anno 1597. *Francofurti* ad Moenum *Andreæ Wecheli* Hæredes excuderunt Editionem Græcam in folio, *Aldinum* Exemplar aut potius *Baſileenſe* anno 1545. ſecuti, ut ipſimet in Præfatione fatentur, quidque in illa præſtitum ſit hiſce ediſſerunt verbis: *Ut hoc opus auctius, elegantius & emendatius prodiret, operam dedimus, ut antequam prælo ſubjiceretur, à Viro quodam doctiſſimo & Linguarum peritiſſimo* (*Franciſcus Junius* is fuiſſe putatur) *diligenter recognoſceretur, & à mendis purgaretur, ac cum diverſis aliis Exemplaribus, utpote Complutenſi, Antverpienſi, Argentinenſi ac Romano accurate conferretur; ex quibus ille varias Lectiones collegit, quæ huic Editioni additæ ſunt, iiſque cum Hebræo textu collatis, quænam ex illis cum Hebræa veritate melius conveniant, indicavit.* Verum non modo Variæ Lectiones ex aliis Exemplaribus, (raro tamen nominatis, ſed communi ſigno *al.* indicatis) in ora inferiori cujuſlibet paginæ annotatæ ſunt, ſed & ipſe *Complutenſis* textus quinque poſtremorum *Exodi* Capitum in locum *Aldini* ſubſtitutus, & alia ſubinde huic addita ſunt, præſertim in libro *Joſuæ*, & Prophetia *Jeremiæ*; in qua priores quatuor verſus Capitis 17. à *Complutenſibus* acceptos fruſtra *Theodotioni* adſcripſit *Junius*, ut alibi probavi. Neque ſolùm interpolavit *Junius Aldinum* exemplar, ſed & mutilavit. v. g. *Proverb.* Cap. 24. v. 22. ubi quæ in illo annexa dixi, è textu excluſit, & ſequentes verſus 23. &c. è medio Capitis 30. exemptos, in illorum locum repoſuit.

§. 3.

§. 3. Succeſſit tandem tertium LXX. Interpretum Exemplar, quod è pervetuſto MS. Codice *Vaticano* excuſum eſt *Romæ* anno 1587. cujus natales, parentes ſive auctores, atque fautores diſtinctè enarrare placet. Nimirum *Sixtus* V. antequam ad Pontificiam evectus eſſet Cathedram, *Gregorio* XIII. in ea ſedenti auctor fuerat, ut Biblia τῶν ὁ. ad fidem probatiſſimorum Codicum emendata publicari curaret. *Gregorius* id negotii dedit *Antonio Carafæ*, Sedis Rom. poſtea Bibliothecario ac Cardinali, qui id per octo annos cum aliis Viris doctis ſtrenue egit, ut ipſemet in Epiſtola Dedicatoria ad *Sixtum* V. teſtatur, licet horum nomina taceat. Indicavit vero eadem *Petrus Morinus*, Theologus Pariſienſis, in ſua *de LXX. Interpretibus & Græca eorum Editione* ad *Sixtum* V. Epiſtola, quæ ante triginta duos demum annos unà cum aliis ejuſdem Opuſculis *Pariſiis* in lucem prodiit; in qua p. 301. ſcribit: *cum Biblia Græca inſpicienda atque edenda eſſent, varietateſque lectionum & Interpretationum annotandæ, Cardinalem* Carafam *accerſiviſſe aliquot viros, quorum conventum ad horum explicationem haberet*; Turrianum, Ciaconum, *poſtea etiam* Maldonatum *alioſque, quorum induſtriam huic operi accommodatam eſſe intelligebat.* Atque inter hos *Morinus* ſemetipſum numerat p. 304. dum ait: *Quod LXX. Interpretum emendatam Editionem maximas utilitates allaturam exiſtimaſti, id omnes qui operam dedimus, in dies magis ipſa tractatione intelleximus.* Præcipue autem ſe ad Varias Lectiones, ac diverſas *Aquilæ, Theodotionis, Symmachi* aliorumque Interpretationes è *Græcorum* Commentariis in Bibliotheca *Vaticana* excerpendas ſtudium operamque ſuam contuliſſe; *Petrum Ciaconum* contrà,

trà, *diligentissimum hominem summique laboris ac industriæ*, ut eum laudat, è *Latinis* Patribus quæ usui essent, sedulo collegisse, pag. 305. & 307. testatur *Morinus*. *Turriano* itaque conferendorum inter se MSS. Versionis τῶν ὁ. Codicum undique conquisitorum cura præ aliis demandata fuisse videtur; rem omnem dirigente *Carafa*, qui & *Gulielmum Sirletum* Cardinalem in dubiis ac obscuris locis se quandoque consuluisse profitetur. Parata jam ista supellectile, indeque comparatis inter se variis τῶν ὁ. Exemplaribus, atque Græcorum etiam Patrum, præcipue autem antiquæ *Italæ* versionis auctoritate adhibita, stetit sententia, MS. *Vaticanum* Exemplar, ut omnibus reliquis longe vetustius, ita & præstantius esse, ac ad ipsam LXX. Versionem, *si non toto Libro, majori certe ex parte quam proxime accedere*, uti supra laudatus *Carafa Sixto* V. scripsit, suffragante etiam *Petro Morino* sub finem dictæ Epistolæ pag. 311. ac strenue id ipsum postea defendente *Joanne Morino* in Exercitationibus Biblicis, lib. 1. Exercit. 9. utrum bene & solide, nec ne, nunc non disquiram, (licet ex iis, quæ Cap. 1. dixi, pateat quid sentiam) neque in ætatem *Vaticani* Codicis, quæ *Hieronymi* tempora superare, in Præfatione dicitur, strictiùs inquiram, sed ad finiendam *Romanæ* Editionis Historiam properabo. Nimirum hanc è laudato Codice *Vaticano* verbatim exprimendam judicarunt, qui ei præerant: atque in Præfatione ajunt, *rectissime librum ipsum ad literam, quoad fieri potuit per antiquam orthographiam, aut per Librarii lapsus, esse expressum — ac ne latum quidem unguem ab hujus libri auctoritate discessum fuisse, ne in iis quidem, quæ si minus mendo, certe suspicione mendi*

mendi videbantur non carere. Quod tamen non semper neque adeo accurate factum esse, ex iis quæ in Epistola ad Clariss. D. *Millium* p. 48,49. attuli, clare perspicitur. Cæterum istis partibus, quibus mutilatum esse Codicem *Vaticanum* jam Cap. 1. §. 9. dixi, eundem ex aliis Codicibus se emendasse vel suppleviſſe testantur; ac, nisi fallor, eum præcipue indigitant Librum, *qui*, ut in antecedentibus referunt, *ex Magna Græcia advectus — cum Vaticano Codice ita in omnibus consentit, ut credi possit ex eodem Archetypo descriptus esse.* Hunc enim aliumque *Venetum* è Bibliotheca Cardinalis *Bessarionis*, grandioribus literis scriptum, (quem haud alium esse existimo, quàm quô *Complutenses* modò se usos esse testabantur) præ aliis commendant, ac ad *Vaticani* vetustatem quoque proximos, licet longo proximos intervallo accedere dicunt; adeo ut ubi in Annotationibus LL. VV. id est, *Libri veteres*, occurrunt, duo illi mihi videantur intelligendi. Præter hos magno etiam usui fuisse fatentur Codices ex *Medicea* Bibliotheca *Florentiæ* collatos &c. Ex horum itaque Librorum ac Patrum, præcipue Græcorum, Collationibus, quas vocant, atque è Veterum Scholiis & Commentariis Græcis, nec non è fragmentis aliorum Interpretum, compositæ sunt egregiæ Annotationes, singulis Capitibus in *Romana* Editione subnexæ: quamvis hæ quoque Emendatione subinde indigeant; v. g. *Genes.* 25. not. β. ubi πατέρας pro πεφάτας legendum; similiter 1. *Reg.* 2. not. λ. ἠσθένησεν pro ὑσθένησαν, &c. de quibus aliisque pluribus aliàs. E Latinorum vero Patrum rariùs ibi adductorum lectionibus à *Ciaconio*, ut ante vidimus, magnam partem collectis, aliisque propria sine dubio industria congestis, veterem τῶν ὁ.

Ver-

Versionem, *Italam* vulgo dictam, restituere conatus est *Flaminius Nobilius*, ac Latinam *Romani* Exemplaris Interpretationem *Romæ* anno 1588. edidit, atque modo laudata *Romana* Scholia Latine versa, & Latinorum maxime Patrum citationibus aucta singulis Capitibus subjecit. Utramque hanc Editionem *Romanam* conjunxit, & unam Græco-Latinam fecit *Joannes Morinus*, *Parisiis* anno 1628 excusam; servatis etiam utriusque Annotationibus, licet Latinis *Flaminii Nobilii* omnes fere *Romanæ* sint insertæ: cujus rei rationes *Morinus* in Præfatione reddit, ac quomodo Versuum distinctiones à *Romanis* Editoribus omissas, omnibus Capitibus adjecerit, distincte explicat. Atqui ex hac *Parisiensi*, non autem ipsa *Romana* Editione (ut ex variis collegi indiciis) textus LXX. una cum Latina Versione in magno *Anglicanorum* Bibliorum Polyglottorum Opere est expressus, deque ea sunt intelligenda verba *Waltoni* Proleg 9. §. 32. *Quam sine ulla variatione secuti sumus; nisi quod per inadvertentiam versiculus unus* Exodi 25. 6. *ex* Londinensi & Aldino *Exemplari in nostram Editionem irrepsit, qui non est in* Romana. Nobilii *quoque Versionem Latinam exacte retulimus; nisi quod quædam in Latina Versione nonnunquam omissa (nam in Græca extabant) supplevimus.* Cæterum *Romano* textui in ora paginæ inferiori subjacent discrepantes lectiones Codicis *Alexandrini*, de quibus jam Cap. 2. dixi; de aliorum vero præsertim MSS. exemplarium collationibus Tomo VI. Operis istius insertis modo nihil dico, nec quicquam dicam, donec necessitas ad id me adegerit. Atqui dum in mentionem Exemplaris *Londinensis* à *Waltono* factam incidimus, placet ejusdem de illo verba sequenti §. 33.

reci-

recitare: *Editio Romana*, inquit, *etiam nuper* Londini *prodiit in Octavo* 1653. *Græce tantum. In qua etsi profiteantur qui Editioni præfuerunt, se Editionem Romanam excudere, nimiam tamen licentiam assumpserunt, eam pro libitu mutandi & interpolandi, ut ad Hebræum textum & nuperas Versiones accommodarent. Non enim tantum ordinem Librorum, Capitum & Versuum contra omnium antiquorum Codicum fidem, in quibus discrepantiæ ab Hebræo per transpositiones quasdam semper notatæ erant, ad normam Hebræi Codicis reduxerunt, ut authores Germanicarum Editionum plerumque fecerunt, & Psalmorum nomenclaturam, quæ à Veteribus, Justino, Cypriano, Hilario, Athanasio, Hieronymo, Augustino, &c. observata erat, in illam Hebræorum commutarunt; sed etiam quædam ex Complutensi aliisque Editionibus addiderunt, quæ in Editione Romana non habentur; ut* Exodi 25. 6. *ubi versiculum ex Aldina Editione adjecerunt; & Cap.* 28. *post versum* 22. *pro duobus versibus, qui & in Romana, & in Aldina Editone legentur, substituunt octo versus ex Complutensi, ut Hebræo aptius respondentes. Quorundam etiam Capitum distinctionem aliter, ac in Romana Editione, dederunt, ut Versioni nostræ Anglicanæ melius responderet.* Quibus adde quæ in Epistola ad D. *Millium* pag. 2. seq. dixi; ubi missis aliis mutati textûs *Vaticani* exemplis, quæ alioqui in promptu mihi sunt, unico additæ particulæ negativæ allato satis me probâsse existimavi, quàm audaces fuerint Editionis istius Curatores, & quàm falsò ejusdem titulus præ se ferat, *Vetus Testamentum Græcum ex Versione LXX. Interpretum, juxta Exemplar Vaticanum Romæ editum, accuratissime & ad amussim recu-*

sum. Atque hinc etiam facilè intelligitur, quid de recentioribus *Londinensis* exemplaris impressionibus, *Cantabrigiensi*, (cui eruditissima Magni *Pearsoni* Præfatio est præfixa,) *Amstelodamensi*, *Lipsiensi*, eâque quæ jam sub prælo in *Hollandia* esse dicitur, sit sentiendum; nimirum eas à *Romana* Editione, quam plerumque quidem sequuntur, hinc inde tamen discedere; quàm bene necne, nunc non est disquirendi locus. Sed satis de tribus LXX. Interpretum Exemplaribus, *Complutensi*, *Aldino*, *Romano*, è quibus reliquæ Editiones promanarunt, licet in diversum subinde abeuntes. Atque istthæc Exemplaria omnia ex instructissima Bibliotheca sua mihi per quatuor hosce annos benignissime commodavit Reverendus admodum in Christo Pater, Dominus JOANNES, è *Norvicensi* ad *Eliensem* sedem nuper translatus: quam eximiam ejus humanitatem, ab omnibus illum adeuntibus merito deprædicatam, ego quoque hac occasione benevolo Lectori testatam facere volui, debui.

§. 4. Inter Codices Manuscriptos primum merito locum obtinent ii, qui Hexaplarem *Origenis* Editionem cum asteriscorum, obelorum, lemniscorum & hypolemniscorum signis, (de quibus Cap. 2. § 9. & 10. dictum) exhibent: quam licet quidam pro deperdita prorsus habuerint, veluti *Martinus Martini* à Reverendissimo doctissimoque *Usserio* in Syntagmate de LXX. Versione, initio Capitis 8. pag. 79. citatus, haud exiguæ tamen ejus partes, ut aliorum Veteris Testamenti librorum, ita & *Octateuchi*, non sine singulari Divini Numinis providentia, primùm in notitiam, inde in manus meas pervenerunt. Memorat scilicet laudatus *Usserius* ibidem pag. 105. *Geneseos*, *Levitici*, *Numerorum*, *Deuteronomii*,

nomii, *Josuæ* & *Judicum* fragmenta quædam Græca vetustissima, obelis & asteriscis signata, quæ *Claudius Saravius* in Parlamento Parisiensi Consiliarius Regius cum ipso communicaverit: à quo procul dubio eadem accepit *Patricius Junius*, in Annotationibus ad MS. *Alexandrinum*, Tomo VI. Bibliorum Polyglottorum *Waltoni* insertis, illa sæpius citans. Quorsum Apographum *Usserii* vel *Patricii Junii* delatum fuerit, me quidem latet: ipsum vero Autographum *Saravianum* inter *Isaaci Vossii* MSS. Libros extare vix dubitavi, cum jampridem in eorum Catalogo, quem *Colomesius* confecit, numero 83. (sed inter *Anglicanos* Codices 2194.) hæc legerem: *Pentateuchus & pars Josuæ & Judicum cum Origenis Asteriscis, Lemniscis, Obeliscis &c. scriptus literis uncialibus & antiquissimis. Codex iste æquat, si non superat, ætatem Codicis Alexandrini in Bibliotheca Regia servati.* Unde ut Codicis istius copia mihi fieret, jam ante quadriennium, & quod excurrit, vehementer desideravi; sed frustra, quod nulli aditus ad Bibliothecam *Vossianam* Lugduni Batavorum asservatam tunc pateret ob litem, quæ Academiæ Lugdunensi cum hæredibus *Vossii* ratione deperditorum quorundam librorum intercedebat. Commodùm vero accidit, ut duo Viri eruditissimi, Dn. *Thomas Richardsonus* S. Theologiæ Professor, & Ædis S. *Petri* apud Cantabrigienses Præfectus dignissimus, ac Dn. *Robertus Cauonus*, Collegii *Regii* ibidem Socius, atque summum in Theologia gradum nuper pro merito suo consecutus, vetustissimas istas membranas ante Bibliothecæ *Vossianæ* in Belgium deportationem, cum *Romana* LXX. Interpretum Editione accuratissimè contulerint, ac varias lectiones unà

cum antedictis signis *Origenianis* diligenter annotaverint, mihique Apographum suum benevole dederint describendum: pro quo eximio eorum in me affectu ac beneficio publicas ipsis gratias debite ago. Exinde autem perspexi, non integrum *Pentateuchum*, quem *Colomesii* modo citata verba polliceri videbantur, sed aliquas solum ejus partes Codice *Vossiano* contineri; & illas ipsas quidem, quas ab *Usserio* laudatas, ac à *Patricio Junio* allegatas dixi, & jamjam distinctiùs enumerabo: ubi autem reliqua ejusdem Codicis folia laterent, nemo me edocere potuit. Accidit autem, ut paulo post descriptas *Vossianarum* membranarum collationes in *Morini* Exercitationibus Biblicis lib. 1. Exercit. 9. C. 6. §. 10. sequentia legerim: *Cum huic Operi finem imponeremus, jamque hoc ultimum folium prælo subesset, instructissimam illam* Thuanam *Bibliothecam lustrantes, in minutulum venerandæ admodum antiquitatis LXX. Interpretum fragmentum incidimus. Complectitur* Exodi *Capita* 36. 37. 38. 39. 40. *sed horum nullum integrum, imo horum unumquodque aut fere media, aut plusquam media sui parte lacerum & mutilatum*: Levitici *tria priora Capita integra, quartum usque ad versum* 13; *ejusdem etiam Libri Capita* 13. 14. 15. 16. 18. 19. *sed ea quoque plurimum mutila. Antiquissimus & uncialis character, magnitudine & figura vetustissimorum N. T. Codicum, de quibus suprà multis egimus, characteri omnino similis, continens & sine dictionum separatione scriptura, Obeliſci & Asteriſci persæpe nondum obliterati, litera v. verbis in fine semper addita post vocalem, licet consonans sequatur, aliaque ejusmodi, fragmentum illud non esse Hieronymi seculo inferius, atque omnino ante mille & ducentos*

centos annos scriptum esse, manifeste demonstrant. Codex, unde avulsum est illud fragmentum, ut ex obeliscis & asteriscis apparet, LXX. Interpretum erat Editio mixta, ad Origenianæ *formam descripta, qua uno conspectu emicabat, & LXX. Interpretum textus, & quid Hebraico adderet, & quid ipsi Hebraicum.* Quæ cum fragmentis *Vossianis* conferens, hæc illas ipsas *Levitici* à Cap. 4. usque ad Cap. 13. partes, quas à *Thuanæis* avulsas memorat *Morinus*, exhibere videbam, ideoque ambo uno eodemque libro olim comprehensa fuisse, certissimè persuasus eram. Sed ubi illa auro cariora folia *Thuanæa*? Horum quidem locum mox inveni in Clariss. Dni D. *Montfauconi* Itinerario Italico p. 277. ubi comparationem *Vaticani τῶν ὁ.* Codicis cum aliis vetustis MSS. libris in *Gallia* extantibus instituens, hæc obiter inspergit: *Nihil sane antiquitate concedunt* Vaticano Colbertinus *Codex, Levitici & Libri Judicum partem complectens cum obeliscis & asteriscis; Codex Bibliorum Eminentissimi Cardinalis de Coislin* &c. Quibus verbis licet nullam *Exodi* mentionem faceret, *Levitici* tamen pars cum ※ & ⁓ memorata suspicionem animo facilè ingerebat, laudatas à *Morino* membranas *Thuanæas*, si non omnes, saltem aliquas, in *Colbertina* Bibliotheca asservari. Qua de re cum ad doctissimum Dn. D. *Michaelem Lequien*, cujus singularem humanitatem ac promptissimum Reipubl. literariæ inserviendi studium sæpius expertus eram, ante triennium Parisios scripsissem, eum rogans, ut MS. istum Codicem inspiceret, ac per alium in mei gratiam describi curaret; ipse id negotii in se suscipere haud est gravatus, remque meam adeo benevole ac ita sedulo egit, ut & meam expectationem,

nem, & propriam benignitatem superasse videatur. Misso quippe desideratissimarum membranarum Apographo, hæc simul mihi rescripsit, quæ sicuti non sine intimo gratissimi animi sensu legere potui, ita nec à me impetrare possum, quin hîc eundem publicè testatum faciam: *In Colbertina Bibliotheca ægre tandem reperi distracta illa folia, quorum R. P. de* Montfaucon *meminit in Itinerario, cum alio numero in Catalogo notata essent. Hæc mihi domum asportanda perhumane concessit Clariss.* D. Ducheſne *Bibliothecarius; quæ mox semel atque iterum ex integro in duplicibus schedis exscripsi, quo nempe si exemplar unum ad tuas manus pervenire non contingat, superſit aliud quod alia via ad te possim mittere, nec iisdem foliis denuo postulandis optimo illi Bibliothecæ Præfecto gravis & importunus exiſtam.* Ut vero benevolus Lector sciat, quænam *Pentateuchi* & *Josuæ* atque *Judicum* partes membranis tam *Vossianis* quam *Colbertinis*, ob antiquitatem ac *Origenis* signa Critica maximi æstimandis contineantur, eadem hic ordine recensebo; id solum prænotans, quod ex duobus foliis à laudato R. P. *Lequien* ad formam Autographi descriptis perspexerim, singulas paginas duabus divisas esse columnis, & comparationem cum Editione nostra in forma *Octava* instituens, deprehenderim hujus paginas forte fortuna exacte tantum sacri textus capere, quantum paginæ *Colbertinæ* exhibent: unde jam folia MSS. numerare potero, licet nunquam ea oculis usurpaverim. Octo scilicet prima *Vossii* folia incipiunt à Cap. 31. *Geneseos* vers. 53. & usque ad Cap. 36. vers. 18. pertingunt, his desinentia verbis ※ θυγατρὸς Ἀρά. Reliqua *Geneseos* parte ac integra fere *Exodo* deperditis, sequuntur in Co-

dice

dice *Colbertino* 3084. postrema *Exodi*, & priora *Levitici* Capita, quamvis illa non integra. Ac illorum quidem partes distinctè enumeravi in Præfatione, ultimis *Exodi* Capitibus juxta Hexaplare istud Exemplum suo loco excusis præmissa. *Leviticum* vero quinque folia *Colbertina* exhibent ab initio usque ad Cap. 4. vers. 27. nisi quod inferiori ora ultimæ membranæ abscissâ vel vetustate exesâ, perierint è prima quidem columna aliquot verba versus 16. & 17. è secunda prior pars versus 20. è tertia postremæ voces versus 23. & primæ versus 24. è quarta denique ultima verba versus 26. & prima versus 27. Hujus autem posterior pars iterum incipit in Codice *Vossiano*, ac pergitur ibidem usque ad Capitis 13. vers. 17. ἰδὲ μετέβαλεν· unde duobus foliis deperditis, aliud *Colbertinum* à Cap. 13. vers. 49. ἱματίῳ procedit usque ad Cap. 14. v. 6. λήμψεται αὐτὸ, καὶ, & deficientibus rursum binis foliis, sequitur membrana *Colbertina*, continens Cap. 14. v. 33. καὶ ἐλάλησεν ὁ Κύριος usque ad v. 49. καὶ λήμψεται ἀφαγνίσαι. Sed iterum par foliorum intercidit, & quatuor proxima in MS. *Colb.* pertingunt usque ad Cap. 17. v. 10. ὑῶν Ἰσραὴλ ἢ τῶν προσ... Unde duobus deperditis, duo alia *Colb.* sacrum textum à Cap. 18. v. 28. ἐθνεσιν τοῖς πρὸ ὑμῶν, usque ad Cap. 19. vers. 25. σάββατα δίκαια ✕ καὶ οἱ... exhibent. Dehinc integer octernio periit; post quem *Vossianus* Codex ab istis Cap. 24. vers. 9. verbis, καὶ τοῖς υἱοῖς, usque ad ultimum Caput *Levitici* vers. 16. ἄνθρωπος πρὸ Κυρίῳ pergit. Deficiente uno solùm folio, Liber *Numerorum* ibidem incipit, continuatus usque ad Cap. 7. vers. 85. τῶν σκευῶν, indeque post lacunam aliquam procedit à Cap. 11. v. 18. πὶς φαμεῖ ἡμᾶς, usque ad principium versûs 2. Cap. 18. ubi

pari foliorum intercepto, sequitur ejusdem Capitis versus 30. usque ad Cap. 20. vers. 22. παρεγένοντο οἱ. Posthæc duo octerniones è Cod. *Voss.* exciderunt; quorum bina tamen folia in Bibliotheca *Colbertina* asservantur: prius scilicet à Cap. 25. v. 2. αὐτῶν" καὶ προσεκύνησαν, progreditur usque ad Cap. 26. v. 2. κατ' οἶκας πατεῶν· posterius incipit Cap. 29. v. 12. ἕως πάσετε ☞ αὐτὴν, & finitur versu 33. ejusdem Capitis; ubi Codex *Colbert.* desinit, excepto unico Libri *Judicum* folio, quod suo indicandum erit loco. Atqui versu 34. iterum redeunt membranæ *Vossianæ*, & usque ad finem *Numerorum* pertingunt. *Deuteronomii* prima quindecim folia periere, excepto nono, quo Capitis 4. vers. 11. usque ad v. 26. continetur; indeque facer textus à Cap. 7. v. 13. τὸν σῖτόν σε, continua serie progreditur usque ad Cap. 19. v. 4. πάταξῃ τὸν πλησίον. Sed rursum quindecim foliis deperditis, *Voss.* Codex initium sumit istis Cap. 28. v. 12. verbis ... σὺ δὲ, ac postrema Cap. 31. versûs 11. clausulâ finem capit. Exinde deficientibus ultimis *Deuteronomii*, ac primis novem libri *Josuæ* Capitibus, *Voss.* Codex ab initio Capitis 10. usque ad finem Cap. 18. sacram *Josuæ* historiam nobis exhibet. Libri *Judicum* lacinia quædam à Cap. 9. vers. 48. αὐτὸς καὶ πᾶς ὁ λαὸς, usque ad Cap. 10. v. 6. Ἀσταρὼθ, καὶ ✕ σὺν: πᾶς unico folio *Colbertino* continetur; *Vossianæ* verò membranæ à Cap. 16. v. 29. usque ad primum comma versûs 12 Capitis ultimi procedunt; præterquam quod tria folia à Cap. 18. versûs 16. postrema voce Δὰν, usque ad Cap. 19. versûs 25. medium interciderint. Ubi reliquæ nobilissimi hujus Codicis partes à *Colbertinis* & *Vossianis* foliis avulsæ lateant, neque post diligentissimam per tres annos inquisitionem rescire hucusque potui.

potui. Inter alios suprà laudatus Dn. D. *de Montfaucon* certiorem me reddidit, se nusquam in *Galliæ* atque *Italiæ* Bibliothecis, quarum plurimas haud obiter perlustravit, illas vidisse. Unde jam publicè omnes ubique Bibliothecarum Præfectos aliosque Viros doctos obtestor ac etiam atque etiam rogo, ut si desideratissimas istas membranas ex data superiùs earundem descriptione, vel ex solis ※ & ~ atque ⁊ signis facilè dignoscendas invenerint, vel quicquam de iis inaudiverint, harum sive Apographum, sive notitiam saltem mecum communicare haud graventur, justum pro illo pretium, ac debitas pro hac gratias certissime à me accepturi. Atqui cum forte inveniendo isti κειμηλίῳ inservire queat recentior Codicis *Vossiani* inscriptio, nescio cujus manu exarata, eam hîc subjungo: *Membranæ ex Bibliis Græcis V. T. cum* Origenis *Asteriscis, Lemniscis, Hypolemniscis & Obeliscis, ex Bibliotheca MS.* Jacobi Mentelii, *Patricii Castro-Theodoricensis.*

§. 5. Verumtamen jacturam istam aliqua ex parte resarciverunt duo *Arabici* Codices *Pentateuchi*, & unus *Syriacus* libri *Josuæ*, utpote non ex κοινῇ τῶν ὁ. sed *Hexaplari* Editione translati, ideoque *Origenis* signa Critica habentes. Nam cum jam *Hieronymi* ævô *omnes Christi Ecclesiæ tam Græcorum quàm Latinorum Syrorumque & Ægyptiorum hanc sub Asteriscis & Obelis Editionem legerint*, ut ipse ait Proœmio Commentariorum in Danielem; hinc factum, ut quædam Versionum istarum Exemplaria cum dictis signis fuerint conservata, & ad nostras Patrumve nostrorum manus delata. Ac duo quidem *Arabici* Codices *Pentateuchi* extant in *Bibliotheca Bodlejana* sub titulo & numero *Laud* A. 146.

&

& 147. siquidem istos unà cum aliis mille & trecentis MSS. Libris ac pretioso veterum Nummorum thesauro eidem dono dedit magnus ille *Cantuariensis* Archi-Episcopus, atque sanctus pro egregia plane *Scoticæ* Ecclesiæ Liturgia Martyr, *Guilielmus Laudus*; qui ipse alterum illorum num. 147. dono acceperat à *Cyrillo Lucari*, à quo & Codicem *Alexandrinum Carolo* 1. Regi missum Cap. 1. dixi. Hæc quippe folio 1. istius *Arabici* Libri manu dicti *Cyrilli* scripta sunt Græcè & Latine: Κύριλλος οἰκουμενικὸς Πατριάρχης, τῷ μακαριωτάτῳ καὶ σοφωτάτῳ Ἀρχιεπισκόπῳ Καντουαρείας, Κυρίῳ Γουλιέλμῳ Λάυτ δωρεῖται τὸ παρὸν βιβλίον εἰς τεκμήριον ἀδελφικῆς ἀγάπης. *Cyrillus œcumenicus Patriarcha, Beatissimo & Sapientissimo Archiepiscopo Cantuariensi, D. Guilielmo Laut dono mittit præsentem Librum in signum charitatis fraternæ.* In istis igitur duobus *Arabicis* Libris *Genesis* quidem & *Exodus* paucos habet Asterisços & Obelos, vel Hypolemniscos Lemniscosve, cum nota finali hujus ⊢ formæ; *Leviticus* & prima pars *Numerorum* prorsus nullos: omissos scilicet scribentium ignorantiâ vel incuriâ, de qua querelam *Hieronymi* Cap. 2. §. 9. audivimus. Non satis autem Divinam providentiam, quâ minima etiam gubernantur, mirari potui, ubi deprehendi, quod ambo Scribæ *Arabes* hactenus neglecta signa rursum exarare cœperint isto præcise *Numerorum* Capite, quin ipso fere versu, quo Græcarum membranarum *Vossii* longè antiquiorum mutilatio incipit, ac in hoc pariter ac sequenti *Deuteronomii* libro identidem recurrit. Quippe textus *Voss.* abrumpitur, ut antea dixi, *Numer.* Cap. 7. verf. 85. mox sequenti autem versu 88. primum obelum habet Codex *Laud* A. 146. & versu 89. aliud ejusmodi signum tam

in

in hoc quàm in altero 147. conſpicitur; ſicque ambo Scribæ notas *Origenianas* apponere perrexerunt, alter quidem in 147. negligentiùs & uſque ad *Deuteron.* Cap. 9. v. 6. alter verò in 146. ſæpius ac ulterius uſque ad Cap. 32. verſ. 45. quaſi Numine quodam acti fuiſſent, ut defectum, aliûs Codicis, quem ne quidem viderant, puto, ſaltem non jacturam iſtarum, quibus jam caremus, partium præviderant, diligentia ſua, ipſis aliàs haud uſitatà ſupplerent. Cæterum cum Arabicæ linguæ, cujus rudimenta viginti abhinc annis *Jenæ* à Clariſſ. *Danzio* didiceram, aliis poſthæc negotiis occupatus, expers ſim factus, duo ejuſdem bene periti, juſſu Reverendi admodum in Chriſto Patris, Domini WILHELMI, Epiſcopi *Wigornienſis*, Magni Patroni mei atque Evergetæ per omnem vitam meam colendi, opem mihi tulere; ſcilicet Reverendus atque pereruditus Dn. *Joannes Gagnierus*, qui in familia dicti Præſulis vivit; & Juvenis elegantis ingenii ac politioris literaturæ, *Benjamin Mareſhallus*, Splendidæ *Ædis Chriſti*, nunquam abſque debita honoris ſignificatione à me nominandæ, Alumnus, qui omnia in *Numeris* & *Deuteronomio* verba ※ vel ⁓ ſignata, ut & *Exodi* commata quædam promptè atque diligenter mihi eſt interpretatus. *Joſuæ* Librum quod attinet, in primis novem & ſex poſtremis Capitibus, quibus *Voſſii* Codicem carere ex antecedentibus patet, ſecutus ſum exemplar, quod ante centum & quinquaginta fere annos Vir optimus, *Andreas Maſius* non ſine ſingulari cura Græcè unà cum Commentario in *Joſuam* edidit, tranſlatum è Codice *Syriaco*, ſcripto *Alexandriæ* anno ab Alexandro M. 927. id eſt, A. C. 616. & converſo ad verbum de *Græco* Exemplari, quod manu

nu *Eusebii* ad *Origenis* libros in Bibliotheca *Cæsariensi* asservatos fuerat emendatum, *Pamphilo* suo hac in re ipsum adjuvante, uti *Masius* in Præfatione Annotationum attestatur. Ac signa quidem Critica laudatus Vir ex hoc Exemplari *Syriaco* annotavit; *Græca* autem verba ab *Origene* cum ※ signo addita, ex *Aldina* atque *Complutensi* Editionibus accepit; sed ubi hæ illa non suppeditabant, ipse MSS. Librorum copia destitutus, Græca ex proprio ingenio fingere coactus fuit. Atqui his missis, alia ego in illorum locum è MSS. Libris substitui, ubi ii præsto mihi fuere. Sic verbi gratia *Josuæ* 2.14. ubi *Masius* post ※ posuit: ἐὰν μὴ γνωείζητε ὑμεῖς τὸ ῥῆμα ἡμῶν τοῦτο, ego ex Cod. *Oxon.* (de quo mox) reposui: ἐὰν μὴ ἀναγγείλητε κ. τ. λ. quamvis MS. habeat singulariter, ἀναγγείλῃς. Similiter ubi in *Arabico Pentateucho* quædam occurrerunt sive asteriscо signata, sive hoc signo destituta, quibus respondentia verba *Græca* in nulla τῶν ὁ. Editione neque in Annotationibus *Romanis* leguntur, è MSS. Codicibus vel Patrum monumentis eadem petii; ast si hæc in illis reperire haud potui, prorsus omisi: unico tantùm loco excepto, nempe *Exodi* Cap. 32. versu 9. quem ambo Codices *Arabici* habent, nulli autem *Græci*; quapropter eum ex loco parallelo *Deuteron.* 9. 13. huc importare placuit. Cæterum ubi *Arabicis* gemina *Græca* in diversis Exemplaribus diversa, ac è binis Interpretationibus deprompta inveni, ista elegi quæ κείσθω adhibitâ, sive propria τῶν ὁ. verba, sive ipsius *Origenis* è *Theodotionis* versione supplementa esse deprehendi; licet aliquando plurium MSS. Codicum auctoritas obstaret. Sic exempli gratia *Exodi* Cap. 28. versus 23, 24, &c. usque ad 29. quibus Codex *Alex.* perinde ut *Aldina* atque

que *Romana* Editio caret, multi Codices MSS. ita nobis exhibent: 23 Καὶ ποιήσεις δὴ τῷ λογείῳ δύο δακτυλίους χρυσοῦς, καὶ δώσεις τοὺς δύο δακτυλίους ὑπὸ τὰ δύο ἄκρων τοῦ λογείου· 24 καὶ δώσεις τὰ δύο ἁλυσιδωτὰ τὰ χρυσᾶ ὑπὸ τοῖς δυσὶ δακτυλίοις πρὸς τὰ ἄκρα τοῦ λογείου· 25 καὶ τὰ δύο ἄκρα τῶν δύο ἁλύσεων δώσεις ὑπὸ τῶν δύο συσφίγκτων, καὶ δώσεις ἐπὶ τοὺς ὤμους τῆς ἐπωμίδος ἐπὶ τὸ μέτωπον τοῦ προσώπου αὐτοῦ· 26 καὶ ποιήσεις δύο δακτυλίους χρυσοῦς, καὶ θήσεις αὐτοὺς ἐπὶ τὰ δύο ἄκρα τοῦ λογείου ἐπὶ τὸ χείλους αὐτοῦ, ὃ ἔστιν εἰς τὸ μέρος τῆς ἐπωμίδος ἔσωθεν· 27 καὶ ποιήσεις δύο δακτυλίους χρυσοῦς, καὶ δώσεις αὐτοὺς ἐπὶ τοὺς δύο ὤμους τῆς ἐπωμίδος κάτωθεν αὐτοῦ κατὰ πρόσωπον κατὰ τὴν συμβολὴν αὐτῶν ἐπάνω τοῦ μηχανώματος τῆς ἐπωμίδος· 28 καὶ συσφίγξουσι τὸ λογεῖον ἐκ τοῦ δακτυλίου αὐτοῦ εἰς τὸν δακτύλιον τῆς ἐπωμίδος ἐν κλώσματι ὑακινθίνῳ, ἵνα ᾖ ἐπὶ τοῦ μηχανώματος τῆς ἐπωμίδος, καὶ ὁ μὴ ἀποσπάσῃ τὸ λογεῖον ἀπὸ τῆς ἐπωμίδος. Ad eundem scilicet modum hæc habent, paucissimis variis Lectionibus exceptis, MS. *Octateuchus* in *Collegio Universitatis Oxonii*, & duo Codices in Bibliotheca *Regia Parisiis*, num. 1825. & 1888. nec non alius *Monachorum S. Basilii Romæ*, à doctissimo *Montfaucono* in Diario Italico pag. 212. laudatus. Atque hic non modò Apographum istorum *Exodi* Versuum, sed & *Scholia* quædam veterum Græcorum benevole mecum communicavit, in quibus ipsa τῶν ὁ. Versio, & diversæ *Aquilæ*, *Symmachi* ac *Theodotionis* Interpretationes subinde allegantur. Ex his verò didici, *Complutensium* Editionem, ista *Exodi* parte prorsus dissonam, genuinum τῶν ὁ. textum exhibere; altera autem è MSS. Codicibus modò recitata nullius dictorum trium Interpretum esse, ac proinde non ab his *Origenem* eadem accepisse, sed à *Luciano*, vel *Hesychio*, aliove sequioris paulo ævi ad supplendum textum

Hebræum

Hebræum addita fuisse. Quippe *Scholiastes* ad vers. 26. ex LXX. citat, καὶ ὁπισθήσεις, quomodo *Complut.* habet; è *Theodotione*, καὶ δώσεις· quod diversum est à MSS. θήσεις. Ibidem: *Aquila*, ὁ πρὸς πέραν τῆς ἐπενδύματος οἶκον δέ· *Symmachus*, ὃ ἔστιν εἰς τὸ ἄντικρυς τῆς ἐπενδύματος· LXX. ἐπὶ τὸ ἔκρον ἀπ' ἄκρα τῆς ὀπισθίας τῆς ἐπωμίδος ἔσωθεν· *Theodotion* denique, ὃ ἔστιν εἰς τὸ ἄντικρυς τῆς ἐπωμίδος. Ecce hîc iterum *Complutenses* τοῖς ὁ. sunt consoni, quamvis voces ἀπ' ἄκρα superfluæ sint, indeque in Editione nostra uncis circumscriptæ; MSS. Codices contrà ab omnibus diverse habent: ἐπὶ τῆς χείλους αὐτῆς, ὃ ἔστιν εἰς τὸ μέρος τῆς ἐπωμίδος ἔσωθεν. Porro *Scholiastes* ad versum 27. hæc annotavit: ὁ. συνυφῆς· ἄλλος, μηχανώματος· ἄλλος καταπεδάσματος· ἄλλος, διαζώσματος. Et ad vers. 28. ὁ. ἵνα μὴ χαλᾶται· ἄλλος, ἃ μὴ ὑποπασάσῃς· ἄλλος, ἃ μὴ ὑποπαιδῇ· ἄλλος, καὶ ἃ σαλευθήσεται· ἄλλος, καὶ μὴ ἀποκλίνητε, pro quo fortè legendum, ἀποκλίνηται. Ex quibus patet, *Complutensium* lectiones LXX. Interpretum, at *Manuscriptas* aliorum esse, quicunque ii tandem fuerint: unde missis hisce, illorum textum in hac Editione reposui. Sed antequam ad alia transeam, paucis significo dolorem, quò afficior, eo quod priùs laudatum MS. Codicem *Syriacum*, plures post *Josuam* Historicos V.T. Libros, ipsomet *Masio* teste, complexum nusquam terrarum, anxia licet inquisitione facta, reperire potuerim, necdum quicquam de eo inaudire queam: quandoquidem is non modò avulsis à Codice *Vossiano* partibus Libri *Judicum* ac Historiæ *Ruth* asteriscos obeloscque apponendos suppeditâsset, sed & magno mihi usui foret in accurando proxime sequenti LXX. Interpretum Tomo, in quo ob ejus defectum aqua sæpe mihi hæret. Quapropter & de illo omnes ubique Antiquarios maximo-

pere

pere rogatos velim, ut si quam pretiosissimi istius thesauri notitiam habeant, eam mihi impartiri haud dedignentur.

§. 6. Post MSS. Hexaplaris Editionis *Origenianæ* Codices, asteriscorum obelorumque &c. signa gerentes, primo loco nominandus est pervetustus, ipsisque *Alexandrinis* membranis antiquior Liber *Geneseos*, in Bibliotheca *Cottoniana* asservatus; sed hîc nominandus solùm, quoniam animus est, DEO volente, propediem eum integrum seorsim, vel saltem illius cum *Romana* Editione Collationes, ante triennium à me ea, qua potui, diligentia atque cura factas, præfixa ejusdem historia, publicæ luci donare. Sequitur ratione ætatis Codex membranaceus totius *Octateuchi*, in 4to, uti vulgò vocant; quem ex dono *Joannis Bancroft*, Episcopi *Oxonienſis* & *Collegii Universitatis* ibidem Magistri, Collegium istud possidet; quique sequentibus verbis, ipsa Scribæ manu in ultimo folio exaratis, perfectam ætatem suam præcise usque ad horam eloquitur: Τέλος ἔλαβεν ἡ ὀκτάτευχος βίβλος Νοεμβρίου, εἰς τὰς εἴκοσι ἡμέρα ἕκτη, ὥρα γ. τῦ ἔτους ,ϛ͵ χ λ δ ἰν. δ, id est *Finem cepit hic Liber Octateuchus Novembri, die post vigesimum sexto, hora tertia, A.* 6634. *Indictione* 4. secundum Græcorum scilicet computum; juxta nostram verò æram, anno Christi 1126. Atque hujus Libri usum pro eximia erga omnes humanitate, singulari autem erga meam tenuitatem affectu, per tres fere annos mihi concessit dignissimus *Collegii Universitatis* Magister, Dominus D. *Arthurus Charletus*; pro quo aliisque pluribus erga me beneficiis debitas ipsi gratias ago habeoque. Porro in ditissima *Christianissimi Regis* Bibliotheca septem extare Codices, *Octateuchum* integrum aut partem ejus continentes,

nentes, jampridem ex diligentiſſimi *Cotelerii* eruditiſſimis in Tom. 1. & 2. Monumentorum Eccleſiæ Græcæ Notis didici; quibus octavum, poſtea forte, acceſſiſſe, ex Amicorum literis collegi. Atqui quatuor horum, benevole, uti ſolent, annuentibus *Regiæ* Bibliothecæ Cuſtodibus, cum *Romana* aliave τῶν ὁ. Editione plurimis in locis contulere, ac lectiones diſcrepantes auctioreſque, mihi utiliſſimas, benigniſſimè tranſmiſere ſæpius nominati duo honoratiſſimi Viri, Reverendi ſcilicet Patres *de Montfaucon* & *Lequien*, illiuſque ſtudiorum Socius, qui nuper tertius mihi acceſſit Amicus, R. *Petrus Laurentius*. Sunt autem quatuor iſti Codices ſequentes: *primus* bombycinus duodecimi vel tertii decimi ſeculi, jam numerô 1888. inſignitus; *ſecundus* membranaceus ejuſdem fere ætatis, num. 1825; *tertius* itidem membranaceus, quadringentorum circiter annorum, num. 1874; qui tres integrum complectuntur *Octateuchum*, niſi quòd in primo ſubinde hiatus aliqui occurrant, Scribarum oſcitantiæ tribuendi, in tertio autem deſit libellus *Ruth*, ſequentibus poſt *Judices* Hiſtoriis *Judithæ* & *Tobiæ*. *Quartus* denique Liber chartaceus trecentorum plus minus annorum num. 2990. *Deuteronomium* ſolùm exhibet, cum nonnullis Capp. librorum *Salomonis*. Agmen claudat *Lectionarius* Liber Eccleſiæ Græcæ, undecimo vel duodecimo poſt Chriſtum natum ſeculo in membrana quartæ formæ ſcriptus, ac *Laud.* C. 88. modo inſcriptus; quòd & ipſum unà cum aliis Bibliothecæ *Bodlejanæ* donaverit ſuprà laudatus, omnique laude pro nominis ſui augurio digniſſimus, Archi-Epiſcopus & Martyr. Ultimo autem loco Codicem iſtum reſervavi, quia non integros S. Scripturæ libros continua ſerie exhibet, ſed

ſed illius partes ſolùm, haſque disjectas, ac eo, quo in Eccleſiis Orientalibus leguntur, ordine poſitas; quarum iſtas, quæ *Heptateucho* continentur, (neque enim Libri *Ruth* ullus ibi occurrit verſus) ſeu potius Capita Biblica, unde deſumptæ ſunt, hîc breviter enumerare placet. Nimirum habentur in dicto Libro Lectiones ex *Geneſeos* prioribus 22. Capitibus, (exceptis 10.16.19. 20.) deinde ex Capp. 27. 28. 31. 32. 43. 45. 46. 49. 50. *Exodi* Capp. 1. 2. 3. 12. 13. 14. 15. 16. 19. 24. 25. 33. 34. 40. *Levitici* Cap. 26. *Numerorum* Capp. 11. & 24. *Deuteronomii* Capp. 1. 4. 5. 10. *Joſuæ* Capp. 3. & 5. *Judic.* 6. & 13. Atqui lectio ex priori Capitis 6. *Judicum* parte uſque ad verſ. 24. extat quoque deſcripta in minoribus quibuſdam foliis, Codici MS. *Selden.* 3. inſertis. Recenſitorum itaque Librorum tam Editorum quàm MSS. ope, ſacri τῶν ὁ. textus verba quæ corrupta erant, correxi; quæque deerant, ſupplevi, additis ſæpe ※ ubi in MSS. exemplaribus reperi, vel ✕ ſignis, de quibus Cap. 2. §. 9. dixi; quæ autem ab *Hebræo* textu abſunt, aut obelis, hypolemniſcis ac lemniſcis *Origenianis*, prout MSS. Codices eoſdem ſuppeditabant, notavi, vel uncis [ ] circumſcripſi, ubi ea poſt *Adamantii* ævum inſerta deprehendi.

§. 7. Verùm ut remedia dictis vitiis adhibenda undecunque conquirerem, *Philonis Judæi* ac Scriptorum Eccleſiaſticorum ante *Origenem*, ipſiuſque *Origenis*, nec non Patrum, qui *Hexaplari* ejus Editione uſi ſunt, *Euſebii* præſertim *Cæſarienſis* Tractatus editos ac ineditos, quos invenire potui, perlegens, citata ab ipſis *Octateuchi* loca cum noſtris Exemplaribus diligenter contuli, atque ex illis non modo ſæpe per-

ſpexi, quodnam horum, ubi inter ſe diſcrepant, ſit præferendum; ſed & aliquando emendationes vel ſupplementa cum ※ vel ×, ut & obelorum notas &c. ab illis accepi, ubi nullus ſive typis impreſſus, ſive manu ſcriptus LXX. Interpretum Codex illa ſuggereret. Sic *Geneſ.* 49. 12. pro χαεγποιοὶ, ut in omnibus, quæ vidi, τῶν ὁ. Exemplaribus legitur, repoſui χαεγποὶ, juxta *Hebr.* חכלילי, auctoritate *Juſtini* M. Dial. cum Tryph. pag. 271. *Hippolyti* in MS. Catena, aliorumque Patrum, quos allegavi in Diſſertat. de Vitiis LXX. Editioni ante *Origenis* ævum illatis, cap. 1. §. 17. Similiter *Exodi* 15. 18. ubi in cunctis LXX. Interpretum Codicibus Deus dicitur βασιλεύων τὸν αἰῶνα, καὶ ἐπ' αἰῶνα, ex *Philonis Judæi* libro de Plantatione Noë pag. 221. expreſſi, βασιλεύων τῶν αἰώνων· quandoquidem & Apoſtolus habet 1. Timoth. 1. 17. τῷ δὲ βασιλεῖ τῶν αἰώνων, ad hunc forte locum reſpiciens. Et *Exodi* cap. 25. verſ. ult. ubi vulgati τῶν ὁ. Libri τύπον τὸν δειχθέντα, vel cum *Alex.* τὸν δεδειγμένον habent, τῶν δεδειγμένων excudi feci, auctoritate non modo *Hebræi* textûs, ſed & *Irenæi* lib. 4. cap. 28. citantis, *typum eorum quæ vidiſti.* Denique *Joſuæ* 10. 13. θεὸς mutavi in ἔθνος, quoniam *populus* legitur in *Itala* verſione, apud *Tertullianum* de Jejuniis cap. 10. juxta *Hebr.* עם. Sed & verba ac commata quædam deficientia ſoli ſuppeditarunt Patres; veluti *Geneſ.* c. 17. v. 20. alterum σφόδρα, *Chryſoſtomus* Homil. 40. in Geſin; v. 23. τῷ οἴκῳ, *Cyrillus* lib. 14. de Adorat. in Spiritu & veritate p. 512. ex cujus lib. 5. Glaphyr. in Geneſin p. 141. E. integrum quoque comma *Geneſ.* c. 30. v. 32. cum × inſerui; ac cap. 39. v. 3. πάντα ex *Chryſoſtom.* Homil. 62. adjeci. Similiter *Exod.* cap. 2. v. 2. participium ὄν,

quod occasione ultimæ in præcedenti voce ἀσεῖον syllabæ excidisse videtur, ex *Orig.* Homil. 1. in Exodum restitui, utpote qui habet, *infantem* esse *elegantem.* Et c. 10. v. 9. ✕ ἡμῶν accepi à *Cyrillo* lib. 1. de Adorat. in spiritu & veritate p. 43. A ac ex sequenti lib. 6. p. 208. nec non *Cypriani* lib. 2. contra Judæos cap. 15. vocem ἑαυτοῖς *Exodi* 12. 3. inserui; cap. 13. v. 21. autem ista, τῶ φαίνειν αὐτοῖς, ex *Eusebii* lib. 5. Demonstr. Evang. cap. 14. pag. 241 addidi; alia ut taceam. Sed & signa Critica soli aliquando subministrarunt Patres. De *asteriſco* scilicet *Genes.* c. 28. v. 2, 6, 7. testatur *Augustinus* Libro Locutionum de *Genesi*; de *obelo* autem *Genes.* 20. 4. & 24. 15. *Procopius* in Comment. Atqui eodem signo alteram partem versûs 20. Cap. 46. *Geneseos*, (quâ filii ac nepotes *Ephraimi* & *Manassis*, filiorum *Josephi* recensentur) ac vers. 27. vocem πέντε notavi auctoritate *Origenis*, cujus sequentem Annotationem, è MS. Catena Patrum à diligentissimo *Combefisio* consarcinata excerptam mihi transmisit sæpe laudatus R. P. *Lequien*: πᾶσαι αἱ ψυχαὶ Ἰακὼβ αἱ εἰσελθοῦσαι εἰς Αἴγυπτον μετὰ Ἰακὼβ, ψυχαὶ οε. οἱ ἑβδομήκοντα ἀφῶ τὸς ὀβελισμός. Porro *Levitici* 21. 13. voces, ἐκ τῆς γένους αὐτῆ, jam *Adamantii* ætate ab *Hebræo* textu abfuisse, ac proinde in *Hexaplari* ejus Editione veru appositum habuisse, ex ipsius Homil. 12. in Leviticum didici, ubi fol. 86. C. ait: *Illud tamen nolo vos lateat, quod Hebræi negant se scriptum habere, quod nos apud LXX. Interpretes invenimus*, de genere suo. H. J. Atque etiam de aliis verbis *Numer.* 23. 6. idem expresse testatur Tom. 30. in Joannem pag. 361. A. scribens: Τόδε· ἐγενήθη πνεῦμα θεῦ ἐπ' αὐτῆ, ὀβελίσαμεν, μήτε αὐτὸ, μήτε παραπλήσιόν τι αὐτῆ εὑ-

ὄντες ἐν τοῖς λοιποῖς ἐκδόσεσι. Unde corrigere licuit errorem Scribarum in MSS. Codicibus *Laud.* A 146. & 147. qui non ista verba, ἐγενήθη πνεῦμα θεοῦ ἐπ' αὐτῷ, sed præcedentia, καὶ πάντες οἱ ἄρχοντες Μωάβ, signo isto notarunt, cum ante μετ' αὐτῆς καὶ ἐγενήθη illud ponere debuissent.

§. 8. Cæterum ne forte quispiam collatis cum nostra Editione aliis LXX. Interpretum Exemplaribus, nec non *Philonis Judæi* aliorumque Scriptorum Ecclesiasticorum Tractatibus perlustratis, hinc inde Lectiones *Hebræo* Codici magis consonas reperiens, à me omissas, me negligentiæ accuset, necesse est benevolum Lectorem præmonere, quod quasdam Emendationes, quæ scilicet tales primo intuitu videri possent, consultò missas fecerim. Ac primò quidem, ubi verbum aliquod *Hebræo* textui magis congruum mihi occurrit, quod non ab ipsis LXX. sed aliis Interpretibus vel primævæ Versionis emendatoribus profectum esse constaret aut videretur, eo textum τῶν ὁ. corrumpere vel vitiare nolui. Sic v. g. *Genes.* 3. 2. ubi *Ald.* & *Rom.* Editiones cum MSS. quibusdam Codicibus juxta *Hebræum* habent: ἀπὸ καρπῶν τῶν ξύλων· MS. *Alex.* verò cum aliis Exemplaribus, ἀπὸ παντὸς τοῦ ξύλου, nolui hanc lectionem altera in margine pro more appositа emendare: siquidem istud καρπῶν ex *Luciani* vel *Hesychii* Versione prodiisse videtur; *Alexandrinam* vero lectionem antiquiorem ac genuinam esse, ex *Theophilo Antiocheno*, *Irenæo* aliisque Patribus, quorum loca in Epistola ad Clariss. D. *Millium* pag. 81. annotavi, colligere licet. Nimirum LXX. pro מִפְּרִי legisse videntur מִכֹּל, & quidem rectiùs fortasse, ut collatione cum cap. 2. v. 16. & cap. 3. v. 1. verosimillimum reddere possem, si id præsentis esset instituti. Similiter

militer *Numer.* 23. 19. ubi in *Alex.* & omnibus Editt. pluribusque MSS. Codicibus legitur : οὐδ' ὡς υἱὸς ἀνθρώπου ἀπειληθῆναι, in MS. autem *Collegii Universitatis Oxon.* μετανοήσει, & apud *Philonem Judæum* lib. 1. de Vita Mosis pag. 646. A μετανοεῖ, textum *Alex.* intactum reliqui, quod eum non modo *Origenes* Homil. 16. super Numeros, ac *Cyprianus* lib. 2. Testimoniorum adversus Judæos cap. 20. confirmet, sed & ipse Auctor libri *Judithæ* eidem consonus sit his cap. 8. v. 15. verbis : ὅτι οὐχ ὡς ἄνθρωπος ὁ θεὸς ἀπειληθῆναι. *Philo Judæus* autem, quod hæc τῶν ὁ. versio obscura ac minus apta ei videretur, dictum comma ex *Hebræo*, (sicut aliis quoque in locis, licet rariùs, fecit) dilucidiùs redditum allegavit; ac MS. *Oxon.* lectio ex simili *Luciani* vel *Hesychii* aut *Apollinarii* emendatione originem traxit. Atque idem judicium de aliis pluribus locis est ferendum. Deinde ubi alia LXX. Interpretum Exemplaria ac Scriptores Sacri vel Ecclesiastici diversam habent lectionem, quæ melior quidem videri possit, nec tamen de hujus præstantia liquido constet, iterum *Alexandrinam* lectionem illibatam servavi. Verbi gratia, *Deuteron.* 1.31. ubi Codex noster unà cum aliis quibusdam habet: ὡς ἐτεροφορήσει σε Κύριος ὁ θεός σε, ὡσεὶ περοφορήσαι ἄνθρωπος τὸν υἱὸν αὐτῦ, illum emendandum quis censeret, ac ἐτεροποφόρησε, item περοποφορήσαι reponendum ex *Origene* Homil. 18. in Jeremiam pag. 169. E. in Matthæum pag. 459. & 475. imo ex ipso Apostolo *Act.* 13. 18. Verùm non modo obstat diversa ac Codici *Alex.* consona allegatio aliorum Patrum, veluti *Luciferi* lib. 1. pro S. Athanasio : *quomodo fovit te Dominus Deus tuus, sicut quis foveat homo filium suum*; nec non varia in *Actis Apostolorum* lectio, ubi itidem

MS. *Alex.* cum aliis quibusdam habet ἐκφοφόρησεν· sed & ipsa rei veritas ac alia Scripturæ loca nostræ lectioni magis quàm alteri favere videntur. Vide *Numer.* c. 11. v. 12, 14. & *Deuter.* 32. 11. ubi *portati* populi Judaici facta est mentio. Nusquam vero in Scripturis dictum memini, quod Deus per quadraginta annos patienter tulerit Judæos in deserto peccantes, aut quod ipsi peccata sua impune tulerint; quin potiùs contrarium non solùm sacra historia eloquitur, sed & David refert *Psalm.* 94. 10. & ex eo S. Paulus ad *Hebræos* cap. 3. v. 17. Quæ si non nostram lectionem veram, saltem verosimillimam, ac alteram dubiam esse ostendunt. Pari ratione res se habet in aliis pluribus commatibus, quæ idcirco intacta reliqui. Unico forte loco nimiùm superstitiosus *Alex.* Codicis observator fui, nempe *Levitici* 26. 11. ubi cum *Complut.* & *Rom.* Edit. unà cum *Orig.* & *August.* in hunc locum, juxta *Hebr.* habeant σκηνὴν, ego tamen lectionem *Alex.* & *Ald.* quæ διαθήκην sonat, retinui, quia *Isychius* in Comment. testatur LXX. ita transtulisse; cum tamen id ex præcedenti vers. 9. perperam repetitum videatur. Porro ubi in uno solùm vel altero Patre *Hebrææ* linguæ gnaro locum quendam diverse ab omnibus τῶν ὁ. exemplaribus, & *Hebræo* Codici magis congruè allegatum reperi, nolui sola ejus auctoritate receptam lectionem, præsertim si quoad sensum parum differat, immutare, veritus ne is juxta Authentiam Hebraicam verba Scripturæ allegaverit. Sic v. g. *Genes.* 6. 21. ubi omnes, quos vidi, libri Græci habent, ἃ ἔφαγε, *Origenes* autem Homil. 2. in *Genesin* fol. 5. B propiùs *Hebræo* אֲשֶׁר יֹאכַל, *quæ eduntur*, ita ut ἃ ἔφαγε legisse videatur; *Alexandrinum* tamen

men textum haud sollicitavi. Et *Genes.* 9. 6. nolui auctoritate *Theodori* apud *Theodoretum* Quæst. 20. p. 21. A ἐποίησα in ἐποίησε vertere. Ulteriùs ubi ob constructionem verborum vel transpositionem commatum, (salvo tamen sensu) emendatio haud ita commodè fieri potuit, eam Annotationibus reservavi. Sic v. g. *Levit.* 16. 4. omnes Editiones ipsaque *Hexaplaris* in MS. *Colbert.* juxta *Hebræum* habent: καὶ ζώνῃ λινῇ ζώσεται, καὶ κίδαρει λινῆν περιθήσεται· *Alexandrinus* vero Codex verbis ac eorum ordine commutatis: καὶ κίδαρεις περὶ τὸν τράχηλον αὐτῦ, καὶ ζώνῃ λινῇ ζώσεται· quomodo eadem & in nostra Editione leguntur, in Notis tamen emendanda; in quibus etiam omnium ipsi textui insertarum Emendationum ac Supplementorum fontes atque Auctores, varia scilicet τῶν ὁ Exemplaria & S. Patres horumque loca distinctè indicavi.

§ 9. Atqui dum in mentionem Annotationum incido, rationem benevolo Lectori reddendam puto, quare non illas singulis Tomis subnectam, sed toto opere absoluto demum easdem sim editurus. Nimirum restant adhuc MSS. aliqui τῶν ὁ. in variis Bibliothecis exteris libri, cum hoc edito conferendi, quibus perfectiores reddantur Annotationes; sed id hucusque ob belli tempestatem, ac nimias impensas fieri haud potuit. Accedit alia ratio, quam vix citra indignationem proferre possum. Ex diversis quippe Amicorum literis percepi, esse transmarinos quosdam Bibliopolas, qui in animum induxerunt, hanc Editionem simul ac prodierit, typis recudere, ac notas textui ad inferiorem paginæ oram subjungere: quo facto, omni fere laboris, quem per quinque hosce annos subii & adhuc subiturus sum, præmio ex sola hujus libri in

exteris provinciis venditione expectando privarer. Ut igitur summam hanc, quam ego censeo, injuriam à me amoliar, Annotationes penes me retineo, ac publicè profiteor, me probe curaturum esse, ut sicubi talis Operis mei impressio fiat, in eodem vel vicino loco quantocyus alia prodeat Editio, Notis textui cujuslibet paginæ subnexis aucta, & tamen æquali pretio vendenda. Ne autem hoc ipso injuria emptoribus hujus Editionis fiat, Annotationes istas seorsim excusas iisdem gratis tali casu me daturum polliceor.

CAPUT IV.

Enumeratio locorum, quæ per conjecturas in hac Octateuchi Editione sunt emendata, ac forte emendanda; ut & Censura in quasdam aliorum conjecturas.

§. 1. SUnt pauca quædam *Octateuchi* loca, quæ citra Editi vel MS. Exemplaris aut Patris alicujus auctoritatem, solâ conjecturâ, quam authenticus textus *Hebræus* mihi aliisve suggessit, emendare ausus sum, *Alexandrina* tamen lectione in margine appositâ; ut sicui Emendatio nostra minùs placeat, hac expuncta, illam substituere queat. Scilicet *Genes.* cap. 31. v. 7. Ἑκατὸν μνᾶν posui loco Ἑκατὸν ἀμνάδων· & vers. 41. Ἑκατὸν μνᾶς pro Ἑκατὸν ἀμνάδων. Quippe in *Hebræo* Codice utrobique extat vox מנים, quam sicuti 3 *Reg.* c. 10. v. 17. *Esdræ* 2. 69. *Nehem.* 7. 71, 72. *Ezech.* 45. 12. ita hîc quoque μνᾶν & μνᾶς LXX. vertisse videntur; (quanquam מנים in his *Jacobi* verbis non *minas* auri argentive, sed

sed *vices* decies mutatas significet) Librarii autem occasione ultimæ in proximè præcedenti numero ϡκα literæ α, quodque *agnorum Jacobo* pro mercede datorum mentio in hoc Capite sit facta, ἀμνῶν & ἀμνάσι exinde fecerunt, prout jam ante me suspicati sunt *Capellus* lib. 4. Criticæ sacræ cap. 18. & *Bochartus* lib. 2. Hierozoici cap. 43. col. 436. lin. 70. Id quod male habuit *Hieronymum*, τὸς ὁ. idcirco pro more his reprehendentem verbis, Tradit. in Genesin: *Pro eo quod nos posuimus — decem vicibus, LXX. Interpretes posuerunt, decem agnis nescio qua opinione ducti.* Atqui non LXX. sed Librarii sunt in culpa, si recta sit nostra Emendatio. Deinde *Genes.* 43. 5. ubi *Alex.* habet, εἰ ἔζιν ὑμῖν ἀδελφὸς, juxta *Hebr.* עוֹד *adhuc*, ἔτι substitui in locum verbi ἔζιν, quod natum videtur ex mox sequenti versu, ubi eadem verba recurrunt. Porro cap. 49. v. 31. ἔθαψαν mutavi in ἔθαψα, uti textus *Hebræus*, & ipsa rei veritas requirit, juxta *Genes.* 35. 19. Scribæ autem ἔθαψαν reposuerunt, quia id bis hoc versu præcesserit. Similiter *Exodi* cap. 16. vers. 14. λεῖκὸν mutavi in λεπτὸν, juxto *Hebr.* דַּק, quod λεπτὸν in hoc ipso versu redditur: unde Librarii hæc verba λεπτὸν ὡσεὶ κόριον, λεπτὸν ὡσεὶ πάγος, tautologiæ vitio laborare rati, λευκὸν ex sequenti versu 31. hûc transtulerunt, illud præcedenti κόριον jungentes. Mox ejusdem cap. 16. versu 23. pro αὐτὸ posui αὐτοῖς, juxta *Hebr.* לָכֶם. Deinde cap. 18. v. 4. loco χειρὸς substituì μαχαίρας, *Hebræo* חֶרֶב id omnino exigente. Ulteriùs cap. 37. v. 22. ὅλη πορευτὴ, levi vocalium mutatione, feci ex ὅλοι πορευτοὶ, ut in Edit. *Complut.* perperam legitur. Vide textum parallelum præcedenti cap. 25. v. 36. Porro *Numerorum* cap. 8. v. 19. *Alex.* Cod. habet: ἵνα

ἔσῃ

ἔσται ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ προσεγγίζων τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ πρὸς τὰ ἅγια, i. e. *Non erit in filiis Israel accedens filiorum Israel ad sancta*, uti Latinè apud *Augustinum* in Locutionibus de libro *Numerorum* legitur; textu mutilo partim, partim corrupto. Ac priori quidem vitio medelam attuli, exemplo *Complutensium* inferens vocem πλην, auctoritate duorum MSS. Arabicorum *Laud.* A. 146. & 147. asteriſco ſignatam; poſterius autem facili correxi conjectura, ex προσεγγίζων τῶν unum faciens verbum προσεγγιζόντων, quod ſequentibus υἱῶν Ἰσραὴλ junctum, *Hebræa* בְּנֵי יִשְׂרָאֵל accuratè exprimit. Cap. 13. v. 33. ἔκστασιν τῆς γῆς, *pavorem terræ*, ut *Auguſtinus* Quæſt. 22. in *Numeros* habet, mutavi, præeunte *Junio* in Notis ad MS. Alexandrinum, in ἔνστασιν τῆς γῆς, *infamiam terræ*, juxta Hebræum דִּבַּת הָאָרֶץ, quod LXX. ſequenti cap. 14. v. 36. ῥήματα πονηρὰ, & alibi ψόγον, λοιδορίαν, ὀνείδισμα verterunt. Cap. 20. v. 17. poſt verbum παρελεύσομεθα, particulam διὰ Hebræo נָא reſpondentem addidi, ſuſpicatus eam occaſione primæ ſyllabæ in mox ſequenti præpoſitione διὰ excidiſſe. Ulteriùs *Deuteronomii* cap. 16. verſ. 21. pro ἃ ποιήσεις poſui ὃ ποιήσεις, juxta Hebræum אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה *quod facies*. Pergo ad librum *Joſuæ*, in quo cap. 22. v. 19. non μικρὰ, ſed μιαρὰ ex *Hebræo* טְמֵאָה ſcripſiſſe Interpretes, poſt *Maſium* primo ſacri textûs intuitu conjeci, ſicque in hac Editione expreſſi. Denique *Judic.* 5. 6. βασιλεῖς mutavi in βάσεις, ſuggerente hanc vocem *Hebræa* אֲרָחוֹת & ſuffragantibus verbis ſequentibus: ἐπορεύθησαν τρίβους, ἐπορεύθησαν ὁδὸς διεστραμμένας. Cap. 14. v. 8. σώματα poſui pro σῶμα, juxta *Hebr.* גְּוִיָּה, quod ſæpiſſime σῶμα, *Pſalm.* 109. 6. autem πτῶμα vertitur;

titur; adeo ut & πλώμαπ legi possit, præsertim cum paulo antè dicatur πλῶμα λέοντος. Magis autem placuit σώμαπ, quia facilior est ista emendatio, & quoniam aliis quoque in locis σῶμα & σόμα inter se permutata deprehendi, veluti *Job.* cap. 20. vers. 25. in Editionibus *Complut.* & *Ald.* atque *Jeremiæ* c. 22. v. 28. ubi in MS. Hexaplari Codice *Regio* ex *Theodotionis* versione cum ※ insertum legitur sequens comma: τὸ σόμα τὸ ἐξουδενώμενον καὶ ἐκπεπναγμένον ὁ ἀνὴρ ἕτος· quod *Theodoretus* quoque habet in Commentario, docens per σόμα ἐξουδενώμενον redargui *Jechoniæ* πρόπετα καὶ εὐκολίαν πρὸς τὰς παρανόμους λόγους, *levitatem & facilitatem in habendis sermonibus iniquis.* Sed sine dubio hic quoque σῶμα legendum est ex Hebræo עֶצֶב, pro quo *Theodotion* עֲצֻם legisse videtur. Et in dicto igitur *Judicum* loco σώμαπ pro σόμαπ legendum conjicio.

§. 2. Aliæ quoque mihi in mentem venere conjecturæ qualescunque, quibus quædam *Octateuchi* loca emendari posse videntur; verùm cum illæ non æquè faciles vel certæ sint, minusve necessariæ, hoc potiùs loco quàm in ipso Editionis textu easdem reponere placuit. Sic *Genes.* c. 42. v. 9. & 12. τὰ ἴχνη τῆς γῆς in τὴν αἰσχύνην τῆς γῆς ut mutarem, suggessit mihi vox *Hebræa* עֶרְוָה, quam αἰσχύνην & ἀσχημοσύνην LXX. sæpe reddiderunt. Sed quoniam nimis violenta videtur ista emendatio, ab illa abstinui. Eodem cap. 42. v. 28. & cap. 44. v. 33. pro μοι & σοι posuissem με & σε, nisi sensus idem esset, ideoque haud necesse, textum solicitare. Cap. 47. v. 26. LXX. אוֹתָהּ αὐτὸ vertisse videntur; ex quo postea αὐτοῖς occasione, nisi fallor, sequentis Ἰωσὴφ fecerunt Scribæ. Ast quoniam haud multum refert, utro legatur modo, hîc quoque vulga-

vulgatam lectionem intactam relinquere placuit. Deinde *Exodi.* 9. 5. ὅρον in ὥραν mutassem, siquidem מוֹעֵד hac voce expressêrunt Interpretes *Numer.* 9. 2. & *Daniel.* 2. 5. nisi & ὅρος *determinatum* significare posset *tempus.* Porro *Numer.* c. 20. v. 24. parum abfuit, quin pro εἰσέλθητε posuerim εἰσέλθῃ vel potius εἰσέλθητω juxta *Hebr.* יָבֹא. Et cap. 22. v. 13. κύριον ὑμῶν transformassem in ὅριον ὑμῶν, auctoritate *Hebræi* verbi, ארצכם, nisi suspicarer, τὰς ὁ. legisse ארנכם. Cap. 23. v. 25. ista, ὅτε καταράσῃ καταράσῃ μοι αὐτόν, ita juxta *Hebr.* transponenda ac paululum mutanda videntur: ὅτε καταράσῃ μὴ καταράσῃ αὐτόν, sicuti mox sequitur, ὅτε εὐλογῶν μὴ εὐλογήσῃς αὐτόν· ac forte Scriba istud μοι ex sequenti versu 27. ut & cap. 22. v. 11, 17. huc transtulit. Verum hujus quoque parum interest. Ulteriùs *Deuteron.* 22. 4. pro μὴ ὑπεῖδῃς legendum, ἢ ὑπεῖδῃς, ex *Hebræo* Cod. haud vanè quispiam colligeret; quanquam hîc quoque sensus haud sit diversus, si totus accipiatur contextus. Cap. 23. vers. ult. inter ἄγγος & ἐκ pronomen σὺ ex *Hebræo* inserendum, idque occasione præcedentis σ & sequentis ἐ excidisse, ac similiter cap. 26. v. 11. ante καὶ ὁ Λευίτης vocem σὺ ob proximè præcedens σὺ omissam esse conjicio; sed neutrum pro certo affirmare possum, ideoque has etiam emendationes ipsi textui inserere nolui.

§. 3. Cæterum eruditorum quorundam Virorum in corrigendo hinc inde Græco *Octateuchi* textu hariolationes quod attinet, mirum quàm incauti atque infelices in istiusmodi fuerint. Exempli gratia in præsenti afferam solùm duas, quæ in Scriptis doctissimi & in Græca perinde ac omni Orientali literatura versatissimi *Bocharti* occur-

occurrunt. Quippe is Part. 1. Hierozoici lib. 2. cap. 43. col. 433. seqq. pluribus probat argumentis, quod *Genes.* 33. 19. קשיטה non *agnum*, sed aliquod *nummi* genus significet, ac proinde approbat conjecturam eorum, qui ibi non ἑκατὸν ἀμνῶν, *centum agnis*, sed ἑκατὸν μνῶν *centum minis* legendum existimarunt. Verùm obstat, quòd in parallelo loco, *Josuæ* 24. 32. itidem legatur, ἀμνάδων ἑκατὸν, quodque in alia historia, *Jobi* scilicet cap. 42. v. 11. quilibet fratrum ejus dicatur eidem dedisse קשיטה אחת ἀμνάδα μίαν· ac præterea constat, nummos olim ut aliorum animalium, ita ovium quoque sive agnorum imagines impressas habuisse, indeque horum nominibus appellatos fuisse; adeo ut in proverbium ab ipso *Bocharto* citatum abierit: βοῦς ἐπὶ γλώσσης, *Bos in lingua*, dictum in eos, qui pecunia corrupti tacent. Quidni igitur & *Jacobus* dici potuerit, *centum agnis* i. e. nummis agnorum figuram gerentibus agrum à filiis *Emmor* emisse? Deinde *Judic.* 14. 9. loco ἕξεως legere amat ἰξύος, quod *Hebræum* גויה non modò totum *corpus* sed & *dorsum* ac hujus partem *lumbum* quandoque denotet. Verum ut taceam, quod *Hebræa* ista vox nunquam à LXX. Interpretibus vel aliis ἰξῦϊ *lumbo* reddita sit, est alius locus, nempe *Danielis* c. 7. v. 15. ubi Chaldæum בגו ἐν τῇ ἕξει versum legitur; adeo ut ἕξις olim non solum *habitudinem corporis*, sed & *corpus ipsum* significasse videatur, licet in Lexicographis id haud occurrat. Mantissæ loco insuper adjicio refutationem *Flaminii Nobilii*, qui *Exod.* 22. 13. conjectans legendum esse ὅτι πρὸ θύραν, pro θήραν, vertit, ad *ostium*; ac *Waltonus* quoque in Bibliis Polyglottis voci θήραν signum mendæ præfixit. Sed eam utique intendisse Interpretes,

terpretes, non Σύραν, patet ex Hebræo טרף, cui illud respondet, quodque *Genes.* 37. 33. & *Esaiæ* 5. 29. Θηρίον redditum est. Alia talia plura Criticorum παραράματα prætereo, ad finem properans.

§. 4. Atqui colophonem hisce Prolegomenis imponam, ubi insignia magnorum Mecænatum nomina, quorum singulari erga me favori ac generoso rem meam juvandi studio, post Deum initium, progressum, finem denique hujus Libri acceptum refero, publicè ad perpetuam memoriam professus fuero, ingrati, à quo abhorreo, animi reus alioqui futurus. Ante quinque nimirum annos, iter in patriam meditanti mihi se velut ex alto opposuere duo omnium *Anglicanæ* Ecclesiæ Episcoporum ac Presbyterorum doctissimi Viri, iidemque jam inde ab initio maximi Euergetæ mei, Reverendus admodum in CHRISTO Pater, Dominus WILHELMUS, Episcopus *Wigornienſis*, & quem itidem Patris loco veneror, Reverendus Dnus D. HENRICUS ALDRICH, Spectabilis Ædis CHRISTI apud *Oxonienſes* Decanus; quorum uterque seorsim, nec communicatis consiliis, adeoque Divino quasi impulsu id strenuè egit, ut ab AUGUSTISSIMA REGINA annuum in me conferretur stipendium, quò sacris atque Ecclesiasticis Libris edendis diutius ac melius hîc loci vacarem. Ab utraque igitur parte ista solicitatus Reverendus admodum Dioeceseos *Londinenſis* Præsul, Dnus HENRICUS, COMPTONIANI Generis Nobilitate pariter ac Virtute Illustris, atque REGIÆ MAJESTATI à Consiliis intimis, apud Eandem pro me benignissimè intercedens, illud statim obtinuit, sicque prima hujus Operis, cujus partem jam edo, fundamenta jecit; ac proinde

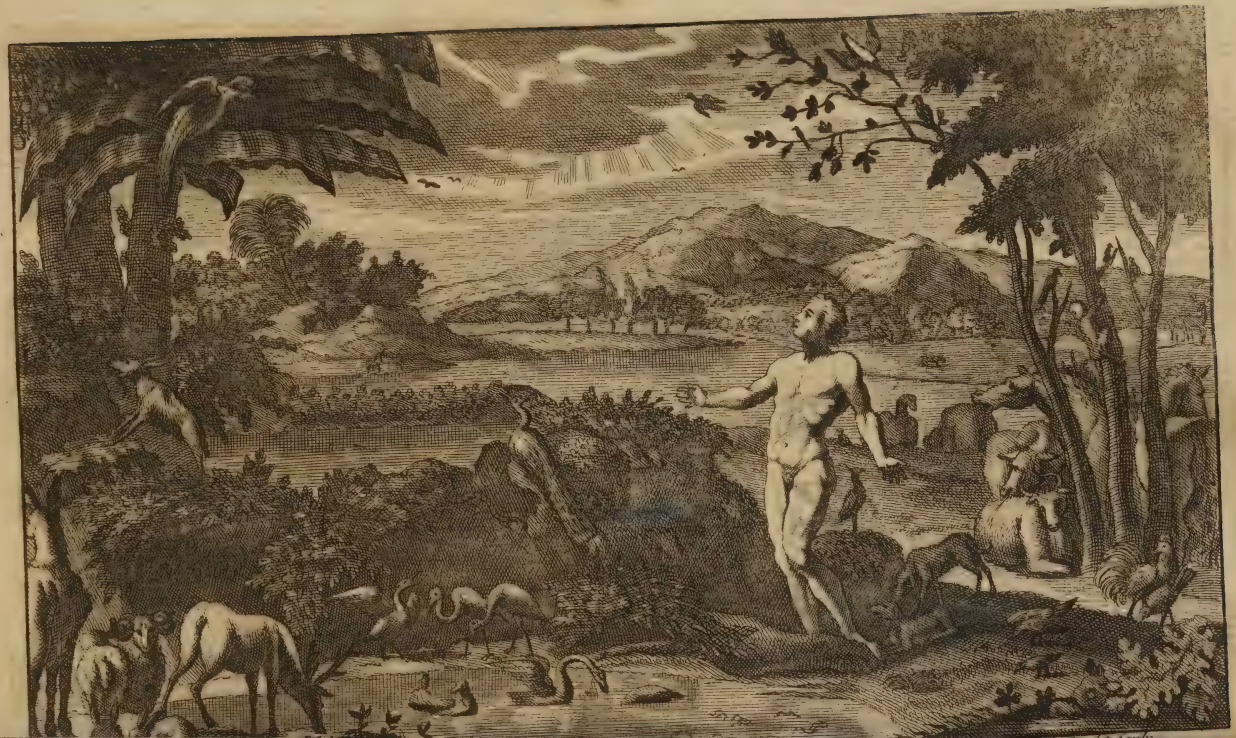
inde primas non solum à me, sed & omnibus, qui aliquem ex illo percepturi sunt fructum, gratias est promeritus. Cum autem haud diu post ex albo eorum, qui *Regiis* fruuntur stipendiis, nomina quædam, aliis in eorum locum substitutis, expungerentur, ne mihi tale quid acci deret, pro egregia, qua sacram insulam suam ornat, alacritate ac flagrantissimo omnibus benefaciendi studio solicitè cavit Maxime Reverendus in CHRISTO Pater, Dnus JOANNES, Archi-Episcopus *Eboracensis*, qui id etiam apud SERENISSIMAM REGINAM effecit, ut *Alexandr.* Codicis aliorumque MSS. τῶν ὁ. Librorum *Regiorum* usus in proprio Musæo mihi clementissimè fuerit concessus: unde in illo describendo, atque in his cum eodem conferendis, commodiùs ac velociùs progredi potui. Jamque nihil restare videbatur, nisi ut cum Bibliopolis de sumptibus novæ LXX. Interpretum Editioni impendendis, illiusque Exemplaribus ope Subscriptionum citiùs divendendis rectè riteque paciscerer: quod negotium pro benevolo in me affectu ac insigni Juris peritia optimè pro me peragebat *Samuel Brewster*, Armiger Hospitii *Lincolnienſis*. Verùm cum post extrema fata unius, & adversa alterius Bibliopolarum omnis ista Subscriptionum cura unà cum gravi cunctarum fere impensarum onere in me recidisset, ideoque non solùm cursus operarum Typographicarum valde sufflaminaretur, sed & animus mihi esset, ad evitandos majores sumptus Prolegomena facere breviora, ac in tria quatuorve contrahere folia; opportune accidit, ut hac de re quippiam inaudiverit Nobilissimus atque Amplissimus Dnus ROBERTUS HARLEY, Armiger, Domûs Parlamenti Inferioris nuper tertiùm Prolocutor,

jamque

jamque quarto anno SERENISSIMÆ *Magnæ Britanniæ* REGINÆ ab intimis Consiliis ac Secretarius Primarius meritissimus. Atque is ut pro innata generositate sua literas quascunque, præsertim sacras, (quarum accuratam notitiam cum admiranda prorsus res civiles moderandi prudentia feliciter junxit) promovendi omnem captat occasionem, ita mihi quoque cum dicta difficultate colluctanti promptum propria sponte obtulit auxilium: cumque liberale, quod Ipse ex propriis, ut ab Amico percipiebam, opibus mihi destinaverat subsidium, utpote plane immeritum modestè declinassem, aliâ mihi suppetias tulit via, atque eam quæ restabat, pro impressione Libri solvendam summam sexaginta Librarum ab AUGUSTISSIMA ac MUNIFICENTISSIMA REGINA pro singulari, quâ apud ipsam pollet, gratia mihi impetravit, sicque fecit ut longiora excuderim Prolegomena, indeque hic Tomus post diuturniores moras jam perfectior in lucem prodeat; cæteris quantocyus, Deo volente, secuturis.

ΓΕΝΕΣΙΣ

ΚΟΣΜΟΥ.

ΓΕΝΕΣΙΣ ΚΟΣΜΟΥ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

1 ΕΝ ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν. 2 Ἡ δὲ γῆ ἦν ἀόρατος καὶ ἀκατασκεύαστος, καὶ σκότος ἐπάνω τῆς ἀβύσσου· καὶ πνεῦμα Θεοῦ ἐπεφέρετο ἐπάνω τοῦ ὕδατος. 3 Καὶ εἶπεν ὁ Θεός· γενηθήτω φῶς· καὶ ἐγένετο φῶς. 4 Καὶ ἶδεν ὁ Θεὸς τὸ φῶς ὅτι καλόν· καὶ διεχώρισεν ὁ Θεὸς ἀνὰ μέσον τοῦ φωτὸς καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ σκότους. 5 Καὶ ἐκάλεσεν ὁ Θεὸς τὸ φῶς ἡμέραν, καὶ τὸ σκότος ἐκάλεσεν νύκτα. Καὶ ἐγένετο ἑσπέρα, καὶ ἐγένετο πρωΐ, ἡμέρα μία. 6 Καὶ εἶπεν ὁ Θεός· γενηθήτω στερέωμα ἐν μέσῳ τοῦ ὕδατος, καὶ ἔστω διαχωρίζον ἀνὰ μέσον ὕδατος καὶ ὕδατος· καὶ ἐγένετο οὕτως". 7 Καὶ ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὸ στερέωμα, καὶ διεχώρισεν ὁ Θεὸς ἀνὰ μέσον τοῦ ὕδατος ὃ ἦν ὑποκάτω τοῦ στερεώματος, καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ ὕδατος τοῦ ἐπάνω τοῦ στερεώματος· καὶ ἐγένετο οὕτως. 8 Καὶ ἐκάλεσεν ὁ Θεὸς τὸ στερέωμα, οὐρανόν· καὶ ἶδεν ὁ Θεὸς ὅτι καλόν".

λόν". Καὶ ἐγένετο ἑσπέρα, καὶ ἐγένετο ϖρωΐ, ἡ-
μέρα δευτέρα. 9 Καὶ εἶπεν ὁ Θεός· συναχ-
θήτω τὸ ὕδωρ τὸ ὑποκάτω τοῦ οὐρανοῦ εἰς συ-
ναγωγὴν μίαν, καὶ ὀφθήτω ἡ ξηρά· καὶ ἐγένετο
οὕτως. ÷ καὶ συνήχθη τὸ ὕδωρ τὸ ὑποκάτω
÷ τοῦ οὐρανοῦ εἰς τὰς συναγωγὰς αὐτῶν, καὶ ὤφθη
÷ ἡ ξηρά". 10 Καὶ ἐκάλεσεν ὁ Θεὸς τὴν ξη-
ρὰν, γῆν, καὶ τὰ συστήματα τῶν ὑδάτων ἐκά-
λεσεν θαλάσσας· καὶ εἶδεν ὁ Θεὸς ὅτι καλόν.
11 Καὶ εἶπεν ὁ Θεός· βλαστησάτω ἡ γῆ βοτά-
νην χόρτου, σπεῖρον σπέρμα κτ' γένος ÷ καὶ καθ'
÷ ὁμοιότητα", καὶ ξύλον κάρπιμον ποιοῦν καρπὸν,
οὗ τὸ σπέρμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ ÷ κατὰ γένος εἰς
÷ ὁμοιότητα", ὅτι τῆς γῆς· καὶ ἐγένετο οὕτως.
12 Καὶ ἐξήνεγκεν ἡ γῆ βοτάνην χόρτου, σπεῖρον
σπέρμα κτ' γένος [καὶ καθ' ὁμοιότητα], καὶ ξύ-
λον κάρπιμον ποιοῦν καρπὸν, οὗ τὸ σπέρμα αὐ-
τοῦ ἐν αὐτῷ κτ' γένος ὅτι ἦν γῆς· 13 καὶ
εἶδεν ὁ Θεὸς, ὅτι καλόν. Καὶ ἐγένετο ἑσπέρα, καὶ
ἐγένετο ϖρωΐ, ἡμέρα τρίτη. 14 Καὶ εἶπεν ὁ
Θεός· γενηθήτωσαν φωστῆρες ἐν τῷ στερεώματι οὐ
οὐρανοῦ ÷ εἰς φαῦσιν τῆς γῆς, [καὶ ἄρχειν τῆς
ἡμέρας καὶ τῆς νυκτὸς,] καὶ διαχωρίζειν ἀνὰ μέ-
σον τῆς ἡμέρας καὶ ἀνὰ μέσον τῆς νυκτός· καὶ ἔστω-
σαν εἰς σημεῖα, καὶ εἰς καιροὺς, καὶ εἰς ἡμέρας,

καὶ εἰς σημασίας. 15 Καὶ ἔστωσαν εἰς φαῦσιν ἐν τῷ στερεώματι τ̃ οὐρανοῦ, ὥστε φαίνειν ἐπὶ τ̃ γ̃ης· καὶ ἐγένετο οὕτως. 16 Καὶ ἐποίησεν ὁ Θεὸς τοὺς δύο φωστῆρας τοὺς μεγάλους· τὸν φωστῆρα τὸν μέγαν εἰς ἀρχὰς τ̃ ἡμέρας, καὶ τὸν φωστῆρα τὸν ἐλάσσω εἰς ἀρχὰς τ̃ς νυκτός, καὶ τοὺς ἀστέρας. 17 Καὶ ἔθετο αὐτοὺς ὁ Θεὸς ἐν τῷ στερεώματι τ̃ οὐρανοῦ, ὥστε φαίνειν ἐπὶ τ̃ς γ̃ης, 18 καὶ ἄρχειν τ̃ς ἡμέρας καὶ τ̃ς νυκτὸς, καὶ διαχωρίζειν ἀνὰ μέσον τ̃ φωτὸς καὶ ἀνὰ μέσον τ̃ σκότους· καὶ ἴδεν ὁ Θεὸς, ὅτι καλόν. 19 Καὶ ἐγένετο ἑσπέρα, καὶ ἐγένετο πρωΐ, ἡμέρα τετάρτη. 20 Καὶ εἶπεν ὁ Θεός· ἐξαγαγέτω τὰ ὕδατα ἑρπετὰ ψυχῶν ζωσῶν, καὶ πετεινὰ πετόμενα ἐπὶ τ̃ς γ̃ης κατὰ τὸ στερέωμα τ̃ οὐρανοῦ· καὶ ἐγένετο οὕτως. 21 Καὶ ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὰ κήτη τὰ μεγάλα, καὶ πᾶσαν ψυχὴν ζώων ἑρπετῶν, ἃ ἐξήγαγεν τὰ ὕδατα κατὰ γένη αὐτῶν, καὶ πᾶν πετεινὸν πτερωτὸν κατὰ γένος· καὶ ἴδεν ὁ Θεὸς, ὅτι καλά. 22 Καὶ εὐλόγησεν αὐτὰ ὁ Θεὸς, λέγων· αὐξάνεσθε, καὶ πληθύνεσθε, καὶ πληρώσατε τὰ ὕδατα ἐν ταῖς θαλάσσαις· καὶ τὰ πετεινὰ πληθυνέσθωσαν ἐπὶ τ̃ς γ̃ης. 23 Καὶ ἐγένετο ἑσπέρα, καὶ ἐγένετο πρωΐ, ἡμέρα πέμπτη. 24 Καὶ εἶπεν ὁ Θεός· ἐξαγαγέτω ἡ γ̃ῆ ψυχὴν ζῶσαν κατὰ

γένος, τετράποδα καὶ ἑρπετὰ καὶ θηρία τῆς γῆς κ τ' γένος· καὶ ἐγένετο οὕτως. 25 Καὶ ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὰ θηρία τ γῆς κ τ' γένος, καὶ τὰ κτήνη κ τ' γένος, καὶ πάντα τὰ ἑρπετὰ τ γῆς κ τ' γένος αὐτῶν· καὶ εἶδεν ὁ Θεὸς, ὅτι καλά. 26 Καὶ εἶπεν ὁ Θεός· ποιήσωμεν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα ἡμετέραν καὶ καθ' ὁμοίωσιν· καὶ ἀρχέτωσαν τ ἰχθύων τ θαλάσσης, καὶ τῶν πετεινῶν τ οὐρανῦ, καὶ τ κτηνῶν, καὶ πάσης τῆς γῆς, καὶ πάντων τ ἑρπετῶν τ ἑρπόντων ἐπὶ τ γῆς. 27 Καὶ ἐποίησεν ὁ Θεὸς τ ἄνθρωπον, κατ' εἰκόνα Θεῦ ἐποίησεν αὐτόν· ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτούς. 28 Καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς ὁ Θεὸς, λέγων· αὐξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε, καὶ πληρώσατε τὴν γῆν, καὶ καταχυριεύσατε αὐτῆς, καὶ ἄρχετε τ ἰχθύων τ θαλάσσης, καὶ τ πετεινῶν τ οὐρανῦ, καὶ πάντων τ κτηνῶν, καὶ πάσης τ γῆς, καὶ πάντων τ ἑρπετῶν τ ἑρπόντων ἐπὶ τ γῆς. 29 Καὶ εἶπεν ὁ Θεός· ἰδοὺ δέδωκα ὑμῖν πάντα χόρτον σπόριμον σπεῖρον σπέρμα, ὅ ἐστιν ἐπάνω πάσης τ γῆς, καὶ πᾶν ξύλον, ὃ ἔχει ἐν ἑαυτῷ καρπὸν σπέρματος σπορίμου, ὑμῖν ἔσται εἰς βρῶσιν· 30 καὶ πᾶσι τοῖς θηρίοις τ γῆς, καὶ πᾶσι τοῖς πετεινοῖς τ οὐρανῦ, καὶ παντὶ ἑρπετῷ τῷ ἕρποντι ἐπὶ τ γῆς, ὃ ἔχει ἐν ἑαυτῷ

ἑαυτῷ ψυχὴν ζωῆς, [καὶ] πάντα χόρτον χλωρὸν εἰς βρῶσιν· καὶ ἐγένετο ὕτως. 31 Καὶ ἴδεν ὁ Θεὸς τὰ πάντα ὅσα ἐποίησεν, καὶ ἰδοὺ καλὰ λίαν. Καὶ ἐγένετο ἑσπέρα, καὶ ἐγένετο πρωΐ, ἡμέρα ἕκτη.

ΚΕΦ. Β'.

1 ΚΑΙ συνετελέσθησαν ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, καὶ πᾶς ὁ κόσμος αὐτῶν. 2 Καὶ συνετέλεσεν ὁ Θεὸς ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἕκτῃ τὰ ἔργα αὐτοῦ, ἃ ἐποίησεν· καὶ κατέπαυσεν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ ἀπὸ πάντων τῶν ἔργων αὐτοῦ, ὧν ἐποίησεν. 3 Καὶ ηὐλόγησεν ὁ Θεὸς τὴν ἡμέραν τὴν ἑβδόμην, καὶ ἡγίασεν αὐτήν· ὅτι ἐν αὐτῇ κατέπαυσεν ἀπὸ πάντων τῶν ἔργων αὐτοῦ, ὧν ἤρξατο ὁ Θεὸς ποιῆσαι. 4 Αὕτη ἡ βίβλος γενέσεως οὐρανοῦ καὶ γῆς, ὅτε ἐγένετο, ᾗ ἡμέρᾳ ἐποίησεν ✻ Κύριος ὁ θεὸς τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, 5 καὶ πᾶν χλωρὸν ἀγροῦ πρὸ τοῦ γενέσθαι ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ πάντα χόρτον ἀγροῦ πρὸ τοῦ ἀνατεῖλαι· οὐ γὰρ ἔβρεξεν ✻ Κύριος ὁ θεὸς ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἄνθρωπος οὐκ ἦν ἐργάζεσθαι τὴν γῆν. 6 Πηγὴ δὲ ἀνέβαινεν ἐκ τῆς γῆς, καὶ ἐπότιζεν πᾶν τὸ πρόσωπον τῆς γῆς. 7 Καὶ ἔπλασεν ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπον, χοῦν ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ

ἐνεφύσησεν εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ πνοὴν ζωῆς· καὶ ἐγένετο ὁ ἄνθρωπος εἰς ψυχὴν ζῶσαν. 8 Καὶ ἐφύτευσεν ✠ Κύριος ὁ θεὸς παράδεισον ἐν Ἐδὲμ Ἐδὲμ κατὰ ἀνατολάς, καὶ ἔθετο ἐκεῖ τὸν ἄνθρωπον, ὃν ἔπλασεν. 9 Καὶ ἐξανέτειλεν ὁ Θεὸς ἔτι ἐκ τῆς γῆς πᾶν ξύλον ὡραῖον εἰς ὅρασιν καὶ καλὸν εἰς βρῶσιν, καὶ τὸ ξύλον τῆς ζωῆς ἐν μέσῳ τῷ παραδείσῳ, καὶ τὸ ξύλον τοῦ εἰδέναι γνωστὸν καλοῦ καὶ πονηροῦ. 10 Ποταμὸς δὲ ἐκπορεύεται ἐξ Ἐδὲμ Ἐδὲμ, ποτίζειν τὸν παράδεισον· ἐκεῖθεν ἀφορίζεται εἰς τέσσαρας ἀρχάς. 11 Ὄνομα τῷ ἑνὶ, Φεισών· οὗτος ὁ κυκλῶν πᾶσαν τὴν γῆν Εὐιλάτ, ἐκεῖ ἔστιν τὸ χρυσίον· 12 τὸ δὲ χρυσίον τῆς γῆς ἐκείνης καλόν· καὶ ἐκεῖ ἔστιν ὁ ἄνθραξ καὶ ὁ λίθος ὁ πράσινος. 13 Καὶ ὄνομα τῷ ποταμῷ τῷ δευτέρῳ, Γιών· οὗτος ὁ κυκλῶν πᾶσαν τὴν γῆν Αἰθιοπίας. 14 Καὶ ὁ ποταμὸς ὁ τρίτος, Τίγρις· οὗτος ὁ πορευόμενος κατέναντι Ἀσσυρίων. Ὁ δὲ ποταμὸς ὁ τέταρτος, οὗτος Εὐφράτης. 15 Καὶ ἔλαβεν Κύριος ὁ θεὸς τὸν ἄνθρωπον ὃν ἔπλασεν, καὶ ἔθετο αὐτὸν ἐν τῷ παραδείσῳ ✠ τρυφᾶν, ἐργάζεσθαι αὐτὸν καὶ φυλάσσειν. 16 Καὶ ἐνετείλατο Κύριος ὁ θεὸς τῷ Ἀδὰμ, λέγων· ἀπὸ παντὸς ξύλου τοῦ ἐν τῷ παραδείσῳ, βρώσει φαγῇ· 17 ἀπὸ δὲ τοῦ ξύλου

ξύλῳ τῦ γινώσκειν καλὸν καὶ πονηρόν, ᾧ φάγεσθε
ἀπ' αὐτῦ· ᾗ δ' ἂν ἡμέρᾳ φάγησθε ἀπ' αὐτῦ, θα-
νάτῳ ἀποθανεῖσθε. 18 Καὶ εἶπεν Κύριος ὁ
θεός· ᾧ καλὸν, εἶναι τὸν ἄνθρωπον μόνον· ποιή-
σωμεν αὐτῷ βοηθὸν κατ' αὐτόν. 19 Καὶ ἔπλα-
σεν ὁ Θεὸς ἔτι ἐκ τῆς γῆς πάντα τὰ θηρία τῦ
ἀγρῦ καὶ πάντα τὰ πετεινὰ τῦ ὐρανῦ, καὶ ἤγα-
γεν αὐτὰ πρὸς τὸν Ἀδὰμ, ἰδεῖν τί καλέσει
αὐτά· καὶ πᾶν ὃ ἐὰν ἐκάλεσεν αὐτὸ Ἀδὰμ ψυ-
χὴν ζῶσαν, τῦτο ὄνομα αὐτῦ. 20 Καὶ ἐκάλε-
σεν Ἀδὰμ ὀνόματα πᾶσιν τοῖς κτήνεσιν, καὶ πᾶσι
τοῖς πετεινοῖς τῦ ὐρανῦ, καὶ πᾶσι τοῖς θηρίοις
τῦ ἀγρῦ· τῷ τε Ἀδὰμ ὐχ εὑρέθη βοηθὸς ὅμοιος
αὐτῷ. 21 Καὶ ἐπέβαλεν ✕ Κύριος ὁ θεὸς
ἔκστασιν ἐπὶ τὸν Ἀδὰμ, καὶ ὕπνωσεν· καὶ ἔλα-
βεν μίαν τῶν πλευρῶν αὐτῦ, καὶ ἀνεπλήρωσεν
σάρκα ἀντ' αὐτῆς. 22 Καὶ ᾠκοδόμησεν Κύριος
ὁ θεὸς τὴν πλευρὰν, ἣν ἔλαβεν ἀπὸ τῦ Ἀδὰμ,
εἰς γυναῖκα, καὶ ἤγαγεν αὐτὴν πρὸς τὸν Ἀδὰμ.
23 Καὶ εἶπεν Ἀδὰμ· τῦτο νῦν ὀστοῦν ἐκ τῶν
ὀστέων μῦ, καὶ σὰρξ ἐκ τῆς σαρκός μῦ· αὕτη
κληθήσεται Γυνὴ, ὅτι ἐκ τῦ ἀνδρὸς αὐτῆς ἐλή-
φθη αὕτη. 24 Ἕνεκεν τύτῦ καταλείψει ἄν-
θρωπος τὸν πατέρα αὐτῦ καὶ τὴν μητέρα αὐτῦ,
καὶ προσκολληθήσεται τῇ γυναικὶ αὐτῦ· καὶ ἔσον-

ται

ται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν. 25 Καὶ ἦσαν οἱ δύο γυμνοί, ὅ τε Ἀδὰμ καὶ ἡ γυνὴ αὐτῦ, καὶ οὐκ ἠχύνοντο.

ΚΕΦ. Γ'.

1 Ὁ δὲ ὄφις ἦν φρονιμώτατος πάντων τῶν θηρίων τῶν ὄντων ἐπὶ τῆς γῆς, ὧν ἐποίησεν Κύριος ὁ Θεός. Καὶ εἶπεν ὁ ὄφις τῇ γυναικί· τί ὅτι εἶπεν ὁ Θεός· οὐ μὴ φάγητε ἀπὸ παντὸς ξύλου τοῦ παραδείσου; 2 Καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ τῷ ὄφει· ἀπὸ παντὸς ξύλου τοῦ παραδείσου φαγώμεθα φαγόμεθα· 3 ἀπὸ δὲ καρποῦ τοῦ ξύλου, ὃ ἐστιν ἐν μέσῳ τοῦ παραδείσου, εἶπεν ὁ Θεός, οὐ φάγεσθε ἀπ' αὐτῦ, οὐδὲ μὴ ἅψησθε αὐτῦ, ἵνα μὴ ἀποθάνητε. 4 Καὶ εἶπεν ὁ ὄφις τῇ γυναικί· οὐ θανάτῳ ἀποθανεῖσθε. 5 Ἤδει γὰρ ὁ Θεὸς, ὅτι ἐν ᾗ ἂν ἡμέρᾳ φάγησθε ἀπ' αὐτῦ, διανοιχθήσονται ὑμῶν οἱ ὀφθαλμοὶ, καὶ ἔσεσθε ὡς Θεοὶ, γινώσκοντες καλὸν καὶ πονηρόν. 6 Καὶ ἴδεν ἡ γυνὴ ὅτι καλὸν τὸ ξύλον εἰς βρῶσιν, καὶ ὅτι ἀρεστὸν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἰδεῖν, καὶ ὡραῖόν ἐστι τοῦ κατανοῆσαι· καὶ λαβοῦσα τοῦ καρποῦ αὐτῦ ἔφαγεν, καὶ ἔδωκεν καὶ τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς μετ' αὐτῆς, καὶ ἔφαγον. 7 Καὶ διανοίχθησαν οἱ ὀφθαλμοὶ τῶν δύο, καὶ ἔγνωσαν ὅτι γυμνοὶ ἦσαν· καὶ ἔῤῥαψαν φύλλα

φύλλα συκῆς, καὶ ἐποίησαν ἑαυτοῖς περιζώματα.
8 Καὶ ἤκουσαν τὴν φωνὴν Κυρίου τοῦ θεοῦ περιπατοῦντος ἐν τῷ παραδείσῳ τὸ δειλινόν· καὶ ἐκρύβησαν ὅ τε Ἀδὰμ καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἀπὸ προσώπου Κυρίου τοῦ θεοῦ ἐν μέσῳ τοῦ ξύλου τοῦ παραδείσου. 9 Καὶ ἐκάλεσεν Κύριος ὁ θεὸς τὸν Ἀδὰμ, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἀδὰμ ποῦ εἶ; 10 Καὶ εἶπεν αὐτῷ· τὴν φωνήν σου ἤκουσα [περιπατοῦντος] ἐν τῷ παραδείσῳ, καὶ ἐφοβήθην, ὅτι γυμνός εἰμι, καὶ ἐκρύβην. 11 Καὶ εἶπεν αὐτῷ· Τίς ἀνήγγειλέν σοι ὅτι γυμνὸς εἶ, εἰ μὴ ἀπὸ τοῦ ξύλου, οὗ ἐνετειλάμην σοι τούτου μόνου μὴ φαγεῖν, ἀπ' αὐτοῦ ἔφαγες; 12 Καὶ εἶπεν ὁ Ἀδάμ· ἡ γυνὴ ἣν ἔδωκας μετ' ἐμοῦ, αὕτη μοι ἔδωκεν ἀπὸ τοῦ ξύλου, καὶ ἔφαγον. 13 Καὶ εἶπεν ✕ Κύριος" ὁ θεὸς τῇ γυναικί· τί τοῦτο ἐποίησας; Καὶ εἶπεν ἡ γυνή· ὁ ὄφις ἠπάτησέν με, καὶ ἔφαγον. 14 Καὶ εἶπεν Κύριος ὁ θεὸς τῷ ὄφει· ὅτι ἐποίησας τοῦτο, ἐπικατάρατος σὺ ἀπὸ πάντων τῶν κτηνῶν, καὶ ἀπὸ πάντων τῶν θηρίων [τῶν ὑπὸ] τῆς γῆς· ὑπὸ τὸν στῆθος σου καὶ τὴν κοιλίαν πορεύσῃ, καὶ γῆν φαγῇ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου. 15 Καὶ ἔχθραν θήσω ἀνὰ μέσον σου καὶ ἀνὰ μέσον τῆς γυναικός, καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ σπέρματός σου καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ σπέρματος

αὐτῆς·

αὐτῆς· αὐτός σε τηρήσει κεφαλήν, καὶ σὺ τηρήσεις αὐτῷ πτέρναν. 16 Καὶ τῇ γυναικὶ εἶπεν· πληθύνων πληθυνῶ τὰς λύπας σε καὶ τὸν στεναγμόν σου, ἐν λύπαις τέξῃ τέκνα· καὶ πρὸς τὸν ἄνδρα σε ἡ ἀποστροφή σε, καὶ αὐτός σε κυριεύσει. 17 Τῷ δὲ Ἀδὰμ εἶπεν· ὅτι ἤκουσας τῆς φωνῆς τῆς γυναικός σε, καὶ ἔφαγες ἀπὸ τοῦ ξύλου, οὗ ἐνετειλάμην σοι τοῦτο μόνον μὴ φαγεῖν ἀπ' αὐτοῦ, [ἔφαγες,] ἐπικατάρατος ἡ γῆ ἐν τοῖς ἔργοις σε· ἐν λύπαις φαγῇ αὐτὸ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σε. 18 Ἀκάνθας καὶ τριβόλους ἀνατελεῖ σοι, καὶ φαγῇ τὸν χόρτον τοῦ ἀγροῦ. 19 Ἐν ἱδρῶτι τοῦ προσώπου σου φαγῇ τὸν ἄρτον σου, ἕως τοῦ ἀποστρέψαι σε εἰς τὴν γῆν ἐξ ἧς ἐλήφθης· ὅτι γῆ εἶ, καὶ εἰς γῆν ἀπελεύσῃ. 20 Καὶ ἐκάλεσεν Ἀδὰμ τὸ ὄνομα τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, Ζωή, ὅτι αὕτη μήτηρ πάντων τῶν ζώντων. 21 Καὶ ἐποίησεν Κύριος ὁ θεὸς τῷ Ἀδὰμ καὶ τῇ γυναικὶ αὐτοῦ χιτῶνας δερματίνους, καὶ ἐνέδυσεν αὐτούς. 22 Καὶ εἶπεν ✕ Κύριος ὁ θεός· ἰδοὺ Ἀδὰμ γέγονεν ὡς εἷς ἐξ ἡμῶν, τοῦ γινώσκειν καλὸν καὶ πονηρόν. Καὶ νῦν μή ποτε ἐκτείνῃ τὴν χεῖρα ✕ αὐτοῦ, καὶ λάβῃ ἀπὸ τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς, καὶ φάγῃ, καὶ ζήσεται εἰς τὸν αἰῶνα. 23 Καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτὸν Κύριος ὁ θεὸς ἐκ τοῦ παραδείσου

δείσθ τῆς τρυφῆς, ἐργάζεσθαι τὴν γῆν ἐξ ἧς ἐλήφθη. 24 Καὶ ἐξέβαλεν τὸν Ἀδάμ, καὶ κατῴκισεν αὐτὸν ἀπέναντι τοῦ παραδείσου τῆς τρυφῆς· καὶ ἔταξεν τὰ Χερουβὶμ καὶ τὴν φλογίνην ῥομφαίαν τὴν τρεπομένην, φυλάσσειν τὴν ὁδὸν τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς. Χερουβίν

ΚΕΦ. Δ'.

1 Ἀδὰμ δὲ ἔγνω Εὔαν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· καὶ συλλαβοῦσα, καὶ ἔτεκεν τὸν Κάϊν. Καὶ εἶπεν· ἐκτησάμην ἄνθρωπον διὰ τοῦ θεοῦ. 2 Καὶ προσέθηκεν τεκεῖν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, τὸν Ἄβελ. Καὶ ἐγένετο Ἄβελ ποιμὴν προβάτων· Κάϊν δὲ ἦν ἐργαζόμενος τὴν γῆν. 3 Καὶ ἐγένετο μεθ' ἡμέρας, ἤνεγκεν Κάϊν ἀπὸ τῶν καρπῶν τῆς γῆς θυσίαν τῷ Κυρίῳ· 4 καὶ Ἄβελ ἤνεγκεν καὶ αὐτὸς ἀπὸ τῶν πρωτοτόκων τῶν προβάτων αὐτοῦ, καὶ ἀπὸ τῶν στεάτων αὐτῶν. Καὶ ἐπίδεν ὁ θεὸς ἐπὶ Ἄβελ καὶ ἐπὶ τοῖς δώροις αὐτοῦ· 5 ἐπὶ δὲ Κάϊν καὶ ἐπὶ ταῖς θυσίαις αὐτοῦ οὐ προσέσχεν. Καὶ ἐλύπησεν τὸν Κάϊν λίαν, καὶ συνέπεσεν τῷ προσώπῳ αὐτοῦ. 6 Καὶ εἶπεν Κύριος ὁ θεὸς τῷ Καΐν· ἵνα τί περίλυπος ἐγένου, καὶ ἵνα τί συνέπεσεν τὸ πρόσωπόν σου; 7 Οὐκ ἐὰν ὀρθῶς προσενέγκῃς, ὀρθῶς δὲ μὴ διέλῃς, ἥ-

μαρτες;

μαρτες; ἡσύχασον· πρὸς σὲ ἡ ἀποστροφὴ αὐτῦ, καὶ σὺ ἄρξεις αὐτῦ. 8 Καὶ εἶπεν Καΐν πρὸς
"Αβελ τὸν ἀδελφὸν αὐτῦ· ~ διέλθωμεν εἰς τὸ
~ πεδίον". Καὶ ἐγένετο ὲν τῷ εἶναι αὐτοὺς ὲν τῷ
πεδίῳ, καὶ ἀνέστη Καΐν ὅπὶ "Αβελ τὸν ἀδελ-
φὸν αὐτῦ, καὶ ἀπέκτεινεν αὐτόν. 9 Καὶ εἶπεν
ὁ θεὸς πρὸς Καΐν· ποῦ ἔστιν "Αβελ ὁ ἀδελφός
σου; Ὁ δὲ εἶπεν· ὐ γινώσκω· μὴ φύλαξ τῦ ἀδελ-
φῦ μου εἰμὶ ἐγώ; 10 Καὶ εἶπεν ὁ θεός· τί ἐποίη-
σας; φωνὴ αἵματος τῦ ἀδελφῦ σου βοᾷ πρός
με ὰκ τῆς γῆς. 11 Καὶ νῦν ὑπικατάρατος
ὅπὶ σὺ ἀπὸ τῆς γῆς, ἡ ἔχανεν τὸ στόμα αὐτῆς, δέξα-
σθαι τὸ αἷμα τῦ ἀδελφῦ σου ὰκ τ χειρός σου·
ὅτι 12 ὅτε ἐργᾷ τ γῆν, καὶ οὐ προσθήσῃ τ ἰσχὺν
αὐτῆς δοῦναί σοι· στένων καὶ τρέμων ἔσῃ ὅπὶ τῆς
γῆς. 13 Καὶ εἶπεν Καΐν πρὸς τὸν Κύριον· μεί-
ζων ἡ αἰτία μου τῦ ἀφεθῆναί [με]· 14 εἰ
ἐκβαλεῖς ἐκβάλλεις με σήμερον ἀπὸ προσώπου τ γῆς, καὶ
ἀπὸ τ προσώπου σου κρυβήσομαι, καὶ ἔσομαι στέ-
νων καὶ τρέμων ὅπὶ τ γῆς· καὶ ἔσται, πᾶς ὁ εὑρίσκων
με, ἀποκτενεῖ με. 15 Καὶ εἶπεν αὐτῷ Κύριος
ὁ θεός· ὐχ οὕτως· πᾶς ὁ ἀποκτείνας Καΐν, ἑπτὰ
ἐκδικούμενα πολυλύσῃ. Καὶ ἔθετο Κύριος ὁ θεὸς
σημεῖον τῷ Καΐν, τ μὴ ἀνελεῖν αὐτὸν πάντα τὸν
εὑρίσκοντα αὐτόν. 16 Ἐξῆλθεν δὲ Καΐν ἀπὸ
προσώπου

προσώπου τοῦ θεοῦ, καὶ ᾤκησεν ἐν γῇ Ναὶδ κατέναντι Ἐδέν. 17 Καὶ ἔγνω Καΐν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ συλλαβοῦσα ἔτεκεν τὸν Ἐνώχ· καὶ ἦν οἰκοδομῶν πόλιν, καὶ ἐπωνόμασεν τὴν πόλιν ὀνόματι τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, Ἐνώχ. 18 Ἐγενήθη δὲ τῷ Ἐνὼχ Γαϊδάδ· καὶ Γαϊδὰδ ἐγέννησεν τὸν Μαϊήλ· καὶ Μαϊὴλ ἐγέννησεν τὸν Μαθουσάλα· καὶ Μαθουσάλα ἐγέννησεν τὸν Λάμεχ. 19 Καὶ ἔλαβεν ἑαυτῷ Λάμεχ δύο γυναῖκας· ὄνομα τῇ μιᾷ, Ἀδά· καὶ ὄνομα τῇ δευτέρᾳ, Σελλά. 20 Καὶ ἔτεκεν Ἀδὰ τὸν Ἰωβέλ· οὗτος ἦν ὁ πατὴρ οἰκούντων ἐν σκηναῖς κτηνοτρόφων. 21 Καὶ ὄνομα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ, Ἰωβάλ· οὗτος ἦν ὁ καταδείξας ψαλτήριον καὶ κιθάραν. 22 Σελλὰ δὲ ἔτεκεν καὶ αὐτὴ τὸν Θόβελ· καὶ ἦν σφυροκόπος χαλκοῦς χαλκῆ καὶ σιδήρᾳ· ἀδελφὴ δὲ Θόβελ, Νοεμά. 23 Εἶπεν δὲ Λάμεχ ταῖς ἑαυτοῦ γυναιξίν, Ἀδὰ καὶ Σελλά· ἀκούσατέ μου τῆς φωνῆς γυναῖκες Λάμεχ, ἐνωτίσασθέ μου τοὺς λόγους· ὅτι ἄνδρα ἀπέκτεινα εἰς τραῦμα ἐμοί, καὶ νεανίσκον εἰς μώλωπα ἐμοί· 24 ὅτι ἑπτάκις ἐκδικεῖται Καΐν, ὁ δὲ Λάμεχ ἑβδομηκοντάκις ἑπτά. 25 Ἔγνω δὲ Ἀδὰμ Εὔαν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ συλλαβοῦσα, ἔτεκεν υἱόν· καὶ ἐπωνόμασεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Σήθ, λέγουσα· Ἐξα-

Ἐδὲμ

νέσησεν γάρ μοι ὁ θεὸς σπέρμα ἕτερον ἀντὶ Ἄβελ, ὃν ἀπέκτεινεν Κάϊν. 26 Καὶ τῷ Σὴθ ἐγένετο υἱός· ἐπωνόμασεν δὲ τὸ ὄνομα αὐτῷ, Ἐνώς. Οὗτος ἤλπισεν ἐπικαλεῖσθαι τὸ ὄνομα Κυρίου τοῦ θεοῦ.

ΚΕΦ. Ε'.

1 ΑΥΤΗ ἡ βίβλος γενέσεως ἀνθρώπων, ἧ ἡμέρᾳ ἐποίησεν ὁ θεὸς τὸν Ἀδάμ· κατ' εἰκόνα θεοῦ ἐποίησεν αὐτόν, 2 ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτούς· καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς, καὶ ἐπωνόμασεν τὸ ὄνομα αὐτῶν Ἀδάμ, ἧ ἡμέρᾳ ἐποίησεν αὐτούς. 3 Ἔζησεν δὲ Ἀδὰμ διακόσια καὶ τριάκοντα ἔτη, καὶ ἐγέννησεν κατὰ τὴν εἰδέαν αὐτοῦ καὶ κατὰ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ, καὶ ἐπωνόμασεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Σήθ· 4 ἐγένοντο δὲ αἱ ἡμέραι Ἀδὰμ μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν Σὴθ, ἑπτακόσια ἔτη, καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας· 5 καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι Ἀδὰμ ἃς ἔζησεν, ἐννακόσια καὶ τριάκοντα ἔτη, καὶ ἀπέθανεν. 6 Ἔζησεν δὲ Σὴθ διακόσια καὶ πέντε ἔτη, καὶ ἐγέννησεν τὸν Ἐνώς· 7 καὶ ἔζησεν Σὴθ μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν Ἐνὼς, ἑπτακόσια ✻ ἔτη καὶ ἑπτὰ ἔτη, καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας· 8 καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι Σὴθ ἐννακόσια ✻ ἔτη· καὶ δώδεκα ἔτη·

ἔτη, καὶ ἀπέθανεν. 9 Καὶ ἔζησεν Ἐνὼς ἑκατὸν ἐνενήκοντα ἔτη, καὶ ἐγέννησεν τὸν Καϊνᾶν· 10 καὶ ἔζησεν Ἐνὼς μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν Καϊνᾶν, ἑπτακόσια ※ ἔτη καὶ δεκαπέντε ἔτη, καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας· 11 καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι Ἐνὼς ἐννακόσια καὶ πέντε ἔτη, καὶ ἀπέθανεν. 12 Καὶ ἔζησεν Καϊνᾶν ἑκατὸν ἑβδομήκοντα ἔτη, καὶ ἐγέννησεν τὸν Μαλελεήλ· 13 καὶ ἔζησεν Καϊνᾶν μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν Μαλελεήλ, ἑπτακόσια ※ ἔτη καὶ τεσσαράκοντα ἔτη, καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας· 14 καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι Καϊνᾶν ἐννακόσια ※ ἔτη καὶ δέκα ἔτη, καὶ ἀπέθανεν. 15 Καὶ ἔζησεν Μαλελεὴλ ἑκατὸν καὶ ἑξηκονταπέντε ἔτη, καὶ ἐγέννησεν τὸν Ἰάρεδ· 16 καὶ ἔζησεν Μαλελεὴλ μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν Ἰάρεδ, ἑπτακόσια καὶ τριάκοντα ἔτη, καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας· 17 καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι Μαλελεὴλ ὀκτακόσια καὶ ἐνενηκονταπέντε ἔτη, καὶ ἀπέθανεν. 18 Καὶ ἔζησεν Ἰάρεδ ἑκατὸν καὶ ἑξηκονταδύο ἔτη, καὶ ἐγέννησεν τὸν Ἐνώχ· 19 καὶ ἔζησεν Ἰάρεδ μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν Ἐνώχ, ὀκτακόσια ἔτη, καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας· 20 καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι Ἰάρεδ ἐννακόσια καὶ ἑξηκονταδύο ἔτη, καὶ ἀπέθανεν. 21 Καὶ ἔζη-

Ἰάρετ

σεν Ἐνὼχ ἑκατὸν καὶ ἑξηκονταπέντε ἔτη, καὶ ἐγέννησεν τὸν Μαθουσάλα· 22 εὐηρέστησεν δὲ Ἐνὼχ τῷ θεῷ μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν Μαθουσάλα, διακόσια ἔτη, καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας· 23 καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι Ἐνὼχ τριακόσια ἑξηκονταπέντε ἔτη· 24 καὶ εὐηρέστησεν Ἐνὼχ τῷ θεῷ, καὶ οὐχ ηὑρίσκετο, διότι μετέθηκεν αὐτὸν ὁ θεός. 25 Καὶ ἔζησεν Μαθουσάλα ἑκατὸν καὶ ὀγδοηκονταεπτὰ ἔτη, καὶ ἐγέννησεν τὸν Λάμεχ· 26 καὶ ἔζησεν Μαθουσάλα μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν Λάμεχ, ἑπτακόσια καὶ ὀγδοηκονταδύο ἔτη, καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας· 27 καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι Μαθουσάλα ἃς ἔζησεν, ἐνακόσια καὶ ἑξηκονταεννέα ἔτη, καὶ ἀπέθανεν. 28 Καὶ ἔζησεν Λάμεχ ἑκατὸν ὀγδοηκονταοκτὼ ἔτη, καὶ ἐγέννησεν υἱόν. 29 Καὶ ἐπωνόμασεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Νῶε, λέγων· οὗτος διαναπαύσει ἡμᾶς ἀπὸ τῶν ἔργων ἡμῶν, καὶ ἀπὸ τῶν λυπῶν τῶν χειρῶν ἡμῶν, καὶ ἀπὸ τῆς γῆς, ἧς κατηράσατο Κύριος ὁ θεός. 30 Καὶ ἔζησεν Λάμεχ μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν Νῶε, πεντακόσια καὶ ἑξηκονταπέντε ἔτη, καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας· 31 καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι Λάμεχ ἑπτακόσια καὶ πεντηκονταεπτὰ ἔτη, καὶ ἀπέθανεν. 32 Καὶ

ἦν

ἰῶ Νῶε ἐτῶν πεντακοσίων, καὶ ἐγέννησεν Νῶε τρεῖς υἱοὺς, τὸν Σὴμ, τὸν Χὰμ, τὸν Ἰάφεθ. Χὰφ

ΚΕΦ. ε'.

1 ΚΑΙ ἐγένετο ἡνίκα ἤρξαντο οἱ ἄνθρωποι πολλοὶ γίνεσθαι ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ θυγατέρες ἐγεννήθησαν αὐτοῖς, 2 ἰδόντες δὲ οἱ ἄγγελοι τοῦ θεοῦ τὰς θυγατέρας τῶν ἀνθρώπων, ὅτι καλαί εἰσιν, ἔλαβον ἑαυτοῖς γυναῖκας ἀπὸ πασῶν ὧν ἐξελέξαντο. 3 Καὶ εἶπεν Κύριος ὁ θεός· οὐ μὴ καταμείνῃ τὸ πνεῦμά μου ἐν τοῖς ἀνθρώποις τούτοις εἰς τὸν αἰῶνα, διὰ τὸ εἶναι αὐτοὺς σάρκας· ἔσονται δὲ αἱ ἡμέραι αὐτῶν ἑκατὸν εἴκοσι ἔτη. 4 Οἱ δὲ γίγαντες ἦσαν ἐπὶ τῆς γῆς ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις· καὶ μετ' ἐκεῖνο, ὡς ἂν εἰσεπορεύοντο οἱ υἱοὶ τοῦ θεοῦ πρὸς τὰς θυγατέρας τῶν ἀνθρώπων, καὶ ἐγεννῶσαν ἑαυτοῖς, ἐκεῖνοι ἦσαν οἱ γίγαντες οἱ ἀπ' αἰῶνος, οἱ ἄνθρωποι οἱ ὀνομαστοί. 5 Ἰδὼν δὲ Κύριος ὁ θεὸς ὅτι ἐπληθύνθησαν αἱ κακίαι τῶν ἀνθρώπων ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ πᾶς τις διανοεῖται ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ ἐπιμελῶς ἐπὶ τὸ πονηρὰ πάσας τὰς ἡμέρας, 6 καὶ ἐνεθυμήθη ὁ θεὸς ὅτι ἐποίησεν τὸν ἄνθρωπον ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ διενοήθη. 7 Καὶ εἶπεν ὁ θεός· ἀπαλείψω τὸν ἄνθρωπον ὃν ἐποίησα, ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς, ἀπὸ ἀνθρώ-

πᾶ ἕως κλίνης, καὶ ἀπὸ ἑρπετῶν ἕως τῶν πετεινῶν τῶ ἀέρος· ὅτι ἐθυμώθην ὅτι ἐποίησα αὐτούς. 8 Νῶε δὲ εὗρεν χάριν ἐναντίον Κυρίου τῶ θεῶ. 9 Αὗται δὲ αἱ γενέσεις Νῶε· Νῶε ἄνθρωπος δίκαιος, τέλειος ὢν ἐν τῇ γενέσει αὐτῦ, τῶ θεῶ εὐηρέστησεν Νῶε. 10 Ἐγέννησεν δὲ Νῶε τρεῖς υἱούς, τ Χαρ Σὴμ, τὸν Χὰμ, τὸν Ἰάφεθ. 11 Ἐφθάρη δὲ ἡ γῆ ἐναντίον τῶ θεῦ, καὶ ἐπλήσθη ἡ γῆ ἀδικίας. 12 Καὶ ἴδεν Κύριος ὁ θεὸς τὴν γῆν, καὶ ἰδοὺ κατέφθαρμένη· ὅτι κατέφθειρεν πᾶσα σὰρξ τὴν ὁδὸν αὐτῦ ἐπὶ τῆς γῆς. 13 Καὶ εἶπεν ὁ θεὸς τῶ Νῶε· καιρὸς παντὸς ἀνθρώπου ἥκει ἐναντίον μου, ὅτι ἐπλήσθη ἡ γῆ ἀδικίας ἀπ' αὐτῶν· καὶ ἰδοὺ ἐγὼ καταφθείρω αὐτοὺς καὶ τὴν γῆν. 14 Ποίησον σεαυτῷ κιβωτὸν ἐκ ξύλων τετραγώνων· νοσσιὰς ποιήσῃς τὴν κιβωτὸν, καὶ ἀσφαλτώσῃς αὐτὴν ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν τῇ ἀσφάλτῳ. 15 Καὶ οὕτως ποιήσῃς τὴν κιβωτόν· τριακοσίων πήχεων τὸ μῆκος τῆς κιβωτῦ, καὶ πεντήκοντα πήχεων τὸ πλάτος, καὶ τριάκοντα πήχεων τὸ ὕψος αὐτῆς. 16 Ἐπισυνάγων ποιήσῃς τὴν κιβωτὸν, καὶ εἰς πῆχυν συντελέσῃς αὐτὴν ἄνωθεν, τ δὲ θύραν τῆς κιβωτῦ ποιήσῃς ἐκ πλαγίων· κατάγαια διώροφα καὶ τριώροφα ποιήσῃς αὐτήν. 17 Ἐγὼ δὲ ἰδοὺ ἐπάγω τ κατακλυσμὸν,

σμὸν, ὕδωρ ὑπὸ τὸν οὐρανὸν, καταφθεῖραι πᾶσαν σάρκα, ἐν ᾗ ἐστὶν ἐν αὐτῇ πνεῦμα ζωῆς ὑποκάτω τοῦ οὐρανοῦ· καὶ ὅσα ἐὰν ᾖ ἐπὶ τῆς γῆς, τελευτήσῃ. 18 Καὶ στήσω τὴν διαθήκην μου πρός σε· εἰσελεύσῃ δὲ εἰς τὴν κιβωτὸν σὺ καὶ οἱ υἱοί σου, καὶ ἡ γυνή σου, καὶ αἱ γυναῖκες τῶν υἱῶν σου μετὰ σοῦ. 19 Καὶ ἀπὸ πάντων τῶν κτηνῶν, καὶ ἀπὸ πάντων τῶν ἑρπετῶν, καὶ ἀπὸ πάντων τῶν θηρίων, καὶ ἀπὸ πάσης σαρκὸς, δύο δύο ἀπὸ πάντων εἰσάξεις εἰς τὴν κιβωτὸν, ἵνα τρέφῃς μετὰ σεαυτοῦ· ἄρσεν καὶ θῆλυ ἔσονται. 20 Ἀπὸ πάντων τῶν ὀρνέων τῶν πετηνῶν κατὰ γένος, καὶ ἀπὸ πάντων τῶν κτηνῶν κατὰ γένος, καὶ ἀπὸ πάντων τῶν ἑρπετῶν τῶν ἑρπόντων ἐπὶ τῆς γῆς κατὰ γένος αὐτῶν, δύο δύο ἀπὸ πάντων εἰσελεύσονται πρός σε, τρέφεσθαι μετὰ σοῦ, ἄρσεν καὶ θῆλυ. 21 Σὺ δὲ λῆψῃ σεαυτῷ ἀπὸ πάντων τῶν βρωμάτων ἃ ἔδεσθε, καὶ συνάξῃς πρὸς σεαυτὸν, καὶ ἔσῃ σοὶ καὶ ἐκείνοις φαγεῖν. 22 Καὶ ἐποίησεν Νῶε πάντα ὅσα ἐνετείλατο αὐτῷ Κύριος ὁ θεὸς, οὕτως ἐποίησεν.

ΚΕΦ. Ζ'.

1 ΚΑΙ εἶπεν Κύριος ὁ θεὸς πρὸς Νῶε· εἰσελθὲ σὺ καὶ πᾶς ὁ οἶκός σου εἰς τὴν κιβωτὸν, ὅτι σὲ εἶδον δίκαιον ἐναντίον

πον μου ἐν τῇ γενεᾷ ταύτῃ. 2 Ἀπὸ δὲ τῶν κτηνῶν τῶν καθαρῶν εἰσάγαγε σεαυτῷ ἑπτὰ ἑπτά, ἄρσεν καὶ θῆλυ· ἀπὸ δὲ τῶν κτηνῶν τῶν μὴ καθαρῶν δύο δύο, ἄρσεν καὶ θῆλυ. 3 Καὶ ἀπὸ τῶν πετεινῶν τοῦ οὐρανοῦ τῶν καθαρῶν ἑπτὰ ἑπτά, ἄρσεν καὶ θῆλυ· καὶ ἀπὸ πάντων τῶν πετεινῶν τῶν μὴ καθαρῶν δύο δύο, ἄρσεν καὶ θῆλυ, διαθρέψαι σπέρμα ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν. 4 Ἔτι γὰρ ἡμερῶν ἑπτὰ, ἐγὼ ἐπάγω ὑετὸν ἐπὶ τὴν γῆν τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας, καὶ ἐξαλείψω πᾶν τὸ ἀνάστημα ὃ ἐποίησα, ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς. 5 Καὶ ἐποίησεν Νῶε πάντα ὅσα ἐνετείλατο αὐτῷ Κύριος ὁ θεός. 6 Νῶε δὲ υἱῶν ἐτῶν ἑξακοσίων, καὶ ὁ κατακλυσμὸς ὕδωρ ἐπὶ τῆς γῆς. 7 Εἰσῆλθεν δὲ Νῶε καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ αἱ γυναῖκες τῶν υἱῶν αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ εἰς τὴν κιβωτὸν, διὰ τὸ ὕδωρ τοῦ κατακλυσμοῦ. 8 [Καὶ ἀπὸ τῶν πετεινῶν], καὶ ἀπὸ τῶν κτηνῶν τῶν καθαρῶν, καὶ ἀπὸ τῶν κτηνῶν τῶν μὴ καθαρῶν, ※ καὶ ἀπὸ τῶν πετεινῶν", καὶ ἀπὸ πάντων τῶν ἑρπετῶν τῶν ἐπὶ τῆς γῆς 9 δύο δύο εἰσῆλθον πρὸς Νῶε εἰς τὴν κιβωτὸν, ἄρσεν καὶ θῆλυ, καθὰ ἐνετείλατο αὐτῷ ὁ θεός. 10 Καὶ ἐγένετο μετὰ τὰς ἑπτὰ ἡμέρας, καὶ τὸ ὕδωρ τοῦ κατακλυσμοῦ ἐγένετο ἐπὶ τῆς γῆς.

11 Ἐν

11 Ἐν τῷ ἑξακοσιοστῷ ἔτει ἐν τῇ ζωῇ Νῶε, τοῦ δευτέρου μηνὸς, ἑβδόμῃ καὶ εἰκάδι τοῦ μηνὸς, τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἐρράγησαν πᾶσαι αἱ πηγαὶ τῆς ἀβύσσου, καὶ οἱ καταράκται τοῦ οὐρανοῦ ἠνεῴχθησαν· 12 καὶ ἐγένετο ὁ ὑετὸς ἐπὶ τῆς γῆς τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας. 13 Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ εἰσῆλθεν Νῶε, Σὴμ, Χὰμ, Ἰάφεθ, υἱοὶ Νῶε, καὶ ἡ γυνὴ Νῶε, καὶ αἱ τρεῖς γυναῖκες τῶν υἱῶν αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ εἰς τὴν κιβωτόν· 14 καὶ πάντα τὰ θηρία κατὰ γένος, καὶ πάντα τὰ κτήνη κατὰ γένος, καὶ πᾶν ἑρπετὸν κινούμενον ἐπὶ τῆς γῆς κατὰ γένος, καὶ πᾶν πετεινὸν κατὰ γένος αὐτῶν· 15 εἰσῆλθον πρὸς Νῶε εἰς τὴν κιβωτὸν, δύο δύο, ἄρσεν καὶ θῆλυ, ἀπὸ πάσης σαρκὸς ἐν ᾧ ἐστιν πνεῦμα ζωῆς· 16 καὶ τὰ εἰσπορευόμενα ἄρσεν καὶ θῆλυ ἀπὸ πάσης σαρκὸς εἰσῆλθεν, καθὰ ἐνετείλατο ὁ θεὸς τῷ Νῶε· καὶ ἔκλεισεν Κύριος ὁ θεὸς τὴν κιβωτὸν ἔξωθεν αὐτοῦ. 17 Καὶ ἐγένετο ὁ κατακλυσμὸς ἐπὶ τῆς γῆς τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας [ἐπὶ τῆς γῆς], καὶ ἐπληθύνθη τὸ ὕδωρ, καὶ ἐπῆρεν τὴν κιβωτὸν, καὶ ὑψώθη ἀπὸ τῆς γῆς· 18 καὶ ἐπεκράτει τὸ ὕδωρ, καὶ ἐπληθύνετο σφόδρα ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἐπεφέρετο ἡ κιβωτὸς ἐπάνω τοῦ ὕδατος. 19 Τὸ δὲ ὕδωρ ἐπεκράτει σφόδρα σφοδρῶς ἐπὶ

τῆς γῆς, καὶ ἐπεκάλυψεν πάντα τὰ ὄρη τὰ ὑψηλά, ἃ ἦν ὑποκάτω τοῦ οὐρανοῦ· 20 δεκαπέντε πήχεις ἐπάνω ὑψώθη τὸ ὕδωρ, καὶ ἐπεκάλυψεν πάντα τὰ ὄρη τὰ ὑψηλά. 21 Καὶ ἀπέθανεν πᾶσα σὰρξ κινουμένη ἐπὶ τῆς γῆς, τῶν πετεινῶν καὶ τῶν κτηνῶν καὶ τῶν θηρίων, καὶ πᾶν ἑρπετὸν κινούμενον ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ πᾶς ἄνθρωπος· 22 καὶ πάντα ὅσα ἔχει πνοὴν ζωῆς, καὶ πᾶς ὃς ἦν ἐπὶ τῆς ξηρᾶς, ἀπέθανεν. 23 Καὶ ἐξήλειψεν πᾶν τὸ ἀνάστημα, ὃ ἦν ἐπὶ προσώπου [πάσης] τῆς γῆς, ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους καὶ ἑρπετοῦ καὶ τῶν πετεινῶν τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐξηλείφθησαν ἀπὸ τῆς γῆς· καὶ κατελείφθη μόνος Νῶε, καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ἐν τῇ κιβωτῷ. 24 Καὶ ὑψώθη τὸ ὕδωρ ἐπὶ τῆς γῆς ἡμέρας ἑκατὸν πεντήκοντα.

ΚΕΦ. Η'.

1 ΚΑΙ ἐμνήσθη ὁ θεὸς τοῦ Νῶε, καὶ πάντων τῶν θηρίων, καὶ πάντων τῶν κτηνῶν, καὶ πάντων τῶν πετεινῶν, καὶ πάντων τῶν ἑρπετῶν, ὅσα ἦν μετ' αὐτοῦ ἐν τῇ κιβωτῷ· καὶ ἐπήγαγεν ὁ θεὸς πνεῦμα ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἐκόπασεν τὸ ὕδωρ. 2 Καὶ ἐπεκαλύφθησαν αἱ πηγαὶ τῆς ἀβύσσου, καὶ οἱ καταράκται τοῦ οὐρανοῦ, καὶ συνεσχέθη ὁ ὑετὸς ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ· ἀπεκαλύφθησαν

3 καὶ

3 καὶ ἐνεδίδου τὸ ὕδωρ πορευόμενον ἀπὸ τῆς γῆς· ἐνεδίδου τὸ ὕδωρ καὶ ἠλαττονῦτο μετὰ πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν ἡμέρας. 4 Καὶ ἐκάθισεν ἡ κιβωτὸς ἐν μηνὶ τῷ ἑβδόμῳ, ἑβδόμῃ καὶ εἰκάδι τοῦ μηνός, ἐπὶ τὰ ὄρη τὰ Ἀραράτ. 5 Τὸ δὲ ὕδωρ πορευόμενον ἠλαττονῦτο ἕως τοῦ δεκάτου μηνός· ἐν δὲ τῷ δεκάτῳ μηνὶ, τῇ πρώτῃ τοῦ μηνὸς, ὤφθησαν αἱ κεφαλαὶ τῶν ὀρέων. 6 Καὶ ἐγένετο μετὰ τεσσαράκοντα ἡμέρας ἠνέῳξεν Νῶε τὴν θυρίδα τῆς κιβωτοῦ ἣν ἐποίησεν, καὶ ἀπέστειλεν τὸν κόρακα, [τοῦ ἰδεῖν εἰ κεκόπακεν τὸ ὕδωρ]· 7 καὶ ἐξελθὼν, οὐχ ὑπέστρεψεν ἕως τοῦ ξηρανθῆναι τὸ ὕδωρ ἀπὸ τῆς γῆς. 8 Καὶ ἀπέστειλεν τὴν περιστερὰν ὀπίσω αὐτῦ, ἰδεῖν εἰ κεκόπακεν τὸ ὕδωρ ἀπὸ τῆς γῆς· 9 καὶ οὐχ εὑροῦσα ἡ περιστερὰ ἀνάπαυσιν τοῖς ποσὶν αὐτῆς, ἀνέστρεψεν πρὸς αὐτὸν εἰς τὴν κιβωτὸν, ὅτι ὕδωρ ἦν ἐπὶ παντὶ προσώπῳ πάσης τῆς γῆς. Καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα αὐτῦ, ἔλαβεν αὐτὴν, καὶ εἰσήγαγεν αὐτὴν πρὸς ἑαυτὸν εἰς τὴν κιβωτόν. 10 Καὶ ὑπισχνῶν ἔτι ἡμέρας ἑπτὰ ἑτέρας, πάλιν ἐξαπέστειλεν τὴν περιστερὰν ἐκ τῆς κιβωτῦ· 11 καὶ ἀνέστρεψεν πρὸς αὐτὸν ἡ περιστερὰ τὸ πρὸς ἑσπέραν, καὶ εἶχεν φύλλον ἐλαίας κάρφος ἐν τῷ στόματι αὐτῆς· καὶ ἔγνω Νῶε ὅτι κεκόπακεν τὸ ὕ-

ἐνδεκάτῳ

δωρ

δωρ ἀπὸ τ γῆς. 12 Καὶ ἐπισχὼν ἔτι ἡμέρας ἑπτὰ ἑτέρας, πάλιν ἐξαπέστειλεν τὴν περιστεράν, καὶ ἠ προσέθετο τ ἐπιστρέψαι πρὸς αὐτὸν ἔτι. 13 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἑνὶ καὶ ἑξακοσιοστῷ ἔτει ἐν τῇ ζωῇ τ Νῶε, τ μιοῦς τ πρώτου, μιᾷ τ μιοῦς ἐξέλειπεν τὸ ὕδωρ ἀπὸ τ γῆς· καὶ ἀπεκάλυψεν Νῶε τὸν τέγα τ κιβωτ, καὶ ἴδεν ὅτι ἐξέλειπεν τὸ ὕδωρ ἀπὸ προσώπου τ γῆς. 14 Ἐν δὲ τῷ μιῷ τῷ δευτέρῳ, ἑβδόμῃ καὶ εἰκάδι τ μιοῦς ἐξηράνθη ἡ γῆ. 15 Καὶ εἶπεν Κύριος ὁ θεὸς τῷ Νῶε, λέγων· 16 ἔξελθε ἐκ τ κιβωτ σὺ, καὶ ἡ γυνή σου, καὶ οἱ υἱοί σου, καὶ αἱ γυναῖκες τῶν υἱῶν σου μετὰ σοῦ, 17 καὶ πάντα τὰ θηρία ὅσα ἐστὶν μετὰ σοῦ, καὶ πᾶσα σὰρξ ἀπὸ πετεινῶν ἕως κτηνῶν, καὶ πᾶν ἑρπετὸν κινούμενον ἐπὶ τ γῆς ἐξάγαγε μετὰ σοῦ· καὶ αὐξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε ἐπὶ τ γῆς, καὶ πληρώσατε τὴν γῆν. 18 Καὶ ἐξῆλθεν Νῶε, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ αἱ γυναῖκες τῶν υἱῶν αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ· 19 καὶ πάντα τὰ θηρία, καὶ πάντα τὰ κτήνη, καὶ πᾶν πετεινὸν, καὶ πᾶν ἑρπετὸν κινούμενον ἐπὶ τ γῆς κατ' γένος αὐτῶν, ἐξῆλθοσαν ἐκ τ κιβωτ. 20 Καὶ ᾠκοδόμησεν Νῶε θεῷ θυσιαστήριον τῷ Κυρίῳ· καὶ ἔλαβεν ἀπὸ πάντων τῶν κτηνῶν τῶν καθαρῶν καὶ ἀπὸ πάντων τῶν

πετεινῶν

πετεινῶν τῶν καθαρῶν, καὶ ἀνήνεγκεν ὁλοκαρπώσιν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. 21 Καὶ ὠσφράνθη Κύριος ὁ θεὸς ὀσμὴν εὐωδίας, καὶ εἶπεν Κύριος ὁ θεὸς διανοηθείς· οὐ προσθήσω ἔτι τοῦ καταράσασθαι τὴν γῆν διὰ τὰ ἔργα τῶν ἀνθρώπων, ὅτι ἔγκειται ἡ διάνοια τοῦ ἀνθρώπου ἐπιμελῶς ἐπὶ τὰ πονηρὰ ἐκ νεότητος αὐτοῦ· οὐ προσθήσω οὖν ἔτι πατάξαι πᾶσαν σάρκα ζῶσαν, καθὼς ἐποίησα. 22 Πάσας τὰς ἡμέρας τῆς γῆς σπέρμα καὶ θερισμός, ψῦχος καὶ καῦμα, θέρος καὶ ἔαρ, ἡμέραν καὶ νύκτα οὐ καταπαύσουσιν.

ΚΕΦ. Θ'.

1 ΚΑΙ εὐλόγησεν ὁ θεὸς τὸν Νῶε καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· αὐξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε, καὶ πληρώσατε τὴν γῆν, καὶ κατακυριεύσατε αὐτῆς. 2 Καὶ ὁ τρόμος ὑμῶν καὶ ὁ φόβος ἔσαι ἐπὶ πᾶσιν τοῖς θηρίοις τῆς γῆς, καὶ ἐπὶ πάντα τὰ ὄρνεα τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐπὶ πάντα τὰ κινήματα ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς ἰχθύας τῆς θαλάσσης· ὑπὸ χεῖρας ὑμῖν δέδωκα. 3 Καὶ πᾶν ἑρπετόν, ὃ ἐστιν ζῶν, ὑμῖν ἔσαι εἰς βρῶσιν· ὡς λάχανα χόρτου ἔδωκα ὑμῖν τὰ πάντα. 4 Πλὴν κρέας ἐν αἵματι ψυχῆς οὐ φάγεσθε. 5 Καὶ γὰρ τὸ ὑμέτερον

τερον αἷμα τ̃ ψυχῶν ὑμῶν ἐκζητήσω, ἐκ χειρὸς πάντων τῶν θηρίων ἐκζητήσω αὐτό· καὶ ἐκ χειρὸς ἀνθρώπου, ✻ καὶ ἐκ χειρὸς ἀνδρὸς ἀδελφοῦ ✻ αὐτ̃ ἐκζητήσω τὴν ψυχὴν τ̃ ἀνθρώπου. 6 Ὁ ἐκχέων αἷμα ἀνθρώπου, ἀντὶ τ̃ αἵματος αἷμα αὐτοῦ ἐκχυθήσε]· ὅτι ἐν εἰκόνι θεοῦ ἐποίησα τ̃ ἄνθρωπον. 7 Ὑμεῖς δὲ αὐξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε, καὶ πληρώσατε τὴν γῆν, καὶ πληθύνεσθε ἐπὶ τ̃ς γ̃ς. 8 Καὶ εἶπεν ὁ θεὸς τῷ Νῶε καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτ̃ μετ' αὐτ̃, λέγων· 9 ἐγὼ ἰδοὺ ἀνίστημι τὴν διαθήκην μου ὑμῖν, καὶ τῷ σπέρματι ὑμῶν μεθ' ὑμᾶς, 10 καὶ πάσῃ ψυχῇ ζώσῃ μεθ' ὑμῶν ἀπὸ ὀρνέων καὶ ἀπὸ κτηνῶν, καὶ πᾶσι τοῖς θηρίοις τ̃ς γ̃ς ὅσα μεθ' ὑμῶν ἀπὸ πάντων τ̃ ἐξελθόντων ἐκ τ̃ κιβωτ̃, 11 καὶ στήσω τὴν διαθήκην μου πρὸς ὑμᾶς· καὶ οὐκ ἀποθανεῖται πᾶσα σὰρξ ἔτι ἀπὸ τ̃ ὕδατος τ̃ κατακλυσμ̃, καὶ οὐκ ἔσται ἔτι κατακλυσμὸς ὕδατος, τ̃ καταφθεῖραι πᾶσαν τὴν γῆν. 12 Καὶ εἶπεν Κύριος ὁ θεὸς πρὸς Νῶε· τ̃το τὸ σημεῖον τ̃ς διαθήκης, ὃ ἐγὼ δίδωμι ἀνὰ μέσον ἐμ̃ καὶ ὑμῶν, καὶ ἀνὰ μέσον πάσης ψυχ̃ς ζώσης ἥ ἐστιν μεθ' ὑμῶν, εἰς γενεὰς αἰωνίους· 13 τὸ τόξον μου τίθημι ἐν τῇ νεφέλῃ, καὶ ἔσται εἰς σημεῖον διαθήκης ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ τ̃ς γ̃ς. 14 Καὶ

ἔσται

ἔσαι ὁ τῷ σωνεφεῖν με νεφέλας ὀπὶ τὼ γῶ, ὀφθήσεται τὸ τόξον μȣ ὁ τῇ νεφέλῃ· 15 καὶ μνηθήσομαι τῆς ἀθήκης μȣ, ἥ ἐστιν ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ ὑμῶν, καὶ ἀνὰ μέσον πάσης ψυχῆς ζώσης ἐν πάσῃ σαρκὶ, καὶ ȣκ ἔσαι ἔτι τὸ ὕδωρ εἰς κατακλυσμὸν, ὥστε ἐξαλεῖψαι πᾶσαν σάρκα· 16 καὶ ἔσαι τὸ τόξον μȣ ἐν τῇ νεφέλῃ, καὶ ὄψομαι τῦ μνηθῆναι ἀθήκην αἰώνιον ἀνὰ μέσον ἐμȣ, καὶ ἀνὰ μέσον πάσης ψυχῆς ζώσης ἐν πάσῃ σαρκὶ, ἥ ἐστιν ὀπὶ τῆς γῆς. 17 Καὶ εἶπεν ὁ θεὸς τῷ Νῶε· τῦτο τὸ σημεῖον τῆς ἀθήκης, ἧς διεθέμην ἀνὰ μέσον ἐμȣ καὶ ἀνὰ μέσον πάσης σαρκός, ἥ ἐστιν ὀπὶ τ γῆς. 18 Ἦσαν δὲ οἱ ὑοὶ Νῶε οἱ ἐξελθόντες ȣκ τῆς κιβωτȣ, Σὴμ, Χὰμ, Ἰάφεθ· Χὰμ δὲ ἰῶ πατὴρ Χαναάν. 19 Τρεῖς ὗτοί εἰσιν οἱ ὑοὶ Νῶε· ἀπὸ τȣτων διεσπάρησαν ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν. 20 Καὶ ἤρξατο Νῶε ἄνθρωπος γεωργὸς γῆς, καὶ ἐφύτȣσεν ἀμπελῶνα· 21 καὶ ἔπιεν ȣκ ἔ οἴνȣ, καὶ ἐμεθύσθη, καὶ ἐγυμνώθη ὁ τῷ οἴκῳ αὐτȣ. 22 Καὶ εἶδεν Χὰμ ὁ πατὴρ Χαναὰν τὰ γύμνωσιν τȣ πατρὸς αὐτȣ, καὶ ἐξελθὼν ἀνήγγειλεν τοῖς δυσὶν ἀδελφοῖς αὐτȣ ἔξω. 23 Καὶ λαβόντες Σὴμ καὶ Ἰάφεθ τὸ ἱμάτιον, ἐπέθηκαν ὀπὶ τὰ δύο νῶτα αὐτῶν, καὶ ἐπορεύθησαν ὀπισθο-

φα-

ὀθοφανῶς, καὶ συνεκάλυψαν τὰ γύμνωσιν τοῦ πατρὸς αὐτῶν· καὶ τὸ πρόσωπον αὐτῶν ὀπισθοφανὲς, καὶ τὰ γύμνωσιν τοῦ πατρὸς αὐτῶν οὐκ εἶδον. 24 Ἐξύπνησεν δὲ Νῶε ἀπὸ τοῦ οἴνου, καὶ ἔγνω ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ νεώτερος. 25 Καὶ εἶπεν· ὀπικατάρατος Χαναάν· παῖς οἰκέτης ἔσῃ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ. 26 Καὶ εἶπεν· εὐλογητὸς Κύριος ὁ θεὸς τοῦ Σήμ, καὶ ἔσῃ Χαναὰν παῖς αὐτοῦ. 27 Πλατύναι ὁ θεὸς τῷ Ἰάφεθ, καὶ κατοικησάτω ἐν τοῖς οἴκοις τοῦ Σήμ, καὶ γενηθήτω Χαναὰν παῖς αὐτῶν. 28 Ἔζησεν δὲ Νῶε μετὰ τὸν κατακλυσμὸν τριακόσια πεντήκοντα ἔτη· 29 καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι Νῶε ἐνακόσια πεντήκοντα ἔτη, καὶ ἀπέθανεν.

ΚΕΦ. Ι.

1 Αὗται δὲ αἱ γενέσεις τῶν υἱῶν Νῶε, Σήμ, Χάμ, Ἰάφεθ· καὶ ἐγεννήθησαν αὐτοῖς υἱοὶ μετὰ τὸν κατακλυσμόν.
2 Υἱοὶ Ἰάφεθ· Γαμέρ, καὶ Μαγὼγ, καὶ Μαδαὶ, καὶ Ἰάουαν, καὶ Ἐλισά, καὶ Θοβὲλ, καὶ Μοσὸχ, καὶ Θείρας. 3 Καὶ υἱοὶ Γαμέρ· Ἀσχανάζ, καὶ Ριφὰθ, καὶ Θεργαμά. 4 Καὶ υἱοὶ Ἰάουαν· Ἐλισά, καὶ Θάρσις, Κίτιοι, Ῥόδιοι. 5 Ἐκ τούτων ἀφωρίσθησαν νῆσοι τῶν ἐθνῶν ἐν τῇ

γῇ

γῇ αὐτῶν, ἕκαστος κατὰ γλῶσσαν, ἐν ταῖς φυλαῖς αὐτῶν, καὶ ἐν τοῖς ἔθνεσιν αὐτῶν. 6 Υἱοὶ δὲ Χάμ· Χὼς, καὶ Μεσραΐν, Φὼδ, καὶ Χαναάν. 7 Υἱοὶ δὲ Χὼς· Σαβὰ, καὶ Εὐϊλὰ, καὶ Σαβαθὰ, καὶ Ῥεγχμὰ, καὶ Σαβαθακά. Υἱοὶ δὲ Ῥεγχμά· Σαβακαθά Σαβὰ, καὶ Δαδάν. 8 Χὼς δὲ ἐγέννησεν τὸν Νεβρώδ· οὗτος ἤρξατο εἶναι γίγας ἐπὶ τῆς γῆς· 9 οὗτος ἦν γίγας κυνηγὸς ἐναντίον Κυρίου τοῦ θεοῦ. Διὰ τοῦτο ἐροῦσιν· ὡς Νεβρὼδ γίγας κυνηγὸς ἐναντίον Κυρίου. 10 Καὶ ἐγένετο ἀρχὴ τῆς βασιλείας αὐτοῦ Βαβυλὼν, καὶ Ὀρὲχ, καὶ Ἀρχάδ, καὶ Χαλάννη, ἐν τῇ γῇ Σενναάρ. 11 Ἐκ τῆς γῆς ἐκείνης ἐξῆλθεν Ἀσσὺρ· καὶ ᾠκοδόμησεν τὴν Νινευὴ, καὶ τὴν Ῥοωβὼς πόλιν, καὶ Χαλάχ, 12 καὶ τὴν Δασὲμ ἀνὰ μέσον Νινευὴ καὶ ἀνὰ μέσον Χαλάχ· αὕτη ἡ πόλις ἡ μεγάλη. 13 Καὶ Μεσραὶν ἐγέννησεν τοὺς Λουδιεὶμ, καὶ τοὺς Νεφθαλιεὶμ, καὶ τοὺς Ἀνεμεπεὶμ, καὶ τοὺς Λαβιεὶμ, καὶ τοὺς Πατροσωνιεὶμ, 14 καὶ τοὺς Χασμωνιεὶμ, ὅθεν ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν Φυλιστιεὶμ, καὶ τοὺς Χαφθορεὶμ. 15 Χαναὰν δὲ ἐγέννησεν τὸν Σιδῶνα πρωτότοκον, 16 καὶ τὸν Χετταῖον, καὶ τὸν Ἰεβουσαῖον, καὶ τὸν Ἀμορραῖον, καὶ τὸν Γεργεσαῖον, καὶ τὸν Εὐαῖον, καὶ τὸν Ἀρκαῖον. 17 καὶ τὸν Ἀσενναῖον, καὶ τὸν Ἀραδίον, καὶ

τὸν

τ̃ Σαμαραῖον, καὶ τ̃ Ἀμαθί. 18 Καὶ μετὰ τ̃τ-
το διεσπάρησαν αἱ φυλαὶ τ̃ Χαναναίων· 19 καὶ
ἐγένοντο τὰ ὅρια Χαναναίων ἀπὸ Σιδῶνος ἕως
ἐλθεῖν εἰς Γεραρὰ καὶ Γαζὰν, ἕως ἐλθεῖν ἕως
Σοδόμων καὶ Γομόρρας, Ἀδαμὰ καὶ Σεβωὶμ, ἕως
Δασὰ Λασά. 20 Οὗτοι υἱοὶ Χὰμ ἐν ταῖς φυλαῖς
αὐτῶν, κατὰ γλώσσας αὐτῶν, ἐν ταῖς χώραις
αὐτ̃ν, καὶ ἐν τοῖς ἔθνεσιν αὐτ̃ν. 21 Καὶ τῷ
Σὴμ ἐγενήθη καὶ αὐτῷ πατρὶ πάντων τῶν υἱῶν
Ἔβερ, ἀδελφῷ Ἰάφεθ τ̃ μείζον@. 22 Υἱοὶ
Σήμ· Αἰλὰμ, καὶ Ἀσσὺρ, καὶ Ἀρφαξὰδ,
Ἀραμιὼν καὶ Λοὺδ, καὶ Ἀρὰμ. 23 Καὶ υἱοὶ Ἀρὰμ·
Ὡς Ὼζ, καὶ Οὺλ, καὶ Γαθὲρ, καὶ Μοσόχ. 24 Καὶ
Ἀρφαξὰδ ἐγέννησεν Καϊνᾶμ· καὶ Καϊνᾶμ ἐγέν-
νησεν τὸν Σαλά· Σαλὰ δὲ ἐγέννησεν τ̃ Ἔβερ.
25 Καὶ τῷ Ἔβερ ἐγεννήθησαν δύο υἱοί· ὄνομα
Φαλὲκ τῷ ἑνὶ Φαλὲγ, ὅτι ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ διεμερίσθη
ἡ γῆ· καὶ ὄνομα τῷ ἀδελφῷ αὐτ̃, Ἰεκτάν.
26 Ἰεκτὰν δὲ ἐγέννησεν τ̃ Ἐλμωδὰδ, καὶ τὸν
Σαλὲφ, καὶ τ̃ Ἀσαρμὼθ, καὶ Ἰαρὰδ, καὶ
Ὁδορρὰ, καὶ Αἰζὴλ, καὶ Δεκλὰ, 27 καὶ Εὐὰλ,
καὶ Ἀβιμαὴλ, καὶ Σαβεὺ, 28 καὶ Οὐφεὶρ,
καὶ Εὐειλὰ, καὶ Ἰωβάβ. 29 Πάντες τ̃τοι υἱοὶ
Ἰεκτάν. 30 Καὶ ἐγένετο ἡ κατοίκησις αὐτ̃ν
ἀπὸ Μασσὴ ἕως ἐλθεῖν εἰς Σωφηρὰ, ὄρος ἀνα-
τολῶν.

τολῶν. 31 Οὗτοι οἱ υἱοὶ Σὴμ, ἐν ταῖς φυλαῖς Σὴθ
αὐτῶν, κατὰ γλώσσας αὐτῶν, ἐν ταῖς χώραις
αὐτῶν, καὶ ἐν τοῖς ἔθνεσιν αὐτῶν. 32 Αὗται
αἱ φυλαὶ υἱῶν Νῶε κατὰ γενέσεις αὐτῶν, κατὰ
τὰ ἔθνη αὐτῶν· ἀπὸ τούτων διεσπάρησαν νῆσοι τῶν
ἐθνῶν ἐπὶ τῆς γῆς μετὰ τὸν κατακλυσμόν.

ΚΕΦ. ΙΑ'.

1 ΚΑΙ ἦν πᾶσα ἡ γῆ χεῖλος ἕν, καὶ φω-
νὴ μία πᾶσιν. 2 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ
κινῆσαι αὐτοὺς ἀπὸ ἀνατολῶν, εὗρον
πεδίον ἐν γῇ Σενναὰρ, καὶ κατῴκησαν ἐκεῖ.
3 Καὶ εἶπεν ἄνθρωπος τῷ πλησίον αὐτοῦ· δεῦτε
πλινθεύσωμεν πλίνθους, καὶ ὀπτήσωμεν αὐτὰς
πυρί· καὶ ἐγένετο αὐτοῖς ἡ πλίνθος εἰς λίθον,
καὶ ἄσφαλτος ἦν αὐτοῖς ὁ πηλός. 4 Καὶ εἶ-
παν· δεῦτε οἰκοδομήσωμεν ἑαυτοῖς πόλιν καὶ πύρ-
γον, οὗ ἡ κεφαλὴ ἔσται ἕως τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ποιή-
σωμεν ἑαυτῶν ὄνομα, πρὸ τοῦ διασπαρῆναι ἐπὶ
προσώπου πάσης τῆς γῆς. 5 Καὶ κατέβη Κύ-
ριος ἰδεῖν τὴν πόλιν καὶ τὸν πύργον, ὃν ᾠκοδό-
μησαν οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων. 6 Καὶ εἶπεν Κύριος·
ἰδοὺ γένος ἕν, καὶ χεῖλος ἓν πάντων, καὶ τοῦτο
ἤρξαντο ποιῆσαι· καὶ νῦν οὐκ ἐκλείψει ἐξ αὐ-
τῶν πάντα, ὅσα ἂν ἐπιθῶνται ποιῆσαι. 7 Δεῦ-

τε, καὶ καταβάντες συγχέωμεν ἐκεῖ αὐτῶν τ̄ γλῶσσαν, ἵνα μὴ ἀκούσωσιν ἕκαστος τ̄ὸ φωνὴν τ̄οῦ πλησίον. 8 Καὶ διέσπειρεν αὐτοὺς Κύριος ἐκεῖθεν ὅπ̄ι πρόσωπον πάσης τ̄ῆς γ̄ῆς· καὶ ἐπαύσαντο οἰκοδομοῦντες τ̄ὴν πόλιν καὶ τ̄ὸν πύργον.

αὐτ̄ῷ 9 Διὰ τ̄οῦτο ἐκλήθη τ̄ὸ ὄνομα αὐτ̄ῆς, Σύγχυσις· ὅτι ἐκεῖ συνέχεεν Κύριος τὰ χείλη πάσης τ̄ῆς γ̄ῆς, καὶ ἐκεῖθεν διέσπειρεν αὐτοὺς Κύριος [ὁ θεὸς] ὅπ̄ι πρόσωπον πάσης τ̄ῆς γ̄ῆς. 10 Καὶ αὗται αἱ γενέσεις Σήμ· Σὴμ υἱὸς ἐτ̄ῶν ἑκατόν, ὅτε ἐγέννησεν τ̄ὸν Ἀρφαξάδ, δ̄ευτέρου ἔτ̄ους μ̄ε̄τ̄ὰ τ̄ὸν κατακλυσμόν· 11 καὶ ἔζησεν Σὴμ μετὰ τ̄ὸ γεννῆσαι αὐτ̄ὸν τ̄ὸν Ἀρφαξάδ, πεντακόσια ἔτη, καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας, ÷ καὶ ἀπέθανεν". 12 Καὶ ἔζησεν Ἀρφαξὰδ ἑκατὸν τ̄εσσαρακονταπέντε ἔτη, καὶ ἐγέννησεν τ̄ὸν Καϊνᾶν· 13 καὶ ἔζησεν Ἀρφαξὰδ μετὰ τ̄ὸ γεννῆσαι αὐτ̄ὸν τ̄ὸν Καϊνᾶν, ἔτη τ̄ετρακόσια τ̄εσσαράκοντα, καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας, ÷ καὶ ἀπέθανεν. Καὶ ÷ ἔζησεν Καϊνᾶν ἑκατὸν τ̄εσσάρακοντα ἔτη, καὶ ἐγέν- ÷ νησεν τ̄ὸν Σαλά· καὶ ἔζησεν Καϊνᾶν μ̄ε̄τ̄ὰ τ̄ὸ γεννῆ- ÷ σαι αὐτ̄ὸν τ̄ὸν Σαλά, ἔτη τ̄εσσακόσια τ̄εσσάρακοντα, ÷ καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας, καὶ ἀπέθα- ÷ νεν". 14 Καὶ ἔζησεν Σαλὰ ἑκατὸν τ̄εσσάρακονταἔτη, καὶ ἐγέννησεν τ̄ὸν Ἔβερ· 15 καὶ ἔζησεν

Σαλὰ

Σαλὰ μὴ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν Ἔβερ, τετρακόσια τριάκοντα ἔτη, καὶ ἐγέννησεν υἱὸς καὶ θυγατέρας, καὶ ἀπέθανεν. 16 Καὶ ἔζησεν Ἔβερ ἑκατὸν τριακοντατέσσαρα ἔτη, καὶ ἐγέννησεν τὸν Φαλέγ· 17 καὶ ἔζησεν Ἔβερ μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν Φαλέγ, ἔτη τετρακόσια ἑβδομήκοντα, καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας, καὶ ἀπέθανεν. 18 Καὶ ἔζησεν Φαλὲγ ἑκατὸν τριάκοντα ἔτη, καὶ ἐγέννησεν τὸν Ῥαγαῦ· 19 καὶ ἔζησεν Φαλὲγ μὴ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν Ῥαγαῦ, διακόσια ἐννέα ἔτη, καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας, καὶ ἀπέθανεν. 20 Καὶ ἔζησεν Ῥαγαῦ ἑκατὸν τριάκοντα δύο ἔτη, καὶ ἐγέννησεν τὸν Σερούχ· 21 καὶ ἔζησεν Ῥαγαῦ μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν Σερούχ, διακόσια ἑπτὰ ἔτη, καὶ ἐγέννησεν υἱὸς καὶ θυγατέρας, καὶ ἀπέθανεν. 22 Καὶ ἔζησεν Σερούχ ἑκατὸν τριάκοντα ἔτη, καὶ ἐγέννησεν τὸν Ναχώρ· 23 καὶ ἔζησεν Σερούχ μὴ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν Ναχώρ, ἔτη διακόσια, καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας, καὶ ἀπέθανεν. 24 Καὶ ἔζησεν Ναχὼρ ἔτη ἑβδομηκονταεννέα, καὶ ἐγέννησεν τὸν Θάρα· 25 καὶ ἔζησεν Ναχὼρ μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν Θάρα, ἔτη ἑκατὸν εἰκοσιεννέα, καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας, καὶ ἀπέθανεν. 26 Καὶ ἔζησεν Θάρα ἑβδομήκοντα ἔτη,

καὶ ἐγέννησεν τ̃ Ἄβραμ, καὶ τ̃ Ναχὼρ, καὶ
τὸν Ἀρράν. 27 Αὗται δὲ αἱ γενέσεις Θάρα·
Θάρα δὲ ἐγέννησεν τ̃ Ἄβραμ, καὶ τὸν Ναχὼρ,
καὶ τὸν Ἀρράν· καὶ Ἀρρὰν ἐγέννησεν τὸν Λώτ.
28 Καὶ ἀπέθανεν Ἀρρὰν ἐνώπιον Θάρα τ̃ πα-
τρὸς αὐτ̃ ἐν τῇ γῇ ᾗ ἐγενήθη, ἐν τῇ χώρᾳ τ̃ῦ
ἔλαβον Χαλδαίων. 29 Καὶ ἔλαβεν Ἄβραμ καὶ Ναχὼρ
ἑαυτοῖς γυναῖκας· ὄνομα τῇ γυναικὶ Ἄβραμ,
Σάρα· καὶ ὄνομα τῇ γυναικὶ Ναχὼρ, Μελχά,
θυγάτηρ Ἀρρὰν, καὶ πατὴρ Μελχά, καὶ πατὴρ
Ἰεχά. 30 Καὶ ἦ Σάρα στεῖρα, καὶ ὐκ ἐτεκνο-
ποίει. 31 Καὶ ἔλαβεν Θάρα τὸν Ἄβραμ τὸν
υἱὸν αὐτ̃, καὶ τὸν Λὼτ υἱὸν Ἀρρὰν, υἱὸν τ̃
υἱ̃ αὐτ̃, καὶ τὴν Σάραν τὴν νύμφην αὐτ̃,
γυναῖκα Ἄβραμ τ̃ υἱοῦ αὐτ̃, καὶ ἐξήγαγεν
αὐτὰς ἐκ τῆς χώρας τῶν Χαλδαίων, πορευθῆ-
ἦλθεν ναι εἰς τὴν γῆν Χαναάν· καὶ ἦλθον ἕως Χαρρὰν,
κατῴκησεν καὶ κατῴκησαν ἐκεῖ. 32 Καὶ ἐγένοντο αἱ ἡμέραι
Θάρα ἐν Χαρρὰν, διακόσια πέντε ἔτη, καὶ ἀ-
πέθανεν Θάρα ἐν Χαρράν.

ΚΕΦ. ΙΒ'.

1 ΚΑΙ εἶπεν Κύριος τ̃ Ἄβραμ· ἔξελθε
ἐκ τῆς γῆς σου, καὶ ἐκ τῆς συγγε-
νείας σου, καὶ ἐκ τ̃ οἴκου τ̃ πα-

τρός σε εἰς τὴν γῆν, ἣν ἄν σοι δείξω· 2 καὶ
ποιήσω σε εἰς ἔθνος μέγα, καὶ εὐλογήσω σε, καὶ
μεγαλυνῶ τὸ ὄνομά σου, καὶ ἔσῃ εὐλογητός·
3 καὶ εὐλογήσω τοὺς εὐλογοῦντάς σε, καὶ τοὺς
καταρωμένους σε καταράσομαι· καὶ εὐλογηθήσον-
ται ἐν σοὶ πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς. 4 Καὶ
ἐπορεύθη Ἄβραμ, καθάπερ ἐλάλησεν αὐτῷ Κύ-
ριος, καὶ ᾤχετο μετ' αὐτοῦ Λώτ· Ἄβραμ δὲ ἦν
ἐτῶν ἑβδομηκονταπέντε, ὅτε ἐξῆλθεν ἐκ Χαρράν.
5 Καὶ ἔλαβεν Ἄβραμ τὴν Σάρα γυναῖκα αὐ-
τοῦ, καὶ τὸν Λώτ υἱὸν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ πάν-
τα τὰ ὑπάρχοντα αὐτῶν ὅσα ἐκτήσαντο, καὶ
πᾶσαν ψυχὴν ἣν ἐκτήσαντο ἐκ Χαρράν, καὶ
ἐξῆλθοσαν πορευθῆναι εἰς γῆν Χαναάν· καὶ ἦλ-
θον εἰς γῆν Χαναάν. 6 Καὶ διῆλθεν Ἄβραμ
εἰς τὸ μῆκος αὐτῆς ἕως τοῦ τόπου Συχέμ, ἕως
τῆς δρυὸς τῆς ὑψηλῆς· οἱ δὲ Χαναναῖοι τότε κα-
τῴκουν τὴν γῆν. 7 Καὶ ὤφθη Κύριος τῷ
Ἄβραμ, καὶ εἶπεν αὐτῷ· τῷ σπέρματί σου δώσω
τὴν γῆν ταύτην· καὶ ᾠκοδόμησεν ἐκεῖ Ἄβραμ
θυσιαστήριον Κυρίῳ τῷ ὀφθέντι αὐτῷ. 8 Καὶ
ἀπέστη ἐκεῖθεν εἰς τὸ ὄρος κατ' ἀνατολὰς Βαθ-
ὴλ, καὶ ἔστησεν ἐκεῖ τὴν σκηνὴν αὐτοῦ ἐν Βαθ-
ὴλ κατὰ θάλασσαν, καὶ Ἀγγαὶ κατ' ἀνατολάς·
καὶ ᾠκοδόμησεν ἐκεῖ θυσιαστήριον τῷ Κυρίῳ, καὶ

ἐπεκαλέσατο ἐπὶ τῷ ὀνόματι Κυρίου. 9 Καὶ
ἀπῆρεν Ἄβραμ, καὶ πορευθεὶς ἐστρατοπέδευσεν
ἐν τῇ ἐρήμῳ. 10 Καὶ ἐγένετο λιμὸς ἐπὶ τῆς
γῆς· καὶ κατέβη Ἄβραμ εἰς Αἴγυπτον παροικῆ-
σαι ἐκεῖ, ὅτι ἰσχυσεν ὁ λιμὸς ἐπὶ τῆς γῆς.
11 Ἐγένετο δὲ ἡνίκα ἤγγισεν Ἄβραμ εἰσελθεῖν
εἰς Αἴγυπτον, εἶπεν Ἄβραμ Σάρα τῇ γυναικὶ
αὐτοῦ· γινάσκω ἐγὼ ὅτι γυνὴ εὐπρόσωπος εἶ.
12 Ἔσται οὖν ὡς ἂν ἴδωσίν σε οἱ Αἰγύπτιοι, ἐρῶ-
σιν, ὅτι γυνὴ αὐτῆς ἐστιν· καὶ ἀποκτενοῦσίν
με, σὲ δὲ περιποιήσονται. 13 Εἰπὸν οὖν, ὅτι
ἀδελφή μού ἐστιν εἰμι, ὅπως ἂν εὖ μοι γένηται δι'
σὲ, καὶ ζήσεται ἡ ψυχή μου ἕνεκέν σου. 14 Ἐ-
γένετο δὲ ἡνίκα εἰσῆλθεν Ἄβραμ εἰς Αἴγυπτον,
ἰδόντες οἱ Αἰγύπτιοι τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, ὅτι καλὴ
λίαν σφόδρα· 15 καὶ ἴδον αὐτὴν οἱ ἄρχοντες
Φαραὼ, καὶ ἐπήνεσαν αὐτὴν πρὸς Φαραὼ, καὶ
πρὸς εἰσήγαγον αὐτὴν εἰς τὸν οἶκον Φαραώ. 16 Καὶ
τῷ Ἄβραμ εὖ ἐχρήσαντο δι' αὐτήν· καὶ ἐγένοντο
αὐτῷ πρόβατα, καὶ μόσχοι, καὶ ὄνοι, καὶ παῖδες,
καὶ παιδίσκαι, καὶ ἡμίονοι, καὶ κάμηλοι. 17 Καὶ
ἥψατο ὁ θεὸς τὸν Φαραὼ ἐπασμοῖς μεγάλοις καὶ
πονηροῖς, καὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ, περὶ Σάρας τῆς γυ-
ναικὸς Ἄβραμ. 18 Καλέσας δὲ Φαραὼ τὸν
Ἄβραμ, εἶπεν· τί τοῦτο ἐποίησάς μοι ὅτι οὐκ ἀ-

πήγ-

πάγχλάς μοι, ὅτι γυή σϑ ἐϛίν; 19 ἵνατί εἶπας, ὅτι ἀδελφή μου ἐϛίν; καὶ ἔλαβον αὐτὴν ἐμαυτῷ εἰς γυναῖκα. Καὶ νῦν ἰδοὺ ἡ γυή σου ἐναντίον σου· λαβὼν ἀπότρεχε. 20 Καὶ ἐνετείλατο Φαραὼ ἀνδράσιν περὶ Ἄβραμ, συνπροπέμψαι αὐτὸν, καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ πάντα ὅσα ἦν αὐτῷ, καὶ Λὼτ μετ' αὐτοῦ.

ΚΕΦ. ΙΓ'.

1 ΑΝέβη δὲ Ἄβραμ ἐξ Αἰγύπϑ αὐτὸς, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ αὐτῶ, καὶ Λὼτ μετ' αὐτῶ εἰς τὴν ἔρημον. 2 Ἄβραμ δὲ ἦν πλούσιος σφόδρα κτήνεσιν, καὶ ἀργυρίῳ, καὶ χρυσίῳ. 3 Καὶ ἐπορεύϑη ὅϑεν ἦλϑεν, εἰς τὴν ἔρημον ἕως Βαϑὴλ, ἕως οὗ τόπου οὗ ἦν ἡ σκηνὴ αὐτῶ τὸ πρότερον, ἀνὰ μέσον Βαϑὴλ καὶ ἀνὰ μέσον Ἀγγαί, 4 εἰς τὸν τόπον τοῦ ϑυσιαϛηρίου, οὗ ἐποίησεν ἐκεῖ τὴν ἀρχὴν, σκηνὴν καὶ ἐπεκαλέσατο ἐκεῖ Ἄβραμ τὸ ὄνομα Κυρίου. 5 Καὶ Λὼτ τῷ συμπορευομένῳ μετ' Ἄβραμ ἦν πρόβατα, καὶ βόες, καὶ σκηναί· 6 καὶ κλῆνη οὐκ ἐχώρει αὐτοὺς ἡ γῆ κατοικεῖν ἅμα, ὅτι ἦν τὰ ὑπάρχοντα αὐτῶν πολλά· καὶ οὐκ ἐδύναντο κατοικεῖν ἅμα. 7 Καὶ ἐγένετο μάχη ἀνὰ μέσον τῶν ποιμένων τῶν κτηνῶν οὗ Ἄβραμ καὶ ἀνὰ μέ-

σον τῶν ποιμένων τῶν κτηνῶν τῶ Λώτ· οἱ δὲ Χαναναῖοι καὶ οἱ Φερεζαῖοι τότε κατῴκουν τὴν γῆν. 8 Εἶπεν δὲ Ἄβραμ τῷ Λώτ· μὴ ἔστω μάχη ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ, καὶ ἀνὰ μέσον τῶν σὸ μὲ ποιμένων μου καὶ ἀνὰ μέσον τῶν ποιμένων σου, ὅτι Καὶ ἄνθρωποι ἀδελφοὶ ἡμεῖς ἐσμέν. 9 Οὐχὶ ὅλη πᾶσα ἡ γῆ ἐναντίον σού; Διαχωρίσθητι ἀπ' ἐμοῦ· εἰ σὺ εἰς ἀριστερά, ἐγὼ εἰς δεξιά· εἰ δὲ σὺ εἰς δεξιά, ἐγὼ εἰς ἀριστερά. 10 Καὶ ἐπάρας Λὼτ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, εἶδεν πᾶσαν τὴν περίχωρον τοῦ Ἰορδάνου, ὅτι πᾶσα ἰσῦ ποτιζομένη, πρὸ τοῦ καταφθεῖραι τὸν θεὸν Σόδομα καὶ Γόμορρα, ὡς ὁ παράδεισος τοῦ θεοῦ, καὶ ὡς ἡ γῆ Αἰγύπτου, ἕως ἐλθεῖν εἰς Ζόγορα. 11 Καὶ ἐξελέξατο ἑαυτῷ Λὼτ πᾶσαν τὴν περίχωρον τοῦ Ἰορδάνου, καὶ ἀπῆρεν Λὼτ ἀπὸ ἀναβολῶν· καὶ διεχωρίσθησαν ἕκαστος ἀπὸ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. 12 Ἄβραμ δὲ κατῴκησεν ἐν γῇ Χαναάν· Λὼτ δὲ κατῴκησεν ἐν πόλει τῶν περιχώρων, καὶ ἐσκήνωσεν ἐν Σοδόμοις. 13 Οἱ δὲ ἄνθρωποι οἱ ἐν Σοδόμοις πονηροὶ καὶ ἁμαρτωλοὶ ἐναντίον τοῦ θεοῦ σφόδρα. 14 Ὁ δὲ θεὸς εἶπεν τῷ Ἄβραμ, μετὰ τὸ διαχωρισθῆναι τὸν Λὼτ ἀπ' αὐτοῦ· ἀναβλεψον τοῖς ὀφθαλμοῖς σου, καὶ ἴδε ἀπὸ τοῦ τόπου οὗ νῦν σὺ εἶ, πρὸς βορρᾶν καὶ λίβα καὶ ἀναβολὰς καὶ θάλασσαν·

θάλασσαν· 15 ὅτι πᾶσαν τὴν γῆν, ἣν σὺ ὁρᾷς, σοὶ δώσω αὐτὴν καὶ τῷ σπέρματί σου ἕως τοῦ αἰῶνος. 16 Καὶ ποιήσω τὸ σπέρμα σου, ὡς τὴν ἄμμον τῆς γῆς· εἰ δύναταί τις ἐξαριθμῆσαι τὴν ἄμμον τῆς γῆς, καὶ τὸ σπέρμα σου ἀριθμηθήσεται. 17 Ἀναστὰς δόδευσον τὴν γῆν εἰς τὸ μῆκος αὐτῆς, καὶ εἰς τὸ πλάτος· ὅτι σοὶ δώσω αὐτὴν καὶ τῷ σπέρματί σου εἰς τὸν αἰῶνα. 18 Καὶ ἀποσκηνώσας Ἀβραμ, ἐλθὼν κατῴκησεν ἐν τῇ δρυῒ τῇ Μαμβρῆ, ἣ ἦν ἐν Χεβρών· καὶ ᾠκοδόμησεν ἐκεῖ θυσιαστήριον Κυρίῳ.

ΚΕΦ. ΙΔ'.

1 Ἐγένετο δὲ ἐν τῇ βασιλείᾳ τῇ Ἀμαρφὰλ βασιλέως Σενναὰρ, Ἀριὼχ βασιλεὺς Ἐλλασάρ, καὶ ὁ Χοδολλογομὸρ βασιλεὺς Αἰλάμ, καὶ Θαλγὰλ βασιλεὺς ἐθνῶν, Θαλγα
2 ἐποίησαν πόλεμον μετὰ Βαλλὰ βασιλέως Σοδόμων, καὶ μετὰ Βαρσὰ βασιλέως Γομόρρας, καὶ Σενναὰρ βασιλέως Ἀδαμά, καὶ Συμοβὸρ βασιλέως Σεβωείμ, καὶ [μετὰ] βασιλέως Βαλάκ· (αὕτη ἐστὶν Σηγώρ). 3 Πάντες οὗτοι συνεφώνησαν ἐπὶ τὴν φάραγγα τὴν ἁλυκήν· αὕτη ἡ θάλασσα τῶν ἁλῶν. 4 Δώδεκα ἔτη ἐδούλευον τῷ Χοδολλογομόρ· τῷ δὲ τρισκαιδεκάτῳ

ἔτει

ἔτει ἀπέστησαν. 5 Ἐν δὲ τῷ τεσσαρεσκαιδεκάτῳ ἔτει ἦλθεν Χοδολλογομὸρ καὶ οἱ βασιλεῖς οἱ μετ' αὐτοῦ, καὶ κατέκοψαν τοὺς γίγαντας τοὺς ἐν Ἀσταρωθ-Καρναΐν, καὶ ἔθνη ἰσχυρὰ ἅμα αὐτοῖς, καὶ τοὺς Ὀμμίους τοὺς ἐν Σαυῆ τῇ πόλει, 6 καὶ τοὺς Χορράους τοὺς ἐν τοῖς ὄρεσιν Σηείρ, ἕως τῆς τερεμίνθου τῆς Φαρὰν, ἥ ἐστιν ἐν τῇ ἐρήμῳ. 7 Καὶ ἀναστρέψαντες ἦλθοσαν ἐπὶ τὴν πηγὴν τοῦ κείσεως, (αὕτη ἐστὶν Κάδης·) καὶ κατέκοψαν πάντας τοὺς ἄρχοντας Ἀμαλὴκ, καὶ τοὺς Ἀμορράους τοὺς κατοικοῦντας ἐν Ἀσασὰν-Θαμάρ. 8 Ἐξῆλθεν δὲ βασιλεὺς Σοδόμων, καὶ βασιλεὺς Γομόρρας, καὶ βασιλεὺς Ἀδαμὰ, καὶ βασιλεὺς Σεβωείμ, καὶ βασιλεὺς Βαλάκ, (αὕτη ἐστὶν Σηγώρ·) καὶ παρετάξαντο αὐτοῖς εἰς πόλεμον ἐν τῇ κοιλάδι τῇ ἁλυκῇ, 9 πρὸς Χοδολλογομὸρ βασιλέα Αἰλὰμ, καὶ Θαλγὰλ βασιλέα ἐθνῶν, καὶ Ἀμαρφὰλ βασιλέα Σενναὰρ, καὶ Ἀριὼχ βασιλέα Ἐλλασάρ· οἱ τέσσαρες ἅτοι βασιλεῖς πρὸς τοὺς πέντε. 10 Ἡ δὲ κοιλὰς ἡ ἁλυκὴ, φρέατα ἀσφάλτου. Ἔφυγεν δὲ βασιλεὺς Σοδόμων καὶ βασιλεὺς Γομόρρας, καὶ ἐνέπεσαν ἐκεῖ· οἱ δὲ καταλειφθέντες εἰς τὸ ὀρεινὸν ἔφυγον. 11 Ἔλαβον δὲ τὴν ἵππον πᾶσαν τῶν Σοδόμων καὶ Γομόρρας, καὶ πάντα τὰ βρώματα αὐτῶν, καὶ ἀπῆλθον. 12 Ἔλα-

Ἔλαβεν

12 Ἔλαβον δὲ καὶ τὸν Λὼτ υἱὸν τοῦ ἀδελφοῦ Ἄβραμ, καὶ τὰ ὑποσκεύια αὐτοῦ, καὶ ἀπῆρχοντο· ἦν γὰρ κατοικῶν ἐν Σοδόμοις. 13 Παραγενόμενος δέ τις τῶν ἀνασωθέντων, ἀπήγγειλεν Ἄβραμ τῷ περάτῃ· αὐτὸς δὲ κατῴκει ἐν τῇ δρυῒ τῇ Μαμβρῇ ὁ Ἀμορεὶς, τοῦ ἀδελφοῦ Ἐσχὼλ, καὶ τοῦ ἀδελφοῦ Ἀυναν, οἵ ἦσαν συνωμόται τοῦ Ἄβραμ. 14 Ἀκούσας δὲ Ἄβραμ ὅτι ἠχμαλωτεύθη Λὼτ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, ἐξεθμισεν τοὺς ἰδίους οἰκογενεῖς αὐτοῦ τριακοσίους δέκα καὶ ὀκτὼ, καὶ κατεδίωξεν ὀπίσω αὐτῶν ἕως Δάν· 15 καὶ ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτοὺς τὴν νύκτα αὐτὸς, καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ, καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς, καὶ κατεδίωξεν αὐτοὺς ἕως Χοβὰλ, ἥ ἐστιν ἐν ἀριστερᾷ Δαμασκοῦ. 16 Καὶ ἀπέστρεψεν πᾶσαν τὴν ἵππον Σοδόμων, καὶ Λὼτ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἀπέστρεψεν, καὶ πάντα τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ, καὶ τὰς γυναῖκας, καὶ τὸν λαόν. 17 Ἐξῆλθεν δὲ βασιλεὺς Σοδόμων εἰς συνάντησιν αὐτῷ, μετὰ τὸ ὑποστρέψαι αὐτὸν ἀπὸ τῆς κοπῆς τοῦ Χοδολλογομὸρ καὶ τῶν βασιλέων τῶν μετ' αὐτοῦ, εἰς τὴν κοιλάδα τὴν Σαυήν· τοῦτο ἐστὶν τὸ πεδίον βασιλέως. 18 Καὶ Μελχισεδὲκ βασιλεὺς Σαλὴμ ἐξήνεγκεν ἄρτους καὶ οἶνον· ἦν δὲ ἱερεὺς τοῦ θεοῦ τοῦ ὑψίστου. 19 Καὶ εὐλόγησεν τὸν Ἄβραμ, καὶ

εἶπεν·

εἶπεν· εὐλογημένος Ἄβραμ τῷ θεῷ τῷ ὑψίστῳ, ὃς ἔκτισεν τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν· 20 καὶ εὐλογητὸς ὁ θεὸς ὁ ὕψιστος, ὃς παρέδωκεν τοὺς ἐχθρούς σου ὑποχειρίους σοι· καὶ ἔδωκεν αὐτῷ δεκάτην ἀπὸ πάντων. 21 Εἶπεν δὲ βασιλεὺς Σοδόμων πρὸς Ἄβραμ· δός μοι τοὺς ἄνδρας, τὴν δὲ ἵππον λάβε σεαυτῷ. 22 Εἶπεν δὲ Ἄβραμ πρὸς βασιλέα Σοδόμων· ἐκτενῶ τὴν χεῖρά μου πρὸς Κύριον τὸν θεὸν τὸν ὕψιστον, ὃς ἔκτισεν τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, 23 εἰ ἀπὸ σπαρτίου ἕως σφαιρωτῆρος ὑποδήματος λήψομαι ἀπὸ πάντων τῶν σῶν, (ἵνα μὴ εἴπῃς, ὅτι ἐγὼ ἐπλούτισα τὸν Ἄβραμ·) 24 πλὴν ὧν ἔφαγον οἱ νεανίσκοι, καὶ τῆς μερίδος τῶν ἀνδρῶν τῶν συμπορευθέντων μετ' ἐμοῦ, Ἐσχὼλ, Αὐνὰν, Μαμβρῆ· οὗτοι λήψονται μερίδα.

ΚΕΦ. ΙΕ'.

1 ΜΕΤΑ δὲ τὰ ῥήματα ταῦτα ἐγενήθη ῥῆμα Κυρίου πρὸς Ἄβραμ ἐν ὁράματι, λέγων· μὴ φοβοῦ Ἄβραμ· ἐγὼ ὑπερασπίζω σου· ὁ μισθός σου πολὺς ἔσται σφόδρα. 2 Λέγει δὲ Ἄβραμ· δέσποτα Κύριε, τί μοι δώσεις; ἐγὼ δὲ ἀπολύομαι ἄτεκνος· ὁ δὲ υἱὸς Μασὲκ τῆς οἰκογενοῦς μου, οὗτος Δαμασκὸς Ἐλιέ-

Ἐλιέζερ. 3 Καὶ εἶπεν Ἄβραμ· ἐπειδὴ ἐμοὶ οὐκ
ἔδωκας σπέρμα, ὁ δὲ οἰκογενής μου κληρονομήσει
με. 4 Καὶ εὐθὺς φωνὴ Κυρίου ἐγένετο πρὸς αὐ-
τὸν, λέγων· οὐ κληρονομήσει σε οὗτος, ἀλλ' ὃς ἐξε-
λεύσεται ἐκ σοῦ, οὗτος κληρονομήσει σε. 5 Ἐξή-
γαγεν δὲ αὐτὸν ἔξω, καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν· ἀνάβλεψον δὴ εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ ἀρίθμησον τοὺς
ἀστέρας, εἰ δύνῃ ἐξαριθμῆσαι αὐτούς. Καὶ εἶπεν·
οὕτως ἔσται τὸ σπέρμα σου. 6 Καὶ ἐπίστευσεν Ἄ-
βραμ τῷ θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην.
7 Εἶπεν δὲ αὐτῷ· ἐγὼ ὁ θεὸς ὁ ἐξαγαγών σε
ἐκ χώρας Χαλδαίων, ὥστε δοῦναί σοι τὴν γῆν
ταύτην κληρονομῆσαι. 8 Εἶπεν δέ· δέσποτα
Κύριε, κατὰ τί γνώσομαι ὅτι κληρονομήσω αὐτήν;
9 Εἶπεν δὲ αὐτῷ· λάβε μοι δάμαλιν τριετίζουσαν,
καὶ αἶγα τριετίζουσαν, καὶ κριὸν τριετίζον-
τα, καὶ τρυγόνα, καὶ περιστεράν. 10 Ἔλαβεν
δὲ αὐτῷ πάντα ταῦτα, καὶ διεῖλεν αὐτὰ μέσα,
καὶ ἔθηκεν αὐτὰ ἀντιπρόσωπα ἀλλήλοις· τὰ δὲ
ὄρνεα οὐ διεῖλεν. 11 Κατέβη δὲ ὄρνεα ἐπὶ τὰ
σώματα, καὶ τὰ διχοτομήματα αὐτῶν· καὶ
συνεκάθισεν αὐτοῖς Ἄβραμ. 12 Περὶ δὲ ἡλίου
δυσμὰς ἔκστασις ἐπέπεσεν τῷ Ἄβραμ, καὶ ἰδοὺ φό-
βος σκοτεινὸς μέγας ἐπιπίπτει αὐτῷ. 13 Καὶ ἐρρέθη
πρὸς Ἄβραμ· γινώσκων γνῶσῃ ὅτι πάροικον ἔσται
τὸ

τὸ σπέρμα σου ἐν γῇ οὐκ ἰδίᾳ, καὶ κακώσουσιν αὐτό, καὶ δουλώσουσιν αὐτούς, καὶ ταπεινώσουσιν αὐτοὺς τετρακόσια ἔτη. 14 Τὸ δὲ ἔθνος ᾧ ἐὰν δουλεύσωσιν, κρινῶ ἐγώ· μετὰ δὲ ταῦτα ἐξελεύσονται ὧδε μετὰ ἀποσκευῆς πολλῆς. 15 Σὺ δὲ ἀπελεύσῃ πρὸς τοὺς πατέρας σου μετ' εἰρήνης, ταφεὶς ἐν γήρει καλῷ. 16 Τετάρτῃ δὲ γενεᾷ ἀποστραφήσονται ὧδε· οὔπω γὰρ ἀναπεπλήρωνται αἱ ἁμαρτίαι τῶν Ἀμορραίων ἕως τοῦ νῦν. 17 Ἐπεὶ δὲ ἐγένετο ὁ ἥλιος πρὸς δυσμαῖς, φλὸξ ἐγένετο· καὶ ἰδοὺ κλίβανος καπνιζόμενος καὶ λαμπάδες πυρὸς, αἳ διῆλθον ἀνὰ μέσον τῶν διχοτομημάτων τούτων. 18 Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ διέθετο Κύριος τῷ Ἀβραμ διαθήκην, λέγων· τῷ σπέρματί σου δώσω τὴν γῆν ταύτην, ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ Αἰγύπτου ἕως τοῦ ποταμοῦ τοῦ μεγάλου Εὐφράτου· 19 τοὺς Κεναίους, καὶ τοὺς Κενεζαίους, καὶ τοὺς Κεδμωναίους, 20 καὶ τοὺς Χεταίους, καὶ τοὺς Φερεζαίους, καὶ τοὺς Ῥαφαείν, καὶ τοὺς Ἀμορραίους, καὶ τοὺς Χαναναίους, [καὶ τοὺς Εὐαίους,] καὶ τοὺς Γεργεσαίους, καὶ τοὺς Ἰεβουσαίους.

ΚΕΦ. ιε'.

1 ΣΑΡΑ δὲ ἡ γυνὴ Ἀβραμ οὐκ ἔτικτεν αὐτῷ· ἦν δὲ αὐτῇ παιδίσκη Αἰγυπτία, ᾗ ὄνομα Ἀγαρ. 2 Εἶπεν δὲ Σάρα πρὸς

πρὸς Ἄβραμ· ἰδοὺ συνέκλεισέν με Κύριος, τοῦ μὴ τίκτειν· εἴσελθε οὖν πρὸς τὴν παιδίσκην μου, ἵνα τεκνοποιήσω ἐξ αὐτῆς. Ὑπήκουσεν δὲ Ἄβραμ τεκνοποιήσης τῆς φωνῆς Σάρας. 3 Καὶ λαβοῦσα Σάρα ἡ αὐτῆς γυνὴ Ἄβραμ Ἄγαρ τὴν Αἰγυπτίαν τὴν ἑαυτῆς παιδίσκην, μετὰ δέκα ἔτη τοῦ οἰκῆσαι Ἄβραμ ἐν γῇ Χαναάν, καὶ ἔδωκεν αὐτὴν τῷ Ἄβραμ ἀνδρὶ αὐτῆς εἰς γυναῖκα. 4 Καὶ εἰσῆλθεν πρὸς Ἄγαρ, καὶ συνέλαβεν· καὶ ἴδεν ὅτι ἐν γαστρὶ ἔχει, καὶ ἠμαύθη ἡ κυρία ἐναντίον αὐτῆς. 5 Εἶπεν δὲ Σάρα πρὸς Ἄβραμ· ἀδικοῦμαι ἐκ σοῦ. Ἐγὼ δέδωκα τὴν παιδίσκην μου εἰς τὸν κόλπον σου· ἰδοῦσα δὲ ὅτι ἐν γαστρὶ ἔχει, ἠμαύθην ἐναντίον αὐτῆς· κρίναι ὁ θεὸς ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ. 6 Εἶπεν δὲ Ἄβραμ πρὸς Σάραν· ἰδοὺ ἡ παιδίσκη σου ἐναντίον σου· χρῶ αὐτῇ, ὡς δ' ἂν σοι ἀρεστὸν ᾖ. Καὶ ἐκάκωσεν αὐτὴν Σάρα, καὶ ἀπέδρα ἀπὸ προσώπου αὐτῆς. 7 Εὗρεν δὲ αὐτὴν ἄγγελος Κυρίου τοῦ θεοῦ ἐπὶ τῆς πηγῆς τοῦ ὕδατος ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἐπὶ τῆς πηγῆς ἐν τῇ ὁδῷ Σύρ. 8 Καὶ εἶπεν αὐτῇ ὁ ἄγγελος Κυρίου· Ἄγαρ παιδίσκη Σάρας, πόθεν ἔρχῃ, καὶ ποῦ πορεύῃ; Καὶ εἶπεν· ἀπὸ προσώπου Σάρας τῆς κυρίας μου ἐγὼ ἀποδιδράσκω. 9 Εἶπεν δὲ αὐτῇ ὁ ἄγγελος Κυρίου· ἀποστράφηθι πρὸς τὴν κυρίαν σου,

καὶ

καὶ ταπεινώθητι ὑπὸ τὰς χεῖρας αὐτῆς. 10 Καὶ εἶπεν αὐτῇ ὁ ἄγγελος Κυρίου· πληθύνων πληθυνῶ τὸ σπέρμα σου, καὶ οὐκ ἀριθμήσεται ἀπὸ τοῦ πλήθους. 11 Καὶ εἶπεν αὐτῇ ὁ ἄγγελος Κυρίου· ἰδοὺ σὺ ἐν γαστρὶ ἔχεις, καὶ τέξῃ υἱόν, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰσμαήλ· ὅτι ἐπήκουσεν Κύριος τῆς ταπεινώσεώς σου. 12 Οὗτος ἔσται ἄγριος ἄνθρωπος· αἱ χεῖρες αὐτοῦ ἐπὶ πάντας, καὶ αἱ χεῖρες πάντων ἐπ' αὐτόν· καὶ κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ κατοικήσει. 13 Καὶ ἐκάλεσεν Ἄγαρ τὸ ὄνομα Κυρίου τοῦ λαλοῦντος πρὸς αὐτήν, σὺ ὁ θεὸς ὁ ἐφιδών με· ὅτι εἶπεν· καὶ γὰρ ἐνώπιον ἴδον ὀφθέντα μοι. 14 Ἕνεκεν τούτου ἐκάλεσεν τὸ φρέαρ, φρέαρ οὗ ἐνώπιον ἴδον· ἰδοὺ ἀνὰ μέσον Κάδης καὶ ἀνὰ μέσον Βαρέδ. 15 Καὶ ἔτεκεν Ἄγαρ τῷ Ἀβραμ υἱόν, καὶ ἐκάλεσεν Ἀβραμ τὸ ὄνομα τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, ὃν ἔτεκεν αὐτῷ Ἄγαρ, Ἰσμαήλ. 16 Ἀβραμ δὲ ἦν ὀγδοηκονταὲξ ἐτῶν, ὅτε ἔτεκεν Ἄγαρ τὸν Ἰσμαὴλ τῷ Ἀβραμ.

ΚΕΦ. ΙΖ'.

1 ΕΓένετο δὲ Ἀβραμ ἐτῶν ἐνενηκονταεννέα· καὶ ὤφθη Κύριος τῷ Ἀβραμ, καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἐγώ εἰμι ὁ θεός σου, εὐαρέστει ἐναντίον ἐμοῦ, καὶ γίνου ἄμεμπτος. 2 Καὶ θήσομαι

σομαι τ' διαθήκην μου ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ ἀνὰ μέσον σου· καὶ πληθυνῶ σε σφόδρα. 3 Καὶ ἔπεσεν Αβραμ ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ· καὶ ἐλάλησεν αὐτῷ ὁ θεὸς, λέγων· 4 καὶ ἐγὼ ἰδοὺ ἡ διαθήκη μου μετὰ σοῦ, καὶ ἔσῃ πατὴρ πλήθους ἐθνῶν· 5 καὶ οὐ κληθήσεται ἔτι τὸ ὄνομά σου Αβραμ, ἀλλ' ἔσται Αβραὰμ τὸ ὄνομά σου· ὅτι πατέρα πολλῶν ἐθνῶν τέθεικά σε. 6 Καὶ αὐξανῶ σε σφόδρα σφόδρα, καὶ θήσω σε εἰς ἔθνη, καὶ βασιλεῖς ἐκ σοῦ ἐξελεύσονται. 7 Καὶ στήσω τὴν διαθήκην μου ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ ἀνὰ μέσον σου, καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ σπέρματός σου μετὰ σὲ εἰς γενεὰς αὐτῶν, εἰς διαθήκην αἰώνιον, εἶναί σου θεὸς, καὶ τοῦ σπέρματός σου μετὰ σέ· 8 καὶ δώσω σοι καὶ τῷ σπέρματί σου μετὰ σὲ τὴν γῆν ἣν παροικεῖς, πᾶσαν τὴν γῆν Χαναὰν, εἰς κατάσχεσιν αἰώνιον, καὶ ἔσομαι αὐτοῖς θεός. 9 Καὶ εἶπεν ὁ θεὸς πρὸς Αβραάμ· σὺ δὲ τὴν διαθήκην μου διατηρήσεις, σὺ καὶ τὸ σπέρμα σου μετὰ σὲ εἰς τὰς γενεὰς αὐτῶν. 10 Καὶ αὕτη ἡ διαθήκη, ἣν διατηρήσεις ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ ὑμῶν, καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ σπέρματός σου μετὰ σὲ εἰς τὰς γενεὰς αὐτῶν· περιτμηθήσεται ὑμῶν πᾶν ἀρσενικόν, 11 καὶ περιτμηθήσεσθε τὴν σάρκα τῆς ἀκροβυστίας ὑμῶν, καὶ ἔσται εἰς σημεῖον διαθήκης ἀνὰ μέσον ἐμοῦ

καὶ ὑμῖν. 12 Καὶ παιδίον ὀκτὼ ἡμερῶν περιτμηθήσεται ὑμῖν, πᾶν ἀρσενικὸν εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν· ὁ οἰκογενὴς τῆς οἰκίας σου καὶ ὁ ἀργυρώνητος ἀπὸ παντὸς υἱοῦ ἀλλοτρίου, ὃς οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σπέρματός σου· 13 περιτομῇ περιτμηθήσεται ὁ οἰκογενὴς τῆς οἰκίας σου, καὶ ὁ ἀργυρώνητος· καὶ ἔσται ἡ διαθήκη μου ἐπὶ τῆς σαρκὸς ὑμῶν εἰς διαθήκην αἰώνιον. 14 Καὶ ἀπερίτμητος ἄρσην, ὃς ἂν περιτμηθήσεται τὴν σάρκα τῆς ἀκροβυστίας αὐτοῦ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ, ἐξολεθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ τοῦ γένους αὐτῆς· ὅτι τὴν διαθήκην μου διεσκέδασεν. 15 Εἶπεν δὲ ὁ θεὸς τῷ Ἀβραάμ· Σάρα ἡ γυνή σου οὐ κληθήσεται τὸ ὄνομα αὐτῆς Σάρα, ἀλλὰ Σάῤῥα ἔσται τὸ ὄνομα αὐτῆς. 16 Εὐλογήσω δὲ αὐτήν, καὶ δώσω σοι ἐξ αὐτῆς τέκνον· καὶ εὐλογήσω αὐτόν, καὶ ἔσται εἰς ἔθνη, καὶ βασιλεῖς ἐθνῶν ἐξ αὐτοῦ ἔσονται. 17 Καὶ ἔπεσεν Ἀβραὰμ ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ ἐγέλασεν, καὶ εἶπεν ἐν τῇ διανοίᾳ αὐτοῦ, λέγων· εἰ τῷ ἑκατονταετεῖ γενήσεται υἱός; καὶ εἰ γενήσεται Σάῤῥα ἐνενηκοντα ἐτῶν τέξεται; 18 Εἶπεν δὲ Ἀβραὰμ πρὸς τὸν θεόν· Ἰσμαὴλ οὗτος ζήτω ἐνώπιόν σου. 19 Εἶπεν δὲ ὁ θεὸς τῷ Ἀβραάμ· ναί, ἰδοὺ Σάῤῥα ἡ γυνή σου τέξεταί σοι υἱόν, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰσαάκ· καὶ στήσω τὴν

διαθήκην μου πρὸς αὐτὸν εἰς διαθήκην αἰώνιον, καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ μετ' αὐτόν. 20 Περὶ δὲ Ἰσμαὴλ ἰδοὺ ἐπήκουσά σου· καὶ ἰδοὺ εὐλόγησα αὐτόν, καὶ αὐξανῶ αὐτὸν, καὶ πληθυνῶ αὐτὸν σφόδρα × σφόδρα· δώδεκα ἔθνη γεννήσει, καὶ δώσω αὐτὸν εἰς ἔθνος μέγα. 21 Τὴν δὲ διαθήκην μου στήσω πρὸς Ἰσαάκ, ὃν τέξεταί σοι Σάρρα εἰς τὸν καιρὸν τοῦτον, ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τῷ ἑτέρῳ. 22 Συνετέλεσεν δὲ λαλῶν πρὸς αὐτὸν, καὶ ἀνέβη ὁ θεὸς ἀπὸ Ἀβραάμ. 23 Καὶ ἔλαβεν Ἀβραὰμ Ἰσμαὴλ τὸν υἱὸν αὐτοῦ, καὶ πάντας τοὺς οἰκογενεῖς αὐτοῦ, καὶ πάντας τοὺς ἀργυρωνήτους, καὶ πᾶν ἄρσεν τῶν ἀνδρῶν τῶν ἐν τῷ οἴκῳ Ἀβραὰμ, καὶ περιέτεμεν × τὸν σάρκα τῆς τοῦ ἀκροβυστίας αὐτῶν ἐν τῷ καιρῷ τῆς ἡμέρας ἐκείνης, καθὰ ἐλάλησεν αὐτῷ ὁ θεός. 24 Ἀβραὰμ δὲ υἱὸς ἐνενηκονταεννέα ἐτῶν, ἡνίκα περιέτεμεν τὸν σάρκα τῆς ἀκροβυστίας αὐτοῦ. 25 Ἰσμαὴλ δὲ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἐτῶν δεκατριῶν υἱὸς, ἡνίκα περιετμήθη τὸν σάρκα τῆς ἀκροβυστίας αὐτοῦ. 26 Ἐν τῷ καιρῷ τῆς ἡμέρας ἐκείνης περιετμήθη Ἀβραὰμ, καὶ Ἰσμαὴλ ὁ υἱὸς αὐτοῦ, 27 καὶ πάντες οἱ ἄνδρες τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ οἱ οἰκογενεῖς, καὶ οἱ ἀργυρώνητοι ἐξ ἀλλογενῶν ἐθνῶν, περιέτεμεν αὐτούς.

ΚΕΦ. ΙΗ.

1 ΩΦΘΗ δὲ αὐτῷ ὁ θεὸς πρὸς τῇ δρυῒ τῇ Μαμβρῆ, καθημένῳ αὐτῷ ἐπὶ τῆς θύρας τῆς σκηνῆς αὐτοῦ μεσημβρίας. 2 Ἀναβλέψας δὲ τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ ἴδεν, καὶ ἰδοὺ τρεῖς ἄνδρες εἱστήκεισαν ἐπάνω αὐτοῦ· καὶ ἰδὼν, προσέδραμεν εἰς συνάντησιν αὐτοῖς ἀπὸ τῆς θύρας τῆς σκηνῆς αὐτῶν, καὶ προσεκύνησεν ἐπὶ τὴν γῆν. 3 Καὶ εἶπεν· Κύριε, εἰ ἄρα εὗρον χάριν ἐναντίον σου, μὴ παρέλθῃς τὸν παῖδά σου. 4 Ἀν-
νιψάτω φθήτω δὴ ὕδωρ, καὶ νίψατε τοὺς πόδας ὑμῶν, καὶ καταψύξατε ὑπὸ τὸ δένδρον· 5 καὶ λήψομαι ἄρτον, καὶ φάγεσθε, καὶ μετὰ τοῦτο παρελεύσεσθε [εἰς τὴν ὁδὸν ὑμῶν], διὰ τοῦτο γὰρ ἐξεκλίνατε
εἶπεν πρὸς τὸν παῖδα ὑμῶν. Καὶ εἶπαν· οὕτως ποίησον, καθὼς εἴρηκας. 6 Καὶ ἔσπευσεν Ἀβραὰμ εἰς τὴν σκηνὴν πρὸς Σάρραν, καὶ εἶπεν αὐτῇ· σπεῦσον, καὶ φύρασον τρία μέτρα σεμιδάλεως, καὶ ποίησον ἐγκρυφίας. 7 Καὶ εἰς τὰς βόας ἔδραμεν Ἀβραὰμ, καὶ ἔλαβεν μοσχάριον ἁπαλὸν καὶ καλὸν, καὶ ἔδωκεν τῷ παιδί, καὶ ἐτάχυνεν τοῦ ποιῆσαι αὐτό. 8 Ἔλαβεν δὲ βούτυρον καὶ γάλα καὶ τὸ μοσχάριον ὃ ἐποίησεν, καὶ παρέθηκεν αὐτοῖς, καὶ ἐφάγοσαν· αὐτὸς δὲ παρειστήκει αὐ-
Εἱστήκει τοῖς ὑπὸ τὸ δένδρον. 9 Εἶπον δὲ πρὸς αὐτόν·

τῦ Σάῤῥα ἡ γυνή σου; Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν· ἰδοὺ ἐν τῇ σκιλῇ. 10 Εἶπεν δὲ· ἐπαναστρέφων ἥξω πρὸς σὲ κατὰ τὸν καιρὸν τῦτον εἰς ὥρας, καὶ ἔξει υἱὸν Σάῤῥα ἡ γυνή σα. Σάῤῥα δὲ ἤκουσεν πρὸς τῇ θύρᾳ τῆς σκιλῆς, ἥσα ὄπισθεν αὐτῦ. 11 Ἀβραὰμ δὲ καὶ Σάῤῥα πρεσβύτεροι, προβεβηκότες ἡμερῶν· ἐξέλιπεν δὲ τῇ Σάῤῥᾳ γίνεσθαι τὰ γυναικεῖα. 12 Ἐγέλασεν δὲ Σάῤῥα ἐν ἑαυτῇ, λέγουσα· οὔπω μοὶ γέγονεν ἕως τῦ νῦν· ὁ δὲ κύριός μα πρεσβύτερος. 13 Καὶ εἶπεν Κύριος πρὸς Ἀβραάμ· τί ὅτι ἐγέλασεν Σάῤῥα ἐν ἑαυτῇ, λέγουσα· ἆρά γε ἀληθῶς τέξομαι; ἐγὼ δὲ γεγήρακα. 14 Μὴ ἀδυνατήσει παρὰ τῷ θεῷ ῥῆμα; εἰς τὸν καιρὸν τῦτον ἀναστρέψω πρὸς σὲ εἰς ὥρας, καὶ ἔσαι τῇ Σάῤῥᾳ υἱός. 15 Ἠρνήσατο δὲ Σάῤῥα, λέγουσα· ὐκ ἐγέλασα· ἐφοβήθη γάρ. Καὶ εἶπεν· οὐχί, ἀλλὰ ἐγέλασας. 16 Ἐξαναστάντες δὲ ἐκεῖθεν οἱ ἄνδρες, κατέβλεψαν ἐπὶ πρόσωπον Σοδόμων καὶ Γομόῤῥας· Ἀβραὰμ δὲ συνεπορεύετο μετ' αὐτῶν, συνπροπέμπων αὐτούς. 17 Ὁ δὲ Κύριος εἶπεν· μὴ κρύψω ἐγὼ ἀπὸ Ἀβραὰμ τῦ παιδός μου ἃ ἐγὼ ποιῶ· 18 Ἀβραὰμ δὲ γινόμενος ἔσαι εἰς ἔθνος μέγα καὶ πολὺ, καὶ ἐνευλογηθήσονται ἐν αὐτῷ πάντα τὰ ἔθνη τῆς γῆς. 19 Ἤδειν γὰρ ὅτι συν-

ἀδυνατεῖ

τάξει τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ καὶ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ μετ' ἑαυτὸν, καὶ φυλάξουσιν τὰς ὁδοὺς Κυρίου, ποιεῖν δικαιοσύνην καὶ κρίσιν· ὅπως ἂν ἐπαγάγῃ Κύριος ὁ θεὸς Ἀβραὰμ πάντα ὅσα ἐλάλησεν ἐπ' αὐτόν. 20 Εἶπεν δὲ Κύριος· κραυγὴ Σοδόμων καὶ Γομόρρας πεπλήθυνται, καὶ αἱ ἁμαρτίαι αὐτῶν μεγάλαι σφόδρα. 21 Καταβὰς ὄψομαι, εἰ κατὰ τὴν κραυγὴν αὐτῶν τὴν ἐρχομένην πρός με, συντετέλεσται· εἰ δὲ μή, ἵνα γνῶ. 22 Καὶ ἀποστρέψαντες ἐκεῖθεν οἱ ἄνδρες, ἦλθον εἰς Σόδομα· Ἀβραὰμ δὲ ἔτι ὢν ἑστηκὼς ἐναντίον Κυρίου. 23 Καὶ ἐγγίσας Ἀβραὰμ, εἶπεν· μὴ συναπολέσῃς δίκαιον μετὰ ἀσεβοῦς, καὶ ἔσται ὁ δίκαιος ὡς ὁ ἀσεβής; 24 ἐὰν ὦσιν πεντήκοντα ἐν τῇ πόλει δίκαιοι, ἀπολεῖς αὐτούς; οὐκ ἀνήσεις τὸν τόπον ἕνεκεν τῶν πεντήκοντα δικαίων, ἐὰν ὦσιν ἐν αὐτῇ; 25 Μηδαμῶς σὺ ποιήσῃς ὡς τὸ ῥῆμα τοῦτο, τοῦ ἀποκτεῖναι δίκαιον μετὰ ἀσεβοῦς, καὶ ἔσται ὁ δίκαιος ὡς ὁ ἀσεβής· μηδαμῶς. Ὁ κρίνων πᾶσαν τὴν γῆν, οὐ ποιήσεις κρίσιν; 26 Εἶπεν δὲ Κύριος· ἐὰν εὕρω ἐν Σοδόμοις πεντήκοντα δικαίους ἐν τῇ πόλει, ἀφήσω πάντα τὸν τόπον δι' αὐτούς. 27 Καὶ ἀποκριθεὶς Ἀβραὰμ εἶπεν· νῦν ἠρξάμην λαλῆσαι πρὸς Κύριόν ✕ μου, ἐγὼ δὲ εἰμὶ γῆ καὶ σποδός· 28 ἐὰν δὲ ἐλαττονωθῶσιν

οἱ

οἱ πεντήκοντα δίκαιοι πέντε, ἀπολεῖς ἕνεκεν τῶν πέντε πᾶσαν τὴν πόλιν; Καὶ εἶπεν· ὅτι ἐὰν εὕρω ἐκεῖ τεσσαράκοντα πέντε. 29 Καὶ προσέθηκεν ἔτι λαλῆσαι πρὸς αὐτὸν, καὶ εἶπεν· ἐὰν δὲ εὑρεθῶσιν ἐκεῖ τεσσαράκοντα; Καὶ εἶπεν· οὐ μὴ ἀπολέσω ἕνεκεν τῶν τεσσαράκοντα. 30 Καὶ εἶπεν· μὴ ὀργισθήτω Κύριε, ἐὰν λαλήσω· ἐὰν δὲ εὑρεθῶσιν ἐκεῖ τριάκοντα; Καὶ εἶπεν· οὐ μὴ ἀπολέσω, ἐὰν εὑρεθῶσιν ἐκεῖ τριάκοντα. 31 Καὶ εἶπεν· ἐπειδὴ ἔχω λαλῆσαι πρὸς τὸν Κύριον, ἐὰν δὲ εὑρεθῶσιν ἐκεῖ εἴκοσι; Καὶ εἶπεν· οὐ μὴ ἀπολέσω ἕνεκεν τῶν εἴκοσι. 32 Καὶ εἶπεν· μὴ ὀργισθήτω Κύριε, ἐὰν λαλήσω ἔτι ἅπαξ· ἐὰν δὲ εὑρεθῶσιν ἐκεῖ δέκα; Καὶ εἶπεν· οὐ μὴ ἀπολέσω ἕνεκεν τῶν δέκα. 33 Ἀπῆλθεν δὲ Κύριος, ὡς ἐπαύσατο λαλῶν πρὸς Ἀβραάμ· καὶ Ἀβραὰμ ἀπέστρεψεν εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ.

ΚΕΦ. ΙΘ'.

1 Ἦλθον δὲ οἱ δύο ἄγγελοι εἰς Σόδομα ἑσπέρας· Λὼτ δὲ ἐκάθητο πρὸς τῇ πύλῃ Σοδόμων. Ἰδὼν δὲ Λὼτ, ἀνέστη εἰς συνάντησιν αὐτοῖς, καὶ προσεκύνησεν τῷ προσώπῳ ἐπὶ τὴν γῆν, 2 καὶ εἶπεν· ἰδοὺ κύριοι, ἐκκλίνατε πρὸς τὸν οἶκον τοῦ παιδὸς ὑμῶν,

καὶ καθαλύσατε, καὶ νίψατε τὰς πόδας ὑμῶν, καὶ ὀρθρίσαντες ἀπελεύσεσθε εἰς τὴν ὁδὸν ὑμῶν. Εἶπαν δέ· οὐχί, ἀλλ' ἢ ἐν τῇ πλατείᾳ καταλύσομεν. 3 Καὶ παρεβιάζετο αὐτοὺς, καὶ ἐξέκλιναν πρὸς αὐτὸν, καὶ εἰσῆλθον εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ· καὶ ἐποίησεν αὐτοῖς πότον, καὶ ἀζύμους ἔπεψεν αὐτοῖς, καὶ ἔφαγον. 4 Πρὸ τοῦ κοιμηθῆναι, καὶ οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως οἱ Σοδομῖται περιεκύκλωσαν τὴν οἰκίαν ἀπὸ νεανίσκου ἕως πρεσβυτέρου, ἅπας ὁ λαὸς ἅμα. 5 Καὶ ἐξεκαλοῦντο τὸν Λὼτ, καὶ ἔλεγον πρὸς αὐτόν· ποῦ εἰσιν οἱ ἄνδρες οἱ εἰσελθόντες πρός σε τὴν νύκτα; ἐξάγαγε αὐτοὺς πρὸς ἡμᾶς, ἵνα συγγενώμεθα αὐτοῖς. 6 Ἐξῆλθεν δὲ Λὼτ πρὸς αὐτοὺς πρὸς τὸ στόμιον, καὶ τὴν θύραν περιέφραξεν ὀπίσω αὐτοῦ. 7 Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτούς· μηδαμῶς ἀδελφοί, μὴ πονηρεύσησθε 8 Εἰσὶν δέ μοι δύο θυγατέρες, αἵτινες οὐκ ἔγνωσαν ἄνδρα· ἐξάξω αὐτοὺς πρὸς ὑμᾶς, καὶ χρήσασθε αὐταῖς, καθὰ ἀρέσκει ὑμῖν· μόνον εἰς τοὺς ἄνδρας τούτους μὴ ποιήσητε μηδὲν ἄδικον, διὰ τοῦτο εἰσῆλθον ὑπὸ τὴν σκέπην τῶν δοκῶν μου. 9 Εἶπαν δέ· ἀπόστα ἐκεῖ· εἰσῆλθες παροικεῖν, μὴ καὶ κρίσιν κρῖναι; νῦν οὖν σε κακώσομεν μᾶλλον ἢ ἐκείνους. Καὶ παρεβιάζοντο τὸν ἄνδρα τὸν Λὼτ σφόδρα, καὶ

ἤγγισαν

ἤγγισαν συντρίψαι τὴν θύραν. 10 Ἐκτείναντες δὲ οἱ ἄνδρες τὰς χεῖρας, εἰσεσώσαντο τὸν Λὼτ πρὸς ἑαυτοὺς εἰς τὸν οἶκον, καὶ τὴν θύραν τοῦ οἴκου ἀπέκλεισαν· 11 τοὺς δὲ ἄνδρας τοὺς ὄντας ἐπὶ τῆς θύρας τοῦ οἴκου, ἐπάταξαν ✕ ἐν ἀορασίᾳ, ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου· καὶ παρελύθησαν ζητοῦντες τὴν θύραν. 12 Εἶπαν δὲ οἱ ἄνδρες πρὸς Λώτ· ἔστιν τίς σοι ὧδε, γαμβροὶ ἢ υἱοὶ ἢ θυγατέρες; ἢ εἴπις σοι ἄλλος ἐστὶν ἐν τῇ πόλει, ἐξάγαγε ἐκ τοῦ τόπου τούτου. 13 Ὅτι ἀπόλλυμεν ἡμεῖς τὸν τόπον τοῦτον, ὅτι ὑψώθη ἡ κραυγὴ αὐτῶν ἐναντίον Κυρίου· καὶ ἀπέστειλεν ἡμᾶς Κύριος, ἐκτρίψαι αὐτήν. 14 Ἐξῆλθεν δὲ Λὼτ, καὶ ἐλάλησεν πρὸς τοὺς γαμβροὺς αὐτοῦ τοὺς εἰληφότας τὰς θυγατέρας αὐτοῦ, καὶ εἶπεν· ἀνάστητε, καὶ ἐξέλθατε ἐκ τοῦ τόπου τούτου, ὅτι ἐκτρίβει Κύριος τὴν πόλιν. Ἔδοξεν δὲ γελοιάζειν ἐναντίον τῶν γαμβρῶν αὐτοῦ. 15 Ἡνίκα δὲ ὄρθρος ἐγίνετο, ἐπεσπούδαζον οἱ ἄγγελοι τὸν Λὼτ, λέγοντες· ἀναστὰς λάβε τὴν γυναῖκά σου καὶ τὰς δύο θυγατέρας σου, ἃς ἔχεις, καὶ ἔξελθε, ἵνα μὴ συναπόλῃ ταῖς ἀνομίαις τῆς πόλεως. 16 Καὶ ἐταράχθησαν, καὶ ἐκράτησαν οἱ ἄγγελοι τῆς χειρὸς αὐτοῦ, καὶ τῆς χειρὸς τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, καὶ τῶν χειρῶν τῶν δύο θυγατέρων αὐτοῦ, ἐν τῷ

φείσασθαι

φείσασθαι Κύριον αὐτῶν. 17 Καὶ ἐγένετο ἡνίκα ἐξήγαγον αὐτοὺς ἔξω, καὶ εἶπαν· σώζων σῶζε τὴν σεαυτοῦ ψυχήν· μὴ περιβλέψῃς εἰς τὰ ὀπίσω, μηδὲ στῇς ἐν πάσῃ τῇ περιχώρῳ· εἰς τὸ ὄρος σώζου, μήποτε συμπαραληφθῇς. 18 Εἶπεν δὲ Λὼτ πρὸς αὐτούς· δέομαι Κύριε, 19 ἐπειδὴ εὗρεν ὁ παῖς σου ἔλεος ἐναντίον σου, καὶ ἐμεγάλυνας τὸ δικαιοσύνιόν σου, ὃ ποιεῖς ἐπ' ἐμέ, τοῦ ζῆν τὴν ψυχήν μου, ἐγὼ δὲ οὐ δυνήσομαι διασωθῆναι εἰς τὸ ὄρος, μὴ καταλάβῃ με τὰ κακά, καὶ ἀποθάνω· 20 ἰδοὺ ἡ πόλις αὕτη ἐγγὺς τοῦ καταφυγεῖν με ἐκεῖ, ἥ ἐστιν μικρά, ἐκεῖ σωθήσομαι· οὐ μικρά ἐστιν; καὶ ζήσεται ἡ ψυχή μου [ἕνεκέν σου]. 21 Καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἰδοὺ ἐθαύμασά σου τὸ πρόσωπον καὶ ὅτι τῷ ῥήματι τούτῳ, τοῦ μὴ καταστρέψαι τὴν πόλιν, περὶ ἧς ἐλάλησας. 22 Σπεῦσον οὖν τοῦ σωθῆναι ἐκεῖ· οὐ γὰρ δυνήσομαι ποιῆσαι πρᾶγμα, ἕως τοῦ σε ἐλθεῖν ἐκεῖ. Διὰ τοῦτο ἐπωνόμασεν τὸ ὄνομα τῆς πόλεως [ἐκείνης], Σηγώρ. 23 Ὁ ἥλιος ἐξῆλθεν ὅτι τὴν γῆν, καὶ Λὼτ εἰσῆλθεν εἰς Σηγώρ. 24 Καὶ Κύριος ἔβρεξεν ὅτι Σόδομα καὶ Γόμορρα θεῖον καὶ πῦρ παρὰ Κυρίου ἐκ τοῦ οὐρανοῦ· 25 καὶ κατέστρεψεν τὰς πόλεις ταύτας, [ἐν αἷς κατῴκει ἐν αὐταῖς Λὼτ,] καὶ πᾶσαν περίοικον,

καὶ

καὶ πάντας τοὺς καθημένους ἐν ταῖς πόλεσι, καὶ πάντα τὰ ἀνατέλλοντα ἐκ τῆς γῆς. 26 Καὶ ἐπέβλεψεν ἡ γυνὴ αὐτοῦ εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ ἐγένετο στήλη ἁλός. 27 Ὠρθρισεν δὲ Ἀβραὰμ τὸ πρωῒ εἰς τὸν τόπον, ὃ εἱστήκει ἐναντίον Κυρίου· 28 καὶ ἐπέβλεψεν ἐπὶ πρόσωπον Σοδόμων καὶ Γομόρρας, καὶ ἐπὶ πρόσωπον τῆς γῆς τῆς περιχώρου, καὶ ἴδεν· καὶ ἰδοὺ ἀνέβαινεν φλὸξ τῆς γῆς, ὡσεὶ ἀτμὶς καμίνου. 29 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐκτρίψαι Κύριον πάσας τὰς πόλεις τῆς περιοίκου, ἐμνήσθη ὁ θεὸς τοῦ Ἀβραάμ, καὶ ἐξαπέστειλεν τὸν Λὼτ ἐκ μέσου τῆς καταστροφῆς, ἐν τῷ καταστρέψαι Κύριον τὰς πόλεις, ἐν αἷς κατῴκει ἐν αὐταῖς Λώτ. 30 Καὶ ἐξῆλθεν Λὼτ ἐκ Σηγώρ, καὶ ἐκάθισεν ἐν τῷ ὄρει, καὶ αἱ δύο θυγατέρες αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ· ἐφοβήθη γὰρ καθῆσαι ἐν Σηγώρ, καὶ ᾤκησεν ἐν τῷ σπηλαίῳ, αὐτὸς καὶ αἱ δύο θυγατέρες αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ. 31 Εἶπεν δὲ ἡ πρεσβυτέρα πρὸς τὴν νεωτέραν· ὁ πατὴρ ἡμῶν πρεσβύτερος, καὶ ἄνδρες οὐκ εἰσὶν ἐπὶ τῆς γῆς, ὃς εἰσελεύσεται πρὸς ἡμᾶς, ὡς καθήκει πάσῃ τῇ γῇ· 32 δεῦρο δή, ποτίσωμεν τὸν πατέρα ἡμῶν οἶνον, καὶ κοιμηθῶμεν μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐξαναστήσωμεν ἐκ τοῦ πατρὸς ἡμῶν σπέρμα. 33 Ἐπότισαν δὲ τὸν πατέρα αὐτῶν οἶνον ἐν τῇ

νυκτὶ

νυκτὶ ταύτῃ· καὶ εἰσελθοῦσα ἡ πρεσβυτέρα, ἐκοιμήθη μετὰ τοῦ πατρὸς αὐτῆς τὴν νύκτα ἐκείνην· καὶ οὐκ ἤδει ἐν τῷ κοιμηθῆναι αὐτὴν, καὶ ἀναστῆναι. 34 Ἐγένετο δὲ τῇ ἐπαύριον, καὶ εἶπεν ἡ πρεσβυτέρα πρὸς τὴν νεωτέραν· ἰδοὺ ἐκοιμήθην ἐχθὲς μετὰ τοῦ πατρός μου· ποτίσωμεν αὐτὸν οἶνον καὶ τὴν νύκτα ταύτην, καὶ εἰσελθοῦσα κοιμήθητι μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐξαναστήσωμεν ἐκ τοῦ πατρὸς ἡμῶν σπέρμα. 35 Ἐπότισαν δὲ καὶ τὴν νυκτὶ ἐκείνῃ τὸν πατέρα αὐτῶν οἶνον· καὶ εἰσελθοῦσα ἡ νεωτέρα, ἐκοιμήθη μετὰ τοῦ πατρὸς αὐτῆς· καὶ οὐκ ἤδει ἐν τῷ κοιμηθῆναι αὐτὴν, καὶ ἀναστῆναι. 36 Καὶ συνέλαβον αἱ δύο θυγατέρες Λὼτ ἐκ τοῦ πατρὸς αὐτῶν. 37 Καὶ ἔτεκεν ἡ πρεσβυτέρα υἱὸν, καὶ ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Μωάβ, λέγουσα· ἐκ τοῦ πατρός μου. Οὗτος πατὴρ Μωαβιτῶν ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας. 38 Ἔτεκεν δὲ καὶ ἡ νεωτέρα υἱὸν, καὶ ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἀμμάν, ὁ υἱὸς τοῦ γένους μου. Οὗτος πατὴρ Ἀμμανιτῶν ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας.

ΚΕΦ. Κ'.

1 ΚΑΙ ἐκίνησεν ἐκεῖθεν Ἀβραὰμ εἰς γῆν πρὸς λίβα, καὶ ᾤκησεν ἀνὰ μέσον Κάδης, καὶ ἀνὰ μέσον Σὼρ· καὶ παρῴκη-

σεν

σεν ὁ Γεραίοις. 2 Εἶπεν δὲ Ἀβραὰμ περὶ Σάρρας τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, [ὅτι] ἀδελφή μου ἐστίν· ἐφοβήθη γὰρ εἰπεῖν ὅτι γυνή μου ἐστίν, μή ποτε ἀποκτείνωσιν αὐτὸν οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως δι' αὐτήν. Ἀπέστειλεν δὲ Ἀβιμέλεχ βασιλεὺς Γεράρων, καὶ ἔλαβεν τὴν Σάρραν. 3 Καὶ εἰσῆλθεν ὁ θεὸς πρὸς Ἀβιμέλεχ ἐν ὕπνῳ τὴν νύκτα, καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἰδοὺ σὺ ἀποθνήσκεις περὶ τῆς γυναικός, ἧς ἔλαβες· αὕτη δὲ ἐστιν συνῳκημένη ἀνδρί. 4 Ἀβιμέλεχ δὲ οὐχ ἥψατο αὐτῆς, καὶ εἶπεν· Κύριε, ἔθνος "ἀγνοοῦν" καὶ δίκαιον ἀπολεῖς; 5 Οὐκ αὐτός μοι εἶπεν· ἀδελφή μου ἐστίν; καὶ αὕτη μοι εἶπεν· ἀδελφός μου ἐστίν; ἐν καθαρᾷ καρδίᾳ, καὶ ἐν δικαιοσύνῃ χειρῶν ἐποίησα τοῦτο. 6 Εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ θεὸς καθ' ὕπνον· κἀγὼ ἔγνων ὅτι ἐν καθαρᾷ καρδίᾳ ἐποίησας τοῦτο, καὶ ἐφεισάμην ἐγώ σου, τοῦ μὴ ἁμαρτεῖν σε εἰς ἐμέ· ἕνεκεν τούτου οὐκ ἀφῆκά σε ἅψασθαι αὐτῆς. 7 Νῦν δὲ ἀπόδος τὴν γυναῖκα τῷ ἀνθρώπῳ, ὅτι προφήτης ἐστίν, καὶ προσεύξεται περὶ σοῦ, καὶ ζήσῃ· εἰ δὲ μὴ ἀποδίδως, γνῶθι ὅτι ἀποθανῇ σὺ καὶ πάντα τὰ σά. 8 Καὶ ὤρθισεν Ἀβιμέλεχ τὸ πρωΐ, καὶ ἐκάλεσεν πάντας τοὺς παῖδας αὐτοῦ, καὶ ἐλάλησεν πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα εἰς τὰ ὦτα αὐτῶν· ἐφοβήθησαν δὲ

πάντες

πάντες οἱ ἄνθρωποι σφόδρα. 9 Καὶ ἐκάλεσεν
Ἀβιμέλεχ τὸν Ἀβραάμ, καὶ εἶπεν αὐτῷ· τί τοῦ-
το ἐποίησας ἡμῖν; μήτι ἡμάρτομεν εἰς σέ, ὅτι
ἐπήγαγες ἐπ' ἐμὲ καὶ ἐπὶ τὴν βασιλείαν μου ἁ-
μαρτίαν μεγάλην; ἔργον οὐ γέγονεν ποιηθέν, πε-
ποίηκάς μοι. 10 Εἶπεν δὲ Ἀβιμέλεχ τῷ Ἀ-
βραάμ· τί ἑώρακας, ἐποίησας τοῦτο; 11 Εἶπεν
δὲ Ἀβραάμ· εἶπα γάρ· ἆρα οὐκ ἔστιν φοβερὸν
ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ, ἐμέ τε ἀποκτενοῦσιν ἕνεκεν τῆς
γυναικός μου. 12 Καὶ γὰρ ἀληθῶς ἀδελφή μου
ἐστὶν ἐκ πατρός, ἀλλ' οὐκ ἐκ μητρός· ἐγενήθη δέ
μοι εἰς γυναῖκα. 13 Ἐγένετο δὲ ἡνίκα ἐξήγα-
γέν με ὁ θεὸς ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ πατρός μου, καὶ
εἶπα αὐτῇ· ζωὴν τὴν δικαιοσύνην ποίησον ἐπ'
ἐμέ· εἰς πάντα τόπον οὗ ἐὰν εἰσέλθωμεν ἐκεῖ, εἰ-
πὸν ἐμὲ, ὅτι ἀδελφός μου ἐστίν. 14 Ἔλαβεν δὲ
Ἀβιμέλεχ χίλια δίδραχμα, πρόβατα καὶ
μόσχους, καὶ παῖδας καὶ παιδίσκας, καὶ ἔδωκεν τῷ
Ἀβραάμ· καὶ ἀπέδωκεν αὐτῷ Σάρραν τὴν γυναῖ-
κα αὐτοῦ. 15 Καὶ εἶπεν Ἀβιμέλεχ τῷ Ἀβραάμ·
ἰδοὺ ἡ γῆ μου ἐναντίον σου· οὗ ἐάν σοι ἀρέσκῃ, κα-
τοίκει. 16 Τῇ δὲ Σάρρᾳ εἶπεν· ἰδοὺ δέδωκα
χίλια δίδραχμα τῷ ἀδελφῷ σου· ζῶντα ἔσῃ
σοι εἰς τιμὴν τοῦ προσώπου σου, καὶ πάσας ταῖς
μετὰ σοῦ· καὶ πάντα ἀλήθευσον. 17 Προσηύξατο

δὲ

δὲ Ἀβραὰμ πρὸς τὸν θεὸν, καὶ ἰάσατο ὁ θεὸς τὸν Ἀβιμέλεχ, καὶ τὴν γυναῖκα αὐτῦ, καὶ τὰς παιδίσκας αὐτῦ, καὶ ἔτεκον· 18 ὅτι συγκλείων συνέκλεισεν Κύριος ἔξωθεν πᾶσαν μήτραν ἐν τῷ οἴκῳ τῦ Ἀβιμέλεχ, ἕνεκεν Σάρρας τῆς γυναικὸς Ἀβραάμ.

ΚΕΦ. ΚΑ΄.

1 ΚΑΙ Κύριος ἐπεσκέψατο τὴν Σάρραν, καθὰ εἶπεν· καὶ ἐποίησεν Κύριος τῇ Σάρρᾳ καθὰ ἐλάλησεν. 2 Καὶ συλλαβοῦσα, ἔτεκεν Σάρρα τῷ Ἀβραὰμ υἱὸν εἰς τὸ γῆρας, εἰς τὸν καιρὸν, καθὰ ἐλάλησεν αὐτῷ Κύριος. 3 Καὶ ἐκάλεσεν Ἀβραὰμ τὸ ὄνομα τῦ υἱῦ αὐτῦ τῦ γενομένῦ αὐτῷ, ὃν ἔτεκεν αὐτῷ Σάρρα, Ἰσαάκ. 4 Περιέτεμεν δὲ Ἀβραὰμ τὸν Ἰσαὰκ υἱὸν αὐτῦ τῇ ὀγδόῃ ἡμέρᾳ, καθὰ ἐνετείλατο αὐτῷ ὁ θεός. 5 Ἀβραὰμ δὲ ἐτῶν ἑκατὸν ἐτῶν, ἡνίκα ἐγένετο αὐτῷ Ἰσαὰκ ὁ υἱὸς αὐτῦ. 6 Εἶπεν δὲ Σάρρα· γέλωτά μοι ἐποίησεν Κύριος· ὃς γὰρ ἐὰν ἀκούσῃ, συνχαρεῖταί μοι. 7 Καὶ εἶπεν· τίς ἀναγγελεῖ τῷ Ἀβραὰμ, ὅτι θηλάζει παιδίον Σάρρα; ὅτι ἔτεκον υἱὸν ἐν τῷ γήρει μου. 8 Καὶ ἠυξήθη τὸ παιδίον, καὶ ἀπεγαλακτίσθη· καὶ ἐποίησεν Ἀβραὰμ δοχὴν μεγάλην, ἐν ἡμέρᾳ ἀπεγα-

ἀπεγαλακτίσθη Ἰσαὰκ ὁ υἱὸς αὐτῦ. 9 Ἰδῦσα δὲ Σάῤῥα τὸν υἱὸν Ἄγαρ τῆς Αἰγυπτίας, ὃς ἐγένετο τῷ Ἀβραὰμ, παίζοντα μετὰ Ἰσαὰκ τῦ υἱῦ ἑαυτῆς, 10 καὶ εἶπεν τῷ Ἀβραάμ· ἔκβαλε τὴν παιδίσκην ταύτην, καὶ τὸν υἱὸν αὐτῆς· οὐ γὰρ μὴ κληρονομήσῃ ὁ υἱὸς τῆς παιδίσκης ταύτης μετὰ τῦ υἱῦ μου Ἰσαάκ. 11 Σκληρὸν δὲ ἐφάνη τὸ ῥῆμα σφόδρα σφόδρα ἐναντίον Ἀβραὰμ περὶ τῦ υἱῦ αὐτῦ Ἰσμαήλ. 12 Εἶπεν δὲ ὁ θεὸς τῷ Ἀβραάμ· μὴ σκληρὸν ἔστω τὸ ῥῆμα ἐναντίον σου περὶ τῦ παιδίου, καὶ περὶ τῆς παιδίσκης· πάντα ὅσα ἐὰν εἴπῃ σοι Σάῤῥα, ἄκουε τῆς φωνῆς αὐτῆς, ὅτι ἐν Ἰσαὰκ κληθήσεταί σοι σπέρμα. 13 Καὶ τὸν υἱὸν δὲ τῆς παιδίσκης ταύτης εἰς ἔθνος μέγα ποιήσω αὐτὸν, ὅτι σπέρμα σόν ἐστιν. 14 Ἀνέστη δὲ Ἀβραὰμ τὸ πρωΐ, καὶ ἔλαβεν ἄρτους καὶ ἀσκὸν ὕδατος, καὶ ἔδωκεν ✕ τῇ Ἄγαρ· καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὸν ὦμον αὐτῆς καὶ τὸ παιδίον, καὶ ἀπέστειλεν αὐτήν. Ἀπελθῦσα δὲ ἐπλανᾶτο κατὰ τὴν ἔρημον, κατὰ τὸ φρέαρ τῦ ὅρκυ. 15 Ἐξέλειπεν δὲ τὸ ὕδωρ ἐκ τῦ ἀσκοῦ· καὶ ἔῤῥιψεν τὸ παιδίον ὑποκάτω μιᾶς ἐλάτης. 16 Ἀπελθῦσα δὲ ἐκάθητο ἀπέναντι αὐτῦ μακρύτερον, ὡσεὶ τόξυ βολήν· εἶπεν γάρ· ὐ μὴ ἴδω τὸν θάνατον τῦ παιδίυ μυ· καὶ ἐκά-

θητο

ἦτο ἀπέναντι αὐτῆς [μακρόθεν]· ἀναβοῆσαν δὲ
τὸ παιδίον ἔκλαυσεν. 17 Εἰσήκουσεν δὲ ὁ θεὸς
τῆς φωνῆς τοῦ παιδίου ἐκ τοῦ τόπου οὗ ἰών· καὶ
ἐκάλεσεν ἄγγελος θεοῦ τὴν Ἄγαρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ,
καὶ εἶπεν αὐτῇ· τί ἐστιν Ἄγαρ; μὴ φοβοῦ ἐπα-
κήκοεν γὰρ ὁ θεὸς τῆς φωνῆς τοῦ παιδίου σου ἐκ τοῦ
τόπου οὗ ἐστιν. 18 Ἀνάστηθι, [καὶ] λάβε τὸ
παιδίον, καὶ κράτησον τῇ χειρί σου αὐτό· εἰς γὰρ
ἔθνος μέγα ποιήσω αὐτόν. 19 Καὶ ἀνέῳξεν ὁ
θεὸς τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς, καὶ ἶδεν φρέαρ ὕδα-
τος ζῶντος· καὶ ἐπορεύθη, καὶ ἔπλησεν τὸν ἀσκὸν
ὕδατος, καὶ ἐπότισεν τὸ παιδίον. 20 Καὶ ἰὼν
ὁ θεὸς μετὰ τοῦ παιδίου, καὶ ἠυξήθη, καὶ κατῴ-
κησεν ἐν τῇ ἐρήμῳ· ἐγένετο δὲ τοξότης. 21 Καὶ
κατῴκησεν ἐν τῇ ἐρήμῳ τῇ Φαραάν· καὶ ἔλαβεν
αὐτῷ ἡ μήτηρ γυναῖκα ἐκ γῆς Αἰγύπτου. 22 Ἐ-
γένετο δὲ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, καὶ εἶπεν Ἀβιμέ-
λεχ, καὶ Ὀχοζὰθ ὁ νυμφαγωγὸς αὐτοῦ, καὶ Φιχὸλ Φικόλ
ὁ ἀρχιστράτηγος τῆς δυνάμεως αὐτοῦ πρὸς Ἀβραάμ,
λέγων· ὁ θεὸς μετὰ σοῦ ἐν πᾶσιν, οἷς ἐὰν ποιῇς·
23 νῦν οὖν ὄμοσόν μοι τὸν θεόν, μὴ ἀδικήσῃς με,
μηδὲ τὸ σπέρμα μου, μηδὲ τὸ ὄνομά μου· ἀλλὰ κατὰ
τὸ δικαιοσύνιον οὗ ἐποίησα μετὰ σοῦ, ποιήσεις
μετ' ἐμοῦ, καὶ τῇ γῇ ᾗ σὺ παροῴκησας ἐν αὐτῇ.
24 Καὶ εἶπεν Ἀβραάμ· ἐγὼ ὀμοῦμαι. 25 Καὶ

ἤλεγξεν Ἀβραὰμ τὸν Ἀβιμέλεχ περὶ τοῦ φρεάτων τοῦ ὕδατος, ὧν ἀφείλαντο οἱ παῖδες τοῦ Ἀβιμέλεχ. 26 Καὶ εἶπεν [αὐτῷ] Ἀβιμέλεχ· οὐκ ἔγνων τίς ἐποίησεν τὸ πρᾶγμα τοῦτο· οὐδὲ σύ μοι ἀπήγγελας, οὐδὲ ἐγὼ ἤκουσα, ἀλλὰ σήμερον. 27 Καὶ ἔλαβεν Ἀβραὰμ πρόβατα καὶ μόχους, καὶ ἔδωκεν τῷ Ἀβιμέλεχ· καὶ διέθεντο ἀμφότεροι διαθήκην. 28 Καὶ ἔστησεν Ἀβραὰμ ἑπτὰ ἀμνάδας προβάτων μόνας. 29 Καὶ εἶπεν Ἀβιμέλεχ τῷ Ἀβραάμ· τί εἰσιν αἱ ἑπτὰ ἀμνάδες τοῦ προβάτων τούτων, ἃς ἔστησας μόνας; 30 Καὶ εἶπεν Ἀβραάμ· ὅτι τὰς ἑπτὰ ἀμνάδας λήψῃ παρ' ἐμοῦ, ἵνα ὦσίν μοι εἰς μαρτύριον, ὅτι ἐγὼ ὤρυξα τὸ φρέαρ τοῦτο. 31 Διὰ τοῦτο ἐπωνόμασεν τὸν τόπον ἐκεῖνον, φρέαρ ὁρκισμοῦ· ὅτι ἐκεῖ ὤμοσαν ἀμφότεροι· 32 καὶ διέθεντο διαθήκην ἐν τῷ φρέατι τοῦ ὅρκου. Ἀνέστη δὲ Ἀβιμέλεχ καὶ Ὀχοζὰθ ὁ νυμφαγωγὸς αὐτοῦ, καὶ Φικὸλ ὁ ἀρχιστράτηγος τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, καὶ ἐπέστρεψαν εἰς τὴν γῆν τῶν Φυλιστιείμ. 33 Καὶ ἐφύτευσεν Ἀβραὰμ ἄρδραν ἐπὶ τῷ φρέατι τοῦ ὅρκου, καὶ ἐπεκαλέσατο ἐκεῖ τὸ ὄνομα Κυρίου, θεὸς αἰώνιος. 34 Παρῴκησεν δὲ Ἀβραὰμ ἐν τῇ γῇ τῶν Φυλιστιείμ ἡμέρας πολλάς.

ΚΕΦ.

ΚΕΦ. ΚΒ'.

1 ΚΑΙ ἐγένετο μετὰ τὰ ῥήματα ταῦτα, ὁ θεὸς ἐπείραζεν τὸν Ἀβραάμ, καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν· Ἀβραάμ, Ἀβραάμ. Ὁ δὲ εἶπεν· ἰδοὺ ἐγώ. 2 Καὶ εἶπεν· λάβε τὸν υἱόν σου τὸν ἀγαπητόν, ὃν ἠγάπησας, τὸν Ἰσαάκ, καὶ πορεύθητι εἰς τὴν γῆν τὴν ὑψηλήν, καὶ ἀνένεγκον αὐτὸν ἐκεῖ εἰς ὁλοκάρπωσιν ἐφ' ἓν τῶν ὀρέων, ὧν ἄν σοι εἴπω. 3 Ἀναστὰς δὲ Ἀβραὰμ τὸ πρωΐ, ἐπέσαξεν τὸν ὄνον αὐτοῦ· παρέλαβεν δὲ μεθ' ἑαυτοῦ δύο παῖδας, καὶ Ἰσαὰκ τὸν υἱὸν αὐτοῦ· καὶ χίσας ξύλα εἰς ὁλοκάρπωσιν, ἀναστὰς ἐπορεύθη, καὶ ἦλθεν ἐπὶ τὸν τόπον, ὃν εἶπεν αὐτῷ ὁ θεὸς, τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ. 4 Καὶ ἀναβλέψας Ἀβραὰμ τοῖς ὀφθαλμοῖς X αὐτοῦ, ἶδεν τὸν τόπον μακρόθεν. 5 Καὶ εἶπεν Ἀβραὰμ τοῖς παισὶν αὐτοῦ· καθίσατε αὐτοῦ μετὰ τοῦ ὄνου· ἐγὼ δὲ καὶ τὸ παιδίον διελευσόμεθα ἕως ὧδε, καὶ προσκυνήσαντες ἀναστρέψομεν πρὸς ὑμᾶς. 6 Ἔλαβεν δὲ Ἀβραὰμ τὰ ξύλα τῆς ὁλοκαρπώσεως, καὶ ἐπέθηκεν Ἰσαὰκ τῷ υἱῷ αὐτοῦ· ἔλαβεν δὲ καὶ τὸ πῦρ μετὰ χεῖρα, καὶ τὴν μάχαιραν, καὶ ἐπορεύθησαν οἱ δύο ἅμα. 7 Καὶ εἶπεν Ἰσαὰκ πρὸς Ἀβραὰμ τὸν πατέρα αὐτοῦ, εἶπας·

λέγων πάτερ. Ὁ δὲ εἶπεν· τί ἐστιν τέκνον; Εἶπεν δὲ ἰδοὺ τὸ πῦρ καὶ τὰ ξύλα, ποῦ ἐστιν τὸ πρόβατον τὸ εἰς ὁλοκάρπωσιν; 8 Εἶπεν δὲ Ἀβραάμ· ὁ θεὸς ὄψεται ἑαυτῷ πρόβατον εἰς ὁλοκάρπωσιν, τέκνον. Πορευθέντες δὲ ἀμφότεροι ἅμα, 9 ἦλθον ἐπὶ τὸν τόπον, ὃν εἶπεν αὐτῷ ὁ θεός· καὶ ᾠκοδόμησεν ἐκεῖ Ἀβραὰμ θυσιαστήριον, καὶ ἐπέθηκεν τὰ ξύλα· καὶ συμποδίσας Ἰσαὰκ τὸν υἱὸν αὐτοῦ, ἐπέθηκεν αὐτὸν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἐπάνω τῶν ξύλων. 10 Καὶ ἐξέτεινεν Ἀβραὰμ τὴν χεῖρα αὐτοῦ, λαβεῖν τὴν μάχαιραν, σφάξαι τὸν υἱὸν αὐτοῦ. 11 Καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸν ἄγγελος Κυρίου ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ εἶπεν [αὐτῷ]· Ἀβραάμ, Ἀβραάμ. Ὁ δὲ εἶπεν· ἰδοὺ ἐγώ 12 Καὶ εἶπεν· μὴ ἐπιβάλῃς τὴν χεῖρά σου ἐπὶ τὸ παιδάριον, μηδὲ ποιήσῃς αὐτῷ μηδέν· νῦν γὰρ ἔγνων, ὅτι φοβῇ τὸν θεὸν σύ, καὶ οὐκ ἐφείσω τοῦ υἱοῦ σου τοῦ ἀγαπητοῦ δι' ἐμέ. 13 Καὶ ἀναβλέψας Ἀβραὰμ τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ εἶδεν, καὶ ἰδοὺ κριὸς εἷς κατεχόμενος ἐν φυτῷ Σαβὲκ τῷ κεράτων· καὶ ἐπορεύθη Ἀβραάμ, καὶ ἔλαβεν τὸν κριόν, καὶ ἀνήνεγκεν αὐτὸν εἰς ὁλοκάρπωσιν ἀντὶ Ἰσαὰκ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ. 14 Καὶ ἐκάλεσεν Ἀβραὰμ τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου, Κύριος εἶδεν· ἵνα εἴπωσιν σήμερον· ἐν τῷ ὄρει, Κύριος ὤφθη. 15 Καὶ ἐκάλεσεν

ἐκάλεσεν ἄγγελος Κυρίου τὸν Ἀβραὰμ δεύτερον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, λέγων· 16 κατ' ἐμαυτοῦ ὤμοσα, λέγει Κύριος, ὅτι ἕνεκεν ἐποίησας τὸ ῥῆμα τοῦτο, καὶ οὐκ ἐφείσω τοῦ υἱοῦ σου τοῦ ἀγαπητοῦ δι' ἐμέ, 17 ἢ μὴν εὐλογῶν εὐλογήσω σε, καὶ πληθύνων πληθυνῶ τὸ σπέρμα σου, ὡς τοὺς ἀστέρας τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ὡς τὴν ἄμμον τὴν παρὰ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης, καὶ κληρονομήσει τὸ σπέρμα σου τὰς πόλεις τῶν ὑπεναντίων· 18 καὶ ἐνευλογηθήσονται ἐν τῷ σπέρματί σου πάντα τὰ ἔθνη τῆς γῆς, ἀνθ' ὧν ὑπήκουσας τῆς ἐμῆς φωνῆς. 19 Ἀπεστράφη δὲ Ἀβραὰμ πρὸς τοὺς παῖδας αὐτοῦ, καὶ ἀναστάντες ἐπορεύθησαν ἅμα ἐπὶ τὸ φρέαρ τοῦ ὅρκου· καὶ κατῴκησεν Ἀβραὰμ ἐπὶ τῷ φρέατι τοῦ ὅρκου. 20 Ἐγένετο δὲ μετὰ τὰ ῥήματα ταῦτα, καὶ ἀνηγγέλη τῷ Ἀβραάμ, λέγοντες· ἰδοὺ τέτοκεν Μελχὰ καὶ αὐτὴ υἱοὺς τῷ Ναχὼρ τῷ ἀδελφῷ σου, 21 τὸν Ὦξ πρωτότοκον, καὶ τὸν Βαὺξ ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ τὸν Καμουὴλ πατέρα Σύρων, 22 καὶ τὸν Χασζάδ, καὶ τὸν Ἀζαῦ, καὶ τὸν Φαλδάς, καὶ τὸν Ἰελδάφ, καὶ τὸν Βαθουήλ· 23 καὶ Βαθουὴλ ἐγέννησεν τὴν Ῥεβέκκαν· ὀκτὼ οὗτοι υἱοί, οὓς ἔτεκεν Μελχὰ τῷ Ναχὼρ τῷ ἀδελφῷ Ἀβραάμ. 24 Καὶ ἡ παλλακὴ αὐτοῦ ἧ ὄνομα

Ῥεσεφὰ Ῥεῦμα, ἔτεκεν καὶ αὐτὴ τὸν Ταβὲκ, καὶ τὸν Ταὰμ Γαὰμ, καὶ τὸν Τοχὸς, καὶ τὸν Μωχά.

ΚΕΦ. ΚΓ'.

1 ΕΓένετο δὲ ἡ ζωὴ Σάῤῥας ἔτη ἑκατὸν εἰκοσιεπτὰ, ἔτη ζωῆς Σάῤῥας. 2 Καὶ ἀπέθανεν Σάῤῥα ἐν πόλει Ἀρβὸκ, ἥ ἐστιν ἐν τῷ κοιλώματι· αὕτη ἔστιν Χεβρὼν ἐν γῇ Χαναάν. Ἦλθεν δὲ Ἀβραὰμ κόψασθαι Σάῤῥαν, καὶ πενθῆσαι. 3 Καὶ ἀνέστη Ἀβραὰμ ἀπὸ τοῦ νεκροῦ αὐτῆ, καὶ εἶπεν [Ἀβραὰμ] τοῖς υἱοῖς Χὲτ, λέγων· 4 πάροικος καὶ παρεπίδημος ἐγώ εἰμι μεθ' ὑμῶν· δότε οὖν μοι κτῆσιν ταφῆ μεθ' ὑμῶν, καὶ θάψω τὸν νεκρόν μου ἐκεῖ ἀπ' ἐμοῦ. 5 Ἀπεκρίθησαν δὲ οἱ υἱοὶ Χὲτ πρὸς Ἀβραὰμ, λέγοντες· 6 μὴ κύριε ἄκουσον δὲ ἡμῶν. Βασιλεὺς θεοῦ εἶ σὺ ἐν ἡμῖν· ἐν τοῖς ἐκλεκτοῖς μνημείοις ἡμῶν θάψον τὸν νεκρόν σου· οὐδεὶς γὰρ ἡμῶν τὸ μνημεῖον αὐτοῦ κωλύσῃ ἀπό σοῦ, τοῦ θάψαι τὸν νεκρόν σου ἐκεῖ. 7 Ἀναστὰς δὲ Ἀβραὰμ προσεκύνησεν τῷ λαῷ τῆς γῆς, τοῖς υἱοῖς Χέτ· 8 καὶ ἐλάλησεν πρὸς αὐτοὺς Ἀβραὰμ, λέγων· εἰ ἔχετε τὴν ψυχὴν ὑμῶν, ὥστε θάψαι τὸν νεκρόν μου ἀπὸ προσώπου μου, ἀκούσατέ μου, καὶ λαλήσατε περὶ ἐμοῦ Ἐφρὼν τῷ τοῦ Σααρ,

9 καὶ

9 καὶ δότω μοι τὸ σπήλαιον τὸ διπλοῦν ὅ ἐστιν αὐτῷ, τὸ ὂν ἐν μερίδι τοῦ ἀγροῦ αὐτοῦ· ἀργυρίου τοῦ ἀξίου δότω μοι αὐτὸ ἐν ὑμῖν εἰς κτῆσιν μνημείου. δότε
10 Ἐφρὼν δὲ ἐκάθητο ἐν μέσῳ τῶν υἱῶν Χέτ. Ἀποκριθεὶς δὲ Ἐφρὼν ὁ Χετταῖος πρὸς Ἀβραάμ, εἶπεν ἀκουόντων τῶν υἱῶν Χὲτ καὶ πάντων τῶν εἰσπορευομένων εἰς τὴν πόλιν, λέγων· 11 παρ' ἐμοὶ γενοῦ κύριε, καὶ ἄκουσόν μου. Τὸν ἀγρὸν καὶ τὸ σπήλαιον τὸ ἐν αὐτῷ, σοὶ δίδωμι· ἐναντίον τῶν πολιτῶν μου δέδωκά σοι· θάψον τὸν νεκρόν σου.
12 Καὶ προσεκύνησεν Ἀβραὰμ ἐναντίον τοῦ λαοῦ τῆς γῆς, 13 καὶ εἶπεν τῷ Ἐφρὼν εἰς τὰ ὦτα [ἐναντίον] παντὸς τοῦ λαοῦ τῆς γῆς· ἐπειδὴ πρὸς ἐμοῦ εἶ, ἄκουσόν μου. Τὸ ἀργύριον τοῦ ἀγροῦ λάβε παρ' ἐμοῦ, καὶ θάψω τὸν νεκρόν μου ἐκεῖ. 14 Ἀπεκρίθη δὲ Ἐφρὼν τῷ Ἀβραάμ, λέγων· 15 οὐχὶ κύριε· ἀκούσα γάρ, γῆ τετρακοσίων διδράχμων ἀργυρίου· ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ τί ἂν εἴη τοῦτο; σὺ δὲ τὸν νεκρόν σου θάψον. 16 Καὶ ἤκουσεν Ἀβραὰμ τοῦ Ἐφρὼν, καὶ ἀπεκατέστησεν Ἀβραὰμ τῷ Ἐφρὼν τὸ ἀργύριον, ὃ ἐλάλησεν εἰς τὰ ὦτα τῶν υἱῶν Χὲτ, τετρακόσια δίδραχμα ἀργυρίου δοκίμου ἐμπορεύσιμα. 17 Καὶ ἔστη ὁ ἀγρὸς Ἐφρὼν, ὃς ἦν ἐν τῷ διπλῷ σπηλαίῳ, ὃς ἐστιν κατὰ πρόσωπον Μαμβρῆ, ὁ ἀγρὸς καὶ τὸ σπήλαιον ὃ ἦν

ἐν αὐτῷ, καὶ πᾶν δένδρον ὁ ἦν ἐν τῷ ἀγρῷ, ὅ ἐστιν ἐν πᾶσιν τοῖς ὁρίοις αὐτῆ κύκλῳ, 18 τῷ Ἀβραὰμ εἰς κτῆσιν, ἐναντίον τῶν υἱῶν Χὲτ καὶ πάντων τῶν εἰσπορευομένων εἰς τὴν πόλιν. 19 Μετὰ ταῦτα ἔθαψεν Ἀβραὰμ Σάρραν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ ἐν τῷ σπηλαίῳ τοῦ ἀγροῦ τῷ διπλῷ, ὅ ἐστιν ἀπέναντι Μαμβρῆ· αὕτη ἐστὶν Χεβρὼν ἐν τῇ γῇ Χαναάν. 20 Καὶ ἐκυρώθη ὁ ἀγρὸς καὶ τὸ σπήλαιον ὁ ἦν ἐν αὐτῷ, τῷ Ἀβραὰμ εἰς κτῆσιν τάφου, παρὰ τῶν υἱῶν Χέτ.

ΚΕΦ. ΚΔ'.

1 ΚΑΙ Ἀβραὰμ ἦν πρεσβύτερος, προβεβηκὼς ἡμερῶν· καὶ Κύριος εὐλόγησεν τὸν Ἀβραὰμ κατὰ πάντα. 2 Καὶ εἶπεν Ἀβραὰμ τῷ παιδὶ αὐτοῦ τῷ πρεσβυτέρῳ τῆς οἰκίας αὐτοῦ, τῷ ἄρχοντι πάντων τῶν αὐτοῦ· θὲς τὴν χεῖρά σου ὑπὸ τὸν μηρόν μου, 3 καὶ ὁρκιῶ σε Κύριον τὸν θεὸν τοῦ οὐρανοῦ καὶ τὸν θεὸν τῆς γῆς, ἵνα μὴ λάβῃς γυναῖκα τῷ υἱῷ μου Ἰσαὰκ ἀπὸ τῶν θυγατέρων τῶν Χαναναίων, μεθ' μετ' αὐτῶν ὧν ἐγὼ οἰκῶ ἐν αὐτοῖς· 4 ἀλλὰ εἰς τὴν γῆν μου τὴν ἐγενόμην, πορεύσῃ, καὶ εἰς τὴν φυλήν μου, καὶ λήψῃ γυναῖκα τῷ υἱῷ μου [Ἰσαὰκ] ἐκεῖθεν. 5 Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ παῖς· μήποτε

ποτε δ βάλεται ἡ γυνὴ πορευθῆναι μετ' ἐμοῦ ὀπίσω εἰς τὴν γῆν ταύτην, ἀποστρέψω τὸν υἱόν σου εἰς τὴν γῆν, ὅθεν ἐξῆλθες ἐκεῖθεν; 6 Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτὸν Ἀβραάμ· πρόσεχε σεαυτῷ μὴ ἀποστρέψῃς τὸν υἱόν μου ἐκεῖ. 7 Κύριος ὁ θεὸς τοῦ οὐρανοῦ καὶ ὁ θεὸς τῆς γῆς, ὃς ἔλαβέν με ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ πατρός μου, καὶ ἐκ τῆς γῆς ἧς ἐγεννήθην, ὃς ἐλάλησέν μοι, καὶ ὃς ὤμοσέν μοι, λέγων· σοὶ δώσω τὴν γῆν ταύτην καὶ τῷ σπέρματί σου, αὐτὸς ἀποστελεῖ τὸν ἄγγελον αὐτοῦ ἔμπροσθέν σου, καὶ λήψῃ γυναῖκα τῷ υἱῷ μου Ἰσαὰκ ἐκεῖθεν. 8 Ἐὰν δὲ μὴ θέλῃ ἡ γυνὴ πορευθῆναι μετὰ σοῦ εἰς τὴν γῆν ταύτην, καθαρὸς ἔσῃ ἀπὸ τοῦ ὅρκου μου τούτου· μόνον τὸν υἱόν μου μὴ ἀποστρέψῃς ἐκεῖ. 9 Καὶ ἔθηκεν ὁ παῖς τὴν χεῖρα αὐτοῦ ὑποκάτω τὸν μηρὸν Ἀβραὰμ τοῦ κυρίου αὐτοῦ, καὶ ὤμοσεν αὐτῷ περὶ τοῦ ῥήματος τούτου. 10 Καὶ ἔλαβεν ὁ παῖς δέκα καμήλους ἀπὸ τῶν καμήλων τοῦ κυρίου αὐτοῦ, καὶ ἀπὸ πάντων τῶν ἀγαθῶν τοῦ κυρίου αὐτοῦ μετ' ἑαυτοῦ· καὶ ἀναστὰς ἐπορεύθη εἰς τὴν Μεσοποταμίαν, εἰς τὴν πόλιν Ναχώρ. 11 Καὶ ἐκοίμισεν τὰς καμήλους ἔξω τῆς πόλεως παρὰ τὸ φρέαρ τοῦ ὕδατος τὸ πρὸς ὀψέ, ἡνίκα ἐκπορεύονται αἱ ὑδροφόροι. 12 Καὶ εἶπεν· Κύριε ὁ θεὸς τοῦ κυρίου μου Ἀβραάμ, εὐόδωσον σήμερον ἐμοῦ

ἐμῷ σήμερον, καὶ ποίησον ἔλεος μετὰ τοῦ κυρίου μου
Ἀβραάμ. 13 Ἰδοὺ ἐγὼ ἕστηκα ἐπὶ τὴν πηγὴν τοῦ
ὕδατος· αἱ δὲ θυγατέρες τῶν οἰκούντων τὴν πόλιν,
ἐκπορεύονται ἀντλῆσαι ὕδωρ. 14 Καὶ ἔσται ἡ
παρθένος ᾗ ἂν ἐγὼ εἴπω· ἔκκλινον τὴν ὑδρίαν
σου, ἵνα πίω, καὶ εἴπῃ μοι· πίε σὺ, καὶ τοὺς
καμήλους σου ποτῶ, ἕως ἂν παύσωνται πίνουσαι,
ταύτην ἡτοίμασας τῷ παιδί σου Ἰσαάκ· καὶ ἐν
τούτῳ γνώσομαι ὅτι ἐποίησας ἔλεος τῷ κυρίῳ
μου Ἀβραάμ. 15 Καὶ ἐγένετο πρὸ τοῦ συντε-
λέσαι αὐτὸν λαλοῦντα ἐν τῇ διανοίᾳ αὐτοῦ, καὶ
ἰδοὺ Ῥεβέκκα ἐξεπορεύετο, ἡ τεχθεῖσα Βαθουὴλ,
υἱῷ Μελχᾶ, τῆς γυναικὸς Ναχὼρ, ἀδελφοῦ δὲ
Ἀβραάμ, ἔχουσα τὴν ὑδρίαν ἐπὶ τοῦ ὤμου αὐ-
τῆς. 16 Ἡ δὲ παρθένος ἦν καλὴ τῇ ὄψει σφό-
δρα· παρθένος ἦν, ἀνὴρ οὐκ ἔγνω αὐτήν. Κα-
ταβᾶσα δὲ ἐπὶ τὴν πηγὴν, ἔπλησεν τὴν ὑδρίαν
αὐτῆς, καὶ ἀνέβη. 17 Ἐπέδραμεν δὲ ὁ παῖς
εἰς συνάντησιν αὐτῆς, καὶ εἶπεν· πότισόν με μι-
κρὸν ὕδωρ ἐκ τῆς ὑδρίας σου. 18 Ἡ δὲ εἶπεν·
πίε κύριε. Καὶ ἔσπευσεν, καὶ καθεῖλεν τὴν ὑδρίαν
ἐπὶ τὸν βραχίονα αὐτῆς, καὶ ἐπότισεν αὐτὸν, ἕως
ἐπαύσατο πίνων. 19 Καὶ εἶπεν· καὶ ταῖς κα-
μήλοις σου ὑδρεύσομαι, ἕως ἂν πᾶσιν πίωσιν.
20 Καὶ ἔσπευσεν καὶ ἐξεκένωσεν τὴν ὑδρίαν ἐπὶ

τὸ

τὸ ποτιστήριον· καὶ ἔδραμεν ἐπὶ τὸ φρέαρ ἀντλῆσαι [ὕδωρ], καὶ ὑδρεύσατο πάσαις τοῖς καμήλοις. 21 Ὁ δὲ ἄνθρωπος κατεμάνθανεν αὐτῷ· καὶ παρεστώτα τῇ γνῶναι ἢ εὐώδωκεν Κύριος τὴν ὁδὸν αὐτῇ, ἢ οὔ. 22 Ἐγένετο δὲ ἡνίκα ἐπαύσαντο [πᾶσαι] αἱ κάμηλοι πίνουσαι, ἔλαβεν ὁ ἄνθρωπος ἐνώτια χρυσᾶ ἀνὰ δραχμὴν ὁλκῆς, καὶ δύο ψέλια ἐπὶ τὰς χεῖρας αὐτῆς· δέκα χρυσῶν ὁλκὴ αὐτῶν. 23 Καὶ ἐπηρώτησεν αὐτήν, καὶ εἶπεν· θυγάτηρ τίνος εἶ; ἀνάγγειλόν μοι, εἰ ἔστιν ἐν τῷ πατρί σου τόπος ἡμῖν καταλῦσαι. 24 Καὶ εἶπεν αὐτῷ· θυγάτηρ Βαθθήλ εἰμι ἐγώ, τῇ Μελχάς, ἣν ἔτεκεν τῷ Ναχώρ. 25 Καὶ εἶπεν αὐτῷ· καὶ ἄχυρα καὶ χόρτασμα πολὺ παρ' ἡμῖν, καὶ τόπος τῇ καταλῦσαι. 26 Καὶ εὐδοκήσας ὁ ἄνθρωπος προσεκύνησεν Κυρίῳ, καὶ εἶπεν· 27 Εὐλογητὸς Κύριος ὁ θεὸς τοῦ κυρίου μου Ἀβραάμ, ὃς οὐκ ἐγκατέλειπεν τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ καὶ τὴν ἀλήθειαν ἀπὸ τοῦ κυρίου μου· ἐμὲ εὐόδωκεν Κύριος εἰς οἶκον τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ κυρίου μου. 28 Καὶ δραμοῦσα ἡ παῖς, ἀπήγγειλεν εἰς τὸν οἶκον τῆς μητρὸς αὐτῆς κατὰ τὰ ῥήματα ταῦτα. 29 Τῇ δὲ Ῥεβέκκᾳ ἀδελφὸς ἦν, ᾧ ὄνομα Λάβαν· καὶ ἔδραμεν Λάβαν πρὸς τὸν ἄνθρωπον ἔξω ἐπὶ τὴν πηγήν.

πηγώ. 30 Καὶ ἐγένετο ἡνίκα εἶδεν τὰ ὀνώπια
ψέλια καὶ τοὺς ψέλια ὅτι τὰς χεῖρας τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ, καὶ
ὅτι ἤκουσεν τὰ ῥήματα Ῥεβέκκας τῆς ἀδελφῆς
αὐτοῦ, λεγούσης· Οὕτως λελάληκέν μοι ὁ ἄνθρω-
πος· καὶ ἦλθεν πρὸς τὸν ἄνθρωπον, ἑστηκότος αὐτοῦ
ὅτι τῶν καμήλων ὅτι ἡ πηγῆς. 31 Καὶ εἶπεν
Κύριος αὐτῷ· δεῦρο, εἴσελθε εὐλογητὸς Κυρίου, ἱνατί ἕστη-
κας ἔξω; ἐγὼ δὲ ἡτοίμασα τὴν οἰκίαν καὶ τόπον
ταῖς καμήλοις. 32 Εἰσῆλθεν δὲ ὁ ἄνθρωπος
εἰς τὴν οἰκίαν· καὶ ἀπέσαξεν τὰς καμήλους, καὶ
ἔδωκεν ἄχυρα καὶ χορτάσματα ταῖς καμήλοις,
καὶ ὕδωρ νίψασθαι τοῖς ποσὶν αὐτοῦ, καὶ τοῖς ποσὶν
τῶν ἀνδρῶν τῶν μετ' αὐτοῦ· 33 καὶ παρέθηκεν αὐ-
τοῖς ἄρτους φαγεῖν. Καὶ εἶπεν· οὐ μὴ φάγω,
ἕως τοῦ λαλήσω με τὰ ῥήματά μου. Καὶ εἶ-
παν· λάλησον. 34 Καὶ εἶπεν· παῖς Ἀβραὰμ
ἐγώ εἰμι. 35 Κύριος δὲ εὐλόγησεν τὸν κύριόν μου
σφόδρα, καὶ ὑψώθη· καὶ ἔδωκεν αὐτῷ πρόβατα
καὶ μόσχους, καὶ ἀργύριον καὶ χρυσίον, καὶ παῖδας
καὶ παιδίσκας, καὶ καμήλους καὶ ὄνους. 36 Καὶ
ἔτεκεν Σάῤῥα ἡ γυνὴ τοῦ κυρίου μου υἱὸν [ἕνα]
αὐτὸν τῷ κυρίῳ μου, μετὰ τὸ γηρᾶσαι αὐτόν· καὶ ἔδω-
κεν αὐτῷ πάντα ὅσα ἦν αὐτῷ. 37 Καὶ ὥρκισέν
με ὁ κύριός μου, λέγων· οὐ λήψῃ γυναῖκα τῷ
υἱῷ μου ἀπὸ τῶν θυγατέρων τῶν Χαναναίων, ἐν

οἷς

οἷς ἐγὼ παροικῶ ἐν τῇ γῇ αὐτῶν· 38 ἀλλ' ἢ εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου πορεύσῃ, καὶ εἰς τὴν φυλήν μου, καὶ λήψῃ γυναῖκα τῷ υἱῷ μου ἐκεῖθεν. 39 Εἶπα δὲ τῷ κυρίῳ μου· μήποτε οὐ πορευθῇ ἡ γυνὴ μετ' ἐμοῦ. 40 Καὶ εἶπέν μοι Κύριος [ὁ θεὸς] ᾧ εὐηρέστησα ἐναντίον αὐτοῦ, αὐτὸς ἐξαποστελεῖ τὸ ἄγγελον αὐτοῦ μετὰ σοῦ, καὶ εὐοδώσῃ τὴν ὁδόν σου· καὶ λήψῃ γυναῖκα τῷ υἱῷ μου ἐκ τῆς φυλῆς μου, καὶ ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ πατρός μου. 41 Τότε ἀθῷος ἔσῃ ἐκ τῆς ἀρᾶς μου· ἡνίκα γὰρ ἐὰν ἔλθῃς εἰς τὴν φυλήν μου, καὶ μὴ δῶσίν σοι, καὶ ἔσῃ ἀθῷος ἀπὸ τοῦ ὁρκισμοῦ μου. 42 Καὶ ἐλθὼν σήμερον ἐπὶ τὴν πηγήν, εἶπα· Κύριε ὁ θεὸς τοῦ κυρίου μου Ἀβραάμ, εἰ σὺ εὐοδοῖς τὴν ὁδόν μου, ἣν νῦν ἐγὼ πορεύομαι ἐπ' αὐτήν· 43 ἰδοὺ ἐγὼ ἕστηκα ἐπὶ τὴν πηγὴν τοῦ ὕδατος, καὶ αἱ θυγατέρες τῶν ἀνθρώπων τῆς πόλεως ἐξελεύσονται ὑδρεύσασθαι ὕδωρ· καὶ ἔσῃ ἡ παρθένος, ἣν ἂν ἐγὼ εἴπω· πότισόν με μικρὸν ὕδωρ ἐκ τῆς ὑδρίας σου, 44 καὶ εἴπῃ μοι· καὶ πίε σύ, καὶ τοῖς καμήλοις σου ὑδροδοσομαι· αὕτη ἡ γυνή, ἣν ἡτοίμασεν Κύριος τῷ ἑαυτοῦ θεράποντι Ἰσαάκ· καὶ ἐν τούτῳ γνώσομαι, ὅτι πεποίηκας ἔλεος τῷ κυρίῳ μου Ἀβραάμ. 45 Καὶ ἐγένετο πρὸ τοῦ συντελέσαι με λαλοῦντα ἐν τῇ

Δμφνοία μυ, ϐὺθὺς Ῥεϐέκκα ἐξεπορεύετο ἔχουσα τὴν ὑδρίαν ἐπὶ τῦ ὤμυ· καὶ κατέϐη ἐπὶ τὴν πηγήν, καὶ ὑδρεύσατο. Εἶπα δὲ αὐτῇ· πότισόν με. 46 Καὶ ἀπεύσασα καθεῖλεν τὴν ὑδρίαν [ἐπὶ τὸν βραχίονα] αὐτῆς ἀφ' ἑαυτῆς, καὶ εἶπεν· πίε σύ, καὶ τὰς καμήλους συ ποτίῶ· καὶ ἔπιον, καὶ τὰς καμήλους μυ ἐπότισεν. 47 Καὶ ἠρώτησα αὐτὴν, καὶ εἶπα· τίνος θυγάτηρ εἶ; [ἀνάγγελόν μοι.] Ἡ δὲ ἔφη· θυγάτηρ Βαθουὴλ εἰμὶ ἐγὼ, τῦ ὑῦ Ναχὼρ, ὃν ἔτεκεν αὐτῷ Μελχά. Καὶ ϖεθέηκα αὐτῇ τὰ ὦτία, ψέλια καὶ τὰ ψέλια ἐπὶ τὰς χεῖρας αὐτῆς· 48 καὶ εὐδοκίπας ϖεθσεκυνησα Κυρίῳ, καὶ εὐλόγησα Κύριον τὸν θεὸν τῦ κυρίυ μυ Ἀϐραὰμ, ὃς εὐώμοι δωσέν με ἐν ὁδῷ ἀληθείας, λαϐεῖν τὴν θυγατέρα τῦ ἀδελφῦ ϑ κυρίυ μυ τῷ υἱῷ αὐϑ. 49 Εἰ οὖν ποιεῖτε ὑμεῖς ἔλεος καὶ δικαιοσύνην ϖεθς τὸν κύριόν μυ, ἀπαγγείλατέ μοι· εἰ δὲ μὴ, ἀπαγγείλατέ μοι, ἵνα ἐπιστρέψω εἰς δεξιὰν ἢ εἰς ἀριστεράν. 50 Ἀποκριθεὶς δὲ Λάϐαν καὶ Βαθουὴλ, εἶπαν· ϖαρὰ Κυρίυ ἐξῆλθεν τὸ ϖρόϛαγμα τῦτο· οὐ δυνησόμεθα ϑν σοι ἀντειπεῖν κακὸν καλῷ. 51 Ἰδοὺ Ῥεϐέκκα ἐνώπιόν συ· λαϐὼν ἀπότρεχε, καὶ ἔστω γυνὴ τῷ υἱῷ ϑ κυρίυ συ, καθὰ ἐλάλησεν Κύριος. 52 Ἐγένετο δὲ ὡ ἀ-

κοῦσαι τ παῖδα τὸν Ἀβραὰμ τ ῥημάτων αὐτῶν τούτων
προσεκύνησεν ὀπὶ τὴν γῆν Κυρίῳ. 53 Καὶ ἐξε-
νέγκας ὁ παῖς σκεύη ἀργυρᾶ καὶ σκεύη χρυσᾶ
καὶ ἱματισμόν, ἔδωκεν τῇ Ρεβέκκᾳ· καὶ δῶρα
ἔδωκεν τῷ ἀδελφῷ αὐτῆς, καὶ τῇ μητρὶ αὐτῆς.
54 Καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον, αὐτὸς καὶ οἱ ἄνδρες
οἱ μετ' αὐτοῦ ὄντες, καὶ ἐκοιμήθησαν. Καὶ ἀναστὰς
προῒ, εἶπεν· ἐκπέμψατέ με, ἵνα ἀπέλθω πρὸς
τ κύριόν μου. 55 Εἶπαν δὲ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῆς,
καὶ ἡ μήτηρ· μενάτω ἡ παρθένος μεθ' ἡμῶν ἡμέρας
ὡσεὶ δέκα, καὶ μετὰ ταῦτα ἀπελεύσεται. 56 Ὁ
δὲ εἶπεν πρὸς αὐτούς· μὴ κατέχετέ με, καὶ
Κύριος εὐώδωσεν τὴν ὁδόν μου· ἐκπέμψατέ με,
ἵνα ἀπέλθω πρὸς τὸν κύριόν μου. 57 Οἱ δὲ
εἶπαν· καλέσωμεν τὴν παῖδα, καὶ ἐπερωτήσω-
μεν τὸ στόμα αὐτῆς. 58 Καὶ ἐκάλεσαν Ρε-
βέκκαν, καὶ εἶπαν αὐτῇ· ἢ πορεύσῃ μετὰ τοῦ ἀν-
θρώπου τούτου; Καὶ εἶπεν· πορεύσομαι. 59 Καὶ
ἐξέπεμψαν Ρεβέκκαν τὴν ἀδελφὴν αὐτῶν καὶ
τὰ ὑπάρχοντα αὐτῆς, καὶ τὸν παῖδα τ Ἀ-
βραὰμ καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ. 60 Καὶ εὐλόγη-
σαν Ρεβέκκαν τὴν ἀδελφὴν αὐτῶν, καὶ εἶπαν
αὐτῇ· ἀδελφὴ ἡμῶν εἶ· γίνου εἰς χιλιάδας μυριά-
δων, καὶ κληρονομησάτω τὸ σπέρμα σου τὰς πό-
λεις τῶν ὑπεναντίων. 61 Ἀναστᾶσα δὲ Ρε-

βέκκα

βέκκα καὶ αἱ ἄβραι αὐτῆς, ἐπέβησαν ἐπὶ τὰς καμήλους, καὶ ἐπορεύθησαν μετὰ τοῦ ἀνθρώπου· καὶ ἀναλαβὼν ὁ παῖς τὴν Ῥεβέκκαν, ἀπῆλθεν. 62 Ἰσαὰκ δὲ ἐπορεύετο ἀφὸ τῆς ἐρήμου κατὰ τὸ φρέαρ τῆς ὁράσεως· αὐτὸς δὲ κατῴκει ἐν τῇ γῇ τῇ πρὸς λίβα. 63 Καὶ ἐξῆλθεν Ἰσαὰκ ἀδολεσχῆσαι εἰς τὸ πεδίον τὸ πρὸς δείλης· καὶ ἀναβλέψας τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ, ἴδεν καμήλους ἐρχομένας. 64 Καὶ ἀναβλέψασα Ῥεβέκκα τοῖς ὀφθαλμοῖς, ἴδεν τὸν Ἰσαάκ· καὶ κατεπήδησεν ἀπὸ τῆς καμήλου. 65 Καὶ εἶπεν τῷ παιδί· τίς ἐστιν ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, ὁ πορευόμενος ἐν τῷ πεδίῳ εἰς συνάντησιν ἡμῖν; Εἶπεν δὲ ὁ παῖς· οὗτος ἐστιν ὁ κύριός μου. Ἡ δὲ λαβοῦσα τὸ θέριστρον, περιεβάλετο. 66 Καὶ διηγήσατο ὁ παῖς τῷ Ἰσαὰκ πάντα τὰ ῥήματα, ἃ ἐποίησεν. 67 Εἰσῆλθεν δὲ Ἰσαὰκ εἰς τὴν οἰκίαν τῆς μητρὸς αὐτοῦ, καὶ ἔλαβεν τὴν Ῥεβέκκαν, καὶ ἐγένετο αὐτοῦ γυνή, καὶ ἠγάπησεν αὐτήν· καὶ παρεκλήθη Ἰσαὰκ περὶ Σάρρας τῆς μητρὸς αὐτοῦ.

ΚΕΦ. ΚΕ'.

1 Προσθέμενος δὲ Ἀβραὰμ, ἔλαβεν γυναῖκα, ᾗ ὄνομα Χετθούρα. 2 Ἔτεκεν δὲ αὐτῷ τὸν Ζεμβρᾶν, καὶ τὸν Ἰεξάν,

Ἰεξὰν, καὶ τὸν Μαδὰν, καὶ τὸν Μαδιὰμ, καὶ τὸν Μαδιὰμ
Ἰεσβὸκ, καὶ τὸν Σωυέ. 3 Ἰεξὰν δὲ ἐγέννησεν
τὸν Σαβὰν, καὶ τὸν Θαιμὰν, καὶ τὸν Δαιδάν. Υἱοὶ
δὲ Δαιδὰν ἐγένοντο Ῥαγουὴλ, καὶ Ναβδεὴλ, καὶ
Ἀσουρὶμ, καὶ Λατουσιεὶμ, καὶ Λαωμείμ. 4 Υἱοὶ Λοωμείμ
δὲ Μαδιάμ· Γεφὰρ, καὶ Ἀφὲρ, καὶ Ἐνὼχ, καὶ
Ἀβειδὰ, καὶ Θέργαμα· Οὗτοι πάντες ἦσαν υἱοὶ Χετ- Ἀβοεδ.
τούρας. 5 Ἔδωκεν δὲ Ἀβραὰμ πάντα τὰ
ὑπάρχοντα αὐτῷ Ἰσαὰκ τῷ υἱῷ αὐτοῦ· 6 καὶ
τοῖς υἱοῖς τῶν παλλακῶν αὐτοῦ ἔδωκεν Ἀβραὰμ
δόματα, καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτοὺς ἀπὸ Ἰσαὰκ
τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, ἔτι ζῶντος αὐτοῦ, πρὸς ἀνατο-
λὰς εἰς γῆν ἀνατολῶν. 7 Ταῦτα δὲ τὰ ἔτη
ἡμερῶν ζωῆς Ἀβραὰμ ὅσα ἔζησεν, ἑκατὸν ἑβδο-
μηκονταπέντε ἔτη· 8 καὶ ἐκλείπων ἀπέθανεν
Ἀβραὰμ ἐν γήρει καλῷ πρεσβύτης καὶ πλήρης
ἡμερῶν, καὶ προσετέθη πρὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ.
9 Καὶ ἔθαψαν αὐτὸν Ἰσαὰκ καὶ Ἰσμαὴλ οἱ
[δύο] υἱοὶ αὐτοῦ εἰς τὸ σπήλαιον τὸ διπλοῦν,
εἰς τὸν ἀγρὸν Ἐφρὼν, τοῦ Σααρ τοῦ Χετταίου, ὃ
ἐστιν ἀπέναντι Μαμβρῆ, 10 τὸν ἀγρὸν καὶ τὸ
σπήλαιον, ὃ ἐκτήσατο Ἀβραὰμ παρὰ τῶν
υἱῶν Χέτ· ἐκεῖ ἔθαψαν Ἀβραὰμ καὶ Σάῤῥαν
τὴν γυναῖκα αὐτοῦ. 11 Ἐγένετο δὲ μετὰ τὸ
ἀποθανεῖν Ἀβραὰμ, εὐλόγησεν ὁ θεὸς τὸν Ἰ-

σαὰκ τὸν υἱὸν αὐτῦ· καὶ κατῴκησεν Ἰσαὰκ παρὰ τὸ φρέαρ τῆς ὁράσεως. 12 Αὗται δὲ αἱ γενέσεις Ἰσμαὴλ τῦ υἱῦ Ἀβραάμ, ὃν ἔτεκεν Ἄγαρ ἡ Αἰγυπτία ἡ παιδίσκη Σάῤῥας τῷ Ἀβραάμ· 13 καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Ἰσμαὴλ, ἔνομα κατ' ὀνόματα τῶν γενεῶν αὐτῦ· πρωτότοκος Ἰσμαὴλ Ναβαϊὼθ, καὶ Κηδὰρ, καὶ Ναβδεὴλ, καὶ Μασσάμ, 14 καὶ Μασμά, καὶ Ἰδυμά, καὶ Μασσῆ, 15 καὶ Χοδδὰν, καὶ Θαιμάν, καὶ Ἰετοὺρ, καὶ Ναφὲς, καὶ Κεδμά. 16 Οὗτοί εἰσιν οἱ υἱοὶ Ἰσμαὴλ, καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἐν ταῖς σκηναῖς αὐτῶν καὶ ἐν ταῖς ἐπαύλεσιν αὐτῶν· δώδεκα ἄρχοντες κατ' ἔθνη αὐτῶν. 17 Καὶ ταῦτα τὰ ἔτη τῆς ζωῆς Ἰσμαὴλ, ἑκατὸν τεσσαρακονταεπτὰ ἔτη· καὶ ἐκλείπων ἀπέθανεν, καὶ προσετέθη πρὸς τὸ γένος αὐτῦ. 18 Κατῴκησεν Σὴλ δὲ ἀπὸ Εὐειλὰτ ἕως Σοὺρ, ἡ ἐστιν κατὰ πρόσωπον Αἰγύπτου, ἕως ἐλθεῖν πρὸς Ἀσσυρίους· κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν ἀδελφῶν αὐτῦ κατῴκησεν. 19 Καὶ αὗται αἱ γενέσεις Ἰσαὰκ, τῦ υἱῦ Ἀβραάμ· Ἀβραὰμ ἐγέννησεν τὸν Ἰσαάκ. 20 Ἦν δὲ Ἰσαὰκ ἐτῶν τεσσαράκοντα, ὅτε ἔλαβεν τὴν Ῥεβέκκαν θυγατέρα Βαθουὴλ τῦ Σύρου ἐκ τῆς Μεσοποταμίας Συρίας, ἀδελφὴν Λάβαν τῦ Σύρου, ἑαυτῷ εἰς γυναῖκα. 21 Ἐδεῖτο δὲ Ἰσαὰκ Κυ-

εἰσ τῶ Ῥεβέκκας τῆς γυναικὸς αὐτῦ, ὅτι στεῖρα ἦν· ἐπήκυσεν δὲ αὐτῦ ὁ θεὸς, καὶ ἔλαβεν ἐν γαστρὶ Ῥεβέκκα ἡ γυνὴ αὐτῦ. 22 Ἐσκίρτων δὲ τὰ παιδία ἐν αὐτῇ. Εἶπεν δὲ· εἰ ὕτω μοι μέλλει γίνεσθαι, ἵνα τί μοι τῦτο; ἐπορεύθη δὲ πυθέσθαι τῶ Κυρίυ. 23 Καὶ εἶπεν Κύριος αὐτῇ· δύο ἔθνη ἐν τῇ γαστρί σε εἰσὶν, καὶ δύο λαοὶ ἐκ τῆς κοιλίας σε διασταλήσονται· καὶ λαὸς λαοῦ ὑπερέξει, καὶ ὁ μείζων δουλεύσει τῷ ἐλάσσονι. 24 Καὶ ἐπληρώθησαν αἱ ἡμέραι τῦ τεκεῖν αὐτήν, καὶ τῆδε ἦν δίδυμα ἐν τῇ γαστρὶ αὐτῆς. 25 Ἐξῆλθεν δὲ ὁ υἱὸς ὁ πρωτότοκος πυῤῥάκης, ὅλος, ὡσεὶ δορὰ, δασύς· ἐπωνόμασεν δὲ τὸ ὄνομα αὐτῦ, Ἡσαῦ. 26 Καὶ μετὰ τῦτο ἐξῆλθεν ὁ ἀδελφὸς αὐτῦ, καὶ ἡ χεὶρ αὐτῦ ἐπειλημμένη τῆς πέρνης Ἡσαῦ· καὶ ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα αὐτῦ, Ἰακώβ. Ἰσαὰκ δὲ ἦν ἐτῶν ἑξήκοντα, ὅτε ἐγέννησεν αὐτοὺς Ῥεβέκκα. 27 Ἠυξήθησαν δὲ οἱ νεανίσκοι· καὶ ἦν Ἡσαῦ ἄνθρωπος εἰδὼς κυνηγεῖν, ἄγροικος· Ἰακὼβ δὲ ἦν ἄνθρωπος ἄπλαστος, οἰκῶν οἰκίαν. 28 Ἠγάπησεν δὲ Ἰσαὰκ τὸν Ἡσαῦ, ὅτι ἡ θήρα αὐτῦ βρῶσις αὐτῷ· Ῥεβέκκα δὲ ἠγάπα τὸν Ἰακώβ. 29 Ἥψησεν δὲ Ἰακὼβ ἕψεμα· ἦλθεν δὲ Ἡσαῦ ἐκ τῦ πεδίυ, ἐκλείπων. 30 Καὶ

εἶπεν Ἡσαῦ τῷ Ἰακώβ· χεῦσόν με ἀπὸ τοῦ ἐψέματος τοῦ πυῤῥοῦ τούτου, ὅτι ἐκλέλοιπα ἐγώ. Διὰ τοῦτο ἐκλήθη τὸ ὄνομα αὐτῷ, Ἐδώμ. 31 Εἶπεν δὲ Ἰακώβ τῷ Ἡσαῦ· ἀπόδου μοι σήμερον τὰ πρωτοτόκιά σου [ἐμοί]. 32 Εἶπεν δὲ Ἡσαῦ· ἰδοὺ ἐγὼ πορεύομαι τελευτᾶν, καὶ ἵνα τί μοι ταῦτα τὰ πρωτοτόκεια; 33 Καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἰακώβ· ὄμοσόν μοι σήμερον. Καὶ ὤμοσεν αὐτῷ· ἀπέδοτο δὲ Ἡσαῦ τὰ πρωτοτόκεια αὐτοῦ τῷ Ἰακώβ. 34 Ἰακὼβ δὲ ἔδωκεν τῷ Ἡσαῦ ἄρτον καὶ ἔψεμα φακοῦ, καὶ ἔφαγεν καὶ ἔπιεν, καὶ ἀναστὰς ἦλθεν· καὶ ἐφαύλισεν Ἡσαῦ τὰ πρωτοτόκεια.

ΚΕΦ. Κς'.

1 ΕΓένετο δὲ λιμὸς ἐπὶ τῆς γῆς, χωρὶς τοῦ λιμοῦ τοῦ πρώτου, ὃς ἐγενήθη ἐν τῷ χρόνῳ τοῦ Ἀβραάμ· ἐπορεύθη δὲ Ἰσαὰκ πρὸς Ἀβιμέλεχ βασιλέα Φυλιστιείμ εἰς Γέραρα. 2 Ὤφθη δὲ αὐτῷ Κύριος, καὶ εἶπεν μὴ καταβῇς εἰς Αἴγυπτον, κατοίκησον δὲ ἐν τῇ γῇ, ᾗ ἄν σοι εἴπω, 3 καὶ παροίκησον ἐν τῇ γῇ ταύτῃ, καὶ ἔσομαι μετὰ σοῦ, καὶ εὐλογήσω σε· σοὶ γὰρ καὶ τῷ σπέρματί σου δώσω πᾶσαν τὴν γῆν ταύτην, καὶ στήσω τὸν ὅρκον μου, ὃν ὤμοσα τῷ Ἀβραάμ

βεβαμ τῷ πατρί σου· 4 καὶ πληθυνῶ τὸ σπέρμα σου ὡς τοὺς ἀστέρας τοῦ οὐρανοῦ, καὶ δώσω τῷ σπέρματί σου πᾶσαν τὴν γῆν ταύτην, καὶ ἐνευλογηθήσονται ἐν τῷ σπέρματί σου πάντα τὰ ἔθνη τῆς γῆς· 5 ἀνθ' ὧν ὑπήκουσεν Ἀβραὰμ ὁ πατήρ σου τῆς ἐμῆς φωνῆς, καὶ ἐφύλαξεν τὰ προστάγματά μου, καὶ τὰς ἐντολάς μου, καὶ τὰ δικαιώματά μου, καὶ τὰ νόμιμά μου. 6 Καὶ κατῴκησεν Ἰσαὰκ ἐν Γεδάροις. 7 Ἐπηρώτησαν δὲ οἱ ἄνδρες τοῦ τόπου περὶ Ῥεβέκκας τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, καὶ εἶπεν, [ὅτι] ἀδελφή μου ἐστίν· ἐφοβήθη γὰρ εἰπεῖν, [ὅτι] γυνή μου ἐστίν, μήποτε ἀποκτείνωσιν αὐτὸν οἱ ἄνδρες τοῦ τόπου περὶ Ῥεβέκκας, ὅτι ὡραία τῇ ὄψει ἰσχύει. 8 Ἐγένετο δὲ πολυχρόνιος ἐκεῖ· παρακύψας δὲ Ἀβιμέλεχ ὁ βασιλεὺς Γεδάρων διὰ τῆς θυρίδος, εἶδεν τὸν Ἰσαὰκ παίζοντα μετὰ Ῥεβέκκας τῆς γυναικὸς αὐτοῦ. 9 Ἐκάλεσεν δὲ Ἀβιμέλεχ τὸν Ἰσαάκ, καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἆρά γε γυνή σου ἐστίν· τί ὅτι εἶπας, ἀδελφή μου ἐστίν; Εἶπεν δὲ αὐτῷ Ἰσαάκ· εἶπα γάρ, μήποτε ἀποθάνω δι' αὐτήν. 10 Εἶπεν δὲ αὐτῷ Ἀβιμέλεχ· τί τοῦτο ἐποίησας ἡμῖν; μικροῦ ἐκοιμήθη τις τῶν γένους μου μετὰ τῆς γυναικός σου, καὶ ἐπήγαγες ἐφ' ἡμᾶς ἄγνοιαν. 11 Συνέταξεν δὲ Ἀβιμέλεχ παντὶ τῷ λαῷ αὐτοῦ, λέ-

ἦων· πᾶς ὁ ἁπτόμενος ἅ ἀνθρώπου τούτου ἢ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, θανάτῳ ἔνοχος ἔσται. 12 Ἔσπειρεν δὲ Ἰσαὰκ ἐν τῇ γῇ ἐκείνῃ, καὶ εὗρεν ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ἐκείνῳ ἑκατοστεύουσαν κριθήν· εὐλόγησεν δὲ αὐτὸν Κύριος. 13 Καὶ ὑψώθη ὁ ἄνθρωπος, καὶ προβαίνων, μείζων ἐγίνετο, ἕως οὗ μέγας ἐγένετο σφόδρα. 14 Ἐγένετο δὲ αὐτῷ κτήνη προβάτων, καὶ κτήνη βοῶν, καὶ γεώργια πολλά· ἐζήλωσαν δὲ αὐτὸν οἱ Φυλιστιείμ. 15 Καὶ πάντα τὰ φρέατα, ἃ ὤρυξαν οἱ παῖδες τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐν τῷ χρόνῳ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἐνέφραξαν αὐτὰ οἱ Φυλιστιείμ, καὶ ἔπλησαν αὐτὰ γῆς. 16 Εἶπεν δὲ Ἀβιμέλεχ πρὸς Ἰσαάκ· ἄπελθε ἀφ' ἡμῶν, ὅτι δυνατώτερος ἡμοῦ ἐγένου σφόδρα. 17 Καὶ ἀπῆλθεν ἐκεῖθεν Ἰσαάκ, καὶ κατέλυσεν ἐν τῇ φάραγγι Γεράρων, καὶ κατῴκησεν ἐκεῖ. 18 Καὶ πάλιν Ἰσαὰκ ὤρυξεν τὰ φρέατα τοῦ ὕδατος, ἃ ὤρυξαν οἱ παῖδες Ἀβραὰμ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ ἐνέφραξαν αὐτὰ οἱ Φυλιστιείμ μετὰ τὸ ἀποθανεῖν Ἀβραὰμ τὸν πατέρα αὐτοῦ· καὶ ἐπωνόμασεν αὐτοῖς ὀνόματα κατὰ τὰ ὀνόματα, ἃ ὠνόμασεν Ἀβραὰμ ὁ πατὴρ αὐτοῦ. 19 Ὤρυξαν δὲ οἱ παῖδες Ἰσαὰκ ἐν τῇ φάραγγι Γεράρων, καὶ εὗρον ἐκεῖ φρέαρ ὕδατος ζῶντος. 20 Καὶ ἐμαχέσαντο οἱ ποιμένες Γεράρων μετὰ τῶν ποιμένων Ἰσαάκ, φάσκοντες

αὐτῶν

αὐτῶν ἐν τῷ ὕδωρ· καὶ ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα τοῦ φρέατος [ἐκείνου], Ἀδικία· ἠδίκησαν γὰρ αὐτόν. 21 Ἀπάρας δὲ Ἰσαὰκ ἐκεῖθεν, ὤρυξεν φρέαρ ἕτερον· ἐκείνοντο δὲ καὶ περὶ ἐκείνου· καὶ ἐπωνόμασεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Ἐχθρία. 22 Ἀπάρας δὲ ἐκεῖθεν, ὤρυξεν φρέαρ ἕτερον, καὶ οὐκ ἐμαχέσαντο περὶ αὐτοῦ· καὶ ἐπωνόμασεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Εὐρυχωρία, λέγων· διότι νῦν ἐπλάτυνεν Κύριος ἡμῖν, καὶ ηὔξησεν ἡμᾶς ἐπὶ τῆς γῆς. 23 Ἀνέβη δὲ ἐκεῖθεν ἐπὶ τὸ φρέαρ τοῦ ὅρκου. 24 Καὶ ὤφθη αὐτῷ Κύριος ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ, καὶ εἶπεν· ἐγώ εἰμι ὁ θεὸς Ἀβραὰμ τοῦ πατρός σου, μὴ φοβοῦ· μετὰ σοῦ γάρ εἰμι, καὶ εὐλογήσω σε, καὶ πληθυνῶ τὸ σπέρμα σου διὰ Ἀβραὰμ τὸν πατέρα σου. 25 Καὶ ᾠκοδόμησεν ἐκεῖ θυσιαστήριον, καὶ ἐπεκαλέσατο τὸ ὄνομα Κυρίου, καὶ ἔπηξεν ἐκεῖ τὴν σκηνὴν αὐτοῦ· ὤρυξαν δὲ ἐκεῖ οἱ παῖδες Ἰσαὰκ φρέαρ. 26 Καὶ Ἀβιμέλεχ ἐπορεύθη πρὸς αὐτὸν ἀπὸ Γεράρων, καὶ Ὀχοζὰθ ὁ νυμφαγωγὸς αὐτοῦ, καὶ Φιχὸλ ὁ ἀρχιστράτηγος τῆς δυνάμεως αὐτοῦ. Φικόλ 27 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἰσαάκ· ἵνα τί ἤλθατε πρός με; ὑμεῖς δὲ ἐμισήσατέ με, καὶ ἀπεστείλατέ με ἀφ' ὑμῶν. 28 Καὶ εἶπαν· ἰδόντες ἑωράκαμεν, ὅτι ἦν Κύριος μετὰ σοῦ, καὶ εἴπαμεν· γενέσθω ἀρὰ ἀνὰ μέσον ἡμῶν καὶ

ἀνὰ μέσον σου, καὶ ὀμοσθησόμεθα μετὰ σῦ διαθήκην, 29 μὴ ποιήσῃ μεθ' ἡμῶν κακὰ, καθότι ἡμεῖς σε οὐκ ἐβδελυξάμεθα, καὶ ὃν τρόπον ἐχρησάμεθά σοι καλῶς, καὶ ἐξαπεστείλαμέν σε μετ' εἰρήνης· καὶ νῦν σὺ εὐλογητὸς ὑπὸ Κυρίου. 30 Καὶ ἐποίησεν αὐτοῖς δοχήν, καὶ ἔφαγον, καὶ ἔπιον. 31 Καὶ ἀναστάντες τὸ πρωΐ, ὤμοσαν ἄνθρωπος τῷ πλησίον αὐτοῦ· καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτοὺς Ἰσαὰκ, καὶ ἀπῆλθοντο ἀπ' αὐτοῦ μετὰ σωτηρίας. 32 Ἐγένετο δὲ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ παραγενόμενοι οἱ παῖδες Ἰσαὰκ, ἀπήγγειλαν αὐτῷ περὶ τοῦ φρέατος οὗ ὤρυξαν, καὶ εἶπαν· οὐχ εὕρομεν ὕδωρ. 33 Καὶ ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Ὅρκος· διὰ τοῦτο ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα τῇ πόλει, Φρέαρ ὅρκου, ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας. 34 Ἦν δὲ Ἡσαῦ ἐτῶν τεσσαράκοντα, καὶ ἔλαβεν γυναῖκα Ἰουδὶν, θυγατέρα Βεὴρ τοῦ Χετταίου, καὶ τὴν Μασεμμαθ, θυγατέρα Αἰλὼμ τοῦ Εὐαίου· 35 καὶ ἦσαν ἐρίζουσαι τῷ Ἰσαὰκ καὶ τῇ Ῥεβέκκᾳ.

Αἰλὼμ

ΚΕΦ. ΚΖ.

1 ΕΓένετο δὲ ὡς γήρασεν Ἰσαὰκ, καὶ ἠμβλύωσαν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ τοῦ ὁρᾶν· καὶ ἐκάλεσεν Ἡσαῦ τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν πρεσβύτερον, καὶ εἶπεν αὐτῷ· υἱέ μου.

Καὶ

Καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἰδοὺ ἐγώ. 2 Καὶ εἶπεν· ἰδοὺ γεγήρακα, καὶ οὐ γινώσκω τὴν ἡμέραν τῆς τελευτῆς μου. 3 Νῦν οὖν λάβε τὰ σκεύη σου, τόν τε φαρέτραν, καὶ τὸ τόξον, καὶ ἔξελθε εἰς τὸ πεδίον, καὶ θήρευσόν μοι θήραν· 4 καὶ ποίησόν μοι ἐδέσματα, ὡς φιλῶ ἐγώ· καὶ ἔνεγκόν μοι, ἵνα φάγω, ὅπως εὐλογήσῃ σε ἡ ψυχή μου, πρὸ τοῦ ἀποθανεῖν με. 5 Ῥεβέκκα δὲ ἤκουσεν λαλοῦντος Ἰσαὰκ πρὸς Ἡσαῦ τὸν υἱὸν αὐτοῦ· ἐπορεύθη δὲ Ἡσαῦ εἰς τὸ πεδίον, θηρεῦσαι θήραν τῷ πατρὶ αὐτοῦ. 6 Ῥεβέκκα δὲ εἶπεν πρὸς Ἰακὼβ τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν ἐλάσσω· ἴδε, ἐγὼ ἤκουσα τοῦ πατρός σου λαλοῦντος πρὸς Ἡσαῦ τὸν ἀδελφόν σου, λέγοντος· 7 ἔνεγκόν μοι θήραν, καὶ ποίησόν μοι ἐδέσματα, ἵνα φαγὼν εὐλογήσω σε ἐναντίον Κυρίου, πρὸ τοῦ ἀποθανεῖν με. 8 Νῦν οὖν υἱέ μου ἄκουσόν μου, καθὰ ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι· 9 καὶ πορευθεὶς εἰς τὰ πρόβατα, λάβε μοι ἐκεῖθεν δύο ἐρίφους ἁπαλοὺς καὶ καλούς, καὶ ποιήσω αὐτοὺς ἐδέσματα τῷ πατρί σου, ὡς φιλεῖ· 10 καὶ εἰσοίσεις τῷ πατρί σου, καὶ φάγεται, ὅπως εὐλογήσῃ σε ὁ πατήρ σου, πρὸ τοῦ ἀποθανεῖν αὐτόν. 11 Εἶπεν δὲ Ἰακὼβ πρὸς Ῥεβέκκαν τὴν μητέρα αὐτοῦ· ἐὰν Ἡσαῦ ὁ ἀδελφός μου ἀνὴρ δασύς, ἐγὼ δὲ ἀνὴρ λεῖος· 12 μή ποτε ψηλαφήσῃ με ὁ πα-

τήρ

τήρ μȣ, καὶ ἔσομαι ἐναντίον αὐτȣ̃ ὡς καταφρονῶν, καὶ ἐπάξω ἐπ' ἐμαυτὸν κατάραν, καὶ ȣ̓κ εὐλογίαν. 13 Εἶπεν δὲ αὐτῷ ἡ μήτηρ· ἐπ' ἐμὲ ἡ κατάρα σȣ, τέκνον· μόνον ὑπάκȣσόν τῆς φωνῆς μȣ, καὶ πορεύθεις ἔνεγκέ μοι. 14 Πορευθεὶς δὲ ἔλαβεν, καὶ ἤνεγκεν τῇ μητρὶ ✕ αὐτȣ̃· καὶ ἐποίησεν ἡ μήτηρ αὐτȣ̃ ἐδέσματα, καθὰ ἐφίλει ὁ πατὴρ αὐτȣ̃. 15 Καὶ λαβȣ̃σα Ρεβέκκα τὰ ἱμάτια Ησαῦ τȣ̃ υἱȣ̃ αὐτῆς τȣ̃ πρεσβυτέρȣ τὰ καλὰ, ἃ ἦν παρ' αὐτῇ ἐν τῷ οἴκῳ, καὶ ἐνέδυσεν Ιακὼβ τὸν υἱὸν αὐτῆς τ νεώτερον· 16 καὶ τὰ δέρματα τȣ̃ ἐρίφȣ περιέθηκεν ὑπὶ τοὺς βραχίονας αὐτȣ̃, καὶ ὑπὶ τὰ γυμνὰ τȣ̃ τραχήλȣ αὐτȣ̃· 17 καὶ ἔδωκεν τὰ ἐδέσματα καὶ τοὺς ἄρτους ȣ̃ς ἐποίησεν, εἰς τὰς χεῖρας Ιακὼβ τȣ̃ υἱȣ̃ αὐτῆς. 18 Καὶ εἰσήνεγκεν τῷ πατρὶ αὐτȣ̃, εἶπεν δέ· πάτερ μȣ. Ὁ δὲ εἶπεν· ἰδοὺ ἐγώ· τίς εἶ σύ, τέκνον; 19 Καὶ εἶπεν Ιακὼβ [ὁ υἱὸς αὐτȣ̃·] τῷ πατρὶ αὐτȣ̃ ἐγὼ Ησαῦ ὁ πρωτότοκός σȣ, ἐποίησα καθὰ ἐλάλησάς μοι· ἀναστὰς κάθισον, καὶ φάγε ἀπὸ τῆς θήρας μȣ, ὅπως εὐλογήσῃ με ἡ ψυχή σȣ. 20 Εἶπεν δὲ Ισαὰκ τῷ υἱῷ αὐτȣ̃· τί τȣ̃το, ὃ ταχὺ εὗρες ὦ τέκνον; Ὁ δὲ εἶπεν· ὅτι παρέδωκεν Κύριος ὁ θεός ✕ σȣ ἐναντίον μȣ. 21 Εἶπεν δὲ Ισαὰκ τῷ Ιακώβ·

Ἰακώβ· ἔγγισόν μοι, καὶ ψηλαφήσω σε τέκνον, εἰ σὺ εἶ ὁ υἱός μου Ἡσαῦ, ἢ οὔ. 22 Ἤγγισεν δὲ Ἰακὼβ πρὸς Ἰσαὰκ τὸν πατέρα αὐτοῦ, καὶ ἐψηλάφησεν αὐτόν, καὶ εἶπεν· ἡ φωνὴ, φωνὴ Ἰακώβ· αἱ δὲ χεῖρες, χεῖρες Ἡσαῦ. 23 Καὶ οὐκ ἐπέγνω αὐτόν· ἦσαν γὰρ αἱ χεῖρες αὐτοῦ ὡς αἱ χεῖρες Ἡσαῦ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ δασεῖαι· καὶ ηὐλόγησεν αὐτόν. 24 Καὶ εἶπεν· σὺ εἶ ὁ υἱός μου Ἡσαῦ; Ὁ δὲ εἶπεν· ἐγώ. 25 Καὶ εἶπεν· προσάγαγέ μοι, καὶ φάγομαι ἀπὸ τῆς θήρας σου τέκνον, ὅπως εὐλογήσῃ σε ἡ ψυχή μου. Καὶ προσήνεγκεν αὐτῷ, καὶ ἔφαγεν· καὶ εἰσήνεγκεν αὐτῷ οἶνον, καὶ ἔπιεν. 26 Καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἰσαὰκ ὁ πατὴρ αὐτοῦ· ἔγγισόν μοι, καὶ φίλησόν με, τέκνον. 27 Καὶ ἐγγίσας ἐφίλησεν αὐτόν· καὶ ὡσφράνθη τὴν ὀσμὴν τῶν ἱματίων αὐτοῦ, καὶ ηὐλόγησεν αὐτόν, καὶ εἶπεν· ἰδοὺ ὀσμὴ τοῦ υἱοῦ μου, ὡς ὀσμὴ ἀγροῦ πλήρους, ὃν ηὐλόγησεν Κύριος· 28 καὶ δῴη σοι ὁ θεὸς ἀπὸ τῆς δρόσου τοῦ οὐρανοῦ [ἄνωθεν], καὶ ἀπὸ τῆς πιότητος τῆς γῆς, καὶ πλῆθος σίτου καὶ οἴνου· 29 καὶ δουλευσάτωσάν σοι ἔθνη, καὶ προσκυνήσουσίν σοι ἄρχοντες· καὶ γίνου κύριος τοῦ ἀδελφοῦ σου, καὶ προσκυνήσουσίν σε οἱ υἱοὶ τοῦ πατρός σου· ὁ καταρώμενός σε, ἐπικατάρατος· ὁ δὲ εὐλογῶν σε, εὐλογημένος. 30 Καὶ ἐγένετο

μετὰ

μετὰ τὸ παύσασθαι Ἰσαὰκ εὐλογοῦντα τὸν Ἰακὼβ τὸν υἱὸν αὐτοῦ, καὶ ἐγένετο ὡς ἐξῆλθεν Ἰακὼβ ἀπὸ προσώπου Ἰσαὰκ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ Ἡσαῦ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἦλθεν ἀπὸ τῆς θήρας αὐτοῦ. 31 Καὶ ἐποίησεν καὶ αὐτὸς ἑδέσματα, καὶ προσήνεγκεν τῷ πατρὶ αὐτοῦ· καὶ εἶπεν τῷ πατρὶ αὐτοῦ· ἀναστήτω ὁ πατήρ μου, καὶ φαγέτω ἀπὸ τῆς θήρας τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, ὅπως εὐλογήσῃ με ἡ ψυχή σου. 32 Καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἰσαὰκ ὁ πατὴρ αὐτοῦ· τίς εἶ σύ; Ὁ δὲ εἶπεν· ἐγώ εἰμι ὁ υἱός σου ὁ πρωτότοκος Ἡσαῦ. 33 Ἐξέστη δὲ Ἰσαὰκ ἔκστασιν μεγάλην σφόδρα, καὶ εἶπεν· τίς οὖν ὁ θηρεύσας μοι θήραν, καὶ εἰσενέγκας μοι; καὶ ἔφαγον ἀπὸ πάντων πρὸ τοῦ σε εἰσελθεῖν, καὶ ηὐλόγησα αὐτόν, καὶ εὐλογημένος ἔσται. 34 Ἐγένετο δὲ ὡς ἤκουσεν Ἡσαῦ τὰ ῥήματα Ἰσαὰκ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἀνεβόησεν [Ἡσαῦ] φωνὴν μεγάλην καὶ πικρὰν σφόδρα, καὶ εἶπεν τῷ πατρὶ αὐτοῦ· εὐλόγησον δὴ κἀμέ, πάτερ. 35 Εἶπεν δὲ αὐτῷ· ἐλθὼν ὁ ἀδελφός σου μετὰ δόλου, ἔλαβεν τὴν εὐλογίαν σου. 36 Καὶ εἶπεν· δικαίως ἐκλήθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰακώβ· ἐπτέρνικεν γάρ με ἤδη δεύτερον τοῦτο· τά τε πρωτοτοκειά μου εἴληφεν, καὶ νῦν εἴληφεν τὴν εὐλογίαν μου. Καὶ εἶπεν Ἡσαῦ τῷ πατρὶ αὐτοῦ· οὐχὶ πεπέλι-

πού

πατρί μου εὐλογίαν, πάτερ; 37 Ἀποκριθεὶς δὲ Ἰσαὰκ, εἶπεν τῷ Ἡσαῦ· εἰ κύριον αὐτὸν ἐποίησά σε, καὶ πάντας τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ ἐποίησα αὐτῷ οἰκέτας, σίτῳ καὶ οἴνῳ ἐστήρισα αὐτόν, σοὶ δὲ τί ποιήσω, τέκνον; 38 Εἶπεν δὲ Ἡσαῦ πρὸς Ἰσαὰκ τὸν πατέρα αὐτοῦ· μὴ εὐλογία μία σοί ἐστιν, πάτερ; εὐλόγησον δὴ κἀμὲ πάτερ. Κατανυχθέντος δὲ Ἰσαὰκ, ἀνεβόησεν φωνῇ Ἡσαῦ, καὶ ἔκλαυσεν. 39 Ἀποκριθεὶς δὲ Ἰσαὰκ ὁ πατὴρ αὐτοῦ, εἶπεν αὐτῷ· ἰδοὺ ἀπὸ τῆς πιότητος τῆς γῆς ἔσται ἡ κατοίκησίς σου, καὶ ἀπὸ τῆς δρόσου τοῦ οὐρανοῦ ἄνωθεν· 40 καὶ ἐπὶ τῇ μαχαίρῃ σου ζήσῃ, καὶ τῷ ἀδελφῷ σου δουλεύσεις· ἔσται δὲ ἡνίκα ἐὰν καθέλῃς καὶ ἐκλύσῃς τὸν ζυγὸν αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ τραχήλου σου. 41 Καὶ ἐνεκότει Ἡσαῦ τῷ Ἰακὼβ περὶ τῆς εὐλογίας, ἧς εὐλόγησεν αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ. Εἶπεν δὲ Ἡσαῦ ἐν τῇ διανοίᾳ αὐτοῦ· ἐγγισάτωσαν αἱ ἡμέραι τοῦ πένθους τοῦ πατρός μου, ἵνα ἀποκτείνω Ἰακὼβ τὸν ἀδελφόν μου. 42 Ἀπηγγέλη δὲ ✕ τῇ Ρεβέκκᾳ τὰ ῥήματα Ἡσαῦ τοῦ υἱοῦ αὐτῆς τοῦ πρεσβυτέρου· καὶ πέμψασα ἐκάλεσεν Ἰακὼβ τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν νεώτερον, καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἰδοὺ Ἡσαῦ ὁ ἀδελφός σου ἀπειλεῖ σοι, τοῦ ἀποκτεῖναί σε. 43 Νῦν οὖν τέκνον, ἄκουσόν μου τῆς φωνῆς, καὶ ἀναστὰς ἀπόδραθι [εἰς τὴν Μεσοποτα-

σοποταμίαν] πρὸς Λάβαν τὸν ἀδελφόν μου εἰς Χαρράν· 44 καὶ οἴκησον μετ' αὐτοῦ ἡμέρας τινὰς, 45 ἕως τοῦ ἀποστρέψαι τὸν θυμὸν καὶ τὴν ὀργὴν τοῦ ἀδελφοῦ σου ἀπὸ σοῦ, καὶ ἐπιλάθηται ἃ πεποίηκας αὐτῷ· καὶ ἀποστείλασα μεταπέμψομαί σε ἐκεῖθεν, μή ποτε ἀτεκνωθῶ ἀπὸ τῶν δύο ὑμῶν ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ. 46 Εἶπεν δὲ Ῥεβέκκα πρὸς Ἰσαάκ· προσώχθικα τῇ ζωῇ μου ἀφ' ταῖς θυγατράσι τῶν υἱῶν Χέτ· εἰ λήψεται Ἰακὼβ γυναῖκα ἀπὸ τῶν θυγατέρων τῆς γῆς ταύτης, ἵνα τί μοι ζῇν;

ΚΕΦ. ΚΗ'.

1 ΠΡοσκαλεσάμενος δὲ Ἰσαὰκ τὸν Ἰακὼβ, εὐλόγησεν αὐτὸν, καὶ ἐνετείλατο αὐτῷ, λέγων· οὐ λήψῃ γυναῖκα ἐκ τῶν θυγατέρων Χαναάν. 2 Ἀναστὰς ἀπόδραθι εἰς τὴν Μεσοποταμίαν ※ Συρίας" εἰς τὸν οἶκον Βαθουὴλ τοῦ πατρὸς τῆς μητρός σου, καὶ λάβε σεαυτῷ ἐκεῖθεν γυναῖκα ἐκ τῶν θυγατέρων Λάβαν τοῦ ἀδελφοῦ τῆς μητρός σου. 3 Ὁ δὲ θεός μου εὐλογήσαι σε, καὶ αὐξήσαι σε, καὶ πληθύναι σε, καὶ ἔσῃ εἰς συναγωγὰς ἐθνῶν· 4 καὶ δῴη σοι τὴν εὐλογίαν Ἀβραὰμ τοῦ πατρός σου, σοὶ καὶ τῷ σπέρματί σου μετὰ σέ, κληρονομῆσαι

νομῆσαι τὴν γῆν τῆς παροικήσεώς σου, ἣν δέδωκεν ὁ θεὸς τῷ Ἀβραάμ. 5 Καὶ ἀπέστειλεν Ἰσαὰκ τὸν Ἰακὼβ, καὶ ἐπορεύθη εἰς τὴν Μεσοποταμίαν πρὸς Λάβαν τὸν υἱὸν Βαθουὴλ τοῦ Σύρου, ἀδελφὸν δὲ Ῥεβέκκας τῆς μητρὸς Ἰακὼβ καὶ Ἡσαῦ. 6 Εἶδεν δὲ Ἡσαῦ ὅτι εὐλόγησεν Ἰσαὰκ τὸν Ἰακὼβ, καὶ ἀπέστειλεν εἰς τὴν Μεσοποταμίαν ※ Συρίας", λαβεῖν ἑαυτῷ γυναῖκα ἐκεῖθεν, ἐν τῷ εὐλογεῖν αὐτὸν, καὶ ἐνετείλατο αὐτῷ, λέγων· οὐ λήψῃ γυναῖκα ἀπὸ τῶν θυγατέρων Χαναάν, 7 καὶ ἤκουσεν Ἰακὼβ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ τῆς μητρὸς ἑαυτοῦ, καὶ ἐπορεύθη εἰς τὴν Μεσοποταμίαν ※ Συρίας. 8 Καὶ ἴδεν Ἡσαῦ ὅτι πονηραί εἰσιν αἱ θυγατέρες Χαναὰν ἐναντίον Ἰσαὰκ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, 9 καὶ ἐπορεύθη Ἡσαῦ πρὸς Ἰσμαὴλ, καὶ ἔλαβεν τὴν Μαελὲθ θυγατέρα Ἰσμαὴλ τοῦ υἱοῦ Ἀβραὰμ, ἀδελφὴν Ναβαϊὼθ, πρὸς ταῖς γυναιξὶν αὐτοῦ γυναῖκα. 10 Καὶ ἐξῆλθεν Ἰακὼβ ἀπὸ τοῦ φρέατος τοῦ ὅρκου, καὶ ἐπορεύθη εἰς Χαρράν. 11 Καὶ ἀπήντησεν τόπῳ, καὶ ἐκοιμήθη ἐκεῖ· (ἔδυ γὰρ ὁ ἥλιος) καὶ ἔλαβεν ἀπὸ τῶν λίθων τοῦ τόπου, καὶ ἐπέθηκεν πρὸς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ ἐκοιμήθη ἐν τῷ τόπῳ ἐκείνῳ. 12 Καὶ ἐνυπνιάσθη, καὶ ἰδοὺ κλίμαξ ἐστηριγμένη ἐν τῇ γῇ,

ἧς

ης ἡ κεφαλὴ ἀφικνεῖτο εἰς τὸν οὐρανόν· καὶ οἱ ἄγγελοι τοῦ θεοῦ ἀνέβαινον καὶ καταβαίνον ἐπ' αὐτῆς. 13 Ὁ δὲ Κύριος ἐπεστήριχτο ἐπ' αὐτῆς, καὶ εἶπεν· ἐγὼ Κύριος ὁ θεὸς Ἀβραὰμ τοῦ πατρός σου, καὶ ὁ θεὸς Ἰσαάκ, μὴ φοβοῦ· ἡ γῆ ἐφ' ἧς σὺ καθεύδεις ἐπ' αὐτῆς, σοὶ δώσω αὐτὴν καὶ τῷ σπέρματί σου· 14 καὶ ἔσται τὸ σπέρμα σου, ὡς ἡ ἄμμος τῆς γῆς, καὶ πλατυνθήσεται ὀπὶ θάλασσαν, καὶ ὀπὶ λίβα, καὶ ὀπὶ βορρᾶν, καὶ ἐπ' ἀνατολάς· καὶ ἐνευλογηθήσονται ἐν σοὶ πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς, καὶ ἐν τῷ σπέρματί σου. 15 Καὶ ἰδοὺ ἐγὼ μετὰ σοῦ, διαφυλάσσων σε ἐν τῇ ὁδῷ πάσῃ, ᾗ ἐὰν πορευθῇς, καὶ ἀποστρέψω σε εἰς τὴν γῆν ταύτην· ὅτι οὐ μή σε ἐγκαταλίπω, ἕως τοῦ ποιῆσαί με πάντα ὅσα ἐλάλησά σοι. 16 Καὶ ἐξηγέρθη Ἰακὼβ ἀπὸ τοῦ ὕπνου αὐτοῦ, καὶ εἶπεν· ὅτι ἔστιν Κύριος ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ, ἐγὼ δὲ οὐκ ᾔδειν. 17 Καὶ ἐφοβήθη, καὶ εἶπεν· ὡς φοβερὸς ὁ τόπος οὗτος· οὐκ ἔστιν τοῦτο ἀλλ' ἢ οἶκος θεοῦ, καὶ αὕτη ἡ πύλη τοῦ οὐρανοῦ. 18 Καὶ ἀνέστη Ἰακὼβ τὸ πρωΐ, καὶ ἔλαβεν τὸν λίθον ὃν ἔθηκεν ἐκεῖ πρὸς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ ἔστησεν αὐτὸν στήλην, καὶ ἐπέχεεν ἔλαιον ὀπὶ τὸ ἄκρον αὐτῆς. 19 Καὶ ἐκάλεσεν Ἰακὼβ τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου, Οἶκος θεοῦ·

θαλάσσης

θεοῦ· καὶ Οὐλαμ-λὲζ ἰῶ ὄνομα τῇ πόλει τὸ πρό- Οὐλαμ-
τερον. 20 Καὶ ἠύξατο Ἰακὼβ ἀγχίνυ, λέγων· μαὺς
ἐὰν ᾖ Κύριος ὁ θεὸς μετ' ἐμῦ, καὶ διαφυλάξῃ με ἐν τῇ ὁδῷ ταύτῃ, ᾗ ἐγὼ πορεύομαι, καὶ δῷ μοι ἄρτον φαγεῖν, καὶ ἱμάτιον περιβαλέσθαι, 21 καὶ ἀποστρέψῃ με μετὰ σωτηρίας εἰς τὸν οἶκον τῦ πατρός μυ, καὶ ἔσαι μοι Κύριος εἰς θεόν· 22 καὶ ὁ λίθος οὗτος, ὃν ἔστησα στήλην, ἔσαι μοι οἶκος θεῦ· καὶ πάντων ὧν ἐάν μοι δῷς, δεκάτην ἀποδεκατώσω αὐτά σοι.

ΚΕΦ. Κ'.

1 ΚΑΙ ἐξάρας Ἰακὼβ τοὺς πόδας, ἐπορεύθη εἰς γῆν ἀνατολῶν πρὸς Λάβαν τὸν υἱὸν Βαθουὴλ τῦ Σύρου, ἀδελφὸν δὲ Ῥεβέκκας μητρὸς Ἰακὼβ καὶ Ἡσαῦ. 2 Καὶ ὁρᾷ, καὶ ἰδοὺ φρέαρ ἐν τῷ πεδίῳ· ἦσαν δὲ ἐκεῖ τρία ποίμνια προβάτων, ἀναπαυόμενα ἐπ' αὐτῦ, ὅτι τὸ αὐτὸ ἐκ γὰρ τῦ φρέατος ἐκείνου ἐπότιζον τὰ ποίμνια· λίθος δὲ ἦν μέγας ἐπὶ τῷ στόματι τῦ φρέατος. 3 Καὶ συνήγοντο ἐκεῖ πάντα τὰ ποίμνια· καὶ ἀπεκύλιον τὸν λίθον ἀπὸ τῦ στόματος τῦ φρέατος, καὶ ἐπότιζον τὰ πρόβατα· καὶ ἀπεκαθίστων τὸν λίθον ἐπὶ τὸ στόμα τῦ φρέατος εἰς τὸν τόπον αὐτῦ. 4 Εἶπεν δὲ αὐτοῖς Ἰακώβ· ἀδελφοί, πό-

ἦν ἐξ ὑμῶν; Οἱ δὲ εἶπαν· ὁκ Χαρρὰν ἐσμέν. 5 Εἶπεν δὲ αὐτοῖς· γινώσκετε Λάβαν τὸν υἱὸν Ναχὼρ; Οἱ δὲ εἶπαν· γινώσκομεν. 6 Εἶπεν δὲ αὐτοῖς· ὑγιαίνει; Οἱ δὲ εἶπαν· ὑγιαίνει. [Ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος,] καὶ ἰδοὺ Ραχὴλ ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ ἤρχετο μετὰ τῶν προβάτων [τοῦ πατρὸς αὐτῆς· αὐτὴ γὰρ ἐβόσκει τὰ πρόβατα τοῦ πατρὸς αὐτῆς]. 7 Καὶ εἶπεν Ἰακώβ· ἔτι ὄρθριόν ἐστιν ἡμέρα πολλή, οὔπω ὥρα συναχθῆναι τὰ κτήνη· ποτίσαντες τὰ πρόβατα, ἀπελθόντες βόσκετε. 8 Οἱ δὲ εἶπαν· οὐ δυνησόμεθα, ἕως τοῦ συναχθῆναι πάντας τοὺς ποιμένας, καὶ ἀποκυλίσωσι τὸν λίθον ἀπὸ τοῦ στόματος τοῦ φρέατος, καὶ ποτίσωμεν τὰ πρόβατα. 9 Ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος αὐτοῖς, καὶ Ραχὴλ ἡ θυγάτηρ Λάβαν ἤρχετο μετὰ τῶν προβάτων τοῦ πατρὸς αὐτῆς· αὐτὴ γὰρ ἐβόσκει τὰ πρόβατα τοῦ πατρὸς αὐτῆς. 10 Ἐγένετο δὲ ὡς εἶδεν Ἰακὼβ τὴν Ραχὴλ, θυγατέρα Λάβαν ἀδελφοῦ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, καὶ τὰ πρόβατα Λάβαν τοῦ ἀδελφοῦ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, καὶ προσελθὼν Ἰακὼβ ἀπεκύλισεν τὸν λίθον ἀπὸ τοῦ στόματος τοῦ φρέατος, καὶ ἐπότισεν τὰ πρόβατα Λάβαν τοῦ ἀδελφοῦ τῆς μητρὸς αὐτοῦ. 11 Καὶ ἐφίλησεν Ἰακὼβ τὴν Ραχὴλ, καὶ βοήσας τῇ φωνῇ αὐτοῦ, ἐκλαυσεν. 12 Καὶ ἀνήγγειλεν Ἰακὼβ τῇ

τῇ Ῥαχήλ, ὅτι ἀδελφὸς τοῦ πατρὸς αὐτῆς ἐστίν, καὶ ὅτι υἱὸς Ῥεβέκκας ἐστίν· καὶ δραμοῦσα, ἀπήγγειλεν τῷ πατρὶ αὐτῆς κατὰ τὰ ῥήματα ταῦτα. 13 Καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν Λάβαν τὸ ὄνομα Ἰακὼβ τοῦ υἱοῦ τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ, ἔδραμεν εἰς συνάντησιν αὐτῷ, καὶ περιλαβὼν αὐτὸν ἐφίλησεν, καὶ εἰσήγαγεν αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ· καὶ διηγήσατο τῷ Λάβαν πάντας τοὺς λόγους τούτους. 14 Καὶ εἶπεν αὐτῷ Λάβαν· ὀστᾶ μου, καὶ σάρκος μου εἶ σύ· καὶ ᾠκει μετ' αὐτοῦ μῆνα ἡμερῶν. 15 Εἶπεν δὲ Λάβαν τῷ Ἰακώβ· ὅτι γὰρ ἀδελφός μου εἶ, δουλεύσεις μοι δωρεάν· ἀπάγγειλόν μοι, τίς ὁ μισθός σου ἐστίν. 16 Τῷ δὲ Λάβαν ἦσαν δύο θυγατέρες· ὄνομα τῇ μείζονι Λεία· καὶ ὄνομα τῇ νεωτέρᾳ, Ῥαχήλ. 17 Οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ Λείας ἀσθενεῖς· Ῥαχὴλ δὲ ἦν καλὴ τῷ εἴδει, καὶ ὡραία τῇ ὄψει. 18 Ἠγάπησεν δὲ Ἰακὼβ τὴν Ῥαχήλ, καὶ εἶπεν· δουλεύσω σοι ἑπτὰ ἔτη περὶ Ῥαχὴλ τῆς θυγατρός σου τῆς νεωτέρας. 19 Εἶπεν δὲ [αὐτῷ] Λάβαν· βέλτιον δοῦναί με αὐτὴν σοί, ἢ δοῦναί με αὐτὴν ἀνδρὶ ἑτέρῳ· οἴκησον μετ' ἐμοῦ. 20 Καὶ ἐδούλευσεν Ἰακὼβ περὶ Ῥαχὴλ ἑπτὰ ἔτη· καὶ ἦσαν ἐναντίον αὐτοῦ ὡς ἡμέραι ὀλίγαι, παρὰ τὸ ἀγαπᾶν αὐτὸν αὐτήν. 21 Εἶπεν δὲ Ἰακὼβ τῷ Λάβαν· ἀπόδος μοι τὴν γυναῖκά μου,

(πεπλήρωνται γὰρ αἱ ἡμέραι μου) ὅπως εἰσέλθω πρὸς αὐτήν. 22 Συνήγαγεν δὲ Λάβαν πάντας τοὺς ἄνδρας τοῦ τόπου, καὶ ἐποίησεν γάμον. 23 Καὶ ἐγένετο ἑσπέρα, καὶ λαβὼν Λείαν τὴν θυγατέρα αὐτοῦ, εἰσήγαγεν αὐτὴν πρὸς Ἰακώβ· καὶ εἰσῆλθεν πρὸς αὐτὴν Ἰακώβ. 24 Ἔδωκεν δὲ Λάβαν Ζελφὰν Λείᾳ τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ τὴν παιδίσκην αὐτοῦ, αὐτῇ παιδίσκην. 25 Ἐγένετο δὲ πρωΐ, καὶ ἰδοὺ ἦν Λεία. Εἶπεν δὲ Ἰακὼβ πρὸς Λάβαν· τί τοῦτο ἐποίησάς μοι; οὐ περὶ Ῥαχὴλ ἐδούλευσα παρὰ σοί; καὶ ἵνατί παρελογίσω με; 26 Εἶπεν δὲ Λάβαν· οὐκ ἔστιν οὕτως ἐν τῷ τόπῳ ἡμῶν, δοῦναι τὴν νεωτέραν πρεσβυτέραν. 27 Συντέλεσον οὖν τὰ ἑβδομα ταύτης, καὶ δώσω σοι καὶ ταύτην ἀντὶ τῆς ἐργασίας, ἧς ἐργᾷ παρ' ἐμοὶ ἔτι ἑπτὰ ἔτη ἕτερα. 28 Ἐποίησεν δὲ Ἰακὼβ οὕτως, καὶ ἀνεπλήρωσεν τὰ ἑβδομα ταύτης· καὶ ἔδωκεν αὐτῷ Λάβαν Ῥαχὴλ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ αὐτῷ γυναῖκα. 29 Ἔδωκεν δὲ Λάβαν Ῥαχὴλ τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ Βαλλὰν τὴν παιδίσκην αὐτοῦ, αὐτῇ παιδίσκην. 30 Καὶ εἰσῆλθεν πρὸς Ῥαχήλ, ἠγάπησεν δὲ Ῥαχὴλ μᾶλλον ἢ Λείαν· καὶ ἐδούλευσεν αὐτῷ ἑπτὰ ἔτη ἕτερα. 31 Ἰδὼν δὲ Κύριος [ὁ θεὸς] ὅτι μισεῖται Λεία, ἠνοιξεν τὴν

τὴν μήτραν αὐτῆς· Ραχὴλ δὲ ἦν στεῖρα. 32 Καὶ συνέλαβεν Λεία, καὶ ἔτεκεν υἱὸν τῷ Ἰακώβ· ἐκάλεσεν δὲ τὸ ὄνομα αὐτῦ, Ρουβὴν, λέγουσα· διότι εἶδέν μου Κύριος τὴν ταπείνωσιν, νῦν οὖν ἀγαπήσει με ὁ ἀνήρ μου. 33 Καὶ συνέλαβεν πάλιν Λεία, καὶ ἔτεκεν υἱὸν δεύτερον τῷ Ἰακώβ, καὶ εἶπεν· ὅτι ἤκουσεν Κύριος ὅτι μισῦμαι, καὶ προσέδωκέν μοι καὶ τοῦτον· καὶ ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα αὐτῦ, Συμεών. 34 Καὶ συνέλαβεν ἔτι, καὶ ἔτεκεν υἱὸν, καὶ εἶπεν· οὐ τῷ νῦν καιρῷ προσ ἐμοὶ ἔσται ὁ ἀνήρ μου, τέτοκα γὰρ αὐτῷ τρεῖς υἱούς· διὰ τοῦτο ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα αὐτῦ, Λευί. 35 Καὶ συλλαβοῦσα ἔτι, ἔτεκεν υἱὸν, καὶ εἶπεν· νῦν ἔτι τοῦτο ἐξομολογήσομαι Κυρίῳ· διὰ τοῦτο ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα αὐτῦ, Ἰούδα. Καὶ ἔστη τοῦ τίκτειν. ἐκλίθη

ΚΕΦ. Λ'.

1 Ἰδοῦσα δὲ Ραχὴλ, ὅτι οὐ τέτοκεν τῷ Ἰακώβ, καὶ ἐζήλωσεν Ραχὴλ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς, καὶ εἶπεν τῷ Ἰακώβ· δός μοι τέκνα· εἰ δὲ μή, τεθνήτω ἐγώ. 2 Ἐθυμώθη δὲ Ἰακὼβ τῇ Ραχὴλ, καὶ εἶπεν αὐτῇ· μὴ ἀντὶ τοῦ θεοῦ ἐγώ εἰμι, ὃς ἐστέρησέν σε καρπὸν κοιλίας; 3 Εἶπεν δὲ Ραχὴλ τῷ Ἰακώβ· ἰδοὺ ἡ παιδίσκη μου Βαλλά· εἴσελθε πρὸς αὐτὴν, καὶ τέξεται

ὀπὶ τῶν γονάτων μου, ἵνα τεκνοποιήσωμαι κἀγὼ ἐξ αὐτῆς. 4 Καὶ ἔδωκεν αὐτῷ Βαλλὰν τὴν παιδίσκην αὐτῆς αὐτῷ γυναῖκα· καὶ εἰσῆλθεν πρὸς αὐτὴν Ἰακώβ. 5 Καὶ συνέλαβεν Βαλλὰ ἡ παιδίσκη Ῥαχήλ, καὶ ἔτεκεν τῷ Ἰακὼβ υἱόν. 6 Καὶ εἶπεν Ῥαχήλ· ἔκρινέν μοι ὁ θεὸς, καὶ ἐπήκουσεν τῆς φωνῆς μου, καὶ ἔδωκέν μοι υἱόν· διὰ τοῦτο ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα αὐτῷ, Δάν. 7 Καὶ συνέλαβεν ἔτι Βαλλὰ ἡ παιδίσκη Ῥαχήλ, καὶ ἔτεκεν υἱὸν δεύτερον τῷ Ἰακώβ. 8 Καὶ εἶπεν συνεβάλετο Ῥαχήλ· συνελάβετό μοι ὁ θεὸς, καὶ συναναστρέφω τῇ ἀδελφῇ μου, καὶ ἠδυνάσθην· καὶ ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα αὐτῷ, Νεφθαλεί. 9 Ἰδοῦσα δὲ Λεία ὅτι ἔστη τοῦ τίκτειν, καὶ ἔλαβεν Ζελφὰν τὴν παιδίσκην αὐτῆς, καὶ ἔδωκεν αὐτὴν τῷ Ἰακὼβ γυναῖκα. 10 [Εἰσῆλθεν δὲ πρὸς αὐτὴν Ἰακώβ,] καὶ συνέλαβεν Ζελφὰ ἡ παιδίσκη Λείας, καὶ ἔτεκεν τῷ Ἰακὼβ υἱόν. 11 Καὶ εἶπεν Λεία· ἐν τύχῃ· καὶ ἐπωνόμασεν τὸ ὄνομα αὐτῷ, Γάδ. 12 Καὶ συνέλαβεν ἔτι Ζελφὰ ἡ παιδίσκη Λείας, καὶ ἔτεκεν ἔτι τῷ Ἰακὼβ υἱὸν δεύτερον. 13 Καὶ εἶπεν Λεία· μακαρία ἐγώ, ὅτι μακαρίζουσίν με [πᾶσαι] αἱ γυναῖκες· καὶ ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα αὐτῷ, Ἀσήρ. 14 Ἐπορεύθη δὲ Ῥουβὶμ ἐν ἡμέραις θερισμοῦ πυρῶν, καὶ εὗρεν μῆλα μανδρα-

χόρτου

χόρᾳ ἐν τῷ ἀγρῷ, καὶ ἤνεγκεν αὐτὰ πρὸς Λείαν τὴν μητέρα αὐτῆς. Εἶπεν δὲ Ῥαχὴλ τῇ Λείᾳ· δός μοι τοὺς μανδραγόρας τοῦ υἱοῦ σου. 15 Εἶπεν δὲ Λεία· ἆρ' οὐκ ἱκανόν σοι, ὅτι ἔλαβες τὸν ἄνδρα μου; μὴ καὶ τοὺς μανδραγόρας τοῦ υἱοῦ μου λήψῃ; Εἶπεν δὲ Ῥαχήλ· ἀλλ' οὐχί· κοιμηθήτω μετ' ἐμοῦ τὴν νύκτα ταύτην ἀντὶ τῶν μανδραγόρων τοῦ υἱοῦ σου. 16 Εἰσῆλθεν δὲ Ἰακὼβ ἐξ ἀγροῦ ἑσπέρας· καὶ ἐξῆλθεν Λεία εἰς συνάντησιν αὐτῷ, καὶ εἶπεν· πρὸς ἐμὲ εἰσελεύσῃ σήμερον, μεμίσθωμαι γάρ σε ἀντὶ τῶν μανδραγόρων τοῦ υἱοῦ μου. Καὶ ἐκοιμήθη μετ' αὐτῆς τὴν νύκτα ἐκείνην. 17 Καὶ ἐπήκουσεν αὐτῆς ὁ θεὸς, καὶ συλλαβοῦσα ἔτεκεν τῷ Ἰακὼβ υἱὸν πέμπτον. 18 Καὶ εἶπεν Λεία· δέδωκέν [μοι] ὁ θεὸς τὸν μισθόν μου, ἀνθ' ὧν ἔδωκα τὴν παιδίσκην μου τῷ ἀνδρί μου· καὶ ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Ἰσσάχαρ, ὅ ἐστιν μισθός. 19 Καὶ συνέλαβεν ἔτι Λεία, καὶ ἔτεκεν υἱὸν ἕκτον τῷ Ἰακώβ. 20 Καὶ εἶπεν Λεία· δεδώρηταί μοι ὁ θεός μου δῶρον καλόν· ἆρα τῷ νῦν χρόνῳ αἱρετεῖ με ὁ ἀνήρ μου, τέτοκα γὰρ αὐτῷ υἱοὺς ἕξ· καὶ ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Ζαβουλών. 21 Καὶ μετὰ τοῦτο ἔτεκεν θυγατέρα, καὶ ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα αὐτῆς, Δεῖνα· [καὶ ἔστη τοῦ πίνειν]. 22 Ἐμνήσθη δὲ ὁ θεὸς Ῥαχὴλ,

καὶ ἐπήκουσεν αὐτῆς ὁ θεὸς, καὶ ἀνέῳξεν αὐτῆς τὴν μήτραν· 23 καὶ συλλαβοῦσα, ἔτεκεν τῷ Ἰακὼβ υἱόν. Εἶπεν δὲ Ῥαχήλ· ἀφεῖλεν ὁ θεός μου τὸ ὄνειδος. 24 Καὶ ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰωσήφ, λέγουσα· προσθέτω ὁ θεός μοι υἱὸν ἕτερον. 25 Ἐγένετο δὲ ὡς ἔτεκεν Ῥαχὴλ τὸν Ἰωσήφ, εἶπεν Ἰακὼβ τῷ Λάβαν· ἀπόστειλόν με, ἵνα ἀπέλθω εἰς τὸν τόπον μου καὶ εἰς τὴν γῆν μου· 26 ἀπόδος μοι τὰς γυναῖκάς μου, καὶ τὰ παιδία μου, περὶ ὧν δεδούλευκά σοι, ἵνα ἀπέλθω· σὺ γὰρ γινώσκεις τὴν δουλείαν, ἣν δεδούλευκά σοι. 27 Εἶπεν δὲ αὐτῷ Λάβαν· εἰ εὗρον χάριν ἐναντίον σου· οἰωνισάμην ἂν, εὐλόγησεν γάρ με ὁ θεὸς ἐν τῇ σῇ εἰσόδῳ. 28 Καὶ εἶπεν· ἀφόρισον τὸν μισθόν σου πρός με, καὶ δώσω σοι. 29 Εἶπεν δὲ αὐτῷ Ἰακώβ· σὺ γινώσκεις ἃ δεδούλευκά σοι, καὶ ὅσα ἦν κτήνη σου μετ' ἐμοῦ. 30 Μικρὰ γὰρ ἦν ὅσα ἦν σοι ἐναντίον μου, καὶ ηὐξήθη εἰς πλῆθος, καὶ ηὐλόγησέν σε Κύριος ὅπῃ τῷ ποδί μου· νῦν οὖν πότε ποιήσω κἀγὼ ἐμαυτῷ οἶκον; 31 Καὶ εἶπεν αὐτῷ Λάβαν· τί σοι δώσω; Εἶπεν δὲ αὐτῷ Ἰακώβ· ἐὰν δῷς μοι ὃ θέν. Ἐὰν ποιήσῃς μοι τὸ ῥῆμα τοῦτο, πάλιν ποιμανῶ τὰ πρόβατά σου, καὶ φυλάξω· 32 παρελθάτω πάντα τὰ πρόβατά σου σήμερον,

καὶ

καὶ ἀμαχώεισον ἐκεῖθεν πᾶν πρόβατον Χ ποικίλον καὶ περκνὸν, καὶ πᾶν βόσκημα φαιὸν ἐν τοῖς ἄρνασιν, καὶ πᾶν ξαντὸν καὶ *ἀμάλευκον ἐν ταῖς αἰξίν, διάξαντον
καὶ ἔσαι μοι μισθός. 33 Καὶ ἐπακούσεταί μοι * λευκὸν
ἡ δικαιοσύνη μου ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ αὔριον, ὅτι ἔστιν
ὁ μισθός μου ἐνώπιόν σου· πᾶν ὃ ἐὰν μὴ ᾖ ῥαντὸν
καὶ ἀμάλευκον ἐν ταῖς αἰξίν, καὶ φαιὸν ἐν
τοῖς ἄρνασιν, κεκλεμμένον ἔσαι παρ' ἐμοί. 34 Εἶ-
πεν δὲ αὐτῷ Λάβαν· ἔστω κατὰ τὸ ῥῆμά σου.
35 Καὶ διέστειλεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τοὺς τρά-
γους τοὺς ῥαντοὺς καὶ τοὺς ἀμαλεύκους, καὶ πά-
σας τὰς αἶγας τὰς ῥαντὰς καὶ τὰς ἀμαλεύκους,
καὶ πᾶν ὃ ἦν λευκὸν ἐν αὐτοῖς, καὶ πᾶν ὃ ἦν
φαιὸν ἐν τοῖς ἄρνασιν· καὶ ἔδωκεν ἀπὸ χειρὸς τῶν
υἱῶν αὐτοῦ. 36 Καὶ ἀπέστησεν ὁδὸν τριῶν ἡμε-
ρῶν ἀνὰ μέσον αὐτῶν καὶ ἀνὰ μέσον Ἰακώβ· Ἰα-
κὼβ δὲ ἐποίμαινεν τὰ πρόβατα Λάβαν τὰ
ὑπολειφθέντα. 37 Ἔλαβεν δὲ αὐτῷ Ἰα-
κὼβ ῥάβδον πυρρικίνην χλωρὰν καὶ καρυΐνην
καὶ πλατάνου, καὶ ἐλέπισεν αὐτὰς Ἰακὼβ λε-
πίσματα λευκά, ἐξισύρων τὸ χλωρόν· ἐφαίνετο
δὲ ἐπὶ ταῖς ῥάβδοις τὸ λευκόν, ὃ ἐλέπισεν, ποι- τοῖς
κίλον. 38 Καὶ παρέθηκεν τὰς ῥάβδους ἃς ἐλέ-
πισεν, ἐν ταῖς λιμναῖς τοῦ ποτιστηρίου τοῦ ὕδα- ταῖς
τος· ἵνα ὡς ἂν ἔλθωσιν τὰ πρόβατα πιεῖν
ἐναντίον

ἐνώπιον τῶν ῥάβδων, [καὶ] ἐλθόντων αὐτῶν εἰς τὸ πιεῖν, ἐγκυμόνησαν τὰ πρόβατα εἰς τὰς ῥάβδους. 39 Καὶ ἐκύησαν τὰ πρόβατα εἰς τὰς ῥάβδους, καὶ ἔτεκον τὰ πρόβατα ἁμόλευκα καὶ ποικίλα καὶ στροβοειδῆ ῥαντά. 40 Τοὺς δὲ ἀμνοὺς διέστειλεν Ἰακὼβ, καὶ ἔστησεν ἐναντίον τῶν προβάτων κριὸν ἁμόλευκον, καὶ πᾶν ποικίλον ἐν τοῖς ἀμνοῖς· καὶ διεχώρισεν ἑαυτῷ ποίμνια καθ' ἑαυτὸν, καὶ ὐκ ἔμιξεν αὐτὰ εἰς τὰ πρόβατα Λάβαν. 41 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ καιρῷ ᾧ ἐκύησαν τὰ πρόβατα ἐν γαστρὶ λαμβάνοντα, ἔθηκεν Ἰακὼβ τὰς ῥάβδους ἐναντίον τῶν προβάτων ταῖς ἐν τοῖς λίμνοις, τοῦ ἐγκυμόνησαι αὐτὰ κατὰ τὰς ῥάβδους· 42 ἡνίκα δὲ ἔτεκον τὰ πρόβατα ὐκ ἐτίθει. Ἐγένετο δὲ τὰ ἄσημα τοῦ Λάβαν, τὰ δὲ ἐπίσημα τοῦ Ἰακώβ. 43 Καὶ ἐπλούτησεν ὁ ἄνθρωπος σφόδρα σφόδρα· καὶ ἐγένετο αὐτῷ κτήνη πολλὰ, καὶ βόες, καὶ παῖδες, καὶ παιδίσκαι, καὶ κάμηλοι, καὶ ὄνοι.

ΚΕΦ. ΛΑ'.

1 ΗΚουσεν δὲ Ἰακὼβ τὰ ῥήματα τῶν υἱῶν Λάβαν, λεγόντων· εἴληφεν Ἰακὼβ πάντα τὰ τοῦ πατρὸς ἡμῶν, καὶ ἐκ τῶν τοῦ πατρὸς ἡμῶν πεποίηκεν πᾶσαν τὴν δόξαν

δόξαν ταύτην. 2 Καὶ εἶδεν Ἰακὼβ τὸ πρόσωπον Λάβαν, καὶ ἰδοὺ οὐκ ἦν αὐτὸν ὡς ἐχθὲς καὶ τρίτην ἡμέραν. 3 Εἶπεν δὲ Κύριος πρὸς Ἰακώβ· Ἀποστρέφου εἰς τὴν γῆν τῶν πατέρων σου καὶ εἰς τὴν γενεάν σου, καὶ ἔσομαι μετὰ σοῦ. 4 Ἀποστείλας δὲ Ἰακὼβ, ἐκάλεσεν Ῥαχὴλ καὶ Λείαν εἰς τὸ πεδίον πρὸς τὰ πρόβατα. 5 Καὶ εἶπεν αὐταῖς· ὁρῶ ἐγὼ τὸ πρόσωπον τοῦ πατρὸς ὑμῶν, ὅτι οὐκ ἔστιν μετ' ἐμοῦ ὡς ἐχθὲς καὶ τρίτην ἡμέραν· ὁ δὲ θεὸς τοῦ πατρός μου μετ' ἐμοῦ. 6 Καὶ αὐταὶ δὲ οἴδατε, ὅτι ἐν πάσῃ ἰσχύι μου δεδούλευκα τῷ πατρὶ ὑμῶν· 7 ὁ δὲ πατὴρ ὑμῶν παρεκρούσατό με, καὶ ἤλλαξεν τὸν μισθόν μου τὴν δέκα μνᾶς· καὶ οὐκ ἔδωκεν ἀμνῶν αὐτῷ ὁ θεὸς κακοποιῆσαί με. 8 Ἐὰν οὕτως εἴπῃ· τὰ ποικίλα ἔσαι σου μισθός· καὶ τίκτεται πάντα τὰ πρόβατα ποικίλα. Ἐὰν δὲ εἴπῃ· τὰ λευκὰ ἔσαι σου μισθός· καὶ τίκτεται πάντα τὰ πρόβατα λευκά. 9 Καὶ ἀφείλατο ὁ θεὸς πάντα τὰ κτήνη τοῦ πατρὸς ὑμῶν, καὶ ἔδωκέν μοι αὐτά. 10 Καὶ ἐγένετο ἡνίκα ἐνεκίσων τὰ πρόβατα, καὶ ἴδον ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς μου ἐν τῷ ὕπνῳ, καὶ ἰδοὺ οἱ τράγοι καὶ αἱ κριοὶ ἀναβαίνοντες ἦσαν ἐπὶ τὰ πρόβατα καὶ τὰς αἶγας, ἠμολεῦκοι καὶ ποικίλοι καὶ σποδοειδεῖς ραντοί.

τοί. 11 Καὶ εἶπέν μοι ὁ ἄγγελος τοῦ θεοῦ κατ' ὕπνον· Ἰακώβ, Ἰακώβ. Ἐγὼ δὲ εἶπα· τί ἐστιν. 12 Καὶ εἶπεν· ἀνάβλεψον τοῖς ὀφθαλμοῖς σου, καὶ ἴδε τοὺς τράγους καὶ τοὺς κριοὺς ἀναβαίνοντας ἐπὶ τὰ πρόβατα καὶ τὰς αἶγας ἁλμυρεύκους καὶ ποικίλους καὶ ποδοειδεῖς ῥαντούς· ἑώρακα γὰρ Χ πάντα ὅσα σοι Λάβαν ποιεῖ. 13 Ἐγώ εἰμι ὁ θεὸς ὁ ὀφθείς σοι ἐν τῷ τόπῳ θεοῦ, ᾧ ἤλειψάς μοι ἐκεῖ στήλην, καὶ ηὔξω μοι ἐκεῖ εὐχήν· νῦν οὖν ἀνάστηθι, καὶ ἔξελθε ἐκ τῆς γῆς ταύτης, καὶ ἄπελθε εἰς τὴν γῆν τῆς γενέσεώς σου, καὶ ἔσομαι μετὰ σοῦ. 14 Καὶ ἀποκριθεῖσα Ῥαχὴλ καὶ Λεία, εἶπαν αὐτῷ· μὴ ἔστιν ἡμῖν ἔτι μερὶς ἢ κληρονομία ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς ἡμῶν; 15 οὐχ ὡς αἱ ἀλλότριαι λελογίσμεθα αὐτῷ; πέπρακεν γὰρ ἡμᾶς, καὶ κατέφαγεν καταβρώσει τὸ ἀργύριον ἡμῶν. 16 Πάντα τὸν πλοῦτον καὶ τὴν δόξαν, ἣν ἀφείλατο ὁ θεὸς τοῦ πατρὸς ἡμῶν, ἡμῖν ἔσται καὶ τοῖς τέκνοις ἡμῶν· νῦν οὖν ὅσα εἴρηκεν ὁ θεός σοι, ποίει. 17 Ἀναστὰς δὲ Ἰακὼβ, ἐπέβασεν τὰς γυναῖκας αὐτοῦ καὶ τὰ παιδία αὐτῶν ἐπὶ τὰς καμήλους· 18 καὶ ἀπήγαγεν πάντα τὰ ὑπάρχοντα αὐτῷ, καὶ πᾶσαν τὴν σκευὴν αὐτῷ, ἣν περιεποιήσατο ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ, καὶ πάντα τὰ αὐτῷ, ἀπελ-

ἄπελθε

θεῖν

θεῖν πρὸς Ἰσαὰκ τὸν πατέρα αὐτῦ εἰς γῆν Χαναάν. 19 Λάβαν δὲ ᾤχετο κεῖραι τὰ πρόβατα αὐτῦ· ἔκλεψεν δὲ Ῥαχὴλ τὰ εἴδωλα τῦ πατρὸς αὐτῆς. 20 Ἔκλεψεν δὲ Ἰακὼβ Λάβαν τὸν Σύρον, τῦ μὴ ἀναγγεῖλαι αὐτῳ, ὅτι ἀποδιδράσκει. 21 Καὶ ἀπέδρα αὐτὸς, καὶ πάντα τὰ αὐτῦ· καὶ ἀνέστη, καὶ διέβη τὸν ποταμὸν, καὶ ὥρμησεν εἰς τὸ ὄρος Γαλαάδ. 22 Ἀνηγγέλη δὲ Λάβαν τῷ Σύρῳ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, ὅτι ἀπέδρα Ἰακώβ. 23 Καὶ παραλαβὼν πάντας τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῦ μεθ' ἑαυτῦ, ἐδίωξεν ὀπίσω αὐτῦ ὁδὸν ἡμερῶν ἑπτά· καὶ κατέλαβεν αὐτὸν ἐν τῷ ὄρει Γαλαάδ. 24 Ἦλθεν δὲ ὁ θεὸς πρὸς Λάβαν τὸν Σύρον καθ' ὕπνον τῆς νύκτα, καὶ εἶπεν αὐτῳ· φύλαξαι σεαυτὸν μή ποτε λαλήσῃς μετ' Ἰακὼβ πονηρά. 25 Καὶ κατέλαβεν Λάβαν τὸν Ἰακώβ. Ἰακὼβ δὲ ἔπηξεν τὴν σκηνὴν αὐτῦ ἐν τῷ ὄρει· Λάβαν δὲ ἔσησεν τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῦ ἐν τῷ ὄρει Γαλαάδ. 26 Εἶπεν δὲ Λάβαν τῷ Ἰακώβ· τί ἐποίησας; ἵνατί κρυβῇ ἀπέδρας, καὶ ἐκλοποφόρησάς με, καὶ ἀπήγαγες τὰς θυγατέρας μῦ, ὡς αἰχμαλώτιδας μαχαίρᾳ; 27 Καὶ εἰ ἀνήγγελάς μοι, ἐξαπέστειλα ἄν σε μετ' εὐφροσύνης, καὶ μετὰ μουσικῶν, καὶ τυμπάνων, καὶ κιθάρας. 28 Καὶ οὐκ ἠ-

ἔκρυψεν

κρυβῇ

ξιώθην

ξιώθην καταφιλῆσαι τὰ παιδία μου, καὶ τὰς θυγατέρας μου· νῦν δὲ ἀφρόνως ἐποίησας. 29 Καὶ νῦν ἰσχύει ἡ χείρ μου κακοποιῆσαί σε· ὁ δὲ θεὸς τοῦ πατρός σου ἐχθὲς εἶπεν πρός με, λέγων· φύλαξαι σεαυτὸν μὴ ποτε λαλήσῃς μετὰ Ἰακὼβ πονηρά. 30 Νῦν οὖν πεπόρευσαι· ἐπιθυμίᾳ γὰρ ἐπεθύμησας εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρός σου ἀπελθεῖν. Καὶ ἵνατί ἔκλεψας τοὺς θεούς μου; 31 Ἀποκριθεὶς δὲ Ἰακὼβ, εἶπεν τῷ Λάβαν· ὅτι ἐφοβήθην· εἶπα γὰρ, μήποτε ἀφέλῃς τὰς θυγατέρας σου ἀπ' ἐμοῦ, καὶ πάντα τὰ ἐμά. 32 Καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἰακώβ· παρ' ᾧ ἐὰν εὕρῃς τοὺς θεούς σου, οὐ ζήσεται· ἐναντίον τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν ἐπίγνωθι τί ἐστιν τῶν σῶν παρ' ἐμοί, καὶ λάβε· καὶ οὐκ ἐπέγνω παρ' αὐτῷ οὐθέν. Οὐκ ᾔδει δὲ Ἰακὼβ, ὅτι Ῥαχὴλ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἔκλεψεν αὐτούς.

ἠραύνησεν 33 Εἰσελθὼν δὲ Λάβαν, ἠραύνησεν εἰς τὸν οἶκον Λείας, καὶ οὐχ εὗρεν· καὶ ἐξελθὼν ἐκ τοῦ οἴκου Λείας, ἠραύνησεν εἰς τὸν οἶκον Ἰακὼβ, καὶ ἐν τῷ οἴκῳ τῶν δύο παιδισκῶν, καὶ οὐχ εὗρεν· εἰσῆλθεν δὲ καὶ εἰς τὸν οἶκον Ῥαχήλ. 34 Ῥαχὴλ δὲ ἔλαβεν τὰ εἴδωλα, καὶ ἐνέβαλεν αὐτὰ εἰς τὰ σάγματα τῆς καμήλου, καὶ ἐπεκάθισεν αὐτοῖς. 35 Καὶ εἶπεν τῷ πατρὶ αὐτῆς· μὴ βαρέως φέρε κύριε· οὐ δύναμαι ἀναστῆναι ἐνώπιόν σου, ὅτι τὰ

τὰ κατ' ἐθισμὸν τῶν γυναικῶν μοι ἐστίν. Ἠρεύ- γυναικίων μου
νησεν δὲ Λάβαν ὅλῳ τῷ οἴκῳ, καὶ οὐχ εὗρεν
τὰ εἴδωλα. 36 Ὠργίσθη δὲ Ἰακὼβ, καὶ ἐ-
μαχέσατο τῷ Λάβαν. Ἀποκριθεὶς δὲ Ἰακὼβ,
εἶπεν τῷ Λάβαν· τί τὸ ἀδίκημά μου, καὶ τί τὸ
ἁμάρτημά μου, ὅτι κατεδίωξας ὀπίσω μου,
37 καὶ ὅτι ἠρεύνησας πάντα τὰ σκεύη τοῦ οἴκου
μου; τί εὗρες ἀπὸ πάντων τῶν σκευῶν τοῦ οἴκου
σου; θὲς ὧδε ἐναντίον τῶν ἀδελφῶν σου καὶ τῶν
ἀδελφῶν μου, καὶ ἐλεγξάτωσαν ἀνὰ μέσον τῶν
δύο ἡμῶν. 38 Ταῦτά μοι εἴκοσι ἔτη ἐγώ εἰμι
μετὰ σοῦ· τὰ πρόβατά σου καὶ αἱ αἶγές σου οὐκ
ἠτεκνώθησαν· κριοὺς τῶν προβάτων σου οὐ κα-
τέφαγον· 39 θηριάλωτον οὐκ ἤνεγκά σοι·
ἐγὼ ἀπεπίνυον ἀπ' ἐμαυτοῦ κλέμμα ἡμέρας
καὶ κλέμματα τῆς νυκτός. 40 Ἐγενόμην ἐν
ἡμέρᾳ συγκαόμενος τῷ καύσωνι, καὶ παγετῷ ἐν
νυκτός· καὶ ἀφίστατο ὁ ὕπνος μου ἀπὸ τῶν ὀφ-
θαλμῶν μου. 41 Ταῦτά μοι εἴκοσι ἔτη ἐγώ
εἰμι ἐν τῇ οἰκίᾳ σου· ἐδούλευσά σοι δέκα καὶ
τέσσαρα ἔτη ἀντὶ τῶν δύο θυγατέρων σου, καὶ
ἓξ ἔτη ἐν τοῖς προβάτοις σου, καὶ παρελογίσω
τὸν μισθόν μου δέκα μνᾶς. 42 Εἰ μὴ ὁ θεὸς ἀμνάσων
τοῦ πατρός μου Ἀβραὰμ, καὶ ὁ φόβος Ἰσαὰκ
ἦν μοι, νῦν ἂν κενόν με ἐξαπέστειλας· τὴν τα-
πει-

πείνωσίν μου καὶ τὸν κόπον τῶν χειρῶν μου ἴδεν
ὁ θεὸς, καὶ ἤλεγξέν σε χθές. 43 Ἀποκριθεὶς
δὲ Λάβαν, εἶπεν τῷ Ἰακώβ· αἱ θυγατέρες σου
θυγατέρες μου, καὶ υἱοί σου υἱοί μου, καὶ τὰ κτή-
νη σου κτήνη μου, καὶ πάντα ὅσα σὺ ὁρᾷς, ἐμά
θυγατέρες ἐστιν· καὶ ταῖς θυγατράσιν μου τί ποιήσω σήμερον
σήμερον, ἢ τοῖς τέκνοις αὐτῶν οἷς ἔτεκον; 44 Νῦν
δεῦρο διαθώμεθα διαθήκην ἐγὼ καὶ σύ,
καὶ ἔστω εἰς μαρτύριον ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ.
Εἶπεν δὲ αὐτῷ Ἰακώβ· ἰδοὺ σὺθεὶς μεθ' ἡμῶν
ἐστιν· ἴδε ὁ θεὸς μάρτυς ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ.
45 Λαβὼν δὲ Ἰακὼβ λίθον, ἔστησεν αὐτὸν στή-
λην. 46 Εἶπεν δὲ Ἰακὼβ τοῖς ἀδελφοῖς αὐ-
τοῦ· συλλέγετε λίθους. Καὶ συνέλεξαν λίθους,
καὶ ἐποίησαν βουνόν· καὶ ἔφαγον [καὶ ἔπιον]
ἐκεῖ ἐπὶ τοῦ βουνοῦ. 47 [ex parte] Καὶ εἶπεν
αὐτῷ Λάβαν· ὁ βουνὸς οὗτος μαρτυρεῖ ἀνὰ μέσον
ἐμοῦ καὶ σοῦ σήμερον. 48 Καὶ ἐκάλεσεν αὐ-
μάρτυς τὸν Λάβαν, Βουνὸς τῆς μαρτυρίας· Ἰακὼβ δὲ ἐκά-
λεσεν αὐτὸν, Βουνὸς μαρτυρεῖ. [Εἶπεν δὲ Λάβαν
τῷ Ἰακώβ· ἰδοὺ ὁ βουνὸς οὗτος καὶ ἡ στήλη αὕ-
τη, ἰδοὺ ἔστησα ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ· μαρτυρεῖ
ὁ βουνὸς οὗτος, καὶ μαρτυρεῖ ἡ στήλη αὕτη·]
48 (altera pars) Διὰ τοῦτο ἐκλήθη τὸ ὄνομα
αὐτοῦ, Βουνὸς μαρτυρεῖ, 49 καὶ ἡ Ὄρασις,
διὰ

ἰὼ εἶπεν· ἐπίδοι ὁ θεὸς ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ, ἐφίδοι
ὅτι ἀποχωρίσομεθα ἕτερος ἀπὸ τοῦ ἑτέρου. 50 Εἰ
ταπεινώσεις τὰς θυγατέρας μου, εἰ λήψῃ γυναῖ-
κας ἐπὶ ταῖς θυγατράσιν μου, ὅρα, οὐθεὶς μεθ'
ἡμῶν ἐστιν· θεὸς μάρτυς μεταξὺ ἐμοῦ καὶ μεταξὺ σοῦ.
51 Καὶ εἶπεν Λάβαν τῷ Ἰακώβ· ἰδοὺ ὁ βουνὸς οὗτος
καὶ ἡ στήλη ἣν ἔστησα ἀναμέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ· 52 μαρ-
τυρεῖ ὁ βουνὸς οὗτος, καὶ ἡ στήλη, ἣν ἔστησα, αὕτη μαρτυρεῖ,
ἐάν τε γὼ ἐγὼ μὴ διαβῶ πρός σε, μηδὲ σὺ διαβῇς πρός με τὸν βουνὸν τοῦτον καὶ τὴν στή-
λην ταύτην ἐπὶ κακίᾳ. 53 Ὁ θεὸς Ἀβραὰμ
καὶ ὁ θεὸς Ναχὼρ κρινεῖ ἀνὰ μέσον ἡμῶν. 54 Καὶ
ὤμοσεν Ἰακὼβ τῷ φόβῳ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ
Ἰσαάκ, καὶ ἔθυσεν Ἰακὼβ θυσίαν ἐν τῷ ὄρει, καὶ
ἐκάλεσεν τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ τοῦ φαγεῖν τὸν ἄρτον·
καὶ ἔφαγον ※ ἄρτον, καὶ ἔπιον, καὶ ἐκοιμήθησαν
ἐν τῷ ὄρει. 55 Ἀναστὰς δὲ Λάβαν τὸ πρωΐ,
κατεφίλησεν τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ καὶ τὰς θυγατέρας
αὐτοῦ, καὶ εὐλόγησεν αὐτούς· καὶ ἀποστραφεὶς Λά-
βαν, ἀπῆλθεν εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ.

ΚΕΦ. ΛΒ'.

1 ΚΑΙ Ἰακὼβ ἀπῆλθεν εἰς τὴν ἑαυτοῦ
ὁδόν· ÷ καὶ ἀναβλέψας τοῖς ὀφ-
θαλμοῖς ἴδεν παρεμβολὴν Θεοῦ πα- ÷

ρεμβεβληκῖαν" · καὶ συνήντησαν αὐτῷ οἱ ἄγγε-
λοι τοῦ Θεοῦ. 2 Εἶπεν δὲ Ἰακώβ, ἡνίκα εἶδεν
αὐτούς· παρεμβολὴ Θεοῦ αὕτη· καὶ ἐκάλεσεν
τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ~ ἐκείνου", Παρεμβολαί.
3 Ἀπέστειλεν δὲ Ἰακὼβ ἀγγέλους ἔμπροσθεν αὐτοῦ
πρὸς Ἠσαῦ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ εἰς γῆν Σηείρ,
εἰς χώραν Ἐδώμ. 4 Καὶ ἐνετείλατο αὐτοῖς,
λέγων· οὕτως ἐρεῖτε τῷ κυρίῳ μου Ἠσαῦ· οὕτως
λέγει ὁ παῖς σου Ἰακώβ· μετὰ Λάβαν παῴκησα,
καὶ ἐχρόνισα ἕως τοῦ νῦν· 5 καὶ ἐγένοντό μοι
βόες βόες, καὶ ὄνοι, καὶ πρόβατα, καὶ παῖδες, καὶ
παιδίσκαι· καὶ ἀπέστειλα ἀναγγεῖλαι τῷ κυρίῳ
μου ~ Ἠσαῦ", ἵνα εὕρῃ ὁ παῖς σου χάριν ἐναν-
τίον σου. 6 Καὶ ἀνέστρεψαν οἱ ἄγγελοι πρὸς
Ἰακώβ, λέγοντες· ἤλθομεν πρὸς τὸν ἀδελφόν σου
Ἠσαῦ· καὶ ἔρχεται εἰς συνάντησίν σοι, καὶ τε-
τρακόσιοι ἄνδρες μετ' αὐτοῦ. 7 Ἐφοβεῖτο δὲ
Ἰακὼβ σφόδρα, καὶ ἠπορεῖτο· καὶ διεῖλεν τὸν λαὸν
τὸν μεθ' αὑτοῦ, καὶ τοὺς βόας, ※ καὶ τὰς καμήλους,
καὶ τὰ πρόβατα, εἰς δύο παρεμβολάς. 8 Καὶ
εἶπεν τῷ Ἰακώβ" · ἐὰν ἔλθῃ Ἠσαῦ εἰς παρεμ-
βολὴν μίαν, καὶ ἐκκόψῃ αὐτήν, ἔσται ἡ πα-
ρεμβολὴ ἡ δευτέρα εἰς τὸ σώζεσθαι. 9 Εἶπεν
δὲ Ἰακώβ· ὁ θεὸς τοῦ πατρός μου Ἀβραάμ, καὶ
ὁ θεὸς τοῦ πατρός μου Ἰσαάκ, Κύριε ὁ εἰπάς

μοι, ἀπότρεχε εἰς τ' χλῶ τῆς γενέσεώς σε, καὶ
δῶ σε ποιήσω, 10 ἱκανῶταί μοι ἀπὸ πάσης δι- ἱκάνωσαι
καιοσύνης, καὶ ἀπὸ πάσης ἀληθείας, ἧς ἐποίησας
τῷ παιδί σε· ᾧ γὸ τῇ ῥάβδῳ μὲ διέβην τὸν
Ἰορδάνιλω τῶτον, νῦν δὲ γέγονα εἰς δύο παρεμ-
βολάς. 11 Ἐξελῶ με ὁκ χειρὸς τῶ ἀδελ-
φῶ μὲ, ἐκ χειρὸς Ἡσαῦ· ὅτι φοβοῦμαι ἐγὼ αὐ-
τὸν, μή ποτε ἐλθὼν παταξῃ με, ⁊ καὶ" μη-
τέρα ἐπὶ τέκνοις. 12 Σὺ δὲ εἶπας· καλῶς δῶ
σε ποιήσω, καὶ θήσω τὸ σπέρμα σε ὡς τὴν ἄμ-
μον τῆς θαλάσσης, ἣ ὁκ ἀριθμηθήσεται ἀπὸ
τῶ πλήθους. 13 Καὶ ἐκοιμήθη ἐκεῖ τ' νύκτα
ἐκείνην· καὶ ἔλαβεν ὧν ἔφερεν ✕ ἐν χειρὶ αὐτῆ
δῶρα, ⁊ καὶ ἐξαπέστειλεν" Ἡσαῦ τῷ ἀδελφῷ
αὐῦ, 14 αἶγας ἑξακοσίας, τράγους εἴκοσι,
πρόβατα ἑξακόσια, κριὸς εἴκοσι, 15 καμή-
λους θηλαζώσας καὶ τὰ παιδία αὐτῶν τρι-
άκοντα, βόας τεσσαράκοντα, ταύρους δέκα, ὄνους
εἴκοσι, καὶ πώλους δέκα. 16 Καὶ ἔδωκεν ἐξὰ
χειρὸς τοῖς παισὶν αὐῦ ποίμνιον κατὰ μόνας.
Εἶπεν δὲ τοῖς παισὶν αὐῦ· προπορεύεσθε ἔμ-
προσθέν μὲ, καὶ ἀφέσημα ποιεῖτε ἀνὰ μέσον
ποίμνης καὶ ποίμνης. 17 Καὶ ἐνετείλατο τῷ
πρώτῳ, λέγων· ἐάν σοι συναντήσῃ Ἡσαῦ ὁ ἀ-
δελφός μὲ, καὶ ἐρωτᾷ σε, λέγων· τίνος εἶ,

καὶ πᾶ πορεύῃ, καὶ τίνος ζῶντα τὰ προπορευόμενά σε; 18 καὶ ἐρεῖς· τοῦ παιδός σε Ἰακὼβ· δῶρα ἀπέσταλκεν τῷ κυρίῳ μου Ἠσαῦ· καὶ ἰδοὺ αὐτὸς ὀπίσω ἡμῶν. 19 Καὶ ἐνετείλατο τῷ δευτέρῳ, καὶ τῷ τρίτῳ, καὶ πᾶσι τοῖς κατὰ πορευομένοις ὀπίσω τῶν ποιμνίων τούτων, λέγων· κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο λαλήσατε πρὸς Ἠσαῦ ἐν τῷ εὑρεῖν ὑμᾶς αὐτόν, 20 καὶ ἐρεῖτε· ἰδοὺ ὁ παῖς σου Ἰακὼβ κατοπίσθιος ἡμῶν. εἶπεν γὰρ· ἐξιλάσομαι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐν τοῖς δώροις τοῖς προπορευομένοις αὐτῷ, καὶ μετὰ τοῦτο ὄψομαι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ· ἴσως δὲ προσδέξεταί τὸ πρόσωπόν προεπορεύοντό μου. 21 Καὶ διεπορεύετο τὰ δῶρα κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ· αὐτὸς δὲ ἐκοιμήθη τὴν νύκτα ἐκείνην ἐν τῇ παρεμβολῇ. 22 Ἀναστὰς δὲ τὴν νύκτα ἐκείνην, ἔλαβεν τὰς δύο γυναῖκας, καὶ τὰς δύο παιδίσκας, καὶ τὰ ἕνδεκα παιδία αὐτοῦ, καὶ διέβη τὸν διάβασιν τοῦ Ἰαβόκ· 23 καὶ ἔλαβεν αὐτοὺς, καὶ διέβη τὸν χειμάῤῥουν, καὶ διεβίβασεν πάντα τὰ αὐτῶν. 24 Ὑπελείφθη δὲ Ἰακὼβ μόνος· καὶ ἐπάλαιεν μετ' αὐτοῦ ἄνθρωπος ἕως πρωΐ. 25 Εἶδεν δὲ ὅτι οὐ δύναται πρὸς αὐτὸν, καὶ ἥψατο τοῦ πλάτους τοῦ μηροῦ αὐτοῦ, καὶ ἐπάρκησεν τὸ πλάτος τοῦ μηροῦ Ἰακὼβ ἐν τῷ

τῷ παλαίειν αὐτὸν μετ' αὐτοῦ. 26 Καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἀπόστειλόν με, ἀνέβη γὰρ ὁ ὄρθρος. Ὁ δὲ εἶπεν· οὐ μή σε ἀποστείλω, ἐὰν μὴ εὐλογήσῃς με. 27 Εἶπεν δὲ αὐτῷ· τί τὸ ὄνομά σου ἐστίν; Ὁ δὲ εἶπεν· Ἰακώβ. 28 Καὶ εἶπεν αὐτῷ· οὐ κληθήσεται ἔτι τὸ ὄνομά σου Ἰακώβ, ἀλλὰ Ἰσραὴλ ἔσται τὸ ὄνομά σου ἔσαι· ὅτι ἐνίσχυσας μετὰ θεοῦ, καὶ μετὰ ἀνθρώπων δυνατός. 29 Ἠρώτησεν δὲ Ἰακώβ, καὶ εἶπεν· ἀνάγγειλόν μοι τὸ ὄνομά σου. Καὶ εἶπεν· ἵνατί τοῦτο [σὺ] ἐρωτᾷς τὸ ὄνομά μου; καὶ ηὐλόγησεν αὐτὸν ἐκεῖ. 30 Καὶ ἐκάλεσεν Ἰακὼβ τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου, Εἶδος θεοῦ· εἶδον γὰρ θεὸν πρόσωπον πρὸς πρόσωπον, καὶ ἐσώθη μου ἡ ψυχή. 31 Ἀνέτειλεν δὲ αὐτῷ ὁ ἥλιος, ἡνίκα παρῆλθεν τὸ Εἶδος τοῦ θεοῦ· αὐτὸς δὲ ἐπέσκαζεν τῷ μηρῷ αὐτοῦ. 32 Ἕνεκεν γὰρ τούτου οὐ μὴ φάγωσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸ νεῦρον, ὃ ἐνάρκησεν, ὅ ἐστιν ἐπὶ τοῦ πλάτους τοῦ μηροῦ [Ἰακώβ], ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης· ὅτι ἥψατο τοῦ πλάτους τοῦ μηροῦ Ἰακὼβ τοῦ νεύρου, καὶ ἐνάρκησεν.

ΚΕΦ. ΛΓ'.

1 ΑΝαβλέψας δὲ Ἰακὼβ ※ τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ, εἶδεν, καὶ ἰδοὺ Ἡσαῦ ※ ÷ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἐρχόμενος, αὐτὸς

τος καὶ τεσσαράκοντα ἄνδρες μετ' αὐτοῦ. Καὶ ἐπεδιέλεν ☞ Ἰακὼβ" τὰ παιδία ἐπὶ Λείαν, καὶ ἐπὶ Ῥαχήλ, καὶ τὰς δύο παιδίσκας· 2 καὶ ἐποίησεν τὰς δύο παιδίσκας καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτῶν ἐν πρώτοις, καὶ Λείαν καὶ τὰ παιδία αὐτῆς ὀπίσω, καὶ Ῥαχὴλ καὶ Ἰωσὴφ ἐσχάτους. 3 Αὐτὸς δὲ παρῆλθεν ἔμπροσθεν αὐτῶν, καὶ προσεκύνησεν ἐπὶ τὴν γῆν ἑπτάκις, ἕως τοῦ ἐγγίσαι τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. 4 Καὶ προσέδραμεν Ἡσαῦ εἰς συνάντησιν αὐτῷ, καὶ περιλαβὼν αὐτὸν ☞ ἐφίλησεν, καὶ" προσέπεσεν ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ κατεφίλησεν αὐτόν· καὶ ἔκλαυσαν ἀμφότεροι. 5 Καὶ ἀναβλέψας ἴδεν τὰς γυναῖκας καὶ τὰ παιδία, καὶ εἶπεν· τί ταῦτά σοι ἐστίν; Ὁ δὲ εἶπεν· τὰ παιδία, οἷς ἠλέησεν ὁ θεὸς τὸν παῖδά σου. 6 Καὶ προσήγγισαν αἱ παιδίσκαι καὶ τὰ παιδία αὐτῶν, καὶ προσεκύνησαν· 7 καὶ προσήγγισεν Λεία καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς, καὶ προσεκύνησαν· καὶ μετὰ ταῦτα προσήγγισεν Ῥαχὴλ καὶ Ἰωσὴφ, καὶ προσεκύνησαν. 8 Καὶ εἶπεν· τί ταῦτά σοι ἐστίν, πᾶσαι αἱ παρεμβολαὶ αὗται, αἷς ἀπήντησα; Ὁ δὲ εἶπεν· ἵνα εὕρῃ ὁ παῖς σου χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς σου, κύριε. 9 Εἶπεν δὲ Ἡσαῦ· ἔστιν μοι πολλά, ἀδελφέ· ἔστω σοι τὰ σά. 10 Εἶπεν δὲ Ἰακώβ· ✠ μὴ δή, εἰ εὕρηκα χάριν ἐναντίον σου,

τῷ ἀδελφῷ

σθ, δέξαι τὰ δῶρα ἀφ' ὧν ἐμῶν χφρῶν· ἕνεκεν τούτου ἴδον τὸ πρόσωπόν σθ, ὡς ἄν τις ἴδοι πρόσωπον θεοῦ, καὶ εὐδοκήσῃς με. 11 Λάβε τὰς εὐλογίας μθ, ἃς ἠυηγκά σοι, ὅτι ἠλέησέν με ὁ θεὸς, καὶ ἔστι μοι πάντα. Καὶ ἐβιάσατο αὐτὸν, καὶ ἔλαβεν. 12 Καὶ εἶπεν· ἀπάραντες πορευθῶμεν, ※ καὶ πορεύσομαι ἐπ' εὐθείαν. 13 Εἶπεν δὲ αὐτῷ· ὁ κύριός μθ γινώσκει, ὅτι τὰ παιδία ἁπαλώτερα, καὶ τὰ πρόβατα καὶ αἱ βόες λοχεύονται ἐπ' ἐμέ· ἐὰν οὖν καταδιώξω αὐτὰς ἡμέραν μίαν, ἀποθανοῦνται πάντα τὰ κτήνη. 14 Προελθάτω ὁ κύριός μθ ἔμπροσθεν τοῦ παιδὸς αὐτοῦ· ἐγὼ δὲ ὑποχύσω ὑπὸ τὴν ὁδῷ κατὰ σχολὴν ἕως πρόσεως τῆς ἀπέντιον μθ, καὶ κατὰ πόδα τῶν παιδαρίων, ἕως ἂν με ἔλθῃς πρὸς τὸν κύριόν μθ εἰς Σηείρ. 15 Εἶπεν δὲ Ἠσαῦ· καταλείψω μὴ σοὶ ἀπὸ τῶν λαῶν τῶν μετ' ἐμοῦ. Ὁ δὲ εἶπεν· ἵνατί τοῦτο; ἱκανὸν ὅτι εὗρον χάριν ἀπέντιον σθ κύριε. 16 Ἀπέστρεψεν δὲ Ἠσαῦ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ εἰς τὴν ὁδὸν αὐτῆς εἰς Σηείρ. 17 Καὶ Ἰακὼβ ἀπῆρεν εἰς Σκηνὰς, καὶ ἐποίησεν αὐτῷ ἐκεῖ οἰκίας, καὶ τοῖς κτήνεσιν αὐτοῦ ἐποίησεν σκηνάς· διὰ τοῦτο ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ~ ἐκείνου", Σκηναί. 18 Καὶ ἦλθεν Ἰακὼβ εἰς Σαλὴμ πόλιν Σικίμων, ἥ ἐστιν ἐν γῇ

Χαναάν, ὅτε ἦλθεν ἐκ τῆς Μεσοποταμίας Συρίας· καὶ παρενέβαλεν κατὰ πρόσωπον τῆς πόλεως. 19 Καὶ ἐκτήσατο τὸν μερίδα τοῦ ἀγροῦ, οὗ ἔστησεν ἐκεῖ τὸν σκηνὸν αὐτοῦ, παρὰ Ἐμμὼρ πατρὸς Συχὲμ ἑκατὸν ἀμνῶν. 20 Καὶ ἔστησεν ἐκεῖ θυσιαστήριον, καὶ ἐπεκαλέσατο τὸν θεὸν Ἰσραήλ.

ΚΕΦ. ΛΔ'.

1 ΕΞῆλθεν δὲ Δείνα ἡ θυγάτηρ Λείας, ἣν ἔτεκεν τῷ Ἰακὼβ, καταμαθεῖν τὰς θυγατέρας τοῦ ἐγχωρίων. 2 Καὶ ἴδεν αὐτὴν Συχὲμ ὁ υἱὸς Ἐμμὼρ ὁ Χορραῖος, ὁ ἄρχων τῆς γῆς· καὶ λαβὼν αὐτὴν, ἐκοιμήθη μετ' αὐτῆς, καὶ ἐταπείνωσεν αὐτήν. 3 Καὶ προσέσχεν τῇ ψυχῇ Δείνας τῆς θυγατρὸς Ἰακὼβ, καὶ ἠγάπησεν τὴν παρθένον· καὶ ἐλάλησεν κατὰ τὴν διάνοιαν τῆς παρθένου αὐτῆς. 4 Εἶπεν δὲ Συχὲμ πρὸς Ἐμμὼρ τὸν πατέρα αὐτοῦ, λέγων· λάβε μοι τὴν παιδίσκην ταύτην εἰς γυναῖκα. 5 Ἰακὼβ δὲ ἤκουσεν, ὅτι ἐμίανεν ὁ υἱὸς Ἐμμὼρ Δείναν τὴν θυγατέρα αὐτοῦ· οἱ δὲ υἱοὶ αὐτοῦ ἦσαν μετὰ τῶν κτηνῶν αὐτοῦ ἐν τῷ πεδίῳ· παρεσιώπησεν δὲ Ἰακὼβ, ἕως τοῦ ἐλθεῖν αὐτούς. 6 Ἐξῆλθεν δὲ Ἐμμὼρ ὁ πατὴρ Συχὲμ

πρὸς

πρὸς Ἰακώβ, λαλῆσαι αὐτῷ. 7 Οἱ δὲ υἱοὶ Ἰακὼβ ἦλθον ἐκ τοῦ πεδίου· ὡς δὲ ἤκουσαν, κατενύχθησαν οἱ ἄνδρες, καὶ λυπηρὸν ἦν αὐτοῖς σφόδρα, ὅτι ἄσχημον ἐποίησεν [Συχὲμ] ἐν Ἰσραὴλ, κοιμηθεὶς μετὰ τῆς θυγατρὸς Ἰακώβ, καὶ οὐχ οὕτως ἔδει. 8 Καὶ ἐλάλησεν αὐτοῖς Ἐμμὼρ, λέγων· Συχὲμ ὁ υἱός μου προείλατο τῇ ψυχῇ τὴν θυγατέρα ὑμῶν· δότε οὖν αὐτὴν αὐτῷ γυναῖκα. 9 Καὶ ἐπιγαμβρεύσατε ἡμῖν· τὰς θυγατέρας ὑμῶν δότε ἡμῖν, καὶ τὰς θυγατέρας ἡμῶν λάβετε τοῖς υἱοῖς ὑμῶν, 10 καὶ ἐν ἡμῖν κατοικεῖτε· καὶ [ἰδοὺ] ἡ γῆ πλατεῖα ἐναντίον ὑμῶν, κατοικεῖτε καὶ ἐμπορεύεσθε ἐπ' αὐτῆς, καὶ ἐγκτᾶσθε ἐν αὐτῇ. 11 Εἶπεν δὲ Συχὲμ πρὸς τὸν πατέρα αὐτῆς, καὶ πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῆς· εὑρεσιμι χάριν ἐναντίον ὑμῶν, καὶ ὃ ἐὰν εἴπητε ἡμῖν, δώσομεν· 12 πληθύνατε τὸν φερνὴν ※ καὶ δόμα σφόδρα, καὶ δώσω καθότι ἂν εἴπητέ μοι, καὶ δώσετέ μοι τὴν παῖδα ταύτην εἰς γυναῖκα. 13 Ἀπεκρίθησαν δὲ οἱ υἱοὶ Ἰακὼβ τῷ Συχὲμ καὶ Ἐμμὼρ τῷ πατρὶ αὐτοῦ μετὰ δόλου, καὶ ἐλάλησαν αὐτοῖς, ὅτι ἐμίανεν ἐμίαναν Δεῖναν τὴν ἀδελφὴν αὐτῶν. 14 Καὶ εἶπαν αὐτοῖς ☩ Συμεὼν καὶ Λευὶ οἱ ἀδελφοὶ Δείνας, υἱοὶ δὲ Λείας· οὐ δυνησόμεθα ποιῆσαι τὸ ῥῆμα τοῦτο, ☩

δοῦναι

δοῦναι τῷ ἀδελφῷ ἡμῶν ἀνθρώπῳ, ὃς ἔχει ἀκροβυσίαν· ἔστιν γὰρ ὄνειδος ἡμῖν. 15 Μόνον ἐν τούτῳ ὁμοιωθησόμεθα ὑμῖν, ~ καὶ κατοικήσομεν ἐν ὑμῖν", ἐὰν γένησθε ὡς ἡμεῖς ~ καὶ ὑμεῖς", ἐν τῷ περιτμηθῆναι ὑμῶν πᾶν ἀρσενικόν· 16 καὶ δώσομεν τὰς θυγατέρας ἡμῶν ὑμῖν, καὶ ἀπὸ τῶν θυγατέρων ὑμῶν ληψόμεθα ἡμῖν ~ γυναῖκας", καὶ οἰκήσομεν παρ' ὑμῖν, καὶ ἐσόμεθα ὡς γένος ἕν. 17 Ἐὰν δὲ μὴ εἰσακούσητε ἡμῶν τοῦ περιτέμνεσθαι, λαβόντες τὰς θυγατέρας ἡμῶν ἀπελευσόμεθα. 18 Καὶ ἤρεσαν οἱ λόγοι ἐναντίον Ἐμμὼρ, καὶ ἐναντίον Συχὲμ τοῦ υἱοῦ Ἐμμὼρ. 19 Καὶ οὐκ ἐχρόνισεν ὁ νεανίσκος τοῦ ποιῆσαι τὸ ῥῆμα τοῦτο· ἐνέκειτο γὰρ τῇ θυγατρὶ Ἰακώβ· αὐτὸς δὲ ἦν ἐνδοξότατος πάντων τῶν ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. 20 Ἦλθεν δὲ Ἐμμὼρ καὶ Συχὲμ ὁ υἱὸς αὐτοῦ πρὸς τὴν πύλην τῆς πόλεως αὐτῶν, καὶ ἐλάλησαν πρὸς τοὺς ἄνδρας τῆς πόλεως αὐτῶν, λέγοντες· 21 οἱ ἄνθρωποι οὗτοι εἰρηνικοί εἰσιν, μετ' ἡμῶν οἰκείτωσαν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἐμπορευέσθωσαν αὐτήν· ἡ δὲ γῆ ἰδοὺ πλατεῖα ※ ἐν χερσὶν ἐναντίον αὐτῶν· τὰς θυγατέρας αὐτῶν ληψόμεθα ἡμῖν γυναῖκας, καὶ τὰς θυγατέρας ἡμῶν δώσομεν αὐτοῖς. 22 Μόνον ἐν τούτῳ ὁμοιωθήσονται ἡμῖν οἱ ἄνθρωποι τοῦ κατοι-

κεῖν

κεῖν μεθ' ἡμῶν, ὥστε εἶναι λαὸν ἕνα, ἐν τῷ περιτεμνεσθαι ἡμῶν πᾶν ἀρσενικόν, καθὰ καὶ αὐτοὶ περιτετέτμηνται· 23 καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν καὶ τὰ τετράποδα αὐτῶν καὶ τὰ ὑπάρχοντα αὐτῶν οὐχ ἡμῶν ἔσται; μόνον ☩ ἐν τούτῳ" ὁμοιωθῶμεν αὐτοῖς, καὶ οἰκήσουσιν μεθ' ἡμῶν. 24 Καὶ εἰσήκουσαν Ἐμμὼρ καὶ Συχὲμ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ πάντες οἱ ἐκπορευόμενοι τὴν πύλην τῆς πόλεως αὐτῶν, καὶ περιετέμοντο ☩ τὴν σάρκα τῆς ἀκροβυστίας αὐτῶν" πᾶς ἀρσὴν, ✕ πάντες ἐξερχόμενοι πύλην πόλεως αὐτοῦ. 25 Ἐγένετο δὲ ἐν τῇ ✕ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, ὅτε ἦσαν ἐν τῷ πόνῳ, ἔλαβον οἱ δύο υἱοὶ Ἰακὼβ Συμεὼν καὶ Λευὶ, ἀδελφοὶ Δείνας, ἕκαστος τὴν μάχαιραν αὐτοῦ, καὶ εἰσῆλθον εἰς τὴν πόλιν ἀσφαλῶς, καὶ ἀπέκτειναν πᾶν ἀρσενικόν· 26 τόν τε Ἐμμὼρ καὶ τὸν Συχὲμ τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἀπέκτειναν ἐν στόματι μαχαίρας, καὶ ἔλαβον τὴν Δείναν ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ Συχὲμ, καὶ ἐξῆλθον. 27 Οἱ δὲ υἱοὶ Ἰακὼβ εἰσῆλθον ἐπὶ τοὺς τραυματίας, καὶ διήρπασαν τὴν πόλιν, ἐν ᾗ ἐμίανάν ☩ Δείναν" τὴν ἀδελφὴν αὐτῶν· 28 καὶ τὰ πρόβατα αὐτῶν καὶ τοὺς βόας αὐτῶν καὶ τοὺς ὄνους αὐτῶν, ὅσα τε ἦν ἐν τῇ πόλει, καὶ ὅσα ἦν ἐν τῷ πεδίῳ, ἔλαβον· 29 καὶ πάντα τὰ σώματα αὐτῶν καὶ πᾶσαν τὴν ἀποσκευὴν αὐτῶν

εἰσήκουσεν

αὐτῷ καὶ τὰς γυναῖκας αὐτῶν ἠχμαλώτευσαν, καὶ διήρπασαν ὅσα τε ἦν ἐν τῇ πόλει, καὶ ὅσα ἦν ἐν τοῖς οἰκίαις. 30 Εἶπεν δὲ Ἰακὼβ πρὸς Συμεὼν καὶ Λευί· μισητόν με πεποιήκατε, ὥστε πονηρόν με εἶναι τῶν πάντων τοῖς κατοικοῦσιν τὴν πᾶσαν τὴν γῆν, ἔν τε τοῖς Χαναναίοις, καὶ ἐν τοῖς Φερεζαίοις· ἐγὼ δὲ ὀλιγοστός εἰμι ἐν ἀριθμῷ, καὶ συναχθέντες ἐπ' ἐμὲ, συγκόψουσίν με, καὶ ἐκτριβήσομαι ἐγὼ καὶ ὁ οἶκός μου. 31 Οἱ δὲ εἶπαν· Μὴ ὡσεὶ πόρνῃ χρήσωνται τῇ ἀδελφῇ ἡμῶν;

ἐκλείβομαι

ΚΕΦ. ΛΕ'.

1 Εἶπεν δὲ ὁ θεὸς πρὸς Ἰακώβ· ἀναβὰς ἀνάβηθι εἰς [τὸν τόπον] Βαιθὴλ, καὶ οἴκει ἐκεῖ, καὶ ποίησον ἐκεῖ θυσιαστήριον τῷ θεῷ τῷ ὀφθέντι σοι, ἐν τῷ ἀποδιδράσκειν σε ἀπὸ προσώπου Ἡσαῦ τοῦ ἀδελφοῦ σου. 2 Εἶπεν δὲ Ἰακὼβ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, καὶ πᾶσιν τοῖς μετ' αὐτοῦ· ἄρατε τοὺς θεοὺς τοὺς ἀλλοτρίους ἐκ μέσου ὑμῶν, καὶ καθαρίσασθε, καὶ ἀλλάξατε τὰς στολὰς ὑμῶν· 3 καὶ ἀναστάντες ἀναβῶμεν εἰς Βαιθὴλ, καὶ ποιήσωμεν ἐκεῖ θυσιαστήριον τῷ θεῷ τῷ ἐπακούσαντί μου ἐν ἡμέρᾳ θλίψεως, ὃς ἦν μετ' ἐμοῦ, καὶ διέσωσέν με ἐν τῇ ὁδῷ, ᾗ ἐπορευόμην. 4 Καὶ ἔδωκαν τῷ Ἰακὼβ τοὺς θεοὺς τοὺς

μοι

τοὺς

τοὺς ἀλλοτρίους οἱ ἦσαν ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν, καὶ τὰ ἐνώτια τὰ ἐν τοῖς ὠσὶν αὐτῶν· καὶ κατέκρυψεν αὐτὰ Ἰακὼβ ὑπὸ τὴν τερέβινθον τὴν ἐν Σικίμοις, ἢ καὶ ἀπώλεσεν αὐτά, ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας". 5 Καὶ ἐξῆρεν Ἰσραὴλ ἐκ Σικίμων". καὶ ἐγένετο φόβος θεοῦ ἐπὶ τὰς πόλεις τὰς κύκλῳ αὐτῶν, καὶ οὐ κατεδίωξαν ὀπίσω τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. 6 Ἦλθεν δὲ Ἰακὼβ εἰς Λυζὰ ἡ ἐστὶν" ἐν γῇ Χαναάν, ἥ ἐστιν Βαιθήλ, αὐτὸς καὶ πᾶς ὁ λαὸς, ὃς ἦν μετ' αὐτοῦ. 7 Καὶ ᾠκοδόμησεν ἐκεῖ θυσιαστήριον, καὶ ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ✻ Ἰσχυρὸς Βαιθήλ· ἐκεῖ γὰρ ἐπεφάνη αὐτῷ ὁ θεὸς, ἐν τῷ ἀποδιδράσκειν αὐτὸν ἀπὸ προσώπου ἢ Ἡσαῦ" τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. 8 Ἀπέθανεν δὲ Δεββώρα ἡ τροφὸς Ῥεβέκκας, ✻ καὶ ἐτάφη κατώτερον Βαιθὴλ ὑπὸ τὴν βάλανον· καὶ ἐκάλεσεν [Ἰακὼβ] τὸ ὄνομα αὐτῆς, Βάλανος πένθους. 9 Ὤφθη δὲ ὁ θεὸς Ἰακὼβ ἔτι ἢ ἐν Λουζᾶ", ὅτε παρεγένετο ἐκ Μεσοποταμίας τῆς Συρίας, καὶ ηὐλόγησεν αὐτὸν ἢ ὁ θεός". 10 Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ θεός· τὸ ὄνομά σου Ἰακὼβ οὐ κληθήσεται ἔτι Ἰακὼβ, ἀλλ' Ἰσραὴλ ἔσται τὸ ὄνομά σου· ✻ καὶ ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰσραήλ. 11 Εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ θεός· ἐγὼ ὁ θεός σου ✻ ἱκανός· αὐξάνου, καὶ πληθύνου· [καὶ]

ἔθνη

ἔθνη καὶ συναγωγαὶ ἐθνῶν ἔσονται ἐκ σοῦ, καὶ
βασιλεῖς ἐκ τῆς ὀσφύος σου ἐξελεύσονται· 12 καὶ
τῷ γῇ, ᾗ ἔδωκα Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ, σοὶ
δέδωκα αὐτὴν, καὶ σοὶ ἔσται· καὶ τῷ σπέρματί
σου μετὰ σὲ δώσω τὴν γῆν ταύτην. 13 Ἀνέβη δὲ
ὁ θεὸς ἀπ' αὐτοῦ ἐκ τοῦ τόπου, οὗ ἐλάλησεν μετ'
αὐτοῦ. 14 Καὶ ἔστησεν Ἰακὼβ στήλην ἐν τῷ τό-
πῳ, ᾧ ἐλάλησεν μετ' αὐτοῦ, στήλην λιθίνην· καὶ
ἔσπεισεν ἐπ' αὐτὴν σπονδὴν, καὶ ἐπέχεεν ἐπ'
αὐτὴν ἔλαιον. 15 Καὶ ἐκάλεσεν Ἰακὼβ τὸ ὄ-
νομα τοῦ τόπου, ἐν ᾧ ἐλάλησεν μετ' αὐτοῦ ἐκεῖ ὁ
Ἀπάρας θεὸς, Βαιθήλ. 16 Ἀπῆρεν δὲ [Ἰακὼβ] ἐκ
Βαιθήλ, [ἔπηξεν τὴν σκηνὴν αὐτοῦ ἐπέκεινα τοῦ
πύργου Γαδέρ·] ἐγένετο δὲ ἡνίκα ἤγγισεν Χα-
βραθὰ εἰς γῆν ἐλθεῖν Ἐφραθᾶ, ἔτεκεν Ῥαχὴλ,
καὶ ἐδυσόκησεν ἐν τῷ τοκετῷ. 17 Ἐγένετο δὲ
ἐν τῷ σκληρῶς αὐτὴν τίκτειν, εἶπεν αὐτῇ ἡ
μαῖα· θάρσει, καὶ γὰρ οὗτός σοι ἔσται υἱός. 18 Ἐ-
γένετο δὲ ἐν τῷ ἀφιέναι αὐτὴν τὴν ψυχὴν, (ἀ-
πέθνησκεν γὰρ,) ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ, υἱὸς ὀδύ-
νης μου· ὁ δὲ πατὴρ ※ αὐτοῦ ἐκάλεσεν αὐτὸν,
Βενιαμείν. 19 Ἀπέθανεν δὲ Ῥαχὴλ, καὶ ἐτά-
φη ἐν τῇ ὁδῷ Ἐφραθᾶ· αὕτη ἐστὶν Βηθλεέμ.
20 Καὶ ἔστησεν Ἰακὼβ στήλην ἐπὶ τοῦ μνημείου
αὐτῆς· αὕτη ἐστὶν στήλη μνημείου Ῥαχὴλ ἕως τῆς
σήμερον

σήμερον ⁊ ἡμέρας". 21 Καὶ ἀπῆρεν Ἰσραὴλ, καὶ
ἔπηξεν τὴν σκηνὴν αὐτῦ ἐπέκεινα τῦ πύργυ Γαδέρ.
22 Ἐγένετο δὲ ἡνίκα κατῴκησεν Ἰσραὴλ ἐν τῇ
γῇ ἐκείνῃ, ἐπορεύθη Ῥοβὴν, καὶ ἐκοιμήθη μετὰ
Βαλλᾶς τῆς παλλακῆς ϑ πατρὸς αὐτῦ· καὶ ἤ-
κουσεν Ἰσραὴλ, ⁊ καὶ πονηρὸν ἐφάνη ἐναντίον
αὐτῦ". Ἦσαν δὲ οἱ υἱοὶ Ἰακὼϐ, δώδεκα. 23 Υἱοὶ
Λείας· πρωτότοκος Ἰακὼϐ Ῥοβὴν, Συμεὼν,
Λευεὶ, Ἰούδας, Ἰσσάχαρ, Ζαβυλών. 24 Υἱοὶ δὲ Λευεὶς
Ῥαχὴλ, Ἰωσὴφ καὶ Βενιαμείν. 25 Υἱοὶ δὲ
Βαλλᾶς παιδίσκης Ῥαχὴλ, Δὰν καὶ Νεφθαλείμ.
26 Υἱοὶ δὲ Ζελφᾶς παιδίσκης Λείας, Γὰδ καὶ
Ἀσήρ. Οὗτοι οἱ υἱοὶ Ἰακὼϐ, οἱ ἐγένοντο αὐτῷ ἐν
Μεσοποταμίᾳ τῆς Συρίας. 27 Ἦλθεν δὲ Ἰα-
κὼϐ πρὸς Ἰσαὰκ τὸν πατέρα αὐτῦ εἰς Μαμ-
βρῆ, [εἰς] πόλιν ϑ πεδίυ· αὕτη ἐστὶν Χεβρὼν
⁊ ἐν γῇ Χαναάν", ϑ παῴκησεν Ἀβραὰμ καὶ
Ἰσαάκ. 28 Ἐγένοντο δὲ αἱ ἡμέραι Ἰσαὰκ ⁊ ἃς
ἔζησεν", ἔτη ἑκατὸν ὀγδοήκοντα. 29 καὶ ἐκλιπὼν
※ Ἰσαὰκ ἀπέθανεν, καὶ προσετέθη πρὸς τὸ
γένος αὐτῦ πρεσβύτερος καὶ πλήρης ἡμερῶν· καὶ
ἔθαψαν αὐτὸν Ἡσαῦ καὶ Ἰακὼϐ οἱ υἱοὶ αὐτῦ.

ΚΕΦ. Λς'.

1 Αὗται δὲ αἱ γενέσεις Ἡσαῦ· (αὐτός ἐστιν
Ἐδώμ·) 2 Ἡσαῦ δὲ ἔλαϐεν γυναῖ-

κας

καὶ ἑαυτῷ ἀπὸ τῶν θυγατέρων τῶν Χανα-
Ἐλὼμ ναίων, τὴν Ἀδὰ θυγατέρα Αἰλὼν τοῦ Χετταίου, καὶ
τὴν Ὁλιβεμὰ θυγατέρα Ἀνὰ τοῦ υἱοῦ Σεβεγὼν
τοῦ Εὐαίου, 3 καὶ τὴν Βασεμμὰθ θυγατέρα
Ἰσμαὴλ, ἀδελφὴν Ναβαιώθ. 4 Ἔτεκεν δὲ
Ἀδὰ τῷ Ἡσαῦ τὸν Ἐλιφάς· καὶ Βασεμμὰθ ἔ-
τεκεν τὸν Ῥαγουήλ· 5 καὶ Ὁλιβεμὰ ἔτεκεν τὸν
Ἰεοὺς, καὶ τὸν Ἰεγλὸμ, καὶ τὸν Κορέ· οὗτοι υἱοὶ
Ἡσαῦ, οἳ ἐγένοντο αὐτῷ ἐν γῇ Χαναάν. 6 Ἔ-
λαβεν δὲ Ἡσαῦ τὰς γυναῖκας αὐτοῦ, καὶ τοὺς
υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ τὰς θυγατέρας αὐτοῦ, καὶ πάντα
τὰ σώματα τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ ὑ-
πάρχοντα αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ κτήνη, καὶ πάν-
τα ὅσα ἐκτήσατο, καὶ ὅσα προεποιήσατο ἐν
γῇ Χαναάν, καὶ ἐπορεύθη ἐκ γῆς Χαναὰν ἀπὸ
προσώπου Ἰακὼβ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ· 7 διὰ γὰ
αὐτῶν τὰ ὑπάρχοντα πολλὰ τοῦ οἰκεῖν ἅμα,
καὶ οὐκ ἠδύναντο ἡ γῆ τῆς παροικήσεως αὐτῶν φέ-
ρειν αὐτοὺς, ἀπὸ τοῦ πλήθους τῶν ὑπαρχόν-
των αὐτοῖς. 8 Ὤκησεν δὲ Ἡσαῦ ἐν τῷ ὄρει
Σηείρ· Ἡσαῦ αὐτός ἐστιν Ἐδώμ. 9 Αὗται δὲ
αἱ γενέσεις Ἡσαῦ πατρὸς Ἐδὼμ ἐν τῷ ὄρει Σηείρ,
10 καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Ἡσαῦ· Ἐλι-
φὰς υἱὸς Ἀδὰ γυναικὸς Ἡσαῦ, καὶ Ῥαγουὴλ υἱὸς
Βασεμμὰθ γυναικὸς Ἡσαῦ. 11 Ἐγένοντο δὲ

οἱ

οἱ υἱοὶ Ἐλιφάς· Θαιμάν, Ὠμάς, Σωφάρ, Γοθόμ, Ὠμάν
καὶ Κενέζ. 12 Θαμνὰ δὲ ἦν παλλακὴ Ἐλι-
φὰς τοῦ υἱοῦ Ἡσαῦ, καὶ ἔτεκεν τῷ Ἐλιφὰς τὸν
Ἀμαλήκ· οὗτοι οἱ υἱοὶ Ἀδὰ γυναικὸς Ἡσαῦ.
13 Οὗτοι δὲ υἱοὶ Ῥαγουήλ· Ναχόθ, Ζαρέ, Σο- Ναχὼμ
μέ, καὶ Μοζέ· οὗτοι ἦσαν υἱοὶ Βασεμμὰθ γυναικὸς Μασεμμάθ
Ἡσαῦ. 14 Οὗτοι δὲ ἦσαν υἱοὶ Ἐλιβεμὰς θυ-
γατρὸς Ἀνὰ τοῦ υἱοῦ Σεβεγών, γυναικὸς Ἡσαῦ·
ἔτεκεν δὲ τῷ Ἡσαῦ τὸν Ἰεὺς, καὶ τὸν Ἰεγλόμ,
καὶ τὸν Κορέ. 15 Οὗτοι οἱ ἡγεμόνες υἱοῦ Ἡσαῦ·
υἱοὶ Ἐλιφὰς πρωτοτόκου Ἡσαῦ· ἡγεμὼν Θαιμάν,
ἡγεμὼν Ὠμάρ, ἡγεμὼν Σωφάρ, ἡγεμὼν Κενέζ,
16 ἡγεμὼν Κορέ, ἡγεμὼν Γοθόμ, ἡγεμὼν Ἀμα- Γοθὰ
λήκ· οὗτοι ἡγεμόνες Ἐλιφὰς ἐν γῇ Ἰδουμαίᾳ· οὗ-
τοι υἱοὶ Ἀδάς. 17 Καὶ οὗτοι υἱοὶ Ῥαγουὴλ υἱοῦ
Ἡσαῦ· ἡγεμὼν Ναχόθ, ἡγεμὼν Ζαρέ, ἡγεμὼν
Μαζέ, ἡγεμὼν Σομέ· οὗτοι ἡγεμόνες Ῥαγουὴλ ἐν
γῇ Ἐδώμ· οὗτοι υἱοὶ Βασεμμὰθ γυναικὸς Ἡσαῦ. Μασεμμάθ
18 Οὗτοι δὲ υἱοὶ Ὀλιβεμὰς γυναικὸς Ἡσαῦ·
ἡγεμὼν Ἰεούλ, ἡγεμὼν Ἰεγλόμ, ἡγεμὼν Κορέ· οὗ-
τοι ἡγεμόνες Ἐλιβεμὰς ✻ θυγατρὸς Ἀνὰ, γυ-
ναικὸς Ἡσαῦ. 19 Οὗτοι δὲ υἱοὶ Ἡσαῦ, καὶ οὗτοι ✻
οἱ ἡγεμόνες αὐτῶν· οὗτοί εἰσιν [οἱ ἡγεμόνες αὐ-
τῶν], υἱοὶ Ἐδώμ. 20 Οὗτοι δὲ υἱοὶ Σηὶρ τοῦ
Χορραίου, οἱ κατῳκοῦντες τὴν γῆν· Λωτὰν, Σω-

Σάαρ βάλ, Σεβεγών, Ἀνά, 21 καὶ Δισών, καὶ Ἀσάρ, καὶ Ῥεισών· οὗτοι οἱ ἡγεμόνες τοῦ Χορράϊ, τοῦ υἱοῦ Σηείρ ἐν τῇ γῇ Ἐδώμ. 22 Ἐγένοντο δὲ υἱοὶ Λωτάν· Χορρεί, καὶ Αἰμάν· ἀδελφὴ δὲ Λωτάν, Θαμνά. 23 Οὗτοι δὲ υἱοὶ Σωβάλ· Γωλών, καὶ Ὠμάν Μανναχάθ, καὶ Γαιβήλ, Σώφ, καὶ Ἰωνάμ· 24 Καὶ οὗτοι υἱοὶ Σεβεγών· Ἀϊὲ, καὶ Ὠνάν· οὗτός ἐστιν ὁ Ὠνὰς, ὃς εὗρεν τοὺς Ἰαμεὶν ἐν τῇ ἐρήμῳ, ὅτε ἔνεμεν τὰ ὑποζύγια Σεβεγὼν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. 25 Οὗτοι δὲ υἱοὶ Ἀνά· Δισών, καὶ Ὀλιβεμά, θυγάτηρ Ἀνά. 26 Οὗτοι δὲ υἱοὶ Δισών· Ἀμαδά, καὶ Ἀσβάν, καὶ Ἰεθρὰν, καὶ Χαρράν. 27 Οὗτοι Σάαρ δὲ υἱοὶ Ἀσάρ· Βαλαὰν, καὶ Ζουκάμ, καὶ Ἰουκάμ, καὶ Ὀυκάν. 28 Οὗτοι δὲ υἱοὶ Ῥεισών· Ὡς, καὶ Ἀεφὰμ Ἀφάν. 29 Οὗτοι ἡγεμόνες Χορρεί· ἡγεμὼν Λωτάν, ἡγεμὼν Σωβάλ, ἡγεμὼν Σεβεγών, ἡγεμὼν Ἀνά, Σάαρ 30 ἡγεμὼν Δισών, ἡγεμὼν Ἀσάρ, ἡγεμὼν Ῥεισών· οὗτοι ἡγεμόνες Χορρεὶ ἐν ταῖς ἡγεμονίαις αὐτῶν ἐν τῇ γῇ Ἐδώμ. 31 Καὶ οὗτοι οἱ βασιλεῖς οἱ βασιλεύσαντες ἐν Ἐδὼμ, πρὸ τοῦ βασιλεῦσαι βασιλέα ἐν Ἰσραήλ· Ἰερυσαλὴμ 32 καὶ ἐβασίλευσεν ἐν Ἐδὼμ Βαλὰκ υἱὸς τοῦ Βεώρ· καὶ ὄνομα τῇ πόλει αὐτοῦ, Δενναβά. 33 Ἀπέθανεν δὲ Βαλὰκ, καὶ Ἰωβὰλ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Ἰωβὰβ υἱὸς Ζαρὰ ἐκ Βοσόρρας. 34 Ἀπέθανεν δὲ Ἰωβάβ, καὶ ἐβασί-

λευσεν

λευσεν ἀντ' αὐτῦ Ἀσὼμ, ἐκ γῆς Θαμανών. 35 Ἀπέθανεν δὲ Ἀσὼμ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτῦ Ἀδὰδ, ὑὸς Βαραδ, ὁ ἐκκόψας Μαδιὰμ ἐν τῷ πεδίῳ Μωάβ· καὶ ὄνομα τῇ πόλει αὐτῦ, Γεθθαΐμ. 36 Ἀπέθανεν δὲ Ἀδὰδ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτῦ Σαλαμὰ ἐκ Μασεκκᾶς. 37 Ἀπέθανεν δὲ Σαλαμὰ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτῦ Σαοὺλ, ἐκ Ῥοωβὼθ τῆς ποταμόν. 38 Ἀπέθανεν δὲ Σαοὺλ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτῦ Βαλαεννὼν, ὑὸς Ἀχοβόρ. 39 Ἀπέθανεν δὲ Βαλαεννὼν ὑὸς Ἀχοβὼρ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτῦ Ἀραδ, ὑὸς Βαραθ· καὶ ὄνομα τῇ πόλει αὐτῦ, Φογώρ· ὄνομα δὲ τῇ γυναικὶ αὐτῦ, Μετεβεὴλ, θυγάτηρ Ματραεὶθ, ὑῦ Μεζοόβ. 40 Ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν ἡγεμόνων Ἡσαῦ ἐν ταῖς φυλαῖς αὐτῶν κατὰ τόπον αὐτῶν, ἐν ταῖς χώραις αὐτῶν, καὶ ἐν τοῖς ἔθνεσιν αὐτῶν· ἡγεμὼν Θαμνὰ, ἡγεμὼν Γωλὰ, ἡγεμὼν Ἰεθὲρ, 41 ἡγεμὼν Ἐλιβεμὰς, ἡγεμὼν Ἠλὰς, ἡγεμὼν Φινὼν, 42 ἡγεμὼν Κενὲζ, ἡγεμὼν Θαμὰν, ἡγεμὼν Μαζὰρ, 43 ἡγεμὼν Μαγδιὴλ, ἡγεμὼν Ζαφωείν. Οὗτοι ἡγεμόνες Ἐδὼμ ἐν ταῖς κατῳκοδομημέναις ἐν τῇ γῇ τῆς κτήσεως αὐτῶν· οὗτος Ἡσαῦ πατὴρ Ἐδώμ.

Βαλαεννὼν
Βαλαεννὼν
Ἀραδ
Ἰεβὲρ
Φινὲς
Μετοδιὴλ
Ζαφωείν

ΚΕΦ. ΛΖ'.

1 ΚΑτῴκει δὲ Ἰακὼβ ἐν τῇ γῇ, ἧ παῳκησεν ὁ πατὴρ αὐτῦ, ἐν γῇ Χαναάν. 2 Αὗται δὲ αἱ γενέσεις Ἰακώβ. Ἰωσὴφ δεκαεπτὰ ἐτῶν, ὢν ποιμαίνων μετὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτῦ τὰ πρόβατα, ὢν νέος, μετὰ τῶν υἱῶν Βαλλᾶς, καὶ μετὰ τῶν υἱῶν Ζελφᾶς, τῶν γυ-
Κατήνεγκαν γαικῶν τῦ πατρὸς αὐτῦ. Κατήνεγκεν δὲ Ἰωσὴφ ψόγον πονηρὸν πρὸς Ἰσραὴλ τὸν πατέρα αὐτῶν. 3 Ἰακὼβ δὲ ἠγάπα τὸν Ἰωσὴφ παρὰ πάντας τοὺς υἱοὺς αὐτῦ, ὅτι υἱὸς γήρους ἦν αὐτῳ· ἐποίησεν δὲ αὐτῳ χιτῶνα ποικίλον. 4 Ἰδόντες δὲ οἱ
αὐτῦ ἀδελφοὶ αὐτῦ, ὅτι αὐτὸν ἐφίλει ὁ πατὴρ αὐτῶν ἐκ πάντων τῶν υἱῶν αὐτῦ, ἐμίσησαν αὐτὸν, καὶ ὐκ ἐδύναντο λαλεῖν αὐτῳ ἡδέως εἰρηνικόν. 5 Ἐνυπνιασθεὶς δὲ Ἰωσὴφ ἐνύπνιον, ἀπήγγειλεν αὐτὸ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῦ. 6 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ἀκύσατε τῦ ἐνυπνίυ τύτυ, οὗ ἐνυπνιάσθην. 7 Ὡμην ἡμᾶς δεσμεύειν δράγματα ἐν μέσῳ τῳ πεδίῳ· καὶ ἀνέστη τὸ ἐμὸν δράγμα, καὶ ὠρθώθη. Περιστραφέντα δὲ τὰ δράγματα ὑμῶν, προσεκύνησαν τὸ ἐμὸν δράγμα. 8 Εἶπαν δὲ αὐτῳ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῦ· μὴ βασιλεύων βασιλεύσεις ἐφ' ἡμᾶς, ἢ κυριεύων κυριεύσεις ἡμῶν; καὶ προσέθεντο ἔτι μισεῖν αὐτὸν ἕνεκεν τῶν ἐνυπνίων αὐτῦ, καὶ ἕνεκεν

τῶν ῥημάτων αὐτῶν. 9 Ἶδεν δὲ ἐνύπνιον ἕτερον, καὶ διηγήσατο αὐτὸ τῷ πατρὶ αὐτοῦ καὶ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ, καὶ εἶπεν· ἰδοὺ ἐνυπνιάσθην ἐνύπνιον ἕτερον· ὥσπερ ὁ ἥλιος, καὶ ἡ σελήνη, καὶ ἕνδεκα ἀστέρες προσεκύνουν με. 10 Καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ εἶπεν αὐτῷ· τί τὸ ἐνύπνιον τοῦτο, ὃ ἐνυπνιάσθης; ἆρά γε ἐλθόντες ἐλθησόμεθα ἐγώτε καὶ ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου, προσκυνῆσαί σοι ἐπὶ τὴν γῆν; 11 Ἐζήλωσαν δὲ αὐτὸν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ· ὁ δὲ πατὴρ αὐτοῦ διετήρησε τὸ ῥῆμα. 12 Ἐπορεύθησαν δὲ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, βόσκειν τὰ πρόβατα τοῦ πατρὸς αὐτῶν εἰς Συχέμ. 13 Καὶ εἶπεν Ἰσραὴλ πρὸς Ἰωσήφ· οὐχ οἱ ἀδελφοί σου ποιμαίνουσιν ἐν Συχέμ; δεῦρο, ἀποστείλω σε πρὸς αὐτούς. Εἶπεν δὲ αὐτῷ· ἰδοὺ ἐγώ. 14 Εἶπεν δὲ αὐτῷ Ἰσραήλ· πορεύθεις ἴδε, εἰ ὑγιαίνουσιν οἱ ἀδελφοί σου καὶ τὰ πρόβατα, καὶ ἀνάγγειλόν μοι. Καὶ ἀπέστειλεν αὐτὸν ἐκ τῆς κοιλάδος τῆς Χεβρών· καὶ ἦλθεν εἰς Συχέμ. 15 Καὶ εὗρεν αὐτὸν ἄνθρωπος πλανώμενον ἐν τῷ πεδίῳ· ἠρώτησεν δὲ αὐτὸν ὁ ἄνθρωπος, λέγων· τί ζητεῖς; 16 Ὁ δὲ εἶπεν· τοὺς ἀδελφούς μου ζητῶ· ἀπάγγειλόν μοι, πῦ βόσκουσιν. 17 Εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ ἄνθρωπος· ἀπῆρκασιν ἐντεῦθεν· ἤκουσα γὰρ αὐτῶν λεγόντων· πορευθῶ-

ει,

μὴν εἰς Δωθαείμ. Καὶ ἐπορεύθη Ἰωσὴφ κατόπισθεν τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, καὶ εὗρεν αὐτοὺς εἰς Δωθαείμ. 18 Περιίδον δὲ αὐτὸν μακρόθεν, πρὸ ἐπορεύοντο δ' ἐγγίσαι αὐτὸν πρὸς αὐτούς· καὶ ἐπονηρεύοντο δ' ἀποκτεῖναι αὐτόν. 19 Εἶπαν δὲ ἕκαστος πρὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ· ἰδοὺ ὁ ἐνυπνιαστὴς ἐκεῖνος ἔρχεται. 20 Νῦν οὖν δεῦτε, ἀποκτείνωμεν αὐτὸν, καὶ ῥίψωμεν αὐτὸν εἰς ἕνα τῶν λάκκων, καὶ ἐροῦμεν· θηρίον πονηρὸν κατέφαγεν αὐτόν· καὶ ὀψόμεθα, τί ἔσται τὰ ἐνύπνια αὐτοῦ. 21 Ἀκούσας δὲ Ῥουβὶμ, ἐξείλατο αὐτὸν ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῶν, καὶ εἶπεν· οὐ πατάξομεν αὐτὸν εἰς ψυχήν. 22 Εἶπεν δὲ αὐτοῖς Ῥουβίμ· μὴ ἐκχέητε αἷμα· ἐμβάλετε δὲ αὐτὸν εἰς ἕνα τῶν λάκκων τῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ, χεῖρα δὲ μὴ ἐπενέγκητε αὐτῷ· ὅπως ἐξέλητα αὐτὸν ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῶν, καὶ ἀποδῷ αὐτὸν τῷ πατρὶ αὐτοῦ. 23 Ἐγένετο δὲ ἡνίκα ἦλθεν Ἰωσὴφ πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, ἐξέδυσαν τὸν Ἰωσὴφ τὸν χιτῶνα αὐτοῦ τὸν ποικίλον τὸν περὶ αὐτόν· 24 καὶ λαβόντες αὐτὸν, ἔρριψαν ✕ αὐτὸν εἰς τὸν λάκκον· ὁ δὲ λάκκος κενὸς, ὕδωρ οὐκ εἶχεν. 25 Ἐκάθισαν δὲ φαγεῖν ἄρτον, καὶ ἀναβλέψαντες τοῖς ὀφθαλμοῖς, ἰδοὺ· καὶ ἰδοὺ ὁδοιπόροι Ἰσμαηλῖται ἤρχοντο ἐκ Γαλαάδ, καὶ οἱ κάμηλοι αὐτῶν ἔγεμον θυμιαμάτων καὶ ῥητίνης

καὶ

καὶ ϛακτῆς· ἐπορεύοντο δὲ καζαγεῖν εἰς Αἴγυπτον. 26 Εἶπεν δὲ Ἰούδας πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ· τί χρήσιμον, ἐὰν ἀποκτείνωμεν τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν, καὶ κρύψωμεν τὸ αἷμα αὐτοῦ; 27 δεῦτε, ἀποδώμεθα αὐτὸν τοῖς Ἰσμαηλίταις τούτοις· αἱ δὲ χεῖρες ἡμῶν μὴ ἔστωσαν ἐπ' αὐτόν, ὅτι ἀδελφὸς ἡμῶν καὶ σὰρξ ἡμῶν ἐστίν. Ἤκουσαν δὲ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ. 28 Καὶ παρεπορεύοντο οἱ ἄνθρωποι οἱ Μαδιηναῖοι οἱ ἔμποροι· καὶ ἐξείλκυσαν καὶ ἀνεβίβασαν τὸν Ἰωσὴφ ἐκ τοῦ λάκκου, καὶ ἀπέδοντο τὸν Ἰωσὴφ τοῖς Ἰσμαηλίταις εἴκοσι χρυσῶν· καὶ κατήγαγον τὸν Ἰωσὴφ εἰς Αἴγυπτον. 29 Ἀνέστρεψεν δὲ Ῥουβὶμ ἐπὶ τὸ λάκκον, καὶ ἰδοὺ οὐκ ἦν τὸν Ἰωσὴφ ἐν τῷ λάκκῳ· καὶ διέρρηξεν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ. 30 Καὶ ἀνέστρεψεν πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, καὶ εἶπεν· τὸ παιδάριον οὐκ ἔστιν, ἐγὼ δὲ πῇ πορεύομαι ἔτι; 31 Λαβόντες δὲ τὸν χιτῶνα τοῦ Ἰωσὴφ, ἔσφαξαν ἔριφον αἰγῶν, καὶ ἐμόλυναν τὸν χιτῶνα αἵματι. 32 Καὶ ἀπέστειλαν τὸν χιτῶνα τὸν ποικίλον, καὶ εἰσήνεγκαν τῷ πατρὶ αὐτῶν, καὶ εἶπαν· τοῦτον εὕρομεν, ἐπίγνωθι εἰ χιτὼν τοῦ υἱοῦ σού ἐστιν, ἢ οὔ. 33 Καὶ ἐπέγνω αὐτὸν, καὶ εἶπεν· χιτὼν τοῦ υἱοῦ μού ἐστιν· θηρίον πονηρὸν κατέφαγεν αὐτὸν, θηρίον ἥρπασεν τὸν Ἰωσήφ. 34 Διέρ-

ρηξεν δὲ Ἰακὼβ τὰ ἱμάτια αὐτῦ, καὶ ἐπέθετο σάκκον ἐπὶ τῷ ὀσφυῖ αὐτῦ, καὶ ἐπένθει τὸν υἱὸν αὐτῦ πινὰς ἡμέρας πολλάς. 35 Συνήχθησαν δὲ πάντες οἱ υἱοὶ αὐτῦ καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῦ, καὶ ἦλθον παρακαλέσαι αὐτόν· καὶ οὐκ ἤθελεν παρακαλεῖσθαι, λέγων· ὅτι καταβήσομαι πρὸς τὸν υἱόν μυ πενθῶν εἰς ᾅδου· καὶ ἔκλαυσεν αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτῦ. 36 Οἱ δὲ Μαδιναῖοι ἀπέδοντο τὸν Ἰωσὴφ εἰς Αἴγυπτον τῷ Πετεφῇ τῷ σπάδοντι Φαραὼ, ἀρχιμαγείρῳ. Πετεφῆ

ΚΕΦ. ΛΗ'.

1 ΕΓένετο δὲ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, κατέβη Ἰούδας ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν αὐτῦ, καὶ ἀφίκετο ἕως πρὸς ἄνθρωπον τινὰ Ὀδολλαμείτην, ᾧ ὄνομα Εἰράς. 2 Καὶ ἶδεν ἐκεῖ Ἰούδας θυγατέρα ἀνθρώπυ Χαναναίου, ᾗ ὄνομα Σαυά· καὶ ἔλαβεν αὐτὴν, καὶ εἰσῆλθεν πρὸς αὐτήν. 3 Καὶ συλλαβῦσα ἔτεκεν υἱόν, καὶ ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα αὐτῦ, Ἤρ. 4 Καὶ συλλαβῦσα ἔτι, ἔτεκεν υἱόν, καὶ ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα αὐτῦ, Αὐνάν. 5 Καὶ προσθεῖσα ἔτι, ἔτεκεν υἱόν, καὶ ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα αὐτῦ, Σηλώμ· αὕτη δὲ ἦν ἐν Χασβί, ἡνίκα ἔτεκεν αὐτούς. 6 Καὶ ἔλαβεν Ἰούδας γυναῖκα Ἤρ τῷ πρωτοτόκῳ αὐτῦ, ᾗ ὄνομα Θάμαρ. 7 Ἐγένετο δὲ Ἤρ πρωτότοκος Ἰούδα πονηρὸς ἐναν-

τίον

πίον Κυρίου· καὶ ἀπέκτεινεν αὐτὸν ὁ Θεός. 8 Εἶπεν δὲ Ἰούδας τῷ Αὐνάν· εἴσελθε πρὸς τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ σου, καὶ γαμβρεύσας αὐτὴν, καὶ ἀνάστησον σπέρμα τῷ ἀδελφῷ σου. 9 Γνοὺς δὲ Αὐνὰν, ὅτι οὐχ αὐτῷ ἔσται τὸ σπέρμα, ἐγίνετο ὅταν εἰσήρχετο πρὸς τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ἔφθειρεν ἐπὶ τὴν γῆν, ἵνα μὴ δοῦναι σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. 10 Πονηρὸν δὲ ἐφάνη τὸ ῥῆμα ἐναντίον τοῦ Θεοῦ, ὅτι ἐποίησεν τοῦτο· καὶ ἐθανάτωσεν καὶ τοῦτον. 11 Εἶπεν δὲ Ἰούδας Θάμαρ τῇ νύμφῃ αὐτοῦ· κάθου χήρα ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρός σου, ἕως μέγας γένηται Σηλὼμ ὁ υἱός μου. Εἶπεν γάρ· μή ποτε ἀποθάνῃ καὶ οὗτος, ὥσπερ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ. Ἀπελθοῦσα δὲ Θάμαρ, ἐκάθητο ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς αὐτῆς. 12 Ἐπληθύνθησαν δὲ αἱ ἡμέραι, καὶ ἀπέθανεν Σαυὰ ἡ γυνὴ Ἰούδα· καὶ παρακληθεὶς Ἰούδας, ἀνέβη ἐπὶ τοὺς κείροντας τὰ πρόβατα αὐτοῦ, αὐτὸς καὶ Εἰρὰς ὁ ποιμὴν αὐτοῦ ὁ Ὀδολλαμείτης, εἰς Θαμνά. 13 Καὶ ἀπηγγέλη Θάμαρ τῇ νύμφῃ αὐτοῦ, λέγοντες· ἰδοὺ ὁ πενθερός σου ἀνέβη εἰς Θαμνὰ, κεῖραι τὰ πρόβατα αὐτοῦ. 14 Καὶ περιελομένη τὰ ἱμάτια τῆς χηρείας αὐτῆς ἀφ' ἑαυτῆς, περιεβάλετο θεκέτρῳ, καὶ ἐκαλλωπίσατο, καὶ ἐκάθισεν πρὸς ταῖς πύλαις Αἰνὰν, ἥ ἐστιν

Θαμνά

ἐπὶ

σὺ παρόδῳ Θαμνά· ἰδὲν γὸ ὅτι μέγας γέγονεν Σηλὼμ ὁ υἱὸς αὐτῦ, αὐτὸς δὲ ὐκ ἔδωκεν αὐτὶὼ αὐτῷ γυναῖκα. 15 Καὶ ἰδὼν αὐτὶὼ Ἰούδας, ἔδοξεν αὐτὶὼ πόρνῃω εἶ)· κατεκαλύψατο γὸ τὸ πρόσωπον αὐτῆς, καὶ ὐκ ἐπέγνω αὐτὶώ. 16 Ἐξέκλινεν δὲ πρὸς αὐτὶὼ τὶὼ ὁδὸν, καὶ εἶπεν αὐτῇ· ἔασόν με εἰσελθεῖν πρός σε· ὐ γὸ ἔγνω, ὅτι ἡ νύμφη αὐτῦ ὅστιν. Ἡ δὲ εἶπεν· τί μοι δώσεις, ἐὰν εἰσέλθῃς πρός με; 17 Ὁ δὲ εἶπεν· ἐγὼ σοι ἀποστελλω ἀποστελῶ ἔριφον αἰγῶν ἐκ τῶν προβάτων. Ἡ δὲ εἶπεν· ἐὰν δῶς ἀρραβῶνα, ἕως τῦ ἀποστείλαί σε. 18 Ὁ δὲ εἶπεν· τίνα τὸν ἀρραβῶνά σοι δώσω; Ἡ δὲ εἶπεν· τὸν δακτύλιόν σου, καὶ τὸν ὁρμίσκον, καὶ τὶὼ ῥάβδον τὶὼ ἐν τῇ χειρί σου. Καὶ ἔδωκεν αὐτῇ, καὶ εἰσῆλθεν πρὸς αὐτήν· καὶ ἐν γαστρὶ ἔλαβεν ἐξ αὐτῦ. 19 Καὶ ἀναστᾶσα, ἀπῆλθεν, καὶ περιείλετο τὸ θέρος αὐτῆς ἀφ' ἑαυτῆς, καὶ ἐνεδύσατο τὰ ἱμάτια τῆς χηρύσεως αὐτῆς. 20 Ἀπέστειλεν δὲ Ἰούδας τὸν ἔριφον ἐξ αἰγῶν ἐν χειρὶ ὑ ποιμένος αὐτῦ ὃ Ὀδολλαμείτου, κομίσασθαι τὸν ἀρραβῶνα παρὰ τῆς γυναικός· καὶ ὐχ εὗρεν αὐτὶώ. 21 Ἐπηρώτησεν δὲ τοὺς ἄνδρας τοὺς ἐκ τῦ τόπου, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ποῦ ὅστιν ἡ πόρνη ἡ γενομένη ἐν Αἰνὰν ὁπὶ τῆς ὁδοῦ; Καὶ εἶπαν· ὐκ ἦν ὧδε ἐνταῦθα πόρνη. 22 Καὶ

ἀπεστράφη πρὸς Ἰούδαν, καὶ εἶπεν· οὐχ εὕρον, καὶ οἱ ἄνθρωποι οἱ ὧδε τοῦ τόπου λέγουσιν, μὴ ἔστι ἐνταῦθα πόρνη. 23 Εἶπεν δὲ Ἰούδας· ἐχέτω αὐτά· ἀλλὰ μή ποτε καταγελασθῶμεν· ἐγὼ μὲν ἀπέστειλα τὸν ἔριφον τοῦτον, σὺ δὲ οὐχ εὕρηκας. 24 Ἐγένετο δὲ μεθ' τρεῖς μησὶν ἀπηγγέλη τῷ Ἰούδᾳ, λέγοντες· ἐκπεπόρνευκεν Θάμαρ ἡ νύμφη σου, καὶ ἰδοὺ ἐν γαστρὶ ἔχει ἐκ πορνείας. Εἶπεν δὲ Ἰούδας· ἐξαγάγετε αὐτήν, καὶ κατακαυθήτω. 25 Αὐτὴ δὲ ἀποστείλασα ἀπέστειλεν πρὸς τὸν πενθερὸν αὐτῆς, λέγουσα· ἐκ τοῦ ἀνθρώπου οὗ τοῦτά ἐστιν, ἐγὼ ἐν γαστρὶ τινὸς ἔχω. Καὶ εἶπεν· ἐπίγνωθι, τίνος ὁ δακτύλιος καὶ ὁ ὁρμίσκος καὶ ἡ ῥάβδος αὕτη. 26 Ἐπέγνω δὲ Ἰούδας, καὶ εἶπεν· δεδικαίωται Θάμαρ ἢ ἐγώ, ὅτι οὐκ ἔδωκα αὐτὴν Σηλὼμ τῷ υἱῷ μου· καὶ οὐ προσέθετο ἔτι τοῦ γνῶναι αὐτήν. 27 Ἐγένετο δὲ ἡνίκα ἔτεκεν, καὶ τῆδε διδυμα ἐν τῇ κοιλίᾳ αὐτῆς. 28 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ τίκτειν αὐτήν, ὁ εἷς προεξήνεγκεν τὴν χεῖρα· λαβοῦσα δὲ ἡ μαῖα, ἔδησεν ὑπὲρ τὴν χεῖρα αὐτοῦ κόκκινον, λέγουσα· οὗτος ἐξελεύσεται πρότερος. 29 Ὡς δὲ ὑπεσύναγεν τὴν χεῖρα, καὶ εὐθὺς ἐξῆλθεν ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ. Ἡ δὲ εἶπεν· τί διεκόπη ἐφ' σὲ φραγμός; καὶ ἐκάλεσεν τὸ

ὄνομα

τοῦτον ὄνομα αὐτῷ, Φαρές. 30 Καὶ μετὰ τοῦτο ἐξῆλθεν ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, ἐφ' ᾧ ἦν ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτοῦ τὸ κόκκινον· καὶ ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Ζαρά.

ΚΕΦ. ΛΘ'.

1 Ἰωσὴφ δὲ κατήχθη εἰς Αἴγυπτον· καὶ ἐκτήσατο αὐτὸν Πετεφρὴς ὁ εὐνοῦχος Φαραὼ, ὁ ἀρχιμάγειρος, ἀνὴρ Αἰγύπτιος, ἐκ χειρῶν τῶν Ἰσμαηλιτῶν, οἱ κατήγαγον αὐτὸν ἐκεῖ. 2 Καὶ ἦν Κύριος μετὰ Ἰωσὴφ, καὶ ἦν ἀνὴρ ἐπιτυγχάνων· καὶ ἐγένετο ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ κυρίου αὐτοῦ τοῦ Αἰγυπτίου. 3 Ἤδει δὲ ὁ κύριος αὐτοῦ, ὅτι Κύριος μετ' αὐτοῦ, καὶ πάντα ὅσα ἂν ποιῇ, Κύριος εὐοδοῖ ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ. 4 Καὶ εὗρεν Ἰωσὴφ χάριν ἐναντίον τοῦ κυρίου αὐτοῦ, ὑπηρέτει δὲ αὐτῷ· καὶ κατέστησεν αὐτὸν ἐπὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ πάντα ὅσα ἦν αὐτῷ, ἔδωκεν ἐφ' χειρὸς Ἰωσήφ. 5 Ἐγένετο δὲ μετὰ τὸ καταστῆσαι αὐτὸν ἐπὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ καὶ ἐπὶ πάντα ὅσα ἦν αὐτῷ, καὶ ηὐλόγησεν Κύριος τὸν οἶκον τοῦ Αἰγυπτίου ἕνεκα Ἰωσήφ· καὶ ἐγενήθη εὐλογία Κυρίου ἐπὶ πᾶσιν τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτῷ, ἐν τῷ οἴκῳ, καὶ ἐν τῷ ἀγρῷ. 6 Καὶ ἐπέστρεψεν ἐπέτρεψεν πάντα ὅσα ἦν αὐτῷ, εἰς χεῖρας Ἰωσήφ, καὶ

καὶ ὐκ ἤδει τῷ καθ' ἑαυτὸν ὐδέν, πλὴν τῦ ἄρτυ ὃ ἤσθιεν αὐτός· καὶ ἦν Ἰωσὴφ καλὸς τῷ εἴδει, καὶ ὡραῖος τῇ ὄψει σφόδρα. 7 Καὶ ἐγένετο μετὰ τὰ ῥήματα ταῦτα, καὶ ἐπέβαλεν ἡ γυνὴ τῦ κυρίυ αὐτῦ τὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς ἐπὶ Ἰωσὴφ, καὶ εἶπεν· κοιμήθητι μετ' ἐμῦ. 8 Ὁ δὲ ὐκ ἤθελεν, εἶπεν δὲ τῇ γυναικὶ τῦ κυρίυ αὐτῦ· εἰ ὁ κύριός μυ ὐ γινώσκει δ' ἐμὲ ὐδὲν ✕ τῶν ἐν τῷ οἴκῳ αὐτῦ, καὶ πάντα ὅσα ἔστιν αὐτῷ, ἔδωκεν εἰς τὰς χεῖράς μυ, 9 καὶ ὐχ ὑπερέχει ἐν τῇ οἰκίᾳ ταύτῃ ὐδὲν ἐμῦ, ὐδὲ ἐξήρηται αὐτῦ ἀπ' ἐμῦ ὐδὲν πλὴν σῦ, ἀφ' τὸ σὲ γυναῖκα αὐτῦ εἶ), καὶ πῶς ποιήσω τὸ ῥῆμα τὸ πονηρὸν ✕ τὸ μέγα τῦτο, καὶ ἁμαρτήσομαι ἐναντίον τῦ θεῦ; 10 Ἡνίκα δὲ ἐλάλει τῷ Ἰωσὴφ ἡμέραν ἐξ ἡμέρας, καὶ ὐχ ὑπήκυεν αὐτῇ καθεύδειν μετ' αὐτῆς, τῦ συγγενέσθαι αὐτῇ. 11 Ἐγένετο δὲ τοιαύτη τις ἡμέρα, καὶ εἰσῆλθεν Ἰωσὴφ εἰς τὴν οἰκίαν, τῦ ποιεῖν τὰ ἔργα αὐτῦ· καὶ ὐδεὶς ἦν τῶν ἐν τῇ οἰκίᾳ ἔσω. 12 Καὶ ἐπεσπάσατο αὐτὸν τῷ ἱματίων αὐτῦ, λέγουσα· κοιμήθητι μετ' ἐμῦ. Καὶ καταλείπων τὰ ἱμάτια αὐτῦ ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῆς, ἔφυγεν, καὶ ἐξῆλθεν ἔξω. 13 Καὶ ἐγένετο ὡς εἶδεν ὅτι κατέλειπεν τὰ ἱμάτια αὐτῦ ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῆς, καὶ ἔφυ-

γεν,

γεν, καὶ ἐξῆλθεν ἔξω, 14 καὶ ἐκάλεσεν τοὺς
ὄντας ἐν τῇ οἰκίᾳ, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, λέγουσα·
ἴδετε, εἰσήγαγεν ἡμῖν παῖδα Ἑβραῖον, ἐμπαίζειν
ἡμῖν. Εἰσῆλθεν πρός με, λέγων· κοιμήθητι μετ'
ἐμοῦ· καὶ ἐβόησα φωνῇ μεγάλῃ. 15 Ἐν δὲ τῷ
ἀκοῦσαι αὐτὸν ὅτι ὕψωσα τῇ φωνῇ μου καὶ ἐ-
βόησα, καταλείπων τὰ ἱμάτια αὐτοῦ παρ' ἐμοὶ,
ἔφυγεν, καὶ ἐξῆλθεν ἔξω. 16 Καὶ καταλιμ-
πάνει τὰ ἱμάτια παρ' ἑαυτῇ, ἕως ἦλθεν ὁ κύριος
Χ αὐτοῦ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. 17 Καὶ ἐλάλησεν
αὐτῷ κατὰ τὰ ῥήματα ταῦτα, λέγουσα· εἰσῆλ-
θεν πρός με ὁ παῖς ὁ Ἑβραῖος, ὃν εἰσήγαγες πρὸς
ἡμᾶς ἐμπαῖξαί μοι, καὶ εἶπέν μοι· κοιμήθητι μετ'
ἐμοῦ. 18 Ὡς δὲ ἤκουσεν ὅτι ὕψωσα τῇ φω-
νῇ μου καὶ ἐβόησα, κατέλειπεν τὰ ἱμάτια αὐ-
τοῦ παρ' ἐμοὶ, καὶ ἔφυγεν, καὶ ἐξῆλθεν ἔξω. 19 Ἐ-
γένετο δὲ ὡς ἤκουσεν ὁ κύριος αὐτοῦ τὰ ῥήματα
τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, ὅσα ἐλάλησεν πρὸς αὐτὸν,
λέγουσα· ὕτως ἐποίησέν μοι ὁ παῖς σου, καὶ ἐθυ-
μώθη ὀργῇ· 20 καὶ ἔλαβεν ὁ κύριος Ἰωσὴφ, καὶ
ἐνέβαλεν αὐτὸν εἰς τὸ ὀχύρωμα, εἰς τὸν τόπον ἐν
ᾧ οἱ δεσμῶται τοῦ βασιλέως κατέχονται ἐκεῖ ἐν
τῷ ὀχυρώματι. 21 Καὶ ἦν Κύριος μετὰ Ἰω-
σὴφ, καὶ κατέχεεν αὐτοῦ ἔλεος, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ
χάριν ἐναντίον τοῦ ἀρχιδεσμοφύλακος. 22 Καὶ

ἔδωκεν

ἔδωκεν ὁ ἀρχιδεσμοφύλαξ τὸ δεσμωτήριον ΙΔ χειρὸς Ἰωσὴφ, καὶ πάντας τοὺς ἀπεγμένους ὅσοι ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ· καὶ πάντα ὅσα ποιοῦσιν ἐκεῖ, αὐτὸς ἦν ποιῶν. 23 Οὐκ ἦν ὁ ἀρχιδεσμοφύλαξ γινώσκων δι' αὐτὸν ὀθέν· πάντα γὰρ ἦν ΙΔ χειρὸς Ἰωσὴφ, ΙΔ τὸ τὸν Κύριον μετ' αὐτοῦ εἶ· καὶ ὅσα αὐτὸς ἐποίει, Κύριος εὐοδοῖ ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ.

ΚΕΦ. Μ΄.

1 ΕΓένετο δὲ μετὰ τὰ ῥήματα ταῦτα, ἥμαρτον ὁ ἀρχοινοχόος τοῦ βασιλέως Αἰγύπτου καὶ ὁ ἀρχισιτοποιὸς τῷ κυρίῳ αὐτῶν τῷ βασιλεῖ Αἰγύπτου. 2 Καὶ ὠργίσθη Φαραὼ ἐπὶ τοῖς δυσὶν εὐνούχοις αὐτοῦ, ἐπὶ τῷ ἀρχοινοχόῳ καὶ ἐπὶ τῷ ἀρχισιτοποιῷ· 3 καὶ ἔθετο αὐτοὺς ἐν φυλακῇ οἴκου τῷ ἀρχιμαγείρῳ εἰς τὸ δεσμωτήριον, εἰς τὸν τόπον ὃν Ἰωσὴφ ἀπῆκτο ἐκεῖ. 4 Καὶ συνέστησεν ὁ ἀρχιδεσμώτης τῷ Ἰωσὴφ αὐτούς, καὶ παρέσῃ αὐτοῖς· ἦσαν δὲ ἡμέρας ἐν τῇ φυλακῇ. 5 Καὶ εἶδον ἀμφότεροι ἐνύπνιον, ἕκαστος ἐνύπνιον ἐν μιᾷ νυκτὶ· ὅρασις τοῦ ἐνυπνίου αὐτοῦ, ὁ ἀρχοινοχόος καὶ ὁ ἀρχισιτοποιὸς, οἳ ἦσαν τῷ βασιλεῖ Αἰγύπτου, οἳ ὄντες ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ. 6 Εἰσῆλθεν δὲ πρὸς αὐτοὺς τὸ πρωΐ

ἥμαρτεν

ἀρχιδεσμοφύλακι

πρωΐ

περὶ Ἰωσὴφ, καὶ ἰδὲν αὐτοὺς, καὶ ἦσαν τεταραγμένοι. 7 Καὶ ἠρώτα τοὺς εὐνούχους Φαραὼ, οἱ ἦσαν μετ' αὐτοῦ ἐν τῇ φυλακῇ τοῦ οἴκου τῷ κυρίῳ αὐτοῦ, λέγων· τί ὅτι τὰ πρόσωπα ὑμῶν σκυθρωπὰ σήμερον; 8 Οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ· ἐνύπνιον ἴδομεν, καὶ ὁ συγκρίνων αὐτὸ οὐκ ἔστιν. Εἶπεν δὲ αὐτοῖς Ἰωσήφ· οὐχὶ τοῦ θεοῦ ἡ διασάφησις αὐτοῦ ἐστιν; διηγήσασθε οὖν μοι. 9 Καὶ διηγήσατο ὁ ἀρχιοινοχόος τὸ ἐνύπνιον αὐτοῦ τῷ Ἰωσὴφ, καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἐν τῷ ὕπνῳ μου ἦν ἄμπελος ἐναντίον μου· 10 ἐν δὲ τῇ ἀμπέλῳ τρεῖς πυθμένες, καὶ αὐτὴ θάλλουσα ἀνενίωσχεν βλαστούς· πέπειροι οἱ βότρυες σταφυλῆς. 11 Καὶ τὸ ποτήριον Φαραὼ ἐν τῇ χειρί μου· καὶ ἔλαβον τὴν σταφυλὴν, καὶ ἐξέθλιψα αὐτὴν εἰς τὸ ποτήριον, καὶ ἔδωκα τὸ ποτήριον εἰς τὰς χεῖρας Φαραώ. 12 Καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἰωσήφ· τοῦτο ἡ σύγκρισις αὐτοῦ. Οἱ τρεῖς πυθμένες, τρεῖς ἡμέραι εἰσίν· 13 ἔτι τρεῖς ἡμέραι, καὶ μνησθήσεται Φαραὼ τῆς ἀρχῆς σου, καὶ ἀποκαταστήσει σε ἐπὶ τὴν ἀρχιοινοχοΐαν σου, καὶ δώσεις τὸ ποτήριον Φαραὼ εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ κατὰ τὴν ἀρχὴν σου τὸ πρότερον, ὡς ἦσθα οἰνοχοῶν. 14 Ἀλλὰ μνήσθητί μου σεαυτοῦ, ὅταν εὖ σοι γένηται, καὶ ποιήσεις ἐν ἐμοὶ ἔλεος, καὶ μνησθήσῃ περὶ ἐμοῦ

πρὸς

πρὸς Φαραὼ, καὶ ἐξάξεις με ἐκ τοῦ ὀχυρώματος τούτου. 15 ὅτι κλοπῇ ἐκλάπην ἐκ γῆς Ἑβραίων, καὶ ὧδε οὐκ ἐποίησα οὐδέν, ἀλλ' ἐνέβαλόν με εἰς τὸν λάκκον τοῦτον. 16 Καὶ ἶδεν ὁ ἀρχισιτοποιὸς, ὅτι ὀρθῶς συνέκεινεν, καὶ εἶπεν τῷ Ἰωσὴφ· καὶγὼ ἰδὸν ἐνύπνιον, καὶ ὡμίλουν τρία κανᾶ χονδριτοῦ αἴρειν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς μου· 17 ἐν δὲ τῷ κανῷ τῷ ἐπάνω ἀπὸ πάντων [τῶν γευμάτων] ὧν ὁ βασιλεὺς Φαραὼ ἐσθίει, ἔργον σιτοποιοῦ, καὶ τὰ πετεινὰ [τοῦ οὐρανοῦ] κατήσθιεν αὐτὰ ἀπὸ τοῦ κανοῦ τοῦ ἐπάνω τῆς κεφαλῆς μου. 18 Ἀποκριθεὶς δὲ Ἰωσὴφ, εἶπεν αὐτῷ· αὕτη ἡ σύγκρισις αὐτῆς. Τὰ τρία κανᾶ, τρεῖς ἡμέραι εἰσίν· 19 ἔτι τριῶν ἡμερῶν, ἀφελεῖ Φαραὼ τὴν κεφαλήν σου ἀπὸ σοῦ, καὶ κρεμάσῃ σε ἐπὶ ξύλου, καὶ φάγεται τὰ ὄρνεα τοῦ οὐρανοῦ τὰς σάρκας σου ἀπὸ σοῦ. 20 Ἐγένετο δὲ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, ἡμέρα γενέσεως ἦν Φαραὼ, καὶ ἐποίει πότον πᾶσι τοῖς παισὶν αὐτοῦ, καὶ ἐμνήσθη τῆς ἀρχῆς τοῦ ἀρχιοινοχόου καὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ ἀρχισιτοποιοῦ ἐν μέσῳ τῶν παίδων αὐτοῦ· 21 καὶ ἀπεκατέστησεν τὸν ἀρχιοινοχόον ἐπὶ τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ, καὶ ἔδωκεν τὸ ποτήριον εἰς τὴν χεῖρα Φαραώ· 22 τὸν δὲ ἀρχισιτοποιὸν ἐκρέμασεν, καθὰ συνέκεινεν αὐτοῖς Ἰω-

σήφ. 23 Οὐκ ἐμνήσθη δὲ ὁ ἀρχιοινοχόος τοῦ Ἰωσὴφ, ἀλλὰ ἐπελάθετο αὐτοῦ.

ΚΕΦ. ΜΑ'.

1 Ἐγένετο δὲ μετὰ δύο ἔτη ἡμερῶν, Φαραὼ εἶδεν ἐνύπνιον. Ὡετο ἑστάναι ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ· 2 καὶ ἰδοὺ ὥσπερ ἐκ τοῦ ποταμοῦ ἀνέβαινον ἑπτὰ βόες, καλαὶ τῷ εἴδει καὶ ἐκλεκταὶ ταῖς σαρξίν, καὶ ἐβόσκοντο ἐν τῷ Ἀχί. 3 Ἄλλαι δὲ ἑπτὰ βόες ἀνέβαινον μετὰ ταύτας ἐκ τοῦ ποταμοῦ, αἰσχραὶ τῷ εἴδει καὶ λεπταὶ ταῖς σαρξίν, καὶ ἐνέμοντο παρὰ τὰς βόας παρὰ τὸ χεῖλος τοῦ ποταμοῦ [ἐν τῷ Ἀχει]. 4 Καὶ κατέφαγον αἱ ἑπτὰ βόες αἱ αἰσχραὶ Χ τῷ εἴδει καὶ λεπταὶ ταῖς σαρξὶν τὰς ἑπτὰ βόας τὰς καλὰς τῷ εἴδει καὶ τὰς ἐκλεκτάς. Ἠγέρθη δὲ Φαραώ. 5 Καὶ ἐνυπνιάσθη τὸ δεύτερον· καὶ ἰδοὺ ἑπτὰ στάχυες ἀνέβαινον ἐν πυθμένι ἑνὶ, ἐκλεκτοὶ καὶ καλοί. 6 Ἄλλοι δὲ ἑπτὰ στάχυες λεπτοὶ καὶ ἀνεμόφθοροι ἀνεφύοντο μετ' αὐτούς. 7 Καὶ κατέπιον οἱ ἑπτὰ στάχυες οἱ λεπτοὶ [καὶ ἀνεμόφθοροι] τοὺς ἑπτὰ στάχυας τοὺς ἐκλεκτοὺς καὶ τοὺς πλήρεις. Ἠγέρθη δὲ Φαραὼ, καὶ ἰδοὺ ἐνύπνιον 8 Ἐγένετο δὲ πρωΐ, καὶ ἐταράχθη ἡ ψυχὴ αὐτοῦ· καὶ ἀποστείλας, ἐκάλεσεν πάντας τοὺς ἐξηγητὰ

γητὰς Αἰγύπτου καὶ πάντας τοὺς σοφοὺς αὐτῆς, καὶ διηγήσατο αὐτοῖς Φαραὼ τὸ ἐνύπνιον αὐτοῦ· καὶ οὐκ ἦν ὁ ἀπαγγέλλων αὐτὸ τῷ Φαραώ. 9 Καὶ ἐλάλησεν ὁ ἀρχιοινοχόος τῷ Φαραὼ, λέγων· τὴν ἁμαρτίαν μου ἀναμιμνήσκω σήμερον. 10 Φαραὼ ὠργίσθη τοῖς παισὶν αὐτοῦ, καὶ ἔθετο ἡμᾶς ἐν φυλακῇ, ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ ἀρχιμαγείρου, ἐμέ τε καὶ τὸν ἀρχισποπιόν. 11 Καὶ ἴδομεν ἐνύπνιον ἐν νυκτὶ μιᾷ, ἐγὼ καὶ αὐτός· ἕκαστος κατὰ τὸ αὐτοῦ ἐνύπνιον ἴδομεν. 12 Ἦν δὲ ἐκεῖ μεθ' ἡμῶν νεανίσκος, παῖς Ἑβραῖος τοῦ ἀρχιμαγείρου· καὶ διηγησάμεθα αὐτῷ, καὶ συνέκρινεν ἡμῖν τὰ ἐνύπνια ἡμῶν, ἀνδρὶ κατὰ τὸ ἐνύπνιον αὐτοῦ ἐπέλυσεν. 13 Ἐγενήθη δὲ, καθὼς συνέκρινεν ἡμῖν, οὕτως καὶ συνέβη, ἐμέ τε ἀποκατασταθῆναι ἐπὶ τὴν ἀρχήν μου, ἐκεῖνον δὲ κρεμασθῆναι. 14 Ἀποστείλας δὲ Φαραὼ, ἐκάλεσεν τὸν Ἰωσήφ· καὶ ἐξήγαγον αὐτὸν ἐκ τοῦ ὀχυρώματος, καὶ ἐξύρησαν αὐτὸν, καὶ ἤλλαξαν τὸν ῥοῦν αὐτοῦ· καὶ ἦλθεν πρὸς Φαραώ. 15 Εἶπεν δὲ Φαραὼ τῷ Ἰωσήφ· ἐνύπνιον ἑώρακα, καὶ ὁ συγκρίνων αὐτὸ οὐκ ἔστιν· ἐγὼ δὲ ἀκήκοα περὶ σοῦ λεγόντων, ἀκούσαντά σε ἐνύπνια, συγκρῖναι αὐτά. 16 Ἀποκριθεὶς δὲ Ἰωσὴφ τῷ Φαραὼ, εἶπεν· ἄνευ τοῦ θεοῦ οὐκ ἀποκριθήσεται τὸ σωτήριον Φαραώ. 17 Ἐλάλη-

ἀρχιδεσμοφύλακος

ἐξήγαγεν

σεν δὲ Φαραὼ τῷ Ἰωσὴφ, λέγων· ἐν τῷ ὕπνῳ μου ἰδοὺ ἑστάναι ἐπὶ τὸ χεῖλος τοῦ ποταμοῦ· 18 καὶ ὥσπερ ἐκ τοῦ ποταμοῦ ἀνέβαινον ἑπτὰ βόες καλαὶ τῷ εἴδει καὶ ἐκλεκταὶ ταῖς σαρξίν, καὶ ἐνέμοντο ἐν τῷ Ἀχί. 19 Καὶ ἰδοὺ ἑπτὰ βόες ἕτεραι ἀνέβαινον ὀπίσω αὐτῶν ἐκ τοῦ ποταμοῦ, πονηραὶ καὶ αἰσχραὶ τῷ εἴδει σφόδρα, καὶ λεπταὶ ταῖς σαρξίν, [καὶ ἐνέμοντο ἐν τῷ Ἀχει] οἵας οὐκ εἶδον τοιαύτας ἐν ὅλῃ γῇ Αἰγύπτῳ αἰσχροτέρας. 20 Καὶ κατέφαγον αἱ ἑπτὰ βόες αἱ αἰσχραὶ καὶ λεπταὶ τὰς ἑπτὰ βόας τὰς πρώτας τὰς καλὰς καὶ ἐκλεκτάς· 21 καὶ εἰσῆλθον εἰς τὰς κοιλίας αὐτῶν, καὶ οὐ γνώδηλοι ἐγένοντο, ὅτι εἰσῆλθον εἰς τὰς κοιλίας αὐτῶν, καὶ αἱ ὄψεις αὐτῶν αἰσχραί, καθὰ καὶ τὸ ἀρχικόν. Ἐξεγερθεὶς δὲ, ἐκοιμήθη. 22 Καὶ εἶδον πάλιν ἐν τῷ ὕπνῳ μου, καὶ ὥσπερ ἑπτὰ στάχυες ἀνέβαινον ἐν πυθμένι ἑνὶ, πλήρεις καὶ καλοί. 23 Ἄλλοι δὲ ἑπτὰ στάχυες λεπτοὶ καὶ ἀνεμόφθοροι ἀνεφύοντο, ἐκπεμφθέντες αὐτῶν. 24 Καὶ κατέπιον οἱ ἑπτὰ στάχυες οἱ λεπτοὶ καὶ ἀνεμόφθορες τοὺς ἑπτὰ στάχυας τοὺς καλοὺς καὶ τοὺς πλήρεις. Εἶπα οὖν τοῖς ἐξηγηταῖς, καὶ οὐκ ἦν ὁ ἀπαγγέλλων μοι. 25 Καὶ εἶπεν Ἰωσὴφ τῷ Φαραώ· τὸ ἐνύπνιον Φαραὼ ἕν ἐστιν· ὅσα ὁ θεὸς

ποιεῖ, ἔδειξεν τῷ Φαραώ. 26 Αἱ ἑπτὰ βόες αἱ καλαὶ, ἑπτὰ ἔτη ἐστίν· καὶ οἱ ἑπτὰ στάχυες οἱ καλοὶ, ἑπτὰ ἔτη ἐστίν· τὸ ἐνύπνιον Φαραὼ ἕν ἐστιν. 27 Καὶ αἱ ἑπτὰ βόες αἱ λεπταὶ αἱ ἀναβαίνουσαι ὀπίσω αὐτῶν, ἑπτὰ ἔτη ἐστίν· καὶ οἱ ἑπτὰ στάχυες οἱ λεπτοὶ καὶ ἀνεμόφθοροι, ἔσονται ἑπτὰ ἔτη λιμοῦ. 28 Τὸ δὲ ῥῆμα ὃ εἶπα Φαραώ· ὅσα ὁ θεὸς ποιεῖ, ἔδειξεν τῷ Φαραώ. 29 Ἰδοὺ ἑπτὰ ἔτη ἔρχεται, εὐθηνία πολλὴ ἐν πάσῃ γῇ Αἰγύπτῳ. 30 Ἥξει δὲ ἑπτὰ ἔτη λιμοῦ μετὰ ταῦτα, καὶ ἐπιλησθήσονται τῆς πλησμονῆς ἐν ὅλῃ τῇ γῇ Αἰγύπτῳ, καὶ ἀναλώσει ὁ λιμὸς τὴν γῆν· 31 καὶ οὐκ ἐπιγνωσθήσεται ἡ εὐθηνία ἐπὶ τῆς γῆς ἀπὸ τοῦ λιμοῦ τοῦ ἐσομένου μετὰ ταῦτα· ἰσχυρὸς γὰρ ἔσται σφόδρα. 32 Περὶ δὲ τοῦ δευτερῶσαι τὸ ἐνύπνιον Φαραὼ δίς, ὅτι ἀληθὲς ἔσται τὸ ῥῆμα τὸ παρὰ τοῦ θεοῦ, καὶ ταχυνεῖ ὁ θεὸς τοῦ ποιῆσαι αὐτό. 33 Νῦν οὖν σκέψαι ἄνθρωπον φρόνιμον καὶ σοφὸν, καὶ κατάστησον αὐτὸν ἐπὶ τῆς γῆς Αἰγύπτου· 34 καὶ ποιησάτω Φαραὼ καὶ καταστησάτω ἐπάρχους ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ ἀποπεμπωσάτωσαν πάντα τὰ γενήματα τῆς γῆς Αἰγύπτου τοὺς ἑπτὰ ἐτοὺς τῆς εὐθηνίας· 35 καὶ συναγάγετωσαν πάντα τὰ βρώματα τοὺς ἑπτὰ ἐτοὺς τοὺς ἐρχομένους τοὺς κα-

λῶν τούτων, καὶ συναχθήτω ὁ σῖτος ὑπὸ χεῖ-
συναχθήτω ρα Φαραὼ βρώματα ἐν ταῖς πόλεσιν φυλαχθήτω·
36 καὶ ἔσται τὰ βρώματα πεφυλαγμένα τῇ γῇ
εἰς τὰ ἑπτὰ ἔτη τοῦ λιμοῦ, ἃ ἔσονται ἐν γῇ Αἰ-
γύπτῳ, καὶ οὐκ ἐκτριβήσεται ἡ γῆ ἐν τῷ λιμῷ.
37 Ἤρεσεν δὲ τὰ ῥήματα ἐναντίον Φαραὼ, καὶ
ἐναντίον πάντων τῶν παίδων αὐτοῦ. 38 Καὶ εἶ-
πεν Φαραὼ [πᾶσιν] τοῖς παισὶν αὐτοῦ· μὴ εὑ-
ρήσομεν ἄνθρωπον τοιοῦτον, ὃς ἔχει πνεῦμα θεοῦ
ἐν αὐτῷ; 39 Εἶπεν δὲ Φαραὼ τῷ Ἰωσήφ· ἐπει-
δὴ ἔδειξέν σοι ὁ θεὸς σοι πάντα τοῦτα, οὐκ ἔστιν ἄν-
θρωπος φρονιμώτερός σου καὶ συνετώτερος. 40 Σὺ
ἔσῃ ἐπὶ τῷ οἴκῳ μου, καὶ ἐπὶ τῷ στόματί σου ὑ-
πακούσεται πᾶς ὁ λαός μου· πλὴν τοῦ θρόνου
μείζων σου ἐγώ. 41 Εἶπεν δὲ Φαραὼ τῷ
Ἰωσήφ· ἰδοὺ καθίστημί σε σήμερον ἐπὶ πάσης γῆς
Αἰγύπτου. 42 Καὶ περιελόμενος Φαραὼ τὸν
δακτύλιον ἀπὸ τῆς χειρὸς αὐτοῦ, περιέθηκεν αὐ-
τὸν ἐπὶ τὴν χεῖρα Ἰωσήφ· καὶ ἐνέδυσεν αὐτὸν
στολὴν βυσσίνην, καὶ περιέθηκεν κλοιὸν χρυσοῦν
περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ· 43 καὶ ἀνεβίβασεν
αὐτὸν ἐπὶ τὸ ἅρμα τὸ δεύτερον τὸ αὐτοῦ, καὶ
ἐκήρυξεν ἔμπροσθεν αὐτοῦ κήρυξ· καὶ κατέστησεν
αὐτὸν ἐφ' ὅλης τῆς γῆς Αἰγύπτου. 44 Εἶπεν
δὲ Φαραὼ τῷ Ἰωσήφ· ἐγὼ Φαραώ· ἄνευ σοῦ οὐκ
ἐξαρεῖ

ἐξαρεῖ ὑθεὶς τὼ χεῖρα αὖθ' ὅπι πάσῃ γῇ Αἰγύπτ. 45 Καὶ ἐκάλεσεν Φαραὼ τὸ ὄνομα Ἰωσὴφ, Ψονθομφανήχ· καὶ ἔδωκεν αὐτῷ τὼ Ἀσεννὲθ θυγατέρα * Πετεφρῆ ἱερέως Ἡλιουπόλεως αὐτῷ εἰς γυναῖκα. 46 Ἰωσὴφ δὲ ἰὼ ἐτῶν τριάκοντα, ὅτε ἔστη ἐναντίον Φαραὼ βασιλέως Αἰγύπτ. Ἐξῆλθεν δὲ Ἰωσὴφ ἀπ προσώπ Φαραὼ, καὶ διῆλθεν πᾶσαν γῶ Αἰγύπτ. 47 Καὶ ἐποίησεν ἡ γῆ ἐν τοῖς ἑπτὰ ἔτεσιν τῆς εὐθηνίας δράγματα· 48 καὶ συνήγαγεν πάντα τὰ βρώματα τῶν ἑπτὰ ἐτῶν, ἐν οἷς ἰὼ ἡ εὐθηνία ἐν γῇ Αἰγύπτ, καὶ ἔθηκεν τὰ βρώματα ἐν ταῖς πόλεσιν· βρώματα τῶν πεδίων τῆς πόλεως τ κύκλῳ αὐτῆς [Ὃν] ἔθηκεν ἐν αὐτῇ. 49 Καὶ συνήγαγεν Ἰωσὴφ σῖτον ὡσεὶ τὼ ἄμμον τῆς θαλάσσης πολὺ σφόδρα, ἕως οὐκ ἠδύνατο ἀριθμῆσαι· οὐ γὰ ἰὼ ἀριθμός. 50 Τῷ δὲ Ἰωσὴφ ἐγένοντο υἱοὶ δύο, πρὸ τοῦ ἐλθεῖν τὰ ἑπτὰ ἔτη τοῦ λιμοῦ, οὓς ἔτεκεν αὐτῷ Ἀσεννὲθ, θυγάτηρ Πετεφρῆ, ἱερέως Ἡλιουπόλεως. 51 Ἐκάλεσεν δὲ Ἰωσὴφ τὸ ὄνομα τοῦ πρωτότοκου, Μανασσῆ, λέγων· ὅτι ἐπιλαθέσθαι με ἐποίησεν ὁ θεὸς πάντων τῶν πόνων μου, καὶ πάντων τῶν τοῦ πατρός μου. 52 Τὸ δὲ ὄνομα τοῦ δευτέρου ἐκάλεσεν Ἐφραίμ· ὅτι ηὐξησέν με ὁ θεὸς ἐν γῇ ταπεινώσεώς μου.

Ψονθομφανήχ

Πετεφρῆ

ὕψωσεν

53 Παρῆλθον δὲ τὰ ἑπτὰ ἔτη τῆς εὐθηνίας, ἃ ἐγένετο ἐν γῇ Αἰγύπτῳ. 54 Καὶ ἤρξαντο τὰ ἑπτὰ ἔτη τῦ λιμῦ ἔρχεσθαι, καθὰ εἶπεν Ἰωσὴφ, καὶ ἐγένετο λιμὸς ἐν πάσῃ τῇ γῇ· ἐν δὲ πάσῃ γῇ Αἰγύπτῳ [ὄκ] ἦταν ἄρτοι. 55 Καὶ ἐπείνασεν πᾶσα ἡ γῆ Αἰγύπτῳ· ἐκέκραξεν δὲ πᾶς ὁ λαὸς πρὸς Φαραὼ περὶ ἄρτων. Εἶπεν δὲ Φαραὼ πᾶσι τοῖς Αἰγυπτίοις· πορεύεσθε πρὸς Ἰωσὴφ, καὶ ὃ ἐὰν εἴπῃ ὑμῖν, ποιήσατε. 56 Καὶ ὁ λιμὸς ἦν ὑπὶ πρόσωπα πάσης τῆς γῆς· ἀνέῳξεν δὲ Ἰωσὴφ πάντας τοὺς σιτοβολῶνας, καὶ ἐπώλει πᾶσι τοῖς Αἰγυπτίοις. 57 Καὶ πᾶσαι αἱ χῶραι ἦλθον εἰς Αἴγυπτον ἀγοράζειν πρὸς Ἰωσήφ· ἐπεκράτησεν γὰρ ὁ λιμὸς ἐν πάσῃ τῇ γῇ.

ΚΕΦ. ΜΒ'.

1 Ἰδὼν δὲ Ἰακὼβ ὅτι ἔστιν πρᾶσις ἐν Αἰγύπτῳ, εἶπεν τοῖς υἱοῖς αὐτῦ· ἱνατί ῥαθυμεῖτε; 2 Ἰδοὺ ἀκήκοα, ὅτι ἔστιν σῖτος ἐν Αἰγύπτῳ· καταβῆτε ἐκεῖ, καὶ πρίασθε ἡμῖν ἐκεῖθεν μικρὰ βρώματα, ἵνα ζῶμεν, καὶ μὴ ἀποθάνωμεν. 3 Κατέβησαν δὲ οἱ ἀδελφοὶ Ἰωσὴφ οἱ δέκα, πρίασθαι σῖτον ἐξ Αἰγύπτου· 4 τὸν δὲ Βενιαμεὶν τὸν ἀδελφὸν Ἰωσὴφ οὐκ ἀπέστειλεν Ἰακὼβ μετὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτῦ. Εἶπεν γάρ·

γάρ· μή ποτε συμβῇ αὐτῷ μαλακία. 5 Ἦλθον δὲ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀγοράζειν μετὰ τῶν ἐρχομένων· ἦν γὰρ ὁ λιμὸς ἐν γῇ Χαναάν. 6 Ἰωσὴφ δὲ ἦν ἄρχων τῆς γῆς· οὗτος ἐπώλει παντὶ τῷ λαῷ τῆς γῆς. Ἐλθόντες δὲ οἱ ἀδελφοὶ Ἰωσὴφ, προσεκύνησαν αὐτῷ ὅτι πρόσωπον ὅτι ἐπὶ γῆς. 7 Ἰδὼν δὲ Ἰωσὴφ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, ἐπέγνω αὐτούς· καὶ ἠλλοτριώθη ἀπ' αὐτῶν, καὶ ἐλάλησεν αὐτοῖς σκληρά. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· πόθεν ἥκατε; Οἱ δὲ εἶπαν· ἐκ γῆς Χαναὰν, ἀγοράσαι βρώματα. 8 Ἐπέγνω δὲ Ἰωσὴφ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ· αὐτοὶ δὲ οὐκ ἐπέγνωσαν αὐτόν. 9 Καὶ ἐμνήσθη Ἰωσὴφ τῶν ἐνυπνίων, ὧν εἶδεν αὐτοῖς, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· κατάσκοποί ἐστε, αὐτὸς καταυοῆσαι τὰ ἴχνη τῆς χώρας ἥκατε. 10 Οἱ δὲ εἶπαν· οὐχὶ κύριε· οἱ παῖδές σου ἦλθομεν ἀγοράσασθαι βρώματα. 11 Πάντες ἐσμὲν υἱοὶ ἑνὸς ἀνθρώπου· εἰρηνικοί ἐσμεν, οὐκ εἰσὶν οἱ παῖδές σου κατάσκοποι. 12 Εἶπεν δὲ αὐτοῖς· οὐχὶ, ἀλλὰ τὰ ἴχνη τῆς γῆς ἦλθετε ἰδεῖν. 13 Οἱ δὲ εἶπαν· δώδεκα ἐσμὲν οἱ παῖδές σου ἀδελφοὶ ἐν γῇ Χαναάν· καὶ ἰδοὺ ὁ νεώτερος, μετὰ τοῦ πατρὸς ἡμῶν σήμερον· ὁ δὲ ἕτερος οὐκ ὑπάρχει. 14 Εἶπεν δὲ αὐτοῖς Ἰωσήφ· τοῦτό ἐστιν ὃ εἶπα τὸ ὑμῖν, λέγων· ὅτι κατάσκοποί ἐστε. 15 Ἐν

τούτῳ

τούτῳ φανεῖσθε· νὴ τὴν ὑγείαν Φαραὼ, ὃ μὴ ἐξ-
ἐλθητε ἐντεῦθεν, ἐὰν μὴ ὁ ἀδελφὸς ὑμῶν ὁ νεώ-
τερος ἔλθῃ ὧδε. 16 Ἀποστείλατε ἐξ ὑμῶν
λάβετε ἕνα, καὶ λαβέτω τὸν ἀδελφὸν ὑμῶν· ὑμεῖς δὲ ἀ-
πάχθητε ἕως τοῦ φανερὰ γενέσθαι τὰ ῥήματα
ὑμῶν, εἰ ἀληθεύετε ἢ οὔ· εἰ δὲ μή, νὴ τὴν ὑγείαν
Φαραὼ, ὅτι μιμοὶ κατάσκοποί ἐστε. 17 Καὶ ἔ-
θετο αὐτοὺς ἐν φυλακῇ ἡμέρας τρεῖς. 18 Εἶ-
πεν δὲ αὐτοῖς Ἰωσὴφ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ· τοῦτο
ποιήσατε, καὶ ζήσεσθε· τὸν θεὸν γὰρ ἐγὼ φοβοῦμαι.
19 Εἰ εἰρηνικοί ἐστε, ἀδελφὸς ὑμῶν εἷς κατα-
σχεθήτω ἐν τῇ φυλακῇ· αὐτοὶ δὲ βαδίσατε, καὶ
ἀπαγάγετε τὸν ἀλορασμὸν τῆς σιτοδοσίας ὑμῶν·
20 καὶ τὸν ἀδελφὸν ὑμῶν τὸν νεώτερον κατα-
γάγετε πρός με, καὶ πιστευθήσονται τὰ ῥήμα-
τα ὑμῶν· εἰ δὲ μή, ἀποθανεῖσθε. Ἐποίησαν δὲ οὕ-
τως. 21 Καὶ εἶπεν ἕκαστος πρὸς τὸν ἀδελφὸν
αὐτοῦ· ναὶ, ἐν ἁμαρτίᾳ γὰρ ἐσμὲν περὶ τοῦ ἀδελ-
φοῦ ἡμῶν, ὅτι ὑπερείδομεν τὴν θλῖψιν τῆς ψυ-
χῆς αὐτοῦ, ὅτε κατεδέετο ἡμῶν, καὶ οὐκ εἰσηκούσα-
μεν αὐτοῦ· ἕνεκεν τούτου ἐπῆλθεν ἐφ' ἡμᾶς ἡ θλῖ-
ψις αὕτη. 22 Ἀποκριθεὶς δὲ Ῥουβὴν, εἶπεν
αὐτοῖς· οὐκ ἐλάλησα ὑμῖν, λέγων· μὴ ἁδικήσητε
τὸ παιδάριον; καὶ οὐκ εἰσηκούσατέ μου· καὶ
ἰδοὺ τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐκζητεῖται. 23 Αὐτοὶ δὲ

οὐκ

ὐκ ἤδεισαν ὅτι ἀκούει Ἰωσήφ· ὁ γὰρ ἑρμηνευτὴς
ἀνὰ μέσον αὐτῶν ἦν. 24 Ἀποστραφεὶς δὲ ἀπ'
αὐτῶν, ἔκλαυσεν Ἰωσήφ· καὶ πάλιν προσῆλθεν
πρὸς αὐτοὺς, καὶ εἶπεν αὐτοῖς. Καὶ ἔλαβεν τὸ
Συμεὼν ἀπ' αὐτῶν, καὶ ἔδησεν αὐτὸν ἐναντίον
αὐτῶν. 25 Ἐνετείλατο δὲ Ἰωσὴφ ἐμπλῆσαι
τὰ ἀγγεῖα αὐτῶν σίτου, καὶ ἀποδοῦναι τὸ ἀρ-
γύριον αὐτῶν ἑκάστου εἰς τὸν σάκκον αὐτοῦ, καὶ δοῦ-
ναι αὐτοῖς ἐπισιτισμὸν εἰς τὴν ὁδόν· καὶ ἐγένετο
αὐτοῖς οὕτως. 26 Καὶ ἐπιθέντες τὸν σῖτον ἐπὶ
τοὺς ὄνους αὐτῶν, ἀπῆλθον ἐκεῖθεν. 27 Λύσας
δὲ εἷς τὸν μάρσιπον αὐτοῦ, δοῦναι χορτάσματα
τοῖς ὄνοις αὐτοῦ, ἐθεάσατο τὸν δεσμὸν
τοῦ ἀργυρίου αὐτοῦ, καὶ ἰδοὺ ἐπάνω τοῦ στόματος τοῦ
μαρσίπου. 28 Καὶ εἶπεν τοῖς ἀδελφοῖς αὐ-
τοῦ· ἀπεδόθη μοι τὸ ἀργύριον, καὶ ἰδοὺ τοῦτο ἐν
τῷ μαρσίπῳ μου. Καὶ ἐξέστη ἡ καρδία αὐτῶν,
καὶ ἐταράχθησαν, πρὸς ἀλλήλους λέγοντες· τί
τοῦτο ἐποίησεν ὁ θεὸς ἡμῖν; 29 Ἦλθον δὲ
πρὸς Ἰακὼβ τὸν πατέρα αὐτῶν εἰς γῆν Χα-
ναὰν, καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ πάντα τὰ συμβε-
βηκότα αὐτοῖς, λέγοντες· 30 ἐλάλησεν ὁ
ἄνθρωπος ὁ κύριος τῆς γῆς πρὸς ἡμᾶς σκληρὰ,
καὶ ἔθετο ἡμᾶς ἐν φυλακῇ, ὡς κατασκοπεύον-
τας τὴν γῆν. 31 Εἴπαμεν δὲ αὐτῷ· εἰρηνι-

κοί

καὶ ἐσμὲν, οὐκ ἐσμὲν κατάσκοποι· 32 δώδεκα ἀδελφοί ἐσμεν, υἱοὶ τοῦ πατρὸς ἡμῶν· ὁ εἷς οὐκ ὑπάρχει, ὁ δὲ μικρότερος μετὰ τοῦ πατρὸς ἡμῶν σήμερον εἰς γῆν Χαναάν. 33 Εἶπεν δὲ ἡμῖν ὁ ἄνθρωπος ὁ κύριος τῆς γῆς· ἐν τούτῳ γνωσόμεθα, ὅτι εἰρηνικοί ἐστε· ἀδελφὸν ὑμῶν ἕνα ἄφετε ὧδε μετ' ἐμοῦ, τὸν δὲ ἀγορασμὸν τῆς σιτοδοσίας ὑμῶν λαβόντες, ἀπέλθατε· 34 καὶ ἀγάγετε πρός με τὸν ἀδελφὸν ὑμῶν τὸν νεώτερον, καὶ γνώσομαι ὅτι οὐ κατάσκοποί ἐστε, ἀλλ' ὅτι εἰρηνικοί ἐστε· καὶ τὸν ἀδελφὸν ὑμῶν ἀποδώσω ὑμῖν, καὶ τῇ γῇ ἐμπορεύσεσθε. 35 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ καταικενοῦν αὐτοὺς τοὺς σάκκους αὐτῶν, καὶ ἰδοὺ ἑκάστου ὁ δεσμὸς τοῦ ἀργυρίου ✕ αὐτοῦ ἐν τῷ σάκκῳ αὐτῶν· καὶ ἴδον τοὺς δεσμοὺς τοῦ ἀργυρίου αὐτῶν αὐτοὶ, καὶ ὁ πατὴρ αὐτῶν, καὶ ἐφοβήθησαν. 36 Εἶπεν δὲ αὐτοῖς Ἰακὼβ ὁ πατὴρ αὐτῶν· ἐμὲ ἠτεκνώσατε. Ἰωσὴφ οὐκ ἔστιν, Συμεὼν οὐκ ἔστιν, καὶ τὸν Βενιαμεὶν λήψεσθε; ἐπ' ἐμὲ ἐγένετο πάντα ταῦτα. 37 Εἶπεν δὲ Ῥουβὶμ τῷ πατρὶ αὐτοῦ, λέγων· τοὺς δύο υἱούς μου ἀπόκτεινον, ἐὰν μὴ ἀγάγω αὐτὸν πρός σε· δὸς αὐτὸν εἰς τὰς χεῖρά μου, κἀγὼ ἀνάξω αὐτὸν πρός σε. 38 Ὁ δὲ εἶπεν· οὐ καταβήσεται ὁ υἱός μου μεθ' ὑμῶν,

ἐμπορεύεσθε

ὅτι

ὅπι ὁ ἀδελφὸς αὐτῦ ἀπέθανεν, καὶ αὐτὸς μόνος καταλέλειπται· καὶ συμβήσεται αὐτὸν μαλακισθῆναι ἐν τῇ ὁδῷ, ᾗ ἂν πορεύησθε, καὶ κατάξετέ μυ τὸ γῆρας μετὰ λύπης εἰς ᾅδου. 39 Ὁ δὲ λιμὸς ἐνίσχυεν ὑπὲρ τῆς γῆς. πορεύεσθε

ΚΕΦ. ΜΓ'.

1 ΕΓένετο δὲ ἡνίκα συνετέλεσαν καταφαγεῖν τὸν σῖτον, ὃν ἤνεγκαν ἐξ Αἰγύπτου, καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ πατὴρ αὐτῶν· πάλιν πορευθέντες, ὠρίασθε ἡμῖν μικρὰ βρώματα. 2 Εἶπεν δὲ αὐτῷ Ἰούδας, λέγων· Διαμαρτυρίᾳ διεμαρτύρηται ἡμῖν ὁ ἄνθρωπος, λέγων· Οὐκ ὄψεσθε τὸ πρόσωπόν μυ, ἐὰν μὴ ὁ ἀδελφὸς ὑμῶν ὁ νεώτερος καταβῇ μετὰ σῶ. 3 Εἰ μὴ οὖν ἀποστέλλεις τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν μεθ' ἡμῶν, καταβησόμεθα, καὶ ἀγοράσομέν σοι βρώματα· 4 εἰ δὲ μὴ ἀποστέλλεις τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν μεθ' ἡμῶν, οὐ πορευσόμεθα· ὁ γὰρ ἄνθρωπος εἶπεν ἡμῖν, λέγων· Οὐκ ὄψεσθέ μυ τὸ πρόσωπον, ἐὰν μὴ ὁ ἀδελφὸς ὑμῶν ὁ νεώτερος μετ' ὑμῶν ᾖ. 5 Εἶπεν δὲ Ἰσραήλ· τί ἐκακοποιήσατέ μοι, ἀναγγείλαντες τῷ ἀνθρώπῳ, εἰ ἔτι ὑμῖν ἀδελφός; 6 Οἱ δὲ εἶπαν· ἐρωτήσας ἐπηρώτησεν ἡμᾶς ὁ ἄνθρωπος καὶ τὸ γένος ὑπὲρ

γενεᾶν

νεὰν ἡμῶν, λέγων· εἰ ἔτι ὁ πατὴρ ὑμῶν ζῇ, εἰ ἔστιν ὑμῖν ἀδελφός; Καὶ ἀπηγγείλαμεν αὐτῷ κατὰ τὰ ῥήματα ταῦτα· μὴ ἤδειμεν, ὅτι ἐρεῖ ἡμῖν· ἀγάγετε τὸν ἀδελφὸν ὑμῶν; 7 Εἶπεν δὲ Ἰούδας πρὸς Ἰσραὴλ τὸν πατέρα αὐτοῦ· ἀπόστειλον τὸ παιδάριον μετ' ἐμοῦ, καὶ ἀναστάντες πορευσόμεθα, ἵνα ζῶμεν καὶ μὴ ἀποθάνωμεν, καὶ ἡμεῖς καὶ σὺ καὶ ἡ ἀποσκευὴ ἡμῶν. 8 Ἐγὼ δὲ ἐκδέχομαι αὐτόν, ἐκ χειρός μου ζήτησον αὐτόν· ἐὰν μὴ ἀγάγω αὐτὸν πρός σε, καὶ στήσω αὐτὸν ἐναντίον σου, ἡμαρτηκὼς ἔσομαι πρός σε πάσας τὰς ἡμέρας. 9 Εἰ μὴ γὰρ ἐβραδύναμεν, ἤδη ἂν ὑπεστρέψαμεν δίς. 10 Εἶπεν δὲ αὐτοῖς Ἰσραὴλ ὁ πατὴρ αὐτῶν· εἰ οὕτως ἐστίν, τοῦτο ποιήσατε· λάβετε ἀπὸ τοῦ καρποῦ τῆς γῆς ἐν τοῖς ἀγγείοις ὑμῶν, καὶ καταγάγετε τῷ ἀνθρώπῳ δῶρα τῆς ῥητίνης, καὶ τοῦ μέλιτος, θυμίαμα, καὶ στακτήν, καὶ τερέμινθον, καὶ κάρυα· 11 καὶ τὸ ἀργύριον διττὸν λάβετε ἐν ταῖς χερσὶν ὑμῶν, καὶ τὸ ἀργύριον τὸ ἀποφερὲν ἐν τοῖς μαρσίποις ὑμῶν ἀποστρέψατε μεθ' ὑμῶν, μή ποτε ἀγνόημά ἐστιν· 12 καὶ τὸν ἀδελφὸν ὑμῶν λάβετε, καὶ ἀναστάντες, καταβητε πρὸς τὸν ἄνθρωπον. 13 Ὁ δὲ θεός μου δώῃ ὑμῖν χάριν ἐναντίον τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ἀποστείλαι τὸν ἀδελ-

αὐτῷ εἰ

ἀδελφὸν ὑμῶν τὸν ἕνα, καὶ τὸν Βενιαμείν· ἐγὼ
μὺ γὸ καθὰ ἠτέκνωμαι, ἠτέκνωμαι. 14 Λα-
βόντες δὲ οἱ ἄνθρες τὰ δῶρα ταῦτα, καὶ τὸ ἀρ-
γύριον διπλοῦν ἔλαβον ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν,
καὶ τὸν Βενιαμείν· καὶ ἀναστάντες, κατέβησαν εἰς
Αἴγυπτον, καὶ ἔστησαν ἐναντίον Ἰωσήφ. 15 Ἰδὼν
δὲ Ἰωσὴφ αὐτοὺς, καὶ τὸν Βενιαμεὶν τὸν ἀδελ-
φὸν αὐτῦ τὸν ὁμομήτριον, καὶ ἐνετείλατο τῷ ὄπὶ
τῆς οἰκίας αὐτῦ· εἰσάγαγε τοὺς ἀνθρώπους εἰς τὴν εἰσαγαγεῖν
οἰκίαν, καὶ σφάξον θύματα, καὶ ἑτοίμασον· μετ'
ἐμῦ γὸ φάγονται οἱ ἄνθρωποι ἄρτους τὴν με-
σημβρίαν. 16 Ἐποίησεν δὲ ὁ ἄνθρωπος κα-
θὰ εἶπεν Ἰωσὴφ, καὶ εἰσήγαγεν τοὺς ἀνθρώπους
εἰς τὴν οἰκίαν Ἰωσήφ. 17 Ἰδόντες δὲ οἱ ἄν-
θρωποι, ὅτι εἰσηνέχθησαν εἰς τὸν οἶκον Ἰωσὴφ,
εἶπαν· Διὰ τὸ ἀργύριον τὸ ἀποστραφὲν ἐν τοῖς
μαρσίπποις ἡμῶν τὴν ἀρχὴν, ἡμεῖς εἰσαγόμε-
θα, τῦ συκοφαντῆσαι ἡμᾶς καὶ ὀπιθέσθαι ἡμῖν,
τῦ λαβεῖν ἡμᾶς εἰς παῖδας καὶ τοὺς ὄνους ἡ-
μῶν. 18 Προσελθόντες δὲ πρὸς τὸν ἄνθρω-
πον τὸν ὄπὶ τῦ οἴκυ Ἰωσὴφ, ἐλάλησαν αὐτῷ
ἐν τῷ πυλῶνι τῦ οἴκυ, 19 λέγοντες· δέ-
μεθα κύριε· κατέβημεν τὴν ἀρχὴν ὠνήσασθαι
βρώματα. 20 Καὶ ἐγένετο ἡνίκα ἤλθομεν εἰς
τὸ καταλῦσαι, καὶ ἠνοίξαμεν τοὺς μαρσίπυς
ἡμῶν,

ἡμᾶν, καὶ τόδε τὸ ἀργύριον ἐκάστου ἐν τῷ μαρσίππῳ αὐτῷ· τὸ ἀργύριον ἡμῶν ἐν ζυθμῷ ἀ-
τοῖς μαρσίπ- πεφέραμεν νῶν ἐν ταῖς χερσὶν ἡμῶν· 21 καὶ
ποις ἀργύριον ἕτερον ἠνέγκαμεν μεθ' ἑαυτῶν, ἀγο-
ράσαι βρώματα· οὐκ οἴδαμεν τίς ἐνέβαλεν τὸ
ἀργύριον εἰς τοὺς μαρσίπους ἡμῶν. 22 Εἶ-
πεν δὲ αὐτοῖς [ὁ ἄνθρωπος]· ἵλεως ὑμῖν, μὴ
φοβεῖσθε· ὁ θεὸς ὑμῶν καὶ ὁ θεὸς τοῦ πατέρων
ὑμῶν ἔδωκεν ὑμῖν θησαυροὺς ἐν τοῖς μαρσίπποις
ὑμῶν· τὸ δὲ ἀργύριον ὑμῶν εὐδοκιμοῦν ἀπέχω.
Καὶ ἐξήγαγεν πρὸς αὐτοὺς τὸν Συμεών. 23 Καὶ
εἰσήγαγεν ὕδωρ νίψαι τοὺς πόδας αὐτῶν· καὶ ἤ-
νεγκεν χορτάσματα τοῖς ὄνοις αὐτῶν. 24 Ἡ-
τοίμασαν δὲ τὰ δῶρα, ἕως τοῦ ἐλθεῖν Ἰωσὴφ
μεσημβρίας· ἤκουσαν γὰρ ὅτι ἐκεῖ μέλλει ἀριστᾶν.
25 Εἰσῆλθεν δὲ Ἰωσὴφ εἰς τὴν οἰκίαν· καὶ προσ-
ήνεγκαν αὐτῷ τὰ δῶρα, ἃ εἶχον ἐν ταῖς χερ-
σὶν αὐτῶν, εἰς τὸν οἶκον, καὶ προσεκύνησαν αὐ-
τῷ ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τὴν γῆν. 26 Ἠρώ-
τησεν δὲ αὐτούς· πῶς ἔχετε; Καὶ εἶπεν αὐ-
τοῖς· εἰ ὑγιαίνει ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ πρεσβύτερος,
ὃν εἴπατε; ἔτι ζῇ; 27 Οἱ δὲ εἶπαν· ὑγιαίνει
ὁ παῖς σου ὁ πατὴρ ἡμῶν, ἔτι ζῇ. Καὶ εἶπεν·
εὐλογητὸς ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος τῷ θεῷ. Καὶ κύ-
ψαντες προσεκύνησαν. 28 Ἀναβλέψας δὲ

τοῖς

τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτῦ Ἰωσὴφ, ἴδεν Βενιαμεὶν τὸν ἀδελφὸν αὐτῦ τὸν ὁμομήτριον· καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Οὗτός ἐστιν ὁ ἀδελφὸς ὑμῶν ὁ νεώτερος, ὃν εἴπατε πρός με ἀγαγεῖν; Καὶ εἶπεν· ὁ θεὸς ἐλεήσαι σε τέκνον. 29 Ἐταράχθη δὲ Ἰωσὴφ σφόδρα· τρέφεται γὰρ τὰ ἔντερα αὐτῦ ἐπὶ τῷ ἀδελφῷ αὐτῦ, καὶ ἐζήτει κλαῦσαι. Εἰσελθὼν δὲ εἰς τὸ ταμεῖον, ἔκλαυσεν ἐκεῖ. 30 Καὶ νιψάμενος τὸ πρόσωπον ✕ αὐτῦ, ἐξελθὼν ἐνεκρατίσατο, καὶ εἶπεν· παρατίθετε ἄρτους. 31 Καὶ παρέθηκαν αὐτῷ μόνῳ, καὶ αὐτοῖς καθ' ἑαυτοὺς, καὶ τοῖς Αἰγυπτίοις τοῖς συνδειπνοῦσιν μετ' αὐτῦ καθ' ἑαυτούς· διὰ γὰρ ἐδύναντο οἱ Αἰγύπτιοι συνεσθίειν μετὰ τῶν Ἑβραίων ἄρτους· βδέλυγμα γάρ ἐστιν τοῖς Αἰγυπτίοις [πᾶς ποιμὴν προβάτων]. 32 Ἐκάθισαν δὲ ἐναντίον αὐτῦ, ὁ πρωτότοκος κατὰ τὰ πρεσβεῖα αὐτῦ, καὶ ὁ νεώτερος κατὰ τὴν νεότητα αὐτῦ· ἐθαύμαζον δὲ οἱ ἄνθρωποι ἕκαστος πρὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτῦ. 33 Ἦραν δὲ μερίδα παρ' αὐτῦ πρὸς αὐτούς· ἐμεγαλύνθη δὲ ἡ μερὶς Βενιαμεὶν τῶν μερίδας πάντων, πενταπλασίως πρὸς τὰς ἐκείνων. Ἔπιον δὲ, καὶ ἐμεθύσθησαν μετ' αὐτῦ.

ΚΕΦ. ΜΔ'.

1 ΚΑΙ ἐνετείλατο Ἰωσὴφ τῷ ὄντι ἐπὶ τῶν οἰκίας αὐτοῦ, λέγων· πλήσατε τοὺς μαρσίππους τῶν ἀνθρώπων βρωμάτων, ὅσα ἐὰν δύνωνται ἆραι, καὶ ἐμβάλατε ἑκάστου τὸ ἀργύριον ἐπὶ τῦ στόματος τοῦ μαρσίππου αὐτοῦ· 2 καὶ τὸ κύνδυ μου τὸ ἀργυρῶν ἐμβάλατε εἰς τὸν μάρσιππον τοῦ νεωτέρου, καὶ τὴν τιμὴν τοῦ σίτου αὐτοῦ. Ἐγενήθη δὲ κατὰ τὸ ῥῆμα Ἰωσὴφ, καθὼς εἶπεν. 3 Τὸ πρωΐ διέφαυσεν, καὶ οἱ ἄνθρωποι ἀπεστάλησαν, αὐτοὶ καὶ οἱ ὄνοι αὐτῶν. 4 Ἐξελθόντων δὲ αὐτῶν τὴν πόλιν, οὐκ ἀπέσχον μακράν· καὶ Ἰωσὴφ εἶπεν τῷ ἐπὶ τῆς οἰκίας αὐτοῦ, λέγων· ἀναστὰς ἐπιδίωξον ὀπίσω τῶν ἀνθρώπων, καὶ καταλήψῃ αὐτοὺς, καὶ ἐρεῖς αὐτοῖς· τί ὅτι ἀνταπεδώκατέ [μοι] πονηρὰ ἀντὶ καλῶν; ἵνατί ἐκλέψατέ μου τὸ κύνδυ τὸ ἀργυροῦν; 5 ὃ τοῦτό ἐστιν, ἐν ᾧ πίνει ὁ κύριός μου; αὐτὸς δὲ οἰωνισμῷ οἰωνίζεται ἐν αὐτῷ· πονηρὰ συνετελέσατε ἃ πεποιήκατε. 6 Εὑρὼν δὲ αὐτοὺς, εἶπεν αὐτοῖς κατὰ τὰ ῥήματα ταῦτα. 7 Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· ἵνατί λαλεῖ ὁ κύριός μου κατὰ τὰ ῥήματα ταῦτα; μὴ γένοιτο τοῖς παισίν σου, ποιῆσαι κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο. 8 Εἰ τὸ μὲν ἀργύριον, ὃ εὕραμεν ἐν τοῖς μαρσίπποις ἡμῶν, ἀπεστρέ-

ἀπεστρέψαμεν πρὸς σε ὁ πατὴρ ἡμῶν ἐκ γῆς Χαναάν, πῶς ἂν κλέψαιμεν ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ κυρίου σου ἀργύριον ἢ χρυσίον; 9 Παρ' ᾧ ἂν εὑρεθῇ τὸ κόνδυ τῶν παίδων σου, ἀποθνησκέτω· καὶ ἡμεῖς δὲ ἐσόμεθα παῖδες τῷ κυρίῳ ἡμῶν. 10 Ὁ δὲ εἶπεν· καὶ νῦν ὡς λέγετε, ὕτως ἔστω· ὁ ἄνθρωπος παρ' ᾧ ἂν εὑρεθῇ τὸ κόνδυ, αὐτὸς ἔσται μοι παῖς· ὑμεῖς δὲ ἔστεσθε καθαροί. 11 Καὶ ἔσπευσαν, καὶ καθεῖλαν ἕκαστος τὸν μάρσιππον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἤνοιξαν ἕκαστος τὸν μάρσιππον αὐτοῦ. 12 Ἠρεύνα δὲ ἀπὸ τοῦ πρεσβυτέρου ἀρξάμενος, ἕως ἦλθεν ἐπὶ τὸν νεώτερον· καὶ εὗρεν τὸ κόνδυ ἐν τῷ μαρσίππῳ τοῦ Βενιαμείν. 13 Καὶ διέρρηξαν τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ ἐπέθηκαν ἕκαστος τὸν μάρσιππον αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ὄνον αὐτοῦ, καὶ ἐπέστρεψαν εἰς τὴν πόλιν. 14 Εἰσῆλθεν δὲ Ἰούδας καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ πρὸς Ἰωσήφ, ἔτι αὐτοῦ ὄντος ἐκεῖ, καὶ ἔπεσον ἐναντίον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν. 15 Εἶπεν δὲ αὐτοῖς Ἰωσήφ· τί τὸ πρᾶγμα τοῦτο ὃ ἐποιήσατε; οὐκ οἴδατε ὅτι οἰωνισμῷ οἰωνιεῖται ἄνθρωπος, οἷος ἐγώ; 16 Εἶπεν δὲ Ἰούδας· τί ἀντεροῦμεν τῷ κυρίῳ, ἢ τί λαλήσωμεν, ἢ τί δικαιωθῶμεν; ὁ δὲ θεὸς εὗρεν τὴν ἀδικίαν τῶν παίδων σου· ἰδοὺ ἐσμεν οἰκέται τῷ κυρίῳ ἡμῶν, καὶ ἡμεῖς, καὶ παρ' ᾧ εὑρέθη τὸ κόνδυ. 17 Εἶ-

ἤνοιξεν

τὰ τῷ

πεν δὲ Ἰωσήφ· μή μοι γένοιτο ποιῆσαι τὸ ῥῆμα τοῦτο· ὁ ἄνθρωπος παρ' ᾧ εὑρέθη τὸ κύπελλον, αὐτὸς ἔσται μοι παῖς· ὑμεῖς δὲ ἀνάβητε μετὰ σωτηρίας πρὸς τὸν πατέρα ὑμῶν. 18 Ἐγγίσας δὲ αὐτῷ Ἰούδας, εἶπεν· δέομαι κύριε, λαλησάτω ὁ παῖς σου ῥῆμα ἐναντίον σου, καὶ μὴ θυμωθῇς τῷ παιδί σου, ὅτι σὺ εἶ μετὰ Φαραώ. 19 Κύριε, σὺ ἠρώτησας τοὺς παῖδάς σου, λέγων· εἰ ἔχετε πατέρα ἢ ἀδελφόν; 20 Καὶ εἴπαμεν τῷ κυρίῳ· ἔστιν ἡμῖν πατὴρ πρεσβύτερος, καὶ παιδίον νεώτερον γήρως αὐτῷ, καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἀπέθανεν τῷ πατρὶ αὐτοῦ, αὐτὸς δὲ μόνος ὑπελείφθη τῇ μητρὶ αὐτοῦ· ὁ δὲ πατὴρ αὐτὸν ἠγάπησεν. 21 Εἶπας δὲ τοῖς παισίν σου· [ὅπ] καταγάγετε αὐτὸν πρός με, καὶ ἐπιμελήσομαι αὐτοῦ. 22 Καὶ εἴπαμεν τῷ κυρίῳ μου· οὐ δυνήσεται τὸ παιδίον καταλιπεῖν τὸν πατέρα αὐτοῦ· ἐὰν δὲ καταλίπῃ τὸν πατέρα, ἀποθανεῖται. 23 Σὺ δὲ εἶπας τοῖς παισίν σου· ἐὰν μὴ καταβῇ ὁ ἀδελφὸς ὑμῶν ὁ νεώτερος μεθ' ὑμῶν, οὐ προσθήσεσθε ἔτι ἰδεῖν τὸ πρόσωπόν μου. 24 Ἐγένετο δὲ ἡνίκα ἀνέβημεν πρὸς τὸν παῖδά σου, πατέρα δὲ ἡμῶν, ἀπηγγείλαμεν αὐτῷ τὰ ῥήματα τοῦ κυρίου ἡμῶν. 25 Εἶπεν δὲ ἡμῖν ὁ πατὴρ ἡμῶν· βαδίσατε πάλιν, ἀγοράσατε ἡμῖν μικρὰ

βρώματα. 26 Ἡμεῖς δὲ εἴπαμεν· οὐ δυνησόμεθα καταβῆναι, ἀλλ' εἰ μὴ ὁ ἀδελφὸς ἡμῶν ὁ νεώτερος καταβαίνει μεθ' ἡμῶν, καταβησόμεθα· οὐ γὰρ δυνησόμεθα ἰδεῖν τὸ πρόσωπον τοῦ ἀνθρώπου, τοῦ ἀδελφοῦ ἡμῶν τοῦ νεωτέρου μὴ ὄντος μεθ' ἡμῶν. 27 Εἶπεν δὲ ὁ παῖς σου ὁ πατὴρ ἡμῶν πρὸς ἡμᾶς· ὑμεῖς γινώσκετε ὅτι δύο ἔτεκέν μοι ἡ γυνή μου· 28 καὶ ἐξῆλθεν ὁ εἷς ἀπ' ἐμοῦ, καὶ εἶπατε· θηριόβρωτος γέγονεν, καὶ οὐκ εἶδον αὐτὸν ἕπ νῦν. 29 Ἐὰν οὖν λάβητε καὶ τοῦτον ἐκ προσώπου μου, καὶ συμβῇ αὐτῷ μακρία ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ κατάξετέ μου τὸ γῆρας μετὰ λύπης εἰς ᾅδου. 30 Νῦν οὖν ἐὰν εἰσπορεύωμαι πρὸς τὸν παῖδά σου, πατέρα δὲ ἡμῶν, καὶ τὸ παιδάριον μὴ ᾖ μεθ' ἡμῶν, (ἡ δὲ ψυχὴ αὐτοῦ ἐκκρέμαται ἐκ τῆς ψυχῆς,) 31 καὶ ἔσται ἐν τῷ ἰδεῖν αὐτὸν μὴ ὄν τὸ παιδάριον μεθ' ἡμῶν, τελευτήσῃ, καὶ καταξουσιν οἱ παῖδές σου τὸ γῆρας τοῦ παιδός σου, πατρὸς δὲ ἡμῶν, μετ' ὀδύνης εἰς ᾅδου. 32 Ὁ γὰρ παῖς σου ἐκδέδεκται τὸ παιδίον παρὰ τοῦ πατρὸς, λέγων· ἐὰν μὴ ἀγάγω αὐτὸν πρός σε, καὶ ἕστω αὐτὸν ἐναντίον σου, ἡμαρτηκὼς ἔσομαι πρὸς τὸν πατέρα πάσας τὰς ἡμέρας. 33 Νῦν οὖν παραμενῶ σοι παῖς ἀντὶ τοῦ παιδίου, οἰκέτης τοῦ κυρίου μου·

τὸ δὲ παιδίον ἀναβήτω μετὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ.
34 Πῶς γὰρ ἀναβήσομαι πρὸς τὸν πατέρα, τοῦ παιδίου μὴ ὄντος μετ' ἐμοῦ; ἵνα μὴ ἴδω τὰ κακὰ, ἃ εὑρήσῃ τὸν πατέρα μου.

ΚΕΦ. ΜΕ΄.

1 ΚΑΙ οὐκ ἠδύνατο Ἰωσὴφ ἀνέχεσθαι πάντων τῶν παρεστηκότων αὐτῷ, ἀλλ' εἶπεν· ἐξαποστείλατε πάντας ἀπ' ἐμοῦ. Καὶ οὐ παρειστήκει οὐδεὶς ἐπὶ τῷ Ἰωσὴφ, ἡνίκα ἀνεγνωρίζετο Ἰωσὴφ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ. 2 Καὶ ἀφῆκεν φωνὴν μετὰ κλαυθμοῦ· ἤκουσαν δὲ πάντες οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ ἀκουστὸν ἐγένετο εἰς τὸν οἶκον Φαραώ. 3 Εἶπεν δὲ Ἰωσὴφ πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ· ἐγώ εἰμι Ἰωσὴφ [ὁ ἀδελφὸς ὑμῶν, ὃν ἀπέδοσθε εἰς Αἴγυπτον], ἔτι ὁ πατήρ μου ζῇ; Καὶ οὐκ ἠδύναντο οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἀποκριθῆναι αὐτῷ· ἐταράχθησαν γάρ. 4 Εἶπεν δὲ Ἰωσὴφ πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ· ἐγγίσατε πρός με· καὶ ἤγγισαν. Καὶ εἶπεν· ἐγώ εἰμι Ἰωσὴφ ὁ ἀδελφὸς ὑμῶν, ὃν ἀπέδοσθε εἰς Αἴγυπτον. 5 Νῦν οὖν μὴ λυπεῖσθε, μηδὲ σκληρὸν ὑμῖν φανήτω, ὅτι ἀπέδοσθέ με ὧδε· εἰς γὰρ ζωὴν ἀπέστειλέν με ὁ θεὸς ἔμπροσθεν ὑμῶν. 6 Τοῦτο γὰρ δεύτερον ἔτος λιμὸς ὅπου τῆς γῆς, καὶ ἔτι λοιπὰ πέντε ἔτη, ἐν οἷς οὐκ ἔσται ἀρότρωσις, οὐδὲ ἀμητός. 7 Ἀπέστειλεν

πέτειλεν γάρ με ὁ θεὸς ἔμπροσθεν ὑμῶν, ἵνα καταλείπεσθαι ὑμῶν κατάλειμμα ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἐκθρέψαι ὑμῶν κατάλειψιν μεγάλην. 8 Νῦν οὖν οὐχ ὑμεῖς με ἀπεστάλκατε ὧδε, ἀλλ' ἢ ὁ θεός· καὶ ἐποίησέν με ὡς πατέρα Φαραὼ, καὶ κύριον παντὸς τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ ἄρχοντα πάσης γῆς Αἰγύπτου. 9 Σπεύσαντες οὖν, ἀνάβητε πρὸς τὸν πατέρα μου, καὶ εἴπατε αὐτῷ· τάδε λέγει ὁ υἱός σου Ἰωσήφ· ἐποίησέν με ὁ θεὸς κύριον πάσης γῆς Αἰγύπτου· κατάβηθι οὖν πρός με, καὶ μὴ μείνῃς· 10 καὶ κατοικήσεις ἐν γῇ Γεσὲμ Ἀραβίας, καὶ ἔσῃ ἐγγύς μου σὺ, καὶ οἱ υἱοί σου, καὶ οἱ υἱοὶ τῶν υἱῶν σου, καὶ τὰ πρόβατά σου, καὶ οἱ βόες σου, καὶ ὅσα σοι [ἐκεῖ]· 11 καὶ ἐκθρέψω σε ἐκεῖ, (ἔτι γὰρ πέντε ἔτη λιμός,) ἵνα μὴ ἐκτριβῇς σὺ, καὶ οἱ υἱοί σου, καὶ πάντα τὰ ὑπάρχοντά σου. 12 Ἰδοὺ οἱ ὀφθαλμοὶ ὑμῶν βλέπουσιν, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ Βενιαμεὶν τοῦ ἀδελφοῦ μου, ὅτι τὸ στόμα μου τὸ λαλοῦν πρὸς ὑμᾶς. 13 Ἀπαγγείλατε οὖν τῷ πατρί μου πᾶσαν τὴν δόξαν μου τὴν ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ ὅσα εἴδετε· καὶ ταχύναντες, καταγάγετε τὸν πατέρα μου ὧδε. 14 Καὶ ἐπιπεσὼν ἐπὶ τὸν τράχηλον Βενιαμεὶν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ἔκλαυσεν ἐπ' αὐτῷ· καὶ Βενιαμεὶν ἔκλαυσεν ἐπὶ τῷ τραχήλῳ αὐτοῦ.

Γεσὲμ

ἐπέπεσεν

15 Καὶ καταφιλήσας πάντας τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, ἔκλαυσεν ἐπ' αὐτοῖς· καὶ μετ' ἐκεῖνα ἐλάλησαν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ πρὸς αὐτόν. 16 Καὶ διεβόηθη ἡ φωνὴ εἰς τὸν οἶκον Φαραώ, λέγοντες· ἦκασιν οἱ ἀδελφοὶ Ἰωσήφ. Ἐχάρη δὲ Φαραὼ, καὶ ἡ θεραπεία αὐτοῦ. 17 Εἶπεν δὲ Φαραὼ πρὸς Ἰωσήφ· εἶπον τοῖς ἀδελφοῖς σου· τοῦτο ποιήσατε, γεμίσατε τὰ σάκκα ὑμῶν, καὶ ἀπέλθατε εἰς γῆν Χαναάν· 18 καὶ παραλαβόντες τὸν πατέρα ὑμῶν καὶ τὰ ὑπάρχοντα ὑμῶν, ἥκετε πρός με, καὶ δώσω ὑμῖν πάντων τῶν ἀγαθῶν Αἰγύπτου, καὶ φάγεσθε τὸν μυελὸν τῆς γῆς. 19 Σὺ δὲ ἔντειλαι τοῦτο· λαβεῖν αὐτοῖς ἁμάξας ἐκ γῆς Αἰγύπτου, τοῖς παιδίοις ὑμῶν καὶ ταῖς γυναιξὶν ὑμῶν, καὶ ἀναλαβόντες τὸν πατέρα ὑμῶν, πορεύεσθε. 20 Καὶ μὴ φείσησθε τοῖς ὀφθαλμοῖς ὑμῶν τῶν σκευῶν ὑμῶν· τὰ γὰρ πάντα ἀγαθὰ ✕ τῆς γῆς Αἰγύπτου ὑμῖν ἔσαι. 21 Ἐποίησαν δὲ οὕτως οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ· ἔδωκεν δὲ Ἰωσὴφ αὐτοῖς ἁμάξας κατὰ τὰ εἰρημένα ὑπὸ Φαραὼ τοῦ βασιλέως, καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς ἐπισιτισμὸν εἰς τὴν ὁδόν· 22 καὶ πᾶσιν ἔδωκεν διπλᾶς στολάς, καὶ τῷ Βενιαμεὶν ἔδωκεν τριακοσίους χρυσοῦς, καὶ πέντε ἁλλασσομένας στολάς. 23 Καὶ τῷ πατρὶ αὐτοῦ ἀπέστειλεν κατὰ τὰ αὐτά, καὶ δέκα ὄνους αἴροντας ἀπὸ

πάν-

πάντων τῶν ἀγαθῶν Αἰγύπτου, καὶ δέκα ἡμιόνους αἰρούσας ἄρτους τῷ πατρὶ αὐτῶ εἰς ὁδόν. 24 Ἐξαπέστειλεν δὲ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶ, καὶ ἐπορεύθησαν· καὶ εἶπεν αὐτοῖς· μὴ ὀργίζεσθε ἐν τῇ ὁδῷ. 25 Καὶ ἀνέβησαν ἐξ Αἰγύπτου, καὶ ἦλθον εἰς γῆν Χαναὰν πρὸς Ἰακὼβ τὸν πατέρα αὐτῶν, 26 καὶ ἀνήγγειλαν αὐτῷ, λέγοντες· ἔτι ὁ υἱός σου Ἰωσὴφ ζῇ, καὶ ἔστος ἄρχει πάσης ὅτι τῆς γῆς Αἰγύπτου. Καὶ ἐξέστη ἡ διάνοια Ἰακώβ· ἃ γὰρ ἐπίστευσεν αὐτοῖς. 27 Ἐλάλησαν δὲ αὐτῷ πάντα τὰ ῥηθέντα ὑπὸ Ἰωσὴφ, ὅσα εἶπεν αὐτοῖς. Ἰδὼν δὲ τὰς ἁμάξας, ἃς ἀπέστειλεν Ἰωσὴφ, ὥστε ἀναλαβεῖν αὐτὸν, ἀνεζωπύρησεν τὸ πνεῦμα Ἰακὼβ τοῦ πατρὸς αὐτῶν. 28 Εἶπεν δὲ Ἰσραήλ· μέγα μοί ἐστιν, εἰ ἔτι ὁ υἱός μου Ἰωσὴφ ζῇ· πορεύθεις, ὄψομαι αὐτὸν πρὸ τοῦ ἀποθανεῖν με.

ΚΕΦ. Μς'.

1 ΑΠάρας δὲ Ἰσραήλ, αὐτὸς καὶ πάντα τὰ αὐτοῦ, ἦλθεν ἕως τὸ φρέαρ τοῦ ἦλθον ὅρκου· καὶ ἔθυσεν [ἐκεῖ] θυσίαν τῷ θεῷ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ἰσαάκ. 2 Εἶπεν δὲ ὁ θεὸς πρὸς Ἰσραὴλ ἐν ὁράματι τῆς νυκτὸς, εἰπὰς· Ἰακὼβ, Ἰακώβ. Ὁ δὲ εἶπεν· τί ἐστιν;

3 Καὶ

λέγων 3 Καὶ εἶπεν· ἐγώ εἰμι ὁ θεὸς τοῦ πατέρων σου, μὴ
φοβοῦ καταβῆναι εἰς Αἴγυπτον· εἰς γὰρ ἔθνος μέγα
ποιήσω σε ἐκεῖ· 4 καὶ ἐγὼ καταβήσομαι μετὰ
σοῦ εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἐγὼ ἀναβιβάσω σε εἰς τέ-
σου λος· καὶ Ἰωσὴφ ἐπιβαλεῖ τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐπὶ
τοὺς ὀφθαλμούς σου. 5 Ἀνέστη δὲ Ἰακὼβ ἀπὸ
τοῦ φρέατος τοῦ ὅρκου· καὶ ἀνέλαβον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ
Ἰακὼβ τὸν πατέρα αὐτῶν, καὶ τοὺς ἀποσκευὴν,
καὶ τὰς γυναῖκας αὐτῶν ἐπὶ τὰς ἁμάξας, ἃς
ἀπέστειλεν Ἰωσὴφ, ἆραι αὐτόν· 6 καὶ ἀναλα-
βόντες τὰ ὑπάρχοντα αὐτῶν, καὶ πᾶσαν τὴν
ἐκ γῆς κτῆσιν αὐτῶν, ἣν ἐκτήσαντο ἐν γῇ Χαναάν, καὶ
εἰσῆλθεν Ἰακὼβ εἰς Αἴγυπτον, καὶ πᾶν τὸ σπέρ-
μα αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ· 7 υἱοὶ αὐτοῦ καὶ οἱ υἱοὶ τῶν
υἱῶν αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, θυγατέρες αὐτοῦ καὶ θυγατέ-
ρες τοῦ υἱῶν αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ· καὶ πᾶν τὸ σπέρμα
αὐτοῦ ἤγαγεν εἰς Αἴγυπτον. 8 Ταῦτα δὲ τὰ ὀνό-
ματα τοῦ υἱῶν Ἰσραὴλ τοῦ εἰσελθόντων εἰς Αἴ-
γυπτον, Ἰακὼβ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ· πρωτότοκος
Ἰακὼβ, Ῥουβήμ. 9 Υἱοὶ δὲ Ῥουβήμ· Ἐνὼχ,
καὶ Φαλλοῦ, Χ καὶ Ἀσρὼν, καὶ Χαρμί. 10 Υἱοὶ
δὲ Συμεών· Ἰεμουὴλ, καὶ Ἰαμείν, καὶ Ἀὼδ, καὶ
Ἰαχείμ Ἰαχείν, καὶ Σααρ, καὶ *Σαοὺλ, υἱὸς τῆς Χαναανίτι-
* Σαμοὴλ δος. 11 Υἱοὶ δὲ Λευὶ Γηρσών, Καάθ, καὶ Με-
ραρεί. 12 Υἱοὶ δὲ Ἰούδα· Ἤρ, καὶ Αὐνὰν, καὶ
Σηλὼμ,

Σηλὼμ, καὶ Φαρὲς, καὶ Ζαρά· ἀπέθανεν δὲ Ἠρ καὶ Αὐνὰν ἐν γῇ Χαναάν. Ἐγένοντο δὲ υἱοὶ Φαρές· Ἀσρών, καὶ Ἰεμουήλ. 13 Υἱοὶ δὲ Ἰσσάχαρ· Θωλά, καὶ Φουά, καὶ Ἰασούβ, καὶ Σαμβράν. 14 Υἱοὶ δὲ Ζαβουλών· Σαρέδ, καὶ Ἀλλών, καὶ * Ἀχήλ. 15 Οὗτοι υἱοὶ Λείας, οὓς ἔτεκεν τῷ Ἰακὼβ ἐν Μεσοποταμίᾳ τῆς Συρίας, καὶ Δείναν τὴν θυγατέρα αὐτῶ· πᾶσαι αἱ ψυχαὶ υἱοὶ καὶ αἱ θυγατέρες, τριάκοντα τρεῖς. 16 Υἱοὶ δὲ Γάδ· Σαφών, καὶ Ἀγγεὶς, καὶ Σαυνεὶς, καὶ Θασοβάν, καὶ Ἀσδεὶς, καὶ Ἀρωδεὶς, καὶ Ἀρωηλεὶς. 17 Υἱοὶ δὲ Ἀσήρ· Ἰεμνὰ καὶ Ἰεσουὰ, καὶ Ἰεουὴλ, καὶ Βαελὰ, καὶ Σάρα ἀδελφὴ αὐτῶν. Υἱοὶ δὲ Βαελά· Χοβὼρ, καὶ Μελχιήλ. 18 Οὗτοι υἱοὶ Ζελφᾶς, ὃν ἔδωκεν Λάβαν Λείᾳ τῇ θυγατρὶ αὐτῦ, καὶ ἔτεκεν τούτους τῷ Ἰακὼβ, δεκαἑξ ψυχάς. 19 Υἱοὶ δὲ Ῥαχὴλ, γυναικὸς Ἰακώβ· Ἰωσὴφ, καὶ Βενιαμείν. 20 Ἐγένοντο δὲ υἱοὶ Ἰωσὴφ ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, οὓς ἔτεκεν αὐτῷ Ἀσενὲθ, θυγάτηρ Πετεφρῆ ἱερέως Ἡλιουπόλεως, τὸν Μανασσῆ, καὶ τὸν Ἐφραίμ. ~ Ἐγένοντο δὲ υἱοὶ Μανασσῆ, οὓς ἔτεκεν αὐτῷ ἡ παλλακὴ ἡ Σύρα, ~ τὸν Μαχείρ· Μαχεὶρ δὲ ἐγέννησεν τὸν Γαλαάδ. ~ Υἱοὶ δὲ Ἐφραὶμ, ἀδελφοῦ Μανασσῆ· Σθαλαὰμ, καὶ Ταάμ· υἱοὶ δὲ Σουταλαάμ, Ἐδέμ". ~

Ἀσρὼμ
Ἰασούφ
Ζαμβράμ
Ἀσρὼν
* Ἀλοὴλ
Ἰεσσαὶ
Σάαρ

21 Υἱοὶ

Χοβὼρ 21 Υἱοὶ δὲ Βενιαμεὶν Βαλὰ, καὶ Βοχὲρ, καὶ Ἀσβήλ. Ἐγένοντο δὲ υἱοὶ Βαλὰ· Γηρὰ, καὶ Νοεμὰν, καὶ Ἀγχεὶς, καὶ Ῥὼς, καὶ Μαμφεὶμ, καὶ Ὀφιμείν· Γηρὰ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀράδ.

ἐγέννησεν 22 Οὗτοι υἱοὶ Ῥαχὴλ, ὃς ἔτεκεν τῷ Ἰακὼβ, πᾶσαι ψυχαὶ δεκατρεῖς· 23 Υἱοὶ δὲ Δάν· Ἀσὺμ. 24 Καὶ υἱοὶ Νεφθαλί· Ἀσιὴλ, καὶ Γωυνὶ, καὶ Ἰασάρ, καὶ Συλλήμ. 25 Οὗτοι υἱοὶ Βαλλᾶς, ὃν ἔδωκεν Λάβαν Ῥαχὴλ τῇ θυγατρὶ αὐτῦ, καὶ ἔτεκεν τούτους τῷ Ἰακώβ· πᾶσαι ψυχαὶ ἑπτά. 26 Πᾶσαι δὲ ψυχαὶ αἱ εἰσελθοῦσαι μετὰ Ἰακὼβ εἰς Αἴγυπτον, οἱ ἐξελθόντες ἐκ τῶν μηρῶν αὐτῦ, χωρὶς τῶν γυναικῶν υἱῶν Ἰακώβ, πᾶσαι ψυχαὶ, ἑξηκονταέξ· 27 υἱοὶ δὲ Ἰωσὴφ οἱ γενόμενοι αὐτῷ ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, ψυχαὶ ἐννέα· πᾶσαι ψυχαὶ οἴκυ Ἰακὼβ αἱ εἰσελθοῦσαι εἰς Αἴγυπτον, ἑβδομήκοντα πέντε. 28 Τὸν αὐτῶν δὲ Ἰούδαν ἀπέστειλεν ἔμπροσθεν αὐτῦ πρὸς Ἰωσὴφ, συναντῆσαι αὐτῷ κατ' ἡρώων πόλιν, εἰς γῆν Ῥαμεσσῆ. 29 Ζεύξας δὲ Ἰωσὴφ τὰ ἅρματα αὐτῦ, ἀνέβη εἰς συνάντησιν Ἰσραὴλ τῷ πατρὶ αὐτῦ κατ' ἡρώων πόλιν· καὶ ὀφθεὶς αὐτῷ, ἐπέπεσεν ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτῦ, καὶ ἔκλαυσεν κλαυθμῷ πλείονι. 30 Καὶ εἶπεν Ἰσραὴλ πρὸς Ἰωσήφ· ἀποθανοῦμαι ἀπὸ τῦ νῦν, ἐπεὶ ἑώρακα

ἑώρακε τὸ πρόσωπόν σου ἔτι ζῇς σὺ. 31 Εἶπεν δὲ Ἰωσὴφ πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ· ἀναβὰς ἀπαγγελῶ τῷ Φαραὼ, καὶ ἐρῶ αὐτῷ· οἱ ἀδελφοί μου, καὶ ὁ οἶκος τοῦ πατρός μου, οἳ ἦσαν ἐν γῇ Χαναὰν, ἥκασιν πρός με. 32 Οἱ δὲ ἄνδρες εἰσὶν ποιμένες· ἄνδρες γὰρ κτηνοτρόφοι ἦσαν, καὶ τὰ κτήνη καὶ τοὺς βόας καὶ πάντα τὰ αὐτῶν ἀγήχασιν. 33 Ἐὰν οὖν καλέσῃ ὑμᾶς Φαραὼ, καὶ εἴπῃ ὑμῖν· τί τὸ ἔργον ὑμῶν; 34 ἐρεῖτε· ἄνδρες κτηνοτρόφοι οἱ παῖδές σου ἐσμὲν ἐκ παιδὸς ἕως τοῦ νῦν, καὶ ἡμεῖς, καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν· ἵνα κατοικήσητε ἐν γῇ Γεσὲμ Αἰγυπτίοις Γεσὲμ
λύγμα γάρ ἐστιν τοῖς Αἰγυπτίοις πᾶς ποιμὴν προβάτων.

ΚΕΦ. ΜΖ'.

1 ΕΛθὼν δὲ Ἰωσὴφ ἀπήγγειλεν τῷ Φαραὼ, λέγων· ὁ πατήρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου, καὶ τὰ κτήνη καὶ οἱ βόες αὐτῶν, καὶ πάντα τὰ αὐτῶν ἦλθον ἐκ γῆς Χαναάν· καὶ ἰδοὺ εἰσὶν ἐν γῇ Γεσέμ. 2 Ἀπὸ δὲ τῶν Γεσὲμ
ἀδελφῶν αὐτοῦ παρέλαβεν πέντε ἄνδρας, καὶ ἔστησεν αὐτοὺς ἐναντίον Φαραώ. 3 Καὶ εἶπεν Φαραὼ τοῖς ἀδελφοῖς Ἰωσήφ· τί τὸ ἔργον ὑμῶν; Οἱ δὲ εἶπαν τῷ Φαραώ· ποιμένες προβάτων οἱ παῖ-

δες

δές σε, καὶ ἡμεῖς, καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν [ἐκ] παιδιόθεν ἕως τῦ νῦν. 4 Εἶπαν δὲ τῷ Φαραώ· παροικεῖν ἐν τῇ γῇ ἥκαμεν· ἐν γάρ ἐστιν νομὴ τοῖς κτήνεσιν τῶν παίδων σε· ἐνίσχυσεν γὰρ ὁ λιμὸς ἐν γῇ Χαναάν. Νῦν οὖν κατοικήσωμεν οἱ παῖδές σε ἐν γῇ Γεσέμ. 5 & 6 Εἶπεν δὲ Φαραὼ τῷ Ἰωσὴφ· κατοικείτωσαν ἐν γῇ Γεσέμ· εἰ δὲ ἔβλεψας ὅτι εἰσὶν ἐν αὐτοῖς ἄνδρες δυνατοὶ, κατάστησον αὐτοὺς ἄρχοντας τῶν ἐμῶν κτηνῶν. Ἦλθον δὲ εἰς Αἴγυπτον πρὸς Ἰωσὴφ Ἰακὼβ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῦ· καὶ ἤκουσεν Φαραὼ βασιλεὺς Αἰγύπτου. Καὶ εἶπεν Φαραὼ πρὸς Ἰωσὴφ, λέγων· ὁ πατήρ σε καὶ οἱ ἀδελφοί σε ἥκασιν πρός σε· ἰδοὺ ἡ γῆ Αἰγύπτου ἐναντίον σε ἐστὶν· ἐν τῇ βελτίστῃ γῇ κατοίκισον τὸν πατέρα σε καὶ τοὺς ἀδελφούς σε. 7 Εἰσήγαγεν δὲ Ἰωσὴφ Ἰακὼβ τὸν πατέρα αὐτῦ, καὶ ἔστησεν αὐτὸν ἐναντίον Φαραώ· καὶ εὐλόγησεν Ἰακὼβ τὸν Φαραώ. 8 Εἶπεν δὲ Φαραὼ τῷ Ἰακώβ· πόσα ἔτη ἡμερῶν ζωῆς σε; 9 Καὶ εἶπεν Ἰακὼβ τῷ Φαραώ· αἱ ἡμέραι τῶν ἐτῶν τῆς ζωῆς με, ἃς παροικῶ, ἑκατὸν τριάκοντα ἔτη· μικραὶ καὶ πονηραὶ γεγόνασιν αἱ ἡμέραι τῶν ἐτῶν τῆς ζωῆς με, οὐκ ἀφείκοντο εἰς τὰς ἡμέρας τῶν ἐτῶν τῆς ζωῆς τῶν πατέρων με, ἃς ἡμέρας παρῴκησαν. 10 Καὶ εὐλογήσας Ἰακὼβ

τὸν

τὸν Φαραώ. ἐξῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ. 11 Καὶ κατῴκισεν Ἰωσὴφ τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς κατάσχεσιν ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, ἐν τῇ βελτίστῃ γῇ, ἐν γῇ Ῥαμεσσῆ, καθὰ προσέταξεν Φαραώ. 12 Καὶ ἐσιτομέτρει Ἰωσὴφ τῷ πατρὶ αὐτοῦ, καὶ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ, καὶ παντὶ τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ σῖτον κατὰ σῶμα. 13 Σῖτος δὲ οὐκ ἦν ἐν πάσῃ τῇ γῇ· ἐνίσχυσεν γὰρ ὁ λιμὸς σφόδρα· ἐξέλιπεν δὲ ἡ γῆ Αἰγύπτου καὶ ἡ γῆ Χαναὰν ἀπὸ τοῦ λιμοῦ. 14 Συνήγαγεν δὲ Ἰωσὴφ πᾶν τὸ ἀργύριον, τὸ εὑρεθὲν ἐν γῇ Αἰγύπτῳ καὶ ἐν γῇ Χαναὰν, ἀπὸ τοῦ σίτου ᾧ ἠγόραζον, καὶ ἐσιτομέτρει αὐτοῖς· καὶ εἰσήνεγκεν Ἰωσὴφ πᾶν τὸ ἀργύριον εἰς τὸν οἶκον Φαραώ. 15 Καὶ ἐξέλιπεν τὸ ἀργύριον ἐκ γῆς Αἰγύπτου, καὶ ἐκ γῆς Χαναάν· ἦλθον δὲ πάντες οἱ Αἰγύπτιοι πρὸς Ἰωσὴφ, λέγοντες· δὸς ἡμῖν ἄρτους, καὶ ἵνατί ἀποθνήσκομεν ἐναντίον σου; ἐκλέλοιπεν γὰρ τὸ ἀργύριον [ἡμῶν]. 16 Εἶπεν δὲ αὐτοῖς Ἰωσήφ· φέρετε τὰ κτήνη ὑμῶν, καὶ δώσω ὑμῖν ἄρτους ἀντὶ τῶν κτηνῶν ὑμῶν, εἰ ἐκλέλοιπεν τὸ ἀργύριον [ὑμῶν]. 17 Ἤγαγον δὲ τὰ κτήνη αὐτῶν πρὸς Ἰωσὴφ, καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς Ἰωσὴφ ἄρτους ἀντὶ τῶν ἵππων, καὶ ἀντὶ τῶν προβάτων, καὶ ἀντὶ τῶν βοῶν, καὶ ἀντὶ τῶν ὄνων·

καὶ

καὶ ἐξέθρεψεν αὐτοὺς ἐν ἄρτοις ἀντὶ πάντων τῶν κτίνων αὐτῶν ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ἐκείνῳ. 18 Ἐξῆλθεν δὲ τὸ ἔτος ἐκεῖνο, καὶ ἦλθον πρὸς αὐτὸν ἐν τῷ ἔτει τῷ δευτέρῳ, καὶ εἶπαν αὐτῷ· μὴ ποτε ἀπολώμεθα ἀπὸ τοῦ κυρίου ἡμῶν; οἱ γὰρ ἐκλέλοιπεν τὸ ἀργύριον καὶ τὰ ὑπάρχοντα καὶ τὰ κτήνη πρὸς σὲ τὸν κύριον ἡμῶν, καὶ οὐχ ὑπολείπεται ἐναντίον τοῦ κυρίου ἡμῶν, ἀλλ' ἢ τὸ ἴδιον σῶμα καὶ ἡ γῆ ἡμῶν. 19 Ἵνα οὖν μὴ ἐρημωθῇσεται ἀποθάνωμεν ἐναντίον σου, καὶ ἡ γῆ ἐρημωθῇ, κτῆσαι ἡμᾶς καὶ τὴν γῆν ἡμῶν ἀντὶ ἄρτων, καὶ ἐσόμεθα ἡμεῖς καὶ ἡ γῆ ἡμῶν παῖδες τῷ Φαραώ· δὸς σπέρματα, ἵνα σπείρωμεν, καὶ ζήσωμεν, καὶ μὴ ἀποθάνωμεν, καὶ ἡ γῆ οὐκ ἐρημωθήσεται. 20 Καὶ ἐκτήσατο Ἰωσὴφ πᾶσαν τὴν γῆν τῶν Αἰγυπτίων τῷ Φαραώ· ἀπέδοντο γὰρ οἱ Αἰγύπτιοι τὴν γῆν αὐτῶν τῷ Φαραώ, ἐπεκράτησεν γὰρ ὁ λιμὸς αὐτῶν· καὶ ἐγένετο ἡ γῆ τῷ Φαραώ. 21 Καὶ τὸν λαὸν κατεδουλώσατο αὐτὸν εἰς παῖδας, ἀπ' ἄκρων ὁρίων Αἰγύπτου Χ καὶ ἕως τῶν ἄκρων. 22 Χωρὶς τῆς γῆς τῶν ἱερέων μόνον οὐκ ἐκτήσατο Ἰωσήφ· ἐν δόσει γὰρ ἔδωκεν δόματα τοῖς ἱερεῦσιν Φαραώ, καὶ ἤσθιον τὴν δόσιν, ἣν ἔδωκεν αὐτοῖς Φαραώ· διὰ τοῦτο οὐκ ἀπέδοντο τὴν γῆν αὐτῶν. 23 Εἶπεν δὲ Ἰωσὴφ πᾶσι τοῖς Αἰγυπτίοις·

γυπτίοις· ἰδοὺ κέκτημαι ὑμᾶς καὶ τὴν γῆν ὑμῶν σήμερον τῷ Φαραώ· λάβετε ἑαυτοῖς σπέρματα, καὶ σπείρατε τὴν γῆν. 24 Καὶ ἔσαι τὰ γενήματα αὐτῆς, καὶ δώσετε τὸ πέμπτον μέρος τῷ Φαραώ· τὰ δὲ τέσσαρα μέρη ἔσαι ὑμῖν αὐτοῖς εἰς σπέρματα τῆ γῆ, καὶ εἰς βρῶσιν ὑμῖν, καὶ πᾶσιν τοῖς ἐν τοῖς οἴκοις ὑμῶν. 25 Καὶ εἶπαν· σέσωκας ἡμᾶς, εὕρομεν χάριν ἐναντίον τοῦ κυρίου ἡμῶν, καὶ ἐσόμεθα παῖδες τῷ Φαραώ. 26 Καὶ ἔθετο αὐτοῖς Ἰωσὴφ εἰς πρόσταγμα ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης ὅπι γῆς Αἰγύπτου, ἀποπεμπτοῦν τῷ Φαραώ· χωρὶς τῆς γῆς τῶν ἱερέων μόνων ἐκ μέρους τῷ Φαραώ. 27 Κατῴκησεν δὲ Ἰσραὴλ ἐν γῇ Αἰγύπτῳ ὅπι γῆς Γεσέμ· καὶ ἐκληρονόμησαν ἐπ' αὐτῆς, καὶ ηὐξήθησαν καὶ ἐπληθύνθησαν σφόδρα. 28 Ἐπέζησεν δὲ Ἰακὼβ ἐν γῇ Αἰγύπτῳ δεκαεπτὰ ἔτη· καὶ ἐγένοντο αἱ ἡμέραι Ἰακὼβ ἐναυτῶν τῆς ζωῆς αὐτοῦ, ἑκατὸν τεσσαρακονταεπτὰ ἔτη. 29 Ἤγγισαν δὲ αἱ ἡμέραι Ἰσραὴλ τοῦ ἀποθανεῖν, καὶ ἐκάλεσεν τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ἰωσὴφ, καὶ εἶπεν αὐτῷ· εἰ εὕρηκα χάριν ἐναντίον σου, θὲς δὴ τὴν χεῖρά σου ὑπὸ τὸν μηρόν μου, καὶ ποιήσῃς ἐπ' ἐμὲ ἐλεημοσύνην καὶ ἀλήθειαν, τοῦ μὴ θάψαι με ἐν Αἰγύπτῳ· 30 ἀλλὰ κοιμηθήσομαι μετὰ τῶν πατέρων μου, καὶ ἀρεῖς

εὕραμεν

Γεσέμ

με ἐξ Αἰγύπτου, καὶ θάψεις με ἐν τῷ τάφῳ αὐτῶν. Ὁ δὲ ἔπεσεν· ἐγὼ ποιήσω κατὰ τὸ ῥῆμά σου. 31 Εἶπεν δέ· ὄμοσόν μοι· καὶ ὤμοσεν αὐτῷ. Καὶ προσεκύνησεν Ἰσραὴλ ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς ῥάβδου αὐτοῦ.

ΚΕΦ. ΜΗ'.

1 Ἐγένετο δὲ μετὰ τὰ ῥήματα ταῦτα, καὶ ἀπηγγέλη τῷ Ἰωσὴφ, ὅτι ὁ πατήρ σου ἐνοχλεῖται. Καὶ ἀναλαβὼν τοὺς δύο υἱοὺς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, τὸν Μανασσῆ καὶ τὸν Ἐφραὶμ, ἦλθεν πρὸς Ἰακώβ. 2 Ἀπηγγέλη δὲ τῷ Ἰακὼβ, λέγοντες· ἰδοὺ ὁ υἱός σου Ἰωσὴφ ἔρχεται πρός σε· καὶ ἐνισχύσας Ἰσραὴλ, ἐκάθισεν ἐπὶ τὸν κλίνην. 3 Καὶ εἶπεν Ἰακὼβ τῷ Ἰωσήφ· ὁ θεός μου ὤφθη μοι ἐν γῇ Χανανὰν, ἐν Λυζᾷ, καὶ ἠυλόγησέν με, 4 καὶ εἶπέν μοι· ἰδοὺ ἐγὼ αὐξανῶ σε, καὶ πληθυνῶ σε, καὶ ποιήσω σε εἰς συναγωγὰς ἐθνῶν, καὶ δώσω σοι τὴν γῆν ταύτην, καὶ τῷ σπέρματί σου μετὰ σὲ εἰς κατάσχεσιν αἰώνιον. 5 Νῦν οὖν οἱ δύο υἱοί σου, οἱ γενόμενοί σοι ἐν γῇ Αἰγύπτῳ πρὸ τοῦ με ἐλθεῖν πρός σε εἰς Αἴγυπτον, ἐμοί εἰσιν· Ἐφραὶμ καὶ Μανασσῆ ὡς Ῥουβὴν καὶ [ὡς] Συμεὼν ἔσονταί μοι. 6 Τὰ δὲ ἔκγονα, ἃ ἂν γεννήσῃς μετ' αὐτούς,

τα, σοὶ ἔσονται· ἐπὶ τῷ ὀνόματι τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν κληθήσονται ἐν τοῖς ἐκείνων κλήροις. 7 Ἐγὼ δὲ ἡνίκα ἠρχόμην ἐκ Μεσοποταμίας τῆς Συρίας, ἀπέθανεν Ραχὴλ ἡ μήτηρ σου ἐν γῇ Χαναὰν, ἐγγίζοντός μου ἔτι τὸν ἱππόδρομον Χαβραθὰ τῆς γῆς, τοῦ ἐλθεῖν Ἐφραθά· καὶ κατώρυξα αὐτὴν ἐκεῖ ἐν τῇ ὁδῷ τοῦ ἱπποδρόμου· αὕτη ἐστὶν Βηθλεέμ. 8 Ἰδὼν δὲ Ἰσραὴλ τοὺς υἱοὺς Ἰωσὴφ, εἶπεν· τίνες εἰσὶν οὗτοι; 9 Εἶπεν δὲ Ἰωσὴφ τῷ πατρὶ αὐτοῦ· υἱοί μου εἰσὶν, οὓς ἔδωκέν μοι ὁ θεὸς ἐνταῦθα. Καὶ εἶπεν Ἰακώβ· προσάγαγέ μοι αὐτοὺς, ἵνα εὐλογήσω αὐτούς. 10 Οἱ ὀφθαλμοὶ δὲ αὐτοῦ ἐβαρυώπησαν ἀπὸ τοῦ γήρους, καὶ οὐκ ἐδύναντο βλέπειν· καὶ ἤγγισεν [δὲ] αὐτοὺς πρὸς αὐτὸν, καὶ ἐφίλησεν αὐτούς, καὶ περιέλαβεν αὐτούς. 11 Καὶ εἶπεν Ἰσραὴλ πρὸς Ἰωσήφ· ἰδοὺ τὸ πρόσωπόν σου οὐκ ἐτερπόμην, καὶ ἰδοὺ ἔδειξέν μοι ὁ θεὸς καὶ τὸ σπέρμα σου. 12 Καὶ ἐξήγαγεν αὐτοὺς Ἰωσὴφ ἀπὸ τῶν γονάτων αὐτοῦ, καὶ προσεκύνησαν αὐτῷ ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τῆς γῆς. 13 Λαβὼν δὲ Ἰωσὴφ τοὺς δύο υἱοὺς αὐτοῦ, τὸν τε Ἐφραὶμ ἐν τῇ δεξιᾷ, ἐξ ἀριστερῶν δὲ Ἰσραὴλ, τὸν δὲ Μανασσῆ ἐν τῇ ἀριστερᾷ, ἐκ δεξιῶν δὲ Ἰσραὴλ, ἤγγισεν αὐτοὺς αὐτῷ. 14 Ἐκτείνας δὲ Ἰσραὴλ τὴν χεῖρα τὴν δεξιὰν, ἐπέ-

σοι

βαλεν ὅτι τὴν κεφαλὴν Ἐφραὶμ, (ὅτος δὲ ἦν ὁ νεώτερος) καὶ τὴν ἀριστερὰν ὅτι τὴν κεφαλὴν Μανασσῆ, ἐναλλάξας τὰς χεῖρας. 15 Καὶ ηὐλόγησεν αὐτοὺς, καὶ εἶπεν· ὁ θεὸς, ᾧ εὐηρέστησαν οἱ πατέρες μου ἐνώπιον αὐτῦ, Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ, ὁ θεὸς ὁ τρέφων με ἀπ νεότητός μου ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, 16 ὁ ἄγγελος ὁ ῥυόμενός με ἀπ πάντων τῶν κακῶν, εὐλογήσαι τὰ παιδία ταῦτα, καὶ ἐπικληθήσεται ἐν αὐτοῖς τὸ ὄνομά μου, καὶ τὸ ὄνομα τῶν πατέρων μου, Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ· καὶ πληθυνθείησαν εἰς πλῆθος πολὺ ἐπὶ τῆς γῆς. 17 Ἰδὼν δὲ Ἰωσὴφ ὅτι ἐπέβαλεν ὁ πατὴρ αὐτῦ τὴν χεῖρα τὴν δεξιὰν αὐτῦ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν Ἐφραὶμ, βαρὺ αὐτῷ κατεφάνη· καὶ ἀντελάβετο Ἰωσὴφ τῆς χειρὸς τῦ πατρὸς αὐτῦ, ἀφελεῖν αὐτὴν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς Ἐφραὶμ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν Μανασσῆ. 18 Εἶπεν δὲ Ἰωσὴφ τῷ πατρὶ αὐτῦ· οὐχ ὅτως πάτερ, ὅτος γὰρ ὁ πρωτότοκος· ἐπίθες τὴν δεξιάν σου ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῦ. 19 Καὶ οὐκ ἠθέλησεν, ἀλλ' εἶπεν· οἶδα τέκνον, οἶδα· καὶ ὅτος ἔσται εἰς λαὸν, καὶ ὅτος ὑψωθήσεται· ἀλλὰ ὁ ἀδελφὸς αὐτῦ ὁ νεώτερος μείζων αὐτῦ ἔσται, καὶ τὸ σπέρμα αὐτῦ ἔσται εἰς πλῆθος ἐθνῶν. 20 Καὶ ηὐλόγησεν αὐτοὺς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγων· ἐν ὑμῖν εὐλογηθήσεται Ἰσραὴλ,

ἐναλλάξ

λέγοντες· ποιήσαι σε ὁ θεὸς ὡς Ἐφραὶμ καὶ ὡς Μανασσῆ. Καὶ ἔθηκεν τὸν Ἐφραὶμ ἔμπροσθεν τοῦ Μανασσῆ. 21 Εἶπεν δὲ Ἰσραὴλ τῷ Ἰωσήφ· ἰδοὺ ἐγὼ ἀποθνήσκω, καὶ ἔσται ὁ θεὸς μεθ' ὑμῶν, καὶ ἀποστρέψει ὑμᾶς ἐκ τῆς γῆς ταύτης εἰς τὴν γῆν τῶν πατέρων ὑμῶν. 22 Ἐγὼ δὲ δίδωμί σοι Σίκιμα ἐξαίρετον ὑπὲρ τοὺς ἀδελφούς σου, ὃν ἔλαβον ἐκ χειρὸς Ἀμορραίων ἐν μαχαίρῃ μου καὶ τόξῳ.

ΚΕΦ. ΜΘ'.

1 ΕΚάλεσεν δὲ Ἰακὼβ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ εἶπεν· συνάχθητε, ἵνα ἀναγγείλω ὑμῖν, τί ἀπαντήσῃ ὑμῖν ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν· 2 ἀθροίσθητε, καὶ ἀκούσατε υἱοὶ Ἰακώβ· ἀκούσατε Ἰσραὴλ τοῦ πατρὸς ὑμῶν. 3 Ῥουβὶμ πρωτότοκός μου, σὺ ἰσχύς μου, καὶ ἀρχὴ τέκνων μου· σκληρὸς φέρεσθαι, καὶ σκληρὸς αὐθάδης. 4 Ἐξύβρισας ὡς ὕδωρ, μὴ ὑπερέσῃς· ἀνέβης γὰρ ἐπὶ τὴν κοίτην τοῦ πατρός σου, τότε ἐμίανας τὴν τραπεζήν, ᾗ ἀνέβης. 5 Συμεὼν καὶ Λευὶ ἀδελφοὶ συνετέλεσαν ἀδικίαν ἐξ αἱρέσεως αὐτῶν· 6 εἰς βουλὴν αὐτῶν μὴ ἔλθοι ἡ ψυχή μου, καὶ ὅτι τῇ συγκάσει αὐτῶν μὴ ἐείσαι τὸ ἥπατά μου· ὅτι ἐν τῷ θυμῷ αὐτῶν ἀπέκλει-

νὰν ἀνθρώπους, καὶ ἐν τῇ ὀπθυμίᾳ αὐτῶν ἐνδυσκόπησαν ζωῦσον. 7 Ἐπικατάρατος ὁ θυμὸς αὐτῶν ὅτι αὐθάδης, καὶ ἡ μῆνις αὐτῶν ὅτι ἐσκληρύνθη· διαμερίῶ αὐτοὺς ἐν Ἰακὼβ, καὶ διασκορπίῶ αὐτοὺς ἐν Ἰσραὴλ. 8 Ἰούδα, σὲ αἰνέσαισαν οἱ ἀδελφοί σου· αἱ χεῖρές σου ἐπὶ νώτου τῶν ἐχθρῶν σου· προσκυνήσουσίν σε οἱ υἱοὶ τοῦ πατρός σου. 9 Σκύμνος λέοντος Ἰούδα· ἐκ βλαστοῦ υἱέ μου ἀνέβης· ἀναπεσὼν ἐκοιμήθη ὡς λέων καὶ ὡς σκύμνος, τίς ἐγερεῖ αὐτόν; 10 Οὐκ ἐκλείψει ἄρχων ἐξ Ἰούδα, καὶ ἡγούμενος ἐκ τῶν μηρῶν αὐτοῦ, ἕως ἂν ἔλθῃ ᾧ ἀπόκειται· καὶ αὐτὸς προσδοκία ἐθνῶν. 11 Δεσμεύων πρὸς ἄμπελον τὸν πῶλον αὐτοῦ, καὶ τῇ ἕλικι τὸν πῶλον τῆς ὄνου αὐτοῦ· πλυνεῖ ἐν οἴνῳ τὴν στολὴν αὐτοῦ, καὶ ἐν αἵματι σταφυλῆς τὴν περιβολὴν αὐτοῦ. 12 Χαροποὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἀπὸ οἴνου, καὶ λευκοὶ οἱ ὀδόντες αὐτοῦ ὑπὲρ γάλα. 13 Ζαβουλὼν παραλίους κατοικήσει, καὶ αὐτὸς παρ' ὅρμον πλοίων, καὶ παρατενεῖ ἕως Σιδῶνος. 14 Ἰσσάχαρ τὸ καλὸν ἐπεθύμησεν, ἀναπαυόμενος ἐν μέσῳ τῶν κλήρων· 15 καὶ ἰδὼν τὴν ἀνάπαυσιν ὅτι καλὴ, καὶ τὴν γῆν ὅτι πίων, ὑπέδηκεν τὸν ὦμον αὐτοῦ εἰς τὸ πονεῖν, καὶ ἐγενήθη ἀνὴρ γεωργός. 16 Δὰν κρινεῖ τὸν λαὸν αὐτοῦ, ὡσεὶ καὶ μία

ἐκοιμήθης

τὰ ἀπόκειμαι αὐτῷ

χαροποιοὶ

φυλὴ

φυλὴ ἐν Ἰσραήλ. 17 Καὶ γενηθήτω Δὰν ὄφις ἐγενήθη τῷ
ἐφ' ὁδοῦ, ἐγκαθήμενος ἐπὶ τρίβου, δάκνων πτέρ- ἐπ'
ναν ἵππου· καὶ πεσεῖται ὁ ἱππεὺς εἰς τὰ ὀπίσω,
18 τὴν σωτηρίαν σου ὑπεμείνων Κύριε. 19 Γὰδ,
πειρατήριον πειρατεύσῃ αὐτὸν, αὐτὸς δὲ πειρα-
τεύσει αὐτὸν κατὰ πόδας. 20 Ἀσὴρ, πίων αὐ-
τοῦ ὁ ἄρτος, καὶ αὐτὸς δώσει τρυφὴν ἄρχουσιν. τροφήν
21 Νεφθαλεὶμ ἔλεχος ἀπολελυμένον, ὁ διδοὺς ἐν
τῷ γενήματι κάλλος. 22 Υἱὸς αὐξανόμενος Ἰω-
σὴφ, υἱὸς αὐξανόμενος ζηλωτὸς, υἱὸς μου νεώτατος·
τροφός με ἀνάτρεφον. 23 Εἰς ὃν ἐφαρμολυβόν-
μενοι ἐλοιδόρουν, καὶ ἐνεῖχον αὐτῷ κύριοι τοξεύμά-
των· 24 καὶ σωτερίβη μετὰ κράτους τὰ τόξα
αὐτῶν, καὶ ἐξελύθη τὰ νεῦρα βραχιόνων χει-
ρῶν αὐτῶν, διὰ χειρὸς δυνάστου Ἰακώβ· ἐκεῖθεν ὁ
κατισχύσας σε Ἰσραὴλ τοῦ θεοῦ τοῦ πατρός Ἰακὼβ
σου. 25 Καὶ ἐβοήθησέν σοι ὁ θεὸς ὁ ἐμὸς, καὶ
εὐλόγησέν σε εὐλογίαν οὐρανοῦ ἄνωθεν, καὶ εὐλογίαν
τῆς γῆς ἐχούσης πάντα, ἕνεκεν εὐλογίας μαστῶν
καὶ μήτρας, 26 εὐλογίας πατρός σου καὶ μη-
τρός σου· ἰσχύσεν ἐπ' εὐλογίαις ὀρέων μονί-
μων, καὶ ἐπ' εὐλογίαις βουνῶν αἰωνίων· ἔσονται ὑπὲρ
κεφαλῆς Ἰωσὴφ, καὶ ὑπὲρ κορυφῆς ὧν ἡγίασατο ἀ-
δελφῶν. 27 Βενιαμεὶν λύκος ἅρπαξ, τὸ πρωϊ-
νὸν ἔδεται ἕπ, καὶ εἰς τὸ ἑσπέρας διαδώσει τρο-
φήν.

φλύ. 28 Πάντες ὅπι οἱ υἱοὶ Ἰακὼβ δώδεκα· καὶ ζῶντα αὐτοῖς ἐλάλησεν ὁ πατὴρ αὐτῶν, καὶ ἠυλόγησεν αὐτούς· ἕκαστον κατὰ τὴν εὐλογίαν αὐτοῦ ἠυλόγησεν αὐτός. 29 Καὶ ἔπεν αὐτοῖς· ἐγὼ τροστίθεμαι τροὸς τὸν ἐμὸν λαόν· θάψατέ με μετὰ τῶν πατέρων μου ἐν τῷ σπηλαίῳ, ὃ ἐστιν ἐν τῷ ἀγρῷ Ἐφρὼν τοῦ Χετταίου, 30 ἐν τῷ σπηλαίῳ τῷ διπλῷ, τῷ ἀπέναντι Μαμβρῆ ἐν τῇ γῇ Χαναάν, ὃ ἐκτήσατο Ἀβραὰμ τὸ σπήλαιον παρὰ Ἐφρὼν τοῦ Χετταίου ἐν κτήσει μνημείου. 31 Ἐκεῖ ἔθαψαν Ἀβραὰμ καὶ Σάῤῥαν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· [καὶ] ἐκεῖ ἔθαψαν Ἰσαὰκ καὶ Ῥεβέκκαν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· καὶ ἐκεῖ ἔθαψα Λείαν, ἔθαψαν
32 ἐν κτήσει τοῦ ἀγροῦ καὶ τοῦ σπηλαίου τοῦ ὄντος ἐν αὐτῷ παρὰ τῶν υἱῶν Χέτ. 33 Καὶ κατέπαυσεν Ἰακὼβ διαταττόμενος τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ· καὶ ἐξάρας Ἰακὼβ τοὺς πόδας αὐτοῦ ἐπὶ τὴν κλίνην, ἐξέλιπεν, καὶ προσετέθη πρὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ.

ΚΕΦ. Ν'.

τὸν πρόχυτον 1 ΚΑΙ ἐπιπεσὼν Ἰωσὴφ ἐπὶ πρόσωπον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἔκλαυσεν ἐπ' αὐτὸν, καὶ ἐφίλησεν αὐτόν. 2 Καὶ προσέταξεν Ἰωσὴφ τοῖς παισὶν αὐτοῦ τοῖς ἐνταφιασταῖς, ἐνα-

ἐνταφιάσαι τὸν πατέρα αὐτῦ· καὶ ἐνεταφίασαν
οἱ ἐνταφιασταὶ τὸν Ἰσραήλ. 3 Καὶ ἐπλήρωσαν
αὐτῦ τεσσαράκοντα ἡμέρας· (ὕτω γὰρ καταελθ-
μοῦνται αἱ ἡμέραι τῆς ταφῆς·) καὶ ἐπένθησεν
αὐτὸν Αἴγυπτος ἑβδομήκοντα ἡμέρας. 4 Ἐπεὶ δὲ ἐπειδὴ
παρῆλθον αἱ ἡμέραι τῦ πένθους, ἐλάλησεν Ἰω-
σὴφ πρὸς τοὺς δυνάστας Φαραὼ, λέγων· εἰ εὕρο-
χέν ἐναντίον ὑμῶν, λαλήσατε [περὶ ἐμοῦ]
εἰς τὰ ὦτα Φαραὼ, λέγοντες· 5 ὁ πατήρ μυ
ὥρκισέν με πρὸ τῦ τελευτῆσαι, λέγων· ἐν τῷ
μνημείῳ, ᾧ ὤρυξα ἐμαυτῷ ἐν γῇ Χαναὰν, ἐκεῖ
με θάψεις. Νῦν οὖν ἀναβὰς, θάψω τὸν πατέρα
μυ, καὶ ἐπανελεύσομαι. 6 Καὶ εἶπεν Φαραὼ τῷ ἐπελεύσομαι
Ἰωσὴφ· ἀνάβηθι, θάψον τὸν πατέρα συ, καθά-
περ ὥρκισέν σε. 7 Καὶ ἀνέβη Ἰωσὴφ θάψαι
τὸν πατέρα αὐτῦ· καὶ συνανέβησαν μετ' αὐτῦ
πάντες οἱ παῖδες Φαραὼ, καὶ οἱ πρεσβύτεροι
τῦ οἴκυ αὐτῦ, καὶ πάντες οἱ πρεσβύτεροι γῆς τῆς
Αἰγύπτου, 8 καὶ πᾶσα ἡ παροικία Ἰωσὴφ, καὶ
οἱ ἀδελφοὶ αὐτῦ, καὶ πᾶσα ἡ οἰκία ἡ πατρικὴ
αὐτῦ· καὶ πλὴν συγγένειαν αὐτῦ, καὶ τὰ πρό-
βατα, καὶ τοὺς βόας κατελίποντο ἐν γῇ Γοσέν. Γεσέμ
9 καὶ συνανέβησαν μετ' αὐτῦ καὶ ἅρματα καὶ
ἱππεῖς, καὶ ἐγένετο ἡ παρεμβολὴ μεγάλη σφό-
δρα. 10 Καὶ παρεγένοντο ἐφ' ἅλωνα Ἀτὰδ, ὅ παρεγένετο

ἐστὶν

αὐτὸν ἐστὶν πέραν τῆ Ἰορδάνου, καὶ ἐκόψαντο αὐτῆ κοπετὸν μέγαν καὶ ἰσχυρὸν σφόδρα· καὶ ἐποίησεν τὸ πένθος τῷ πατρὶ αὐτῆ ἑπτὰ ἡμέρας. 11 Καὶ ἴδον οἱ κάτοικοι τῆς γῆς Χαναὰν τὸ πένθος ἐν ἅλωνι Ἀτάδ, καὶ εἶπαν· πένθος μέγα ἐστὶν τῆτο τοῖς Αἰγυπτίοις· διὰ τῆτο ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα τῆ τόπυ ἐκείνυ, Πένθος Αἰγύπτου, ὅ ἐστιν πέραν τῆ Ἰορδάνυ. 12 Καὶ ἐποίησαν αὐτῷ ὕτως οἱ υἱοὶ αὐτῆ, καθὼς ἐνετείλατο αὐτοῖς. 13 Καὶ ἀνέλαβον αὐτὸν οἱ υἱοὶ αὐτῆ εἰς γῆν Χαναὰν, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν εἰς τὸ σπήλαιον τὸ διπλοῦν, ὃ ἐκτήσατο Ἀβραὰμ τὸ σπήλαιον ἐν κτήσει μνημείυ παρὰ Ἐφρὼν τῆ Χετταίυ, κατέναντι Μαμβρῆ. 14 Καὶ ἐπέστρεψεν Ἰωσὴφ εἰς Αἴγυπτον, αὐτὸς καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῆ, καὶ οἱ συναναβάντες πάντες θάψαι τὸν πατέρα αὐτῆ, × μετὰ τὸ θάψαι τὸν πατέρα αὐτῆ. 15 Ἰδόντες δὲ οἱ ἀδελφοὶ Ἰωσὴφ ὅτι τέθνηκεν ὁ πατὴρ αὐτῶν, εἶπαν· μή ποτε μνησικακήσῃ ἡμῖν Ἰωσὴφ, καὶ ἀνταπόδομα ἀνταποδῷ ἡμῖν πάντα τὰ κακὰ, ἃ ἐνεδειξάμεθα αὐτῷ. 16 Καὶ παραγενόμενοι πρὸς Ἰωσὴφ, εἶπαν· ὁ πατήρ συ ὥρκισεν πρὸ τῆ τελευτῆσαι αὐτὸν, λέγων· 17 ὕτως εἴπατε Ἰωσήφ· ἄφες αὐτοῖς τὴν ἀδικίαν καὶ τὴν ἁμαρτίαν αὐτῶν, ὅτι πονηρά σοι ἐνεδείξαντο· καὶ νῦν δὲ-

Ἰσραὴλ

ξαι

ξαι τὴν ἀδικίαν τῶν θεραπόντων τοῦ θεοῦ τοῦ πατρός σου. Καὶ ἔκλαυσεν Ἰωσὴφ λαλούντων αὐτῶν πρὸς αὐτόν. 18 Καὶ ἐλθόντες πρὸς αὐτὸν, εἶπον· ἰδοὺ ἡμεῖς σοὶ οἰκέται. 19 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἰωσήφ· μὴ φοβεῖσθε· τοῦ γὰρ θεοῦ εἰμι ἐγώ. 20 Ὑμεῖς ἐβουλεύσασθε κατ' ἐμοῦ εἰς πονηρά, ὁ δὲ θεὸς ἐβουλεύσατο περὶ ἐμοῦ εἰς ἀγαθά, ὅπως ἂν γενηθῇ ὡς σήμερον, ἵνα διασωθῇ λαὸς πολύς. 21 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· μὴ φοβεῖσθε, ἐγὼ διαθρέψω ὑμᾶς καὶ τοὺς οἰκίας ὑμῶν· καὶ παρεκάλεσεν αὐτοὺς, καὶ ἐλάλησεν αὐτῶν εἰς τὴν καρδίαν. 22 Καὶ κατῴκησεν Ἰωσὴφ εἰς Αἴγυπτον αὐτὸς καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ πᾶσα ἡ συνοικία τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· καὶ ἔζησεν Ἰωσὴφ ἔτη ἑκατὸν δέκα. 23 Καὶ ἴδεν Ἰωσὴφ Ἐφραὶμ παιδία, ἕως τρίτης γενεᾶς· καὶ υἱοὶ Μαχεὶρ τοῦ υἱοῦ Μανασσῆ ἐτέχθησαν ἐπὶ μηρῶν Ἰωσήφ. 24 Καὶ εἶπεν Ἰωσὴφ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ· ἐγὼ ἀποθνήσκω· ἐπισκοπὴ δὲ ἐπισκέψεται ὁ θεὸς ὑμᾶς, καὶ ἀνάξει ὑμᾶς ἐκ τῆς γῆς ταύτης εἰς τὴν γῆν, ἣν ὤμοσεν ὁ θεὸς Ἀβραὰμ, καὶ Ἰσαὰκ, καὶ Ἰακώβ. 25 Καὶ ὥρκισεν Ἰωσὴφ τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, λέγων· ἐν τῇ ἐπισκοπῇ [ῆ] ἐπισκέψεται ὁ θεὸς ὑμᾶς, καὶ συνανοίσετε τὰ ὀστᾶ μου ἐντεῦθεν μετ' ὑμῶν. 26 Καὶ ἐτε-

λεύτησεν

λύτησεν Ἰωσὴφ, ὢν ἐτῶν ἑκατὸν δέκα· καὶ ἔθαψαν αὐτὸν, καὶ ἔθηκεν αὐτὸν ἐν τῇ σορῷ ἐν Αἰγύπτῳ.

ΓΕΝΕΣΙΣ ΚΟΣΜΟΥ.

ΕΞΟΔΟΣ

ΑΙΓΥΠΤΟΥ.

Ε Ξ Ο Δ Ο Σ

ΑΙΓΥΠΤΟΥ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

1 Καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, τῶν εἰσπεπορευμένων εἰς Αἴγυπτον ἅμα Ἰακὼβ τῷ πατρὶ αὐτῶν, ἕκαστος παροικία αὐτῶν εἰσήλθοσαν· 2 Ῥουβὶμ, Συμεὼν, Λευὶ, καὶ Ἰούδα, 3 Ἰσσαχὰρ, Ζαβουλὼν, καὶ Βενιαμείν, 4 Δὰν, καὶ Νεφθαλὶ, Γὰδ, καὶ Ἀσήρ. 5 Ἰωσὴφ δὲ ἦν ἐν Αἰγύπτῳ· ἦσαν δὲ πᾶσαι ψυχαὶ αἱ ἐξελθοῦσαι ἐκ Ἰακὼβ, πέντε καὶ ἑβδομήκοντα. 6 Ἐτελεύτησεν δὲ Ἰωσὴφ, καὶ πάντες οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ πᾶσα ἡ γενεὰ ἐκείνη. 7 Οἱ δὲ υἱοὶ Ἰσραὴλ ηὐξήθησαν, καὶ ἐπληθύνθησαν, καὶ χυδαῖοι ἐγένοντο, καὶ κατίσχυσαν σφόδρα σφόδρα· ἐπλήσθυνεν δὲ ἡ γῆ αὐτούς. 8 Ἀνέστη δὲ βασιλεὺς ἕτερος ἐπ' Αἴγυπτον, ὃς οὐκ ᾔδει τὸν Ἰωσήφ. 9 Εἶπεν δὲ τῷ ἔθνει αὐτοῦ· ἰδοὺ τὸ ἔθνος τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ μέγα πλῆθος, καὶ ἰσχύει ὑπὲρ ἡμᾶς· 10 δεῦτε κατασοφισώμεθα αὐτοὺς, μήποτε πληθυνθῇ, καὶ ἔσται ἐὰν συμβῇ ἡμῖν πόλεμος,

προσθε-

προσεθήσονται καὶ ἔτοι προσὶς τοὺς πολεμίους, καὶ ἐκπολεμήσαντες ἡμᾶς, ἐξελεύσονται ✕ ἡμῶν, ἐκ τῆς γῆς. 11 Καὶ ἐπέστησεν αὐτοῖς ἐπισά-
κακώσουσιν τας τῶν ἔργων, ἵνα κακώσουσιν αὐτοὺς ἐν τοῖς ἔρ-
γοις· καὶ ᾠκοδόμησαν πόλεις ὀχυρὰς τῷ Φαραὼ, τήν τε Πιθὼμ, καὶ Ῥαμεσσῆ, ~ καὶ Ὼν, ἥ
~ ἐστιν Ἡλιούπολις". 12 Καθότι δὲ αὐτοὺς ἐτα-
πείνουν, τοσούτῳ πλείους ἐγίνοντο, καὶ ἴσχυον σφό-
δρα σφόδρα. Καὶ ἐβδελύσσοντο ~ οἱ Αἰγύπτιοι"
ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ· 13 καὶ κατεδυνάστευον
οἱ Αἰγύπτιοι τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ βίᾳ, 14 καὶ
κατωδύνων αὐτῶν τὸν ζωὸν ἐν τοῖς ἔργοις τοῖς
σκληροῖς, τῷ πηλῷ, καὶ τῇ πλινθείᾳ, καὶ πᾶ-
σι τοῖς ἔργοις τοῖς ἐν τοῖς πεδίοις, ἅτινα πάντα τὰ
ἔργα, ὧν κατεδουλοῦτο αὐτοὺς μετὰ βίας. 15 Καὶ
εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῶν Αἰγυπτίων ταῖς μαίαις τῶν
~ Ἑβραίων· (τῇ μιᾷ αὐτῶν ἦν ὄνομα, Σεπφώρα,
καὶ τὸ ὄνομα τῆς δευτέρας, Φουά·) 16 καὶ εἶ-
πεν· ὅταν μαιᾶσθε τὰς Ἑβραίας, καὶ ὦσι τοκετὸς
τῷ τίκτειν, ἐὰν μὲν ἄρσεν ᾖ, ἀποκτείνατε αὐτό·
ἐὰν δὲ θῆλυ, ζωοποιεῖσθε αὐτό. 17 Ἐφοβήθησαν δὲ αἱ μαῖαι τὸν θεὸν, καὶ οὐκ ἐποίησαν κα-
θότι συνέταξεν αὐταῖς ὁ βασιλεὺς Αἰγύπτου,
καὶ ἐζωογόνουν τὰ ἄρσενα. 18 Ἐκάλεσεν δὲ ὁ
βασιλεὺς Αἰγύπτου τὰς μαίας, καὶ εἶπεν αὐταῖς·

τί

τί ὅτι ἐποιήσατε τὸ ῥῆγμα τοῦτο, καὶ ἐζωογονεῖτε τὰ ἄρσενα; 19 Εἶπαν δὲ αἱ μαῖαι τῷ Φαραώ· οὐχ ὡς γυναῖκες Αἰγύπτου, αἱ Ἑβραῖαι· πίκτουσιν γὰρ πρὶν ἢ εἰσελθεῖν πρὸς αὐτὰς τὰς μαίας, καὶ ἔπικτον. 20 Εὖ δὲ ἐποίει ὁ θεὸς ταῖς μαίαις· καὶ ἐπλήθυνεν ὁ λαὸς, καὶ ἴσχυεν σφόδρα. 21 Ἐπεὶ δὲ ἐφοβοῦντο αἱ μαῖαι τὸν θεὸν, ἐποίησαν ἑαυταῖς οἰκίας. 22 Διεστάξεν δὲ Φαραὼ παντὶ τῷ λαῷ αὐτοῦ, λέγων· πᾶν ἄρσεν ὃ ἐὰν τεχθῇ τοῖς Ἑβραίοις, εἰς τὸν ποταμὸν ῥίψατε, καὶ πᾶν θῆλυ ζωογονεῖτε αὐτό. Ἐπειδὴ

ΚΕΦ. Β'.

1 ΗΝ δέ τις ἐκ τῆς φυλῆς Λευὶ, ὃς ἔλαβεν τὴν θυγατέρα Λευὶ, καὶ ἔλαβεν αὐτήν· 2 καὶ ἐν γαστρὶ ἔλαβεν, καὶ ἔτεκεν ἄρσεν. Ἰδόντες δὲ αὐτὸ ἀστεῖον ὄν, ἐσκέπασαν αὐτὸ μῆνας τρεῖς. 3 Ἐπειδὴ δὲ οὐκ ἐδύναντο ἔτι κρύπτειν αὐτὸ, ἔλαβεν ἡ μήτηρ αὐτοῦ θίβιν, καὶ κατέχρισεν αὐτὴν ἀσφαλτοπίσσῃ, καὶ ἐνέβαλεν τὸ παιδίον εἰς αὐτὴν, καὶ ἔθηκεν αὐτὴν εἰς τὸ ἕλος παρὰ τὸν ποταμόν. 4 Καὶ κατεσκόπευεν ἡ ἀδελφὴ αὐτοῦ μακρόθεν, μαθεῖν τὸ γενησόμενον αὐτῷ. 5 Κατέβη δὲ ἡ θυγάτηρ Φαραὼ λούσασθαι ἐπὶ τὸν ποταμὸν, καὶ αἱ ἄβραι

αὐτῆς παρεπορεύοντο ἐπὶ τὸν ποταμόν· καὶ ἰδοῦσα τὴν θήκην ἐν τῷ ἕλει, ἀποστείλασα τὴν ἄβραν, ἀνείλατο αὐτήν. 6 Ἀνοίξασα δὲ, ὁρᾷ παιδίον κλαῖον ἐν τῇ θήκῃ· καὶ ἐφείσατο αὐτοῦ ἡ θυγάτηρ Φαραὼ, καὶ ἔφη· Ἀπὸ τῶν παιδίων τῶν Ἑβραίων τοῦτο. 7 Καὶ εἶπεν ἡ ἀδελφὴ αὐτοῦ τῇ θυγατρὶ Φαραὼ· θέλεις καλέσω σοι γυναῖκα τροφεύουσαν ἐκ τῶν Ἑβραίων, καὶ θηλάσει σοι τὸ παιδίον; 8 Ἦδε εἶπεν αὐτῇ ἡ θυγάτηρ Φαραώ· πορεύου. Ἐλθοῦσα δὲ ἡ νεᾶνις, ἐκάλεσεν τὴν μητέρα τοῦ παιδίου. 9 Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτὴν ἡ θυγάτηρ Φαραώ· Ἀπάτησόν μοι τὸ παιδίον τοῦτο, καὶ θήλασόν μοι αὐτό· ἐγὼ δὲ δώσω σοι τὸν μισθόν. Ἔλαβεν δὲ ἡ γυνὴ τὸ παιδίον, καὶ ἐθήλαζεν αὐτό. 10 Ἀδρωθέντος δὲ τοῦ παιδίου, εἰσήγαγεν αὐτὸ πρὸς τὴν θυγατέρα Φαραώ· καὶ ἐγενήθη αὐτῇ εἰς υἱόν. Ἐπωνόμασεν δὲ τὸ ὄνομα αὐτοῦ Μωυσῆ, λέγουσα· ὅτι ἐκ τοῦ ὕδατος ἀνειλόμην αὐτόν. 11 Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ταῖς πολλαῖς ἐκείναις, μέγας γενόμενος Μωυσῆς ἐξῆλθεν πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ. Κατανοήσας δὲ τὸν πόνον αὐτῶν, ὁρᾷ ἄνθρωπον Αἰγύπτιον τύπτοντα τινὰ Ἑβραῖον τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. 12 Περιβλεψάμενος δὲ ὧδε καὶ

ὧδε, ὐχ ὁρᾷ ὐδένα· καὶ παταξας τὸν Αἰγύπτιον, ἔκρυψεν αὐτὸν ἐν τῇ ἄμμῳ. 13 Ἐξελθὼν δὲ τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ, ὁρᾷ δύο ἄνδρας Ἑβραίους ἁμαπλικπζομένους· καὶ λέγει τῷ ἀδικοῦντι· ἵνα τί τύπλεις τὸν πλησίον; 14 Ὁ δὲ εἶπεν· τίς σε κατέστησεν ἄρχοντα καὶ δικαστὴν ἐφ' ἡμῶν; ἢ ἀνελεῖν με σὺ θέλεις, ὃν τρόπον ἀνεῖλες τὸν Αἰγύπλιον χθές; Ἐφοβήθη δὲ Μωυσῆς, καὶ εἶπεν· ἐι οὕτως ἐμφανὲς γέγονεν τὸ ῥῆμα τοῦτο; 15 Ἤκουσεν δὲ Φαραὼ τὸ ῥῆμα τοῦτο, καὶ ἐζήτει ἀνελεῖν Μωυσῆν. Ἀνεχώρησεν δὲ Μωυσῆς ἀπὸ προσώπου Φαραὼ, καὶ κατῴκησεν ἐν γῇ Μαδιάμ· ἐλθὼν δὲ εἰς γῆν Μαδιὰμ, ἐκάθισεν ἐπὶ τοῦ φρέατος. 16 Τῷ δὲ ἱερεῖ Μαδιὰμ ἦσαν ἑπλὰ θυγατέρες, ποιμαίνουσαι τὰ πρόβατα Ἰοθὸρ τοῦ πατρὸς αὐτῶν· παραγενόμεναι δὲ ἤντλουν ἕως ἔπλησαν τὰς δεξαμενὰς, ποτίσαι τὰ πρόβατα τοῦ πατρὸς αὐτῶν Ἰοθόρ. 17 Παραγενόμενοι δὲ οἱ ποιμένες, ἐξέβαλλον αὐτάς· ἀναστὰς δὲ Μωυσῆς, ἐρρύσατο αὐτὰς, καὶ ἐπότισεν τὰ πρόβατα αὐτῶν. 18 Παρεγένοντο δὲ πρὸς Ἰοθὸρ τὸν πατέρα αὐτῶν· ὁ δὲ εἶπεν αὐταῖς· τί ὅτι ἐταχύνατε τοῦ παραγενέσθαι σήμερον; 19 Αἱ δὲ εἶπον· ἄνθρωπος Αἰγύπλιος ἐρρύσατο ἡμᾶς ἀπὸ τῶν ποιμένων, καὶ ἤντλησεν ἡ-

μῖν, καὶ ἐπόπσεν τὰ πρόβατα. 20 Ὁ δὲ εἶπεν τᾷς θυγατράσιν αὐτῦ· καὶ τοῦ ὅδιν; καὶ ἵνατί ὕτως καταλελοίπατε τὸν ἄνθρωπον; καλέσατε οὖν αὐτόν, ὅπως φάγῃ ἄρτον. 21 Κατωκίθη δὲ Μωυσῆς πρὸς τὸν ἄνθρωπον· καὶ ἐξέδοτο Σεπφώραν τὴν θυγατέρα αὐτῦ Μωυσεῖ γυναῖκα. 22 Ἐν γαστρὶ δὲ λαβοῦσα ἡ γυνὴ, ἔτεκεν υἱόν, καὶ ἐπωνόμασεν τὸ ὄνομα αὐτῦ, Γηρσάμ, λέγων· πάροικός εἰμι ἐν γῇ ἀλλοτρίᾳ. 23 Μετὰ δὲ τὰς ἡμέρας τὰς πολλὰς ἐκείνας, ἐτελεύτησεν ὁ βασιλεὺς Αἰγύπτου· καὶ κατεστέναξαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀπὸ τῶν ἔργων, καὶ ἀνεβόησαν· καὶ ἀνέβη ἡ βοὴ αὐτῶν πρὸς τὸν θεὸν ἀπὸ τῶν ἔργων. 24 Καὶ εἰσήκυσεν ὁ θεὸς τὸν στεναγμὸν αὐτῶν· καὶ ἐμνήσθη ὁ θεὸς τῆς διαθήκης αὐτῦ τῆς πρὸς Ἀβρααμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ. 25 Καὶ εἰσίδεν ὁ θεὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, καὶ ἐγνώσθη αὐτοῖς.

ΚΕΦ. Γ'.

1 ΚΑΙ Μωυσῆς ἐνῶ ποιμαίνων τὰ πρόβατα Ἰοθὸρ τῦ γαμβρῦ αὐτῦ, τῦ ἱερέως Μαδιὰμ, καὶ ἦγεν τὰ πρόβατα ὑπὸ τὸν ἔρημον· καὶ ἦλθεν εἰς τὸ ὄρος τῦ θεῦ, Χωρήβ. 2 Ὤφθη δὲ αὐτῷ ἄγγελος

Κυρίου

Κυρίου ἐν φλογὶ πυρὸς ἐκ τοῦ βάτου· καὶ ὁρᾷ ὅτι ὁ βάτος καίεται πυρὶ, ὁ δὲ βάτος οὐ κατεκαίετο. 3 Εἶπεν δὲ Μωυσῆς· παρελθὼν ὄψομαι τὸ ὅραμα τὸ μέγα τοῦτο, τί ὅτι οὐ καταφλέγεται ὁ βάτος. 4 Ὡς δὲ εἶδεν Κύριος ὅτι προσάγει ἰδεῖν, ἐκάλεσεν αὐτὸν Κύριος ἐκ μέσου τοῦ βάτου, λέγων· Μωυσῆ, Μωυσῆ. Ὁ δὲ εἶπεν· τί ἐστιν; 5 Καὶ εἶπεν· μὴ ἐγγίσῃς ὧδε· λῦσαι τὸ ὑπόδημα σου ἐκ τῶν ποδῶν σου· ὁ γὰρ τόπος, ἐν ᾧ σὺ ἕστηκας ἐπ' αὐτῷ, γῆ ἁγία ἐστίν. 6 Καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἐγώ εἰμι ὁ θεὸς τοῦ πατρός σου, ὁ θεὸς Ἀβραὰμ, καὶ θεὸς Ἰσαὰκ, καὶ θεὸς Ἰακώβ. Ἀπέστρεψεν δὲ Μωυσῆς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ· οὐ γὰρ ἐτόλμησεν κατεμβλέψαι ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. 7 Εἶπεν δὲ Κύριος πρὸς Μωυσῆν· ἰδὼν εἶδον τὴν κάκωσιν τοῦ λαοῦ μου τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ τῆς κραυγῆς αὐτῶν ἀκήκοα ἀπὸ τῶν ἐργοδιωκτῶν· οἶδα γὰρ τὴν ὀδύνην αὐτῶν, 8 καὶ κατέβην τοῦ ἐξελέσθαι αὐτοὺς ἐκ χειρὸς Αἰγυπτίων, καὶ ἐξαγαγεῖν αὐτοὺς ἐκ τῆς γῆς ἐκείνης εἰς γῆν ἀγαθὴν καὶ πολλὴν, εἰς γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι, εἰς τὸν τόπον τῶν Χαναναίων, καὶ Χετταίων, καὶ Ἀμορραίων, καὶ Φερεζαίων, καὶ Εὐαίων, καὶ Γεργεσαίων, καὶ Ἰεβουσαίων. 9 Καὶ νῦν ἰδοὺ κραυγὴ τῶν υἱῶν Ἰσ-

εραὴλ ἦκει πρός με· καὶ ἐγὼ ἑώρακα τὸν θλιμμόν, ὃν οἱ Αἰγύπτιοι θλίβουσιν αὐτούς. 10 Καὶ νῦν δεῦρο, ἀποστέλλω σε πρὸς Φαραὼ βασιλέα Αἰγύπτου, καὶ ἐξάξεις τὸν λαόν μου τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου. 11 Καὶ εἶπεν Μωυσῆς πρὸς τὸν θεόν· τίς εἰμι ἐγώ, ὅτι πορεύσομαι πρὸς Φαραὼ βασιλέα Αἰγύπτου, καὶ ὅτι ἐξάξω τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου. 12 Εἶπεν δέ· ὅτι ἔσομαι μετὰ σοῦ. Καὶ τοῦτό σοι τὸ σημεῖον ὅτι ἐγώ σε ἀποστέλλω· ἐν τῷ σε ἐξαγαγεῖν τὸν λαὸν ἐξ Αἰγύπτου, καὶ λατρεύσετε τῷ θεῷ ἐπὶ τῷ ὄρει τούτῳ. 13 Καὶ εἶπεν Μωυσῆς πρὸς τὸν θεόν· ἰδοὺ ἐγὼ ἐλεύσομαι πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, καὶ ἐρῶ πρὸς αὐτούς· ὁ θεὸς τῶν πατέρων ὑμῶν ἀπέσταλκέν με πρὸς ὑμᾶς. Καὶ ἐρωτήσουσίν με· τί ὄνομα αὐτῷ; τί ἐρῶ πρὸς αὐτούς; 14 Καὶ εἶπεν ὁ θεὸς πρὸς Μωυσῆν· ἐγώ εἰμι ὁ ὤν. Καὶ εἶπεν· οὕτως ἐρεῖς τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ· ὁ ὢν ἀπέσταλκέν με πρὸς ὑμᾶς. 15 Καὶ εἶπεν ὁ θεὸς πάλιν πρὸς Μωυσῆν· οὕτως ἐρεῖς τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ· Κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων ὑμῶν, θεὸς Ἀβραάμ, καὶ θεὸς Ἰσαάκ, καὶ θεὸς Ἰακὼβ ἀπέσταλκέν με πρὸς ὑμᾶς· τοῦτό μου ἐστὶν ὄνομα αἰώνιον, καὶ μνημόσυνον γενεᾶς γενεῶν. 16 Ἐλθὼν συνάγαγε τὸ γερουσίαν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ,

Ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς· Κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων ὑμῶν ὤφθή μοι, θεὸς Ἀβραὰμ, καὶ θεὸς Ἰσαὰκ, καὶ θεὸς Ἰακώβ, λέγων· ἐπισκοπῇ ἐπέσκεμμαι ὑμᾶς, καὶ ὅσα συμβέβηκεν ὑμῖν ἐν Αἰγύπτῳ. 17 Καὶ εἶπα· ἀναβιβάσω ὑμᾶς ἐκ τῆς κακώσεως τῶν Αἰγυπτίων εἰς τὴν γῆν τῶν Χαναναίων, καὶ Χετταίων, καὶ Ἀμορραίων, καὶ Φερεζαίων, καὶ Γεργεσαίων, καὶ Εὐαίων, καὶ Ἰεβουσαίων, εἰς γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι. 18 Καὶ εἰσακούσονταί σου τῆς φωνῆς, καὶ εἰσελεύσῃ σὺ καὶ ἡ γερουσία Ἰσραὴλ πρὸς Φαραὼ βασιλέα Αἰγύπτου, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτόν· Κύριος ὁ θεὸς τῶν Ἑβραίων προσκέκληται ἡμᾶς· πορευσόμεθα οὖν ὁδὸν τριῶν ἡμερῶν εἰς τὴν ἔρημον, ἵνα θύσωμεν Κυρίῳ τῷ θεῷ ἡμῶν. 19 Ἐγὼ δὲ οἶδα ὅτι οὐ προήσεταί σε Φαραὼ βασιλεὺς Αἰγύπτου πορευθῆναι, ἐὰν μὴ μετὰ χειρὸς κραταιᾶς. 20 Καὶ ἐκτενῶ τὴν χεῖρά μου, καὶ πατάξω τοὺς Αἰγυπτίους ἐν πᾶσι τοῖς θαυμασίοις μου, οἷς ποιήσω ἐν αὐτοῖς· καὶ μετὰ ταῦτα ἐξαποστελεῖ ὑμᾶς. 21 Καὶ δώσω χάριν τῷ λαῷ τούτῳ ἐναντίον τῶν Αἰγυπτίων· ὅταν δὲ ἐξαποστέλλητε, οὐκ ἀπελεύσεσθε κενοί· 22 ἀλλὰ αἰτήσει γυνὴ παρὰ γείτονος καὶ συσκήνου αὐτῆς σκεύη ἀργυρᾶ καὶ χρυσᾶ, καὶ ἱματισμόν, καὶ ἐπιθή-

στε ὅτι τὸς υἱὸς ὑμῶν καὶ ὅτι τὰς θυγατέρας ὑμῶν, καὶ συσκευάσετε τὸς Αἰγυπτίους.

ΚΕΦ. Δ'.

1 Ἀπεκρίθη δὲ Μωυσῆς, καὶ εἶπεν· ἐὰν δὲν μὴ πιστεύσωσίν μοι, μηδὲ εἰσακούσωσιν τῆς φωνῆς μου· ἐροῦσιν γὰρ, ὅτι οὐκ ὤφθαί σοι Κύριος ὁ Θεός, σὺ τί ἐρῶ τοῖς αὐτούς"; 2 Εἶπεν δὲ αὐτῷ Κύριος· τί τοῦτό ἐστιν τὸ ἐν τῇ χειρί σου; Ὁ δὲ εἶπεν· ῥάβδος. 3 Καὶ εἶπεν· ῥῖψον αὐτὸν ὅτι τὸν γῆν. Καὶ ἔῤῥιψεν αὐτὸν ὅτι τὸν γῆν, καὶ ἐγένετο ὄφις· καὶ ἔφυγεν Μωυσῆς ἀπ' αὐτοῦ. 4 Καὶ εἶπεν Κύριος τοῖς Μωυσῆν· ἔκτεινον τὸν χεῖρά σου, καὶ ὅπιλαβοῦ τῆς κέρκυ. Ἐκτείνας οὖν τὸν χεῖρα, ἐπελάβετο τῆς κέρκυ, καὶ ἐγένετο ῥάβδος ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ· 5 ἵνα πιστεύσωσίν σοι, ὅτι ὤφθαί σοι Κύριος ὁ Θεὸς τῶν πατέρων αὐτῶν, Θεὸς Ἀβραὰμ, καὶ Θεὸς Ἰσαὰκ, καὶ Θεὸς Ἰακώβ. 6 Εἶπεν δὲ αὐτῷ Κύριος πάλιν· εἰσένεγκαι τὸν χεῖρά σου εἰς τὸν κόλπον σου. Καὶ εἰσήνεγκεν τὸν χεῖρα αὐτοῦ εἰς τὸν κόλπον αὐτοῦ· καὶ ἐξήνεγκεν τὸν χεῖρα αὐτοῦ ἐκ τοῦ κόλπου αὐτοῦ, καὶ ἐγενήθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ Χ λεπρὸν ὡσεὶ χιών. 7 Καὶ εἶπεν· πάλιν εἰσένεγκαι τὸν χεῖρά σου εἰς τὸν κόλπον

Μωυσέως

κόλπον σου. Καὶ εἰσήνεγκεν τὴν χεῖρα αὐτοῦ εἰς τὸν κόλπον αὐτοῦ· καὶ ἐξήνεγκεν αὐτὴν ἐκ τοῦ κόλπου αὐτοῦ, καὶ πάλιν ἀπεκατέστη εἰς τὴν χεῖρα τῆς σαρκὸς αὐτοῦ. 8 Ἐὰν δὲ μὴ πιστεύσωσίν σοι, μηδὲ εἰσακούσωσιν τῆς φωνῆς τοῦ σημείου τοῦ πρώτου, πιστεύσωσίν σοι τῆς φωνῆς τοῦ σημείου τοῦ ἐσχάτου. 9 Καὶ ἔσται ἐὰν μὴ πιστεύσωσίν [σοι] τοῖς δυσὶ σημείοις τούτοις, μηδὲ εἰσακούσωσιν τῆς φωνῆς σου, λήψῃ ἀπὸ τοῦ ὕδατος τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἐκχεεῖς ἐπὶ τὸ ξηρόν· καὶ ἔσται τὸ ὕδωρ ὃ ἐὰν λάβῃς ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ, αἷμα ἐπὶ τοῦ ξηροῦ. 10 Εἶπεν δὲ Μωυσῆς πρὸς Κύριον· δέομαι Κύριε, οὐχ ἱκανός εἰμι πρὸ τῆς τὸν θεὸν
ἐχθὲς καὶ πρὸ τῆς τρίτης ἡμέρας, οὐδὲ ἀφ' οὗ ἤρξω λαλεῖν τῷ θεράποντί σου· ἰσχνόφωνος καὶ βραδύγλωσσος ἐγώ εἰμι. 11 Εἶπεν δὲ Κύριος τῷ Μωυσεῖ· τίς ἔδωκεν στόμα ἀνθρώπῳ, καὶ τίς ἐποίησεν δύσκωφον, καὶ κωφόν, ✕ καὶ βλέποντα, καὶ τυφλόν; οὐκ ἐγὼ Κύριος ὁ θεός; 12 Καὶ νῦν πορεύου, καὶ ἐγὼ ἀνοίξω τὸ στόμα σου, καὶ συμβιβάσω σε ἃ μέλλεις λαλῆσαι. 13 Καὶ εἶπεν Μωυσῆς· δέομαι Κύριε, πρόχειρόν σου ἄλλον ἀπόστειλον, ὃν ἀποστελεῖς. 14 Καὶ θυμωθεὶς ὀργῇ Κύριος ἐπὶ Μωυσῆν, εἶπεν· οὐκ ἰδοὺ Ἀαρὼν ὁ ἀδελφός σου ὁ Λευίτης; Ἐπίσταμαι ὅτι λαλῶν

λῶν λαλήσῃ αὐτὸς σοι· καὶ ἰδοὺ αὐτὸς ἐξελεύσεται εἰς συνάντησίν σοι, καὶ ἰδών σε, χαρήσεται ἐν ἑαυτῷ. 15 Καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτὸν, καὶ δώσῃς τὰ ῥήματά μου εἰς τὸ στόμα αὐτῷ· καὶ ἐγὼ ἀνοίξω τὸ στόμα σου καὶ τὸ στόμα αὐτῷ, καὶ συμβιβάσω ὑμᾶς ἃ ποιήσετε· 16 καὶ αὐτὸς σοι προσλαλήσει πρὸς τὸν λαὸν, καὶ αὐτὸς ἔσται σου στόμα· σὺ δὲ αὐτῷ ἔσῃ τὰ πρὸς τὸν θεόν. 17 Καὶ τὴν ῥάβδον ταύτην τὴν τραφεῖσαν εἰς ὄφιν, λήψῃ ἐν τῇ χειρί σου, ἐν ᾗ ποιήσῃς ἐν αὐτῇ τὰ σημεῖα. 18 Ἐπορεύθη δὲ Μωυσῆς, καὶ ἐπέστρεψεν πρὸς Ἰοθὸρ τὸν γαμβρὸν αὐτοῦ, καὶ λέγει αὐτῷ· πορεύσομαι, καὶ ἀποστρέψω πρὸς τοὺς ἀδελφούς μου τοὺς ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ ὄψομαι, εἰ ἔτι ζῶσιν. Καὶ εἶπεν Ἰοθὸρ Μωυσῇ· βάδιζε ὑγιαίνων. Μετὰ δὲ τὰς ἡμέρας τὰς πολλὰς ἐκείνας, ἐτελεύτησεν ὁ βασιλεὺς Αἰγύπτου. 19 Εἶπεν δὲ Κύριος πρὸς Μωυσῆν ἐν Μαδιάμ· βάδιζε, ἄπελθε εἰς Αἴγυπτον· τεθνήκασιν γὰρ πάντες οἱ ζητοῦντές σου τὴν ψυχήν. 20 Ἀναλαβὼν δὲ Μωυσῆς τὴν γυναῖκα καὶ τὰ παιδία Χ αὐτοῦ, ἀνεβίβασεν αὐτὰ ἐπὶ τὰ ὑποζύγια, καὶ ἐπέστρεψεν εἰς Αἴγυπτον. Ἔλαβεν δὲ Μωυσῆς τὴν ῥάβδον τὴν θεοῦ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. 21 Εἶπεν δὲ Κύριος πρὸς Μωυσῆν· πορευομένου σου καὶ ἀποστρέφοντος

πρέσβυτος εἰς Αἴγυπτον, ὅρα πάντα τὰ τέρατα ἃ ἔδωκα ἐν ταῖς χερσίν σου, ποιήσεις αὐτὰ ἐναντίον Φαραώ· ἐγὼ δὲ σκληρυνῶ αὐτῷ τὴν καρδίαν, καὶ οὐ μὴ ἐξαποστείλῃ τὸν λαόν. 22 Σὺ δὲ ἐρεῖς τῷ Φαραώ· τάδε λέγει Κύριος· υἱὸς πρωτότοκός μου Ἰσραήλ. 23 Εἶπα δέ σοι· ἐξαπόστειλον τὸν λαόν μου, ἵνα μοι λατρεύσῃ· εἰ μὴ οὖν μὴ βούλῃ ἐξαποστεῖλαι αὐτόν, ὅρα οὖν, ἐγὼ αὐτοὺς ἀποκτενῶ τὸν υἱόν σου τὸν πρωτότοκον. 24 Ἐγένετο δὲ ἐν τῇ ὁδῷ ἐν τῷ καταλύματι, συνήντησεν αὐτῷ ἄγγελος Κυρίου, καὶ ἐζήτει αὐτὸν ἀποκτεῖναι. 25 Καὶ λαβοῦσα Σεπφώρα ψῆφον, περιέτεμεν τὴν ἀκροβυστίαν τοῦ υἱοῦ αὐτῆς· καὶ προσέπεσε πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ εἶπεν· ἔστη τὸ αἷμα τῆς περιτομῆς τοῦ παιδίου μου. 26 Καὶ ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ, διότι εἶπεν· ἔστη τὸ αἷμα τῆς περιτομῆς τοῦ παιδίου. 27 Εἶπεν δὲ Κύριος πρὸς Ἀαρών· πορεύθητι εἰς συνάντησιν Μωυσεῖ εἰς τὴν ἔρημον. Καὶ ἐπορεύθη, καὶ συνήντησεν αὐτῷ ἐν τῷ ὄρει τοῦ θεοῦ· καὶ κατεφίλησαν ἀλλήλους. 28 Καὶ ἀνήγγειλεν Μωυσῆς τῷ Ἀαρὼν πάντας τοὺς λόγους Κυρίου, οὓς ἀπέστειλεν, καὶ πάντα τὰ σημεῖα ἃ συνετάξατο αὐτῷ. 29 Ἐπορεύθη δὲ Μωυσῆς καὶ Ἀαρών, καὶ συνήγαγον πᾶσαν τὴν γερουσίαν τῶν υἱῶν Ἰσραήλ.

30 Καὶ

30 Καὶ ἐλάλησεν Ἀαρὼν πάντα τὰ ῥήματα ζῶντα, ἃ ἐλάλησεν ὁ θεὸς πρὸς Μωυσῆν· καὶ ἐποίησεν τὰ σημεῖα ἐναντίον τοῦ λαοῦ. 31 Καὶ ἐπίστευσεν ὁ λαὸς καὶ ἐχάρη, ὅτι ἐπεσκέψατο ὁ θεὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, καὶ ὅτι ἴδεν αὐτῶν τὴν θλῖψιν· κύψας δὲ ὁ λαὸς, προσεκύνησεν.

ΚΕΦ. Ε'.

1 ΚΑΙ μετὰ ζῶντα εἰσῆλθεν Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν πρὸς Φαραὼ, καὶ εἶπαν αὐτῷ· τάδε λέγει Κύριος ὁ θεὸς Ἰσραήλ· Ἐξαπόστειλον τὸν λαόν μου, ἵνα ἑορτάσωσίν μοι ἐν τῇ ἐρήμῳ. 2 Καὶ εἶπεν Φαραώ· τίς ἐστιν θεὸς ✕ Κύριος ᾧ εἰσακούσομαι τῆς φωνῆς αὐτοῦ, ὥστε ἐξαποστεῖλαι τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ; οὐκ οἶδα τὸν ἐξαποστέλλω Κύριον, καὶ τὸν Ἰσραὴλ οὐκ ἐξαποστελῶ. 3 Καὶ λέγουσιν αὐτῷ· ὁ θεὸς τῶν Ἑβραίων προσκέκληται ἡμᾶς· πορευσόμεθα οὖν ὁδὸν τριῶν ἡμερῶν εἰς τὴν ἔρημον, ὅπως θύσωμεν Κυρίῳ τῷ θεῷ ἡμῶν, μή ποτε συναντήσῃ ἡμῖν θάνατος ἢ φόνος. 4 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς Αἰγύπτου· ἵνατί Μωυσῆ καὶ Ἀαρὼν διαστρέφετε τὸν λαόν [μου] ἀπὸ τῶν ἔργων; ἀπέλθατε ἕκαστος ὑμῶν πρὸς τὰ ἔργα αὐτοῦ. 5 Καὶ εἶπεν Φαραώ· ἰδοὺ νῦν πολυπληθεῖ ὁ λαὸς τῆς γῆς· μὴ οὖν καταπαύσωμεν

σωμεν αὐτοὺς ἀπὸ τῶν ἔργων. 6 Συνέταξεν δὲ Φαραὼ τοῖς ἐργοδιώκταις τοῦ λαοῦ καὶ τοῖς γραμματεῦσιν, λέγων· 7 ὑκέτι προστεθήσεται διδόναι ἄχυρον τῷ λαῷ εἰς τὴν πλινθουργίαν, καθάπερ ἐχθὲς καὶ τρίτην ἡμέραν [καὶ τὸ τῆς σήμερον]· αὐτοὶ πορεύεσθωσαν, καὶ συναγαγέτωσαν ἑαυτοῖς ἄχυρα. 8 Καὶ τὴν σύνταξιν τῆς πλινθουργίας, ἧς αὐτοὶ ποιοῦσιν καθ' ἑκάστην ἡμέραν, ἐπιβαλεῖς αὐτοῖς, ὑκ ἀφελεῖς ἀπ' αὐτῶν· ὀλιγάζουσιν γάρ· διὰ τοῦτο ※ αὐτοὶ κεκράγασιν, λέγοντες· πορευθῶμεν, καὶ θύσωμεν τῷ θεῷ ἡμῶν. 9 Βαρυνέσθω τὰ ἔργα τῶν ἀνθρώπων τούτων, καὶ μελεμνάσθωσαν ταῦτα, καὶ μὴ μελεμνάσθωσαν ἐν λόγοις κενοῖς. 10 Κατέσευσθεν δὲ αὐτοὺς οἱ ἐργοδιῶκται τοῦ λαοῦ καὶ οἱ γραμματεῖς, καὶ ἔλεγον πρὸς τὸν λαὸν, λέγοντες· τάδε λέγει Φαραώ· ὑκέτι δίδωμι ὑμῖν ἄχυρα· 11 αὐτοὶ ὑμεῖς πορεύεσθε συλλέγετε ἑαυτοῖς ἄχυρα, ὅθεν ἐὰν εὕρητε· ὑ γὰρ ἀφαιρεῖται ἀπὸ τῆς συντάξεως ὑμῶν ὐδέν. 12 Καὶ διεσπάρη ὁ λαὸς ἐν ὅλῃ γῇ Αἰγύπτῳ, συναγαγεῖν καλάμην εἰς ἄχυρα. 13 Οἱ δὲ ἐργοδιῶκται κατέσευσθεν αὐτοὺς, λέγοντες· συντελεῖτε τὰ ἔργα ✕ ὑμῶν τὰ καθήκοντα καθ' ἡμέραν, καθάπερ καὶ ὅτε τὸ ἄχυρον ἐδίδοτο ὑμῖν. 14 Καὶ ἐδέρετο

ἐμαστιγώθησαν οἱ γραμματεῖς τῶν γένους τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, οἱ καταστάθέντες ἐπ' αὐτοὺς ὑπὸ τῶν ἐπιστατῶν τῶ Φαραὼ, λέγοντες· διατί ὐ συνετελέσατε τὰς συντάξεις ὑμῶν τῆς πλινθείας, καθάπερ ἐχθὲς καὶ τρίτην ἡμέραν, καὶ τὸ τῆς σήμερον; 15 Εἰσελθόντες δὲ οἱ γραμματεῖς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, κατεβόησαν πρὸς Φαραὼ, λέγοντες· ἱνατί ὕτως ποιεῖς τοῖς σοῖς οἰκέταις; 16 ἄχυρον ὐ δίδοται τοῖς οἰκέταις σῦ, καὶ τὴν πλίνθον ἡμῖν λέγουσιν ποιεῖν, καὶ ἰδοὺ οἱ παῖδές σῦ μεμαστίγωνται· ἀδικήσεις οὖν τὸν λαόν σῦ. 17 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· σχολάζετε, σχολασταί ἐστε. Διὰ τῦτο λέγετε· πορευθῶμεν, [καὶ] θύσωμεν τῷ θεῷ ἡμῶν. 18 Νῦν οὖν ἀπελθόντες, ἐργάζεσθε· τὸ γὰρ ἄχυρον ὐ δοθήσεται ὑμῖν, καὶ τὴν σύνταξιν τῆς πλινθείας ἀποδώσετε. 19 Ἑώρων δὲ οἱ γραμματεῖς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἑαυτοὺς ἐν κακοῖς, λέγοντες· ὐκ ἀπολείψετε ἀπὸ τῆς πλινθείας τὸ καθῆκον τῇ ἡμέρᾳ. 20 Συνήντησαν δὲ Μωυσῆ καὶ Ἀαρὼν ἐρχομένοις εἰς συνάντησιν αὐτοῖς, ἐκπορευομένων αὐτῶν ἀπὸ Φαραώ· ἴδε 21 καὶ εἶπαν αὐτοῖς· ἐπίδοι ὁ θεὸς ὑμᾶς καὶ κρίναι, ὅτι ἐβδελύξατε τὴν ὀσμὴν ἡμῶν ἐναντίον Φαραὼ, καὶ ἐναντίον τῶν θεραπόντων αὐτῦ, δοῦναι

φόνο-

ῥομφαίαν εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν, ἀποκτεῖναι ἡμᾶς.
22 Ἐπέστρεψεν δὲ Μωυσῆς πρὸς Κύριον, καὶ εἶπεν· Κύριε, ἵνα τί ἐκάκωσας τὸν λαὸν τοῦτον; καὶ ἵνατί ἀπέσταλκάς με; 23 καὶ ἀφ' οὗ πεπόρευμαι πρὸς Φαραὼ, λαλῆσαι [αὐτῷ] ἐπὶ τῷ σῷ ὀνόματι, ἐκάκωσεν τὸν λαὸν τοῦτον, καὶ ※ ἔῤῥυσας οὐκ ἐῤῥύσω τὸν λαόν σου.

ΚΕΦ. ς'.

1 ΚΑΙ εἶπεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν· νῦν ὄψῃ, ἃ ποιήσω τῷ Φαραώ· ἐν γὰρ χειρὶ κραταιᾷ ἐξαποστελεῖ αὐτοὺς, καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ ἐκβαλεῖ αὐτοὺς ἐκ τῆς γῆς αὐτοῦ. 2 Ἐλάλησεν δὲ ὁ θεὸς πρὸς Μωυσῆν, καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν· ἐγὼ Κύριος· 3 καὶ ὤφθην πρὸς Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, θεὸς ὢν αὐτῶν, καὶ τὸ ὄνομά μου Κύριος οὐκ ἐδήλωσα αὐτοῖς· 4 καὶ ἔστησα τὴν διαθήκην μου πρὸς αὐτοὺς, ὥστε δοῦναι αὐτοῖς τὴν γῆν τῶν Χαναναίων, τὴν γῆν ἣν παρῳκήκασιν, ἐν ᾗ καὶ παρῴκησαν ἐπ' αὐτῆς· 5 καὶ ἐγὼ εἰσήκουσα τὸν στεναγμὸν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ὧν οἱ Αἰγύπτιοι καταδουλῶσιν αὐτοὺς, καὶ ἐμνήσθην τῆς διαθήκης μου. 6 Βάδιζε, εἶπον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, ὑμῶν λέγων· ἐγὼ Κύριος, καὶ ἐξάξω ὑμᾶς ἀπὸ τῆς δουλείας

δωναστείας τῶν Αἰγυπτίων, καὶ ῥύσομαι ὑμᾶς ἐκ τῆς δουλείας αὐτῶν, καὶ λυτρώσομαι ὑμᾶς ἐν βραχίονι ὑψηλῷ, καὶ κρίσει μεγάλῃ· 7 καὶ λήψομαι ὑμᾶς ἐμαυτῷ εἰς λαὸν ἐμοί, καὶ ἔσομαι ὑμῶν θεός· καὶ γνώσεσθε, ὅτι ἐγώ Κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν, ὁ ἐξαγαγὼν ὑμᾶς ἐκ τῆς καταδυναστείας τῶν Αἰγυπτίων· 8 καὶ εἰσάξω ὑμᾶς εἰς τὴν γῆν, εἰς ἣν ἐξέτεινα τὴν χεῖρά μου, δοῦναι αὐτὴν τῷ Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, καὶ δώσω αὐτὴν ὑμῖν ἐν κληρῷ· ἐγὼ Κύριος. 9 Ἐλάλησεν δὲ Μωυσῆς οὕτως τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ· καὶ οὐκ εἰσήκουσαν Μωυσῆ ἀπὸ τῆς ὀλιγοψυχίας, καὶ ἀπὸ τῶν ἔργων τῶν σκληρῶν. 10 Εἶπεν δὲ Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων· 11 εἴσελθε, λάλησον Φαραὼ βασιλεῖ Αἰγύπτου, ἵνα ἐξαποστείλῃ τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ τῆς γῆς αὐτοῦ. 12 Ἐλάλησεν δὲ Μωυσῆς ἐναντίον Κυρίου, λέγων· ἰδοὺ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ οὐκ εἰσήκουσάν μου, καὶ πῶς εἰσακούσεταί μου Φαραώ; ἐγὼ δὲ ἄλογός εἰμι. 13 Εἶπεν δὲ Κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀαρών, καὶ συνέταξεν αὐτοῖς πρὸς Φαραὼ βασιλέα Αἰγύπτου, ὥστε ἐξαγαγεῖν τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου. 14 Καὶ οὗτοι ἀρχηγοὶ οἴκων πατριῶν αὐτῶν· υἱοὶ Ῥουβὶμ πρωτοτόκου Ἰσραήλ, Ἐνὼχ, καὶ Φαλλοὺς, Ἀσρὼν, καὶ Χαρμί· αὕτη ἡ συγγε-

συγγένεια Ῥουβίμ. 15 Καὶ υἱοὶ Συμεών, Ἰεμουὴλ, καὶ Ἰαμείν, καὶ Ἀὼδ, καὶ * Ἰαχείν, καὶ Σαὰρ, καὶ Σαοὺλ ὁ ἐκ τῆς Φοινίσσης· αὗται αἱ πατριαὶ τῶν υἱῶν Συμεών. 16 Καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Λευὶ κατὰ συγγενείας αὐτῶν· Γηρσών, Καάθ, καὶ Μεραρεί· καὶ τὰ ἔτη τῆς ζωῆς Λευεί, ἑκατὸν τριακονταεπτά. 17 Καὶ ἧτοι υἱοὶ Γεδσών· Λοβενὶ, καὶ Σεμεί, οἶκοι πατριῶν αὐτῶν. 18 Καὶ υἱοὶ Καάθ, Ἀμβεδὰμ, καὶ Ἰσσαὰρ, Χεβρὼν, καὶ Ὀζιὴλ· καὶ τὰ ἔτη τῆς ζωῆς Καάθ, ἑκατὸν τεσσαρακονταεία ἔτη. 19 Καὶ οἱ υἱοὶ Μεραεί, Μοολεί, καὶ Ὁμουσεί· ἧτοι οἶκοι πατριῶν Λευὶ, κατὰ συγγενείας αὐτῶν. 20 Καὶ ἔλαβεν Ἀμβεδὰμ τὴν Ἰωχαβὲδ θυγατέρα τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἑαυτῷ εἰς γυναῖκα· καὶ ἐγέννησεν αὐτῷ τὸν τε Ἀαρὼν, καὶ Μωυσῆν, καὶ Μαελὰμ τὴν ἀδελφὴν αὐτῶν· τὰ δὲ ἔτη τῆς ζωῆς Ἀμβεδὰμ, ἑκατὸν τεσσαρακονταὲξ ἔτη. 21 Καὶ υἱοὶ Ἰσσαὰρ, Κορὲ, καὶ Ναφὲκ, καὶ Ζεχρεί. 22 Καὶ οἱ υἱοὶ Ὀζιὴλ, Μισαὴλ, καὶ Ἐλισαφὰν, καὶ Σεθρεί. 23 Ἔλαβεν δὲ Ἀαρὼν τὴν Ἐλισαβὲτ, θυγατέρα Ἀμιναδὰβ ἀδελφὴν Ναασσών, αὐτῷ Ἀμιναδὰμ γυναῖκα· καὶ ἔτεκεν αὐτῷ τὸν τε Ναδὰβ, καὶ Ἀβιοὺδ, καὶ Ἐλεάζαρ, καὶ Ἰθάμαρ. 24 Υἱοὶ Ἀβισὴρ δὲ Κορὲ, Ἀσὴρ, καὶ Ἐλκανὰ, καὶ Ἀβιάσαρ· αὗ-

* Ἰαχεὶ

ται αἱ γενέσεις Κορέ. 25 Καὶ Ἐλεάζαρ ὁ τοῦ Ἀαρὼν ἔλαβεν ἐκ τῶν θυγατέρων Φουτιὴλ αὐτῷ γυναῖκα, καὶ ἔτεκεν αὐτῷ τὸν Φινεές· αὗται αἱ ἀρχαὶ πατριῶν Λευιτῶν, κατὰ γενέσεις αὐτῶν. 26 Οὗτος ὁ Ἀαρὼν καὶ Μωυσῆς, οἷς εἶπεν ὁ θεὸς αὐτοῖς, ἐξαγαγεῖν τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐξ Αἰγύπτου σὺν δυνάμει αὐτῶν. 27 Οὗτοί εἰσιν οἱ λαλήσαντες τῷ Φαραὼ βασιλεῖ Αἰγύπτου· καὶ ἐξήγαγον τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐξ Αἰγύπτου, αὐτὸς Ἀαρὼν καὶ Μωυσῆς. 28 Ἐν ἡμέρᾳ ἐλάλησεν Κύριος Μωυσῇ ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, 29 καὶ ἐλάλησεν Κύριος τῷ Μωυσῆν, λέγων· ἐγὼ Κύριος· λάλησον τῷ Φαραὼ βασιλεῖ Αἰγύπτου ὅσα ἐγὼ λέγω τῷ σε. 30 Καὶ εἶπεν Μωυσῆς ἐναντίον Κυρίου· ἰδοὺ ἐγὼ ἰσχνόφωνός εἰμι, καὶ πῶς εἰσακούσεταί μου Φαραώ;

ΚΕΦ. Ζ'.

1 ΚΑΙ εἶπεν Κύριος τῷ Μωυσῆν, λέγων· ἰδοὺ δέδωκά σε θεὸν Φαραὼ, καὶ Ἀαρὼν ὁ ἀδελφός σου ἔσῃ σου προφήτης· 2 σὺ δὲ λαλήσεις αὐτῷ πάντα ὅσα σοι ἐντέλομαι· ὁ δὲ Ἀαρὼν ὁ ἀδελφός σου λαλήσει πρὸς Φαραὼ, ὥστε ἐξαποστεῖλαι τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ τῆς γῆς αὐτῶν. 3 Ἐγὼ δὲ σκληρυνῶ

ρυνῶ τὴν καρδίαν Φαραὼ, καὶ πληθυνῶ τὰ σημεῖά μου, καὶ τέρατά μου ἐν γῇ Αἰγύπτῳ· 4 καὶ οὐκ εἰσακούσεταί μου Φαραώ· καὶ ἐπιβαλῶ τὴν χεῖρά μου ἐπ' Αἴγυπτον, καὶ ἐξάξω σὺν δυνάμει μου τὸν λαόν μου τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου σὺν ἐκδικήσει μεγάλῃ· 5 καὶ γνώσονται πάντες οἱ Αἰγύπτιοι, ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος, ἐκτείνων τὴν χεῖρά μου ἐπ' Αἴγυπτον, καὶ ἐξάξω τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ μέσου αὐτῶν. 6 Ἐποίησεν δὲ Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν καθάπερ συνετέλεσε αὐτοῖς Κύριος, οὕτως ἐποίησαν. 7 Μωυσῆς δὲ ἦν ἐτῶν ὀγδοήκοντα, Ἀαρὼν δὲ [ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ] ὀγδοηκονταετὴς ἐτῶν ἦν, ἡνίκα ἐλάλησαν πρὸς Φαραώ. 8 Καὶ εἶπεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀαρών, λέγων· 9 καὶ ἐὰν λαλήσῃ πρὸς ὑμᾶς Φαραὼ, λέγων· δότε ἡμῖν σημεῖον ἢ τέρας, καὶ ἐρεῖς Ἀαρὼν τῷ ἀδελφῷ σου· λάβε τὴν ῥάβδον, καὶ ῥῖψον αὐτὴν ἐπὶ τὴν γῆν ἐναντίον Φαραὼ καὶ ἐναντίον τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, καὶ ἔσται δράκων. 10 Εἰσῆλθεν δὲ Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν ἐναντίον Φαραὼ καὶ τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, καὶ ἐποίησαν οὕτως, καθάπερ συνετέλεσε αὐτοῖς Κύριος· καὶ ἔρριψεν Ἀαρὼν τὴν ῥάβδον Χ αὐτοῦ ἐναντίον Φαραὼ καὶ ἐναντίον τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, καὶ ἐγένετο δράκων. 11 Συνε-

καλεσεν δὲ Φαραὼ τὺς σοφιςὰς Αἰγύπτου καὶ τὺς φαρμακοὺς, καὶ ἐποίησαν καὶ οἱ ἐπαοιδοὶ τῶν Αἰγυπτίων ταῖς φαρμακίαις αὐτῶν ὡσαύτως· 12 καὶ ἔῤῥιψαν ἕκαστος τὴν ῥάβδον αὐτῦ, καὶ ἐγένοντο δράκοντες· καὶ κατέπιεν ἡ ῥάβδος ἡ Ἀαρὼν τὰς ἐκείνων ῥάβδους. 13 Καὶ κατίσχυσεν ἡ καρδία Φαραὼ, καὶ ὐκ εἰσήκουσεν αὐτῶν, καθάπερ ἐλάλησεν αὐτοῖς Κύριος. 14 Καὶ εἶπεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν· βεβάρηται ἡ καρδία Φαραὼ, τὺ μὴ ἐξαποστεῖλαι τὸν λαόν. 15 Βάδισον πρὸς Φαραὼ τὸ πρωΐ· ἰδὺ αὐτὸς ἐκπορεύεται ὑπὸ τὸ ὕδωρ, καὶ στήσῃ συναντῆν αὐτῷ ὑπὸ τὸ χεῖλος τῦ ποταμῦ, καὶ τὴν ῥάβδον τὴν γραφεῖσαν εἰς ὄφιν λήψῃ ἐν τῇ χειρί συ. 16 Καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτόν· Κύριος ὁ θεὸς τῶν Ἑβραίων ἀπέσταλκέν με πρός σε, λέγων· ἐξαπόστειλον τὸν λαόν μυ, ἵνα μοι λατρεύσωσιν ἐν τῇ ἐρήμῳ· καὶ ἰδοὺ ὐκ εἰσήκουσας ἕως τύτυ. 17 Τάδε λέγει Κύριος· ἐν τύτῳ γνώσῃ ὅτι ἐγὼ Κύριος· ἰδοὺ ἐγὼ τύπτω τῇ ῥάβδῳ τῇ ἐν τῇ χειρί μυ ὑπὸ τὸ ὕδωρ τὸ ἐν τῷ ποταμῷ, καὶ μεταβαλεῖ εἰς αἷμα· 18 καὶ οἱ ἰχθύες οἱ ἐν τῷ ποταμῷ τελευτήσουσιν, καὶ ἐπιζέσῃ ὁ ποταμὸς, καὶ ὐ δυνήσονται οἱ Αἰγύπτιοι πιεῖν ὕδωρ ἀπὸ τῦ ποταμῦ. 19 Εἶπεν δὲ Κύριος πρὸς Μωυσῆν·

ἔῤῥιψεν

λατρεύσῃ

εἶπον Ἀαρὼν τῷ ἀδελφῷ σου· λάβε τὴν ῥάβδον σου, καὶ ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου ἐπὶ τὰ ὕδατα Αἰγύπτου, καὶ ἐπὶ τοὺς ποταμοὺς αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τὰς διώρυγας αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τὰ ἕλη αὐτῶν, καὶ ἐπὶ πᾶν συνεχὲς ὕδωρ αὐτῶν, καὶ ἔσται αἷμα· καὶ ἐγένετο αἷμα ἐν πάσῃ γῇ Αἰγύπτῳ, ἔντε τοῖς ξύλοις καὶ ἐν τοῖς λίθοις. 20 Καὶ ἐποίησαν οὕτως Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν, καθάπερ ἐνετείλατο αὐτοῖς Κύριος· καὶ ἐπάρας Ἀαρὼν τὴν ῥάβδον ἀὐτῆ, ἐπάταξεν τὸ ὕδωρ τὸ ἐν τῷ ποταμῷ, ἐναντίον Φαραὼ καὶ ἐναντίον τῶν θεραπόντων αὐτῆ· καὶ μετέβαλεν πᾶν τὸ ὕδωρ τὸ ἐν τῷ ποταμῷ εἰς αἷμα· 21 καὶ οἱ ἰχθύες οἱ ἐν τῷ ποταμῷ ἐτελεύτησαν, καὶ ἐπώζεσεν ὁ ποταμὸς, καὶ οὐκ ἠδύναντο οἱ Αἰγύπτιοι πιεῖν ὕδωρ ἐκ τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἦν τὸ αἷμα ἐν πάσῃ γῇ Αἰγύπτου. 22 Ἐποίησαν δὲ ὡσαύτως καὶ οἱ ἐπαοιδοὶ τῶν Αἰγυπτίων ταῖς φαρμακίαις αὐτῶν· καὶ ἐσκληρύνθη ἡ καρδία Φαραὼ, καὶ οὐκ εἰσήκουσεν αὐτῶν, καθάπερ εἶπεν Κύριος. 23 Ἐπιστραφεὶς δὲ Φαραὼ, εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ· καὶ οὐκ ἐπέστησεν τὸν νοῦν αὐτῆ οὐδὲ ἐπὶ τούτῳ. 24 Ὤρυξαν δὲ πάντες οἱ Αἰγύπτιοι κύκλῳ τοῦ ποταμοῦ, ὥστε πιεῖν ὕδωρ· καὶ οὐκ ἠδύναντο πιεῖν ὕδωρ ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ. 25 Καὶ ἀνεπληρώθησαν

ἑπτὰ ἡμέρας, μὴ τὸ πατάξαι Κύριον τὸν ποταμόν.

ΚΕΦ. Η'.

1 Εἶπεν δὲ Κύριος πρὸς Μωυσῆν· εἴσελθε πρὸς Φαραὼ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτόν· τάδε λέγει Κύριος· ἐξαπόστειλον τὸν λαόν μου, ἵνα μοι λατρεύσωσιν. 2 Εἰ δὲ μὴ βούλῃ σὺ ἐξαποστεῖλαι, ἰδοὺ ἐγὼ τύπτω πάντα τὰ ὅριά σου βατράχοις· 3 καὶ ἐξερεύξεται ὁ ποταμὸς βατράχους, καὶ ἀναβάντες εἰσελεύσονται εἰς τοὺς οἴκους σου, καὶ εἰς τὰ ταμιεῖα τῶν κοιτώνων σου, καὶ ἐπὶ τῶν κλινῶν σου, καὶ εἰς τοὺς οἴκους τῶν θεραπόντων σου καὶ τοῦ λαοῦ σου, καὶ ἐν τοῖς φυράμασίν σου, καὶ ἐν τοῖς φρέασίν σου, καὶ ἐν τοῖς κλιβάνοις σου· 4 καὶ ἐπὶ σὲ, καὶ ἐπὶ τοὺς θεράποντάς σου, καὶ ἐπὶ τὸν λαόν σου ἀναβήσονται οἱ βάτραχοι. 5 Εἶπεν δὲ Κύριος πρὸς Μωυσῆν· εἶπον Ἀαρὼν τῷ ἀδελφῷ σου· ἔκτεινον τῇ χειρί σου τὴν ῥάβδον σου ἐπὶ τοὺς ποταμοὺς, καὶ ἐπὶ τὰς διώρυγας, καὶ ἐπὶ τὰ ἕλη, καὶ ἀνάγαγε τοὺς βατράχους ἐπὶ τὴν γῆν Αἰγύπτου. 6 Καὶ ἐξέτεινεν Ἀαρὼν τὴν χεῖρα ἐπὶ τὰ ὕδατα Αἰγύπτου, καὶ ἀνήγαγεν τοὺς βατράχους· καὶ ἀνεβιβάσθη ὁ βάτραχος, καὶ ἐκάλυψεν τὴν γῆν Αἰγύπτου. 7 Ἐποίησαν

ποίησαν δὲ ὡσαύτως καὶ οἱ ἐπαοιδοὶ τῶν Αἰγυπτίων ἐν ταῖς ἐπαοιδαῖς αὐτῶν, καὶ ἀνήγαγον τοὺς βατράχους ἐπὶ πᾶσαν γῆν Αἰγύπτου. 8 Καὶ ἐκάλεσεν Φαραὼ Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν, καὶ εἶπεν· εὔξασθε πρὸς ἐμοῦ πρὸς Κύριον, καὶ περιελέτω τοὺς βατράχους ἀπ' ἐμοῦ, καὶ ἀπὸ τοῦ ἐμοῦ λαοῦ, καὶ ἐξαποστελῶ τὸν λαὸν, καὶ θύσωσιν τῷ Κυρίῳ. 9 Εἶπεν δὲ Μωυσῆς πρὸς Φαραώ· τάξαι μοι πότε εὔξομαι περὶ σοῦ, καὶ περὶ τῶν θεραπόντων σου, καὶ τοῦ λαοῦ σου, ἀφανίσαι τοὺς βατράχους ἀπὸ σοῦ, καὶ ἀπὸ τοῦ λαοῦ σου, καὶ ἐκ τῶν οἰκιῶν ὑμῶν· πλὴν ἐν τῷ ποταμῷ καταλειφθήσονται. 10 Ὁ δὲ εἶπεν· εἰς αὔριον. Εἶπεν οὖν· ὡς εἴρηκας· ἵνα εἰδῇς, ὅτι οὐκ ἔστιν ἄλλος πλὴν Κύριος. 11 Καὶ ἀφεληθήσονται οἱ βάτραχοι ἀπὸ σοῦ, καὶ ἐκ τῶν οἰκιῶν ὑμῶν, καὶ ἐκ τῶν ἐπαύλεων, καὶ ἀπὸ τῶν θεραπόντων σου, καὶ ἀπὸ τοῦ λαοῦ σου· πλὴν ἐν τῷ ποταμῷ καταλειφθήσονται. 12 Ἐξῆλθεν δὲ Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν ἀπὸ Φαραώ· καὶ ἐβόησεν Μωυσῆς πρὸς Κύριον περὶ τοῦ ὁρισμοῦ τῶν βατράχων, ὡς ἐτάξατο Φαραώ. 13 Ἐποίησεν δὲ Κύριος καθάπερ εἶπεν Μωυσῆς· καὶ ἐτελεύτησαν οἱ βάτραχοι ἐκ τῶν οἰκιῶν, καὶ ἐκ τῶν ἐπαύλεων, καὶ ἐκ τῶν ἀγρῶν· 14 καὶ συνή-

εὔξε

γαγον αὐτὺς θημωνίας θημωνίας, καὶ ἄζεσεν ἡ γῆ. 15 Ἰδὼν δὲ Φαραὼ ὅτι γέγονεν ἀνάψυξις, ἐβαρύνθη ἡ καρδία αὐτῦ, καὶ ὐκ εἰσήκουσεν αὐτῶν, καθάπερ ἐλάλησεν Κύριος. 16 Εἶπεν δὲ Κύριος πρὸς Μωυσῆν· εἶπον Ἀαρών· ἔκτεινον τῇ χειρὶ τὴν ῥάβδον συ, καὶ πάταξον τὸ χῶμα τῆς γῆς, καὶ ἔσονται σκνίφες ἔντε τοῖς ἀνθρώποις, καὶ ἐν τοῖς τετράποσιν, καὶ ἐν πάσῃ γῇ Αἰγύπτῳ. 17 Ἐξέτεινεν οὖν Ἀαρὼν τῇ χειρὶ τὴν ῥάβδον, καὶ ἐπάταξεν τὸ χῶμα τῆς γῆς· καὶ ἐγένοντο οἱ σκνίφες ἔντε τοῖς ἀνθρώποις, καὶ ἐν τοῖς τετράποσιν, καὶ ἐν παντὶ χώματι τῆς γῆς ἐγένοντο οἱ σκνίφες ἐν πάσῃ γῇ Αἰγύπτῳ. 18 Ἐποίησαν δὲ ὡσαύτως καὶ οἱ ἐπαοιδοὶ ταῖς φαρμακίαις αὐτῶν, ἐξαγαγεῖν τὸν σκνίφα, καὶ ὐκ ἠδύναντο· καὶ ἐγένοντο οἱ σκνίφες ἐν τοῖς ἀνθρώποις, καὶ ἐν τοῖς τετράποσιν. 19 Εἶπαν οὖν οἱ ἐπαοιδοὶ τῷ Φαραώ· δάκτυλος θεῦ ἐστιν τῦτο· καὶ ἐσκληρύνθη ἡ καρδία Φαραώ, καὶ ὐκ εἰσήκουσεν αὐτῶν, καθάπερ ἐλάλησεν Κύριος. 20 Εἶπεν δὲ Κύριος πρὸς Μωυσῆν· ὄρθρισον τὸ πρωΐ, καὶ στῆθι ἐναντίον Φαραώ· ἰδοὺ αὐτὸς ἐκπορεύεται ἐπὶ τὸ ὕδωρ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτόν· τάδε λέγει Κύριος· ἐξαπόστειλον τὸν λαόν μου, λατρεύσῃ ἵνα μοι λατρεύσωσιν ἐν τῇ ἐρήμῳ. 21 Ἐὰν δὲ

μὴ

μὴ βάλῃ ἐξαποστεῖλαι τὸν λαόν μου, ἰδοὺ ἐγὼ ἐξαποστέλλω ὅπὶ σε, καὶ ὅπὶ τοὺς θεράποντάς σου, καὶ ὅπὶ τὸν λαόν σου, καὶ ὅπὶ τοὺς οἴκους ὑμῶν κωμύιαν, καὶ πληθήσονται αἱ οἰκίαι τῶν Αἰγυπτίων τῆς κωμύιας, καὶ εἰς τὴν γῆν ἐφ' ἧς εἰσιν ἐπ' αὐτῆς. 22 Καὶ θωμάσω ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τὴν γῆν Γεσὲν, ἐφ' ἧς ὁ λαός μου ἔπεσιν ἐπ' αὐτῆς, ἐφ' ἧ οὐκ ἔσαι ἐκεῖ ἡ κυνόμυια· ἵνα εἰδῇς, ὅτι ἐγὼ Κύριος ὁ θεὸς πάσης τῆς γῆς. 23 Καὶ δώσω ἀφορολύτην ἀνὰ μέσον τοῦ ἐμοῦ λαοῦ, καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ σοῦ λαοῦ· ἐν δὲ τῇ αὔριον ἔσαι τὸ σημεῖον τοῦτο ὅπὶ τῆς γῆς. 24 Ἐποίησεν δὲ Κύριος οὕτως· καὶ παρεγένετο ἡ κυνόμυια πλῆθος εἰς τοὺς οἴκους Φαραὼ, καὶ εἰς τοὺς οἴκους τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, καὶ εἰς πᾶσαν γῆν Αἰγύπτου, καὶ ἐξωλεθρεύθη ἡ γῆ ἀπὸ τῆς κωμύιας. 25 Ἐκάλεσεν δὲ Φαραὼ Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν, λέγων· ἐλθόντες θύσατε Κυρίῳ τῷ θεῷ ὑμῶν ἐν τῇ γῇ. 26 Καὶ εἶπεν Μωυσῆς· οὐ δυνατὸν γενέσθαι οὕτως· τὰ γὰρ βδελύγματα τῶν Αἰγυπτίων θύσομεν Κυρίῳ τῷ θεῷ ἡμῶν. Ἐὰν γὰρ θύσωμεν τὰ βδελύγματα τῶν Αἰγυπτίων ἐναντίον αὐτῶν, λιθοβοληθησόμεθα. 27 Ὁδὸν τριῶν ἡμερῶν πορευσόμεθα εἰς τὴν ἔρημον, καὶ θύσομεν Κυρίῳ τῷ θεῷ ἡμῶν, καθάπερ εἶπεν ἡ-

Γεσὲμ

μῖν.

ἐξαποστέλλω μῖν. 28 Καὶ εἶπεν Φαραώ· ἐγὼ ἐξαποστελῶ ὑμᾶς, καὶ θύσετε Κυρίῳ τῷ θεῷ ὑμῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ, πλὴν ὁ μακρὰν ἀποστενεῖτε προβῆναι· εὔξασθε οὖν περὶ ἐμοῦ πρὸς Κύριον. 29 Εἶπεν δὲ Μωυσῆς· ὁ δὲ ἐγὼ ἐξελεύσομαι ἀπὸ σοῦ, καὶ εὔξομαι πρὸς τὸν θεόν, καὶ ἀπελεύσεται ἡ κυνόμυια ἀπὸ σοῦ, καὶ ἀπὸ τῶν θεραπόντων σου, καὶ ἀπὸ τοῦ λαοῦ σου αὔριον· μὴ προσθῇς ἔτι Φαραὼ ἀπατῆσαι, τοῦ μὴ ἐξαποστεῖλαι τὸν λαὸν, θῦσαι Κυρίῳ. 30 Ἐξῆλθεν δὲ Μωυσῆς ἀπὸ Φαραὼ, καὶ ηὔξατο πρὸς τὸν θεόν. 31 Ἐποίησεν δὲ Κύριος καθάπερ εἶπεν Μωυσῆς· καὶ προσέταξεν τῇ κυνομυίᾳ ἀπὸ Φαραὼ, καὶ ἀπὸ τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, καὶ ἀπὸ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, καὶ οὐ κατελείφθη οὐδεμία. 32 Καὶ ἐβάρυνεν Φαραὼ τὴν καρδίαν αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τοῦ καιροῦ τούτου, καὶ οὐκ ἠθέλησεν ἐξαποστεῖλαι τὸν λαόν.

ΚΕΦ. Θ'.

1 Εἶπεν δὲ Κύριος πρὸς Μωυσῆν· εἴσελθε πρὸς Φαραὼ, καὶ ἐρεῖς αὐτῷ· τάδε λέγει Κύριος ὁ θεὸς τῶν Ἑβραίων· ἐξαπόστειλον τὸν λαόν μου, ἵνα λατρεύσωσίν μοι. 2 Εἰ μὴ θέλῃ μὴ βούλῃ ἐξαποστεῖλαι τὸν λαόν μου, καὶ ἔτι ἐγκρατεῖς αὐτοῦ, 3 ἰδοὺ χεὶρ Κυρίου

ἔσται

ἔσαι ἐν τοῖς κτήνεσίν σε τοῖς ἐν τοῖς πεδίοις· ἔντε τοῖς ἵπποις, καὶ ἐν τοῖς ὑποζυγίοις, καὶ ἐν τοῖς καμήλοις, καὶ βουσὶν, καὶ προβάτοις θάνατος μέγας σφόδρα. 4 Καὶ θαυμάσει ἐγὼ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀνὰ μέσον τῶν κτηνῶν τῶν Αἰγυπτίων, καὶ ἀνὰ μέσον τῶν κτηνῶν τῶν Ἰσραήλ· καὶ οὐ τελευτήσει ἀπὸ πάντων τῶν κτηνῶν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ῥητόν. 5 Καὶ ἔδωκεν ὁ θεὸς ὅρον, λέγων· αὔριον ποιήσει Κύριος τὸ ῥῆμα τοῦτο ἐπὶ τῆς [Αἰγύπτου]. 6 Καὶ ἐποίησεν Κύριος τὸ ῥῆμα τοῦτο τῇ ἐπαύριον, καὶ ἐτελεύτησεν πάντα τὰ κτήνη τῶν Αἰγυπτίων· ἀπὸ δὲ τῶν κτηνῶν τῶν υἱῶν [τοῦ] Ἰσραὴλ οὐκ ἐτελεύτησεν οὐδέν. 7 Ἰδὼν δὲ Φαραὼ, ὅτι οὐκ ἐτελεύτησεν ἀπὸ τῶν κτηνῶν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ οὐδέν, ἐβαρύνθη ἡ καρδία Φαραὼ, καὶ οὐκ ἐξαπέστειλεν τὸν λαόν. 8 Εἶπεν δὲ Κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν, λέγων· λάβετε ὑμῖν πλήρεις τὰς χεῖρας αἰθάλης καμινάρας, καὶ πασάτω Μωυσῆς εἰς τὸν οὐρανὸν ἐναντίον Φαραὼ, καὶ ἐναντίον τῶν θεραπόντων αὐτοῦ· 9 καὶ γενηθήτω κονιορτὸς ἐπὶ πᾶσαν γῆν Αἰγύπτου, καὶ ἔσαι ἐπὶ τοὺς ἀνθρώπους καὶ ἐπὶ τὰ τετράποδα ἕλκη, φλυκτίδες ἀναζέουσαι ἔντε τοῖς ἀνθρώποις, καὶ ἐν τοῖς τετράποσιν [καὶ] ἐν πάσῃ γῇ Αἰγύπτου. 10 Καὶ ἔλαβον τὴν αἰθάλην τῆς καμινάρας ἐναντίον Φαραὼ,

Φαραὼ, καὶ ἔπασεν αὐτῷ Μωυσῆς εἰς τὸν ἀέρα· καὶ ἐγένοντο ἕλκη, φλυκτίδες ἀναζέουσαι ἔντα τοῖς ἀνθρώποις, καὶ ἐν τοῖς τετράποσιν. 11 Καὶ οὐκ ἠδύναντο οἱ φαρμακοὶ στῆναι ἀπέναντι Μωυσῆ ἀπὸ τοῦ ἕλκους· ἐγένοντο γὰρ τὰ ἕλκη ἐν τοῖς φαρμακοῖς, καὶ ἐν πάσῃ γῇ Αἰγύπτῳ. 12 Ἐσκλήρυνεν δὲ Κύριος τὴν καρδίαν Φαραὼ, καὶ οὐκ εἰσήκουσεν αὐτῶν, καθὰ συνέταξεν Κύριος τῷ Μωυσῆ. 13 Εἶπεν δὲ Κύριος πρὸς Μωυσῆν· ὄρθρισον τὸ πρωΐ, καὶ στῆθι ἐναντίον Φαραὼ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτόν· τάδε λέγει Κύριος ὁ θεὸς τῶν Ἑβραίων· ἐξαπόστειλον τὸν λαόν μου, ἵνα λατρεύσωσίν μοι. 14 Ἐν τῷ γὰρ νῦν καιρῷ ἐγὼ ἐξαποστέλλω πάντα τὰ συναντήματά μου εἰς τὴν καρδίαν σου, καὶ τῶν θεραπόντων σου, καὶ τὸν λαόν σου· ἵνα εἰδῇς, ὅτι οὐκ ἔστιν, ὡς ἐγὼ, ἐν πάσῃ τῇ γῇ. 15 Νῦν γὰρ ἀποστείλας τὴν χεῖρά θανατώσω μου, πατάξω σε καὶ τὸν λαόν σου θανάτῳ, καὶ ἐκτριβήσῃ ἀπὸ τῆς γῆς. 16 Καὶ ἕνεκεν τούτου διετηρήθης, ἵνα ἐνδείξωμαι ἐν σοὶ τὴν δύναμίν μου καὶ ὅπως διαγγελῇ τὸ ὄνομά μου ἐν πάσῃ τῇ γῇ. 17 Ἔτι σὺ ἐνποιῇ σὺ τῷ λαῷ μου, τοῦ μὴ ἐξαποστεῖλαι αὐτούς; 18 Ἰδοὺ ἐγὼ ὕω ταύτην τὴν ὥραν αὔριον χάλαζαν πολλὴν σφόδρα, ἥτις τοιαύτη οὐ γέγονεν ἐν Αἰγύπτῳ, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἔκτισαι,

καὶ

καὶ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. 19 Νῦν ὖν καταπαυσον σωαγαγεῖν τὰ κτήνη σου, καὶ ὅσα σοι εἰσὶν ἐν τῷ πεδίῳ· πάντες γὰρ οἱ ἄνθρωποι καὶ τὰ κτήνη ὅσα ἂν ὑρεθῇ ἐν τῷ πεδίῳ, καὶ μὴ εἰσέλθῃ εἰς οἰκίαν, πέσῃ δὲ ἡ χάλαζα ἐπ' αὐτά, τελευτήσῃ. 20 Ὁ φοβούμενος τὸ ῥῆμα Κυρίου τῶν θεραπόντων Φαραὼ, σωήγαγεν Χ τὲς παῖδας αὐτῦ καὶ τὰ κτήνη αὐτῦ εἰς τὺς οἴκους· 21 ὃς δὲ μὴ προσέσχεν τῇ διανοίᾳ εἰς τὸ ῥῆμα Κυρίου, ἀφῆκεν τὰ κτήνη ἐν τῷ πεδίῳ. 22 Εἶπεν δὲ Κύριος πρὸς Μωυσῆν· ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου εἰς τὸν ὐρανὸν, καὶ ἔσαι χάλαζα ὅλη πᾶσαν γῆν Αἰγύπλου, ὅλῃ τε τὺς ἀνθρώπυς καὶ ὅλῃ τὰ κτήνη, καὶ ὅλῃ πᾶσαν βοτάνην τὴν ὅλῃ τῆς γῆς. 23 Ἐξέτεινεν δὲ Μωυσῆς τὴν χεῖρα Χ αὐτῦ εἰς τὸν ὐρανὸν, καὶ Κύριος ἔδωκεν φωνὰς καὶ χάλαζαν, καὶ διέτρεχεν τὸ πῦρ ὅλῃ τῆς γῆς· καὶ ἔβρεξεν Κύριος χάλαζαν ὅλῃ πᾶσαν γῆν Αἰγύπλου. 24 Ἦν δὲ ἡ χάλαζα καὶ τὸ πῦρ φλογίζον ἐν τῇ χαλάζῃ· ἡ δὲ χάλαζα πολλὴ σφόδρα σφόδρα, ἥτις ὐ γέγονεν τοιαύτη ἐν Αἰγύπλῳ, ἀφ' ἧ γεγένηλαι ἐπ' αὐτῆς ἔθνος. 25 Ἐπάταξεν δὲ ἡ χάλαζα ἐν πάσῃ γῇ Αἰγύπλῳ πάντα ὅσα ἦν ἐν τῷ πεδίῳ, ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους· καὶ πᾶσαν βοτάνην τὴν

ἐν

ἐν τῷ πεδίῳ ἐπάταξεν ἡ χάλαζα, καὶ πάντα
τὰ ξύλα τὰ ἐν τοῖς πεδίοις συνέτριψεν [ἡ χά-
Γεσεμ λαζα]. 26 Πλὴν ἐν γῇ Γεσεμ, ὅθ' ἦσαν οἱ
υἱοὶ Ἰσραὴλ, οὐκ ἐγένετο ἡ χάλαζα. 27 Ἀ-
ποστείλας δὲ Φαραὼ, ἐκάλεσεν Μωυσῆν καὶ Ἀα-
ρὼν, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ἡμάρτηκα τὸ νῦν· ὁ Κύ-
ριος δίκαιος, ἐγὼ δὲ καὶ ὁ λαός μου ἀσεβεῖς.
28 Εὔξασθε οὖν πρὸς Κύριον, καὶ παυσάσθω
τὸ γενηθὲν φωνὰς θεοῦ, καὶ χάλαζαν, καὶ πῦρ·
καὶ ἐξαποστελῶ ὑμᾶς, καὶ οὐκέτι προσθήσεσθε
μένειν. 29 Εἶπεν δὲ αὐτῷ Μωυσῆς· ὡς ἂν ἐξ-
έλθω τὴν πόλιν, ἐκπετάσω τὰς χεῖράς μου
θεὸν πρὸς τὸν Κύριον εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ αἱ φωναὶ παύ-
σονται, καὶ ἡ χάλαζα καὶ ὁ ὑετὸς οὐκ ἔσται ἔτι·
ἵνα γνῷς, ὅτι τοῦ Κυρίου ἡ γῆ. 30 Καὶ σὺ καὶ
οἱ θεράποντές σου, οἶδα ἐγὼ, ὅτι οὐδέπω πεφό-
βησθε τὸν Κύριον. 31 Τὸ δὲ λίνον καὶ ἡ
κριθὴ ἐπλήγη· ἡ γὰρ κριθὴ παρεφθάκει, καὶ τὸ
λίνον ἐσπερματίζον. 32 Ὁ δὲ πυρὸς καὶ ἡ
ὀλύρα οὐκ ἐπλήγη· ὄψιμα γάρ ἐστιν. 33 Ἐξ-
ῆλθεν δὲ Μωυσῆς ἀπὸ Φαραὼ ἔξω τῆς
πόλεως, καὶ ἐξεπέτασεν τὰς χεῖρας αὐτοῦ
πρὸς Κύριον, καὶ αἱ φωναὶ ἐπαύσαντο, καὶ
ἔπαυσαν ἡ χάλαζα καὶ ὁ ὑετὸς οὐκ ἔσταξεν ἔτι ἐπὶ
τὴν γῆν. 34 Ἰδὼν δὲ Φαραὼ, ὅτι πέπαυται

ὁ ὑετὸς

ὁ ὑετὸς καὶ ἡ χάλαζα καὶ αἱ φωναὶ, προσέθετο τῦ ἁμαρτάνειν, καὶ ἐβάρυνεν τὴν καρδίαν αὐτῦ, καὶ τ θεραπόντων αὐτῦ· 35 καὶ ἐσκληρώθη ἡ καρδία Φαραὼ, καὶ ὐκ ἐξαπέστειλεν τοὺς ὑοὺς Ἰσραὴλ, καθάπερ ἐλάλησεν Κύριος Μωυσῆ.

ΚΕΦ. Ι'.

1 Εἶπεν δὲ Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων· εἴσελθε πρὸς Φαραώ· ἐγὼ γὰρ ἐβάρυνα τὴν καρδίαν αὐτῦ καὶ τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, ἵνα ἔξῃς ἐπέλθῃ τὰ σημεῖά μυ ταῦτα ἐπ' αὐτύς· 2 ὅπως διηγήσησθε εἰς τὰ ὦτα τῶν τέκνων ὑμῶν, καὶ τοῖς τέκνοις τ τέκνων ὑμῶν, ὅσα ἐμπέπαιχα τοῖς Αἰγυπτίοις, καὶ τὰ σημεῖά μυ, ὅσα ἐποίησα ἐν αὐτοῖς, καὶ γνώσεσθε ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος. 3 Εἰσῆλθεν δὲ Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν ἐναντίον Φαραὼ, καὶ εἶπαν αὐτῷ· τάδε λέγει Κύριος ὁ θεὸς τῶν Ἑβραίων· ἕως τίνος ὐ βούλει ὑπερασπίναί με; ἐξαπόστειλον τ λαόν μυ, ἵνα λατρεύσωσίν μοι. 4 Ἐὰν δὲ μὴ θέλῃς σὺ ἐξαποστεῖλαι τὸν λαόν μυ, ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω ζμίτλυ τὴν ὥραν αὔριον ἀκρίδα πολλὴν ὅτι πάντα τὰ ὅρια σου· 5 καὶ καλύψει τὴν ὄψιν τῆς γῆς, καὶ ὐ δυνήσῃ καθορᾶν τὴν γῆν· καὶ κατέδεται πᾶν τὸ περισσὸν τὸ καταλειφθὲν, ὃ κατέλιπεν ὑμῖν

ὑμῖν ἡ χάλαζα, καὶ κατέδεται πᾶν τὸ ξύλον τὸ φυόμενον ὑμῖν ὅπι τῆς γῆς. 6 καὶ πλησθήσονταί σου αἱ οἰκίαι, καὶ αἱ οἰκίαι τῶν θεραπόντων σου, καὶ πᾶσαι αἱ οἰκίαι ἐν πάσῃ γῇ Αἰγύπτῳ, ὃ οὐδέποτε ἑωράκασιν οἱ πατέρες σου, οὐδ' οἱ πρόπαπποι αὐτῶν, ἀφ' ἧς ἡμέρας γεγόνασιν ὅπι τῆς γῆς, ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. Καὶ ἐκκλίνας, ἐξῆλθεν ἀπὸ Φαραώ. 7 Λέγουσιν δὲ οἱ θεράποντες Φαραὼ πρὸς αὐτόν· ἕως τίνος ἔσαι ἡμῖν τοῦτο σκῶλον; ἐξαπόστειλον τοὺς ἀνθρώπους, ὅπως λατρεύσωσιν Κυρίῳ τῷ θεῷ αὐτῶν· οὐ οἶδας βάλει, ὅτι ἀπόλωλεν Αἴγυπτος; 8 Καὶ ἐπέστρεψαν τόν τε Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν πρὸς Φαραώ, καὶ εἶπεν αὐτοῖς Φαραώ· πορεύεσθε, λατρεύσατε Κυρίῳ τῷ θεῷ ὑμῶν· τίνες δὲ καὶ τίνες εἰσὶν οἱ πορευόμενοι; 9 Λέγει δὲ Μωυσῆς· σὺν τοῖς νεανίσκοις ἡμῶν καὶ τοῖς πρεσβύταις πορευσόμεθα, σὺν τοῖς υἱοῖς καὶ θυγατράσιν, καὶ προβάτοις καὶ βουσὶν ἡμῶν πορευσόμεθα· ἔστιν γὰρ ἡμῖν ἑορτὴ Κυρίῳ τῷ θεῷ ἡμῶν. 10 Καὶ εἶπεν Φαραὼ πρὸς αὐτούς· ἔστω οὕτως Κύριος μεθ' ὑμῶν· καθότι ἀποστέλλω ὑμᾶς, μὴ καὶ τὴν ἀποσκευὴν ὑμῶν; ὁρᾶτε ὅτι πονηρία πρόκειται ὑμῖν. 11 Μὴ οὕτως· πορεύεσθωσαν δὴ οἱ ἄνδρες, καὶ λατρεύσατε τῷ Κυρίῳ· τοῦτο γὰρ αὐτοὶ ζητεῖτε. Ἐξέβαλον

βαλον δὲ αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου Φαραώ. 12 Εἶπεν δὲ Κύριος πρὸς Μωυσῆν· ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου ἐπὶ γῆν Αἰγύπτου, καὶ ἀναβήτω ἀκρὶς ἐπὶ τὴν γῆν Αἰγύπτου, καὶ κατέδεται πᾶσαν βοτάνην τῆς γῆς, καὶ πάντα τὸν καρπὸν τῶν ξύλων ἃ ὑπελείπετο ἡ χάλαζα. 13 Καὶ ἐπῆρεν Μωυσῆς τὴν ῥάβδον εἰς τὸν ἀέρα, καὶ Κύριος ἐπήγαγεν ἄνεμον νότον ἐπὶ τὴν γῆν ὅλην τὴν ἡμέραν ἐκείνην, καὶ ὅλην τὴν νύκτα· τὸ πρωῒ ἐγένετο, καὶ ὁ ἄνεμος ὁ νότος ἀνέλαβεν τὴν ἀκρίδα, 14 καὶ ἀνήγαγεν αὐτὴν ἐπὶ πᾶσαν γῆν Αἰγύπτου, καὶ κατέπαυσεν ἐπὶ πάντα τὰ ὅρια Αἰγύπτου πολλὴ σφόδρα· πρότερα αὐτῆς οὐ γέγονεν τοιαύτη ἀκρὶς, καὶ μετ' αὐτὴν οὐκ ἔσται οὕτως. 15 Καὶ ἐκάλυψεν τὸ ὄψιν τῆς γῆς, καὶ ἐφθάρη ἡ γῆ· καὶ κατέφαγεν πᾶσαν βοτάνην τῆς γῆς, καὶ πάντα τὸν καρπὸν τῶν ξύλων, ὃς ὑπελείφθη ἀπὸ τῆς χαλάζης· οὐ κατελείφθη χλωρὸν οὐδὲν ἐν τοῖς ξύλοις, καὶ ἐν πάσῃ βοτάνῃ τοῦ πεδίου, ἐν πάσῃ γῇ Αἰγύπτου. 16 Κατέσπευδεν δὲ Φαραὼ καλέσαι Μωυσῆν καὶ Ααρών, λέγων· ἡμάρτηκα ἐναντίον Κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, καὶ εἰς ὑμᾶς· 17 προσδέξασθε οὖν μου τὴν ἁμαρτίαν ἔτι νῦν, καὶ προσεύξασθε πρὸς Κύριον τὸν θεὸν ὑμῶν, καὶ περιελέτω ἀπ'

ἐμοῦ τὸν θάνατον τοῦτον. 18 Ἐξῆλθεν δὲ Μωυσῆς ἀπὸ Φαραὼ, καὶ ἠύξατο πρὸς Κύριον· 19 καὶ μετέβαλεν Κύριος ἀπὸ θαλάσσης ἄνεμον σφοδρὸν, καὶ ἀνέλαβεν τὴν ἀκρίδα, καὶ ἐνέβαλεν αὐτὴν εἰς τὴν θάλασσαν τὴν ἐρυθράν· καὶ οὐκ ὑπελείφθη ἀκρὶς μία ἐν πάσῃ γῇ Αἰγύπτῳ. 20 Καὶ ἐσκλήρυνεν Κύριος τὴν καρδίαν Φαραὼ, καὶ οὐκ ἐξαπέστειλεν τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ. 21 Εἶπεν δὲ Κύριος πρὸς Μωυσῆν· ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ γενηθήτω σκότος ἐπὶ γῆν Αἰγύπτου, ψηλαφητὸν σκότος. 22 Ἐξέτεινεν δὲ Μωυσῆς τὴν χεῖρα αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ ἐγένετο σκότος γνόφος, θύελλα ἐπὶ πᾶσαν γῆν Αἰγύπτου τρεῖς ἡμέρας· 23 καὶ οὐκ εἶδεν οὐδεὶς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἀνέστη οὐδεὶς ἐκ τῆς κοίτης αὐτοῦ τρεῖς ἡμέρας· πᾶσι δὲ τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἦν φῶς ἐν πᾶσιν οἷς κατῴκουν. 24 Καὶ ἐκάλεσεν Φαραὼ Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν, λέγων· βαδίζετε, λατρεύσατε Κυρίῳ τῷ θεῷ ὑμῶν· πλὴν τῶν προβάτων καὶ τῶν βοῶν ὑμῶν ὑπολείπεσθε, καὶ ἡ ἀποσκευὴ ὑμῶν ἀποτρεχέτω μεθ' ὑμῶν. 25 Καὶ εἶπεν Μωυσῆς· ἀλλὰ καὶ σὺ δώσεις ἡμῖν ὁλοκαυτώματα καὶ θυσίας, ἃ ποιήσωμεν Κυρίῳ τῷ θεῷ ἡμῶν· 26 καὶ τὰ κτήνη ἡμῶν πορεύσεται μεθ' ἡμῶν, καὶ οὐχ ὑπολειψόμεθα ὁπλήν·

πλιώ· ἀπ' αὐτῶν γὰρ ληψόμεθα λατρεῦσαι Κυρίῳ τῷ θεῷ ἡμῶν· ἡμεῖς δὲ ὐκ οἴδαμεν τί λατρεύσωμεν Κυρίῳ τῷ θεῷ ἡμῶν, ἕως τῦ ἐλθεῖν ἡμᾶς ἐκεῖ. 27 Ἐσκλήρυνεν δὲ Κύριος τὴν καρδίαν Φαραώ, καὶ ὐκ ἐβουλήθη ἐξαποστεῖλαι αὐτύς. 28 Καὶ λέγει αὐτῷ Φαραώ· ἄπελθε ἀπ' ἐμῦ, φύλασσε σεαυτῷ ἔτι προσθεῖναι εἰδεναι μὲ τὸ πρόσωπον· ᾗ δ' ἂν ἡμέρᾳ ὀφθῇς μοι, ἀποθανῇ. 29 Λέγει δὲ Μωυσῆς· καθὼς εἴρηκας, ὐκ ἔτι ὀφθήσομαί σοι εἰς πρόσωπον.

ΚΕΦ. ΙΑ'.

1 Εἶπεν δὲ Κύριος πρὸς Μωυσῆν· ἔτι μίαν πληγὴν ἐπάξω ἐπὶ Φαραὼ καὶ ἐπ' Αἴγυπτον, καὶ μετὰ ταῦτα ἐξαποστελεῖ ὑμᾶς ἐντεῦθεν· ὅταν δὲ ἀποστέλλῃ ὑμᾶς σὺν παντί, ἐκβολῇ ἐκβαλεῖ ὑμᾶς. 2 Λάλησον οὖν χρυφῇ εἰς τὰ ὦτα τῦ λαῦ, καὶ αἰτησάτω ἕκαστος πρὸς τῦ πλησίον αὐτῦ, καὶ γυνὴ παρὰ τῆς πλησίον αὐτῆς, σκεύη ἀργυρᾶ καὶ χρυσᾶ καὶ ἱματισμόν. 3 Κύριος δὲ ἔδωκεν τὴν χάριν τῷ λαῷ αὐτῦ ἐναντίον τῦ Αἰγυπτίων, καὶ ἔχρησαν αὐτοῖς· καὶ ὁ ἄνθρωπος Μωυσῆς μέγας ἐγενήθη σφόδρα ἐναντίον τῦ Αἰγυπτίων, καὶ ἐναντίον Φαραὼ, καὶ ἐναντίον τῦ θεραπόντων αὐτῦ,

χ καὶ ἐν ὀφθαλμοῖς παντὸς τοῦ λαοῦ. 4 Καὶ εἶπεν Μωυσῆς· τάδε λέγει Κύριος· ὡσεὶ μέσας νύκτας ἐγὼ εἰσπορεύομαι εἰς μέσον Αἰγύπτου. 5 Καὶ τελευτήσει πᾶν πρωτότοκον ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, ἀπὸ πρωτοτόκου Φαραὼ, ὃς κάθηται ἐπὶ τοῦ θρόνου, ἕως τοῦ πρωτοτόκου τῆς θεραπαίνης τῆς ὀπίσω τοῦ μύλου, καὶ ἕως πρωτοτόκου παντὸς κτήνους· 6 καὶ ἔσται κραυγὴ μεγάλη κατὰ πᾶσαν γῆν Αἰγύπτου, ἥτις τοιαύτη οὐ γέγονεν, καὶ τοιαύτη οὐκ ἔτι προστεθήσεται. 7 Ἐν δὲ πᾶσιν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ οὐ γρύξει κύων τῇ γλώσσῃ αὐτῆς, ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους· ὅπως εἰδῇς ὅσα διαστελεῖται Κύριος ἀναμέσον Αἰγυπτίων καὶ ἀναμέσον τοῦ Ἰσραήλ. 8 Καὶ καταβήσονται πάντες οἱ παῖδές σου οὗτοι πρός με, καὶ προσκυνήσουσίν με, λέγοντες· ἔξελθε σύ, καὶ πᾶς ὁ λαός σου, ὃς σὺ ἀφηγῇ· καὶ μετὰ ταῦτα ἐξελεύσομαι. Ἐξῆλθεν δὲ Μωυσῆς ἀπὸ Φαραὼ μετὰ θυμοῦ. 9 Εἶπεν δὲ Κύριος πρὸς Μωυσῆν· οὐκ εἰσακούσεται ὑμῶν Φαραὼ, ἵνα πληθυνῶ τὰ σημεῖά μου καὶ τὰ τέρατά μου ἐν γῇ Αἰγύπτῳ. 10 Μωυσῆς δὲ καὶ Ααρὼν ἐποίησαν τὰ σημεῖα καὶ πάντα τὰ τέρατα ταῦτα ἐν γῇ Αἰγύπτῳ ἐναντίον Φαραώ· ἐσκλήρυνεν δὲ Κύριος τὴν καρδίαν Φαραὼ, καὶ οὐκ ἠθέλη-

σεν ἐξαποστεῖλαι τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ τῆς γῆς αὐτῆς.

ΚΕΦ. ΙΒ'.

1 Εἶπεν δὲ Κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, λέγων· 2 ὁ μὴν οὗτος ὑμῖν ἀρχὴ μηνῶν, πρῶτός ἐστιν ὑμῖν ἐν τοῖς μησὶν τοῦ ἐνιαυτοῦ. 3 Λάλησον πρὸς πᾶσαν συναγωγὴν υἱῶν Ἰσραὴλ, λέγων· τῇ δεκάτῃ τοῦ μηνὸς τούτου λαβέτωσαν ἑαυτοῖς ἕκαστος πρόβατον κατ' οἴκους πατριῶν, ἕκαστος πρόβατον κατ' οἰκίαν. 4 Ἐὰν δὲ ὀλιγοστοὶ ὦσιν οἱ ἐν τῇ οἰκίᾳ, ὥστε μὴ ἱκανοὺς εἶναι εἰς πρόβατον, συλλήψεται μετ' ἐαυτοῦ τὸν γείτονα τὸν πλησίον αὐτῆς κατ' ἀριθμὸν ψυχῶν· ἕκαστος τὸ ἀρκοῦν αὐτῷ συναριθμήσεται εἰς πρόβατον. 5 Πρόβατον τέλειον, ἄρσεν, ἐνιαύσιον ἔσται ὑμῖν· ἀπὸ τῶν ἀμνῶν καὶ ἀπὸ τῶν ἐρίφων λήψεσθε. 6 Καὶ ἔσται ὑμῖν διατετηρημένον ἕως τῆς τεσσαρεσκαιδεκάτης τοῦ μηνὸς τούτου· καὶ σφάξουσιν αὐτὸ πᾶν τὸ πλῆθος συναγωγῆς υἱῶν Ἰσραὴλ πρὸς ἑσπέραν. 7 Καὶ λήψονται ἀπὸ τοῦ αἵματος, καὶ θήσουσιν ἐπὶ τοὺς δύο σταθμοὺς καὶ ἐπὶ τὸν φλιὰν ἐν τοῖς οἴκοις, ἐν οἷς ἂν φάγωσιν αὐτὸ ἐν αὐτοῖς. 8 Καὶ φάγονται τὰ κρέα τῇ νυκτὶ ταύτῃ ὀπτὰ πυρί, καὶ ἄζυμα ἐπὶ πικρίδων

ἔδονται. 9 Οὐκ ἔδεσθε ἀπ' αὐτῶν ὠμόν, ὑδὲ ἡψημένον ἐν ὕδατι, ἀλλ' ἢ ὀπτὰ πυρὶ, κεφαλὴν σὺν τοῖς ποσὶν καὶ τοῖς ἐνδοθίοις. 10 Οὐκ ἀπολείψεσθε ἀπ' αὐτοῦ εἰς τὸ πρωΐ, ⁊ καὶ ὀστοῦν ὐ συντρίψετε ἀπ' αὐτοῦ". τὰ δὲ καταλειπόμενα ἀπ' αὐτοῦ ἕως πρωΐ, ἐν πυρὶ κατακαύσετε. 11 Οὕτως δὲ φάγεσθε αὐτό· αἱ ὀσφύες ὑμῶν περιεζωσμέναι, καὶ τὰ ὑποδήματα ὑμῶν ἐν τοῖς ποσὶν ὑμῶν, καὶ αἱ βακτηρίαι ὑμῶν ἐν ταῖς χερσὶν ὑμῶν, καὶ ἔδεσθε αὐτὸ μετ' ἀσουδῆς· πάσχα ἐστὶν Κυρίῳ. 12 Καὶ διελεύσομαι ἐν γῇ Αἰγύπτῳ ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ, καὶ πατάξω πᾶν πρωτότοκον ἐν γῇ Αἰγύπτῳ ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους, καὶ ἐν πᾶσι θεοῖς Αἰγυπτίων ποιήσω τιμὼ ἐκδίκησιν· ἐγὼ Κύριος. 13 Καὶ ἔσται τὸ αἷμα ὑμῖν ἐν σημείῳ ὅπου τοῦ οἰκιῶν, ἐν αἷς ὑμεῖς κατοικεῖτε ἐκεῖ· καὶ ὄψομαι τὸ αἷμα, καὶ σκεπάσω ὑμᾶς, καὶ οὐκ ἔσται ἐν ὑμῖν πληγὴ τοῦ ἐκτεῖναι, ὅταν πατάσσω ἐν γῇ Αἰγύπτῳ. 14 Καὶ ἔσται ἡ ἡμέρα αὕτη ὑμῖν μνημόσυνον, καὶ ἑορτάσετε αὐτὸ ἑορτὴν Κυρίῳ εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν· νόμιμον αἰώνιον ἑορτάσετε αὐτό. 15 Ἑπτὰ ἡμέρας ἄζυμα ἔδεσθε, ἀπὸ δὲ τῆς πρώτης ἡμέρας ἀφανιεῖτε ζύμην ἐκ τῶν οἰκιῶν ὑμῶν· πᾶς ὃς ἂν φάγῃ ζύμην, ἐξολεθρευθήσεται ἡ ψυ-

χὴ

καὶ ἐκείνη ἐξ Ἰσραὴλ, ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆ πρώτης ἕως τῆ ἡμέρας τῆ ἑβδόμης. 16 Καὶ ἡ ἡμέρα ἡ πρώτη κεκλήσεται ἁγία, καὶ ἡ ἡμέρα ἡ ἑβδόμη κλητὴ ἁγία ἔσαι ὑμῖν· πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε ἐν αὐταῖς, πλὴν ὅσα ποιηθήσεται πάση ψυχῇ, τοῦτο μόνον ποιηθήσεται ὑμῖν. 17 Καὶ φυλάξετε τὴν ἐντολὴν ταύτην· ἐν γὰρ τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἐξάξω τὴν δύναμιν ὑμῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου· καὶ ποιήσετε τὴν ἡμέραν ταύτην εἰς γενεὰς ὑμῶν, νόμιμον αἰώνιον [εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν]. 18 Ἐναρχομένῃ τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου, ἀφ' ἑσπέρας ἔδεσθε ἄζυμα ἕως ἡμέρας μιᾶς καὶ εἰκάδος τοῦ μηνὸς, ἑσπέρας. 19 Ἑπτὰ ἡμέρας ζύμη οὐχ εὑρεθήσεται ἐν ταῖς οἰκίαις ὑμῶν· πᾶς ὃς ἂν φάγῃ ζυμωτὸν, ἐξολεθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ συναγωγῆς Ἰσραὴλ, ἔν τε τοῖς προσηλύτοις, καὶ ἐν ταῖς αὐτόχθοσι τῆς γῆς· 20 πᾶν ζυμωτὸν οὐκ ἔδεσθε, ἐν παντὶ καθοικητηρίῳ ὑμῶν ἔδεσθε ἄζυμα. 21 Ἐκάλεσεν δὲ Μωυσῆς πᾶσαν γερουσίαν Ἰσραὴλ, καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς· ἀπελθόντες λάβετε ὑμῖν αὐτοῖς πρόβατον κατὰ συγγενείας ὑμῶν, καὶ θύσατε τὸ πάσχα. 22 Λήψεσθε δὲ δέσμιον ὑσσώπου, καὶ βάψαντες ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ προκειμένου ἐπὶ τὴν θύραν, καθίξετε

φυλάξασθε

ἐναρχομένου

πρόβατα

ἀπὸ θπ τῆς φλιᾶς καὶ ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν σταθμῶν
ἀπὸ τοῦ αἵματος ὃ ἐστιν ἐν τῷ θύραν ὑμεῖς
δὲ οὐκ ἐξελεύσεσθε ἕκαστος τὴν θύραν τοῦ οἴκου
αὐτοῦ ἕως πρωΐ. 23 Καὶ παρελεύσεται Κύριος
πατάξαι τοὺς Αἰγυπτίους, καὶ ὄψεται τὸ αἷμα
ὃπ τῆς φλιᾶς καὶ ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν σταθμῶν,
καὶ παρελεύσεται Κύριος τὴν θύραν, καὶ οὐκ ἀ-
φήσει τὸν ὀλεθρεύοντα εἰσελθεῖν εἰς τὰς οἰκίας ὑ-
μῶν πατάξαι. 24 Καὶ φυλάξασθε τὸ ῥῆμα
τοῦτο νόμιμον αἰώνιον σεαυτῷ, καὶ τοῖς υἱοῖς σου
ἕως αἰῶνος. 25 ἐὰν δὲ εἰσέλθητε εἰς τὴν γῆν,
φυλάξασθε ἣν ἂν δῷ Κύριος ὑμῖν, καθότι ἐλάλησεν, φυλάξασθε
τὴν λατρείαν ταύτην. 26 Καὶ ἔσται ἐὰν λέ-
γωσιν πρὸς ὑμᾶς οἱ υἱοὶ ὑμῶν· τίς ἡ λατρεία
αὕτη Χ ὑμῶν; 27 καὶ ἐρεῖτε αὐτοῖς· θυσία
τὸ πάσχα τοῦτο Κυρίῳ, ὡς ἐσκέπασεν τοὺς οἴκους
τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐν Αἰγύπτῳ, ἡνίκα ἐπάταξεν
τοὺς Αἰγυπτίους, τοὺς δὲ οἴκους ἡμῶν ἐρρύσατο.
Καὶ κύψας ὁ λαὸς προσεκύνησεν. 28 Καὶ
ἀπελθόντες ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ· καθὰ ἐνε-
τείλατο Κύριος τῷ Μωυσῆ καὶ Ἀαρών, οὕτως ἐ-
ποίησαν. 29 Ἐγενήθη δὲ μεσούσης τῆς νυκ-
τός, καὶ Κύριος ἐπάταξεν πᾶν πρωτότοκον ἐν
γῇ Αἰγύπτῳ, ἀπὸ πρωτοτόκου Φαραὼ τοῦ κα-
θημένου ὃπ τοῦ θρόνου Χ αὐτοῦ, [καὶ] ἕως

πρωτοτό-

πρωτοτόκου τῆς αἰχμαλωτίδος τῆς ἐν τῷ λάκκῳ, καὶ πᾶν πρωτότοκον κτήνους. 30 Καὶ ἀνέστη Φαραὼ νυκτὸς, καὶ πάντες οἱ θεράποντες αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ ἐγένηθη κραυγὴ μεγάλη ἐν πάσῃ γῇ Αἰγύπτῳ· ἦν γὰρ οὐκ οἰκία, ἐν ᾗ οὐκ ἦν ἐν αὐτῇ τεθνηκώς. 31 Καὶ ἐκάλεσεν Φαραὼ Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν νυκτὸς, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ἀνάστητε, καὶ ἐξέλθατε ἐκ τοῦ λαοῦ μου, καὶ ὑμεῖς, καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ· βαδίζετε, λατρεύετε Κυρίῳ τῷ θεῷ ὑμῶν, καθὰ λέγετε· 32 καὶ τὰ πρόβατα, καὶ τοὺς βόας ὑμῶν ἀναλαβόντες πορεύεσθε, καθάπερ εἰρήκατε· εὐλογήσατε δὴ καὶ ἐμέ. 33 Καὶ κατεβιάζοντο οἱ Αἰγύπτιοι τὸν λαὸν, σπουδῇ ἐκβαλεῖν αὐτοὺς ἀπὸ τῆς γῆς· εἶπαν γάρ· ὅτι πάντες ἡμεῖς ἀποθνήσκομεν. 34 Ἀνέλαβεν δὲ ὁ λαὸς τὸ ζαὶς αὐτῶν, πρὶν ζυμωθῆναι, τὰ φυράματα αὐτῶν ἐνδεδεμένα ἐν τοῖς ἱματίοις αὐτῶν ἐπὶ τῶν ὤμων. 35 Οἱ δὲ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐποίησαν, καθὰ συνέταξεν αὐτοῖς Μωυσῆς· καὶ ᾔτησαν παρὰ τῶν Αἰγυπτίων σκεύη χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ καὶ ἱματισμόν. 36 Καὶ Κύριος ἔδωκεν τὴν χάριν τῷ λαῷ αὐτοῦ ἐναντίον τῶν Αἰγυπτίων, καὶ ἔχρησαν αὐτοῖς· καὶ ἐσκύλευσαν τοὺς Αἰγυπτίους. 37 Ἀπῆραν δὲ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐκ Ῥαμεσσῆ εἰς Σοκ-

χὼθ

χωὶ εἰς ἑξακοσίας χιλιάδας πεζῶν, οἱ ἄνδρες, πλὴν ἀποσκευῆς. 38 καὶ ἐπίμικτος πολὺς συνανέβη αὐτοῖς, καὶ ποίμνια, καὶ βόες, καὶ κτήνη πολλὰ σφόδρα. 39 Καὶ ἔπεψαν τὸ φυρὶς ὃ ἐξήνεγκαν ἐξ Αἰγύπτου, ἐγκρυφίας ἀζύμους, ὅτι οὐκ ἐζυμώθη· ἐξέβαλον γὰρ αὐτοὺς οἱ Αἰγύπτιοι· καὶ οὐκ ἐδυνάσθησαν ὑστερῆσαι, οὐδὲ ἐπισιτισμὸν ἐποίησαν ἑαυτοῖς εἰς τὴν ὁδόν. 40 Ἡ δὲ παροίκησις τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἣν παῴκησαν ἐν γῇ Αἰγύπτῳ ~ καὶ ἐν γῇ Χαναὰν, αὐτοὶ καὶ οἱ ~ πατέρες αὐτῶν", ἔτη τετρακόσια τριάκοντα. 41 Ἐγένετο δὲ μετὰ τὰ τετρακόσια τριάκοντα ἔτη, ἐξῆλθεν πᾶσα ἡ δύναμις Κυρίου ἐκ γῆς Αἰγύπτου νυκτός. 42 Προφυλακὴ ἐστιν τῷ Κυρίῳ, ὥστε ἐξαγαγεῖν αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου· ἐκείνη ἡ νὺξ αὕτη προφυλακὴ Κυρίῳ ὥστε πᾶσι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ εἰς γενεὰς αὐτῶν. 43 Εἶπεν δὲ Κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀαρών· Οὗτος ὁ νόμος τοῦ πάσχα· πᾶς ἀλλογενὴς οὐκ ἔδεται ἀπ' αὐτοῦ. 44 καὶ πάντα οἰκέτην τινὸς καὶ ἀργυρώνητον περιτεμεῖς αὐτὸν, καὶ τότε φάγεται ἀπ' αὐτοῦ. 45 πάροικος καὶ μισθωτὸς οὐκ ἔδεται ἀπ' αὐτοῦ. 46 Ἐν οἰκίᾳ μιᾷ βρωθήσεται· [οὐ καταλείψετε ἀπὸ τοῦ κρεῶν εἰς τὸ πρωΐ·] οὐκ ἐξοίσετε ἐκ τῆς οἰκίας τοῦ κρεῶν ἔξω,

ἔξω, καὶ ὀστοῦν ὃ συντρίψετε ἀπ' αὐτοῦ. 47 Πᾶσα συναγωγὴ υἱῶν Ἰσραὴλ ποιήσει τοῦτο. 48 Ἐὰν δέ τις προσέλθῃ πρὸς ὑμᾶς προσήλυτος, καὶ ποιῇ τὸ πάσχα Κυρίῳ, περιτεμεῖς αὐτῷ πᾶν ἀρσενικόν, καὶ τότε προσελεύσεται ποιῆσαι αὐτό, καὶ ἔσται ὥσπερ ὁ αὐτόχθων τῆς γῆς· πᾶς ἀπερίτμητος οὐκ ἔδεται ἀπ' αὐτοῦ. 49 Νόμος εἷς ἔσται τῷ ἐγχωρίῳ καὶ τῷ προσηλύτῳ τῷ προσκειμένῳ ἐν ὑμῖν. 50 Καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ· καθὰ ἐνετείλατο Κύριος τῷ Μωυσῇ καὶ Ἀαρών, οὕτως ἐποίησαν. 51 Καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ἐξήγαγεν Κύριος τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου σὺν δυνάμει αὐτῶν.

ΚΕΦ. ΙΓ'.

1 Εἶπεν δὲ Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων· 2 ἁγίασόν μοι πᾶν πρωτότοκον προτογενὲς καὶ διανοῖγον πᾶσαν μήτραν ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους, ἐμοί ἐστιν. 3 Εἶπεν δὲ Μωυσῆς πρὸς τὸν λαόν· μνημονεύετε τὴν ἡμέραν ταύτην, ἐν ᾗ ἐξήλθατε ἐξ Αἰγύπτου, ἐξ οἴκου δουλείας, (ἐν γὰρ χειρὶ κραταιᾷ ἐξήγαγεν ὑμᾶς Κύριος ἐντεῦθεν·) καὶ ὃ βρωθήσεται ζύμη· 4 ἐν δὲ τῇ σήμερον ὑμεῖς ἐκπορεύεσθε ἐν μηνὶ τῶν νέων.

νέων. 5 Καὶ ἔσαι ἡνίκα ἐὰν εἰσαγάγῃ σε Κύριος
ὁ θεός σου εἰς τὴν γῆν τῶν Χαναναίων, καὶ Χετ-
ταίων, καὶ Ἀμορραίων, καὶ Εὐαίων, καὶ Ἰεβου-
σαίων, καὶ Γεργεσαίων, καὶ Φερεζαίων, ἣν ὤμοσεν
τοῖς πατράσιν σου, δοῦναί σοι γῆν ῥέουσαν γάλα
καὶ μέλι, καὶ ποιήσεις τὴν λατρείαν ταύτην ἐν τῷ
μηνὶ τούτῳ· 6 ἑξ ἡμέρας ἔδεσθε ἄζυμα, τῇ δὲ
Κυρίῳ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ ἑορτὴ Κυρίῳ· 7 ἄζυμα ἔδεσθε
τὰς ἑπτὰ ἡμέρας· οὐκ ὀφθήσεταί σοι ζυμωτὸν,
οὐδὲ ἔσαι σοι ζύμη ἐν πᾶσιν τοῖς ὁρίοις σου.
8 Καὶ ἀναγγελεῖς τῷ υἱῷ σου ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ,
λέγων· διὰ τοῦτο ἐποίησεν Κύριος ὁ θεός μοι, ὡς
ἐξεπορευόμην ἐξ Αἰγύπτου. 9 Καὶ ἔσαι σοι εἰς
σημεῖον ἐπὶ τῆς χειρός σου, καὶ μνημόσυνον πρὸ
ὀφθαλμῶν σου, ὅπως ἂν γένηται ὁ νόμος Κυρίου
ἐν τῷ στόματί σου· ἐν γὰρ χειρὶ κραταιᾷ ἐξή-
γαγέν σε Κύριος ἐξ Αἰγύπτου. 10 Καὶ φυλάξασθε
τὸν νόμον τοῦτον κατὰ καιροὺς ὡρῶν, ἀφ' ἡμερῶν
εἰς ἡμέρας. 11 Καὶ ἔσαι ὡς ἂν εἰσαγάγῃ σε
Κύριος ὁ θεός σου εἰς τὴν γῆν τῶν Χαναναίων, ὃν τρόπον
ὤμοσέν Χ σοι καὶ τοῖς πατράσιν σου, καὶ δῷ σοι
αὐτὴν, 12 καὶ ἀφορίεις πᾶν διανοῖγον μήτραν,
τὰ ἀρσενικὰ [ἁγιάσεις] τῷ Κυρίῳ· πᾶν διανοῖγον
μήτραν ἐκ βουκολίων καὶ ἐν τοῖς κτήνεσίν σου,
ὅσα ἂν γένηταί σοι, τὰ ἀρσενικὰ ἁγιάσεις τῷ
Κυρίῳ.

Κυρίῳ. 13 Πᾶν διανοῖγον μήτραν ὄνῳ ἀλλάξεις προβάτῳ· ἐὰν δὲ μὴ ἀλλάξῃς, λυτρώσῃ αὐτὸ· πᾶν πρωτότοκον ἀνθρώπῳ τῶν υἱῶν σου λυτρώσῃ. 14 Ἐὰν δὲ ἐρωτήσῃ σε ὁ υἱός σου μετὰ ταῦτα, λέγων· τί τοῦτο; καὶ ἐρεῖς αὐτῷ· ὅτι ἐν χειρὶ κραταιᾷ ἐξήγαγεν ἡμᾶς Κύριος ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐξ οἴκου δουλείας. 15 Ἡνίκα δὲ ἐσκλήρυνεν Φαραὼ ἐξαποστεῖλαι ἡμᾶς, ἀπέκτεινεν Κύριος πᾶν πρωτότοκον ἐν γῇ Αἰγύπτῳ ἀπὸ πρωτοτόκου ἀνθρώπων ἕως πρωτοτόκου κτηνῶν· διὰ τοῦτο ἐγὼ θύω τῷ Κυρίῳ πᾶν διανοῖγον μήτραν, τὰ ἀρσενικά, καὶ πᾶν πρωτότοκον τῶν υἱῶν μου λυτρώσομαι. 16 Καὶ ἔσται εἰς σημεῖον ἐπὶ τῆς χειρός σου, καὶ ἀσάλευτον πρὸ ὀφθαλμῶν σου· ἐν γὰρ χειρὶ κραταιᾷ ἐξήγαγέν σε Κύριος ἐξ Αἰγύπτου. 17 Ὡς δὲ ἐξαπέστειλεν Φαραὼ τὸν λαόν, οὐχ ὡδήγησεν αὐτοὺς ὁ θεὸς ὁδὸν γῆς Φυλιστιείμ, ὅτι ἐγγὺς ἦν. Εἶπεν γὰρ ὁ θεός· μήποτε μεταμελήσῃ τῷ λαῷ ἰδόντι πόλεμον, καὶ ἀποστρέψῃ εἰς Αἴγυπτον. 18 Καὶ ἐκύκλωσεν ὁ θεὸς τὸν λαὸν ὁδὸν τινὰ εἰς τινὰ ἔρημον, εἰς τινὰ ἐρυθρὰν θάλασσαν· πέμπτῃ δὲ γενεᾷ ἀνέβησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου ἐξ 19 Καὶ ἔλαβεν Μωυσῆς τὰ ὀστᾶ Ἰωσὴφ μεθ' ἑαυτοῦ· ὅρκῳ γὰρ ὥρκισεν Ἰωσὴφ τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ,

Ἰσραὴλ, λέγων· ἐπισκοπὴ ἐπισκέψεται Κύριος ὑμᾶς, καὶ συναναβήσετε τὰ ὀστᾶ μου ἐντεῦθεν μεθ' ὑμῶν. 20 Ἐξάραντες δὲ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐκ Σοκχὼθ, ἐστρατοπέδευσαν ἐν Ὀθὸμ τῷ τῷ ἐρήμου. 21 Ὁ δὲ θεὸς ἡγεῖτο αὐτῶν, ἡμέρας μὲν ἐν στύλῳ νεφέλης, δεῖξαι αὐτοῖς τὴν ὁδὸν· τὴν δὲ νύκτα, ἐν στύλῳ πυρὸς, Χ τοῦ φαίνειν αὐτοῖς. 22 Οὐκ ἐξέλειπεν ὁ στύλος τῆς νεφέλης ἡμέρας, καὶ ὁ στύλος τοῦ πυρὸς νυκτὸς, ἐναντίον παντὸς τοῦ λαοῦ.

ΚΕΦ. ΙΔ'.

1 ΚΑΙ ἐλάλησεν Κύριος τῷ Μωυσῆ, λέγων· 2 λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἀποστρέψαντες στρατοπεδεύσατωσαν ἀπέναντι τῆς ἐπαύλεως, ἀνὰ μέσον Μαγδώλου καὶ ἀνὰ μέσον τῆς θαλάσσης, ἐξεναντίας Βεελσεφών· ἐνώπιον αὐτῶν στρατοπεδεύσεις ἐπὶ τῆς θαλάσσης. 3 Καὶ ἐρεῖ Φαραὼ τῷ λαῷ αὐτοῦ τοῦ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ· πλανῶνται ὅτι ἐν τῇ γῇ, συγκέκλεικεν αὐτοὺς ἡ ἔρημος. 4 Ἐγὼ δὲ σκληρυνῶ τὴν καρδίαν Φαραὼ, καὶ καταδιώξεται ὀπίσω αὐτῶν· καὶ ἐνδοξασθήσομαι ἐν Φαραὼ, καὶ ἐν πάσῃ τῇ στρατιᾷ αὐτοῦ, καὶ ἐπιγνώσονται πάντες οἱ Αἰγύπτιοι, ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος. Καὶ ἐποίη-

ἐποίησαν οὕτως. 5 Καὶ ἀνηγγέλη τῷ βασιλεῖ Φαραὼ
τῶν Αἰγυπτίων [λέγοντες], ὅτι πέφευγεν ὁ λαός·
καὶ μετεστράφη ἡ καρδία Φαραὼ καὶ τῶν θερα-
πόντων αὐτοῦ ἐπὶ τὸν λαὸν, καὶ εἶπον· τί τοῦτο
πεποιήκαμεν, τοῦ ἐξαποστεῖλαι τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ,
τοῦ μὴ δουλεύειν ἡμῖν; 6 Ἔζευξεν δὲ Φαραὼ τὰ
ἅρματα αὐτοῦ, καὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ συνα-
πήγαγεν μεθ' ἑαυτοῦ· 7 καὶ ἔλαβεν ἑξακόσια
ἅρματα ἐκλεκτὰ, καὶ πᾶσαν τὴν ἵππον τῶν
Αἰγυπτίων, καὶ τεισάτας ἐπὶ πάντων. 8 Καὶ
ἐσκλήρυνεν Κύριος τὴν καρδίαν Φαραὼ βασιλέως
Αἰγύπτου, [καὶ τὴν καρδίαν τῶν θεραπόντων αὐτοῦ,]
καὶ κατεδίωξεν ὀπίσω τῶν υἱῶν Ἰσραήλ· οἱ δὲ υἱοὶ καὶ ἐδίωξαν
Ἰσραὴλ ἐξεπορεύοντο ἐν χειρὶ ὑψηλῇ. 9 Καὶ
κατεδίωξαν οἱ Αἰγύπτιοι ὀπίσω αὐτῶν, καὶ εὗρον
αὐτοὺς παρεμβεβληκότας παρὰ τὴν θάλασσαν·
καὶ πᾶσα ἡ ἵππος καὶ τὰ ἅρματα Φαραὼ, καὶ
οἱ ἱππεῖς, καὶ ἡ στρατιὰ αὐτοῦ ἀπέναντι τῆς ἐπαύ-
λεως, ἐξεναντίας Βεελσεφών. 10 Καὶ Φαραὼ προσήγαγεν· καὶ ἀναβλέψαντες οἱ υἱοὶ Ἰσ-
ραὴλ τοῖς ὀφθαλμοῖς, ὁρῶσιν, καὶ ἴδε οἱ Αἰ-
γύπτιοι ἐστρατοπέδευσαν ὀπίσω αὐτῶν, καὶ ἐφο-
βήθησαν σφόδρα· ἀνεβόησαν δὲ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ
πρὸς Κύριον. 11 Καὶ εἶπαν πρὸς Μωυ-
σῆν· διὰ τὸ μὴ ὑπάρχειν μνήματα ἐν [γῇ]
Αἰγύπτῳ,

Αἰγύπτῳ, ἐξήγαγες ἡμᾶς θανατῶσαι [ἡμᾶς] ἐν τῇ ἐρήμῳ; τί τοῦτο ἐποίησας ἡμῖν, ἐξαγαγὼν ἡμᾶς ἐξ Αἰγύπτου; 12 Οὐ τοῦτο ἦν τὸ ῥῆμα, ὃ ἐλαλήσαμεν πρός σε ἐν Αἰγύπτῳ, λέγοντες· πάρες ἡμᾶς, ὅπως δουλεύσωμεν τοῖς Αἰγυπτίοις· κρεῖσσον γὰρ ἡμᾶς δουλεύειν τοῖς Αἰγυπτίοις, ἢ ἀποθανεῖν ἐν τῇ ἐρήμῳ ταύτῃ. 13 Εἶπεν δὲ Μωυσῆς πρὸς τὸν λαόν· θαρσεῖτε, στήκετε καὶ ὁρᾶτε τὴν σωτηρίαν τὴν παρὰ τοῦ Κυρίου, ἣν ποιήσει ὑμῖν σήμερον· ὃν τρόπον γὰρ ἑωράκατε τοὺς Αἰγυπτίους σήμερον, οὐ προσθήσεσθε ἔτι ἰδεῖν αὐτοὺς εἰς τὸν αἰῶνα χρόνον. 14 Κύριος πολεμήσει πρὸ ὑμῶν, καὶ ὑμεῖς σιγήσετε. 15 Εἶπεν δὲ Κύριος πρὸς Μωυσῆν· τί βοᾷς πρός με; λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἀναζευξάτωσαν. 16 Καὶ σὺ ἔπαρον τὴν ῥάβδον σου, καὶ κάτεινον τὴν χεῖρά σου ἐπὶ τὴν θάλασσαν, καὶ ῥῆξον αὐτήν· καὶ εἰσελθάτωσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ εἰς μέσον τῆς θαλάσσης ἐπὶ τὸ ξηρόν. 17 Καὶ ἰδοὺ ἐγὼ σκληρυνῶ τὴν καρδίαν Φαραὼ καὶ πάντων Αἰγυπτίων πάντων, καὶ εἰσελεύσονται ὀπίσω αὐτῶν, καὶ ἐνδοξασθήσομαι ἐν Φαραὼ, καὶ ἐν πάσῃ τῇ στρατιᾷ αὐτοῦ, καὶ ἐν τοῖς ἅρμασιν, καὶ ἐν τοῖς ἵπποις αὐτοῦ· 18 καὶ γνώσονται πάντες οἱ Αἰγύπτιοι, ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος, ἐνδοξαζομένου μου

ἐν

ἐν Φαραὼ, καὶ ἐν τοῖς ἅρμασιν, καὶ ✕ ἐν τοῖς ἵπποις αὐτῦ. 19 Ἐξῆρεν δὲ ὁ ἄγγελος τῦ θεῦ ὁ προπορεύομενος τῆς παρεμβολῆς τῦ υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ ἐπορεύθη ὀπίσω ✕ αὐτῶν. Ἐξῆρεν δὲ καὶ ὁ στύλος τῆς νεφέλης ἀπὸ προσώπυ αὐτῶν, καὶ ἔστη ὀπίσω τῦ αὐτῶν· 20 καὶ εἰσῆλθεν ἀνὰ μέσον τῆς παρεμβολῆς τῦ Αἰγυπτίων, καὶ ἀνὰ μέσον τῆς παρεμβολῆς Ἰσραὴλ, [καὶ ἔστη]· καὶ ἐγένετο σκότος καὶ γνόφος, καὶ διῆλθεν ἡ νὺξ, καὶ ὐ συνέμιξαν ἀλλήλοις ὅλην τὴν νύκτα. 21 Ἐξέτεινεν δὲ Μωυσῆς τὴν χεῖρα ✕ αὐτῦ ἐπὶ τὴν θάλασσαν· καὶ ἀπήγαγεν Κύριος τὴν θάλασσαν ἐν ἀνέμῳ νότῳ βιαίῳ ὅλην τὴν νύκτα, καὶ ἐποίησεν τὴν θάλασσαν ξηράν, καὶ διεχίσθη τὸ ὕδωρ. 22 Καὶ εἰσῆλθον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ εἰς μέσον τῆς θαλάσσης ἐπὶ τὸ ξηρόν· καὶ τὸ ὕδωρ αὐτοῖς τεῖχος ἐκ δεξιῶν, καὶ τεῖχος ἐξ ἀριστερῶν. 23 Κατεδίωξαν δὲ οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ εἰσῆλθον ὀπίσω αὐτῦ πᾶσα ἡ ἵππος Φαραὼ, καὶ τὰ ἅρματα, καὶ οἱ ἀναβάται [καὶ εἰσῆλθον] εἰς μέσον τῆς θαλάσσης. 24 Ἐγενήθη δὲ ἐν τῇ φυλακῇ τῇ ἑωθινῇ, καὶ ἐπέβλεψεν Κύριος εἰς τὴν παρεμβολὴν τῦ Αἰγυπτίων ἐν στύλῳ πυρὸς καὶ νεφέλης, καὶ συνετάραξεν τὴν παρεμβολὴν τῦ Αἰγυπτίων· εἰσῆλθεν

γυπτίων. 25 καὶ συνέδησεν τοὺς ἄξονας τῶν ἁρμάτων αὐτῶν, καὶ ἦγεν αὐτοὺς μετὰ βίας. Καὶ εἶπαν οἱ Αἰγύπτιοι· φύγωμεν ἀπὸ προσώπου Ἰσραὴλ· ὁ γὰρ Κύριος πολεμεῖ τοὺς Αἰγυπτίους περὶ αὐτῶν. 26 Εἶπεν δὲ Κύριος πρὸς Μωυσῆν· ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου ἐπὶ τὴν θάλασσαν, καὶ ἐπικαλυψάτω τὸ ὕδωρ, καὶ ἐπικαλυψάτω τοὺς Αἰγυπτίους, ἐπί τε τὰ ἅρματα καὶ ἐπὶ τοὺς ἀναβάτας. 27 Ἐξέτεινεν δὲ Μωυσῆς τὴν χεῖρα ἐπὶ τὴν θάλασσαν, καὶ ἀπεκατέστη τὸ ὕδωρ πρὸς ἡμέραν ἐπὶ χώρας· οἱ δὲ Αἰγύπτιοι ἔφυγον ἐπὶ τὸ ὕδωρ, καὶ ἐξετίναξεν Κύριος τοὺς Αἰγυπτίους εἰς μέσον τῆς θαλάσσης. 28 Καὶ ἐπαναγραφὲν τὸ ὕδωρ ἐκάλυψεν τὰ ἅρματα καὶ τοὺς ἀναβάτας, καὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν Φαραὼ, τοὺς εἰσπεπορευμένους ὀπίσω αὐτῶν εἰς τὴν θάλασσαν· οὐ κατελείφθη ἐξ αὐτῶν οὐδὲ εἷς. 29 Οἱ δὲ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐπορεύθησαν ἀφ' ξηρᾶς ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης· τὸ δὲ ὕδωρ αὐτοῖς τεῖχος ἐκ δεξιῶν, καὶ τεῖχος ἐξ εὐωνύμων. 30 Καὶ ἐρρύσατο Κύριος τὸν Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐκ χειρὸς Αἰγυπτίων· καὶ εἶδεν Ἰσραὴλ τοὺς Αἰγυπτίους τεθνηκότας παρὰ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης. 31 Καὶ εἶδεν Ἰσραὴλ τὴν χεῖρα τὴν μεγάλην, ἃ ἐποίησεν Κύριος τοῖς Αἰγυπτίοις·

καὶ ἐφοβήθη ὁ λαὸς τὸν Κύριον, καὶ ἐπίστευσαν τῷ θεῷ, καὶ Μωυσῆ τῷ θεράποντι αὐτοῦ.

ΚΕΦ. ΙΕ'.

1 Τότε ἦσεν Μωυσῆς καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὴν ᾠδὴν ταύτην τῷ Κυρίῳ, καὶ εἶπαν, τῷ λέγειν· ᾄσω μὴν τῷ Κυρίῳ, ἐνδόξως γὰρ δεδόξασται· ἵππον καὶ ἀναβάτην ἔρριψεν εἰς θάλασσαν. 2 Βοηθὸς καὶ σκεπαστὴς ἐγένετό μοι εἰς σωτηρίαν· οὗτος θεός μου, καὶ δοξάσω αὐτόν· θεὸς τοῦ πατρός μου, καὶ ὑψώσω αὐτόν. 3 Κύριος συντρίβων πολέμους· Κύριος ὄνομα αὐτῷ. 4 Ἅρματα Φαραὼ καὶ τὴν δύναμιν αὐτοῦ ἔρριψεν εἰς θάλασσαν· ἐπιλέκτους ἀναβάτας τριστάτας κατεπόντισεν ἐν ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ, 5 πόντῳ ἐκάλυψεν αὐτούς· κατέδυσαν εἰς βυθὸν ὡσεὶ λίθος. 6 Ἡ δεξιά σου Κύριε δεδόξασαι ἐν ἰσχύι· ἡ δεξιά σου χεὶρ Κύριε ἔθραυσεν ἐχθρούς. 7 Καὶ τῷ πλήθει τῆς δόξης σου συνέτριψας τοὺς ὑπεναντίους· ἀπέστειλας τὸν ὀργήν σου, καὶ κατέφαγεν αὐτοὺς ὡς καλάμην. 8 Καὶ ἀφ' ὑπνώσεως τῷ θυμῷ σου διέστη τὸ ὕδωρ· ἐπάγη ὡσεὶ τεῖχος τὰ ὕδατα, ἐπάγη τὰ κύματα ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης. 9 Εἶπεν ὁ ἐχθρός· διώξας καταλήψομαι, με-

ριῶ σκῦλα, ἐμπλήσω ψυχήν μου, ἀνελῶ τῇ μαχαίρῃ μου, κυριεύσει ἡ χείρ μου. 10 Ἀπέστειλας τὸ πνεῦμά σου, [καὶ] ἐκάλυψεν αὐτοὺς θάλασσα· ἔδυσαν ὡσεὶ μόλιβος ἐν ὕδατι σφοδρῷ. 11 Τίς ὅμοιός σοι ἐν θεοῖς Κύριε, τίς ὅμοιός σοι; δεδοξασμένος ἐν ἁγίοις, θαυμαστὸς ἐν δόξαις, ποιῶν τέρατα. 12 Ἐξέτεινας τὴν δεξιάν σου, καὶ κατέπιεν αὐτοὺς ἡ γῆ. 13 Ὡδήγησας ✕ ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου τὸν λαόν σου τοῦτον, ὃν ἐλυτρώσω· παρεκάλεσας ✕ ἐν τῇ ἰσχύϊ σου εἰς καταλυμα ἅγιόν σου. 14 Ἤκουσαν ἔθνη, καὶ ἐφοβήθησαν· ὠδῖνες ἔλαβον κατοικοῦντας Φυλιστιείμ. 15 Τότε ἐπτοήθησαν ἡγεμόνες Ἐδώμ, καὶ ἄρχοντες Μωαβιτῶν, ἔλαβεν αὐτοὺς τρόμος· ἐτάκησαν πάντες οἱ κατοικοῦντες Χαναάν. 16 Ἐπιπέσοι ἐπ' αὐτοὺς φόβος καὶ τρόμος μεγέθει βραχίονός σου· ἀπολιθωθήτωσαν, ἕως ἂν παρέλθῃ ὁ λαός σου Κύριε, ἕως ἂν παρέλθῃ ὁ λαός σου ἐλυτρώσω οὗτος, ὃν ἐκτήσω. 17 Εἰσαγαγὼν καταφύτευσον αὐτοὺς εἰς ὄρος κληρονομίας σου, εἰς ἕτοιμον καθίκητήριόν σου, ὃ κατειργάσω Κύριε, ἁγίασμα Κύριε, ὃ ἡτοίμασαν αἱ χεῖρές σου. 18 Κύριος βασιλεύων τὸν αἰῶνα τῶν αἰώνων, καὶ ἐπ' αἰῶνα, καὶ ἔτι. 19 Ὅτι εἰσῆλθεν ἵππος Φαραὼ σὺν ἅρμασιν καὶ ἀναβάταις

ταις αὐτῶ εἰς θάλασσαν, καὶ ἐπήγαγεν Κύριος ἐπ' αὐτοὺς τὸ ὕδωρ τῆς θαλάσσης· οἱ δὲ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐπορεύθησαν διὰ ξηρᾶς ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης. 20 Ἔλαβεν δὲ Μαριὰμ ἡ προφῆτις ἡ ἀδελφὴ Ἀαρὼν τὸ τύμπανον ἐν τῇ χειρὶ αὐτῆς, καὶ ἐξῆλθον πᾶσαι αἱ γυναῖκες ὀπίσω αὐτῆς μετὰ τυμπάνων καὶ χορῶν. 21 Ἐξῆρχεν δὲ αὐτῶν Μαριὰμ, λέγουσα· ᾄσω μὲν τῷ Κυρίῳ, ἐνδόξως γὰρ δεδόξασται· ἵππον καὶ ἀναβάτην ἔρριψεν εἰς θάλασσαν. 22 Ἐξῆρεν δὲ Μωυσῆς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἀπὸ θαλάσσης ἐρυθρᾶς, καὶ ἤγαγεν αὐτοὺς εἰς τὴν ἔρημον Σούρ· καὶ ἐπορεύοντο τρεῖς ἡμέρας ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ οὐχ ηὕρισκον ὕδωρ, ὥστε πιεῖν. 23 Ἦλθον δὲ εἰς Μερρᾶν, καὶ οὐκ ἐδύναντο πιεῖν ὕδωρ ἐκ Μερρᾶς, πικρὸν γὰρ ἦν· διὰ τοῦτο ἐπωνομάσθη τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου, Πικρία. 24 Καὶ διεγόγγυζεν ὁ λαὸς κατὰ Μωυσῆ, λέγοντες· τί πιόμεθα; 25 Ἐβόησεν δὲ Μωυσῆς πρὸς Κύριον· καὶ ἔδειξεν αὐτῷ Κύριος ξύλον, καὶ ἐνέβαλεν αὐτὸ εἰς τὸ ὕδωρ, καὶ ἐγλυκάνθη τὸ ὕδωρ. Ἐκεῖ ἔθετο αὐτῷ δικαιώματα καὶ κρίσεις, καὶ ἐκεῖ ἐπείρασεν αὐτόν. 26 Καὶ εἶπεν· ἐὰν ἀκοῇ ἀκούσῃς τῆς φωνῆς Κυρίου τοῦ θεοῦ σου, καὶ τὰ ἀρεστὰ ἐναντίον αὐτοῦ ποιήσῃς, καὶ ἐνωτίσῃ ταῖς ἐντολαῖς αὐτοῦ, καὶ φυ-

λαίξης πάντα τὰ δικαιώματα αὐτῦ, πᾶσαν νόσον ἣν ἐπήγαγον τοῖς Αἰγυπτίοις, ὐκ ἐπάξω ὅτι σε· ἐγὼ γάρ εἰμι Κύριος ὁ ἰώμενός σε. 27 Καὶ ἦλθον εἰς Αἰλείμ· καὶ ἦσαν ἐκεῖ δώδεκα πηγαὶ ὑδάτων, καὶ ἑβδομήκοντα φοίνικων· παρενέβαλον δὲ ἐκεῖ ὅπι τὰ ὕδατα.

ΚΕΦ. ιϛ'.

1 Ἄπραν δὲ ἐξ Αἰλείμ, καὶ ἦλθον πᾶσα συναγωγὴ υἱῶν Ἰσραὴλ εἰς τὴν ἔρημον Σίν, ὅ ἐστιν ἀνὰ μέσον Αἰλείμ, καὶ ἀνὰ μέσον Σινά. Τῇ δὲ πεντεκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ, τῷ μηνὶ τῷ δευτέρῳ ἐξεληλυθότων αὐτῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου, 2 διεγόγγυζεν πᾶσα συναγωγὴ υἱῶν Ἰσραὴλ ὅπι Μωυσῆν καὶ Ἀαρών· 3 καὶ εἶπαν πρὸς αὐτοὺς οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ· ὄφελον ἀπεθάνομεν πληγέντες ὑπὸ Κυρίυ ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, ὅταν ἐκαθίσαμεν ὅπι τῦ λεβήτων τῦ κρεῶν, καὶ ἠσθίομεν ἄρτυς εἰς πλησμονήν· ὅτι ἐξηγάγετε ἡμᾶς εἰς τὴν ἔρημον ταύτην, ἀποκτεῖναι πᾶσαν τὴν συναγωγὴν ταύτην ἐν λιμῷ. 4 Εἶπεν δὲ Κύριος πρὸς Μωυσῆν· ἰδοὺ ἐγὼ ὕω ὑμῖν ἄρτους ἐκ τῦ ὐρανῦ· καὶ ἐξελεύσεται ὁ λαὸς, καὶ συλλέξυσιν τὸ τῆς ἡμέρας εἰς ἡμέραν, ὅπως ὀνόματι πειράσω αὐτοὺς εἰ πορεύσονται ✕ ἐν τῷ νόμῳ

μυ

μυ ἢ οὔ. 5 Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἕκτῃ, καὶ ἑτοιμάσουσιν ὃ ἂν εἰσενέγκωσιν· καὶ ἔσται διπλοῦν ὃ ἂν εἰσενέγκωσιν τὸ καθ' ἡμέραν εἰς ἡμέρας. 6 Εἶπεν Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν πρὸς πᾶσαν συναγωγὴν υἱῶν Ἰσραήλ· ἐπέρας γνώσεσθε ὅτι Κύριος ἐξήγαγεν ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου· 7 καὶ πρωὶ ὄψεσθε τὴν δόξαν Κυρίου, ἐν τῷ εἰσακοῦσαι αὐτὸν τὸν γογγυσμὸν ὑμῶν ἐπὶ τὸν θεόν· ἡμεῖς δέ τί ἐσμεν, ὅτι γογγύζετε καθ' ἡμῶν; 8 Καὶ εἶπεν Μωυσῆς· ἐν τῷ διδόναι Κύριον ὑμῖν ἑσπέρας κρέα φαγεῖν, καὶ ἄρτους τὸ πρωὶ εἰς πλησμονήν, ἀφ' οὗ εἰσακοῦσαι Κύριον τὸν γογγυσμὸν ὑμῶν, ὃν ὑμεῖς ἀφαγογγύζετε καθ' ἡμῶν· ἡμεῖς δὲ τί ἐσμεν; οὐ γὰρ καθ' ἡμῶν ὁ γογγυσμὸς ὑμῶν ἐστιν, ἀλλ' ἢ κατὰ τοῦ θεοῦ. 9 Εἶπεν δὲ Μωυσῆς πρὸς Ἀαρών· εἶπον πάσῃ συναγωγῇ υἱῶν Ἰσραήλ· προσέλθατε ἐναντίον τοῦ θεοῦ, εἰσακήκοεν γὰρ ὑμῶν τὸν γογγυσμόν. 10 Ἡνίκα δὲ ἐλάλει Ἀαρὼν πάσῃ συναγωγῇ υἱῶν Ἰσραήλ, καὶ ἐπεστράφησαν εἰς τὴν ἔρημον, καὶ ἡ δόξα Κυρίου ὤφθη ἐν νεφέλῃ. 11 Καὶ ἐλάλησεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων· 12 εἰσακήκοα τὸν γογγυσμὸν τῶν υἱῶν Ἰσραήλ· λάλησον πρὸς αὐτοὺς, λέγων· τὸ πρὸς ἑσπέραν ἔδεσθε κρέα, καὶ τὸ πρωὶ πλησθήσεσθε ἄρτων, καὶ

τῷ θεῷ Κυρίου

γνώσεσθε ὅτι ἐγὼ Κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. 13 Καὶ ἐγένετο ἑσπέρα, καὶ ἀνέβη ὀρτυγομήτρα, καὶ ἐκάλυψεν τὴν παρεμβολήν· τὸ πρωὶ δὲ ἐγένετο, κατα παυομβύης τῆς δρόσου κύκλῳ τῆς παρεμβολῆς· 14 καὶ ἰδοὺ ὅτι πρόσωπον τῆς ἐρήμου λεπτὸν ὡσεὶ κόριον, λεπτὸν ὡσεὶ πάγος ὅτι τῆς γῆς. 15 Εἶδοντες δὲ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, εἶπαν ἕτερος πρὸς ἑτέρῳ· τί ὅτιν τοῦτο; ὃ γὰρ ἤδεισαν τί ἦν. Εἶπεν δὲ Μωυσῆς πρὸς αὐτούς· οὗτος ὁ ἄρτος, ὃν ἔδωκεν Κύριος ὑμῖν φαγεῖν. 16 Τοῦτο τὸ ῥῆμα ὃ συνέταξεν Κύριος· συναγάγετε ἀπ' αὐτοῦ ἕκαστος εἰς τοὺς καθήκοντας, Γομὸρ κατὰ κεφαλὴν κατ' ἀριθμὸν ψυχῶν ὑμῶν· ἕκαστος ἐν τοῖς σκηνώμασιν ὑμῶν συλλέξατε. 17 Καὶ ἐποίησαν οὕτως οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ συνέλεξαν ὁ τὸ πολὺ καὶ ὁ τὸ ἔλαττον· 18 καὶ μετρήσαντες τῷ Γομόρ, οὐκ ἐπλεόνασεν ὁ τὸ πολύ, καὶ ὁ τὸ ὀλίγον, οὐκ ἠλαττόνησεν· ἕκαστος εἰς τοὺς καθήκοντας παρ' αὐτῷ συνέλεξαν. συνέλεξεν 19 Εἶπεν δὲ Μωυσῆς πρὸς αὐτούς· μηδεὶς καταλειπέτω εἰς τὸ πρωὶ ἀπ' αὐτοῦ. 20 Καὶ οὐκ εἰσήκουσαν Μωυσῆ, ἀλλὰ κατέλειπόν τινες ἀπ' αὐτοῦ εἰς τὸ πρωί· καὶ ἔζεσεν σκώληκας, καὶ ἐπώζεσεν· καὶ ὠργίσθη Μωυσῆς ἐπ' αὐτοῖς. 21 Καὶ συνέλεξαν αὐτὸ πρωὶ πρωί, ἕκαστος τὸ καθῆκον αὐτῷ· ἡνίκα δὲ διεθέρμανεν ὁ ἥλιος, ἐτήκετο.

22 Ἐγένετο

22 Ἐγένετο δὲ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἕκτῃ, συνέλεξαν τὰ δέοντα διπλᾶ, δύο γομὸρ τῷ ἑνί· εἰσῆλθον δὲ πάντες οἱ ἄρχοντες τῆς συναγωγῆς, καὶ ἀνήγγειλαν Μωυσῇ. 23 Εἶπεν δὲ Μωυσῆς πρὸς αὐτούς· τοῦτο τὸ ῥῆμά ἐστιν ὃ ἐλάλησεν Κύριος· σάββατα ἀνάπαυσις ἁγία τῷ Κυρίῳ αὔριον· ὅσα ἐὰν πέσσητε, πέσσετε, καὶ ὅσα ἂν ἕψητε, ἕψετε· καὶ πᾶν τὸ πλεονάζον καταλείπετε αὐτοῖς εἰς καλαψὴ πέτω ἀποθήκην ἕως πρωΐ. 24 Καὶ κατέλειπον ἀπ' αὐτὸ αὐτῶν ἕως πρωΐ, καθάπερ συνέταξεν αὐτοῖς Μωυσῆς· καὶ οὐκ ἐπώζεσεν, οὐδὲ σκώληξ ἐγένετο ἐν αὐτῷ. 25 Εἶπεν δὲ Μωυσῆς· φάγετε αὐτὸ σήμερον, ἔστιν γὰρ σάββατα τῷ Κυρίῳ σήμερον· οὐχ εὑρήσετε σήμερον ἐν τῷ πεδίῳ. 26 Ἓξ ἡμέρας συλλέξετε, τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ σάββατα· οὐκ ἔσται ἐν αὐτῇ. 27 Ἐγένετο δὲ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, ἐξῆλθόν τινες ἐκ τοῦ λαοῦ συλλέξαι, καὶ οὐχ εὗρον. 28 Εἶπεν δὲ Κύριος πρὸς Μωυσῆν· ἕως τίνος οὐ βούλεσθε εἰσακούειν τὰς ἐντολάς μου καὶ τὸν νόμον μου; 29 Ἴδετε, ὁ γὰρ Κύριος ἔδωκεν ὑμῖν τὴν ἡμέραν ταύτην καὶ τὰ σάββατα· διὰ τοῦτο αὐτὸς ἔδωκεν ὑμῖν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἕκτῃ ἄρτους δύο ἡμερῶν· καθήσεσθε ἕκαστος εἰς τοὺς οἴκους ὑμῶν, μηδεὶς ὑμῶν ἐκπορευέσθω [ἕκαστος] ἐκ τοῦ τόπου αὐτοῦ οἴκου τῇ

τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ. 30 Καὶ ἐσαββάτισεν ὁ λαὸς τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ. 31 Καὶ ἐπωνόμασαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸ ὄνομα αὐτῷ, Μάν· ἦν δὲ ὡς σπέρμα κοριάνδρου, λευκόν· τὸ δὲ γεῦμα αὐτῷ ὡς ἐγκρὶς ἐν μέλιτι. 32 Εἶπεν δὲ Μωυσῆς· τοῦτο τὸ ῥῆμα, ὃ συνέταξεν Κύριος· πλήσατε τὸ Γομὼρ τοῦ Μὰν εἰς ἀποθήκην εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν, ἵνα εἰδῶσιν τὸν ἄρτον ὃν ἐφάγετε ὑμεῖς ἐν τῇ ἐρήμῳ, ὡς ἐξήγαγεν ὑμᾶς Κύριος ἐκ γῆς Αἰγύπτου. 33 Καὶ εἶπεν Μωυσῆς πρὸς Ἀαρών· λάβε στάμνον χρυσοῦν ἕνα, καὶ ἔμβαλε εἰς αὐτὸν πλῆρες τὸ Γομὼρ τοῦ Μὰν, καὶ ἀποθήσεις αὐτὸ ἐναντίον τοῦ θεοῦ εἰς φυλακὴν εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν. 34 Ὃν τρόπον συνέταξεν Κύριος τῷ Μωυσῇ, καὶ ἀπέθετο Ἀαρὼν ἐναντίον τοῦ μαρτυρίου εἰς φυλακήν. 35 Οἱ δὲ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἔφαγον τὸ Μάννα ἔτη τεσσαράκοντα, ἕως ἦλθον εἰς γῆν οἰκουμένην· τὸ Μὰν ἔφαγον, ἕως παρεγένοντο εἰς μέρος τῆς Φοινίκης. 36 Τὸ δὲ Γομὼρ τὸ δέκατον τοῦ τριῶν μέτρων ἐστίν.

ΚΕΦ. ΙΖ'.

1 ΚΑΙ ἀπῆρεν πᾶσα συναγωγὴ υἱῶν Ἰσραὴλ ἐκ τῆς ἐρήμου Σὶν κατ' παρεμβολὰς αὐτῶν, φωνὴ ῥήματος Κυρίου, καὶ

καὶ παρενέβαλον ἐν Ῥαφιδείν· οὐκ ἦν δὲ ὕδωρ τῷ λαῷ πιεῖν. 2 Καὶ ἐλοιδορεῖτο ὁ λαὸς πρὸς Μωυσῆν, καὶ ἔλεγον· δὸς ἡμῖν ὕδωρ, ἵνα πίωμεν. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς Μωυσῆς· τί λοιδορεῖσθέ μοι, καὶ τί πειράζετε Κύριον; 3 Ἐδίψησεν δὲ ἐκεῖ ὁ λαὸς ὕδατι, καὶ ἐγόγγυζεν ὁ λαὸς ὀπίσω Μωυσῆν, λέγοντες· ἱνατί τοῦτο; ἀνεβίβασας ἡμᾶς ἐξ Αἰγύπτου, ἀποκτεῖναι ἡμᾶς καὶ τὰ τέκνα ἡμῶν καὶ τὰ κτήνη ἡμῶν τῷ δίψει; 4 Ἐβόησεν δὲ Μωυσῆς πρὸς Κύριον, λέγων· τί ποιήσω τῷ λαῷ τούτῳ, ἔτι μικρὸν, καὶ καταλιθοβολήσουσίν με. 5 Καὶ εἶπεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν· προπορεύου τοῦ λαοῦ, καὶ λάβε μετὰ σεαυτοῦ ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ· καὶ τὴν ῥάβδον, ἣν ἐπάταξας τὸν ποταμὸν, λάβε ἐν τῇ χειρί σου, καὶ πορεύου. 6 Ὅ δὲ ἐγὼ ἔστηκα ἐκεῖ πρὸς σὲ [ἐλθεῖν] ὀπίσω τῆς πέτρας ἐν Χωρήβ· καὶ πατάξεις τὴν πέτραν, καὶ ἐξελεύσεται ἐξ αὐτῆς ὕδωρ, καὶ πίεται ὁ λαός. Καὶ ἐποίησεν Μωυσῆς οὕτως ἐναντίον τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. 7 Καὶ ἐπωνόμασεν τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου, Πειρασμὸς καὶ Λοιδόρησις, διὰ τὴν λοιδορίαν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ διὰ τὸ πειράζειν ✕ αὐτὸν Κύριον, λέγοντας· εἰ ἔστιν Κύριος ἐν ἡμῖν, ἢ οὔ. 8 Ἦλθεν δὲ Ἀμαλὴκ, καὶ ἐπολέμει ἐπορεύθη Ἰσραὴλ,

Ἰσραὴλ ἐν Ῥαφιδείν. 9 Εἶπεν δὲ Μωυσῆς τῷ Ἰησοῦ· ἐπίλεξον σεαυτῷ ἄνδρας, καὶ ἐξελθὼν παράταξαι τῷ Ἀμαλὴκ αὔριον· καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἔστηκα ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ βουνοῦ, καὶ ἡ ῥάβδος τοῦ θεοῦ ἐν τῇ χειρί μου. 10 Καὶ ἐποίησεν Ἰησοῦς καθάπερ εἶπεν αὐτῷ Μωυσῆς, καὶ παρετάξατο τῷ Ἀμαλήκ· καὶ Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν καὶ Ὢρ ἀνέβησαν ἐπὶ τὸ κορυφὴν τοῦ βουνοῦ. 11 Καὶ ἐγίνετο ὅταν ἐπῆρεν Μωυσῆς τὰς χεῖρας Χ αὐτοῦ, κατίσχυεν Ἰσραήλ· ὅταν δὲ καθῆκεν τὰς χεῖρας Χ αὐτοῦ, κατίσχυεν Ἀμαλήκ. 12 Αἱ δὲ χεῖρες Μωυσῆ βαρεῖαι· καὶ λαβόντες λίθον, ὑπέθηκαν ὑπ' αὐτὸν, καὶ ἐκάθητο ἐπ' αὐτόν· Ἀαρὼν δὲ καὶ Ὢρ ἐστήριζον τὰς χεῖρας αὐτοῦ, ἐντεῦθεν εἷς, καὶ ἐντεῦθεν εἷς· καὶ ἐγένοντο αἱ χεῖρες Μωυσῆ ἐστηριγμέναι ἕως δυσμῶν ἡλίου. 13 Καὶ ἐτρέψατο Ἰησοῦς τὸν Ἀμαλὴκ, καὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐν φόνῳ μαχαίρας. 14 Καὶ εἶπεν Κύριος τῷ Μωυσῆν· κατάγραψον τοῦτο εἰς μνημόσυνον ἐν βιβλίῳ, καὶ δὸς εἰς τὰ ὦτα Ἰησοῦ, ὅτι ἀλοιφῇ ἐξαλείψω τὸ μνημόσυνον Ἀμαλὴκ ἐκ τῆς ὑπὸ τὸν οὐρανόν. 15 Καὶ ᾠκοδόμησεν Μωυσῆς θυσιαστήριον, καὶ ἐπωνόμασεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Κύριός μου καταφυγή· 16 ὅτι ἐν χειρὶ χρυφαίᾳ

φάρα πολεμήσει Κύριος ἐπὶ Ἀμαλὴκ ἀπὸ γενεῶν εἰς γενεάς.

ΚΕΦ. ΙΗ'.

1 ΗΚουσεν δὲ Ἰοθὸρ ὁ γαμβρὸς Μωυσῆ ὁ ἱερεὺς Μαδιὰμ πάντα ὅσα ἐποίησεν Κύριος τῷ Ἰσραὴλ τῷ ἑαυτοῦ λαῷ· ἐξήγαγεν γὰρ Κύριος τὸν Ἰσραὴλ ἐξ Αἰγύπτου. 2 Ἔλαβεν δὲ Ἰοθὸρ ὁ γαμβρὸς Μωυσῆ Σεπφώραν τὴν γυναῖκα Μωυσῆ, μετὰ τὴν ἄφεσιν αὐτῆς, 3 καὶ τοὺς δύο υἱοὺς αὐτῆς· ὄνομα τῷ ἑνὶ Γηρσάμ, λέγων· αὐτῆ πάροικος ἤμην ἐν γῇ ἀλλοτρίᾳ. 4 Καὶ τὸ ὄνομα τοῦ δευτέρου Ἐλίεζερ· ὁ γὰρ θεὸς τοῦ πατρός μου βοηθός μου, καὶ ἐξείλατό με ἐκ μαχαίρας Φαραώ. χειρὸς 5 Καὶ ἦλθεν Ἰοθὸρ ὁ γαμβρὸς Μωυσῆ καὶ οἱ υἱοὶ X αὐτοῦ καὶ ἡ γυνὴ τοῦ Μωυσῆν εἰς τὴν ἔρημον, οὗ παρενέβαλεν εἰς τὸ ὄρος τοῦ θεοῦ. 6 Ἀπηγγέλη δὲ Μωυσῆ, λέγοντες· ἰδοὺ Ἰοθὸρ ὁ γαμβρός σου παραγίνεται πρός σε, καὶ ἡ γυνή σου, καὶ οἱ δύο υἱοί σου μετ' αὐτοῦ. 7 Ἐξῆλθεν δὲ Μωυσῆς εἰς συνάντησιν τῷ γαμβρῷ αὐτοῦ, καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ, καὶ ἐφίλησεν αὐτόν, καὶ ἠσπάσαντο ἀλλήλους· καὶ εἰσήγαγεν αὐτὸς εἰς τὴν σκηνήν. 8 Καὶ διηγήσατο Μωυσῆς τῷ γαμβρῷ αὐτοῦ πάντα ὅσα ἐποίησεν Κύριος τῷ Φαραὼ καὶ τοῖς Αἰγυπτίοις

γυπτίοις ἔνεκεν τῦ Ἰσραὴλ, καὶ πάντα τὸν μόχθον τ' γενόμθνον αὐτοῖς ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ὅτι ἐξείλατο αὐτοὺς Κύριος ἐκ χειρὸς Φαραὼ, καὶ ἐκ χειρὸς τῶν Αἰγυπτίων. 9 Ἐξέστη δὲ Ἰοθὸρ ἐπὶ πᾶσι τοῖς ἀγαθοῖς οἷς ἐποίησεν Κύριος αὐτοῖς, ὅτι ἐξείλατο [Κύριος] αὐτοὺς ἐκ χειρὸς τῶν Αἰγυπτίων, καὶ ἐκ χειρὸς Φαραώ. 10 Καὶ εἶπεν Ἰοθὸρ· εὐλογητὸς Κύριος, ὅτι ἐξείλατο τὸν λαὸν αὐτῦ ἐκ χειρὸς Αἰγυπτίων, καὶ ἐκ χειρὸς Φαραώ· 11 νῦν ἔγνων ὅτι μέγας Κύριος ὑπὲρ πάντας τοὺς θεούς, ἕνεκεν τύτου ὅτι ἐπέθεντο αὐτοῖς. 12 Καὶ ἔλαβεν Ἰοθὸρ ὁ γαμβρὸς Μωυσῆ ὁλοκαυτώματα καὶ θυσίας τῷ θεῷ· παρεγένετο δὲ καὶ Ἀαρὼν καὶ πάντες οἱ πρεσβύτεροι Ἰσραὴλ, φαγεῖν ἄρτον μετὰ τῦ γαμβρῦ Μωυσῆ ἐναντίον τῦ θεῦ. 13 Καὶ ἐγένετο μετὰ τὸ ἐπαύριον, συνεκάθισεν Μωυσῆς κρίνειν τὸν λαόν· παρειστήκει δὲ πᾶς ὁ λαὸς Μωυσῆ ἀπὸ πρωΐθεν ἕως ἑσπέρας. 14 Καὶ ἰδὼν Ἰοθὸρ πάντα ὅσα ἐποίει τῷ λαῷ, λέγει· τί τῦτο ὃ σὺ ποιεῖς τῷ λαῷ; ἵνα τί σὺ κάθησαι μόνος, πᾶς δὲ ὁ λαὸς παρέστηκέν σοι ἀπὸ πρωΐ ἕως δείλης; 15 Καὶ λέγει Μωυσῆς τῷ γαμβρῷ αὐτῦ· ὅτι παραγίνεταί πρός με ὁ λαός, ἐκζητῆσαι κρίσιν παρὰ τῦ θεῦ. 16 Ὅταν γὰρ γένηται αὐτοῖς ἀντιλογία, καὶ ἔλθωσιν πρός με, διακρινῶ ἕκα-

στον,

σον, καὶ συμβιβάζω αὐτοὺς τὰ προστάγματα
τοῦ θεοῦ καὶ τὸν νόμον αὐτοῦ. 17 Εἶπεν δὲ ὁ γαμ-
βρὸς Μωυσῆ πρὸς αὐτόν· 18 οὐκ ὀρθῶς σὺ
ποιεῖς τὸ ῥῆμα τοῦτο· φθορᾷ καταφθαρήσῃ ἀνυ-
πονόητῳ καὶ σύ, καὶ πᾶς ὁ λαὸς [σου] οὗτος,
ὃς ἐστιν μετὰ σοῦ· βαρύ σοι τὸ ῥῆμα τοῦτο, ἃ δυνήσῃ ποιεῖν
× αὐτὸς σὺ μόνος. 19 Νῦν οὖν ἄκουσόν μου, καὶ συμβου-
λεύσω σοι, καὶ ἔσται ὁ θεὸς μετὰ σοῦ. Γίνου σὺ τῷ λαῷ
τοῦ προσεύχεσθαι τὸν θεὸν, καὶ ἀνοίσεις τοὺς λόγους αὐ-
τῶν πρὸς τὸν θεόν· 20 καὶ διαμαρτύρῃ αὐ-
τοῖς τὰ προστάγματα τοῦ θεοῦ καὶ τὸν νόμον αὐτοῦ,
καὶ σημανεῖς αὐτοῖς τὰς ὁδοὺς ἐν αἷς πορεύσον-
ται ἐν αὐταῖς, καὶ τὰ ἔργα ἃ ποιήσουσιν. 21 Καὶ
σὺ σεαυτῷ σκέψαι ἀπὸ παντὸς τοῦ λαοῦ ἄνδρας
δυνατούς, θεοσεβεῖς, ἄνδρας δικαίους, μισοῦντας
πλεονεξίαν, καὶ καταστήσεις αὐτοὺς ἐπ' αὐ-
τῶν χιλιάρχους καὶ ἑκατοντάρχους καὶ πεντηκον-
τάρχους καὶ δεκαδάρχους καὶ γραμματοεισαγω-
γεῖς, 22 καὶ κρινοῦσιν τὸν λαὸν πᾶσαν ὥραν· τὸ
δὲ ῥῆμα τὸ ὑπέρογκον ἀνοίσουσιν ὅτι σε, τὰ δὲ
βραχέα τῶν κριμάτων κρινοῦσιν αὐτοί, καὶ κουφί-
σουσιν ἀπὸ σοῦ, καὶ συναντιλήψονταί σοι. 23 Ἐὰν σθ
τὸ ῥῆμα τοῦτο ποιήσῃς, καὶ καταισχύσῃ σε ὁ θεὸς,
καὶ δυνήσῃ παραστῆναι, καὶ πᾶς ὁ λαὸς οὗτος
ἥξει εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ μετ' εἰρήνης. 24 Ἤκου-

σεν

σεν δὲ Μωυσῆς τῆς φωνῆς τῦ γαμβροῦ αὐτῦ, καὶ ἐποίησεν πάντα ὅσα αὐτῷ εἶπεν. 25 Καὶ ἐπέλεξεν Μωυσῆς ἄνδρας δυνατοὺς ἀπὸ παντὸς Ἰσραὴλ, καὶ ἐποίησεν αὐτοὺς ἐπ' αὐτῶν χιλιάρχους καὶ ἑκατοντάρχους καὶ πεντηκοντάρχους καὶ δεκαδάρχους καὶ γραμματοεισαγωγεῖς, 26 καὶ ἔκρινον τὸν λαὸν πᾶσαν ὥραν· τὸ δὲ ῥῆμα τὸ ὑπέρογκον ἀνέφερον πρὸς Μωυσῆν, πᾶν δὲ ῥῆμα ἐλαφρὸν ἔκρινον αὐτοί. 27 Ἐξαπέστειλεν δὲ Μωυσῆς τὸν γαμβρὸν ἑαυτῦ, καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν γῆν αὐτῦ.

ΚΕΦ. ΙΘ'.

1 Τοῦ δὲ μηνὸς τῦ τρίτυ τῆς ἐξόδου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτυ τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, ἦλθον εἰς τὴν ἔρημον Σινᾶ· 2 καὶ ἐξῆραν ἐκ Ῥαφιδείν, καὶ ἦλθον εἰς τὴν ἔρημον τῦ Σινᾶ, καὶ παρενέβαλεν ἐκεῖ Ἰσραὴλ κατέναντι τῦ ὄρους. 3 Καὶ Μωυσῆς ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος τῦ θεῦ· καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸν ὁ θεὸς ἐκ τῦ ὄρους, λέγων· τάδε ἐρεῖς τῷ οἴκῳ Ἰακώβ, καὶ ἀναγγελεῖς τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ· 4 αὐτοὶ ἑωράκατε ὅσα πεποίηκα τοῖς Αἰγυπτίοις, καὶ ἀνέλαβον ὑμᾶς ὡσεὶ ὅτε περύγων ἀετῶν, καὶ προσηγαγόμην ὑμᾶς πρὸς ἐμαυτόν. 5 Καὶ νῦν

νῶ ἐὰν ἀκοῇ ἀκούσητε τῆς φωνῆς μου, καὶ φυλάξητε τὴν διαθήκην μου, ἔσεσθέ μοι λαὸς περιούσιος ἀπὸ πάντων τῶν ἐθνῶν· ἐμὴ γάρ ἐστιν πᾶσα ἡ γῆ, 6 ὑμεῖς δὲ ἔσεσθέ μοι βασίλειον ἱεράτευμα καὶ ἔθνος ἅγιον· ταῦτα τὰ ῥήματα ἐρεῖς τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ. 7 Ἦλθεν δὲ Μωυσῆς, καὶ ἐκάλεσεν τοὺς πρεσβυτέρους τοῦ λαοῦ, καὶ παρέθηκεν αὐτοῖς πάντας τοὺς λόγους τούτους, οὓς συνέταξεν αὐτοῖς ὁ θεός. 8 Καὶ ἀπεκρίθη πᾶς ὁ λαὸς ὁμοθυμαδόν, καὶ εἶπαν· πάντα ὅσα εἶπεν ὁ θεός, ποιήσομεν, καὶ ἀκουσόμεθα. Ἀνήνεγκεν δὲ Μωυσῆς τοὺς λόγους τοῦ λαοῦ πρὸς τὸν θεόν. 9 Εἶπεν δὲ Κύριος πρὸς Μωυσῆν· ἰδοὺ ἐγὼ προσγίνομαι πρός σε ἐν φύλῳ νεφέλης, ἵνα ἀκούσῃ ὁ λαὸς λαλοῦντός μου πρός σε, καὶ σοὶ πιστεύσωσιν εἰς τὸν αἰῶνα. Ἀνήγγειλεν δὲ Μωυσῆς τὰ ῥήματα τοῦ λαοῦ πρὸς Κύριον. 10 Εἶπεν δὲ Κύριος πρὸς Μωυσῆν· καταβὰς διαμαρτύρωμαι τῷ λαῷ, καὶ ἁγνίσουσιν αὐτοὺς σήμερον καὶ αὔριον, καὶ πλυνοῦσιν τὰ ἱμάτια αὐτῶν, 11 καὶ ἔστωσαν ἕτοιμοι εἰς τὴν ἡμέραν τὴν τρίτην· τῇ γὰρ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ καταβήσεται Κύριος ἐπὶ τὸ ὄρος Σινᾶ, ἐναντίον παντὸς τοῦ λαοῦ. 12 Καὶ ἀφορίεις τὸν λαὸν κύκλῳ, λέγων· προσέχετε ἑαυτοῖς τοῦ ἀναβῆναι Ἰσραὴλ

εἰς τὸ ὄρος, καὶ ἅψηται τι αὐτῆς· πᾶς ὁ ἁψάμενος τοῦ ὄρους, θανάτῳ τελευτήσει. 13 Οὐχ ἅψεται αὐτῆς χείρ· οὐ γὰρ λίθοις λιθοβοληθήσεται, ἢ βολίδι καταβοληθήσεται· ἐάν τε κτῆνος, ἐάν τε ἄνθρωπος, οὐ ζήσεται. Ὅταν αἱ φωναὶ καὶ αἱ σάλπιγγες καὶ ἡ νεφέλη ἀπέλθῃ ἀπὸ τοῦ ὄρους, ἐκεῖνοι ἀναβήσονται ἐπὶ τὸ ὄρος. 14 Κατέβη δὲ Μωυσῆς ἀπὸ τοῦ ὄρους πρὸς τὸν λαὸν, καὶ ἡγίασεν αὐτούς· καὶ ἔπλυναν τὰ ἱμάτια αὐτῶν. 15 Καὶ εἶπεν τῷ λαῷ· γίνεσθε ἕτοιμοι τρεῖς ἡμέρας, μὴ προσέλθητε γυναικί. 16 Ἐγενήθησαν δὲ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ γενηθέντος πρὸς ὄρθρον, καὶ ἐγίνοντο φωναὶ καὶ ἀστραπαὶ καὶ νεφέλη γνοφώδης ἐπ' ὄρους Σινᾶ, φωνὴ τῆς σάλπιγγος ἦχει μέγα· καὶ ἐπτοήθη πᾶς ὁ λαὸς ὁ ἐν τῇ παρεμβολῇ. 17 Καὶ ἐξήγαγεν Μωυσῆς τὸν λαὸν εἰς τὸν συνάντησιν τοῦ θεοῦ ἐκ τῆς παρεμβολῆς, καὶ παρέστησαν ὑπὸ τὸ ὄρος. 18 Τὸ δὲ ὄρος Σινᾶ ἐκαπνίζετο ὅλον αὐτὸ, διότι κατεβεβήκει ἐπ' αὐτὸ ὁ θεὸς ἐν πυρί· ἐπ' αὐτὸ· ἀνέβαινεν δὲ ὁ καπνὸς, ὡς ἀτμὶς καμίνου· καὶ ἐξέστη πᾶς ὁ λαὸς σφόδρα. 19 Ἐγίνοντο δὲ αἱ φωναὶ τῆς σάλπιγγος προβαίνουσαι, ἰσχυρότεραι σφόδρα· Μωυσῆς ἐλάλει, ὁ δὲ θεὸς ἀπεκρίνατο αὐτῷ φωνῇ. 20 Κατέβη δὲ Κύριος ἐπὶ τὸ ὄρος

γεννηθέντος

καπνὸς

Σινὰ ὅπι τὸ κορυφὸ τῦ ὄρους· καὶ ἐκάλεσεν Κύριος Μωυσῆ ὅπι τὸ κορυφὸ τῦ ὄρους, καὶ ἀνέβη Μωυσῆς. 21 Καὶ εἶπεν ὁ Θεὸς πρὸς Μωυσῆ, λέγων· καταβὰς διαμάρτυραι τῷ λαῷ, μή ποτε ἐγγίσωσιν πρὸς τὸν Θεὸν καταυοῆσαι, καὶ πέσῃ ἐξ αὐτῶν πλῆθος· 22 καὶ οἱ ἱερεῖς δὲ οἱ ἐγγίζοντες Κυρίῳ τῷ Θεῷ, ἁγιαθήτωσαν, μή ποτε ἀπαλλάξῃ ἀπ' αὐτῶν Κύριος. πλῆθος
23 Καὶ εἶπεν Μωυσῆς πρὸς τ Θεόν· ὐ δυνήσεται ὁ λαὸς προσαναβῆναι πρὸς τὸ ὄρος τὸ Σινά· σὺ γὸ διεμαρτύρησαι ἡμῖν, λέγων· ἀφόρισαι τὸ ὄρος, καὶ ἁγίασαι αὐτό. 24 Καὶ εἶπεν αὐτῷ Κύριος· βάδιζε, κατάβηθι, καὶ ἀνάβηθι σὺ, καὶ Ἀαρὼν μετὰ σῦ· οἱ δὲ ἱερεῖς καὶ ὁ λαὸς μὴ βιαζέσθωσαν ἀναβῆναι πρὸς τὸν Θεὸν, μή ποτε ἀπολέσῃ ἀπ' αὐτῶν Κύριος. 25 Κατέβη δὲ Μωυσῆς πρὸς τὸν λαὸν, καὶ εἶπεν αὐτοῖς.

ΚΕΦ. Κ'.

1 ΚΑΙ ἐλάλησεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν πάντας τοὺς λόγους τύτυς, λέγων· 2 ἐγώ εἰμι Κύριος ὁ Θεός σε, ὁ ἐξαγαγών σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐξ οἴκου δουλείας· 3 Οὐκ ἔσονταί σοι θεοὶ ἕτεροι πλὴν ἐμοῦ. 4 Οὐ ποιήσεις σεαυτῷ εἴδωλον, ὐδὲ παντὸς ὁμοίωμα, ὅσα

ὲν τῷ οὐρανῷ ἄνω, καὶ ὅσα ὲν τῇ γῇ κάτω, καὶ ὅσα ὲν τοῖς ὕδασιν ὑποκάτω τῆς γῆς· 5 οὐ προσκυνήσεις αὐτοῖς, οὐδὲ μὴ λατρεύσεις αὐτοῖς· ἐγὼ γάρ εἰμι Κύριος ὁ θεός σου, θεὸς ζηλωτὴς, ἀποδιδοὺς ἁμαρτίας πατέρων ὲπὶ τέκνα, ὲπὶ τρίτην καὶ τετάρτην γενεὰν τοῖς μισοῦσίν με, 6 καὶ ποιῶν ἔλεος εἰς χιλιάδας τοῖς ἀγαπῶσίν με, καὶ τοῖς φυλάσσουσι τὰ προστάγματά μου. 7 Οὐ λήψῃ τὸ ὄνομα Κυρίου τοῦ θεοῦ σου ὲπὶ ματαίῳ· οὐ γὰρ μὴ καθαρίσῃ Κύριος τὸν λαμβάνοντα τὸ ὄνομα αὐτοῦ ὲπὶ ματαίῳ. 8 Μνήσθητι τὴν ἡμέραν τῶν σαββάτων, ※ τοῦ ἁγιάζειν αὐτήν· 9 ἓξ ἡμέρας ἐργᾷ, καὶ ποιήσεις πάντα τὰ ἔργα σου· 10 τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ σάββατα Κυρίῳ τῷ θεῷ σου· οὐ ποιήσεις ὲν αὐτῇ πᾶν ἔργον, σὺ καὶ ὁ υἱός σου καὶ ἡ θυγάτηρ σου, ὁ παῖς σου καὶ ἡ παιδίσκη σου, ☞ ὁ βοῦς σου καὶ τὸ ὑποζύγιόν σου" καὶ πᾶν κτῆνός σου, καὶ ὁ προσήλυτός ※ σου ὁ παροικῶν ὲν σοί. 11 Ἐν γὰρ ἓξ ἡμέραις ἐποίησεν Κύριος τὸν τε οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν, καὶ πάντα τὰ ὲν αὐτοῖς, καὶ κατέπαυσεν ✕ ὲν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ· διὰ τοῦτο ἠυλόγησεν Κύριος τὴν ἡμέραν τὴν ἑβδόμην, καὶ ἡγίασεν αὐτήν. 12 Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου, ἵνα σοὶ γένηται,

γένηται, καὶ ἵνα μακροχρόνιος γένῃ ἐπὶ τῆς γῆς τῆς ἀγαθῆς, ἧς Κύριος ὁ θεός σε δίδωσίν σοι. 13 Οὐ φονεύσεις. 14 Οὐ μοιχεύσῃς. 15 Οὐ κλέψεις. 16 Οὐ ψευδομαρτυρήσῃς κατὰ τοῦ πλησίον σε μαρτυρίαν ψευδῆ. 17 Οὐκ ἐπιθυμήσῃς τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον σε· οὐκ ἐπιθυμήσῃς τὴν οἰκίαν τοῦ πλησίον σε, οὐδὲ τὸν ἀγρὸν αὐτοῦ, οὐδὲ τὸν παῖδα αὐτοῦ, οὐδὲ τὴν παιδίσκην αὐτοῦ, οὔτε τοῦ βοὸς αὐτοῦ, οὔτε τοῦ ὑποζυγίου αὐτοῦ, οὔτε παντὸς κτήνους αὐτοῦ, οὔτε ὅσα τῷ πλησίον σού ἐστιν. 18 Καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἑώρα τὴν φωνὴν, καὶ τὰς λαμπάδας, καὶ τὴν φωνὴν τῆς σάλπιγγος, καὶ τὸ ὄρος τὸ καπνίζον· φοβηθέντες δὲ πᾶς ὁ λαὸς ἔστησαν μακρόθεν. 19 Καὶ εἶπαν πρὸς Μωυσῆν· λάλησον σὺ ἡμῖν, καὶ μὴ λαλείτω πρὸς ἡμᾶς ὁ θεὸς, μήποτε ἀποθάνωμεν. 20 Καὶ λέγει αὐτοῖς Μωυσῆς· θαρσεῖτε· ἕνεκεν γὰρ τοῦ πειράσαι ὑμᾶς, παρεγενήθη ὁ θεὸς πρὸς ὑμᾶς, ὅπως ἂν γένηται ὁ φόβος αὐτοῦ ἐν ὑμῖν, ἵνα μὴ ἁμαρτάνητε. 21 Εἰστήκει δὲ ὁ λαὸς μακρόθεν· Μωυσῆς δὲ εἰσῆλθεν εἰς τὸν γνόφον, οὗ ἦν ἐκεῖ ὁ θεός. 22 Εἶπεν δὲ Κύριος πρὸς Μωυσῆν· τάδε ἐρεῖς τῷ οἴκῳ Ἰακὼβ, καὶ ἀναγγελεῖς τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ· ὑμεῖς ἑωράκατε, ὅτι ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λε-

λάληκα πρὸς ὑμᾶς. 23 Οὐ ποιήσετε ἑαυτοῖς θεοὺς ἀργυροῦς, καὶ θεοὺς χρυσοῦς οὐ ποιήσετε ὑμῖν αὐτοῖς. 24 Θυσιαστήριον ἐκ γῆς ποιήσετέ μοι, καὶ θύσετε ἐπ' αὐτὸ τὰ ὁλοκαυτώματα ὑμῶν καὶ τὰ σωτήρια ὑμῶν, τὰ πρόβατα καὶ τοὺς μόσχους ὑμῶν· ἐν παντὶ τόπῳ, ὃ ἐὰν ἐπονομάσω τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ, καὶ ἥξω πρός σε, καὶ εὐλογήσω σε. 25 Ἐὰν δὲ θυσιαστήριον ἐκ λίθων ποιῇς μοι, οὐκ οἰκοδομήσεις αὐτοὺς τμητούς· τὸ γὰρ ἐγχειρίδιόν σου ἐπεβέβλησας ἐπ' αὐτὸ, καὶ μεμίανται. 26 Οὐκ ἀναβήσῃ ἐν ἀναβαθμίσιν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριόν μου, ὅπως μὴ ἀποκαλύψῃς τὴν ἀσχημοσύνην σου ἐπ' αὐτῷ.

ΚΕΦ. ΚΑ'.

1 ΚΑΙ ταῦτα τὰ δικαιώματα, ἃ προθήσεις ἐνώπιον αὐτῶν. 2 Ἐὰν κτήσῃ παῖδα Ἑβραῖον, ἓξ ἔτη δουλεύσει σοι· τῷ δὲ ἑβδόμῳ ἐξαποστελεῖς αὐτὸν ἐλεύθερον δωρεάν. 3 Ἐὰν αὐτὸς μόνος εἰσέλθῃ, καὶ μόνος ἐξελεύσεται· ἐὰν δὲ γυνὴ συνεισέλθῃ μετ' αὐτοῦ, καὶ ἡ γυνὴ αὐτῷ ἐξελεύσεται μετ' αὐτοῦ. 4 Ἐὰν δὲ ὁ κύριος δῷ αὐτῷ γυναῖκα, καὶ τέκνα αὐτῷ υἱοὺς ἢ θυγατέρας, ἡ γυνὴ καὶ τὰ παιδία ἔσται τῷ κυρίῳ αὐτῆς, αὐτὸς δὲ μόνος ἐξελεύσεται.

λθύσεται. 5 Ἐὰν δὲ ἀποκριθεὶς εἴπῃ ὁ παῖς· ἠγάπηκα τὸν κύριόν μου, καὶ τὴν γυναῖκά μου, καὶ τὰ παιδία μου, οὐκ ἀποστέχω ἐλεύθερος· 6 προσάξει αὐτὸν ὁ κύριος αὐτοῦ πρὸς τὸ κριτήριον τοῦ θεοῦ, καὶ τότε προσάξει αὐτὸν πρὸς τὴν θύραν ὅπου τὸν σταθμόν, καὶ τρυπήσει αὐτοῦ ὁ κύριος τὸ ὠτίον τῷ ὀπητῷ, καὶ δουλεύσει αὐτῷ εἰς τὸν αἰῶνα. 7 Ἐὰν δέ τις ἀποδῶται τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα οἰκέτιν, οὐκ ἀπελεύσεται ὥσπερ ἀποστέχουσιν αἱ δοῦλαι. 8 Ἐὰν δὲ μὴ εὐαρεστήσῃ τῷ κυρίῳ αὐτῆς, ἣν ὑ καθωμολογήσατο αὐτὴν, ἀπολυτρώσει αὐτὴν· ἔθνει δὲ ἀλλοτρίῳ ὐ κύριος ὄψιν πωλεῖν αὐτὴν, ὅτι ἠθέτησεν ἐν αὐτῇ. 9 Ἐὰν δὲ τῷ υἱῷ καθομολογήσηται αὐτὴν, κατὰ τὸ δικαίωμα τῶν θυγατέρων ποιήσει αὐτῇ. 10 Ἐὰν δὲ ἄλλην λάβῃ αὐτῷ, τὰ δέοντα καὶ τὸν ἱματισμὸν καὶ τὴν ὁμιλίαν αὐτῆς ὐκ ἀποστερήσει. 11 Ἐὰν δὲ τὰ τρία ταῦτα μὴ ποιήσῃ αὐτῇ, ἐξελεύσεται δωρεὰν ἄνευ ἀργυρίου. 12 Ἐὰν δὲ παταξῃ τις τινὰ, καὶ ἀποθάνῃ, θανάτῳ θανατωθήσεται. 13 Ὁ δὲ ὐχ ἑκών, ἀλλὰ ὁ θεὸς παρέδωκεν αὐτὸν εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ, δώσω σοι τόπον ὃ φεύξεται ἐκεῖ ὁ φονεύσας. 14 Ἐὰν δέ τις ὀπιθήσῃ τῷ πλησίον ✕ αὐτοῦ, ἀποκτεῖναι αὐτὸν δόλῳ, καὶ καταφύγῃ, ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου

θηείν με λήψη αὐτὸν θανατῶσαι. 15 Ὃς τύπτει πατέρα αὐτῷ ἢ μητέρα αὐτῷ, θανάτῳ θανατόσθω. *17 Ὁ κακολογῶν πατέρα αὐτῷ ἢ μητέρα αὐτῷ, θανάτῳ τελευτάτω. *16 Ὃς ἂν κλέψῃ τις τινὰ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ καταδυναστεύσας αὐτὸν ἀποδῶται, καὶ ὀφεθῇ ἐν αὐτῷ, θανάτῳ θανατόσθω. 18 Ἐὰν δὲ λοιδορῶνται δύο ἄνδρες, καὶ πατάξῃ τις τὸν πλησίον Χ αὐτοῦ λίθῳ ἢ πυγμῇ, καὶ μὴ ἀποθάνῃ, κατακλιθῇ δὲ ἐπὶ τινὶ κοίτῃ, 19 ἐὰν [δὲ] ἐξαναστὰς ὁ ἄνθρωπος περιπατήσῃ ἔξω ἐπὶ ῥάβδου Χ αὐτοῦ, ἀθῷος ἔσται ὁ πατάξας· πλὴν τῆς ἀργείας αὐτῷ ἀποτίσει, καὶ τὰ ἰατρεῖα. 20 Ἐὰν δέ τις πατάξῃ τὸν παῖδα αὐτῷ ἢ τινὶ παιδίσκῃ αὐτῷ ἐν ῥάβδῳ, καὶ ἀποθάνῃ ὑπὸ τὰς χεῖρας αὐτοῦ, δίκῃ ἀνδικηθήσεται· 21 ἐὰν δὲ ἀναβιώσῃ ἡμέρας μίαν ἢ δύο, οὐκ ἀνδικηθήσεται· τὸ γὰρ ἀργύριον αὐτῷ ἐστιν. 22 Ἐὰν δὲ μάχωνται δύο ἄνδρες, καὶ πατάξωσιν γυναῖκα ἐν γαστρὶ ἔχουσαν, καὶ ἐξέλθῃ τὸ παιδίον αὐτῆς μὴ ἐξεικονισμένον, ἐπιζήμιον ζημωθήσεται· καθότι ἐὰν ἐπιβάλῃ ὁ ἀνὴρ τῆς γυναικὸς, καὶ δώσῃ μετ' ἀξιώματος· 23 ἐὰν δὲ ἐξεικονισμένον ᾖ, δώσῃ ψυχὴν ἀντὶ ψυχῆς, 24 ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ, ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος, χεῖρα ἀντὶ χειρὸς, πόδα

δα ἀντὶ ποδὸς, 25 καῦσιν ἀντὶ καύσεως, τραῦμα ἀντὶ τραύματος, μώλωπα ἀντὶ μώλωπος. 26 Ἐὰν δέ τις παταίξῃ τὸν ὀφθαλμὸν τοῦ οἰκέτου αὐτοῦ, ἢ τὸν ὀφθαλμὸν τῆς θεραπαίνης αὐτοῦ, καὶ ἐκτυφλώσῃ αὐτὸν, ἐλευθέρους ἐξαποστελεῖ αὐτοὺς ἀντὶ τοῦ ὀφθαλμοῦ αὐτῶν. 27 Ἐὰν δὲ τὸν ὀδόντα τοῦ οἰκέτου, ἢ τὸν ὀδόντα τῆς θεραπαίνης αὐτοῦ ἐκκόψῃ, ἐλευθέρους ἐξαποστελεῖ αὐτοὺς ἀντὶ τοῦ ὀδόντος αὐτῶν. 28 Ἐὰν δὲ κερατίσῃ ταῦρος ἄνδρα ἢ γυναῖκα, καὶ ἀποθάνῃ, λίθοις λιθοβοληθήσεται ὁ ταῦρος, καὶ οὐ βρωθήσεται τὰ κρέα αὐτοῦ· ὁ δὲ κύριος τοῦ ταύρου ἀθῷος ἔσται. 29 Ἐὰν δὲ ὁ ταῦρος κερατιστὴς ἦ πρὸ τῆς ἐχθὲς καὶ πρὸ τῆς τρίτης, καὶ διαμαρτύρωνται τῷ κυρίῳ αὐτοῦ, καὶ μὴ ἀφανίσῃ αὐτὸν, ἀνέλῃ δὲ ἄνδρα ἢ γυναῖκα, ὁ ταῦρος λιθοβοληθήσεται, καὶ ὁ κύριος αὐτοῦ τεθανατωθήσεται. 30 Ἐὰν δὲ λύτρα ἐπιβληθῇ αὐτῷ, δώσει λύτρα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ κατὰ πάντα ὅσα ἂν ἐπιβαλῇ αὐτῷ. 31 Ἐὰν δὲ υἱὸν κερατίσῃ ἢ θυγατέρα, κατὰ τὸ δικαίωμα τοῦτο ποιήσουσιν αὐτῷ. 32 Ἐὰν δὲ παῖδα κερατίσῃ ὁ ταῦρος ἢ παιδίσκην, ἀργυρίου τριάκοντα δίδραχμα δώσει τῷ κυρίῳ αὐτῶν, καὶ ὁ ταῦρος λιθοβοληθήσεται. 33 Ἐὰν δέ τις ἀνοίξῃ λάκκον, ἢ λατομήσῃ λάκκον, καὶ

αὐτῶν

καὶ μὴ καλύψῃ αὐτὸν, καὶ ἐμπέσῃ ἐκεῖ μόχος ἢ ὄνος, 34 ὁ κύριος τοῦ λάκκου ἀποτίσει, ἀργύριον δώσει τῷ κυρίῳ αὐτῶν· τὸ δὲ τεθνηκὸς αὐτῷ ἔσται. 35 Ἐὰν δὲ κερατίσῃ βοῦς βοῦν τοῦ πλησίον καὶ τελευτήσῃ, ἀποδώσουσι τὸν βοῦν τὸν ζῶντα, καὶ διελοῦσι τὸ ἀργύριον αὐτοῦ, καὶ τὸν βοῦν τὸν τεθνηκότα διελοῦσι. 36 Ἐὰν δὲ γνωρίζηται ὁ βοῦς ὅτι κερατιστής ἐστιν πρὸ τῆς ἐχθὲς καὶ πρὸ τῆς τρίτης, καὶ διεμαρτυρήθησαν τῷ κυρίῳ αὐτοῦ, καὶ μὴ ἀφανίσῃ αὐτὸν, ἀποτίσει βοῦν ἀντὶ βοὸς· ὁ δὲ τετελευτηκὼς αὐτῷ ἔσται.

ΚΕΦ. ΚΒ'.

1 ΕΑΝ δέ τις κλέψῃ μόχον ἢ πρόβατον, καὶ σφάξῃ αὐτὸ, ἢ ἀποδῶται, πέντε μόχους ἀποτίσει ἀντὶ τοῦ μόχου, καὶ τέσσαρα πρόβατα ἀντὶ τοῦ προβάτου. 2 Ἐὰν δὲ ἐν τῷ διορύγματι εὑρεθῇ ὁ κλέπτης, καὶ πληγεὶς ἀποθάνῃ, οὐκ ἔστιν αὐτῷ φόνος· 3 ἐὰν δὲ ἀνατείλῃ ὁ ἥλιος ἐπ' αὐτῷ, ἔνοχός ἐστιν, ἀνταποθανεῖται. Ἐὰν δὲ μὴ ὑπάρχῃ αὐτῷ, πραθήτω ἀντὶ τοῦ κλέμματος αὐτοῦ. 4 Ἐὰν δὲ καταλειφθῇ, καὶ εὑρεθῇ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ τὸ κλέμμα ἀπὸ μόχου καὶ ὄνου ἕως προβάτου ζῶντα, διπλᾶ ἀποτίσει.

ἀποθανεῖται

5 Ἐὰν

5 Ἐὰν δὲ καταβοσκήσῃ τις ἀγρὸν ἢ ἀμπελῶνα, καὶ ἀφῇ τὸ κτῆνος αὐτῦ καταβοσκῆσαι ἀγρὸν ἕτερον, ἀποτίσει ἐκ τῦ ἀγρῦ αὐτῦ κατὰ τὸ γέννημα αὐτῦ· ἐὰν δὲ πάντα τὸν ἀγρὸν καταβοσκήσῃ, τὰ βέλτιστα τῦ ἀγροῦ αὐτῦ ἢ τὰ βέλτιστα τῦ ἀμπελῶνος αὐτῦ ἀποτίσει 6 Ἐὰν δὲ ἐξελθὸν πῦρ εὕρῃ ἀκάνθας, καὶ κατεσταφήσῃ ἄλωνα ἢ σάκχος ἢ πεδίον, ἀποτίσει ὁ τὸ πῦρ ἐκκαύσας. 7 Ἐὰν δέ τις δῷ τῷ πλησίον ἀργύριον ἢ σκεύη φυλάξαι, καὶ κλαπῇ ἐκ τῆς οἰκίας τῦ ἀνθρώπυ, ἐὰν εὑρεθῇ ὁ κλέψας, ἀποτίσει διπλοῦν· 8 ἐὰν δὲ μὴ εὑρεθῇ ὁ κλέψας, προσελεύσεται ὁ κύριος τῆς οἰκίας ἐνώπιον τῦ θεοῦ, καὶ ὀμεῖται, ἢ μὴν μὰ αὐτὸν πεπονηρεῦσθαι ἐφ' ὅλης τῆς ἀδικαιοπραξίας τῦ πλησίον. 9 Κατὰ πᾶν ῥητὸν ἀδίκημα, περί τε μόσχου, καὶ ὑποζυγίου, καὶ προβάτου, καὶ ἱματίου, καὶ πάσης ἀπωλείας τῆς ἐγκαλουμένης, ὅ,τι οὖν ἐὰν ᾖ, ἐνώπιον τῦ θεῦ ἐλεύσεται ἡ κρίσις ἀμφοτέρων, καὶ ὁ ἁλοὺς ἀφ' τῦ θεοῦ, ἀποτίσει διπλοῦν τῷ πλησίον αὐτῦ. 10 Ἐὰν δέ τις δῷ διπλοῦν τῷ πλησίον ὑποζύγιον ἢ πρόβατον ἢ μόσχον ἢ πᾶν κτῆνος φυλάξαι, καὶ τελευτήσῃ ἢ συντριβῇ ἢ αἰχμάλωτον γένηται, καὶ μηδεὶς γνῷ, 11 ὅρκος ἔσται τῦ θεῦ ἀνὰ μέσον ἀμφοτέρων, ἢ μὴν

μιῶ μὴ αὐτὸν πεπονηρεῦσθαι ἐφ' ὅλης τῆς παρακαταθήκης τῦ πλησίον, καὶ ὅτως προσδέξεται ὁ κύριος αὐτῦ, καὶ ὐ μὴ ἀποτίσῃ· 12 ἐὰν δὲ κλαπῇ παρ' αὐτῦ, ἀποτίσῃ τῷ κυρίῳ αὐτῦ. 13 Ἐὰν δὲ θηριάλωτον γένηται, ἄξει αὐτὸν ὀπὶ τιῶ θήραν, καὶ ὐκ ἀποτίσῃ. 14 Ἐὰν δὲ αὐτήσῃ τις παρά τῦ πλησίον, καὶ συντριβῇ ἢ ἀποθάνῃ ἢ αἰχμάλωτον γένηται, ὁ δὲ κύριος αὐτῦ μὴ ἦ μετ' αὐτῦ, ἀποτίσει· 15 ἐὰν δὲ ὁ κύριος αὐτῦ μετ' αὐτῦ ᾖ, ὐκ ἀποτίσει· ἐὰν δὲ μισθωτὸς ᾖ, ἔσται αὐτῷ ἀντὶ τῦ μισθῦ αὐτῦ. 16 Ἐὰν δὲ ἀπατήσῃ τις παρθένον ἀμνήστευτον, καὶ κοιμηθῇ μετ' αὐτῆς, φερνῇ φερνιεῖ αὐτιῶ αὐτῷ εἰς γυναῖκα. 17 Ἐὰν δὲ ἀναιδῶν ἀναιδύσῃ, καὶ μὴ βούληται ὁ πατὴρ αὐτῆς δῦναι αὐτιῶ αὐτῷ γυναῖκα, ἀργύριον ἀποτίσει αὐτῷ κατὰ ὅσον ὄφλει ἡ φερνὴ τῶν παρθένων. 18 Φαρμακοὺς ὐ φυλάσσετε. 19 Πᾶν κοιμώμενον μετὰ κτήνους, θανάτῳ ἀποκτενεῖται. 20 Ὁ θυσιάζων θεοῖς [ἑτέροις], ἐξολεθρευθήσεται, πλὴν Κυρίῳ μόνῳ. 21 Καὶ προσήλυτον ὐ κακώσετε, ὐδὲ μὴ θλίψετε αὐτόν· ἦτε γὰρ προσήλυτοι ἐν γῇ Αἰγύπτῳ. 22 Πᾶσαν χήραν καὶ ὀρφανὸν ὐ κακώσετε· 23 ἐὰν δὲ κακίᾳ κακώσητε αὐτοὺς, καὶ κεκράξαντες καταβοήσωσι πρός με, ἀκοῇ

πλησίον

ἀκοῇ εἰσακούσομαι τῆς φωνῆς αὐτῶν, 24 καὶ ὀργισθήσομαι ὑμῖν, καὶ ἀποκτενῶ ὑμᾶς ✕ ἐν μαχαίρᾳ, καὶ ἔσονται αἱ γυναῖκες ὑμῶν χῆραι, καὶ τὰ παιδία ὑμῶν ὀρφανά. 25 Ἐὰν δὲ ἀργύριον ἐκδανείσῃς τῷ ἀδελφῷ τῷ πενιχρῷ τῷ μετὰ σοί, οὐκ ἔσῃ αὐτὸν κατεπείγων· οὐκ ἐπιθήσεις αὐτῷ τόκον. 26 Ἐὰν δὲ ἐνεχύρασμα ἐνεχυράσῃς τὸ ἱμάτιον τοῦ πλησίον, πρὸ δυσμῶν ἡλίου ἀποδώσεις αὐτὸ αὐτῷ· 27 ἔστιν γὰρ τοῦτο περιβόλαιον αὐτῷ, μόνον τοῦτο τὸ ἱμάτιον ἀσχημοσύνης αὐτοῦ, ἐν τίνι κοιμηθήσεται. Ἐὰν οὖν καταβοήσῃ πρός με, εἰσακούσομαι αὐτοῦ· ἐλεήμων γάρ εἰμι. 28 Θεοὺς οὐ κακολογήσεις, καὶ ἄρχοντα τοῦ λαοῦ σου οὐκ ἐρεῖς κακῶς. 29 Ἀπαρχὰς ἅλωνος καὶ ληνοῦ σου οὐ καθυστερήσεις· τὰ πρωτότοκα τῶν υἱῶν σου δώσεις ἐμοί. 30 Οὕτως ποιήσεις τὸν μόσχον σου καὶ τὸ πρόβατόν σου καὶ τὸ ὑποζύγιόν σου· ἑπτὰ ἡμέρας ἔσται ὑπὸ τὴν μητέρα αὐτοῦ, τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ δώσεις μοι αὐτό. 31 Καὶ ἄνδρες ἅγιοι ἔσεσθέ μοι· καὶ κρέας ἐν ἀγρῷ θηριάλωτον οὐκ ἔδεσθε, τῷ κυνὶ ἀποβλήσετε αὐτό.

ΚΕΦ. ΚΓ'.

1 Οὐ προσδέξῃ ἀκοὴν ματαίαν· οὐ συγκαταθήσῃ μετὰ τοῦ ἀδίκου, γενέσθαι μάρτυς

μάρτυς ἄδικος. 2 Οὐκ ἔσῃ μετὰ πλειόνων
ϑὴ κακίᾳ· ϗ ϖροσεϑήσῃ μετὰ πλήϑους ἐκ-
κλῖναι μετὰ πλειόνων, ὥστε ἐκκλῖναι κείσιν.
3 Καὶ πένητα ϗκ ἐλεήσεις ἐν κείσει. 4 Ἐὰν
δὲ σωαντήσῃς τῷ βοὶ τῦ ἐχθρῦ σϑ ἢ τῷ
ὑποζυγίῳ αὐτῦ πλανωμϑίοις, ἀποστρέψας ἀπο-
δώσεις αὐτῷ. 5 Ἐὰν δὲ ἴδῃς τὸ ὑποζύγιον
τῦ ἐχθρῦ σϑ πεπωκὸς ὑπὸ τὸν ϗγόμον αὐτῦ,
ἐγερεῖς ϗ παρελθὼν αὐτό, ἀλλὰ συνεγερεῖς αὐτὸ μετ'
αὐτῦ. 6 Οὐ διαστρέψεις κείμα πένητος ἐν
κείσει αὐτῦ. 7 Ἀπὸ παντὸς ῥήματος ἀδίκϑ
ἀποστήσῃ· ἀθῷον καὶ δίκαιον ϗκ ἀποκτενεῖς, καὶ
ϗ δικαιώσεις τὸν ἀσεβῆ ἕνεκεν δώρων. 8 Καὶ δῶρα
ϗ λήψῃ· τὰ γὰρ δῶρα ἐκτυφλοῖ ὀφθαλμοὺς βλε-
πόντων, καὶ λυμαίνεται ῥήματα δίκαια. 9 Καὶ
ϖροσήλυδον ϗ κακώσετε, ϗδὲ μὴ ϑλίψετε· ὑ-
μεῖς γὰρ οἴδατε τὴν ψυχὴν τῦ προσηλύτϑ·
αὐτοὶ γὰρ προσήλυτοι ἦτε ἐν γῇ Αἰγύπτῳ. 10 Ἓξ
ἔτη ϖασεῖς τὴν γῆν σϑ, καὶ σωάξεις τὰ γεν-
ήματα αὐτῆς· 11 τῷ δὲ ἑβδόμῳ ἔτει ἄφε-
σιν ϖοιήσεις, καὶ ἀνήσεις αὐτὴν, καὶ ἔδονται οἱ
ϖτωχοὶ τῦ ἔθνους σϑ· τὰ δὲ ὑπολειπόμϑα
αὐτῶν ἔδεται τὰ ϑηρία τὰ ἄγρια· οὕτως ϖοιήσεις
τὸν ἀμπελῶνά σϑ, καὶ ἐλαιῶνά σϑ. 12 Ἓξ
ἡμέρας ϖοιήσεις τὰ ἔργα σϑ, τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἑβ-

δόμῃ

δόμη ἀναπαύσῃ· ἵνα ἀναπαύσηται ὁ βοῦς σου καὶ τὸ ὑποζύγιόν σου, καὶ ἵνα ἀναψύξῃ ὁ υἱὸς τῆς παιδίσκης σου, καὶ ὁ προσήλυτος. 13 Πάντα ὅσα λελάληκα πρὸς ὑμᾶς, φυλάξεσθε· καὶ ὄνομα θεῶν ἑτέρων οὐκ ἀναμνησθήσεται, οὐδὲ μὴ ἀκουσθῇ ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν. 14 Τρεῖς καιροὺς τῷ ἐμαυτῷ ἑορτάσετέ μοι. 15 Τὴν ἑορτὴν τῶν ἀζύμων φυλάξεσθε· ἑπτὰ ἡμέρας ἔδεσθε ἄζυμα, καθάπερ ἐνετειλάμην σοι, κατὰ τὸν καιρὸν τοῦ μηνὸς τῶν νέων· ἐν γὰρ αὐτῷ ἐξῆλθες ἐξ Αἰγύπτου. Οὐκ ὀφθήσῃ ἐνώπιόν μου κενός. 16 Καὶ ἑορτὴν τῶν θερισμῶν πρωτογεννημάτων ποιήσεις τῶν ἔργων σου, ὧν ἐὰν σπείρῃς ἐν τῷ ἀγρῷ σου, καὶ ἑορτὴν συντελείας ἐπ' ἐξόδῳ τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐν τῇ συναγωγῇ τῶν ἔργων σου τῶν ἐκ τοῦ ἀγροῦ σου. 17 Τρεῖς καιροὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ ὀφθήσεται πᾶν ἀρσενικόν σου ἐνώπιον Κυρίου τοῦ θεοῦ σου. 18 Ὅταν γὰρ ἐκβάλω τὰ ἔθνη ἀπὸ προσώπου σου, καὶ ἐμπλατύνω τὰ ὅριά σου, οὐ θυμιάσεις ἐπὶ ζύμῃ αἷμα θυμιάματός μου, οὐδὲ μὴ κοιμηθῇ στέαρ τῆς ἑορτῆς μου ἕως πρωΐ. 19 Τὰς ἀπαρχὰς τῶν πρωτογεννημάτων τῆς γῆς σου εἰσοίσεις εἰς τὸν οἶκον Κυρίου τοῦ θεοῦ σου. Οὐχ ἑψήσεις ἄρνα ἐν γάλακτι μητρὸς αὐτοῦ. 20 Καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν

μου

μου τοῦ προσώπου σου, ἵνα φυλάξῃ σε ἐν τῇ ὁδῷ, ὅπως εἰσαγάγῃ σε εἰς τὴν γῆν, ἣν ἡτοίμασά σοι. 21 Πρόσεχε σεαυτῷ, καὶ εἰσάκουε αὐτοῦ, μὴ ἀπείθει αὐτῷ· οὐ γὰρ μὴ ὑποστείληται σε· τὸ γὰρ ὄνομά μου ἐστὶν ἐπ' αὐτῷ. 22 Ἐὰν ἀκοῇ ἀκούσῃ τῆς φωνῆς μου, καὶ ποιήσῃς πάντα ὅσα ἐντέλλομαί σοι, καὶ φυλάξητε τὴν διαθήκην μου, ἔσεσθέ μοι λαὸς περιούσιος ἀπὸ πάντων τῶν ἐθνῶν· ἐμοῦ γὰρ ἔσται πᾶσα ἡ γῆ· ὑμεῖς δὲ ἔσεσθέ μοι βασίλειον ἱεράτευμα, καὶ ἔθνος ἅγιον. Ταῦτα τὰ ῥήματα ἐρεῖς τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ. Ἐὰν ἀκοῇ ἀκούσῃς τῆς φωνῆς μου, καὶ ποιήσῃς πάντα ὅσα ἂν εἴπω σοι, ἐχθρεύσω τοῖς ἐχθροῖς σου, καὶ ἀντικείσομαι τοῖς ἀντικειμένοις σοι· 23 πορεύσεται γὰρ ὁ ἄγγελός μου ἡγούμενός σου, καὶ εἰσάξει σε πρὸς τὸν Ἀμορραῖον, καὶ Χεταῖον, καὶ Φερεζαῖον, καὶ Χαναναῖον, καὶ Γεργεσαῖον, καὶ Εὐαῖον, καὶ Ἰεβουσαῖον, καὶ ἐκτρίψω αὐτούς. 24 Οὐ προσκυνήσεις τοῖς θεοῖς αὐτῶν, οὐδὲ μὴ λατρεύσῃς αὐτοῖς· οὐ ποιήσεις κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν, ἀλλὰ καθαιρέσει καθελεῖς αὐτούς, καὶ συντρίβων συντρίψεις τὰς στήλας αὐτῶν. 25 Καὶ λατρεύσεις Κυρίῳ τῷ θεῷ σου, καὶ εὐλογήσω τὸν ἄρτον σου καὶ τὸν οἶνόν σου καὶ τὸ ὕδωρ σου, καὶ ἀποστρέψω μαλακίαν ἀφ' ὑμῶν. 26 Οὐκ ἔσται

ἄγονος

ἄλγος ὃς ἐὰν ἔρπῃ ἐπὶ τῆς γῆς σου· τὸν ἀριθμὸν τῶν ἡμερῶν σου ἀναπληρώσω. 27 Καὶ τὸν φόβον μου ἀποστελῶ ἡγεμόνα σου, καὶ ἐκστήσω πάντα τὰ ἔθνη, εἰς ἃς σὺ εἰσπορεύῃ εἰς αὐτούς· καὶ δώσω πάντας τοὺς ὑποχειρίους σου φυγάδας. 28 Καὶ ἀποστελῶ τὰς σφηκίας ἔμπροσθέν σου, καὶ ἐκβαλῶ τοὺς Ἀμορραίους, καὶ τοὺς Εὐαίους, καὶ τοὺς Χαναναίους, καὶ τοὺς Χετταίους ἀπὸ σοῦ. 29 Οὐκ ἐκβαλῶ αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου σου ἐν ἐνιαυτῷ ἑνί, ἵνα μὴ γένηται ἡ γῆ ἔρημος, καὶ πολλὰ γένηται ἐπὶ σὲ τὰ θηρία τῆς γῆς· 30 κατὰ μικρὸν μικρὸν ἐκβαλῶ αὐτοὺς ἀπὸ σοῦ, ἕως ἂν αὐξηθῇς καὶ κληρονομήσῃς τὴν γῆν. 31 Καὶ θήσω τὰ ὅρια σου ἀπὸ τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης καὶ ἕως τῆς θαλάσσης τῶν Φυλιστιείμ, καὶ ἀπὸ τῆς ἐρήμου ἕως τοῦ ποταμοῦ τοῦ μεγάλου Εὐφράτου· καὶ παραδώσω εἰς χεῖρας ὑμῶν τοὺς ἐγκαθημένους ἐν τῇ γῇ, καὶ ἐκβαλῶ αὐτοὺς ἀπὸ σοῦ. 32 Οὐ συγκαταθήσῃ αὐτοῖς καὶ τοῖς θεοῖς αὐτῶν διαθήκην. 33 Καὶ οὐκ ἐγκαθήσονται ἐν τῇ γῇ σου, ἵνα μὴ ἁμαρτεῖν σε ποιήσωσιν πρός με· ἐὰν γὰρ δουλεύσῃς τοῖς θεοῖς αὐτῶν, ἔστοι ἔσονταί σοι πρόσκομμα.

ΚΕΦ. ΚΔ'.

1 ΚΑΙ Μωυσῆ εἶπεν· ἀνάβηθι πρὸς Κύριον σὺ καὶ Ἀαρὼν, καὶ Ναδὰβ, καὶ Ἀβιοὺδ, καὶ ἑβδομήκοντα τῶν πρεσβυτέρων Ἰσραὴλ, καὶ προσκυνήσουσιν μακρόθεν τῷ Κυρίῳ· 2 καὶ ἐγγιεῖ Μωυσῆς μόνος πρὸς τὸν θεὸν, αὐτοὶ δὲ οὐκ ἐγγιοῦσιν· ὁ δὲ λαὸς οὐ συναναβήσεται μετ' αὐτῶν. 3 Εἰσῆλθεν δὲ Μωυσῆς, καὶ διηγήσατο τῷ λαῷ πάντα τὰ ῥήματα τοῦ θεοῦ καὶ τὰ δικαιώματα· ἀπεκρίθη δὲ πᾶς ὁ λαὸς φωνῇ μιᾷ, λέγοντες πάντας τοὺς λόγους, οὓς ἐλάλησεν Κύριος, ποιήσομεν, καὶ ἀκουσόμεθα. 4 Καὶ ἔγραψεν Μωυσῆς πάντα τὰ ῥήματα Κυρίου. Ὀρθρίσας δὲ Μωυσῆς τὸ πρωΐ, ᾠκοδόμησεν θυσιαστήριον ὑπὸ τὸ ὄρος, καὶ δώδεκα λίθους εἰς τὰς δώδεκα φυλὰς τοῦ Ἰσραήλ· 5 καὶ ἐξαπέστειλεν τοὺς νεανίσκους τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ ἀνήνεγκαν ὁλοκαυτώματα, καὶ ἔθυσεν ἔθυσαν θυσίαν σωτηρίου τῷ θεῷ μοσχάρια. 6 Λαβὼν δὲ Μωυσῆς τὸ ἥμισυ τοῦ αἵματος, ἐνέχεεν κρατῆρας· τὸ δὲ ἥμισυ τοῦ αἵματος προσέχεεν πρὸς τὸ θυσιαστήριον. 7 Καὶ λαβὼν τὸ βιβλίον τῆς διαθήκης, ἀνέγνω εἰς τὰ ὦτα τοῦ λαοῦ· καὶ εἶπαν· πάντα ὅσα ἐλάλησεν Κύριος, ποιήσο-

ποιήσομεν, καὶ ἀκουσόμεθα. 8 Λαβὼν δὲ Μωυσῆς τὸ αἷμα, κατεσκέδασεν τῷ λαῷ, καὶ εἶπεν· ἰδοὺ τὸ αἷμα τῆς διαθήκης, ἧς διέθετο Κύριος πρὸς ὑμᾶς περὶ πάντων τῶν λόγων τούτων. 9 Καὶ ἀνέβη Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν, καὶ Ναδὰβ, καὶ Ἀβιοὺδ, καὶ ἑβδομήκοντα τῶν πρεσβυτέρων Ἰσραὴλ, 10 καὶ ἴδον τὸν τόπον ὃν εἱστήκει ἐκεῖ ὁ θεὸς τῷ Ἰσραήλ· καὶ τὰ ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ ὡσεὶ ἔργον πλινθοστρωτὸν σαπφείρου, καὶ ὥσπερ εἶδος στερεώματος τοῦ οὐρανοῦ τῇ καθαρότητι. 11 Καὶ τῶν ἐπιλέκτων τοῦ Ἰσραὴλ οὐ διεφώνησεν οὐδὲ εἷς· καὶ ὤφθησαν ἐν τῷ τόπῳ τοῦ θεοῦ, καὶ ἔφαγον, καὶ ἔπιον. 12 Καὶ εἶπεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν· ἀνάβηθι πρός με εἰς τὸ ὄρος, καὶ ἴσθι ἐκεῖ· καὶ δώσω σοι τὰ πυξία τὰ λίθινα, τὸν νόμον καὶ τὰς ἐντολὰς, ἃς ἔγραψα νομοθετῆσαι αὐτοῖς. 13 Καὶ ἀναστὰς Μωυσῆς καὶ Ἰησοῦς ὁ παρεστηκὼς αὐτῷ, ἀνέβησαν ὄπι τὸ ὄρος τοῦ θεοῦ· 14 καὶ τοῖς πρεσβυτέροις εἶπεν· ἡσυχάζετε αὐτοῦ, ἕως ἀναστρέψωμεν πρὸς ὑμᾶς· καὶ ἰδοὺ Ἀαρὼν καὶ Ὡρ μεθ' ὑμῶν· ἐάν τινι συμβῇ κρίσις, πορευέσθωσαν αὐτοῖς. 15 Καὶ ἀνέβη Μωυσῆς εἰς τὸ ὄρος· καὶ ἐκάλυψεν ἡ νεφέλη τὸ ὄρος. 16 Καὶ κατέβη ἡ δόξα τοῦ θεοῦ ὄπι τὸ ὄρος Σινᾶ, καὶ ἐκάλυψεν αὐτὸ ἡ νεφέλη ἓξ ἡμέρας. Καὶ ἐκάλεσεν Κύ-

ριος τὸν Μωυσῆν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ ἐκ μέσου τῆς νεφέλης. 17 Τὸ δὲ εἶδος τῆς δόξης Κυρίου, ὡσεὶ πῦρ φλέγον ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὄρους, ἔναντι τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. 18 Καὶ εἰσῆλθεν Μωυσῆς εἰς μέσον τῆς νεφέλης, καὶ ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος· καὶ ἐκάθητο ἐκεῖ ἐν τῷ ὄρει τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας.

ΚΕΦ. ΚΕ'.

1 ΚΑΙ ἐλάλησεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων· 2 εἶπον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ λάβετέ μοι ἀπαρχάς· παρὰ παντὸς, οὗ ἂν δόξῃ τῇ καρδίᾳ Χ αὐτῶν, λήψεσθε τὰς ἀπαρχάς μου. 3 Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἀπαρχὴ, ἣν λήψεσθε παρ' αὐτῶν· χρυσίον, καὶ ἀργύριον, καὶ χαλκόν, 4 καὶ ὑάκινθον, καὶ πορφύραν, καὶ κόκκινον διπλοῦν, καὶ βύσσον κεκλωσμένην, καὶ τρίχας αἰγείας, 5 καὶ δέρματα κριῶν ἠρυθροδανωμένα, καὶ δέρματα ὑακίνθινα, καὶ ξύλα ἀσηπτα, 6 καὶ ἔλαιον εἰς τὴν φαῦσιν, θυμιάματα εἰς τὸ ἔλαιον τῆς χρίσεως, καὶ εἰς τὴν σύνθεσιν τοῦ θυμάματος, 7 καὶ λίθους σαρδίου, καὶ λίθους εἰς τὸν γλυφὸν [καὶ] εἰς τὴν ἐπωμίδα καὶ τὸν ποδήρη. 8 Καὶ ποιήσῃς μοι ἁγίασμα, καὶ ὀφθήσομαι ἐν ὑμῖν· 9 καὶ ποιήσεις μοι κατὰ πάν-

τα ὅσα ἐγὼ δεικνύω σοι ἐν τῷ ὄρει, τὸ παράδειγμα τῆς σκιωῆς, καὶ τὸ ὡδὸ δείγμα πάντων τῶν σκευῶν αὐτῆς· καὶ ὕτως ποιήσεις. 10 Καὶ ποιήσεις κιβωτὸν μαρτυρίου ἐκ ξύλων ἀσήπτων· δύο πήχεων καὶ ἡμίσυς τὸ μῆκος, καὶ πήχεως καὶ ἡμίσυς τὸ πλάτος ✕ αὐτῆς· καὶ πήχεως καὶ ἡμίσυς τὸ ὕψος ✕ αὐτῆς. 11 Καὶ καταχρυσώσεις αὐτὴν χρυσίῳ καθαρῷ, ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν χρυσώσεις αὐτήν· καὶ ποιήσεις αὐτῇ κυμάτια χρυσᾶ τρεπτὰ κύκλῳ. 12 Καὶ ἐλάσεις αὐτῇ τέσσαρας δακτυλίους χρυσοῦς, καὶ ἐπιθήσεις ἐπὶ τὰ τέσσαρα κλίτη αὐτῆς· δύο δακτυλίους ἐπὶ τὸ κλίτος τὸ ἕν, καὶ δύο δακτυλίους ἐπὶ τὸ κλίτος τὸ δεύτερον. 13 Ποιήσεις δὲ ἀναφορεῖς ἐκ ξύλων ἀσήπτων, καὶ καταχρυσώσεις αὐτὰ χρυσίῳ· 14 καὶ εἰσάξεις τοὺς ἀναφορεῖς εἰς τοὺς δακτυλίους τοὺς ἐν τοῖς κλίτεσι τῆς κιβωτοῦ, αἴρειν τὴν κιβωτὸν ἐν αὐτοῖς· 15 ἐν τοῖς δακτυλίοις τῆς κιβωτοῦ τῆς διαθήκης ἔσονται οἱ ἀναφορεῖς ἀκίνητοι. 16 Καὶ ἐμβαλεῖς εἰς τὴν κιβωτὸν τὰ μαρτύρια, ἃ ἂν δῶ σοι. 17 Καὶ ποιήσεις ἱλαστήριον ἐπίθημα χρυσίου καθαροῦ· δύο πήχεων καὶ ἡμίσους τὸ μῆκος, καὶ πήχεως καὶ ἡμίσους τὸ πλάτος ✕ αὐτοῦ. 18 Καὶ ποιήσεις δύο Χερουβὶμ χρυσᾶ τορευτὰ,

τὰ, καὶ ἐπιθήσεις αὐτὰ ἐξ ἀμφοτέρων τῶν κλιτῶν τοῦ ἱλαστηρίου· 19 ποιήσονται δὲ Χερουβ εἷς ἐκ τοῦ κλίτους τούτου, καὶ Χερουβ εἷς ἐκ τοῦ κλίτους τοῦ δευτέρου τοῦ ἱλαστηρίου, καὶ ποιήσεις τοὺς δύο Χερουβεὶμ ἐπὶ τὰ δύο κλίτη ✕ αὐτοῦ. 20 Ἔσονται οἱ Χερουβεὶμ ἐκτείνοντες τὰς πτέρυγας ἐπάνωθεν, συσκιάζοντες ἐν ταῖς πτέρυξιν αὐτῶν ἐπὶ τοῦ ἱλαστηρίου· καὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν εἰς ἄλληλα, εἰς τὸ ἱλαστήριον ἔσονται τὰ πρόσωπα τῶν Χερουβεὶμ. 21 Καὶ ἐπιθήσεις τὸ ἱλαστήριον ἐπὶ τῆς κιβωτοῦ ἄνωθεν, καὶ εἰς τὴν κιβωτὸν ἐμβαλεῖς τὰ μαρτύρια, ἃ ἂν δῶ σοι. 22 Καὶ γνωσθήσομαί σοι ἐκεῖθεν, καὶ λαλήσω σοι ἄνωθεν τοῦ ἱλαστηρίου ἀναμέσον τῶν δύο Χερουβεὶμ, τῶν ὄντων ἐπὶ τῆς κιβωτοῦ τοῦ μαρτυρίου, [καὶ] ὅσα ἂν ἐντείλωμαί σοι πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ. 23 Καὶ ποιήσεις τράπεζαν χρυσίου καθαροῦ· δύο πήχεων τὸ μῆκος, καὶ πήχεως τὸ εὖρος, καὶ πήχεως καὶ ἡμίσους τὸ ὕψος ✕ αὐτῆς. 24 Καὶ ποιήσεις αὐτῇ στεφάνιον κυμάτιον χρυσοῦν κύκλῳ· καὶ ποιήσεις αὐτῇ στεφάνιον παλαιστοῦ κύκλῳ· 25 καὶ ποιήσεις στεφάνιον κυμάτιον χρυσοῦν τῷ στεφάνῃ κύκλῳ. 26 Καὶ ποιήσεις αὐτῇ τέσσαρας δακτυλίους χρυσοῦς, καὶ ἐπιθήσεις τοὺς τέσσαρας δακτυλίους ἐπὶ τὰ

τέσσαρα

πέσσαρα μέρη τῆς ποδῶν αὐτῆς ὑπὸ τὴν τεφάνην· 27 καὶ ἔσονται οἱ δακτύλιοι εἰς θήκας τοῖς ἀναφορεῦσιν, ὥστε αἴρειν τὴν τράπεζαν ἐν αὐτοῖς. 28 Καὶ ποιήσεις τοὺς ἀναφορεῖς ἐκ ξύλων ἀσήπτων, καὶ καταχρυσώσεις αὐτοὺς χρυσίῳ καθαρῷ, καὶ ἀρθήσεται ἐν αὐτοῖς ἡ τράπεζα. 29 Καὶ ποιήσεις τὰ πυελία αὐτῆς, καὶ τὰς θυίσκας, καὶ τὰ σπονδεῖα, καὶ τοὺς κυάθους, ἐν οἷς σπείσεις ἐν αὐτοῖς· χρυσίῳ καθαρῷ ποιήσεις αὐτά. 30 Καὶ ἐπιθήσεις ἐπὶ τὴν τράπεζαν ἄρτους ἐνωπίους ἐναντίον μου διαπαντός. 31 Καὶ ποιήσεις λυχνίαν ἐκ χρυσίου καθαροῦ, τορευτὴν ποιήσεις τὴν λυχνίαν· ὁ καυλὸς αὐτῆς, καὶ οἱ καλαμίσκοι, καὶ οἱ κρατῆρες, καὶ οἱ σφαιρωτῆρες, καὶ τὰ κρίνα ἐξ αὐτῆς ἔσται. 32 Ἓξ καλαμίσκοι ἐκπορευόμενοι ἐκ πλαγίων· τρεῖς καλαμίσκοι τῆς λυχνίας ἐκ τοῦ κλίτους αὐτῆς τοῦ ἑνός, καὶ τρεῖς καλαμίσκοι τῆς λυχνίας ἐκ τοῦ κλίτους τοῦ δευτέρου. 33 Καὶ τρεῖς κρατῆρες ἐκτετυπωμένοι καρυίσκους ἐν καλαμίσκῳ τῷ ἑνί, σφαιρωτὴρ καὶ κρίνον· [οὕτως τοῖς ἓξ καλαμίσκοις τοῖς ἐκπορευομένοις ἐκ τῆς λυχνίας· καὶ ἐκ τῆς λυχνίας τέσσαρες κρατῆρες] καὶ τρεῖς κρατῆρες ἐκτετυπωμένοι καρυίσκους ἐν καλαμίσκῳ τῷ ἑνί, σφαιρωτὴρ καὶ κρίνον·

ὅπως τοῖς ἐξ καλαμίσκοις τοῖς ἐκπορευομένοις ἐκ
ἐκ δ λυχνίας τῆς λυχνίας. 34 Καὶ ἐν τῇ λυχνίᾳ τέσσαρες
κρατῆρες ἐκτετυπωμένοι καρυΐσκοις, οἱ σφαιρω-
τῆρες καὶ τὰ κέλυκα αὐτῆς. 35 Ὁ σφαιρωτὴρ
ὑπὸ τοὺς δύο καλαμίσκους ἐξ αὐτῆς, Χ καὶ
Χ ὁ σφαιρωτὴρ ὑπὸ τοὺς δύο καλαμίσκους ἐξ αὐτῆς, καὶ
Χ ὁ σφαιρωτὴρ ὑπὸ τοὺς δύο καλαμίσκους ἐξ αὐτῆς·
οὕτως τοῖς ἐξ καλαμίσκοις τοῖς ἐκπορευομένοις
ἐκ τῆς λυχνίας. 36 Οἱ σφαιρωτῆρες καὶ οἱ κα-
λαμίσκοι ἐξ αὐτῆς ἔστωσαν· ὅλη τορευτὴ ἐξ
ἑνὸς χρυσίου καθαροῦ. 37 Καὶ ποιήσεις τοὺς
λύχνους αὐτῆς ἑπτὰ, καὶ ἐπιθήσεις τοὺς λύχνους
αὐτῆς, καὶ φανοῦσιν ἐκ τοῦ ἑνὸς κατέναντι αὐτῆς.
38 Καὶ τὸν ἐπαρυστῆρα αὐτῆς, καὶ τὰ ὑποθέ-
ματα αὐτῆς ἐκ χρυσίου καθαροῦ. 39 Τά-
λαντον χρυσίου καθαροῦ ποιήσεις πάντα τὰ σκεύη
τὸν δεδειγ- ταῦτα. 40 Ὅρα ποιήσεις κατὰ τὸν τύπον τῶν
μένον δεδειγμένων σοι ἐν τῷ ὄρει.

ΚΕΦ. Κς'.

1 ΚΑΙ τὴν σκηνὴν ποιήσεις δέκα αὐ-
λαίας ἐκ βύσσου κεκλωσμένης, καὶ
ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου
κεκλωσμένου· Χερουβεὶμ ἐργασίᾳ ὑφάντου ποιήσεις
αὐτάς. 2 Μῆκος τῆς αὐλαίας τῆς μιᾶς ὀκτὼ

καὶ

καὶ εἴκοσι πήχεων, καὶ εὖρος τεσσάρων πήχεων ἡ αὐλαία ἡ μία ἔσται· μέτρον ἔσται τὸ αὐτὸ πάσαις ταῖς αὐλαίαις. 3 Πέντε δὲ αὐλαίαι ἔσονται συνεζευγμέναι ἑτέρα ἐκ τῆς ἑτέρας, καὶ πέντε αὐλαίαι ἔσονται συνεζευγμέναι ἑτέρα ἐκ τῆς ἑτέρας. 4 Καὶ ποιήσεις αὐταῖς ἀγκύλας ὑακινθίνας ἐπὶ τὸ χεῖλος τῆς αὐλαίας τῆς μιᾶς, ἐκ τοῦ ἑνὸς μέρους εἰς τὸ συμβολεῖον· καὶ ὕστερον ποιήσεις ἐπὶ τὸ χεῖλος τῆς αὐλαίας τῆς ἐξωτέρας πρὸς τῇ συμβολῇ τῇ δευτέρᾳ. 5 Πεντήκοντα δὲ ἀγκύλας ποιήσεις τῇ αὐλαίᾳ τῇ μιᾷ, καὶ πεντήκοντα ἀγκύλας ποιήσεις ἐκ τοῦ μέρους τῆς αὐλαίας τῆς ἐν τῷ συμβολείῳ τῆς δευτέρας· ἀντιπρόσωποι ἀντιπίπτουσαι εἰς ἀλλήλας ἔσονται. 6 Καὶ ποιήσεις κρίκους πεντήκοντα χρυσοῦς, καὶ συναφεῖς τὰς αὐλαίας ἑτέραν τῇ ἑτέρᾳ τοῖς κρίκοις· καὶ ἔσται ἡ σκηνὴ μία. 7 Καὶ ποιήσεις δέρρεις τριχίνας, σκέπειν ἐπὶ τῆς σκηνῆς· ἕνδεκα δέρρεις ποιήσεις αὐτάς. 8 Τὸ μῆκος τῆς δέρρεως τῆς μιᾶς ἔσται τριάκοντα πήχεων, καὶ τεσσάρων πήχεων τὸ εὖρος τῆς δέρρεως τῆς μιᾶς· μέτρον τὸ αὐτὸ ἔσται ταῖς ἕνδεκα δέρρεσιν. 9 Καὶ συνάψεις τὰς πέντε δέρρεις ἐπὶ τὸ αὐτό, καὶ τὰς ἓξ δέρρεις ἐπὶ τὸ αὐτό· καὶ ἐπιδιπλώσεις τὴν δέρριν τὴν ἕκτην κατὰ πρόσωπον τῆς

σκηνῆς.

σκιωῆς. 10 Καὶ ποιήσεις ἀγκύλας πεντήκοντα ὑπὸ τὸ χείλους τῆς δέρρεως τῆς μιᾶς, τῆς ἀναμέσον χιτὼν συμβολιῶ· καὶ πεντήκοντα ἀγκύλας ποιήσεις ὑπὸ τὸ χείλους τῆς δέρρεως, τῆς συναπτούσης τῆς δευτέρας. 11 Καὶ ποιήσεις κάμακας χαλκοῦς πεντήκοντα, καὶ συνάψεις τοὺς κάμακας ἐκ τῶν ἀγκυλῶν, καὶ συνάψεις τὰς δέρρεις, καὶ ἔσται ἕν. 12 Καὶ ὑποθήσεις τὸ πλεονάζον ἐν ταῖς δέρρεσιν τῆς σκιωῆς, τὸ ἥμισυ τῆς δέρρεως τὸ ὑπολελειμμένον ὑποκαλύψεις εἰς [τὸ πλεονάζον τῶν δέρρεων τῆς σκιωῆς ὑπικαλύψεις] ὀπίσω τῆς σκιωῆς· 13 πῆχυ ἐκ τούτου, καὶ πῆχυ ἐκ τούτου, ἐκ τοῦ ὑπερέχοντος ἐκ τοῦ μήκους τῶν δέρρεων τῆς σκιωῆς· ἔσται συγκαλύπτον ὑπὸ τὰ πλάγια τῆς σκιωῆς ἔνθεν καὶ ἔνθεν, ἵνα καλύπτῃ. 14 Καὶ ποιήσεις καταπέτασμα τῇ σκιωῇ δέρματα κριῶν ἠρυθροδανωμένα, καὶ ὑπικαλύμματα δέρματα ὑακίνθινα ἐπάνωθεν. 15 Καὶ ποιήσεις στύλους τῇ σκιωῇ ἐκ ξύλων ἀσήπτων· 16 δέκα πήχεων τὸ στύλον τὸν ἕνα, καὶ πήχεως ἑνὸς καὶ ἡμίσους τὸ πλάτος τοῦ στύλου τοῦ ἑνός· 17 δύο ἀγκωνίσκους τῷ στύλῳ τῷ ἑνὶ, ἀνθιπίπτοντας ἕτερον τῷ ἑτέρῳ· οὕτως ποιήσεις πᾶσι τοῖς στύλοις τῆς σκιωῆς. 18 Καὶ ποιήσεις στύλους τῇ σκιωῇ, εἴκοσι στύλους ἐκ τοῦ

κλίτους

κλίτους τῆ πρὸς βορρᾶν· 19 καὶ παραβάλλοντα βάσεις ἀργυρᾶς ποιήσεις τοῖς εἴκοσι σύλοις· δύο βάσεις τῷ σύλῳ τῷ ἑνὶ εἰς ἀμφότερα τὰ μέρη αὐτῷ, καὶ δύο βάσεις τῷ σύλῳ τῷ ἑνὶ εἰς ἀμφότερα τὰ μέρη αὐτοῦ. 20 Καὶ τὸ κλίτος τὸ δεύτερον εἴκοσι σύλους, τὸ πρὸς νότον· 21 καὶ παραβάλλοντα βάσεις αὐτῶν ἀργυρᾶς· δύο βάσεις τῷ σύλῳ τῷ ἑνὶ εἰς ἀμφότερα τὰ μέρη αὐτῆ, καὶ δύο βάσεις τῷ σύλῳ τῷ ἑνὶ εἰς ἀμφότερα τὰ μέρη αὐτῆ. 22 Καὶ ἐκ τῆς ὀπίσω τῆς σκηνῆς κατὰ τὸ μέρος τὸ πρὸς θάλασσαν ποιήσεις ἓξ σύλους. 23 Καὶ δύο σύλους ποιήσεις ἀπὸ τῆς γωνιῶν τῆς σκηνῆς ἐκ τῶν ὀπισθίων, 24 καὶ ἔσονται ἐξ ἴσου κάτωθεν, καὶ κατὰ τὸ αὐτὸ ἔσονται ἴσοι ἐκ τῆς κεφαλίδων εἰς συμβολὴν μίαν· οὕτως ποιήσεις ἀμφοτέρας τὰς δυσὶ γωνίαις, ἴσας ἔσεσθαι. 25 Καὶ ἔσονται ὀκτὼ σύλοι, καὶ βάσεις αὐτῶν ἀργυραῖ δεκαέξ· δύο βάσεις τῷ σύλῳ τῷ ἑνὶ, καὶ δύο βάσεις τῷ σύλῳ τῷ ἑνὶ, εἰς ἀμφότερα τὰ μέρη αὐτῆ. 26 Καὶ ποιήσεις μοχλοὺς ἐκ ξύλων ἀσήπτων· πέντε τῷ ἑνὶ σύλῳ ἐκ τῆ ἑνὸς μέρους τῆς σκηνῆς, 27 καὶ πέντε μοχλοὺς τῷ σύλῳ τῷ κλίτει τῆ σκηνῆς τῷ δευτέρῳ, καὶ πέντε μοχλοὺς τῷ σύλῳ τῷ ὀπισθίῳ κλίτει τῆς σκηνῆς τῷ πρὸς θάλασσαν· αὐτοῖς

28 καὶ

28 καὶ ὁ μοχλὸς ὁ μέσος ἀναμέσον τῶν στύλων διϊκνείσθω ἀπὸ ἑνὸς κλίτους εἰς τὸ ἕτερον κλίτος. 29 Καὶ τοὺς στύλους καταχρυσώσεις χρυσίῳ· καὶ τὰς δακτυλίους ποιήσεις χρυσοῦς, εἰς οὓς εἰσάξεις τοὺς μοχλούς· καὶ καταχρυσώσεις τοὺς μοχλοὺς χρυσίῳ. 30 Καὶ ἀναστήσεις τὴν σκηνὴν κατὰ τὸ εἶδος τὸ δεδειγμένόν σοι ἐν τῷ ὄρει. 31 Καὶ ποιήσεις καταπέτασμα ἐξ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου κεκλωσμένου, καὶ βύσσου νενησμένης· ἔργον ὑφαντὸν ποιήσεις αὐτὸ Χερουβείμ. 32 Καὶ ἐπιθήσεις αὐτὸ ἐπὶ τεσσάρων στύλων ἀσήπτων, κεχρυσωμένων χρυσίῳ· καὶ αἱ κεφαλίδες αὐτῶν χρυσαῖ, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν τέσσαρες ἀργυραῖ. 33 Καὶ θήσεις τὸ καταπέτασμα ἐπὶ τοὺς στύλους, καὶ εἰσοίσεις ἐκεῖ ἐσώτερον τοῦ καταπετάσματος τὴν κιβωτὸν τοῦ μαρτυρίου· καὶ διελεῖ τὸ καταπέτασμα ὑμῖν ἀναμέσον τοῦ ἁγίου καὶ ἀναμέσον τοῦ ἁγίου τῶν ἁγίων. 34 Καὶ καταχαλύψεις τῷ καταπετάσματι τὴν κιβωτὸν τοῦ μαρτυρίου ἐν τῷ ἁγίῳ τῶν ἁγίων. 35 Καὶ θήσεις τὴν τράπεζαν ἔξωθεν τοῦ καταπετάσματος, καὶ τὴν λυχνίαν ἀπέναντι τῆς τραπέζης ἐπὶ μέρους τῆς σκηνῆς τὸ πρὸς νότον· καὶ τὴν τράπεζαν θήσεις ἐπὶ μέρους τῆς σκηνῆς τὸ πρὸς βορρᾶν. 36 Καὶ

ποιήσεις

ποιήσεις ὑπόστασιν τῇ θύρᾳ τῆς σκηνῆς ἐξ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου κεκλωσμένου, καὶ βύσσου κεκλωσμένης, ἔργον ποικίλου· 37 καὶ ποιήσεις τῷ καταπετάσματι πέντε στύλους ἀσήπτους, καὶ χρυσώσεις αὐτοὺς χρυσίῳ, καὶ αἱ κεφαλίδες αὐτῶν χρυσαῖ· καὶ χωνεύσεις αὐτοῖς πέντε βάσεις χαλκᾶς.

ΚΕΦ. ΚΖ'.

1 ΚΑΙ ποιήσεις θυσιαστήριον ἐκ ξύλων ἀσήπτων· πέντε πήχεων μῆκος, καὶ πέντε πήχεων εὖρος, (τετράγωνον ἔσται τὸ θυσιαστήριον,) καὶ τριῶν πήχεων τὸ ὕψος αὐτοῦ. 2 Καὶ ποιήσεις τὰ κέρατα ὑπὲρ τῶν τεσσάρων γωνιῶν· ἐξ αὐτοῦ ἔσται τὰ κέρατα, καὶ καλύψεις αὐτὰ χαλκῷ. 3 Καὶ ποιήσεις στεφάνιον τῷ θυσιαστηρίῳ, καὶ τὸν καλυπτῆρα αὐτοῦ, καὶ τὰς φιάλας αὐτοῦ, καὶ τὰς κρεάγρας αὐτοῦ, καὶ τὸ πυρεῖον αὐτοῦ· πάντα τὰ σκεύη αὐτοῦ ποιήσεις χαλκᾶ. 4 Καὶ ποιήσεις αὐτῷ ἐσχάραν ἔργῳ δικτυωτῷ χαλκοῦν· καὶ ποιήσεις τῇ ἐσχάρᾳ τέσσαρας δακτυλίους χαλκοῦς ὑπὲρ τὰ τέσσαρα κλίτη. 5 Καὶ καθήσεις αὐτὴν ὑπὸ τὴν ἐσχάραν τοῦ θυσιαστηρίου κάτωθεν· ἔσται δὲ ἡ ἐσχάρα ἕως ἡμίσους τοῦ θυσιαστηρίου. 6 Καὶ ποιήσεις

σεις

σεις φορεῖς τῷ θυσιαστηρίῳ ἐκ ξύλων ἀσήπτων, καὶ περιχαλκώσεις αὐτοὺς χαλκῷ. 7 καὶ εἰσάξεις τοὺς φορεῖς εἰς τοὺς δακτυλίους, καὶ ἔσονται οἱ φορεῖς ἐπὶ τὰ δύο πλευρὰ τοῦ θυσιαστηρίου ἐν τῷ αἴρειν αὐτό. 8 κοῖλον σανιδωτὸν ποιήσεις αὐτό· καὶ τὸ ὡσαύτως δειχθέν σοι ἐν τῷ ὄρει, οὕτως ποιήσεις. 9 Καὶ ποιήσεις αὐλὶν τῇ σκηνῇ· εἰς τὸ κλίτος τὸ πρὸς λίβα ἱστία τῆς αὐλῆς ἐκ βύσσου κεκλωσμένης, μῆκος ἑκατὸν πήχεων τῷ ἑνὶ κλίτει. 10 καὶ στῦλοι αὐτῶν εἴκοσι, καὶ βάσεις αὐτῶν εἴκοσι χαλκᾶ, καὶ οἱ κρίκοι αὐτῶν καὶ αἱ ψαλίδες αὐτῶν ἀργυραῖ. 11 Οὕτως τῷ κλίτει τῷ πρὸς βορρᾶν ἱστία ἑκατὸν πήχεων μῆκος· καὶ οἱ στῦλοι αὐτῶν εἴκοσι, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν εἴκοσι χαλκαῖ, καὶ οἱ κρίκοι αὐτῶν καὶ αἱ ψαλίδες τῶν στύλων, καὶ αἱ βάσεις περιεργυρωμέναι ἀργυρίῳ. 12 Τὸ δὲ εὖρος τῆς αὐλῆς τὸ κατὰ θάλασσαν ἱστία πεντήκοντα πήχεων· στῦλοι αὐτῶν δέκα, καὶ βάσεις αὐτῶν δέκα. 13 Καὶ εὖρος τῆς αὐλῆς τὸ πρὸς ἀνατολὰς ἱστία πεντήκοντα πήχεων· στῦλοι αὐτῶν δέκα, καὶ βάσεις αὐτῶν δέκα. 14 Καὶ πεντεκαίδεκα πήχεων τῶν ἱστίων τὸ ὕψος τῷ κλίτει τῷ ἑνί· στῦλοι αὐτῶν τρεῖς, καὶ βάσεις αὐτῶν τρεῖς. 15 Καὶ τὸ κλίτος τὸ δεύτερον πεντε-

πεντεκαί-

τεσσάρεσσι πήχεων τὸ ὕψος, σύλοι αὐτοῦ τρεῖς, καὶ βάσεις αὐτοῦ τρεῖς. 16 Καὶ τῇ πύλῃ τῆς αὐλῆς κάλυμμα, εἴκοσι πήχεων τὸ ὕψος, ἐξ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου κεκλωσμένου, καὶ βύσσου κεκλωσμένης τῇ ποικιλίᾳ τοῦ ῥαφιδωτοῦ· σύλοι αὐτοῦ τέσσαρες, καὶ βάσεις αὐτοῦ τέσσαρες. 17 Πάντες οἱ σύλοι τῆς αὐλῆς κύκλῳ κατηργυρωμένοι ἀργυρίῳ καὶ αἱ κεφαλίδες αὐτῶν ἀργυραῖ, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν χαλκαῖ. 18 Τὸ δὲ μῆκος τῆς αὐλῆς ἑκατὸν ἐφ' ἑκατόν, καὶ εὖρος πεντήκοντα ἐπὶ πεντήκοντα, καὶ ὕψος πέντε πήχεων, ἐκ βύσσου κεκλωσμένης, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν χαλκαῖ. 19 Καὶ πᾶσα ἡ ἀποσκευὴ τῆς σκηνῆς, καὶ πάντα τὰ ἐργαλεῖα, καὶ οἱ πάσσαλοι τῆς αὐλῆς χαλκοῖ. 20 Καὶ σὺ συνταξον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ λαβέτωσάν σοι ἔλαιον ἐξ ἐλαίων ἀπεύγιτον καθαρὸν κεκομμένον εἰς φῶς, ἵνα καίηται λύχνος διαπαντός. 21 Ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, ἔξωθεν τοῦ καταπετάσματος τοῦ ἐπὶ τῆς διαθήκης, καύσει αὐτὸν Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἀφ' ἑσπέρας ἕως πρωΐ, ἔναντι Κυρίου· νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ.

ΚΕΦ.

ΚΕΦ. ΚΗ'.

1 ΚΑΙ σὺ προσαγάγου πρὸς σεαυτὸν τόν τε Ἀαρὼν τὸν ἀδελφόν σου, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτῷ ἐκ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ἱερατεύειν μοι, Ἀαρὼν, καὶ Ναδὰβ, καὶ Ἀβιὺδ, καὶ Ἐλεάζαρ, καὶ Ἰθάμαρ, τοὺς υἱοὺς Ἀαρών. 2 Καὶ ποιήσεις στολὴν ἁγίαν Ἀαρὼν τῷ ἀδελφῷ σου εἰς τιμὴν καὶ δόξαν. 3 Καὶ σὺ λάλησον πᾶσι τοῖς σοφοῖς τῇ διανοίᾳ, οὓς ἐνέπλησα πνεύματι σοφίας καὶ συνέσεως· καὶ ποιήσουσιν τὴν στολὴν τὴν ἁγίαν Ἀαρὼν εἰς τὸ ἅγιον, ἐν ᾗ ἱερατεύσει μοι. 4 Καὶ αὗται αἱ στολαί, ἃς ποιήσουσιν· τὸ περισκῆλιον, καὶ τὴν ἐπωμίδα, καὶ τὸν ποδήρη, καὶ χιτῶνα κοσυμβωτὸν, καὶ κίδαριν, καὶ ζώνην· καὶ ποιήσουσιν στολὰς ἁγίας Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ εἰς τὸ ἱερατεύειν μοι. 5 Καὶ αὐτοὶ λήψονται τὸ χρυσίον, καὶ τὴν ὑακίνθον, καὶ τὴν πορφύραν, καὶ τὸ κόκκινον, καὶ τὴν βύσσον· 6 καὶ ποιήσουσιν τὴν ἐπωμίδα ✕ ἐκ χρυσίου, καὶ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου νενησμένου, καὶ ἐκ βύσσου κεκλωσμένης, ἔργον ὑφαντὸν ποικιλτῆ. 7 Δύο ἐπωμίδες ἔσονται αὐτῷ συνέχουσαι [αὐτῷ] ἑτέρα τὴν ἑτέραν, ὅτι τοῖς δυσὶ μέρεσιν ἐξηρτισμέναι. 8 Καὶ τὸ ὕφασμα τῆς ἐπωμίδων ὃ ἔστιν ἐπ' αὐτῷ, κατὰ τὴν ποίησιν ἐξ αὐτῆς

ἐνέπλησας
✕ νενησμένου

αὐτῷ ἔσαι ἐκ χρυσίου, καὶ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου διανενησμένου, καὶ βύσσου κεκλωσμένης. 9 Καὶ λήψῃ τοὺς δύο λίθους, λίθους σμαραγδου, καὶ γλύψεις ἐπ' αὐτοῖς τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Ἰσραήλ· 10 ἓξ ὀνόματα ἐπὶ τὸν λίθον τὸν ἕνα, καὶ τὰ ἓξ ὀνόματα τὰ λοιπὰ ἐπὶ τὸν λίθον τὸν δεύτερον κατὰ τὰς γενέσεις αὐτῶν. 11 Ἔργον λιθουργικῆς τέχνης, γλύμμα σφραγίδος διαγλύψεις τοὺς δύο λίθους [διαγλύψεις] ἐπὶ τοῖς ὀνόμασιν τῶν υἱῶν Ἰσραήλ· ✕ περικεκλωσμένες καὶ συνεσφιγμένες χρυσίῳ ποιήσεις αὐτάς. 12 Καὶ θήσεις τοὺς δύο λίθους ἐπὶ τῶν ὤμων τῆς ἐπωμίδος· (λίθοι μνημοσύνου εἰσὶ τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ·) καὶ ἀναλήψεται Ἀαρὼν τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἔναντι Κυρίου ἐπὶ τῶν δύο ὤμων αὐτοῦ, μνημόσυνον ἔναντι Κυρίου περὶ αὐτῶν. 13 Καὶ ποιήσεις ἀσπιδίσκας ἐκ χρυσίου καθαροῦ· 14 καὶ ποιήσεις δύο κροσωτὰ ἐκ χρυσίου καθαροῦ, καταμεμιγμένα ἐν ἄνθεσιν, ἔργον πλοκῆς, καὶ ἐπιθήσεις τὰ κροσωτὰ τὰ πεπλεγμένα ἐπὶ τὰς ἀσπιδίσκας, καὶ τὰς παρωμίδας αὐτῶν ἐκ τῶν ἐμπροσθίων. 15 Καὶ ποιήσεις λογεῖον τῶν κρίσεων, ἔργον ποικιλτοῦ· κατὰ ῥυθμὸν τῆς ἐπωμίδος ποιήσεις αὐτὸ ἐκ χρυσίου, καὶ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου κεκλωσμένου,

καὶ βύσσου κεκλωσμένης. 16 Ποιήσεις αὐτὸ τετράγωνον, ἔσται διπλοῦν· σπιθαμῆς τὸ μῆκος αὐτοῦ, καὶ σπιθαμῆς τὸ εὖρος. 17 Καὶ καθυφανεῖς ἐν αὐτῷ ὕφασμα κατάλιθον τετράστιχον, στίχος λίθων ἔσαι· σάρδιον, τοπάζιον, καὶ σμάραγδος, ὁ στίχος ὁ εἷς· 18 καὶ ὁ στίχος ὁ δεύτερος, ἄνθραξ, καὶ σάπφειρος, καὶ ἴασπις· 19 καὶ ὁ στίχος ὁ τρίτος, λιγύριον, καὶ ἀχάτης, καὶ ἀμέθυστος· 20 καὶ ὁ στίχος ὁ τέταρτος, χρυσόλιθος, καὶ βηρύλλιον, καὶ ονύχιον· περικεκλυμμένα χρυσίῳ καὶ συνδεδεμένα ἐν χρυσίῳ ἔσονται κατὰ στίχον αὐτῶν. 21 Καὶ οἱ λίθοι ἔσονται ἐκ τῶν ὀνομάτων τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ δώδεκα κατὰ τὰς γενέσεις αὐτῶν, κατὰ τὰ ὀνόματα αὐτῶν· γλυφαὶ σφραγίδων ἑκάστῳ κατὰ τὸ ὄνομα ἔσονται εἰς τὰς δώδεκα φυλάς. 22 Καὶ ποιήσεις ἐπὶ τὸ λογεῖον κρόσσους συμπεπλεγμένους, ἔργον ἀλυσιδωτὸν χρυσίου καθαροῦ. 23 Καὶ ποιήσεις ἐπὶ τὸ λογεῖον δύο δακτυλίους χρυσοῦς, καὶ ἐπιθήσεις τοὺς δύο δακτυλίους τοὺς χρυσοῦς ἐπ' ἀμφοτέρας τὰς ἀρχὰς τοῦ λογείου· 24 καὶ ἐπιθήσεις τοὺς κρόσσους καὶ τὰ ἀλυσιδωτὰ χρυσίου ἐπὶ τοὺς δύο δακτυλίους ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν κλιτῶν τοῦ λογείου· 25 καὶ δύο κλίτη τῶν δύο κρόσσων ἐπιθήσεις ἐπὶ τὰ δύο ἐμπλόκια, καὶ ἐπιθήσεις ἐπὶ τοὺς ὤμους τῆς ἐπωμίδος ἐξ ἐναντίας κατὰ πρόσωπον.

πρόσωπον. 26 Καὶ ποιήσεις δύο δακτυλίους χρυσοῦς, καὶ ἐπιθήσεις ὅπι τὰ δύο πτερύγια τῦ λογείου ὅπι τὸ ἄκρον [ἐπ' ἄκρα] τῦ ὑπιδύτος τ ἐπωμίδος ἔσωθεν. 27 Καὶ ποιήσεις δύο δακτυλίους χρυσοῦς, καὶ ἐπιθήσεις ἐπ' ἀμφοτέρας τὰς ὤμους τ ἐπωμίδος κάτωθεν αὐτῦ, κατὰ πρόσωπον κατὰ τ συμβολὴν, ἄνωθεν τ συνυφῆς τ ἐπωμίδος. 28 Καὶ συνάξουσι τὸ λογεῖον ἀπὸ τῶν δακτυλίων τῶν ἐπ' αὐτῦ εἰς τὰς δακτυλίους τ ἐπωμίδος συνεχομένους ἐκ τ ὑακίνθυ, συμπεπλεγμένους εἰς τὸ ὕφασμα τῆς ἐπωμίδος, ἵνα μὴ χαλᾶται τὸ λογεῖον ἀπὸ τῆς ἐπωμίδος. 29 Καὶ λήψεται Ἀαρὼν τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ὅπι τὸ λογεῖον τῆς κρίσεως ὅπι τῦ στήθους, εἰσιόντι εἰς τὸ ἅγιον, μνημόσυνον ἔναντι τῦ θεοῦ· καὶ θήσεις ὅπι τὸ λογεῖον τῆς κρίσεως τοὺς κρυσταύς· τὰ ἀλυσιδωτὰ ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν κλιτῶν τ λογείου ὅπιθήσεις· καὶ τὰς δύο ἀσπιδίσκας ὅπιθήσεις ἐπ' ἀμφοτέρους τοὺς ὤμους τῆς ἐπωμίδος κατὰ πρόσωπον. 30 Καὶ ὅπιθήσεις ὅπι τὸ λογεῖον τῆς κρίσεως τὴν δήλωσιν καὶ τὴν ἀλήθειαν, καὶ ἔσται ὅπι τῦ στήθους Ἀαρὼν, ὅταν εἰσπορεύηται εἰς τὸ ἅγιον ἔναντι Κυρίου· καὶ οἴσει Ἀαρὼν τὰς κρίσεις τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ὅπι τῦ στήθους ἔναντι Κυρίου διαπαντός. 31 Καὶ ποιήσεις ὑποδύτην ποδήρη ὅλον ὅλον ποδήρη ὑακίνθινον· 32 καὶ ἔσται τὸ θρυσόμιον ἐξ αὐτῦ μέσον, ὠὰν ἔχον κύκλῳ τῦ θρυσομίου, ἔργον

ὑφάντῳ, τῷ συμβολῷ συνυφασμένῳ ἐξ αὐτῆς, ἵνα μὴ ῥαγῇ. 33 Καὶ ποιήσεις ἐπὶ τὸ λῶμα τῆς ἐποδύτης κυκλόθεν ὡσεὶ ἐξανθούσης ῥοιᾶς ῥοΐσκους ἐξ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου διανενησμένου, καὶ βύσσου κεκλωσμένης, ἐπὶ τοῦ λώματος τῆς ἐποδύτης κύκλῳ· τὸ δὲ αὐτὸ εἶδος ῥοΐσκους χρυσοῦς, καὶ κώδωνας Χ χρυσοῦς ἀναμέσον τούτων περικύκλῳ· 34 κώδωνα ῥοΐσκον χρυσοῦν κώδωνα, καὶ ἄνθινον ἐπὶ τοῦ λώματος τῆς ἐποδύτης κύκλῳ. 35 Καὶ ἔσται Ἀαρὼν ἐν τῇ λειτουργεῖν ἀκουσθήσεται ἡ φωνὴ αὐτοῦ, εἰσιόντι εἰς τὸ ἅγιον ἔναντι Κυρίου, καὶ ἐξιόντι, ἵνα μὴ ἀποθάνῃ. 36 Καὶ ποιήσεις πέταλον χρυσοῦν καθαρόν, καὶ ἐκτυπώσεις ἐν αὐτῷ ἐκτύπωμα σφραγίδος, ἁγίασμα Κυρίου. 37 Καὶ ἐπιθήσεις αὐτὸ ἐπὶ ὑακίνθου κεκλωσμένης, καὶ ἔσται ἐπὶ τῆς μίτρας, κατὰ πρόσωπον τῆς μίτρας ἔσται· 38 καὶ ἔσται ἐπὶ τοῦ μετώπου Ἀαρὼν, καὶ ἀφελεῖ Ἀαρὼν τὰ ἁμαρτήματα τῶν ἁγίων, ὅσα ἂν ἁγιάσωσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ παντὸς δόματος τῶν ἁγίων αὐτῶν, καὶ ἔσται ἐπὶ τοῦ μετώπου Ἀαρὼν διαπαντός, δεκτὸν αὐτοῖς ἔναντι Κυρίου. 39 Καὶ οἱ κόσυμβοι τῶν χιτώνων ἐκ βύσσου, καὶ ποιήσεις κίδαριν βυσσίνην, καὶ ζώνην ποιήσεις, ἔργον ποικιλτοῦ. 40 Καὶ τοῖς υἱοῖς Ἀαρὼν ποιήσεις χιτῶνας καὶ ζώνας, καὶ

κιδάρεις

χιδάρεις ποίησις αὐτοῖς εἰς ημιλιὼ καὶ δόξαν. 41 Καὶ ἐνδύσεις αὐτοὶ Ἀαρὼν τ̃ ἀδελφόν σου, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτ̃ μετ' αὐτ̃· καὶ χείσεις αὐτοὺς, καὶ ἐμπλήσεις αὐτῶν τὰς χεῖρας, καὶ ἁγιάσεις αὐτοὺς, ἵνα ἱερατεύσωσίν μοι. 42 Καὶ ποίησεις αὐτοῖς βρεσκελῆ λινᾶ, καλύψαι ἀσχημοσύνην χρωτὸς αὐτῶν· ἀπὸ ὀσφύος ἕως μηρῶν ἔσαι. 43 Καὶ ἔξει Ἀαρὼν αὐτὸ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτ̃, ὅταν εἰσπορεύωνται εἰς τὸ σκηνεῖο τ̃ μαρτυρίου, ἢ ὅταν προσπορεύωνται λειτουργεῖν πρὸς τὸ θυσιαστήριον τ̃ ἁγίου, καὶ οὐκ ἐπάξονται ἐφ' ἑαυτοῖς ἁμαρτίαν, ἵνα μὴ ἀποθάνωσιν· νόμιμον αἰώνιον αὐτῷ, καὶ τῷ σπέρματι αὐτ̃ μετ' αὐτόν.

ΚΕΦ. ΚΘ'.

1 ΚΑΙ ταῦτά ἐστιν, ἃ ποίησις αὐτοῖς, ἁγιάσαι αὐτοὺς, ὥστε ἱερατεύειν μοι αὐτούς· λάβε μοσχάριον ἐκ βοῶν [ἄμωμον] ἕν, καὶ κριοὺς ἀμώμους δύο, 2 καὶ ἄρτους ἀζύμους πεφυραμμένους ἐν ἐλαίῳ, καὶ λάγανα ἄζυμα κεχρισμένα ἐν ἐλαίῳ, σεμίδαλιν ἐκ πυρῶν ποιήσεις αὐτά· 3 καὶ ἐπιθήσεις αὐτὰ ἐπὶ κανοῦν ἕν, καὶ προσοίσεις αὐτὰ ἐπὶ τῷ κανῷ, καὶ τὸ μοσχάριον, καὶ τοὺς δύο κριούς. 4 Καὶ Ἀαρὼν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτ̃ προσάξεις ἐπὶ τὰς θύ-

ρας τῆς σκιωῆς τῦ μαρτυρίυ, καὶ λούσεις αὐτοὺς ἐν ὕδατι. 5 Καὶ λαβὼν τὰς στολὰς, ἐνδύσῃς [αὐτὰ] Ἀαρὼν τὸν ἀδελφόν σου, καὶ τ χιτῶνα τ ποδήρη ✕ τῦ ἐπενδύματος, καὶ τ ἐπωμίδα, καὶ τὸ λογεῖον, καὶ συνάψεις αὐτῷ τὸ λογεῖον τῇς τ ἐπωμίδος. 6 καὶ ὀπιθήσεις τιὰ μίτραν ὀπὶ τ κεφαλιὰ αὐῦ, καὶ ὀπιθήσεις τὸ πέταλον τὸ ἁγίασμα ὀπὶ τιὰ μίτραν. 7 Καὶ λήψῃ ὕ ἐλαίυ τῦ χρίσματος, καὶ ὀπιχεῖς αὐτὸ ἐπὶ τ κεφαλιὰ αὐῦ, καὶ χρίσεις αὐτόν. 8 Καὶ τὰς υἱοὺς αὐῦ προσάξεις, καὶ ἐνδύσεις αὐτοὺς χιτῶνας, 9 καὶ ζώσεις αὐτοὺς ταῖς ζώναις, καὶ περιθήσεις αὐτοῖς τὰς κιδάρεις, καὶ ἔσαι αὐτοῖς ἱερατεία ἐμοὶ εἰς τὸν αἰῶνα· καὶ τελειώσεις τὰς χεῖρας Ἀαρὼν, καὶ τὰς χεῖρας τ υἱῶν αὐῦ. 10 Καὶ προσάξεις τὸν μόσχον ἐπὶ τὰς θύρας τῆς σκιωῆς ὕ μαρτυρίυ, καὶ ὀπιθήσουσιν Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐῦ τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τιὰ κεφαλιὰ τῦ μόσχου. 11 Καὶ σφάξεις τὸν μόσχον ἔναντι Κυρίυ πρὸς τὰς θύρας τῆς σκιωῆς τῦ μαρτυρίυ· 12 καὶ λήψῃ ἀπὸ ὕ αἵματος τῦ μόσχου, καὶ ὀπιθήσεις ἐπὶ τὰ κέρατα τῦ θυσιαςηρίυ τῷ δακτύλῳ συ· τὸ δὲ λοιπὸν αἷμα ἐκχεεῖς πρὸς τιὰ βάσιν ὕ θυσιαςηρίυ. 13 Καὶ λήψῃ πᾶν τὸ στέαρ τὸ ἐπὶ τῆς κοιλίας, καὶ τὸν λοβὸν

✕ ἐπὶ

Χ ἐπὶ τῦ ἥπατος, καὶ τοὺς δύο νεφροὺς, καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπ' αὐτῶν· καὶ ὀπτήσεις ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. 14 Τὰ δὲ κρέα τῦ μόσχου, καὶ τὸ δέρμα, καὶ τὴν κόπρον Χ αὐτῦ κατακαύσεις πυρὶ ἔξω τῆς παρεμβολῆς· ἁμαρτίας γάρ ἐστιν. 15 Καὶ τὸν κριὸν λήψῃ τὸ ἕνα, καὶ ἐπιθήσουσιν Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῦ τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ κριῦ. 16 Καὶ σφάξεις τὸν κριὸν, καὶ λαβὼν τὸ αἷμα, περιχεεῖς τοῦ τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ. 17 Καὶ τὸν κριὸν διχοτομήσεις κατὰ μέλη, καὶ πλυνεῖς τὰ ἐνδόθια Χ αὐτῦ καὶ τοὺς πόδας ὕδατι, καὶ ἐπιθήσεις ἐπὶ τὰ διχοτομήματα σὺν τῇ κεφαλῇ Χ αὐτῦ. 18 Καὶ ἀνοίσεις τὸν κριὸν ὅλον ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, ὁλοκαύτωμα τῷ Κυρίῳ εἰς ὀσμὴν εὐωδίας· θυσίασμα τῷ Κυρίῳ ἐστίν. 19 Καὶ λήψῃ τὸν κριὸν τὸ δεύτερον, καὶ ἐπιθήσει Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῦ τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ κριῦ. 20 Καὶ σφάξεις αὐτὸν, καὶ λήψῃ τοῦ αἵματος αὐτῦ, καὶ ἐπιθήσεις ἐπὶ τὸν λοβὸν τοῦ ὠτὸς Ἀαρὼν τοῦ δεξιῦ, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς χειρὸς τὸ δεξιᾶς, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ ποδὸς τοῦ δεξιῦ, καὶ ἐπὶ τοὺς λοβοὺς τῶν ὤτων τῶν υἱῶν αὐτῦ τῶν δεξιῶν, καὶ ἐπὶ τὰ ἄκρα τῶν χειρῶν αὐτῶν τῶν δεξιῶν, καὶ ἐπὶ τὰ ἄκρα τῶν ποδῶν αὐτῶν τῶν δεξιῶν. 21 Καὶ λήψῃ ἀπὸ

ἀ̃ ἁίματος τ̃ ἐπὶ τ̃ θυσιασηρίν, καὶ ἀπὸ τ̃ ἐλαίν τ̃ης χρίσεως, καὶ ῥανεῖς ἐπὶ Ἀαρὼν καὶ ἐπὶ τὰ ἱματα αὐτ̃, καὶ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς αὐ̃ καὶ ἐπὶ τὰς στολὰς τ̃ υἱῶν αὐ̃ μετ' αὐ̃, καὶ ἁγιασθήσεται αὐτὸς καὶ τὰ ἱματα αὐ̃, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτ̃ καὶ αἱ στολαὶ τ̃ υἱῶν αὐ̃ μετ' αὐτ̃· 22 τὸ δὲ αἷμα τ̃ κριν̃ προσχεεῖς πρὸς τὸ θυσιασήριον κύκλῳ. 22 Καὶ λήψῃ ἀπὸ τ̃ κριν̃ τὸ στέαρ αὐτ̃, καὶ τὸ στέαρ τὸ καταπεκαλυμμένον τὴν κοιλίαν, καὶ τ̃ λοβὸν τ̃ ἥπατος, καὶ τοὺς δύο νεφροὺς, καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπ' αὐτ̃ν, καὶ τὸν βραχίονα τὸν δεξιὸν, (ἔστιν γὰρ τελείωσις αὕτη·) 23 καὶ ἄρτον ἕνα ἐξ ἐλαίν, καὶ λάγανον ἓν ἀπὸ τ̃ κανν̃ τ̃ ἀζύμων τ̃ν προτεθειμένων ἐναντι Κυρίν· 24 καὶ θήσεις τὰ πάντα ἐπὶ τὰς χεῖρας Ἀαρὼν, καὶ ἐπὶ τὰς χεῖρας τ̃ν υἱῶν αὐτ̃, καὶ ἀφοριεῖς αὐτοὺς ἀφόρισμα ἔναντι Κυρίν· 25 καὶ δέξῃ αὐτὰ ἐκ τ̃ν χειρῶν αὐτ̃ν, καὶ ἀνοίσεις αὐτὰ ἐπὶ τὸ θυσιασήριον τ̃ης ὁλοκαυτώσεως εἰς ὀσμὴν εὐωδίας ἔναντι Κυρίν· καρπωμά ἐστιν Κυρίῳ. 26 Καὶ λήψῃ τὸ στηθύνιον ἀπὸ τ̃ κριν̃ τ̃ης τελειώσεως, ὃ ἐστιν Ἀαρὼν, καὶ ἀφοριεῖς αὐτὸ ἀφόρισμα ἔναντι Κυρίν, καὶ ἔσται σοι εἰς μερίδ. 27 καὶ ἁγιάσεις τὸ στηθύνιον ἀφόρισμα, καὶ τὸν βραχίονα τ̃ ἀφαιρέματος, ὃς ἀφώρισται καὶ ὃς ἀφῄρηται

ἀπὸ

ἀπὸ τοῦ κριοῦ τῆς τελειώσεως ἀπὸ τοῦ Ἀαρὼν καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν αὐτοῦ, 28 καὶ ἔσται Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ νόμιμον αἰώνιον παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ· ἔστιν γὰρ ἀφαίρεμα τοῦτο, καὶ ἀφαίρεμα ἔσται παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἀπὸ τῶν θυμάτων τῶν σωτηρίων τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἀφαίρεμα Κυρίῳ. 29 Καὶ ἡ στολὴ τοῦ ἁγίου, ἣ *ἐστιν Ἀαρὼν, ἔσται τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ μετ' αὐτόν, χριοθῆναι αὐτοὺς ἐν αὐτοῖς, *ἔσται δὲ ἁγίου καὶ τελειῶσαι τὰς χεῖρας αὐτῶν· 30 ἑπτὰ ἡμέρας ἐνδύσεται αὐτὰ ὁ ἱερεὺς ὁ ἀντ' αὐτοῦ ἐκ τῶν υἱῶν αὐτοῦ, ὃς εἰσελεύσεται εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, λειτουργεῖν ἐν τοῖς ἁγίοις. 31 Καὶ τὸν κριὸν τῆς τελειώσεως λήψῃ, καὶ ἑψήσεις τὰ κρέα ἐν τόπῳ ἁγίῳ· 32 καὶ ἔδονται Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὰ κρέα τοῦ κριοῦ, καὶ τοὺς ἄρτους τοὺς ἐν τῷ κανῷ παρὰ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· 33 ἔδονται αὐτὰ ἐν οἷς ἡγιάσθησαν ἐν αὐτοῖς, τελεῶσαι τὰς χεῖρας αὐτῶν, καὶ ἁγιάσαι αὐτούς· καὶ ἀλλογενὴς οὐκ ἔδεται ἀπ' αὐτῶν, ἔστιν γὰρ ἅγια. 34 Ἐὰν δὲ καταλειφθῇ ἀπὸ τῶν κρεῶν τῆς θυσίας τῆς τελειώσεως καὶ τῶν ἄρτων ἕως πρωΐ, καὶ κατακαύσεις τὰ λοιπὰ πυρί· οὐ βρωθήσεται, ἁγίασμα γάρ ἐστιν. 35 Καὶ ποιήσεις Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ οὕτως κατὰ πάντα ὅσα ἐνετειλάμην σοι· ἑπτὰ ἡμέρας τελεώσεις

Ἀαρὼν

τὰς

τὰς χεῖρας αὐτῶν. 36 Καὶ τὸ μοσχάριον τὸ τῆς ἁμαρτίας ποιήσεις τῇ ἡμέρᾳ τῷ καθαρισμῷ, καὶ καθαριεῖς τὸ θυσιαστήριον ἐν τῷ ἁγιάζειν σε ἐπ' αὐτῷ, καὶ χρίσεις αὐτὸ, ὥστε ἁγιάσαι αὐτό· 37 ἑπτὰ ἡμέρας καθαριεῖς τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἁγιάσεις αὐτὸ, καὶ ἔσται τὸ θυσιαστήριον ἅγιον ἅγίων· πᾶς ὁ ἁπτόμενος τοῦ θυσιαστηρίου, ἁγιασθήσεται. 38 Καὶ ταῦτά ἐστιν, ἃ ποιήσεις ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου· ἀμνοὺς ἐνιαυσίους ἀμώμους δύο τὴν ἡμέραν [ἑπτὰ ἡμέρας ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον] ἐνδελεχῶς, κάρπωμα ἐνδελεχισμοῦ· 39 τὸν ἀμνὸν τὸν ἕνα ποιήσεις τὸ πρωΐ, καὶ τὸν ἀμνὸν τὸν δεύτερον ποιήσεις τὸ δειλινόν· 40 καὶ δέκατον σεμιδάλεως πεφυραμένης ἐν ἐλαίῳ κεκομμένῳ τὸ τέταρτον τοῦ Εἶν, καὶ σπονδὴν τὸ τέταρτον τοῦ Εἶν οἴνου τῷ ἀμνῷ τῷ ἑνί· 41 καὶ τὸν ἀμνὸν τὸν δεύτερον ποιήσεις τὸ δειλινόν, κατὰ τὴν θυσίαν τὴν πρωΐνην, καὶ κατὰ τὴν σπονδὴν αὐτῆς· ποιήσεις εἰς ὀσμὴν εὐωδίας κάρπωμα Κυρίῳ, 42 θυσίαν ἐνδελεχισμοῦ εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν, ἐπὶ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἔναντι Κυρίου, ἐν οἷς γνωσθήσομαί σοι ἐκεῖθεν, ὥστε λαλῆσαί σοι. 43 Καὶ τάξομαι ἐκεῖ τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἁγιασθήσομαι ἐν δόξῃ μου· 44 καὶ ἁγιάσω τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου καὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ Ἀαρὼν

καὶ

ρὼν καὶ τοὺς ὑοὺς αὐτῦ ἁγιάσω, ἱεραλβεῖν μοι. 45 καὶ ἐπικληθήσομαι ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἔσομαι αὐτῶν θεός. 46 καὶ γνώσονται, ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος ὁ θεὸς αὐτῶν, ὁ ἐξαγαγὼν αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐπικληθῆναι αὐτοῖς, καὶ εἶναι αὐτῶν θεός.

ΚΕΦ. Λ'.

1 ΚΑΙ ποιήσεις θυσιαστήριον θυμιάματος ἐκ ξύλων ἀσήπτων· 2 καὶ ποιήσεις αὐτὸ πήχεως τὸ μῆκος, καὶ πήχεως τὸ εὖρος, (τετράγωνον ἔσαι) καὶ δύο πήχεων τὸ ὕψος· ἐξ αὐτῦ ἔσαι τὰ κέρατα αὐτῦ. 3 Καὶ καταχρυσώσεις αὐτὸ χρυσίῳ καθαρῷ τὴν ἐσχάραν αὐτὰ δα αὐτῦ, καὶ τοὺς τοίχους αὐτῦ κύκλῳ, καὶ τὰ κέρατα αὐτῦ· καὶ ποιήσεις αὐτῷ στεφάνην χρυσῆν κύκλῳ· 4 καὶ δύο δακτυλίους χρυσοῦς καθαροὺς ποιήσεις αὐτῷ ὑπὸ τὴν στεφάνην αὐτῦ στεφάνην αὐτῦ, εἰς τὰ δύο × αὐτῦ κλίτη ποιήσεις ἐν τοῖς δυσὶ πλευραῖς, καὶ ἔσονται ψαλίδες ταῖς σκυτάλαις, ὥστε αἴρειν αὐτὸ ἐν αὐταῖς· 5 καὶ ποιήσεις σκυτάλας ἐκ ξύλων ἀσήπτων, καὶ καταχρυσώσεις αὐτὰς χρυσίῳ. 6 Καὶ θήσεις αὐτὸ ἀπέναντι τῦ καταπετάσματος, τῦ ὄντος ἐπὶ τῆς κιβωτῦ τ μαρτυρίου, × κατὰ πρόσω-

πον

χ πον ἱλασηείς, ὅ ἐστιν ἐπὶ τῆς μαρτυείων, ἐν οἷς γνωσθήσομαί σοι ἐκεῖ. 7 Καὶ θυμιάσει ἐπ' αὐτῷ Ἀαρὼν θυμίαμα σύνθετον λεπτὸν τὸ πρωΐ πρωΐ· ὅταν ἐπισκευάζῃ τοὺς λύχνους, θυμιάσῃ ἐπ' αὐτῷ. 8 Καὶ ὅταν ἐξάπτῃ Ἀαρὼν τοὺς λύχνους, ὀψὲ θυμιάσει ἐπ' αὐτῷ· θυμίαμα ἐνδελεχισμῷ [διαπαντὸς] ἔναντι Κυρίου εἰς τὰς γενεὰς αὐτῶν. 9 Καὶ οὐκ ἀνοίσετε ἐπ' αὐτῷ θυμίαμα ἕτερον, κάρπωμα, θυσίαν· καὶ σπονδὴν οὐ σπείσετε ἐπ' αὐτῷ. 10 Καὶ ἐξιλάσεται Ἀαρὼν [ἐπ' αὐτὸ, καὶ ἐπιθήσει] ἐπὶ τῶν κεράτων αὐτῷ ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ· ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ καθαρισμοῦ τῶν ἁμαρτιῶν [τοῦ ἐξιλασμοῦ] ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ καθαριεῖ αὐτὸ εἰς τὰς γενεὰς αὐτῶν· ἅγιον τῶν ἁγίων ἐστὶν τῷ Κυρίῳ. 11 Καὶ ἐλάλησεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων· 12 ἐὰν λάβῃς τὸν συλλογισμὸν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ κατὰ τὴν ἐπισκοπὴν αὐτῶν, καὶ δώσουσιν ἕκαστος τὰ λύτρα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ τῷ Κυρίῳ, καὶ οὐκ ἔσται ἐν αὐτοῖς πληγὴ κατὰ τὴν ἐπισκοπὴν αὐτῶν. 13 Καὶ τοῦτό ἐστιν ὃ δώσουσιν ὅσοι ἂν παραπορεύωνται ἐπὶ τὸν ἐπίσκεψιν, τὸ ἥμισυ τοῦ διδράχμου [ὅ ἐστιν] κατὰ τὸ δίδραχμον τὸ ἅγιον, εἴκοσι ὀβολοὶ τὸ δίδραχμον· τὸ δὲ ἥμισυ τοῦ διδράχμου, εἰσφορὰ Κυρίῳ. 14 Πᾶς ὁ παραπορευόμενος εἰς τὸν

τὴν ἐπίσκεψιν ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, δώσουσιν εἰσφορὰν Κυρίῳ· 15 ὁ πλούσιος οὐ πληθυνεῖ, καὶ ὁ πένομενος οὐκ ἐλαττονώσει ἀπὸ τοῦ ἡμίσους τοῦ διδράχμου εἰς τὸ δοῦναι τὴν εἰσφορὰν Κυρίῳ, ἐξιλάσασθαι περὶ τῶν ψυχῶν ὑμῶν. 16 Καὶ λήψῃ τὸ ἀργύριον τῆς εἰσφορᾶς παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ δώσεις αὐτὸ εἰς τὸ κάτεργον τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· καὶ ἔσται τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ μνημόσυνον ἔναντι Κυρίου, ἐξιλάσασθαι περὶ τῶν ψυχῶν ὑμῶν. 17 Καὶ ἐλάλησεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων· 18 ποίησον λουτῆρα χαλκοῦν, καὶ βάσιν αὐτῷ χαλκῆν, ὥστε νίπτεσθαι· καὶ θήσεις αὐτὸν ἀνὰ μέσον τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ἐκχεεῖς εἰς αὐτὸν ὕδωρ. 19 Καὶ νίψεται Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐξ αὐτοῦ, καὶ τοὺς πόδας αὐτῶν ὕδατι· 20 ὅταν εἰσπορεύωνται εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, νίψονται ὕδατι, καὶ οὐ μὴ ἀποθάνωσιν· ἢ ὅταν προσπορεύωνται πρὸς τὸ θυσιαστήριον λειτουργεῖν καὶ ἀναφέρειν τὰ ὁλοκαυτώματα τῷ Κυρίῳ, 21 νίψονται τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας αὐτῶν ὕδατι, [ὅταν εἰσπορεύωνται εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, νίψονται ὕδατι] καὶ οὐ μὴ ἀποθάνωσιν· καὶ ἔσται αὐτοῖς νόμιμον αἰώνιον, αὐτῷ καὶ

ταῖς

ταῖς γενεαῖς αὐτῶν μετ' αὐτόν. 22 Καὶ ἐλά-
λησεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων· 23 καὶ
σὺ λάβε ἡδύσματα, ἄνθος σμύρνης ἐκλεκτῆς
πεντακοσίους σίκλους, καὶ κιννάμωμα εὐώδους τὸ
ἥμισυ τούτου, διακοσίους καὶ πεντήκοντα, καὶ κα-
λάμου εὐώδους διακοσίους καὶ πεντήκοντα, 24 καὶ
κασίας πεντακοσίους σίκλους τοῦ ἁγίου, καὶ ἔλαιον
ἐξ ἐλαιῶν Εἶν· 25 καὶ ποιήσεις αὐτὸ ἔλαιον
χρίσμα ἅγιον, μύρον μυρεψικὸν τέχνῃ μυρεψοῦ·
ἔλαιον χρίσμα ἅγιον ἔσται. 26 Καὶ χρίσεις
ἐξ αὐτοῦ τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ τὴν κι-
βωτὸν τοῦ μαρτυρίου 27 καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐ-
τῆς, καὶ τὴν λυχνίαν καὶ [πάντα] τὰ σκεύη
αὐτῆς, καὶ τὸ θυσιαστήριον τοῦ θυμιάματος,
28 καὶ τὸ θυσιαστήριον τῶν ὁλοκαυτωμάτων καὶ
πάντα αὐτοῦ τὰ σκεύη, καὶ τὴν τράπεζαν καὶ
πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ τὸν λουτῆρα καὶ
τὴν βάσιν αὐτοῦ· 29 καὶ ἁγιάσεις αὐτά, καὶ
ἔσται ἅγια τῶν ἁγίων· πᾶς ὁ ἁπτόμενος αὐτῶν,
ἁγιασθήσεται. 30 Καὶ Ἀαρὼν καὶ τοὺς υἱοὺς
αὐτοῦ χρίσεις, καὶ ἁγιάσεις αὐτούς, ἱερατεύειν μοι.
31 Καὶ τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ λαλήσεις, λέγων· Ἔ-
ὑμῖν λαιον ἄλειμμα χρίσεως ἅγιον ἔσται τοῦτό μοι εἰς
τὰς γενεὰς ὑμῶν. 32 Ἐπὶ σάρκα ἀνθρώπου
οὐ χρισθήσεται, καὶ κατὰ τὴν σύνθεσιν αὐτοῦ

οὐ

ὃ ποιήσετε ὑμῖν ἑαυτοῖς ὡσαύτως· ἅγιόν ἐστιν, καὶ ἁγίασμα ἔσται ὑμῖν. 33 Ὃς ἂν ποιήσῃ ὡσαύτως, καὶ ὃς ἂν δῷ ἀπ' αὐτοῦ ἀλλογενεῖ, ἐξολεθρευθήσεται ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ. 34 Καὶ εἶπεν Κύριος τῷ Μωυσῆ· λάβε σεαυτῷ ἡδύσματα, στακτὴν, καὶ ὄνυχα, καὶ χαλβάνην ἡδυσμόν, καὶ λίβανον διαφανῆ· ἴσον ἴσῳ ἔσται· 35 καὶ ποιήσουσιν αὐτὸ θυμίαμα μυρεψικόν, ἔργον μυρεψοῦ, [μεμιγμένον] σεσυθέσεως, καθαρὸν ἔργον, ἅγιον. 36 Καὶ συγκόψεις ἐκ τούτων λεπτὸν, καὶ θήσεις ἀπέναντι τοῦ μαρτυρίου ἐν τῇ σκηνῇ οὗ μαρτυρίου, ὅθεν γνωσθήσομαί σοι ἐκεῖθεν· ἅγιον τοῦ ἁγίων ἔσται ὑμῖν. 37 Θυμίαμα κατὰ τὴν σύνθεσιν ταύτην οὐ ποιήσετε ὑμῖν ἑαυτοῖς· ἁγίασμα ἔσται ὑμῖν Κυρίῳ· 38 ὃς ἂν ποιήσῃ ὡσαύτως, ὥστε ὀσφραίνεσθαι ἐν αὐτῷ, ἀπολεῖται ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ.

ΚΕΦ. ΛΑ'.

1 ΚΑΙ ἐλάλησεν Κύριος τῷ Μωυσῆ, λέγων· 2 ἰδοὺ ἀνακέκλημαι ἐξ ὀνόματος τὸν Βεσελεὴλ τὸν τοῦ Οὐρὶ, υἱὸν Ὡρ, τῆς φυλῆς Ἰούδα, 3 καὶ ἐνέπλησα αὐτὸν πνεῦμα θεῖον σοφίας καὶ συνέσεως καὶ ἐπιστήμης, καὶ ἐν παντὶ ἔργῳ, 4 διανοεῖσθαι καὶ ἀρ-

χιτεκτο-

χιτικτονεῖν, ἐργάζεσθαι τὸ χρυσίον, καὶ τὸ ἀργύριον, καὶ τὸν χαλκόν, καὶ τῷ ὑακίνθῳ, καὶ τῇ πορφύρᾳ, καὶ τὸ κόκκινον τὸ νητὸν, καὶ τῷ βύσσῳ τῷ κεκλωσμένῳ, 5 καὶ εἰς τὰ λιθουργικὰ εἰς τὰ ἔργα, καὶ εἰς τὰ τεκτονικὰ τῶν ξύλων, ἐργάζεσθαι κατὰ πάντα τὰ ἔργα. 6 Καὶ ἐγὼ δέδωκα αὐτὸν καὶ τὸν Ἐλιὰβ τὸν τοῦ Ἀχισαμὰχ ἐκ φυλῆς Δὰν, καὶ παντὶ συνετῷ καρδίᾳ δέδωκα σύνεσιν, καὶ ποιήσουσιν πάντα ὅσα συνέταξά σοι, 7 τῷ σκηνῷ τοῦ μαρτυρίου, καὶ τῷ κιβωτῷ τῆς διαθήκης, καὶ τὸ ἱλαστήριον τὸ ἐπ' αὐτῆς, καὶ τῷ διασκευῇ τῆς σκηνῆς, 8 καὶ τὰ θυσιαστήρια, καὶ τὴν τράπεζαν καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ τὴν λυχνίαν τὴν καθαρὰν καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, 9 καὶ τὸν λουτῆρα καὶ τὴν βάσιν αὐτοῦ, 10 καὶ τὰς στολὰς τὰς λειτουργικὰς Ἀαρὼν, καὶ τὰς στολὰς τῶν υἱῶν αὐτοῦ, εἰς τὸ ἱερατεύειν μοι, 11 καὶ τὸ ἔλαιον τῆς χρίσεως, καὶ τὸ θυμίαμα τῆς συνθέσεως τοῦ ἁγίου· κατὰ πάντα ὅσα ἐγὼ ἐντέταλμαί σοι, ποιήσουσιν. 12 Καὶ ἐλάλησεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων· 13 καὶ σὺ σύνταξον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, λέγων· ὁρᾶτε, καὶ τὰ σάββατά μου φυλάξεσθε· ἔστιν γὰρ σημεῖον παρ' ἐμοὶ καὶ ὑμῶν εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν, ἵνα γνῶτε ὅτι ἐγὼ Κύ-

ριος

εως ὁ ἁγιάζων ὑμᾶς. 14 Καὶ φυλάξεσθε τὸ σάββατον, ὅτι ἅγιόν ἐστιν ὑμῖν· ὁ βεβηλῶν αὐτὸ, θανάτῳ θανατωθήσεται· πᾶς ὅστις ποιήσει ἐν αὐτῷ ἔργον, ἐξολεθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ μέσου τοῦ λαοῦ αὐτῆς. 15 Ἓξ ἡμέρας ποιήσεις ἔργα, τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ σάββατα, ἀνάπαυσις ἁγία τῷ Κυρίῳ· πᾶς ὅστις ποιήσει ἔργον τῇ ἡμέρᾳ τῇ σαββάτου, θανάτῳ θανατωθήσεται. 16 Καὶ φυλάξουσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὰ σάββατα, ποιεῖν αὐτὰ εἰς τὰς γενεὰς αὐτῶν· διαθήκη αἰώνιος. 17 Ἐν ἐμοὶ καὶ τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ σημεῖόν ἐστιν αἰώνιον· ὅτι ἓξ ἡμέραις ἐποίησεν Κύριος τὸν τε οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ ἐπαύσατο, καὶ κατέπαυσεν. 18 Καὶ ἔδωκεν Μωυσῇ, ἡνίκα κατέπαυσεν λαλῶν πρὸς αὐτὸν ἐν τῷ ὄρει τῷ Σινᾶ, τὰς δύο πλάκας τοῦ μαρτυρίου, πλάκας λιθίνας, γεγραμμένας τῷ δακτύλῳ τοῦ θεοῦ.

φυλάξασθε ἔσω

ΚΕΦ. ΛΒ'.

1 ΚΑΙ ἰδὼν ὁ λαὸς, ὅτι κεχρόνικεν Μωυσῆς καταβῆναι ἐκ τοῦ ὄρους, συνέστη ὁ λαὸς ἐπὶ Ἀαρὼν, καὶ ἔλεγον αὐτῷ· ἀνάστηθι, καὶ ποίησον ἡμῖν θεοὺς, οἳ προπορεύσονται ἡμῶν· ὁ γὰρ Μωυσῆς οὗτος ὁ ἄνθρωπος, ὃς

ἐξήγαγεν ἡμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, οὐκ οἴδαμεν τί γέγονεν αὐτῷ. 2 Καὶ λέγει αὐτοῖς Ἀαρών· περιέλεσθε τὰ ἐνώτια τὰ χρυσᾶ τὰ ἐν τοῖς ὠσὶν τῶν γυναικῶν ὑμῶν καὶ θυγατέρων, καὶ ἐνέγκατε πρός με. 3 Καὶ περιείλαντο πᾶς ὁ λαὸς τὰ ἐνώτια τὰ χρυσᾶ τὰ ἐν τοῖς ὠσὶν τῶν γυναικῶν αὐτῶν, καὶ ἤνεγκαν πρὸς Ἀαρών. 4 Καὶ ἐδέξατο ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῶν, καὶ ἔπλασεν αὐτὰ ἐν γραφίδι, καὶ ἐποίησεν αὐτὸ μόσχον χωνευτόν. Καὶ εἶπαν· οὗτοι οἱ θεοί σου Ἰσραήλ, οἵ τινες ἀνεβίβασάν σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου. 5 Καὶ ἰδὼν Ἀαρὼν ᾠκοδόμησεν θυσιαστήριον κατέναντι αὐτῆς, καὶ ἐκήρυξεν Ἀαρών, λέγων· ἑορτὴ Κυρίῳ αὔριον. 6 Καὶ ὀρθρίσας τῇ ἐπαύριον, ἀνεβίβασεν ὁλοκαυτώματα, καὶ προσήνεγκεν θυσίαν σωτηρίου· καὶ ἐκάθισεν ὁ λαὸς φαγεῖν καὶ πεῖν, καὶ ἀνέστησαν παίζειν. 7 Καὶ ἐλάλησεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων· βάδιζε, καταβῆθι τὸ τάχος ἐντεῦθεν· ἠνόμησεν γὰρ ὁ λαός σου, οὓς ἐξήγαγες ἐκ γῆς Αἰγύπτου· 8 παρέβησαν ταχὺ ἐκ τῆς ὁδοῦ, ἧς ἐνετείλω αὐτοῖς· ἐποίησαν ἑαυτοῖς μόσχον, καὶ προσκεκυνήκασιν αὐτῷ, καὶ τεθύκασιν αὐτῷ, καὶ εἶπαν· οὗτοι οἱ θεοί σου Ἰσραήλ, οἵ τινες ἀνεβίβασάν σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου. 9 ✕ Καὶ εἶπεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν· ἑώρακα τὸν λαὸν τοῦτον, καὶ ἰδοὺ λαὸς

✕ σκλη-

σκληροτράχηλός ἐστιν. 10 Καὶ νῦν ἔασόν με, καὶ ✕
θυμωθεὶς ὀργῇ εἰς αὐτοὺς, ἐκτρίψω αὐτοὺς, καὶ
ποιήσω σε εἰς ἔθνος μέγα. 11 Καὶ ἐδεήθη Μωυσῆς
κατέναντι Κυρίου τοῦ θεοῦ αὐτοῦ, καὶ εἶπεν· ἵνατί Κύριε
θυμοῖ ὀργῇ εἰς τὸν λαόν σου, ὃς ἐξήγαγες ἐκ γῆς
Αἰγύπτου ἐν ἰσχύι μεγάλῃ, καὶ ἐν βραχίονι ὑψη-
λῷ; 12 Μή ποτε εἴπωσιν οἱ Αἰγύπτιοι, λεγον-
τες· μετὰ πονηρίας ἐξήγαγεν αὐτοὺς, ἀποκτεῖναι
✕ αὐτοὺς ἐν τοῖς ὄρεσιν, καὶ ἐξαναλῶσαι αὐτοὺς
ἀπὸ τῆς γῆς. Παῦσαι τῆς ὀργῆς τοῦ θυμοῦ σου,
καὶ ἵλεως γενοῦ ἐπὶ τῇ κακίᾳ τοῦ λαοῦ σου,
13 μνησθεὶς Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακὼβ
τῶν σῶν οἰκετῶν, οἷς ὤμοσας αὐτοῖς κατὰ σαυ-
τοῦ, καὶ ἐλάλησας πρὸς αὐτοὺς, λέγων· πο-
λυπληθυνῶ τὸ σπέρμα ὑμῶν ὡσεὶ τοὺς ἀστέρας τοῦ
οὐρανοῦ τῷ πλήθει, καὶ πᾶσαν τὴν γῆν ταύτην
ἣν εἶπας δώσειν τῷ σπέρματι αὐτῶν, καὶ καθέ-
ξουσιν αὐτὴν εἰς τὸν αἰῶνα. 14 Καὶ ἱλάσθη
Κύριος περὶ τῆς κακίας, ἧς εἶπεν ποιῆσαι πρὸς
τὸν λαὸν αὐτοῦ. 15 Καὶ ἀποστρέψας Μωυσῆς,
κατέβη ἀπὸ τοῦ ὄρους· καὶ αἱ δύο πλάκες τοῦ
μαρτυρίου ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ, πλάκες λίθιναι,
γεγραμμέναι ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν αὐτῶν, ἔν-
θεν καὶ ἔνθεν ἦσαν γεγραμμέναι. 16 καὶ αἱ πλά-
κες ἔργον θεοῦ ἦσαν, καὶ ἡ γραφὴ θεοῦ ἐστιν, κε-

κολαμβάνη ἐν ταῖς πλαξίν. 17 Καὶ ἀκούσας Ἰησοῦς τὴν φωνὴν τοῦ λαοῦ κραζόντων, λέγει πρὸς Μωυσῆν· φωνὴ πολέμου ἐν τῇ παρεμβολῇ. 18 Καὶ λέγει· οὐκ ἔστιν φωνὴ ἐξαρχόντων κατ' ἰσχύν, οὐδὲ φωνὴ ἐξαρχόντων τροπῆς, ἀλλὰ φωνὴν ἐξαρχόντων οἴνου ἐγὼ ἀκούω. 19 Ἡνίκα δὲ ἤγγισεν τῇ παρεμβολῇ, ὁρᾷ τὸν μόσχον καὶ τοὺς χοροὺς, καὶ ὀργισθεὶς θυμῷ Μωυσῆς, ἔρριψεν ἀπὸ τῶν χειρῶν αὐτοῦ τὰς δύο πλάκας, καὶ συνέτριψεν αὐτὰς ὑποκάτω τοῦ ὄρους· 20 καὶ λαβὼν τὸν μόσχον ὃν ἐποίησαν, κατέκαυσεν ἐν πυρὶ, καὶ κατήλεσεν λεπτὸν, καὶ ἔσπειρεν αὐτὸν ἐπὶ τὸ ὕδωρ, καὶ ἐπότισεν αὐτὸ τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ. 21 Καὶ εἶπεν Μωυσῆς πρὸς Ἀαρών· τί ἐποίησέν σοι ὁ λαὸς οὗτος, ὅτι ἐπήγαγες ἐπ' αὐτοὺς ἁμαρτίαν μεγάλην; 22 Καὶ εἶπεν Ἀαρὼν πρὸς Μωυσῆν, λέγων· μὴ ὀργίζου κύριε· σὺ γὰρ οἶδας τὸ ὅρμημα τοῦ λαοῦ τούτου. 23 Λέγουσιν γάρ μοι· ποίησον ἡμῖν θεοὺς, οἳ προπορεύσονται ἡμῶν· ὁ γὰρ Μωυσῆς οὗτος ὁ ἄνθρωπος, ὃς ἐξήγαγεν ἡμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, οὐκ οἴδαμεν τί γέγονεν αὐτῷ. 24 Καὶ εἶπα αὐτοῖς· τίνι ὑπάρχει χρυσία, διελέσθε. Καὶ ἔδωκάν μοι· καὶ ἔρριψα αὐτὰ εἰς τὸ πῦρ, καὶ ἐξῆλθεν ὁ μόσχος οὗτος. 25 Καὶ ἰδὼν Μωυσῆς τὸν λαὸν ὅτι διεσκέδασεν,

σκέδασεν, (διεσκέδασεν γὰρ αὐτοὺς Ἀαρὼν ὄπισθεν μα τοῖς ὑποναντίοις αὐτῶν), 26 ἔστη δὲ Μωυσῆς ἐπὶ τῆς πύλης τῆς παρεμβολῆς, καὶ εἶπεν· τίς τῷ Κυρίῳ; ἴτω πρός με. Συνήλθοσαν οὖν πρὸς αὐτὸν πάντες οἱ υἱοὶ Λευί. 27 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· τάδε λέγει Κύριος ὁ θεὸς Ἰσραήλ· θέσθε ἕκαστος τὴν ῥομφαίαν ἐαυτῦ ἐπὶ τὸν μηρόν, καὶ διέλθατε, καὶ ἀναζάμψατε ἀπὸ πύλης ἐπὶ πύλης διὰ τῆς παρεμβολῆς, καὶ ἀποκτείνατε ἕκαστος τὸν ἀδελφὸν αὐτῦ, καὶ ἕκαστος τὸν πλησίον αὐτῦ, καὶ ἕκαστος τὸν ἔγγιστα αὐτῦ. 28 Καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Λευὶ, καθὰ ἐλάλησεν αὐτοῖς Μωυσῆς· καὶ ἔπεσαν ἐκ τῦ λαῦ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ εἰς τρισχιλίους ἄνδρας. 29 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς Μωυσῆς· ἐπληρώσατε τὰς χεῖρας ὑμῶν σήμερον τῷ Κυρίῳ, ἕκαστος ἐν τῷ υἱῷ αὐτῦ καὶ ἐν τῷ ἀδελφῷ αὐτῦ, δοθῆναι ἐφ' ὑμᾶς εὐλογίαν. 30 Καὶ ἐγένετο μετὰ τὴν αὔριον, καὶ εἶπεν Μωυσῆς πρὸς τὸν λαόν· ὑμεῖς ἡμαρτήκατε ἁμαρτίαν μεγάλην· καὶ νῦν ἀναβήσομαι πρὸς τὸν θεὸν, ἵνα ἐξιλάσωμαι περὶ τῆς ἁμαρτίας ὑμῶν. 31 Ἐπέστρεψεν δὲ Μωυσῆς πρὸς Κύριον, καὶ εἶπεν· δέομαι Κύριε, ἡμάρτηκεν ὁ λαὸς ὗτος ἁμαρτίαν μεγάλην, καὶ ἐποίησαν ἑαυτοῖς θεοὺς χρυσοῦς· 32 καὶ νῦν εἰ μὲν ἀφεῖς

αὐτοῖς τὴν ἁμαρτίαν αὐτῶν, ἄφες· εἰ δὲ μή, ἐξάλειψόν με ἐκ τῆς βίβλου σου, ἧς ἔγραψας. 33 Καὶ εἶπεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν· εἴτις ἥμαρτηκεν ἐνώπιόν μου, ἐξαλείψω αὐτὸν ἐκ τῆς βίβλου μου. 34 Νυνὶ δὲ βάδιζε, καὶ ὁδήγησον τὸν λαὸν τοῦτον εἰς τόπον, ὃν εἶπά σοι· ἰδοὺ ὁ ἄγγελός μου προπορεύσεται πρὸ προσώπου σου· ἡ δ' ἂν ἡμέρα ἐπισκέπτωμαι, καὶ ἐπάξω ἐπ' αὐτοὺς τὴν ἁμαρτίαν αὐτῶν. 35 Καὶ ἔπαταξεν Κύριος τὸν λαὸν περὶ τῆς ποιήσεως τοῦ μόσχου, ὃν ἐποίησεν Ἀαρών.

ΚΕΦ. ΛΓ'.

1 ΚΑΙ εἶπεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν· πορεύου, ἀνάβηθι ἐντεῦθεν σὺ καὶ ὁ λαός σου, οὓς ἐξήγαγες ἐκ γῆς Αἰγύπτου, εἰς τὴν γῆν ἣν ὤμοσα τῷ Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, λέγων· τῷ σπέρματι ὑμῶν δώσω αὐτήν. 2 Καὶ συναποστελῶ τὸν ἄγγελόν μου πρότερόν σου, καὶ ἐκβαλεῖ τὸν Χαναναῖον καὶ τὸν Ἀμορῥαῖον, καὶ τὸν Χετταῖον, καὶ Φερεζαῖον, καὶ Γεργεσαῖον, καὶ Εὐαῖον, καὶ Ἰεβουσαῖον 3 καὶ εἰσάξει σε εἰς γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι· ὑ γὰρ συναναβῶ μετὰ σοῦ, διὰ τὸ λαὸν σκληροτράχηλόν σε εἶναι, ἵνα μὴ ἐξαναλώσω σε ἐν τῇ ὁδῷ.

4 Καὶ ἀκούσας ὁ λαὸς τὸ ῥῆμα τὸ πονηρὸν τοῦτο, κατεπένθησαν οἱ πενθικοῖς· ✕ ἐκ ἔθηκεν ἀνὴρ κόσμον αὐτοῦ ἐπ' αὐτόν. 5 Καὶ εἶπεν Κύριος ✕ πρὸς Μωϋσῆν· λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ· ὑμεῖς λαὸς σκληροτράχηλος, ὁρᾶτε, μὴ πληγὴν ἄλλην ἐγὼ ἐπάξω ἐφ' ὑμᾶς, καὶ ἐξαναλώσω ὑμᾶς· νῦν οὖν ἀφέλετε τὰς στολὰς τῆς δόξης ὑμῶν, καὶ τὸν κόσμον, καὶ δείξω σοι ἃ ποιήσω σοι. 6 Καὶ περιείλαντο οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸν κόσμον αὐτῶν καὶ τὴν περιστολὴν ἀπὸ τοῦ ὄρους Χωρήβ. 7 Καὶ λαβὼν Μωυσῆς τὴν σκηνὴν αὐτοῦ, ἔπηξεν ἔξω τῆς παρεμβολῆς, μακρὰν ἀπὸ τῆς παρεμβολῆς, καὶ ἐκλήθη σκηνὴ μαρτυρίου· καὶ ἐγένετο, πᾶς ὁ ζητῶν Κύριον ἐξεπορεύετο εἰς τὴν σκηνὴν ✕ μαρτυρίου τὴν ἔξω τῆς παρεμβολῆς. 8 Ἡνίκα δ' ἂν εἰσεπορεύετο Μωυσῆς εἰς τὴν σκηνὴν, εἱστήκει πᾶς ὁ λαὸς, σκοπεύοντες ἕκαστος τὰς θύρας τῆς σκηνῆς αὐτοῦ· καὶ κατενόουν ἀπίοντος Μωυσῆ, ἕως οὗ ἐλθεῖν αὐτὸν εἰς τὴν σκηνήν. 9 Ὡς δ' ἂν εἰσῆλθεν Μωυσῆς εἰς τὴν σκηνὴν, κατέβαινεν ὁ στύλος τῆς νεφέλης, καὶ ἵστατο ἐπὶ τῶν θυρῶν τῆς σκηνῆς, καὶ ἐλάλει ✕ τῷ Μωυσῆ. 10 Καὶ ἑώρα πᾶς ὁ λαὸς τὸν στύλον τῆς νεφέλης ἑστῶτα ἐπὶ τῶν θυρῶν τῆς σκηνῆς· καὶ στάντες πᾶς ὁ λαὸς, προσ-

εκύνησαν ἕκαστος ἀπὸ τῆς θύρας τῆς σκηνῆς αὐτοῦ, [καὶ κατενόουν ἀπίσω Μωυσῆ.] 11 Καὶ ἐλάλησεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν, ἐνώπιος ἐνωπίῳ, ὡσεί τις λαλήσαι πρὸς ἑαυτὸν φίλον, καὶ ἀπελύετο εἰς τὴν παρεμβολήν· ὁ δὲ θεράπων Ἰησοῦς υἱὸς Ναυῆ νέος οὐκ ἐξεπορεύετο ἐκ τῆς σκηνῆς. 12 Καὶ εἶπεν Μωυσῆς πρὸς Κύριον· ἰδοὺ σύ μοι λέγεις· ἀνάγαγε τὸν λαὸν τοῦτον, σὺ δὲ οὐκ ἐδήλωσάς μοι, ὃν συναποστελεῖς μετ' ἐμοῦ· σὺ δέ μοι εἶπας· οἶδά σε πρὸς πάντας, καὶ χάριν ἔχεις παρ' ἐμοί. 13 Εἰ οὖν εὕρηκα χάριν ἐναντίον σου, ἐμφάνισόν μοι σεαυτὸν γνωστῶς, ἵνα ἴδω σε, ὅπως ὦ εὑρηκὼς χάριν ἐνώπιόν σου, καὶ ἵνα γνῶ, ὅτι λαός σου τὸ ἔθνος [τὸ μέγα] τοῦτο. 14 Καὶ λέγει· αὐτός σοι συμπορεύσομαί σου, καὶ καταπαύσω σε. 15 Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν· εἰ μὴ σὺ αὐτὸς συμπορεύσῃ μετ' ἡμῶν, μή με ἀναγάγῃς ἐντεῦθεν. 16 Καὶ πῶς γνωστὸν ἔσται ἀληθῶς, ὅτι εὕρηκα χάριν πρὸ σοῦ ἐγώ τε καὶ ὁ λαός σου, ἀλλ' ἢ συμπορευομένου σου μεθ' ἡμῶν; καὶ ἐνδοξασθησόμεθα ἐγώ τε καὶ ὁ λαός σου πρὸ πάντα τὰ ἔθνη, ὅσα ἐπὶ τῆς γῆς ἐστιν. 17 Εἶπεν δὲ Κύριος πρὸς Μωυσῆν· καὶ τοῦτόν σοι τὸν λόγον, ὃν εἴρηκας, ποιήσω· εὕρηκας γὰρ χάριν ἐνώπιόν μου, καὶ οἶδά σε πρὸς πάντας. 18 Καὶ

λέγει·

λέγω· δεῖξόν μοι τὴν σεαυτοῦ δόξαν. 19 Καὶ εἶπεν· ἐγὼ παρελεύσομαι πρότερός σου τῇ δόξῃ μου, καὶ καλέσω ✕ ἐν τῷ ὀνόματι Κυρίου ἐναντίον σου· καὶ ἐλεήσω, ὃν ἂν ἐλεῶ, καὶ οἰκτειρήσω, ὃν ἂν οἰκτείρω. 20 Καὶ εἶπεν· οὐ δυνήσῃ ἰδεῖν τὸ πρόσωπόν μου· οὐ γὰρ μὴ ἴδῃ ἄνθρωπος τὸ πρόσωπόν μου, καὶ ζήσεται. 21 Καὶ εἶπεν Κύριος· ἰδοὺ τόπος παρ' ἐμοί, καὶ στήσῃ ἐπὶ τῆς πέτρας. 22 Ἡνίκα δ' ἂν παρέλθῃ ἡ δόξα μου, καὶ θήσω σε εἰς ὀπὴν τῆς πέτρας, καὶ σκεπάσω τῇ χειρί μου ἐπὶ σέ, ἕως ἂν παρέλθω· 23 καὶ ἀφελῶ τὴν χεῖρά μου, καὶ τότε ὄψῃ τὰ ὀπίσω μου· τὸ δὲ πρόσωπόν μου οὐκ ὀφθήσεταί σοι.

ΚΕΦ. ΛΔ'.

1 ΚΑΙ εἶπεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν· λάξευσον σεαυτῷ δύο πλάκας λιθίνας, καθὼς καὶ αἱ πρῶται, καὶ ἀνάβηθι εἰς τὸ ὄρος πρός με, καὶ γράψω ἐπὶ τῶν πλακῶν τὰ ῥήματα, ἃ ἦν ἐπὶ ταῖς πλαξὶν ταῖς πρώταις, ἃς συνέτριψας· 2 καὶ γίνου ἕτοιμος εἰς τὸ πρωΐ, καὶ ἀναβήσῃ ✕ τὸ πρωὶ εἰς τὸ ὄρος τὸ Σινᾶ, καὶ στήσῃ μοι ἐκεῖ ἐπ' ἄκρου τοῦ ὄρους. 3 Καὶ μηδεὶς ἀναβήτω μετ' σοῦ, καὶ μηδεὶς ὀφθήτω ἐν παντὶ τῷ ὄρει· καὶ τὰ πρό-

πρόβατα καὶ αἱ βόες μὴ νεμέσθωσαν πλησίον τοῦ ὄρους ἐκείνου. 4 Καὶ ἐλάξευσεν δύο πλάκας λιθίνας, καθάπερ αἱ πρῶται· καὶ ὀρθρίσας Μωυσῆς τὸ πρωΐ, ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος τὸ Σινᾶ, καθὰ συνέταξεν αὐτῷ Κύριος· καὶ ἔλαβεν Μωυσῆς μεθ' ἑαυτοῦ τὰς δύο πλάκας τὰς λιθίνας. 5 Καὶ κατέβη Κύριος ἐν νεφέλῃ, καὶ παρέστη αὐτῷ ἐκεῖ· καὶ ἐκάλεσεν ἐν τῷ ὀνόματι Κυρίου. 6 Καὶ παρῆλθεν Κύριος πρὸ προσώπου αὐτοῦ, καὶ ἐκάλεσεν Κύριος· Κύριος ὁ θεὸς οἰκτίρμων καὶ ἐλέημων, μακρόθυμος καὶ πολυέλεος, καὶ ἀληθινός, 7 καὶ διφυσύνιλω διατηρῶν, καὶ ποιῶν ἔλεος εἰς χιλιάδας, ἀφαιρῶν ἀνομίας καὶ ἀδικίας καὶ ἁμαρτίας, καὶ τὸν ἔνοχον ✕ καθαρισμῷ δ' καθαριεῖ, ἐπάγων ἁμαρτίας πατέρων ἐπὶ τέκνα καὶ ἐπὶ τέκνα τέκνων, ἐπὶ τρίτιω καὶ πτάρτιω γενεάν. 8 Καὶ σπεύσας Μωυσῆς, κύψας ἐπὶ τὴν γῆν, προσεκύνησεν· 9 καὶ εἶπεν· εἰ εὗρον χάριν ἐνώπιόν σου, συμπορευθήτω Κύριός μοι μεθ' ἡμῶν· ὁ λαὸς γὰρ σκληροτράχηλός ἐστιν· καὶ ἀφελεῖς σὺ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν καὶ τὰς ἀνομίας ἡμῶν, καὶ ἐσόμεθά σοι. 10 Καὶ ἐλάλησεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν· ἰδοὺ ἐγὼ τίθημι διαθήκην ἐνώπιον παντὸς τοῦ λαοῦ σου· ποιήσω ἔνδοξα, ἃ οὐ γέ-

γονεν

γονεν ἐν πάσῃ τῇ γῇ, καὶ ἐν παντὶ ἔθνει, καὶ ὄψεται πᾶς ὁ λαὸς, ἐν οἷς εἶ σὺ, τὰ ἔργα Κυρίου, ὅτι θαυμαστά ἐστιν, ἃ ἐγὼ ποιήσω σοι. 11 Πρόσεχε σὺ πάντα, ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι· σὺ ἰδοὺ ἐγὼ ἐκβάλλω ἀπὸ προσώπου σου τὸν Ἀμορραῖον, καὶ τὸν Χαναναῖον, καὶ τὸν Χετταῖον, καὶ τὸν Φερεζαῖον, καὶ τὸν Εὐαῖον, καὶ τὸν Γεργεσαῖον, καὶ τὸν Ἰεβουσαῖον· 12 πρόσεχε σεαυτῷ, μή ποτε διαθῇς διαθήκην τοῖς ἐγκαθημένοις διαθή
ἐπὶ τῆς γῆς, εἰς ἣν σὺ εἰσπορεύῃ εἰς αὐτὴν, μή ποτε γένηται πρόσκομμα ἐν ὑμῖν. 13 Τοὺς βωμοὺς αὐτῶν καθελεῖτε, καὶ τὰς στήλας αὐτῶν συντρίψετε, καὶ τὰ ἄλση αὐτῶν ἐκκόψετε, καὶ τὰ γλυπτὰ τῶν θεῶν αὐτῶν κατακαύσετε πυρί· 14 οὐ γὰρ μὴ προσκυνήσητε θεῷ ἑτέρῳ· ὁ γὰρ Κύριος ὁ θεὸς ζηλωτὸν ὄνομα Χ αὐτῷ, θεὸς ζηλωτής ἐστιν. 15 Μή ποτε διαθῇς διαθήκην τοῖς διαθή
ἐγκαθημένοις ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἐκπορνεύσωσιν ὀπίσω τῶν θεῶν αὐτῶν, καὶ θύσωσιν τοῖς θεοῖς αὐτῶν, καὶ καλέσωσίν σε, καὶ φάγῃς τῶν θυσιῶν αὐτῶν, 16 καὶ λάβῃς τῶν θυγατέρων αὐτῶν τοῖς υἱοῖς σου, καὶ τῶν θυγατέρων σου δώσεις τοῖς υἱοῖς αὐτῶν, καὶ ἐκπορνεύσωσιν αἱ θυγατέρες σου ὀπίσω τῶν θεῶν αὐτῶν, καὶ ἐκπορνεύσωσιν οἱ υἱοί σου ὀπίσω τῶν θεῶν αὐτῶν. 17 Καὶ θεοὺς χωνευτοὺς

ὃ ποιήσεις σεαυτῷ. 18 Καὶ τὴν ἑορτὴν τῶν ἀζύμων φυλάξῃ· ἑπτὰ ἡμέρας φαγῇ ἄζυμα, καθάπερ ἐντέταλμαί σοι, εἰς τὸν καιρὸν τοῦ μηνὸς τῶν νέων· ἐν γὰρ τῷ μηνὶ τῶν νέων ἐξῆλθες ἐξ Αἰγύπτου. 19 Πᾶν διανοῖγον μήτραν ἐμοί, τὰ ἀρσενικά, πρωτότοκον μόσχου, καὶ πρωτότοκον προβάτου. 20 Καὶ πρωτότοκον ὑποζυγίου λυτρώσῃ προβάτῳ· ἐὰν δὲ μὴ λυτρώσῃ, τιμὴν δώσεις αὐτοῦ. Πᾶν πρωτότοκον τῶν υἱῶν σου λυτρώσῃ· οὐκ ὀφθήσῃ ἐνώπιόν μου κενός. 21 Ἓξ ἡμέρας ἐργᾷ, τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ καταπαύσεις· τῷ σπόρῳ καὶ τῷ ἀμητῷ καταπαύσεις. 22 Καὶ ἑορτὴν ἑβδομάδων ποιήσεις μοι, ἀρχὴν θερισμοῦ πυρῶν· καὶ ἑορτὴν συναγωγῆς μεσοῦντος τοῦ ἐνιαυτοῦ. 23 Τρεῖς καιροὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ ὀφθήσεται πᾶν ἀρσενικόν σου ἐνώπιον Κυρίου τοῦ θεοῦ Ἰσραήλ. 24 Ὅταν γὰρ ἐκβαλῶ τὰ ἔθνη ἀπὸ προσώπου σου, καὶ ἐμπλατυνῶ τὰ ὅριά σου, οὐκ ἐπιθυμήσει οὐθεὶς τῆς γῆς σου, οὐδὲ μὴ ἐπιθυμήσῃ γῆν ἑτέραν, ἕνεκα τοῦ ἀναβαίνειν ὀφθῆναι ἐναντίον Κυρίου τοῦ θεοῦ σου, τρεῖς καιροὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ. 25 Οὐ σφάξεις ἐπὶ ζύμῃ αἷμα θυσιάσματός μου· καὶ οὐ κοιμηθήσεται εἰς τὸ πρωὶ θυμίαμα ἑορτῆς τοῦ πάσχα. 26 Τὰ πρωτογεννήματα τῆς γῆς σου εἰσοίσεις εἰς τὸν οἶκον Κυρίου τοῦ θεοῦ σου. Οὐχ ἑψήσεις

θυσιασμάτων

ἐψήσεις ἄρνα ἐν γάλακτι μητρὸς αὐτοῦ. 27 Καὶ
εἶπεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν· γράψον σεαυτῷ
τὰ ῥήματα ταῦτα· ὅτι κατὰ τοὺς λόγους τούτων τέ-
θειμαί σοι διαθήκην, καὶ τῷ Ἰσραήλ. 28 Καὶ
ἦν ἐκεῖ Μωυσῆς ἐναντι Κυρίου τεσσαράκοντα ἡ-
μέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας· ἄρτον οὐκ ἔφα-
γεν, καὶ ὕδωρ οὐκ ἔπιεν· καὶ ἔγραψεν ἐπὶ τῶν
[δύο] πλακῶν τὰ ῥήματα ταῦτα τῆς διαθή-
κης, τοὺς δέκα λόγους. 29 Ὡς δὲ κατέβαι-
νεν Μωυσῆς ἀπὸ τοῦ ὄρους Σινᾶ, καὶ αἱ δύο πλα- ἰδὲ αἱ
κες × τῆς διαθήκης ἐπὶ τῶν χειρῶν Μωυσῆ· κα- ×
ταβαίνοντος δὲ αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ὄρους, καὶ Μωυσῆς
οὐκ ἤδει ὅτι δεδόξασται ἡ ὄψις τοῦ χρωτὸς τοῦ
προσώπου αὐτοῦ ἐν τῷ λαλεῖν αὐτὸν αὐτῷ.
30 Καὶ ἴδεν Ἀαρὼν καὶ πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸν
Μωυσῆν, καὶ ἦν δεδοξασμένη ἡ ὄψις τοῦ χρωτὸς
τοῦ προσώπου αὐτοῦ· καὶ ἐφοβήθησαν ἐγγίσαι αὐ-
τῷ. 31 Καὶ ἐκάλεσεν αὐτοὺς Μωυσῆς, καὶ
ἐπεστράφησαν πρὸς αὐτὸν Ἀαρὼν καὶ πάντες οἱ
ἄρχοντες τῆς συναγωγῆς· καὶ ἐλάλησεν Μωυσῆς
πρὸς αὐτούς. 32 Καὶ μετὰ ταῦτα προσῆλ-
θον πρὸς αὐτὸν πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ· καὶ ἐνε- προσεβύτεροι
τείλατο αὐτοῖς πάντα, ὅσα ἐλάλησεν Κύριος
πρὸς αὐτὸν ἐν τῷ ὄρει Σινᾶ. 33 Καὶ ἐπειδὴ
κατέπαυσεν Μωυσῆς λαλῶν πρὸς αὐτούς, ἐπέ-

θηκεν

θηκεν ἐπὶ τὸ πρόσωπον αὐτῦ κάλυμμα. 34 Ἡνίκα δ' ἂν εἰσεπορεύετο Μωυσῆς ἔναντι Κυρίυ λαλεῖν αὐτῷ, περιῃρεῖτο τὸ κάλυμμα ἕως τῦ ἐκπορεύεσθαι· καὶ ἐξελθὼν ἐλάλει πᾶσι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ὅσα ἐνετείλατο αὐτῷ Κύριος. 35 Καὶ ἴδον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸ πρόσωπον Μωυσῆ, ὅτι δεδόξασται· καὶ περιέθηκεν Μωυσῆς τὸ κάλυμμα ἐπὶ τὸ πρόσωπον αὐτῦ, ἕως ἂν εἰσέλθῃ συλλαλεῖν αὐτῷ.

ΚΕΦ. ΛΕ'.

1 ΚΑΙ συνήθροισεν Μωυσῆς πᾶσαν τὴν συναγωγὴν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς· Ὅτοι οἱ λόγοι, ὓς εἶπεν Κύριος ποιῆσαι αὐτούς. 2 Ἓξ ἡμέρας ποιήσεις ἔργα, τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ καταπαυσις, ἅγιον σάββατον, ἀνάπαυσις τῷ Κυρίῳ· πᾶς ὁ ποιῶν ἐν αὐτῇ ἔργον, τελευτάτω. 3 Οὐ καύσετε πῦρ ἐν πάσῃ καθικίᾳ ὑμῶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων· ἐγὼ Κύριος. 4 Καὶ εἶπεν Μωυσῆς πρὸς πᾶσαν συναγωγὴν υἱῶν Ἰσραὴλ, λέγων· τῦτο τὸ ῥῆμα, ὃ συνέταξεν Κύριος, λέγων· 5 λάβετε παρ' ὑμῶν αὐτῶν ἀφαίρεμα Κυρίῳ· πᾶς ὁ καταδεχόμενος τῇ καρδίᾳ, οἴσουσιν τὰς ἀπαρχὰς Κυρίῳ, χρυσίον, ἀργύριον, χαλκόν,

χαλκόν, 6 ὑάκινθον, πορφύραν, κόκκινον δι-
πλοῦν διανενησμένον, καὶ βύσσον κεκλωσμένην, καὶ
τρίχας αἰγείας, 7 καὶ δέρματα κριῶν ἠρυθρο-
δανωμένα, καὶ δέρματα ὑακίνθινα, καὶ ξύλα
ἄσηπτα· 8 ✕ καὶ ἔλαιον εἰς τὴν φαῦσιν, καὶ θυ-
μίαμα εἰς τὸ ἔλαιον τῆς χρίσεως καὶ εἰς τὴν σύνθεσιν τοῦ ✕
θυμιάματος· 9 καὶ λίθους σαρδίου, καὶ λίθους ✕
εἰς τὸν γλυφὴν εἰς τὸν ἐπωμίδα καὶ εἰς τὸν
ποδήρη. 10 Καὶ πᾶς σοφὸς τῇ διανοίᾳ ἐν ὑ-
μῖν, ἐλθὼν ἐργαζέσθω πάντα ὅσα συνέταξεν Κύριος·
11 τὴν σκηνὴν, καὶ τὰ ὑποδήματα, καὶ τὰ
καλύμματα, καὶ τὰ διατόνια, ✕ καὶ τοὺς πασσάλους, γλύμματα
καὶ τοὺς μοχλοὺς, καὶ τοὺς στύλους, ✕ καὶ τὰς
βάσεις· 12 καὶ τὴν κιβωτὸν τοῦ μαρτυρίου, καὶ ✕
τοὺς ἀναφορεῖς αὐτῆς, καὶ τὸ ἱλαστήριον αὐτῆς,
καὶ τὸ καταπέτασμα· [καὶ τὰ ἱστία τῆς αὐ-
λῆς, καὶ τοὺς στύλους αὐτῆς, καὶ τοὺς λίθους τοὺς
τῆς σμαράγδου, καὶ τὰ θυμιάματα, καὶ τὸ ἔ-
λαιον τοῦ χρίσματος·] 13 καὶ τὴν τράπε-
ζαν ✕ καὶ τοὺς ἀναφορεῖς αὐτῆς, καὶ πάντα τὰ
σκεύη αὐτῆς, ✕ καὶ τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως·
[καὶ τὸ θυσιαστήριον καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐ-
τοῦ·] 14 καὶ τὴν λυχνίαν τοῦ φωτὸς, καὶ
πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, ✕ καὶ τοὺς λύχνους
αὐτῆς, καὶ τὸ ἔλαιον τοῦ φωτὸς· 15 καὶ τὸ θυσιαστήριον

τοῦ

τῆ θυμιάματος, καὶ τὰς ἀναφορεῖς αὐτῆ· καὶ τὸ ἔλαιον τῆ χρίσεως, καὶ τὸ θυμίαμα τῆς συνθέσεως· καὶ τὸ ἐπίσασρον τῆς θύρας τῆς σκηνῆς· 16 καὶ τὸ θυσιαςήριον τῆ ὁλοκαυτώματος, καὶ τὴν ἐχάραν αὐτῆ τὴν χαλκῆν, καὶ τοὺς ἀναφορεῖς αὐτῆ, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆ· καὶ τὸν λουτῆρα, καὶ τὴν βάσιν αὐτῆ· 17 καὶ τὰ ἱσία τῆς αὐλῆς, καὶ τοὺς σύλους αὐτῆς, καὶ τὰς βάσεις αὐτῆς, καὶ τὸ ἐπίσασρον τῆς θύρας τῆς αὐλῆς· 18 καὶ τοὺς παστάλους τῆς σκηνῆς, καὶ τοὺς παστάλους τῆς αὐλῆς, καὶ τὰ σχοινία αὐτῶν· 19 καὶ τὰς στολὰς τὰς ἁγίας Ἀαρὼν τῆ ἱερέως, καὶ τὰς στολὰς ἐν αἷς λειτουργῆσιν ἐν αὐταῖς ἐν τῷ ἁγίῳ, καὶ τοὺς χιτῶνας τοῖς υἱοῖς Ἀαρὼν τῆς ἱερατείας; [καὶ τὸ ἔλαιον τῆ χρίσματος, καὶ τὸ θυμίαμα τῆς συνθέσεως]. 20 Καὶ ἐξῆλθεν πᾶσα συναγωγὴ υἱῶν Ἰσραὴλ ἀπὸ Μωυσῆ. 21 Καὶ ἤνεγκαν ἕκας@ ὧν ἔφερεν ἡ καρδία αὐτῶν, καὶ οἷς ἔδοξεν τῆ ψυχῆ αὐτῶν, ἤνεγκαν ἀφαίρεμα Κυρίῳ εἰς πάντα τὰ ἔργα τῆς σκιωῆς τῆ μαρτυρίου, καὶ εἰς πάντα τὰ κάτεργα αὐτῆς, καὶ εἰς πάσας τὰς στολὰς τῆ ἁγίου. 22 Καὶ ἤνεγκαν οἱ ἄνδρες μετὰ τῶν γυναικῶν αὐτῶν, πᾶς ᾧ ἔδοξεν τῆ διανοίᾳ, ἤνεγκαν σφεντόνας, καὶ ἐνώπια, καὶ δακτυλίους, καὶ ἐμπλόκια, καὶ περιδέξια, πᾶν σκεῦος χρυσοῦ· καὶ πάντες ὅσοι ἤνεγκαν ἀφαί-

ρεμα

ρεμα χρυσίν Κυρίῳ, 23 καὶ πᾶς ᾧ εὑρέθη παρ' αὐτῷ ὑάκινθος, καὶ πορφύρα, καὶ κόκκινον, καὶ βύσσος, καὶ δέρματα ὑακίνθινα, καὶ δέρματα κριῶν ἠρυθροδανωμένα, [καὶ δέρματα ἅγια,] ἤνεγκαν. 24 Πᾶς ὁ ἀφαιρῶν ἀφαίρεμα, ἀργύριον καὶ χαλκόν, ἤνεγκαν τὰ ἀφαιρέματα Κυρίῳ· καὶ παρ' οἷς εὑρέθη ξύλα ἄσηπτα, εἰς πάντα τὰ ἔργα τῆς κατασκευῆς ἤνεγκαν. 25 Καὶ πᾶσα γυνὴ σοφὴ τῇ διανοίᾳ ταῖς χερσὶν ἠθέτει, ἤνεγκαν νενησμένα, τὴν ὑάκινθον, καὶ τὴν πορφύραν, καὶ τὸ κόκκινον, καὶ τὴν βύσσον· 26 καὶ πᾶσαι αἱ γυναῖκες, αἷς ἔδοξεν τῇ διανοίᾳ αὐτῶν ἐν σοφίᾳ, ἔνησαν τὰς τρίχας τὰς αἰγείας. 27 Καὶ οἱ ἄρχοντες ἤνεγκαν τοὺς λίθους τῆς σμαραγδου καὶ τοὺς λίθους τῆς πληρώσεως εἰς τὴν ἐπωμίδα καὶ εἰς τὸ λογεῖον, 28 καὶ τὰς συν- τῆς συν-
θέσεις, καὶ τὸ ἔλαιον τῆς χρίσεως, καὶ τὴν σύν- θέσεως
θεσιν τοῦ θυμιάματος. 29 Καὶ πᾶς ἀνὴρ ἢ γυνὴ, ὧν ἤνεγκεν ἡ διάνοια αὐτῶν, εἰσῆλθον τας ποιεῖν πάντα τὰ ἔργα, ὅσα συνέταξεν Κύριος ποιῆσαι αὐτὰ διὰ Μωυσῆ, ἤνεγκαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀφαίρεμα Κυρίῳ. 30 Καὶ εἶπεν Μωυσῆς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ· ἰδοὺ ἀνακέκληκεν ὁ θεὸς ἐξ ὀνόματος τὸν Βεσελεὴλ τὸν τοῦ Οὐρὶ υἱοῦ Ὡρ, ἐκ

τ φυλῆς Ἰούδα· 31 καὶ ἐνέπλησεν αὐτὸν πνεῦμα θεῖον σοφίας καὶ συνέσεως καὶ ἐπιστήμης πάντων, 32 ἀρχιτεκτονεῖν καὶ πάντα τὰ ἔργα τῆς ἀρχιτεκτονίας, ποιεῖν τὸ χρυσίον καὶ τὸ ἀργύριον καὶ τὸν χαλκόν, 33 καὶ λιθουργῆσαι τὸν λίθον, καὶ κατεργάζεσθαι τὰ ξύλα, καὶ ποιεῖν ἐν παντὶ ἔργῳ σοφίας· 34 καὶ προβιβάσαι ἔδωκεν ἐν τῇ διανοίᾳ αὐτῷ τε, καὶ τῷ Ἐλιὰβ τῷ τοῦ Ἀχισαμάχ, ἐκ φυλῆς Δάν· 35 καὶ ἐνέπλησεν αὐτοὺς σοφίας διανοίας, συνιέναι ποιῆσαι πάντα τὰ ἔργα τοῦ ἀγίου, τὰ ὑφαντὰ καὶ τὰ ποικιλτὰ, ὑφάναι τῷ κοκκίνῳ καὶ τῇ πορφύρᾳ καὶ τῇ βύσσῳ, ποιεῖν πᾶν ἔργον ἀρχιτεκτονίας ποικιλίας.

ΚΕΦ. Λε'.

1 ΚΑΙ ἐποίησεν Βεσελεὴλ καὶ Ἐλιὰβ, καὶ πᾶς σοφὸς τῇ διανοίᾳ, ᾧ ἔδωκεν σοφία καὶ ἐπιστήμη ἐν αὐτοῖς Χ τοῦ συνιέναι, Χ ὥστε ποιεῖν πάντα τὰ ἔργα τὰ κατὰ τὰ ἅγια τὰ καθήκοντα, καὶ πάντα ὅσα συνέταξεν Κύριος. 2 Καὶ ἐκάλεσεν Μωυσῆς τὸν Βεσελεὴλ καὶ Ἐλιὰβ, καὶ πάντας τοὺς ἔχοντας τὴν σοφίαν, ᾧ ἔδωκεν ὁ θεὸς ἐπιστήμην

ἐν

ὁ τῇ καρδίᾳ, καὶ πάντας τοὺς ἑκουσίως βουλομένους προσπορεύεσθαι πρὸς τὰ ἔργα, ὥστε συντελεῖν αὐτά. 3 καὶ ἔλαβον παρὰ Μωυσῆ πάντα τὰ ἀφαιρέματα, ἃ ἤνεγκαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ εἰς πάντα τὰ ἔργα τῶν ἁγίου, ποιεῖν αὐτά· καὶ αὐτοὶ προσεδέχοντο ἔτι τὰ προσφερόμενα παρὰ τῶν φερόντων τὸ πρωΐ. 4 Καὶ παραγενόμενοι πάντες οἱ σοφοὶ οἱ ποιοῦντες πάντα τὰ ἔργα τῶν ἁγίου, ἕκαστος κατὰ τὸ αὐτῷ ἔργον ὃ αὐτοὶ ἠργάζοντο, 5 καὶ εἶπαν πρὸς Μωυσῆν, λέγοντες· ὅτι πλῆθος φέρει ὁ λαὸς παρὰ τὰ ἔργα, ὅσα συνέταξεν Κύριος ποιῆσαι. 6 Καὶ προσέταξεν Μωυσῆς, καὶ ἐκήρυξεν ἐν τῇ παρεμβολῇ, λέγων· ἀνὴρ καὶ γυνὴ μηκέτι ἐργαζέσθωσαν εἰς τὰς ἀπαρχὰς τῶν ἁγίου· καὶ ἐκωλύθη ὁ λαὸς ἔτι προσφέρειν. 7 Καὶ τὰ ἔργα ἱκανὰ ἦν αὐτοῖς εἰς πᾶν καταπονῆσαι, ποιῆσαι Χ αὐτά· καὶ προσκατέλειπον. 8 Καὶ ἐποίησαν πᾶς σοφὸς τῇ διανοίᾳ ἐν τοῖς ἐργαζομένοις τὰς σκηνὰς τῶν ἁγίων, αἳ εἰσιν Ἀαρὼν τῷ ἱερεῖ, καθὰ συνέταξεν Κύριος τῷ Μωυσῆ. Καὶ ἐποίησαν πᾶν ἐπωμίδα ἐκ χρυσίου, καὶ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου νενησμένου, καὶ βύσσου κεκλωσμένης· καὶ ἐτμήθη τὰ πέτα-

Vide poſt finem Capitis λθ'.

λα τῦ χρυσίου τείχες, ὥστε συνυφάναι σὺν τῇ
ὑακίνθῳ, καὶ τῇ πορφύρᾳ, καὶ σὺν τῷ κοκκίνῳ
τῷ διανενησμένῳ, καὶ σὺν τῇ βύσσῳ τῇ κε-
αὐτὸ κλωσμένῃ, ἔργον ὑφαντόν· ἐποίησαν αὐτῷ ἐπωμί-
δας συνεχούσας ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν αὐτῦ,
ἔργον ὑφαντὸν εἰς ἄλληλα συμπεπλεγμένον καθ'
ἑαυτὸ ἐξ αὐτῦ ἐποίησαν ἐκ χρυσίου, καὶ ὑα-
κίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου διανενησμέ-
νου, καὶ βύσσου κεκλωσμένης, καθὰ συνέταξεν
Κύριος τῷ Μωυσῆ. Καὶ ἐποίησαν ἀμφοτέρους τοὺς
λίθους τῆς σμαραγδου συμπεπορπημένους καὶ
ἐξεστεσαλωμένους χρυσίῳ, γεγλυμμένους καὶ ἐκ-
κεκολαμμένους ἐγκόλαμμα σφραγίδος ἐκ τῶν
ὀνομάτων τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ· καὶ ἐπέθηκεν αὐτοὺς
ἐπὶ τοὺς ὤμους τῆς ἐπωμίδος, λίθους μνημοσύνου
τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καθὰ συνέταξεν Κύριος τῷ
Μωυσῆ. Καὶ ἐποίησεν τὸ λογεῖον, ἔργον ὑφαντὸν
ποικιλίας, κατὰ τὸ ἔργον τῆς ἐπωμίδος, ἐκ
χρυσίου, καὶ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκ-
κίνου διανενησμένου, καὶ βύσσου κεκλωσμένης·
τετράγωνον διπλοῦν ἐποίησαν τὸ λογεῖον· σπι-
θαμῆς τὸ μῆκος αὐτῦ, καὶ σπιθαμῆς τὸ εὖρος
αὐτῦ, διπλοῦν. Καὶ συνυφάνθη ἐν αὐτῷ ὕφασμα
κατάλιθον τετράστιχον, στίχος λίθων· σάρδιον καὶ

τοπάζιον καὶ σμάραγδος, ὁ στίχος ὁ εἷς· καὶ ὁ στίχος ὁ δεύτερος, ἄνθραξ καὶ σάπφειρος καὶ ἴασπις· καὶ ὁ στίχος ὁ τρίτος, λιγύριον καὶ ἀχάτης καὶ ἀμέθυστος· καὶ ὁ στίχος ὁ τέταρτος, χρυσόλιθος καὶ βηρύλλιον καὶ ὀνύχιον, ἐξεικεκυκλωμένα χρυσίῳ, καὶ συνδεδεμένα ἐν χρυσίῳ· καὶ οἱ λίθοι ἦσαν ἐκ τῶν ὀνομάτων τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ δώδεκα, κατὰ τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἐγγεγλυμμένα σφραγίδας, ἕκαστος ἐκ τοῦ ἰδίου ὀνόματος εἰς τὰς δώδεκα φυλάς. Καὶ ἐποίησαν ἐπὶ τὸ λογεῖον κρόσσους συμπεπλεγμένους, ἔργον ἐμπλοκίου, ἐκ χρυσίου καθαροῦ· καὶ ἐποίησαν δύο ἀσπιδίσκας χρυσᾶς, καὶ δύο δακτυλίους χρυσοῦς, καὶ ἐπέθηκαν τοὺς δύο δακτυλίους τοὺς χρυσοῦς ἐπ' ἀμφοτέρας τὰς ἀρχὰς τοῦ λογείου· καὶ ἐπέθηκαν τὰ ἐμπλόκια ἐκ χρυσίου ἐπὶ τοὺς δύο δακτυλίους ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν μερῶν τοῦ λογείου, καὶ εἰς τὰς δύο συμβολὰς τὰ δύο ἐμπλόκια, καὶ ἐπέθηκαν ἐπὶ τὰς δύο ἀσπιδίσκας· καὶ ἐπέθηκαν ἐπὶ τοὺς ὤμους τῆς ἐπωμίδος ἐξεναντίας κατὰ πρόσωπον αὐτῆς. Καὶ ἐποίησαν δύο δακτυλίους χρυσοῦς, καὶ ἐπέθηκαν ἐπὶ τὰ δύο πέρυγα ἐπ' ἄκρου τοῦ λογείου, ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ ὁποδίου τῆς ἐπωμίδος

σφραγίδες

ἔσωθεν·

σιῶ· καὶ αἱ κεφαλίδες αὐτῶν χρυσαῖ, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν τέσσαρες ἀργυραῖ. Καὶ ἐποίησαν τὸ καλαπέτασμα τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τῷ μαρτυρίου ἐξ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου νενησμένου, καὶ βύσσου κεκλωσμένης, ἔργον ὑφάντου χερουβείμ, [καὶ τοὺς χερουβείμ,] καὶ τοὺς στύλους αὐτῶ πέντε, καὶ τοὺς κίονας αὐτῶν· καὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν καὶ τὰς φαλίδας αὐτῶν κατεχρύσωσαν χρυσίῳ, καὶ τὰς βάσεις αὐτῶν πέντε χαλκᾶς. Καὶ ἐποίησαν τῇ αὐλίῃ τὰ πρὸς λίβα, ἱστία τῆς αὐλῆς ἐκ βύσσου κεκλωσμένης ἑκατὸν ἐφ' ἑκατόν· καὶ οἱ στύλοι αὐτῶν εἴκοσι, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν εἴκοσι χαλκαῖ. Καὶ τὸ κλίτος τὸ πρὸς βορρᾶν ἑκατὸν ἐφ' ἑκατόν· καὶ οἱ στύλοι αὐτῶν εἴκοσι, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν εἴκοσι χαλκαῖ. Καὶ τὸ κλίτος τὸ κατὰ θάλασσαν αὐλαῖαι πεντήκοντα· στύλοι αὐτῶν δέκα, καὶ βάσεις αὐτῶν δέκα. Καὶ τὸ κλίτος τὸ πρὸς ἀνατολὰς πεντήκοντα πήχεων, ἱστία πεντεκαίδεκα πήχεων τὰ κατ' νότα· καὶ οἱ στύλοι αὐτῶν τρεῖς, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν τρεῖς. Καὶ ὅτι τῷ νότῳ τῷ δευτέρου ἔνθεν καὶ ἔνθεν κατὰ τὴν πύλιν τῆς αὐλῆς, αὐλαῖαι πεντεκαίδεκα πήχεων· καὶ

οἱ

οἱ στῦλοι αὐτῶν τρεῖς, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν τρεῖς. Πᾶσαι αἱ πύλαι αἱ τῆς αὐλῆς ἐκ βύσσου κεκλωσμένης· καὶ αἱ βάσεις τῶν στύλων χαλκαῖ, καὶ αἱ ἀγκύλαι αὐτῶν ἀργυραῖ, καὶ αἱ κεφαλίδες αὐτῶν περιηργυρωμέναι ἀργυρίῳ, καὶ οἱ στῦλοι περιηργυρωμένοι ἀργυρίῳ, [καὶ] πάντες οἱ στῦλοι τῆς αὐλῆς. Καὶ τὸ κατακάλυμμα τῆς πύλης τῆς αὐλῆς ἔργον ποικιλτοῦ ἐξ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου νενησμένου καὶ βύσσου κεκλωσμένης· εἴκοσι πήχεων τὸ μῆκος, καὶ τὸ ὕψος καὶ τὸ εὖρος πέντε πήχεων, ἐξισούμενον τοῖς ἱστοῖς τῆς αὐλῆς· καὶ οἱ στῦλοι αὐτῶν τέσσαρες, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν τέσσαρες χαλκαῖ, καὶ αἱ ἀγκύλαι αὐτῶν ἀργυραῖ, καὶ αἱ κεφαλίδες αὐτῶν περιηργυρωμέναι ἀργυρίῳ, [καὶ αὐτοὶ περιηργυρωμένοι ἀργυρίῳ]· καὶ πάντες οἱ πάσσαλοι τῆς αὐλῆς κύκλῳ χαλκοῖ. Καὶ αὕτη ἡ σύνταξις τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καθὰ συνετάγη Μωυσῇ, τοῦ λειτουργεῖν τοὺς Λευίτας διὰ Ἰθάμαρ τοῦ υἱοῦ Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως. Καὶ Βεσελεὴλ ὁ τοῦ Οὐρὶ, ἐκ φυλῆς Ἰούδα, ἐποίησεν καθὰ συνέταξεν Κύριος τῷ Μωυσῇ· καὶ Ἐλιὰβ ὁ τοῦ Ἀχισαμάχ, ἐκ φυλῆς Δάν, ὃς ἀρχιτεκτόνησεν τὰ ὑφαντὰ καὶ

ῥαφι-

ραφισθυτὰ καὶ ποικιλτὰ, ὑφάνα τῷ κοκκίνῳ καὶ τῇ βύσσῳ.

ΚΕΦ. ΛΗ'.

ΚΑΙ ἐποίησεν Βεσελεὴλ τὴν κιβωτὸν, ※ δύο πήχεων καὶ ἡμίσυς τὸ μῆκος ※ αὐτῆς, καὶ πήχεως καὶ ἡμίσυς τὸ ※ πλάτος αὐτῆς, καὶ πήχεως καὶ ἡμίσυς τὸ ※ ὕψος αὐτῆς· καὶ κατεχρύσωσεν αὐτὴν χρυσίῳ καθαρῷ ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν. Καὶ ἐποίησεν αὐτῇ κυμάτιον χρυσοῦν κύκλῳ, καὶ ἐχώνευσεν αὐτῇ τέσσαρας δακτυλίους χρυσοῦς ἐπὶ τὰ τέσσαρα μέρη αὐτῆς· δύο ἐπὶ τὸ κλίτος τὸ ἕν, καὶ δύο ἐπὶ τὸ κλίτος τὸ δεύτερον, εὐρεῖς τοῖς διωγῆρσιν, ὥστε αἴρειν αὐτὴν ἐν αὐτοῖς. Καὶ ἐποίησεν τὸ ἱλαστήριον ἄνωθεν τῆς κιβωτοῦ ἐκ χερουβεὶν χρυσίου καθαροῦ, καὶ ἐποίησεν δύο χερουβεὶμ χρυσοῦς· [καὶ] Χερουβὶμ ἕνα ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ ἱλαστηρίου τὸ ἕν, καὶ Χερουβὶμ ἕνα ἐπὶ τὸ ἄκρον τὸ δεύτερον τοῦ ἱλαστηρίου, συνάζοντα ταῖς πτέρυξιν αὐτῶν ἐπ' αὐτῶν, πρόσωπον αὐτῶν ἐπὶ τὸ ἱλαστήριον. Καὶ ἐποίησεν τὴν τράπεζαν τὴν προκειμένην ἐκ χρυσίου καθαροῦ, καὶ ἐχώνευσεν αὐτῇ τέσσαρας δακτυλίους χρυσοῦς· δύο

δακτυ-

δακτυλίους ἐπὶ τὸ κλίτος τὸ ἕν, καὶ δύο δακτυλίους ἐπὶ τὸ κλίτος τὸ δεύτερον, εὐρεῖς, ὥστε αἴρειν τοῖς διωστῆρσιν ἐν αὐτοῖς. Καὶ τοὺς διωστῆρας τῆς κιβωτοῦ καὶ τῆς τραπέζης ἐποίησεν, καὶ κατεχρύσωσεν αὐτοὺς χρυσίῳ καθαρῷ. Καὶ ἐποίησε τὰ σκεύη τῆς τραπέζης, τὰ πυελία, καὶ τὰς φιάλας, καὶ τοὺς κυάθους, καὶ τὰ σπονδεῖα, ἐν οἷς σπείσει ἐν αὐτοῖς, σπείσεις χρυσᾶ. Καὶ ἐποίησεν τὴν λυχνίαν ἡ φωτίζει, χρυσίῳ, τερεάν· τὸν καυλὸν, καὶ τοὺς καλαμίσκους ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν αὐτῆς· ἓξ τῶν καλαμίσκων αὐτῆς οἱ βλαστοὶ ἐξέχοντες, τρεῖς ἐκ τούτου, καὶ τρεῖς ἐκ τούτου, ἐξισούμενοι ἀλλήλοις· καὶ τὰ λαμπάδια αὐτῶν, ἃ ἔσται ἐπὶ τῶν ἄκρων αὐτῶν, καρυωτὰ ἐξ αὐτῶν· καὶ τὰ ἀνθέμια αὐτῶν, ἵνα ὦσιν οἱ λύχνοι ἐξ αὐτῶν· καὶ τὸ ἀνθέμιον τὸ ἕβδομον, τὸ ἐπ' ἄκρου τοῦ λαμπαδίου, ἐπὶ τῆς κορυφῆς ἀνωθεν, τερεὸν ὅλον χρυσοῦν· καὶ ἐπὰ λύχνους αὐτῆς ἐπ' αὐτῆς χρυσοῦς, καὶ τὰς λαβίδας αὐτῆς χρυσᾶς, καὶ τὰς ἐπαρυείδας αὐτῆς χρυσᾶς. Οὗτος τάλαντον χρυσίου πᾶσι τοῖς σκεύεσι τῆς λυχνίας. Καὶ ἐποίησε τὸ θυσιαστήριον τῆς θυμιάσεως ξύλινον, ἀσηπτὸν, πηχῶν τὸ μῆκος, καὶ πηχῶν τὸ εὖρος, τετράγωνον, καὶ πηχῶν τὸ ὕψος· καὶ ἐκ τούτου κέρατα ἐξ αὐτοῦ· καὶ ἐκάλυψεν αὐτὸ χρυσίῳ καθαρῷ, τὸ ἐπίθημα αὐτοῦ, καὶ τὰ τοιχώματα αὐτοῦ κύκλῳ, καὶ τὰ κέρατα αὐτοῦ· καὶ ἐποίησεν αὐτῷ στεφάνην χρυσῆν κύκλῳ· καὶ δύο δακτυλίους χρυσοῦς ὑπὸ τὴν στεφάνην αὐτοῦ κύκλῳ, ἐπὶ τὰ δύο κλίτη αὐτοῦ, ἐπὶ τὰ δύο μέρη αὐτοῦ, εἰς οἴκους τῶν διωστήρων τοῦ αἴρειν ἐν αὐτοῖς τὸ θυσιαστήριον τῆς θυμιάσεως. Καὶ τοὺς διωστῆρας ἐποίησε τοὺς ξυλίνους, καὶ κατεχρύσωσεν αὐτοὺς χρυσίῳ. Καὶ ἔδωκε τὸ θυσιαστήριον τῆς θυμιάσεως ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ καταπετάσματος τοῦ ἐπὶ τῆς κιβωτοῦ τοῦ μαρτυρίου, ἐναντίον τοῦ ἱλαστηρίου τοῦ ἐπὶ τῆς κιβωτοῦ τοῦ μαρτυρίου, οὗ ἐπιθήσω τὸν ἱλασμόν μου ἐπ' αὐτῷ. Καὶ ἐποίησε τὸν ἱλασμὸν τὸν ἅγιον, καὶ τὸ θυμίαμα τὸ καθαρὸν, ἔργον μυρεψικοῦ. Καὶ ἐποίησε τὸν οἶκον τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ τὸ καταπέτασμα τῆς θύρας τῆς αὐλῆς, καὶ τὸν οἶκον τῆς θύρας τῆς αὐλῆς τῆς περικειμένης τὴν σκηνὴν καὶ τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ, καὶ τοὺς πασσάλους αὐτῆς, καὶ τὰς βάσεις αὐτῆς, καὶ πάντα τὰ σκεύη τὰ ἐν τῇ λειτουργίᾳ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ τὰ ἱμάτια τῆς λειτουργίας τῆς ἁγίας τοῦ ἱερέως Ἀαρὼν τοῦ ἀρχιερέως, καὶ τὰ ἱμάτια τῶν υἱῶν αὐτοῦ τοῦ ἱερατεύειν μοι ἐν αὐτοῖς. Καὶ ἐποίησε πάντα κατὰ πάντα ἃ ἐνετείλατο Κύριος τῷ Μωυσῇ, οὕτως ἐποίησε. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ μηνὶ τῷ πρώτῳ, μιᾷ τοῦ μηνὸς, ἐν τῷ δευτέρῳ ἔτει τῇ ἐξόδῳ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐξ Αἰγύπτου, ἔστησε τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου. Καὶ ἔστησε τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἔθηκε τὰς βάσεις τῆς σκηνῆς, καὶ ἐπέστησε τοὺς μοχλοὺς αὐτῆς, καὶ ἔστησε τοὺς στύλους αὐτῆς. Καὶ ἐπέθηκε τὸν οἶκον τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἐπὶ τὴν σκηνὴν, καὶ ἐπέθηκε τὸ καταπέτασμα τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. Καὶ ἔθηκε τὴν κιβωτὸν τοῦ μαρτυρίου εἰς τὴν σκηνὴν, καὶ ἐπέθηκε τὸ ἱλαστήριον ἐπὶ τὴν κιβωτὸν ἄνωθεν. Καὶ εἰσήνεγκε τὴν κιβωτὸν εἰς τὴν σκηνὴν, καὶ ἐκρέμασε τὸ καταπέτασμα τοῦ σκέπειν ἐπὶ τὴν κιβωτὸν τοῦ μαρτυρίου, καθὰ ἐνετείλατο Κύριος τῷ Μωυσῇ. Καὶ ἔθηκε τὴν τράπεζαν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, ἐπὶ τὸ πλευρὸν τὸ πρὸς βορρᾶν τῆς σκηνῆς ἔξωθεν τοῦ καταπετάσματος, καὶ ἐπέθηκεν ἐπ' αὐτῆς ἄρτους προθέσεως ἐναντίον Κυρίου, καθὰ ἐνετείλατο Κύριος τῷ Μωυσῇ. Καὶ ἔθηκε τὴν λυχνίαν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, ἐναντίον τῆς τραπέζης ἐπὶ τὸ πλευρὸν τὸ πρὸς νότον τῆς σκηνῆς, καὶ ἀνήψεν τοὺς λύχνους ἐναντίον Κυρίου, καθὰ ἐνετείλατο Κύριος τῷ Μωυσῇ. Καὶ ἔθηκε τὸν χρυσοῦν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, ἐναντίον τοῦ καταπετάσματος, καὶ ἐθυμίασεν ἐπ' αὐτοῦ θυμίαμα καθὰ ἐνετείλατο Κύριος τῷ Μωυσῇ. Καὶ ἔθηκ

45 σωσεν τοὺς σύλους τῦ καταπετάσματος χρυσίῳ· καὶ ἐποίησεν τὰς ἀγκύλας χρυσᾶς. Οὗτος ἐποίησεν τοὺς σύλους τῆς σκιυῆς χρυσοῦς, καὶ τοὺς κείκους τῆς αὐλῆς, καὶ κείκους εἰς τὸ ἐκτείνειν ἄνωθεν τὸ κατακάλυμμα χαλκοῦς.
50 Οὗτος ἐχώνευσεν τὰς κεφαλίδας τὰς ἀργυρᾶς τοῖς σύλοις, καὶ τὰς κεφαλίδας τὰς χαλκᾶς τῆς θύρας τῆς σκιυῆς, καὶ τὴ πύλη τῆς αὐλῆς, καὶ ἀγκύλας ἐποίησαν ἀργυρᾶς ἐπὶ τοὺς σύλους· ὕτος περιεργύρωσεν αὐτούς. Οὗτος ἐ-
55 ποίησεν τοὺς παασάλους τῆς σκιυῆς, καὶ τοὺς παασάλους τῆς αὐλῆς χαλκοῦς. Οὗτος ἐποίησεν τὸ θυσιασήειον χαλκοῦν ἐκ τῦ πυρείων τῦ χαλκῶν, ἃ ἦν τοῖς ἀνδράσιν τοῖς κατασασιάσασιν μετὰ τῆς Κορὲ συναγωγῆς. Οὗτος ἐποίησεν
60 πάντα τὰ σκεύη τῦ θυσιασηείου, καὶ τὴν βάσιν αὐτῦ, καὶ τὸ πυρεῖον αὐτῦ, καὶ τὰς φιάλας, καὶ τὰς κρεάγρας χαλκᾶς. Οὗτος ἐποίησεν τῷ θυσιασηείῳ ωείθεμα, ἔργον δικτυωτόν, κάτωθεν τῦ πυρείου εἰς αὐτὸ ἕως τῦ ἡμίσους αὐ-
65 τῦ· καὶ ἐπέθηκεν αὐτῷ τέσσαρας δακτυλίους ἐκ τῶν τεσσάρων μερῶν τῦ ωεθέματος τῦ θυσιασηείου χαλκοῦς, εὐρεῖς τοῖς μοχλοῖς, ὥστε αἴρειν τὸ θυσιασήειον ἐν αὐτοῖς. Οὗτος ἐποίησεν τὸ

ἔλαιον

ἔλαιον τῦ χείσματος τὸ ἅγιον, καὶ τὸ σύνθεσιν τῦ θυμιάματος, καθαρὸν ἔργον μυρεψοῦ. Οὗτος ἐποίησεν τὸν λουτῆρα τ χαλκοῦν, καὶ τ βάσιν αὐτῦ χαλκῆν ἐκ τ κατόπτρων τ νηστευσασῶν, αἳ ἐνήστευσαν πρὸς τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τῦ μαρτυρίου, ὃν ἡ ἡμέρα ἔπηξεν αὐτό· καὶ ἐποίησεν τὸν λουτῆρα, ἵνα νίπτωνται ἐξ αὐτῦ Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῦ τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας αὐτῶν, εἰσπορευομένων αὐτῶν εἰς τ σκηνὴν τῦ μαρτυρίου· ἢ ὅταν προσπορεύωνται πρὸς τὸ θυσιαστήριον λειτουργεῖν, ἐνίπτοντο ἐξ αὐτῦ, καθάπερ συνέταξεν Κύριος τῷ Μωυσῆ.

ΚΕΦ. ΛΘ'.

ΠΑΝ τὸ χρυσίον, ὃ κατειργάσθη εἰς τὰ ἔργα κατὰ πᾶσαν τὴν ἐργασίαν τῶν ἁγίων, ἐγένετο ἐκ χρυσίου τῦ τῆς ἀπαρχῆς, ὀννέα καὶ εἴκοσι τάλαντα, καὶ ἑπτακόσιοι καὶ τετράκοντα σίκλοι, κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον. Καὶ ἀργυρίου ἀφάιρεμα τῶν ἐπεσκεμμένων ἀνδρῶν τῆς συναγωγῆς ἑκατὸν τάλαντα, καὶ χίλιοι καὶ ἑπτακόσιοι καὶ ἑβδομηκονταπέντε σίκλοι· δραχμὴ μία τὴ κεφαλῆ καὶ τὸ ἥμισυ τῦ σίκλου, κατὰ τὸν σίκλον τὸν

τὸν ἅγιον. Πᾶς ὁ ἀναπορευόμενος τὴν ἐπίσκεψιν ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω εἰς τὰς ἑξήκοντα μυριάδας καὶ τετρακισχιλίους καὶ πεντακοσίους καὶ πεντήκοντα. Καὶ ἐγενήθη τὰ ἑκατὸν τάλαντα τοῦ ἀργυρίου εἰς τὴν χώνευσιν τῶν κεφαλίδων τῆς σκιωῆς, καὶ εἰς τὰς κεφαλίδας τοῦ καταπετάσματος, ἑκατὸν κεφαλίδες εἰς τὰ ἑκατὸν τάλαντα, τάλαντον ἐν τῇ κεφαλίδι· καὶ τοὺς χιλίους καὶ ἑπτακοσίους καὶ ἑβδομηκονταπέντε σίκλους ἐποίησεν εἰς τὰς ἀγκύλας τῶν στύλων, καὶ κατεχρύσωσεν τὰς κεφαλίδας αὐτῶν, καὶ κατεκόσμησεν αὐτούς. Καὶ ὁ χαλκὸς τοῦ ἀφαιρέματος τετρακόσια ἑβδομήκοντα τάλαντα, καὶ δισχίλιοι καὶ τετρακόσιοι σίκλοι. Καὶ ἐποίησαν ἐξ αὐτοῦ τὰς βάσεις τῆς θύρας τῆς σκιωῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ τὰς βάσεις τῆς σκηνῆς κύκλῳ, καὶ τὰς βάσεις τῆς πύλης τῆς αὐλῆς, καὶ τοὺς πασσάλους τῆς σκιωῆς, καὶ τοὺς πασσάλους τῆς αὐλῆς κύκλῳ, καὶ τὸ ἀνάθεμα τὸ χαλκοῦν κύκλῳ τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ πάντα τὰ σκεύη τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ πάντα τὰ ἐργαλεῖα τῆς σκιωῆς τοῦ μαρτυρίου. Καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καθὰ συνέταξεν Κύριος τῷ Μωυσῆ, οὕτως ἐποίη-

ἐποίησαν

ἐποίησαν. Τὸ δὲ λοιπὸν χρυσίον τῦ ἀφαιρέμα- 35
τος ἐποίησαν σκεύη εἰς τὸ λειτουργεῖν ἐν αὐ-
τοῖς ἔναντι Κυρίου· καὶ τὸν καταλειφθέντα
ὑάκινθον, καὶ πορφύραν, καὶ τὸ κόκκινον, καὶ
βύσσον ἐποίησαν στολὰς λειτουργικὰς Ἀαρών,
ὥστε λειτουργεῖν ἐν αὐταῖς ἐν τῷ ἁγίῳ. Καὶ ἤ- 40
νεγκαν τὰς στολὰς πρὸς Μωυσῆν, καὶ τὸν
σκηνὸν, καὶ τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ τοὺς μο-
χλοὺς, καὶ τοὺς στύλους, καὶ τὰς βάσεις αὐ-
τῆς· καὶ τὸν κιβωτὸν τῆς διαθήκης, καὶ τοὺς
διωστῆρας αὐτῆς· καὶ τὸ ἱλαστήριον, καὶ πάν- 45
τα τὰ σκεύη αὐτῆς· καὶ τὸ ἔλαιον τῆς χέ-
στεως, καὶ τὸ θυμίαμα τῆς συνθέσεως· καὶ τὸν
λυχνίαν τὸν καθαρὸν, καὶ τοὺς λύχνους αὐ-
τῆς, λύχνους τῆς καύσεως, καὶ τὸ ἔλαιον τοῦ
φωτός· καὶ τὸν τράπεζαν τῆς προθέσεως, καὶ 50
πάντα αὐτῆς τὰ σκεύη, καὶ τοὺς ἄρτους τῆς
προθέσεως· καὶ τὰς στολὰς τοῦ ἁγίου, αἳ εἰ-
σιν Ἀαρὼν, καὶ τὰς στολὰς τῶν υἱῶν αὐτῦ εἰς
τὸν ἱερατείαν· καὶ τὰ ἱστία τῆς αὐλῆς, καὶ
τοὺς στύλους καὶ τὰς βάσεις αὐτῆς, καὶ τὸ κα- 55
ταπέτασμα τῆς θύρας τῆς σκηνῆς, καὶ τῆς πύ-
λης τῆς αὐλῆς· καὶ πάντα τὰ σκεύη τῆς σκη-
νῆς, καὶ τὰ ἐργαλεῖα αὐτῆς· καὶ τὰς διφθέ-

ρας

ρας δέρματα κριῶν ἠρυθρωδανωμένα, καὶ τὰ
60 καταπετάσματα δέρματα ὑακίνθινα, καὶ τὴν
λοιπῶν τὰ ἐπικαλύμματα· καὶ τοὺς παστά-
λους, καὶ πάντα τὰ ἐργαλεῖα τὰ εἰς ἔργα τῆ
σκιωῆς τῦ μαρτυρίυ. Ὅσα συνέταξεν Κύριος
τῷ Μωυσῇ, οὕτως ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πᾶ-
65 σαν τὴν λειτουργίαν. Καὶ ἴδεν Μωυσῆς πάν-
τα τὰ ἔργα, καὶ ἦσαν πεποιηκότες αὐτὰ, ὃν
τρόπον συνέταξεν Κύριος τῷ Μωυσῇ, οὕτως
ἐποίησαν αὐτά· καὶ ηὐλόγησεν αὐτοὺς Μωυσῆς.

Ex-

EXpreſſus eſt hucuſque Codex *Alexandrinus*, in quo perinde ac in *Aldina* & *Romana* Editionibus, Capitis 36. à verſu 8. uſque ad finem, ac Capitis 37. 38. 39. partes hinc inde ſunt mutilatæ, ac inſuper ita inter ſe permixtæ, ut *Hebræi* textûs ordini prorſûs non reſpondeant: unde nec verſuum diſtinctiones, ut alibi quidem factum, hîc apponere potui, ſed lineas Capitum 37. 38. 39. numeravi, ut Lector ea, quæ mox inde citabo, commata facilè reperire queat. Atqui de hac confuſione dixi aliqua in Diſſertatione *de Vitiis LXX. Interpretum Verſioni ante* Origenis *ævum illatis, ac remediis ab ipſo in Hexaplari Editione adhibitis*, Cap. 1. §. 6. & 7. ubi querelam ipſius *Adamantii* pag. 226. Epiſtolæ ad *Julium Africanum* allegavi, ſic ſonantem: Τί δέ με δεῖ λέγειν περὶ τῆς Ἐξόδου; ἔνθα περὶ τὴν σκηνὴν καὶ τὴν αὐλὴν αὐτῆς, καὶ τὴν κιβωτὸν, καὶ περὶ ἐνδύματα τοῦ ἀρχιερέως καὶ τῶν ἱερέων ὅτι πολὺ παρήλλακται, ὡς μηδὲ τὴν διάνοιαν ταὐτὸν εἶναι δοκεῖν. *Quid verò dicendum mihi de Exodo? ubi quæ de Tabernaculo & Aula ejus, & Arca, & veſtimentis ſummi Pontificis atque Sacerdotum habentur, multifariam immutata ſunt, adeo ut ne quidem ſenſu convenire videantur.* Ad hæc verba quæ annotavit Cl. *Wetſtenius*, ibidem ſubjunxi; ac unde tanta ſacri tex-

tûs transpositio ortum traxerit, posthæc §. 7. ex propria conjectura indicavi.

Ut autem benevolus Lector distinctè & clarè perspiciat, unde singula *Alexandrini* Codicis nostræque Editionis commata sint petita, ista omnia ordine percurrens, eorundem locum in *Hebræo* textu, eique congrua *Complutensi* ac Hexaplari *Origenis* Editione, ex MS. *Colbertino* Codice maximam partem mox exhibendâ, expresse designabo. Nimirum quæ Cap. 36. vers. 8. parte posteriori usque ad finem ejusdem Capitis in nostra Editione habentur, sunt priores 31. versus Capitis 39. in *Hebræo*.

Capitis 37. prima verba lin. 1. desumpta sunt ex Cap. 36. v. 8. ubi *decem cortinarum Tabernaculi* facta est mentio: quæque lin. 2. usque 5. αὐλαίας τῆς μιᾶς sequuntur, ipsum versum 9. dicti Capitis 36. exhibent; nisi quod intermedium comma, τὸ αὐτὸ ἦσαν πᾶσαι, sit paulisper mutilatum & transpositum. Inde à lin. 5. usque 19. πέντε χαλκᾶς, legis Caput 36. à versu 35. usque ad finem. Posthæc usque ad lin. 28. αὐτῶν δέκα, inserti sunt versus 9. 10. 11. 12. Capitis 38, excluso ultimo trium posteriorum versuum commate ter repetito: *Uncini columnarum & cincturæ earum argenteæ.* Mox, καὶ τὸ κλῖτος τὸ πρὸς ἀνατολὰς & cætera usque ad finem 37. Ca-

pitis, exhibent proximè ſequentem Capitis 38. partem à verſu 1. uſque 23. incluſive, paucis ſolùm verbis omiſſis.

Caput 38. noſtræ Editionis quoad priorem partem eſt Caput 37. in *Hebræo* uſque ad verſ. 24. ſed hinc inde mutilatum ac vitiatum. Nempe ab initio uſque ad κλίτος τὸ δεύτερον lin. 10, ſiſtuntur tres priores verſus 38. Capitis, demptis tamen vocibus verſ. 1. *è lignis Setim*; quæ autem ſubnexa ſunt verba, εὑρεῖς τοῖς διωχθεῖσιν, ὥστε αἴρειν αὐτὴν ἐν αὐτοῖς, ſtant loco verſuum 4. & 5. qui miſere ſunt corrupti, imo fere excluſi. Dehinc verſus 6. 7. 8. in compendium redacti leguntur à lin. 11. uſque ad ἱλαστήριον lin. 18. Mox ſequens comma, καὶ ἐποίησεν τὴν τράπεζαν τὴν προκειμένην ἐκ χρυσίου καθαροῦ, principium verſus 10. corruptum exhibet; utpote quod juxta *Hebræum* eſt: *Et fecit menſam è lignis Setim*; non *ex auro puro*, licet id ei ſuperinductum, paulo poſt tradatur: reliqua autem verſus 10. pars una cum v. 11. & 12. omnino expuncta. Porro lin. 19. καὶ ἐχώνδυσεν uſque ἐν αὐτοῖς lin. 23, primis verſus 13. & ultimis verſ. 14. verbis reſpondent, intermediis prorſus commutatis. Similiter verſus 15. detruncatus partim, partim auctus ſiſtitur à lin. 23. uſque 26. Unde verſus 16. ſequitur uſque χουσᾶ lin. 29. Poſthæc ab his, καὶ ἐποίη-

σαν τὴν λυχνίαν usque ad ἑπαρυσρίδας αὐτῆς χρυσᾶς lin. 41. 42, habes dicti Capitis 37. versum 17. & sequentes usque ad 24. vitiatos tamen atque mutilatos. Misso isthic Capite 37. juxta *Hebræum*, Auctor confusionis hujus pedem retulit ad Caput 36. cujus versibus 34. & 36. respondent ista Capitis 38 lin. 42. ὅπως ωβηρύρωτεν usque, ἀγκύλας χρυσᾶς lin. 46. Quæ verò abhinc usque ad lin. 54. subjunxit, ex Cap. 36. vers. 13, 18. &c. petiisse videtur. Postea saltum fecit in Caput 38. cujus 20^mus versus istis verbis, ὅπως ἐποίησεν usque χαλκᾶς lin. 56. continetur. Proxime sequentibus autem usque lin. 68. θυσιαςήριον ἐν αὐτῆς, priores 7. versus dicti 38. Capitis, detruncati partim, partim interpolati ac immutati exhibentur. Quæ istam pericopen excipit periodus, ὅπως ἐποίησεν τὸ ἔλαιον usque μυρεψᾶ lin. 70, est versus 29. Capitis 37. Mox, ὅπως ἐποίησεν τὸν λαπῆρα, usque μαρτυρίᾳ lin. 74, sunt ipsa versus 8. Capitis 38. verba, additis insuper hisce, ἐν ᾗ ἡμέρᾳ ἔπηξεν αὐτήν. Denique ab istis, ᾧ ἐποίησεν τὸν λαπῆρα usque ad finem Capitis, legis Capitis 40. versum 30. mutilum, 31. & 32. autem integros: minùs rectè enim ad Cap. 30. vers. 19. hæc retulit *Wetstenius* loco citato.

Caput 39. à lin. 1. usque ad 25. fistit nobis Capitis 38. versus 24. 25. 26. 27. 28.

29. Mox ſequentibus, καὶ ἐποίησαν uſque τῶ μαρτυρίᾳ lin. 33, reliqua Capitis 38. uſque ad finem continentur, licet aliquantum tranſpoſita. Quæ inde continuo ſubjunguntur uſque ἐποίησαν lin. 35, poſteriorem partem verſus 32. Capitis 39. exhibent. Quod verò proximè ſequitur colon, τὸ δὲ λοιπὸν χρυσίον, uſque ἔναντι Κυρίᾳ, ex Cap. 37. v. 16. ortum traxiſſe videtur. Dehinc uſque ἐν τῷ ἁγίῳ lin. 40, priorem verſus 1. Capitis 39. partem legis, adjecto inſuper epitheto, τὴν καταλειφθεῖσαν. Mox iſta, ἃ ἤνεγκαν, uſque σκηνῆς τῶ μαρτυρίᾳ lin. 63, complectuntur dicti Capitis 39. verſum 33. & ſequentes uſque 41. inclusive, ſed valde tranſpoſitos. Denique ab his verbis, ὅσα συνέταξεν Κύριος, uſque ad finem Capitis, duo poſtremi ejuſdem Capitis 39. verſus integri habentur. Ecce quàm confuſa omnia, & multa hinc inde mutila!

Utrique autem vitio medelam attulit *Origenes* in Hexaplari LXX. Interpretum Editione, & quæ trajecta erant, in ordinem *Hebræo* textui congruum redegit, quæque deficiebant, ex *Theodotionis* vel alia quadam Verſione cum ſigno aſteriſcorum ſuo loco inſeruit; ſicuti contrà quæ in *Hebræo* haud reperit, obelis transfixit. Eodem quoque ſigno notavit iſtas periodos, ubi aliqua quidem verba *He-*

bræo textui reſpondebant, alia autem diſcrepantia erant vel manca; & rectiora atque pleniora cum ※ ſubjunxit. Vide infrà Cap. 37. v. 10. & 17. &c. Atqui benigniſſimæ Divini Numinis providentiæ adſcribo, quod inter plures alias *Origenianæ* Editionis partes, dictorum quoque *Exodi* Capitum laciniæ ſatis prolixæ primum in notitiam, inde in manus meas venerint. Notitiam quidem earum hauſi ex *Morini* Exercitationibus Biblicis, lib. 1. Exercit. 9. Cap. 6. §. 10. & Excellentiſſimi *Montfauconi* Itinerario Italico pag. 277. apographum autem è pervetuſto membranaceo Codice, olim *Thuanæo*, nunc *Colbertino*, nactus ſum à doctiſſimo *Dominicani* Ordinis apud Pariſienſes Theologo, R. P. *Michaele Lequien*; cujus eximium erga me ſtudium, uti ſæpius aliis in rebus, ita hac præſertim occaſione luculente demonſtratum, in Prolegomenis Cap. 3. §. 2. meritò deprædicavi, ac tam *Morini* quam *Montfauconi* verbis recitatis, prolixiùs de laudatis membranis egi. Hic ſolum ultimas *Exodi* partes, quæ iiſdem continentur, accuratè recenſere neceſſarium duco, ut qui ſequentia Capita legerit, diſtinctè ſciat, quæ inde ſint petita, & quæ aliunde ad ſupplementum eorum à me ſint addita.

Primum ſcilicet folium *Colbertinum* incipit

cipit ab ultimis versus 35. Capitis 36. (juxta *Hebræum*) verbis: ὑφάντε ※ ἐποίησεν αὐτὸ" Χερουβείμ· indeque pergit usque ad principium versus 21. Capitis 37, σφιρωτὴρ ἐπ' αὐτὸ τέσ. Hinc deperditis foliis intermediis, inchoatur rursus ab istis versus 24. Capitis 38. verbis, ἐἰργάσθη εἰς τὰ ἔργα, & textus continuatur usque ad finem versus 21. Capitis 39, καθὰ συνέταξεν Κύριος τῷ Μωσῆ. Iterum deficientibus aliquot versibus, novum folium valde lacerum sive mutilatum adversa facie exhibet pericopen à versu 37. ejusdem Capitis, σκεύη αὐτῆς, usque ad Ἀαρὼν versu 41, paucis solum vocibus syllabisve exesis aut absciſſis; aversa autem parte, in priori columna, Capitis 40. versus tertius, (dempto principio, καὶ ἔθηκεις) & duæ syllabæ versus quarti τὴν τρά . . . leguntur, in posteriori versus septimus cum asteriscis, (præcedentibus duabus vocibus, Κυκλῷ κύκλῳ, obelo notatis) item versus 8. 9. cum principio decimi habetur: post quæ sequentibus foliis reliqua Capitis 40. pars à versu 12. usque ad finem continetur.

Dictas itaque Capitum 36. 37. 38. 39. *Exodi* partes cum asteriscis & obelis è laudato exemplari hic exprimam, & quidem hinc inde ex *Alexandrino* aliisque Codicibus suppletas ac emendatas, vitiosa

tamen lectione in margine expressa; atque eas quæ ibi desunt, aliunde accersitas, ordine *Hebraicæ* authentiæ congruo, *Adamantii* exemplô addam. Nimirum si versus à *Colbertino* Codice avulsi, in *Alexandrino* LXX. Interpretum exemplari extent, licet trajecti, eos, prout *Origenes* fecit, locis suis restituam: quæ autem ab illo, perinde ut aliis τῶν ὁ. Exemplaribus haud interpolatis, prorsus absunt, è *Complutensi* Editione, eaque similiter correcta hinc inde & suppleta inferam; præfixô ad eorundem distinctionem signo ✕, è quo facile, appositis quatuor punctis, ⁜ fiet, sicubi desiderata laudatarum membranarum folia, atque in iis verba à nobis addita, cum nota ista reperiantur. Quod denique ea attinet verba vel commata, quæ in *Alexandrina* ac reliquis LXX. Interpretum Editionibus extant, sed in *Hebræo* aut prorsus non, aut aliquantum diversa leguntur; sicut *Origenes* talia obelo ⁓ vel lemnisco ⁓ transfixit, ita egomet eadem hujusmodi signis " " includam, ut sedulus Lector & *Græca* additamenta ab *Hebraica* veritate, & meas notas ab *Origenianis* discernere queat.

8 Καὶ ἐποίησαν πᾶς σοφὸς τῇ διανοίᾳ ἐν τοῖς ἐργαζομένοις τὴν σκηνὴν, δέκα αὐλαίας ✕ ἐκ βύσσου κεκλωσμένης, καὶ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, ✕ καὶ κοκκίνου κεκλωσμένου· Χερουβὶμ ἐργασία ὑφάντου ἐποίησεν αὐτάς". 9 ὀκτὼ καὶ εἴκοσι πήχεων μῆκος τῆς μιᾶς, "τὸ αὐτὸ ἦσαν πᾶσαι", καὶ τεσσάρων πήχεων τὸ εὖρος τῆς " αὐλαίας ἑ μιᾶς· ✕ μέτρον τὸ αὐτὸ ἦν πάσης τῆς αὐλαίας· 10 πέντε δὲ αὐλαῖαι ἦσαν ✕ ἐξ ἀλλήλων συνεχόμεναι, ἡ ἑτέρα ὁκ ἑ ✕ ἑτέρας, καὶ πέντε αὐλαῖαι ἦσαν ἐξ ἀλλήλων ✕ συνεχόμεναι, ἡ ἑτέρα ὁκ ἑ ἑτέρας. 11 Καὶ ✕ ἐποίησεν ἀγκύλας ὑακινθίνας ἐπὶ τοῦ χείλους ἑ ✕ αὐλαίας ἑ μιᾶς ὁκ τοῦ ἑνὸς μέρους εἰς τὴν ✕ συμβολήν· καὶ ὕπως ἐποίησε ἐπὶ τοῦ χείλους ἑ ✕ αὐλαίας τῆς ἐξωτέρας πρὸς τῇ συμβολῇ ✕ τῇ δευτέρᾳ. 12 Πεντήκοντα δὲ ἀγκύλας ἐ- ✕ ποίησε τῇ αὐλαίᾳ τῇ μιᾷ, καὶ πεντήκοντα ἀγ- ✕ κύλας ἐποίησε ὁκ τοῦ μέρους ἑ αὐλαίας κατὰ ✕ τὴν συμβολὴν ἑ δευτέρας, ἀντιπρόσωποι ἀν- ✕ τιπίπτουσαι εἰς ἀλλήλας ἑκάστη. 13 Καὶ ἐποίη- ✕ σε κρίκους πεντήκοντα χρυσοῦς, καὶ συνῆψε τὰς ✕ αὐλαίας, ἑτέραν τῇ ἑτέρᾳ τοῖς κρίκοις· καὶ ἐγέ- ✕ νετο ἡ σκηνὴ μία. 14 Καὶ ἐποίησε δέρρεις τρι- ✕ χίνας σκέπην ἐπὶ τ σκηνὴν, ἕνδεκα δέρρεις ἐποίη- ✕ σεν

σκέπεις

σεν αὐτάς· 15 τὸ μῆκος τῆς δέρρεως τῆς μιᾶς
ἦν τριάκοντα πήχεων, καὶ τεσσάρων πήχεων τὸ εὖ-
ρος τῆς δέρρεως τῆς μιᾶς· μέτρον τὸ αὐτὸ ἦν ταῖς
ἕνδεκα δέρρεσι. 16 Καὶ συνῆψε τὰς πέντε δέρ-
ρεις ἐπὶ τὸ αὐτό, καὶ τὰς ἓξ δέρρεις ἐπὶ τὸ
αὐτό. 17 Καὶ ἐποίησεν ἀγκύλας πεντήκον-
τα ἐπὶ χείλους τῆς δέρρεως τῆς μιᾶς τῆς ἀναμέ-
σου τῆς συμβολῆς· καὶ πεντήκοντα ἀγκύ-
λας ἐποίησεν ἐπὶ τοῦ χείλους τῆς δέρρεως τῆς συν-
απτούσης τῆς δευτέρας. 18 Καὶ ἐποίησε κρίκους
χαλκοῦς πεντήκοντα, καὶ συνῆψε τοὺς κρίκους
τῶν ἀγκύλων, καὶ συνῆψε τὰς δέρρεις, καὶ
ἐγένετο ἕν. 19 Καὶ ἐποίησε καταπέτασμα
τῆς σκηνῆς δέρματα κριῶν ἠρυθροδανωμένα, καὶ
ὑπερκάλυμμα δέρματα ὑακίνθινα ἐπάνωθεν.
20 Καὶ ἐποίησε στύλους τῆς σκηνῆς ἐκ ξύλων ἀ-
σήπτων. 21 δέκα πήχεων τὸν στύλον τὸν ἕνα,
καὶ πήχεος ἑνὸς καὶ ἡμίσους τὸ πλάτος τοῦ
στύλου τοῦ ἑνός· 22 δύο ἀγκωνίσκοι τῷ στύλῳ
τῷ ἑνὶ, ἀνθηπτόμενοι ἕτερος τῷ ἑτέρῳ· οὕτως
ἐποίησε πᾶσι τοῖς στύλοις τῆς σκηνῆς. 23 Καὶ
ἐποίησε τοὺς στύλους τῆς σκηνῆς εἴκοσι στύλους ἐκ
τοῦ κλίτους τοῦ πρὸς νότον· 24 καὶ τεσσα-
ράκοντα βάσεις ἀργυρᾶς ἐποίησε τοῖς εἴκοσι
στύλοις· δύο βάσεις τῷ στύλῳ τῷ ἑνὶ εἰς ἀμφό-
τερα

τερα τὰ μέρη αὐτῆς, καὶ δύο βάσεις τῷ σύλῳ τῷ ἑνὶ εἰς ἀμφότερα τὰ μέρη αὐτῆς. 25 Καὶ τὸ κλίτος τὸ δεύτερον τὸ πρὸς βορρᾶν εἴκοσι σύλας· 26 καὶ τεσσαράκοντα βάσεις αὐτῶν ἀργυρᾶς· δύο βάσεις τῷ σύλῳ τῷ ἑνὶ εἰς ἀμφότερα τὰ μέρη αὐτῆς, καὶ δύο βάσεις τῷ σύλῳ τῷ ἑνὶ εἰς ἀμφότερα τὰ μέρη αὐτῆς. 27 Καὶ ἐκ τοῦ ὀπίσω τῆς σκηνῆς κατὰ τὸ μέρος τὸ πρὸς θάλασσαν ἐποίησεν ἓξ σύλας· 28 καὶ δύο σύλας ἐποίησεν ἐπὶ τοῦ γωνιῶν τῆς σκηνῆς ἐκ τῶν ὀπισθίων, καὶ ἦσαν ἐξ ἴσα κάτωθεν· 29 καὶ κατὰ τὸ αὐτὸ ἦσαν ἴσοι ἐκ τῶν κεφαλῶν εἰς σύμβλησιν μίαν· ὕτως ἐποίησεν ἀμφοτέραις ταῖς γωνίαις ταῖς δυσί. 30 Καὶ ἦσαν ὀκτὼ σύλαι, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν ἀργυραῖ δεκαέξ· δύο βάσεις τῷ σύλῳ τῷ ἑνὶ, καὶ δύο βάσεις τῷ σύλῳ τῷ ἑνὶ, εἰς ἀμφότερα τὰ μέρη αὐτῆς. 31 Καὶ ἐποίησε μοχλοὺς ἐκ ξύλων ἀσήπτων· πέντε τοῖς σύλοις ἐκ τοῦ ἑνὸς μέρους τῆς σκηνῆς, 32 καὶ πέντε μοχλοὺς τοῖς σύλοις τῷ κλίτει τῆς σκηνῆς τῷ δευτέρῳ, καὶ πέντε μοχλοὺς τοῖς σύλοις τῷ ὀπισθίῳ κλίτει τῆς σκηνῆς τῷ πρὸς θάλασσαν· 33 καὶ ὁ μοχλὸς ὁ μέσος ἀναμέσον τῶν σύλων διῆκνεῖτο ἀπὸ τοῦ ἑνὸς κλίτους εἰς τὸ ἕτερον κλίτος. 34 Καὶ τοὺς σύλους κατεχρύσωσεν χρυσίῳ, καὶ τοὺς δακτυλίους αὐτῶν

τῶν

τῶν ἐποίησε χρυσοῦς εἰς θήκας τοῖς ἀναφορεῦσι, καὶ κατεχρύσωσε τοὺς μοχλοὺς χρυσίῳ". 35 Καὶ ἐποίησεν τὸ καταπέτασμα ἐξ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου νενησμένου, καὶ βύσσου κεκλωσμένης, ἔργον ὑφάντου ※ ἐποίησεν αὐτὸ" Χερουβείμ. 36 καὶ ἐπέθηκαν αὐτὸ ὅπι τέσσαρας σύλους ἀσήπτους κεχρυσωμένους χρυσίῳ, καὶ αἱ κεφαλίδες αὐτῶν χρυσαῖ, καὶ αἱ τέσσαρες βάσεις αὐτῶν ἀργυραῖ. 37 Καὶ ἐποίησεν τὸ καταπέτασμα ϛ θύρας ϛ σκηνῆς ϛ τοῦ μαρτυρίου" ἐξ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου νενησμένου, καὶ βύσσου κεκλωσμένης, ἔργον ὑφάντου ϛ Χερουβείμ", 38 καὶ τοὺς σύλους αὐτῶν πέντε, καὶ τοὺς κίονας αὐτῶν· καὶ κατεχρύσωσαν τὰς κεφαλίδας αὐτῶν· καὶ τὰς ψαλίδας αὐτῶν χρυσίῳ, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν πέντε χαλκαῖ.

ΚΕΦ. ΛΖ'.

1 ΚΑΙ ἐποίησεν Βεσελεὴλ τὴν κιβωτὸν ※ ἐκ ξύλων ἀσήπτων· δύο πήχεων καὶ ἡμίσους τὸ μῆκος αὐτῆς, καὶ πήχεος καὶ ἡμίσους τὸ πλάτος αὐτῆς, καὶ πήχεος καὶ ἡμίσους τὸ ὕψος αὐτῆς". 2 καὶ κατεχρύσωσεν αὐτὴν χρυσίῳ καθαρῷ ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν· καὶ ἐποίησεν αὐτῇ κυμάτιον χρυσοῦν κύκλῳ. 3 Καὶ ἐχώνευσεν αὐτῇ τέσσαρας δακτυλίους χρυσοῦς

σῦς ὅπὶ τὸ τέσαρα μέρη αὐτῆς· δύο δακτυλίους ὅπὶ τὸ κλίτος αὐτῆς τὸ ἕν, καὶ δύο δακτυλίους ὅπὶ τὸ κλίτος αὐτῆς τὸ δεύτερον, ⁊ εὐρεῖς τοῖς διωξῆσιν". 4 ※ Καὶ ἐποίησεν ζωξῆρσιν ἀναφορεῖς ἐκ ξύλων ἀσήπτων, καὶ κατεχρύσωσεν αὐτὰς χρυσίῳ· 5 καὶ εἰσήνεγκεν τὰς ἀναφορεῖς εἰς τὰς δακτυλίους ὅπὶ τοῖς πλευρῆς τῆς κιβωτῦ", ὥστε αἴρειν αὐτὴν ⁊ ἐν αὐτοῖς". ※ 6 Καὶ ἐποίησεν ἱλαστήριον ⁊ ἄνωθεν τῆς κιβωτῦ" ἐκ χρυσίου καθαροῦ· ※ δύο πήχεων καὶ ἡμίσους μῆκος αὐτῦ, καὶ πήχεος καὶ ἡμίσους τὸ πλάτος αὐτῦ". 7 Καὶ ἐποίησεν δύο Χερυβεὶμ χρυσᾶ, ※ ※ τορευτὰ ἐποίησεν αὐτὰ ἐξ ἀμφοτέρων τῶν ἐποίησαν μερῶν τῦ θυσιαστηρίου". 8 Χερὺβ ἕνα ὅπὶ τὸ ἄκρον τῦ ἱλαστηρίου τὸ ἕν, καὶ Χερὺβ ἕνα ὅπὶ τὸ ἄκρον τῦ ἱλαστηρίου τὸ δεύτερον· ※ ἐκ τῦ ἱλαστηρίου ἐποίησεν τοὺς Χερυβεὶμ ἐξ ἀμφοτέρων ※ τῶν μερῶν αὐτῦ. 9 Καὶ ἐγένοντο οἱ Χερυβεὶμ ※ ἐκπετάννυντες τὰς πτέρυγας ἐπάνωθεν", συσκιάζοντες ※ ταῖς πτέρυξιν αὐτῶν ὅπὶ τὸ ἱλαστήριον· ✕ καὶ κατὰ ✕ πρόσωπον αὐτῶν ἀνὴρ πρὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτῦ· ὅπὶ τὸ ἱλαστήριον ἦσαν τὰ πρόσωπα τῶν ✕ Χερυβεὶμ". 10 Καὶ ἐποίησεν τὴν τράπεζαν ✕ ⁊ τὴν προκειμένην ἐκ χρυσίου καθαροῦ, καὶ ἐχώνευσεν αὐτῇ τέσαρας δακτυλίους χρυσοῦς·

δύο

~ δύο ἐπὶ τῦ κλίτες τῦ ἑνὸς, καὶ δύο ὀπὶ τῦ κλί-
ζωσῆρσιν ~ τες τῦ δευτέρυ, εὑρεῖς ὥστε αἴρειν τοῖς διωσῆρσιν
ἑαυτοῖς ~ ἐν αὐτοῖς. Καὶ τοὺς * διωσῆρας τῆς κιβωτῦ καὶ
*ζωσῆρας ~ τῆς τραπέζης ἐποίησεν, καὶ κατεχρύσωσεν αὐ-
~ τὺς χρυσίῳ" ※ ἐκ ξύλων ἀσήπτων· δύο πή-
※ χεων τὸ μῆκος αὐτῆς, καὶ πήχεος τὸ εὖρος αὐ-
※ τῆς, καὶ πήχεος καὶ ἡμίσυς τὸ ὕψος αὐτῆς·
※ 11 καὶ κατεχρύσωσεν αὐτὴν χρυσίῳ καθαρῷ.
※ Καὶ ἐποίησεν αὐτῇ κυμάτιον χρυσοῦν κύκλῳ·
※ 12 καὶ ἐποίησεν αὐτῇ στεφάνην παλαιστῦ κύ-
※ κλῳ, καὶ ἐποίησεν κυμάτιον χρυσοῦν τῇ στεφά-
※ νῃ αὐτῆς κύκλῳ. 13 Καὶ ἐποίησεν αὐτῇ
※ τέσσαρας δακτυλίυς χρυσᾶς, καὶ ἐπέθηκεν τοὺς
※ δακτυλίυς ὀπὶ τὰ τέσσαρα μέρη, ἃ ἐστιν τῶν
※ τεσσάρων ποδῶν αὐτῆς· 14 ὑπὸ τὴν στεφά-
※ νην [καὶ] ἐγένοντο οἱ δακτύλιοι εἰς θήκας τοῖς
※ ἀναφορεῦσιν, ὥστε αἴρειν τὴν τράπεζαν. 15 Καὶ
※ ἐποίησεν τοὺς ἀναφορεῖς ἐκ ξύλων ἀσήπτων, καὶ
※ κατεχρύσωσεν αὐτὺς χρυσίῳ, ὥστε αἴρειν τὴν
※ τράπεζαν". 16 Καὶ ἐποίησεν τὰ σκεύη τῆς
τραπέζης, τὰ τρυβλία αὐτῆς, καὶ τὰς θυΐσ-
κας αὐτῆς, καὶ τοὺς κυάθυς αὐτῆς, καὶ τὰ
σπονδεῖα αὐτῆς, ἐν οἷς σπείσει ἐν αὐτοῖς, χρυ-
σίῳ καθαρῷ. 17 Καὶ ἐποίησεν τὴν λυχνίαν,
ἣν ~ ἣ φωτίζει, χρυσῆν, στερεάν· τὸν καυλὸν, καὶ

τοὺς

τοὺς καλαμίσκους ἐξ ἀμφοτέρων μερῶν αὐτῆς.
Ἐκ τῶν καλιμίσκων αὐτῆς οἱ βλαστοὶ ἐξέχον-
τες, τρεῖς ἐκ τούτου, καὶ τρεῖς ἐκ τούτου,
ἐξισούμενοι ἀλλήλοις· καὶ τὰ λαμπάδια αὐτῶν,
ἃ ἐστιν ὑπὲρ τῶν ἄκρων αὐτῶν, καρυωτὰ ἐξ αὐτῶν·
καὶ τὰ ἀνθέμια ἐν αὐτοῖς, ἵνα ὦσιν ἐπ' αὐτῶν
οἱ λύχνοι, καὶ τὸ ἀνθέμιον τὸ ἕβδομον τὸ ἐπ'
ἄκρῳ τοῦ λαμπαδίου ὑπὲρ τῆς κορυφῆς ἄνωθεν, τε-
ρεὸν ὅλον χρυσοῦν· καὶ ἐπὶ λύχνους αὐτῆς
ἐπ' αὐτῆς χρυσοῦς, καὶ τὰς λαβίδας αὐτῆς
χρυσᾶς, καὶ τὰς ἐπαρυστρίδας αὐτῆς χρυ
σᾶς". ✻ Ἐκ χρυσίου καθαροῦ, τορευτὴν ἐποίη-
σεν τὴν λυχνίαν, τὸν καυλὸν αὐτῆς, καὶ τοὺς ✻
καλαμίσκους αὐτῆς, καὶ τοὺς κρατῆρας αὐτῆς, ✻
καὶ τοὺς σφαιρωτῆρας αὐτῆς, καὶ τὰ κρίνα αὐ- ✻
τῆς, ἐξ αὐτῆς ἦσαν. 18 Ἐξ δὲ καλαμίσκοι ✻
ἐκπορεύόμενοι ἐκ πλαγίων αὐτῆς· τρεῖς κα- ✻
λαμίσκοι τῆς λυχνίας ἐκ τοῦ κλίτους αὐτῆς τοῦ ✻
ἑνὸς, καὶ τρεῖς καλαμίσκοι τῆς λυχνίας ἐκ τοῦ ✻
κλίτους αὐτῆς τοῦ δευτέρου. 19 Τρεῖς κρατῆ- ✻
ρες ἐκτετυπωμένοι καρυίσκους ἐν καλαμίσκῳ ✻
τῷ ἑνί, σφαιρωτὴρ καὶ κρίνον, καὶ τρεῖς κρατῆρες ✻
ἐκτετυπωμένοι καρυίσκους ἐν τῷ καλαμίσκῳ ✻
τῷ ἑνί, σφαιρωτὴρ καὶ κρίνον· οὕτως τοῖς ἓξ κα- ✻
λαμίσκοις ἐκ τῆς λυχνίας ἐκπορευομένοις. 20 Καὶ ✻

ἐν

ἐν τῇ λυχνίᾳ τέσσαρες κρατῆρες ἐκτετυπωμένοι
καρυΐσκους, οἱ σφαιρωτῆρες αὐτῆς καὶ τὰ κέι-
να αὐτῆς· 21 ὁ σφαιρωτὴρ ὑπὸ τοὺς δύο
καλαμίσκους ἐξ αὐτῆς, καὶ σφαιρωτὴρ ὑπὸ
τοὺς δύο καλαμίσκους ἐξ αὐτῆς, καὶ σφαιρω-
τὴρ ὑπὸ τοὺς δύο καλαμίσκους ἐξ αὐτῆς· οὕτω τοῖς ἓξ
καλαμίσκοις τοῖς ἐκπορευομένοις ἐκ τῆς λυχνίας·
22 καὶ οἱ καλαμίσκοι καὶ οἱ σφαιρωτῆρες ἐξ
αὐτῆς ἦσαν· ὅλη πορφυρᾶ ἐξ ἑνὸς χρυσίου κα-
θαροῦ. 23 Καὶ ἐποίησε τοὺς λύχνους αὐτῆς
ἑπτὰ, καὶ τὰς λαβίδας αὐτῆς, καὶ τὰς ἐπαυ-
γρίδας αὐτῆς χρυσίου καθαροῦ· 24 τάλαντον
χρυσίου καθαροῦ ἐποίησεν αὐτὴν, καὶ πάντα τὰ
σκεύη αὐτῆς. 25 Καὶ ἐποίησε θυσιαστήριον θυ-
μιάματος ἐκ ξύλων ἀσήπτων· πῆχυς τὸ μῆ-
κος αὐτοῦ, καὶ πῆχυς τὸ εὖρος αὐτοῦ, (τετρά-
γωνον,) καὶ δύο πήχεων τὸ ὕψος αὐτοῦ· ἐξ αὐ-
τοῦ ἦσαν τὰ κέρατα αὐτοῦ· 26 καὶ κατεχρύ-
σωσεν αὐτὸ χρυσίῳ καθαρῷ, τὴν ἐδαφος αὐτοῦ
καὶ τοὺς τοίχους αὐτοῦ, καὶ τὰ κέρατα αὐτοῦ· καὶ
ἐποίησεν αὐτῷ στεφάνην στεφάνου χρυσῆν κύκλῳ.
27 Καὶ δύο δακτυλίους χρυσοῦς καθαροὺς ἐποίη-
σεν αὐτῷ ὑπὸ τὴν στεφάνην τὴν στρεπτὴν αὐτοῦ
εἰς τὰ δύο κλίτη αὐτοῦ, ἐπὶ τοῖς δυσὶ πλευροῖς
αὐτοῦ, εἰς θήκας τοῖς ἀναφορεῦσιν, αἴρειν αὐτὸ ἐν
αὐτοῖς·

ὅλοι τορευτοὶ

αὐτοῖς· 28 καὶ ἐποίησε τοὺς μοχλοὺς ἐκ ξύλων ἀσήπτων, καὶ κατεχρύσωσεν αὐτοὺς χρυσίῳ". 29 Καὶ ἐποίησεν τὸ ἔλαιον τῦ χρίσματος τὸ ἅγιον, καὶ τὸ σκεύασιν τῦ θυμιάματος, καθαρὸν ἔργον μυρεψῦ.

ΚΕΦ. ΛΗ'.

"Οὗτος ἐποίησεν τὸ θυσιαστήριον χαλκῶν ἐκ τῶν πυρείων τῶν χαλκῶν, ἃ ἦν "τοῖς ἀνδράσιν τοῖς καζασιάσασιν "μὴ τῆς Κορὲ συναγωγῆς. Οὗτος ἐποίησεν πάν- "τα τὰ σκεύη τῦ θυσιαστηρίου, καὶ τὸ βά- "σιν αὐτῦ, καὶ τὸ πυρεῖον αὐτῦ, καὶ τὰς φιά- "λας, καὶ τὰς κρεάγρας χαλκᾶς. Οὗτος ἐποίη- "σεν τῷ θυσιαστηρίῳ ἐπίθεμα, ἔργον δικτυω- "τὸν, κρέμασθεν τῦ πυρείου εἰς αὐτὸ ἕως τῦ ἡ- "μίσυς αὐτῦ· καὶ ἐπέθηκεν αὐτῷ τέσσαρας "δακτυλίους ἐκ τῶν τεσσάρων μερῶν τῦ ἐπιθέ- "ματος τῦ θυσιαστηρίου χαλκᾶς, εὐρεῖς τοῖς "μοχλοῖς, ὥστε αἴρειν τὸ θυσιαστήριον ἐν αὐ- "τοῖς". 1 Καὶ ἐποίησε θυσιαστήριον ὁλοκαυ- "τώματος ἐκ ξύλων ἀσήπτων· πέντε πήχεων τὸ μῆκος, καὶ πέντε πήχεων τὸ εὖρος, (τε- τράγωνον ἦν τὸ θυσιαστήριον,) καὶ τριῶν πή-

χεων τὸ ὕψος αὐτῆς. 2 Καὶ ἐποίησε τὰ κέ-
ρατα ἐπὶ τῶν τεσσάρων γωνιῶν· ἐξ αὐτῆς ἦ-
σαν τὰ κέρατα, καὶ ἐκάλυψεν αὐτὰ χαλκῷ.
3 Καὶ ἐποίησεν σφάγην τῷ θυσιαστηρίῳ, καὶ τὸν
καλυπτῆρα αὐτῆς, καὶ τὰς φιάλας αὐτῆς, καὶ
τὰς κρεάγρας αὐτῆς, καὶ τὸ πυρεῖον αὐτῆς, καὶ πάν-
τα τὰ σκεύη αὐτῆς ἐποίησε χαλκᾶ. 4 Καὶ ἐ-
ποίησεν αὐτῷ ἐσχάραν ἔργῳ δικτυωτῷ, χαλκῆν·
5 καὶ ἐποίησε τῇ ἐσχάρᾳ τέσσαρας δακτυλίους
χαλκοῦς ἐπὶ τὰ τέσσαρα κλίτη, καὶ ὑπέθη-
κεν αὐτοὺς ὑπὸ τὴν ἐσχάραν τοῦ θυσιαστηρίου
κάτωθεν, καὶ ἦν ἡ ἐσχάρα ἕως ἡμίσους τοῦ θυσια-
στηρίου. 6 Καὶ ἐποίησεν τοὺς ἀναφορεῖς τῷ θυ-
σιαστηρίῳ ἐκ ξύλων ἀσήπτων, καὶ περιεχάλκω-
σεν αὐτοὺς χαλκῷ· 7 καὶ εἰσήγαγε τοὺς ἀνα-
φορεῖς εἰς τὰ πλευρὰ τοῦ θυσιαστηρίου, ἐν τῷ
αἴρειν αὐτό· κοῖλον σανιδωτὸν ἐποίησεν αὐτό.
8 Καὶ ἐποίησε τὸν λουτῆρα τὸν χαλκοῦν, καὶ
τὴν βάσιν αὐτῆς χαλκῆν ἐκ τῶν κατόπτρων τῶν
νηστευουσῶν, αἳ ἐνήστευσαν παρὰ τὰς θύρας τῆ
σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. 9 Καὶ ἐποίησε τὴν αὐ-
λὴν τὰ πρὸς λίβα, ἱστία τῆς αὐλῆς ἐκ βύσσου
κεκλωσμένης ἑκατὸν ἐφ' ἑκατόν· 10 καὶ οἱ
στῦλοι αὐτῶν εἴκοσι, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν εἴκοσι

χαλκᾶ· X καὶ οἱ κείκοι αὐτῶν, καὶ αἱ ψα-
λίδες αὐτῶν ἀργυραῖ". 11 Καὶ τὸ κλίτος X
τὸ πρὸς βορρᾶν ἑκατὸν ἐφ' ἑκατόν· καὶ οἱ σύ-
λοι αὐτῶν εἴκοσι, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν εἴκοσι
χαλκᾶ· X καὶ οἱ κείκοι αὐτῶν, καὶ αἱ ψα-
λίδες αὐτῶν ἀργυραῖ". 12 Καὶ τὸ κλίτος X
τὸ κατὰ θάλασσαν αὐλαῖαι πεντήκοντα πήχεων·
σύλοι αὐτῶν δέκα, καὶ βάσεις αὐτῶν δέκα·
X καὶ οἱ κείκοι αὐτῶν, καὶ αἱ ψαλίδες αὐτῶν
ἀργυραῖ". 13 Καὶ τὸ κλίτος τὸ πρὸς ἀνα- X
τολὰς πεντήκοντα πήχεων, 14 ἱστία πεντε-
καίδεκα πήχεων τὰ κατ' νότου· καὶ οἱ σύλοι αὐ-
τῶν τρεῖς, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν τρεῖς· 15 καὶ
ὑπὲρ τὸν νότου τὸν δευτέρου ἔνθεν καὶ ἔνθεν κατὰ
τὴν πύλην τῆς αὐλῆς, αὐλαῖαι πεντεκαίδεκα
πήχεων· καὶ οἱ σύλοι αὐτῶν τρεῖς, καὶ αἱ βά-
σεις αὐτῶν τρεῖς. 16 Πᾶσαι αἱ αὐλαῖαι τῆς
σκηνῆς ἐκ βύσσου κεκλωσμένης· 17 καὶ αἱ
βάσεις τῶν σύλων χαλκαῖ, καὶ αἱ ἀγκύλαι
αὐτῶν ἀργυραῖ, καὶ αἱ κεφαλίδες αὐτῶν περιηρ-
γυρωμέναι ἀργυίῳ, καὶ οἱ σύλοι περιηργυρωμέ-
νοι ἀργυίῳ, πάντες οἱ σύλοι τῆς αὐλῆς. 18 Καὶ
τὸ κατακάλυμμα τῆς πύλης τῆς αὐλῆς ἔργον
ποικιλτοῦ ἐξ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκ-

κίνθ νενησμένθ, καὶ βύσσθ κεκλωσμένης· εἴκοσι πήχεων τὸ μῆκος, καὶ τὸ ὕψος καὶ τὸ εὖρος πέντε πήχεων, ἐξισούμενον τοῖς ἱστίοις τ αὐλῆς· 19 καὶ οἱ σύλοι αὐτῶν τέσσαρες, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν τέσσαρες χαλκῆ, καὶ αἱ ἀγκύλαι αὐτῶν ἀργυραῖ, καὶ αἱ κεφαλίδες αὐτῶν περιηργυρωμέναι ἀργυρίῳ· 20 καὶ πάντες οἱ πάσσαλοι τ αὐλῆς κύκλῳ χαλκοῖ. 21 Καὶ αὕτη ἡ σύνταξις τ σκηνῆς τ μαρτυρίου, καθὰ συνετάγη Μωυσῆ, τὴν λειτουργίαν εἶναι τῶν Λευιτῶν διὰ Ἰθάμαρ τ υἱ Ἀαρὼν τ ἱερέως. 22 Καὶ Βεσελεὴλ ὁ τ Οὐρὶ, ἐκ φυλῆς Ἰούδα, ἐποίησε καθὰ συνέταξεν Κύριος τῷ Μωυσῆ· 23 Καὶ Ἐλιὰβ ὁ τ Ἀχισαμάχ ἐκ φυλῆς Δάν, ὃς ἠρχιτεκτόνησεν τὰ ὑφαντὰ, καὶ ῥαφιδευτὰ, καὶ ποικιλτὰ, ὑφάναι Χ τῷ Χ ὑακίνθῳ, καὶ πορφύρᾳ καὶ" τῷ κοκκίνῳ Χ νενησμένῳ" καὶ τῇ βύσσῳ. 24 Πᾶν τὸ χρυσίον ὁ κατειργάσθη εἰς τὰ ἔργα τ πᾶσαν τὴν ἐργασίαν τῶν ἁγίων, ἐγένετο χρυσίθ τ ἀπαρχῆς, ἐννέα καὶ εἴκοσι τάλαντα, καὶ τετρακόσια καὶ ἑπτακόσιοι σίκλοι τ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον. 25 Καὶ ἀργυρίθ ~ ἀφαίρεμα" τῶν τ τῶν ἐπεσκεμμένων τ ἀνδρῶν" τ συναγωγῆς ἑκατὸν

κατὸν τάλαντα, καὶ πέντε καὶ ἑβδομήκοντα καὶ χίλιοι καὶ ἑπτακόσιοι σίκλοι ※ ἐν τῷ σίκλῳ τῷ ἁγίῳ". 26 Δραχμὴ μία τὴ κεφαλὴ, τὸ ※ ἥμισυ τοῦ σίκλου τὸν σίκλον τὸν ἅγιον, πᾶς ὁ διαπορευόμενος τὸν ἐπίσκεψιν ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω εἰς τὰς ἑξήκοντα μυριάδας τὰ καὶ τετρακισχιλίους καὶ πεντακοσίους καὶ πεντήκοντα. 27 Καὶ ἐγενήθη τὰ ἑκατὸν τάλαντα τοῦ ἀργυρίου εἰς τὸν χώνευσιν τῶν κεφαλίδων τοῦ σκηνῆς, καὶ εἰς τὰς κεφαλίδας τοῦ καταπετάσματος· ἑκατὸν κεφαλίδες εἰς τὰ ἑκατὸν τάλαντα, τάλαντον τὴ κεφαλίδι. 28 Καὶ τοὺς πέντε καὶ ἑβδομήκοντα χιλίους καὶ ἑπτακοσίους σίκλους ἐποίησεν εἰς τὰς ἀγκύλας τοῖς στύλοις, καὶ κατεχρύσωσεν τὰς κεφαλίδας αὐτῶν, καὶ κατεκόσμησεν αὐτούς. 29 Καὶ ὁ χαλκὸς τοῦ ἀφαιρέματος ἑβδομήκοντα τάλαντα, καὶ δισχίλιοι καὶ τετρακόσιοι σίκλοι. 30 Καὶ ἐποίησαν ἐξ αὐτῷ τὰς βάσεις τοῦ θύρας τοῦ σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, ※ καὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ χαλκοῦν, καὶ τὸ διάθεμα τὸ χαλκοῦν τοῦ θυ- ※ σιαστηρίου, καὶ πάντα τὰ σκεύη τοῦ θυσιαστη- ※ ρίου", 31 καὶ τὰς βάσεις τοῦ αὐλῆς κύκλῳ, ※ καὶ τὰς βάσεις τοῦ πύλης τοῦ αὐλῆς, καὶ ※ πάν-

τας" τὸς παστάλας τῆς σκηνῆς, καὶ ※ πάντας" τὸς παστάλας τ᾽ αὐλῆς κύκλῳ.

ΚΕΦ. ΛΘ'.

※ 1 ΚΑΙ τὴν καταλειφθεῖσαν ὑάκινθον, καὶ πορφύραν, καὶ τὸ κόκκινον τὸ νενησμένον ἐποίησαν στολὰς λειτουργικὰς, ὥστε λειτουργεῖν ἐν τῷ ἁγίῳ". καὶ ἐποίησεν τὰς στολὰς τῶν ἁγίων αἵ εἰσιν Ἀαρὼν ~ τῷ ἱερεῖ", καθάπερ συνέταξεν Κύριος τῷ Μωσῆ. 2 Καὶ ἐποίησεν τὴν ἐπωμίδα ἐκ χρυσίου, καὶ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου νενησμένου, καὶ βύσσου κεκλωσμένης· 3 καὶ ἐτμήθη τὰ πέταλα τοῦ χρυσίου τείχες, ὥστε συυφάναι συὺ τῇ ὑακίνθῳ, καὶ τῇ πορφύρᾳ, καὶ συὺ τῷ κοκκίνῳ τῷ δεδνενησμένῳ, καὶ συὺ τῇ βύσσῳ ~ τῇ κεκλωσμένῃ", ἔργον ὑφαντόν· αὐτὸ 4 ἐπωμίδας ἐποίησαν ὦπτὴ συνεχόσας, ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν αὐτῆς συμπεπλεγμένα· 5 ἔργον ὑφαντὸν ~ εἰς ἄλληλα" καθ' ἑαυτὸ ἐξ αὐτοῦ ἐποίησαν κατὰ τὴν ποίησιν αὐτῆς, ἐκ χρυσίου, καὶ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου δεδνενησμένου, καὶ βύσσου κεκλωσμένης, καθὰ συνέταξεν Κύριος τῷ Μωσῆ. 6 Καὶ ἐποίησαν ἀμφοτέρους τοὺς λίθους τ᾽ σμαράγδου συν-

πεπορ-

πεπορπημένης καὶ ἐνεσπαλωμένης χρυσίῳ, γεγλυμμένης ἐκκόλαμμα σφραγίδος ἐκ τῶν ὀνομάτων τῶν υἱῶν Ἰσραήλ· 7 καὶ ἐπέθηκεν αὐτοὺς ἐπὶ τοὺς ὤμους τῆς ἐπωμίδος, λίθους μνημοσύνης τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, καθὰ συνέταξεν Κύριος τῷ Μωσῆ. 8 Καὶ ἐποίησεν ※ τὸ λογεῖον, ἔργον ὑφαντὸν ποικιλίᾳ κατὰ τὸ ἔργον τῆς ἐπωμίδος ἐκ χρυσίου, καὶ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου δισσανισμένου, καὶ βύσσου κεκλωσμένης· 9 τετράγωνον ※ ἦν, διπλοῦν ἐποίησαν τὸ λογεῖον· σπιθαμὴς τὸ μῆκος αὐτοῦ, καὶ σπιθαμὴς τὸ εὖρος αὐτοῦ, διπλοῦν. 10 Καὶ συνυφάνθη ἐν αὐτῷ τὸ ὕφασμα κατάλιθον τετράστιχον, λίθων στίχος· σάρδιον καὶ τοπάζιον καὶ σμάραγδος, ὁ στίχος ὁ εἷς· 11 καὶ ὁ στίχος ὁ δεύτερος, ἄνθραξ καὶ σάπφειρος καὶ ἴασπις· 12 καὶ ὁ στίχος ὁ τρίτος, λιγύριον καὶ ἀχάτης καὶ ἀμέθυστος· 13 καὶ ὁ στίχος ὁ τέταρτος, χρυσόλιθος καὶ ὀνύχιον καὶ βηρύλλιον, περικεκυκλωμένα καὶ συνδεδεμένα χρυσίῳ ἐν τῷ χρυσίῳ αὐτῶν· 14 καὶ οἱ λίθοι ἐκ τῶν ὀνομάτων τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἦσαν δώδεκα, ἐκ τῶν ὀνομάτων αὐτῶν ἐγγεγλυμμένοι σφραγίδας, ἕκαστος ἐκ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ εἰς τὰς δώδεκα φυλάς. 15 Καὶ

ἐποίησεν

περικεκλωσμένα

ἐποίησαν ὑπὸ τὸ λογεῖον κεφαλὰς συμπεπλεγμένας, ἔργον ἐμπλοκίου ἐκ χρυσίου καθαροῦ· 16 καὶ ἐποίησαν δύο ἀσπιδίσκας χρυσᾶς, καὶ δύο δακτυλίους χρυσοῦς, καὶ ἐπέθηκαν [ὑπὸ] τοὺς δύο δακτυλίους τοὺς χρυσοῦς ἐπ' ἀμφοτέρας τὰς ἀρχὰς τοῦ λογείου· 17 καὶ ἐπέθηκαν τὰ ἐμπλόκια ἐκ χρυσίου ὑπὸ τοὺς δύο δακτυλίους ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν μερῶν τοῦ λογείου, 18 καὶ ὑπὸ τὰς δύο συμβολὰς τὰ δύο ἐμπλόκια, καὶ ἐπέθηκαν ὑπὸ τὰς δύο ἀσπιδίσκας· καὶ ἔθηκαν αὐτὰς ὑπὸ τοὺς ὤμους τῆς ἐπωμίδος ὑξεναντίας κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ. 19 Καὶ ἐποίησαν δύο δακτυλίους χρυσοῦς, καὶ ἐπέθηκαν ὑπὸ τὰ δύο πτερύγια τὰ ἐπ' ἄκρῳ τοῦ λογείου ὑπὸ ἄκρον τοῦ ὀπισθίου τῆς ἐπωμίδος ἔσωθεν· 20 καὶ ἐποίησαν δύο δακτυλίους χρυσοῦς, καὶ ἔθηκαν αὐτοὺς ἐπ' ἀμφοτέρους τοὺς ὤμους τῆς ἐπωμίδος κάτωθεν κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ κατὰ τὴν συμβολὴν αὐτῆς, ἄνωθεν τῆς συνυφῆς τῆς ἐπωμίδος· 21 καὶ συνέσφιξεν τὸ λογεῖον ἀπὸ τῶν δακτυλίων τῶν ἐπ' αὐτῆς εἰς τοὺς δακτυλίους τῆς ἐπωμίδος, συνεχομένους ἐκ τῆς ὑακίνθου, συμπεπλεγμένους εἰς τὸ ὕφασμα τῆς ἐπωμίδος, ἵνα μὴ χαλᾶται τὸ λογεῖον ἀπὸ τῆς ἐπωμί-

ἐπωμίδος, καθὰ συνέταξεν Κύριος τῷ Μωσῆ. 22 Καὶ ἐποίησαν τὸν ὑποδύτην ὑπὸ τὴν ἐπωμίδα, ἔργον ὑφαντὸν, ὅλον ὑακίνθινον· 23 τὸ δὲ θωρηκόμιον τοῦ ὑποδύτου ἐν τῷ μέσῳ διϋφασμένον συμπλεκτὸν, ὥσαν ἔχον κύκλῳ τὸ θωρηκόμιον ἀδιάλυτον. 24 Καὶ ἐποίησαν ὑπὸ τοῦ λώματος τοῦ ὑποδύτου κάτωθεν ὡς ἐξανθούσης ῥόας ῥοΐσκους ἐξ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου νενησμένου, καὶ βύσσου κεκλωσμένης. 25 Καὶ ἐποίησαν κώδωνας χρυσοῦς, καὶ ἐπέθηκαν τοὺς κώδωνας ὑπὸ τὸ λῶμα τοῦ ὑποδύτου κύκλῳ, ἀνὰ μέσον τῶν ῥοΐσκων· 26 κώδων χρυσοῦς καὶ ῥοΐσκος ὑπὸ τὸ λῶμα τοῦ ὑποδύτου κύκλῳ, εἰς τὸ λειτουργεῖν, καθὰ συνέταξεν Κύριος τῷ Μωυσῆ. 27 Καὶ ἐποίησαν χιτῶνας βυσσίνους, ἔργον ὑφαντὸν, Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, 28 καὶ τὰς κιδάρεις ἐκ βύσσου, καὶ τὰ μίτρας ἐκ βύσσου, καὶ τὰ περισκελῆ ἐκ βύσσου κεκλωσμένης, 29 καὶ τὰς ζώνας αὐτῶν ἐκ βύσσου, καὶ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου νενησμένου, ἔργον ποικιλτοῦ, ὃν τρόπον συνέταξεν Κύριος τῷ Μωυσῆ. 30 Καὶ ἐποίησαν τὸ πέταλον τὸ χρυσοῦν, ἀφόρισμα τοῦ ἁγίου, χρυσίου καθαροῦ· καὶ ἔγραψαν ἐπ' αὐτῷ τὰ γράμ-

γεγλυμμένα ἐντετυπωμένα σφραγίδος, ἁγίασμα Κυρίῳ· 31 καὶ ἐπέθηκαν ἐπ' αὐτῷ λῶμα ὑακίνθινον, ὥστε ἐπικεῖσθαι ἐπὶ τὴν μίτραν ἄνωθεν, ὃν τρόπον συνέταξεν Κύριος τῷ Μωυσῇ. 32 ✕ Καὶ συνετελέσθη πᾶν ἔργον τῆς ✕ σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου", καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ κατὰ ✕ πάντα ὅσα" συνέταξεν Κύριος τῷ Μωυσῇ. 33 Καὶ ἤνεγκαν τὴν σκηνὴν πρὸς Μωυσῆν καὶ ✕ πάντα" τὰ σκεύη αὐτῆς, ✕ καὶ τοὺς δακτυλίους αὐτῆς", καὶ τοὺς σύλους αὐτῆς, καὶ τοὺς μοχλοὺς αὐτῆς, ✕ καὶ ✕ τοὺς πασσάλους αὐτῆς", καὶ τὰς βάσεις αὐτῆς· 34 καὶ τὰς διφθέρας δέρματα κριῶν ἠρυθροδανωμένα, καὶ τὰ καλυκαλύμματα δέρματα ὑακίνθινα, ✕ καὶ τὸ καταπέτασμα", 35 καὶ τὴν κιβωτὸν τοῦ μαρτυρίου καὶ τοὺς διωκήρας αὐτῆς, ✕ καὶ τὸ ἱλαστήριον", 36 καὶ τὴν τράπεζαν "τῆς προθέσεως" καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως, 37 καὶ τὴν λυχνίαν τὴν καθαρὰν, καὶ τοὺς λύχνους αὐτῆς, λύχνους ἐκ καύσεως, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ τὸ ἔλαιον τοῦ φωτός, 38 καὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ χρυσοῦν, καὶ τὸ ἔλαιον ἐκ χρίσεως, καὶ τὸ θυμίαμα

μίαμα τ̃ συνθέσεως, καὶ τὸ βπίασαστρον τ̃ης θύρας τ̃ σκην̃ης, 39 καὶ τὸ θυσιασ̃ήριον τὸ χαλκ̃ῦν, καὶ τὸ ωδ̃ύθεμα τὸ χαλκ̃ῦν τὸ αὐτ̃ῷ, τοὺς ἀναφορεῖς αὐτ̃ῦ, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτ̃ῦ, ✕ τὸν λυτ̃ῆρα καὶ τὸ βάσιν αὐτ̃ῦ". 40 καὶ τὰ ὑφάσματα τ̃ αὐλ̃ῆς, καὶ τοὺς στύλους αὐτ̃ῆς, καὶ τὰς βάσεις αὐτ̃ῆς, καὶ τὸ βπίασαστρον τ̃ πύλης τ̃ αὐλ̃ῆς, ✕ καὶ τὰ σχοινία αὐτ̃ῆς", καὶ τοὺς πασσάλους αὐτ̃ῆς, καὶ πάντα τὰ ἐργαλεῖα τὰ εἰς τὰ ἔργα τ̃ σκην̃ῆς τ̃ῦ μαρτυρίου, 41 ✕ καὶ τὰς στολὰς τὰς λειτουργικὰς, λειτουργεῖν ἐν τ̃ῷ ἁγίῳ", στολὰς τ̃ῦ ἁγίου ✕ αἱ εἰσιν Ἀαρὼν, καὶ τὰς στολὰς τ̃ῶν υἱ̃ῶν αὐτ̃ῦ, εἰς τὸ ἱερατεύειν. 42 ✕ Κατὰ πάντα" ὅσα συνέταξεν Κύριος τ̃ῷ Μωυσ̃ῆ, οὕτως ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πᾶσαν τὸ ωδ̃οσκοδόμην. 43 Καὶ ἴδεν Μωυσ̃ῆς πάντα τὰ ἔργα, καὶ ἦσαν πεποικότες αὐτὰ, ὃν τρόπον συνέταξεν Κύριος τ̃ῷ Μωυσ̃ῆ, οὕτως ἐποίησαν αὐτά· καὶ ηὐλόγησεν αὐτοὺς Μωυσ̃ῆς.

ΚΕΦ. Μ'.

1 ΚΑΙ ἐλάλησεν Κύριος τ̃ῷ Μωυσ̃ῆ, λέγων· 2 ἐν ἡμέρᾳ τ̃ῦ μη-

νὸς

νὸς τῦ θεφότυ, νομικία, ϛήσεις τὴν σκηνὴν τῦ μαρτυρίυ· 3 καὶ θήσεις ἐκεῖ τὴν κιβωτὸν τῦ μαρτυρίου, καὶ σκεπάσεις τὴν κιβωτὸν τῷ καταπετάσματι· 4 καὶ εἰσοίσεις τὴν τράπεζαν, καὶ θεθήσεις τὴν θέσιν αὐτῆς· καὶ εἰσοίσεις τὴν λυχνίαν, καὶ ἐπιθήσεις τοὺς λύχνους αὐτῆς· 5 καὶ θήσεις τὸ θυσιαϛήριον τὸ χρυσοῦν, εἰς τὸ θυμιᾶν ἐνώπιον τῆς κιβωτῦ τῦ μαρτυρίυ· καὶ θήσεις τὸ κάλυμμα τῦ καταπετάσματος ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τῦ μαρτυρίου· 6 καὶ τὸ θυσιαϛήριον τῶν καρπωμάτων θήσεις παρὰ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τῦ μαρτυρίυ· 7 ※ καὶ θήσεις τὸν λεκάνην ἀναμέσον τῆς σκηνῆς τῦ ※ μαρτυρίυ καὶ ἀναμέσον τῦ θυσιαϛηρίυ, καὶ δώσεις ἐκεῖ ※ ὕδωρ· 8 καὶ θεθήσεις τὴν αὐλὴν κύκλῳ, ※ καὶ δώσεις τὸ ἐπίθεμα τῆς πύλης τῆς αὐλῆς. 9 Καὶ λήψῃ τὸ ἔλαιον τῦ χρίσεως, καὶ χρίσεις τὴν σκηνὴν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῇ, καὶ ἁγιάσεις αὐτὴν καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ ἔϛαι ἁγία· 10 καὶ χρίσεις τὸ θυσιαϛήριον τῶν καρπωμάτων, καὶ πάντα τὰ σκεύη, καὶ ἁγιάσεις τὸ θυσιαϛήριον, καὶ ἔϛαι τὸ θυσιαϛήριον ἅγιον τῦ ἁγίων· 11 ※ καὶ

χρίσεις

χείσεις τὸν λυτῆρα καὶ τῷ βάσιν αὐτοῦ, καὶ ἁγιάσεις αὐ ※
τόν. 12 Καὶ προσάξεις ※ τὸν Ἀαρὼν καὶ
τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ ἐπὶ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ
μαρτυρίου, καὶ λούσεις αὐτοὺς ὕδατι· 13 καὶ
ἐνδύσεις ※ τὸν Ἀαρὼν τὰς στολὰς τὰς ἁγίας,
καὶ χείσεις αὐτὸν, καὶ ἁγιάσεις αὐτὸν, καὶ ἱε-
ρατεύσει μοι· 14 καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ προσα-
ξεις, καὶ ἐνδύσεις αὐτοὺς χιτῶνας· 15 καὶ
ἀλείψεις αὐτοὺς, ὃν τρόπον ἤλειψας τὸν πα-
τέρα αὐτῶν, καὶ ἱερατεύσουσίν μοι· καὶ ἔσαι,
ὥστε εἶναι αὐτοῖς χείσμα αὐτῶν ἱερατείας εἰς τὸν
αἰῶνα, εἰς τὰς γενεὰς αὐτῶν. 16 Καὶ ἐποίη-
σεν Μωυσῆς κατὰ πάντα, ὅσα συνέταξεν αὐτῷ
Κύριος, οὕτως ἐποίησεν. 17 Καὶ ἐγένετο ἐν
τῷ μηνὶ τῷ πρώτῳ, δευτέρῳ ἔτει τῆς ἐκ-
πορευομένων αὐτῶν ἐξ Αἰγύπτου, νουμηνίᾳ, ἐξά-
γη ἡ σκηνή· 18 καὶ ἔστησεν Μωυσῆς τὴν
σκηνὴν, ※ καὶ ἔθηκεν τὰς βάσεις αὐτῆς, καὶ ἐπέ-
θηκεν τὰς κεφαλίδας αὐτῆς, καὶ διενέβαλεν
τοὺς μοχλοὺς ※ αὐτῆς, καὶ ἔστησεν τοὺς στύ-
λους αὐτῆς· 19 καὶ ἐξέτεινεν τὰς αὐλαίας
ἐπὶ τὴν σκηνὴν, καὶ ἐπέθηκεν τὸ καταπέτα-
σμα τῆς σκηνῆς ἐπ' αὐτὴν ἄνωθεν, καθὰ
συνέταξεν Κύριος τῷ Μωυσῆ. 20 Καὶ λα-
βὼν

αὐτῷ δὲ τὰ μαρτύρια ἐνέβαλεν εἰς τὴν κιβωτόν· καὶ ἐπέθηκεν τοὺς διωκῆρας ἐπὶ τὴν κιβωτόν, ※ καὶ ἔθηκεν τὸ ἱλαστήριον ἐπὶ τῆς κιβωτοῦ ἐπάνωθεν· 21 καὶ εἰσήνεγκεν τὴν κιβωτὸν εἰς τὴν σκηνήν, καὶ ἐπέθηκεν τὸ καταπέτασμα τοῦ καταπετάσματος, καὶ ἐσκέπασεν τὴν κιβωτὸν τοῦ μαρτυρίου, ὃν τρόπον συνέταξεν Κύριος τῷ Μωυσῆ. 22 Καὶ ἔθηκεν τὴν τράπεζαν εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου ἐπὶ τὸ κλίτος τῆς σκηνῆς ~ τοῦ μαρτυρίου πρὸς βορρᾶν, ἔξωθεν τοῦ καταπετάσματος ~ τῆς σκηνῆς· 23 καὶ προσέθηκεν ἐπ' αὐτῆς ἄρτους τῆς προθέσεως ἐναντίον Κυρίου, ὃν τρόπον συνέταξεν Κύριος τῷ Μωυσῆ. 24 Καὶ ἔθηκεν τὴν λυχνίαν εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου ※ ἀπέ-
※ ναντι τῆς τραπέζης, εἰς τὸ κλίτος τῆς σκηνῆς τὸ πρὸς νότον, 25 καὶ ἐπέθηκεν τοὺς λύχνους ~ αὐτῆς ἐναντίον Κυρίου, ὃν τρόπον συνέταξεν Κύριος τῷ Μωυσῆ. 26 Καὶ ἔθηκεν τὸ θυσιαστήριον τὸ χρυσοῦν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου ἀπέναντι τοῦ καταπετάσματος, 27 καὶ ἐθυμίασεν ἐπ' αὐτῷ θυμίαμα τῆς συνθέσεως, ὃν τρόπον συνέταξεν Κύριος τῷ Μωυσῆ. 28 ※ Καὶ
※ ἔθηκεν τὸ ἐπίσπαστρον τῆς θύρας τῆς σκηνῆς. 29 Καὶ

τὸ

τὸ θυσιαστήριον τῶν καρπωμάτων ἐθηκεν ἐπὶ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς ※ τῆς σκέπης τοῦ μαρτυρίου, ※ καὶ ἀνήνεγκεν ἐπ' αὐτῷ τὴν ὁλοκάυτωσιν, καὶ τὴν θυσίαν", καθὰ ἐνετείλατο Κύριος τῷ Μωσῇ. 30 Καὶ ※ ἐποίησεν τὸν λεκάνην ※ ἀναμέσον τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἀναμέσον τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ἔδωκεν ἐκεῖ ὕ- ※ δωρ", ἵνα νίπτωνται ἐξ αὐτοῦ 31 Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν ※ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὰς χεῖρας αὐτῶν καὶ τοὺς πόδας, 32 εἰσπορευομένων αὐτῶν εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου· ἢ ὅταν προσπορεύωνται πρὸς τὸ θυσιαστήριον λει- τουργεῖν", ἐνίπτοντο ἐξ αὐτοῦ, καθάπερ συνέταξεν Κύ- ριος τῷ Μωσῇ. 33 Καὶ ἔστησεν τὴν αὐλὴν κύκλῳ τῆς σκηνῆς καὶ τοῦ θυσιαστηρίου, ※ καὶ ἔθηκεν τὸ ἐπίσπα- στρον τῆς αὐλῆς· καὶ συνετέλεσεν Μωυσῆς πάν- ※ τα" τὰ ἔργα. 34 Καὶ ἐκάλυψεν ἡ νεφέλη τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ δόξης Κυ- ρίου ἐπλήσθη ἡ σκηνή· 35 καὶ οὐκ ἠδυνήθη Μωυσῆς εἰσελθεῖν εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυ- ρίου, ὅτι ἐπεσκίαζεν ἐπ' αὐτὴν ἡ νεφέλη, καὶ δόξης Κυρίου ἐπλήσθη ἡ σκηνή. 36 Ἡνίκα δ' ἂν ἀνέβη ἡ νεφέλη ἀπὸ τῆς σκηνῆς, ἀνεζεύγνυ- σαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ σὺν τῇ ἀπαρτίᾳ αὐτῶν· 37 εἰ δὲ μὴ ἀνέβη ἡ νεφέλη, οὐκ ἀνεζεύγνυσαν ἕως τῆς ἡμέρας, ἧς ἀνέβη ἡ νεφέλη. 38 Νε-

φέλη

φέλη γὰρ Κυρίε ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἡμέρας, καὶ πῦρ ἐπ' αὐτῆς νυκτὸς ἐναντίον παντὸς Ἰσραὴλ, ἐν πάσαις ταῖς ἀναζυγαῖς αὐτῶν.

Ἔξοδος τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐξ Αἰγύπτου.

ΛΕΥΙΤΙΚΟΝ.

M. V.r Cucht Sculp:

ΛΕΥΙΤΙΚΟΝ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

1 ΚΑΙ ἀνεκάλεσεν Μωσῆν, καὶ ἐλάλησεν Κύριος αὐτῷ ἐκ τῆ σκηνῆς τῆ μαρτυρίου, λέγων· 2 λάλησον τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς· ἄνθρωπος ἐξ ὑμῶν ἐὰν προσφέρῃ δῶρα τῷ Κυρίῳ, ἀπὸ τῶν κτηνῶν, ἀπὸ τῶν βοῶν, καὶ ἀπὸ τῶν προβάτων προσοίσετε τὰ δῶρα ὑμῶν. 3 Ἐὰν ὁλοκαύτωμα τὸ δῶρον αὐτῷ ἐκ τῶν βοῶν, ἄρσεν ἄμωμον προσάξει· πρὸς τὸ θύραν τῆς σκηνῆς τῆ μαρτυρίου προσοίσει αὐτὸ δεκτὸν ✻ αὐτῷ ἔναντι Κυρίου· 4 καὶ ἐπιθήσει τὸ χεῖρα ✻ αὐτῆ ἐπὶ τὸ κεφαλὸ τῆ ὁλοκαυτώματος, δεκτὸν αὐτῷ, ἐξιλάσασθαι περὶ αὐτῆ· 5 καὶ σφάξουσιν τὸ μόσχον ἔναντι Κυρίου· καὶ προσοίσουσιν οἱ υἱοὶ Ααρὼν οἱ ἱερεῖς τὸ αἷμα, καὶ προσχεοῦσιν τὸ αἷμα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ, τὸ ἐπὶ τῶν θυρῶν τῆς σκηνῆς τῆ μαρτυρίου· 6 καὶ ἐκδερόντες τὸ ὁλοκαύτωμα, μελιοῦσιν αὐτὸ κατὰ μέλη ✻ αὐτῆ· 7 καὶ ἐπιθήσουσιν οἱ υἱοὶ Ααρὼν οἱ ἱερεῖς πῦρ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ συμβάσουσιν ξύλα ἐπὶ τὸ πῦρ· 8 καὶ ἐπιτιθάσουσιν οἱ υἱοὶ

Ααρὼν οἱ ἱερεῖς [ἐπὶ] τὰ διχοτομήματα, καὶ
καὶ τὴν κεφαλὴν, καὶ τὸ στέαρ, ἐπὶ τὰ ξύλα,
τὰ ἐπὶ τοῦ πυρὸς, τὰ ὄντα ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου,
9 τὰ δὲ ἐγκοίλια ✻ αὐτοῦ καὶ τοὺς πόδας ✻ αὐτοῦ
πλυνοῦσιν ὕδατι· καὶ ἐπιθήσει ὁ ἱερεὺς τὰ πάντα
ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· καρπωμά ἐστιν θυσία ὀσμὴ
εὐωδίας τῷ Κυρίῳ. 10 Ἐὰν δὲ ἀπὸ τῶν προ-
βάτων τὸ δῶρον αὐτοῦ ⁝ τῷ Κυρίῳ, ἀπὸ τε
τῶν ἀρνῶν καὶ τῶν ἐρίφων εἰς ὁλοκαύτωμα, ἄρσεν
ἄμωμον προσάξει αὐτὸ, ~ καὶ ἐπιθήσει τὴν
χεῖρα ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ· 11 καὶ σφά-
ξουσιν αὐτὸ ἐκ πλαγίων τοῦ θυσιαστηρίου πρὸς
βορρᾶν ἔναντι Κυρίου· καὶ προσχεοῦσιν οἱ υἱοὶ Ααρὼν
οἱ ἱερεῖς τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κύ-
κλῳ· 12 καὶ διελοῦσιν αὐτὸ κατὰ μέλη
✻ αὐτοῦ, καὶ τὴν κεφαλὴν ✻ αὐτοῦ, καὶ τὸ στέαρ
αὐτὸ αὐτοῦ· καὶ ἐπιοιβάσουσιν αὐτὰ οἱ ἱερεῖς ἐπὶ τὰ ξύλα
τὰ ἐπὶ τοῦ πυρὸς, τὰ ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου, 13 καὶ
τὰ ἐγκοίλια καὶ τοὺς πόδας πλυνοῦσιν ὕδατι·
καὶ προσοίσει ὁ ἱερεὺς τὰ πάντα, καὶ ἐπιθήσει
ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· καρπωμά ἐστιν θυσία ὀσμὴ
εὐωδίας Κυρίῳ. 14 Ἐὰν δὲ ἀπὸ τῶν πετεινῶν
καρπωμα προσφέρῃ δῶρον τῷ Κυρίῳ, καὶ προσοίσει
ἀπὸ τῶν τρυγόνων ἢ ἀπὸ τῶν νεοσσῶν τὸ δῶρον
αὐτοῦ· 15 καὶ προσοίσει αὐτὸ ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸ
θυσιαστήριον,

θυσιαστήριον, καὶ ἀποκνίσει τὴν κεφαλὴν αὐτῆ, καὶ ἐπιθήσει [ὁ ἱερεὺς] ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ τραγγιεῖ τὸ αἷμα ✕ αὐτῆς πρὸς τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου· 16 καὶ ἀφελεῖ τὴν πρόλοβον ✕ αὐτῆς σὺν τοῖς πτερυγίοις ✕ αὐτῆς, καὶ ἐκβαλεῖ αὐτὴν παρὰ αὐτὸ τὸ θυσιαστήριον κατὰ ἀνατολὰς εἰς τὸν τόπον τῆς σποδοῦ· 17 καὶ ἐκκλάσει αὐτὸ ἐκ τῶν πτερύγων, καὶ οὐ διελεῖ· καὶ ἐπιθήσει αὐτὸ ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἐπὶ τὰ ξύλα, τὰ ἐπὶ τοῦ πυρός· κάρπωμά ἐστιν θυσία ὀσμὴ εὐωδίας τῷ Κυρίῳ.

ΚΕΦ. Β'.

1 ΕΑΝ δὲ ψυχὴ προσφέρῃ δῶρον θυσίαν τῷ Κυρίῳ, σεμιδάλις ἔσται τὸ δῶρον αὐτῆς· καὶ ἐπιχεεῖ ἐπ' αὐτὸ ἔλαιον, καὶ ἐπιθήσει ἐπ' αὐτὸ λίβανον· [θυσία ἐστίν·] 2 καὶ οἴσει ✕ αὐτὰ πρὸς τοὺς υἱοὺς Ααρὼν τοὺς ἱερεῖς, καὶ δραξάμενος ἀπ' αὐτῆς πλήρη τὴν δράκα ✕ αὐτοῦ ἀπὸ τῆς σεμιδάλεως ✕ αὐτῆς σὺν τῷ ἐλαίῳ ✕ αὐτῆς, καὶ πάντα τὸν λίβανον αὐτῆς, καὶ ἐπιθήσει ὁ ἱερεὺς τὸ μνημόσυνον αὐτῆς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· θυσία ὀσμὴ εὐωδίας τῷ Κυρίῳ. 3 Καὶ τὸ λοιπὸν ἀπὸ τῆς θυσίας Ααρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ· ἅγιον τῶν ἁγίων ἀπὸ θυσιῶν Κυρίου. 4 Ἐὰν δὲ προσφέ-

ρης δῶρον θυσίαν πεπεμμένην ἐκ κλιβάνου, [δῶρον Κυρίῳ,] ἐκ σεμιδάλεως ἄρτους ἀζύμους πεφυραμμένους ἐν ἐλαίῳ, καὶ λάγανα ἄζυμα ἀλαχεχρισμένα ἐν ἐλαίῳ. 5 Ἐὰν δὲ θυσία ἀπὸ τηγάνου τὸ δῶρόν σου, σεμίδαλις πεφυραμμένη ἐν ἐλαίῳ ἄζυμα ἔσαι· 6 καὶ ἀλαθρύψεις αὐτὰ κλάσματα, καὶ ἐπιχεεῖς ἐπ' αὐτὰ ἔλαιον· θυσία ἐστὶν ☩ Κυρίῳ". 7 Ἐὰν δὲ θυσία ἀπὸ ἐχάρας τὸ δῶρόν σου, σεμίδαλις ἐν ἐλαίῳ ποιηθήσεται· 8 καὶ προσοίσει τὴν θυσίαν, ἣν ἂν ποιῇ ἐκ τούτων τῷ Κυρίῳ, καὶ προσοίσει ✕ αὐτὸ πρὸς τὸν ἱερέα· καὶ προσεγγίσας πρὸς τὸ θυσιαστήριον, 9 ἀφελεῖ ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τῆς θυσίας τὸ μνημόσυνον αὐτῆς, καὶ ἐπιθήσει [ὁ ἱερεὺς] ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· κάρπωμα ὀσμὴ εὐωδίας Κυρίῳ. 10 Τὸ δὲ καταλειφθὲν ἀπὸ τῆς θυσίας Ααρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ· ἅγια ἐκ ἁγίων ἀπὸ τῶν καρπωμάτων Κυρίου. 11 Πᾶσαν θυσίαν, ἣν ἂν προσφέρητε Κυρίῳ, οὐ ποιήσετε ζυμωτόν· πᾶσαν γὰρ ζύμην καὶ πᾶν μέλι οὐ προσοίσετε ἀπ' αὐτῶν, κάρπωσιν Κυρίῳ. 12 Δῶρον ἀπαρχῆς προσοίσετε αὐτὰ Κυρίῳ· ἐπὶ δὲ τὸ θυσιαστήριον οὐκ ἀναβιβασθήσεται εἰς ὀσμὴν εὐωδίας ☩ Κυρίῳ". 13 Καὶ πᾶν δῶρον θυσίας ὑμῶν ἁλὶ ἁλισθήσεται· οὐ μὴ παύσετε ἅλα διαθήκης Κυρίου

ρίᾳ ἀπὸ θυσιασμάτων ὑμῶν, ὅτι παντὸς δώρου ἀπὸ
ὑμῶν προσοίσετε [Κυρίῳ τῷ Θεῷ ὑμῶν] ἄλας.
14 Ἐὰν δὲ προσφέρῃς θυσίαν πρωτογενημάτων προσφέρῃ
τῷ Κυρίῳ, [ἁπαλὸν] νέα πεφρυγμένα χίδρα
ἑψητὰ τῷ Κυρίῳ, καὶ προσοίσεις τὴν θυσίαν τῶν προσοίσῃ
πρωτογενημάτων· 15 καὶ ἐπιχεεῖς ἐπ' αὐτὴν
ἔλαιον, καὶ ἐπιθήσῃς ἐπ' αὐτὴν λίβανον· θυσία
ἐστιν. 16 Καὶ ἀνοίσει ὁ ἱερεὺς ὃ μνημόσυνον
αὐτῆς ἀπὸ τῶν χίδρων σὺν τῷ ἐλαίῳ, καὶ πάντα
τὸν λίβανον αὐτῆς· καρπωμά ἐστιν Κυρίῳ.

ΚΕΦ. Γ'.

1 ΕΑΝ δὲ θυσίαν σωτηρίου τὸ δῶρον αὐτοῦ
τῷ Κυρίῳ, ἐὰν μὲν ἐκ τῶν βοῶν αὐτὸς αὐτοῦ
προσαγάγῃ, ἐάν τε ἄρσεν, ἐάν τε θῆλυ,
ἄμωμον προσάξει αὐτὸ ἔναντι Κυρίου· 2 καὶ
ἐπιθήσει τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ
δώρου ✻ αὐτοῦ, καὶ σφάξει ✻ αὐτὸ ἐπὶ τῇ θύρᾳ τὰς
θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· καὶ προσχεοῦσιν
οἱ υἱοὶ Ααρὼν οἱ ἱερεῖς τὸ αἷμα ἐπὶ τὸ θυσιαστή-
ριον τῶν ὁλοκαυτωμάτων κύκλῳ· 3 καὶ
προσάξουσιν ἀπὸ τῆς θυσίας τοῦ σωτηρίου καρ-
πωμα Κυρίῳ, τὸ στέαρ τὸ καλυπτὸν τὴν
κοιλίαν, καὶ πᾶν τὸ στέαρ τὸ ἐπὶ τῆς κοι-
λίας, 4 καὶ τοὺς δύο νεφροὺς, καὶ τὸ στέαρ

ὃ ἐπ' αὐτῶν, τὸ ἐπὶ τῶν μηρίων, καὶ τὴν λοβὸν τὸν ἐπὶ τοῦ ἥπατος σὺν τοῖς νεφροῖς περιελεῖ. 5 Καὶ ἀνοίσουσιν αὐτὰ οἱ υἱοὶ Ααρὼν [οἱ ἱερεῖς] ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, ἐπὶ τὰ ὁλοκαυτώματα τὰ ἐπὶ τὰ ξύλα τὰ ἐπὶ τοῦ πυρός, [ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου·] κάρπωμα ὀσμὴ εὐωδίας Κυρίῳ. 6 Ἐὰν δὲ ἀπὸ τῶν προβάτων ὁ δῶρον αὐτοῦ θυσίαν σωτηρίου τῷ Κυρίῳ, ἄρσεν ἢ θῆλυ, ἄμωμον προσοίσει αὐτό. 7 Ἐὰν ἄρνα προσαγάγῃ τὸ δῶρον αὐτοῦ, προσάξει αὐτὸ ἔναντι Κυρίου, 8 καὶ ἐπιθήσει τὰς χεῖρας ※ αὐτοῦ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ δώρου αὐτοῦ, καὶ σφάξει αὐτὸ πρὸ τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· καὶ προσχεοῦσιν οἱ υἱοὶ Ααρὼν ÷ οἱ ἱερεῖς" τὸ αἷμα ※ αὐτοῦ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ. 9 Καὶ προσοίσει ἀπὸ τῆς θυσίας τοῦ σωτηρίου κάρπωμα τῷ Θεῷ τὸ στέαρ, καὶ τὴν ὀσφὺν ἄμωμον σὺν τῇ ψόᾳ περιελεῖ αὐτό· καὶ τὸ στέαρ τὸ καταπεπαλύμμενον τὴν κοιλίαν, καὶ πᾶν τὸ στέαρ τὸ ἐπὶ τῆς κοιλίας, 10 καὶ ἀμφοτέρους τοὺς νεφροὺς, καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπ' αὐτῶν, τὸ ἐπὶ τῶν μηρίων, καὶ τὸν λοβὸν τὸν ἐπὶ τοῦ ἥπατος σὺν τοῖς νεφροῖς περιελῶν, 11 ἀνοίσει ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, ὀσμὴν εὐωδίας, κάρπωμα Κυρίῳ. 12 Ἐὰν δὲ ἀπὸ τῶν αἰγῶν τὸ δῶρον αὐτοῦ, καὶ προσάξει ※ αὐτὸ ἔναντι Κυρίου,

13 καὶ

13 καὶ ἐπιθήσει τὰς χεῖρας ✕ αὐτῆ ἐπὶ τὰ κεφάλια αὐτῆς, καὶ σφάξουσιν αὐτὸ ἔναντι Κυρίου καὶ προσ- αὐτὸν
ῥᾶδι τὰς ὕρας τῆς σκηνῆς τῆ μαρτυρίου· καὶ προσχεοῦσιν οἱ υἱοὶ Ααρὼν ⁝ οἱ ἱερεῖς " τὸ αἷμα ✕ αὐτῆ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ. 14 Καὶ ἀνοίσει ἀπ' αὐτῆ ✕ δῶρον αὐτῆ, κάρπωμα Κυρίῳ, ἐπ'
τὸ στέαρ τὸ καλύπτον τὴν κοιλίαν, καὶ πᾶν τὸ στέαρ τὸ ἐπὶ τῆς κοιλίας, 15 καὶ ἀμφοτέρους τοὺς νεφροὺς, καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπ' αὐτῶν, τὸ ἐπὶ τῶν μηρίων, καὶ τὸν λοβὸν τοῦ ἥπατος σὺν τοῖς νεφροῖς ἀφελεῖ· 16 καὶ ἀνοίσει ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, ✕ ἄρτον
κάρπωμα ὀσμῆς εὐωδίας τῷ Κυρίῳ· πᾶν τὸ στέαρ ὀσμὴ
τῷ Κυρίῳ. 17 Νόμιμον εἰς τὸν αἰῶνα εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν, ἐν πάσῃ κατοικίᾳ ὑμῶν· πᾶν στέαρ καὶ πᾶν αἷμα οὐκ ἔδεσθε.

ΚΕΦ. Δ'.

1 ΚΑΙ ἐλάλησεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων· 2 λάλησον πρὸς τοὺς υἱοὺς Ισραὴλ, λέγων· ψυχὴ ἐὰν ἁμάρτῃ ⁝ ἔναντι Κυρίου " ἀκουσίως ἀπὸ πάντων τῶν προσαγμάτων Κυρίου, ὧν οὐ δεῖ ποιεῖν, καὶ ποιήσῃ ἕν τι ἀπ' αὐτῶν· 3 ἐὰν μὲν ὁ ἀρχιερεὺς ὁ κεχρισμένος ἁμάρτῃ τῷ τὸν λαὸν ἁμαρτεῖν, καὶ προσάξει περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτοῦ, ἧς ἥμαρτεν, μόσχον ἐκ βοῶν
ἄμωμον

ἁμωμον τῷ Κυρίῳ περὶ τῆς ἁμαρτίας [αὐτοῦ]· 4 καὶ προσάξει τὸν μόσχον πρὸς τὴν θύραν τ̃ σκηνῆς μ̃ μαρτυρίου ἔναντι Κυρίου, καὶ ἐπιθήσ τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ μόσχου ⁘ ἔναντι Κυρίου", καὶ σφάξει τὸν μόσχον ἐνώπιον Κυρίου. 5 Καὶ λαβὼν ὁ ἱερεὺς ὁ χριὸς ⁘ ὁ τετελειωμένος τὰς χεῖρας" ἀπὸ τ̃ αἵματος τοῦ μόσχου, καὶ οἴσει αὐτὸ ἐπὶ τ̃ σκηνὴν τ̃ μαρτυρίου· 6 καὶ βάψει ὁ ἱερεὺς τὸν δάκτυλον ✕ αὐτοῦ εἰς τὸ αἷμα, καὶ προσρανεῖ ἀπὸ τ̃ αἵματος ἑπτάκις ἔναντι Κυρίου κ̃ τὸ καταπέτασμα τὸ ἅγιον· 7 καὶ ἐπιθήσ ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τ̃ αἵματος ⁘ τοῦ μόσχου" ἐπὶ τὰ κέρατα τ̃ θυσιαστηρίου τ̃ θυμιάματος τ̃ συνθέσεως, τοῦ ἔναντι Κυρίου, ὃ ἐστιν ἐν τῇ σκηνῇ τ̃ μαρτυρίου· καὶ πᾶν τὸ αἷμα τοῦ μόσχου ἐκχεεῖ πρὸς τὴν βάσιν τ̃ θυσιαστηρίου τῶν ὁλοκαυτωμάτων, ὃ ἐστιν πρὸς τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τ̃ μαρτυρίου. 8 Καὶ τὸ πᾶν στέαρ τοῦ μόσχου τ̃ ἁμαρτίας περιελεῖ ἀπ' αὐτοῦ, τὸ στέαρ τὸ καταχαλύπτον τὰ ἐνδόθια, καὶ πᾶν τὸ στέαρ τὸ ἐπὶ τ̃ ἐνδοθίων, 9 καὶ τοὺς δύο νεφροὺς, καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπ' αὐτοῖς, τὸ ἐπὶ τ̃ μηρίων, καὶ τὸν λοβὸν τ̃ ἥπατος σὺν τοῖς νεφροῖς περιελεῖ αὐτὸ, 10 ὃν τρόπον ἀφελεῖται ἀπὸ τ̃ μόσχου τ̃ θυσίας τ̃ σωτηρίου· καὶ ἀνοίσει ὁ

ἱερεὺς

ἱερεὺς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τῆς καρπώσεως. 11 Καὶ
τὸ δέρμα τοῦ μόσχου, καὶ πᾶσαν αὐτοῦ τὴν σάρκα
σὺν τῇ κεφαλῇ ✻ αὐτοῦ, καὶ τοῖς ἀκρωτηρίοις καὶ
τῇ κοιλίᾳ καὶ τῇ κόπρῳ, 12 καὶ ἐξοίσουσιν
ὅλον τὸν μόσχον ἔξω τῆς παρεμβολῆς εἰς τόπον κα-
θαρὸν, οὗ ἐκχέουσιν τὴν σποδιὰν, καὶ καυσοῦσιν αὐ-
τὸν ἐπὶ ξύλων ἐν πυρί· ἐπὶ τὸν ἐκχύσεως τῆς σπο-
διᾶς καυθήσεται. 13 Ἐὰν δὲ πᾶσα συναγωγὴ
Ισραὴλ ἀγνοήσῃ [ἀκουσίως], καὶ λάθῃ ῥῆμα ἐξ
ὀφθαλμῶν τῆς συναγωγῆς, καὶ ποιήσωσιν μίαν ἀπὸ
πασῶν τῶν ἐντολῶν Κυρίου, ἃ οὐ ποιηθήσεται, καὶ πλημ- πάντων
μελήσουσιν· 14 καὶ γνωσθῇ αὐτοῖς ἡ ἁμαρτία,
ἣν ἥμαρτον ἐν αὐτῇ, καὶ προσάξει ἡ συναγωγὴ
μόσχον ἐκ βοῶν ✓ ἄμωμον" περὶ τῆς ἁμαρτίας,
καὶ προσάξει αὐτὸν πρὸ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ
μαρτυρίου. 15 Καὶ ἐπιθήσουσιν οἱ πρεσβύτεροι
τῆς συναγωγῆς τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τὴν κεφα-
λὴν τοῦ μόσχου ἔναντι Κυρίου, καὶ σφάξουσιν τὸν μόσχον
ἔναντι Κυρίου. 16 Καὶ εἰσοίσει ὁ ἱερεὺς ὁ χριστὸς
ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ μόσχου εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρ-
τυρίου. 17 καὶ βάψει ὁ ἱερεὺς τὸν δάκτυλον
αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ μόσχου", καὶ ῥανεῖ ἑπτάκις
ἔναντι Κυρίου κατὰ πρόσωπον τοῦ καταπετάσματος
✓ τοῦ ἁγίου". 18 καὶ ἀπὸ τοῦ αἵματος ἐπιθήσει
✓ ὁ ἱερεὺς" ἐπὶ τὰ κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου ✓ τοῦ
θυμιάματος

ξυμαμάτων τ̃ συνθέσεως", ὅ ἐστιν ἐνώπιον Κυρίου, ὅ ἐστιν ἐν τῇ σκιλῇ τ̃ μαρτυρίου· καὶ τὸ πᾶν αἷμα ἐκχεῖ πρὸς τὴν βάσιν τ̃ θυσιαστηρίου τῶν
τῶν καρπώσεων, τ̃ πρὸς τὴν θύραν τῆς σκιλῆς τ̃ μαρτυρίου. 19 Καὶ τὸ πᾶν στέαρ αὐτ̃ περιελεῖ ἀπ' αὐτ̃, καὶ ἀνοίσει ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· 20 καὶ ποιήσῃ τ̃ μόσχον, ὃν τρόπον ἐποίησεν τὸν μόσχον τ̃ τ̃ ἁμαρτίας, οὕτως ποιηθήσεται ※ αὐτῷ· καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτ̃ ὁ ἱερεύς, καὶ ἀφεθήσεται αὐτοῖς ⁝ ἡ ἁμαρτία". 21 Καὶ ἐξοίσουσιν τὸν μόσχον ~ ὅλον" ἔξω τ̃ παρεμβολῆς, καὶ κατακαύσουσιν τ̃ μόσχον, ὃν τρόπον κατέκαυσαν τὸν μόσχον τὸν πρότερον· ἁμαρτία συναγωγῆς ἐστιν. 22 Ἐὰν δὲ ὁ ἄρχων ἁμάρτῃ, καὶ ποιήσῃ μίαν
αὐτῶν ἀπὸ πασῶν τ̃ ἐντολῶν Κυρίου τ̃ Θεοῦ αὐτ̃, ἃ οὐ ποιηθήσεται, ἀκουσίως, [καὶ ἁμάρτῃ,] καὶ πλημμελήσῃ, 23 καὶ γνωσθῇ αὐτῷ ἡ ἁμαρτία, ἣν ἥμαρτησεν ἐν αὐτῇ, καὶ προσοίσει τὸ δῶρον αὐτ̃ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἄρσεν ἄμωμον· 24 καὶ ἐπιθήσει τὴν χεῖρα αὐτ̃ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τ̃ χιμάρου· καὶ σφάξουσιν αὐτὸν ἐν τόπῳ, ᾧ σφάζουσιν τὰ ὁλοκαυτώματα ἐνώπιον Κυρίου· ἁμαρτία ἐστίν. 25 Καὶ ἐπιθήσει ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τ̃ αἵματος τ̃ τ̃ ἁμαρτίας τῷ δακτύλῳ ※ αὐτ̃, καὶ δώσει ἐπὶ τὰ κέρατα τ̃ θυσιαστηρίου τ̃ ὁλοκαυτωμάτων, καὶ τὸ

πᾶν

πᾶν αἷμα αὐτῦ ἐκχεεῖ πρὸς τὸν βάσιν τῦ θυσιαστηρίυ τῦ ὁλοκαυτωμάτων· 26 καὶ τὸ πᾶν στέαρ αὐτῦ ἀνοίσει ὅπι τὸ θυσιαστήριον, ὥσπερ τὸ στέαρ θυσίας σωτηρίυ· καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτῦ ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας αὐτῦ, καὶ ἀφεθήσεται αὐτῳ. 27 Ἐὰν δὲ ψυχὴ μία ἁμάρτῃ ἀκουσίως ἐκ τῦ λαῦ τῆς γῆς, ἐν τῷ ποιῆσαι ✻ αὐτὸν μίαν ἀπὸ πασῶν τῶν ἐντολῶν Κυρίυ, ἃ ἃ ποιηθήσεται, πάντων καὶ πλημμελήσῃ, 28 καὶ γνωσθῇ αὐτῳ ἡ ἁμαρτία, ἣν ἥμαρτεν ἐν αὐτῇ, καὶ οἴσει ✻ δῶρον αὐτῦ χίμαιραν ἐξ αἰγῶν, θήλειαν ἄμωμον οἴσει περὶ τῆς ἁμαρτίας ✕ αὐτῦ, ἧς ἥμαρτεν· 29 καὶ ἐπιθήσει τὴν χεῖρα αὐτῦ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τῦ ἁμαρτήματος αὐτῦ· καὶ σφάξουσιν τὸν χίμαιραν τὴν τῆς ἁμαρτίας ἐν τόπῳ, ᾧ σφάζουσιν τὰ ὁλοκαυτώματα. 30 Καὶ λήψεται ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τῦ αἵματος αὐτῆς τῷ δακτύλῳ αὐτῦ, καὶ ἐπιθήσει ἐπὶ τὰ κέρατα τῦ θυσιαστηρίυ τῦ ὁλοκαυτωμάτων· καὶ πᾶν τὸ αἷμα αὐτῆς ἐκχεεῖ πρὸς τὴν βάσιν τῦ θυσιαστηρίου. 31 Καὶ πᾶν τὸ στέαρ περιελεῖ, ὃν τρόπον περιαιρεῖται στέαρ ἀπὸ θυσίας σωτηρίου· καὶ ἀνοίσει ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον εἰς ὀσμὴν εὐωδίας Κυρίῳ· καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτῦ ὁ ἱερεύς, καὶ ἀφεθήσεται αὐτῳ. 32 Ἐὰν δὲ πρόβατον προσενέγκῃ τὸ δῶρον αὐτῦ εἰς ἁμαρτίαν, θῆλυ ἄμω-

μον

μον προσοίσῃ αὐτό· 33 καὶ ἐπιθήσῃ τὴν χεῖρα αὐτῆ ἐπὶ τὴ κεφαλὴν τῆς ἁμαρτίας· καὶ σφάξουσιν αὐτὸ περὶ ἁμαρτίας ἐν τόπῳ, ὃν σφάζουσιν τὰ ὁλοκαυτώματα. 34 Καὶ λαβὼν ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τοῦ αἵματος τῆς ἁμαρτίας τῷ δακτύλῳ αὐτῆ, ἐπιθήσῃ ἐπὶ τὰ κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου τῆς ὁλοκαυτώσεως· καὶ πᾶν αὐτῆ τὸ αἷμα ἐκχεεῖ πρὸς τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου τῆς ὁλοκαυτώσεως". 35 Καὶ πᾶν αὐτῆ τὸ στέαρ περιελεῖ, ὃν τρόπον περιαιρεῖται στέαρ προβάτου ἐκ τῆς θυσίας τοῦ σωτηρίου· καὶ ἐπιθήσει αὐτὸ ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἐπὶ τὸ ὁλοκαύτωμα Κυρίου· καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς περὶ τῆς ἁμαρτίας ※ αὐτοῦ, ἧς ἥμαρτεν, καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ.

ΚΕΦ. Ε'.

1 ΕΑΝ δὲ ψυχὴ ἁμάρτῃ, καὶ ἀκούσῃ φωνὴν ὁρκισμοῦ, καὶ αὐτὸς μάρτυς ἢ ἑώρακεν, ἢ συνοίδεν, ἐὰν μὴ ἀπαγγείλῃ, καὶ λήψεται ἁμαρτίαν ※ αὐτοῦ. 2 Ἢ ψυχὴ, ἥτις ἐὰν ἅψηται παντὸς πράγματος ἀκαθάρτου, ἢ θνησιμαίου [ἢ] θηριαλώτου ἀκαθάρτου, ἢ τῶν θνησιμαίων [ἢ] τῶν βδελυγμάτων τῶν ἀκαθάρτων, ἢ τῶν θνησιμαίων κτηνῶν τῶν ἀκαθάρτων, ※ καὶ λάθῃ ἀπ' αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς μεμίανται, καὶ πεπλημμέλη-

3 ἢ ἅψηται ἀπὸ ἀκαθαρσίας ἀνθρώπου, ἀπὸ πάσης ἀκαθαρσίας αὐτοῦ, ἧς ἂν ἀφάμενος μιανθῇ, καὶ ἔλαθεν αὐτόν, μὴ τοῦτο δὲ γνῷ, καὶ πλημμελήσῃ· 4 ἢ ψυχή, ἣ ἂν ὀμόσῃ, ἀφορίζουσα ἀνόμως ἢ τοῖς χείλεσι κακοποιῆσαι ἢ καλῶς ποιῆσαι, κατὰ πάντα ὅσα ἐὰν ἀφορίζῃ ὁ ἄνθρωπος μετ' ὅρκου, καὶ λάθῃ αὐτὸν [ἀπὸ ὀφθαλμῶν], καὶ ὕστερος γνῷ, καὶ ἁμάρτῃ ἕν τι τούτων· 5 ※ ἔσται ὅταν πλημμελήσῃ εἰς ἓν ἀπὸ τούτων, καὶ ἐξαγορεύσῃ τὴν ἁμαρτίαν, ※ περὶ ἧς ἥμαρτηκεν κατ' αὐτῆς, 6 καὶ οἴσει ὧν περὶ ὧν ἐπλημμέλησεν Κυρίῳ, περὶ τῆς ἁμαρτίας ※ αὐτοῦ, ἧς ἥμαρτεν, θῆλυ ἀπὸ τῶν προβάτων ἀμνάδα, ἢ χίμαιραν ἐξ αἰγῶν, περὶ ἁμαρτίας· καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτοῦ, [ἧς ἥμαρτεν,] καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ ἡ ἁμαρτία. 7 Ἐὰν δὲ μὴ ἰσχύῃ ἡ χεὶρ αὐτοῦ τὸ ἱκανὸν εἰς πρόβατον, οἴσει περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτοῦ, ἧς ἥμαρτεν, δύο τρυγόνας, ἢ δύο νεοσσοὺς περιστερῶν τῷ Κυρίῳ, ἕνα περὶ ἁμαρτίας, καὶ ἕνα εἰς ὁλοκαύτωμα, 8 καὶ οἴσει αὐτὰ πρὸς τὸν ἱερέα· καὶ προσάξει ὁ ἱερεὺς τὸ περὶ ἁμαρτίας πρότερον, καὶ ἀποκνίσει ὁ ἱερεὺς τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ σφονδύλου ※ αὐτοῦ, καὶ οὐ διελεῖ· 9 καὶ ῥανεῖ ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ περὶ τῆς ἁμαρτίας ἐπὶ τὸν τοῖχον τοῦ θυσιαστηρίου, τὸ

ἄνομος ἢ

δὲ καταλοιπὸν τῦ αἵματος καταφραγγιεῖ ἐπὶ τὴν βάσιν τῦ θυσιαστηρίυ· ἁμαρτίας γάρ ἐστιν.

ποιήσεις 10 Καὶ τὸ δεύτερον ποιήσει ὁλοκαύτωμα, ὡς καθήκει· καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτῦ ὁ ἱερεὺς περὶ ἁμαρτίας αὐτῦ, ἧς ἥμαρτεν, καὶ ἀφεθήσεται αὐτῳ. 11 Ἐὰν δὲ μὴ εὑρίσκῃ αὐτῦ ἡ χεὶρ ζεῦγος τρυγόνων, ἢ δύο νεοσσὺς περιστερῶν, καὶ οἴσει τὸ δῶρον αὐτῦ, περὶ ᾧ ἥμαρτεν, τὸ δέκατον τῦ οἰφὶ σεμιδάλιν περὶ ἁμαρτίας· οὐκ ἐπιχεεῖ ἐπ' αὐτὸ ἔλαιον, οὐδὲ ἐπιθήσει ἐπ' αὐτὸ λίβανον, ὅτι περὶ ἁμαρτίας ἐστίν· 12 καὶ οἴσει αὐτὸ πρὸς τὸν ἱερέα, καὶ δραξάμενος ἀπ' αὐτῆς ὁ ἱερεὺς πλήρη τὴν δράκα αὐτῦ τὸ μνημόσυνον αὐτῆς, ἐπιθήσει ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον

ἁμαρτία ἐπὶ τῶν ὁλοκαυτωμάτων Κυρίῳ· ἁμαρτίας ἐστίν. 13 Καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτῦ ὁ ἱερεὺς περὶ τῆς

ἐφ' ἁμαρτίας αὐτῦ, ἧς ἥμαρτεν ἀφ' ἑνὸς τούτων, καὶ ἀφεθήσεται αὐτῳ· τὸ δὲ καταλειφθὲν ἔσται τῷ ἱερεῖ, ὡς ἡ θυσία τῆς σεμιδάλεως. 14 Καὶ ἐλάλησεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων· 15 Ψυχὴ ἐὰν λάθῃ αὐτὸν λήθῃ, καὶ ἁμάρτῃ ἀκουσίως ἀπὸ τῶν ἁγίων Κυρίυ, καὶ οἴσει τῆς πλημμελείας αὐτῦ τῷ Κυρίῳ κριὸν ἄμωμον ἐκ τῶν προβάτων,

τῦ σίκλυ τιμῆς ἀργυρίυ σίκλων, τῷ σίκλῳ τῶν ἁγίων, περὶ ᾧ ἐπλημμέλησεν· 16 καὶ ὃ ἥμαρτεν ἀπὸ τῶν ἁγίων, ἀποτίσει [αὐτὸ], καὶ τὸ ἐπίπεμπτον προσθήσει

προσθήσει ἐπ' αὐτὸ, καὶ δώσει αὐτὸ τῷ ἱερεῖ· καὶ ὁ ἱερεὺς ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ἐν τῷ κριῷ τῆς πλημμελείας, καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ. 17 Καὶ ψυχὴ ἐὰν ἁμάρτῃ, καὶ ποιήσῃ μίαν ἀπὸ πασῶν τῶν ἐντολῶν Κυρίου, ὧν οὐ δεῖ ποιεῖν, καὶ οὐκ ἔγνω, καὶ πλημμελήσῃ, καὶ λάβῃ τὴν ἁμαρτίαν αὐτοῦ, 18 καὶ οἴσει κριὸν ἄμωμον ἐκ τῶν προβάτων, τιμῆς ἀργυρίου εἰς πλημμέλειαν, πρὸς τὸν ἱερέα· καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς περὶ τῆς ἀγνοίας αὐτοῦ, ἧς ἠγνόησεν, καὶ αὐτὸς οὐκ ᾔδει, καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ. 19 ἐπλημμέλησεν γὰρ πλημμέλειαν πλημμέλησιν ἔναντι Κυρίου.

ΚΕΦ. ε'.

1 ΚΑΙ ἐλάλησεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων· 2 ψυχὴ ἐὰν ἁμάρτῃ, καὶ παιδὼν παιδῇ τὰς ἐντολὰς Κυρίου, καὶ ψεύσηται τοῦ πρὸς τὸν πλησίον ✻ αὐτοῦ ἐν παραθήκῃ, ἢ περὶ κοινωνίας, ἢ περὶ ἁρπαγῆς, ἢ ἠδίκησέν τι τὸν πλησίον ✻ αὐτοῦ, 3 ἢ εὗρεν ἀπώλειαν, καὶ ψεύσηται περὶ αὐτῆς, καὶ ὀμόσῃ ἀδίκως περὶ ἑνὸς ἀπὸ πάντων, ὧν ἐὰν ποιήσῃ ὁ ἄνθρωπος, ὥστε ἁμαρτεῖν ἐν τούτοις· 4 καὶ ἔσται ἐὰν ἁμάρτῃ, καὶ πλημμελήσῃ, καὶ ἀποδῷ τὸ ἅρπαγμα, ὃ ἥρπασεν, ἢ τὸ ἀδίκημα, ὃ ἠδίκησεν,

ἢ τῷ ϖλησίον, ἥτις παρετέθη αὐτῷ, ἢ τῷ ἁπώλειαν, ἣν εὗρεν, 5 ἀπὸ παντὸς ~ ϖράγματος", ὃ ὤμοσεν περὶ αὐτῷ ἀδίκως, καὶ ἀποτίσει αὐτὸ τὸ κεφάλαιον ✕ αὐτῷ, καὶ τὸ ϐδέμπτον αὐτοῦ ϖροσθήσει ἐπ' αὐτό· τίνος ἐστὶν, αὐτῷ ἀποδώσει ✕ αὐτὸ, ᾗ ἡμέρᾳ ἐλεγχθῇ· 6 καὶ τῆς πλημμελείας αὐτοῦ οἴσει Κυρίῳ κριὸν ἀπὸ τ ϖροϐάτων ἄμωμον, τιμῆς εἰς ὃ ἐπλημμέλησεν, ✕ ϖρὸς τὸν ἱερέα· 7 καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς ἔναντι Κυρίου, καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ περὶ ἑνὸς ἀπὸ πάντων ὧν ἐποίησεν, καὶ ἐπλημμέλησεν ἐν αὐτῷ. 8 Καὶ ἐλάλησεν Κύριος ϖρὸς Μωυσῆν, λέγων· 9 ἔντειλαι Ααρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, λέγων· Οὗτος ὁ νόμος τ ὁλοκαυτώσεως· αὐτὴ ἡ ὁλοκαύτωσις ἐπὶ τῆς καύσεως αὐτῆς ἐπὶ τῷ θυσιαστηρίῳ ὅλην τ νύκτα ἕως τοῦ ϖρωΐ, καὶ τὸ πῦρ τ θυσιαστηρίου καυθήσεται ἐπ' αὐτῷ, ~ ὃ σϐεσθήσεται". 10 Καὶ ἐνδύσεται ὁ ἱερεὺς χιτῶνα λινοῦν, καὶ ϖεισκελὲς λινοῦν ἐνδύσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ, καὶ ἀφελεῖ τὴν καθαίρωσιν, ἣν ἂν καταναλώσῃ τὸ πῦρ, τ ὁλοκαύτωσιν ἀπὸ τῷ θυσιαστηρίου, καὶ ϖροθήσει αὐτὸ ἐχόμενον τ θυσιαστηρίου· 11 καὶ ἐκδύσεται τὴν στολὴν αὐτοῦ, καὶ ἐνδύσεται στολὴν ἄλλην, καὶ ἐξοίσει τὴν καθαίρωσιν ἔξω τ παρεμβολῆς εἰς τόπον καθαρόν· 12 καὶ πῦρ ἐπὶ τὸ

θυσιαστή-

θυσιαστήριον καυθήσεται ἐπ' αὐτῷ, καὶ ὁ σωθήσεται· καὶ καύσει ὁ ἱερεὺς ἐπ' αὐτὸ ξύλα τοῖς θεοῖς φρωΐ, καὶ ἐπιβάσει ἐπ' αὐτῷ τὴν ὁλοκάρπωσιν, καὶ ἐπιθήσει ἐπ' αὐτὸ τὸ στέαρ τοῦ σωτηρίου· 13 τὴν καὶ πῦρ διαπαντὸς καυθήσεται ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου, ὃ σωθήσεται. 14 Οὗτος ὁ νόμος τῆς θυσίας, ἣν προσάξουσιν αὐτῷ οἱ υἱοὶ Ααρὼν ἔναντι Κυρίου, ἀπέναντι τοῦ θυσιαστηρίου· 15 καὶ ἀφελεῖ ἀπ' αὐτῆς τῇ δρακὶ ✕ αὐτοῦ ἀπὸ τῆς σεμιδάλεως τῆς θυσίας σὺν τῷ ἐλαίῳ αὐτῆς, καὶ σὺν ✕ παντὶ τῷ λιβάνῳ αὐτῆς, τὰ ὄντα ἐπὶ τῆς θυσίας· καὶ ἀνοίσει ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κάρπωμα ὀσμὴν εὐωδίας, ὀσμὴ τὸ μνημόσυνον αὐτῆς τῷ Κυρίῳ. 16 Τὸ δὲ καταλειφθὲν ἀπ' αὐτῆς ἔδεται Ααρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ· ἄζυμα βρωθήσεται ἐν τόπῳ ἁγίῳ, ἐν αὐλῇ τοῦ σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἔδονται αὐτά. 17 Οὐ πεφθήσεται ἐζυμωμένη· μερίδα αὐτῶν ἔδωκα αὐτοῖς ἀπὸ τῶν καρπωμάτων Κυρίου· ἅγια ἁγίων ἐστίν, ὥσπερ τὸ περὶ ἁμαρτίας, καὶ ὥσπερ τὸ περὶ πλημμελείας. 18 Πᾶν ἀρσενικὸν τῶν ἱερέων ἔδονται αὐτά· νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν ἀπὸ τῶν καρπωμάτων Κυρίου· πᾶς ὃς ἂν ἅψηται αὐτῶν, ἁγιασθήσεται. 19 Καὶ ἐλάλησεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων· 20 Τοῦτο τὸ δῶρον Ααρὼν καὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ, ὃ προσοίσουσιν Κυρίῳ ἐν τῇ ἡμέρᾳ, ᾗ ἂν χρίσῃς αὐτόν· τὸ δέ-

κάτον τῶ οἰφὶ σεμιδάλεως θυσίαν ἀμφαντὸς, τὸ ἥμισυ αὐτῆς τὸ πρωΐ, καὶ τὸ ἥμισυ αὐτῆς τὸ δειλινόν. 21 ὀπὶ τηγάνῳ ἐν ἐλαίῳ ποιηθήσεται πεφυραμμένην οἵσῃ αὐτὰ ἐκτὰ, θυσίαν ἐκ κλασμάτων, θυσίαν εἰς ὀσμὰν εὐωδίας Κυρίῳ. 22 Καὶ ὁ ἱερεὺς ὁ χριὸς ἀντ' αὐτῦ ἐκ τῶν υἱῶν αὐτῦ ποιήσει αὐτὰ· νόμος αἰώνιος τῷ Κυρίῳ, ἅπαν ὁλοτελεωθήσεται. 23 καὶ πᾶσα θυσία ἱερέως ὁλόκαυτος ἔσαι, καὶ ὐ βρωθήσεται.

24 Καὶ ἐλάλησεν Κύριος τῷ Μωυσῆν, λέγων· 25 λάλησον Ααρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτῦ, λέγων· Ὅτος ὁ νόμος τ ἁμαρτίας· ἐν τόπῳ ᾧ σφάζουσιν τὸ ὁλοκαύτωμα, σφάξουσιν τὰς ἁμαρτίας ἔναντι Κυρίου· ἅγια ἁγίων ὅστιν. 26 Ὁ ἱερεὺς ὁ ἀναφέρων αὐτὰ, ἔδεται αὐτὰ· ἐν τόπῳ ἁγίῳ βρωθήσεται, ἐν αὐλῇ τῆς σκηνῆς μαρτυρίου. 27 Πᾶς ὁ ἁπτόμενος τ κρεῶν αὐτῆς, ἁγιασθήσεται· καὶ ᾧ ἐὰν ὀπερανθῇ ἀπὸ τῦ αἵματος αὐτῆς ὀπὶ τὸ ἱμάτιον, ὃ ἐὰν ῥανθῇ ἐπ' αὐτὸ, πλυθήσεται ἐν τόπῳ ἁγίῳ. 28 Καὶ σκεῦος ὀστράκινον, ᾧ ἐὰν ἑφθῇ ἐν αὐτῷ, συντριβήσεται· ἐὰν δὲ ἐν σκεύει χαλκῷ ἑφθῇ, ἐκτρίψει αὐτὸ, καὶ ἐκπλύσει ὕδατι. 29 Πᾶς ἄρσιν ἐν τοῖς ἱερεῦσι φάγεται αὐτά· ἅγια ἁγίων ὅστιν τ Κυρίου". 30 Καὶ πάντα τὰ περὶ τῆς ἁμαρτίας, ὧν ἂν εἰσενεχθῇ ἀπὸ τοῦ αἵματος αὐτῶν εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου ἐξιλάσασθαι ἐν

ς'

ἐν τῷ ἁγίῳ, ἃ βρωθήσεται, ἐν πυρὶ κατακαυ- τόπῳ
θήσεται.

ΚΕΦ. Ζ'.

1 ΚΑΙ ὅτος ὁ νόμος τ̃ ἁ κριᾶ τ̃ περὶ τ̃ πλημμελείας· ἅγια ἁγίων ἐστίν.
2 Ἐν τόπῳ ἃ σφάζουσιν τὸ ὁλοκαύτωμα, σφάξουσιν τ̃ τὸ κριὸν τ̃ πλημμελείας τ̃ ἐναντι Κυρίᾳ· καὶ τὸ αἷμα αὐτ̃ περιχεῖ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ. 3 καὶ πᾶν τὸ στέαρ αὐτ̃ προσοίσει ἀπ' αὐτ̃, καὶ τὴν ὀσφῦν, καὶ πᾶν τὸ στέαρ τὸ καλύπτον τὰ ἐνδοθια, τ̃ καὶ πᾶν τὸ στέαρ τὸ ἐπὶ τ̃ν ἐνδοθίων· 4 καὶ τοὺς δύο νεφροὺς, καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπ' αὐτ̃ν, τὸ ἐπὶ τ̃ μηρίων, καὶ τ̃ λοβὸν τ̃ ἐπὶ τ̃ ἥπατος σὺν τοῖς νεφροῖς περιελεῖ αὐτά· 5 καὶ ἀνοίσ[ει] αὐτὰ ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, κάρπωμα τ̃ Κυρίῳ περὶ πλημμελείας ἐστίν. 6 Πᾶς ἄρσην ἐκ τ̃ν ἱερέων ἔδεται αὐτὰ, ἐν τόπῳ ἁγίῳ ἔδονται αὐτά· ἅγια ἁγίων ἐστίν. 7 Ὡσαὐτως τὸ περὶ τ̃ς ἁμαρτίας, οὕτω καὶ τὸ τ̃ς πλημμελείας, νόμος εἷς αὐτῶν· ὁ ἱερεὺς ὅστις ἐξιλάσεται ἐν αὐτῷ, αὐτῷ ἔσαι. 8 Καὶ ὁ ἱερεὺς ὁ προσάγων ὁλοκαύτωμα ἀνθρώπου, τὸ δέρμα τ̃ς ὁλοκαυτώσεως, ἧς αὐτὸς προσφέρει, αὐτῷ ἔσαι. 9 Καὶ πᾶσα θυσία ἥτις πεφθήσεται ἐν τῷ κλιβάνῳ, καὶ ποιηθήσεται

πᾶσα ἥτις ποιηθήσεται ἐπ' ἐχάρας, ἢ ἐπὶ τηγάνῳ, τῷ ἱερέως τῷ προσφέροντος αὐτὰ, αὐτῷ ἔσται. 10 Καὶ πᾶσα θυσία ἀναπεποιημένη ἐν ἐλαίῳ, καὶ μὴ ἀναπεποιημένη, πᾶσι τοῖς υἱοῖς Ααρὼν ἔσται, ἑκάστῳ τὸ ἴσον. 11 Οὗτος ὁ νόμος θυσίας σωτηρίου, ὃν προσοίσουσιν Κυρίῳ· 12 ἐὰν μὲν προαιρέσεως προσφέρῃ αὐτὰ, καὶ προσοίσῃ ἐπὶ τῆς θυσίας τῆς αἰνέσεως ἄρτους ἐκ σεμιδάλεως ἀναπεποιημένους ἐν ἐλαίῳ, καὶ λάγανα ἄζυμα διακεχρισμένα ἐν ἐλαίῳ, καὶ σεμίδαλιν πεφυραμένην ἐν ἐλαίῳ· 13 ἐπ' ἄρτοις ζυμίταις προσοίσῃ τὸ δῶρον αὐτοῦ ἐπὶ θυσίαν αἰνέσεως σωτηρίου αὐτοῦ 14 καὶ προσάξει ἀπ' αὐτοῦ ἓν ἀπὸ πάντων τῶν δώρων αὐτοῦ, ἀφαίρεμα Κυρίῳ· τῷ ἱερεῖ τῷ προσχέοντι τὸ αἷμα τοῦ σωτηρίου, αὐτῷ ἔσται· 15 καὶ τὰ κρέα θυσίας αἰνέσεως σωτηρίου αὐτοῦ ἔσται, καὶ ἐν ᾗ ἡμέρᾳ προσφέρεται, βρωθήσεται· οὐ καταλείψουσιν ἀπ' αὐτοῦ εἰς τὸ πρωΐ. 16 Καὶ ἐὰν εὐχὴν ᾖ, ἢ ἑκούσιον θυσιάζῃ τὸ δῶρον αὐτοῦ, ᾗ ἂν ἡμέρᾳ προσαγάγῃ τὴν θυσίαν αὐτοῦ, βρωθήσεται, καὶ τῇ αὔριον ※ καὶ τὸ καταλειφθὲν ἀπ' αὐτοῦ βρωθήσεται· 17 καὶ τὸ καταλειφθὲν ἀπὸ τῶν κρεῶν τῆς θυσίας ἕως ἡμέρας τρίτης, ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται. 18 Ἐὰν δὲ φαγὼν φάγῃ ἀπὸ τῶν κρεῶν ※ τῆς θυσίας τῶν εἰρηνικῶν αὐτοῦ

τῇ

τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, ὃ δεχθήσεται [αὐτῷ] τῷ προσφέροντι αὐτὸ, οὐ λογισθήσεται αὐτῷ· μίασμά ἐστιν· ἡ δὲ ψυχὴ, ἥτις ἐὰν φάγῃ ἀπ' αὐτῆς, τὴν ἁμαρτίαν λήψεται. 19 Καὶ κρέας ὃ ἂν ἅψηται παντὸς ἀκαθάρτου, οὐ βρωθήσεται, ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται ✻ καὶ τὰ κρέα· πᾶς καθαρὸς φάγεται κρέας. 20 Ἡ δὲ ψυχὴ ἥτις ἐὰν φάγῃ ἀπὸ τῶν κρεῶν τῆς θυσίας τῆς σωτηρίου, ὃ ἔστιν Κυρίου, καὶ ἡ ἀκαθαρσία αὐτοῦ ἐπ' αὐτῷ, ἐξολεθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς· 21 καὶ ψυχὴ ἣ ἂν ἅψηται παντὸς προσγέματος ἀκαθάρτου, ἢ ἀπὸ ἀκαθαρσίας ἀνθρώπου, ἢ τῶν τετραπόδων τῶν ἀκαθάρτων, ἢ παντὸς βδελύγματος ἀκαθάρτου, καὶ φάγῃ ἀπὸ τῶν κρεῶν τῆς θυσίας τῆς σωτηρίου, ὃ ἔστιν Κυρίου, ἐξολεθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς. 22 Καὶ ἐλάλησεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων· 23 λάλησον τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ, λέγων· πᾶν στέαρ βοῶν καὶ προβάτων καὶ αἰγῶν οὐκ ἔδεσθε· 24 καὶ στέαρ θνησιμαίων καὶ θηριαλώτων [οὐ] ποιηθήσεται εἰς πᾶν ἔργον, καὶ εἰς βρῶσιν οὐ φάγεσθε· 25 πᾶς ὃ ἐὰν φάγῃ στέαρ ἀπὸ τῶν κτηνῶν, ὧν προσάξει ἀπ' αὐτῶν καρπωμα Κυρίῳ, ἐξολεθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς. 26 Πᾶν αἷμα οὐκ ἔδεσθε ἐν πάσῃ τῇ κατοικίᾳ ὑμῶν ἀπό τε τῶν

λογίσεται

ὃς

ὃ

πελεινῶν καὶ ἀπὸ τῶν κτηνῶν· 27 πᾶσα ψυχὴ
ἣ ἂν φάγῃ ✕ πᾶν αἷμα, ἐξολεῖται ἡ ψυχὴ
ἐκείνη ἀπὸ τοῦ λαοῦ αὐτῆς. 28 Καὶ ἐλάλη-
σεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων· 29 καὶ τοῖς
υἱοῖς Ισραὴλ λαλήσεις, λέγων· ὁ προσφέρων θυ-
Κυρίῳ σίαν σωτηρίου αὐτοῦ Κυρίῳ, οἴσει τὸ δῶρον αὐτοῦ Κυρίῳ
[καὶ] ἀπὸ τῆς θυσίας τοῦ σωτηρίου αὐτοῦ· 30 αἱ
χεῖρες αὐτοῦ προσοίσουσι τὰ καρπώματα Κυρίου·
τὸ στέαρ τὸ ἐπὶ τῶν στηθίων, καὶ τὴν λοβὸν τῶν ἤπα-
τος προσοίσει αὐτά, ὥστε ἐπιθεῖναι δόμα ἔναντι
Κυρίου. 31 Καὶ ἀνοίσει ὁ ἱερεὺς τὸ στέαρ ἐπὶ τῶν
θυσιαστηρίου· καὶ ἔσται τὸ στῆθύνιον Ααρὼν καὶ τοῖς
υἱοῖς αὐτοῦ· 32 καὶ τὸν βραχίονα τὸν δεξιὸν δώ-
σετε ἀφαίρεμα τῷ ἱερεῖ ἀπὸ τῶν θυσιῶν τοῦ σω-
τηρίου ὑμῶν· 33 ὁ προσφέρων τὸ αἷμα τοῦ σω-
τηρίου καὶ τὸ στέαρ [τὸ] ἀπὸ τῶν υἱῶν Ααρὼν,
αὐτῷ ἔσται ὁ βραχίων ὁ δεξιὸς εἰς μερίδι. 34 Τὸ
γὰρ στῆθύνιον τοῦ ἐπιθέματος καὶ τὸν βραχίονα τοῦ ἀφαι-
ρέματος εἴληφα παρὰ τῶν υἱῶν Ισραὴλ ἀπὸ τῶν
θυσιῶν τοῦ σωτηρίου ὑμῶν, καὶ ἔδωκα αὐτὰ Ααρὼν
τῷ ἱερεῖ καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, νόμιμον αἰώνιον παρὰ τῶν
υἱῶν Ισραήλ. 35 Αὕτη ἡ χρίσις Ααρὼν, καὶ ἡ
χρίσις τῶν υἱῶν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν καρπωμάτων Κυ-
ρίου, εἰς ἣν ἡμέρα προσηγάγετο αὐτοὺς τοῦ ἱερα-
τεύειν τῷ Κυρίῳ· 36 καθὰ συνετάλαιο Κύριος

δοῦναι

δοῦναι αὐτοῖς ἢ ἡμέρᾳ ἔχρισεν αὐτοὺς περὶ τῶν υἱῶν Ισραὴλ· νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς αὐτῶν. 37 Οὗτος ὁ νόμος τ̃ ὁλοκαυτωμάτων, καὶ θυσίας, καὶ περὶ ἁμαρτίας, καὶ τ̃ πλημμελείας, καὶ τ̃ τελειώσεως, καὶ τ̃ θυσίας τ̃ σωτηρίου· 38 ὃν τρόπον ἐνετείλατο Κύριος τῷ Μωυσῆ ἐν τῷ ὄρει Σινᾶ, ἢ ἡμέρᾳ ἐνετείλατο τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ προσφέρειν τὰ δῶρα αὐτῶν ἔναντι Κυρίου, ἐν τ̃ ἐρήμῳ Σινᾶ.

ΚΕΦ. Η'.

1 ΚΑΙ ἐλάλησεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων· 2 λάβε Ααρὼν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτ̃ ✻ μετ' αὐτ̃, καὶ τὰς στολὰς [αὐτ̃,] καὶ τὸ ἔλαιον τ̃ χρίσεως, καὶ τ̃ μόσχον τ̃ περὶ τ̃ ἁμαρτίας, καὶ τοὺς δύο κριούς, καὶ τὸ κανοῦν τ̃ ἀζύμων, 3 καὶ πᾶσαν τὴν συναγωγὴν ἐκκλησίασον ἐπὶ τὴν θύραν τ̃ σκηνῆς τ̃ μαρτυρίου. 4 Καὶ ἐποίησεν Μωυσῆς, ὃν τρόπον αὐτῷ συνέταξεν Κύριος· καὶ ἐξεκλησίασεν τὴν συναγωγὴν ἐπὶ τὴν θύραν τ̃ σκηνῆς τ̃ μαρτυρίου. 5 Καὶ εἶπεν Μωυσῆς τῇ συναγωγῇ· τ̃τό ἐστιν τὸ ῥῆμα, [τ̃τό ἐστιν] ὃ ἐνετείλατο Κύριος ποιῆσαι. 6 Καὶ προσήνεγκεν Μωυσῆς τ̃ Ααρὼν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτ̃,

καὶ

αὐτὸς καὶ ἔλουσεν αὐτοὺς ὕδατι· 7 καὶ ἐνέδυσεν αὐτὸν
αὐτὸς τὸν χιτῶνα, καὶ ἔζωσεν αὐτὸν τῇ ζώνῃ, καὶ ἐνέδυσεν
αὐτὸν ἐπενδύτῃ, καὶ ἐπέθηκεν αὐτῷ τὴν ἐπωμίδα, καὶ συνέζωσεν αὐτὸν κατὰ τὴν πόσιν τῆς
ἐπωμίδος, καὶ συνέσφιγξεν αὐτὸν ἐν αὐτῇ· 8 καὶ
αὐτὸ ἐπέθηκεν ἐπ' αὐτὸν τὸ λογεῖον, καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὸ
λογεῖον τὴν δήλωσιν καὶ τὴν ἀλήθειαν· 9 καὶ
ἐπέθηκεν τὴν μίτραν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῦ,
καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὴν μίτραν κατὰ πρόσωπον αὐ-
τῦ τὸ πέταλον τὸ χρυσοῦν τὸ καθηγιασμένον
ἅγιον, ὃν τρόπον συνέταξεν Κύριος τῷ Μωυσῇ.
10 Καὶ ἔλαβεν Μωυσῆς ἀπὸ τῦ ἐλαίου τῆς
χρίσεως, Χ καὶ ἔχρισεν τὴν σκηνὴν καὶ πάντα τὰ ἐν
ἐπ' αὐτῇ, καὶ ἡγίασεν αὐτήν· 11 καὶ ἔρανεν ἀπ' αὐτῦ ἐπὶ
τὸ θυσιαστήριον ἑπτάκις, καὶ ἔχρισεν τὸ θυσιαστήριον
τ καὶ ἡγίασεν αὐτὸ", καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῦ,
καὶ τ λουτῆρα, καὶ τὴν βάσιν αὐτῦ, καὶ ἡγίασεν
αὐτά· [καὶ ἔχρισεν τὴν σκηνὴν, καὶ πάντα τὰ ἐν
αὐτῇ, καὶ ἡγίασεν αὐτήν]. 12 Καὶ ἐπέχεεν
τ Μωυσῆς" ἀπὸ τῦ ἐλαίου τῆς χρίσεως ἐπὶ
τὴν κεφαλὴν Ααρὼν, καὶ ἔχρισεν αὐτὸν, καὶ ἡγία-
σεν αὐτόν. 13 Καὶ προσήγαγεν Μωυσῆς τοὺς
υἱοὺς Ααρὼν, καὶ ἐνέδυσεν αὐτοὺς χιτῶνας, καὶ ἔζω-
σεν αὐτοὺς ζώνας, καὶ περιέθηκεν αὐτοῖς κιδάρεις,
καθὰ συνέταξεν Κύριος τῷ Μωυσῇ. 14 Καὶ

προσ-

προσήγαγεν τ Μωυσῆς τ μόσχον τ περὶ τῆς
ἁμαρτίας· καὶ ἐπέθηκεν Ααρὼν καὶ οἱ υἱοὶ Ααρὼν τὰς
χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τ μόσχ τ
τῆς ἁμαρτίας. 15 Καὶ ἔσφαξεν τ αὐτὸν,
καὶ ἔλαβεν Μωυσῆς ἀπὸ τ αἵματος, καὶ ἐπέθηκεν
ἐπὶ τὰ κέρατα τ θυσιαστηρίου κύκλῳ τῷ δα-
κτύλῳ αὐτ, καὶ ἐκαθάρισεν τὸ θυσιαστήριον· καὶ
ἐξέχεεν τὸ αἷμα ἐπὶ τὴν βάσιν τ θυσιαστηρίου,
καὶ ἡγίασεν αὐτὸ, τ ἐξιλάσασθαι περὶ αὐτ.
16 Καὶ ἔλαβεν τ Μωυσῆς πᾶν τὸ στέαρ τὸ ἐπὶ
τ νεφρ ἐνδοθίων, καὶ τ λοβὸν τ ἐπὶ τ ἥπατος,
καὶ ἀμφοτέρους τοὺς νεφροὺς, καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπ'
αὐτῶν, καὶ ἀνήνεγκεν Μωυσῆς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον·
17 καὶ τ μόσχον, καὶ τὸ κρέας αὐτ, καὶ τὴν βύρ-
σαν αὐτ, καὶ τὴν κόπρον αὐτ [καὶ] κα-
τέκαυσεν αὐτὰ πυρὶ παρέξω τῆς παρεμβολῆς, ὃν
τρόπον συνέταξεν Κύριος τῷ Μωυσῇ. 18 Καὶ
προσήγαγεν τ Μωυσῆς τ κριὸν τ εἰς ὁλο-
καύτωμα· καὶ ἐπέθηκεν Ααρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτ τὰς
χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τ κριο.
19 Καὶ ἔσφαξεν τ Μωυσῆς τ κριὸν, καὶ προσ-
έχεεν Μωυσῆς τὸ αἷμα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον
κύκλῳ· 20 καὶ τ κριὸν ἐκρεούμισεν κτ μέλη
αὐτ· καὶ ἀνήνεγκεν Μωυσῆς τὴν κεφαλὴν, καὶ τὰ
μέλη, καὶ τὸ στέαρ· 21 καὶ τὴν κοιλίαν, καὶ

τοὺς

τοὺς πόδας ἔπλυνεν ὕδατι, καὶ ἀνήνεγκεν Μωυσῆς
ὅλον τὸν κριὸν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· ὁλοκάυτωμα
[ὅ] ἐστιν εἰς ὀσμὴν εὐωδίας· κάρπωμά ἐστιν τῷ
Κυρίῳ, καθάπερ ἐνετείλατο Κύριος τῷ Μωυσῇ.
22 Καὶ προσήγαγεν τὸν Μωυσῆς" τὸν κριὸν τὸν
δεύτερον, κριὸν τῆς τελειώσεως· καὶ ἐπέθηκεν
Ααρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ
τὴν κεφαλὴν τοῦ κριοῦ. 23 Καὶ ἔσφαξεν
τὸν αὐτὸν", καὶ ἔλαβεν Μωυσῆς ἀπὸ τοῦ αἵμα-
τος αὐτοῦ, καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὸν λοβὸν τοῦ ὠτὸς
Ααρὼν τοῦ δεξιοῦ, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς χειρὸς
αὐτοῦ τῆς δεξιᾶς, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ ποδὸς αὐτοῦ
τοῦ δεξιοῦ. 24 Καὶ προσήγαγεν τοὺς Μωυσῆς"
τοὺς υἱοὺς Ααρὼν, καὶ ἐπέθηκεν Μωυσῆς ἀπὸ τοῦ
αἵματος ἐπὶ τοὺς λοβοὺς τοὺ ὠτῶν αὐτῶν τοὺ
ποδῶν δεξιῶν, καὶ ἐπὶ τὰ ἄκρα τοὺ χειρῶν αὐτοὺ τῶν
χειρῶν δεξιῶν, καὶ ἐπὶ τὰ ἄκρα τῶν ποδῶν αὐτοὺ τοὺ δε-
ξιῶν· καὶ προσέχεεν Μωυσῆς τὸ αἷμα ἐπὶ τὸ θυ-
σιαστήριον κύκλῳ. 25 Καὶ ἔλαβεν τὸ στέαρ καὶ
τὴν ὀσφῦν, καὶ πᾶν τὸ στέαρ τὸ ἐπὶ τῆς κοι-
λίας, καὶ τὸν λοβὸν τοῦ ἥπατος, καὶ τοὺς δύο νεφροὺς,
καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπ' αὐτῶν, καὶ τὸν βραχίονα τὸν δε-
ξιὸν, 26 καὶ ἀπὸ τοῦ κανοῦ τῆς τελειώσεως, τοῦ
ὄντος ἐναντι Κυρίου, ἔλαβεν ἄρτον ἕνα ἄζυμον,
καὶ ἄρτον ἐξ ἐλαίου ἕνα, καὶ λάγανον ἕν, καὶ ἐπέθη-

κεν

κεν ἐπὶ τὸ στέαρ, καὶ ἐπὶ τὸ βραχίονα τὸ δεξιόν.
27 Καὶ ἐπέθηκεν ἅπαντα ἐπὶ τὰς χεῖρας Ααρὼν, καὶ ἐπὶ τὰς χεῖρας τῶν υἱῶν αὐτοῦ, καὶ ἀνήνεγκεν αὐτὰ ἀφαίρεμα ἔναντι Κυρίου. 28 Καὶ ἔλαβεν Μωυσῆς ἀπὸ τῶν χειρῶν αὐτῶν, καὶ ἀνήνεγκεν αὐτὰ Μωυσῆς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, ἐπὶ τὸ ὁλοκαύτωμα τῆς τελειώσεως, ὅ ἐστιν ὀσμὴ εὐωδίας· καρπωμά ἐστιν τῷ Κυρίῳ. 29 Καὶ λαβὼν Μωυσῆς τὸ στῆθύνιον, ἀφεῖλεν αὐτὸ ἐπίθεμα ἔναντι Κυ- τὸ
ρίου, ἀπὸ κριοῦ τῆς τελειώσεως· καὶ ἐγένετο Μωυσῆ εἰς μερίδι, καθὰ συνετάξατο Κύριος τῷ Μωυσῆ. 30 Καὶ ἔλαβεν Μωυσῆς ἀπὸ τοῦ ἐλαίου τῆς χρίσεως, καὶ ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ προσέχεεν ἐπὶ Ααρὼν, καὶ ἐπὶ τὰς στολὰς αὐτοῦ, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ [μετ' αὐτοῦ], καὶ τὰς στολὰς τῶν υἱῶν αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ· καὶ ἡγίασεν Ααρὼν, καὶ τὰς στολὰς αὐτοῦ, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ τὰς στολὰς τῶν υἱῶν αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ. 31 Καὶ εἶπεν Μωυσῆς πρὸς Ααρὼν, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ· ἑψήσατε τὰ κρέα ἐν τῇ αὐλῇ τῆς σκιωῆς τοῦ μαρτυρίου· ἐκεῖ φάγεσθε αὐτὰ καὶ τοὺς ἄρτους τοὺς ἐν τῷ κανῷ τῆς τελειώσεως, ὃν τρόπον συνετάξατό μοι, λέγων· Ααρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ φάγονται ἐξ αὐτοῦ· 32 καὶ τὸ καταλειφθὲν τῶν κρεῶν καὶ τῶν ἄρτων ἐν πυρὶ κατα-

καυθήσεται.

καυθήσεται. 33 Καὶ ἀπὸ τ̃ θύρας τ̃ς σκιν̃ς τ̃ μαρτυρίου οὐκ ἐξελεύσεσθε ἑπτὰ ἡμέρας, ἕως ἡμέρα πληρωθῇ, ἡμέρα τελειώσεως ὑμῶν· ἑπτὰ γὰρ ἡμέρας τελειώσει τὰς χεῖρας ὑμῶν. 34 Καθάπερ ἐποίησεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, [ἣν] ἐνετείλατο Κύριος τοῦ ποιῆσαι, ὥστε ἐξιλάσασθαι περὶ ὑμῶν. 35 Καὶ ἐπὶ τ̃ θύρας τ̃ς σκιν̃ς τ̃ μαρτυρίου καθήσεσθε ἑπτὰ ἡμέρας, ἡμέρας καὶ
φυλάξασθε νύκτας, καὶ φυλάξεσθε τὰ φυλάγματα Κυρίου, ἵνα μὴ ἀποθάνητε· οὕτως γὰρ ἐνετείλατό μοι ὁ Κύριος" [ὁ θεός.] 36 Καὶ ἐποίησεν Ααρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ πάντας τοὺς λόγους, οὓς συνέταξεν Κύριος τῷ Μωυσῇ.

ΚΕΦ. Θ'.

1 ΚΑΙ ἐγενήθη τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ, ἐκάλεσεν Μωυσῆς Ααρὼν, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ τὴν γερουσίαν Ισραήλ· 2 καὶ εἶπεν ὁ Μωυσῆς" πρὸς Ααρών· λάβε σεαυτῷ μοσχάριον ἐκ βοῶν περὶ ἁμαρτίας, καὶ κριὸν εἰς ὁλοκάυτωμα ἄμωμα, καὶ προσένεγκε ἐνώπιον αὐτοῦ" ἔναντι Κυρίου. 3 Καὶ τῇ γερουσίᾳ Ισραὴλ λάλησον, λέγων· λάβετε χίμαρον ἐξ αἰγῶν [ἕνα] περὶ ἁμαρτίας, καὶ μοσχάριον καὶ ἀμνὸν εἰς ὁλοκάρπωσιν ἐνιαύσιον ἄμωμα, 4 καὶ

μόχον καὶ κειὸν εἰς θυσίαν σωτηρίου ἔναντι Κυρίου, καὶ σεμίδαλιν πεφυραμένην ἐν ἐλαίῳ· ὅτι σήμερον ὀφθήσεται Κύριος ἐν ὑμῖν. 5 Καὶ ἔλαβον, καθὼς ἐνετείλατο Μωυσῆς ἀπέναντι τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· καὶ προσῆλθεν πᾶσα συναγωγὴ, καὶ ἔστησαν ἔναντι Κυρίου. 6 Καὶ εἶπεν Μωυσῆς· τοῦτο τὸ ῥῆμα, ὃ εἶπεν Κύριος, ποιήσατε, καὶ ὀφθήσεται ἐν ὑμῖν δόξα Κυρίου. 7 Καὶ εἶπεν Μωυσῆς τῷ Ααρών· προσέλθε πρὸς τὸ θυσιαστήριον, καὶ ποίησον τὸ περὶ τῆς ἁμαρτίας σου, καὶ τὸ ὁλοκαύτωμά σου, καὶ ἐξίλασαι περὶ σεαυτοῦ ἐξιλάσῃ καὶ τοῦ οἴκου σου· καὶ ποίησον τὰ δῶρα τοῦ λαοῦ, καὶ ἐξίλασαι περὶ αὐτῶν, καθάπερ ἐνετείλατο Κύριος [τῷ Μωυσῇ]. 8 Καὶ προσῆλθεν Ααρὼν πρὸς τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἔσφαξεν τὸ μοσχάριον τὸ περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτοῦ· 9 καὶ προσήνεγκαν οἱ υἱοὶ Ααρὼν τὸ αἷμα πρὸς αὐτὸν, καὶ ἔβαψεν τὸν δάκτυλον αὐτοῦ εἰς τὸ αἷμα, καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὰ κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ τὸ αἷμα ἐξέχεεν ἐπὶ τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου· 10 καὶ τὸ στέαρ καὶ τοὺς νεφροὺς καὶ τὸν λοβὸν τοῦ ἥπατος τοῦ περὶ τῆς ἁμαρτίας ἀνήνεγκεν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, ὃν τρόπον ἐνετείλατο Κύριος τῷ Μωυσῇ· 11 καὶ τὰ κρέα καὶ τὴν βύρσαν κατέκαυσεν αὐτὰ πυρὶ ἔξω τῆς παρεμβολῆς. 12 Καὶ

ἔσφαξεν

ἔσφαξεν τὸ ὁλοκαύτωμα· καὶ προσήνεγκαν οἱ υἱοὶ Ααρὼν τὸ αἷμα πρὸς αὐτόν, καὶ προσέχεεν ὅπι τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ· 13 καὶ τὸ ὁλοκαύτωμα αὐτὰ προσήνεγκαν αὐτῷ κεφαλὴν αὐτῶ, καὶ τὰ μέλη αὐτῶ, καὶ τὴν κεφαλήν, καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· 14 καὶ ἔπλυνεν τὴν κοιλίαν καὶ τοὺς πόδας ⸗ ὕδατι", καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὸ ὁλοκαύτωμα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. 15 Καὶ προσήνεγκεν τὸ δῶρον τοῦ λαοῦ, καὶ ἔλαβεν τὸν τράγον τὸν περὶ τῆς αὐτὸ ἁμαρτίας τοῦ λαοῦ, καὶ ἔσφαξεν αὐτὸν, καὶ ἐκαθάρισεν, καθὰ καὶ τὸ πρῶτον. 16 Καὶ προσήνεγκεν τὸ ὁλοκαύτωμα, καὶ ἐποίησεν αὐτὸ ὡς καθήκει. 17 Καὶ προσήνεγκεν τὴν θυσίαν, καὶ ἔπλησεν τὰς χεῖρας X αὐτῶ ἀπ' αὐτῆς, καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον χωρὶς τοῦ ὁλοκαυτώματος τοῦ πρωϊνοῦ. 18 Καὶ ἔσφαξεν τὸν μόσχον, καὶ τὸν κριὸν τῆς θυσίας τοῦ σωτηρίου τῆς τοῦ λαοῦ· καὶ προσήνεγκαν οἱ υἱοὶ Ααρὼν τὸ αἷμα πρὸς αὐτὸν, (καὶ προσέχεεν αὐτὸ πρὸς τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ,) 19 καὶ τὸ στέαρ τὸ ἀπὸ τοῦ μόσχου καὶ ἀπὸ τοῦ κριοῦ, τὴν ὀσφῦν, ⸗ καὶ τὸ στέαρ" τὸ καταπετάλυπον ⸗ ἐπὶ τῆς κοιλίας", καὶ τοὺς δύο νεφροὺς, ⸗ καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπ' αὐτῶν", καὶ τὸν ἐπέθηκεν λοβὸν τοῦ ἐπὶ τοῦ ἥπατος· 20 καὶ ἐπέθηκαν τὰ στέατα ἐπὶ τὰ σπλάγχνα, καὶ ἀνήνεγκεν τὰ στέατα

ἐπὶ

ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. 21 Καὶ τὸ στῆθύνιον, καὶ τὸ βραχίονα τὸ δεξιὸν ἀφεῖλεν Ααρὼν ἀφαίρεμα ἔναντι Κυρίου, ὃν τρόπον συνέταξεν Κύριος τῷ Μωυσῇ. 22 Καὶ ἐξάρας Ααρὼν τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐπὶ τὸν λαὸν, εὐλόγησεν αὐτούς· καὶ καταβὰς ποιήσας τὸ περὶ τῆς ἁμαρτίας, καὶ τὰ ὁλοκαυτώματα, καὶ τὰ τῶν σωτηρίου. 23 Καὶ εἰσῆλθεν Μωυσῆς καὶ Ααρὼν εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἐξελθόντες, ηὐλόγησαν πάντα τὸν λαόν· καὶ ὤφθη ἡ δόξα Κυρίου παντὶ τῷ λαῷ. 24 Καὶ ἐξῆλθεν πῦρ παρὰ Κυρίου, καὶ κατέφαγεν τὰ ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου, τά τε ὁλοκαυτώματα, καὶ τὰ στέατα· καὶ εἶδεν πᾶς ὁ λαὸς, καὶ ἐξέστη, καὶ ἔπεσαν ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν.

ΚΕΦ. Ι'.

1 ΚΑΙ λαβόντες οἱ υἱοὶ Ααρὼν, Ναδὰβ καὶ Αβιοὺδ, ἕκαστος τὸ πυρεῖον αὐτοῦ, ἔθηκαν ἐπ' αὐτὸ θυμιάματα, καὶ προσήνεγκαν ἔναντι Κυρίου αὐτοῖ πῦρ ἀλλότριον, ὃ οὐ προσέταξεν Κύριος αὐτοῖς. 2 Καὶ ἐξῆλθεν πῦρ παρὰ Κυρίου, καὶ κατέφαγεν αὐτοὺς, καὶ ἀπέθανον ἔναντι Κυρίου. 3 Καὶ εἶπεν Μωυσῆς πρὸς Ααρών· τοῦτό ἐστιν, ὃ εἶπεν Κύριος, λέγων· ἁγιασθήσο-

μαι, καὶ οὐ πάσῃ τῇ συναγωγῇ δοξασθήσομαι· καὶ κατενύχθη Ααρών. 4 Καὶ ἐκάλεσεν Μωυσῆς τὸν Μισαὴλ, καὶ τὸν Ελισαφὰν, υἱοὺς Οζιὴλ, υἱοὺς τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ πατρὸς Ααρών, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· προσέλθατε καὶ ἄρατε τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν ἀπὸ προσώπου τοῦ ἁγίου ἔξω τῆς παρεμβολῆς. προσῆλθεν 5 Καὶ προσῆλθον, καὶ ἦραν αὐτοὺς ἐν τοῖς χιτῶσιν αὐτῶν ἔξω τῆς παρεμβολῆς, ὃν τρόπον εἶπεν τῷ Μωυσῆς. 6 Καὶ εἶπεν Μωυσῆς πρὸς Ααρὼν καὶ Ελεάζαρ καὶ Ιθάμαρ, τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ τοὺς καταλελειμμένους· τὰς κεφαλὰς ὑμῶν οὐκ ἀποκιδαρώσετε, καὶ τὰ ἱμάτια ὑμῶν οὐ διαῤῥήξετε, ἵνα μὴ ἀποθάνητε, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν συναγωγὴν ἔσται θυμός, οἱ δὲ ἀδελφοὶ ὑμῶν, πᾶς οἶκος Ισραὴλ, κλαύσονται τὸν ἐμπυρισμὸν, ὃν ἐνεπυρίσθησαν ὑπὸ Κυρίου. 7 Καὶ ἀπὸ τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου οὐκ ἐξελεύσεσθε, ἵνα μὴ ἀποθάνητε· τὸ γὰρ ἔλαιον τῆς χρίσεως τοῦ θεοῦ Κυρίου, ἐφ' ὑμῖν. Καὶ ἐποίησαν κατὰ τὸ ῥῆμα Μωυσῆ. 8 Καὶ ἐλάλησεν Κύριος τῷ Ααρὼν, λέγων· 9 οἶνον καὶ σίκερα οὐ πίεσθε σὺ καὶ οἱ υἱοί σου μετὰ σοῦ, ἡνίκα ἂν εἰσπορεύησθε εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, ἢ προσπορευομένων ὑμῶν πρὸς τὸ θυσιαστήριον, καὶ οὐ μὴ ἀποθάνητε· νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν· 10 καὶ

διαστεί-

ἀφαιρεῖλαμ ἀναμέσον τῶν ἁγίων καὶ τῶν βεβήλων, καὶ ἀναμέσον τῶν ἀκαθάρτων καὶ τῶν καθαρῶν, 11 καὶ συμβιβάζειν τοὺς υἱοὺς Ισραὴλ πάντα τὰ νόμιμα, ἃ ἐλάλησεν Κύριος πρὸς αὐτοὺς ἐν χειρὶ Μωυσῆ. 12 Καὶ εἶπεν Μωυσῆς πρὸς Ααρὼν καὶ πρὸς Ελεάζαρ καὶ Ιθάμαρ, τοὺς υἱοὺς Ααρὼν τοὺς καταλειφθέντας· λάβετε τὴν θυσίαν τὴν καταλειφθεῖσαν ἀπὸ τῶν καρπωμάτων Κυρίου, καὶ φάγεσθε αὐτὴν ἄζυμα παρὰ τὸ θυσιαστήριον· ἅγια ἁγίων ἐστίν· 13 καὶ φάγεσθε αὐτὴν ἐν τόπῳ ἁγίῳ· νόμιμον γάρ σοι ἐστίν, καὶ νόμιμον τοῖς υἱοῖς σου τοῦτο ἀπὸ τῶν καρπωμάτων Κυρίου· οὕτω γὰρ ἐντέταλταί μοι. 14 Καὶ τὸ σπλάγχνον τῆς ἀφορίσματος, καὶ τὸν βραχίονα τῆς ἀφαιρέματος φάγεσθε ἐν τόπῳ ἁγίῳ, σὺ καὶ οἱ υἱοί σου καὶ ὁ οἶκός σου μετὰ σοῦ· νόμιμον γάρ σοι, καὶ νόμιμον τοῖς υἱοῖς σου ἐδόθη ἀπὸ τῶν θυσιῶν τῆς σωτηρίου τῶν υἱῶν Ισραήλ. 15 Τὸν βραχίονα τῆς ἀφαιρέματος, καὶ τὸ σπλάγχνον τῆς ἀφορίσματος ἐπὶ τῶν καρπωμάτων τῶν στέατων προσοίσουσιν, ἀφόρισμα ἀφορίσαι ἔναντι Κυρίου· καὶ ἔσται σοι καὶ τοῖς υἱοῖς σου μετὰ σοῦ νόμιμον αἰώνιον, καθότι συνέταξεν Κύριος τῷ Μωυσῇ. 16 Καὶ τὸν χίμαρον τὸν περὶ τῆς ἁμαρτίας ζητῶν ἐξεζήτησεν Μωυσῆς· καὶ ὁ δὲ ἐμ-

συμβιβάσεις

ἀφαιρεῖς

στεπύριζο. Καὶ ἐθυμώθη ☩ Μωυσῆς ἐπὶ Ελεάζαρ καὶ Ιθάμαρ [τοὺς ἱερεῖς], τοὺς υἱοὺς Ααρὼν τοὺς καταλελειμμένους, λέγων· 17 Διατί οὐκ ἐφάγετε τὸ περὶ τῆς ἁμαρτίας ἐν τόπῳ ἁγίῳ; ὅτι γὰρ ἅγια ἁγίων ἐστίν, τοῦτο ἔδωκεν ὑμῖν ☩ φαγεῖν", ἵνα ἀφέλητε τὴν ἁμαρτίαν τῆς συναγωγῆς, καὶ ἐξιλάσησθε περὶ αὐτῶν ἔναντι Κυρίου· 18 Οὐ γὰρ εἰσήχθη ἐξ αἵματος αὐτῆς εἰς τὸ ἅγιον ἔσω· [κατὰ πρόσωπον] ἔσω φάγεσθε αὐτὸ ἐν τόπῳ ἁγίῳ, ὃν τρόπον μοι συνέταξεν Κύριος. 19 Καὶ ἐλάλησεν Ααρὼν πρὸς Μωυσῆν, [λέγων]· εἰ σήμερον προσηνέγκασιν τὰ περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτῶν, καὶ τὰ ὁλοκαυτώματα αὐτῶν ἔναντι Κυρίου, καὶ συμβέβηκέν μοι ταῦτα, καὶ φάγομαι τὰ περὶ τῆς ἁμαρτίας σήμερον, μὴ ἀρεστὸν ἔσται Κυρίῳ; 20 Καὶ ἤκουσεν Μωσῆς, καὶ ἤρεσεν αὐτῷ.

ΚΕΦ. ΙΑ'.

1 ΚΑΙ ἐλάλησεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ααρών, λέγων ※ πρὸς αὐτούς· 2 Λαλήσατε τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ, λέγοντες· Ταῦτα τὰ κτήνη, ἃ φάγεσθε ἀπὸ πάντων τῶν κτηνῶν τῶν ἐπὶ τῆς γῆς· 3 πᾶν ☩ κτῆνος", διχηλοῦν ὁπλὴν καὶ ἀνυχοῦσαν ἀνυχίζον δύο χηλῶν, καὶ ἀνάγον μηρυκισμὸν ἐν τοῖς κτήνεσιν, ταῦτα φάγεσθε·

φάγεσθε. 4 Πλὴν ἀπὸ τούτων ὐ φάγεσθε, ἀπὸ τ̃ ἀναγόντων μηρυκισμὸν, ϗ ἀπὸ τ̃ διχηλούντων τὰς ὁπλὰς, τ̃ ϗ ὀνυχιζόντων ὀνυχισμ̃ας". τὸν καμηλον, ὅτι ἀνάγ μηρυκισμὸν τ̃τ, ὁπλὴν δὲ ὐ διχηλεῖ, ἀκάθαρτον τ̃το ὑμ̃ν. 5 ϗ τὸν δασύποδα, ὅτι ἀνάγ μηρυκισμὸν τ̃το, ϗ ὁπλὴν ὐ διχηλεῖ, ἀκάθαρτον τ̃το ὑμ̃ν. 6 ϗ τ̃ χοιρογρύλλιον, ὅτι ἀνάγ μηρυκισμὸν τ̃το, ϗ ὁπλὴν ὐ διχηλεῖ, ἀκάθαρτον τ̃το ὑμ̃ν. 7 ϗ τ̃ ὗν, ὅτι διχηλεῖ ὁπλὴν τ̃το, ϗ ὀνυχίζει ὄνυχας ὁπλ̃ς, ϗ τ̃το ὐκ ἀνάγ μηρυκισμὸν, ἀκάθαρτον τ̃το ὑμ̃ν. 8 Ἀπὸ τ̃ κρεῶν αὐτ̃ν ὐ φάγεσθε, ϗ τ̃ θνησιμαίων αὐτ̃ν ὐχ ἅψεσθε, [ὅτι] ἀκάθαρτα ζῶντα ὑμ̃ν. 9 Καὶ ζῶντα [ἃ] φάγεσθε ἀπὸ πάντων τ̃ν ἐν τοῖς ὕδασιν. πάντα ὅσα ἐστὶν αὐτοῖς πτερύγια ϗ λεπίδες ἐν τοῖς ὕδασιν, τ̃ καὶ" ἐν ταῖς θαλάσσαις, ϗ ἐν χειμάρροις, ζῶντα φάγεσθε. 10 Καὶ πάντα ὅσα ὐκ ἔστιν αὐτοῖς πτερύγια ὐδὲ λεπίδες ~ ἐν τ̃ ὕδατι", [ἢ] ἐν ταῖς θαλάσσαις, ϗ ἐν τοῖς χειμάρροις, ἀπὸ πάντων ὧν ἐρεύγεται τὰ ὕδατα, ϗ ἀπὸ πάσης ψυχ̃ς ζώσης τ̃ς ἐν τ̃ ὕδατι, βδέλυγμά ἐστιν· 11 ϗ βδελύγματα ἔσονται ὑμ̃ν· ἀπὸ τ̃ κρεῶν αὐτ̃ν ὐκ ἔδεσθε, ϗ τὰ θνησιμαῖα αὐτ̃ν βδελύξεσθε. 12 Καὶ πάντα ὅσα ὐκ ἔστιν αὐτοῖς

πέρυγα καὶ λεπίδες ἐν τῷ ὕδατι, βδέλυγμα
ἔσαι τοῦτο ἐστιν ὑμῖν. 13 Καὶ ταῦτα βδελύξεσθε
ἀπὸ τῶν πετεινῶν, καὶ ὐ βρωθήσεται· βδέλυγμά
γύπα ἐστιν· τὸν ἀετὸν, καὶ τὸν γυπα, καὶ τὸν ἁλιαίετον,
γύπα 14 καὶ τὸν γύπα, καὶ ἱκτῖνα, καὶ τὰ ὅμοια
αὐτῶν αὐτῷ· 15 καὶ πάντα κόρακα, καὶ ὅμοια αὐτῷ·
στρουθὸν, καὶ γλαῦκα, καὶ λάρον, καὶ καὶ τὰ ὅμοια
αὐτῶν αὐτῷ· 16 καὶ ἱέρακα, καὶ τὰ ὅμοια αὐτῷ· 17 καὶ
νυκτικόρακα, καὶ καταρράκτην, καὶ ἶβιν, 18 καὶ
πορφυρῶνα πορφυρίωνα, καὶ πελεκᾶνα, καὶ κύκνον, 19 [καὶ
ἀρωδιὸν γλαῦκα], καὶ ἐρωδιὸν, καὶ χαραδριὸν, καὶ τὰ ὅμοια
αὐτῶν αὐτοῦ· καὶ ἔποπα, καὶ νυκτερίδα· 20 καὶ πάντα τὰ
ἑρπετὰ τῶν πετεινῶν, ἃ πορεύεται ἐπὶ τέσσαρα,
βδελύγματά ἐστιν ὑμῖν. 21 Ἀλλὰ ταῦτα φά-
γεσθε ἀπὸ πάντων τῶν ἑρπετῶν τῶν πετεινῶν, ἃ
πορεύεται ἐπὶ τέσσαρα, ἃ ἔχει σκέλη ἀνώτερον
αὐτῶν τῶν ποδῶν αὐτῶν, πηδᾶν ἐν αὐτοῖς ἐπὶ τῆς γῆς·
22 καὶ ταῦτα φάγεσθε ἀπ' αὐτῶν· τὸν βροῦχον,
καὶ τὰ ὅμοια αὐτῷ· καὶ τὸν ἀττάκην, καὶ τὰ ὅμοια
αὐτῷ· καὶ τὸν ἀκρίδα, καὶ τὰ ὅμοια αὐτῇ· καὶ
τὸν ὀφιομάχην, καὶ τὰ ὅμοια αὐτῷ. 23 Πᾶν ἑρ-
πετὸν ἀπὸ τῶν πετεινῶν, οἷς εἰσὶ τέσσαρες πόδες,
βδελύγματα ὑμῖν ἐστιν, 24 καὶ ἐν τούτοις μιαν-
θήσεσθε· πᾶς ὁ ἁπτόμενος τῶν θνησιμαίων αὐτῶν,
ἀκάθαρτος ἔσαι ἕως ἑσπέρας· 25 καὶ πᾶς ὁ

αἴρων

αἴρων τ̃ θνησιμαίων αὐτῶν, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτ̃, καὶ ἀκάθαρτος ἔσῃ ἕως ἑσπέρας. 26 [Καὶ] ἐν πᾶσιν τοῖς κλίνεσιν, ὅ ἐὰν διχηλοῦ ὁ πλὴν, καὶ ὀνυχισῆρας ὀνυχίζει, καὶ μηρυκισμὸν οὐκ ἀναμαρυκᾶται, ἀκάθαρτα ἔσονται ὑμῖν· πᾶς ὁ ἁπτόμενος [τῶν θνησιμαίων] αὐτῶν, ἀκάθαρτος ἔσῃ [ἕως ἑσπέρας]. 27 Καὶ πᾶς ὃς πορεύεται ἐπὶ χερῶν αὐτ̃ ἐν πᾶσι τοῖς θηρίοις, ἃ πορεύεται ἐπὶ τέσσαρα, ἀκάθαρτά ἐστιν ὑμῖν· πᾶς ὁ ἁπτόμενος τ̃ θνησιμαίων αὐτῶν, ἀκάθαρτος ἔσῃ ἕως ἑσπέρας· 28 καὶ ὁ αἴρων τ̃ θνησιμαίων αὐτῶν, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτ̃, καὶ ἀκάθαρτος ἔσῃ ἕως ἑσπέρας· ἀκάθαρτα ταῦτα ὑμῖν ἐστίν. 29 Καὶ ταῦτα ὑμῖν ἀκάθαρτα ἀπὸ τῶν ἑρπετῶν τῶν ἑρπόντων ἐπὶ τ̃ς γ̃ς· ἡ γαλῆ, καὶ ὁ μ̃ς, καὶ ὁ κροκόδειλος ὁ χερσαῖος, κ̀ τὰ ὅμοια αὐτῷ· 30 μυγάλη, καὶ χαμαιλέων, καὶ χαλαβώτης, καὶ σαῦρα, καὶ σαύλαξ. 31 Ταῦτα ἀκάθαρτά [ἐστιν] ὑμῖν ἀπὸ πάντων τ̃ν ἑρπετῶν· τ̃ν ὑπὸ τ̃ς γ̃ς· πᾶς ὁ ἁπτόμενος αὐτῶν τεθνηκότων, ἀκάθαρτος ἔσῃ ἕως ἑσπέρας. 32 Καὶ πᾶν ἐφ' ὃ ἂν ὑπέσῃ ἀπὸ τῶν τεθνηκότων αὐτῶν, ἀκάθαρτον ἔσῃ, ἀπὸ παντὸς σκεύους ξυλίνου, ἢ ἱματίου, ἢ δέρματος, ἢ σάκκου· πᾶν σκεῦος ὃ ἐὰν ποιηθῇ ἔργον ἐν αὐτῷ, εἰς ὕδωρ βαφήσεται, καὶ δερματίνου

ἀκάθαρτον ἔσαι ἕως ἑσπέρας, καὶ καθαρὸν ἔσαι·
33 καὶ πᾶν σκεῦος ὀστράκινον, εἰς ὃ ἂν πέσῃ ἀπὸ
τούτων ἔνδον, ὅσα ἐὰν ἔνδον ᾖ, ἀκάθαρτα ἔσαι, καὶ
αὐτὸ συντρίβησετε. 34 Καὶ πᾶν βρῶμα, ὃ
ἀπέλθῃ ἐαθέλαι, εἰς ὃ ἐὰν ἐπέλθῃ ἐπ' αὐτὸ ὕδωρ, ἀκά-
θαρτον ἔσαι· καὶ πᾶν ποτὸν, ὃ πίνεται ἐν παν-
τὶ ἀγγείῳ, ἀκάθαρτον ἔσαι. 35 Καὶ πᾶν ἐφ' ὃ
ἐὰν πέσῃ ἀπὸ τῶν θνησιμαίων αὐτῶν ἐπ' αὐτὸ,
ἀκάθαρτον ἔσαι· κλίβανοι καὶ χυτρόποδες καθαι-
ρεθήσονται· ἀκάθαρτα τοῦτά ἐσιν, καὶ ἀκάθαρτα
[τοῦτα] ὑμῖν ἔσονται. 36 Πλὴν πηγῶν ὑδά-
των καὶ λάκκυ καὶ συναγωγῆς ὕδατος ἔσαι καθα-
ρόν· ὁ δὲ ἁπτόμενος τῶν θνησιμαίων αὐτῶν, ἀκά-
θαρτος ἔσαι. 37 Ἐὰν δὲ ὁπωσοῦν πέσῃ τῶν θνησι-
μαίων αὐτῶν ὅπι πᾶν σπέρμα σπερμον, ὃ σπα-
ρήσεται, καθαρόν ἐσιν· 38 ἐὰν δὲ ὑπερυθῇ ὕδωρ
ὅπι πᾶν σπέρμα, καὶ ὁπωσοῦν πέσῃ τῶν θνησιμαίων αὐ-
τῶν ἐπ' αὐτὸ, ἀκάθαρτόν ἐσιν ὑμῖν. 39 Ἐὰν
δὲ ἀποθάνῃ ἀπὸ τῶν κτηνῶν, ὃ ἐσιν ὑμῖν ⌒ τῦ-
το" φαγεῖν, ὁ ἁπτόμενος τῶν θνησιμαίων αὐτῶν,
ἀκάθαρτος ἔσαι ἕως ἑσπέρας· 40 καὶ ὁ ἐσθίων
ἀπὸ τῶν θνησιμαίων τούτων, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια
αὐτῦ, [καὶ λόσεται ὕδατι,] καὶ ἀκάθαρτος ἔσαι
ἕως ἑσπέρας· καὶ ὁ αἴρων ἀπὸ θνησιμαίων αὐ-
τῶν, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτῦ, [καὶ λούσεται
ὕδατι],

ὕδατι], καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας. 41 Καὶ πᾶν ἑρπετόν, ὃ ἕρπει ἐπὶ τῆς γῆς, βδέλυγμα τοῦτο [ἔσται] ὑμῖν, οὐ βρωθήσεται. 42 Καὶ πᾶς ὁ πορευόμενος ἐπὶ κοιλίας, καὶ πᾶς ὁ πορευόμενος ἐπὶ τέσσαρα ἕως παντός, ὃ πολυπλήθει ποσὶν ἐν πᾶσιν τοῖς ἑρπετοῖς τοῖς ἕρπουσιν ἐπὶ τῆς γῆς, ὃ φάγεσθε αὐτό, ὅτι βδέλυγμά ἐστιν ὑμῖν. 43 Καὶ μὴ βδελύξητε τὰς ψυχὰς ὑμῶν ἐν πᾶσιν τοῖς ἑρπετοῖς τοῖς ἕρπουσιν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ μιανθήσεσθε ἐν τούτοις, καὶ ἔσεσθε ἀκάθαρτοι ἔσεσθε ἐν αὐτοῖς, 44 ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν· καὶ ἁγιασθήσεσθε, καὶ ἅγιοι ἔσεσθε, ὅτι ἅγιός ἐστιν ἐγὼ εἰμι· ἐγὼ Κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. καὶ μιανεῖτε τὰς ψυχὰς ὑμῶν ἐν πᾶσιν τοῖς ἑρπετοῖς τοῖς κινουμένοις ἐπὶ τῆς γῆς, 45 ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος ὁ ἀναγαγὼν ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, τοῦ εἶναι ὑμῶν θεός· καὶ ἅγιοι ἔσεσθε, ὅτι ἅγιός ἐστιν ἐγὼ εἰμι· ἐγὼ [Κύριος]. 46 Οὗτος ὁ νόμος περὶ τῶν κτηνῶν, καὶ τῶν πετεινῶν, καὶ πάσης ψυχῆς ※ ζώσης, τῆ κινουμένῃ ἐν τῷ ὕδατι, καὶ πάσης ψυχῆς ἑρπούσης ἐπὶ τῆς γῆς, 47 διαστεῖλαι ἀναμέσον τῶν ἀκαθάρτων καὶ ἀναμέσον τῶν καθαρῶν, καὶ ἀναμέσον τῶν ζωογονουμένων τὰ ἐσθιόμενα, καὶ ἀναμέσον τῶν ζωογονούντων τὰ μὴ ἐσθιόμενα.

ΚΕΦ.

ΚΕΦ. ΙΒ'.

1 ΚΑΙ ἐλάλησεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων· 2 λάλησον τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς· γυνὴ ἥτις ἐὰν σπερματισθῇ, καὶ τέκῃ ἄρσεν, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἑπτὰ ἡμέρας· κατὰ τὰς ἡμέρας τοῦ χωρισμοῦ τῆς ἀφέδρου αὐτῆς ἀκάθαρτος ἔσται· 3 καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ περιτεμεῖ τὸ σάρκα τῆς ἀκροβυστίας αὐτῆς· 4 καὶ τριάκοντα ἡμέρας καὶ τρεῖς δέκα ἡματίῳ ἀκαθήσεται ἐν αἵματι καθαρῷ αὐτῆς· παντὸς ἁγίου οὐχ ἅψεται, καὶ εἰς τὸ ἁγιαστήριον οὐκ εἰσελεύσεται, ἕως οὗ πληρωθῶσιν αἱ ἡμέραι καθάρσεως αὐτῆς. 5 Ἐὰν δὲ θῆλυ τέκῃ, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται δὶς ἑπτὰ ἡμέρας, κατὰ τὸ ἄφεδρον μίαν αὐτῆς· καὶ ἑξήκοντα ἡμέρας καὶ ἓξ καθήσεται ἐν ἀκαθάρτῳ αἵματι καθαρῷ αὐτῆς. 6 Καὶ ὅταν ἀναπληρωθῶσιν αἱ ἡμέραι καθάρσεως αὐτῆς ἐφ' υἱῷ ἢ ἐπὶ θυγατρί, προσοίσει ἀμνὸν ἐνιαύσιον εἰς ὁλοκαύτωμα, καὶ νεοσσὸν περιστερᾶς ἢ δύο τρυγόνας τρυγόνα περὶ ἁμαρτίας, ἐπὶ τὸ θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου πρὸς τὸν ἱερέα· 7 καὶ προσοίσει αὐτὸν ἔναντι Κυρίου· καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτῆς ὁ ἱερεύς, καὶ καθαριεῖ αὐτὸ ἀπὸ τῆς πηγῆς τοῦ αἵματος αὐτῆς· οὗτος ὁ νόμος

μος τῆς πτοήσεως ἄρσεν ἢ θῆλυ. 8 Ἐὰν δὲ μὴ εὑρίσκῃ ἡ χεὶρ αὐτῆς τὸ ἱκανὸν εἰς ἀμνόν, καὶ λήψεται δύο τρυγόνας ἢ δύο νεοττοὺς περιστερῶν, μίαν εἰς ὁλοκαύτωμα, καὶ μίαν περὶ ἁμαρτίας· καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτῆς ὁ ἱερεὺς, καὶ καθαρισθήσεται.

ΚΕΦ. ΙΓ'.

1 ΚΑΙ ἐλάλησεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ααρὼν, λέγων· 2 ἀνθρώπῳ πνὶ ἐὰν γένηται ἐν δέρματι χρωτὸς αὐτοῦ ὑλὴ ἢ σημασία ἢ τηλαυγὴς, καὶ γένηται ἐν δέρματι χρωτὸς αὐτοῦ ἀφὴ λέπρας, καὶ ἀχθήσεται πρὸς Ααρὼν τὸν ἱερέα, ἢ ἕνα τῶν υἱῶν αὐτοῦ τῶν ἱερέων. 3 Καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς τὴν ἁφὴν ἐν δέρματι τοῦ χρωτὸς τοῦ αὐτοῦ, καὶ ἡ θρὶξ μεταβαλὴ ἐν τῇ ἁφῇ λευκὴ, καὶ ἡ ὄψις τῆς ἁφῆς ταπεινὴ ἀπὸ τοῦ δέρματος τοῦ χρωτὸς αὐτοῦ, ἀφὴ λέπρας ἐστὶν· καὶ ὄψεται αὐτὸν ὁ ἱερεὺς, καὶ μιανεῖ αὐτόν. 4 Ἐὰν δὲ τηλαυγὴς λευκὴ ᾖ ἐν τῷ δέρματι τοῦ χρωτὸς αὐτοῦ, καὶ ταπεινὴ μὴ ᾖ ἡ ὄψις αὐτῆς ἀπὸ τοῦ δέρματος, καὶ ἡ θρὶξ αὐτοῦ οὐ μετέβαλεν τρίχα λευκήν, αὐτὴ δὲ ἐστὶν ἀμαυρά, καὶ ἀφορίει ὁ ἱερεὺς τὴν ἁφὴν ἑπτὰ ἡμέρας. 5 καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς τὴν ἁφὴν ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, καὶ

ἰδοὺ

ἰδὼ ἡ ἀφὴ μὴ ἑστηκὸς αὐτῷ, ἢ μετέπεσεν ἡ ἀφὴ ἐν τῷ δέρματι, καὶ ἀφοριεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεὺς ἑπτὰ ἡμέρας τὸ δεύτερον. 6 καὶ ὄψεται αὐτὸν ὁ ἱερεὺς τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ τὸ δεύτερον, καὶ ἰδὼ ἀμαυρὸν ἡ ἀφὴ, καὶ μετέπεσεν ἡ ἀφὴ ἐν τῷ δέρματι, καὶ καθαριεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεύς· σημασία γάρ ἐστιν· καὶ πλυνάμενος τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καθαρὸς ἔσται. 7 Ἐὰν δὲ μεταβαλοῦσα μεταπέσῃ ἡ σημασία ἐν τῷ δέρματι, μετὰ τὸ ἰδεῖν αὐτὸν τὸν ἱερέα τὸ τοῦ καθαρίσαι αὐτὸν, καὶ ὀφθήσεται τὸ δεύτερον τῷ ἱερεῖ· 8 καὶ ὄψεται [αὐτὸν] ὁ ἱερεύς, καὶ ἰδὼ μετέπεσεν ἡ σημασία ἐν τῷ δέρματι, καὶ μιανεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεύς· λέπρα ἐστίν. 9 Καὶ ἀφὴ λέπρας ἐὰν γένηται ἐν τῷ ἀνθρώπῳ, καὶ ἥξει πρὸς τὸν ἱερέα· 10 καὶ ὄψεται ὁ ἱερεύς, καὶ ἰδὼ ἕλκη λευκὴ ἐν τῷ δέρματι, καὶ αὕτη μετέβαλεν τρίχα λευκήν, καὶ ἀπὸ ὑγιοῦς τὸ σαρκὸς τὸ ζῶσης ἐν τῷ ἕλκει, 11 λέπρα παλαιὰ μύη ἐστὶν ἐν τῷ δέρματι τοῦ χρωτὸς αὐτοῦ, καὶ μιανεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεύς, καὶ οὐκ ἀφοριεῖ αὐτὸν, ὅτι ἀκάθαρτός ἐστιν. 12 Ἐὰν δὲ ἐξανθοῦσα ἐξανθήσει ἡ λέπρα ἐν τῷ δέρματι, καὶ καλύψει ἡ λέπρα πᾶν τὸ δέρμα τὸ ἀφῆς ἀπὸ κεφαλῆς ἕως ποδῶν αὐτοῦ κατ' ὄψιν πάσης ὄψεως τοῦ ἱερέως, 13 καὶ ὄψεται ὁ ἱερεύς, καὶ ἰδὼ κάλυψεν ἡ λέπρα πᾶν

τὸ

τὸ δέρμα δ̄ χρωτὸς αὐτῆ, καθαρεῖ ὁ ἱερεὺς αὐτὸν τῷ ἀφλῷ· ὅτι πᾶν μετέβαλεν λευκόν, καθαρόν ἐστιν. 14 Καὶ ἡ ἂν ἡμέρᾳ ὀφθῇ ἐν αὐτῷ χρὼς ζῶν, μιανθήσεται· 15 καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς τὸ χρῶμα τὸν ὑγιῆ, καὶ μιανεῖ αὐτόν· ὁ χρὼς ὁ ὑγιὴς, [ὅτι] ἀκάθαρτός ἐστιν, λέπρα ἐστίν. 16 Ἐὰν δὲ ἀποκατασῇ ὁ χρὼς ὁ ὑγιὴς, καὶ μεταβάλῃ λευκή, καὶ ἐλεύσεται πρὸς τὸν ἱερέα· 17 καὶ ὄψεται αὐτὸν ὁ ἱερεύς, καὶ ἰδοὺ μετέβαλεν ἡ ἁφὴ εἰς τὸ λευκόν, καὶ καθαριεῖ ὁ ἱερεὺς τῷ ἀφλῷ [καὶ] καθαρός ἐστι. 18 Καὶ σὰρξ ἐὰν ἔσαι γένηται ἐν τῷ δέρματι αὐτῆ ἕλκος, καὶ ὑγιασθῇ, 19 καὶ γένηται ἐν τῷ τόπῳ τῆ ἕλκους ὀλὴ λευκὴ, ἢ τηλαυγὴς λευκαίνουσα, ἢ πυῤῥίζουσα, καὶ ὀφθήσεται τῷ ἱερεῖ, 20 καὶ ὄψεται ὁ ἱερεύς, καὶ ἰδοὺ ἡ ὄψις ταπεινοτέρα δ̄ δέρματος, καὶ ἡ θρὶξ αὐτῆς μετέβαλεν εἰς λευκὸν, καὶ μιανεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεύς· λέπρα ἐστὶν, ἐν τῷ ἕλκει ἐξέκαυσεν. 21 Ἐὰν δὲ ἴδῃ ὁ ἱερεὺς, καὶ ἰδοὺ οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῷ θρὶξ λευκὴ, καὶ ταπεινὸν μὴ ᾖ ἀπὸ τῆ δέρματος τῆ χρωτὸς, καὶ αὐτὴ ᾖ ἀμαυρά, καὶ ἀφοριεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεὺς ἑπτὰ ἡμέρας. 22 Ἐὰν δὲ ἐξανίσει ἐξανίσηται ἐν τῷ δέρματι, καὶ μιανεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεύς· ἁφὴ λέπρας ἐστὶν, ἐν τῷ ἕλκει ἐξέκαυσεν. 23 Ἐὰν δὲ κατὰ χώραν αὐτῆ μείνῃ τὸ τη-

λαύγημα,

λαύγημα, ϗ μὴ ἀμαχέηται, ὅλη τῦ ἕλκυς ὅ͂στν, καὶ καθαριεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεύς. 24 Καὶ σὰρξ ἐὰν γένηται ἐν τῷ δέρματι αὐτῦ κατάκαυμα πυρὸς, ϗ γένηται ἐν τῷ δέρματι αὐτῦ ὑγιαθὲν τῦ καυκαύματος αὐγάζον τηλαυγὲς λευκὸν, ἐπιπυῤῥίζον, ἢ ἔκλευκον, 25 καὶ ὄψεται αὐτὸ ὁ ἱερεὺς, καὶ ἰδοὺ μετέβαλεν θρὶξ λευκὴ εἰς τὸ αὐγάζον, καὶ ἡ ὄψις αὐτῦ ταπεινὴ ἀπὸ τοῦ δέρματος, λέπρα ὅ͂στν, ἐν τῷ κατακαύματι ἐξήνθησεν, καὶ μανεῖ αὐτὸ αὐτὸν ὁ ἱερεύς· ἀφὴ λέπρας ὅ͂στν. 26 Ἐὰν δὲ ἴδῃ ὁ ἱερεὺς, ϗ ἰδοὺ οὐκ ἔστιν ἐν τῷ αὐγάζοντι θρὶξ λευκὴ, ϗ ταπεινὸν μὴ ᾖ ἀπὸ τῦ δέρματος, αὐτὸ δὲ ἀμαυρὸν, ϗ ἀφορίει αὐτὸν ὁ ἱερεὺς ἑπτὰ ἡμέρας· 27 ϗ ὄψεται αὐτὸν ὁ ἱερεὺς τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, ἐὰν δὲ ἀμαχύσει ἀμαχέηται ἐν τῷ δέρματι, ϗ μανεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεύς· ἀφὴ λέπρας ὅ͂στν, ἐν τῷ ἕλκει ἐξήνθησεν. 28 Ἐὰν δὲ κατὰ χώραν μείνῃ τὸ αὐγάζον, καὶ μὴ ἀμαχθῇ ἐν τῷ δέρματι, αὐτὴ δὲ ἡ ἀμαυρὰ, ἡ ὅλη τῦ καυκαύματός ὅ͂στν, ϗ καθαριεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεύς· ὁ γὰρ χαρακτὴρ τῦ κατακαύματός ὅ͂στν. 29 Καὶ ἀνδρὶ ϗ γυναικὶ ἐὰν γένηται ἐν αὐτοῖς ἀφὴ λέπρας ἐν τῇ κεφαλῇ ἢ ἐν τῷ πώγωνι, 30 καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς τὴν ἀφὴν, καὶ ἰδοὺ ἡ ὄψις αὐτῆς ἐγκοιλοτέρα τῦ δέρματος, ἐν αὐτῇ δὲ θρὶξ ξανθίζουσα

λεπτὴ,

λεπίν, καὶ μανεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεύς· θραῦσμά ἐστιν, λέπρα [ἐστὶν] τῆς κεφαλῆς, ἢ λέπρα τοῦ πώγωνός ἐστιν. 31 Καὶ ἐὰν ἴδῃ ὁ ἱερεὺς τὴν ἁφὴν τοῦ θραύσματος, καὶ ἰδοὺ οὐκ ἡ ὄψις ἐγκοιλοτέρα τοῦ δέρματος, καὶ θελξ ξανθίζουσα οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῇ, καὶ ἀφορίει ὁ ἱερεὺς τὴν ἁφὴν τοῦ θραύσματος ἑπτὰ ἡμέρας· 32 καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς τὴν ἁφὴν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, καὶ ἰδοὺ διεχώθη τὸ θραῦσμα, καὶ θελξ ξανθίζουσα οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῇ, καὶ ἡ ὄψις τοῦ θραύσματος οὐκ ἔστιν κοίλη ἀπὸ τοῦ δέρματος, 33 καὶ ξυρηθήσεται τὸ δέρμα, τὸ δὲ θραῦσμα οὐ ξυρηθήσεται), καὶ ἀφορίει ὁ ἱερεὺς τὸ θραῦσμα ἑπτὰ ἡμέρας τοδεύτερον· 34 καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς τὸ θραῦσμα τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, καὶ ἰδοὺ διεχώθη τὸ θραῦσμα ἐν τῷ δέρματι μετὰ τὸ ξυρηθῆναι αὐτόν, καὶ ἡ ὄψις τοῦ θραύσματος οὐκ ἔστιν κοίλη ἀπὸ τοῦ δέρματος, καὶ καθαριεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεύς· καὶ πλυνάμενος τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καθαρὸς ἔσται. 35 Ἐὰν δὲ θραχύσῃ θραχύνεται τὸ θραῦσμα ἐν τῷ δέρματι μετὰ τὸ καθαρισθῆναι αὐτόν, 36 καὶ ὄψεται αὐτὸν ὁ ἱερεύς, καὶ ἰδοὺ θραχύνεται τὸ θραῦσμα ἐν τῷ δέρματι, οὐκ ἐπισκέψεται ὁ ἱερεὺς περὶ τῆς τριχὸς τὴν ξανθήν· [ὅτι] ἀκάθαρτός ἐστιν. 37 Ἐὰν δὲ ἐνώπιον αὐτοῦ μένῃ τὸ θραῦσμα ὅτι χάραξ, καὶ θρὶξ μέ-

τραύματος

τραύματος

λαινα

λαινα ἀνατέλλῃ ἐν αὐτῷ, ὑγίαινεν τὸ θραῦσμα, καθαρός ἐστιν· καὶ καθαριεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεύς. 38 Καὶ ἀνδρὶ ἢ γυναικὶ ἐὰν γένηται ἐν δέρματι τ σαρκὸς αὐτ αὐγάσματα αὐγάζοντα λευκαθίζοντα, 39 καὶ ὄψεται ὁ ἱερεύς, καὶ ἰδοὺ ἐν δέρματι τῆς σαρκὸς αὐτ αὐγάσματα αὐγάζοντα λευκαθίζοντα, ἀλφός ἐστιν, [καθαρός ἐστιν]· ἐξανθεῖ ἐν τῷ δέρματι τῆς σαρκὸς αὐτ, καθαρός ἐστιν. 40 Ἐὰν δέ τινι μαδήσῃ ἡ κεφαλὴ αὐτ, φαλακρός ἐστιν, καθαρός ἐστιν· 41 ἐὰν δὲ κατὰ πρόσωπον μαδήσῃ ἡ κεφαλὴ αὐτ, ἀναφάλαντός ἐστιν, καθαρός ἐστιν. 42 Ἐὰν δὲ γένηται ἐν τῷ φαλακρώματι αὐτ ἢ ἐν τῷ ἀναφαλαντώματι αὐτ ἀφὴ λευκὴ ἢ πυρρίζουσα, λέπρα ἐστὶν ἐξανθοῦσα ἐν τῷ φαλακρώματι αὐτ, ἢ ἐν τῷ ἀναφαλαντώματι αὐτ· 43 καὶ ὄψεται αὐτὸν ὁ ἱερεύς, καὶ ἰδοὺ ἡ ὄψις τῆς ἀφῆς λευκὴ ἢ πυρρίζουσα ἐν τῷ φαλακρώματι αὐτ ἢ ἐν τῷ ἀναφαλαντώματι αὐτ, ὡς εἶδος λέπρας ἐν δέρματι τ σαρκὸς αὐτ, 44 ἄνθρωπος λεπρός ἐστιν, ἀκάθαρτός ἐστιν· μιάνσει μιανεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεύς, ἐν τῇ κεφαλῇ αὐτ ἡ ἀφὴ αὐτ. 45 Καὶ ὁ λεπρὸς ἐν ᾧ ἐστιν ἡ ἀφὴ, τὰ ἱμάτια αὐτ ἔσται διεσχισμένα, καὶ ἡ κεφαλὴ αὐτ ἀκατακάλυπτος, καὶ περὶ τὸ στόμα αὐτ περιβαλλέσθω,

αὐγασμα

καὶ

καὶ ἀκάθαρτος κεκλήσεται· 46 πάσας τὰς ἡμέρας, ὅσας ἂν ᾖ ἡ ἐπ' αὐτῷ ἁφὴ, ἀκάθαρτος ὢν, ἀκάθαρτός ἐστιν· κεχωρισμένος καθήσεται· ἔξω τῆς παρεμβολῆς ἔσται αὐτῷ ἡ κατοικία. 47 Καὶ ἱματίῳ ἐὰν γένηται ἐν αὐτῷ ἁφὴ λέπρας, ἐν ἱματίῳ ἐρέῳ, ἢ ἐν ἱματίῳ συμπήνῳ, 48 ἢ ἐν στήμονι, ἢ ἐν κρόκῃ, [ἢ] ἐν τοῖς λινοῖς, ἢ ἐν τοῖς ἐρέοις, ἢ ἐν δέρματι, ἢ ἐν παντὶ ἐργασίμῳ δέρματι, 49 καὶ γένηται ἡ ἁφὴ χλωρίζουσα ἢ πυρίζουσα ἐν τῷ δέρματι, ἢ ἐν τῷ ἱματίῳ, ἢ ἐν τῷ στήμονι, ἢ ἐν τῇ κρόκῃ, ἢ ἐν παντὶ σκεύει ⸢ἐργασίμῳ⸣ δέρματος, ἁφὴ λέπρας ἐστὶν· καὶ δείξει τῷ ἱερεῖ, 50 καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς τὴν ἁφὴν, καὶ ἀφοριεῖ ⸢ὁ ἱερεὺς⸣ τὴν ἁφὴν ἑπτὰ ἡμέρας, 51 καὶ ὄψεται ⸢ὁ ἱερεὺς⸣ τὴν ἁφὴν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ· ἐὰν δὲ διαχέηται ἡ ἁφὴ ἐν τῷ ἱματίῳ, ἢ ἐν τῷ στήμονι, ἢ ἐν τῇ κρόκῃ, ἢ ἐν τῷ δέρματι, κατὰ πάντα ὅσα ἐὰν ποιηθῇ δέρματα ἐν τῇ ἐργασίᾳ, λέπρα ἐμμονός ἐστιν ἡ ἁφὴ, ἀκάθαρτός ἐστιν. 52 καυθήσεται τὸ ἱμάτιον, ἢ τὸν στήμονα, ἢ τὴν κρόκην ἐν τοῖς ἐρέοις, ἢ ἐν τοῖς λινοῖς, ἢ ἐν παντὶ σκεύει δερματίνῳ, ἐν ᾧ ἐὰν γένηται ἡ ἁφὴ· ὅτι λέπρα ἐμμονός ἐστιν, ἐν πυρὶ καυθήσεται. 53 Ἐὰν δὲ ἴδῃ ὁ ἱερεὺς, καὶ μὴ διαχέηται ἡ ἁφὴ ἐν τῷ ἱματίῳ, ἢ ἐν τῷ στήμονι, ἢ

ἐν τῇ χρόᾳ, ἢ ἐν παντὶ σκεύει δερματίνῳ· 54 καὶ συνταξει ὁ ἱερεὺς, καὶ πλυνεῖ ἐφ' ᾧ ἐὰν ᾖ ἐπ' αὐτῷ ἡ ἁφὴ, καὶ ἀφοριεῖ ὁ ἱερεὺς τὸ ἁφὴ ἑπτὰ ἡμέρας τὸ δεύτερον· 55 καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς μετὰ τὸ πλυθῆναι [αὐτὸ] τὸ ἁφὴ, καὶ ἰδοὺ μὴ μετέβαλεν τὸ ἄφη ἡ ἁφὴ, καὶ ἡ ἁφὴ οὐ διαχέεται, ἀκάθαρτόν ἐστιν, ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται· ἐσήρικται ἐν τῷ ἱματίῳ, ἢ ἐν τῷ στήμονι, ἢ ἐν τῇ χρόᾳ. 56 Καὶ ἐὰν ἰδὴ ὁ ἱερεὺς, καὶ ἡ ἀμαυρὰ ἡ ἁφὴ μετὰ τὸ πλυθῆναι αὐτὸ, ἐκῤῥήξει αὐτὸ ἀπὸ τοῦ ἱματίου, ἢ ἀπὸ τοῦ δέρματος, ἢ ἀπὸ τοῦ στήμονος, ἢ ἀπὸ τῆς χρόας. 57 Ἐὰν δὲ ὀφθῇ ἔτι ἐν τῷ ἱματίῳ, ἢ ἐν τῷ στήμονι, ἢ ἐν τῇ χρόᾳ, ἢ ἐν παντὶ σκεύει δερματίνῳ, λέπρα ἐξανθοῦσά ἐστιν, ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται ἐν ᾧ ἐστιν ἡ ἁφή. 58 Καὶ τὸ ἱμάτιον, ἢ ὁ στήμων, ἢ ἡ χρόα, ἢ πᾶν σκεῦος δερμάτινον, ὃ πλυθήσεται, καὶ ἀποστήσεται ἀπ' αὐτοῦ ἡ ἁφὴ, καὶ πλυθήσεται τὸ δεύτερον, καὶ καθαρὸν ἔσται. 59 Οὗτος ὁ νόμος ἁφῆς λέπρας ἱματίου ἐρέου, ἢ συμπήγματος, ἢ στήμονος, ἢ χρόας, ἢ παντὸς σκεύους δερματίνου, εἰς τὸ καθαρίσαι αὐτὸ, ἢ μιᾶναι αὐτό.

καυθῆναι αὐτὸν

ἁφὴ

ΚΕΦ. ΙΔ'.

1 ΚΑΙ ἐλάλησεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων· 2 Οὗτος ὁ νόμος τοῦ λεπροῦ, ἡ ἂν ἡμέρᾳ καθαρισθῇ· καὶ προσαχθήσεται πρὸς τὸν ἱερέα, 3 καὶ ἐξελεύσεται ὁ ἱερεὺς ἔξω τῆς παρεμβολῆς, καὶ ὄψεται ὁ ἱερεύς, καὶ ἰδοὺ ἴαται ἡ ἁφὴ τῆς λέπρας ἀπὸ τοῦ λεπροῦ· 4 καὶ προστάξει ὁ ἱερεὺς, καὶ λήψονται τῷ καθαριζομένῳ δύο ὀρνίθια ζῶντα καθαρὰ, καὶ ξύλον κέδρινον, καὶ κεκλωσμένον κόκκινον, καὶ ὕσσωπον· 5 καὶ προστάξει ὁ ἱερεὺς, καὶ σφάξουσι τὸ ὀρνίθιον τὸ ἓν εἰς ἀγγεῖον ὀστράκινον ἐφ' ὕδατι ζῶντι· 6 καὶ τὸ ὀρνίθιον τὸ ζῶν λήψεται αὐτὸ, καὶ τὸ ξύλον τὸ κέδρινον, καὶ τὸ κεκλωσμένον κόκκινον, καὶ τὸν ὕσσωπον, καὶ βάψει αὐτὰ καὶ τὸ ὀρνίθιον τὸ ζῶν εἰς τὸ αἷμα τοῦ ὀρνιθίου τοῦ σφαγέντος ἐφ' ὕδατι ζῶντι· 7 καὶ περιρρανεῖ ἐπὶ τὸν καθαριζόμενον ἀπὸ τῆς λέπρας πάκις, καὶ καθαρὸς ἔσται· καὶ ἐξαποστελεῖ τὸ ὀρνίθιον τὸ ζῶν εἰς τὸ πεδίον· 8 Καὶ πλυνεῖ ὁ καθαριζόμενος τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ξυρηθήσεται πᾶσαν τὴν τρίχα, καὶ λούσεται ἐν ὕδατι, καὶ καθαρὸς ἔσται· καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσεται εἰς τὴν παρεμβολήν, καὶ διατρίψει ἔξω τοῦ οἴκου

αὐτῦ ἑπτὰ ἡμέρας. 9 Καὶ ἔσαι τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, ξυρηθήσεται πᾶσαν τὴν τρίχα αὐτῦ, τὴν κεφαλὴν αὐτῦ, καὶ τὸν πώγωνα, καὶ τὰς ὀφρύας, καὶ πᾶσαν τὴν τρίχα αὐτῦ ξυρηθήσεται· καὶ πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτῦ, καὶ λόσεται τὸ σῶμα αὐτῦ ὕδατι, καὶ καθαρὸς ἔσαι. 10 Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ λήψεται δύο ἀμνοὺς ἐνιαυσίους ἀμώμους, καὶ θῆλυ ἐνιαύσιον ἄμωμον, καὶ τρία δέκατα σεμιδάλεως εἰς θυσίαν πεφυραμένης ἐν ἐλαίῳ, καὶ κοτύλην ἐλαίου μίαν· 11 καὶ στήσει ὁ ἱερεὺς καθαρίζων τὸν ἄνθρωπον τὸν καθαριζόμενον καὶ ζῶντα ἔναντι Κυρίου, ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τῦ μαρτυρίου. 12 Καὶ λήψεται ὁ ἱερεὺς τὸν ἀμνὸν τὸ ἕνα, καὶ προσάξει αὐτὸν τῆς πλημμελείας, καὶ τὴν κοτύλην τῦ ἐλαίου, καὶ ἀφορεῖ αὐτὰ ἀφόρισμα ἔναντι Κυρίου. 13 Καὶ σφάξουσιν τὸν ἀμνὸν ἐν τόπῳ, ᾧ σφάζουσιν τὰ ὁλοκαυτώματα, καὶ τὰ περὶ ἁμαρτίας, ἐν τόπῳ ἁγίῳ· ἔστιν γὰρ τὸ περὶ ἁμαρτίας, ὥσπερ τὸ τῆς πλημμελείας ἐστὶν τῷ ἱερεῖ· ἅγια ἁγίων ἐστίν. 14 Καὶ λήψεται ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τῦ αἵματος τῦ τῆς πλημμελείας, καὶ ἐπιθήσει ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸν λοβὸν τῦ ὠτὸς τῦ καθαριζομένου τὸ δεξιόν, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς χειρὸς αὐτῦ τῆς δεξιᾶς, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τῦ ποδὸς αὐτῦ τῦ δεξιῦ·

15 καὶ

15 καὶ λαβὼν ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τῆς κοτύλης τοῦ ἐλαίου, ἐπιχεῖ ἐπὶ τὴν χεῖρα τοῦ ἱερέως τὴν ἀριστερὰν· 16 καὶ βάψῃ ὁ ἱερεὺς τὸν δάκτυλον αὐτοῦ τὸν δεξιὸν ἀπὸ τοῦ ἐλαίου τοῦ ὄντος ἐπὶ τῆς χειρὸς αὐτοῦ τῆς ἀριστερᾶς, καὶ ῥανεῖ ὁ ἱερεὺς ✕ ἀπὸ τοῦ ἐλαίου τῷ δακτύλῳ ἑπτάκις ἔναντι Κυρίου. 17 Τὸ δὲ καταλειφθὲν ἔλαιον τὸ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, ἐπιθήσει ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸν λοβὸν τοῦ ὠτὸς τοῦ καθαριζομένου τοῦ δεξιοῦ, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς χειρὸς αὐτοῦ τὸν δεξιᾶς, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ ποδὸς αὐτοῦ τοῦ δεξιοῦ, ἐπὶ τὸν τόπον τοῦ αἵματος τοῦ τῆς πλημμελείας· 18 τὸ δὲ καταλειφθὲν ἔλαιον τὸ ἐπὶ τῆς χειρὸς τοῦ ἱερέως, ἐπιθήσει ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ καθαριζομένου, καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς ἔναντι Κυρίου. 19 Καὶ ποιήσει ὁ ἱερεὺς τὸ περὶ τῆς ἁμαρτίας, καὶ ἐξιλάσεται ὁ ἱερεὺς περὶ τοῦ [ἀκαθάρτου τοῦ] καθαριζομένου ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας αὐτοῦ· καὶ μετὰ τοῦτο σφάξει ὁ ἱερεὺς τὸ ὁλοκαύτωμα· 20 καὶ ἀνοίσει ὁ ἱερεὺς τὸ ὁλοκαύτωμα καὶ τὴν θυσίαν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἔναντι Κυρίου· καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεύς, καὶ καθαρισθήσεται. 21 Ἐὰν δὲ πένηται, καὶ ἡ χεὶρ αὐτοῦ μὴ εὑρίσκῃ, λήψεται ἀμνὸν ἕνα εἰς ἀφαίρεμα, ὥστε ἐξιλάσασθαι περὶ αὐτοῦ, καὶ δέκατον σεμιδάλεως

πεφυραμμένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν, καὶ κοτύλιον
ἓν ἐλαίου μίαν, 22 καὶ δύο τρυγόνας, ἢ δύο νεοσ-
σοὺς περιστερῶν, ὅσα εὕρεν ἡ χεὶρ αὐτοῦ· καὶ ἔσται
ἡ μία περὶ ἁμαρτίας, καὶ ἡ μία εἰς ὁλοκαύτω-
μα· 23 καὶ προσοίσει αὐτὰ τῇ ἡμέρᾳ τῇ
ὀγδόῃ εἰς τὸ καθαρίσαι αὐτὸν πρὸς τὸν ἱερέα,
ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἔναντι
Κυρίου. 24 Καὶ λαβὼν ὁ ἱερεὺς τὸν ἀμνὸν τῆς
πλημμελείας, καὶ τὸν κοτύλιον τοῦ ἐλαίου, ἐπι-
θήσει αὐτὰ ἐπίθεμα ἔναντι Κυρίου. 25 Καὶ
σφάξει τὸν ἀμνὸν τῆς πλημμελείας, καὶ λήψεται ὁ
ἱερεὺς ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ τῆς πλημμελείας, καὶ
ἐπιθήσει ἐπὶ τὸν λοβὸν τοῦ ὠτὸς τοῦ δεξιοῦ τοῦ
καθαριζομένου, καὶ ἐπὶ τὸν ἀντίχειρα τῆς χειρὸς
αὐτοῦ τῆς δεξιᾶς, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ ποδὸς αὐτοῦ τοῦ
δεξιοῦ. 26 Καὶ ἀπὸ τοῦ ἐλαίου ἐπιχεῖ ὁ ἱερεὺς
ἐπὶ τὴν χεῖρα τοῦ ἱερέως τὴν ἀριστερὰν, 27 καὶ
ῥανεῖ ὁ ἱερεὺς τῷ δακτύλῳ αὐτοῦ τῷ δεξιῷ ἀπὸ
τοῦ ἐλαίου τοῦ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ τῇ ἀριστερᾷ ἑπτά-
κις ἔναντι Κυρίου· 28 καὶ ἐπιθήσει ὁ ἱερεὺς
ἀπὸ τοῦ ἐλαίου τοῦ ἐπὶ τῆς χειρὸς αὐτοῦ ἐπὶ τὸν
λοβὸν τοῦ ὠτὸς τοῦ καθαριζομένου τοῦ δεξιοῦ, καὶ
ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς χειρὸς αὐτοῦ τῆς δεξιᾶς, καὶ ἐπὶ
τὸ ἄκρον τοῦ ποδὸς αὐτοῦ τοῦ δεξιοῦ, ἐπὶ τὸν τό-
πον τοῦ αἵματος τοῦ τῆς πλημμελείας· 29 τὸ

δὲ

δὲ καταλειφθὲν ἀπὸ τῦ ἐλαίυ, τὸ ὃν ἐπὶ τῆς χειρὸς τῦ ἱερέως, ἐπιθήσει ἐπὶ τὸ κεφαλὸ τῦ καθαριζομένυ· καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτῦ ὁ ἱερεὺς ἔναντι Κυρίυ. 30 Καὶ ποιήσει μίαν ἀπὸ τῶν τρυγόνων ἢ ἀπὸ τ νεοσσῶν τῶν περιστερῶν, καθότι εὗρεν αὐτῦ ἡ χεὶρ, 31 τὸ μίαν περὶ ἁμαρτίας, καὶ τὸ μίαν εἰς ὁλοκαύτωμα, σὺν τῇ θυσίᾳ· καὶ ἐξιλάσεται ὁ ἱερεὺς περὶ τῦ καθαριζομένυ ἔναντι Κυρίυ. 32 Οὗτος ὁ νόμος ἐν ᾧ ἐστιν ἡ ἀφὴ λέπρας, ᾧ τῦ μὴ εὑίσκοντος τὴ χεῖρ αὐτῦ εἰς τ καθαρισμὸν αὐτ. 33 Καὶ ἐλάλησεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ πρὸς Ααρὼν, λέγων· 34 ὡς ἂν εἰσέλθητε εἰς τὴν γῆν τὴν Χαναναίων, ἣν ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν εἰ κλῆσ, καὶ δώσω ἁφὴν λέπρας ἐν ταῖς οἰκίαις τῆς γῆς τῆς ἐγκλήτυ ὑμῖν, 35 καὶ ἥξει τινὸς αὐτῦ ἡ οἰκία, καὶ ἀναγγείλη τῷ ἱερεῖ, λέγων· ὥσπερ ἁφὴ ἐφαίνεταί μοι ἐν τῇ οἰκίᾳ· 36 καὶ προστάξει ὁ ἱερεὺς ἀποσκυβάσαι τὴν οἰκίαν, πρὸ τῦ εἰσελθόντα ἰδεῖν τὸν ἱερέα τὴν ἁφὴν, καὶ οὐ μὴ ἀκάθαρτα γένηται, ὅσα ἐὰν ᾖ ἐν τῇ οἰκίᾳ· καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσεται ὁ ἱερεὺς καταμαθεῖν τὴν οἰκίαν· 37 καὶ ἄψεται τὴν ἁφὴν, καὶ ἰδὲ ἡ ἁφὴ ἐν τοῖς τοίχοις τῆς οἰκίας, κοιλάδας χλωριζούσας, ἢ πυῤῥιζούσας, καὶ ἡ ὄψις αὐτῶν ταπεινοτέρα

μὴ οἰκίαν

τῶν τοίχων· 38 καὶ ἐξελθὼν ὁ ἱερεὺς ἐκ τῆς οἰκίας ἐπὶ τὴν θύραν τῆς οἰκίας, καὶ ἀφορεῖ ~ ὁ ἱερεὺς" τὴν οἰκίαν ἑπτὰ ἡμέρας. 39 Καὶ ἐπανήξει ὁ ἱερεὺς τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, καὶ ὄψεται ~ τὴν οἰκίαν", καὶ ἰδοὺ [ἡ] διεχύθη ἡ ἀφὴ ἐν τοῖς τοίχοις τῆς οἰκίας. 40 Καὶ προστάξει ὁ ἱερεὺς, καὶ ἐξελοῦσιν τοὺς λίθους ἐν οἷς ἐστιν ἡ ἀφὴ, καὶ ἐκβαλοῦσιν αὐτοὺς ἔξω τῆς πόλεως εἰς τόπον ἀκάθαρτον· 41 καὶ ἐκποξύσουσιν τὴν οἰκίαν ἔσωθεν κύκλῳ, καὶ ἐκχεοῦσιν τὸν χοῦν ※ ὃν ἀπέξυσαν, ἔξω τῆς πόλεως εἰς τόπον ἀκάθαρτον· 42 καὶ λήψονται λίθους ~ ἀπεξυσμένους" ἑτέρους, καὶ ἀντιθήσουσιν ἀντὶ τῶν λίθων· καὶ χοῦν ἕτερον λήψονται, καὶ ἐξαλείψουσιν τὴν οἰκίαν. 43 Ἐὰν δὲ ἐπέλθῃ πάλιν ἀφὴ, καὶ ἀνατείλῃ ἐν τῇ οἰκίᾳ, μετὰ τὸ ἐξελεῖν τοὺς λίθους, καὶ μετὰ τὸ ἐκποξυσθῆναι τὴν οἰκίαν, καὶ μετὰ τὸ ἐξαλειφθῆναι, 44 καὶ εἰσελθύσεται ὁ ἱερεὺς, καὶ ὄψεται· εἰ διεκέχυται ἡ ἀφὴ ἐν τῇ οἰκίᾳ, λέπρα ἐμμονός ἐστιν ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἀκάθαρτός ἐστιν. 45 Καὶ καθελοῦσιν τὴν οἰκίαν, καὶ τὰ ξύλα αὐτῆς, καὶ τοὺς λίθους αὐτῆς, καὶ πάντα τὸν χοῦν τῆς οἰκίας ἐξοίσουσιν ἔξω τῆς πόλεως εἰς τόπον ἀκάθαρτον. 46 Καὶ ὁ εἰσπορευόμενος εἰς τὴν οἰκίαν πάσας τὰς ἡμέρας, ἃς ἀφωρισμένη ἐστὶν,

ὄστιν, ἀκάθαρτος ἔσαι ἕως ἑσπέρας· 47 καὶ ὁ κοιμώμενος ἐν τῇ οἰκίᾳ, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἀκάθαρτος ἔσαι ἕως ἑσπέρας· καὶ ὁ ἔδων ἐν τῇ οἰκίᾳ, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἀκάθαρτος ἔσαι ἕως ἑσπέρας. 48 Ἐὰν δὲ εἰσπορευόμενος εἰσέλθῃ ὁ ἱερεὺς, καὶ ἴδῃ, καὶ ἰδοὺ [ὁ] ἀφὴ ἀφὴ ἐν τῇ οἰκίᾳ μετὰ τὸ ἐξαλειφθῆναι τὴν οἰκίαν, καθαριεῖ ὁ ἱερεὺς τὴν οἰκίαν, ὅτι ἰάθη ἡ ἀφή· 49 καὶ λήψεται ἀφαγνίσαι τὴν οἰκίαν δύο ὀρνίθια ζῶντα καθαρά, καὶ ξύλον κέδρινον, καὶ κεκλωσμένον κόκκινον, καὶ ὕσσωπον· 50 καὶ σφάξει τὸ ὀρνίθιον τὸ ἓν εἰς σκεῦος ὀστράκινον ἐφ' ὕδατι ζῶντι· 51 καὶ λήψεται τὸ ξύλον τὸ κέδρινον, καὶ τὸ κεκλωσμένον κόκκινον, καὶ τὸν ὕσσωπον, καὶ τὸ ὀρνίθιον τὸ ζῶν, καὶ βάψει αὐτὸ εἰς τὸ αἷμα τοῦ ὀρνιθίου τοῦ ἐσφαγμένου ἐφ' ὕδατι ζῶντι, καὶ περανεῖ ἐν αὐτοῖς τὴν οἰκίαν ἑπτάκις· 52 καὶ ἀφαγνιεῖ τὴν οἰκίαν ἐν τῷ αἵματι τοῦ ὀρνιθίου, καὶ ἐν τῷ ὕδατι τῷ ζῶντι, καὶ ἐν τῷ ὀρνιθίῳ τῷ ζῶντι, καὶ ἐν τῷ ξύλῳ τῷ κεδρίνῳ, καὶ ἐν τῷ ὑσσώπῳ, καὶ ἐν τῷ κεκλωσμένῳ κοκκίνῳ· 53 καὶ ἐξαποστελεῖ τὸ ὀρνίθιον τὸ ζῶν ἔξω πόλεως εἰς τὸ πεδίον, καὶ ἐξιλάσεται περὶ τῆς οἰκίας, καὶ καθαρὰ ἔσαι.

54 Οὗ-

54 Οὗτος ὁ νόμος κατὰ πᾶσαν ἁφὴν λέπρας, καὶ θραύσματος, 55 καὶ τῆς λέπρας ἱματίου καὶ οἰκίας, 56 καὶ ὀλῆς, καὶ σημασίας, καὶ τοῦ αὐγάζοντος, 57 καὶ τοῦ ἐξηγήσασθαι ἐν ἡμέρᾳ ἀκαθάρτου, καὶ ἐν ἡμέρᾳ καθαρισθήσεται· οὗτος ὁ νόμος τῆς λέπρας.

ΚΕΦ. ΙΕ'.

1 ΚΑΙ ἐλάλησεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ααρὼν, λέγων· 2 λάλησον τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ, καὶ ἐρεῖς αὐτοῖς· ἄνθρωπος ἄνθρωπος ᾧ ἐὰν γένηται ῥύσις ἐκ τοῦ σώματος αὐτοῦ, ἀκάθαρτός ἐστιν. 3 Καὶ οὗτος ὁ νόμος τῆς ἀκαθαρσίας αὐτοῦ· ῥέων γόνον ἐκ σώματος αὐτοῦ ἐκ τῆς ῥύσεως, ἧς συνέσχηκεν τὸ σῶμα αὐτοῦ ἀφὸ τῆς ῥύσεως, αὕτη ἡ ἀκαθαρσία αὐτοῦ ἐν αὐτῇ· πᾶσα αἱ ἡμέραι ῥύσεως σώματος αὐτοῦ, ἧ συνέσχηκεν τὸ σῶμα αὐτοῦ ἀφὸ τῆς ῥύσεως, ἀκαθαρσία αὐτοῦ ἐστιν. 4 Πᾶσα κοίτη, ἐφ' ἧ ἂν κοιμηθῇ ἐπ' αὐτῇ ὁ γονορρυὴς, ἀκάθαρτος ἔσται· καὶ πᾶν σκεῦος, ἐφ' ὃ ἂν καθίσῃ ἐπ' αὐτὸ ὁ γονορρυὴς, ἀκάθαρτον ἔσται. 5 Καὶ ἄνθρωπος, ὃς ἂν ἅψηται τῆς κοίτης αὐτοῦ, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ λούσεται ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας· 6 καὶ ὁ καθήμενος ἐπὶ τοῦ σκεύους, ἐφ' ὃ ἂν καθίσῃ ὁ γονορρυὴς, πλυνεῖ τὰ

τὰ ἱμάτια αὐτῦ, καὶ λόσεται ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἔσαι ἕως ἑσπέρας. 7 καὶ ὁ ἁπτόμενος χρωτὸς τῦ γονορρύῦς, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια, καὶ λόσεται ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἔσαι ἕως ἑσπέρας. 8 ἐὰν δὲ πτύσῃ ὁ γονορρύὴς ἐπὶ τὸ καθαρὸν, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτῦ, καὶ λούσεται ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἔσαι ἕως ἑσπέρας. 9 Καὶ [ἐπὶ] παν ἐπίσαγμα ὄνυ, ἐφ' ὃ ἂν καθίσῃ ἐπ' αὐτὸ ὁ γονορρύὴς, ἀκάθαρτον ἔσαι ἕως ἑσπέρας. 10 Καὶ πᾶς ὁ ἁπτόμενος ὅσα ἂν ᾖ ὑποκάτω αὐτῦ, ἀκάθαρτος ἔσαι ἕως ἑσπέρας· καὶ ὁ αἴρων αὐτὰ, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτῦ, καὶ λούσετ) ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἔσαι ἕως ἑσπέρας. 11 καὶ ὅσων ἐὰν ἅψηται ὁ γονορρύὴς, καὶ τὰς χεῖρας αὐτῦ μὴ νένιπται ὕδατι, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια, καὶ λούσεται τὸ σῶμα ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἔσαι ἕως ἑσπέρας. 12 καὶ σκεῦος ὀστράκινον ὃ ἐὰν ἅψηται ὁ γονορρύὴς, συντριβήσεται· καὶ σκεῦος ξύλινον νιφήσεται ὕδατι, καὶ καθαρὸν ἔσαι. 13 Ἐὰν δὲ καθαρισθῇ ὁ γονορρύὴς ἐκ τῆς ῥύσεως αὐτῦ, καὶ ἐξαριθμήσεται ἑαυτῷ ἑπτὰ ἡμέρας εἰς τὸν καθαρισμὸν αὐτῦ, καὶ πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτῦ, καὶ λούσεται τὸ σῶμα αὐτῦ ὕδατι ζῶντι, καὶ καθαρὸς ἔσαι. 14 Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ λήψεται ἑαυτῷ δύο τρυγόνας, ἢ δύο νεοσσοὺς περιστερῶν, καὶ οἴσει αὐτὰ ἔναντι

Κυρίυ

Κυρίῳ ὅπι τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τ̃ μαρτυρίου, καὶ δώσι αὐτὰ τῷ ἱερεῖ. 15 Καὶ ποιήσι αὐτὰ ὁ ἱερεὺς, μίαν περὶ ἁμαρτίας, καὶ μίαν εἰς ὁλοκαύτωμα· καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτ̃ ὁ ἱερεὺς ἔναντι Κυρίου περὶ τῆς ῥύσεως αὐτ̃. 16 Καὶ ἄνθρωπος, ὡς ἐὰν ἐξέλθη ἐξ αὐτ̃ κοίτη σπέρματος, καὶ λούσεται ὕδατι πᾶν τὸ σῶμα αὐτ̃, καὶ ἀκάθαρτος ἕσαι ἕως ἑσπέρας. 17 καὶ πᾶν ἱμάτιον, καὶ πᾶν δέρμα ἐφ' ὃ ἐὰν ᾖ ἐπ' αὐτὸ κοίτη σπέρματος, καὶ πλυθήσεται ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτον ἕσαι ἕως ἑσπέρας. 18 Καὶ γυνὴ ἐὰν κοιμηθῇ ἀνὴρ μετ' αὐτ̃ς κοίτ̃ σπέρματος, καὶ λούσονται ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτοι ἔσονται ἕως ἑσπέρας. 19 Καὶ γυνὴ ἥτις ἐὰν ᾖ ῥέουσα αἵματι, ἕσαι ἡ ῥύσις αὐτ̃ς ἐν τῷ σώματι αὐτ̃ς, ἑπτὰ ἡμέρας ἔσται ἐν τῇ ἀφέδρῳ αὐτ̃ς· πᾶς ὁ ἁπτόμενος αὐτ̃ς, ἐὰν ἀκάθαρτος ἕσαι ἕως ἑσπέρας. 20 καὶ πᾶν ἐφ' ὃ ἂν κοιτάζηται ἐπ' αὐτὸ ἐν τῇ ἀφέδρῳ αὐτ̃ς, ἀκάθαρτον ἕσαι· καὶ πᾶν ἐφ' ὃ ἂν ὀπισθήσι ἐπ' αὐτὸ, ἀκάθαρτον ἕσαι. 21 Καὶ πᾶς ὃς ἐὰν ἅψηται τῆς κοίτης αὐτ̃ς, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτ̃, καὶ λούσεται τὸ σῶμα αὐτ̃ ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἕσαι ἕως ἑσπέρας. 22 καὶ πᾶς ὁ ἁπτόμενος παντὸς σκεύους, ὃ ἐὰν καθίσι ἐπ' αὐτὸ, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτ̃, καὶ λούσεται ὕδατι,

ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας· 23 ἐὰν δὲ ἐν τῇ κοίτῃ αὐτῆς οὔσης, ἢ ὅτε τὰ σκεύους, ᾧ ἐὰν αὐτὴ κάθηται ἐπ' αὐτῷ, ἐν δὲ τῷ ἅπτεσθαι αὐτὸν αὐτῆς, ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας. 24 Ἐὰν δὲ κοίτῃ τις κοιμηθῇ μετ' αὐτῆς, καὶ γένηται ἡ ἀκαθαρσία αὐτῆς ἐπ' αὐτῷ, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἑπτὰ ἡμέρας· καὶ πᾶσα κοίτη ἐφ' ᾗ ἂν κοιμηθῇ ἐπ' αὐτῆς, ἀκάθαρτος ἔσται. 25 Καὶ γυνὴ ἐὰν ῥέῃ ῥύσει αἵματος ἡμέρας πλείους, οὐκ ἐν καιρῷ τῆς ἀφέδρου αὐτῆς, ἐὰν καὶ ῥέῃ μετὰ τὴν ἄφεδρον αὐτῆς, πᾶσαι αἱ ἡμέραι ῥύσεως ἀκαθαρσίας αὐτῆς, καθάπερ αἱ ἡμέραι τῆς ἀφέδρου αὐτῆς, ἀκάθαρτος ἔσται· 26 καὶ πᾶσα κοίτη ἐφ' πᾶσαν κοίτην
ἣν ἂν κοιμηθῇ ἐπ' αὐτῆς πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ῥύσεως αὐτῆς, ὡς τὴν κοίτην τῆς ἀφέδρου αὐτῆς ἔσται αὐτῇ· καὶ πᾶν σκεῦος ἐφ' ὃ ἂν καθίσῃ ἐπ' αὐτό, ἀκάθαρτον ἔσται ὡς τὴν ἀκαθαρσίαν τῆς ἀφέδρου αὐτῆς· 27 πᾶς ὁ ἁπτόμενος αὐτῆς, ἀκάθαρτος ἔσται, καὶ πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτῆς, καὶ λούσεται τὸ σῶμα ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας. 28 Ἐὰν δὲ καθαρισθῇ ἀπὸ τῆς ῥύσεως αὐτῆς, καὶ ἐξαριθμήσεται αὐτῇ ἑπτὰ ἡμέρας, καὶ μετὰ ταῦτα καθαρισθήσεται. 29 Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ λήψεται αὐτῇ δύο τρυγόνας, ἢ δύο νεοττοὺς περιστερῶν, καὶ οἴσει αὐτὰ πρὸς τὸν

ἱερέα

ἱερέα ὅτι τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τ̃ μαρτυρίου. 30 Καὶ ποιήσῃ ὁ ἱερεὺς τὴν μίαν τῶν ἁμαρτίας, καὶ τὴν μίαν εἰς ὁλοκαύτωμα· καὶ ἐξιλάσεται τῶν αὐτῆς ὁ ἱερεὺς ἔναντι Κυρίου ἀπὸ ῥύσεως ἀκαθαρσίας αὐτῆς. 31 Καὶ διαβεβεῖς ποιήσετε τοὺς υἱοὺς Ισραὴλ ἀπὸ τ̃ ἀκαθαρσιῶν αὐτῶν, καὶ οὐκ ἀποθανοῦνται ἀπὸ τ̃ ἀκαθαρσίαν αὐτῶν, ἐν τ̃ μιαίνειν αὐτοὺς τὴν σκηνήν μου τὴν ἐν αὐτοῖς. 32 Οὗτος ὁ νόμος τ̃ γονορρυοῦς, καὶ ἐάν τινι ἐξέλθῃ ἐξ αὐτ̃ κοίτη σπέρματος, ὥστε μιανθῆναι ἐν αὐτῇ, 33 καὶ τῇ αἱμορροούσῃ ἐν τῇ ἀφέδρῳ αὐτῆς, καὶ ὁ γονορρυὴς ἐν τῇ ῥύσει αὐτ̃, τῷ ἄρσενι ἢ τῇ θηλείᾳ, καὶ [ἐν] τῷ ἀνδρὶ, ὃς ἂν κοιμηθῇ μετ̃ ἀποκαθημένης.

ΚΕΦ. Ις'.

1 ΚΑΙ ἐλάλησεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν, μετὰ τὸ τελευτῆσαι τοὺς δύο υἱοὺς Ααρὼν, ἐν τ̃ προσάγειν αὐτοὺς πῦρ ἀλλότριον ἔναντι Κυρίου, καὶ ἐτελεύτησαν. 2 Καὶ εἶπεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν, [λέγων·] λάλησον πρὸς Ααρὼν τὸν ἀδελφόν σου, καὶ μὴ εἰσπορεύεσθω πᾶσαν ὥραν εἰς τὸ ἅγιον ἐσώτερον τ̃ καταπετάσματος εἰς πρόσωπον τ̃ ἱλαστηρίου, ὃ

εἰσπορεύεσθωσαν

ἐστὶν

ἐστιν ἐπὶ τῆς κιβωτῦ ~ τῦ μαρτυρίυ", καὶ οὐκ ἀποθανεῖται· οὐ γὰρ νεφέλῃ ὀφθήσομαι ἐπὶ τῦ ἱλαστηρίυ. 3 Οὕτως εἰσελεύσεται Ααρὼν εἰς τὸ ἅγιον· ἐν μόσχῳ ἐκ βοῶν περὶ ἁμαρτίας, καὶ κριὸν εἰς ὁλοκαύτωμα. 4 Καὶ χιτῶνα λινοῦν ἁγιασμῶν ἐνδύσεται, καὶ περισκελὲς λινοῦν ἔσται ἐπὶ τῦ χρωτὸς αὐτῦ, καὶ κίδαρις περὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῦ, καὶ ζώνη λινῆ ζώσεται· (ἁγίασμά ἐστιν·) καὶ λούσεται ὕδατι πᾶν τὸ σῶμα αὐτῦ, καὶ ἐνδύσεται αὐτά. 5 Καὶ παρὰ τῆς συναγωγῆς τῶν υἱῶν Ισραὴλ λήψεται δύο χιμάρους ἐξ αἰγῶν περὶ ἁμαρτίας, καὶ κριὸν ἕνα εἰς ὁλοκαύτωμα. 6 Καὶ προσάξει Ααρὼν τὸν μόσχον τὸν περὶ τῆς ἁμαρτίας τὸν αὐτῦ, καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτῦ καὶ τῦ οἴκυ αὐτῦ. 7 Καὶ λήψεται τοὺς δύο χιμάρους, καὶ στήσει αὐτοὺς ἔναντι Κυρίυ παρὰ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τῦ μαρτυρίυ· 8 καὶ ἐπιθήσει Ααρὼν ἐπὶ τοὺς δύο χιμάρους κλῆρους· κλῆρον ἕνα τῷ Κυρίῳ, καὶ κλῆρον ἕνα τῷ ἀποπομπαίῳ. 9 Καὶ προσάξει Ααρὼν τὸν χίμαρον, ἐφ' ὃν ἐπῆλθεν ἐπ' αὐτὸν ὁ κλῆρος τῷ Κυρίῳ, καὶ ποιήσει περὶ ἁμαρτίας· 10 καὶ τὸν χίμαρον, ἐφ' ὃν ἐπῆλθεν ἐπ' αὐτὸν ὁ κλῆρος τῦ ἀποπομπαίῳ, στήσει αὐτὸν ζῶντα ἔναντι Κυρίυ, τῦ ἐξιλάσασθαι ἐπ' αὐτῷ, ὥστε ἀποστεῖλαι αὐτὸν εἰς τὸν ἀποπομ-

παῖον,

πλὴν, ⸗ ἀφήσ᾽ αὐτὸν" εἰς τὴν ἔρημον. 11 Καὶ προσάξει Ααρὼν τ̀ μόσχον τὸν περὶ τῆς ἁμαρτίας τὸν αὐτῷ [καὶ τὸν οἶκον αὐτῷ μόνον], καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτῷ καὶ τὸν οἶκον αὐτῷ· καὶ σφάξει τὸν μόσχον τὸν περὶ τῆς ἁμαρτίας τὸν αὐτῷ. 12 Καὶ λήψεται τὸ πυρεῖον πλῆρες ἀνθράκων πυρὸς ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου, τοῦ ἀπέναντι Κυρίου, καὶ πλήσ᾽ τὰς χεῖρας αὐτῦ θυμιάματος συνθέσεως λεπτῆς, καὶ εἰσοίσ᾽ ἐσώτερον τοῦ καταπετάσματος, 13 καὶ ἐπιθήσ᾽ τὸ θυμίαμα ἐπὶ τὸ πῦρ ἔναντι Κυρίου· καὶ καλύψει ἡ ἀτμὶς τ̃ θυμιάματος τὸ ἱλαστήριον τὸ ἐπὶ τ̃ μαρτυρίων, καὶ οὐκ ἀποθανεῖται. 14 Καὶ λήψεται ἀπὸ τοῦ αἵματος τ̃ μόσχου, καὶ ῥανεῖ τῷ δακτύλῳ αὐτῦ ἐπὶ τὸ ἱλαστήριον κατ᾽ ἀνατολάς· κ̀ τ̀ πρόσωπον τοῦ ἱλαστηρίου ῥανεῖ ἑπτάκις ἀπὸ τοῦ αἵματος τῷ δακτύλῳ. 15 Καὶ σφάξει τὸν χίμαρον τὸν περὶ τῆς ἁμαρτίας, τὸν περὶ τοῦ λαοῦ οἴσουσιν ⸗ ἔναντι Κυρίου"· καὶ οἴσει [ἀπὸ] τοῦ αἵματος αὐτ̃ ἐσώτερον τοῦ καταπετάσματος, καὶ ποιήσ᾽ τὸ αἷμα αὐτ̃, ὃν τρόπον ἐποίησεν τὸ αἷμα τοῦ μόσχου· καὶ ῥανεῖ τὸ αἷμα αὐτ̃ ἐπὶ τὸ ἱλαστήριον, κ̀ τ̀ πρόσωπον τοῦ ἱλαστηρίου. 16 Καὶ ἐξιλάσεται τὸ ἅγιον ἀπὸ τ̃ ἀκαθαρσιῶν τ̃ υἱῶν Ισραὴλ, καὶ ἀπὸ τ̃ ἀδικημάτων αὐτῶν περὶ

πασῶν

πασῶν τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν· καὶ οὕτως ποιήσῃ τῇ αὐτῷ
σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, τῇ ἑστιμμένῃ ἐν αὐτοῖς ἐν
μέσῳ τῆς ἀκαθαρσίας αὐτῶν. 17 Καὶ πᾶς
ἄνθρωπος οὐκ ἔσται ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου,
εἰσπορευομένου αὐτοῦ ἐξιλάσασθαι ἐν τῷ ἁγίῳ,
ἕως ἂν ἐξέλθῃ· καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ καὶ ὡς
τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ περὶ πάσης συναγωγῆς
[υἱῶν] Ισραήλ. 18 Καὶ ἐξελεύσεται ὅτι τὸ
θυσιαστήριον τὸ ὂν ἀπέναντι Κυρίου, καὶ ἐξιλάσε-
ται ἐπ' αὐτοῦ· καὶ λήψεται ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ ἀπ'
μόσχου, καὶ ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ χιμάρου, καὶ
ἐπιθήσει ὅτι τὰ κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου κύκλῳ·
19 καὶ ῥανεῖ ἐπ' αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ αἵματος τῷ δακ-
τύλῳ αὐτοῦ ἑπτάκις, καὶ καθαριεῖ αὐτό, καὶ ἁ-
γιάσῃ αὐτὸ ἀπὸ τῶν ἀκαθαρσιῶν υἱῶν Ισραήλ.
20 Καὶ συντελέσῃ ἐξιλασκόμενος τὸ ἅγιον, καὶ
τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ τὸ θυσιαστήριον,
καὶ περὶ τῶν ἱερέων καθαριεῖ· καὶ προσάξει
[Ααρὼν] τὸν χίμαρον τὸν ζῶντα. 21 καὶ
ἐπιθήσει Ααρὼν τὰς δύο χεῖρας αὐτοῦ ὅτι τὴν κε- περισσάξει
φαλὴν τοῦ χιμάρου τοῦ ζῶντος, καὶ ἐξαγορεύσῃ
ἐπ' αὐτοῦ πάσας τὰς ἀνομίας τῶν υἱῶν Ισραήλ,
καὶ πάσας τὰς ἀδικίας αὐτῶν, καὶ πάσας τὰς
ἁμαρτίας αὐτῶν· καὶ ἐπιθήσει αὐτὰς ὅτι τὴν κε-
φαλὴν τοῦ χιμάρου καὶ τοῦ ζῶντος, καὶ ἐξαποστε-

λεῖ ὁ χέρ ἀνθρώπου ἑτοίμου εἰς τὴν ἔρημον· 22 καὶ λήψεται ὁ χίμαρος ἐφ' ἑαυτῷ τὰς ἀδικίας αὐτῶν εἰς γῆν ἄβατον· καὶ ἐξαποστελεῖ τὸν χίμαρον εἰς τὴν ἔρημον. 23 Καὶ εἰσελεύσεται Ααρὼν εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἐκδύσεται τὴν στολὴν τὴν λινῆν, ἣν ἐνεδύσατο εἰσπορευόμενος εἰς τὸ ἅγιον, καὶ ἀποθήσει αὐτὴν ἐκεῖ· 24 καὶ λούσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ ὕδατι ἐν τόπῳ ἁγίῳ, καὶ ἐνδύσεται τὴν στολὴν αὐτοῦ· καὶ ἐξελθὼν ποιήσει τὸ ὁλοκάρπωμα αὐτοῦ καὶ τὸ ὁλοκάρπωμα τοῦ λαοῦ, καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ καὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ περὶ τοῦ λαοῦ, [ὡς περὶ τῶν ἱερέων]· 25 καὶ τὸ στέαρ τὸ περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἀνοίσει ὅπὶ τὸ θυσιαστήριον. 26 Καὶ ὁ ἐξαποστέλλων τὸν χίμαρον τὸν διεσταλμένον εἰς ἄφεσιν, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ λούσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ ὕδατι, καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσεται εἰς τὴν παρεμβολήν. 27 Καὶ τὸν μόσχον τὸν περὶ τῆς ἁμαρτίας, καὶ τὸν χίμαρον τὸν περὶ τῆς ἁμαρτίας, ὧν τὸ αἷμα εἰσηνέχθη ἐξιλάσασθαι ἐν τῷ ἁγίῳ, ἐξοίσουσιν αὐτὰ ἔξω τῆς παρεμβολῆς, καὶ κατακαύσουσιν αὐτὰ ἐν πυρὶ, καὶ τὰ δέρματα αὐτῶν, καὶ τὰ κρέα αὐτῶν, καὶ τὴν κόπρον αὐτῶν· 28 ὁ δὲ κατακαίων αὐτὰ, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ λούσεται

ἐκδύσεται

τὸ

τὸ σῶμα αὐτῦ ὕδατι, καὶ μὴ ταῦτα εἰσελθύσεται
εἰς τὴν παρεμβολήν. 29 Καὶ ἔσαι τῦτο
ὑμῖν νόμιμον αἰώνιον· ἐν τῷ μηνὶ τῷ ἑβδόμῳ,
δεκάτῃ τῦ μηνὸς, ταπεινώσετε τὰς ψυχὰς ὑμῶν, ταπεινώσαιτε
καὶ πᾶν ἔργον οὐ ποιήσετε ὁ αὐτόχθων, καὶ ὁ προσ-
ήλυτος ὁ προσκείμενος ἐν ὑμῖν. 30 ἐν γὰρ
τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἐξιλάσεται περὶ ὑμῶν, καθα-
ίσαι ὑμᾶς ἀπὸ πασῶν τῶν ἁμαρτιῶν ὑμῶν ἔναν-
τι Κυρίε, καὶ καθαρισθήσεσθε· 31 σάββατα
σαββάτων [ἀνάπαυσις αὕτη] ἔσαι ὑμῖν· καὶ τα-
πεινώσετε τὰς ψυχὰς ὑμῶν, νόμιμον αἰώνιον.
32 Ἐξιλάσεται ὁ ἱερεὺς ὃν ἂν χρίσωσιν αὐτὸν,
καὶ ὃν ἂν τελειώσωσιν τὰς χεῖρας αὐτῦ, ἱερα-
τεύειν μὴ τὸν πατέρα αὐτῦ· καὶ ἐνδύσεται τὴν
στολὴν τὴν λινῆν, στολὴν ἁγίαν· 33 καὶ ἐξι-
λάσεται τὸ ἅγιον τῦ ἁγίε, καὶ τὴν σκηνὴν τῦ
μαρτυρίε, καὶ τὸ θυσιαστήριον ἐξιλάσεται, καὶ
περὶ τῶν ἱερέων, καὶ περὶ πάσης συναγωγῆς ἐξι-
λάσεται. 34 Καὶ ἔσαι τῦτο ὑμῖν νόμιμον αἰώ-
νιον, ἐξιλάσκεσθαι περὶ τῶν υἱῶν Ισραὴλ ἀπὸ
πασῶν τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν· ἅπαξ τῦ ἐνιαυ-
τῦ ποιήσεται, καθάπερ συνέταξεν Κύριος τῷ
Μωυσῇ.

ΚΕΦ. ΙΖ'.

1 ΚΑΙ ἐλάλησεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων· 2 λάλησον πρὸς Ααρὼν καὶ πρὸς τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ πρὸς πάντας τοὺς υἱοὺς Ισραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς· τοῦτο τὸ ῥῆμα, ὃ συνετείλατο Κύριος, λέγων· 3 ἄνθρωπος ἄνθρωπος τῶν υἱῶν Ισραὴλ, [ἢ τῶν προσηλύτων ἢ τῶν προσκειμένων ἐν ὑμῖν,] ὃς ἂν σφάξῃ μόσχον, ἢ πρόβατον, ἢ αἶγα ἐν τῇ παρεμβολῇ, καὶ ὃς ἂν σφάξῃ ἔξω τῆς παρεμβολῆς, 4 καὶ ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου οὐ μὴ ἐνέγκῃ, ὥστε ποιῆσαι αὐτὸ εἰς ὁλοκάρπωμα ἢ σωτήριον Κυρίῳ δεκτόν, εἰς ὁσμὴν εὐωδίας, καὶ ὃς ἂν σφάξῃ ἔξω, καὶ ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου μὴ ἐνέγκῃ αὐτό, ὥστε [μὴ] προσενέγκαι δῶρον Κυρίῳ ἀπέναντι τῆς σκηνῆς Κυρίου, [καὶ] λογισθήσεται τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ αἷμα· αἷμα ἐξέχεεν, ἐξολεθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς· 5 ὅπως ἀναφέρωσιν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ τὰς θυσίας αὐτῶν, ὅσας ἂν αὐτοὶ σφάζωσιν ἐν τοῖς πεδίοις, καὶ οἴσουσιν αὐτὰ τῷ Κυρίῳ ἐπὶ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου πρὸς τὸν ἱερέα, καὶ θύσουσιν θυσίαν σωτηρίου τῷ Κυρίῳ αὐτά. 6 Καὶ προσχεῖ ὁ ἱερεὺς τὸ αἷμα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ ἀπέναντι

ἀπέναντι Κυρίου πρὸς τὰς θύρας τῆς σκηνῆς
τοῦ μαρτυρίου· καὶ ἀνοίσει τὸ στέαρ εἰς ὀσμὴν
εὐωδίας Κυρίῳ. 7 Καὶ οὐ θύσουσιν ἔτι τὰς ἐπὶ
θυσίας αὐτῶν τοῖς ματαίοις, οἷς αὐτοὶ ἐκπορνεύ- θύρας
σιν ὀπίσω αὐτῶν· νόμιμον αἰώνιον ἔσται ὑμῖν εἰς
τὰς γενεὰς ὑμῶν. 8 Καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς·
ἄνθρωπος ἄνθρωπος τοῦ οἴκου Ισραὴλ, καὶ ἀπὸ
[τοῦ οἴκου] τοῦ προσηλύτων τῶν προσκειμένων ἐν
ὑμῖν, ὃς ἂν ποιήσῃ ὁλοκαύτωμα ἢ θυσίαν, 9 καὶ
ὅτι τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου μὴ
ἐνέγκῃ ποιῆσαι αὐτὸ τῷ Κυρίῳ, ἐξολεθρευθήσεται
ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ. 10 Καὶ
ἄνθρωπος ἄνθρωπος τοῦ οἴκου Ισραὴλ, ἢ τοῦ προσ-
ηλύτων τοῦ προσκειμένου ἐν ὑμῖν, ὃς ἂν φάγῃ
πᾶν αἷμα, καὶ ἐπιστρέψω τὸ πρόσωπόν μου ἐπὶ τὴν
ψυχὴν τὴν ἐσθίουσαν τὸ αἷμα, καὶ ἐξολεθρεύσω αὐ-
τὴν ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς. 11 Ἡ γὰρ ψυχὴ πά- αὐτοῦ
σης σαρκὸς αἷμα αὐτοῦ ἐστιν, καὶ ἐγὼ ἔδωκα αὐτὸ
ὑμῖν ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου ἐξιλάσκεσθαι περὶ τῶν
ψυχῶν ὑμῶν· τὸ γὰρ αἷμα αὐτὸ ἀντὶ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ
ἐξιλάσεται. 12 Διὰ τοῦτο εἶπα τοῖς υἱοῖς Ισραήλ·
πᾶσα ψυχὴ ἐξ ὑμῶν οὐ φάγεται αἷμα, καὶ ὁ
προσήλυτος ὁ προσκείμενος ἐν ὑμῖν οὐ φάγεται
αἷμα. 13 Καὶ ἄνθρωπος ἄνθρωπος τοῦ οἴκου
Ισραὴλ, καὶ τοῦ προσηλύτων τοῦ προσκειμένων

ἐν ὑμῖν, ὃς ἂν θηρεύσῃ θήρευμα, θηρίον ἢ πετεινόν, ὃ ἔδεται, καὶ ἐκχεεῖ τὸ αἷμα αὐτοῦ, καὶ καλύψει αὐτὸ τῇ γῇ· 14 ἡ γὰρ ψυχὴ πάσης σαρκὸς αἷμα αὐτῆ ἐστιν. Καὶ εἶπα τοῖς υἱοῖς Ισραήλ· αἷμα πάσης σαρκὸς οὐ φάγεσθε, ὅτι ἡ ψυχὴ πάσης σαρκὸς αἷμα αὐτῆ ἐστιν· πᾶς ὁ ἔδων αὐτὸ, ἐξολεθρευθήσεται. 15 Καὶ πᾶσα ψυχὴ, ἥτις φάγεται θνησιμαῖον, ἢ θηριάλωτον, ἐν τοῖς αὐτόχθοσιν, ἢ ἐν τοῖς προσηλύτοις, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτῆ, καὶ λούσεται ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας, καὶ καθαρὸς ἔσται· 16 ἐὰν δὲ μὴ πλύνῃ τὰ ἱμάτια, καὶ τὸ σῶμα αὐτῆ μὴ λούσηται ὕδατι, καὶ λήψεται ἀνόμημα αὐτῆ.

ΚΕΦ. ΙΗ'.

1 ΚΑΙ εἶπεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων· 2 λάλησον τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς· ἐγὼ Κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν· 3 κατὰ τὰ ἐπιτηδεύματα γῆς Αἰγύπτου, ἐν ᾗ κατῳκήσατε ἐν αὐτῇ, οὐ ποιήσετε, καὶ κατὰ τὰ ἐπιτηδεύματα γῆς Χαναὰν, εἰς ἣν ἐγὼ εἰσάγω ὑμᾶς ἐκεῖ, οὐ ποιήσετε, καὶ ἐν τοῖς νομίμοις αὐτῶν οὐ πορεύσεσθε· 4 τὰ κρίματά μου ποιήσετε, καὶ τὰ προστάγματά μου φυλάξεσθε, πορεύεσθαι ἐν αὐτοῖς· ἐγὼ Κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. φυλάξασθε 5 Καὶ φυλάξεσθε πάντα τὰ προστάγματά μου, καὶ

καὶ πάντα τὰ κείματά μου, καὶ ποιήσετε αὐτά· ἃ ποιήσας αὐτὰ ἄνθρωπος, ζήσεται ἐν αὐτοῖς· ἐγὼ Κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. 6 Ἄνθρωπος ἄνθρωπος πρὸς πάντα οἰκεῖον σαρκὸς αὐτοῦ οὐ προσελεύσεται, ἀποκαλύψαι ἀσχημοσύνην· ἐγὼ Κύριος. 7 Ἀσχημοσύνην πατρός σου καὶ ἀσχημοσύνην μητρός σου οὐκ ἀποκαλύψεις· μήτηρ γάρ σου ἐστίν, [καὶ] οὐκ ἀποκαλύψεις τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῆς. 8 Ἀσχημοσύνην γυναικὸς πατρός σου οὐκ ἀποκαλύψεις· ἀσχημοσύνη πατρός σου ἐστίν. 9 Ἀσχημοσύνην τῆς ἀδελφῆς σου ἐκ πατρός σου ἢ ἐκ μητρός σου, ἐγγενοῦς ἢ γεγεννημένης [ἢ] ἔξω, οὐκ ἀποκαλύψεις ἀσχημοσύνην αὐτῶν. 10 Ἀσχημοσύνην θυγατρὸς υἱοῦ σου ἢ θυγατρὸς θυγατρός σου οὐκ ἀποκαλύψεις τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῶν, ὅτι σὴ ἀσχημοσύνη ἐστίν. 11 Ἀσχημοσύνην θυγατρὸς γυναικὸς πατρός σου οὐκ ἀποκαλύψεις· ὁμοπατρία ἀδελφή σου ἐστίν, οὐκ ἀποκαλύψεις τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῆς. 12 Ἀσχημοσύνην ἀδελφῆς πατρός σου οὐκ ἀποκαλύψεις· οἰκεία γὰρ πατρός σου ἐστίν. 13 Ἀσχημοσύνην ἀδελφῆς μητρός σου οὐκ ἀποκαλύψεις· οἰκεία γὰρ μητρός σου ἐστίν. 14 Ἀσχημοσύνην ἀδελφοῦ τοῦ πατρός σου οὐκ ἀποκαλύψεις, ὃς πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ οὐκ εἰσελεύσῃ·

οἰκεῖα

αὐτῆς

συγγενὴς γάρ σε ἐστίν. 15 Ἀσχημοσύνην νύμφης σου οὐκ ἀποκαλύψεις· γυνὴ γὰρ υἱῷ σου ἐστίν, οὐκ ἀποκαλύψεις τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῆς. 16 Ἀσχημοσύνην γυναικὸς ἀδελφοῦ σου οὐκ ἀποκαλύψεις· ἀσχημοσύνη [γάρ] ἀδελφῷ σου ἐστίν. γυνὴ 17 Ἀσχημοσύνην γυναικὸς καὶ θυγατρὸς αὐτῆς οὐκ ἀποκαλύψεις· τὴν θυγατέρα τοῦ υἱοῦ αὐτῆς, καὶ τὴν θυγατέρα τῆς θυγατρὸς αὐτῆς οὐ λήψῃ, ἀποκαλύψαι τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῶν· οἰκεῖαι γάρ σου εἰσίν, ἀσέβημά ἐστιν. 18 Γυναῖκα ἐπ' ἀδελφῇ αὐτῆς οὐ λήψῃ ἀντίζηλον, ἀποκαλύψαι τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῆς ἐπ' αὐτῇ, ἐπὶ ζώσης αὐτῆς. 19 Καὶ πρὸς γυναῖκα ἐν χωρισμῷ ἀκαθαρσίας αὐτῆς οὐ προσελεύσῃ ἀποκαλύψαι τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῆς. 20 Καὶ πρὸς τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον σου οὐ δώσεις κοίτην σπέρματός σου, τοῦ ἐκμιανθῆναι πρὸς αὐτήν. 21 Καὶ ἀπὸ τοῦ σπέρματός σου οὐ δώσεις λατρεύειν ἄρχοντι, οὐ βεβηλώσεις τὸ ὄνομα τὸ ἅγιον· ἐγὼ Κύριος. 22 Καὶ μετ' ἄρσενος οὐ κοιμηθήσῃ κοίτην γυναικός· βδέλυγμα γάρ ἐστιν. 23 Καὶ πρὸς πᾶν τετράποδον οὐ δώσεις κοίτην σου εἰς σπερματισμόν, ἐκμιανθῆναι πρὸς αὐτό· καὶ γυνὴ οὐ στήσεται πρὸς πᾶν τετράποδον βιβασθῆναι· μυσαρὸν γάρ ἐστιν. 24 Μὴ μιαί-

νεσθε

νεσθε ἐν πᾶσι τούτοις· ἐν πᾶσι γὰρ τούτοις ἐμιάνθησαν τὰ ἔθνη, ἃ ἐγὼ ἐξαποστελῶ πρὸ προσώπου ὑμῶν· 25 καὶ ἐμιάνθη ἡ γῆ, καὶ ἀνταπέδωκα ἀδικίαν αὐτῆς ἐπ' αὐτῇ, καὶ προσώχθισεν ἡ γῆ ἐν τοῖς ἐγκαθημένοις ἐπ' αὐτῆς. 26 Καὶ φυλάξεσθε πάντα τὰ νόμιμά μου, καὶ τὰ προστάγματά μου, καὶ ποιήσετε ἀπὸ πάντων τῶν βδελυγμάτων τούτων, ὁ ἐγχώριος, ἢ ὁ προσήλυτος ὁ προσγενόμενος ἐν ὑμῖν. 27 Πάντα γὰρ τὰ βδελύγματα ταῦτα ἐποίησαν οἱ ἄνθρωποι τῆς γῆς, οἱ ὄντες πρότεροι ὑμῶν, καὶ ἐμιάνθη ἡ γῆ. 28 Καὶ ἵνα μὴ προσοχθίσῃ ὑμῖν ἡ γῆ, ἐν τῷ μιαίνειν ὑμᾶς αὐτὴν, ὃν τρόπον προσώχθισεν ἐν τοῖς ἔθνεσιν τοῖς πρὸ ὑμῶν· 29 ὅτι πᾶς ὃς ἂν ποιήσῃ ἀπὸ πάντων τῶν βδελυγμάτων τούτων, ἐξολεθρευθήσονται αἱ ψυχαὶ αἱ ποιοῦσαι ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῶν. 30 Καὶ φυλάξετε τὰ προστάγματά μου, ὅπως μὴ ποιήσητε ἀπὸ πάντων τῶν νομίμων τῶν ἐβδελυγμένων, ἃ γέγονεν πρὸ τοῦ ὑμᾶς, καὶ οὐ μιανθήσεσθε ἐν αὐτοῖς· ἐγὼ Κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν.

αὐτῶν
ἐγκαθαλελειμμένοις
ἀνόμων
ὁ

ΚΕΦ. ΙΘ'.

1 ΚΑΙ ἐλάλησεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων· 2 λάλησον πάσῃ τῇ συναγωγῇ

γωγὴ τῶν υἱῶν Ισραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς· ἅγιοι ἔσεσθε, ὅτι ἐγὼ ἅγιος Κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. 3 Ἕκαστος πατέρα αὐτοῦ καὶ μητέρα αὐτοῦ φοβείσθω, καὶ τὰ σάββατά μου φυλάξεσθε· ἐγὼ Κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. 4 Οὐκ ἐπακολουθήσετε εἰδώλοις, καὶ θεοὺς χωνευτοὺς οὐ ποιήσετε ὑμῖν· ἐγὼ Κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. 5 Καὶ ἐὰν θύσητε θυσίαν δεκάτην σωτηρίου τῷ Κυρίῳ, δεκτὸν ὑμῶν θύσετε. 6 Ἡ ἂν ἡμέρᾳ θύσετε, βρωθήσεται, καὶ τῇ αὔριον· καὶ ἐὰν καταλειφθῇ ἕως ἡμέρας τρίτης, ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται. 7 Ἐὰν δὲ βρώσει βρωθῇ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, ἄθυτόν ἐστιν, οὐ δεχθήσεται· 8 ὁ δὲ ἔδων αὐτό, ἁμαρτίαν λήψεται, ὅτι τὰ ἅγια Κυρίου ἐβεβήλωσεν· καὶ ἐξολεθρευθήσονται αἱ ψυχαὶ αἱ ἔδουσαι ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῶν. 9 Καὶ ἐκθερίζοντων ὑμῶν τὸν θερισμὸν τῆς γῆς ὑμῶν, οὐ συντελέσετε τὸν θερισμὸν ὑμῶν τοῦ ἀγροῦ σου ἐκθερίσαι, καὶ τὰ ἀποπίπτοντα τοῦ θερισμοῦ σου οὐ συλλέξεις· 10 καὶ τὸ ἀμπελῶνά σου οὐκ ἐπαναστυγήσεις, οὐδὲ τὰς ῥώγας τοῦ ἀμπελῶνός σου συλλέξεις· τῷ πτωχῷ καὶ τῷ προσηλύτῳ καταλείψεις αὐτά· ἐγὼ [εἰμι] Κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. οὐ 11 Οὐ κλέψετε, καὶ οὐ ψεύσεσθε, οὐδὲ συκοφαντήσει ἕκαστος τὸν πλησίον. 12 Καὶ οὐκ ὀμεῖσθε τῷ ὀνόματί μου ἐπ' ἀδίκῳ, καὶ οὐ βεβηλώσετε τὸ

ὄνομα

ὄνομα τῦ θεῦ ὑμῶν· ἐγώ ~ εἰμι" Κύριος ὁ θεὸς
ὑμῶν. 13 Οὐκ ἀδικήσεις τὸν πλησίον σε, καὶ
οὐχ ἁρπάσεις, καὶ οὐ μὴ κοιμηθήσεται ὁ μισθὸς τῦ
μισθίου παρά σοι ἕως πρωΐ. 14 Οὐ κακῶς
ἐρεῖς κωφόν, καὶ ἀπέναντι τυφλῦ οὐ προσθήσεις
σκάνδαλον· καὶ φοβηθήσῃ [Κύριον] τὸν θεόν σε·
ἐγώ [εἰμι] Κύριος ~ ὁ θεὸς ὑμῶν". 15 Οὐ
ποιήσετε ἄδικον ἐν κρίσει· οὐ λήψῃ πρόσωπον
πτωχῦ, οὐδὲ θαυμάσῃς πρόσωπον δυνάστε· ἐν δι- οὐ
καιοσύνῃ κρινεῖς τὸν πλησίον σε. 16 Οὐ πο-
ρεύσῃ δόλῳ ἐν τῷ ἔθνει σε· οὐκ ἐπιστήσῃ ἐφ' αἵ-
ματι τῦ πλησίον σε· ἐγώ [εἰμι] Κύριος ~ ὁ
θεὸς ὑμῶν". 17 Οὐ μισήσεις τὸν ἀδελφόν σε
τῇ διανοίᾳ σε· ἐλεγμῷ ἐλέγξεις τὸν πλησίον σε,
καὶ οὐ λήψῃ δι' αὐτὸν ἁμαρτίαν. 18 Καὶ οὐκ
ἐκδικᾶταί σε ἡ χείρ, καὶ οὐ μνησικακήσεις τοῖς υἱοῖς τῦ
λαῦ σε, καὶ ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σε ὡς σεαυτόν·
ἐγώ [εἰμι] Κύριος. 19 Τὸν νόμον με φυλά-
ξεσθε· τὰ κτήνη σε οὐ κατοχεύσεις ἑτεροζύγῳ,
καὶ τὸν ἀμπελῶνά σε οὐ καταφυτεύσεις ἑτερογενῆ,
καὶ ἱμάτιον ἐκ δύο ὑφασμένον ~ κίβδηλον" οὐκ
ἐπιβαλεῖς σεαυτῷ. 20 Καὶ ἐάν τις κοιμηθῇ
μετὰ γυναικὸς κοίτην σπέρματος, καὶ αὕτη οἰκέτις
διαπεφυλαγμένη ἀνθρώπῳ, καὶ αὐτὴ λύτρωσις οὐ
λελύτρωται, ἢ ἐλευθερία οὐκ ἐδόθη αὐτῇ, ἐπι-

σκοπὴ

σκοπὴ ἔσαι τ αὐτοῖς". ὃκ ἀποθανῦνται, ὅτι ὃκ ἀπιλοθερώθη. 21 Καὶ προσάξει τ πλημμελείας αὐτ τῷ Κυρίῳ προ τὸ θύραν τῆς σκηνῆς τ μαρτυρίυ, κριὸν πλημμελείας· 22 καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτ ὁ ἱερεὺς ἐν τῷ κριῷ τῆς πλημμελείας ἔναντι Κυρίυ περὶ τ ἁμαρτίας αὐτ, ἧς ἥμαρτεν, καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ ἡ ἁμαρτία αὐτ, ἣν ἥμαρτεν. 23 Ὅταν δὲ εἰσέλθητε εἰς τὴν γῆν, τ ἣν Κύριος ὁ θεὸς ὑμῖν δίδωσιν ὑμῖν", καὶ καταφυτεύσητε πᾶν ξύλον βρώσιμον, καὶ περικαθαριεῖτε τὴν ἀκαθαρσίαν αὐτ, τὸν καρπὸν αὐτ τρία ἔτη ἔσαι ὑμῖν ἀπεικάθαρτον, ὃ βρωθήσεται· 24 καὶ τῷ ἔτει τῷ τετάρτῳ ἔσαι πᾶς ὁ καρπὸς αὐτ ἅγιος αἰνετὸς τῷ Κυρίῳ· 25 καὶ δὲ τῷ ἔτει τῷ πέμπτῳ φάγεσθε τὸν καρπὸν αὐτ, προσθήσει ὑμῖν τὰ γεννήματα αὐτ· ἐγώ [εἰμι] Κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. 26 Μὴ ἔδεσθε ἐπὶ τ ὀρέων, καὶ ὃκ οἰωνιεῖσθε, οὐδὲ ὀρνιθοσκοπήσεσθε. 27 Οὐ ποιήσετε στρογγύλα τ κόμης τ κεφαλῆς ὑμῶν, οὐδὲ φθερεῖτε τὸ ὄλυν τ πώγωνος ὑμῶν. 28 Καὶ ἐντομίδας ἐπὶ ψυχῆς ὃ ποιήσετε ἐν τῷ σώματι ὑμῶν, καὶ γράμματα στικτὰ ὃ ποιήσετε ἐν ὑμῖν· ἐγὼ Κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. 29 Οὐ βεβηλώσεις τὴν θυγατέρα σ ἐκπορνεῦσαι αὐτὴν· καὶ ὃκ ἐκπορνεύσῃ ἡ γῆ, καὶ ἡ γῆ ἐμπλησθήσεται ἀνομίας. 30 Τὰ σάβ-

ορνιθοσκοπήσεσθε

σάββατά μου φυλάξεσθε, καὶ ἀπὸ τῶν ἁγίων μου φοβηθήσεσθε· ἐγώ [εἰμι] Κύριος. 31 Οὐκ ἐπακολουθήσεσθε ἐγγαστριμύθοις, καὶ τοῖς ἐπαοιδοῖς οὐ προσκολληθήσεσθε, ἐκμανθῆναι ἐν αὐτοῖς· ἐγώ [εἰμι] Κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. 32 Ἀπὸ προσώπου πολιᾶς ἐξαναστήσῃ, καὶ τιμήσεις πρόσωπον πρεσβυτέρου, καὶ φοβηθήσῃ τὸν θεόν σου· ἐγώ [εἰμι] Κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. 33 Ἐὰν δέ τις προσέλθῃ προσήλυτος ὑμῖν ἐν τῇ γῇ ὑμῶν, οὐ θλίψετε αὐτόν· 34 ὡς αὐτόχθων ἐν ὑμῖν ἔσται ὁ προσήλυτος ὁ προσπορευόμενος πρὸς ὑμᾶς, καὶ ἀγαπήσεις αὐτὸν ὡς σεαυτόν, ὅτι προσήλυτοι ἐγενήθητε ἐν γῇ Αἰγύπτῳ· ἐγώ [εἰμι] Κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. 35 Οὐ ποιήσετε ἄδικον ἐν κρίσει, ἐν μέτροις καὶ ἐν σταθμίοις καὶ ἐν ζυγοῖς· 36 ζυγὰ δίκαια, καὶ στάθμια δίκαια, ※ καὶ οἰφὶ δίκαιον, καὶ χοῦς δίκαιος ἔσται ὑμῖν· ἐγώ [εἰμι] Κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν, ὁ ἐξαγαγὼν ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου. 37 Καὶ φυλάξεσθε πάντα τὸν νόμον μου καὶ πάν- φυλάξασθε τα τὰ προστάγματά μου, καὶ ποιήσετε αὐτά· ἐγώ [εἰμι] Κύριος [ὁ θεὸς ὑμῶν.]

ΚΕΦ. Κ'.

1 ΚΑΙ ἐλάλησεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων· 2 καὶ τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ λα-

λήσεις

λήσεις· ἐάν τις ἀπὸ τῶν υἱῶν Ισραὴλ, ἢ ἀπὸ τῶν προσηλύτων ἐν τῷ Ισραὴλ, ὃς ἂν δῷ ἀπὸ τοῦ σπέρματος αὐτοῦ ἄρχοντι, θανάτῳ θανατούσθω· τὸ ἔθνος τὸ ὂν τῆς γῆς λιθοβολήσουσιν αὐτὸν ἐν λίθοις. 3 Καὶ ἐγὼ ὀπιῶ τὸ πρόσωπόν μου ὀπὶ τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον, καὶ ἀπολῶ αὐτὸν ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, ὅτι τοῦ σπέρματος αὐτοῦ ἔδωκεν ἄρχοντι, ἵνα μιάνῃ τὰ ἅγιά μου, καὶ βεβηλώσῃ τὸ ὄνομα τῶν ἁγιασμῶν μου. 4 Ἐὰν δὲ ὑπερόψει ὑποβλέψουσιν οἱ αὐτόχθονες τῆς γῆς τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου, ἐν τῷ δοῦναι αὐτὸν τοῦ σπέρματος αὐτοῦ ἄρχοντι, τοῦ μὴ ἀποκτεῖναι αὐτόν· 5 καὶ ὀπιῶ τὸ πρόσωπόν μου ὀπὶ τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον καὶ τὴν συγγένειαν αὐτοῦ, καὶ ἀπολῶ αὐτὸν καὶ πάντας τοὺς ὁμονοοῦντας αὐτῷ, ὥστε ἐκπορνεύειν αὐτὸν εἰς τοὺς ἄρχοντας, ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῶν. ἐὰν 6 Καὶ ψυχὴ ἣ ἂν ἐπακολουθήσῃ ἐγγαστριμύθοις ἢ ἐπαοιδοῖς, ὥστε ἐκπορνεῦσαι ὀπίσω αὐτῶν, ὀπιῶ τὸ πρόσωπόν μου ὀπὶ τὴν ψυχὴν ἐκείνην, καὶ αὐτοῦ ἀπολῶ αὐτὴν ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς. 7 Καὶ ἁγιασθήσεσθε, καὶ ἔσεσθε ἅγιοι, ὅτι ἐγὼ Κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ἅγιός εἰμι. 8 Καὶ φυλάξεσθε τὰ προστάγματά μου, καὶ ποιήσετε αὐτά· ἐγὼ Κύριος [ὁ θεὸς ὑμῶν] ὁ ἁγιάζων ὑμᾶς. 9 Ἄνθρωπος ἄνθρωπος ὃς εἴπῃ

κακῶς

κακῶς τὴν πατέρα αὐτῆς ἢ τὴν μητέρα αὐτῆς, θανάτῳ θανατούσθω· πατέρα αὐτῆς ἢ μητέρα αὐτῆς κακῶς εἶπεν, ἔνοχος ἔσαι. 10 Καὶ ἄνθρωπος ὃς ἂν μοιχεύσηται γυναῖκα ἀνδρὸς, ἢ ὃς ἂν μοιχεύσηται γυναῖκα τοῦ πλησίον αὐτοῦ, θανάτῳ θανατούσθωσαν, ὁ μοιχεύων καὶ ἡ μοιχευομένη. 11 Καὶ ἐάν τις κοιμηθῇ μετὰ γυναικὸς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἀσχημοσύνην τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἀπεκάλυψεν, θανάτῳ θανατούσθωσαν ἀμφότεροι, ἔνοχοί εἰσιν. 12 Καὶ ἐάν τις κοιμηθῇ μετὰ νύμφης αὐτοῦ, θανάτῳ θανατούσθωσαν ἀμφότεροι· ἀσεβήκασιν [κδ], ἔνοχοί εἰσιν. 13 Καὶ ὃς ἂν κοιμηθῇ μετὰ ἄρσενος κοίτην γυναικὸς, βδέλυγμα ἐποίησαν ἀμφότεροι· θανάτῳ θανατούσθωσαν, ἐποίησεν ἔνοχοί εἰσιν. 14 Ὃς ἂν λάβῃ γυναῖκα καὶ τὴν μητέρα αὐτῆς, ἀνόμημά ἐστιν· ἐν πυρὶ κατακαύσουσιν αὐτὸν καὶ αὐτὰς, καὶ οὐκ ἔσαι ἀνόμημα ἐν ὑμῖν. 15 Καὶ ὃς ἂν δῷ κοιτασίαν αὐτοῦ ἐν τετράποδι, θανάτῳ θανατούσθω, καὶ τὸ τετράπουν ἀποκτενεῖτε. 16 Καὶ γυνὴ ἥτις προσελθοῦσα πρὸς πᾶν κτῆνος βιβασθῆναι αὐτὴν ἀπ' αὐτοῦ, καὶ ἀποκτενεῖτε τὴν γυναῖκα καὶ τὸ κτῆνος· θανάτῳ θανατούσθωσαν, ἔνοχοί εἰσιν. 17 Ὃς ἂν λάβῃ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ ἐκ πατρὸς αὐτοῦ ἢ ἐκ μητρὸς αὐτοῦ, καὶ ἴδῃ τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῆς,

τῆς, ἡ αὐτη ἴδῃ τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῆ, ὄνειδός ἐστιν, ἐξολεθρευθήσονται ἐνώπιον υἱῶν γένους αὐτῶν· ἀσχημοσύνην ἀδελφῆς αὐτῆ ἀπεκάλυψεν, ἁμαρτίαν κομιοῦνται. 18 Καὶ ἀνὴρ ὃς ἂν κοιμηθῇ μετὰ γυναικὸς ἀποκαθημένης, ἡ ἀποκαλύψῃ τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῆς, τὴν πηγὴν αὐτῆς ἀπεκάλυψεν, ἡ αὐτη ἀπεκάλυψεν τὴν ῥύσιν τοῦ αἵματος αὐτῆς, ἐξολεθρευθήσονται ἀμφότεροι ἐκ τοῦ γένους αὐτῶν. 19 Καὶ ἀσχημοσύνην ἀδελφῆς πατρός σου καὶ ἀδελφῆς μητρός σου οὐκ ἀποκαλύψεις· τὴν γὰρ οἰκειότητα ἀπεκάλυψεν, ἁμαρτίαν αὐτῶν ἀποίσουσι. 20 Καὶ ἄνθρωπος, ὃς ἂν κοιμηθῇ μετὰ τῆς συγγενοῦς αὐτοῦ ἀσχημοσύνην τῆς συγγενείας αὐτῆ ἀπεκάλυψεν· ἁμαρτίαν αὐτῶν λήψονται, ἄτεκνοι ἀποθανοῦνται. 21 Καὶ ἄνθρωπος, ὃς ἂν λάβῃ τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ἀκαθαρσία ἐστίν· ἀσχημοσύνην τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ ἀπεκάλυψεν, ἄτεκνοι ἀποθανοῦνται. 22 Καὶ φυλάξασθε πάντα τὰ προστάγματά μου, καὶ πάντα τὰ κρίματά μου, ποιεῖν αὐτά, ἡ οὐ μὴ προσοχθίσῃ ὑμῖν ἡ γῆ, εἰς ἣν ἐγὼ εἰσάγω ὑμᾶς ἐκεῖ, κατοικεῖν ἐπ' αὐτῆς. 23 Καὶ οὐχὶ πορεύεσθε ἐν τοῖς νομίμοις τῶν ἐθνῶν, ὃς ἐξαποστελῶ ἀφ' ὑμῶν, ὅτι ζῶντα πάντα ἐποίησαν, ἡ ἐβδελυξάμην αὐτούς.

ἀπεκάλυψας

ὑμᾶς

24 Καὶ

24 Καὶ εἶπα ὑμῖν· ὑμεῖς κληρονομήσετε τὴν γῆν αὐτῶν, κ' ἐγὼ δώσω ὑμῖν αὐτὴν εἰς κτήσει, γῆν ῥέουσαν γάλα κ' μέλι· ἐγὼ Κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν, ὃς διώρισα ὑμᾶς ἀπὸ πάντων τῶν ἐθνῶν. 25 Καὶ ἀφορίσετε αὐτὰς ἀναμέσον τῶν κτηνῶν τῶν καθαρῶν κ' ἀναμέσον [τῶν κτηνῶν] τῶν ἀκαθάρτων, καὶ ἀναμέσον τῶν πετεινῶν τῶν ἀκαθάρτων κ' τῶν καθαρῶν· κ' ὑ βδελύξετε τὰς ψυχὰς ὑμῶν εἰν τοῖς κτήνεσιν, κ' εἰν τοῖς πετεινοῖς, κ' εἰν πᾶσιν τοῖς ἑρπετοῖς τῆς γῆς, ἃ ἐγὼ ἀφώρισα ὑμῖν εἰς ἀκαθαρσίαν. 26 Καὶ ἔσεσθέ μοι ἅγιοι, ὅτι ἐγὼ ἅγιος [εἰμι] Κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν, ὁ ἀφορίσας ὑμᾶς ἀπὸ πάντων τῶν ἐθνῶν, εἶναι ἐμοί. 27 Καὶ ἀνὴρ ἢ γυνὴ ὃς ἂν γένηται αὐτῶν ἐγγαστρίμυθος ἢ ἐπαοιδὸς, θανάτῳ θανατωθήσαν ἀμφότεροι· λίθοις λιθοβολήσατε αὐτὰς, ἔνοχοί εἰσιν.

ΚΕΦ. ΚΑ'.

1 ΚΑΙ εἶπεν Κύριος τῷ Μωυσῇ, λέγων· εἶπον τοῖς ἱερεῦσιν τοῖς υἱοῖς Ααρὼν, καὶ ἐρεῖς τῷ αὐτῶν· εἰν ταῖς ψυχαῖς ὑ μιανθήσονται εἰν τῷ ἔθνει αὐτῶν, 2 ἀλλ' ἢ εἰν μιανθήσεται τῷ οἰκείῳ τῷ ἐγγιζα αὐτῶν, ὅτι πατρὶ, κ' ὅτι μητρὶ, κ' ὅτι υἱοῖς, κ' ὅτι θυγατράσιν, ἐπ' ἀδελφῷ, 3 καὶ ἐπ' ἀδελφῇ παρθένῳ τῇ ἐγγιζούσῃ

 αὐτῷ,

μιανθήσεται αὐτῷ, τῇ μὴ ἐγγιζούσῃ ἀνδρί, ὅτι τούτοις μιανθήσεται.
4 Οὐ μιανθήσεται ἐξάπινα ἐν τῷ λαῷ αὐτῷ εἰς βεβήλωσιν αὐτῷ. 5 Καὶ φαλάκρωμα οὐ ξυρήσεται τῷ κεφαλῷ ὅτι νεκρῷ, οὐ τῷ ὄψει οὐ πώγωνος οὐ ξυρήσονται, καὶ ὅτι τὰς σάρκας αὐτῶν οὐ κατατεμοῦσιν ἐντομίδας. 6 Ἅγιοι ἔσονται τῷ θεῷ αὐτῶν, καὶ οὐ βεβηλώσουσιν τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ αὐτῶν· τὰς γὰρ θυσίας Κυρίου, δῶρα τοῦ θεοῦ αὐτῶν αὐτοὶ προσφέρουσιν, καὶ ἔσονται ἅγιοι.
7 Γυναῖκα πόρνην οὐ βεβηλωμένην οὐ λήψονται, καὶ γυναῖκα ἐκβεβλημένην ἀπὸ ἀνδρὸς αὐτῆς οὐ λήψονται, ὅτι ἅγιός ἐστιν Κυρίῳ τῷ θεῷ αὐτοῦ. 8 Καὶ ἁγιάσῃ αὐτόν· τὰ δῶρα Κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν οὗτος προσφέρει, ἅγιος ἔσται, ὅτι ἅγιος ἐγὼ Κύριος ὁ ἁγιάζων αὐτούς. 9 Καὶ θυγάτηρ ἀνθρώπου ἱερέως ἐὰν βεβηλωθῇ οὐ ἐκπορνεύσασα, τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς αὐτῆς αὐτὴ βεβηλοῖ· ὅτι πυρὶ κατακαυθήσεται. 10 Καὶ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, οὗ ἐπικέχυται ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ τὸ ἔλαιον τὸ χρίσιν, οὐ τετελείωται τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐνδύσασθαι τὰ ἱμάτια, τὴν κεφαλὴν οὐκ ἀποκιδαρώσει, καὶ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ οὐ διαῤῥήξει, 11 καὶ ὅτι πάσῃ ψυχῇ τετελευτηκυίᾳ οὐκ εἰσελεύσεται· ὅτι πατρὶ αὐτοῦ, οὐδὲ ὅτι μητρὶ αὐτοῦ οὐ μιανθήσεται.

σεται. 12 Καὶ ἐκ τῶν ἁγίων οὐκ ἐξελεύσεται, καὶ οὐ βεβηλώσει τὸ ἡγιασμένον τοῦ θεοῦ αὐτοῦ, ὅτι τὸ ἔλαιον τὸ χρῖσμα τοῦ θεοῦ ἐπ' αὐτῷ· ἐγὼ Κύριος. 13 Οὗτος γυναῖκα παρθένον ἐκ τοῦ γένους αὐτοῦ λήψεται· 14 χήραν δὲ, καὶ ἐκβεβηλωμένην, καὶ βεβηλωμένην, καὶ πόρνην, ἑβδελυγμένην ῥύπους οὐ λήψεται, ἀλλ' ἢ παρθένον ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ λήψεται γυναῖκα· 15 καὶ οὐ βεβηλώσει τὸ σπέρμα αὐτοῦ ἐν τῷ λαῷ αὐτοῦ· ἐγὼ Κύριος ὁ ἁγιάζων αὐτόν. 16 Καὶ ἐλάλησεν Κύριος τῷ Μωυσῆ, λέγων· 17 εἶπον Ααρών· ἄνθρωπος ἐκ τοῦ γένους σου εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν, ᾧ ἐὰν ᾖ ἐν αὐτῷ μῶμος, οὐ προσελεύσεται προσφέρειν τὰ δῶρα τοῦ θεοῦ αὐτοῦ· 18 ὅτι πᾶς ἄνθρωπος ᾧ ἐὰν ᾖ ἐν αὐτῷ μῶμος, οὐ προσελεύσεται· ἄνθρωπος χωλὸς, ἢ τυφλὸς, ἢ κολοβόεμν, ἢ ὠτότμητος, 19 ἢ ἄνθρωπος ᾧ ἐστὶν ἐν αὐτῷ συντέτμημα χειρὸς, ἢ σύντεμμα ποδὸς, 20 ἢ κυρτὸς, ἢ ἔφηλος, ἢ πτίλος τοῖς ὀφθαλμοῖς, ἢ ἄνθρωπος ᾧ ἐὰν ᾖ ἐν αὐτῷ ψώρα ἀγρία, ἢ λειχὴν, ἢ μόνορχις· 21 πᾶς ᾧ ἐστὶν ἐν αὐτῷ μῶμος ἐκ τοῦ σπέρματος Ααρὼν τοῦ ἱερέως, οὐ προσεγγιεῖ προσενεγκεῖν τὰς θυσίας τοῦ θεοῦ σου, ὅτι μῶμος ἐν αὐτῷ· τὰ δῶρα τοῦ θεοῦ οὐ προσελεύσεται προσενεγκεῖν. 22 Τὰ δῶρα τοῦ θεοῦ

προσφέρειν

ος

ος

οὐτῶ τὰ ἅγια τ̃ ἁγίων, ἡ ἀπὸ τ̃ ἁγίων φάγεται
2 Πλὴν πρὸς τὸ καταπέτασμα ὐ προσελεύ-
σεται, καὶ πρὸς τὸ θυσιαστήριον ὐκ ἐγγιεῖ, ὅτι
μῶμον ἔχει· καὶ ὐ βεβηλώσῃ τὰ ἅγια τ̃ θεῦ,
ὅτι ἐγώ | εἰμι | Κύριος ὁ ἁγιάζων αὐτύς.
24 Καὶ ἐλάλησεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ
πρὸς Ἀαρὼν καὶ τὺς υἱὺς αὐτ̃, καὶ πρὸς πάντας υἱὺς
Ἰσραήλ.

ΚΕΦ. ΚΒ'.

1 ΚΑΙ ἐλάλησεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν,
λέγων· 2 εἶπον Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς
αὐτ̃, καὶ προσεχέτωσαν ἀπὸ τ̃ ἁγίων
υἱῶν Ἰσραήλ, καὶ ὐ βεβηλώσουσιν τὸ ὄνομα τὸ ἅγιόν
μου, ὅσα αὐτοὶ ἁγιάζουσιν μοι ἐγὼ Κύριος. 3 Εἶ-
πον αὐτοῖς· εἰς τὰς γενεὰς ὑμ̃ν πᾶς ἄνθρωπος,
ὃς ἂν προσέλθῃ ἀπὸ παντὸς σπέρματος ὑμ̃ν
πρὸς τὰ ἅγια, ὅσα ἂν ἁγιάζωσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ
τῷ Κυρίῳ, καὶ ἡ ἀκαθαρσία αὐτ̃ ἐπ' αὐτῷ, ἐξο-
λεθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἀπ' ἐμοῦ· ἐγὼ Κύ-
ριος [ὁ θεὸς ὑμῶν.] 4 Καὶ ἄνθρωπος ἐκ τ̃
σπέρματος Ἀαρὼν ἐὰν ἱερέως, καὶ ὗτος λεπρὸς ἢ
γονορρυὴς, τ̃ ἁγίων ὐκ ἔδεται, ἕως ἂν καθαρισθῇ·
καὶ ὁ ἁπτόμενος πάσης ἀκαθαρσίας ψυχ̃ς, ἢ ἄν-
θρωπος ᾧ ἂν ἐξέλθῃ ἐξ αὐτ̃ κοίτη σπέρματος,

5 ἢ ὅστις ἂν ἅψηται παντὸς ἑρπετοῦ ἀκαθάρτου, ὃ μιαίνει αὐτὸν, ἢ ἐπ' ἀνθρώπῳ, ὃν ᾧ μιαίνει αὐτὸν καὶ πᾶσαν ἀκαθαρσίαν αὐτοῦ· 6 ψυχὴ ἥτις ἅψηται αὐτοῦ, ἀκάθαρτος ἔσαι ἕως ἑσπέρας· οὐκ ἔδεται ἀπὸ τῶν ἁγίων, ἐὰν μὴ λούσηται τὸ σῶμα αὐτοῦ ὕδατι, 7 καὶ δύῃ ὁ ἥλιος, καὶ καθαρὸς ἔσαι· καὶ τότε φάγεται ἀπὸ τῶν ἁγίων, ὅτι ἄρτος ἐστὶν αὐτοῦ. 8 Θνησιμαῖον καὶ θηριάλωτον οὐκ ἔδεται, μιανθῆναι αὐτὸν ἐν αὐτοῖς· ἐγὼ Κύριος. 9 Καὶ φυλάξουσι τὰ φυλάγματά μου, ἵνα μὴ λάβωσιν δι' αὐτὰ ἁμαρτίαν, καὶ ἀποθάνωσιν δι' αὐτὸ, ἐὰν [δὲ] βεβηλῶσιν αὐτά· ἐγὼ Κύριος [ὁ θεὸς] ὁ ἁγιάζων αὐτούς. 10 Καὶ πᾶς ἀλλογενὴς οὐ φάγεται ἅγια· πάροικος ἱερέως, ἢ μισθωτὸς, οὐ φάγεται ἅγια. 11 Ἐὰν δὲ ἱερεὺς κτήσηται ψυχὴν ἐγκτητὸν ἀργυρίου, οὗτος φάγεται ἐκ τῶν ἄρτων αὐτοῦ· καὶ οἱ οἰκογενεῖς αὐτοῦ καὶ οὗτοι φάγονται τῶν ἄρτων αὐτοῦ. ἐργάων
12 Καὶ θυγάτηρ ἀνθρώπου ἱερέως ἐὰν γένηται ἀνδρὶ ἀλλογενεῖ, αὐτὴ τῶν ἀπαρχῶν τῶν ἁγίων οὐ φάγεται. 13 Καὶ θυγάτηρ ἀνθρώπου ἱερέως ἐὰν γένηται χήρα ἢ ἐκβεβλημένη, σπέρμα δὲ μὴ ἦν αὐτῇ, καὶ ἐπαναστρέψει εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρικοῦ αὐτῆς καὶ τὴν νεότητα αὐτῆς, ἀπὸ τῶν ἄρτων τοῦ πατρὸς αὐτῆς φάγεται· καὶ πᾶς ἀλλογενὴς οὐ

φάγεται ἀπ' αὐτῆς. 14 Καὶ ἄνθρωπος ὃς ἂν φάγῃ ἅγια κατὰ ἄγνοιαν, καὶ προσθήσει τὸ ἐπίπεμπτον αὐτῷ ἐπ' αὐτό, καὶ δώσει τῷ ἱερεῖ τὸ ἅγιον. 15 Καὶ οὐ βεβηλώσουσι τὰ ἅγια τῶν υἱῶν Ισραὴλ, ἃ ἀφελοῦσι προσφέρουσι τῷ Κυρίῳ· 16 καὶ ἐπάξουσιν ἐφ' ἑαυτοὺς ἀνομίαν πλημμελείας, ἐν τῷ ἐσθίειν αὐτοὺς τὰ ἅγια αὐτῶν· ὅτι ἐγὼ Κύριος ὁ ἁγιάζων αὐτούς. 17 Καὶ ἐλάλησεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων· 18 λάλησον Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ καὶ πάσῃ συναγωγῇ υἱῶν Ισραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς· Ἄνθρωπος ἄνθρωπος ἀπὸ τῶν υἱῶν Ισραὴλ, ἢ ἀπὸ [τῶν υἱῶν] τῶν προσηλύτων τῶν προσκειμένων πρὸς αὐτοὺς ἐν Ἰσραὴλ, ὃς ἂν προσενέγκῃ τὰ δῶρα αὐτοῦ κατὰ πᾶσαν ὁμολογίαν αὐτῶν, ἢ κατὰ πᾶσαν αἵρεσιν αὐτῶν, ὅσα ἂν προσενέγκωσιν τῷ Κυρίῳ εἰς ὁλοκαύτωμα, 19 δεκτὰ ὑμῖν ἄμωμα ἄρσενα ἐκ τῶν βοκολίων, καὶ ἐκ τῶν προβάτων, καὶ ἐκ τῶν αἰγῶν· 20 πάντα ὅσα ἂν ἔχῃ μῶμον ἐν αὐτῷ, οὐ προσάξουσιν Κυρίῳ, ὅτι οὐκ ἔστιν δεκτὸν ὑμῖν ἔσται. 21 Καὶ ἄνθρωπος ὃς ἂν προσενέγκῃ θυσίαν σωτηρίου τῷ Κυρίῳ, διαστείλας εὐχὴν ἢ κατὰ αἵρεσιν ἐν ταῖς ἑορταῖς ὑμῶν, ἐκ τῶν βοκολίων ἢ ἐκ τῶν προβάτων, ἄμωμον ἔσται εἰς δεκτόν· πᾶς μῶμος οὐκ ἔσται ἐν αὐτῷ. 22 Τυφλὸν,

φλόν, ἢ σωτετριμμένον, ἢ γλωσσότμητον, ἢ μυρμηκιῶντα, ἢ ψωραγριῶντα, ἢ λειχῆνας ἔχοντα, ὐ ϖροσάξητε αὐτὰ τῷ Κυρίῳ, ϗ εἰς κάρπωσιν ὐ δώσετε ἀπ' αὐτῶν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τῷ Κυρίῳ. 23 Καὶ μόσχον ἢ ϖρόβατον ὠτότμητον, ἢ κολοβόκερκον, σφάγια ϖοιήσεις αὐτὰ σεαυτῷ, εἰς δὲ εὐχλὴ σε ὐ ϖροσδεχθήσεται. 24 Θλαδίαν ϗ ἐκτεθλιμμένον ϗ ἐκτομίαν ϗ ἀπεσπασμένον, ὐ ϖροσάξετε αὐτὰ τῷ Κυρίῳ, ϗ ἐπὶ τῆς γῆς ὑμῶν ὐ ϖοιήσετε. 25 Καὶ ἐκ χειρὸς Χ ἀλλογενῶς ὐ ϖροσοίσετε τὰ δῶρα τοῦ θεοῦ ὑμῶν ἀπὸ ϖάντων τούτων, ὅτι φθάρματά ἐστιν ἐν αὐτοῖς, μῶμος ἐν αὐτοῖς· ὐ δεχθήσεται ὑμῖν. 26 Καὶ ἐλάλησεν Κύριος ϖρὸς Μωυσῆν, λέγων· 27 Μόσχον, ἢ ϖρόβατον, ἢ αἶγα, ὡς ἂν τεχθῇ, ϗ ἔσται ἑπτὰ ἡμέρας ὑϖὸ τὴν μητέρα αὐτῆς, τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ ϗ ἐπέκεινα δεχθήσεται εἰς δῶρα, κάρπωμα Κυρίῳ· 28 καὶ μόσχον, ἢ ϖρόβατον, αὐτὸν καὶ τὰ ϖαιδία αὐτῆς, ὐ σφάξεις ἐν ἡμέρᾳ ἢ μιᾷ. 29 Ἐὰν δὲ θύσῃς θυσίαν εὐχὴν χαρμοσύνης Κυρίῳ, εἰσδεκτὸν ὑμῖν θύσετε αὐτό· 30 αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ βρωθήσεται, οὐκ ἀπολείψετε ἀπ' αὐτοῦ εἰς τὸ ϖρωΐ· ἐγώ [εἰμι] Κύριος. 31 Καὶ φυλάξετε τὰς ἐντολάς μου, καὶ ϖοιήσετε αὐτάς· ἐγὼ Κύριος. 32 Καὶ ὐ βεβηλώσετε

τῦ ἁγίυ λώσετε τὸ ὄνομά μκ ἄγιον, καὶ ἁγιασθήσομαι ἐν μέσῳ τ υἱῶν Ἰσραήλ· ἐγὼ Κύριος ὁ ἁγιάζων ὑμᾶς, 33 ὁ ἐξαγαγὼν ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτυ, ὥστε εἶναι ὑμῖν θεός· ἐγὼ Κύριος.

ΚΕΦ. ΚΓ΄.

1 ΚΑΙ εἶπεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων· 2 λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτύς· αἱ ἑορταὶ Κυρίυ, ἃς καλέσετε αὐτὰς κλητὰς ἁγίας, αὗταί εἰσιν ἑορταί μυ. 3 Ἓξ ἡμέρας ποιήσεις ἔργα, καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ σάββατα ἀνάπαυσις, κλητὴ ἁγία πᾶ Κυρίῳ. Πᾶν ἔργον ὐ ποιήσεις· σάββατά ἐστιν πᾶ Κυρίῳ [ὑμῶν] ἐν πάσῃ κατοικίᾳ ὑμῶν.

καὶ αὗται ἁγίας καλέσαλε.

4 Αὗται αἱ ἑορταὶ πᾶ Κυρίῳ κλητὰι ἁγίαι, ἃς καλέσετε αὐτὰς ἐν τοῖς καιροῖς αὐτῶν. 5 Ἐν τῷ πρώτῳ μηνὶ, ἐν τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τ μηνὸς, ἀναμέσον τῶν ἑσπερινῶν πάσχα τῷ Κυρίῳ· 6 καὶ ἐν τῇ πεντεκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τ μηνὸς τύτυ ἑορτὴ τῶν ἀζύμων τῷ Κυρίῳ· ἑπτὰ ἡμέρας ἄζυμα ἔδεσθε. 7 Καὶ ἡ ἡμέρα ἡ πρώτη κλητὴ ἁγία ἔσαι ὑμῖν· πᾶν ἔργον λατρευτὸν ὐ ποιήσετε· 8 καὶ προσάξετε ὁλοκαυτώματα τῷ Κυρίῳ ἑπτὰ ἡμέρας, καὶ ἡ ἑβδόμη ἡμέρα κλητὴ ἁγία ἔσαι ὑμῖν· πᾶν ἔργον λατρευτὸν ὐ ποιήσετε.

9 Καὶ

9 Καὶ ἐλάλησεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων· 10 εἶπον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς· ὅταν εἰσέλθητε εἰς τὴν γῆν, ἣν ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν, καὶ θερίζητε τὸν θερισμὸν αὐτῆς, καὶ οἴσετε τὰ δράγματα ἀπαρχὴν τοῦ θερισμοῦ ὑμῶν πρὸς τὸν ἱερέα· 11 καὶ ἀνοίσει τὸ δράγμα ἔναντι Κυρίου δεκτὸν ὑμῖν, τῇ ἐπαύριον τῆς πρώτης ἀνοίσει αὐτὸ ὁ ἱερεύς. 12 Καὶ ποιήσετε αὐτὰ ἐν τῇ ἡμέρᾳ, ἐν ᾗ ἂν φέρητε τὸ δράγμα, πρόβατον ἄμωμον ἐνιαύσιον εἰς ὁλοκαύτωμα τῷ Κυρίῳ· 13 καὶ τὴν θυσίαν αὐτοῦ δύο δέκατα σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ (θυσία τῷ Κυρίῳ, ὀσμὴ εὐωδίας τῷ Κυρίῳ) καὶ σπονδὴν αὐτοῦ τὸ σπονδὴ αὐτῷ τέταρτον ἓν ἐν οἴνῳ· 14 καὶ ἄρτον καὶ πεφρυγμένα χίδρα νέα καὶ φάγεσθε, ἕως εἰς αὐτὴν τὴν ἡμέραν ταύτην, ἕως ἂν προσενέγκητε ὑμεῖς τὰ δῶρα τοῦ θεοῦ ὑμῶν· εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν νόμιμον αἰώνιον ἐν πάσῃ κατοικίᾳ ὑμῶν. 15 Καὶ ἀριθμήσετε ὑμῖν ὑμεῖς ἀπὸ τῆς ἐπαύριον τῶν σαββάτων ἀπὸ τῆς ἡμέρας, ἧς ἂν προσενέγκητε τὸ δράγμα τοῦ ἐπιθέματος, ἑπτὰ ἑβδομάδας ὁλοκλήρους, 16 ἕως τῆς ἐπαύριον τῆς ἑβδόμης ἀριθμήσετε πεντήκοντα ἡμέρας, καὶ προσοίσετε θυσίαν νέαν τῷ Κυρίῳ. 17 Ἀπὸ τῆς κατοικίας ὑμῶν προσοίσετε ἄρτους ἐπίθεμα, δύο ἄρτους· ἐκ δύο δεκάτων σεμι-

σεμιδάλεως ἔσονται, ἐζυμωμένοι πεφθήσονται, προσάξει
πρωτογενημάτων τῷ Κυρίῳ· 18 καὶ προσάξετε
μετὰ τῶν ἄρτων ἑπτὰ ἀμνοὺς ἀμώμους ἐνιαυσίους,
καὶ μόσχον ἕνα ἐκ βοκολίων, καὶ κριοὺς δύο ἀμώ-
μους· ἔσονται ὁλοκαύτωμα τῷ Κυρίῳ, καὶ αἱ θυ-
σίαν ὀσμὴν σίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν θυσία ὀσμὴ εὐω-
ποιήσουσιν δίας τῷ Κυρίῳ· 19 καὶ ποιήσετε χίμαρον ἐξ
αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας, καὶ δύο ἀμνοὺς ἐνιαυ-
σίους εἰς θυσίαν σωτηρίου μετὰ τῶν ἄρτων τῶν
πρωτογενήματος. 20 Καὶ ἐπιθήσει αὐτὰ ὁ ἱε-
ρεὺς μετὰ τῶν ἄρτων τῶν πρωτογενήματος ἐπί-
θεμα ἔναντι Κυρίου μετὰ τῶν δύο ἀμνῶν· ἅγια
ἔσονται τῷ Κυρίῳ, τῷ ἱερεῖ τῷ προσφέροντι αὐτὰ
αὐτῷ ἔσται. 21 Καὶ καλέσετε ἐν αὐτῇ τὴν ἡμέ-
ραν, κλητὴ ἁγία ἔσται ὑμῖν· πᾶν ἔργον λατρευ-
τὸν οὐ ποιήσετε ἐν αὐτῇ· νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς
γενεὰς ὑμῶν ἐν πάσῃ τῇ κατοικίᾳ ὑμῶν. 22 Καὶ
ὅταν θερίζητε τὸν θερισμὸν τῆς γῆς ὑμῶν, οὐ συν-
τελέσετε τὸ λοιπὸν τοῦ θερισμοῦ τοῦ ἀγροῦ σου ἐν
τῷ θερίζειν σε, καὶ τὰ ἀποπίπτοντα τοῦ θερισμοῦ
σου οὐ συλλέξεις· τῷ πτωχῷ καὶ τῷ προσηλύτῳ
καταλείψῃ αὐτά· ἐγὼ Κύριος θεὸς ὑμῶν. 23 Καὶ
ἐλάλησεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων· 24 λά-
λησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, λέγων· τοῦ μηνὸς τοῦ
ἑβδόμου μιᾷ τοῦ μηνὸς ἔσται ὑμῖν ἀνάπαυσις, μνη-
μόσυνον

μόσιον σαλπίγγων, κλητὴ ἁγία ἔσται ὑμῖν· 25 πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε, καὶ προσάξετε ὁλοκαύτωμα τῷ Κυρίῳ. 26 Καὶ ἐλάλησεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων· 27 καὶ τῇ δεκάτῃ τοῦ μηνὸς τοῦ ἑβδόμου τούτου ἡμέρα ἐξιλασμοῦ, κλητὴ ἁγία ἔσται ὑμῖν· καὶ ταπεινώσετε τὰς ψυχὰς ὑμῶν, καὶ προσάξετε ὁλοκαύτωμα τῷ Κυρίῳ. 28 Πᾶν ἔργον οὐ ποιήσετε αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ· ἔστιν γὰρ ἡμέρα ἐξιλασμοῦ αὕτη ὑμῖν, ἐξιλάσασθαι περὶ ὑμῶν ἔναντι Κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν. 29 Πᾶσα γὰρ ψυχή, ἥτις μὴ ταπεινωθήσεται ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, ἐξολεθρευθήσεται ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς. 30 Καὶ πᾶσα ψυχή, ἥτις ποιήσει ἔργον ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, ἀπολεῖται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς· 31 πᾶν ἔργον οὐ ποιήσετε· νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν ἐν πάσαις κατοικίαις ὑμῶν. 32 Σάββατα σαββάτων ἔσται ὑμῖν, καὶ ταπεινώσετε τὰς ψυχὰς ὑμῶν· ἀπὸ ἑνάτης τοῦ μηνὸς, ἀπὸ ἑσπέρας ἕως ἑσπέρας σαββατιεῖτε τὰ σάββατα ὑμῶν. 33 Καὶ ἐλάλησεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων· 34 λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, λέγων· τῇ πεντεκαιδεκάτῃ τοῦ μηνὸς τοῦ ἑβδόμου τούτου ἑορτὴ σκηνῶν ἑπτὰ ἡμέρας τῷ Κυρίῳ· 35 καὶ ἡ ἡμέρα ἡ πρώτη κλητὴ ἁγία· πᾶν ἔργον λατρευτὸν

οὐ

οὐ ποιήσετε. 36 Επτὰ ἡμέρας προσάξετε ὁλοκαύτωμα τῷ Κυρίῳ· καὶ ἡ ἡμέρα ἡ ὀγδόη κλητὴ ἁγία ἔσται ὑμῖν, καὶ προσάξετε ὁλοκαύτωμα τῷ Κυρίῳ· ἐξόδιόν ἐστιν, πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε. 37 Αὗται αἱ ἑορταὶ τοῦ Κυρίου, ἃς καλέσετε αὐτὰς κλητὰς ἁγίας, ὥστε προσενέγκαι καρπώματα τῷ Κυρίῳ, ὁλοκαυτώματα καὶ θυσίας αὐτῶν καὶ σπονδὰς αὐτῶν, τὸ καθ' ἡμέραν εἰς ἡμέραν, 38 πλὴν τῶν σαββάτων Κυρίου, καὶ πλὴν τῶν δομάτων ὑμῶν, καὶ πλὴν πασῶν τῶν εὐχῶν ὑμῶν, καὶ πλὴν ✕ πάντων τῶν ἑκουσίων ὑμῶν, ἃ ἂν δῶτε τῷ Κυρίῳ. 39 Καὶ ἐν τῇ πεντεκαιδεκάτῃ τῇ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τοῦ ἑβδόμου τούτου, ὅταν συντελέσητε τὰ γενήματα τῆς γῆς, ἑορτάσετε τῷ Κυρίῳ ἑπτὰ ἡμέρας· τῇ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ ἀνάπαυσις, καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ ἀνάπαυσις. 40 Καὶ λήψεσθε ἑαυτοῖς τῇ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ καρπὸν ξύλου ὡραῖον, καὶ κάλλυνθρα φοινίκων, καὶ κλάδους ξύλων δασεῖς, καὶ ἰτέας, καὶ ἄγνου κλάδους ἐκ χειμάρρου, εὐφρανθῆναι ἔναντι Κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν ἑπτὰ ἡμέρας. 41 Καὶ ἑορτάσετε αὐτὴν ἑορτὴν τῷ Κυρίῳ ἑπτὰ ἡμέρας τοῦ ἐνιαυτοῦ· νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν· ἐν τῷ μηνὶ τῷ ἑβδόμῳ ἑορτάσετε αὐτήν. 42 Εν σκηναῖς κατοικήσετε ἑπτὰ ἡμέρας· πᾶς ὁ αὐτόχθων

χθων ἐν Ισραὴλ κατοικήσει ἐν σκηναῖς, 43 ὅπως ἴδωσιν αἱ γενεαὶ ὑμῶν, ὅτι ἐν σκηναῖς κατῴκισα τοὺς υἱοὺς Ισραὴλ, ἐν τῷ ἐξαγαγεῖν με αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου· ἐγὼ Κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. 44 Καὶ ἐλάλησεν Μωυσῆς τὰς ἑορτὰς Κυρίου τοῖς υἱοῖς Ισραήλ.

ΚΕΦ. ΚΔ'.

1 ΚΑΙ ἐλάλησεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων· 2 ἔντειλαι τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ, καὶ λαβέτωσάν σοι ἔλαιον ἐλαΐνον μοι καθαρὸν κεκομμένον εἰς φῶς, καῦσαι λύχνον διαπαντός, 3 ἔξωθεν τοῦ καταπετάσματος ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, καὶ καύσουσιν αὐτὸ Ααρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἀπ' ἑσπέρας ἕως πρωὶ ἐνώπιον Κυρίου διὰ παντός· νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν· 4 ὅπι τῆς λυχνίας τῆς καθαρᾶς καύσετε τοὺς λύχνους ἐναντι Κυρίου ἕως πρωΐ. 5 Καὶ λήψεσθε σεμίδαλιν, καὶ ποιήσετε αὐτὴν δώδεκα ἄρτους· δύο δεκάτων ἔσται ὁ ἄρτος ὁ εἷς· 6 καὶ ὅπιθήσετε αὐτοὺς δύο θέματα, ἓξ ἄρτους τὸ ἓν θέμα ὅπι τὴν τράπεζαν τὴν καθαρὰν ἐναντι Κυρίου. 7 Καὶ ὅπιθήσετε ὅπι τὸ θέμα λίβανον καθαρὸν καὶ ἅλα, καὶ ἔσονται εἰς ἄρτους εἰς ἀνάμνησιν προκείμενα τῷ Κυρίῳ· 8 τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαβ-

σαββάτων προσθήσεται ἐναντι Κυρίου ἀμφαντὸς ἐνώπιον τῶν υἱῶν Ισραηλ, διαθήκην αἰώνιον. 9 Καὶ ἔσται Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτῦ, καὶ φάγονται αὐτὰ ἐν τόπῳ ἁγίῳ· ἔστιν γὰρ ἅγια τῶν ἁγίων τῦτο αὐτῷ ἀπὸ τῶν θυσιαζομένων τῷ Κυρίῳ, νόμιμον αἰώνιον. 10 Καὶ ἐξῆλθεν υἱὸς γυναικὸς Ισραηλίτιδος, (καὶ ὗτος ἦν υἱὸς Αἰγυπτίου ἐν τοῖς υἱοῖς Ισραήλ·) καὶ ἐμαχέσαντο ἐν τῇ παρεμβολῇ ὁ ἐκ τῆς Ισραηλίτιδος, καὶ ὁ ἄνθρωπος ὁ Ισραηλίτης· 11 καὶ ἐπονομάσας υἱὸς τῆς γυναικὸς Ισραηλίτιδος τὸ ὄνομα, κατηράσατο, καὶ ἤγαγον αὐτὸν πρὸς Μωυσῆν· καὶ τὸ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτῦ Σαλωμεὶθ θυγάτηρ Δαβρὶ ἐκ τῆς φυλῆς Δάν· 12 καὶ ἀπέθεντο αὐτὸν ἐν φυλακῇ, διαγνῶναι αὐτὸν διὰ προστάγματος Κυρίου. 13 Καὶ ἐλάλησεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων· 14 ἐξάγαγε τὸν κατηραμένον ἔξω τῆς παρεμβολῆς, καὶ ἐπιθήσουσιν πάντες οἱ ἀκούσαντες τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῦ, καὶ λιθοβολήσουσιν αὐτὸν πᾶσα ἡ συναγωγή. 15 Καὶ τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ λάλησον, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτύς· ἄνθρωπος ✕ ἄνθρωπος ὃς ἐὰν καταράσηται θεὸν ✕ αὐτῦ, ἁμαρτίαν ✕ αὐτῦ λήψεται. 16 Ὀνομάζων δὲ τὸ ὄνομα Κυρίου, θανάτῳ θανατῦσθω λίθοις λιθοβολείτω αὐτὸν πᾶσα συναγωγὴ [Ισραήλ]·

σραήλ] · ἐάν τε προσήλυτος, ἐάν τε αὐτόχθων, ἐν τῷ ὀνομάσαι αὐτὸν τὸ ὄνομα ☩ Κυρίου", τελευτάτω· 17 Καὶ ἄνθρωπος ἐὰν παταξῃ πᾶσαν ψυχὴν ἀνθρώπου, ~ καὶ ἀποθάνῃ", θανάτῳ θανατούσθω. 18 Καὶ ὃς ἂν παταξῃ κτῆνος, [καὶ ἀποθάνῃ,] ἀποτισάτω ※ αὐτὸ, ψυχὴν ἀντὶ ψυχῆς. 19 Καὶ ἐάν τις δῷ μῶμον τῷ πλησίον αὐτοῦ, ὡς ἐποίησεν ἀνθρ, ὡσαύτως ἀνταποιηθήσεται ἀνθρ· 20 συντριμμα ἀντὶ συντρίμματος, ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ, ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος, καθότι ἂν δῷ μῶμον τῷ ἀνθρώπῳ, οὕτως δοθήσεται αὐτῷ. 21 ※ Καὶ ὁ τύπτων κτῆνος, ἀποτισάτω αὐτό· ὃς ἂν παταξῃ ἄνθρωπον, ☩ ᾖ ἀποθάνῃ", θανάτῳ θανατούσθω. 22 Δικαίωσις μία ὑμῖν ἔσται τῷ προσηλύτῳ ᾗ ἐγχωρίῳ, ὅτι ἐγώ [εἰμι] Κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. 23 Καὶ ἐλάλησεν Μωυσῆς τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ, καὶ ἐξήγαγον τὸν καταρασάμενον ἔξω ☩ παρεμβολῆς, ᾗ ἐλιθοβόλησαν αὐτὸν [ἐν] λίθοις· ᾗ οἱ υἱοὶ Ισραὴλ ἐποίησαν καθὰ συνέταξεν Κύριος τῷ Μωυσῆ.

ΚΕΦ. ΚΕ'.

1 ΚΑΙ ἐλάλησεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν ἐν τῷ ὄρει Σινᾶ, λέγων· 2 λάλησον τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ, ᾗ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς·

αὐτούς· ἐὰν εἰσέλθητε εἰς τ̃ γῆν, ἣν ἐγὼ δίδωμι
ὑμῖν, καὶ ἀναπαύσεται ἡ γῆ, τ̃ ἣν ἐγὼ δίδω-
μι ὑμῖν", σάββατα τῷ Κυρίῳ. 3 Ἓξ ἔτη
σπερεῖς τὸν ἀγρόν σου, καὶ ἓξ ἔτη τεμεῖς τὴν ἄμ-
πελόν σου, καὶ συνάξεις τὸν καρπὸν αὐτ̃ς·
4 τῷ δὲ ἔτει τῷ ἑβδόμῳ σάββατα ἀνάπαυσις
ἔσαι τῇ γῇ, σάββατα τῷ Κυρίῳ· τὸν ἀγρόν σου
οὐ σπερεῖς, καὶ τὴν ἄμπελόν σου οὐ τεμεῖς, 5 καὶ
τὰ αὐτόματα [τὰ] ἀναβαίνοντα τοῦ ἀγροῦ σου
οὐκ ἐκθερεῖσ̃ς, καὶ τὴν σταφυλὴν τῶν ἀγιάσμα-
μυ τός σου οὐκ ἐκτρυγήσ̃ς· ἐνιαυτὸς ἀναπαύσεως
ἔσαι τῇ γῇ. 6 Καὶ ἔσαι τὰ σάββατα τ̃ς
γ̃ς ὑμῶν βρώμασι, σοὶ καὶ τῷ παιδί σου, καὶ
τῇ παιδίσκῃ σου, καὶ τῷ μισθωτῷ σου, καὶ τῷ παρ-
οίκῳ σου τῷ προσκειμένῳ πρός σε· 7 καὶ
τοῖς κτήνεσίν σου, καὶ τοῖς θηρίοις τοῖς ἐν τῇ
σου γῇ σου ἔσαι πᾶν τὸ γένημα αὐτ̃ς εἰς βρῶσιν.
8 Καὶ ἐξαριθμήσ̃ς σεαυτῷ ἑπτὰ ἀναπαύσ̃ς
ἐτῶν, ἑπτὰ ἔτη ἑπτάκις· καὶ ἔσονταί σοι ※ ἡμέραι
ἑπτὰ ἑβδομάδες ἐτῶν ἐννέα καὶ τεσσαράκοντα ἔτη.
9 Καὶ διαγγελεῖτε σάλπιγγος φωνῇ τ̃ ἐν πά-
σῃ τῇ γῇ ὑμῶν". τῷ μηνὶ τῷ ἑβδόμῳ, τῇ μη-
νὸς τῇ δεκάτῃ, τῇ ἡμέρᾳ τ̃ ἱλασμοῦ διαγγε-
λεῖτε σάλπιγγι ἐν πάσῃ τῇ γῇ ὑμῶν, 10 καὶ
ἁγιάσατε ἁγιάσετε τὸ ἔτος τ̃ πεντηκοστὸν ἐνιαυτὸν, καὶ διακοήσετε

τε

τε ἄφεσιν ὅτι τῆς γῆς πᾶσιν τοῖς κατοικοῦσιν
αὐτήν· ἐνιαυτὸς ἀφέσεως σημασία αὕτη ἔσται
ὑμῖν, καὶ ἀπελεύσεσθε εἰς [καὶ] ἕκαστος εἰς τὴν ἀπελεύσεται
κτῆσιν αὐτοῦ, καὶ ἕκαστος εἰς τὴν πάλειαν αὐ- πατρίδα
τοῦ ἀπελεύσεσθε. 11 Ἀφέσεως σημασία αὕτη
τὸ ἔτος τὸ πεντηκοστὸν ἐνιαυτὸς ἔσται ὑμῖν· οὐ
σπερεῖτε, οὐδὲ μὴ ἀμήσετε τὰ αὐτόματα ⸗ ἀνα-
βαίνοντα" αὐτῆς, οὐ δ τρυγήσετε τὰ ἡγιασμένα
αὐτῆς, 12 ὅτι ἀφέσεως σημασία ἐστίν, ἅγιον
ἔσται ὑμῖν· ἀπὸ τοῦ πεδίου φάγεσθε τὰ γενή-
ματα αὐτῆς· 13 ἐν τῷ ἔτει τῆς ἀφέσεως ση- ἔτῳ
μασίᾳ αὐτῇ ἐπανελεύσεσθε ἕκαστος εἰς τὴν κτῆσιν αὐ- ἐπανελεύσεται
τοῦ. 14 Ἐὰν δὲ ἀποδῶς πράσιν τῷ πλησίον ἀποδῷ
σου, ἐὰν καὶ κτήσῃ παρὰ τοῦ πλησίον σου, μὴ
θλιβέτω ἄνθρωπος τὸν πλησίον αὐτοῦ· 15 κα-
τὰ ἀριθμὸν ἐτῶν μετὰ τὴν σημασίαν κτήσῃ παρὰ τοῦ
πλησίον, κατὰ ἀριθμὸν ἐνιαυτῶν γενημάτων ἀποδώ-
σεταί σοι. 16 Καθότι ἂν πλεῖον τῶν ἐτῶν
πληθύνῃ τὴν ἔγκτησιν αὐτῆς, καὶ καθότι ἂν ἔλατ-
τον τῶν ἐτῶν ἐλαττονώσῃ τὴν κτῆσιν αὐτοῦ, ὅτι ἀ-
ριθμὸν γενημάτων [αὐτοῦ] ὅτος ἀποδώσεταί σοι.
17 Μὴ θλιβέτω ἄνθρωπος τὸν πλησίον αὐτοῦ, καὶ φοβη- θλιψέτω
θήσῃ [Κύριον] τὸν θεόν σου· ✕ ὅτι ἐγώ
[εἰμι] Κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. 18 Καὶ ποιήσε-
τε ⸗ πάντα" τὰ δικαιώματά μου, καὶ ⸗ πά-
σας"

σαις τὰς κρίσεις μου, καὶ φυλάξασθε, καὶ ποιήσατε αὐτὰς, καὶ κατοικήσετε ἐπὶ τῆς γῆς πεποιθότες. 19 καὶ δώσει ἡ γῆ τὰ ἐκφόρια αὐτῆς, καὶ φάγεσθε εἰς πλησμονὴν, καὶ κατοικήσετε πεποιθότες ἐπ' αὐτῆς. 20 Ἐὰν δὲ λέγητε· τί φαγόμεθα ἐν τῷ ἔτει τῷ ἑβδόμῳ [τούτῳ], ἐὰν μὴ σπείρωμεν, μηδὲ συναγάγωμεν τὰ γενήματα ἡμῶν; 21 καὶ ἀποστελῶ τὴν εὐλογίαν μου ὑμῖν ἐν τῷ ἔτει τῷ ἕκτῳ, καὶ ποιήσει τὰ γενήματα αὐτῆς εἰς τὰ τρία ἔτη. 22 καὶ σπερεῖτε τὸ ἔτος τὸ ὄγδοον, καὶ φάγεσθε ἀπὸ τῶν γενημάτων παλαιὰ ἕως τοῦ ἔτους τοῦ ἐνάτου· ἕως ἂν ἔλθῃ τὸ γενήματα αὐτῆς, φάγεσθε παλαιὰ παλαιῶν. 23 Καὶ ἡ γῆ οὐ πραθήσεται εἰς βεβαίωσιν· ἐμὴ γάρ ἐστιν ἡ γῆ, διότι προσήλυτοι καὶ πάροικοι ὑμεῖς ἐστε ἐναντίον μου. 24 καὶ ἐν πάσαν γῆν καταλύσεως ὑμῶν, λύτρα δώσετε τῆς γῆς. 25 Ἐὰν δὲ πένηται ὁ ἀδελφός σου [ὁ μετ' σοῦ], καὶ ἀποδώσεται ἀπὸ τῆς καταλύσεως αὐτοῦ, καὶ ἐλθὼν ὁ ἀγχιστεύων αὐτὸ [ἐγγίζων] ἐγγίσει αὐτῷ, καὶ λυτρώσεται τὴν πραθεῖσαν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. 26 Ἐὰν δὲ μὴ ᾖ τινι ὁ ἀγχιστεύων, καὶ εὑρεθῇ τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ εὑρεθῇ αὐτῷ τὸ ἱκανὸν λύτρα αὐτοῦ, 27 καὶ συλλογιεῖται τὰ ἔτη τῆς πράσεως αὐτοῦ, καὶ ἀποδώσει ὃ ὑπε-

ὑπερέχῃ τῷ ἀνθρώπῳ, ᾧ ἀπέδοτο [αὐτὸν] αὐτῷ, ἑαυτῷ
καὶ ἀπελεύσεται εἰς τὸ κατάσχεσιν αὐτοῦ.
28 Ἐὰν δὲ μὴ εὑρεθῇ ἡ χεὶρ αὐτοῦ τὸ ἱκανὸν,
ὥστε ἀποδοῦναι αὐτῷ, καὶ ἔσαι ἡ πρᾶσις αὐτοῦ αὐτὰ
τῷ κεκτημένῳ αὐτὰ ἕως τοῦ [ἐνιαυτοῦ] ἔτους τῆς
ἀφέσεως, καὶ ἐξελεύσεται ἐν τῇ ἀφέσει, καὶ ἀπε- τὴν ἄφεσιν
λεύσεται εἰς τὸ κατάσχεσιν αὐτοῦ. 29 Ἐὰν δὲ καὶ ἀπαυσιν
πις ἀποδῶται οἰκίαν οἰκητὸν ἐν πόλει τετειχι-
σμένῃ, καὶ ἔσαι ἡ λύτρωσις αὐτῆς ἕως πληρωθῇ
ἐνιαυτὸς, ἡμερῶν ἔσαι ἡ λύτρωσις αὐτῆς. 30 Ἐὰν
δὲ μὴ λυτρωθῇ ἕως ἂν πληρωθῇ αὐτῇ ἐνιαυτὸς αὐτῆς
ὅλος, κυρωθήσεται ἡ οἰκία ἡ οὖσα ἐν πόλει τῇ
ἐχούσῃ τεῖχος βεβαίως τῷ κεκτημένῳ αὐτὴν εἰς
τὰς γενεὰς αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐξελεύσεται ἐν τῇ ἀ-
φέσει. 31 Αἱ δὲ οἰκίαι αἱ ἐν ἐπαύλεσιν, αἳς
οὐκ ἔστιν αὐταῖς τεῖχος κύκλῳ, τοῖς τὸν ἀγρὸν
τῆς γῆς λογισθήτωσαν· λυτρωταὶ ἔσονται
τοῖς ἀφαιρουμένοις· ἔσονται αὐταὶ, καὶ ἐν τῇ ἀφέσει ἐξελεύσονται.
32 Καὶ αἱ πόλεις τῶν Λευιτῶν, οἰκίαι τῶν πό-
λεων αὐτῶν κατασχέσεως, λυτρωταὶ ἀφαιρουμένοις
ἔσονται τοῖς Λευίταις· 33 καὶ ὃς ἂν λυτρωσά-
μενος παρὰ τῶν Λευιτῶν, καὶ ἐξελεύσεται ἡ ἀφαί-
ρεσις [αὐτῶν] οἰκιῶν πόλεως κατασχέσεως
αὐτῶν ἐν τῇ ἀφέσει, ὅτι οἰκίαι τῶν πόλεων τῶν
Λευιτῶν ※ αὕτη ἡ κατάσχεσις αὐτῶν ἐν μέσῳ

ὑῶν Ισραήλ. 34 Καὶ οἱ ἀγροὶ ἀφωρισμθύοι
ταῖς πόλεσιν αὐτῶν οὐ πραθήσονται, ὅτι κα-
τάσχεσις αἰωνία τθτο αὐτῶν ἐστιν. 35 Ἐὰν δὲ
πένηται ὁ ἀδελφός σθ, καὶ ἀσθενήσῃ ταῖς χερ-
σῖ σθ σὺν αὐτῷ προσδέξῃ σοι, ἀντιλήψῃ αὐτθ ὡς προσή-
λύτθ καὶ παροίκου, καὶ ζήσεται ⸗ ὁ ἀδελφός
σθ" μετὰ σθ. 36 Οὐ λήψῃ παρ' αὐτθ τόκον,
οὐδὲ ὑπὲρ πλήθει, καὶ φοβηθήσῃ τὸν θεόν σου.
⸗ ἐγὼ Κύριος" ὁ ζήσεται ὁ ἀδελφός σθ μετὰ
σθ. 37 Τὸ ἀργύριόν σθ οὐ δώσεις αὐτῷ ὑπὲρ τόκου,
πλεονασμὸν καὶ ὑπὲρ πλεονασμῷ οὐ δώσεις αὐτῷ τὰ βρώ-
ματά σθ. 38 Ἐγὼ Κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν, ὁ
ἐξαγαγὼν ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτθ, δοῦναι ὑμῖν
τὴν γῆν Χαναάν, ὥστε εἶναι ὑμῶν θεός. 39 Ἐὰν
δὲ ταπεινωθῇ ὁ ἀδελφός σθ πρὸς σοί, καὶ πραθ-
θῇ σοι, οὐ δουλεύσει σοι δουλείαν οἰκέτθ· 40 ὡς
ὁ μισθωτὸς ἢ πάροικος ἔσαι σοι, ἕως τθ ἔτους
τῆς ἀφέσεως ἐργᾶται πρὸς σοί· 41 καὶ ἐξε-
λεύσεται ⸗ τῇ ἀφέσει", καὶ τὰ τέκνα αὐτθ
μετ' αὐτθ, καὶ ἀπελεύσεται εἰς τὴν γενεὰν ἑαυ-
τθ, εἰς τὴν κατάσχεσιν τὴν πατρικὴν αὐτθ
ἀποδαμεῖται ἀποδραμεῖται. 42 Διότι οἰκέται μθ εἰσὶν ⸗ θ-
τοι", θς ἐξήγαγον ἐκ γῆς Αἰγύπτου, οὐ πραθήσεται κατὰ πράσιν οἰκέτθ· 43 οὐ κατα-
νεῖς αὐτὸν ἐν τῷ μόχθῳ, καὶ φοβηθήσῃ [Κύριον

τὸ

τὸν θεόν σου. 44 Καὶ παῖς σε ἢ παιδίσκη σε, ὅσοι ἂν γένωνταί σοι ἀπὸ τῶν ἐθνῶν, ὅσοι κύκλῳ σε εἰσίν, ἀπ' αὐτῶν κλήσασθε δοῦλον καὶ δούλιν· 45 καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν τῶν παροίκων τ' ὄντων ἐν ὑμῖν, ἀπὸ τούτων κλήσεσθε, καὶ ἀπὸ τ' συγγενῶν αὐτῶν, ὅσοι ἂν γένωνται ἐν τῇ γῇ ὑμῶν, ἔσωσαν ὑμῖν εἰς κατάσχεσιν. 46 Καὶ καταμεληεῖτε αὐτοὺς τοῖς τέκνοις ὑμῶν μετ' ὑμᾶς, καὶ ἔσονται ὑμῖν κατάχρησοι, εἰς τὸν αἰῶνα αὐτὸς καταδουλώσεσθε· τῶν δὲ ἀδελφῶν ὑμῶν τῶν υἱῶν Ισραὴλ, ἕκαστος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ οὐ καταπονεῖ ἐν τοῖς μόχθοις. 47 Ἐὰν δὲ εὑρῇ ἡ χεὶρ τοῦ προσηλύτου ἢ τοῦ παροίκου τοῦ παρά σοι, καὶ πτωχεύσῃ ὁ ἀδελφός σου ※ μετ' αὐτοῦ, πραθῇ τῷ προσηλύτῳ ἢ τῷ παροίκῳ τῷ παρά σοι, ἢ ἐκ γενετῆς προσηλύτῳ, 48 μετὰ τὸ πραθῆναι τ' αὐτόν, λύτρωσις ἔσται αὐτῷ, εἷς τ' ἀδελφῶν αὐτοῦ λυτρώσεται αὐτόν. 49 Ἀδελφὸς πατρὸς αὐτοῦ, ἢ υἱὸς ἀδελφοῦ πατρὸς αὐτοῦ λυτρώσεται αὐτόν, ἢ ἀπὸ τῶν οἰκείων τῶν σαρκῶν αὐτοῦ ἐκ τῆς φυλῆς [τῆς σαρκὸς] αὐτοῦ λυτρώσεται αὐτόν· ἐὰν δὲ εὐπορηθεὶς ταῖς χερσὶν αὐτοῦ, λυτρώσεται τ' ἑαυτόν". 50 Καὶ συλλογιεῖται μετὰ τοῦ κεκληκότος αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ἔτους ᾧ ἀπεδότο ἑαυτὸν αὐτῷ ἕως τοῦ ἐνιαυτοῦ τῆς ἀφέσεως, καὶ ἔσται τὸ ἀργύριον ἑαυτῷ

γύειον τῆς ἀφέσεως αὐτῦ ὡς μισθίου· ἕτος ἐξ ἐτους ἔσαι μετ' αὐτῦ. 51 Ἐὰν δὲ [πνι] πλέον ἢ ἐτῶν ᾖ, κατὰ ταῦτα ἀποδώσει τὰ λύτρα αὐτῦ ἀπὸ τῦ ἀργυρίου τῆς ἀφέσεως αὐτῦ· 52 ἐὰν δὲ ὀλίγον καταλειφθῇ ἀπὸ τῶν ἐτῶν εἰς τὸν ἐνιαυτὸν τῆς ἀφέσεως, καὶ συλλογιεῖται αὐτῷ κατὰ τὰ ἔτη αὐτῦ, καὶ ἀποδώσῃ τὰ λύτρα αὐτῦ

ἐνιαυτὸς καλαλενίσεις

ὡς μισθωτὸς· 53 ἐνιαυτὸν ἐξ ἐνιαυτῦ ἔσαι μετ' αὐτῦ· οὐ κατατενεῖς αὐτὸν ἐν τῷ μόχθῳ ἐνώπιόν σε. 54 Ἐὰν δὲ μὴ λυτρῶται κατὰ ταῦτα, ἐξελεύσεται ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τῆς ἀφέσεως αὐτὸς καὶ τὰ παιδία αὐτῦ μετ' αὐτῦ· 55 ὅτι ἐμοὶ οἱ υἱοὶ Ισραὴλ οἰκέται, παῖδές μου τοῦτοί εἰσιν, οὓς ἐξήγαγον ἐκ γῆς Αἰγύπτου· ἐγὼ Κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν.

ΚΕΦ. Κς'.

γλυπτὰ

1 Οὐ ποιήσετε ὑμῖν [αὐτοῖς] χειροποίητα, οὐδὲ γλυπτὸν, οὐδὲ στήλην ἀναστήσετε ὑμῖν, οὐδὲ λίθον σκοπὸν θήσετε ἐν τῇ γῇ ὑμῶν, προσκυνῆσαι αὐτῷ· ἐγώ [εἰμι] Κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. 2 Τὰ σάββατά μου φυλάξεσθε, καὶ ἀπὸ τῶν ἁγίων μου φοβηθήσεσθε· ἐγώ [εἰμι] Κύριος. 3 Ἐὰν ἐν τοῖς προστάγμασιν μου πορεύησθε, καὶ τὰς ἐντολάς μου φυλάσσησθε, καὶ

καὶ ποιήσητε αὐτὰς, 4 καὶ δώσω τὸν ὑετὸν ὑμῶν ἐν καιρῷ αὐτῷ, καὶ ἡ γῆ δώσει τὰ γενήματα αὐτῆς, καὶ τὰ ξύλα τοῦ πεδίου ἀποδώσει τὸν καρπὸν αὐτῶν. 5 καὶ καταλήψεται ὑμῶν ὁ ἀμητὸς τὸν τρυγητὸν, καὶ ὁ τρυγητὸς καταλήψεται τὸν σπόρον, καὶ φάγεσθε τὸν ἄρτον ὑμῶν εἰς πλησμονὴν, καὶ κατοικήσετε μετ' ἀσφαλείας ἐπὶ τῆς γῆς ὑμῶν, [καὶ πόλεμος οὐ διελεύσεται διὰ τῆς γῆς ὑμῶν]. 6 καὶ δώσω εἰρήνην ἐν τῇ γῇ ὑμῶν, καὶ κοιμηθήσεσθε, καὶ οὐκ ἔσται ὑμᾶς" ὁ ἐκφοβῶν· καὶ ἐξολῶ θηρία πονηρὰ ἐκ τῆς γῆς ὑμῶν". 7 καὶ πόλεμος οὐ διελεύσεται διὰ τῆς γῆς ὑμῶν· καὶ διώξεσθε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, καὶ πεσοῦνται ἐναντίον ὑμῶν φόνῳ. 8 Καὶ διώξονται ἐξ ὑμῶν πέντε ἑκατὸν, καὶ ἑκατὸν ἐξ ὑμῶν διώξονται μυριάδας, καὶ πεσοῦνται οἱ ἐχθροὶ ὑμῶν ἐναντίον ὑμῶν μαχαίρᾳ. 9 Καὶ ἐπιβλέψω ἐφ' ὑμᾶς, καὶ αὐξανῶ ὑμᾶς, καὶ πληθυνῶ ὑμᾶς, καὶ στήσω τὴν διαθήκην μου μεθ' ὑμῶν. 10 Καὶ φάγεσθε τὰ παλαιὰ καὶ" παλαιὰ παλαιῶν, καὶ παλαιὰ ἐκ προσώπου νέων ἐξοίσετε. 11 Καὶ θήσω τὴν διαθήκην μου ἐν ὑμῖν, καὶ οὐ βδελύξεται ἡ ψυχή μου ὑμᾶς· 12 καὶ ἐμπεριπατήσω ἐν ὑμῖν, καὶ ἔσομαι ὑμῶν θεὸς, καὶ ὑμεῖς ἔσεσθέ μου λαός.

13 Εγώ [εἰμι] Κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν, ὁ ἐξαγαγὼν ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ὄντων ὑμῶν δούλων, καὶ συνέτριψα τὸν δεσμὸν τοῦ ζυγοῦ ὑμῶν, καὶ ἤγαγον ὑμᾶς μετὰ παῤῥησίας. 14 Ἐὰν δὲ μὴ ὑπακούσητέ μου, μηδὲ ποιήσητε τὰ προστάγματά μου ταῦτα, 15 ἀλλὰ ἀπειθήσητε αὐτοῖς, καὶ τοῖς κείμασίν μου προσοχθίσῃ ἡ ψυχὴ ὑμῶν, ὥστε [ὑμᾶς] μὴ ποιεῖν πάσας τὰς ἐντολάς μου, ὥστε διασκεδάσαι ὑμᾶς τὴν διαθήκην μου, 16 καὶ ἐγὼ ποιήσω ὅτως ὑμῖν, καὶ ἐπισκήψω ἐφ' ὑμᾶς τὴν ἀπορίαν, τὴν τε φθορὰν, καὶ τὴν ἴκτερον, καὶ σφακελίζοντας τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν ὑμῶν, καὶ τὴν ψυχὴν τῶν ὑμῶν ἐκτήκουσαν· καὶ σπερεῖτε διακενῆς τὰ σπέρματα ὑμῶν, καὶ ἔδονται αὐτὰ οἱ ὑπεναντίοι ὑμῶν. 17 Καὶ ἐπιστήσω τὸ πρόσωπόν μου ἐφ' ὑμᾶς, καὶ πεσεῖσθε ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν, καὶ διώξονται ὑμᾶς οἱ μισοῦντες ὑμᾶς, καὶ φεύξεσθε ἀδένος διώκοντος ὑμᾶς. 18 Καὶ ἐὰν ἕως τούτου μὴ ὑπακούσητέ μου, καὶ προσθήσω παιδεῦσαι ὑμᾶς ἑπτάκις ἐπὶ ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν· 19 καὶ συντρίψω τὴν ὕβριν τῆς ὑπερηφανίας ὑμῶν, καὶ δώσω τὸν οὐρανὸν ὑμῖν ὡς σιδηροῦν, καὶ τὴν γῆν ὑμῶν ὡσεὶ χαλκοῦν· 20 καὶ ἔσαι εἰς κενὸν ἡ ἰσχὺς ὑμῶν, καὶ οὐ δώσει ἡ γῆ ὑμῶν τὸν καρπὸν αὐτῆς, καὶ τὸ ξύλον τοῦ ἀγροῦ τῶν ὑμῶν

τ ὑμῶν" ᾗ δώσει τὸν καρπὸν αὐτῆ. 21 Καὶ ἐὰν μὴ ζῶντα πορεύησθε πλάγιοι, καὶ μὴ βούλησθε ὑπακούειν μοι, προσθήσω ὑμῖν πληγὰς ἑπτὰ κατὰ τὰς ἁμαρτίας ὑμῶν· 22 καὶ ἀποστελῶ ἐφ' ὑμᾶς τὰ θηρία [τὰ ἄγρια] τῆς γῆς, καὶ κατέδεται ὑμᾶς, καὶ ἐξαναλώσει τὰ κτήνη ὑμῶν, καὶ ὀλιγοστοὺς ποιήσει ὑμᾶς, καὶ ἐρημωθήσονται αἱ ὁδοὶ ὑμῶν. 23 Καὶ 'ὅτι τούτοις ἐὰν μὴ παιδευθῆτε, ἀλλὰ πορεύησθε πρός με πλάγιοι, 24 πορεύσομαι κἀγὼ μετ' ὑμῶν θυμῷ πλαγίῳ, καὶ παιδεύσω ὑμᾶς κἀγὼ ἑπτάκις ἀντὶ τῶν ἁμαρτιῶν ὑμῶν. 25 Καὶ ἐπάξω ἐφ' ὑμᾶς μάχαιραν ἐκδικοῦσαν δίκην διαθήκης, καὶ καταφεύξεσθε εἰς τὰς πόλεις ὑμῶν· καὶ ἐξαποστελῶ θάνατον εἰς ὑμᾶς, καὶ παραδοθήσεσθε εἰς χεῖρας ἐχθρῶν· 26 εἰς τὸ θλίψαι ὑμᾶς σιτοδείαν ἄρτων, καὶ πέψουσιν δέκα γυναῖκες τοὺς ἄρτους ὑμῶν ἐν κλιβάνῳ ἑνί, καὶ ἀποδώσουσιν τοὺς ἄρτους ὑμῶν ἐν σταθμῷ, καὶ φάγεσθε, καὶ οὐ μὴ ἐμπλησθῆτε. 27 Ἐὰν δὲ 'ὅτι τούτοις μὴ ἐπακούσητέ μου, καὶ πορεύησθε πρός με πλάγιοι, 28 καὶ αὐτὸς πορεύσομαι μετ' ὑμῶν ἐν θυμῷ πλαγίῳ, καὶ παιδεύσω ὑμᾶς ἐγὼ ἑπτάκις κατὰ τὰς ἁμαρτίας ὑμῶν. 29 Καὶ φάγεσθε τὰς σάρκας τῶν υἱῶν ὑμῶν,

καὶ

καὶ τὰς σάρκας τῶν θυγατέρων ὑμῶν φάγεσθε.
30 Καὶ ἐρημώσω τὰς ὑψηλὰς ὑμῶν, καὶ ἐξολεθρεύσω τὰ ξύλινα χαράγματα ὑμῶν, καὶ θήσω τὰ κῶλα ὑμῶν ἐπὶ τὰ κῶλα τῶν εἰδώλων ὑμῶν, καὶ προσοχθιεῖ ἡ ψυχή μου ὑμῖν. 31 Καὶ θήσω τὰς πόλεις ὑμῶν ἐρήμους, καὶ ἐξερημώσω τὰ ἅγια ὑμῶν, καὶ οὐ μὴ ὀσφρανθῶ τῆς ὀσμῆς τῶν θυσιῶν ὑμῶν. 32 καὶ ἐξερημώσω ἐγὼ τὴν γῆν ὑμῶν· καὶ θαυμάσονται ἐπ' αὐτῇ οἱ ἐχθροὶ ὑμῶν, οἱ κατοικοῦντες ἐν αὐτῇ. 33 καὶ διασπερῶ ὑμᾶς εἰς τὰ ἔθνη, καὶ ἐξαναλώσει ὑμᾶς ὀπίσω ἡ μάχαιρα, καὶ ἔσται ἡ γῆ ὑμῶν ἔρημος, καὶ αἱ πόλεις ὑμῶν ἔσονται ἔρημοι.
34 Τότε εὐδοκήσει ἡ γῆ τὰ σάββατα αὐτῆς, [καὶ] πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ἐρημώσεως αὐτῆς, καὶ ὑμεῖς ἔσεσθε ἐν τῇ γῇ τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν· τότε σαββατιεῖ ἡ γῆ, καὶ εὐδοκήσει [ἡ γῆ] τὰ σάββατα αὐτῆς· 35 πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ἐρημώσεως αὐτῆς σαββατιεῖ ἃ οὐκ ἐσαββάτισεν ἐν τοῖς σαββάτοις ὑμῶν, ἡνίκα κατῳκεῖτε αὐτήν. 36 Καὶ τοῖς καταλειφθεῖσιν ἐξ ὑμῶν ἐπάξω δειλίαν εἰς τὴν καρδίαν αὐτῶν ἐν τῇ γῇ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν, καὶ διώξεται αὐτοὺς φωνὴ φύλλου φερομένου, καὶ φεύξονται ὡς φεύγοντες ἀπὸ πολέμου, καὶ πεσοῦνται οὐδενὸς διώκοντος· 37 καὶ

ὑποφόψεται ὁ ἀδελφὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτῦ ὡσεὶ
ἐν πολέμῳ, ὑθενὸς καταιτρέχοντος, ϗ οὐ δυνή-
σεσθε ἀντιστῆναι τοῖς ἐχθροῖς ὑμῶν. 38 καὶ
ἀπολεῖσθε ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ϗ κατέδεται ὑμᾶς ἡ
γῆ τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν. 39 Καὶ οἱ καταλειφθέν-
τες ἀφ' ὑμῶν καταφθαρήσονται ἀφ' τὰς ἁμαρ-
τίας αὐτῶν ἐν τῇ γῇ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν· καὶ ὑμῶν
ἀφ' τὰς ἁμαρτίας τῶν πατέρων αὐτῶν μετ' αὐτῶν τα-
κήσονται. 40 Καὶ ἐξαγορεύσουσιν τὰς ἁμαρ-
τίας αὐτῶν, ϗ τὰς ἁμαρτίας τῶν πατέρων αὐ-
τῶν, ὅτι παρέβησαν Χ αὐτοὶ ϗ ὑπερεῖδόν με, καὶ
ὅτι ἐπορεύθησαν ἐναντίον ἐμοῦ πλάγιοι· 41 καὶ
ἐγὼ ἐπορεύθην μετ' αὐτῶν ἐν τ θυμῷ πλα-
γίῳ, καὶ ἀπολῶ αὐτοὺς ἐν τῇ γῇ τῶν ἐχθρῶν
αὐτῶν· τότε ἐντραπήσεται ἡ καρδία αὐτῶν ἡ
ἀπερίτμητος, ϗ τότε εὐδοκήσουσιν τὰς ἁμαρ-
τίας αὐτῶν. 42 Καὶ μνησθήσομαι τῆς διαθή-
κης μου Ιακὼβ, καὶ τῆς διαθήκης μου Ισαὰκ,
καὶ τῆς διαθήκης μου Αβρααμ μνησθήσομαι,
καὶ τῆς γῆς μνησθήσομαι. 43 Καὶ ἐγκαταλει-
φθήσεται ἡ γῆ ὑπ' αὐτῶν, τότε προσδέ-
ξεται τ ἡ γῆ τὰ σάββατα αὐτῆς, ἐν τῷ
ἐρημωθῆναι αὐτὴν δι' αὐτούς· ϗ αὐτοὶ προσδέ-
ξονται τὰς αὐτῶν ἀνομίας, ἀνθ' ὧν τὰ κρίμα-
τά μου ὑπερίδον, καὶ τοῖς προστάγμασίν μου
ἐβδελύ-

προσώχθισαν τῇ ψυχῇ αὐτῶν. 44 Καὶ οὐδ' ὡς ὄντων αὐτῶν ἐν τῇ γῇ τῶ ἐχθρῶν αὐτῶν οὐχ ὑπερίδον αὐτοὺς, οὐδὲ προσώχθισα αὐτοῖς ὥστε ἐξαναλῶσαι αὐτοὺς, τῦ διασκεδάσαι τὴν διαθήκην μου τὴν πρὸς αὐτοὺς, ὅτι ἐγώ [εἰμι] Κύριος ὁ θεὸς αὐτῶν. 45 Καὶ μνησθήσομαι αὐτῶν τῆς διαθήκης τῆς πρωτέρας, ὅτε ἐξήγαγον αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, τῶ ἐξ οἴκυ δουλείας" ἐναντι τῶν ἐθνῶν, τῦ εἶναι αὐτῶν θεός· ἐγώ [εἰμι] Κύριος. 46 Ταῦτα τὰ κείματά [μυ,] καὶ τὰ προστάγματά [μυ], καὶ ὁ νόμος, ὃν ἔδωκεν Κύριος ἀναμέσον αὐτῦ καὶ ἀναμέσον τῶν υἱῶν Ισραὴλ, ἐν τῷ ὄρει Σινᾶ, ἐν χειρὶ Μωυσῆ.

ΚΕΦ. ΚΖ'.

1 ΚΑΙ ἐλάλησεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων· 2 λάλησον τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ, καὶ ἐρεῖς αὐτοῖς· ἄνθρωπος ὃς ἂν εὔξηται εὐχὴν ὥστε τιμὴν τῶν ψυχῶν [αὐτῦ] τῷ Κυρίῳ, 3 ἔσαι ἡ τιμὴ αὐτῦ τῦ ἄρσενος ἀπὸ ἐξηκοσῦ ἐτῶς εἰκοσαετῦς ἕως ἑξηκονταετῦς, ἔσαι αὐτῦ ἡ τιμὴ πεντήκοντα δίδραχμα ἀργυρίυ τῷ σταθμῷ τῷ ἁγίῳ· 4 τῆς δὲ θηλείας ἔσαι ἡ σωτίμησις τριάκοντα δίδραχμα. 5 Ἐὰν δὲ ἀπὸ πενταετῦς ἕως εἰκοσῦ ἐτῶς εἰκοσιετῦς, ἔσῳ ἡ τιμὴ αὐτῦ τῦ ἄρσενος εἴκοσι δίδραχμα·

δραχμα· τῆς δὲ θηλείας, δέκα δίδραχμα. 6 Ἀπὸ δὲ μηνιαίου ἕως πενταετοῦς, ἔσαι ἡ τιμὴ αὐτοῦ ᾧ ἄρσενος πέντε δίδραχμα ἀργυρίου· τῆ δὲ θηλείας ἡ τιμὴ, τρία δίδραχμα ἀργυρίου. 7 Ἐὰν δὲ ἀπὸ ἑξηκονταετῶν καὶ ἐπάνω, ἐὰν μὲν ἄρσεν ᾖ, ἔσαι ἡ τιμὴ πεντεκαίδεκα δίδραχμα τ ἀργυρίου· ἐὰν δὲ θήλεια, δέκα δίδραχμα. 8 Ἐὰν δὲ ταπεινὸς ᾖ τῇ τιμῇ αὐτοῦ, στήσεται Χ αὐτὸν ἐναντίον τοῦ ἱερέως, καὶ τιμήσεται αὐτὸν ὁ ἱερεύς· καθάπερ ἰσχύει ἡ χεὶρ αὐτοῦ εὐξαμένου, τιμήσεται αὐτὸν ὁ ἱερεύς. 9 Ἐὰν δὲ ἀπὸ τῶν κτηνῶν τῶν προσφερομένων ἀπ' αὐτῶν δῶρον τῷ Κυρίῳ, ὅς ἂν δῷ ἀπὸ τούτων τῷ Κυρίῳ, ἔσαι ἅγιον. 10 Οὐκ ἀλλάξῃ αὐτὸ, ※ καὶ ἐκ ἀντερεῖ αὐτῷ, καλὸν πονηρῷ, οὐδὲ πονηρὸν καλῷ· ἐὰν δὲ ἀλλάσων ἀλλάξῃ [αὐτὸ] κτῆνος κτήνει, ἔσαι αὐτὸ καὶ τὸ ἀλλαγμα αὐτοῦ ἅγιον. 11 Ἐὰν δὲ πᾶν κτῆνος ἀκάθαρτον, ἀφ' ὧν οὐ προσφέρεται ἀπ' αὐτῶν δῶρον τῷ Κυρίῳ, στήσει τὸ κτῆνος ἐναντίον τοῦ ἱερέως, 12 καὶ τιμήσει αὐτὸ ὁ ἱερεὺς ἀναμέσον καλοῦ καὶ ἀναμέσον πονηροῦ· καὶ καθότι ἂν τιμήσεται ὁ ἱερεύς, οὕτως στήσεται. 13 Ἐὰν δὲ λυτρούμενος λυτρώσηται αὐτὸ, προθήσει τὸ ὀπίπεμπτον πρὸς τὴν τιμὴν αὐτοῦ. 14 Καὶ ἄνθρωπος ὃς ἂν ἁγιάσει τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ἅγιον τῷ Κυρίῳ, καὶ τιμήσεται

αὐτὴν

αὐτῷ ὁ ἱερεὺς ἀναμέσον καλῆς καὶ ἀναμέσον πονηρᾶς· ὡς ἂν τιμήσεται αὐτῷ ὁ ἱερεύς, οὕτως γενήσεται. 15 Ἐὰν δὲ ὁ ἀγοράσας τὸν αὐτῷ λυτρώσηται τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, προσθήσει ἐπ' αὐτὸ τὸ ὀπίπεμπτον τοῦ ἀργυρίου τῆς τιμῆς, καὶ ἔσται αὐτῷ. 16 Ἐὰν δὲ ἀπὸ τοῦ ἀγροῦ τῆς κατασχέσεως αὐτοῦ ἀγοράσῃ ἄνθρωπος τῷ Κυρίῳ, καὶ ἔσται ἡ τιμὴ κατὰ τὸ σπόρον αὐτοῦ, κόρος κριθῶν πεντήκοντα δίδραχμα ἀργυρίου. 17 Ἐὰν δὲ ἀπὸ τοῦ ἐνιαυτοῦ τῆς ἀφέσεως ἀγοράσῃ τὸν ἀγρὸν αὐτοῦ, κατὰ τὴν τιμὴν αὐτοῦ στήσεται. 18 Ἐὰν δὲ ἔγκατον μετὰ τὴν ἄφεσιν ἀγοράσῃ τὸν ἀγρὸν αὐτοῦ, προσλογιεῖται αὐτῷ ὁ ἱερεὺς τὸ ἀργύριον ὑπὲρ τὰ ἔτη τὰ ὑπόλοιπα ἕως εἰς τὸν ἐνιαυτὸν τῆς ἀφέσεως, καὶ ἀνθυφαιρεθήσεται ἀπὸ τῆς σωτιμήσεως αὐτοῦ. 19 Ἐὰν δὲ λυτρούμενος λυτρῶται τὸν ἀγρὸν ὁ ἀγοράσας αὐτόν, προσθήσει τὸ ὀπίπεμπτον τοῦ ἀργυρίου προὸς τὴν τιμὴν αὐτοῦ, καὶ ἔσται αὐτῷ. 20 Ἐὰν δὲ μὴ λυτρῶται τὸν ἀγρόν, καὶ ἀποδῶται τὸν ἀγρὸν ἀνθρώπῳ ἑτέρῳ, οὐκέτι μὴ λυτρώσεται αὐτόν· 21 ἀλλ' ἔσται ὁ ἀγρὸς ἐξεληλυθὼς τῆς ἀφέσεως ἅγιος τῷ Κυρίῳ, ὥσπερ ἡ γῆ ἀφωρισμένη· τῷ ἱερεῖ ἔσται κατάσχεσις αὐτοῦ. 22 Ἐὰν δὲ ἀπὸ τοῦ ἀγροῦ οὗ κέκτηται, ὃς οὐκ ἔστιν ἀπὸ τοῦ ἀγροῦ τῆς κατασχέσεως αὐτοῦ, ἁγιάσῃ τῷ Κυρίῳ, 23 λογιεῖται προὸς

αὐτὸν

αὐτὸν ὁ ἱερεὺς τὸ τέλος τ̃ τιμ̃ης ὀπ̃ ὃ ὀνιαυτὸς τ̃ ἀφέσεως, κ̀ ἀποδώσει τὴν τιμὴν ὀν τ̃ῃ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἅγιον τῷ Κυρίῳ· 24 κ̀ ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τ̃ ἀφέσεως ἀποδοθήσεται ὁ ἀγρὸς τῷ ἀνθρώπῳ παρ' ὃ κέκτηται αὐτὸν, ὃ ἰδ̃ῶ ἡ κατάσχεσις τ̃ης γ̃ης. 25 Καὶ πᾶσα τιμὴ ἔσαι σαθμίοις ἁγίοις· εἴκοσι ὀβολοὶ ἔσαι τὸ δίσραχμον. 26 Καὶ πᾶν πρωτότοκον, ὃ ἐὰν γένηται ἐν τοῖς κτηνέσίν σε, ἔσαι τῷ Κυρίῳ, κ̀ ὃ καθαγιάσει αὐτὸ ἄνθρωπος· ἐάν τε μόσχον, ἐάν τε πρόβατον, τῷ Κυρίῳ ἐσ̀ν. 27 Ἐὰν δὲ τ̃ κτηνῶν τ̃ ἀκαθάρτων, ἀλλάξει κατὰ τὴν τιμὴν αὐτ̃ῦ, κ̀ προσθήσει τὸ ἥμισυ πέμπτον πρὸς αὐτὸ, κ̀ ἔσαι αὐτῷ· ἐὰν δὲ μὴ λυτρῶται, προσθήσεται κατὰ τὸ τίμημα αὐτ̃ῦ. 28 Πᾶν δὲ ἀνάθεμα, ὃ ἐὰν ἀναθῇ ἄνθρωπος τῷ Κυρίῳ ἀπὸ πάντων ὅσα αὐτῷ ἐσ̀ν, ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους, κ̀ ἀπὸ ἀγρ̃ῦ κατασχέσεως αὐτ̃ῦ, οὐκ ἀποδόσεται, οὐδὲ λυτρώσεται· πᾶν ἀνάθεμα ἅγιον ἁγίων ἔσαι τῷ Κυρίῳ. 29 Καὶ πᾶν ἀνάθεμα ὃ ἐὰν ἀνατεθῇ ἀπὸ τ̃ ἀνθρώπων, οὐ λυτρώσεται, ἀλλὰ θανάτῳ θανατωθήσεται. 30 Πᾶσα δεκάτη τ̃ γ̃ης ἀπὸ τ̃ σπέρματος τ̃ γ̃ης κ̀ τ̃ καρπ̃ῦ ὃ ξυλίνου, τῷ Κυρίῳ ἐσ̀ν· ἅγιον τῷ Κυρίῳ. 31 Ἐὰν δὲ λυτρῶται λύτρῳ ἄνθρωπος τὴν δεκάτην αὐτ̃ῦ, τὸ ἥμισυ πέμπτον

αὐτ̃ῦ

αὐτῷ προσθήσει πρὸς αὐτό, καὶ ἔσται αὐτῷ. 32 Καὶ πᾶσα δεκάτη βοῶν καὶ προβάτων, καὶ πᾶν ὃ ἐὰν ἔλθῃ ἐν τῷ ἀριθμῷ ὑπὸ τὴν ῥάβδον τὸ δέκατον, ἔσται ἅγιον τῷ Κυρίῳ. 33 Οὐκ ἐπισκέψεται ἀναμέσον καλοῦ καὶ πονηροῦ, οὐκ ἀλλάξεις καλὸν πονηρῷ· ἐὰν δὲ ἀλλάσσων ἀλλάξεις, αὐτὸ καὶ τὸ ἀλλαγμα αὐτοῦ ἔσται ἅγιον, οὐ λυτρωθήσεται. 34 Αὗται εἰσιν αἱ ἐντολαί, ἃς ἐνετείλατο Κύριος τῷ Μωυσῇ πρὸς τοὺς υἱοὺς Ισραὴλ ἐν τῷ ὄρει Σινᾶ.

ΛΕΥΙΤΙΚΟΝ.

ΑΡΙΘΜΟΙ.

M: V^r Gucht Sculp:

ΑΡΙΘΜΟΙ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

1 ΚΑΙ ἐλάλησεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν ἐν τῇ ἐρήμῳ τῇ Σινᾶ, ἐν τῇ σκιᾷ τοῦ μαρτυρίου, ἐν μιᾷ τοῦ μηνὸς τοῦ δευτέρου, ἔτους δευτέρου ἐξελθόντων αὐτῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου, λέγων· 2 λάβετε ἀρχὴν πάσης συναγωγῆς υἱῶν Ισραὴλ κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ἐξ ὀνόματος αὐτῶν, κεφαλὴν αὐτῶν, 3 πᾶς ἄρσην ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν δυνάμει Ισραὴλ, ἐπισκέψασθε αὐτοὺς σὺ δυνάμει αὐτῶν, σὺ καὶ Ααρὼν ἐπισκέψασθε αὐτούς· 4 καὶ μεθ' ὑμῶν ἔσονται ἕκαστος ἕκαστος κεφαλὴν, ἕκαστος ἀρχόντων κατ' οἴκους πατριῶν ἔσονται. ἐκάστου 5 Καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν ἀνδρῶν, οἵτινες παραστήσονται μεθ' ὑμῶν· τῶν Ρουβὴν, Ελισοὺρ τοῦ υἱὸς Σεδιούρ· 6 τῶν Συμεὼν, Σαλαμιὴλ υἱὸς Σουρισαδαΐ· 7 τῶν Ἰούδα, Ναασσὼν υἱὸς Αμιναδάβ· 8 τῶν Ισσάχαρ, Ναθαναὴλ υἱὸς Σωγάρ· 9 τῶν Ζαβουλὼν, Ελιὰβ υἱὸς Χαιλών· τῶν υἱῶν Ἰωσὴφ, τοῦ Ἐφραὶμ, Ἐλισαμὰ υἱὸς Εμιούδ· 10 τῶν Μανασσῆ

Μανναασσῆ, Γαμαλιὴλ υἱὸς Φαδασσούρ· 11 τῶν Βενιαμείν, Ἀβιδὰν υἱὸς Γαδεωνί· 12 τῶν Δάν, Ἀχιέζερ υἱὸς Ἀμισαδαΐ· 13 τῶν Ἀσήρ, Φαγαιὴλ υἱὸς Ἐχράν· 14 τῶν Γάδ, Ελισάφ υἱὸς Ῥαγουήλ· 15 τῶν Νεφθαλί, Ἀχιρὲ υἱὸς Αἰνάν. 16 Οὗτοι ἐπίκλητοι τῆς συναγωγῆς, ἄρχοντες τῶν φυλῶν κατὰ πατριὰς αὐτῶν, χιλίαρχοι Ισραὴλ εἰσιν. 17 Καὶ ἔλαβεν Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν τοὺς ἄνδρας τούτους τοὺς ἀνακληθέντας ἐξ ὀνόματος, 18 καὶ πᾶσαν συναγωγὴν ἐξεκλησίασαν ἐν μιᾷ τοῦ μηνὸς τοῦ δευτέρου ἔτους, καὶ ἐπεσκέπησαν κατὰ γενέσεις αὐτῶν, κατὰ πατριὰς αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων τῶν αὐτῶν", ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, τῶν πᾶν ἀρσενικὸν" κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν· 19 ὃν τρόπον συνέταξεν Κύριος τῷ Μωυσῆ, καὶ ἐπεσκέπησαν αὐτοὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ Σινᾶ. 20 Καὶ ἐγένοντο οἱ υἱοὶ Ῥουβὴν πρωτοτόκου Ἰσραὴλ κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων τῶν αὐτῶν", κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει, 21 ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Ῥουβήν, ἓξ καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι. 22 Τοῖς υἱοῖς Συμεὼν κατὰ συγ-

γενείας

γενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, ※ ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων ~ αὐτῶν", κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει, 23 ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Συμεών, ἐννέα καὶ πεντήκοντα χιλιάδες καὶ τριακόσιοι. 26 Τοῖς υἱοῖς Ἰσδα κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων ~ αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ" ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει, 27 ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Ἰσδα, τέσσαρες καὶ ἑβδομήκοντα χιλιάδες καὶ ἑξακόσιοι. 28 Τοῖς υἱοῖς Ἰσσάχαρ κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων ~ αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ" ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει, 29 ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Ἰσσάχαρ, τέσσαρες καὶ πεντήκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι. 30 Τοῖς υἱοῖς Ζαβουλὼν κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων ~ αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ"

Versus 24 & 25 vide post vers. 37.

νικὰ" ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει, 31 ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Ζαβουλών, ἑπτὰ καὶ πεντήκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι. 32 Τοῖς υἱοῖς Ἰωσήφ, υἱοῖς Ἐφραὶμ κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων ἀπ' αὐτῶν, κατὰ κεφαλεῖον αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ" ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει, 33 ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Ἐφραὶμ, τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι. 34 Τοῖς υἱοῖς Μανασσῆ κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων ἀπ' αὐτῶν, κατὰ κεφαλεῖον αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ" ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει, 35 ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Μανασσῆ, δύο καὶ τριάκοντα χιλιάδες καὶ διακόσιοι. 36 Τοῖς υἱοῖς Βενιαμεὶν κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων ἀπ' αὐτῶν, κατὰ κεφαλεῖον αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ" ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει, 37 ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Βενιαμεὶν, πέντε καὶ τριά-

πεντακόσιοι

τεσσάκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι. [24] Τοῖς υἱοῖς Γὰδ κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων ἀπ' αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ" ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει, [25] ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Γὰδ, πέντε καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ ἑξακόσιοι καὶ πεντήκοντα. 38 Τοῖς υἱοῖς Δὰν κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατ' δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατ' ἀριθμὸν ὀνομάτων ἀπ' αὐτῶν, κατ' κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ" ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει, 39 ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Δὰν, δύο καὶ ἑξήκοντα χιλιάδες καὶ ἑπτακόσιοι. 40 Τοῖς υἱοῖς Ἀσὴρ κατ' συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων ἀπ' αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ" ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει, 41 ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Ἀσὴρ, μία καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι. 42 Τοῖς υἱοῖς Νεφθαλὶ κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων ἀπ' αὐτῶν, κατ' κεφαλὴν

κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετῶς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει, 43 ἡ ἐπισκεψις αὐτῶν ἐκ τ φυλῆς Νεφθαλὶ, τρεῖς καὶ πεντήκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι. 44 Αὕτη ἡ ἐπίσκεψις, ἣν ἐπεσκέψατο Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν καὶ οἱ ἄρχοντες Ισρηλ, δώδεκα ἄνδρες, ἀνὴρ εἷς τ κατὰ φυλὴν μίαν, κατὰ φυλὴν ἐις οἶκον πατριᾶς αὐτῶν ἦσαν. 45 Καὶ ἐγένετο πᾶσα ἡ ἐπίσκεψις τ υἱῶν Ισρηλ σὺν δυνάμει αὐτῶν ἀπὸ εἰκοσαετῶς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ωδὲ τάξασθαι ἐν Ισρηλ, 46 ※ καὶ ἐγένοντο πάντες οἱ ἐπεσκεμμένοι, ἑξακόσιαι χιλιάδες καὶ τρισχίλιοι καὶ πεντακόσιοι καὶ πεντήκοντα. 47 Οἱ δὲ Λευῖται ἐκ τ φυλῆς πατριᾶς αὐτῶν ἐ συνεπεσκέπησαν ἐν τοῖς υἱοῖς Ισρηλ. 48 Καὶ ἐλάλησεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων· 49 ὅρα τὴν φυλὴν Λευὶ ἐ συνεπισκέψῃ, καὶ τ ἀριθμὸν αὐτῶν ἐ λήψῃ ἐν μέσῳ [τ ἀδελφῶν αὐτῶν] τ υἱῶν Ισρηλ. 50 Καὶ σὺ ἐπίστησον τὸς Λευίτας ἐπὶ τὴν σκηνὴν τ μαρτυρίου, καὶ ἐπὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ ἐπὶ πάντα ὅσα ἐστὶν τ ἐν αὐτῇ· αὐτοὶ ἀροῦσιν τὴν σκηνὴν καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ αὐτοὶ λειτουργήσουσιν ἐν αὐτῇ, καὶ κύκλῳ τ σκηνῆς παρεμβαλοῦσιν· 51 καὶ ἐν τῷ ἐξαίρειν τὴν σκηνὴν, καθ-

ἄρχοντες οἴκων

καθελῶσιν αὐτὴν οἱ Λευῖται, καὶ ἐν τῷ παρεμβάλλειν τὴν σκηνὴν, ἀναστήσουσιν ※ αὐτὴν οἱ Λευῖται· καὶ ὁ ἀλλογενὴς ὁ προσπορευόμενος ἀποθανέτω. 52 Καὶ παρεμβαλοῦσιν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ, ἀνὴρ ἐν τῇ αὐτοῦ τάξει, καὶ ἀνὴρ ἐπὶ τὴν ἑαυτοῦ ἡγεμονίαν, σὺν δυνάμει αὐτῶν· 53 οἱ δὲ Λευῖται παρεμβαλέτωσαν ⁘ ἐναντίοι" κύκλῳ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ ὀργὴ ἔσται ἁμάρτημα ※ ὅτι τὴν συναγωγὴν ἐν υἱοῖς Ισραὴλ· καὶ φυλάξουσιν οἱ Λευῖται ⁘ αὐτοὶ" τὴν φυλακὴν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. 54 Καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ κατὰ πάντα ὅσα ἐνετείλατο Κύριος τῷ Μωυσῇ ⁘ καὶ Ααρὼν", ὕτως ἐποίησαν.

ΚΕΦ. Β'.

1 ΚΑΙ ἐλάλησεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν, λέγων· 2 ἄνθρωπος ἐπὶ τάγμα αὐτοῦ, καὶ κατὰ τὰς σημάδας, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, παρεμβαλέτωσαν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ ἐναντίον Κυρίου, κύκλῳ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου παρεμβαλοῦσιν, ⁘ οἱ υἱοὶ Ισραήλ. 3 Καὶ οἱ παρεμβάλλοντες πρῶτοι κατ' ἀνατολὰς, τάγμα παρεμβολῆς Ιούδα σὺν δυνάμει αὐτῶν, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Ιούδα, Ναασσὼν υἱὸς Ἀμιναδάβ· 4 δύναμις αὐτοῦ οἱ ἠριθμη-

ἠριθμημένοι αὐτῶν, τέσσαρες καὶ ἑβδομήκοντα χιλιάδες καὶ ἑξακόσιοι. 5 Καὶ οἱ παρεμβάλλοντες ἐχόμενοι αὐτῶν φυλὴ Ισσάχαρ, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Ισσάχαρ, Ναθαναὴλ υἱὸς Σωγάρ· 6 δύναμις αὐτῆς οἱ ἠριθμημένοι αὐτῆς τέσσαρες καὶ πεντήκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι. 7 Καὶ οἱ παρεμβάλλοντες ἐχόμενοι, φυλὴ Ζαβουλών, καὶ ὁ ἄρχων τῆς υἱῶν Ζαβουλών, Ἐλιὰβ υἱὸς Χαιλών· 8 δύναμις αὐτῆς οἱ ἐπεσκεμμένοι αὐτῆς, ἑπτὰ καὶ πεντήκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι. 9 Πάντες οἱ ἐπεσκεμμένοι ἐκ τῆς παρεμβολῆς Ἰούδα, ἑκατὸν καὶ χιλιάδες καὶ ὀγδόηκοντα χιλιάδες καὶ ἑξακισχίλιοι καὶ τετρακόσιοι, σὺν δυνάμει αὐτῶν, πρῶτοι ἀναζεύξουσιν. 10 Τάγμα παρεμβολῆς Ῥουβὴν πρὸς λίβα σὺν δυνάμει αὐτῆς, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Ρουβὴν, Ἐλισοὺρ υἱὸς Σεδιούρ· 11 δύναμις αὐτῆς οἱ ἠριθμημένοι αὐτῆς, ἓξ καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι. 12 Καὶ οἱ παρεμβάλλοντες ἐχόμενοι αὐτῆς φυλὴ Συμεών, καὶ ὁ ἄρχων τῆς υἱῶν Συμεών, Σαλαμιὴλ υἱὸς Σουρισαδαΐ· 13 δύναμις αὐτῆς οἱ ἠριθμημένοι αὐτῶν, ἐννέα καὶ πεντήκοντα χιλιάδες καὶ τριακόσιοι. 14 Καὶ οἱ παρεμβάλλοντες ἐχόμενοι αὐτῆς φυλὴ Γάδ, καὶ ὁ ἄρχων τῆς υἱῶν Γάδ, Ελισάφ υἱὸς Ραγουήλ· 15 δύναμις

ναμις αὐτῶ οἱ ἠριθμημένοι αὐτῶν, πέντε καὶ τεσσαρά-
κοντα χιλιάδες ϗ ἑξακόσιοι καὶ πεντήκοντα. 16 Πάντες οἱ ἠριθμημένοι τῆς παρεμβολῆς Ρουβὶμ, μία ϗ πεντήκοντα ϗ ἑκατὸν χιλιάδες ϗ τετρακόσιοι ϗ πεντήκοντα, σὺν δυνάμει αὐτῶν, καὶ δεύτεροι ἀναζεύξουσιν. 17 Καὶ ἀρθήσεται ἡ σκηνὴ τοῦ μαρτυρίου, ϗ ἡ παρεμβολὴ τῶν Λευιτῶν ἀναμέσον τῶν παρεμβολῶν· ὡς παρεμβαλοῦσιν, οὕτως ϗ ἀναζεύξουσιν, ἕκαστος ἐχόμενος αὐτοῦ κατὰ τάγμα αὐτῶν. παρεμβάλλουσιν

18 Τάγμα παρεμβολῆς Ἐφραὶμ κατὰ θάλασσαν σὺν δυνάμει αὐτῶν, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Ἐφραὶμ, Ἐλισαμὰ υἱὸς Ἐμιούδ· 19 δύναμις αὐτῶ οἱ ἐπεσκεμμένοι αὐτῶν τεσσαράκοντα χιλιάδες ϗ πεντακόσιοι. 20 Καὶ ἐπ' οἱ παρεμβάλλοντες ἐχόμενοι αὐτῶν φυλὴ Μανασσῆ, ϗ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Μανασσῆ, Γαμαλιὴλ υἱὸς Φαδασσούρ· 21 δύναμις αὐτῶ οἱ ἐπεσκεμμένοι αὐτῶν δύο καὶ τεσσάκοντα χιλιάδες καὶ διακόσιοι. 22 Καὶ ἐπ' οἱ παρεμβάλλοντες ἐχόμενοι φυλὴ Βενιαμείν, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Βενιαμείν, Ἀβιδὰν υἱὸς Γαδεωνί· 23 δύναμις αὐτῶ οἱ ἐπεσκεμμένοι αὐτῶν πέντε ϗ τεσσάκοντα χιλιάδες ϗ τετρακόσιοι. 24 Πάντες οἱ ἠριθμημένοι τῆς παρεμβολῆς Εφραὶμ, ἑκατὸν χιλιάδες ϗ ὀκτακισχίλιοι ϗ ἑκατὸν, σὺν δυνάμει αὐτῶν, φυλῆς φυλῆς

αὐτῶν,

αὐτῷ, καὶ τρίτοι ἀναζεύξουσιν. 25 Τάγμα παρεμβολῆς Δὰν πρὸς βορρᾶν σὺν δυνάμει αὐτῶν, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Δάν, Ἀχιέζερ υἱὸς Σαμισαδαὶ Ἀμισαδαΐ· 26 δύναμις αὐτοῦ οἱ ἠριθμημένοι αὐτῶν δύο καὶ ἑξήκοντα χιλιάδες καὶ ἑπτακόσιοι. 27 Καὶ οἱ παρεμβάλλοντες ἐχόμενοι αὐτοῦ φυλὴ Ἀσήρ, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Ἀσήρ, Φαγαὴλ υἱὸς Ἐχεράν· 28 δύναμις αὐτοῦ οἱ ἐπεσκεμμένοι αὐτῶν μία καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι. 29 Καὶ οἱ τὴν παρεμβάλλοντες φυλῆς ἐχόμενοι" φυλὴ Νεφθαλείμ, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Νεφθαλείμ, Ἀχιρὲ υἱὸς Αἰνάν· 30 δύναμις αὐτοῦ οἱ ἐπεσκεμμένοι αὐτῶν, τρεῖς καὶ πεντήκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι. 31 Πάντες οἱ ἀριθμηθέντες τῆς παρεμβολῆς Δάν, ἑπτὰ καὶ πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν χιλιάδες καὶ ἑξακόσιοι, [σὺν δυνάμει αὐτῶν], ἔσχατοι ἀναζεύξουσιν κατὰ τάγμα αὐτῶν. 32 Αὕτη ἡ ἐπίσκεψις τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν· πᾶσα ἡ ἐπίσκεψις τῶν παρεμβολῶν σὺν ταῖς δυνάμεσιν αὐτῶν, ἑξακόσιαι χιλιάδες καὶ τρισχίλιοι καὶ πεντακόσιοι καὶ πεντήκοντα. 33 Οἱ δὲ Λευῖται οὐ συνεπεσκέπησαν αὐτοῖς, καθὰ ἐνετείλατο Κύριος τῷ Μωυσῆ. 34 Καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ καθὰ ἐνετείλατο Κύριος τῷ Μωυσῆ· οὕτω παρενέ-

παρενέβαλον κατὰ τάγμα αὐτῶν, καὶ οὕτως ἔξηρον ἕκαστος τ' ἐχόμενοι αὐτ' δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν.

ΚΕΦ. Γ'.

1 ΚΑΙ αὗται αἱ γενέσεις Ἀαρὼν καὶ Μωυσῆ, ἐν ᾗ ἡμέρᾳ ἐλάλησεν Κύριος τῷ Μωυσῆ ἐν τῷ ὄρει Σινᾶ· 2 καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Ἀαρών· πρωτότοκος Ναδὰβ, καὶ Ἀβιοὺδ, καὶ Ἐλεάζαρ, καὶ Ἰθάμαρ. 3 Ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Ἀαρὼν, οἱ ἱερεῖς [καὶ] οἱ ἠλειμμένοι, οὓς ἐτελείωσεν τὰς χεῖρας αὐτῶ τοῦ ἱερατεύειν. 4 Καὶ ἐτελεύτησεν Ναδὰβ καὶ Ἀβιοὺδ ἔναντι Κυρίου, προσφερόντων αὐτῶν πῦρ ἀλλότριον ἔναντι Κυρίου ἐν τῇ ἐρήμῳ Σινᾶ, καὶ παιδία οὐκ ἦν αὐτοῖς· καὶ ἱεράτευσεν Ἐλεάζαρ καὶ Ἰθάμαρ μετὰ Ἀαρὼν τοῦ πατρὸς αὐτῶν. 5 Καὶ ἐλάλησεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων· 6 λάβε τὴν φυλὴν τὴν Λευὶ, καὶ στήσεις αὐτοὺς ἐναντίον Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως, καὶ λειτουργήσουσιν αὐτῷ· 7 καὶ φυλάξουσιν τὰς φυλακὰς αὐτῷ, καὶ τὰς φυλακὰς πάντων τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἔναντι τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα τῆς σκηνῆς· 8 καὶ φυλάξουσιν πάντα τὰ σκεύη τῆς σκηνῆς τοῦ

ἐτελείωσαν

τῆ μαρτυρίᾳ, ϗ τὰς φυλακὰς τῶν υἱῶν Ισραὴλ κατὰ πάντα τὰ ἔργα τῆς σκιωῆς· 9 καὶ δώσεις τοὺς Λευίτας Ἀαρὼν [τῷ ἀδελφῷ σου,] καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ ~ τοῖς ἱερεῦσι"· δόμα δεδομένοι μόνοι οὗτοί μοι εἰσὶν ἀπὸ τῶν υἱῶν Ισραήλ. 10 Καὶ Ἀαρὼν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ καταστήσεις ἐπὶ τῆς σκιωῆς τῆ μαρτυρίου", καὶ φυλάξουσιν τὴν ἱερατείαν αὐτῶν, ἐν καὶ πάντα τὰ κατὰ τὸν βωμὸν, ϗ τὰ ἔσω τῆ καταπετάσματος"· ϗ ὁ ἀλλογενὴς ὁ ἀπόμενος ἀποθανεῖται. 11 Καὶ ἐλάλησεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων· 12 καὶ ἐγὼ ἰδοὺ εἴληφα τοὺς Λευίτας ἐκ μέσου τῶν υἱῶν Ισραὴλ ἀντὶ παντὸς πρωτοτόκου ἀρσενοίγονος μήτρας πρὸς τῶν υἱῶν Ισραὴλ, ἐν λύτρα αὐτῶν ἔσονται", ϗ ἔσονται ἐμοὶ οἱ Λευῖται· 13 ἐμοὶ γὰρ πᾶν πρωτότοκον, ἐν ᾗ ἡμέρᾳ ἐπάταξα πᾶν πρωτότοκον ἐν γῇ Αἰγύπτου, ἡγίασα ἐμοὶ πᾶν πρωτότοκον ἐν Ισραὴλ, ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους ἐμοὶ ἔσονται· ἐγὼ Κύριος. 14 Καὶ ἐλάλησεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν ἐν τῇ ἐρήμῳ Σινᾶ, λέγων· 15 ἐπίσκεψαι τοὺς υἱοὺς Λευὶ κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν ἐν κατὰ συγγενείας αὐτῶν", πᾶν ἀρσενικὸν ἀπὸ μηνιαίου ϗ ἐπάνω, ἀριθμήσονται αὐτούς. 16 Καὶ

ἀριθμη-

ἠρίθμησεν αὐτοὺς Μωυσῆς ⸗ καὶ Ἀαρὼν" κατὰ
φωνὴν Κυρίου, καθὰ συνέταξεν ⸗ αὐτοῖς Κύ-
ριος". 17 Καὶ ἦσαν οὗτοι υἱοὶ Λευὶ ἐξ ὀνομά-
των αὐτῶν· Γεδσών, Καάθ, καὶ Μεραρί. 18 Καὶ
ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Γεδσών, κατὰ δή-
μους αὐτῶν· Λοβενὶ καὶ Σεμεΐ. 19 Καὶ υἱοὶ
Καάθ κατὰ δήμους αὐτῶν· Ἀμρὰμ καὶ Ἰσσαάρ, Αμβράμ
Χεβρὼν καὶ Ὀζιήλ. 20 Καὶ [οἵτοι] υἱοὶ Με-
ραρὶ κατὰ δήμους αὐτῶν· Μοολί, καὶ Μουσί· οὗ- Ομυσί
τοί εἰσιν δῆμοι ⸗ Λευιτῶν κατ' οἴκους πατριῶν
αὐτῶν. 21 Τῷ Γεδσὼν δῆμος τῶν Λοβενί, καὶ
δῆμος τῶν Σεμεΐ· οἵτοί εἰσιν δῆμοι τῶν Γεδσών.
22 Ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν κατ' ἀριθμὸν παντὸς
ἀρσενικοῦ ἀπὸ μηνιαίου καὶ ἐπάνω ὁ ἀριθμὸς αὐ-
τῶν, ἑπτακισχίλιοι καὶ πεντακόσιοι. 23 Καὶ
⸗ οἵτοι" οἱ δῆμοι Γεδσὼν ὀπίσω τῆς σκιωῆς υἱοὶ
παρεμβαλοῦσιν κατὰ θάλασσαν· 24 καὶ ὁ
ἄρχων οἴκου πατριᾶς ⸗ τοῦ δήμου" τοῦ Γεδσών,
Ἐλισὰφ υἱὸς Λαήλ. 25 Καὶ ἡ φυλακὴ υἱῶν Δαὴλ
Γεδσὼν ἐν τῇ σκιωῇ τοῦ μαρτυρίου, ἡ σκιωὴ,
※ καὶ ἡ σκέπη καὶ τὸ κάλυμμα αὐτῆς, καὶ τὸ
καταπέτασμα τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρ-
τυρίου, 26 καὶ τὰ ἱστία τῆς αὐλῆς, καὶ τὸ
καταπέτασμα τῆς πύλης τῆς αὐλῆς τῆς ⸗ σκη-
νῆς" ὅτι τῆς σκιωῆς, ※ καὶ ὅτι τὸ θυσιαστήριον

κύκλῳ,

κύκλῳ, καὶ τὰ κατάλοιπα αὐτῆς πάντων τῶν ἔργων
Ἀμβραὰμ εἰς αὐτῆς. 27 Τῷ Καάθ δῆμος ὁ Ἀμραμεὶς,
Σαὰρ εἰς καὶ δῆμος ὁ Ἰσσαρεὶς, καὶ δῆμος ὁ Χεβρωνεὶς,
Ὀζιὴλ εἰς καὶ δῆμος ὁ Ὀζιηλεί· οὗτοί εἰσιν δῆμοι τῆς
Καάθ. 28 Κατὰ ἀριθμὸν πᾶν ἀρσενικὸν ἀ-
πὸ μηνιαίου καὶ ἐπάνω, ὀκτακισχίλιοι καὶ ἑξα-
κόσιοι, φυλάσσοντες τὰς φυλακὰς τῶν ἁγίων.
29 Οἱ δῆμοι τῶν υἱῶν Καάθ παρεμβαλοῦσιν
ἐκ πλαγίων τῆς σκηνῆς κατὰ λίβα· 30 καὶ
ὁ ἄρχων οἴκου πατριῶν δήμων τῆς Καάθ, Ἐλι-
σαφὰν υἱὸς Ὀζιήλ. 31 Καὶ ἡ φυλακὴ αὐ-
τῶν ἡ κιβωτὸς, καὶ ἡ τράπεζα, καὶ ἡ λυχνία, καὶ
τὰ θυσιαστήρια, καὶ τὰ σκεύη τῆς ἁγίου, ὅσα
λειτουργοῦσιν ἐν αὐτοῖς, καὶ τὸ καταπέτασμα,
καὶ πάντα τὰ ἔργα αὐτῶν. 32 Καὶ ὁ ἄρχων
ὁ ὑπὸ τῶν ἀρχόντων τῶν Λευιτῶν Ελεάζαρ υἱὸς Ἀα-
ρὼν τοῦ ἱερέως, καθεσταμένος φυλάσσειν τὰς φυ-
λακὰς τῶν ἁγίων. 33 Τῷ Μεραρεὶ δῆμος ὁ
Ὁμοσὶ Μοολὶ, καὶ δῆμος ὁ Μουσί· οὗτοί εἰσιν δῆμοι τῆς
Μεραρεί. 34 Ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν κατ' ἀριθμὸν,
πᾶν ἀρσενικὸν ἀπὸ μηνιαίου καὶ ἐπάνω, ἑξακισχί-
λιοι καὶ διακόσιοι καὶ πεντήκοντα· 35 καὶ
ὁ ἄρχων οἴκου πατριῶν τῆς δήμου τῆς Μεραρεί,
Σουριὴλ υἱὸς Ἀβιχαΐλ· ἐκ πλαγίων τῆς σκηνῆς
παρεμβαλοῦσιν πρὸς βορρᾶν. 36 Ἡ ἐπίσκεψις

τῶν

τῆς φυλακῆς υἱῶν Μεραρὶ, τὰς κεφαλίδας τῆς σκηνῆς, καὶ τοὺς μοχλοὺς αὐτῆς, καὶ τοὺς στύλους αὐτῆς, καὶ τὰς βάσεις αὐτῆς, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῶν, καὶ πάντα τὰ ἔργα αὐτῶν, 37 καὶ τοὺς στύλους τῆς αὐλῆς κύκλῳ, καὶ τὰς βάσεις αὐτῶν, καὶ τοὺς πασσάλους αὐτῶν, καὶ τοὺς κάλους αὐτῶν. 38 Καὶ οἱ παρεμβάλλοντες κατὰ πρόσωπον τῆς σκηνῆς ※ ἀπὸ ἀνατολῶν κατέναντι τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἀπὸ ἀνατολῶν, Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, φυλάσσοντες τὰς φυλακὰς τοῦ ἁγίου εἰς τὰς φυλακὰς τῶν υἱῶν Ισραὴλ· καὶ ὁ ἀλλογενὴς ὁ προσπορευόμενος ἀποθανεῖται. 39 Πᾶσα ἡ ἐπίσκεψις τῶν Λευιτῶν, ὃς ἐπεσκέψατο Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν ἀφὸ φωνῆς Κυρίου κατὰ δήμους αὐτῶν, πᾶν ἄρσενικὸν ἀπὸ μηνιαίου καὶ ἐπάνω, δύο καὶ εἴκοσι χιλιάδες. 40 Καὶ εἶπεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων· Ἐπίσκεψαι πᾶν πρωτότοκον ἄρσεν τῶν υἱῶν Ισραὴλ ἀπὸ μηνιαίου καὶ ἐπάνω, καὶ λάβε τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν ἐξ ὀνόματος· 41 καὶ λήψῃ τοὺς Λευίτας ἐμοὶ (ἐγὼ Κύριος) ἀντὶ πάντων τῶν πρωτοτόκων τῶν υἱῶν Ισραὴλ, καὶ τὰ κτήνη τῶν Λευιτῶν ἀντὶ πάντων τῶν πρωτοτόκων ἐν τοῖς κτήνεσιν τῶν υἱῶν Ισραήλ. 42 Καὶ ἐπεσκέψατο Μωυσῆς ὃν τρόπον ἐνετείλατο Κύριος αὐτῷ, πᾶν

πρωτότοκον ἐν τοῖς υἱοῖς Ισραήλ· 43 καὶ ἐγένοντο πάντα τὰ πρωτότοκα ἀρσενικὰ κατ' ἀριθμὸν ἐξ ὀνόματος ἀπὸ μηνιαίου καὶ ἐπάνω ἐκ τῆς ἐπισκέψεως αὐτῶν, δύο καὶ εἴκοσι χιλιάδες, τρεῖς καὶ ἑβδομήκοντα καὶ διακόσιοι. 44 Καὶ ἐλάλησεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων· 45 λάβε τοὺς Λευίτας ἀντὶ πάντων τῶν πρωτοτόκων τῶν υἱῶν Ισραήλ, καὶ τὰ κτήνη τῶν Λευιτῶν ἀντὶ τῶν κτηνῶν αὐτῶν, καὶ ἔσονται ἐμοὶ οἱ Λευῖται· ἐγὼ Κύριος. 46 Καὶ τὰ λύτρα τριῶν καὶ ἑβδομήκοντα καὶ διακοσίων οἱ πλεονάζοντες παρὰ τοὺς Λευίτας ἀπὸ τῶν πρωτοτόκων τῶν υἱῶν Ισραήλ, 47 καὶ λήψῃ πέντε ✻ πέντε σίκλους κατὰ κεφαλήν, κατὰ τὸ δίδραχμον τὸ ἅγιον λήψῃ· (εἴκοσι ὀβολοὶ ὁ σίκλος·) 48 καὶ δώσεις τὸ ἀργύριον Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, λύτρα τῶν πλεοναζόντων ἐν αὐτοῖς. 49 Καὶ ἔλαβεν Μωυσῆς τὸ ἀργύριον, λύτρα παρὰ τῶν πλεοναζόντων τοὺς ἐν αὐτοῖς, εἰς τὴν ἐκλύτρωσιν τῶν Λευιτῶν· 50 παρὰ τῶν πρωτοτόκων τῶν υἱῶν Ισραὴλ ἔλαβεν τὸ ἀργύριον, πέντε καὶ ἑξήκοντα καὶ τριακοσίους καὶ χιλίους τοὺς σίκλους", κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον. 51 Καὶ ἔδωκεν Μωυσῆς τὸ ἀργύριον, τὰ λύτρα τῶν πλεοναζόντων", Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, κατὰ φωνὴν Κυρίου,

είου, ὃν τρόπον συνέταξεν Κύριος τῷ Μωυσῆ.

ΚΕΦ. Δ.

1 ΚΑΙ ἐλάλησεν Κύριος τοῖς Μωυσεῖ καὶ Ἀαρών, λέγων· 2 λάβε τὸ κεφάλαιον τῶν υἱῶν Καάθ ἐκ μέσου υἱῶν Λευί, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, 3 ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω ἕως ✻ ὑὸς πεντήκοντα ἐτῶν, πᾶς ὁ εἰσπορεύόμενος λειτουργεῖν ποιῆσαι τὰ πάντα ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου. 4 Καὶ ταῦτα τὰ ἔργα τῶν υἱῶν Καάθ ἐκ μέσου υἱῶν Λευί, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, ἅγιον τῶν ἁγίων. 5 Καὶ εἰσελεύσονται Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, ὅταν ἐξάρῃ ἡ παρεμβολή, καὶ καθελοῦσιν τὸ καταπέτασμα τὸ συσκιάζον, καὶ καλύψουσιν ἐν αὐτῷ τὴν κιβωτὸν τοῦ μαρτυρίου· 6 καὶ ἐπιθήσουσιν ἐπ' αὐτὸ κάλυμμα δέρμα ὑακίνθινον, καὶ ἐπιβαλοῦσιν ἐπ' αὐτὴν ἱμάτιον ὅλον ὑακίνθινον ἄνωθεν, καὶ διεμβαλοῦσιν τοὺς ἀναφορεῖς αὐτῆς· 7 καὶ ἐπὶ τὴν τράπεζαν τῆς προκειμένου ἐπιβαλοῦσιν ἐπ' αὐτὴν ἱμάτιον ὁλοπόρφυρον, καὶ ✻ θήσουσιν ἐπ' αὐτῆς τὰ

σκηνὴν

πυβλία, καὶ τὰς θυΐσκας, καὶ τοὺς κυάθους, καὶ τὰ σπονδεῖα ἐν οἷς σπένδει, καὶ οἱ ἄρτοι οἱ ἁγιασθέντος ἐπ' αὐτῆς ἔσονται· 8 καὶ ἐπιβαλοῦσιν ἐπ' αὐτὴν ἱμάτιον κόκκινον ✕ διάφορον, καὶ καλύψουσιν αὐτὴν καλύμματι δερματίνῳ ὑακινθίνῳ, καὶ διεμβαλοῦσιν τοὺς ἀναφορεῖς αὐτῆς· 9 καὶ λήψονται ἱμάτιον ὑακίνθινον, καὶ καλύψουσιν τὴν λυχνίαν τὴν φωτίζουσαν, καὶ τοὺς λύχνους αὐτῆς, καὶ τὰς λαβίδας αὐτῆς, καὶ τὰς ἐπαρυστρίδας αὐτῆς, καὶ πάντα τὰ ἀγγεῖα τῆς ἐλαίας αὐτῆς, ὅσοις λειτουργοῦσιν αὐτῇ ἐν αὐτοῖς· ὅσοι 10 καὶ ἐμβαλοῦσιν αὐτὴν καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς εἰς κάλυμμα δερμάτινον ὑακίνθινον, καὶ ἐπιθήσουσιν ἐπ' αὐτὴν ἐπ' ἀναφορέων· 11 καὶ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ χρυσοῦν ἐπικαλύψουσιν ἱμάτιον ὑακίνθινον, καὶ ἐπικαλύψουσιν αὐτὸ καλύμματι, δέρματι ὑακινθίνῳ, καὶ διεμβαλοῦσιν τοὺς ἀναφορεῖς αὐτοῦ· 12 καὶ λήψονται πάντα τὰ σκεύη τὰ λειτουργικὰ, ὅσα λειτουργοῦσιν ἐν αὐτοῖς ἐν τοῖς ἁγίοις, καὶ ἐμβαλοῦσιν εἰς ἱμάτιον ὑακίνθινον, καὶ καλύψουσιν αὐτὰ καλύμματι, δέρματι ὑακινθίνῳ, καὶ ἐπιθήσουσιν ἐπὶ ἀναφορεῖς· 13 καὶ ἐπιθήσουσιν τὸν καλυπτῆρα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἐπικαλύψουσιν ἐπ' αὐτὸ ἱμάτιον ὁλοπόρφυρον· 14 καὶ ἐπιθήσουσιν ἐπ' αὐτὸ πάντα

πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, ὅσοις λειτουργοῦσιν ἐπ' ὅσοι
αὐτῷ ἐν αὐτοῖς, καὶ τὰ πυρεῖα, καὶ τὰς κρεάγρας, καὶ τὰς φιάλας, καὶ τὸν καλυπτῆρα, καὶ πάντα τὰ σκεύη τῆς θυσιαστηρίου, καὶ ἐπιβαλοῦσιν ἐπ' αὐτὸ κάλυμμα δερμάτινον ὑακίνθινον, καὶ ἐμβαλοῦσιν τοὺς ἀναφορεῖς αὐτοῦ. 13 καὶ λήψονται ἱμάτιον πορφυροῦν, καὶ συγκαλύψουσιν τὸν λουτῆρα καὶ τὴν βάσιν αὐτοῦ, καὶ ἐμβαλοῦσιν αὐτὰ εἰς κάλυμμα δερμάτινον ὑακίνθινον, καὶ ἐπιθήσουσιν ἐπὶ ἀναφορεῖς". 15 Καὶ συντελέσουσιν Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καλύπτοντες τὰ ἅγια καὶ πάντα τὰ σκεύη τὰ ἅγια, ἐν τῷ ἐξαίρειν τὴν παρεμβολήν· καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσονται οἱ υἱοὶ Καάθ αἴρειν, καὶ οὐχ ἅψονται τῶν ἁγίων, ἵνα μὴ ἀποθάνωσιν· ταῦτα αἴρουσιν οἱ υἱοὶ Καάθ ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου. 16 Ἐπίσκοπος Ἐλεάζαρ υἱὸς Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως, τὸ ἔλαιον τοῦ φωτὸς, καὶ τὸ θυμίαμα τῆς συνθέσεως, καὶ ἡ θυσία ἡ καθ' ἡμέραν, καὶ τὸ ἔλαιον τῆς χρίσεως, ἡ ἐπισκοπὴ ὅλης τῆς σκηνῆς, καὶ ὅσα ἐστὶν ἐν αὐτῇ ἐν τῷ ἁγίῳ, καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις ✻ αὐτοῦ. 17 Καὶ ἐλάλησεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν, λέγων· 18 μὴ ἐξολεθρεύσητε τῆς φυλῆς τὸν δῆμον τὸν Καάθ ἐκ μέσου τῶν Λευιτῶν. 19 Τοῦτο ποιήσατε αὐτοῖς, καὶ

ζήσονται, καὶ ὐ μὴ ἀποθάνωσιν· προσπορευομένων αὐτῶν πρὸς τὰ ἅγια τῶν ἁγίων, Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ εἰσπορευέσθωσαν, καὶ καταστήσουσιν αὐτοὺς ἕνα ἕκαστον ※ ὅπι τὴν λειτουργίαν αὐτοῦ, καὶ τὴν ἀναφορὰν αὐτοῦ· 20 καὶ ὐ μὴ εἰσελθωσιν ἰδεῖν ὡς ἅπαξ τὸ ἅγιον, καὶ ἀποθανοῦνται. 21 Καὶ ἐλάλησεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων· 22 λάβε τὴν ἀρχὴν τῶν υἱῶν Γεδσών, καὶ τούτους κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, καὶ δήμους αὐτῶν, 23 ἀπὸ πέντε καὶ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω ἕως πεντηκονταετοῦς ἐπισκέψασθε αὐτούς, πᾶς ὁ εἰσπορευόμενος λειτουργεῖν ※ λειτουργίαν τῆς σκηνῆς καὶ ποιεῖν τὰ ἔργα ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου. 24 Αὕτη ἡ λειτουργία τοῦ δήμου Γεδσών, λειτουργεῖν καὶ ἄρειν· 25 καὶ ἀροῦσι τὰς δέρρεις τῆς σκηνῆς, καὶ τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ τὸ καλαμάλυμμα αὐτῆς, καὶ τὸ καταμάλυμμα τὸ ὑακίνθινον τὸ ὂν ἐπ' αὐτῆς ἄνωθεν, καὶ τὸ καταμάλυμμα τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, 26 καὶ τὰ ἱστία τῆς αὐλῆς, καὶ τὸ ὑπαπασμον ※ τῆς θύρας τῆς πύλης τῆς αὐλῆς, ὅσα ὑπὲρ τῆς σκηνῆς ☩ τοῦ μαρτυρίου, ※ καὶ ὑπὲρ θυσιαστηρίου κύκλῳ, καὶ τὰ σχοινία αὐτῶν, καὶ πάντα τὰ σκεύη τὰ λειτουργικὰ αὐτῶν, καὶ πάντα ὅσα λειτουργηθήσεται ἐν αὐτοῖς,

τοῖς, ποιήσουσιν. 27 Κατὰ στόμα Ἀαρὼν καὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ ἔσται ※ πᾶσα ἡ λειτουργία τῶν υἱῶν Γεδσὼν κατὰ πάσας τὰς λειτουργίας αὐτῶν, καὶ κατὰ πάντα τὰ ἀρτὰ δι' αὐτῶν· καὶ ἐπισκέψῃ αὐτοὺς ἐξ ὀνομάτων πάντα τὰ ἀρτὰ ἐπ' αὐτῶν. 28 Αὕτη ἡ λειτουργία τῶν δήμων τῶν υἱῶν Γεδσὼν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἡ φυλακὴ αὐτῶν ἐν χειρὶ Ιθάμαρ τοῦ υἱοῦ Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως. 29 Οἱ υἱοὶ Μεραρεὶ κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν ἐπισκέψασθε αὐτούς, 30 ἀπὸ πέντε καὶ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω ἕως πεντηκονταετοῦς ἐπισκέψασθε αὐτούς, πᾶς ὁ εἰσπορεύόμενος ※ εἰς τὴν δύναμιν, λειτουργεῖν τὰ ἔργα τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. 31 Καὶ ταῦτα τὰ φυλάγματα τῶν αἱρεθέντων ἐπ' αὐτῶν κατὰ πάντα τὰ ἔργα αὐτῶν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, τὰς κεφαλίδας τῆς σκηνῆς, καὶ τοὺς μοχλοὺς αὐτῆς, καὶ τοὺς στύλους αὐτῆς, καὶ τὰς βάσεις αὐτῆς, ⁊ καὶ τὸ καταπέτασμα [τῆς σκηνῆς] καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν, καὶ οἱ στύλοι αὐτῶν, καὶ τὸ κάλυμμα τῆς θύρας τῆς σκηνῆς", 32 καὶ τοὺς στύλους τῆς αὐλῆς κύκλῳ, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν, ⁊ καὶ τοὺς στύλους τοῦ καταπετάσματος τῆς πύλης τῆς αὐλῆς, καὶ τὰς βάσεις αὐτῶν", καὶ τοὺς παστάλους αὐτῶν, καὶ τοὺς αὐτοῦ

κλάδος κήλους αὐτῶν, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῶν, καὶ πάντα τὰ λειτουργήματα αὐτῶν, ἐξ ὀνομάτων ἐπισκέψασθε τ̄ αὐτοὺς καὶ πάντα τὰ σκεύη τῆς φυλακῆς τ̄ ἀφεδρώνων ὑπ' αὐτῶν. 33 Αὕτη ἡ λειτουργία ✻ τῶ δήμω υἱῶν Μεραρὶ ἐν πᾶσιν τοῖς ἔργοις αὐτῶν ἐν τῇ σκηνῇ τῦ μαρτυρίω ἐν χειρὶ Ιθάμαρ τῦ υἱῦ Ἀαρὼν τῦ ἱερέως. 34 Καὶ ἐπεσκέψατο Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν καὶ οἱ ἄρχοντες Ισραὴλ τοὺς υἱοὺς Καὰθ κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, 35 ἀπὸ πέντε καὶ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω ἕως πεντηκονταετοῦς, πᾶς ὁ εἰσπορευόμενος λειτουργεῖν καὶ ποιεῖν τὰ ἔργα τῆς σκηνῆς ἐν τῇ σκηνῇ τῦ μαρτυρίω· 36 καὶ ἐγένετο ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν κατὰ δήμους αὐτῶν, διχίλιοι τριακόσιοι ἑπτακόσιοι πεντήκοντα. 37 Αὕτη ἡ ἐπίσκεψις δήμω Καὰθ, πᾶς ὁ λειτουργῶν ἐν τῇ σκηνῇ τῦ μαρτυρίω, καθὰ ἐπεσκέψαθ Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν, διὰ φωνῆς Κυρίω ἐν χειρὶ Μωυσῆ. 38 Καὶ ἐπεσκέπησαν οἱ υἱοὶ Γεδσὼν κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, 39 ἀπὸ πέντε καὶ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω ✻ καὶ ἕως πεντηκονταετοῦς, πᾶς ὁ εἰσπορευόμενος λειτουργεῖν καὶ ποιεῖν τὰ ἔργα ἐν τῇ σκηνῇ τῦ μαρτυρίου· 40 καὶ ἐγένετο ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, διχίλιοι

ἑξακό-

ἑξακόσιοι τεσσάκοντα. 41 Αὕτη ἡ ἐπίσκεψις δήμου υἱῶν Γεδσὼν, πᾶς ὁ λειτουργῶν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, ὃς ἐπεσκέψατο Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν, διὰ φωνῆς Κυρίου ⸗ ἐν χειρὶ Μωυσῆ". 42 Ἐπεσκέπησαν δὲ καὶ δῆμος υἱῶν Μεραρεὶ κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, 43 ἀπὸ πέντε καὶ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω ἕως πεντηκονταετοῦς, πᾶς ὁ εἰσπορευόμενος λειτουργεῖν πρὸς τὰ ἔργα τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· 44 καὶ ἐγένετο ἡ ἐπίσκεψις [τῆς συγγενείας] αὐτῶν κατὰ δήμους αὐτῶν, ⸗ κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν", τρισχίλιοι καὶ ἑξακόσιοι. 45 Αὕτη ἡ ἐπίσκεψις δήμου υἱῶν Μεραρεὶ, ὃς ἐπεσκέψατο Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν, διὰ φωνῆς Κυρίου ἐν χειρὶ Μωυσῆ. 46 Πάντες οἱ ἐπεσκεμμένοι, ὃς ἐπεσκέψαντο Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν καὶ οἱ ἄρχοντες [υἱῶν] Ἰσραὴλ τοὺς Λευίτας, κατὰ δήμους αὐτῶν, καὶ κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, 47 ἀπὸ πέντε καὶ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω ✕ καὶ ὡς πεντηκονταετοῦς, πᾶς ὁ εἰσπορευόμενος πρὸς τὸ ἔργον τῶν ἔργων, καὶ τὰ ἔργα τὰ αἰρόμενα ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου· 48 καὶ ἐγενήθησαν οἱ ἐπεσκεμμένοι ✕ αὐτῶν ὀκτακισχίλιοι πεντακόσιοι καὶ ὀγδοήκοντα. 49 Διὰ φωνῆς Κυρίου [ὃς] πεντήκοντα ἐπεσκέψαντο αὐτοὺς ἐν χειρὶ Μωυσῆ ἀνδρα

καὶ

καὶ ἀνδρα ὅτι τῶν ἔργων αὐτῶν, καὶ ὅτι ὧν ἁμαρτουσιν αὐτοί· καὶ ἐπεσκέψησαν × αὐτοὶ, ὃν τρόπον συνέταξεν Κύριος τῷ Μωυσῇ.

ΚΕΦ. Ε'.

1 ΚΑΙ ἐλάλησεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων· 2 πρόσταξον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἐξαποστειλάτωσαν ἐκ τῆς παρεμβολῆς πάντα λεπρὸν, καὶ πάντα γονορρυῆ, καὶ πάντα ἀκάθαρτον ὅτι ψυχῇ· 3 ἀπὸ ἀρσενικοῦ ἕως θηλυκοῦ ἐξαποστείλατε, ἔξω τῆς παρεμβολῆς × ἐξαποστείλατε αὐτὰς, καὶ οὐ μιανοῦσιν τὰς παρεμβολὰς αὐτῶν, ἐν οἷς ἐγὼ κατασκηνῶ ἐν αὐτοῖς. 4 Καὶ ἐποίησαν οὕτως οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἐξαπέστειλαν αὐτοὺς ἔξω τῆς παρεμβολῆς· καθὰ ἐλάλησεν Κύριος τῷ Μωυσῇ, οὕτως ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ. 5 Καὶ ἐλάλησεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων· 6 λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, τί λέγων· ἀνὴρ ἢ γυνὴ, ὅστις ἐὰν ποιήσῃ ἀπὸ πασῶν τῶν ἁμαρτιῶν τῶν ἀνθρωπίνων, × καὶ παριδὼν παρίδῃ ἐν Κυρίῳ, καὶ πλημμελήσῃ ἡ ψυχὴ ἐκείνη, 7 ἐξαγορεύσει τὴν ἁμαρτίαν × αὐτῆς, ἣν ἐποίησεν, καὶ ἀποδώσει τὴν πλημμέλειαν × αὐτῆς τὸ κεφάλαιον × αὐτῆς, καὶ τὸ ἐπίπεμπτον αὐτῆς προσθήσει ἐπ'

συναγωγῆς

ἥμαρτεν

ἐπ' αὐτὸ, καὶ ἀποδώσει τίνι ἐπλημμέλησεν αὐτῷ. 8 Ἐὰν δὲ μὴ ᾖ τῷ ἀνθρώπῳ ἀγχιστεύων, ὥστε ἀποδῶναι ⸀ αὐτῷ" τὸ πλημμέλημα τοῖς αὐτοῦ, τὸ πλημμέλημα τὸ ἀποδιδόμενον τῷ Κυρίῳ, τῷ ἱερεῖ ⸀ ἔσαι", πλὴν κριὸς τοῦ ἐξιλασμοῦ, δι' οὗ ἐξιλάσεται ⸀ περὶ αὐτοῦ. 9 Καὶ πᾶσα ἀπαρχὴ κατὰ πάντα τὰ ἁγιαζόμενα ⸀ τοῖς υἱοῖς καὶ Ἰσραὴλ, ὅσα ἐὰν προσφέρωσιν ⸀ Κυρίῳ", τῷ ἱερεῖ αὐτῷ ἔσαι. 10 καὶ ἑκάστου τὰ ἡγιασμένα αὐτοῦ ※ αὐτῷ ἔσαι· ※ καὶ ἀνὴρ, ὃς ἂν δῷ τῷ ἱερεῖ, αὐτῷ ἔσαι". 11 Καὶ ἐλάλησεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων· 12 λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς· ἀνδρὸς ἀνδρὸς ἐὰν παραβῇ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ παρίδῃ αὐτὸν ⸀ παριδοῦσα, 13 καὶ κοιμηθῇ μετ' αὐτῆς τις κοίτην σπέρματος, καὶ λάθῃ ἐξ ὀφθαλμῶν τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς, καὶ κρύψῃ, αὐτὴ δὲ ᾖ μεμιαμμένη, καὶ μάρτυς μὴ ᾖ κατ' αὐτῆς, καὶ αὐτὴ μὴ ᾖ συνειλημμένη, 14 καὶ ἐπέλθῃ αὐτῷ πνεῦμα ζηλώσεως, καὶ ζηλώσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, αὐτὴ δὲ μεμίανται, ἢ ἐπέλθῃ αὐτῷ πνεῦμα ζηλώσεως, καὶ ζηλώσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, αὐτὴ δὲ μὴ ᾖ μεμιαμμένη, 15 καὶ ἄξει ὁ ἄνθρωπος τὴν γυναῖκα αὐτοῦ πρὸς τὸν ἱερέα, καὶ οἴσει τὸ δῶρον ※ αὐτῆς" περὶ αὐτῆς, τὸ δέκατον τοῦ οἰφὶ ἄλευρον κεί-

θινον·

θηνον· οὐκ ὀπιχεῖ ἐπ' αὐτὸ ἔλαιον, οὐδὲ ὀπιθήσει ἐπ' αὐτὸ λίβανον· ἔστιν γὰρ θυσία ζηλοτυπίας, θυσία μνημοσύνη, ἀναμιμνήσκουσα ἁμαρτίαν. 16 Καὶ προσάξει αὐτὴν ὁ ἱερεύς, καὶ στήσει αὐτὴν ἔναντι Κυρίου· 17 καὶ λήψεται ὁ ἱερεὺς ὕδωρ καθαρὸν ἐν ἀγγείῳ ὀστρακίνῳ, καὶ ἀπὸ τῆς γῆς τῆς οὔσης ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῆς σκηνῆς ἐν τῷ μαρτυρίῳ, καὶ λαβὼν ὁ ἱερεὺς ἐμβαλεῖ εἰς τὸ ὕδωρ· 18 καὶ στήσει ὁ ἱερεὺς τὴν γυναῖκα ἔναντι Κυρίου, καὶ ἀποκαλύψει τὴν κεφαλὴν τῆς γυναικὸς, καὶ δώσει ἐπὶ τὰς χεῖρας αὐτῆς τὴν θυσίαν τοῦ μνημοσύνου, τὴν θυσίαν τῆς ζηλοτυπίας· ἐν δὲ τῇ χειρὶ τοῦ ἱερέως ἔσται τὸ ὕδωρ τοῦ ἐλεγμοῦ τὸ ὀπικαταρώμενον ἐν τοῦτο. 19 Καὶ ὁρκιεῖ αὐτὴν ὁ ἱερεὺς, καὶ ἐρεῖ τῇ γυναικί· εἰ μὴ κεκοίμηταί τις μετὰ σοῦ, ※ καὶ εἰ μὴ παρεβέβηκας μιανθῆναι ἀπὸ τοῦ ἀνδρὸς τοῦ σεαυτῆς, ἀθῷα ἴσθι ἀπὸ τοῦ ὕδατος τοῦ ἐλεγμοῦ τοῦ ὀπικαταρωμένου τούτου· 20 εἰ δὲ σὺ παρεβέβηκας ὑπανδρος οὖσα, ἢ μεμίανσαι, καὶ ἔδωκέν τις τὴν κοίτην αὐτοῦ ἐν σοὶ, πλὴν τοῦ ἀνδρός σου, 21 (καὶ ὁρκιεῖ ὁ ἱερεὺς τὴν γυναῖκα ἐν τοῖς ὅρκοις τῆς ἀρᾶς ἐν ταύτης, καὶ ἐρεῖ ὁ ἱερεὺς τῇ γυναικί·) δῴη σε Κύριος ἐν ἀρᾷ καὶ ἐν ὅρκοις ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ σου, ἐν τῷ δοῦναι Κύριον τὸν

τὸν μηρὸν ※ σϑ'' ἁφαπεπωκότα, καὶ τὼ κοιλίαν σϑ πεπρησμϑίω. 22 καὶ εἰσελϑύσεται τὸ ὕδωρ τὸ ἐπικαταρώμενον τοῦτο εἰς τὼ κοιλίαν σϑ, πρῆσαι γαστέρα, καὶ διαπεσεῖν μηρόν σϑ. Καὶ ἐρεῖ ἡ γυνή· γένοιτο, γένοιτο. 23 Καὶ γράψει ὁ ἱερεὺς τὰς ἀρὰς ταύτας εἰς βιβλίον, καὶ ἐξαλείψει εἰς τὸ ὕδωρ τ̃ ἐλεγμ̃ τ̃ τ̃ ἐπικαταρωμϑ''. 24 καὶ ποτιεῖ τὼ γυναῖκα τὸ ὕδωρ τ̃ ἐλεγμ̃ τ̃ ἐπικαταρωμϑ, καὶ εἰσελεύσεται εἰς αὐτὼ τὸ ὕδωρ τὸ ἐπικαταρώμενον τ̃ ἐλεγμ̃. 25 Καὶ λήψεται ὁ ἱερεὺς ἐκ χειρὸς τ̃ς γυναικὸς τὼ θυσίαν τ̃ς ζηλοτυπίας, καὶ ἐπιθήσει τὼ θυσίαν ἔναντι Κυρίϑ, καὶ προσοίσει αὐτὼ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· 26 καὶ ἁράξεται ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τ̃ς θυσίας τὸ μνημόσυνον αὐτ̃ς, καὶ ἀνοίσει αὐτὸ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ μετὰ ταῦτα ποτιεῖ τὼ γυναῖκα τὸ ὕδωρ· 27 ※ καὶ ποτιεῖ αὐτὼ τὸ ὕδωρ, καὶ ἔσται ἐὰν μὼ ᾖ μεμιαμμένη, καὶ λήθῃ λάθῃ τ̃ ἀνδρα αὐτ̃ς, καὶ εἰσελϑύσεται εἰς αὐτὼ τὸ ὕδωρ τ̃ ἐλεγμ̃ τὸ ἐπικαταρώμενον, καὶ πρησϑήσεται τὴν κοιλίαν ※ αὐτ̃ς, καὶ διαπεσεῖται ὁ μηρὸς αὐτ̃ς, καὶ ἔσται ἡ γυνὴ εἰς ἀρὰν ἐν τ̃ λαῷ αὐτ̃ς. 28 Ἐὰν δὲ μὴ μιανϑῇ ἡ γυνὴ, καὶ καϑαρὰ ᾖ, καὶ ἀϑῶα ἔσται, καὶ ἐκσπερματιεῖ σπέρμα. 29 Οὗτος ὁ νόμος τ̃ ζηλοτυπίας,

ὃ

ᾧ ἂν συμβῇ ἡ γυνὴ ὕπανδρος οὖσα, καὶ μιανθῇ·
30 ἢ ἀνθρώπος ᾧ ἐὰν ἐπέλθῃ ἐπ' αὐτὸν πνεῦμα ζηλώσεως, καὶ ζηλώσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ στήσῃ τὴν γυναῖκα ✕ αὐτοῦ" ἔναντι Κυρίου, καὶ ποιήσῃ αὐτῇ ὁ ἱερεὺς πάντα τὸν νόμον τοῦτον·
31 καὶ ἀθῷος ἔσται ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ ἁμαρτίας, καὶ ἡ γυνὴ ἐκείνη λήψεται τὴν ἁμαρτίαν αὐτῆς.

ΚΕΦ. ε'.

1 ΚΑΙ ἐλάλησεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων· 2 λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς· ἀνὴρ ἢ γυνὴ ὃς ἐὰν μεγάλως εὔξηται εὐχὴν ἀφαγνίσαι ἁγνείαν Κυρίῳ, 3 ἀπὸ οἴνου καὶ σίκερα ἁγνισθήσεται ✕ ἀπὸ οἴνου", καὶ ὄξος ἐξ οἴνου καὶ ὄξος ἐκ σίκερα οὐ πίεται, καὶ ὅσα κατεργάζεται ἐκ σταφυλῆς οὐ πίεται, καὶ σταφυλὴν πρόσφατον καὶ σταφίδα, οὐ φάγεται· 4 πάσας τὰς ἡμέρας τῆς εὐχῆς αὐτοῦ ἀπὸ πάντων ὅσα γίνεται ἐξ ἀμπέλου οἴνου, ἀπὸ στεμφύλων ἕως γλάρτου, οὐ φάγεται. πασῶν οἴνου
5 Πάσας τὰς ἡμέρας τῆς εὐχῆς αὐτοῦ ἀγνισμοῦ ✕ αὐτοῦ" ξυρὸν οὐκ ἐπελεύσεται ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, ἕως ἂν πληρωθῶσιν αἱ ἡμέραι, ἃς εὔξατο Κυρίῳ· ἅγιος ἔσται, πέφων κόμην τρίχα κεφαλῆς ✕ αὐτοῦ. 6 Πάσας τὰς ἡμέρας τῆς εὐχῆς

✕ αὐτοῦ

※ αὐτῦ τῷ Κυρίῳ ὅτι ☩ πάσῃ" ψυχῇ τετελευτηκυίᾳ ἐκ εἰσελεύσεται· 7 ὅτι πατρὶ ※ αὐτῦ καὶ ὅτι μητρὶ ※ αὐτῦ, καὶ ἐπ' ἀδελφῷ ※ αὐτῦ καὶ ἐπ' ἀδελφῇ ※ αὐτῦ, ἃ μιανθήσεται ἐπ' αὐτοῖς ἀποθανόντων αὐτῶν, ὅτι εὐχὴ θεῦ αὐτῦ ☩ ἐπ' αὐτῷ" ὅτι κεφαλῆς αὐτῦ· 8 πάσας τὰς ἡμέρας τῆς εὐχῆς αὐτῦ ἅγιος ἔσται Κυρίῳ. 9 Ἐὰν δέ τις θανάτῳ ἀποθάνῃ ἐπ' αὐτῷ ἐξάπινα, καὶ μιανθήσεται ἡ κεφαλὴ εὐχῆς αὐτῦ, καὶ ξυρήσεται τῇ κεφαλῇ αὐτῦ, ᾗ ἂν ἡμέρᾳ καθαρισθῇ· τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ ξυρηθήσεται ※ αὐτήν· 10 τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ οἴσει δύο τρυγόνας ἢ δύο νεοσσοὺς περιστερῶν πρὸς τὸν ἱερέα, ὅτι τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τῦ μαρτυρίου. 11 Καὶ ποιήσει ὁ ἱερεὺς μίαν περὶ ἁμαρτίας, καὶ μίαν εἰς ὁλοκαύτωμα, καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτῦ ☩ ὁ ἱερεὺς" περὶ ὧν ἥμαρτεν περὶ τῆς ψυχῆς, καὶ ἁγιάσει τὴν κεφαλὴν αὐτῦ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, 12 ᾗ ἡγίασεν Κυρίῳ [πάσας] τὰς ἡμέρας τῆς εὐχῆς ※ αὐτῦ, καὶ προσάξει ἀμνὸν ἐνιαύσιον εἰς πλημμέλειαν· καὶ αἱ ἡμέραι αἱ πρότεραι ἄλλοι ἔσονται, ὅτι ἐμιάνθη κεφαλὴ ἁγνείας αὐτῦ. 13 Καὶ οὗτος ὁ νόμος τῦ ἁγιαζομένου· ᾗ ἂν ἡμέρᾳ πληρώσῃ ἡμέρας ἁγνείας αὐτῦ, προσάξει αὐτὸν πρὸς τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τῦ αὐτὸς μαρτυρίου·

μαρτυρίου. 14 καὶ προσάξει τὸ δῶρον αὐτοῦ Κυρίῳ ἀμνὸν ἐνιαύσιον ἄμωμον ἕνα εἰς ὁλοκαύτωμα, καὶ ἀμνάδα ἐνιαυσίαν ἄμωμον μίαν εἰς ἁμαρτίαν, καὶ κριὸν ἕνα ἄμωμον εἰς σωτήριον, 15 καὶ κανοῦν ἀζύμων σεμιδάλεως, ἄρτους ἀναπεπονημένους ἐν ἐλαίῳ, καὶ λάγανα ἄζυμα κεχρισμένα ἐν ἐλαίῳ, καὶ θυσίαν αὐτῶν, καὶ σπονδὴν αὐτῶν. 16 Καὶ προσοίσει ὁ ἱερεὺς ἔναντι Κυρίου, καὶ ποιήσει τὸ περὶ ἁμαρτίας αὐτοῦ, καὶ τὸ ὁλοκαύτωμα αὐτοῦ, 17 καὶ τὸν κριὸν ποιήσει θυσίαν σωτηρίου Κυρίῳ ἐπὶ τῷ κανῷ τῶν ἀζύμων, καὶ ποιήσει ὁ ἱερεὺς τὴν θυσίαν αὐτοῦ, καὶ τὴν σπονδὴν αὐτοῦ. 18 Καὶ ξυρήσεται ὁ ἡγούμενος τῆς φυλῆς τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου τὴν κεφαλὴν τῆς ὑγιείας αὐτοῦ, καὶ ἐπιθήσει τὰς τρίχας ✻ τῆς κεφαλῆς ὑγιείας αὐτοῦ, καὶ θήσει ἐπὶ τὸ πῦρ, ὃ ἐστιν ὑπὸ τὴν θυσίαν τοῦ σωτηρίου. 19 Καὶ λήψεται ὁ ἱερεὺς τὸν βραχίονα ἑφθὸν ἀπὸ τοῦ κριοῦ, καὶ ἄρτον ἄζυμον ἕνα ἀπὸ τοῦ κανοῦ, καὶ λάγανον ἄζυμον ἕν, καὶ ἐπιθήσει ἐπὶ τὰς χεῖρας τοῦ ἡγουμένου, μετὰ τὸ ξυρήσασθαι αὐτὸν τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, 20 καὶ προσοίσει αὐτὰ ὁ ἱερεὺς ἐπίθεμα ἔναντι Κυρίου· ἅγιον ἔσται τῷ ἱερεῖ ἐπὶ τοῦ στηθυνίου τοῦ ἐπιθέματος, καὶ ἐπὶ τοῦ βραχίονος τοῦ ἀφαιρέματος· καὶ μετὰ ταῦτα πίεται

πίεται ὁ κύαμβος οἶνον. 21 Οὗτος ὁ νόμος τῆς εὐξαμένου, ὃς ἂν εὔξηται [Κυρίῳ] δῶρον αὐτῆς Κυρίῳ περὶ τῆς εὐχῆς ※ αὐτῆς, χωρὶς ὧν ἂν εὕρῃ ἡ χεὶρ αὐτῆς· κατὰ δύναμιν εὐχῆς αὐτῆς, ἧς ἂν εὔξηται, ※ ὕτως ποιήσει κατὰ τὸν νόμον ἁγνείας ※ αὐτῆς. 22 Καὶ ἐλάλησεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων· 23 λάλησον Ααρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτῆς, λέγων· ὕτως εὐλογήσετε τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, λέγοντες αὐτοῖς· 27 (καὶ ἐπιθήσουσιν τὸ ὄνομά μου ἐπὶ τοὺς υἱοὺς Ισραὴλ, καὶ ἐγὼ Κύριος εὐλογήσω αὐτούς·) 24 εὐλογήσαι σε Κύριος, καὶ φυλάξαι σε· 25 ἐπιφάναι Κύριος τὸ πρόσωπον αὐτῆς ἐπὶ σὲ, καὶ ἐλεήσαι σε· 26 ἐπάραι Κύριος τὸ πρόσωπον αὐτῆς ἐπὶ σὲ, καὶ δῴη σοι εἰρήνην.

ΚΕΦ. Ζ.

1 ΚΑΙ ἐγένετο τῇ ἡμέρᾳ ᾗ συνετέλεσεν Μωυσῆς, ὥστε ἀναστῆσαι τὴν σκηνὴν, καὶ ἔχρισεν αὐτὴν, καὶ ἡγίασεν αὐτὴν καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ τὸ θυσιαστήριον καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ ἔχρισεν αὐτὰ, καὶ ἡγίασεν αὐτὰ, 2 καὶ προσήνεγκαν οἱ ἄρχοντες Ἰσραὴλ τοῦ δώδεκα, ἄρχοντες οἴκων πατριῶν αὐτῶν· (ἦτοι ἄρχοντες φυλῶν, ἦτοι οἱ προεστήκοντες ἐπὶ τῆς

ὀπισθοπῆς· 3 καὶ ἤνεγκαν τὰ δῶρα αὐτῶν
ἔναντι Κυρίου, ἓξ ἁμάξας λαμπηνίκας, καὶ δώ-
δεκα βόας, ἅμαξαν κατὰ δύο ἀρχόντων, καὶ μό-
σχον κατὰ ἕκαστον, καὶ προσήνεγκαν ※ αὐτὰ
ἐναντίον τῆς σκηνῆς. 4 Καὶ εἶπεν Κύριος πρὸς
Μωυσῆν, λέγων· 5 λάβε παρ' αὐτῶν, καὶ ἔσον-
ται πρὸς τὰ ἔργα τὰ λειτουργικὰ τῆς σκηνῆς τοῦ
μαρτυρίου· καὶ δώσεις αὐτὰ τοῖς Λευίταις, ἑκά-
στῳ κατὰ τὴν αὐτοῦ λειτουργίαν. 6 Καὶ λα-
βὼν Μωυσῆς τὰς ἁμάξας καὶ τοὺς βόας, ἔδωκεν
αὐτὰ τοῖς Λευίταις. 7 Τὰς δύο ἁμάξας καὶ
τοὺς τέσσαρας βόας ἔδωκεν τοῖς υἱοῖς Γεδσὼν κα-
τὰ τὰς λειτουργίας αὐτῶν· 8 καὶ τὰς τέσσα-
ρας ἁμάξας καὶ τοὺς ὀκτὼ βόας ἔδωκεν τοῖς υἱοῖς Με-
ραρεὶ κατὰ τὰς λειτουργίας αὐτῶν, διὰ Ἰθάμαρ
τοῦ υἱοῦ Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως. 9 Καὶ τοῖς υἱοῖς
Καὰθ οὐκ ἔδωκεν, ὅτι τὰ λειτουργήματα τοῦ
ἁγίου ἔχουσιν· ἐπ' ὤμων αἴρουσιν. 10 Καὶ προσή-
νεγκαν οἱ ἄρχοντες εἰς τὸν ἐγκαινισμὸν τοῦ θυσια-
στηρίου ἐν τῇ ἡμέρᾳ ᾗ ἐχρίσθη αὐτό, καὶ προσή-
νεγκαν οἱ ἄρχοντες τὰ δῶρα αὐτῶν ἀπέναντι τοῦ
θυσιαστηρίου. 11 Καὶ εἶπεν Κύριος πρὸς Μωυ-
σῆν· ἄρχων εἷς καθ' ἡμέραν, ἄρχων καθ' ἡμέραν
προσοίσουσιν τὰ δῶρα αὐτῶν εἰς τὸν ἐγκαινισμὸν
τοῦ θυσιαστηρίου. 12 Καὶ ἦν ὁ προσφέρων τὸ

δῶρον αὐτῦ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, Ναασσὼν υἱὸς Ἀμιναδάβ, τ᾽ ἄρχων τῆς φυλῆς Ἰούδα. 13 καὶ τ᾽ προσήνεγκεν τὸ δῶρον αὐτῦ, πυβλίον ἀργυροῦν ἕν, τριάκοντα χ᾽ ἑκατὸν ὁλκὴ αὐτῦ φιάλιν μίαν ἀργυρᾶν, ἑβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον· ἀμφότερα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν· 14 θυΐσκιον μίαν δέκα χρυσῶν, πλήρη θυμιάματος· 15 μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἕνα, ἀμνὸν ἕνα ἐνιαύσιον εἰς ὁλοκάυτωμα· 16 καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας· 17 χ᾽ εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε· τῦτο τὸ δῶρον Ναασσὼν υἱῦ Ἀμιναδάβ. 18 Τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ προσήνεγκεν Ναθαναὴλ υἱὸς Σωγὰρ, ἄρχων τ᾽ τῆς φυλῆς Ἰσσάχαρ· 19 καὶ προσήνεγκεν τὸ δῶρον αὐτῦ, πυβλίον ἀργυρῦν ἕν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὁλκὴ αὐτῦ· φιάλιν μίαν ἀργυρᾶν, ἑβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον· ἀμφότερα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν· 20 θυΐσκιον μίαν δέκα χρυσῶν, πλήρη θυμιάματος· 21 μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἕνα, ἀμνὸν ἕνα ἐνιαύσιον εἰς ὁλοκάυτωμα· 22 καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας· 23 καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς

πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε· τοῦτο τὸ δῶρον Ναθαναὴλ υἱοῦ Σωγάρ. 24 Τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ ἄρχων τοῖς υἱοῖς Ζαβουλών, Ἐλιὰβ υἱὸς Χαιλών· 25 τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυβλίον ἀργυροῦν ἕν, τριάκοντα σίκλων τὸ ἀργύριον τὸ ἅγιον· ἀμφότερα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν· 26 θυίσκιον μίαν δέκα χρυσῶν, πλήρη θυμιάματος· 27 μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἕνα, ἀμνὸν ἕνα ἐνιαύσιον εἰς ὁλοκαύτωμα· 28 καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας· 29 καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε· τοῦτο τὸ δῶρον Ἐλιὰβ υἱοῦ Χαιλών. 30 Τῇ ἡμέρᾳ τῇ τετάρτῃ ἄρχων τοῖς υἱοῖς Ῥουβὶν, Ἐλισοὺρ υἱὸς Σεδιούρ· 31 τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυβλίον ἀργυροῦν ἕν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὁλκὴ αὐτοῦ· φιάλιον μίαν ἀργυρᾶν, ἑβδομήκοντα σίκλων τὸ ἀργύριον τὸ ἅγιον· ἀμφότερα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν· 32 θυίσκιον μίαν δέκα χρυσῶν, πλήρη θυμιάματος· 33 μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἕνα, ἀμνὸν ἕνα ἐνιαύσιον εἰς ὁλοκαύτωμα· 34 καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας· 35 καὶ

εἰς

εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε· τοῦτο τὸ δῶρον Ἐλισοὺρ υἱοῦ Σεδιούρ. 36 Τῇ ἡμέρᾳ τῇ πέμπτῃ ἄρχων τῶν υἱῶν Συμεὼν, Σαλαμιὴλ υἱὸς Σουρισαδαΐ· 37 τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυβλίον ἀργυροῦν ἕν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὁλκὴ αὐτοῦ· φιάλην μίαν ἀργυρᾶν, ἑβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον· ἀμφότερα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν· 38 θυΐσκην μίαν δέκα χρυσῶν, πλήρη θυμιάματος· 39 μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἕνα, ἀμνὸν ἕνα ἐνιαύσιον εἰς ὁλοκάρπωμα· 40 χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας· 41 καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε· τοῦτο τὸ δῶρον Σαλαμιὴλ υἱοῦ Σουρισαδαΐ. 42 Τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἕκτῃ ἄρχων τῶν υἱῶν Γὰδ, Ἐλισὰφ υἱὸς Ῥαγουήλ· 43 τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυβλίον ἀργυροῦν ἕν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὁλκὴ αὐτοῦ· φιάλην μίαν ἀργυρᾶν, ἑβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον· ἀμφότερα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν· 44 θυΐσκην μίαν δέκα χρυσῶν, πλήρη θυμιάματος· 45 μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἕνα, ἀμνὸν ἕνα ἐνιαύσιον εἰς ὁλοκάρπωμα· 46 καὶ

χίμαερον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας· 47 καὶ
εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε,
τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε· τοῦ-
το τὸ δῶρον Ἐλισὰφ υἱοῦ Ῥαγουήλ. 48 Τῇ
ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ ἄρχων τῶν υἱῶν Ἐφραὶμ, Ἐ-
λισαμὰ υἱὸς Ἐμιούδ· 49 τὸ δῶρον αὐτοῦ,
πυελίον ἀργυροῦν ἕν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὁλ-
κὴ αὐτοῦ· φιάλιον μίαν ἀργυρᾶν, ἑβδομήκοντα
σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον· ἀμφότερα πλή-
ρη σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυ-
σίαν· 50 θυίσκιον μίαν δέκα χρυσῶν, πλήρη
θυμιάματος· 51 μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἕνα,
ἀμνὸν ἕνα ἐνιαύσιον εἰς ὁλοκαύτωμα· 52 καὶ
χίμαερον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας· 53 καὶ
εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε,
τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε· τοῦτο
τὸ δῶρον Ἐλισαμὰ υἱοῦ Ἐμιούδ. 54 Τῇ ἡμέ-
ρᾳ τῇ ὀγδόῃ ἄρχων τῶν υἱῶν Μανασσῆ, Γαμα-
λιὴλ υἱὸς Φασαασούρ· 55 τὸ δῶρον αὐτοῦ, πυ-
ελίον ἀργυροῦν ἕν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὁλ-
κὴ αὐτοῦ· φιάλιον μίαν ἀργυρᾶν, ἑβδομήκοντα σί-
κλων κατὰ τὸν σίκλον τὸ ἅγιον· ἀμφότερα πλή-
ρη σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυ-
σίαν· 56 θυίσκιον μίαν δέκα χρυσῶν, πλή-
ρη θυμιάματος· 57 μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν, κριὸν

ἕνα,

ἕνα, ἀμνὸν ἕνα ἐνιαύσιον εἰς ὁλοκαύτωμα· 58 καὶ
χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας· 59 καὶ
εἰς θυσίαν σωτηρίου βαμάλεις δύο, κριοὺς πέν-
τε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε·
τοῦτο τὸ δῶρον Γαμαλιὴλ υἱοῦ Φαδασσούρ. 60 Τῇ
ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ ἄρχων τοῖς υἱοῖς Βενιαμείν, Ἀ-
βειδὰν υἱὸς Γαδεωνί· 61 τὸ δῶρον αὐτοῦ, πε-
λίκιον ἀργυροῦν ἕν, πεῖσκονται καὶ ἑκατὸν ὁλκὴ
αὐτοῦ· φιάλιον μίαν ἀργυρᾶν, ἑβδομήκοντα σίκλων
κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον· ἀμφότερα πλήρη
σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν·
62 θυΐσκιον μίαν δέκα χρυσῶν, πλήρη θυμιά-
ματος· 63 μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἕνα,
ἀμνὸν ἕνα ἐνιαύσιον εἰς ὁλοκαύτωμα· 64 καὶ
χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας· 65 καὶ
εἰς θυσίαν σωτηρίου βαμάλεις δύο, κριοὺς πέν-
τε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε·
τοῦτο τὸ δῶρον Ἀβειδὰν υἱοῦ Γαδεωνί. 66 Τῇ
ἡμέρᾳ τῇ δεκάτῃ ἄρχων τοῖς υἱοῖς Δάν, Ἀχιέ-
ζερ υἱὸς Ἀμισαδαΐ· 67 τὸ δῶρον αὐτοῦ, πε-
λίκιον ἀργυροῦν ἕν, πεῖσκονται καὶ ἑκατὸν ὁλκὴ
αὐτοῦ· φιάλιον μίαν ἀργυρᾶν, ἑβδομήκοντα σί-
κλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον· ἀμφότερα
πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς
θυσίαν· 68 θυΐσκιον μίαν δέκα χρυσῶν, πλή-

ρη θυμιάματος· 69 μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἕνα, ἀμνὸν ἕνα ἐνιαύσιον [ἄμωμον] εἰς ὁλοκαύτωμα· 70 καὶ χίμαερον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας· 71 καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε· τοῦτο τὸ δῶρον Ἀχιέζερ υἱοῦ Ἀμισαδαΐ. 72 Τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑνδεκάτῃ ἡμέρᾳ ἄρχων τῶν υἱῶν Ἀσήρ, Φαγαὴλ υἱὸς Ἐχράν· 73 τὸ δῶρον αὐτοῦ, πυελίον ἀργυροῦν ἕν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὁλκὴ αὐτοῦ· φιάλιον μίαν ἀργυρᾶν, ἑβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον· ἀμφότερα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν· 74 θυΐσκιον μίαν δέκα χρυσῶν, πλήρη θυμιάματος· 75 μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἕνα, ἀμνὸν ἐνιαύσιον ἕνα εἰς ὁλοκαύτωμα· 76 καὶ χίμαερον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας· 77 καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε· τοῦτο τὸ δῶρον Φαγαὴλ υἱοῦ Ἐχράν. 78 Τῇ ἡμέρᾳ τῇ δωδεκάτῃ ἄρχων τῶν υἱῶν Νεφθαλί, Ἀχιρὲ υἱὸς Αἰνάν· 79 τὸ δῶρον αὐτοῦ, πυελίον ἀργυροῦν ἕν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὁλκὴ αὐτοῦ· φιάλιον μίαν ἀργυρᾶν, ἑβδομήκοντα σίκλων τὸν σίκλον τὸν ἅγιον· ἀμφότερα πλή-

ρη σεμιδάλεως ἀναπεπιαμμένης ὁ ἐλαίῳ εἰς θυσίαν· 80 θυίσκιλον μίαν δέκα χρυσῶν, πλήρη θυμιάματος· 81 μόσχον ἕνα ὁλοκαύτωμα· 82 χιμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας· 83 καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε· τοῦτο τὸ δῶρον Ἀχιρὲ υἱοῦ Αἰνάν. 84 Οὗτος ὁ ἐγκαινισμὸς τοῦ θυσιαστηρίου, ἡ ἡμέρα ἔχρισεν αὐτὸ, ὑπὸ τῶν ἀρχόντων τῶν υἱῶν Ισραὴλ, πυελία ἀργυρᾶ δώδεκα, φιάλαι ἀργυραῖ δώδεκα, θυίσκαι χρυσαῖ δώδεκα· 85 πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν σίκλων· τὸ πυελίον τὸ ἓν ※ ἀργυρίου, καὶ ἑβδομήκοντα σίκλων ἡ φιάλη ἡ μία· πᾶν τὸ ἀργύριον τῶν σκευῶν, δισχίλιοι καὶ τετρακόσιοι σίκλοι ἐν τῷ σίκλῳ τῷ ἁγίῳ. 86 Θυίσκαι χρυσαῖ δώδεκα, πλήρεις θυμιάματος· δέκα χρυσῶν ἡ θυίσκη ἐν τῷ σίκλῳ τῷ τῶν ἁγίων· πᾶν τὸ χρυσίον τῶν θυίσκων, εἴκοσι καὶ ἑκατὸν χρυσοῖ. 87 Πᾶσαι αἱ βόες εἰς ὁλοκαύτωσιν, μόσχοι δώδεκα, κριοὶ δώδεκα, ἀμνοὶ ἐνιαύσιοι δώδεκα, καὶ αἱ θυσίαι αὐτῶν, καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν· καὶ χιμαρος ἐξ αἰγῶν δώδεκα περὶ ἁμαρτίας· 88 πᾶσαι αἱ βόες εἰς θυσίαν σωτηρίου, δαμάλεις εἰκοσιτέσσαρες, κριοὶ ἑξήκοντα, τράγοι

τράχηλοι ἑξήκοντα, ἀμνάδες ἑξήκοντα ἐνιαύσιοι ἄμωμοι· αὕτη ἡ ἐγκαίνισις τοῦ θυσιαστηρίου, ἡμέρᾳ τοῦ πληρῶσαι τὰς χεῖρας αὐτοῦ, καὶ ἡμέρᾳ τοῦ χρίσαι αὐτό. 89 Ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι Μωυσῆν εἰς τὸ σκηνὶ τοῦ μαρτυρίου λαλῆσαι αὐτῷ, καὶ ἤκουσεν τὸ φωνὶ τοῦ Κυρίου λαλοῦντος πρὸς αὐτὸν ἄνωθεν τοῦ ἱλαστηρίου, ὃ ἐστιν ὑπὲρ τῆς κιβωτοῦ τοῦ μαρτυρίου, ἀναμέσον τῶν δύο Χερουβείμ, καὶ ἐλάλει πρὸς αὐτόν.

ΚΕΦ. Η'.

1 ΚΑΙ ἐλάλησεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων· 2 λάλησον τῷ Ἀαρών, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτόν· ὅταν ὑπιθῇς τοὺς λύχνους, ἐκ μέρους κατὰ πρόσωπον τῆς λυχνίας φωτίσουσιν οἱ ἑπτὰ λύχνοι. 3 Καὶ ἐποίησεν οὕτως Ἀαρών· ἐκ τοῦ ἑνὸς μέρους κατὰ πρόσωπον τῆς λυχνίας ἐξῆψεν τοὺς λύχνους αὐτῆς, καθὰ συνέταξεν Κύριος τῷ Μωυσῇ. 4 Καὶ αὕτη ἡ κατασκευὴ τῆς λυχνίας· φερὲ χρυσῆ ὁ καυλὸς αὐτῆς, καὶ τὰ κρίνα αὐτῆς φερὲ ὅλη· κατὰ τὸ εἶδος ὃ ἔδειξεν Κύριος τῷ Μωυσῇ, οὕτως ἐποίησεν τὴν λυχνίαν. 5 Καὶ ἐλάλησεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων· 6 λάβε τοὺς Λευίτας ἐκ μέσου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ ἀφαγνιεῖς αὐτούς.

7 Καὶ

7 Καὶ ὅτως ποιήσεις αὐτοῖς τὸν ἁγνισμὸν αὐτῶν· ἁγνιασμόν
περιρανεῖς αὐτοὺς ὕδωρ ἁγνισμοῦ, καὶ ἐπελεύσεται ξυρὸν ὅλον
ἐπὶ πᾶν τὸ σῶμα αὐτῶν, καὶ πλυνοῦσιν τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ
καθαροὶ ἔσονται. 8 Καὶ λήψονται μόσχον ἐκ βοῶν, καὶ τὸν
θυσίαν σεμίδαλιν ἀναπεπονημμένην ἐν ἐλαίῳ, καὶ μόσχον ἕτερον
ἐκ βοῶν λήψῃ περὶ ἁμαρτίας. 9 Καὶ προσάξεις τοὺς
Λευίτας ἔναντι τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ
συνάξεις πᾶσαν συναγωγὴν υἱῶν Ἰσραήλ· 10 καὶ
προσάξεις τοὺς Λευίτας ἔναντι Κυρίου, καὶ ἐπι-
θήσουσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ
τοὺς Λευίτας. 11 Καὶ ἀφοριεῖ Ἀαρὼν τοὺς Λευί-
τας ὁλοθρομα ἔναντι Κυρίου παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ,
καὶ ἔσονται ὥστε ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα Κυρίου.
12 Οἱ δὲ Λευῖται ἐπιθήσουσιν τὰς χεῖρας αὐτῶν
ἐπὶ τὰς κεφαλὰς τῶν μόσχων· καὶ ποιήσει τὸν ἕνα
περὶ ἁμαρτίας, καὶ τὸν ἕνα εἰς ὁλοκαύτωμα Κυ-
ρίῳ, ἐξιλάσασθαι περὶ αὐτῶν. 13 Καὶ στήσεις
τοὺς Λευίτας ἔναντι Κυρίου, καὶ ἔναντι Ἀαρὼν, καὶ
ἔναντι τῶν υἱῶν αὐτοῦ, καὶ ὁλοθρώσεις αὐτοὺς
ὁλοθρομα Κυρίῳ. 14 Καὶ ἀφοριεῖς τοὺς Λευί-
τας ἐκ μέσου υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ ἔσονταί μοι.
15 Καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσονται οἱ Λευῖται
ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· καὶ
καθαριεῖς

καθαριεῖς αὐτούς, καὶ ἀποδώσεις αὐτοὺς ἔναντι Κυρίου. 16 Ὅτι ἀπόδομα ἀποδεδομένοι οὗτοί μοι εἰσὶν ἐκ μέσου υἱῶν Ἰσραήλ· ἀντὶ τῶν διανοιγόντων πᾶσαν μήτραν πρωτοτόκων πάντων ἐκ τοῦ υἱῶν Ἰσραήλ, εἴληφα αὐτοὺς ἐμοί. 17 Ὅτι ἐμοὶ πᾶν πρωτότοκον ἐξ υἱῶν Ἰσραήλ ἀπ' ἀνθρώπου ἕως κτήνους· ἡ ἡμέρα ἐπάταξα πᾶν πρωτότοκον ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, ἡγίασα αὐτοὺς ἐμοί· 18 καὶ ἔλαβον τοὺς Λευίτας ἀντὶ παντὸς πρωτοτόκου ἐν υἱοῖς Ἰσραήλ. 19 Καὶ ἀπέδωκα τοὺς Λευίτας ἀπόδομα δεδομένους Ααρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ ἐκ μέσου υἱῶν Ἰσραήλ, ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα τῶν υἱῶν Ἰσραήλ ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἐξιλάσκεσθαι περὶ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ· καὶ οὐκ ἔσται ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ ✻ πληγή, προσεγγιζόντων τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ πρὸς τὰ ἅγια. 20 Καὶ ἐποίησεν Μωυσῆς καὶ Ααρὼν καὶ πᾶσα συναγωγὴ υἱῶν Ἰσραὴλ τοῖς Λευίταις· κατὰ συνετέλατο Κύριος τῷ Μωυσῇ περὶ τῶν Λευιτῶν, οὕτως ἐποίησαν αὐτοῖς οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ. 21 Καὶ ἠγνίσαντο οἱ Λευῖται, καὶ ἔπλυναν τὰ ἱμάτια αὐτῶν· καὶ ἀπέδωκεν αὐτοὺς Ααρὼν, ἀπόδομα ἔναντι Κυρίου, καὶ ἐξιλάσατο περὶ αὐτῶν Ααρὼν, ἀφαγνίσαι αὐτούς. 22 Καὶ μετὰ ταῦτα εἰσῆλθοσαν οἱ Λευῖται λειτουργεῖν τὴν λειτουργίαν αὐτῶν ἐν τῇ σκηνῇ

σκηνῆ δ μαρτυρίυ ἔναντι Ἀαρὼν, καὶ ἔναντι τ̃ υἱῶν αὐτ̃· καθὰ συνέταξεν Κύριος τῷ Μωυσῆ τὰ τοῦ Λευιτῶν, ὅτως ἐποίησαν αὐτοῖς. 23 Καὶ ἐλάλησεν Κύριος τῷ Μωυσῆ, λέγων· 24 τοῦτ' ἔστιν τὸ τοῦ τῶν Λευιτῶν· ἀπὸ πέντε καὶ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, εἰσελεύσονται λειτουργεῖν λειτουργίαν ἐν ἔργοις ἐν τῇ σκηνῇ δ μαρτυρίυ· 25 καὶ ἀπὸ πεντηκονταετοῦς ἀποστήσεται ἀπὸ τῆς λειτουργίας, καὶ οὐκέτι ἐργᾶται ἔτι· 26 καὶ λειτουργήσει ὁ ἀδελφὸς αὐτ̃ ἐν τῇ σκηνῇ τ̃ μαρτυρίου φυλάσσειν φυλακάς, ἔργα δὲ οὐκ ἐργᾶται. Οὕτως ποιήσεις τοῖς Λευίταις ἐν ταῖς φυλακαῖς αὐτ̃.

ΚΕΦ. Θ'.

1 ΚΑΙ ἐλάλησεν Κύριος τῷ Μωυσῆ ἐν τῇ ἐρήμῳ Σινᾶ, ἐν τῷ ἔτει τῷ δευτέρῳ ἐξελθόντων αὐτῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐν τῷ μηνὶ τῷ πρώτῳ, λέγων· 2 εἶπον, καὶ ποιείτωσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸ πάσχα καθ' ὥρας αὐτ̃· 3 τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ δ μηνὸς δ πρώτυ πρὸς ἑσπέραν ποιήσετε αὐτὸ κατὰ καιρὸν αὐτ̃· κατὰ π̃ νόμον αὐτ̃, καὶ κατὰ πᾶν σύγκρισιν αὐτ̃ ποιήσεις αὐτό. 4 Καὶ ἐλάλησεν Μωυσῆς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ποιῆσαι τὸ πάσχα· 5 ※ καὶ ἐποίησαν πάσχα ἀναχρυμψυ τῇ τεσσαρεσκαιδε-

σαρεσκαιδεκάτη ἡμέρα τοῦ μηνὸς ※ τοῦ ἐποίησαν ἐν τῇ ἐρήμῳ Σινᾶ· καθὰ συνέταξεν Κύριος τῷ Μωυσῆ, οὕτως ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ισραήλ. 6 Καὶ παρεγένοντο οἱ ἄνδρες οἱ ἦσαν ἀκάθαρτοι ἐπὶ ψυχῇ ἀνθρώπου, καὶ οὐκ ἠδύναντο ποιῆσαι τὸ πάσχα ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ· καὶ προσῆλθον ἐναντίον Μωυσῆ καὶ ※ ἐναντίον Ααρὼν ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. 7 Καὶ εἶπαν οἱ ἄνδρες ἐκεῖνοι πρὸς αὐτόν· ἡμεῖς ἀκάθαρτοι ἐπὶ ψυχῇ ἀνθρώπου· μὴ οὖν ὑστερήσωμεν ὥστε προσενέγκαι τὸ δῶρον Κυρίῳ κατὰ καιρὸν αὐτοῦ ἐν μέσῳ υἱῶν Ισραήλ; 8 Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς Μωυσῆς· στῆτε ※ ἀκούσομαι τί ἐντελεῖται Κύριος περὶ ὑμῶν. 9 Καὶ ἐλάλησεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων· 10 λάλησον τοῖς υἱοῖς Ισραήλ, λέγων· ἄνθρωπος ἄνθρωπος ὃς ἐὰν γένηται ἀκάθαρτος ἐπὶ ψυχῇ ※ ἀνθρώπου, ἢ ἐν ὁδῷ μακρὰν ἢ ἐν ὑμῖν, ἢ ἐν ταῖς γενεαῖς ὑμῶν, καὶ ποιήσει τὸ πάσχα τῷ Κυρίῳ, 11 ἐν τῷ μηνὶ τῷ δευτέρῳ ἐν τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ πρὸς ἑσπέραν ποιήσουσιν αὐτό, ἐπ' ἀζύμων καὶ πικρίδων φάγονται αὐτό· 12 οὐ καταλείψουσιν ἀπ' αὐτοῦ εἰς τὸ πρωΐ, καὶ ὀστοῦν οὐ συντρίψουσιν ἀπ' αὐτοῦ, κατὰ ※ πάντα τὸν νόμον τοῦ πάσχα ποιήσουσιν αὐτό. 13 Καὶ ἄνθρωπος ὃς ἂν καθαρὸς ᾖ, καὶ

ὁ ὁδῷ μακρᾷ ἀπ' αὐτοῦ ἐστιν, καὶ ὑστέρησε τοῦ ποιῆσαι τὸ πάσχα, ἐξολεθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς· ὅτι τὸ δῶρον Κυρίου οὐ προσήνεγκε κατὰ τὸν καιρὸν αὐτοῦ, ἁμαρτίαν αὐτὸς λήψεται ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος. 14 Ἐὰν δὲ προσέλθῃ πρὸς ὑμᾶς προσήλυτος ὁ ἐν τῇ γῇ ὑμῶν, καὶ ποιήσῃ τὸ πάσχα Κυρίῳ, κατὰ τὸν νόμον τοῦ πάσχα, καὶ κατὰ τὴν σύνταξιν αὐτοῦ οὕτως ποιήσει αὐτό· νόμος εἷς ἔσται ὑμῖν, καὶ τῷ προσηλύτῳ, καὶ τῷ αὐτόχθονι τῆς γῆς. 15 Καὶ τῇ ἡμέρᾳ ᾗ ἐστάθη ἡ σκηνὴ, ἐκάλυψεν ἡ νεφέλη τὴν σκηνὴν, τὸν οἶκον τοῦ μαρτυρίου· καὶ τὸ ἑσπέρας ἦν ἐπὶ τῆς σκηνῆς ὡς εἶδος πυρὸς ἕως πρωΐ. γῆς
16 Οὕτως ἐγίνετο διαπαντός· ἡ νεφέλη ἐκάλυπτεν αὐτὴν ἡμέρας, καὶ εἶδος πυρὸς τὴν νύκτα.
17 Καὶ ἡνίκα ἀνέβη ἡ νεφέλη ἀπὸ τῆς σκηνῆς, καὶ μετὰ ταῦτα ἀπῆρον οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ· καὶ ἐν τῷ τόπῳ οὗ ἂν ἔστη ἡ νεφέλη, ἐκεῖ παρενέβαλλον οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ. 18 Διὰ προστάγματος Κυρίου παρεμβαλοῦσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ, καὶ διὰ προστάγματος Κυρίου ἀπαροῦσιν· πάσας τὰς ἡμέρας ἐν αἷς σκιάζει ἡ νεφέλη ἐπὶ τῆς σκηνῆς, παρεμβαλοῦσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ". 19 Καὶ ὅταν ἐφέλκηται ἡ νεφέλη ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἡμέρας πλείους, καὶ φυλάξονται οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὴν φυλακὴν τοῦ

θεοῦ,

θεῦ, καὶ ὃ μὴ ἐξάρωσιν. 20 καὶ ἔσαι ὅταν σκε-
πάσῃ ἡ νεφέλη ἡμέρας ἀριθμῷ ἐπὶ τῆ σκηνῆς,
ἀφ' φωνῆς Κυρίου παρεμβαλοῦσιν, καὶ ἀφ' προσ-
ταγματος Κυρίου ἐξαροῦσιν. 21 Καὶ ἔσαι
ὅταν γένηται ἡ νεφέλη ἀφ' ἑσπέρας ἕως πρωΐ,
καὶ ἀναβῇ ἡ νεφέλη τοπρωΐ, καὶ ἀπαροῦσιν· ἡμέ-
ρας ἢ νυκτὸς, καὶ ἀναβῇ ἡ νεφέλη, ἀπαροῦσιν.
22 Ἡμέρας, ἢ μηνὸς ἡμέρας, πλεοναζούσης τῆς νε-
φέλης ※ ἐπὶ τῆς σκηνῆς, σκιαζούσης ἐπ' αὐτῆς, παρ-
εμβάλωσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ ὃ μὴ ἀπάρωσιν·
※ καὶ ἐν τῷ ἀναχθῆναι αὐτὴν, ἀπῆραν. 23 Ἐπ' ἀφ'
προστάγματος Κυρίου παρεμβαλοῦσιν, καὶ ἀφ' προστάγμα-
τος Κυρίου ἀπαροῦσιν· τὴν φυλακὴν Κυρίου ἐφύλα-
ξαν ἀφ' προστάγματος Κυρίου ἐν χειρὶ Μωυσῆ.

ΚΕΦ. Ι΄.

1 ΚΑΙ ἐλάλησεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν,
λέγων· 2 ποίησον σεαυτῷ δύο σάλ-
πιγγας ἀργυρᾶς· ἐλατὰς ποιήσεις αὐ-
τὰς, καὶ ἔσονταί σοι ἀναχαλεῖν τὴν συναγω-
γήν, καὶ ἐξαίρειν τὰς παρεμβολάς. 3 Καὶ σαλ-
πιεῖς ἐν αὐταῖς, καὶ συναχθήσεται ※ πρὸς σε
πᾶσα ἡ συναγωγὴ ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ
μαρτυρίου. 4 Ἐὰν δὲ ἐν μιᾷ σαλπίσωσιν,
προσελεύσονται πρὸς σὲ πάντες οἱ ἄρχοντες ἀρ-
χηγοὶ

χηνοὶ Ισραήλ. 5 Καὶ σαλπιεῖτε σημασίαν, καὶ ἐξαροῦσιν αἱ παρεμβολαὶ αἱ παρεμβάλλουσαι ἀνατολάς· 6 καὶ σαλπιεῖτε σημασίαν δευτέραν, καὶ ἐξαροῦσιν αἱ παρεμβολαὶ αἱ παρεμβάλλουσαι νότον· καὶ σαλπιεῖτε σημασίαν τρίτην, καὶ ἐξαροῦσιν αἱ παρεμβολαὶ αἱ παρεμβάλλουσαι θάλασσαν· καὶ σαλπιεῖτε σημασίαν τετάρτην, καὶ ἐξαροῦσιν αἱ παρεμβολαὶ αἱ παρεμβάλλουσαι βορρᾶν· σημασίᾳ σαλπιοῦσιν ἐν τῇ ἐξάρσει αὐτῶν. 7 Καὶ ὅταν συναγάγητε τὴν συναγωγὴν, σαλπιεῖτε, καὶ οὐ σημασίᾳ. 8 Καὶ οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν οἱ ἱερεῖς σαλπιοῦσιν ἐν ταῖς σάλπιγξιν· καὶ ἔσαι ὑμῖν νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν. 9 Ἐὰν δὲ ἐξέλθητε εἰς πόλεμον ἐν τῇ γῇ ὑμῶν τοῖς τοὺς ὑπεναντίους τοὺς ἀνθεστηκότας ὑμῖν, καὶ σημανεῖτε ταῖς σάλπιγξιν, καὶ ἀναμνησθήσεσθε ἔναντι Κυρίου ✻ τοῦ θεοῦ ὑμῶν, καὶ σωθήσεσθε ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν. 10 Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς εὐφροσύνης ὑμῶν, καὶ ἐν ταῖς ἑορταῖς ὑμῶν, καὶ ἐν ταῖς νουμηνίαις ὑμῶν, σαλπιεῖτε ταῖς σάλπιγξιν ἐπὶ τοῖς ὁλοκαυτώμασιν, καὶ ἐπὶ ταῖς θυσίαις τῶν σωτηρίων ὑμῶν· καὶ ἔσαι ὑμῖν ἀνάμνησις ἔναντι τοῦ θεοῦ ὑμῶν· ἐγὼ Κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. 11 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τῷ δευτέρῳ, ἐν τῷ μηνὶ τῷ δευτέρῳ εἰκάδι

σαλπιεῖτε

τῦ μίωὸς, ἀνέβη ἡ νεφέλη ἀπὸ τῆς σκηνῆς τῦ μαρτυρίῦ. 12 καὶ ἐξῆραν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ σὺν ἀπαρτίαις αὐτῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ τῦ Σινᾶ, καὶ ἔστη ἡ νεφέλη ἐν τῇ ἐρήμῳ τῦ Φαράν. 13 Καὶ ἐξῆραν πρῶτοι διὰ φωνῆς Κυρίῦ ἐν χειρὶ Μωυσῆ· 14 καὶ ἐξῆραν τάγμα παρεμβολῆς τῶν υἱῶν Ἰούδα πρῶτοι σὺν δυνάμει αὐτῶν· καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως αὐτῶν, Ναασσὼν υἱὸς Ἀμιναδάβ· 15 καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως φυλῆς υἱῶν Ἰσσάχαρ, Ναθαναὴλ υἱὸς Σωγάρ· 16 καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως φυλῆς υἱῶν Ζαβυλὼν, Ἐλιὰβ υἱὸς Χαιλών. 17 Καὶ καθελῶσιν τὸ σκηνίῦ, καὶ ἐξαροῦσιν οἱ υἱοὶ Γεδσὼν, καὶ οἱ υἱοὶ Μεραρὶ, αἴροντες τὸ σκηνίῦ. 18 Καὶ ἐξῆραν τάγμα παρεμβολῆς Ῥυβὶν σὺν δυνάμει αὐτῶν· καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως αὐτῶν, Ἐλισοὺρ υἱὸς Σεδιούρ· 19 καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως φυλῆς υἱῶν Συμεὼν, Σαλαμιὴλ υἱὸς Σαρισαδαΐ· 20 καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως φυλῆς υἱῶν Γάδ, Ἐλισὰφ ὁ τῦ Ραγυὴλ. 21 Καὶ ἐξαροῦσιν οἱ υἱοὶ Καὰθ, αἴροντες τὰ ἅγια· καὶ στήσουσιν τὸ σκηνίῦ ἕως παραγένωνται. 22 Καὶ ἐξαροῦσιν τάγμα παρεμβολῆς Ἐφραὶμ σὺν δυνάμει αὐτῶν· καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως αὐτῶν, Ἐλισαμὰ υἱὸς Ἐμιούδ· 23 καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως φυλῆς υἱῶν Μανασσῆ, Γαμαλιὴλ

μαλιὴλ ὁ τῦ Φαδαασούρ· 24 καὶ ἀπὸ τῆς
δωαμεως φυλῆς υἱῶν Βενιαμείν, Ἀβιδὰν υἱὸς
Γαδεωνί. 25 Καὶ ἐξαρθσιν τάγμα παρεμβο-
λῆς υἱῶν Δὰν, ἐχόμενοι πασῶν τῶν παρεμβολῶν,
σὺν δωαμέι αὐτῶν· καὶ ἀπὶ τῆς δυναμεως
αὐτῶν, Ἀχιέζερ ὁ τῦ Αμισαδαΐ· 26 καὶ ἀπὶ Μισαδαΐ
τῆς δυναμεως φυλῆς υἱῶν Ἀσὴρ, Φαγαὴλ υἱὸς
Ἐχραάν· 27 καὶ ἀπὸ τῆς δυναμεως φυλῆς υἱῶν
Νεφθαλὶ, Ἀχειρὲ υἱὸς Αἰνάν. 28 Αὕτη αἱ
πραπαὶ υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ ἐξῆραν σὺν δωαμει
αὐτῶν. 29 Καὶ εἶπεν Μωυσῆς τῷ Ὀβὰβ υἱῷ
Ῥαγουὴλ τῷ Μαδιανίτῃ, γαμβρῷ Μωυσῆ· Ἐξαί-
ρομθν ἡμεῖς εἰς τὸν τόπον ὃν εἶπεν Κύριος, τθτον
δώσω ὑμῖν· δεῦρο μεθ' ἡμῶν, καὶ εὖ σε ποιήσομθν,
ὅτι Κύριος ἐλάλησεν καλὰ περὶ Ἰσραήλ. 30 Καὶ
εἶπεν πρὸς αὐτόν· ὐ πορεύσομαι, ἀλλ' εἰς τὴν
γῆν μθ, καὶ εἰς τὴν γενεάν μθ. ✕ πορεύσομαι.
31 Καὶ εἶπεν· μὴ ἐγκαταλίπῃς ἡμᾶς, ὃ ἕνεκεν
ἴσθα μεθ' ἡμῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ἔσῃ ἐν ἡμῖν
πρεσβύτης· 32 καὶ ἔσῃ ἐὰν πορευθῇς μεθ'
ἡμῶν, καὶ ἔσται τὰ ἀγαθὰ ἐκεῖνα ἃ ἂν ἀγαθο-
ποιήσῃ Κύριος ἡμᾶς, καὶ εὖ σε ποιήσομθν. 33 Καὶ
ἐξῆραν ἀπὸ τῦ ὄρους Κυρίθ ὁδὸν τριῶν ἡμερῶν·
καὶ ἡ κιβωτὸς διαθήκης Κυρίθ πρεπορεύετο
πρὸ τρόπου αὐτῶν ὁδὸν τριῶν ἡμερῶν, κατασκέ-

Vers. 34 vide in fine Capitis.

φαθαγ αὐτοῖς ἀνάπαυσιν. 35 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐξαίρειν τὸν κιβωτὸν, καὶ εἶπεν Μωυσῆς· ἔξεγέρθητι Κύριε, καὶ διασκορπισθήτωσαν οἱ ἐχθροί σου, φυγέτωσαν πάντες οἱ μισοῦντές σε ※ ἀπὸ τοῦ προσώπου σου. 36 Καὶ ἐν τῇ καταπαύσει εἶπεν· ἐπίστρεφε Κύριε χιλιάδας μυριάδας ἐν τῷ Ἰσραήλ. 34 Καὶ ἡ νεφέλη ἐγένετο σκιάζουσα ἐπ' αὐτοῖς ἡμέρας, ἐν τῷ ἐξαίρειν αὐτοὺς ἐκ τῆς παρεμβολῆς.

ΚΕΦ. ΙΑ'.

1 ΚΑΙ ἦν ὁ λαὸς ※ ὡσεὶ γογγύζων πονηρὰ ἔναντι Κυρίου· καὶ ἤκουσεν Κύριος, καὶ ἐθυμώθη ὀργῇ, καὶ ἐξεκαύθη ἐν αὐτοῖς πῦρ ~ ΩΔΗ Κυρίου, καὶ κατέφαγεν μέρος τι τῆς παρεμβολῆς. 2 Καὶ ἐκέκραξεν ὁ λαὸς πρὸς Μωυσῆν· καὶ ἤυξατο Μωυσῆς πρὸς Κύριον, καὶ ἐκόπασεν τὸ πῦρ. 3 Καὶ ἐκλήθη τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου, Ἐμπυρισμός· ὅτι ἐξεκαύθη ἐν αὐτοῖς πῦρ ΩΔΗ Κυρίου. 4 Καὶ ὁ ἐπίμικτος ὁ ἐν αὐτοῖς ἐπεθύμησαν ἐπιθυμίαν, καὶ καθίσαντες ἔκλαιον καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ εἶπαν· τίς ἡμᾶς ψωμιεῖ κρέα; 5 ἐμνήσθημεν τοὺς ἰχθύας, οὓς ἠσθίομεν ἐν Αἰγύπτῳ δωρεὰν, καὶ τοὺς σίκυας, καὶ τοὺς πέπονας, καὶ τὰ πράσα, καὶ

καὶ τὰ κέρμα, καὶ τὰ σκόρδα· 6 νυνὶ δὲ ἡ ψυχὴ ἡμῶν κατάξηρος, οὐδὲν πλὴν εἰς τὸ μάννα οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν. 7 Τὸ δὲ μάννα ὡσεὶ σπέρμα κοριάνδρου ἐστὶν, καὶ τὸ εἶδος αὐτοῦ ὡς εἶδος κρυστάλλου. 8 Καὶ διεπορεύετο ὁ λαὸς, καὶ συνέλεγον, καὶ ἤλθον ☩ αὐτὸ" ἐν τῷ μύλῳ, καὶ ἔτριβον ἐν τῇ θείᾳ, καὶ ἤψων αὐτὸ ἐν τῇ χύτρᾳ, καὶ ἐποίουν αὐτὸ ἐγκρυφίας· καὶ ἦν ἡ ἡδονὴ αὐτοῦ ὡσεὶ γεῦμα ἐγκρὶς ἐξ ἐλαίου. 9 Καὶ ὅταν κατέβη ἡ δρόσος ἐπὶ τὴν παρεμβολὴν νυκτὸς, κατέβαινε τὸ μάννα ἐπ' αὐτῆς. 10 Καὶ ἤκουσεν Μωυσῆς κλαιόντων αὐτῶν κατὰ δήμους αὐτῶν, ἕκαστος κατὰ τὴν θύραν ✻ τῆς σκηνῆς αὐτοῦ· καὶ ἐθυμώθη ὀργῇ Κύριος σφόδρα, καὶ ἔναντι Μωυσῆ ἦν πονηρόν. 11 Καὶ εἶπεν Μωυσῆς πρὸς Κύριον· ἵνατί ἐκάκωσας τὸν θεράποντά σου; καὶ διατί οὐχ εὕρηκα χάριν ἐναντίον σου, ὥστε θεῖναι τὴν ὁρμὴν ✻ παντὸς τοῦ λαοῦ τούτου ἐπ' ἐμέ; ὀργὴν 12 μὴ ἐγὼ ἐν γαστρὶ ἔλαβον τὸν πάντα λαὸν τοῦτον, ἢ ἐγὼ τέκοσα αὐτούς, ὅτι λέγεις μοι· λάβε αὐτὸν εἰς τὸν κόλπον σου, ὡσεὶ ἄραι πήνης τὸν αὐτούς θηλάζοντα, εἰς γῆν, ἣν ὤμοσας τοῖς πατράσιν αὐτῶν; 13 πόθεν μοι κρέα, δοῦναι παντὶ τῷ λαῷ τούτῳ; ὅτι κλαίουσιν ἐπ' ἐμὲ, λέγοντες· δὸς ἡμῖν κρέα, ἵνα φάγωμεν. 14 Οὐ δυνήσομαι

ἐγὼ μόνος φέρειν ※ πάντα τ̃ λαὸν τ̃τον, ὅτι βαρύ μοί ἐστιν τὸ ῥῆμα τ̃το. 15 Εἰ δ' ὕτω σὺ ποιεῖς μοι, ἀπόκτεινόν με ἀναιρέσει, εἰ εὕρηκα ἔλεος ἐνώπιόν σοι, ἵνα μὴ ἴδω τὴν κάκωσίν μου. 16 Καὶ εἶπεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν· συνάγαγέ μοι ἑβδομήκοντα ἄνδρας ἀπὸ τ̃ πρεσβυτέρων Ἰσραὴλ, οὓς σὺ αὐτὸς" οἶδας, ὅτι οὗτοί εἰσιν πρεσβύτεροι τ̃ λαοῦ καὶ γραμματεῖς αὐτῶν· καὶ ἄξεις αὐτοὺς εἰς τὴν σκηνὴν τ̃ μαρτυρίου, καὶ στήσονται ἐκεῖ μετὰ σοῦ. 17 Καὶ καταβήσομαι, καὶ λαλήσω ἐκεῖ μετὰ σοῦ, καὶ ἀφελῶ ἀπὸ τ̃ πνεύματος τ̃ ἐπὶ σοί, καὶ ἐπιθήσω ἐπ' αὐτούς· καὶ συναντιλήψονται μετὰ σοῦ τὴν ὁρμὴν τ̃ λαοῦ, καὶ οὐκ οἴσεις αὐτοὺς σὺ μόνος. 18 Καὶ τ̃ λαῷ ἐρεῖς· ἁγνίσασθε εἰς αὔριον, καὶ φάγεσθε κρέα, ὅτι ἐκλαύσατε ἐναντίον Κυρίου, λέγοντες· τίς ἡμᾶς ψωμιεῖ κρέα; ὅτι καλὸν ἡμῖν ἐστιν ἐν Αἰγύπτῳ· καὶ δώσει Κύριος ὑμῖν κρέα φαγεῖν", καὶ φάγεσθε [κρέα]. 19 Οὐχ ἡμέραν μίαν φάγεσθε, οὐδὲ δύο ※ ἡμέρας, οὐδὲ πέντε ἡμέρας, οὐδὲ δέκα ἡμέρας, οὐδὲ εἴκοσι ἡμέρας· 20 ἕως μηνὸς ἡμερῶν φάγεσθε", ἕως ἂν ἐξέλθῃ ἐκ τ̃ν μυκτήρων ὑμῶν· καὶ ἔσται ὑμῖν εἰς χολέραν, ὅτι ἠπειθήσατε Κυρίῳ, ὃς ἐστιν ἐν ὑμῖν, καὶ ἐκλαύσατε ἐναντίον αὐτοῦ, λέγοντες· ἱνατί ἡμῖν ἐξελ-

θεῖν

θεῖν ἐξ Αἰγύπτου; 21 Καὶ εἶπεν Μωυσῆς· ἑξακόσιαι χιλιάδες πεζῶν ὁ λαὸς, ἐν οἷς εἰμι ἐν αὐτοῖς, καὶ σὺ εἶπας· κρέας δώσω αὐτοῖς, καὶ φάγονται μῆνα ἡμερῶν. 22 Μὴ ποιμνία καὶ βόες σφαγήσονται αὐτοῖς, καὶ ἀρκέσει αὐτοῖς; ἢ πᾶν τὸ ὄψος τῆς θαλάσσης συναχθήσεται αὐτοῖς, καὶ ἀρκέσει αὐτοῖς; 23 Καὶ εἶπεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν· μὴ ἡ χεὶρ Κυρίου ἠχὶ ἐξαρκέσει; ἤδη γνώσῃ εἰ ἐπικαλήψεταί σε ὁ λόγος μου, ἢ οὔ. 24 Καὶ ἐξῆλθεν Μωυσῆς, καὶ ἐλάλησεν πρὸς τὸν λαὸν τὰ ῥήματα Κυρίου· καὶ συνήγαγεν ἑβδομήκοντα ἄνδρας ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ, καὶ ἔστησεν αὐτοὺς κύκλῳ τῆς σκηνῆς. 25 Καὶ κατέβη Κύριος ἐν νεφέλῃ, καὶ ἐλάλησεν [Κύριος] πρὸς αὐτὸν, καὶ παρείλατο ἀπὸ τοῦ πνεύματος τοῦ ἐπ' αὐτῷ, καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τοὺς ἑβδομήκοντα ἄνδρας τοὺς πρεσβυτέρους· ὡς δὲ ἐπανεπαύσατο ἐπ' αὐτοὺς τὸ πνεῦμα, καὶ ἐπροφήτευσαν, καὶ οὐκ ἔπι προσέθεντο. 26 Καὶ κατελείφθησαν δύο ἄνδρες ἐν τῇ παρεμβολῇ· ὄνομα τῷ ἑνὶ Ἐλδὰδ, καὶ ὄνομα τῷ δευτέρῳ Μωδάδ· καὶ ἐπανεπαύσατο ἐπ' αὐτοὺς τὸ πνεῦμα· καὶ οὗτοι ἦσαν τῶν κατεγεγραμμένων, καὶ οὐκ ἦλθον εἰς τὴν σκηνήν· καὶ ἐπροφήτευσαν ἐν τῇ παρεμβολῇ. 27 Καὶ προσδραμὼν ὁ νεανίσκος, ἀπήγ-

γειλεν τῷ Μωυσῇ, καὶ εἶπεν, λέγων· Ἐλδὰδ καὶ Μωδὰδ προφητεύουσιν ἐν τῇ παρεμβολῇ. 28 Καὶ ἀποκριθεὶς Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυὴ, ὁ παρεστηκὼς Μωυσῇ, ὁ ἐκλεκτὸς αὐτοῦ, εἶπεν· κύριέ μου Μωυσῆ, κώλυσον αὐτούς. 29 Καὶ εἶπεν αὐτῷ Μωυσῆς· μὴ ζηλοῖς σύ μοι; καὶ τίς δῴη πάντα τὸν λαὸν Κυρίου προφήτας, ὅταν δῷ Κύριος τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἐπ' αὐτούς. 30 Καὶ ἀπῆλθεν Μωυσῆς εἰς τὴν παρεμβολὴν αὐτὸς καὶ οἱ πρεσβύτεροι Ἰσραήλ. 31 Καὶ πνεῦμα ἐξῆλθεν παρὰ Κυρίου, καὶ ἐξεπέρασεν ὀρτυγομήτραν ἀπὸ θαλάσσης, καὶ ἐπέβαλεν ὅπι τὴν παρεμβολὴν ὁδὸν ἡμέρας ἐντεῦθεν, καὶ ὁδὸν ἡμέρας ἐντεῦθεν, κύκλῳ τῆς παρεμβολῆς, ὡσεὶ δίπηχυν ἀπὸ ὅτι τῆς γῆς. 32 Καὶ ἀναστὰς ὁ λαὸς ὅλην τὴν ἡμέραν τὴν ※ ἐκείνην, καὶ ὅλην τὴν νύκτα, καὶ ὅλην τὴν ἡμέραν τὴν ἐπαύριον, καὶ συνήγαγον τὴν ὀρτυγομήτραν· ὁ τὸ ὀλίγον, συνήγαγεν δέκα κόρους· καὶ ἔψυξαν ἑαυτοῖς ψυγμὸς κύκλῳ τῆς παρεμβολῆς. 33 Τὰ κρέα ἔτι ἦν ἐν τοῖς ὀδοῦσιν αὐτῶν, πρὶν ἐκλιπεῖν, καὶ Κύριος ἐθυμώθη ※ ὀργὴ εἰς τὸν λαὸν, καὶ ἐπάταξεν Κύριος ἐν τῷ λαῷ πληγὴν μεγάλην σφόδρα. 34 Καὶ ἐκλήθη τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου, Μνήματα τῆς ἐπιθυμίας· ὅτι ἐκεῖ ἔθαψαν τὸν λαὸν τὸν ἐπιθυμητήν. 35 Ἀπὸ μνημάτων τῆς ἐπιθυμίας ἐξῆρεν ὁ λαὸς εἰς Ἀσηρώθ, καὶ ἐγένετο ὁ λαὸς ἐν Ἀσηρώθ.

ΚΕΦ.

ΚΕΦ. ΙΒ'.

1 ΚΑΙ ἐλάλησεν Μαριὰμ καὶ Ἀαρὼν κατὰ Μωυσῆ, ἕνεκεν τῆς γυναικὸς τ Αἰθιοπίσσης ἧς ἔλαβεν τ Μωυσῆς", ὅτι γυναῖκα Αἰθιόπισσαν ἔλαβεν. 2 Καὶ εἶπαν· μὴ Μωυσῆ μόνῳ ἐλάλησεν Κύριος; οὐχὶ καὶ ἐν ἡμῖν ὑμῖν ἐλάλησεν; καὶ ἤκουσεν Κύριος. 3 Καὶ ὁ ἄνθρωπος Μωυσῆς πραΰς σφόδρα παρὰ πάντας τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ὄντας ἐπὶ τῆς γῆς. 4 Καὶ εἶπεν Κύριος παραχρῆμα πρὸς Μωυσῆν, καὶ Μαριὰμ, καὶ Ἀαρών· ἐξέλθατε ὑμεῖς οἱ τρεῖς εἰς τὴν σκηνὴν τ μαρτυρίου· καὶ ἐξῆλθον οἱ τρεῖς τ εἰς τὴν σκηνὴν τ μαρτυρίου". 5 Καὶ κατέβη Κύριος ἐν στύλῳ νεφέλης, καὶ ἔστη ἐπὶ τῆς θύρας τ σκηνῆς τ μαρτυρίου· καὶ ἐκάλεσαν Ἀαρὼν καὶ Μαριὰμ, καὶ ἐξῆλθοσαν ἀμφότεροι. 6 Καὶ εἶπεν τ πρὸς αὐτούς". ἀκούσατε δὴ τῶν λόγων μου· ἐὰν γένηται προφήτης ὑμῶν Κυρίῳ, ἐν ὁράματι αὐτῷ γνωσθήσομαι, καὶ ἐν ὕπνῳ λαλήσω αὐτῷ. 7 Οὐχ οὕτως [ὡς] ὁ θεράπων μου Μωυσῆς, ἐν ὅλῳ τῷ οἴκῳ μου πιστός ἐστιν· 8 στόμα κατὰ στόμα λαλήσω αὐτῷ ἐν εἴδει, καὶ οὐ δι' αἰνιγμάτων, καὶ τὴν δόξαν Κυρίου εἶδεν· καὶ διατί μου οὐκ ἐφοβήθητε καταλαλῆσαι τοῦ θεράποντός μου

μυ Μωυσῆ; 9 Καὶ ὀργὴ θυμῷ Κυρίου ἐπ' αὐ-
ἀπῆλθον τοῖς, καὶ ἀπῆλθεν. 10 Καὶ ἡ νεφέλη ἀπῆλθεν
ἀπὸ τῆς σκηνῆς, καὶ ἰδοὺ Μαριὰμ λεπρῶσα
ὡσεὶ χιών· καὶ ἐπέβλεψεν Ἀαρὼν πρὸς Μαριὰμ,
καὶ ἰδοὺ λελεπρωμένη. 11 Καὶ εἶπεν Ἀαρὼν πρὸς
Μωυσῆν· δέομαι κύριε, μὴ στήσῃς ἡμῖν ἁμαρ-
τίαν, διότι ἠγνοήσαμεν, καθ' ὃ ἡμάρτομεν·
12 μὴ γένοιτο ὡσεὶ ἴσον θανάτῳ, ὃ ὡσεὶ ἔκ-
τρωμα ἐκπορευόμενον ἐκ μήτρας μητρὸς ✻ αὐτῆς,
καὶ κατεσθίει τὸ ἥμισυ τῶν σαρκῶν αὐτῆς. 13 Καὶ
ἐβόησεν Μωυσῆς πρὸς Κύριον, λέγων· ὁ θεὸς δέο-
μαί σου, ἴασαι αὐτήν. 14 Καὶ εἶπεν Κύριος
πρὸς Μωυσῆν· εἰ ὁ πατὴρ αὐτῆς πτύων ἐνέπυ-
σεν εἰς τὸ πρόσωπον αὐτῆς, οὐκ ἐντραπήσεται
ἑπτὰ ἡμέρας; ἀφορισθήσεται ἑπτὰ ἡμέρας ἔξω τῆς
παρεμβολῆς, καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελθύσεται. 15 Καὶ
ἀφωρίσθη Μαριὰμ ἔξω τῆς παρεμβολῆς ἑπτὰ ἡμέ-
καθαρίσθη ρας· καὶ ὁ λαὸς οὐκ ἐξῆρεν, ἕως ἐκαθαρίσθη Μα-
ριάμ.

ΚΕΦ. ΙΓ'.

1 ΚΑΙ μετὰ ταῦτα ἐξῆρεν ὁ λαὸς ἐξ Ἀ-
σηρὼθ, καὶ παρενέβαλεν ἐν τῇ ἐρήμῳ
τοῦ Φαράν. 2 Καὶ ἐλάλησεν Κύριος
πρὸς Μωυσῆν, λέγων· 3 ἀπόστειλον σεαυτῷ
ἄνδρας,

ἄνδρας, καὶ καθασκεψάσθωσαν τὴν γῆν τοῦ Χαναναίων, ἣν ἐγὼ δίδωμι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ⸗ εἰς κατάσχεσιν". ἄνδρα ἕνα ✕ ἄνδρα ἕνα κατὰ φυλήν, καὶ δήμους πατριῶν αὐτῶν, ἀποστελεῖς ⸗ αὐτούς", πάντα ἀρχηγὸν ἐξ αὐτῶν. 4 Καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς Μωυσῆς ἐκ τῆς ἐρήμου Φαρὰν διὰ φωνῆς Κυρίου· πάντες ἄνδρες ἀρχηγοὶ υἱῶν Ἰσραὴλ ἦσαν. 5 Καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα αὐτῶν· τῆς φυλῆς Ῥουβήν, Σαμαλιὴλ υἱὸς Ζακχέ· 6 τῆς φυλῆς Συμεών, Σαφὰτ Ζαχρὴ υἱὸς Σουή· 7 τῆς φυλῆς Ἰούδα, Χάλεβ υἱὸς Ἰεφοννή· 8 τῆς φυλῆς Ἰσσάχαρ, Ἰγὰλ υἱὸς Ἰωσήφ· 9 τῆς φυλῆς Ἐφραίμ, Ἀυσὴ υἱὸς Ναυή· 10 τῆς φυλῆς Βενιαμείν, Φαλτὶ υἱὸς Ῥαφοῦ· 11 τῆς φυλῆς Ζαβουλών, Γουδιὴλ υἱὸς Σουδί· 12 τῆς φυλῆς Ἰωσὴφ τοῦ υἱῶν Μανασσῆ, Γαδδὶ υἱὸς Σουσί· 13 τῆς φυλῆς Δάν, Ἀμιὴλ υἱὸς Γαμαλί· 14 τῆς φυλῆς Ἀσήρ, Σαθοὺρ υἱὸς Μιχαήλ· 15 τῆς φυλῆς Νεφθαλί, Ναβὰ υἱὸς Ἰαβί· 16 τῆς φυλῆς Γάδ, Γουδιὴλ υἱὸς Μαχί. 17 Ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν ἀνδρῶν, οὓς ἀπέστειλεν Μωυσῆς κατασκέψασθαι τὴν γῆν· καὶ ἐπωνόμασεν Μωυσῆς τὸν Αὐσὴ υἱὸν Ναυὴ, Ἰησοῦν. 18 Καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς Μωυσῆς κατασκέψασθαι τὴν γῆν Χαναάν, καὶ εἶπεν πρὸς

πρὸς αὐτούς· ἀνάβητε ταύτῃ τῇ ἐρήμῳ, καὶ
ἀναβήσεσθε εἰς τὸ ὄρος, 19 καὶ ὄψεσθε τὴν
γῆν τίς ἐστιν, καὶ τὸν λαὸν τὸν ἐγκαθήμενον ἐπ'
αὐτῆς, ἢ ἰσχυρός ἐστιν ἢ ἀσθενής, εἰ ὀλίγοι εἰσὶν ἢ
πολλοί· 20 καὶ τίς ἡ γῆ εἰς ἣν ἔστι ἐγκά-
θηται ἐπ' αὐτήν, εἰ καλή ἐστιν ἢ πονηρά· καὶ
τίνες αἱ πόλεις [εἰς] ἃς ἔστι κατοικοῦσιν ἐν
αὐταῖς, εἰ ἐν τειχίσεσιν ἢ ἐν ἀτειχίστοις· 21 καὶ
τίς ἡ γῆ, ἢ πίων ἢ παρειμένη, εἰ ἔστιν ἐν αὐτῇ
δένδρα, ἢ οὔ· καὶ προσκαρτερήσαντες λήψεσθε
ἀπὸ τοῦ καρποῦ τῆς γῆς· καὶ αἱ ἡμέραι, ἡμέ-
ραι τοῦ ἔαρος", πρόδρομοι σταφυλῆς. 22 Καὶ
ἀναβάντες κατεσκέψαντο τὴν γῆν, ἀπὸ τῆς ἐρή-
μου Σὶν ἕως Ῥοὼβ, εἰσπορευομένων Αἰμάθ.
23 Καὶ ἀνέβησαν κατὰ τὴν ἔρημον, καὶ ἦλθον
Αχιάλμ, Σε- ἕως Χεβρών· καὶ ἐκεῖ Ἀχιμὰν, καὶ Σεσὶ, καὶ Θε-
μεὶ λαμεὶν, γενεαὶ Ενάκ· καὶ Χεβρὼν ἑπτὰ ἔτεσιν ᾠ-
κοδομήθη πρὸ τῆς Τανὶν Αἰγύπτου. 24 Καὶ
ἦλθοσαν ἕως φάραγγος Βότρυος, τοῦ καὶ κατεσκέ-
ψαντο αὐτὴν", καὶ ἔκοψαν ἐκεῖθεν κλῆμα καὶ
ἐπ' βότρυα σταφυλῆς ἕνα τοῦ ἀπ' αὐτῆς", καὶ ἦραν αὐ-
τὸν ἐπ' ἀναφορεῦσιν ※ δυσὶν, καὶ ἀπὸ τῶν ῥοῶν,
καὶ ἀπὸ τῶν συκῶν. 25 Τὸν τόπον ἐκεῖνον
ἐπωνόμασαν Φάραγξ Βότρυος, διὰ τὸν βότρυα
ὃν ἔκοψαν ἐκεῖθεν οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ. 26 Καὶ

ἐπέστρεψαν

ἐπέστρεψαν ἐκεῖθεν κατασκεψάμενοι τὴν γῆν μὴ τεσσαράκοντα ἡμέρας. 27 Καὶ πορευθέντες ἦλθον πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν, καὶ πρὸς πᾶσαν συναγωγὴν υἱῶν Ἰσραὴλ, εἰς τὴν ἔρημον Φαρὰν Κάδης· καὶ ἀπεκρίθησαν αὐτοῖς ῥῆμα καὶ πάσῃ τῇ συναγωγῇ, καὶ ἔδειξαν ※ αὐτοῖς τὸν καρπὸν τῆς γῆς, 28 καὶ διηγήσαντο αὐτῷ, καὶ εἶπαν· ἤλθομεν εἰς τὴν γῆν, εἰς ἣν ἀπέστειλας ἡμᾶς, γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι, καὶ ϑτος ὁ καρπὸς αὐτῆς· 29 ἀλλ' ἢ ὅτι θρασὺ τὸ ἔθνος τὸ κατοικοῦν τὴν γῆν, καὶ αἱ πόλεις ὀχυραὶ ☩ τετειχισμέναι μεγάλαι σφόδρα, καὶ τὴν γενεὰν Ἐνὰκ ἑωράκαμεν ἐκεῖ. 30 Καὶ Ἀμαλὴκ κατοικεῖ ἐν τῇ γῇ πρὸς νότον· καὶ ὁ Χεθαῖος, ☩ καὶ ὁ Ἐυαῖος", καὶ ὁ Ἰεβουσαῖος, καὶ ὁ Ἀμορραῖος κατοικεῖ ἐν τῇ ὀρεινῇ· καὶ ὁ Χαναναῖος κατοικεῖ πρὸς θαλάσσαν, καὶ παρὰ τὸν Ἰορδάνην [ποταμόν]. 31 Καὶ κατεσιώπησεν Χάλεβ τὸν λαὸν πρὸς Μωυσῆν, καὶ εἶπεν ☩ αὐτῷ· ὄχι, ἀλλὰ" ἀναβάντες ἀναβησόμεθα, καὶ κατακληρονομήσομεν αὐτὴν, ὅτι δυνατοὶ δυνησόμεθα πρὸς αὐτούς. 32 Καὶ οἱ ἄνθρωποι οἱ συναναβάντες μετ' αὐτοῦ, εἶπαν· αὐτῷ ☩ οὐκ ἀναβαίνομεν, ὅτι" οὐ μὴ δυνώμεθα ἀναβῆναι πρὸς τὸ ἔθνος, ὅτι ἰσχυρότερόν ἐστιν ἡμῶν ☩ μᾶλλον". 33 Καὶ ἐξήνεγκαν ἔκφασιν τῆς ἔκφασιν γῆς,

ῆς, ἣν κατεσκέψαντο αὐτὴν, πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, λέγοντες· τὴν γῆν ἣν παρήλθομεν αὐτὴν κατασκέψασθαι ✻ αὐτὴν, γῆ κατεσθουσα τοὺς κατοικοῦντας ἐπ' αὐτῆς ἐστιν, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὃν εἴδομεν ἐν αὐτῇ, ἄνδρες ὑπερμήκεις· 34 καὶ ἐκεῖ εἴδομεν τοὺς γίγαντας ✻ υἱοὺς Ἐνὰκ ἐκ τῶν γιγάντων, καὶ ἦμεν ἐνώπιον αὐτῶν ὡσεὶ ἀκρίδες· ἀλλὰ καὶ ὕτως ἦμεν ἐνώπιον αὐτῶν.

ΚΕΦ. ΙΔ'.

1 ΚΑΙ ἀναλαβοῦσα πᾶσα ἡ συναγωγὴ, ἔδωκεν φωνὴν ✻ αὐτῶν, καὶ ἔκλαιεν ὁ λαὸς ἐν ὅλῃ τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ· 2 καὶ διεγόγγυζον ἐπὶ Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ εἶπαν πρὸς αὐτοὺς πᾶσα ἡ συναγωγή· ὄφελον ἀπεθάνομεν ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, ἢ ἐν τῇ ἐρήμῳ ταύτῃ εἰ ἀπεθάνομεν· 3 καὶ ἵνατί Κύριος εἰσάγει ἡμᾶς εἰς τὴν γῆν ταύτην, πεσεῖν ἐν πολέμῳ; αἱ γυναῖκες ἡμῶν καὶ τὰ παιδία ἡμῶν εἰς διαρπαγὴν ἔσονται· οὐκ οὖν βέλτιον ἡμῖν ἐστιν, ἀποστραφῆναι εἰς Αἴγυπτον. 4 Καὶ εἶπαν ἕτερος τῷ ἑτέρῳ· δῶμεν ἀρχηγὸν, καὶ ἀποστρέψωμεν εἰς Αἴγυπτον. 5 Καὶ ἔπεσεν Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν ἐπὶ πρόσωπον ✻ αὐτῶν

ἐναν-

ἐναντίον πάσης ※ ἐκκλησίας συναγωγῆς υἱῶν Ἰσραήλ. 6 Ἰησοῦς δὲ ὁ τοῦ Ναυὴ, καὶ Χάλεβ ὁ τοῦ Ἰεφοννὴ τῶν κατασκεψαμένων τὴν γῆν, διέρρηξαν τὰ ἱμάτια αὐτῶν, 7 καὶ εἶπαν πρὸς πᾶσαν συναγωγὴν υἱῶν Ἰσραὴλ, λέγοντες· ἡ γῆ ἣν ※ παρήλθομεν ἐν αὐτῇ, καὶ κατεσκεψάμεθα αὐτὴν, ἀγαθή ἐστιν σφόδρα σφόδρα. 8 Εἰ αἱρετίζει ἡμᾶς Κύριος, εἰσάξει ἡμᾶς εἰς τὴν γῆν ταύτην, καὶ δώσει αὐτὴν ἡμῖν, γῆ ἥτις ἐστὶν ῥέουσα γάλα καὶ μέλι. 9 Ἀλλὰ ἀπὸ τοῦ Κυρίου μὴ ἀποστάται γίνεσθε· ὑμεῖς δὲ μὴ φοβηθῆτε τὸν λαὸν τῆς γῆς, ὅτι κατάβρωμα ἡμῶν ἐστιν· ἀφέστηκεν γὰρ ὁ κραταιὸς ※ αὐτῶν ἀπ' αὐτῶν, ὁ δὲ Κύριος ἐν ἡμῖν· μὴ φοβηθῆτε αὐτούς. 10 Καὶ εἶπεν πᾶσα ἡ συναγωγὴ καταλιθοβολῆσαι αὐτοὺς ἐν λίθοις· καὶ ἡ δόξα Κυρίου ὤφθη ἐν νεφέλῃ ἐπὶ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἐν πᾶσιν τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ. 11 Καὶ εἶπεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν· ἕως τίνος παροξύνει με ὁ λαὸς οὗτος; καὶ ἕως τίνος οὐ πιστεύσουσίν μοι ἐν πᾶσιν τοῖς θαυμασίοις, οἷς ἐποίησα ἐν αὐτοῖς; 12 πατάξω αὐτοὺς θανάτῳ, καὶ ἀποκλῶ αὐτούς, καὶ ποιήσω σε εἰς ἔθνος μέγα καὶ πολὺ μᾶλλον ἢ τοῦτο. 13 Καὶ εἶπεν Μωυσῆς πρὸς Κύριον· καὶ ἀκούσε-

πιστεύσουσιν

ἀκούσεται Αἴγυπτος, ὅτι ἀνήγαγες ἐν ἰσχύϊ σου τὸν
λαὸν τοῦτον ἐξ αὐτῆς· 14 ἀλλὰ καὶ πάντες
οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς ταύτης ἀκηκόασιν,
ὅτι σὺ εἶ Κύριος ἐν τῷ λαῷ τούτῳ, ὅστις ὀφθαλ-
μοῖς κατ' ὀφθαλμοὺς ὀπτάζῃ σὺ Κύριε, καὶ ἡ
νεφέλη σου ἐφέστηκεν ἐπ' αὐτῶν, καὶ ἐν στύλῳ
νεφέλης σὺ πορεύῃ πρὸ προσώπου αὐτῶν τὴν ἡμέραν,
καὶ ἐν στύλῳ πυρὸς τὴν νύκτα· 15 καὶ ἀπο-
κτενεῖς τὸν λαὸν τοῦτον ὡσεὶ ἄνθρωπον ἕνα, καὶ ἐροῦ-
σιν τὰ ἔθνη ὅσοι ἀκηκόασιν τὸ ὄνομά σου, λέ-
γοντες· 16 διὰ τὸ μὴ δύνασθαι Κύριον εἰσ-
αὐτοὺς ἀγαγεῖν τὸν λαὸν τοῦτον εἰς τὴν γῆν, ἣν ὤμοσεν
αὐτοῖς, ✕ καὶ κατέστρωσεν αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ.
χείρ 17 Καὶ νῦν ὑψωθήτω ἡ ἰσχύς σου Κύριε, ὃν τρό-
πον εἶπας, λέγων· 18 Κύριος μακρόθυμος, καὶ
πολυέλεος, καὶ ἀληθινός, ἀφαιρῶν ἀνομίας
καὶ ἀδικίας καὶ ἁμαρτίας, καὶ καθαρισμῷ
οὐ καθαριεῖ τὸν ἔνοχον, ἀποδιδοὺς ἁμαρτίας
πατέρων ἐπὶ τέκνα ἕως τρίτης καὶ τετάρτης γε-
νεᾶς· 19 ἄφες τὴν ἁμαρτίαν τῷ λαῷ τούτῳ
κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, καθάπερ ἵλεως
ἐγένου αὐτοῖς ἀπ' Αἰγύπτου ἕως τοῦ νῦν. 20 Καὶ
εἶπεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν· ἵλεως αὐ-
τοῖς εἰμι κατὰ τὸ ῥῆμά σου· 21 ἀλλὰ ζῶ ἐγώ,
καὶ ζῶν τὸ ὄνομά μου, καὶ ἐμπλήσῃ ἡ

δόξα

δόξα Κυρίου πᾶσαν τὴν γῆν· 22 ὅτι πάντες οἱ ἄνδρες, οἱ ὁρῶντες τὴν δόξαν μου καὶ τὰ σημεῖά ✕ μου, ἃ ἐποίησα ἐν Αἰγύπτῳ καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ ⸗ ταύτῃ", καὶ ἐπείρασάν με τοῦτο δέκατον, καὶ οὐκ εἰσήκουσαν τῆς φωνῆς μου, 23 εἰ μὴν [οὐκ] ὄψονται τὴν γῆν, ἣν ὤμοσα τοῖς πατράσιν αὐτῶν· ⸗ ἀλλ' ἢ τὰ τέκνα αὐτῶν ἅ ὄντων μετ' ἐμοῦ ὧδε, ὅσοι οὐκ οἴδασιν ἀγαθὸν ἢ ⸗ κακόν, πᾶς νεώτερος ἄπειρος, τούτοις δώσω τὴν ⸗ γῆν". πάντες δὲ οἱ παροξύνοντές με, οὐκ ὄψον- ⸗ ται αὐτήν. 24 Ὁ δὲ παῖς μου Χάλεβ, ὅτι ἐγενήθη πνεῦμα ἕτερον ἐν αὐτῷ, καὶ ἐπηκολούθησέν μοι, καὶ εἰσάξω αὐτὸν εἰς τὴν γῆν, εἰς ἣν εἰσῆλθεν ἐκεῖ, καὶ τὸ σπέρμα αὐτοῦ κληρονομήσει αὐτήν. 25 Ὁ δὲ Ἀμαλὴκ καὶ ὁ Χαναναῖος κατοικοῦσιν ἐν τῇ κοιλάδι· αὔριον ἐπιστράφητε καὶ ἀπάρατε ὑμεῖς εἰς τὴν ἔρημον, ὁδὸν θαλασσαν ἐρυθρᾶν. 26 Καὶ εἶπεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀαρών, λέγων· 27 ἕως τίνος τὴν συναγωγὴν τὴν πονηρὰν ταύτην, ἃ αὐτοὶ γογγύζουσιν ἐναντίον μου, τὸν γογγυσμὸν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ὃν ✕ αὐτοὶ ἐγόγγυσαν περὶ ὑμῶν, ἤκηκοα. 28 Εἶπον αὐτοῖς· ζῶ ἐγώ, λέγει Κύριος· εἰ μὴ ὃν τρόπον λελαλήκατε εἰς τὰ ὦτά μου, οὕτως ποιήσω ὑμῖν. 29 Ἐν τῇ ἐρήμῳ ταύτῃ

πεσεῖται τὰ κῶλα ὑμῶν, καὶ πᾶσα ἡ ἐπισκοπὴ ὑμῶν καὶ ✻ πάντες οἱ καταριθμημένοι ὑμῶν ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, ὅσοι ἐγόγγυσαν ἐπ' ἐμοί. 30 Εἰ ὑμεῖς εἰσελεύσεσθε εἰς τὴν γῆν, ἐφ' ἣν ἐξέτεινα τὴν χεῖρά μου, κατασκηνῶσαι ὑμᾶς ἐπ' αὐτῆς, πλὴν ἢ Χάλεβ υἱὸς Ἰεφοννὴ, καὶ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυὴ· 31 καὶ τὰ παιδία ✻ ὑμῶν, ἃ εἴπατε, εἰς διαρπαγὴν ἔσονται, εἰσάξω αὐτοὺς ☩ εἰς τὴν γῆν", καὶ κληρονομήσουσιν τὴν γῆν, ἣν ☩ ὑμεῖς" ἀπέστητε ἀπ' αὐτῆς· 32 καὶ τὰ κῶλα ὑμῶν πεσεῖται ἐν τῇ ἐρήμῳ ταύτῃ. 33 Οἱ δὲ υἱοὶ ὑμῶν ἔσονται νεμόμενοι ἐν τῇ ἐρήμῳ τεσσαράκοντα ἔτη, καὶ ἀνοίσουσιν τὴν πορνείαν ὑμῶν, ἕως ἀναλωθῇ τὰ κῶλα ὑμῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ· 34 κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἡμερῶν, ὅσας κατεσκέψασθε τὴν γῆν, τεσσαράκοντα ἡμέρας, ἡμέραν τῷ ἐνιαυτῷ, ✻ ἡμέραν τῷ ἐνιαυτῷ, λήψεσθε τὰς ἁμαρτίας ὑμῶν τεσσαράκοντα ἔτη, καὶ γνώσεσθε τὸν θυμόν ☩ τῆς ὀργῆς" μου. 35 Ἐγὼ Κύριος ἐλάλησα· εἰ μὴ οὕτως ποιήσω ✻ πάσῃ τῇ συναγωγῇ τῇ πονηρᾷ ταύτῃ, τῇ ἐπισυνεσταμένῃ ἐπ' ἐμὲ· ἐν τῇ ἐρήμῳ ταύτῃ ἐξαναλωθήσονται, καὶ ἐκεῖ ἀποθανοῦνται, 36 καὶ οἱ ἄνθρωποι, οὓς ἀπέστειλεν Μωυσῆς κατασκέψασθαι τὴν γῆν, καὶ παραγενηθέντες διεγόγγυσαν

αὐτῶν

γυσαν κατ' αὐτῆς πρὸς ※ πᾶσαν τὴν συναγωγὴν, ἐξενέγκαι ῥήματα πονηρὰ ὀπίσω τῆς γῆς. 37 Καὶ ἀπέθανον οἱ ἄνθρωποι οἱ κατείπαντες πονηρὰ ἐπὶ τῆς γῆς, ἐν τῇ πληγῇ ἔναντι Κυρίου. 38 καὶ Ἰησοῦς υἱὸς Ναυὴ, καὶ Χάλεβ υἱὸς Ἰεφοννὴ ἔζησαν ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων τῶν πεπορευμένων κατασκέψασθαι τὴν γῆν. 39 Καὶ ἐλάλησεν Μωυσῆς ※ πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα πρὸς πάντας υἱοὺς Ἰσραὴλ· καὶ ἐπένθησεν ὁ λαὸς σφόδρα. 40 Καὶ ὀρθρίσαντες τοπρωΐ, ἀνέβησαν ὀπὶ τὸν κορυφὸν τοῦ ὄρους, λέγοντες· ἰδοὺ σίδε ἡμεῖς ἀναβησόμεθα εἰς τὸν τόπον ὃν εἶπεν Κύριος, ὅτι ἡμάρτομεν. 41 Καὶ εἶπεν Μωυσῆς· ἱνατί ※ τοῦτο ὑμεῖς παραβαίνετε τὸ ῥῆμα Κυρίου; οὐκ οὐδὲν ἔσται τοῦτο ὑμῖν". 42 Μὴ ἀναβαίνετε· οὐ γάρ ἐστιν Κύριος μετ' ὑμῶν, καὶ πεσεῖσθε κατὰ πρόσωπον τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν· 43 ὅτι ὁ Ἀμαλὴκ καὶ ὁ Χαναναῖος ἐκεῖ ἔμπροσθεν ὑμῶν, καὶ πεσεῖσθε μαχαίρᾳ, διότι εἵνεκεν ἀπεστράφητε ἀπειθοῦντες Κυρίῳ, καὶ οὐκ ἔσται Κύριος ἐν ὑμῖν. 44 Καὶ παραβιασάμενοι, ἀνέβησαν ὀπὶ κορυφὴν τοῦ ὄρους· ἡ δὲ κιβωτὸς τῆς διαθήκης Κυρίου καὶ Μωυσῆς οὐκ ἐκινήθησαν ἐκ μέσου τῆς παρεμβολῆς. 45 Κατέβη δὲ ὁ Ἀμαλὴκ καὶ ὁ Χαναναῖος ὁ ἐγκαθήμενος ἐν τῷ ὄρει ἐκείνῳ, καὶ

ἐτρέψατο ἐτρέψαντο αὐτοὺς, καὶ κατέκοψαν αὐτοὺς ἕως Ἑρμά· ☩ καὶ ἀπεγράψησαν εἰς τὴν παρεμβολήν".

ΚΕΦ. ΙΕ'.

1 ΚΑΙ ἐλάλησεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων· 2 λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς· ὅταν εἰσέλθητε εἰς τὴν γῆν τῆς κατοικήσεως ὑμῶν, ἣν ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν, 3 καὶ ποιήσητε κάρπωμα Κυρίῳ, ὁλοκαύτωμα ἢ θυσίαν, μεγαλύνων εὐχήν, ἢ καθ' ἐκούσιον, ἢ ἐν ταῖς ἑορταῖς ὑμῶν, ποιῆσαι ὀσμὴν εὐωδίας Κυρίῳ, ἐκ μὲν τῶν βοῶν, ἢ ἀπὸ τῶν προβάτων, 4 καὶ προσοίσει ὁ προσφέρων τὸ δῶρον αὐτῷ Κυρίῳ θυσίαν, σεμιδάλεως δέκατον ☩ τοῦ οἰφὶ", πεφυραμένης ἐν τετάρτῳ τοῦ Ἱν ἐλαίῳ· 5 καὶ οἶνον εἰς σπονδὴν τὸ τέταρτον τοῦ Ἱν ποιήσετε ἐπὶ τῆς ὁλοκαυτώσεως, ἢ ἐπὶ τῆς θυσίας, τῷ ἀμνῷ τῷ ἑνὶ ☩ ποιήσεις ☩ τοσοῦτο, κάρπωμα ὀσμὴν εὐωδίας τῷ Κυρίῳ". 6 Καὶ τῷ κριῷ, ☩ ὅταν ποιῆτε αὐτὸν εἰς ὁλοκαύτωμα ἢ εἰς θυσίαν", ποιήσεις θυσίαν, σεμιδάλεως δύο δέκατα, ἀναπεφυραμένης ἐν ἐλαίῳ τὸ τρίτον τοῦ Ἱν· 7 καὶ οἶνον εἰς σπονδὴν τὸ τρίτον τοῦ Ἱν προσοίσετε εἰς ὀσμὴν εὐωδίας Κυρίῳ.

καλαχέσεως

ὁλοκαυτώματα

εἰῳ. 8 Ἐὰν δὲ ποιῆτε ἀπὸ τῶν βοῶν [ποιήσετε] εἰς ὁλοκαύτωμα ἢ εἰς θυσίαν, μεγαλύναι εὐχὴν ἢ εἰς σωτήριον Κυρίῳ, 9 καὶ προσοίσει ἐπὶ τὸν μόσχον θυσίαν, σεμιδάλεως τρία δέκατα ἀναπεφυραμένης ἐν ἐλαίῳ ἥμισυ τοῦ Ἰν· 10 καὶ οἶνον ✻ προσοίσῃ εἰς σπονδὴν τὸ ἥμισυ τοῦ Ἰν, καρπωμα ὀσμὴν εὐωδίας Κυρίῳ. 11 Οὕτως ποιήσει τῷ μόσχῳ τῷ ἑνὶ, ἢ τῷ κριῷ τῷ ἑνὶ, ἢ τῷ ἀμνῷ τῷ ἑνὶ ἐκ τῶν προβάτων, ἢ ἐκ τῶν αἰγῶν· 12 κατὰ τὸν ἀριθμὸν ὃν ποιήσητε, ὕτως ποιήσετε τῷ ἑνὶ κατὰ τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν. 13 Πᾶς ὁ αὐτόχθων ποιήσει ὕτως ταῦτα, προσενέγκαι καρπώματα εἰς ὀσμὴν εὐωδίας Κυρίῳ. 14 Ἐὰν δὲ προσήλυτος ἐν ὑμῖν προσγένηται ἢ ὁ ἐν τῇ γῇ ὑμῶν, ἢ ὃς ἂν ἐν γένηται ἐν ὑμῖν ἐν ταῖς γενεαῖς ὑμῶν, καὶ ποιήσῃ καρπωμα ὀσμὴν εὐωδίας Κυρίῳ, ὃν τρόπον ποιεῖτε ὑμεῖς, ὕτως ποιήσει· ἡ συναγωγὴ Κυρίῳ, 15 νόμος εἷς [ἔσται] ὑμῖν καὶ τοῖς προσηλύτοις τοῖς προσκειμένοις ἐν ὑμῖν, νόμος αἰώνιος εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν· ὡς ὑμεῖς, καὶ ὁ προσήλυτος ἔσται ἔναντι Κυρίου· 16 νόμος εἷς [ἔσται] καὶ δικαίωμα ἓν ἔσται ὑμῖν καὶ τῷ προσηλύτῳ τῷ προσκειμένῳ ἐν ὑμῖν. 17 Καὶ ἐλάλησεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων· 18 λάλησον

ποιήσεις

λησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς· ὅτι τῷ εἰσπορεύεσθαι ὑμᾶς εἰς τὴν γῆν, εἰς ἣν ※ ἐγὼ" εἰσάγω ὑμᾶς ἐκεῖ, 19 καὶ ἔσται ὅταν ἔσθητε ὑμεῖς ἀπὸ τῶν ἄρτων τῆς γῆς, ἀφελεῖτε ἀφαίρεμα ⁊ ἀφόρισμα" τῷ Κυρίῳ· ἀπαρχῶν 20 ἀπαρχὴν φυράματος ὑμῶν, ἄρτον ἀφαίρεμα ἀφορεῖτε ⁊ αὐτό"· ὡς ἀφαίρεμα [ἀπὸ] ἅλωνος, οὕτως ἀφελεῖτε αὐτὸν [ἄρτον]· 21 ἀπ' ἀρχῆς φυράματος ὑμῶν, καὶ δώσετε Κυρίῳ ἀφαίρεμα εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν. 22 Ὅταν δὲ διαμαρτύρητε ἁμάρτητε καὶ μὴ ποιήσητε πάσας τὰς ἐντολὰς ταύτας, ἃς ἐλάλησεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν, καθ' ἃ 23 κατὰ ※ πάντα", ἃ συνέταξεν Κύριος ὑμῖν ἐν χειρὶ Μωυσῆ, ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἧς συνέταξεν Κύριος ⁊ πρὸς ὑμᾶς", καὶ ἐπέκεινα εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν, 24 καὶ ἔσται ἐὰν ἐξ ὀφθαλμῶν τῆς συναγωγῆς γενηθῇ ἀκουσίως, καὶ ποιήσῃ πᾶσα ἡ συναγωγὴ μόσχον [ἕνα] ἐκ βοῶν ⁊ ἄμωμον" εἰς ὁλοκαύτωμα, εἰς ὀσμὴν εὐωδίας Κυρίῳ, καὶ θυσίαν τούτου καὶ σπονδὴν αὐτοῦ κατὰ τὸ συνταχθὲν αὐτῷ, καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας· 25 καὶ ἐξιλάσεται ὁ ἱερεὺς περὶ πάσης συναγωγῆς υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ ἀφεθήσεται αὐτοῖς, ὅτι ἀκούσιόν ἐστιν, καὶ αὐτοὶ ἤνεγκαν τὸ δῶρον αὐτῶν, κάρπωμα Κυρίῳ περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτῶν ἐναν-

π Κυρίῳ περὶ τῶν ἀκυρωσίων αὐτῶν, 26 καὶ
ἀφεθήσεται πάσῃ συναγωγῇ υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ πᾶσα ἡ
τῷ προσηλύτῳ [καὶ] τῷ προσπορευομένῳ προς
ὑμᾶς, ὅτι παντὶ τῷ λαῷ ἀκούσιον. 27 Ἐὰν
δὲ ψυχὴ μία ἁμάρτῃ ἀκουσίως, προσάξει αἶγα
μίαν ἐνιαυσίαν περὶ ἁμαρτίας· 28 καὶ ἐξι-
λάσεται ὁ ἱερεὺς περὶ τῆς ψυχῆς τῆς ἀκουσι-
σθείσης καὶ ἁμαρτούσης ἀκουσίως ἐναντι Κυρίῳ,
ἐξιλάσασθαι περὶ αὐτῆς, ✻ καὶ ἀφεθήσεται αὐ-
τῷ". 29 Τῷ ἐγχωρίῳ ἐν υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ τῷ
προσηλύτῳ τῷ προσκειμένῳ ἐν αὐτοῖς, νόμος
εἷς ἔσται αὐτοῖς, ὃς ἂν ποιήσῃ ἀκουσίως. 30 Καὶ
ψυχὴ ἥτις ποιήσῃ ἐν χειρὶ ὑπερηφανίας ἀπὸ τῶν
αὐτοχθόνων ἢ ἀπὸ τῶν προσηλύτων, τὸν θεὸν
οὗτος παροξύνει, καὶ ἐξολεθρευθήσεται ἡ ψυχὴ
ἐκείνη ἐκ ✻ μέσου τοῦ λαοῦ αὐτῆς· 31 ὅτι
τὸ ῥῆμα Κυρίου ἐφαύλισεν, καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ
διεσκέδασεν, ἐκτρίψει ἐκτριβήσεται ἡ ψυχὴ
ἐκείνη· ἡ ἁμαρτία αὐτῆς ἐν αὐτῇ. 32 Καὶ
ἦσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ εὗρον ἄν-
δρα συλλέγοντα ξύλα ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββά-
του· 33 καὶ προσήγαγον αὐτὸν οἱ εὑρόντες
αὐτὸν συλλέγοντα τὰ ξύλα πρὸς Μωυσῆν καὶ
Ἀαρὼν, καὶ πρὸς πᾶσαν συναγωγὴν τῶν υἱῶν
Ἰσραὴλ", 34 καὶ ἀπέθεντο αὐτὸν εἰς φυλακήν·

ὃ

ᾗ ἡδ συνέκλεναν, τί ποιήσωσιν αὐτῷ. 35 Καὶ ἐλάλησεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν, τ λέγων· θανάτῳ θανατούσθω ὁ ἄνθρωπος, λιθοβολήσατε αὐτὸν λίθοις πᾶσα ἡ συναγωγὴ ἔξω τῆς παρεμβολῆς. 36 Καὶ ἐξήγαγον αὐτὸν πᾶσα ἡ συναγωγὴ ἔξω τῆς παρεμβολῆς, καὶ ἐλιθοβόλησαν αὐτὸν πᾶσα ἡ συναγωγὴ ἐν λίθοις [ἔξω τῆς παρεμβολῆς], ※ καὶ ἀπέθανεν, καθὰ ἐλάλησεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν. 37 Καὶ εἶπεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων· 38 λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς· καὶ ποιησάτωσαν ἑαυτοῖς κράσπεδα ἐπὶ τὰ πέρυγα τῶν ἱματίων αὐτῶν εἰς τὰς γενεὰς αὐτῶν, καὶ ἐπιθήσετε ἐπὶ τὰ κράσπεδα τῶν περυγίων χλῶσμα ὑακίνθινον· 39 καὶ ἔσται ὑμῖν ἐν τοῖς κρασπέδοις, καὶ ὄψεσθε αὐτὰ, καὶ μνησθήσεσθε πασῶν τῶν ἐντολῶν Κυρίου, καὶ ποιήσετε αὐτὰς, καὶ οὐ διαστραφήσεσθε ὀπίσω τῶν διανοιῶν ὑμῶν καὶ ὀπίσω τῶν ὀφθαλμῶν ὑμῶν, ἐν οἷς ὑμεῖς ἐκπορνεύετε ὀπίσω αὐτῶν· 40 ὅπως ἂν μνησθῆτε, καὶ ποιήσητε πάσας τὰς ἐντολάς μου, καὶ ἔσεσθε ἅγιοι τῷ θεῷ ὑμῶν. 41 Ἐγὼ Κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν, ὁ ἐξαγαγὼν ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, εἶναι ὑμῶν θεός· ἐγὼ Κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν.

ΚΕΦ. Ις'.

1 ΚΑΙ ἐλάλησεν Κορὲ υἱὸς Ισαὰρ υἱῦ Καὰθ υἱῦ Λευὶ, καὶ Δαθὰν καὶ Αβειρὼν υἱοὶ Ελιὰβ, καὶ Αὐναὶν υἱὸς Φαλὲθ υἱῦ Ρουβήν· 2 καὶ ἀνέστησαν ἔναντι Μωυσῆ, καὶ ἄνδρες τῶν υἱῶν Ισραὴλ πεντήκοντα καὶ διακόσιοι, ἀρχηγοὶ συναγωγῆς, σύγκλητοι βουλῆς, καὶ ἄνδρες ὀνομαστοί· 3 συνέστησαν ἐπὶ Μωυσῆν καὶ Ααρὼν, καὶ εἶπαν πρὸς αὐτούς· ἐχέτω ὑμῖν, ὅτι πᾶσα ἡ συναγωγὴ πάντες ἅγιοι, καὶ ἐν αὐτοῖς Κύριος· καὶ διατί καταυίσασθε ἐπὶ τὴν συναγωγὴν Κυρίου; 4 Καὶ ἀκούσας Μωυσῆς, ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον Χ αὐτῦ, 5 καὶ ἐλάλησεν πρὸς Κορὲ καὶ πρὸς πᾶσαν αὐτῦ τὴν συναγωγὴν, λέγων· ἐπέσκεπται καὶ ἔγνω ὁ θεὸς τοὺς ὄντας αὐτῦ καὶ τοὺς ἁγίους, καὶ προσηγάγετο πρὸς ἑαυτόν· καὶ οὓς [ἂν] ἐξελέξατο ἑαυτῷ, [ἂ] προσηγάγετο πρὸς ἑαυτόν. 6 Τῦτο ποιήσατε· λάβετε ὑμῖν ἑαυτοῖς πυρεῖα Κορὲ, καὶ πᾶσα ἡ συναγωγὴ αὐτῦ, ἑαυτῦ 7 καὶ ἐπίθετε ἐπ' αὐτὰ πῦρ, καὶ ἐπίθετε ἐπ' αὐτὰ θυμίαμα ἔναντι Κυρίου αὔριον· καὶ ἔσται ὁ ἀνὴρ ὃν ἂν ἐκλέξηται Κύριος, ἅγιος· ἱκανὸν ὑμῖν υἱοὶ Λευί. 8 Καὶ εἶπεν Μωυσῆς πρὸς Κορέ· εἰσακούσατέ μου υἱοὶ Λευί· 9 μὴ μικρὸν

μικρόν ⸗ ἐστιν τοῦτο" ὑμῖν, ὅτι διέσειλεν ὑμᾶς
ὁ θεὸς Ἰσραὴλ ἐκ συναγωγῆς Ἰσραὴλ, καὶ
προσηγάγετο ὑμᾶς πρὸς ἑαυτὸν ※ εἰς τὸ λει-
τουργεῖν τὰς λειτουργίας τῆς σκιᾶς Κυρίου, καὶ
παρίσασθαι ἔναντι τῆς συναγωγῆς, λατρεύειν αὐ-
τοῖς, 10 καὶ προσηγάγετό σε καὶ πάντας τοὺς
ἀδελφούς σου υἱοὺς Λευὶ μετὰ σοῦ, καὶ ζητεῖτε ※ καὶ νῦν"
ἱερατεύειν; 11 διὰ τοῦτο σὺ καὶ πᾶσα ἡ συναγωγή σου
ἡ συνηθροισμένη πρὸς τὸν θεόν· καὶ Ἀαρὼν τίς ἐστιν,
ὅτι διαγογγύζετε κατ' αὐτοῦ; 12 Καὶ ἀπέστει-
λεν Μωυσῆς καλέσαι Δαθὰν καὶ Ἀβειρὼν υἱοὺς
Ἐλιάβ· καὶ εἶπαν· οὐκ ἀναβαίνομεν· 13 μὴ
εἰς γῆν ῥέ- μικρόν ⸗ τοῦτο" ὅτι ἀνήγαγες ἡμᾶς ἐκ γῆς ῥεούσης
ουσαν γάλα καὶ μέλι, ἀποκτεῖναι ἡμᾶς ἐν τῇ ἐρήμῳ;
σὺ ὅτι κατάρχεις ἡμῶν, ἄρχων εἶ; 14 καὶ σὺ εἰς
γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι εἰσήγαγες ἡμᾶς, καὶ
ἔδωκας ἡμῖν κλῆρον ἀγροῦ καὶ ἀμπελῶνας; τοὺς
ὀφθαλμοὺς τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων ἂν ἐξέκοψας·
οὐκ ἀναβαίνομεν. 15 Καὶ ἐθυμώθη Μωυσῆς
σφόδρα, καὶ εἶπεν πρὸς Κύριον· μὴ προσχῇς εἰς τὴν
θυσίαν αὐτῶν· οὐκ ὀπὴν ὑποζύγιον ἀπ' αὐτῶν εἴληφα, οὐδὲ ἐκάκωσα οὐδένα αὐτῶν. 16 Καὶ εἶ-
πεν Μωυσῆς πρὸς Κορέ· ἁγίασον τὴν συναγω-
γήν σου, καὶ γίνεσθε ⸗ ἕτοιμοι" ἔναντι Κυρίου σὺ
καὶ αὐτοὶ καὶ Ἀαρὼν αὔριον· 17 καὶ λάβετε ἕκα-

τος τὸ πυρεῖον αὐτῦ, καὶ ἐπιθήσετε ἐπ' αὐτὰ θυμίαμα, καὶ προσάξετε ἔναντι Κυρίου ἕκαστος τὸ πυρεῖον αὐτῦ, πεντήκοντα καὶ διακόσια πυρεῖα, καὶ σὺ καὶ Ἀαρὼν ἕκαστος τὸ πυρεῖον αὐτῦ. 18 Καὶ ἔλαβον ἕκαστος τὸ πυρεῖον αὐτῦ, καὶ ἐπέθηκαν ἐπ' αὐτὰ πῦρ, καὶ ἐπέβαλον ἐπ' αὐτὰ θυμίαμα, καὶ ἔστησαν πρὸς τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τῦ μαρτυρίου Μωυσῆς καὶ Ἀαρών. 19 καὶ ἐπισυνέστησεν ἐπ' αὐτὸς Κορὲ πᾶσαν τ' αὐτῦ" τὴν συναγωγὴν πρὸς τὰς θύρας τ σκηνῆς τ μαρτυρίυ. καὶ ὤφθη ἡ δόξα Κυρίου πάσῃ τῇ συναγωγῇ. 20 Καὶ ἐλάλησεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀαρών, λέγων· 21 Ἀποχίσθητε ἐκ μέσου τ συναγωγῆς ταύτης, καὶ ἐξαναλώσω αὐτὸς εἰσάπαξ. 22 Καὶ ἔπεσαν ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν, καὶ εἶπαν· θεὸς θεὸς τ πνευμάτων καὶ πάσης σαρκός, εἰ ἄνθρωπος εἷς ἥμαρτεν, ἐπὶ πᾶσαν τὴν συναγωγὴν ἡ ὀργὴ Κυρίυ; 23 Καὶ ἐλάλησεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων· 24 λάλησον τῇ συναγωγῇ, λέγων· ἀναχωρήσατε κύκλῳ ἀπὸ τ συναγωγῆς Κορὲ ✻ καὶ Δαθὰν, καὶ Ἀβειρών". 25 Καὶ ἀνέστη Μωυσῆς, καὶ ἐπορεύθη πρὸς Δαθὰν καὶ Ἀβειρών· καὶ συνεπορεύθησαν μετ' αὐτῦ τ πάντες" οἱ πρεσβύτεροι Ἰσραήλ. 26 Καὶ ἐλάλησεν πρὸς τὴν συναγωγὴν, λέγων· ἀποχίσθητε ✻ δὴ ἀπὸ τ σκη-

ἔλαβεν

νῶν

νῶν τ' ἀνθρώπων τῶν σκληρῶν τούτων, καὶ μὴ ἁπεσθε ἀπὸ πάντων, ὅσα ἐστὶν αὐτοῖς, μή ⁜ ποτε συναπόλησθε ἐν πάσῃ τῇ ἁμαρτίᾳ αὐτῶν. 27 Καὶ ἀπέστησαν ἀπὸ τ σκηνῆς Κορὲ ⁜ καὶ Δαθὰν καὶ Ἀβειρὼν" κύκλῳ· καὶ Δαθὰν καὶ Ἀβειρὼν ἐξῆλθον, καὶ εἱστήκεισαν ἐπὶ τὰς θύρας τῶν σκηνωμάτων αὐτῶν, καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν, καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν, καὶ ἡ ἀποσκευὴ αὐτῶν. 28 Καὶ εἶπεν Μωυσῆς· ἐν τούτῳ γνώσεσθε ὅτι Κύριος ἀπέσταλέν με ποιῆσαι πάντα τὰ ἔργα ταῦτα, ὅτι οὐκ ἀπ' ἐμαυτοῦ· 29 εἰ κατὰ θάνατον πάντων ἀνθρώπων ἀποθανοῦνται οὗτοι, εἰ καὶ κατ' ἐπίσκεψιν πάντων ἀνθρώπων ἐπισκοπὴ ἔσται αὐτοῖς, οὐκ Κύριος ἀπέσταλέν με· 30 ἀλλ' εἰ ἐν φάσματι δείξει Κύριος, καὶ ἀνοίξασα ἡ γῆ τὸ στόμα αὐτῆς, καταπίεται αὐτοὺς, καὶ τοὺς οἴκους αὐτῶν, καὶ τὰς σκηνὰς αὐτῶν", καὶ πάντα ὅσα ἐστὶν αὐτοῖς, καὶ καταβήσονται ζῶντες εἰς ᾅδου, καὶ γνώσεσθε, ὅτι παρώξυναν οἱ ἄνθρωποι οὗτοι τὸν Κύριον. 31 Ὡς δὲ ἐπαύσατο λαλῶν πάντας τοὺς λόγους τούτους, ἐρράγη ἡ γῆ ὑποκάτω [τῶν ποδῶν] αὐτῶν, 32 καὶ ἠνοίχθη ἡ γῆ, καὶ κατέπιεν αὐτοὺς, καὶ τοὺς οἴκους αὐτῶν, καὶ πάντας τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ὄντας μετὰ Κορὲ, καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν· 33 καὶ κατέβησαν αὐτοὶ,

τοὶ, ϗ πάντα ὅσα ἐστὶν αὐτοῖς, ζῶντες εἰς ᾅδου, ϗ ἐκάλυψεν αὐτοὺς ἡ γῆ, καὶ ἀπώλοντο ἐκ μέσου τῆς συναγωγῆς. 34 Καὶ πᾶς Ἰσραὴλ οἱ κύκλῳ αὐτῶν ἔφυγον ἀπὸ τῆς φωνῆς αὐτῶν, [ὅτι εἶπαν] λέγοντες· μήποτε καταπίῃ ἡμᾶς ἡ γῆ. 35 Καὶ πῦρ ἐξῆλθεν παρὰ Κυρίου, ϗ κατέφαγεν τοὺς πεντήκοντα καὶ διακοσίους ἄνδρας τοὺς προσφέροντας τὸ θυμίαμα. 36 Καὶ εἶπεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν, 37 καὶ πρὸς Ἐλεάζαρ τὸν υἱὸν Ἀαρὼν τὸν ἱερέα· ἀνέλεσθε τὰ πυρεῖα τ τὰ χαλκᾶ" ἐκ μέσου τ καυσεκαυμβύων, ϗ τὸ πῦρ τ τὸ ἀλλότριον τοῦτο" σπεῖρον ἐκεῖ, ὅτι ἡγίασαν τὰ πυρεῖα τ ἁμαρτωλῶν τούτων ἐν ταῖς ψυχαῖς αὐτῶν· 38 καὶ ποίησον αὐτὰ λεπίδας ἐλατὰς πέδιλα τῷ θυσιαστηρίῳ, ὅτι προσηνέχθησαν ἔναντι Κυρίου, ϗ ἡγιάσθησαν, ϗ ἐγένοντο εἰς σημεῖον [ἐν] τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ. 39 Καὶ ἔλαβεν Ἐλεάζαρ τ υἱὸς Ἀαρὼν" τὰ ἱερέως τὰ πυρεῖα τὰ χαλκᾶ, ὅσα προσήνεγκαν οἱ καυσεκαυμβύοι, ϗ προσέδησαν αὐτὰ πέδιλα τῷ θυσιαστηρίῳ· 40 μνημόσυνον τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ, ὅπως ἂν μὴ προσέλθῃ μηδεὶς ἀλλογενὴς, ὃς οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σπέρματος Ἀαρὼν, θεῖναι θυμίαμα ἔναντι Κυρίου, καὶ οὐκ ἔσται ὥσπερ Κορὲ καὶ ἡ συστροφὴ αὐτῆς, κα-

θὰ

θὰ ἐλάλησεν Κύριος ἐν χειρὶ Μωυσῆ αὐτῷ.
41 Καὶ ἐγόγγυσαν ※ πᾶσα ἡ συναγωγὴ οἱ υἱοὶ
Ἰσραὴλ τῇ ἐπαύριον ἐπὶ Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν,
λέγοντες· ὑμεῖς ἀπεκτάγκατε τὸν λαὸν Κυρίου.
42 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐπισυστρέφεσθαι τὴν συ-
ναγωγὴν ἐπὶ Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν, καὶ ὥρμησαν
ἐπὶ τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἰδοὺ ἐκάλυψεν αὐτὴν ἡ νεφέλη, καὶ ὤφθη ἡ δόξα Κυ-
ρίου. 43 Καὶ εἰσῆλθεν Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν κατὰ
πρόσωπον τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. 44 Καὶ
ἐλάλησεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν τὸν καὶ Ἀαρὼν",
λέγων· 45 ἐκχωρήσατε ἐκ μέσου τῆς συναγω-
γῆς ταύτης, καὶ ἐξαναλώσω αὐτοὺς εἰσάπαξ·
καὶ ἔπεσον ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν. 46 Καὶ
εἶπεν Μωυσῆς πρὸς Ἀαρών· λάβε τὸ πυρεῖον,
καὶ ἐπίθες ἐπ' αὐτὸ πῦρ ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου,
καὶ ἐπίβαλε τὸν ἐπ' αὐτὸ" θυμίαμα, καὶ ἀπέ-
νεγκε ταχὺς εἰς τὴν παρεμβολήν, καὶ ἐξίλασαι
περὶ αὐτῶν· ἐξῆλθεν γὰρ ὀργὴ ἀπὸ προσώπου
Κυρίου, ἤρκται θραύειν τὸν λαόν. 47 Καὶ
ἔλαβεν Ἀαρὼν, καθάπερ ἐλάλησεν τῷ αὐτῷ"
Μωυσῆς, καὶ ἔδραμεν εἰς ※ μέσην τὴν συνα-
δὴ γωγήν, καὶ ἡ δὲ ἀπῆρξεν ἡ θραῦσις ἐν τῷ λαῷ·
καὶ [ἔλαβεν καὶ] ἐπέβαλεν τὸ θυμίαμα, καὶ ἐξι-
λάσατο περὶ τοῦ λαοῦ· 48 καὶ ἔστη ἀναμέσον

τῶν

τῶν τεθνηκότων καὶ ※ ἀναμέσον τῶν ζώντων, καὶ ἐκόπασεν ἡ θραῦσις. 49 Καὶ ἐγένοντο οἱ τεθνηκότες ἐν τῇ θραύσει τεσσαρεσκαίδεκα χιλιάδες καὶ ἑπτακόσιοι, χωρὶς τῶν τεθνηκότων ἕνεκεν Κορέ. 50 Καὶ ἐπέστρεψεν Ἀαρὼν πρὸς Μωυσῆν ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἐκόπασεν ἡ θραῦσις.

ΚΕΦ. ΙΖ'.

1 ΚΑΙ ἐλάλησεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων· 2 λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ λάβε παρ' αὐτῶν ῥάβδον ῥάβδον κατ' οἴκους πατριῶν [αὐτῶν] παντὸς τοῦ ἀρχόντων αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, δώδεκα ῥάβδους· ἑκάστου τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπιγράψον ἐπὶ τῇ ῥάβδῳ αὐτῆς. 3 Καὶ τὸ ὄνομα Ἀαρὼν ἐπιγράψον αὐτοῦ ἐπὶ τῆς ῥάβδου Λευί· ἔστιν γὰρ ῥάβδος μία, κατὰ φυλὴν οἴκων πατριῶν αὐτῶν τοῦ δώσουσιν". 4 Καὶ θήσεις αὐτὰς ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, κατέναντι τοῦ μαρτυρίου, ἐν οἷς γνωσθήσομαί σοι ἐκεῖ. 5 Καὶ ἔσται ὁ ἄνθρωπος ὃν ἂν ἐκλέξωμαι αὐτόν, ἡ ῥάβδος αὐτοῦ ἐκβλαστήσει· καὶ ἀφελῶ ἀπ' ἐμοῦ τὸν γογγυσμὸν υἱῶν Ἰσραὴλ, ὅσα αὐτοὶ γογγύζουσιν ἐφ' ὑμῖν. 6 Καὶ ἐλάλησεν Μωυσῆς τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ· καὶ ἔδωκαν αὐτῷ πάντες οἱ ἄρχοντες

τοῦ
ἀπὸ σοῦ

τες αὐτῶν ῥάβδον, τῷ ἄρχοντι τῷ ἑνὶ ῥάβδον κατὰ ἄρχοντα ※ ἕνα, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, δώδεκα ῥάβδους· καὶ τὴν ῥάβδον Ἀαρὼν ἀναμέσον τῶν ῥάβδων αὐτῶν. 7 Καὶ ἀπέθηκεν Μωυσῆς τὰς ῥάβδους ἔναντι Κυρίου εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου. 8 Καὶ ἐγένετο τῇ ἐπαύριον, καὶ εἰσῆλθεν Μωυσῆς τὴν Ἀαρὼν" ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου· καὶ ἰδοὺ ἐβλάστησεν ἡ ῥάβδος ἡ Ἀαρὼν εἰς οἶκον Λευὶ, καὶ ἐξήνεγκε βλαστὸν, καὶ ἐξεύθησεν ἄνθη, καὶ ἐβλάστησε κάρυα. 9 Καὶ ἐξήνεγκεν Μωυσῆς πάσας τὰς ῥάβδους ἀπὸ προσώπου Κυρίου πρὸς πάντας υἱοὺς Ἰσραὴλ· καὶ εἶδον, καὶ ἔλαβον ἕκαστος τὴν ῥάβδον αὐτοῦ. 10 Καὶ εἶπεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν· ἀπόθες τὴν ῥάβδον Ἀαρὼν ἐνώπιον τοῦ μαρτυρίου εἰς φυλακήν, εἰς σημεῖον τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνηκόων· καὶ παυσάσθω ὁ γογγυσμὸς αὐτῶν ἀπ' ἐμοῦ, καὶ οὐ μὴ ἀποθάνωσιν. 11 Καὶ ἐποίησεν Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν" ὅσα συνέταξεν Κύριος τῷ Μωυσῇ, οὕτως ἐποίησαν. 12 Καὶ εἶπαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς Μωυσῆν, λέγοντες· ἰδοὺ ἐξανηλώμεθα, ἀπολώλαμεν, ※ πάντες ἡμεῖς ἀπολωλήκαμεν· 13 πᾶς ὁ ἁπτόμενος τῆς σκηνῆς Κυρίου, ἀποθνήσκει· ἕως εἰς τέλος ἀποθανούμεθα;

ἐξήνθησεν

ΚΕΦ. ΙΗ'.

1 ΚΑΙ εἶπεν Κύριος πρὸς Ἀαρών, καὶ λέγων· σὺ καὶ οἱ υἱοί σου, καὶ ὁ οἶκος τοῦ πατρός σου ※ μετὰ σοῦ λήψεσθε τὰς ἁμαρτίας τῶν ἁγίων· καὶ σὺ καὶ οἱ υἱοί σου ※ μετὰ σοῦ λήψεσθε τὰς ἁμαρτίας τῆς ἱερατείας ὑμῶν. 2 Καὶ τοὺς ἀδελφούς σου, φυλὴν Λευὶ, δῆμον τοῦ πατρός σου προσαγάγου πρὸς σεαυτόν, καὶ προσεδέσθωσάν σοι, καὶ λειτουργείτωσάν σοι, καὶ σὺ καὶ οἱ υἱοί σου μετὰ σοῦ ἀπέναντι τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. 3 Καὶ φυλάξονται τὰς φυλακάς σου, καὶ τὰς φυλακὰς τῆς σκηνῆς [σου]· πλὴν πρὸς τὰ σκεύη τὰ ἅγια καὶ πρὸς τὸ θυσιαστήριον οὐ προσελεύσονται, καὶ οὐκ ἀποθανοῦνται καὶ οὗτοι καὶ ὑμεῖς. 4 Καὶ προσεδέσθωσάν σοι πρὸς σὲ, καὶ φυλάξονται τὰς φυλακὰς τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, εἰς πάσας τὰς λειτουργίας τῆς σκηνῆς· καὶ ὁ ἀλλογενὴς οὐ προσελεύσεται πρὸς σέ. 5 καὶ φυλάξετε τὰς φυλακὰς τῶν ἁγίων, καὶ τὰς φυλακὰς τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ οὐκ ἔσται ἔτι θυμὸς ἐπὶ τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ. 6 Καὶ ἐγὼ εἴληφα τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν τοὺς Λευίτας ἐκ μέσου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ δόμα δεδομένον Κυρίῳ, λειτουργεῖν τὰς

λειτουργίας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. 7 Καὶ σὺ καὶ οἱ υἱοί σου μετὰ σοῦ φυλάξετε τὴν ἱερατείαν ὑμῶν καὶ πάντα τρόπον τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ τὸ ἔνδοθεν τοῦ καταπετάσματος, καὶ λειτουργήσετε τὰς λειτουργίας δόμα τῆς ἱερατείας ὑμῶν· καὶ ὁ ἀλλογενὴς ὁ προσπορεύόμενος ἀποθανεῖται. 8 Καὶ ἐλάλησεν Κύριος πρὸς Ἀαρών· καὶ ἐγὼ ἰδοὺ δέδωκα ὑμῖν τὴν φυλακὴν τῶν ἀπαρχῶν μου ἀπὸ πάντων τῶν ἁγιασμάτων τῶν υἱῶν Ἰσραήλ· σοὶ δέδωκα αὐτὰ εἰς γέρας, καὶ τοῖς υἱοῖς σου μετὰ σε νόμιμον αἰώνιον. 9 Καὶ τοῦτο ἔσται ὑμῖν ἀπὸ τῶν ἁγιασμάτων ἁγίων, τῶν καρπωμάτων, ἀπὸ πάντων τῶν δώρων αὐτῶν, καὶ ἀπὸ πάντων τῶν θυσιασμάτων αὐτῶν, καὶ ἀπὸ πάσης τῆς πλημμελείας αὐτῶν, καὶ ἀπὸ πασῶν τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν, ὅσα ἀποδιδάσιν μοι, ἀπὸ πάντων τῶν ἁγίων, σοὶ ἔσται καὶ τοῖς υἱοῖς σου. 10 ἐν τῷ ἁγίῳ τῶν ἁγίων φάγεσθε αὐτά· πᾶν ἀρσενικὸν φάγεται αὐτά, σὺ καὶ οἱ υἱοί σου· ἅγια ἔσται σοι. 11 Καὶ τοῦτο ἔσται ὑμῖν ἀπαρχῶν δομάτων αὐτῶν, ἀπὸ πάντων τῶν ἐπιθεμάτων τῶν υἱῶν Ἰσραήλ· σοὶ δέδωκα αὐτά, καὶ τοῖς υἱοῖς σου, καὶ ταῖς θυγατράσιν σου μετὰ σοῦ, νόμιμον αἰώνιον· πᾶς καθαρὸς ἐν τῷ οἴκῳ σου ἔδεται αὐτά.

12 Πᾶσα

12 Πᾶσα ἀπαρχὴ ἐλαίου, καὶ πᾶσα ἀπαρχὴ σίτου καὶ οἴνου, ἀπαρχὴ αὐτῶν ὅσα ἂν δῶσιν τῷ Κυρίῳ, σοὶ δέδωκα αὐτά. 13 Τὰ πρωτογενήματα πάντα ὅσα ἐν τῇ γῇ αὐτῶν, ὅσα ἂν ἐνέγκωσιν Κυρίῳ, σοὶ ἔσαι· πᾶς καθαρὸς ἐν τῷ οἴκῳ σου ἔδεται αὐτά. 14 Πᾶν ἀναθέμα πισμόν ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, σοὶ ἔσαι. 15 Καὶ πᾶν διανοῖγον πᾶσαν μήτραν ἀπὸ πάσης σαρκός, ὅσα προσφέρουσιν Κυρίῳ ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους, σοὶ ἔσαι· ἀλλ' ἢ λύτρωσις λυτρωθήσεται τὰ πρωτότοκα τῶν ἀνθρώπων, καὶ τὰ πρωτότοκα τῶν κτηνῶν τῶν ἀκαθάρτων λυτρώσῃ· 16 καὶ ἡ λύτρωτις αὐτῶν ἀπὸ μηνιαίου, ἡ σωτίμησις πέντε σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον· εἴκοσι ὀβολοί εἰσιν. 17 Πλὴν πρωτότοκα μόσχων, καὶ πρωτότοκα προβάτων, καὶ πρωτότοκα αἰγῶν οὐ λυτρώσῃ· ἅγιά ἐστιν, καὶ τὸ αἷμα αὐτῶν προσχεεῖς πρὸς τὸ θυσιαστήριον, καὶ τὸ στέαρ ἀνοίσεις κάρπωμα εἰς ὀσμὴν εὐωδίας Κυρίῳ· 18 καὶ τὰ κρέα ἔσαι σοι, καθὰ καὶ τὸ σπλάγχνον τῆς ἐπιθέματος, καὶ κατὰ τὸν βραχίονα τὸν δεξιὸν, ἔσαι σοί. 19 Πᾶν ἀφαίρεμα τῶν ἁγίων, ὅσα ἐὰν ἀφέλωσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ Κυρίῳ, δέδωκά σοι, καὶ τοῖς υἱοῖς σου, καὶ ταῖς θυγατράσιν σου μετὰ σοῦ, ὁρισμὸν αἰώνιον· διαθήκη ἁλὸς αἰωνίου ἔστιν ἔναντι

πᾶς

Κυρίῳ, σοὶ καὶ τῷ σπέρματί σου μετὰ σέ. 20 Καὶ ἐλάλησεν Κύριος πρὸς Ἀαρών· ἐν τῇ γῇ αὐτῶν οὐ κληρονομήσῃς, καὶ μερὶς οὐκ ἔσται σοι ἐν αὐτοῖς· ὅτι ἐγὼ μερίς σου καὶ κληρονομία σου ἐν μέσῳ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. 21 Καὶ τοῖς υἱοῖς Λευὶ ἰδοὺ δέδωκα πᾶν ἐπιδέκατον ἐν Ἰσραὴλ ἐν κλήρῳ, ἀντὶ τῶν λειτουργιῶν αὐτῶν, ὅσα αὐτοὶ λειτουργοῦσιν λειτουργίαν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου. 22 Καὶ οὐ προσελεύσονται ἔτι οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, λαβεῖν ἁμαρτίαν θανατηφόρον. 23 Καὶ λειτουργήσει ὁ Λευίτης αὐτὸς τὴν λειτουργίαν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ αὐτοὶ λήψονται τὰ ἁμαρτήματα αὐτῶν· νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς αὐτῶν. Καὶ ἐν μέσῳ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ οὐ κληρονομήσουσιν κληρονομίαν· 24 ὅτι τὰ ἐπιδέκατα τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ὅσα ἂν ἀφορίσωσιν Κυρίῳ ἀφαίρεμα, δέδωκα τοῖς Λευίταις ἐν κλήρῳ· διὰ τοῦτο εἴρηκα αὐτοῖς· ἐν μέσῳ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ οὐ κληρονομήσουσιν κλῆρον. 25 Καὶ ἐλάλησεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων· 26 καὶ τοῖς Λευίταις λαλήσεις, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς· ἐὰν λάβητε παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ τὸ ἐπιδέκατον, ὃ δέδωκα ὑμῖν παρ' αὐτῶν ἐν κλήρῳ, καὶ ἀφελεῖτε ὑμεῖς ἀπ' αὐτοῦ ἀφαίρεμα Κυρίῳ, ἐπιδέκατον ἀπὸ τοῦ ἐπιδεκάτου· 27 καὶ λογισθήσεται

λογισθήσεται ὑμῖν τὰ ἀφαιρέματα ὑμῶν ὡς σῖτος
ἀφ' ἅλωνος, καὶ ὡς ἀφαίρεμα ἀπὸ ληνοῦ.
28 Οὕτως ἀφελεῖτε καὶ ὑμεῖς ἀπὸ πάντων ἀφαι-
ρεμάτων Κυρίῳ ἀπὸ πάντων ἐπιδεχάτων ὑμῶν,
ὅσα ἂν λάβητε παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ δώ-
σετε ἀπ' αὐτῶν ἀφαίρεμα Κυρίου Ἀαρὼν τῷ ἱερεῖ· Κυρίῳ
29 ἀπὸ πάντων τῶν δομάτων ὑμῶν ἀφελεῖτε
※ πᾶν ἀφαίρεμα Κυρίῳ, ἀπὸ πάντων τῶν
ἀπαρχῶν τὸ ἡγιασμένον ※ αὐτῷ ἀπ' αὐτῶν.
30 Καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς· ὅταν ἀφαιρῆτε τὰ ἐρεῖτε
ἀπαρχὰ ※ αὐτῶν ἀπ' αὐτῶν, καὶ λογισθήσεται
τοῖς Λευίταις ὡς γένημα ἀπὸ ἅλωνος, καὶ ὡς
γένημα ἀπὸ ληνοῦ. 31 Καὶ ἔδεσθε αὐτὸ ἐν
παντὶ τόπῳ, ὑμεῖς [καὶ οἱ υἱοὶ ὑμῶν,] καὶ οἱ
οἶκοι ὑμῶν, ὅτι μισθός ἐστιν ὑμῖν ἀντὶ τῶν
λειτουργιῶν ὑμῶν τῶν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυ-
ρίου. 32 Καὶ οὐ λήψεσθε δι' αὐτὸ ἁμαρτίαν, ἵνα μὴ λήμ-
ὅτε ἀφαιρῆτε τὰ ἀπαρχὰ ※ αὐτῶν ἀπ' αὐτῶν· ψητε
καὶ τὰ ἅγια τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ οὐ βεβηλώσετε,
ἵνα μὴ ἀποθάνητε.

ΚΕΦ. ιθ'.

1 ΚΑΙ ἐλάλησεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν
καὶ Ἀαρών, λέγων· 2 αὕτη ἡ δικαιο-
σύνη τοῦ νόμου, ὅσα συνέταξεν Κύ-

ευς, λέγων· λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ λαβέτωσαν πρὸς σὲ δάμαλιν πυῤῥὰν ἄμωμον, ἥτις οὐκ ἔχει ἐν ἑαυτῇ μῶμον, καὶ ἣ οὐκ ἐπεβλήθη ἐπ' αὐτὴν ζυγός· 3 καὶ δώσεις αὐτὴν πρὸς Ἐλεάζαρ τὸν ἱερέα· καὶ ἐξάξουσιν αὐτὴν ἔξω τῆς παρεμβολῆς ☧ εἰς τόπον καθαρὸν", καὶ σφάξουσιν αὐτὴν ἐνώπιον αὐτοῦ. 4 Καὶ λήψεται Ἐλεάζαρ ※ ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τοῦ αἵματος αὐτῆς ※ τῷ δακτύλῳ αὐτοῦ, καὶ ῥανεῖ ἀπέναντι τοῦ προσώπου τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἀπὸ τοῦ αἵματος αὐτῆς ἑπτάκις. 5 Καὶ καυθήσουσιν αὐτὴν ἐναντίον αὐτοῦ, καὶ τὸ δέρμα ※ αὐτῆς", καὶ τὰ κρέα αὐτῆς καὶ τὸ αἷμα αὐτῆς σὺν τῇ κόπρῳ αὐτῆς καυθήσεται. 6 Καὶ λήψεται ὁ ἱερεὺς ξύλον κέδρινον, καὶ ὕσσωπον, καὶ κόκκινον, καὶ ἐμβαλεῖ εἰς μέσον τοῦ καυσίματος τῆς δαμάλεως· 7 καὶ πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ὁ ἱερεύς, καὶ λούσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ ὕδατι· καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσεται εἰς τὴν παρεμβολήν, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ὁ ἱερεὺς ἕως ἑσπέρας. 8 Καὶ ὁ κατακαίων αὐτὴν, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ※ ἐν ὕδατι, καὶ λούσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ ※ ἐν ὕδατι· καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ※ τῆς ἑσπέρας. 9 Καὶ συνάξει ἄνθρωπος καθαρὸς τὴν ἀποδον τῆς δαμάλεως, καὶ ἀποθήσει ἔξω τῆς

παρεμ-

παρεμβολῆς εἰς τόπον καθαρὸν, καὶ ἔσαι τῇ συναγωγῇ υἱῶν Ἰσραὴλ εἰς φυλακήν. ὕδωρ ῥαντισμοῦ ἁγνισμά ἐστιν. 10 Καὶ ὁ συνάγων τὴν σποδὸν τῆς δαμάλεως πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἀκάθαρτος ἔσαι ἕως ἑσπέρας· καὶ ἔσαι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ τοῖς προσηλύτοις τοῖς προσκειμένοις ἐν μέσῳ ὑμῶν, νόμιμον αἰώνιον. 11 Ὁ ἁπτόμενος τοῦ τεθνηκότος πάσης ψυχῆς ἀνθρώπου, ἀκάθαρτος ἔσαι ἑπτὰ ἡμέρας [ἕως ἑσπέρας]· 12 οὗτος ἁγνισθήσεται ✻ ἐν αὐτῷ [καὶ] τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, καὶ καθαρὸς ἔσαι· ἐὰν δὲ μὴ ἁφαγνισθῇ ἐστὶν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, οὐ καθαρὸς ἔσαι. 13 Πᾶς ὁ ἁπτόμενος τοῦ τεθνηκότος ἀπὸ [πάσης] ψυχῆς ἀνθρώπου, ἐὰν ἀποθάνῃ, καὶ μὴ ἁφαγνισθῇ, τὸ σκηνὸς Κυρίου ἐμίανεν· ἐξολεθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐξ Ἰσραὴλ, ὅτι ὕδωρ ῥαντισμοῦ οὐ περιερραντίσθη ἐπ' αὐτόν· ἀκάθαρτός ἐστιν, ἔτι ἡ ἀκαθαρσία αὐτοῦ ἐν αὐτῷ ἐστιν. 14 Καὶ" οὗτος ὁ νόμος· ἄνθρωπος ἐὰν ἀποθάνῃ ἐν οἰκίᾳ, πᾶς ὁ εἰσπορευόμενος εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ ✻ πάντα ὅσα ἐστὶν ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἀκάθαρτα ἔσαι ἑπτὰ ἡμέρας· 15 καὶ πᾶν σκεῦος ἀνεῳγμένον, ὅσα οὐκ ἔστιν δεσμὸν καταδέδεται ἐπ' αὐτῷ, ἀκάθαρτά ἐστιν. 16 Καὶ πᾶς ὃς ἂν ἅ-

ψηται

ψηται ὀπὶ πρόσωπον τοῦ πεδίου τραυματίου ※ ξομφαίᾳ, ἢ νεκροῦ, ἢ ὀστέου ἀνθρώπου, ἢ μνήματος, ἑπτὰ ἡμέρας ἀκάθαρτος ἔσαι. 17 Καὶ λήψονται τῷ ἀκαθάρτῳ ἀπὸ τῆς σποδιᾶς τῆς κατακεκαυμένης τοῦ ἁγνισμοῦ, καὶ ἐκχεοῦσιν ἐπ' αὐτὴν ὕδωρ ζῶν εἰς σκεῦος. 18 Καὶ λήψεται ὕσσωπον, καὶ βάψει εἰς τὸ ὕδωρ ἀνὴρ καθαρὸς, καὶ περιρανεῖ ὀπὶ τὸν οἶκον, καὶ ὀπὶ ※ πάντα τὰ σκεύη, καὶ ὀπὶ τὰς ψυχὰς, ὅσαι ἐὰν ὦσιν ἐκεῖ, καὶ ὀπὶ τὸν ἡμιμόνον τοῦ ὀστέου ἢ τοῦ ἀνθρωπίνου", τραύματος ἢ θ' τραυματίου, ἢ τοῦ τεθνηκότος, ἢ τοῦ μνήματος. 19 καὶ περιρανεῖ ὁ καθαρὸς ὀπὶ τὸν ἀκάθαρτον ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, [ἔπειτα] καὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, καὶ ἀφαγνισθήσεται ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ· καὶ πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ λούσεται ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἔσαι ἕως ἑσπέρας. 20 Καὶ ἄνθρωπος ὃς ἂν μιανθῇ, καὶ μὴ ἀφαγνισθῇ, ἐξολεθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ μέσου τῆς συναγωγῆς, ὅτι τὰ ἅγια Κυρίου ἐμίανεν· ὅτι" ὕδωρ ῥαντισμοῦ οὐ περιερραντίσθη ἐπ' αὐτὸν, ἀκάθαρτός ἐστιν. 21 Καὶ ἔσαι ὑμῖν νόμιμον αἰώνιον· καὶ ὁ περιραίνων ὕδωρ ῥαντισμοῦ, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ὁ ἁπτόμενος τοῦ ὕδατος τοῦ ῥαντισμοῦ, ἀκάθαρτος ἔσαι ἕως ἑσπέρας. 22 Καὶ παντὸς οὗ ἐὰν ἅψηται αὐτοῦ ὁ ἀκάθαρτος,

τος,

τος, ἀκάθαρτον ἔσαι· καὶ ἡ ψυχὴ ἡ ἀπομδμὴ ἀκάθαρτος ἔσαι ἕως ἑσπέρας.

ΚΕΦ. Κ'.

1 ΚΑΙ ἦλθον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, πᾶσα ἡ συναγωγὴ, εἰς τὴν ἔρημον Σὶν ἐν τῷ μηνὶ τῷ πρώτῳ, καὶ κατέμεινεν ὁ λαὸς ἐν Κάδης. Καὶ ἐτελεύτησεν ἐκεῖ Μαριὰμ, καὶ ἐτάφη ἐκεῖ. 2 Καὶ οὐκ ἦν ὕδωρ τῇ συναγωγῇ· καὶ συνηθροίσθησαν ἐπὶ Μωυσῆν καὶ Ἀαρών. 3 Καὶ ἐλοιδορεῖτο ὁ λαὸς πρὸς Μωυσῆν, ※ καὶ εἶπαν, λέγοντες· ὄφελον ἀπωλόμεθα ἐν τῇ ἀπωλείᾳ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν ἔναντι Κυρίου· 4 καὶ ἱνατί ἀνηγάγετε τὴν συναγωγὴν Κυρίου εἰς τὴν ἔρημον ταύτην, ἀποκτεῖναι ※ ἐκεῖ ἡμᾶς καὶ τὰ κτήνη ἡμῶν; 5 καὶ ἱνατί τοῦτο"; ἀνηγάγετε ἡμᾶς ἐξ Αἰγύπτου, πρὸς γενέσθαι ※ ἡμᾶς εἰς τὸν τόπον τὸν πονηρὸν τοῦτον, τόπος οὐ σπορεῖται, οὐδὲ συκῆ, οὐδὲ ἄμπελος, οὔτε ῥοαὶ, οὔτε ὕδωρ ἔστιν πιεῖν. 6 Καὶ ἦλθεν Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν ἀπὸ προσώπου τῆς συναγωγῆς ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἔπεσαν ἐπὶ πρόσωπον ※ αὐτῶν, καὶ ὤφθη ἡ δόξα Κυρίου πρὸς αὐτούς. 7 Καὶ ἐλάλησεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων· 8 λά-

βε τὴν ῥάβδον, καὶ ἐκκλησίασον τὴν συναγωγὴν σὺ καὶ Ἀαρὼν ὁ ἀδελφός σου, καὶ λαλήσατε πρὸς τὴν πέτραν ἐναντίον αὐτῶν, καὶ δώσει τὰ ὕδατα αὐτῆς· καὶ ἐξοίσετε αὐτοῖς ὕδωρ ἐκ τῆς πέτρας, καὶ ποτιεῖτε τὴν συναγωγὴν καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν. 9. Καὶ ἔλαβεν Μωυσῆς τὴν ῥάβδον τὴν ἀπέναντι Κυρίου, καθὰ συνέταξεν Κύριος. 10 Καὶ ἐξεκλησίασεν Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν τὴν συναγωγὴν ἀπέναντι τῆς πέτρας, καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς· ἀκούσατέ μου οἱ ἀπειθεῖς· μὴ ἐκ τῆς πέτρας ταύτης ἐξάξομεν ὑμῖν ὕδωρ; 11 Καὶ ἐπάρας Μωυσῆς τὴν χεῖρα αὐτοῦ, ἐπάταξεν τὴν πέτραν τῇ ῥάβδῳ ※ αὐτοῦ δὶς· καὶ ἐξῆλθεν ὕδωρ πολὺ, καὶ ἔπιεν ἡ συναγωγὴ καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν. 12 Καὶ εἶπεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀαρών· ὅτι οὐκ ἐπιστεύσατε ※ ἐν ἐμοὶ, ἁγιάσαι με ἐναντίον τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, διὰ τοῦτο οὐκ εἰσάξετε ☩ ὑμεῖς τὴν συναγωγὴν ταύτην εἰς τὴν γῆν, ἣν ἔδωκα αὐτοῖς. 13 Τοῦτο ὕδωρ ἀντιλογίας, ὅτι ἐλοιδορήθησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἔναντι Κυρίου, καὶ ἡγιάσθη ἐν αὐτοῖς. 14 Καὶ ἀπέστειλεν Μωυσῆς ἀγγέλους ἐκ Κάδης πρὸς βασιλέα Ἐδὼμ, λέγων· τάδε λέγει ὁ ἀδελφός σου Ἰσραήλ· σὺ ἐπίστη πάντα τὸν μόχθον τὸν εὑρόντα ἡμᾶς· 15 καὶ κατέ-

καταβῆναι οἱ πατέρες ἡμῶν εἰς Αἴγυπτον, καὶ παρῳκήσαμεν εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἐκάκωσαν ἡμᾶς οἱ Αἰγύπτιοι ἡμέρας πλείους, καὶ τοὺς πατέρας ἡμῶν· 16 καὶ ἀνεβοήσαμεν πρὸς Κύριον, καὶ εἰσήκουσεν ὁ Κύριος τῆς φωνῆς ἡμῶν, καὶ ἀποστείλας ἄγγελον, ἐξήγαγεν ἡμᾶς ἐξ Αἰγύπτου· καὶ νῦν ἐσμεν ἐν Κάδης πόλει, ἐκ μέρους τῶν ὁρίων σου. 17 Παρελευσόμεθα δὴ διὰ τῆς γῆς σου· οὐ διελευσόμεθα διὰ ἀγρῶν, οὐδὲ διὰ ἀμπελώνων, οὐδὲ πόμεθα ὕδωρ ἐκ λάκκου σου· ὁδῷ βασιλικῇ πορευσόμεθα, οὐκ ἐκκλινοῦμεν δεξιὰ, οὐδὲ ἀριστερὰ, ἕως ἂν παρέλθωμεν τὰ ὅριά σου. 18 Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν Ἐδώμ· οὐ διελεύσῃ δι' ἐμοῦ· εἰ δὲ μή, ἐν πολέμῳ ἐξελευσόμεθα εἰς συνάντησίν σοι. 19 Καὶ λέγουσιν αὐτῷ οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ· ὁδῷ τὸ ὄρος παρελευσόμεθα· ἐὰν δὲ τοῦ ὕδατός σου πίωμεν ἐγώ τε καὶ τὰ κτήνη μου, δώσω τιμὴν σοι· λόγῳ τὸ πρᾶγμα οὐδέν ἐστιν· ὁδῷ τὸ ὄρος πορευόμεθα. 20 Ὁ δὲ εἶπεν· οὐ διελεύσῃ δι' ἐμοῦ. Καὶ ἐξῆλθεν Ἐδὼμ εἰς συνάντησιν αὐτῷ ἐν ὄχλῳ βαρεῖ, καὶ ἐν χειρὶ ἰσχυρᾷ· 21 καὶ οὐκ ἠθέλησεν Ἐδὼμ δοῦναι τῷ Ἰσραὴλ παρελθεῖν διὰ τῶν ὁρίων αὐτοῦ· καὶ ἐξέκλινεν Ἰσραὴλ ἀπ' αὐτοῦ. 22 Καὶ ἀπῆραν ἐκ Κάδης, καὶ παρεγένοντο οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, πᾶσα

σα ἡ συναγωγὴ, εἰς Ὢρ τὸ ὄρος. 23 Καὶ εἶπεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν ἐν Ὢρ τῷ ὄρει ἐπὶ τῶν ὁρίων γῆς Ἐδώμ, λέγων· 24 προστεθήτω Ἀαρὼν πρὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ, ὅτι οὐ μὴ εἰσέλθητε εἰς τὴν γῆν, ἣν ἔδωκα τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ [ἐν καταιρέσει], διότι παρωξύνατέ με ἐπὶ τοῦ ὕδατος τῆς λοιδορίας. 25 Λάβε τὸν Ἀαρὼν τὸν ἀδελφόν σου, καὶ Ἐλεάζαρ τὸν υἱὸν αὐτοῦ, καὶ ἀνάβιβασον αὐτοὺς εἰς Ὢρ τὸ ὄρος ἔναντίον πάσης τῆς συναγωγῆς· 26 καὶ ἔκδυσον Ἀαρὼν τὴν στολὴν αὐτοῦ, καὶ ἔνδυσον Ἐλεάζαρ τὸν υἱὸν αὐτοῦ, καὶ Ἀαρὼν προστεθεὶς ἀποθανέτω ἐκεῖ. 27 Καὶ ἐποίησεν Μωυσῆς, καθὰ συνέταξεν Κύριος αὐτῷ· καὶ ἀνέβησαν αὐτοὶ εἰς Ὢρ τὸ ὄρος ἔναντίον πάσης τῆς συναγωγῆς. 28 Καὶ ἐξέδυσεν ※ Μωυσῆς τὸν Ἀαρὼν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἐνέδυσεν αὐτὰ Ἐλεάζαρ τὸν υἱὸν αὐτοῦ· καὶ ἀπέθανεν Ἀαρὼν ※ ἐκεῖ ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὄρους. Καὶ κατέβη Μωυσῆς καὶ Ἐλεάζαρ ἐκ τοῦ ὄρους. 29 Καὶ ἴδεν πᾶσα ἡ συναγωγὴ, ὅτι ἀπελύθη Ἀαρών· καὶ ἔκλαυσαν τὸν Ἀαρὼν τριάκοντα ἡμέρας πᾶς οἶκος Ἰσραήλ.

ΚΕΦ.

ΚΕΦ. ΚΑ'.

1 ΚΑΙ ἤκουσεν ὁ Χαναναῖος βασιλεὺς Ἀράδ, ὁ κατοικῶν κατὰ πρὸς ἔρημον, ὅτι ἦλθεν Ἰσραὴλ ὁδὸν Ἀθαρείμ, καὶ ἐπολέμησεν πρὸς Ἰσραὴλ, καὶ κατεσφενόμθυσαν ἐξ αὐτῶν αἰχμαλωσίαν. 2 Καὶ ἠύξατο Ἰσραὴλ εὐχὴν Κυρίῳ, καὶ εἶπεν· ἐὰν μοι φδσῷς τὸν λαὸν τοῦτον ὑποχείριον, ἀναθεματιῶ αὐτὸν καὶ τὰς πόλεις αὐτῶν. 3 Καὶ εἰσήκυσεν Κύριος τῆς φωνῆς Ἰσραὴλ, καὶ παρέδωκεν τὸν Χαναναῖον ὑποχείριον αὐτῷ· καὶ ἀνεθεμάτισεν αὐτὸν καὶ τὰς πόλεις αὐτῶν, καὶ ἐπεκάλεσεν τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου, ἀνάθεμα. 4 Καὶ ἀπάραντες ἐξ Ὤρ τοῦ ὄρους ὁδὸν ὑπὸ θάλασσαν ἐρυθρᾶν, περιεκύκλωσαν τὴν γῆν Ἐδώμ· καὶ ὀλιγοψύχησεν ὁ λαὸς ἐν τῇ ὁδῷ. 5 Καὶ κατελάλει ὁ λαὸς πρὸς τὸν θεὸν καὶ κατὰ Μωυσῆ, λέγοντες· ἵνατί ἐξηγάγετε ἡμᾶς ἐξ Αἰγύπτου, ἀποκτεῖναι ἡμᾶς ἐν τῇ ἐρήμῳ; ὅτι οὐκ ἔστιν ἄρτος, οὐδὲ ὕδωρ, ἡ δὲ ψυχὴ ἡμῶν προσώχθισεν ἐπὶ τῷ ἄρτῳ τῷ διακένῳ τούτῳ. 6 Καὶ ἀπέστειλεν Κύριος εἰς τὸν λαὸν τοὺς ὄφεις τοὺς θανατοῦντας, καὶ ἔδακνον τὸν λαόν· καὶ ἀπέθανεν λαὸς πολὺς τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. 7 Καὶ προσεγενόμθυος

μβμος ὁ λαὸς πρὸς Μωυσῆν, ἔλεγον· ὅτι ἡμαρτήκαμεν, ὅτι κατελαλήσαμεν ἐν τῷ Κυρίῳ καὶ ἐν σοί· εὔξαι οὖν πρὸς Κύριον, καὶ ἀφελέτω ἀφ' ἡμῶν τοὺς ὄφεις. Καὶ ἠύξατο Μωυσῆς πρὸς Κύριον περὶ τοῦ λαοῦ. 8 Καὶ εἶπεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν· ποίησον σεαυτῷ ὄφιν, καὶ θὲς αὐτὸν ἐπὶ σημείου· καὶ ἔσται, ἐὰν δάκῃ ὄφις ἄνθρωπον", πᾶς ὁ δεδηγμένος ἰδὼν αὐτὸν ζήσεται. 9 Καὶ ἐποίησεν Μωυσῆς ὄφιν χαλκοῦν, καὶ ἔθηκεν αὐτὸν ἐπὶ σημείου· καὶ ἐγένετο ὅταν ἔδακεν ὄφις ἄνθρωπον, καὶ ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὸν ὄφιν τὸν χαλκοῦν, καὶ ἔζη. 10 Καὶ ἀπῆραν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ παρενέβαλον ἐν Ὠβώθ. 11 Καὶ ἐξάραντες ἐξ Ὠβὼθ, παρενέβαλον ἐν Ἀχελγαὶ τῷ πέραν ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἥ ἐστιν κατέναντι Μωὰβ κατ' ἀνατολὰς ἡλίου· 12 ἐκεῖθεν ἀπῆραν, καὶ παρενέβαλον εἰς φάραγγα Ζαρέδ. 13 Καὶ ἐκεῖθεν ἀπάραντες, παρενέβαλον εἰς τὸ πέραν Ἀρνῶν ※ ὃ ἐν τῇ ἐρήμῳ, τὸ ἐξέχον ἀπὸ τῶν ὁρίων τοῦ Ἀμορραίων· ἔστιν γὰρ Ἀρνὼν ὅρια Μωὰβ ἀναμέσον Μωὰβ καὶ ἀναμέσον τοῦ Ἀμορραίου. 14 Διὰ τοῦτο λέγεται ἐν βίβλῳ· πόλεμος Κυρίου τὴν Ζοὺβ ἐφλόγισεν, καὶ τοὺς χειμάρρους Ἀρνὼν, 15 καὶ τοὺς χειμάρρους κατέσκυσεν κατοικῆσαι Ἡρ· καὶ προσκεῖται τοῖς ὁρίοις Μωάβ. 16 Καὶ

Ζαρὲ

χαλασίου

ἐκεῖθεν

ὀκεῖθεν τὸ φρέαρ· τοῦτό ἐστιν τὸ φρέαρ, ὃ εἶπεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν· συνάγαγε τὸν λαὸν, καὶ δώσω αὐτοῖς ὕδωρ τοῦ πιεῖν". 17 Τότε ᾖσεν Ἰσραὴλ τὸ ᾆσμα τοῦτο ὅτε ἐξέρεαστος· ἐξάρχετε αὐτοῦ· 18 φρέαρ ὤρυξαν αὐτὸ ἄρχοντες, ἐξελατόμησαν αὐτὸ βασιλεῖς ἐθνῶν ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτῶν, ἐν τῷ κυριεῦσαι αὐτῶν. Καὶ ἀπὸ φρέατος, εἰς Μανθανείν· 19 καὶ ἀπὸ Μανθανεὶν εἰς Νααλιήλ· καὶ ἀπὸ Νααλιὴλ, εἰς Βαμώθ· 20 καὶ ἀπὸ Βαμὼθ εἰς νάπιν, ἥ ἐστιν ἐν τῷ πεδίῳ Μωὰβ ἀπὸ κορυφῆς τοῦ λελαξευμένου, τὸ βλέπον κατὰ πρόσωπον τῆς ἐρήμου. 21 Καὶ ἀπέστειλεν Μωυσῆς πρέσβεις πρὸς Σηὼν βασιλέα Ἀμορραίων, τοῦ λόγοις εἰρηνικοῖς" λέγων· 22 παρελεύσομαι διὰ τῆς γῆς σου, τοῦ ὁδῷ πορεύσομεθα". οὐκ ἐκκλινοῦμεν οὔτε εἰς ἀγρὸν, οὔτε εἰς ἀμπελῶνά σου, οὐ πιόμεθα ὕδωρ ἐκ φρέατός σου· ὁδῷ βασιλικῇ πορευσόμεθα, ἕως ἂν παρέλθωμεν τὰ ὅριά σου. 23 Καὶ οὐκ ἔδωκεν Σηὼν τῷ Ἰσραὴλ παρελθεῖν διὰ τῶν ὁρίων αὐτοῦ· καὶ συνήγαγεν Σηὼν πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ ἐξῆλθεν συντάξασθαι τῷ Ἰσραὴλ εἰς τὴν ἔρημον· καὶ ἦλθεν εἰς Ἰασσά, καὶ παρετάξατο τῷ Ἰσραήλ. 24 Καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν Ἰσραὴλ φόνῳ μαχαίρας, καὶ κατεκυρίευσαν

τῆς

τῆς γῆς αὐτῆς ἀπὸ Ἀρνῶν ἕως Ἰαβὸκ, ἕως υἱῶν Ἀμμάν· ὅτι Ἰαζὴρ ὅρια υἱῶν Ἀμμάν ἐστίν". 25 Καὶ ἔλαβεν Ἰσραὴλ πάσας τὰς πόλεις ταύτας, καὶ κατῴκισεν Ἰσραὴλ ἐν πάσαις ταῖς πόλεσιν τῶν Ἀμορραίων, ἐν Ἐσεβὼν καὶ ἐν πάσαις ταῖς αὐταῖς συγκυρούσαις αὐτῇ. 26 Ἔστιν γὰρ Ἐσεβὼν πόλις Σηὼν τοῦ βασιλέως τῶν Ἀμορραίων· καὶ οὗτος ἐπολέμησεν βασιλέα Μωὰβ τὸ πρότερον, καὶ ἔλαβεν πᾶσαν τὴν γῆν αὐτοῦ ἀπὸ Ἀρὼηρ ἕως Ἀρνῶν. 27 Διὰ τοῦτο ἐροῦσιν οἱ αἰνιγματισταί· ἔλθατε εἰς Ἐσεβὼν, ἵνα οἰκοδομηθῇ, καὶ κατασκευασθῇ πόλις Σηών· 28 ὅτι πῦρ ἐξῆλθεν ἐξ Ἐσεβὼν, φλὸξ ἐκ πόλεως Σηὼν, καὶ κατέφαγεν ἕως Μωὰβ, καὶ κατέπιεν κήλας Ἀρνῶν. 29 Οὐαί σοι Μωὰβ, ἀπώλου λαὸς Χαμώς· ἀπεδόθησαν οἱ υἱοὶ αὐτοῦ διασώζεσθαι, καὶ αἱ θυγατέρες αὐτοῦ αἰχμάλωτοι τῷ βασιλεῖ τῶν Ἀμορραίων Σηών· 30 καὶ τὸ σπέρμα αὐτοῦ ἀπολεῖται, Ἐσεβὼν ἕως Δαιβών· καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν ἐπὶ πρόσεξέκαυσαν πῦρ ἐπὶ Μωάβ. 31 Κατῴκισεν δὲ Ἰσραὴλ ἐν πάσαις ταῖς πόλεσιν τοῦ Ἀμορραίων. 32 Καὶ ἀπέστειλεν Μωυσῆς κατασκέψασθαι τὴν Ἰαζήρ· καὶ κατελάβοντο αὐτὴν, καὶ τὰς κώμας αὐτῆς, καὶ ἐξέβαλον τὸν Ἀμορραῖον τὸν ὄντα ἐκεῖ.

ἐκεῖ. 33 Καὶ ἐπιστρέψαντες, ἀνέβησαν ὁδὸν τὴν εἰς Βασάν· καὶ ἐξῆλθεν Ὼγ βασιλεὺς τῆς Βασὰν εἰς συνάντησιν αὐτοῖς, καὶ πᾶς ὁ λαὸς αὐτοῦ εἰς πόλεμον εἰς Ἐδραείν. 34 Καὶ εἶπεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν· μὴ φοβηθῇς αὐτόν, ὅτι εἰς τὰς χεῖράς σου παραδέδωκα αὐτόν, καὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ πᾶσαν τὴν γῆν αὐτοῦ· καὶ ποιήσεις αὐτῷ, καθὼς ἐποίησας τῷ Σηὼν βασιλεῖ τῶν Ἀμορραίων, ὃς κατῴκει ἐν Ἐσεβῶν. 35 Καὶ ἐπάταξαν αὐτόν, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ, ἕως τοῦ μὴ καταλιπεῖν αὐτῷ ζωγρείαν· καὶ ἐκληρονόμησαν τὴν γῆν αὐτοῦ. ἐπάταξεν αὐτῶν

ΚΕΦ. ΚΒ'.

1 ΚΑΙ ἀπάραντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, παρενέβαλον ὅπι δυσμῶν Μωὰβ παρὰ τὸν Ἰορδάνην τοῦ Ἰεριχώ. 2 Καὶ ἰδὼν Βαλὰκ υἱὸς Σεπφὼρ πάντα ὅσα ἐποίησεν Ἰσραὴλ τῷ Ἀμορραίῳ, 3 καὶ ἐφοβήθη Μωὰβ τὸν λαὸν σφόδρα, ὅτι πολλοὶ ἦσαν· καὶ προσώχθισεν Μωὰβ ἀπὸ προσώπου υἱῶν Ἰσραήλ. 4 Καὶ εἶπεν Μωὰβ τῇ γερουσίᾳ Μαδιάμ· νῦν ἐκλείξει ἡ συναγωγὴ αὕτη πάντας τοὺς κύκλῳ ἡμῶν, ὡσεὶ ἐκλείξει ὁ μόσχος τὰ χλωρὰ ἐκ τοῦ πεδίου.

Καὶ Βαλὰκ υἱὸς Σεπφὼρ, βασιλεὺς Μωὰϐ ἰδὼν τὸν χειμῶνα ἐκεῖνον. 5 Καὶ ἀπέστειλεν πρέσϐεις πρὸς Βαλαὰμ υἱὸν Βαιὼρ Βαθουρὰ, ὃς ἐστὶν ἐπὶ τῷ ποταμῷ γῆς υἱῶν λαοῦ αὐτοῦ, καλέσαι αὐτὸν, λέγων· ἰδοὺ λαὸς ἐξελήλυθεν ἐξ Αἰγύπτου, καὶ ἰδοὺ κατεκάλυψεν τὸ ὄμμα τῆς γῆς, καὶ οὗτος ἐγκάθηται ἐχόμενός μου. 6 Καὶ νῦν δεῦρο καὶ ἄρασαί μοι τὸν λαὸν τοῦτον, ὅτι ἰσχυρότερός μού ἐστιν, ἐὰν Χ περ δυνώμεθα πατάξαι ἐξ αὐτῶν, καὶ ἐκβαλῶ αὐτοὺς ἐκ τῆς γῆς· ὅτι οἶδα, ὅτι οὓς ἂν εὐλογῇς σὺ, εὐλόγηται, καὶ οὓς ἂν καταράσῃ σὺ, κεκατήραται. 7 Καὶ ἐπορεύθη ἡ πρεσϐεία Μωὰϐ καὶ ἡ πρεσϐεία Μαδιὰμ, καὶ τὰ μαντεῖα ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν· καὶ ἦλθον πρὸς Βαλαὰμ, καὶ εἶπαν αὐτῷ τὰ ῥήματα Βαλάκ. 8 Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς· καταλύσατε αὐτοῦ τὴν νύκτα, καὶ ἀποκριθήσομαι ὑμῖν ῥῆγμα, ὃ ἂν λαλήσῃ Κύριος πρὸς μέ. Καὶ κατέμειναν οἱ ἄρχοντες Μωὰϐ παρὰ Βαλαάμ. 9 Καὶ ἦλθεν ὁ θεὸς πρὸς Βαλαάμ, καὶ εἶπεν αὐτῷ· τί οἱ ἄνθρωποι οὗτοι παρὰ σοί; 10 Καὶ εἶπεν Βαλαὰμ πρὸς τὸν θεόν· Βαλὰκ υἱὸς Σεπφὼρ βασιλεὺς Μωὰϐ ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸς μὲ, λέγων· 11 ἰδοὺ λαὸς ἐξελήλυθεν ἐξ Αἰγύπτου, καὶ ἐκάλυψεν τὸ ὄμμα τῆς γῆς, καὶ οὗτος ἐγκάθηται

κάθηται ἐχόμενός μου· καὶ νῦν δεῦρο ἄρασόν μοι αὐτόν, εἰ ἄρα δυνήσομαι πατάξαι αὐτόν, καὶ ἐκβαλῶ αὐτὸν [ἐκ τῆς γῆς]. 12 Καὶ εἶπεν ὁ θεὸς πρὸς Βαλαάμ· οὐ πορεύσῃ μετ' αὐτῶν, οὐδὲ καταράσῃ τὸν λαόν· ἔστιν γὰρ εὐλογημένος. 13 Καὶ ἀναστὰς Βαλαὰμ πρωΐ, εἶπεν τοῖς ἄρχουσιν Βαλάκ· ἀποτρέχετε πρὸς τὸν κύριον ὑμῶν· οὐκ ἀφίησίν με ὁ θεὸς πορεύεσθαι μετ' ὑμῶν. 14 Καὶ ἀναστάντες οἱ ἄρχοντες Μωάβ, ἦλθον πρὸς Βαλάκ, καὶ εἶπον [αὐτῷ]· οὐ θέλει Βαλαὰμ πορευθῆναι μετ' ἡμῶν. 15 Καὶ προσέθετο ἔτι Βαλὰκ ἀποστεῖλαι ἄρχοντας πλείους, καὶ ἐντιμοτέρους τούτων. 16 Καὶ ἦλθον πρὸς Βαλαάμ, καὶ λέγουσιν αὐτῷ· τάδε λέγει Βαλάκ ὁ τοῦ Σεπφώρ· "ἀξιῶ σε", μὴ ὀκνήσῃς ἐλθεῖν πρός με· 17 ἐντίμως γὰρ τιμήσω σε ※ σφόδρα, καὶ πάντα ὅσα ἐὰν εἴπῃς μοι, ποιήσω "σοι"· καὶ δεῦρο ἐπικατάρασαί μοι τὸν λαὸν τοῦτον. 18 Καὶ ἀπεκρίθη Βαλαάμ, καὶ εἶπεν τοῖς ἄρχουσιν Βαλάκ· ἐὰν δῷ μοι Βαλὰκ πλήρη τὸν οἶκον αὐτοῦ ἀργυρίου καὶ χρυσίου, οὐ δυνήσομαι παραβῆναι τὸ ῥῆμα Κυρίου τοῦ θεοῦ, ποιῆσαι αὐτὸ μικρὸν ἢ μέγα ἐν τῇ διανοίᾳ μου· 19 καὶ νῦν κατομείνατε αὐτοῦ καὶ ὑμεῖς τὴν νύκτα "ταύτην", καὶ γνώσομαι τί προσθήσει Κύριος λαλῆ-

σαι πρὸς μέ. 20 Καὶ ἦλθεν ὁ θεὸς πρὸς Βαλαὰμ νυκτὸς, καὶ εἶπεν αὐτῷ· εἰ καλέσαι σε πάρεισιν οἱ ἄνθρωποι ☞ ἥκοι", ἀναστὰς ἀκολούθησον αὐτοῖς· πλὴν τὸ ῥῆμα ὃ ἐὰν λαλήσω πρὸς σέ, τοῦτο ποιήσεις. 21 Καὶ ἀναστὰς Βαλαὰμ τὸ πρωΐ, ἐπέσαξεν τὴν ὄνον αὐτοῦ, καὶ ἐπορεύθη μετὰ τῶν ἀνθρώπων Μωάβ. 22 Καὶ ὠργίσθη θυμῷ ὁ θεὸς, ὅτι ἐπορεύετο αὐτός· καὶ ἀνέστη ὁ ἄγγελος τοῦ θεοῦ ※ ἐν τῇ ὁδῷ, διάβολλειν αὐτόν· καὶ αὐτὸς ὀπισθόκει ἐπὶ τῆς ὄνου αὐτοῦ, καὶ οἱ δύο παῖδες αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ. 23 Καὶ ἰδοῦσα ἡ ὄνος τὸν ἄγγελον τοῦ θεοῦ ἀνθεστηκότα ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ τὴν ῥομφαίαν ✕ αὐτοῦ ἐσπασμένην ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἐξέκλινεν ἡ ὄνος ἐκ τῆς ὁδοῦ, καὶ ἐπορεύετο εἰς τὸ πεδίον· καὶ ἐπάταξεν ※ Βαλαὰμ" τὴν ὄνον ☞ ἐν τῇ ῥάβδῳ αὐτοῦ", τοῦ εὐθῦναι αὐτὴν ἐν τῇ ὁδῷ. 24 Καὶ ἔστη ὁ ἄγγελος τοῦ θεοῦ ἐν τοῖς αὐλαξιν τῶν ἀμπελώνων· φραγμὸς ἐντεῦθεν, καὶ φραγμὸς ἐντεῦθεν. 25 Καὶ ἰδοῦσα ἡ ὄνος τὸν ἄγγελον τοῦ θεοῦ, προσέθλιψεν ἑαυτὴν πρὸς τὸν τοῖχον, καὶ ἀπέθλιψεν τὸν πόδα Βαλαὰμ πρὸς τὸν τοῖχον· καὶ προσέθετο ἔτι μαστίξαι αὐτήν. 26 Καὶ προσέθετο ὁ ἄγγελος τοῦ θεοῦ, καὶ ἀπελθὼν ὑπέστη ἐν τόπῳ στενῷ, εἰς ὃν οὐκ ἦν αὐτῷ ἐκκλίναι δεξιὰν οὐδὲ

ἀριστερᾶν. 27 Καὶ ἰδοῦσα ἡ ὄνος τὸν ἄγγελον τοῦ θεοῦ, συνεκάθισεν ὑποκάτω Βαλαάμ· καὶ ἐθυμώθη ※ ὀργῇ Βαλαὰμ, καὶ ἔτυπτεν τὴν ὄνον ἐν τῇ ῥάβδῳ. 28 Καὶ ἠνοιξεν ὁ θεὸς τὸ στόμα τῆς ὄνου, καὶ εἶπεν τῷ Βαλαάμ· τί πεποίηκά σοι, ὅτι πέπαικάς με τοῦτο τρίτον; 29 Καὶ εἶπεν Βαλαὰμ τῇ ὄνῳ· ὅτι ἐμπέπαικάς μοι· καὶ εἰ εἶχον μάχαιραν ἐν τῇ χειρί μου, ἤδη ἂν ἐξεκέντησά σε. 30 Καὶ λέγει ἡ ὄνος τῷ Βαλαάμ· οὐκ ἐγὼ ἡ ὄνος σου, ἐφ' ἧς ἐπέβαινες ἐκ νεότητός σου ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης; μὴ ὑποφέρουσα ὑπεριδοῦσα ἐποίησά σοι οὕτως; ὁ δὲ εἶπεν· οὐχί. 31 Ἀ- τοῦτο
πεκάλυψεν δὲ ὁ θεὸς τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ Βαλαάμ, καὶ ὁρᾷ τὸν ἄγγελον τοῦ θεοῦ ἀνθεστηκότα ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ τὴν μάχαιραν ✕ αὐτοῦ ἐσπασμένην ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ· καὶ κύψας προσεκύνησεν τῷ προσώπῳ αὐτοῦ. 32 Καὶ λέγει αὐτῷ ὁ ἄγγελος τοῦ θεοῦ· διατί ἐπάταξας τὴν ὄνον σου τοῦτο τρίτον; καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἐξῆλθον εἰς διαβολήν σου, ὅτι οὐκ ἀστεία ἡ ὁδός σου ἐναντίον μου· 33 καὶ ἰδοῦσά με ἡ ὄνος, ἐξέκλινεν ἀπ' ἐμοῦ τοῦτο τρίτον· καὶ εἰ μὴ ἐξέκλινεν ἀπ' ἐμοῦ, νῦν σε μὲν ἀπέκτεινα, ἐκείνην δ' ἂν περιεποιησάμην. 34 Καὶ εἶπεν Βαλαὰμ τῷ ἀγγέλῳ Κυρίου· ἥμαρτηκα· οὐ γὰρ ἠπιστάμην, ὅτι σύ [μοι] ἀνθέστη-

καὶ εἰς συνάντησίν μοι ἐν τῇ ὁδῷ· καὶ νῦν εἰ μή σοι ἀρέσκει, ἀποστραφήσομαι. 35 Καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος τοῦ θεοῦ πρὸς Βαλαάμ· συμπορεύθητι μετὰ τῶν ἀνθρώπων· πλὴν τὸ ῥῆμα ὃ ἐὰν εἴπω πρὸς σέ, τοῦτο φυλάξῃ λαλῆσαι. Καὶ ἐπορεύθη Βαλαὰμ μετὰ τῶν ἀρχόντων Βαλάκ. 36 Καὶ ἀκούσας Βαλάκ, ὅτι ἥκει Βαλαάμ, ἐξῆλθεν εἰς συνάντησιν αὐτῷ, εἰς πόλιν Μωάβ, ἥ ἐστιν ἐπὶ τῶν ὁρίων Ἀρνῶν, ἥ ἐστιν ἐκ μέρους τῶν ὁρίων. 37 Καὶ εἶπεν Βαλὰκ πρὸς Βαλαάμ· οὐχὶ ※ ἀποστείλας ἀπέστειλα πρὸς σέ, καλέσαι σε; ἵνατί οὐκ ἦρχου πρός με; ὄντως οὐ δυήσομαι τιμῆσαί σε; 38 Καὶ εἶπεν Βαλαὰμ πρὸς Βαλάκ· ἰδοὺ ἥκω πρὸς σὲ νῦν· δυνατὸς ἔσομαι λαλῆσαί τι; τὸ ῥῆμα ὃ ἐὰν ἐμβάλῃ ὁ θεὸς εἰς τὸ στόμα μου, τοῦτο φυλάξω λαλῆσαι. τὴν καρδίαν
39 Καὶ ἐπορεύθη Βαλαὰμ μετὰ Βαλάκ, καὶ ἦλθον εἰς πόλεις ἐπαύλεων. 40 Καὶ ἔθυσεν Βαλὰκ πρόβατα καὶ μόσχους, καὶ ἀπέστειλεν τῷ Βαλαὰμ καὶ τοῖς ἄρχουσιν τοῖς μετ' αὐτοῦ. 41 Καὶ ἐγένετο τῷ πρωΐ· καὶ παραλαβὼν Βαλὰκ τὸν Βαλαὰμ, ἀνεβίβασεν αὐτὸν ἐπὶ τὸ ὄρος τοῦ Βαάλ, καὶ ἔδειξεν αὐτῷ ἐκεῖθεν μέρος τοῦ λαοῦ.

ΚΕΦ.

ΚΕΦ. ΚΓ'.

1 ΚΑΙ εἶπεν Βαλαὰμ τῷ Βαλὰκ· οἰκοδόμησόν μοι ὧδε ἑπτὰ βωμοὺς, καὶ ἑτοίμασόν μοι ὧδε ἑπτὰ μόσχους, καὶ ἑπτὰ κριούς. 2 Καὶ ἐποίησεν Βαλὰκ, ὃν τρόπον εἶπεν ☩ αὐτῷ" Βαλαάμ· καὶ ἀνήνεγκεν ※ Βαλὰκ καὶ Βαλαὰμ μόσχον καὶ κριὸν ἐπὶ τὸν βωμόν. 3 Καὶ εἶπεν Βαλαὰμ τῷ Βαλὰκ· παστήθι ἐπὶ τῆς θυσίας σου, ἐγὼ δὲ πορεύσομαι, εἴ μοι φανεῖται ὁ θεὸς ἀντιπαντήσει, καὶ ῥῆμα ὃ ἐάν μοι δείξῃ, ἀναγγελῶ σοι. ☩ Καὶ παρέστη Βαλὰκ ἐπὶ τῆς θυσίας αὐτῷ· καὶ Βαλαὰμ ἐπορεύθη ἐπερωτῆσαι τὸν θεὸν", καὶ ἐπορεύθη εὐθεῖαν. 4 Καὶ ἐφάνη ὁ θεὸς τῷ Βαλαὰμ, καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν Βαλαάμ· τοὺς ἑπτὰ βωμοὺς ἡτοίμασα, καὶ ἀνεβίβασα μόσχον καὶ κριὸν ἐπὶ τὸν βωμόν. 5 Καὶ ἐνέβαλεν ὁ θεὸς ῥῆμα εἰς τὸ στόμα Βαλαὰμ, καὶ εἶπεν· ἐπιστραφεὶς πρὸς Βαλὰκ, οὕτως λαλήσεις. 6 Καὶ ἀπεστράφη πρὸς αὐτόν· καὶ ὁ δὲ ἐφειστήκει ἐπὶ τῶν ὁλοκαυτωμάτων αὐτῶν, καὶ πάντες οἱ ἄρχοντες Μωὰβ ☩ μετ' αὐτοῦ· καὶ ἐγένετο πνεῦμα θεοῦ ἐπ' αὐτῷ". 7 Καὶ ἀναλαβὼν τὴν παραβολὴν αὐτοῦ, εἶπεν· ἐκ Μεσοποταμίας μετεπέμψατό με Βαλὰκ

Βαλὰκ βασιλεὺς Μωὰβ, ἐξ ὀρέων ἀπ' ἀνατολῶν, τοῦ λέγων· δεῦρο ἄρασαί μοι τὸν Ἰακὼβ, καὶ δεῦρο ἐπικατάρασαί τοῦ μοι τὸν Ἰσραήλ. 8 Τί ἀράσομαι ὃν μὴ ἀρᾶται ὁ Κύριος; ἢ τί καταράσομαι ὃν μὴ καταρᾶται ὁ θεός; 9 ὅτι ἀπὸ κορυφῆς ὀρέων ὄψομαι αὐτὸν, καὶ ἀπὸ τῶν βουνῶν προσνοήσω αὐτόν· ἰδοὺ λαὸς μόνος κατοικήσει, καὶ ἐν ἔθνεσιν οὐ συλλογισθήσεται. 10 Τίς ἐξηκριβάσατο τὸ σπέρμα Ἰακὼβ, καὶ τίς ἐξαριθμήσεται δήμους Ἰσραήλ; ἀποθάνοι ἡ ψυχή μου ἐν ψυχαῖς δικαίων, καὶ γένοιτο τὸ σπέρμα μου ὡς τὸ σπέρμα τούτων. 11 Καὶ εἶπεν Βαλὰκ πρὸς Βαλαάμ· τί ἐποίησάς μοι; εἰς κατάρασιν ἐχθρῶν μου κέκληκά σε, καὶ ἰδοὺ εὐλόγησας εὐλογίαν. 12 Καὶ εἶπεν Βαλαὰμ πρὸς Βαλὰκ· οὐχὶ ὅσα ἐμβάλῃ ὁ θεὸς εἰς τὸ στόμα μου, τοῦτο φυλάξω λαλῆσαι; 13 Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν Βαλάκ· δεῦρο ἐπὶ μετ' ἐμοῦ εἰς τόπον ἄλλον, ἐξ οὗ ὄψῃ αὐτὸν ἐκεῖθεν, πλὴν ἢ μέρος τι αὐτοῦ ὄψῃ, πάντας δὲ οὐ μὴ ἴδῃς, καὶ καταράσαί μοι αὐτὸν ἐκεῖθεν. 14 Καὶ παρέλαβεν αὐτὸν εἰς ἀγρὸν σκοπιὰν ἐπὶ κορυφὴν λελαξιμφούθ, καὶ ᾠκοδόμησεν τοῦ ἐκεῖ ἑπτὰ βωμοὺς, καὶ ἀνεβίβασεν μόσχον καὶ κριὸν ἐπὶ τὸν βωμόν. 15 Καὶ εἶπεν Βαλαὰμ πρὸς Βαλάκ·

στῆθι

προσθήσῃ ὅπι τῆς θυσίας σου, ἐγὼ δὲ πορεύσομαι ἐπερωτῆσαι τὸν θεόν. 16 Καὶ συνέλυτησεν ὁ θεὸς τῷ Βαλαὰμ, καὶ ἐνέβαλεν ῥῆμα εἰς τὸ στόμα αὐτοῦ, καὶ εἶπεν· ἀποστράφητι πρὸς Βαλὰκ, καὶ τάδε λαλήσεις. 17 Καὶ ἀπεστράφη πρὸς αὐτόν· καὶ ὁ δὲ ἐφειστήκει ὅπι τῆς ὁλοκαυτώσεως αὐτοῦ, καὶ ~ πάντες" οἱ ἄρχοντες Μωὰβ μετ' αὐτοῦ. Καὶ εἶπεν αὐτῷ Βαλάκ· τί ἐλάλησεν Κύριος; 18 Καὶ ἀναλαβὼν τὴν παραβολὴν αὐτοῦ, εἶπεν· ἀνάστηθι Βαλὰκ καὶ ἄκουε, σκῶπτε μάρτυς υἱὸς Σεπφώρ. 19 Οὐχ ὡς ἄνθρωπος ὁ θεὸς ἀποστατῆσαι, οὐδ' ὡς υἱὸς ἀνθρώπου ἀπειληθῆναι· αὐτὸς εἶπας, οὐχὶ ποιήσει; λαλήσει, καὶ οὐχὶ ἐμμενεῖ; 20 Ἰδοὺ εὐλογεῖν παρείλημμαι· εὐλογήσω, καὶ οὐ μὴ ἀποστρέψω. 21 Οὐκ ἔστι μόχθος ἐν Ἰακὼβ, οὐδὲ ὀφθήσεται πόνος ἐν Ἰσραήλ· Κύριος ὁ θεὸς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, καὶ δὲ ἔνδοξα ἀρχόντων ἐν αὐτῷ. 22 Ὁ θεὸς ὁ ἐξαγαγὼν αὐτὸν ἐξ Αἰγύπτου, ὡς δόξα μονοκέρωτος αὐτῷ. 23 οὐ γὰρ ἔστιν οἰωνισμὸς ἐν Ἰακὼβ, οὐδὲ μαντεία ἐν Ἰσραήλ· κατὰ καιρὸν ῥηθήσεται Ἰακὼβ καὶ τῷ Ἰσραὴλ, τί ἀπετελέσει ὁ θεός. 24 Ἰδοὺ λαὸς ὡς σκύμνος ἀναστήσεται, καὶ ὡς λέων γαυριωθήσεται· οὐ κοιμηθήσεται ἕως φάγῃ θήραν, καὶ αἷμα τραυματιῶν πίεται. 25 Καὶ

εἶπεν

εἶπεν Βαλὰκ πρὸς Βαλαάμ· ὅτι καταράς καταράσῃ μοι αὐτόν, ὅτε εὐλογῶν μὴ εὐλογήσῃς αὐτόν. 26 Ἀποκριθεὶς δὲ Βαλαὰμ, εἶπεν τῷ Βαλὰκ· οὐκ ἐλάλησά σοι; λέγων· τὸ ῥῆμα ὃ ἐὰν λαλήσῃ ὁ θεὸς, τοῦτο ποιήσω. 27 Καὶ εἶπεν Βαλὰκ πρὸς Βαλαάμ· δεῦρο, πορεύσω σε εἰς τόπον ἄλλον, εἰ ἀρέσει τῷ θεῷ, καὶ καταράσαί μοι αὐτὸν ἐκεῖθεν. 28 Καὶ παρέλαβεν Βαλὰκ τὸν Βαλαὰμ ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ Φογὼρ, τὸ πορευτεῖον εἰς τὴν ἔρημον. 29 Καὶ εἶπεν Βαλαὰμ πρὸς Βαλάκ· οἰκοδόμησόν μοι ὧδε ἑπτὰ βωμοὺς, καὶ ἑτοίμασόν μοι ὧδε ἑπτὰ μόσχους, καὶ ἑπτὰ κριούς. 30 Καὶ ἐποίησεν Βαλὰκ, καθάπερ εἶπεν αὐτῷ Βαλαάμ· καὶ ἀνήνεγκεν μόσχον καὶ κριὸν ἐπὶ τὸν βωμόν.

ΚΕΦ. ΚΔ'.

1 ΚΑΙ ἰδὼν Βαλαὰμ ὅτι καλόν ἐστιν ἐναντίον Κυρίου εὐλογεῖν τὸν Ἰσραὴλ, οὐκ ἐπορεύθη κατὰ τὸ εἰωθὸς εἰς συνάντησιν τοῖς οἰωνοῖς, καὶ ἀπέστρεψεν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ εἰς τὴν ἔρημον. 2 Καὶ ἐξάρας Βαλαὰμ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καθορᾷ τὸν Ἰσραὴλ ἐσκηνοπηγηκότα κατὰ φυλάς· καὶ ἐγένετο ἐπ' αὐτῷ πνεῦμα θεοῦ. 3 Καὶ ἀναλαβὼν τὴν παραβολὴν

λὴν

λιὼ αὐτῷ, εἶπεν· φησὶν Βαλαὰμ υἱὸς Βαιὼρ, φησὶν ὁ ἄνθρωπος ὁ ἀληθινῶς ὁρῶν, 4 ※ φησὶν ἀκούων λόγια [θεοῦ] ἰσχυροῦ", ὅστις ὅρασιν θεοῦ εἶδεν ἐν ὕπνῳ, ἀπεκαλυμμένοι οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ· 5 ὡς καλοὶ οἶκοί σου Ἰακὼβ, αἱ σκηναί σου Ἰσραήλ· 6 ὡσεὶ νάπαι σκιάζουσαι, καὶ ὡσεὶ παράδεισοι ἐπὶ ποταμῷ, καὶ ὡσεὶ σκηναὶ, ἃς ἔπηξεν Κύριος, ὡσεὶ κέδροι παρ' ὕδατα. 7 Ἐξελεύσεται ἄνθρωπος ἐκ τοῦ σπέρματος αὐτοῦ, καὶ κυριεύσει ἐθνῶν πολλῶν· καὶ ὑψωθήσεται ἡ Γὼγ βασιλεία αὐτοῦ, καὶ αὐξηθήσεται ἡ βασιλεία αὐτοῦ. 8 Ὁ θεὸς ὠδήγησεν αὐτὸν ἐξ Αἰγύπτου, ὡς δόξα μονοκέρωτος αὐτῷ· ἔδεται ἔθνη ἐχθρῶν αὐτοῦ, καὶ τὰ πάχη αὐτῶν ἐκμυελιεῖ, καὶ ταῖς βολίσιν αὐτοῦ καταξεύσει τ ἐχθρόν". 9 Κατακλιθεὶς ἀνεπαύσατο ὡς λέων, καὶ ὡς σκύμνος· τίς ἀναστήσει αὐτόν; οἱ εὐλογοῦντές σε, εὐλόγηται, καὶ οἱ καταρώμενοί σε, κεκατήραται. 10 Καὶ ἐθυμώθη ※ ὀργῇ Βαλὰκ ἐπὶ Βαλαὰμ, καὶ συνεκρότησεν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ, καὶ εἶπεν Βαλὰκ πρὸς Βαλαὰμ· καταρᾶσθαι τὸν ἐχθρόν μου κέκληκά σε, καὶ ἰδοὺ εὐλογῶν εὐλόγησας τοῦτο τρίτον. 11 Νῦν οὖν φεῦγε εἰς τὸν τόπον σου· εἶπα, τιμήσω σε· καὶ νῦν ἐστέρησέν σε Κύριος τῆς δόξης. 12 Καὶ εἶπεν Βαλαὰμ πρὸς Βαλάκ·

Βαλάκ· οὐχὶ οὐ τοῖς ἀγγέλοις σου, οὓς ἀπέστειλας πρός με, ἐλάλησα; λέγων· 13 ἐὰν μοι δῷ Βαλὰκ πλήρη τὸν οἶκον αὐτοῦ ἀργυρίου καὶ χρυσίου, οὐ δυνήσομαι παραβῆναι τὸ ῥῆμα Κυρίου, ποιῆσαι αὐτὸ καλὸν ἢ πονηρὸν παρ' ἐμαυτοῦ· ὅσα ἐὰν ε�ίπῃ μοι ὁ θεός, ταῦτα ἐρῶ. 14 Καὶ νῦν ἰδοὺ ἀποτρέχω εἰς τὸν τόπον μου· δεῦρο, συμβουλεύσω σοι, τί ποιήσῃ ὁ λαὸς οὗτος τὸν λαὸν σου ἐπ' ἐσχάτου τῶν ἡμερῶν. 15 Καὶ ἀναλαβὼν τὴν παραβολὴν αὐτοῦ, εἶπεν· φησὶν Βαλαὰμ υἱὸς Βαιὼρ, φησὶν ὁ ἄνθρωπος ὁ ἀληθινῶς ὁρῶν, 16 ✻ φησὶν ἀκούων λόγια θεοῦ, ὃς ἐπίσταται ἐπιστήμην ὑψίστου, καὶ ὅρασιν θεοῦ ἰδὼν ἐν ὕπνῳ, ἀπεκαλυμμένοι οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ· 17 δείξω αὐτῷ, καὶ οὐχὶ νῦν· μακαρίζω, καὶ οὐκ ἐγγίζει. Ἀνατελεῖ ἄστρον ἐξ Ἰακὼβ, καὶ ἀναστήσεται ἄνθρωπος ἐξ Ἰσραὴλ, καὶ θραύσῃ τοὺς ἀρχηγοὺς Μωὰβ, καὶ ποιονομεύσῃ πάντας τοὺς υἱοὺς Σήθ· 18 καὶ ἔσται Ἐδὼμ κληρονομία, καὶ ἔσται κληρονομία Ἡσαῦ ὁ ἐχθρὸς αὐτοῦ, καὶ Ἰσραὴλ ἐποίησεν ἐν ἰσχύι· 19 καὶ ἐξεγερθήσεται ἐξ Ἰακὼβ, καὶ ἀπολεῖ σωζόμενον ἐκ πόλεως. 20 Καὶ ἰδὼν τὸν Ἀμαλὴκ, καὶ ἀναλαβὼν τὴν παραβολὴν αὐτοῦ, εἶπεν· ἀρχὴ ἐθνῶν αὐτῶν Ἀμαλὴκ, καὶ τὸ σπέρμα αὐτοῦ ἀπολεῖται. 21 Καὶ ἰδὼν τὸν Κεναῖον, καὶ ἀναλαβὼν τὴν παραβολὴν αὐτοῦ,

αὐτῦ, εἶπεν· ἰσχυρὰ ἡ κατοικία σου, καὶ ἐὰν θῇς
ἐν πέτρᾳ τὴν νοσσιάν σου, 22 καὶ ἐὰν γένηται
τῷ Βαὼρ νοσσιὰ πανουργίας, Ἀσσύριοι αἰχμαλω-
τεύσουσίν σε. 23 [Καὶ ἰδὼν τὸν Ὠγ], καὶ
ἀναλαβὼν τὴν παβολὴν αὐτῦ, εἶπεν· ὦ ὦ,
τίς ζήσεται, ὅταν θῇ ταῦτα ὁ θεός; 24 Καὶ
ἐξελεύσονται ἐκ χειρῶν Κιτιαίων, καὶ κακώσουσιν ἐξελεύσεται
Ἀσσὼρ, καὶ κακώσουσιν Ἑβραίους, καὶ αὐτοὶ
ὁμοθυμαδὸν ἀπολοῦνται. 25 Καὶ ἀναστὰς Ba-
λαὰμ ἀπῆλθεν, ἀποστραφεὶς εἰς τὸν τόπον αὐτῦ·
καὶ Βαλὰκ ἀπῆλθεν πρὸς ἑαυτόν.

ΚΕΦ. ΚΕ'.

1 ΚΑΙ κατέλυσεν Ἰσραὴλ ἐν Σαττείν, καὶ
ἐβεβηλώθη ὁ λαὸς ἐκπορνεῦσαι εἰς τὰς
θυγατέρας Μωάβ. 2 Καὶ ἐκάλε-
σαν αὐτοὺς εἰς τὰς θυσίας τῶν εἰδώλων αὐτῶν· καὶ
ἔφαγεν ὁ λαὸς [τὰ] τῶν θυσιῶν αὐτῶν, καὶ προσε-
κύνησεν τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν, 3 καὶ ἐτελέσθησαν
τῷ Βεελφεγώρ· καὶ ὠργίσθη θυμῷ Κύριος τῷ
Ἰσραήλ. 4 Καὶ εἶπεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν·
λάβε πάντας τοὺς ἀρχηγοὺς τῦ λαῦ, καὶ παρα-
δειγμάτισον αὐτοὺς ※ τῷ Κυρίῳ κατέναντι τῦ
ἡλίου, καὶ ἀποστραφήσεται ὀργὴ θυμῦ Κυρίου ἀπὸ λαῦ
Ἰσραήλ. 5 Καὶ εἶπεν Μωυσῆς ταῖς φυλαῖς
Ἰσραήλ·

Ἰσραήλ· ἀποκλείναντε ἕκαστος τὸν οἰκεῖον αὐτῆ τ̃ πετελεσμένον τῷ Βεελφεγώρ. 6 Καὶ ἰδοὺ ἄνθρωπος τ̃ν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐλθὼν προσήγαγεν τ̃ ἀδελφὸν αὐτῆ τ̃ πρὸς τὴν Μαδιανίτιν ἔναντι Μωυσῆ, καὶ ἐναντίον πάσης συναγωγῆς υἱῶν Ἰσραήλ· αὐτοὶ δὲ ἔκλαιον πρὸ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τ̃ μαρτυρίου. 7 Καὶ ἰδὼν Φινεὲς υἱὸς Ἐλεάζαρ υἱοῦ Ἀαρὼν τ̃ ἱερέως, ἐξανέστη ἐκ μέσου τῆς συναγωγῆς, καὶ λαβὼν σφραγῖδα ἐν τῇ χειρὶ ✻ αὐτ̃, 8 εἰσῆλθεν ὀπίσω τ̃ ἀνθρώπου τ̃ Ἰσραηλίτου εἰς τὴν κάμινον, καὶ ἀπεκέντησεν ἀμφοτέρους, τόν τε ἄνθρωπον τὸν Ἰσραηλίτην, καὶ τὴν γυναῖκα ἀφ' τῆς μήτρας αὐτῆς· καὶ ἐπαύσατο ἡ πληγὴ ἀπ' τ̃ν υἱῶν Ἰσραήλ. 9 Καὶ ἐγένοντο οἱ τεθνηκότες ἐν τῇ πληγῇ, τέσσαρες καὶ εἴκοσι χιλιάδες. 10 Καὶ ἐλάλησεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων· 11 Φινεὲς υἱὸς Ἐλεάζαρ υἱ̃ Ἀαρὼν τ̃ ἱερέως κατέπαυσεν τὸν θυμόν μου ἀπ' υἱῶν Ἰσραὴλ ἐν τῷ ζηλῶσαί ✻ αὐτὸν μου τὸν ζῆλον ἐν αὐτοῖς, καὶ οὐκ ἐξανήλωσα τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐν τῷ ζήλῳ μου. 12 Οὕτως εἶπον· ἰδοὺ ἐγὼ δίδωμι αὐτῷ ✻ τὴν διαθήκην εἰρήνης μου, 13 καὶ αὐτ̃ ἔσται αὐτῷ καὶ τῷ σπέρματι αὐτ̃ μετ' αὐτὸν αἰωνία διαθήκη ἱερατείας αἰωνίας, ἀνθ' ὧν ἐζήλωσεν τῷ

τῷ θεῷ αὐτῶν, καὶ ἐξιλάσατο περὶ τοῦ υἱοῦ Ἰσραήλ. 14 Τὸ δὲ ὄνομα τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Ἰσραηλίτου τοῦ πεπληγότος, ὃς ἐπλήγη μετὰ τῆς Μαδιανίτιδος, Σαμβεί, υἱὸς Σαλὼ, ἄρχων οἴκου πατριᾶς Συμεών· 15 καὶ ὄνομα τῇ γυναικὶ τῇ Μαδιανίτιδι τῇ πεπληγμένῃ, Χασβί, θυγάτηρ Σοὺρ, ἄρχοντος ἔθνους τοῦ Ὀμμωθ, οἴκου Σομμὼθ πατριᾶς ἐστιν τοῦ Μαδιάμ. 16 Καὶ ἐλάλησεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων· τοῦ λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ, λέγων· 17 ἐχθραίνετε τοῖς τοῦ Μαδιηναίοις, καὶ πατάξατε αὐτοὺς, 18 ὅτι ἐχθραίνουσιν αὐτοὶ ὑμῖν ἐν δολιότητι ※ αὐτῶν, ὅσα δολιοῦσιν ὑμᾶς μετὰ Φογὼρ καὶ μετὰ Χασβὶ θυγατέρα ἄρχοντος Μαδιὰμ τὴν ἀδελφὴν αὐτῶν, τὴν πεπληγυῖαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς πληγῆς διὰ Φογώρ.

ΚΕΦ. Κς'.

1 ΚΑΙ ἐγένετο μετὰ τὴν πληγὴν, καὶ ἐλάλησεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν [λέγων] καὶ πρὸς Ἐλεάζαρ ※ υἱὸν Ἀαρὼν τὸν ἱερέα, λέγων· 2 λάβε τὴν ἀρχὴν πάσης τῆς συναγωγῆς υἱῶν Ἰσραὴλ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐξεταζόμενος ἐν Ἰσραήλ. 3 Καὶ ἐλάλησεν Μωυσῆς καὶ Ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς μετ' αὐτῶν

τῶν ὑὶ Ἀραβὼθ Μωὰβ ὑπὶ τῦ Ἰορδάνυ κὴ Ἰεριχώ, λέγων· 4 Ἀπὸ εἰκοσαετοῦς κὴ ἐπάνω, ὃν τρόπον συνέταξεν Κύριος τῷ Μωυσῆ. Καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ οἱ ἐξελθόντες ἐξ Αἰγύπτυ· 5 Ῥαβιὼ πρωτότοκος Ἰσραήλ· υἱοὶ δὲ Ῥουβιώ· Φαλλυ Ἐνὼχ, καὶ δῆμος τῦ Ἐνώχ· τῷ Φαλλὼ, δῆ- Ἀσρώμ μος τῦ Φαλλυί· 6 τῷ Ἀσρὼν, δῆμος τῦ Ἀσρωνί· τῷ Χαρμεί, δῆμος τῦ Χαρμεί. 7 Οὗτοι δῆμοι Ῥουβιώ· καὶ ἐγένετο ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν, τρεῖς κὴ τεσσαράκοντα χιλιάδες κὴ ἑπτακό- πεντήκοντα σιοι καὶ τεσσαράκοντα. 8 Καὶ υἱοὶ Φαλλοὺ, Ἐλιάβ· 9 καὶ υἱοὶ Ἐλιάβ, Ναμυὴλ, καὶ Δαθὰν, καὶ Ἀβειρών. ※ Καὶ Δαθὰν καὶ Ἀβειρὼν ὗτοι ὑπόκλητοι τῆς συναγωγῆς, ὗτοί εἰσιν οἱ ὑπισάντες ὑπὶ Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν ἐν τῇ συναγωγῇ Κορὲ, ἐν τῇ ὑπισυσάσῃ Κυρίυ· 10 καὶ ἀνοίξασα ἡ γῆ τὸ στόμα αὐτῆς, κατέπιεν αὐτοὺς κὴ Κορὲ ἐν τῷ θανάτῳ τῆς συναγωγῆς αὐτῦ, ὅτε κατέφαγεν τὸ πῦρ τοὺς πεντήκοντα κὴ διακοσίους, κὴ ἐγενήθησαν ἐν σημείῳ· 11 οἱ δὲ υἱοὶ Κορὲ ὐκ ἀπέθανον. 12 Καὶ οἱ υἱοὶ Συμεών, δῆμος τῶν υἱῶν Συμεών· τῷ Ναμυὴλ, δῆμος ὁ Ναμυηλεί· τῷ Ἰαμίν, δῆμος ὁ Ἰαμινί· τῷ Ἰαχείν, δῆμος ὁ Ἰαχεινί· 13 τῷ Ζαρὰ, δῆμος ὁ Ζαραεί· τῷ Σαοὺλ, δῆμος ὁ Σαουλεί. 14 Οὗτοι δῆμοι

Συμεὼν

Συμεὼν ⁘ ἐκ τῆς ἐπισκέψεως αὐτῶν", δύο καὶ εἴκοσι χιλιάδες καὶ ἑξακόσιοι. 19 Υἱοὶ δὲ Ἰούδα, Ἦρ καὶ Αὐνάν, καὶ Σηλών, καὶ Φαρὲς, καὶ Ζαρά· καὶ ἀπέθανεν Ἦρ καὶ Αὐνὰν ἐν γῇ Χαναάν. 20 Καὶ ἐγένοντο οἱ υἱοὶ Ἰούδα κατ' δήμους αὐτῶν· τῷ Σηλών, δῆμος ὁ Σηλωνί· τῷ Φαρὲς, δῆμος ὁ Φαρεσί· τῷ Ζαρά, δῆμος ὁ Ζαρεί. 21 Καὶ ἐγένοντο υἱοὶ Φαρές· τῷ Ἀσρών, δῆμος ὁ Ἀσρωνί· τῷ Ἰαμουὴλ, δῆμος ὁ Ἰαμουηλί. 22 Οὗτοι δῆμοι τοῦ Ἰούδα κατὰ τὴν ἐπισκεψιν αὐτῶν, ἓξ καὶ ἑβδομήκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι. 23 Καὶ υἱοὶ Ἰσσάχαρ κατ' δήμους αὐτῶν· τῷ Θωλᾶ, δῆμος ὁ Θωλαί· τῷ Φουᾶ, δῆμος ὁ Φουαί· 24 τῷ Ἰασοὺβ, δῆμος ὁ Ἰασουβί· τῷ Ἀμβρὰν, δῆμος ὁ Ἀμβρανί. 25 Οὗτοι δῆμοι Ἰσσάχαρ ἐξ Ἀμβραμὶ ἐπισκέψεως αὐτῶν, τέσσαρες καὶ ἑξήκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι. 26 Υἱοὶ Ζαβουλὼν κατὰ δήμους αὐτῶν· τῷ Σαρεὴλ, δῆμος ὁ Σαρεδί· τῷ Ἀλλὼν, δῆμος ὁ Ἀλλωνί· τῷ Ἀλιὴλ, δῆμος ὁ Ἀλιηλί. 27 Οὗτοι δῆμοι Ζαβουλὼν ἐξ ἐπισκέψεως αὐτῶν, ἑξήκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι. 15 Υἱοὶ Γὰδ κατὰ δήμους αὐτῶν· τῷ Σαφὼν, δῆμος ὁ Σαφωνί· τῷ Ἀγγὶ, δῆμος ὁ Ἀγγί· τῷ Σουνί, δῆμος ὁ Σουνί· 16 τῷ Ἀζαγνὶ, δῆμος ὁ Ἀζανί· τῷ Ἀδδὶ, δῆμος ὁ Ἀδδί· 17 τῷ Ἀ-

Versus 15, 16, 17, 18. vide post versum 27.

Φαρὲς

πεντακόσιοι

ραδί, δῆμος ὁ Ἀραδί· τῷ Ἀριήλ, δῆμος ὁ Ἀριηλί. 18 Οὗτοι δῆμοι υἱῶν Γὰδ ἐξ ἐπισκέψεως αὐτῶν, τεσσαράκοντα χιλιάδες [καὶ τετρακισχίλιοι] καὶ πεντακόσιοι. 44 Υἱοὶ Ἀσὴρ κτ' δήμους αὐτῶν· τῷ Ἰαμεὶν, δῆμος ὁ Ἰαμεινί· τῷ Ἰεσυί, δῆμος ὁ Ἰεσουί· τῷ Βαριᾷ, δῆμος ὁ Βαριαί. 45 ※ Καὶ οἱ υἱοὶ Βαριᾶ, τῷ Χοβὲρ, δῆμος ὁ Χοβερί· τῷ Μελχιήλ, δῆμος ὁ Μελχιηλί. 46 Καὶ τὸ ὄνομα τῆς θυγατρὸς Ἀσήρ, Σάρα. 47 Οὗτοι δῆμοι Ἀσὴρ ἐξ ἐπισκέψεως αὐτῶν, τρεῖς καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι. 28 Υἱοὶ Ἰωσὴφ κτ' δήμους αὐτῶν, Μανασσῆ καὶ Ἐφραΐμ. 29 Υἱοὶ Μανασσῆ· τῷ Μαχεὶρ, δῆμος ὁ Μαχιρί· καὶ Μαχεὶρ ἐγέννησεν τὸν Γαλαάδ· τῷ Γαλαάδ, δῆμος ὁ Γαλααδί. 30 Καὶ ὅτοι υἱοὶ Γαλαάδ· Ἀχιέζερ, δῆμος ὁ Ἀχιεζερί· τῷ Χελὲκ, δῆμος ὁ Χελεκί· 31 τῷ Ἐσριήλ, δῆμος ὁ Ἐσριηλί· τῷ Συχὲμ, δῆμος ὁ Συχεμί· 32 τῷ Συμαὲρ, δῆμος ὁ Συμαερί· καὶ τῷ Ὀφὲρ, δῆμος ὁ Ὀφερί. 33 Καὶ τῷ Σαλπαάδ υἱῷ Ὀφὲρ ὐκ ἐγένοντο ἀπ' υἱοὶ, ἀλλ' ἢ θυγατέρες. Καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν θυγατέρων Σαλπαάδ· Μαλὰ, καὶ Νουὰ, καὶ Αἰγλὰ, καὶ Μελχὰ, καὶ Θερσά. 34 Οὗτοι δῆμοι Μανασσῆ ἐξ ἐπισκέψεως αὐτῶν, δύο καὶ ἑξήκοντα χιλιάδες

Quatuor hi versus alio loco juxta Hebræum Textum sunt ponendi.

ἑξακόσιοι.

χιλιάδες καὶ ἑπτακόσιοι. 35 Καὶ ὅτι υἱοὶ Ἐφραὶμ ※ κατὰ δήμους αὐτῶν· τῷ Σωθαλὰ, δῆμος ὁ Σωθαλαί· ※ τῷ Βαχὲρ, δῆμος ὁ Βαχρί· τῷ Ταναὰχ, δῆμος ὁ Ταναχί. 36 Οὗτοι υἱοὶ Σωταλά· τῷ Ἐδὲν, δῆμος ὁ Ἐδενί. 37 Οὗτοι δῆμοι Ἐφραὶμ ἐξ ἐπισκέψεως αὐτῶν, δύο καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι· ὅτοι δῆμοι υἱῶν Ἰωσὴφ κατὰ δήμους αὐτῶν. 38 Υἱοὶ Βενιαμεὶν κατὰ δήμους αὐτῶν· τῷ Βαλὲ, δῆμος ὁ Βαλεί· τῷ Ἀσυβὴρ, δῆμος ὁ Ἀσυβηρί· τῷ Ἀχιρὰν, δῆμος ὁ Ἀχιρανί· 39 τῷ Σωφὰν, δῆμος ὁ Σωφανί· ※ τῷ Ὀφὰμ, δῆμος ὁ Ὀφαμί· 40 Καὶ ἐγένοντο υἱοὶ Βαλὲ, Ἀδὲρ, καὶ Νοεμάν· ※ τῷ Ἀδὲρ, δῆμος ὁ Ἀδερί· καὶ τῷ Νοεμὰν, δῆμος ὁ Νοεμανί. ※ 41 Οὗτοι υἱοὶ Βενιαμεὶν κατὰ δήμους αὐτῶν ἐξ ἐπισκέψεως αὐτῶν, πέντε καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ ἑξακόσιοι. 42 Καὶ υἱοὶ Δὰν κατὰ δήμους αὐτῶν· τῷ Σαμεὶ, δῆμος ὁ Σαμεί· ὅτοι δῆμοι Δὰν κατὰ δήμους αὐτῶν. 43 Πάντες οἱ δῆμοι Σαμεὶ κατ' ἐπισκοπὴν αὐτῶν, τέσσαρες καὶ ἑξήκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι. 48 Υἱοὶ Νεφθαλὶ κατὰ δήμους αὐτῶν· τῷ Ἀσιὴλ, δῆμος ὁ Ἀσιηλί· τῷ Γουνὶ, δῆμος ὁ Γουνί· 49 τῷ Ἰεσεὶ, δῆμος ὁ Ἰεσεί· τῷ Σελλὴμ, δῆμος ὁ Σελλημί. 50 Οὗτοι δῆμοι Νεφθαλὶ ἐξ

πενταχόσιοι Θωσαλαὶ Θωσαλαὶ Θωσαλὰ

πενταχόσιοι Σαμεσὴ Σαμεσὴ ἑξακόσιοι

Quatuor versus hic inferendos vide suprà ante versum 28.

ὀπισκέψεως αὐτῶν, πέντε καὶ τεσσαράκοντα χι-
τριακόσιοι λιάδες καὶ τετρακόσιοι. 51 Αὕτη ἡ ὀπίσκεψις
υἱῶν Ἰσραὴλ, ἑξακόσιαι χιλιάδες, καὶ χίλιοι, καὶ
τετρακόσιοι, καὶ τριάκοντα. 52 Καὶ ἐλάλησεν
Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων· 53 τούτοις
μεριεῖ ἡ γῆ, κληρονομεῖν ἐξ ἀριθμοῦ ὀνο-
μάτων· 54 τοῖς πλείοσιν πλεονάσεις τὴν κλη-
ρονομίαν, καὶ τοῖς ἐλάττοσιν ἐλαττώσεις τὴν κλη-
ρονομίαν αὐτῶν· ἑκάστῳ, καθὼς ἐπεσκέπησαν, δο-
θήσεται ἡ κληρονομία αὐτῶν. 55 Διὰ κλή-
ρων μεμερισθήσεται ἡ γῆ τοῖς ὀνόμασιν, κατὰ φυλὰς
πατριῶν αὐτῶν κληρονομήσουσιν· 56 ὁμοίως τῷ
κλήρῳ μερεῖς τὴν κληρονομίαν αὐτῶν ἀναμέσον
πολλῶν καὶ ὀλίγων. 57 Καὶ οὗτοι Λευὶ ※ ἐπε-
σκεμμένοι κατὰ δήμους αὐτῶν· τῷ Γεδσών, δῆμος
ὁ Γεδσωνί· τῷ Καάθ, δῆμος ὁ Κααθί· τῷ Με-
ραρεί, δῆμος ὁ Μερραρεί. 58 Οὗτοι δῆμοι υἱῶν
Χεβρὼν Λιβνί· δῆμος ὁ Λοβενί, καὶ δῆμος ὁ Χεβρωνί,
Ὁμαθὶ ※ δῆμος ὁ Μοολί, καὶ δῆμος ὁ Μουσί, καὶ δῆμος
ὁ Κορέ. Καὶ Καάθ ἐγέννησεν τὸν Ἀμβράμ· 59 τὸ
δὲ ὄνομα τῆς γυναικὸς Ἀμβράμ Ἰωχαβέθ, θυ-
γάτηρ Λευί, ἣ ἔτεκεν Τούτους τῷ Λευὶ ἐν Αἰ-
γύπτῳ, καὶ ἔτεκεν τῷ Ἀμβράμ τὸν Ἀαρὼν καὶ
Μωυσῆν, καὶ Μαριὰμ τὴν ἀδελφὴν αὐτῶν.
60 Καὶ ἐτέχθησαν τῷ Ἀαρὼν, ὅ, τε Ναδὰβ,
καὶ

καὶ Ἀβιὼδ, καὶ Ἐλεάζαρ, καὶ Ἰθάμαρ. 61 Καὶ ἀπέθανεν Ναδὰβ καὶ Ἀβιὼδ ἐν τῷ προσφέρειν αὐτοὺς πῦρ ἄλλότριον ἔναντι Κυρίου ἐν τῇ ἐρήμῳ Σινᾶ". 62 Καὶ ἐγενήθησαν ἐξ ἐπισκέψεως αὐτῶν, τρεῖς καὶ εἴκοσι χιλιάδες, πᾶν ἀρσενικὸν ἀπὸ μηνιαίου καὶ ἐπάνω· ὅτι οὐ συνεπεσκέπησαν ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, ὅτι οὐ δέδοται αὐτοῖς κλῆρος ἐν μέσῳ υἱῶν Ἰσραήλ. 63 Καὶ αὕτη ἡ ἐπίσκεψις Μωυσῆ καὶ Ἐλεάζαρ τοῦ ἱερέως, οἳ ἐπεσκέψαντο τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐν Ἀραβὼθ Μωάβ, ἐπὶ τοῦ Ἰορδάνου κατὰ Ἰεριχώ. 64 Καὶ ἐν τούτοις οὐκ ἦν ἄνθρωπος τῶν ἐπεσκεμμένων ὑπὸ Μωυσῆ καὶ Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως, οὓς ἐπεσκέψαντο τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐρήμῳ Σινᾶ. 65 Ὅτι εἶπεν Κύριος αὐτοῖς· θανάτῳ ἀποθανοῦνται ἐν τῇ ἐρήμῳ· καὶ οὐ κατελείφθη ἐξ αὐτῶν οὐδὲ εἷς, πλὴν Χάλεβ υἱὸς Ἰεφοννὴ, καὶ Ἰησοῦς υἱὸς Ναυή.

ΚΕΦ. ΚΖ'.

1 ΚΑΙ προσελθοῦσαι αἱ θυγατέρες Σαλπαὰδ υἱοῦ Ὀφὲρ, υἱοῦ Γαλαὰδ, υἱοῦ Μαχεὶρ, καὶ υἱοῦ Μανασσῆ, τοῦ φύλου (Μανασσῆ, τῶν υἱῶν Ἰωσὴφ, καὶ ζῶνται τὰ ὀνόματα αὐτῶν, Μαλὰ, καὶ Νουὰ, καὶ Αἰγλὰ, καὶ Μελχὰ, καὶ Θερσά·) 2 καὶ στᾶσαι ἔναντι

Μωυσῆ, καὶ ἔναντι Ελεάζαρ τοῦ ἱερέως, καὶ ἔναντι
τῶν ἀρχόντων, καὶ ἔναντι πάσης τῆς συναγωγῆς ἐπὶ
τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, λέγουσιν·
3 ὁ πατὴρ ἡμῶν ἀπέθανεν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ αὐ-
τὸς οὐκ ἦν ἐν μέσῳ τῆς συναγωγῆς τῶν ἐπισυ-
σάντων ἔναντι Κυρίου ἐν τῇ συναγωγῇ Κορέ, ὅτι διὰ
ἁμαρτίαν αὐτοῦ ἀπέθανεν· καὶ υἱοὶ οὐκ ἐγένοντο αὐ-
τῷ. 4 Μὴ ἐξαλειφθήτω τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς
ἡμῶν ἐκ μέσου τοῦ δήμου αὐτοῦ, ὅτι οὐκ ἔστιν αὐτῷ
υἱός· δότε ἡμῖν κατάσχεσιν ἐν μέσῳ τῶν ἀδελφῶν
πατρὸς ἡμῶν. 5 Καὶ προσήγαγεν Μωυσῆς
τὸ κρίσιν αὐτῶν ἔναντι Κυρίου. 6 Καὶ ἐλά-
λησεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων· 7 ὡς
ὀρθῶς θυγατέρες Σαλπαὰδ λελαλήκασιν· δόμα
δώσεις αὐταῖς κατάσχεσιν κληρονομίας ἐν μέσῳ
ἀδελφῶν πατρὸς αὐτῶν, καὶ προσθήσεις τὸν κλῆ-
ρον τοῦ πατρὸς αὐτῶν αὐταῖς. 8 Καὶ τοῖς υἱοῖς
Ἰσραὴλ λαλήσεις, λέγων· ἄνθρωπος ἐὰν ἀπο-
θάνῃ, καὶ υἱὸς μὴ ᾖ αὐτῷ, προσθήσετε τὸν κλη-
ρονομίαν αὐτοῦ τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ. 9 Ἐὰν δὲ
μὴ ᾖ θυγάτηρ αὐτῷ, δώσετε τὸν κληρονομίαν
αὐτοῦ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. 10 Ἐὰν δὲ μὴ ὦσιν
αὐτῷ ἀδελφοί, δώσετε τὸν κληρονομίαν αὐτοῦ τῷ
ἀδελφῷ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. 11 Ἐὰν δὲ μὴ ὦσιν
ἀδελφοὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, δώσετε τὸν κληρονο-
μίαν

μίαν αὐτῆς τῷ οἰκείῳ τῷ ἐγγίζα αὐτῇ ἐκ τῆς φυλῆς αὐτῆς, κληρονομῆσαι τὰ αὐτῆς· καὶ ἔσται τοῦτο τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ δικαίωμα κρίσεως, καθὰ συνέταξεν Κύριος τῷ Μωυσῆ. 12 Καὶ εἶπεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν· ἀνάβηθι εἰς τὸ ὄρος, τὸ ἐν τῷ πέραν τοῦτο. ☩ ὄρος Ναβαὺ", καὶ ἴδε τὴν γῆν Χαναάν, ἣν ἐγὼ δίδωμι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ☩ ἐν κατασχέσει", 13 καὶ ὄψῃ αὐτὴν, καὶ προστεθήσῃ πρὸς τὸν λαόν σου καὶ σύ, καθὰ προσετέθη Ἀαρὼν ὁ ἀδελφός σου ☩ ἐν Ὧρ τῷ ὄρει". 14 διότι παρέβητε τὸ ῥῆμά μου ἐν τῇ ἐρήμῳ Σὶν, ἐν τῷ ἀντιπίπτειν τὴν συναγωγὴν, τοῦ ἁγιάσαι με ☩ ἐκ ἡγιάσατέ με" ἐπὶ τῷ ὕδατι ἐναντίον αὐτῶν· τοῦτο δέ ἐστιν τὸ ὕδωρ ἀντιλογίας Κάδης ἐν τῇ ἐρήμῳ Σίν. ☩ Σινᾶ
15 Καὶ εἶπεν Μωυσῆς πρὸς Κύριον, ※ λέγων· 16 ἐπισκεψάσθω Κύριος ὁ θεὸς τῶν πνευμάτων καὶ πάσης σαρκὸς ἄνθρωπον ἐπὶ τῆς συναγωγῆς ☩ ταύτης", 17 ὃς ἐξελεύσεται πρὸ προσώπου αὐτῶν, καὶ ὃς εἰσελεύσεται πρὸ προσώπου αὐτῶν, καὶ ὃς ἐξάξει αὐτοὺς, καὶ ὃς εἰσάξει αὐτοὺς, καὶ οὐκ ἔσται ἡ συναγωγὴ Κυρίου, ὡς πρόβατα οἷς οὐκ ἔστιν ποιμήν. 18 Καὶ ἐλάλησεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν, ☩ λέγων". λάβε πρὸς σεαυτὸν τὸν Ἰησοῦν υἱὸν Ναυὴ, ἄνθρωπον ὃς ἔχει

πνεῦμα ἐν ἑαυτῷ, καὶ ἐπιθήσεις τὰς χεῖράς σου ἐπ' αὐτόν· 19 καὶ στήσεις αὐτὸν ἔναντι Ἐλεάζαρ τοῦ ἱερέως, καὶ [ἐντελῇ αὐτῷ | ἐναντίον πάσης συναγωγῆς, καὶ ἐντελῇ ⸗ φεῖ" αὐτῷ ἐναντίον αὐτῶν· 20 καὶ δώσεις τῆς δόξης σου ἐπ' αὐτόν, ὅπως ἂν εἰσακούσωσιν αὐτοῦ οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ. 21 Καὶ ἔναντι Ἐλεάζαρ τοῦ ἱερέως στήσεται, καὶ ἐπερωτήσουσιν αὐτὸν τῷ κρίσει τῶν δήλων ἔναντι Κυρίου· ἐπὶ τῷ στόματι αὐτοῦ ἐξελεύσονται, καὶ ἐπὶ τῷ στόματι αὐτοῦ εἰσελεύσονται αὐτὸς καὶ ※ πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ὁμοθυμαδόν, καὶ πᾶσα ἡ συναγωγή. 22 Καὶ ἐποίησεν Μωυσῆς, καθὰ ἐνετείλατο αὐτῷ Κύριος· καὶ λαβὼν τὸν Ἰησοῦν, ἔστησεν αὐτὸν ἔναντι Ἐλεάζαρ τοῦ ἱερέως, καὶ ἐναντίον πάσης συναγωγῆς· 23 καὶ ἐπέθηκεν τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐπ' αὐτόν, καὶ συνέστησεν αὐτόν, καθάπερ συνέταξεν Κύριος τῷ Μωυσῆ.

ΚΕΦ. ΚΗ'.

1 ΚΑΙ ἐλάλησεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων· 2 ἔντειλαι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς, ⸗ λέγων"· τὰ δῶρά μου δόματά μου καρπώματά μου εἰς ὀσμὴν εὐωδίας φυλάξασθε προσφέρειν μοι ἐν τοῖς ἑορταῖς μου. 3 Καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς· Ταῦτα τὰ καρπώ-

καρπώματα ὅσα προσάξετε Κυρίῳ, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους ἀμώμους δύο τῇ ἡμέρᾳ εἰς ὁλοκαύτωσιν ἐνδελεχῶς· 4 τὸν ἀμνὸν τ᾽ ἕνα ποιήσετε τὸ πρωΐ, καὶ τὸν ἀμνὸν τὸν δεύτερον ποιήσετε τὸ πρὸς ἑσπέραν. 5 Καὶ ⸗ ποιήσεις τὸ δέκατον τοῦ οἰφὶ σεμίδαλιν εἰς θυσίαν, ἀναπεποιημένην ἐν ἐλαίῳ ὁ τετάρτῳ τοῦ Ἱν. 6 Ὁλοκαύτωμα ἐνδελεχισμοῦ, ἡ γενομένη ἐν τῷ ὄρει Σινᾶ εἰς ὀσμὴν εὐωδίας ✕ κάρπωμα Κυρίῳ. 7 Καὶ ἀπονδὴ αὐτοῦ τὸ τέταρτον τοῦ Ἱν τῷ ἀμνῷ τῷ ἑνί· ἐν τῷ ἁγίῳ ἀπείσεις ἀπονδὴν σίκερα Κυρίῳ. 8 Καὶ τ᾽ ἀμνὸν τ᾽ δεύτερον ποιήσεις τὸ πρὸς ἑσπέραν· κατὰ τ᾽ θυσίαν αὐτοῦ ✕ τὴν πρωϊνὴν, καὶ κατὰ τὴν ἀπονδὴν αὐτοῦ ποιήσετε εἰς ὀσμὴν εὐωδίας Κυρίῳ. 9 Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων ⸗ προσάξετε δύο ἀμνοὺς ἐνιαυσίους ἀμώμους, καὶ δύο δέκατα σεμιδάλεως εἰς θυσίαν ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ, καὶ ἀπονδὴν αὐτοῦ· 10 ὁλοκαύτωμα σαββάτου ἐν τοῖς σαββάτοις, ὁλοκαυτώματος ἐπὶ τῆς ὁλοκαυτώσεως τῆς ἐνδελεχοῦς παντὸς καὶ τῆς ἀπονδῆς αὐτοῦ. 11 Καὶ ἐν ταῖς νεομηνίαις προσάξετε ὁλοκαύτωμα τῷ Κυρίῳ μόσχους ἐκ βοῶν δύο, καὶ κριὸν ἕνα, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους ἑπτὰ ἀμώμους· 12 τρία δέκατα σεμιδάλεως ✕ θυσίαν ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ τῷ μόσχῳ τῷ ἑνὶ, καὶ δύο δέκατα σεμιδάλεως

ὁλοκαυτώματος

ὁλοκαυτώματα

✕ θυσίαν

※ θυσίαν ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ τῷ κειῷ τῷ ἑνί, 13 καὶ δέκατον δέκατον σεμιδάλεως ※ θυσίαν ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ τῷ ἀμνῷ τῷ ἑνί· θυσίαν ὀσμὴν εὐωδίας κάρπωμα Κυ-
ἀυτῷ είῳ. 14 Ἡ σπονδὴ αὐτῶν τὸ ἥμισυ τοῦ Ἱν ἔσαι τῷ μόσχῳ ⸗ τῷ ἑνί'· καὶ τὸ τρίτον τοῦ Ἱν ἔσαι τῷ κριῷ ⸗ τῷ ἑνί'· καὶ τὸ τέταρτον τοῦ Ἱν ἔσαι τῷ ἀμνῷ ⸗ τῷ ἑνί' οἶνος. Τοῦτο τὸ ὁλοκαύτωμα μῆνα ὀκ μηνὸς εἰς τοὺς μῆνας τοῦ ἐνιαυτοῦ. 15 Καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας Κυείῳ, ὀπὶ τῆς ὁλοκαυτώσεως τῆς διαπαντὸς ποιηθήσεται, καὶ ἡ σπονδὴ αὐτοῦ. 16 Καὶ ἐν τῷ μηνὶ τῷ πρώτῳ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς πάσχα Κυείῳ· 17 καὶ τῇ πεντεκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τούτου [ποιηθήσεται] ἑορτή· ἑπτὰ ἡμέρας ἄζυμα ἔδεσθε. 18 Καὶ ἡ ἡμέρα ἡ πρώτη ἐπίκλητος ἁγία ἔσαι ⸗ ὑμῖν'· πᾶν ἔργον λατρευτὸν ὀ ποιήσετε. 19 Καὶ προσάξετε ὁλοκαύτωμα κάρπωμα Κυείῳ, μόσχους ὀκ βοῶν δύο, κριὸν ἕνα, ἑπτὰ ἀμνοὺς ἐνιαυσίους· ἄμωμοι ἔσονται ὑμῖν. 20 Καὶ ἡ θυσία αὐτῶν σεμίδαλις ἀναπεποιημένη ἐν ἐλαίῳ· τρία δέκατα τῷ μόσχῳ ⸗ τῷ ἑνί', καὶ δύο δέκατα τῷ κριῷ ⸗ τῷ ἑνί' ποιήσετε· 21 δέκατον δέκατον ποιήσεις τῷ ἀμνῷ τῷ ἑνί, τοῖς ἑπτὰ ἀμνοῖς. 22 Καὶ χίμαρον ⸗ ἐξ

τ ἐξ αἰγῶν" ἕνα, ἐξιλάσασθαι περὶ ὑμῶν. 23 Πλὴν
τῆς ὁλοκαυτώσεως τοῦ πρωϊνοῦ, ὅ
ἐστιν ὁλοκάυτωμα διὰ παντὸς, ταῦτα ※ ποιή-
σετε. 24 Κατὰ ταῦτα ποιήσετε τὴν ἡμέραν
εἰς τὰς ἑπτὰ ἡμέρας, δῶρον κάρπωμα εἰς ὀσμὴν δύο
εὐωδίας Κυρίῳ· ἐπὶ τῆ ὁλοκαυτώματος τῆ διὰ-
παντὸς ποιήσεις τὴν σπονδὴν αὐτῆ. 25 Καὶ ἡ
ἡμέρα ἡ ἑβδόμη κλητὴ ἁγία ἔσται ὑμῖν· πᾶν ἔρ-
γον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε τ ἐν αὐτῆ". 26 Καὶ
τῆ ἡμέρα τῶν νέων, ὅταν προσφέρητε θυσίαν νέαν
Κυρίῳ τῶν ἑβδομάδων, κλητὸς ἁγία ἔσται
ὑμῖν· πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε. 27 Καὶ
προσάξετε ὁλοκαυτώματα εἰς ὀσμὴν εὐωδίας
Κυρίῳ, μόσχους ἐκ βοῶν δύο, κριὸν ἕνα, ἀμνοὺς
ἐνιαυσίους ἑπτὰ ἀμώμους. 28 Ἡ θυσία αὐ-
τῶν σεμίδαλις ἀναπεποιημένη ἐν ἐλαίῳ· τρία
δέκατα τῷ μόσχῳ τῷ ἑνὶ, καὶ δύο δέκατα τῷ
κριῷ τῷ ἑνὶ, 29 δέκατον δέκατον τῷ ἀμνῷ
τῷ ἑνὶ, τοῖς ἑπτὰ ἀμνοῖς. 30 Καὶ χίμαρον ἐξ
αἰγῶν ἕνα τ περὶ ἁμαρτίας", ἐξιλάσασθαι περὶ
ὑμῶν. 31 Πλὴν τῆ ὁλοκαυτώματος [τῆς νε-
μηνίας καὶ ἡ θυσία αὐτῶν, καὶ τὸ ὁλοκάυτωμα
τὸ] διὰ παντὸς καὶ τὴν θυσίαν αὐτῶν, ποιή-
σετε τ μοι". ἄμωμοι ἔσονται ὑμῖν, καὶ αἱ σπον-
δαὶ αὐτῶν.

ΚΕΦ.

ΚΕΦ. ΚΘ'.

1 ΚΑΙ τῷ μηνὶ τῷ ἑβδόμῳ, μιᾷ τοῦ μηνός, ἁγία ἔσται ὑμῖν· πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε· ἡμέρα σημασίας ἔσται ὑμῖν. 2 Καὶ ποιήσετε ὁλοκαυτώματα εἰς ὀσμὴν εὐωδίας Κυρίῳ, μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἕνα, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους ἑπτὰ ἀμώμους. 3 Ἡ θυσία αὐτῶν σεμίδαλις ἀναπεποιημένη ἐν ἐλαίῳ· τρία δέκατα τῷ μόσχῳ — τῷ ἑνί, καὶ δύο δέκατα τῷ κριῷ — τῷ ἑνί· 4 καὶ δέκατον δέκατον τῷ ἀμνῷ τῷ ἑνὶ, τοῖς ἑπτὰ ἀμνοῖς. 5 Καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας, ἐξιλάσασθαι περὶ ὑμῶν· 6 πλὴν τῶν ὁλοκαυτωμάτων τῆς νουμηνίας καὶ αἱ θυσίαι αὐτῶν — καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν", καὶ τὸ ὁλοκαύτωμα τὸ ἀφθάρτου καὶ αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν, κατὰ τὴν σύγκρισιν αὐτῶν, εἰς ὀσμὴν εὐωδίας καρπώματα Κυρίῳ. 7 Καὶ τῇ δεκάτῃ τοῦ μηνὸς τούτου ἁγία ἔσται ὑμῖν· καὶ κακώσετε τὰς ψυχὰς ὑμῶν, καὶ πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε. 8 Καὶ προσοίσετε ὁλοκαύτωμα εἰς ὀσμὴν εὐωδίας καρπώματα Κυρίῳ, μόσχον ἐκ βοῶν ἕνα, κριὸν ἕνα, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους ἑπτά· ἄμωμοι ἔσονται

ἀμώμους

ἔσονται ὑμῖν. 9 Ἡ θυσία αὐτοῦ σεμίδαλις ἀναπεποιημένη ἐν ἐλαίῳ· τρία δέκατα τῷ μόσχῳ ⸗ τῷ ἑνὶ", καὶ δύο δέκατα τῷ κριῷ τῷ ἑνί, 10 δέκατον δέκατον τῷ ἀμνῷ τῷ ἑνὶ, εἰς τοὺς ἑπτὰ ἀμνούς. 11 Καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας ⸗ ἐξιλάσασθαι περὶ ὑμῶν". πλὴν τὸ περὶ τῆς ἁμαρτίας τῆς ⸗ ἐξιλάστεως, καὶ ἡ ὁλοκαύτωσις ἡ ἀναπαντὸς, ἡ θυσία αὐτῆς καὶ ἡ σπονδὴ αὐτῆς ⸗ κατὰ τὸ σύγκεισιν, εἰς ὀσμὴν εὐωδίας κάρπωμα Κυρίῳ". 12 Καὶ τῇ πεντεκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τοῦ ἑβδόμου ⸗ τούτου" ἁγία ἔσται ὑμῖν· πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε, καὶ ἑορτάσετε ⸗ αὐτὸ" ἑορτὴ Κυρίῳ ἑπτὰ ἡμέρας. 13 Καὶ προσάξετε ὁλοκαυτώματα κάρπωμα εἰς ὀσμὴν εὐωδίας ※ τῷ Κυρίῳ ⸗ τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ", μόσχους ἐκ βοῶν τρεῖς καὶ δέκα, κριοὺς δύο, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους δεκατέσσαρας· ἄμωμοι ἔσονται. 14 Αἱ θυσίαι αὐτῶν σεμίδαλις ἀναπεποιημένη ἐν ἐλαίῳ· τρία δέκατα τῷ μόσχῳ τῷ ἑνὶ, τοῖς τρισκαίδεκα μόσχοις, καὶ δύο δέκατα τῷ κριῷ ᾧ ἑνὶ, ὅπου τοὺς δύο κριούς, 15 καὶ δέκατον δέκατον ᾧ ἀμνῷ ᾧ ἑνὶ, ὅπου τοὺς τεσσαρεσκαίδεκα ἀμνούς. 16 Καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας· πλὴν

τῆς

τῆς ὁλοκαυτώσεως τὸ θυμίαμα αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν. 17 Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ μόσχους ※ ἐκ βοῶν δώδεκα, κριοὺς δύο, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους τεσσαρεσκαίδεκα ἀμώμους. 18 Ἡ θυσία αὐτῶν καὶ ἡ σπονδὴ αὐτῶν τοῖς μόσχοις καὶ τοῖς κριοῖς καὶ τοῖς ἀμνοῖς κατὰ ἀριθμὸν αὐτῶν, κατὰ τὸ σύγκρισιν τ αὐτῶν". 19 Καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας· πλὴν τῆς ὁλοκαυτώσεως τῆς θυσίας, αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν. 20 Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ μόσχους ἕνδεκα, κριοὺς δύο, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους τεσσαρεσκαίδεκα ἀμώμους. 21 Ἡ θυσία αὐτῶν καὶ ἡ σπονδὴ αὐτῶν τοῖς μόσχοις τ καὶ" τοῖς κριοῖς καὶ τοῖς ἀμνοῖς κατὰ ἀριθμὸν αὐτῶν, κατὰ τὸ σύγκρισιν ~ αὐτῶν". 22 Καὶ χίμαρον ~ ἐξ αἰγῶν" ἕνα περὶ ἁμαρτίας· πλὴν τῆς ὁλοκαυτώσεως τῆς θυσίας αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν. 23 Τῇ ἡμέρᾳ τῇ τετάρτῃ μόσχους δέκα, κριοὺς δύο, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους τεσσαρεσκαίδεκα ἀμώμους. 24 Αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν τοῖς μόσχοις καὶ τοῖς κριοῖς καὶ τοῖς ἀμνοῖς, κατὰ ἀριθμὸν αὐτῶν, κατὰ τὸ σύγκρισιν τ αὐτῶν". 25 Καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας·

πας· πλὴν τῆς ὁλοκαυτώσεως τῆς διαπαντὸς, αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν. 26 Τῇ ἡμέρᾳ τῇ πέμπτῃ μόσχους ὀνέα, κριοὺς δύο, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους τεσσαρεσκαίδεκα ἀμώμους. 27 Αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν τοῖς μόσχοις καὶ τοῖς κριοῖς καὶ τοῖς ἀμνοῖς κατὰ ἀριθμὸν αὐτῶν, κατὰ τὴν σύγκρισιν τὴν αὐτῶν". 28 Καὶ χίμαρον ἓν ἐξ αἰγῶν" ἕνα περὶ ἁμαρτίας· πλὴν τῆς ὁλοκαυτώσεως τῆς διαπαντὸς, αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν. 29 Τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἕκτῃ μόσχους ὀκτὼ, κριοὺς δύο, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους τεσσαρεσκαίδεκα ἀμώμους. 30 Αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν τοῖς μόσχοις καὶ τοῖς κριοῖς καὶ τοῖς ἀμνοῖς κατὰ ἀριθμὸν αὐτῶν, κατὰ τὴν σύγκρισιν αὐτῶν". 31 Καὶ χίμαρον ἓν ἐξ αἰγῶν" ἕνα περὶ ἁμαρτίας· πλὴν τῆς ὁλοκαυτώσεως τῆς διαπαντὸς, αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν. 32 Τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ μόσχους ἕνδεκα, κριοὺς δύο, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους τεσσαρεσκαίδεκα ἀμώμους. 33 Αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν τοῖς μόσχοις καὶ τοῖς κριοῖς καὶ τοῖς ἀμνοῖς κατὰ ἀριθμὸν αὐτῶν, κατὰ τὴν σύγκρισιν αὐτῶν. 34 Καὶ χίμαρον ἓν ἐξ αἰγῶν" ἕνα περὶ ἁμαρτίας· πλὴν τῆς ὁλοκαυτώσεως τῆς διαπαντὸς, αἱ θυσίαι αὐ-

τῶν

τῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν. 35 Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ ἐξόδιον ἔσαι ὑμῖν· πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε ἐν αὐτῇ. 36 Καὶ προσάξετε ὁλοκαυτώματα καρπώματα εἰς ὀσμὴν εὐωδίας Κυρίῳ, μόσχον ἕνα, κριὸν ἕνα, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους ἑπτὰ ἀμώμους. 37 Αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν ᾧ μόσχῳ καὶ ᾧ κριῷ καὶ τοῖς ἀμνοῖς κατὰ ἀριθμὸν αὐτῶν, κατὰ τὴν σύγκρισιν αὐτῶν. 38 Καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας· πλὴν τῆς ὁλοκαυτώσεως τῆς ἀφαπαντός, αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν. 39 Ταῦτα ποιήσετε ᾧ Κυρίῳ ἐν ταῖς ἑορταῖς ὑμῶν, πλὴν τῶν εὐχῶν ὑμῶν, καὶ τὰ ἑκούσια ὑμῶν, καὶ τὰ ὁλοκαυτώματα ὑμῶν, καὶ τὰς θυσίας ὑμῶν, καὶ τὰς σπονδὰς ὑμῶν, καὶ τὰ σωτήρια ὑμῶν.

ὁλοκαυτώματα καρπώματα

ΚΕΦ. Λ'.

1 ΚΑΙ ἐλάλησεν Μωυσῆς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ κατὰ πάντα ἃ ἐνετείλατο Κύριος τῷ Μωυσῆ· 2 καὶ ἐλάλησεν Μωυσῆς πρὸς τοὺς ἄρχοντας τῶν φυλῶν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, λέγων· τοῦτο τὸ ῥῆμα ὃ συνέταξεν Κύριος. 3 Ἄνθρωπος ἄνθρωπος ὃς ἂν εὔξηται εὐχὴν τῷ Κυρίῳ, ἢ ὁμόσῃ ὅρκον, ἢ ὁρίσηται

ὁρίσηται ὁρισμῷ περὶ τῆς ψυχῆς αὐτῆς, ὁ βε-
βηλώσῃ τὸ ῥῆμα αὐτῆς· πάντα ὅσα ἂν ἐξέλθῃ
ἐκ τοῦ στόματος αὐτῆς, ποιήσῃ. 4 Ἐὰν δὲ γυνὴ
εὔξηται εὐχὴν Κυρίῳ, ἢ ὁρίσηται ὁρισμὸν ἐν
τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς αὐτῆς ἐν τῇ νεότητι αὐτῆς,
5 καὶ ἀκούσῃ ὁ πατὴρ αὐτῆς τὰς εὐχὰς αὐτῆς,
καὶ τοὺς ὁρισμοὺς αὐτῆς, οὓς ὥρισατο ψυχῇ τῆς
ψυχῆς αὐτῆς, καὶ παρασιωπήσῃ ※ αὐτῇ αὐ-
τῆς ὁ πατὴρ, καὶ στήσονται πᾶσαι αἱ εὐχαὶ αὐ-
τῆς, καὶ πάντες οἱ ὁρισμοὶ οὓς ὥρισατο ψυχῇ τῆς
ψυχῆς αὐτῆς, στήσονται αὐτῇ. 6 Ἐὰν δὲ τοῦ ἀ-
νανεύων ἀνανεύσῃ ὁ πατὴρ αὐτῆς ※ αὐτῇ, ἢ ἂν
ἡμέρᾳ ἀκούσῃ πάσας τὰς εὐχὰς αὐτῆς, καὶ τοὺς ὁ-
ρισμοὺς αὐτῆς οὓς ὥρισατο ψυχῇ τῆς ψυχῆς αὐτῆς,
καὶ στήσονται· καὶ Κύριος ἱλάσεται αὐτῇ, ὅτι ἀ-
νένευσεν ὁ πατὴρ αὐτῆς ※ αὐτῇ. 7 Ἐὰν δὲ γενο-
μένη γένηται ἀνδρὶ, καὶ εὐχαὶ αὐτῆς ἐπ' αὐτῇ
ψυχῇ τῇ παρασιωπήσῃ τοῦ χειλέων αὐτῆς, ὅσα
ὥρισατο ψυχῇ τῆς ψυχῆς αὐτῆς, 8 καὶ ἀκούσῃ ὁ
ἀνὴρ αὐτῆς, καὶ παρασιωπήσῃ αὐτῇ ἢ ἂν ἡμέρᾳ
ἀκούσῃ, καὶ στήσονται πᾶσαι αἱ εὐχαὶ
αὐτῆς, καὶ οἱ ὁρισμοὶ αὐτῆς οὓς ὥρισατο ψυχῇ τῆς
ψυχῆς αὐτῆς, στήσονται. 9 Ἐὰν δὲ τοῦ ἀνα-
νεύων ἀνανεύσῃ ※ αὐτῇ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, ἢ ἂν ἡ-
μέρᾳ ἀκούσῃ, τοῦ πᾶσαι αἱ εὐχαὶ αὐτῆς, καὶ οἱ

δεσμοὶ αὐτῆς ὃς ὡείσατο χ᾽ τῆς ψυχῆς αὐ-
ἐπ᾽ τῆς, ἃ μνοῦσιν, ⁊ ὅτι ἀνὴρ ἀνένδυσεν ἀπ᾽ αὐ-
τῆς". καὶ Κύριος καθαριεῖ αὐτιὼ. 10 Καὶ ὃ-
χὴ χήρας καὶ ἐκβεβλημμένης, ※ πάντα ὅσ᾽ ἂν ὀΰξηται χ᾽ τῆς ψυχῆς αὐτῆς, μνῶσιν αὐτῇ.
11 Ἐὰν δὲ ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς ἡ εὐ-
χὴ αὐτῆς, ἢ ὁ ὁρισμὸς ※ ὃν ὠείσατο χ᾽ τῆς ψυ-
χῆς αὐτῆς μεθ᾽ ὅρκου, 12 καὶ ἀκούσῃ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, καὶ ⟨ω⟩θρασιωτήσῃ αὐτῇ, καὶ μὴ ἀνα-
νόσῃ αὐτῇ, καὶ στήσονται πᾶσαι αἱ ὄχαὶ αὐ-
τῆς, καὶ πάντες οἱ δεσμοὶ ⁊ αὐτῆς" ὃς ὠεί-
σατο χ᾽ τῆς ψυχῆς αὐτῆς, στήσονται ⁊ κατ᾽ αὐτῆς". 13 Ἐὰν δὲ ⟨ω⟩ελιλὼν ⟨ω⟩ελίλῃ ※ αὐτὰ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, ἢ ἂν ἡμέρᾳ ἀκούσῃ, πάντα ὅσα ἂν ἐξέλθῃ ἐκ τοῦ χειλέων αὐτῆς χ᾽ τῆς ὄχῆς αὐτῆς, καὶ κατὰ τοὺς δεσμοὺς τοὺς κα-
τὰ τῆς ψυχῆς αὐτῆς, ἃ μνεῖ αὐτῇ· ὁ ἀνὴρ αὐ-
τῆς ⟨ω⟩ελέιλεν ※ αὐτά, καὶ Κύριος καθαριεῖ αὐ-
τιὼ. 14 Πᾶσα εὐχὴ καὶ πᾶς ὅρκος δεσμοῦ
αὐτὴν κακώσαι ψυχιὼ, ὁ ἀνὴρ αὐτῆς στήσῃ αὐτῇ, καὶ
ὁ ἀνὴρ αὐτῆς ⟨ω⟩ελελεῖ αὐτῇ. 15 Ἐὰν δὲ σιω-
πῶν ⟨ω⟩θρασιωτήσῃ αὐτῇ ※ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς ἡμέ-
ραν ἐξ ἡμέρας, καὶ στήσῃ ⁊ αὐτῇ" πάσας τὰς
εὐχὰς αὐτῆς, καὶ ※ πάντας τοὺς δεσμοὺς αὐ-
τῆς τοὺς ἐπ᾽ αὐτῇ, στήσῃ αὐτῇ, ὅτι ἐσιώπησεν
αὐτῇ

αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ἢ ἅλσει. 16 Ἐὰν δὲ πρὸς-
αιρῶν προσέλθῃ αὐτὸς μετὰ τὴν ἡμέραν τὴν ἅλ-
σει, καὶ λήψεται τὴν ἁμαρτίαν αὐτῆς. 17 Ταῦτα
τὰ δικαιώματα, ὅσα ἐνετείλατο Κύριος τῷ Μωυ-
σῆ, ἀναμέσον ἀνδρὸς καὶ ἀναμέσον γυναικὸς αὐ-
τῆς, καὶ ἀναμέσον πατρὸς καὶ θυγατρὸς ἐν νεότητι ἐν αὐτῇ, ἐν οἴκῳ πατρὸς αὐτῆς.

ΚΕΦ. λα'.

1 ΚΑΙ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων 2 Ἐκδίκησον τὴν ἐκδίκησιν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἀπὸ τῶν Μαδιανιτῶν, καὶ ἔσῃ προστεθημένος πρὸς τὸν λαόν σου. 3 Καὶ ἐλάλησε Μωυσῆς πρὸς τὸν λαὸν, λέγων ἐξοπλίσατε ἐξ ὑμῶν ἄνδρας, καὶ παρατάξασθαι ἐναντι Κυρίου ἐπὶ Μαδιάν, ἐκδικῆσαι ἐκδίκησιν τοῦ Κυρίου τῇ Μαδιάν 4 χιλίους ἀπὸ φυλῆς, καὶ χιλίους ἀπὸ φυλῆς, ἀπὸ πασῶν φυλῶν Ἰσραὴλ, ἐξαποστείλατε παρατάξασθαι. 5 Καὶ ἐξετέμησαν ἀπὸ τῶν χιλιάδων Ἰσραὴλ χιλίους ἀπὸ φυλῆς, δώδεκα χιλιάδας, ἐξωπλισμένους εἰς παράταξιν. 6 Καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς Μωυσῆς χιλίους ἀπὸ φυλῆς, καὶ χιλίους ἀπὸ φυλῆς σὺν δυνάμει αὐτῶν, καὶ Φινεὲς υἱὸν Ἐλεάζαρ τοῦ ἱερέως ἐξωπλισμένους

παράταξιν· καὶ τὰ σκεύη τὰ ἅγια, καὶ αἱ σάλπιγγες τῶν σημασιῶν ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν. 7 Καὶ παρετάξαντο ἐπὶ Μαδιάν, καθὰ διετείλατο Κύριος τῷ Μωυσῇ, καὶ ἀπέκτειναν πᾶν ἀρσενικόν· 8 καὶ τοὺς βασιλεῖς Μαδιὰν ἀπέκτειναν ἅμα τοῖς τραυματίαις αὐτῶν, καὶ τὸν Εὐεὶν, καὶ τὸν Ῥεκὸμ, καὶ τὸν Σοὺρ, καὶ τὸν Οὖρ, καὶ τὸν Ῥοβὸκ, πέντε βασιλεῖς Μαδιάν· καὶ τὸν Βαλαὰμ υἱὸν Βαιὼρ ἀπέκτειναν ἐν ῥομφαίᾳ τοὺς σὺν τοῖς τραυματίαις αὐτῶν". 9 Καὶ ᾐχμαλώτευσαν ※ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὰς γυναῖκας Μαδιὰν, καὶ τὴν ἀποσκευὴν αὐτῶν, καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν, καὶ πάντα τὰ ἐγκτήματα αὐτῶν, καὶ ※ πᾶσαν τὴν δύναμιν αὐτῶν ἐπεγνώμευσαν· 10 καὶ πάσας τὰς πόλεις αὐτῶν τὰς ἐν ταῖς κατοικίαις αὐτῶν, καὶ ※ πάσας τὰς ἐπαύλεις αὐτῶν ἐνέπρησαν ἐν πυρί. 11 Καὶ ἔλαβον πᾶσαν τὴν ἐπιγνωμὴν [αὐτῶν], καὶ πάντα τὰ σκῦλα τοὺς αὐτῶν" ἀπὸ ἀνθρώπου ✕ καὶ ἕως κτήνους, 12 καὶ ἤγαγον πρὸς Μωυσῆν καὶ πρὸς Ἐλεάζαρ τὸν ἱερέα καὶ πρὸς πάντας τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, τὴν αἰχμαλωσίαν καὶ τὰ σκῦλα καὶ τὴν ἐπιγνωμὴν εἰς τὴν παρεμβολὴν εἰς Ἀραβὼθ Μωάβ, ἣ ἐστιν ἐπὶ τῷ Ἰορδάνῃ κατὰ Ἰεριχώ. 13 Καὶ ἐξῆλθεν Μωυσῆς καὶ Ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς

καὶ

καὶ πάντες οἱ ἄρχοντες τῆς συναγωγῆς εἰς συνάντησιν αὐτοῖς ἔξω τῆς παρεμβολῆς. 14 Καὶ ὠργίσθη Μωυσῆς ἐπὶ τοῖς ἐπισκόποις τῆς δυνάμεως, χιλιάρχοις καὶ ἑκατοντάρχοις, τοῖς ἐρχομένοις ἐκ τῆς καταξέως τοῦ πολέμου. 15 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς Μωυσῆς· ἵνατί ἐζωγρήσατε πᾶν θῆλυ; 16 αὗται γὰρ ἦσαν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, κατὰ τὸ ῥῆμα Βαλαὰμ, τοῦ ἀποστῆσαι καὶ παρίδειν τὸ ῥῆμα Κυρίου ἕνεκεν Φογώρ, καὶ ἐγένετο ἡ πληγὴ ἐν τῇ συναγωγῇ Κυρίου. 17 Καὶ νῦν ἀποκτείνατε πᾶν ἀρσενικὸν ἐν τῇ πάσῃ τῇ ἀπαρτίᾳ, καὶ πᾶσαν γυναῖκα, ἥτις ἔγνω ※ ἄνδρα εἰς κοίτην ἄρσενος, ἀποκτενεῖτε· 18 καὶ πᾶσαν τὴν ἀπαρτίαν τῶν γυναικῶν, ἥτις οὐκ ἔγνω κοίτην ἄρσενος, ζωγρήσατε αὐτάς. 19 Καὶ ὑμεῖς παρεμβαλεῖτε ἔξω τῆς παρεμβολῆς ἑπτὰ ἡμέρας πᾶς ὁ ἀνελὼν ※ ψυχὴν, καὶ πᾶς ὁ ἁπτόμενος τῶν τετρωμένων ἁγνισθήσετε τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, ὑμεῖς καὶ ἡ αἰχμαλωσία ὑμῶν· 20 καὶ πᾶν περίβλημα, καὶ πᾶν σκεῦος δερμάτινον, καὶ πᾶσαν ἐργασίαν ἐξ αἰγείας, καὶ πᾶν σκεῦος ξύλινον ἁφαγνιεῖτε. 21 Καὶ εἶπεν Ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς πρὸς τοὺς ἄνδρας τῆς δυνάμεως, τοὺς ἐρχομένους ἐκ τῆς καταξέως τοῦ πολέμου· τοῦτο τὸ δικαίωμα

τῶ νόμω, ὁ συνέταξεν Κύριος τῷ Μωυσῆ.
22 πλὴν τῶ ἀργυρίω, καὶ τῶ χρυσίω, καὶ χαλκῶ, καὶ σιδήρω, καὶ μολίβου, καὶ καττίτερου,
23 πᾶν πρᾶγμα ὃ διελεύσεται διὰ πυρὶ, ※ διάξετε ἐν πυρὶ, καὶ καθαρισθήσεται, πλὴν ἢ τῷ ὕδατι τῶ ἁγνισμῶ ἁγνισθήσεται· καὶ πάντα ὅσα μὴ διαπορεύεται διὰ πυρὸς, [ὑ] διελεύσεται δι' ὕδατος. 24 καὶ πλυνεῖσθε τὰ ἱμάτια ※ ὑμῶν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, καὶ καθαρισθήσεσθε· καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσεσθε εἰς τὴν παρεμβολήν. 25 Καὶ ἐλάλησεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων· 26 λάβε τὸ κεφάλαιον τῶν σκύλων τῆς αἰχμαλωσίας ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους, σὺ καὶ Ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς καὶ οἱ ἄρχοντες τῶν πατριῶν τῆς συναγωγῆς, 27 καὶ διελεῖτε τὰ σκῦλα ἀναμέσον τῶν πολεμιστῶν τῶν ἐκπορευομένων εἰς τὴν παράταξιν, καὶ ἀναμέσον πάσης τῆς συναγωγῆς· 28 καὶ ἀφελεῖτε τὸ τέλος Κυρίῳ παρὰ τῶν ἀνθρώπων τῶν πολεμιστῶν τῶν ἐκπορευομένων εἰς τὴν παράταξιν, μίαν ψυχὴν ἀπὸ πεντακοσίων, ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων, καὶ ἀπὸ τῶν κτηνῶν, καὶ ἀπὸ τῶν βοῶν, καὶ ἀπὸ τῶν προβάτων, καὶ ἀπὸ τῶν ὄνων· 29 καὶ ἀπὸ τῶ ἡμίσους αὐτῶν λήψεσθε, καὶ δώσεις Ἐλεάζαρ τῷ ἱερεῖ τὰς ἀπαρχὰς

χαὶς Κυρίῳ. 30 Καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμίσους τοῦ υἱῶν Ἰσραὴλ λήψῃ ἕνα ※ τὸ κριθὲν ἀπὸ τῶν πεντήκοντα, ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων, [καὶ] ἀπὸ τῶν βοῶν, καὶ ἀπὸ τῶν προβάτων, καὶ ἀπὸ τῶν ὄνων, καὶ ἀπὸ πάντων τῶν κτηνῶν, καὶ δώσεις αὐτὰ τοῖς Λευίταις, τοῖς φυλάσσουσι τὰς φυλακὰς ἐν τῇ σκηνῇ Κυρίου. 31 Καὶ ἐποίησεν Μωυσῆς καὶ Ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς, καθὰ συνέταξεν Κύριος τῷ Μωυσῇ. 32 Καὶ ἐγενήθη ※ τὰ σκῦλα, τὸ πλεόνασμα τῆς προνομῆς ὃ ἐπρονόμευσαν οἱ ἄνδρες οἱ πολεμισταὶ, ἀπὸ τῶν προβάτων, ἑξακόσιαι χιλιάδες καὶ ἑβδομήκοντα ※ χιλιάδες" καὶ πεντακισχίλια· 33 καὶ βοῶν, δύο καὶ ἑβδομήκοντα χιλιάδες· 34 καὶ ὄνων, μία καὶ ἑξήκοντα χιλιάδες· 35 καὶ ψυχαὶ ἀνθρώπων ἀπὸ τῶν γυναικῶν αἳ οὐκ ἔγνωσαν κοίτην ἀνδρὸς, πᾶσα ψυχὴ, δύο καὶ τριάκοντα χιλιάδες. 36 Καὶ ἐγενήθη τὸ ἡμίσευμα ἡ μερὶς τῶν ἐκπορευομένων εἰς τὸν πόλεμον, ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν προβάτων, τριακόσιαι ※ χιλιάδες" καὶ τριάκοντα χιλιάδες καὶ ἑπτακισχίλια καὶ πεντακόσια, 37 καὶ ἐγένετο τὸ τέλος Κυρίῳ ἀπὸ τῶν προβάτων ἑξακόσιαι ἑβδομήκοντα πέντε· 38 καὶ βόες, ἓξ καὶ τριάκοντα χιλιάδες, καὶ τὸ τέλος ※ αὐτῶν τῷ Κυρίῳ, δύο καὶ ἑβδομήκοντα· 39 καὶ ὄναι, τριά-

κοντα

κοντα χιλιάδες ϗ πενταϰόσιοι, ϗ τὸ τέλος ※ αὐτῶν τῷ Κυρίῳ, εἷς ϗ ἑξήϰοντα· 40 ϗ ψυχαὶ ἀνθρώπων, ἓξ ϗ δέϰα χιλιάδες, ϗ τὸ τέλος αὐτῶν Κυρίῳ δύο ϗ τριάϰοντα ψυχαί. 41 Καὶ ἔδωϰεν Μωυσῆς τὸ τέλος [Κυρίῳ] τὸ ἀφαίρεμα τῷ θεῷ Ἐλεάζαρ τῷ ἱερεῖ, ϰαθάπερ συνέταξεν Κύριος τῷ Μωυσῆ. 42 Ἀπὸ τοῦ ἡμισεύματος τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, οὓς διεῖλεν Μωυσῆς ἀπὸ τῶν ἀνδρῶν τῶν πολεμιστῶν, 43 (Καὶ ἐγένετο τὸ ἥμισυμα τὸ τῆς συναγωγῆς ἀπὸ τῶν προβάτων, τριαϰόσιαι χιλιάδες ϗ τριάϰοντα χιλιάδες ϗ ἑπταϰισχίλια ϗ πεντακόσια· 44 ϗ βόες, ἓξ ϗ τριάϰοντα χιλιάδες· 45 ϰαὶ ὄνοι, τριάϰοντα χιλιάδες ϗ πενταϰόσιοι· 46 ϗ ψυχαὶ ἀνθρώπων, ἓξ ϗ δέϰα χιλιάδες.) 47 ϰαὶ ἔλαβεν Μωυσῆς ἀπὸ τοῦ ἡμισεύματος τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ※ ϰρατέμενον ἓν ἀπὸ τῶν πεντήϰοντα, ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων ϗ ἀπὸ τῶν ϰτηνῶν, ϗ ἔδωϰεν αὐτὰ τοῖς Λευίταις, τοῖς φυλάσσουσιν τὰς φυλαϰὰς τῆς σϰηνῆς Κυρίου, ὃν τρόπον συνέταξεν Κύριος τῷ Μωυσῆ. 48 Καὶ προσῆλθον πρὸς Μωυσῆν οἱ ϰαθεσταμένοι εἰς τὰς χιλιαρχίας τῆς δυνάμεως χιλίαρχοι ϗ ἑϰατόνταρχοι, 49 ϗ εἶπαν πρὸς Μωυσῆν· οἱ παῖδές σου εἰλήφασιν τὸ ϰεφάλαιον τῶν ἀνδρῶν τῶν πολεμιστῶν

λεμιτῶν τῶν παρ' ἡμῖν, καὶ οὐ διαφερόντως ἡμῶν
ἀπ' αὐτῶν ἁδὲ εἷς. 50 καὶ προσενηνόχαμεν τὸ
δῶρον Κυρίῳ ἀνὴρ ὃ εὗρεν σκεῦος χρυσοῦ, χλι-
δῶνα καὶ φέλιον καὶ δακτύλιον καὶ περιδέξιον καὶ ἐμ-
πλόκιον, ἐξιλάσασθαι περὶ ἀ ψυχῶν ἡμῶν
ἔναντι Κυρίου. 51 Καὶ ἔλαβεν Μωυσῆς καὶ Ἐ-
λεάζαρ ὁ ἱερεὺς τὸ χρυσίον παρ' αὐτῶν, πᾶν
σκεῦος εἰργασμένον. 52 καὶ ἐγένετο πᾶν τὸ χρυ-
σίον τὸ ἀφαίρεμα ὃ ἀφεῖλον Κυρίῳ, ἓξ καὶ δέκα
χιλιάδες καὶ ἑπτακόσιοι καὶ πεντήκοντα σίκλοι
παρὰ τῶν χιλιάρχων καὶ παρὰ τῶν ἑκατοντάρ-
χων. 53 Καὶ οἱ ἄνδρες οἱ πολεμισταὶ ἐφρονό-
μευσαν ἕκαστος ἑαυτῷ. 54 Καὶ ἔλαβεν Μωυ-
σῆς καὶ Ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς τὸ χρυσίον παρὰ τῶν
χιλιάρχων καὶ παρὰ τῶν ἑκατοντάρχων, καὶ
εἰσήνεγκαν αὐτὰ εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, εἰσήνεγκεν
μνημόσυνον τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἔναντι Κυρίου.

ΚΕΦ. ΛΒ'.

1 ΚΑΙ κτήνη πλῆθος ἰσχυρὸν τοῖς υἱοῖς Ῥου-
βὴν, καὶ τοῖς υἱοῖς Γὰδ, πλῆθος πο-
λὺ σφόδρα· καὶ ἴδον τὴν χώραν Ἰα-
ζὴρ, καὶ τὴν χώραν Γαλαάδ, καὶ ἰδοὺ ὁ τόπος
τόπος κτήνεσιν. 2 Καὶ προσελθόντες οἱ υἱοὶ
Ῥουβὴν καὶ οἱ υἱοὶ Γὰδ, εἶπαν πρὸς Μωυσῆν καὶ
πρὸς

ἄνδρας τοὺς Ἐλεάζαρ τὸν ἱερέα καὶ τοὺς τοὺς ἄρχοντας
Ἀταρὼν τῆς συναγωγῆς, λέγοντες· 3 Ἀταρὼθ καὶ Δαμ-
Ἀμβεδὰμ βών, καὶ Ἰαζὴρ, καὶ Ναμρὰ, καὶ Ἐσεβὼν, καὶ
Βαμὰ Ἐλεάλη, καὶ Σεβαμὰ, καὶ Ναβαὺ, καὶ Βαιὰν,
4 τὴν γῆν ἣν παρέδωκεν Κύριος ἐνώπιον υἱῶν
Ἰσραὴλ, κληρονόμος γῆ ἐστιν, καὶ τοῖς πασὶν
σου κλῆρος ἔ ὑπάρχει". 5 Καὶ ἐλέησαν· εἰ εὕ-
ρομεν χάριν ἐναντίον σου, δοθήτω ἡ γῆ αὕτη
τοῖς πασὶν σου ἐν κατασχέσει, καὶ μὴ διαβιβά-
σῃς ἡμᾶς τὸν Ἰορδάνην. 6 Καὶ εἶπεν Μωυσῆς
τοῖς υἱοῖς Γὰδ καὶ τοῖς υἱοῖς Ῥουβήν· οἱ ἀδελ-
φοὶ ὑμῶν πορεύσονται εἰς πόλεμον, καὶ ὑμεῖς
καθήσεσθε αὐτοῦ; 7 καὶ ἵνατί διαστρέφετε τὰς
ἀναβῆναι καρδίας τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, μὴ διαβῆναι εἰς τὴν
γῆν, ἣν Κύριος δέδωκεν αὐτοῖς; 8 Οὐκ οὕ-
τως ἐποίησαν οἱ πατέρες ὑμῶν, ὅτε ἀπέστειλα αὐ-
τοὺς ἐκ Κάδης Βαρνῆ, κατανοῆσαι τὴν γῆν;
9 καὶ ἀνέβησαν ἕως φάραγγα βότρυος, καὶ κα-
τενόησαν τὴν γῆν, καὶ ἀπέστησαν τὴν καρδίαν
τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ὅπως μὴ εἰσέλθωσιν εἰς τὴν
γῆν, ἣν ἔδωκεν αὐτοῖς Κύριος. 10 Καὶ ὠρ-
γίσθη θυμῷ Κύριος ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ ὤ-
μοσεν, λέγων· 11 εἰ ὄψονται οἱ ἄνθρωποι ἔ οὗ-
τοι" οἱ ἀναβάντες ἐξ Αἰγύπτου, ἀπὸ εἰκοσαετοῦς
καὶ ἐπάνω, ἔ οἱ ὀπισάμενοι τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ
κακόν",

κακόν", τῷ γένει τοῦ ὅμοσα Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ· ὁ γὰρ συνεπικολούθησαν ὀπίσω μου, 12 πλὴν Χάλεβ υἱὸς Ἰεφοννὴ ὁ Ἀζαχελεισμθί, καὶ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυὴ, ὅτι συνεπικολούθησαν ὀπίσω Κυρίου. 13 Καὶ ὠργίσθη θυμῷ Κύριος ὅπ' τὸν Ἰσραὴλ, καὶ κατερέμβευσεν αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ τεσσαράκοντα ἔτη, ἕως ἂν ἐξαναλωθῇ πᾶσα ἡ γενεὰ, οἱ ποιοῦντες τὰ πονηρὰ ἔναντι Κυρίου. 14 Ἰδοὺ ἀνέστητε ἀντὶ τῶν πατέρων ὑμῶν, σύστρεμμα ἀνθρώπων ἁμαρτωλῶν, προσθεῖναι ἔτι ὅπ' τὸν θυμὸν τῆς ὀργῆς Κυρίου ὅπ' Ἰσραήλ· 15 ὅτι ἀποστραφήσεσθε ἀπ' αὐτοῦ, προσθεῖναι ἔτι καταλιπεῖν αὐτὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ἀνομήσετε εἰς ὅλον τὸν συναγωγὴν τοῦτον. 16 Καὶ προσῆλθον αὐτῷ, καὶ ἔλεγον· ἐπαύλεις προβάτων οἰκοδομήσωμεν ὧδε τοῖς κτήνεσιν ἡμῶν, καὶ πόλεις ταῖς καταςκευαῖς ἡμῶν, 17 καὶ ἡμεῖς ἐνοπλισάμενοι προφυλακὴ πρότεροι τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ἕως ἂν ἀγάγωμεν αὐτοὺς εἰς τὸν ἑαυτῶν τόπον· καὶ κατοικήσει ἡ ἀποσκευὴ ἡμῶν ἐν πόλεσιν τετειχισμέναις ἀπὸ τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν. 18 Οὐ μὴ ἀποστραφῶμεν εἰς τὰς οἰκίας ἡμῶν, ἕως ἂν καταμερισθῶσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, ἕκαστος εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ· 19 καὶ οὐκέτι κληρονομήσω-

ἑαυτοῖς ἐνομίσωμεν ἐν αὐτῇ ἀπὸ τοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου καὶ ἐπέκεινα, ὅτι ἀπέχομεν τοὺς κλήρους ἡμῶν ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἐν ἀνατολαῖς. 20 Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς Μωυσῆς· ἐὰν ποιήσητε κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο, ἐὰν ἐξοπλισθήσεσθε ἔναντι Κυρίου εἰς πόλεμον, 21 καὶ παρελεύσεται ὑμῶν πᾶς ὁπλίτης τὸν Ἰορδάνην ἔναντι Κυ-
ὡς ρίου, ἕως ἂν ἐκτριβῇ ὁ ἐχθρὸς αὐτοῦ ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ, 22 καὶ καταδαμασθῇ ἡ γῆ ἔναντι Κυρίου, καὶ μετὰ ταῦτα ἀποστραφήσεσθε, καὶ ἔσεσθε ἀθῷοι ἔναντι Κυρίου, καὶ ἀπὸ Ἰσραήλ· καὶ ἔσται ἡ γῆ αὕτη ὑμῖν ἐν κατασχέσει ἔναντι Κυρίου. 23 Ἐὰν δὲ μὴ ποιήσητε οὕτως, ἁμαρτήσεσθε ἔναντι Κυρίου, καὶ γνώσεσθε τὴν ἁμαρτίαν ὑμῶν, ὅταν ὑμᾶς καταλάβῃ τὰ κακά". 24 Καὶ οἰκοδομήσετε τὰ ὑμῖν" ἑαυτοῖς πόλεις τῇ ἀποσκευῇ ὑμῶν, καὶ ἐπαύλεις τοῖς κτήνεσιν ὑμῶν, καὶ τὸ ἐκπορευόμενον ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν ποιήσετε. 25 Καὶ εἶπαν οἱ υἱοὶ Ρουβὴν καὶ οἱ υἱοὶ Γὰδ πρὸς Μωυσῆν, λέγοντες· οἱ παῖ-
ἡμῖν δες σου ποιήσουσιν, καθὰ ὁ Κύριος ἡμῶν ἐντέταλται. 26 Ἡ ἀποσκευὴ ἡμῶν, καὶ αἱ γυναῖκες ἡμῶν, ✻ καὶ αἱ κτήσεις ἡμῶν, καὶ πάντα τὰ κτήνη ἡμῶν [καὶ αἱ γυναῖκες ἡμῶν] ἔσονται ✻ ἐκεῖ ἐν ταῖς πόλεσιν Γαλαάδ· 27 οἱ δὲ παῖδές σου παρελεύ-

παρελθόσονται πάντες ὁπλισμένοι, ἐκτεταγμένοι ἔναντι Κυρίου εἰς τὸν πόλεμον, ὃν τρόπον ὁ κύριος Χ με λέγει. 28 Καὶ σημήνησεν αὐτοῖς Μωυσῆς Ἐλεάζαρ τὸν ἱερέα, καὶ Ἰησοῦ υἱὸν Ναυὴ, καὶ τοὺς ἄρχοντας πατριῶν τῶν φυλῶν υἱῶν Ἰσραήλ· 29 καὶ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς Μωυσῆς· ἐὰν διαβῶσιν οἱ υἱοὶ Ῥουβὶμ καὶ υἱοὶ Γὰδ μεθ' ὑμῶν τὸν Ἰορδάνην, πᾶς ὁπλισμένος εἰς πόλεμον ἔναντι Κυρίου, καὶ κατακυριεύσητε τῆς γῆς ἀπέναντι ὑμῶν, καὶ δώσετε αὐτοῖς τὴν γῆν Γαλαὰδ εἰς κατοχήν. 30 Ἐὰν δὲ μὴ διαβῶσιν ὁπλισμένοι μεθ' ὑμῶν εἰς πόλεμον ἔναντι Κυρίου, καὶ διαβιβάσετε τὴν ἀποσκευὴν αὐτῶν, καὶ τὰς γυναῖκας αὐτῶν, καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν πρότερα ὑμῶν εἰς γῆν Χαναάν", καὶ συγκατακληρονομηθήσονται εἰ ὑμῖν εἰ τῇ γῇ Χαναάν. 31 Καὶ ἀπεκρίθησαν οἱ υἱοὶ Ῥουβὶμ καὶ οἱ υἱοὶ Γὰδ, λέγοντες· ὅσα ὁ κύριος λέλαληκε τοῖς θεράπουσίν σου, οὕτως ποιήσωμεν. 32 ἡμεῖς διαβησόμεθα ἔναντι Κυρίου ὁπλισμένοι εἰς τὴν γῆν Χαναάν, καὶ δώσετε τὴν κατάσχεσιν ※ τῆς κληρονομίας" ἡμῶν εἰ τὸ πέραν τοῦ Ἰορδάνου. 33 Καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς Μωυσῆς τοῖς υἱοῖς Γὰδ, καὶ τοῖς υἱοῖς Ῥουβὶμ, καὶ τῷ ἡμίσει φυλῆς Μανασσῆ υἱοῦ Ἰωσὴφ, τὴν βασιλείαν Σηὼν

βασιλέως

βασιλέως τῶν Ἀμορραίων, καὶ τῷ βασιλείαν
Ὠγ βασιλέως τῆς Βασὰν, τῷ γῇ ἐν ταῖς πό-
λεις σὺν τοῖς ὁρίοις [αὐτῆς], πόλεις τῆς γῆς
κύκλῳ. 34 Καὶ ᾠκοδόμησαν οἱ υἱοὶ Γὰδ τὴν
Δαιβὼν, καὶ τὴν Ἀταρὼθ, καὶ τὴν Ἀροὴρ, 35 καὶ
τὴν [γῆν] ✻ Ἀταρὼθ Σωφὰρ, καὶ τὴν Ἰα-
Ἀμβρὰν ζὴρ, καὶ ὕψωσαν αὐτὰς, 36 καὶ τὴν Ναμβρὰ
πόλεις καὶ τὴν Βαιθαρρὰ πόλεις ὀχυρὰς καὶ ἐπαύλεις
προβάτων. 37 Καὶ οἱ υἱοὶ Ῥουβὴν ᾠκοδόμη-
σαν τὴν Ἐσεβὼν, καὶ ✻ τὴν Ἐλεάλη, καὶ
Βαμὼ ✻ τὴν Καριαθαΐμ, 38 καὶ τὴν Ναβὼ καὶ
τὴν Βεελμεὼν, τετρακυκλωμένας ✻ ὀνόματι, καὶ
λυμμένας τὴν Σεβαμά· καὶ ἐπωνόμασαν κατὰ τὰ ὀνό-
ματα αὐτῶν τὰ ὀνόματα τῶν πόλεων, ἃς ᾠκο-
δόμησαν. 39 Καὶ ἐπορεύθη υἱὸς Μαχεὶρ υἱῷ
Μανασσῆ, εἰς Γαλαὰδ, καὶ ἔλαβεν αὐτὴν,
καὶ ἀπώλεσεν τὸν Ἀμορραῖον τὸν κατοικοῦ-
τα ἐν αὐτῇ. 40 Καὶ ἔδωκεν Μωυσῆς τὴν
Γαλαὰδ τῷ Μαχεὶρ υἱῷ Μανασσῆ, καὶ κατῴ-
κησεν ἐκεῖ. 41 Καὶ Ἰαεὶρ ὁ τοῦ Μανασσῆ
ἐπορεύθη, καὶ ἔλαβεν τὰς ἐπαύλεις αὐτῶν, καὶ
ἐπωνόμασεν αὐτὰς ἐπαύλεις Ἰαείρ. 42 Καὶ
Καναὰθ Ναβαὺ ἐπορεύθη, καὶ ἔλαβεν τὴν Καναὰθ καὶ τὰς
κώμας αὐτῆς, καὶ ἐπωνόμασεν αὐτὰς Ναβὼθ ἐκ
τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ.

ΚΕΦ. ΛΓ'.

1 ΚΑΙ ἧτοι οἱ ϛαθμοὶ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ὡς ἐξῆλθον ἐκ γῆς Αἰγύπτου σὺν δυνάμει αὐτῶν ἐν χειρὶ Μωυσῆ καὶ Ἀαρών. 2 Καὶ ἔγραψεν Μωυσῆς τὰς ἀπάρσεις αὐτῶν καὶ τοὺς ϛαθμοὺς αὐτῶν κατὰ ῥήματος Κυρίου· καὶ ἧτοι οἱ ϛαθμοὶ ※ αὐτῶν, καὶ τῆς πορείας αὐτῶν. 3 Καὶ ἀπῆραν ἐκ Ῥαμεσσῆ τῷ μηνὶ τῷ πρώτῳ τῇ πεντεκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου, τῇ ἐπαύριον τοῦ πάσχα ἐξῆλθον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν χειρὶ ὑψηλῇ ἐναντίον πάντων τῶν Αἰγυπτίων. 4 Καὶ οἱ Αἰγύπτιοι ἔθαπτον ἐξ αὐτῶν τοὺς τεθνηκότας πάντας" ὅσους ἐπάταξεν Κύριος, πᾶν πρωτότοκον ~ ἐν γῇ Αἰγύπτῳ". καὶ ἐν τοῖς θεοῖς αὐτῶν ἐποίησεν τιμὼ ἐκδίκησιν Κύριος. 5 Ἀπάραντες δὲ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐκ Ῥαμεσσῆ, παρενέβαλον εἰς Σοκχώθ. 6 Καὶ ἀπάραντες ἐκ Σοκχώθ, παρενέβαλον εἰς Βουθάν, ὅ ἐστιν μέρος [π] τῆς ἐρήμου. 7 Καὶ ἀπῆραν ἐκ Βουθάν, καὶ παρενέβαλον ἐπὶ στόμα Εἰρὼθ, ὅ ἐστιν ἀπέναντι Βεελσεφών, καὶ παρενέβαλον ἀπέναντι Μαγδώλου. 8 Καὶ ἀπῆραν ἀπέναντι Εἰρὼθ, καὶ διέβησαν μέσον τῆς θαλάσσης εἰς τιμὼ ἔρημον·

ἐπάρσεις

μον· καὶ ἐπορεύθησαν ὁδὸν τριῶν ἡμερῶν ἀφ' ὃ τῆς ἐρήμου αὐτοὶ, καὶ παρενέβαλον ἐν Πικελαγ. 9 Καὶ ἀπῆραν ἐκ Πικελῶν, καὶ ἦλθον εἰς Αἰλείμ· καὶ ἐν Αἰλείμ δώδεκα πηγαὶ ὑδάτων [ὑδάτων] καὶ ἑβδομήκοντα φοινίκων, καὶ παρενέβαλον ἐκεῖ ἐπὶ τῷ ὕδατι". 10 Καὶ ἀπῆραν ἐξ Αἰλείμ, καὶ παρενέβαλον ἐπὶ θαλάσσαν ἐρυθράν. 11 Καὶ ἀπῆραν ἀπὸ θαλάσσης ἐρυθρᾶς, καὶ παρενέβαλον ἐν τῇ ἐρήμῳ Σίν. 12 Καὶ ἀπῆραν ἐκ τῆς ἐρήμου Σίν, καὶ παρενέβαλον εἰς Ῥαφακά. 13 Καὶ ἀπῆραν ἐκ Ῥαφακά, καὶ παρενέβαλον ἐν Αἰλούς. 14 Καὶ ἀπῆραν ἐξ Αἰλούς, καὶ παρενέβαλον ἐν Ῥαφιδείν· καὶ οὐκ ἦν ἐκεῖ ὕδωρ τῷ λαῷ πιεῖν. 15 Καὶ ἀπῆραν ἐκ Ῥαφιδείν, καὶ παρενέβαλον ἐν τῇ ἐρήμῳ τῇ Σινᾶ. 16 Καὶ ἀπῆραν ἐκ τῆς ἐρήμου Σινᾶ, καὶ παρενέβαλον ἐν Μνήμασι τῆς ἐπιθυμίας. 17 Καὶ ἀπῆραν ἐκ Μνημάτων τῆς ἐπιθυμίας, καὶ παρενέβαλον ἐν Ἀσηρώθ. 18 Καὶ ἀπῆραν ἐξ Ἀσηρώθ, καὶ παρενέβαλον ἐν Ῥαθαμᾶ. 19 Καὶ ἀπῆραν ἐκ Ῥαθαμᾶ, καὶ παρενέβαλον ἐν Ῥεμνὼν Φαρές. 20 Καὶ ἀπῆραν ἐκ Ῥεμνὼν Φαρές, καὶ παρενέβαλον ἐν Λεβωνᾶ. 21 Καὶ ἀπῆραν ἐκ Λεβωνᾶ, καὶ παρενέβαλον εἰς Ῥεσσᾶ. 22 Καὶ ἀπῆραν ἐκ Ῥεσσᾶ, καὶ παρενέβαλον εἰς Μακελάθ. 23 Καὶ

ἀπῆραν

ἀπῆραν ἐκ Μακελὼθ, καὶ παρενέβαλον ἐν Ἀρσα-
φάρ. 24 Καὶ ἀπῆραν ἐξ Ἀρσαφὰρ καὶ παρενέ- ἐκ Σαρσαφὰρ
βαλον ἐπὶ Χαραδάθ. 25 Καὶ ἀπῆραν ἐκ Χα-
ραδὰθ, καὶ παρενέβαλον εἰς Μακηλώθ. 26 Καὶ
ἀπῆραν ἐκ Μακηλὼθ, καὶ παρενέβαλον εἰς Κα-
θαάθ. 27 Καὶ ἀπῆραν ἐκ Καθαὰθ, καὶ παρεν-
έβαλον εἰς Θαραθ. 28 Καὶ ἀπῆραν ἐκ Θα-
ραὰθ, καὶ παρενέβαλον εἰς Μαθεικά. 29 Καὶ
ἀπῆραν ἐκ Μαθεικά, καὶ παρενέβαλον εἰς Ἀσεμωνᾶ. Ἀσελμωνᾶ
30 Καὶ ἀπῆραν ἐκ Ἀσεμωνᾶ, καὶ παρενέβαλον εἰς Ἀσελμωνᾶ
Μασαρούθ. 31 Καὶ ἀπῆραν ἐκ Μασαρούθ,
καὶ παρενέβαλον εἰς Βανικάν. 32 Καὶ ἀπῆραν
ἐκ Βανικὰν, καὶ παρενέβαλον εἰς ὄρος Γαδγάδ.
33 Καὶ ἀπῆραν ἐκ τοῦ ὄρους Γαδγὰδ, καὶ παρ-
ενέβαλον εἰς Ἰεταβαθάν. 34 Καὶ ἀπῆραν ἐξ
Ἰεταβαθὰν, καὶ παρενέβαλον εἰς Ἐβρωνά. 35 Καὶ
ἀπῆραν ἐξ Ἐβρωνὰ, καὶ παρενέβαλον εἰς Γεσιὼν
Γάβερ. 36 Καὶ ἀπῆραν ἐκ Γεσιὼν Γάβερ, καὶ
παρενέβαλον ἐν τῇ ἐρήμῳ Σὶν· ⁊ καὶ ἀπῆραν ἐκ
τῆς ἐρήμου Σὶν, καὶ παρενέβαλον εἰς τὸ ὄρος ⁊
Φαράν· αὕτη ἐστὶν Κάδης. 37 Καὶ ἀπῆραν ⁊
ἐκ Κάδης, καὶ παρενέβαλον εἰς Ὢρ τὸ ὄρος πλη-
σίον γῆς Ἐδώμ. 38 Καὶ ἀνέβη Ἀαρὼν ὁ ἱε-
ρεὺς, [πλησίον τοῦ ὄρους] ※ εἰς Ὢρ τὸ ὄρος
κατὰ πρόσταγμα Κυρίου, καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ ἐν

τῷ πεντηκοστῷ ἔτει τῆς ἐξόδου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου, τῷ μηνὶ τῷ πέμπτῳ μιᾷ τοῦ μηνός. 39 Καὶ Ἀαρὼν ἦν τριῶν καὶ εἴκοσι καὶ ἑκατὸν ἐτῶν, ὅτε ἀπέθνησκεν ἐν Ὤρ τῷ ὄρει. 40 Καὶ ἀκούσας ὁ Χαναναῖος βασιλεὺς Ἀραὰδ, καὶ οὗτος κατῴκει ※ ἐν τῷ νότῳ ἐν γῇ Χανααν, ὅτε εἰσεπορεύοντο οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ. 41 Καὶ ἀπῆραν, ἐξ Ὤρ τοῦ ὄρους, καὶ παρενέβαλον ἐν Σελμωνᾶ. 42 Καὶ ἀπῆραν ἐκ Σελμωνᾶ, καὶ παρενέβαλον ἐν Φινὼ Φινὼ ἐν Φινών. 43 Καὶ ἀπῆραν ἐκ Φινών, καὶ παρενέβαλον ἐν Ὠβώθ. 44 Καὶ ἀπῆραν ἐξ Ὠβώθ, καὶ παρενέβαλον ἐν Γαΐ, ἐν τῷ πέραν ὅπι τῶν ὁρίων Μωάβ. 45 Καὶ ἀπῆραν ἐκ Γαΐ, καὶ παρενέβαλον εἰς Δαιβὼν Γάδ. 46 Καὶ ἀπῆραν ἐκ Δαιβὼν Γάδ, καὶ παρενέβαλον εἰς Γελμὼν Δεβλαθαΐμ. 47 Καὶ ἀπῆραν ἐκ Γελμὼν Δεβλαθαΐμ, καὶ παρενέβαλον ὅπι τὰ ὄρη τὰ Ἀβαρείμ, ἀπέναντι Ναβαῦ. 48 Καὶ ἀπῆραν ἀπὸ ὀρέων Ἀβαρείμ, καὶ παρενέβαλον ὅπι δυσμῶν Μωάβ, ὅπι τοῦ Ἰορδάνου κατὰ Ἰεριχώ. 49 Καὶ παρενέβαλον ἀπὸ τοῦ Ἰορδάνου ἀναμέσον Αἰσιμὼθ, ἕως Βελσαττὶμ κατὰ δυσμὰς Μωάβ. 50 Καὶ ἐλάλησεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν ὅπι δυσμῶν Μωάβ ὅπι τοῦ Ἰορδάνου κατὰ Ἰεριχὼ, λέγων· 51 λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ

καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς· ※ ὅτι ὑμεῖς διαβαίνετε τὸν Ἰορδάνην εἰς γῆν Χαναάν, 52 καὶ ἀπολεῖτε πάντας τοὺς κατοικοῦντας ἐν τῇ γῇ πρὸ προσώπου ὑμῶν, καὶ ἐξαρεῖτε ※ πάσας τὰς σκοπιὰς αὐτῶν, καὶ πάντα τὰ εἰδωλα τὰ χωνευτὰ αὐτῶν ἀπολεῖτε ⸢ αὐτὰ ⸣, καὶ πάσας τὰς φηλὰς αὐτῶν ἐξαρεῖτε· 53 καὶ ἀπολεῖτε ⸢ τοὺς κατοικοῦντας ⸣ τὴν γῆν, καὶ κατοικήσετε ἐν αὐτῇ· ὑμῖν γὰρ δέδωκα τὴν γῆν ⸢ αὐτῶν ⸣ ἐν κλήρῳ. 54 Καὶ καταμεριεῖτε τὴν γῆν ⸢ αὐτῶν ⸣ κλήρῳ κατὰ φυλὰς ὑμῶν· τοῖς πλείοσιν πληθυνεῖτε τὴν κατάσχεσιν αὐτῶν, καὶ τοῖς ἐλάττοσιν ἐλαττώσετε τὴν κατάσχεσιν αὐτῶν· εἰς ὃ ἂν ἐξέλθῃ τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ἐκεῖ αὐτοῦ ἔσται ※ ὁ κλῆρος· κατὰ φυλὰς πατριῶν ὑμῶν κληρονομήσετε. 55 Ἐὰν δὲ μὴ ἀπολέσητε τοὺς κατοικοῦντας ἀπὸ τῆς γῆς ἀπὸ προσώπου ὑμῶν, ἔσται ὅσους ἂν καταλείπητε ἐξ αὐτῶν, σκόλοπες ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς ὑμῶν, καὶ βολίδες ἐν ταῖς πλευραῖς ὑμῶν, καὶ ἐχθροῦσιν ὑμῖν ἀπὸ τῆς γῆς, ἐφ' ἧς ὑμεῖς κατοικήσετε· 56 καὶ ἔσται καθότι διενοούμην ※ τοῦ ποιῆσαι αὐτοῖς, ποιήσω ὑμῖν. αὐτοῖς

ΚΕΦ. ΛΔ'.

1 ΚΑΙ ἐλάλησεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων· 2 ἔντειλαι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς· ※ ὅτι ὑμεῖς εἰσπορεύεσθε εἰς τὴν γῆν Χαναάν, αὕτη ※ ἡ γῆ ἔσται ὑμῖν εἰς κληρονομίαν, γῆ Χαναὰν σὺν τοῖς ὁρίοις αὐτῆς. 3 Καὶ ἔσται ὑμῖν τὸ κλίτος τὸ πρὸς λίβα ἀπὸ ἐρήμου Σὶν ἕως ἐχόμενον Ἐδώμ, καὶ ἔσται ὑμῖν τὰ ὅρια πρὸς λίβα, ἀπὸ μέρους τῆς θαλάσσης τῆς ἁλυκῆς ἀπὸ ἀνατολῶν. Βορρᾶ

4 Καὶ κυκλώσει ὑμᾶς τὰ ὅρια ἀπὸ λιβὸς πρὸς ἀνάβασιν Ἀκραβεῖν, καὶ παρελεύσεται Σεεννάκ, καὶ ἔσται ἡ διέξοδος αὐτῆ πρὸς λίβα Κάδης τῆ Βαρνή, καὶ ἐξελεύσεται εἰς ἔπαυλιν Ἀράδ, καὶ παρελεύσεται Ἀσεμωνᾶ. 5 Καὶ κυκλώσει τὰ ὅρια ἀπὸ Ἀσεμωνᾶ χείμαρρον Αἰγύπτου, καὶ ἔσται ἡ διέξοδος αὐτῆ ἡ θάλασσα. 6 Καὶ τὰ ὅρια τῆς θαλάσσης ἔσται ὑμῖν· θάλασσα ἡ μεγάλη ὁριεῖ, τοῦτο ἔσται ὑμῖν τὸ ὅριον τῆς θαλάσσης. Ἀσελμωνᾶ Σελμωνᾶ

7 Καὶ τοῦτο ἔσται ὑμῖν τὰ ὅρια πρὸς βορρᾶν· ἀπὸ τῆς θαλάσσης τῆς μεγάλης καταμετρήσεις ὑμῖν αὐτοῖς πρὸς τὸ ὄρος τὸ ὄρος· 8 καὶ ἀπὸ τοῦ ὄρους τοῦ ὄρους καταμετρήσετε αὐτοῖς, εἰσπορευομένων εἰς Αἰμάθ, καὶ ἔσται ἡ διέξοδος αὐτῆ τὰ καταμετρήσεται

ὅρια

ὅρια Σαδαδάκ· 9 καὶ ἐξελεύσεται τὰ ὅρια Ζεφρωνὰ, καὶ ἔσαι ἡ διέξοδος αὐτῆ Ἀσερναΐν· τῦτο ἔσαι ὑμῖν ὅρια ἀπὸ βορρᾶ. 10 Καὶ καζαμετρήσετε ὑμῖν ἑαυτοῖς τὰ ὅρια ἀνατολῶν ἀπὸ Ἀσερναΐν Σεφαμά· 11 καὶ καταβήσεται τὰ ὅρια Σεφαμὰρ ἀπὸ Σεφαμὰ Ἀρβηλὰ ἀπὸ ἀνατολῶν ὅπι πηγῆς, Σεφαμὰρ καὶ καταβήσεται τὰ ὅρια ἕως Βηλὰ", ※ καὶ Βηλὰ συγκρύσει ὅπι νότυ θαλάσσης Χενερὲθ ἀπὸ ἀνατολῶν· 12 καὶ καταβήσεται τὰ ὅρια ὅπι τὸν Ἰορδάνῃ, καὶ ἔσαι ἡ διέξοδος αὐτῆ θαλάσσα ἡ ἁλυκή· αὕτη ἔσαι ὑμῖν ἡ γῆ καὶ τὰ ὅρια αὐτῆς κύκλῳ. 13 Καὶ ἐνετείλατο Μωυσῆς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, λέγων· αὕτη ἡ γῆ ἣν καληρονομήσετε αὐτὴν μετὰ κλήρυ, ὃν τρόπον συνέταξεν Κύριος δῦναι ἕως αὐτὴν" ταῖς ἐννέα φυλαῖς, καὶ τῷ ἡμίσει φυλῆς ἕως Μανασσῆ". 14 ὅτι ἔλαβεν φυλὴ υἱῶν Ῥυβὴν ※ κατ' οἴκυς πατριῶν αὐτῶν, καὶ φυλὴ υἱῶν Γὰδ κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, καὶ τὸ ἥμισυ φυλῆς Μανασσῆ ἀπέλαβον τοὺς κλήρους αὐτῶν· 15 δύο φυλαὶ καὶ ἥμισυ φυλῆς ἔλαβον τοὺς κλήρους αὐτῶν πέραν τῦ Ἰορδάνυ κατὰ Ἰερειχὼ ἀπὸ νότυ πρὸς ἀνατολάς. 16 Καὶ ἐλάλησεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων· 17 ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν ἀνδρῶν οἱ καληρονομήσυσιν ὑμῖν τὴν γῆν· Ἐλεά-

ζαρ ὁ ἱερεὺς καὶ Ἰησοῦς υἱὸς Ναυή. 18 Καὶ ἄρχοντα ἕνα ἄρχοντα ἕνα ἐκ φυλῆς λήψεσθε καλακληρονομῆσαι ὑμῖν τὴν γῆν. 19 Καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν ἀνδρῶν· τῆς φυλῆς Ἰούδα, Χάλεβ υἱὸς Ἰεφοννή· 20 τῆς φυλῆς υἱῶν Συμεών, Σαλαμιὴλ υἱὸς Ἐμιούδ· 21 τῆς φυλῆς Βενιαμείν, Ἐλδὰδ υἱὸς Χασλών· 22 τῆς Ἐκλὶ φυλῆς υἱῶν Δάν, ἄρχων Βοκκὶ υἱὸς Ἐγλί· 23 τῶν υἱῶν Ἰωσήφ, φυλῆς υἱῶν Μανασσῆ, ἄρχων Ἀνιὴλ υἱὸς Ὀυφούδ· 24 τῆς φυλῆς υἱῶν Ἐφραὶμ, ἄρχων Καμιὴλ υἱὸς Σαβαθᾶν· 25 τῆς φυλῆς υἱῶν Ζαβουλών, ἄρχων Ἐλισαφὰν υἱὸς Φαρνάχ· 26 τῆς φυλῆς υἱῶν Ἰσσάχαρ, ἄρχων Φαλτιὴλ υἱὸς Ὀζᾶ· 27 τῆς φυλῆς υἱῶν Ἀσὴρ, ἄρχων Ἀχιοὺδ υἱὸς Σελεμί· 28 τῆς φυλῆς Νεφθαλὶ, ἄρχων Φαδαὴλ υἱὸς Ἀμιούδ. 29 Οὗτοις συνετείλατο Κύριος καταμεῖσαι τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐν γῇ Χαναάν. καταμετρῆσαι

ΚΕΦ. ΛΕ'.

1 ΚΑΙ ἐλάλησεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν ἐπὶ δυσμῶν Μωὰβ παρὰ τὸν Ἰορδάνην τῆς Ἰερειχώ, λέγων· 2 σύνταξον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ δώσουσιν τοῖς Λευίταις ἀπὸ τῆς κλήρου κατασχέσεως αὐτῶν πόλεις

λεις καθίκειν, ϗ τὰ προάστεια τῶν πόλεων κύκλῳ αὐτῶν δώσουσιν τοῖς Λευίταις. 3 καὶ ἔσονται αἱ πόλεις αὐτοῖς κατοικεῖν, καὶ τὰ ἀφορίσματα αὐτῶν ἔσαι τοῖς κτήνεσιν αὐτῶν ※ καὶ τῇ ὑπάρξει αὐτῶν, καὶ πᾶσιν τοῖς τετράποσιν αὐτῶν. 4 Καὶ τὰ συγκυροῦντα τῶν πόλεων, ἃς δώσετε τοῖς Λευίταις, ἀπὸ τείχους τῆς πόλεως ϗ ἔξω διχιλίους πήχεις κύκλῳ. 5 καὶ μετρήσεις ἔξω τῆς πόλεως τὸ κλίτος τὸ πρὸς ἀνατολὰς διχιλίους πήχεις, ϗ τὸ κλίτος τὸ πρὸς λίβα διχιλίους πήχεις, ϗ τὸ κλίτος τὸ πρὸς θάλασσαν διχιλίους πήχεις, ϗ τὸ κλίτος τὸ πρὸς βορρᾶν διχιλίους πήχεις· καὶ ἡ πόλις μέσον τούτου ἔσαι ὑμῖν, ϗ τὰ ὅμορα τῶν πόλεων. 6 Καὶ τὰς πόλεις ἃς δώσετε τοῖς Λευίταις, τὰς ἓξ πόλεις τοῦ φυγαδευτηρίου, ἃς δώσετε φεύγειν ἐκεῖ τῷ φονεύσαντι, καὶ πρὸς ταύταις ※ δώσετε τεσσαράκοντα ϗ δύο πόλεις· 7 πάσας τὰς πόλεις ἃς δώσετε τοῖς Λευίταις, τεσσαράκοντα καὶ ὀκτὼ πόλεις, ζώντας ϗ τὰ προάστεια αὐτῶν. 8 Καὶ τὰς πόλεις ἃς δώσετε ἀπὸ τῆς κατοχέσεως τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ἀπὸ τῶν τὰ πολλὰ, πολλὰ, ϗ ἀπὸ τῶν ἐλαχίστων, ἐλάχιστος κατὰ τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ ἣν κατακληρονομήσουσιν, δώσουσιν ἀπὸ τῶν πόλεων ※ αὐτῶν τοῖς Λευίταις. 9 Καὶ ἐλά-

λησεν

λησεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων· 10 λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς· ※ ὅτι ὑμεῖς διαβαίνετε τὸν Ἰορδάνην εἰς γῆν Χαναάν, 11 καὶ διατελεῖτε ὑμῖν αὐτοῖς πόλεις· ※ πόλεις φυγαδευτήρια ἔσται ὑμῖν, φεύγειν ἐκεῖ τὸν φονευτήν, ☩ πᾶς" παταίξας ψυχὴν ἀκουσίως· 12 καὶ ἔσονται αἱ πόλεις ὑμῖν φυγαδευτήρια ἀπὸ ἀγχιστεύοντος ☩ τὸ αἷμα", καὶ ὃ μὴ ἀποθάνῃ ὁ φονεύων ἕως ἂν στῇ ἔναντι τῆς συναγωγῆς εἰς κρίσιν. 13 Καὶ αἱ πόλεις ἃς δώσετε, τὰς ἓξ πόλεις, φυγαδευτήρια ἔσονται ὑμῖν· 14 τὰς τρεῖς πόλεις δώσετε ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, καὶ τὰς τρεῖς πόλεις δώσετε ἐν γῇ Χαναάν· ※ πόλεις φυγαδεῖον ἔσαι. 15 Τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ τῷ προσηλύτῳ, καὶ τῷ παροίκῳ τῷ ἐν ὑμῖν, ἔσονται αἱ ✕ ἓξ πόλεις αὗται εἰς φυγαδευτήριον, φεύγειν ἐκεῖ παντὶ παταίξαντι ψυχὴν ἀκουσίως. 16 Ἐὰν δὲ ἐν σκεύει σιδήρου παταίξῃ αὐτὸν, καὶ τελευτήσῃ, φονευτής ἐστιν· θανάτῳ θανατούσθω ὁ φονευτής. 17 Ἐὰν δὲ ἐν λίθῳ ἐκ χειρὸς, ἐν ᾧ ἀποθανεῖται ἐν αὐτῷ, παταίξῃ αὐτὸν, καὶ ἀποθάνῃ, φονευτής ἐστιν· θανάτῳ θανατούσθω ὁ φονευτής. 18 Ἐὰν δὲ ἐν σκεύει ξυλίνῳ ἐκ χειρὸς, ἐξ ᾧ ἀποθανεῖται ἐν αὐτῷ, παταίξῃ

παταξῃ αὐτὸν, ϗ ἀποθάνῃ, φονευτής ἐστιν· θανάτῳ ἀποθανεῖται ὁ φονευτής· 19 ὁ ἀγχιστεύων τὸ αἷμα, αὐτὸς ἀποκτενεῖ τὸν φονεύσαντα· ὅταν συναντήσῃ αὐτῷ, αὐτὸς ἀποκτενεῖ αὐτόν. 20 Ἐὰν δὲ δι' ἔχθραν ὦσῃ αὐτὸν, ϗ ἐπιρίψῃ ἐπ' αὐτὸν [πᾶν σκεῦος] ἐξ ἐνέδρας, καὶ ἀποθάνῃ, 21 ἢ ἀφ' ἡμέρας ἐπάταξεν αὐτὸν τῇ χειρὶ ✕ αὐτῆς, ϗ ἀποθάνῃ, θανάτῳ θανατωθήσεται ὁ πατάξας· φονευτής ἐστιν, ☩ θανάτῳ θανατωθήσεται ὁ φονεύων", ὁ ἀγχιστεύων τὸ αἷμα ἀποκτενεῖ τὸν φονεύσαντα ἐν τῷ συναντῆσαι ✕ αὐτὸν αὐτῷ. 22 Ἐὰν δὲ ἐξαπίνης ἀ δι' ἔχθραν ὦσῃ αὐτὸν, ἢ ἐπιρίψῃ ἐπ' αὐτὸν πᾶν σκεῦος ἄκ ἐξ ἐνέδρου, 23 ἢ ✕ ἐν παντὶ λίθῳ, ἐν ᾧ ἀποθανεῖται ἐν αὐτῷ, ἄκ εἰδὼς, καὶ ἐπιπέσῃ ἐπ' αὐτὸν, ϗ ἀποθάνῃ, αὐτὸς δὲ ἄκ ἐχθρὸς αὐτῷ ἰῶ, ἀδὲ ζητῶν κακοποιῆσαι αὐτὸν, 24 ϗ κρινεῖ ἡ συναγωγὴ ἀναμέσον τοῦ παταξαντος ϗ ἀναμέσον τοῦ ἀγχιστεύοντος τὸ αἷμα, κατὰ τὰ κρίματα ταῦτα· 25 καὶ ἐξελεῖται ἡ συναγωγὴ τὸν φονεύσαντα ἀπὸ ✕ χειρὸς τοῦ ἀγχιστεύοντος τὸ αἷμα, ϗ εἰς τὴν πόλιν τῶν φυγαδευτηρίων αὐτοῦ ἀποκαταστήσει αὐτὸν ἡ συναγωγὴ, ὃν κατέφυγεν ✕ ἐκεῖ, καὶ κατοικήσει ἐκεῖ ἕως ἂν ἀποθάνῃ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας, ὃν ἔχρισαν αὐτὸν τῷ ἐλαίῳ τῷ ἁγίῳ. πατάξει

ἔχρισαν

ἁγίῳ. 26 Ἐὰν δὲ ἐξόδῳ ἐξέλθῃ ὁ φονεύσας τὰ ὅρια τῆς πόλεως, ※ τῆ φυγαδευτηρίου αὐτῆ, εἰς ἣν κατέφυγεν ἐκεῖ, 27 καὶ εὕρῃ αὐτὸν ὁ ἀγχιστεύων τὸ αἷμα ἔξω τῶν ὁρίων τῆς πόλεως καταφυγῆς αὐτῆ, καὶ φονεύσῃ ὁ ἀγχιστεύων τὸ αἷμα τὸν φονεύσαντα, οὐκ ἔνοχός ἐστιν· 28 ἐν γὰρ τῇ πόλει τῆς καταφυγῆς αὐτῆ κατοικείτω ἕως ἂν ἀποθάνῃ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας· καὶ μετὰ τὸ ἀποθανεῖν τὸν ἱερέα τὸν μέγαν, ἐπαναγραφήσεται ὁ φονεύσας εἰς τὴν γῆν τῆς κατοχέσεως αὐτῆ. 29 Καὶ ἔσται ταῦτα ὑμῖν εἰς δικαίωμα κρίματος εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν ἐν πάσαις ταῖς κατοικίαις ὑμῶν. 30 Πᾶς πατάξας ψυχὴν, ἀφ' ※ στόματι μαρτύρων φονεύσει τὸν φονεύσαντα· καὶ μάρτυς εἷς οὐ μαρτυρήσει ἐπὶ ψυχὴν, ἀποθανεῖν. 31 Καὶ οὐ λήψεσθε λύτρα ἐπὶ ψυχῆς τοῦ φονεύσαντος τοῦ ἐνόχου ὄντος ἀναιρεθῆναι· θανάτῳ γὰρ θανατωθήσεται. 32 ※ Καὶ οὐ λήψεσθε λύτρα τοῦ φυγεῖν εἰς πόλιν τῶν φυγαδευτηρίων, τοῦ πάλιν κατοικεῖν ἐπὶ τῆς γῆς, ἕως ἂν ἀποθάνῃ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας". 33 Καὶ οὐ μὴ φονοκτονήσητε τὴν γῆν, ἐφ' ἧς ὑμεῖς κατοικεῖτε ἐπ' αὐτῆς· τὸ γὰρ αἷμα τοῦτο φονοκτονεῖ τὴν γῆν, καὶ οὐ μὴ ἐξιλασθήσεται ἡ γῆ ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ ἐκχυθέντος ἐπ' αὐτῆς, ἀλλ'

ἐπὶ

ὀπὶ τῦ ἄματος τῦ ἐκχέοντος Χ αὐτό· 34 καὶ
ὑ μανεῖτε τὶὡ γλῶ, ἐφ' ἧς Χ ὑμεῖς κατοι-
κεῖτε ἐπ' αὐτῆς, ἐφ' ἧς ἐγὼ κατασκιῶ ἐπ'
αὐτῆς· ἐγὼ γάρ εἰμι Κύριος ὁ κατασκιῶν ἐν
μέσῳ τ ὑῶν Ἰσραὴλ.

ΚΕΦ. Λς'.

1 ΚΑΙ προσῆλθον οἱ ἄρχοντες πατριῶν
φυλῆς υῶν Γαλαὰδ ϋῦ Μαχὶρ ϋῦ
Μανασσῆ ἐκ τῆς φυλῆς υῶν Ἰωσὴφ,
ὑ ἐλάλησαν ἔναντι Μωυσῆ, τ καὶ ἔναντι Ἐλεά-
ζαρ τῦ ἱερέως", καὶ ἔναντι τῶ ἀρχόντων οἴκων
πατριῶν τ υῶν Ἰσραὴλ, 2 καὶ εἶπαν· τῷ κυρίῳ
ἡμῶ ἐνετείλατο Κύριος δοῦναι τὶὡ γῆ τῆς
κληρονομίας ἐν κλήρῳ τοῖς ϋοῖς Ἰσραὴλ, καὶ τῷ
κυρίῳ Χ με συνέταξεν Κύριος δοῦναι τὶὡ κλη-
ρονομίαν Σαλπαὰδ τῦ ἀδελφῦ ἡμῶ ταῖς θυ-
γατράσιν αὐτ. 3 Καὶ ἔσονται ἐὰ ※ τῶν υῶν
τῶν φυλῶν υῶν Ἰσραὴλ γυναῖκες, καὶ ἀφαιρε-
θήσεται ὁ κλῆρος αὐτῶν ἐκ τῆς καταχρήσεως τ
πατέρων ἡμῶ, καὶ προστεθήσεται εἰς τὴν κληρο- προστεθή-
νομίαν τῆς φυλῆς, οἷς ἂν γένωνται γυναῖκες, ὑ σονται
ἐκ τῦ κλήρου τῆς κληρονομίας ἡμῶ ἀφαιρεθή-
σεται· 4 ἐὰν δὲ γένηται ἡ ἄφεσις τῶν υῶν ἀφάιρεσις
Ἰσραὴλ,

Ἰσραὴλ, ᾗ προστεθήσεται ἡ κληρονομία αὐτῶν ἐπὶ τὴν κληρονομίαν τῆς φυλῆς, οἷς ἂν γένωνται γυναῖκες, καὶ ἀπὸ τῆς κληρονομίας φυλῆς πατριᾶς ἡμῶν ἀφαιρεθήσεται ἡ κληρονομία αὐτῶν. 5 Καὶ ἐνετείλατο Μωυσῆς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἀφ' προστάγματος Κυρίου, λέγων· ὅτως φυλὴ υἱῶν Ἰωσὴφ λέγουσιν. 6 Τοῦτο τὸ ῥῆμα ὃ συνέταξεν Κύριος ταῖς θυγατράσιν Σαλπαάδ, λέγων· ὃ ἀρέσκει ἐναντίον αὐτῶν, ἔσωσαν γυναῖκες, πλὴν ἐκ τοῦ δήμου ※ τῆς φυλῆς τοῦ πατρὸς αὐτῶν ἔσωσαν γυναῖκες· 7 καὶ οὐχὶ προσγραφήσεται κληρονομία τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἀπὸ φυλῆς ἐπὶ φυλήν, ὅτι ἕκαστος ἐν τῇ κληρονομίᾳ τῆς φυλῆς τῆς πατριᾶς αὐτοῦ προσκολληθήσονται οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ. 8 Καὶ πᾶσα θυγάτηρ ἀφ' κληρονομίαν ἐκ τῶν φυλῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ἐνὶ τῷ ἐκ τοῦ δήμου ※ τῆς φυλῆς τοῦ πατρὸς αὐτῆς ἔσονται γυναῖκες, ἵνα ἀγχισεύσωσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἕκαστος τὴν κληρονομίαν τὴν πατρικὴν αὐτοῦ· 9 καὶ οὐ προσγραφήσεται κλῆρος ἐκ φυλῆς ἐπὶ φυλὴν ἑτέραν, ἀλλ' ἕκαστος ἐν τῇ κληρονομίᾳ αὐτοῦ προσκολληθήσονται ※ αἱ φυλαὶ, οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ. 10 Ὃν τρόπον συνέταξεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν, ὅτως ἐποίησαν θυγατέρες Μαλαὰ Σαλπαάδ. 11 Καὶ ἐγένοντο Μαλὰ, καὶ Θερσά,

σαὶ, καὶ Αἴγλα, ἡ Μελχὰ, καὶ Νόα, θυγατέρες Σαλπαὰδ τοῖς ἀνεψιοῖς αὐτῶν ※ εἰς γυναῖκας
12 ἐκ τῆ φυλῆς ※ υἱῶν Μανασσῆ υἱοῦ Ἰωσὴφ υἱῶν
ἐγενήθησαν [αὐτοῖς] γυναῖκες, καὶ ἐγενήθη ἡ
κληρονομία αὐτῶν ἐπὶ τὴν φυλὴν φυλῆς τῆ
πατρὸς αὐτῶν. 13 Αὗται αἱ ἐντολαὶ ☩ καὶ
τὰ δικαιώματα" καὶ τὰ κρίματα, ἃ ἐνετείλατο Κύριος ἐν χειρὶ Μωυσῆ ※ πρὸς τοὺς υἱοὺς
Ἰσραὴλ ἐπὶ δυσμῶν Μωὰβ ἐπὶ τῆ Ἰορδάνου κατὰ Ἰεριχώ.

ΑΡΙΘΜΟΙ.

ΔΕΥΤΕ-

ΔΕΥΤΕΡΟΝΟΜΙΟΝ.

ΔΕΥΤΕΡΟΝΟΜΙΟΝ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

1 ΚΑΙ ἔστι οἱ λόγοι οὓς ἐλάλησεν Μωυσῆς παντὶ Ἰσραὴλ πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἐν τῇ ἐρήμῳ πρὸς δυσμαῖς πλησίον τῆς ἐρυθρᾶς ἀναμέσον Φαρὰν ✻ καὶ ἀναμέσον Τοφὸλ, καὶ Λοβὸν, καὶ αὐλῶν, καὶ κατὰ χρύσεα. 2 ἕνδεκα ἡμερῶν ἐκ Χωρὴβ ὁδὸς ἐπ' ὄρος Σηεὶρ ἕως Κάδης Βαρνή. 3 Καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ τεσσαρακοστῷ ἔτει ἐν τῷ ἑνδεκάτῳ μηνὶ μιᾷ τοῦ μηνὸς, ἐλάλησεν Μωυσῆς πρὸς ✻ πάντας" υἱοὺς Ἰσραὴλ, κατὰ πάντα ὅσα ἐνετείλατο Κύριος αὐτῷ ✻ πρὸς αὐτούς", 4 μετὰ τὸ πατάξαι αὐτὸν τὸν Σηὼν βασιλέα τῶν Ἀμορῥαίων τὸν κατοικήσαντα ἐν Ἐσεβὼν, καὶ τὸν Ὼγ βασιλέα τῆς Βασὰν τὸν κατοικήσαντα ἐν Ἀσαρὼθ καὶ ἐν Ἐδραείν. 5 ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἐν γῇ Μωάβ, ἤρξατο Μωυσῆς διασαφῆσαι τὸν νόμον τοῦτον, λέγων· 6 Κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ἐλάλησεν ἡμῖν ἐν Χωρὴβ, λέγων· ἱκανόσθω ὑμῖν κατοικεῖν ἐν τῷ ὄρει τούτῳ· 7 ἐπιστράφητε καὶ ἀπάρατε ὑμεῖς, καὶ εἰσπορεύεσθε εἰς ὄρος Ἀμορῥαίων, καὶ πρὸς πάντας τοὺς πλησί-

κης Αραβα, εἰς ὄρος καὶ πεδίον, καὶ ταπεινὰς λίβα, καὶ παραλίαν, γῆν Χαναναίων καὶ Ἀντιλίβανον ἕως τοῦ ποταμοῦ τοῦ μεγάλου, ποταμὸν Εὐφράτην. 8 Ἴδετε, παραδέδωκα ἐνώπιον ὑμῶν τὴν γῆν· εἰσελθόντες κληρονομήσατε τὴν γῆν, ἣν ὤμοσα τοῖς πατράσιν ὑμῶν τῷ Ἀβραὰμ, καὶ τῷ Ἰσαὰκ, καὶ τῷ Ἰακὼβ, δοῦναι αὐτοῖς καὶ τῷ σπέρματι αὐτῶν μετ' αὐτούς. 9 Καὶ εἶπα πρὸς ὑμᾶς ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, λέγων· οὐ δυνήσομαι μόνος φέρειν ὑμᾶς· 10 Κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ἐπλήθυνεν ὑμᾶς, καὶ ἰδοὺ ἐστε σήμερον ὡσεὶ τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ τῷ πλήθει· 11 (Κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων ὑμῶν προσθείη ὑμῖν ὡς ἐστὲ χιλιοπλασίως, καὶ εὐλογήσαι ὑμᾶς, καθότι ἐλάλησεν ὑμῖν.) 12 πῶς δυνήσομαι φέρειν μόνος τὸν κόπον ὑμῶν καὶ τὴν ὑπόστασιν ὑμῶν καὶ τὰς ἀντιλογίας ὑμῶν; 13 δότε ἑαυτοῖς ἄνδρας σοφοὺς καὶ ἐπιστήμονας καὶ συνετοὺς εἰς τὰς φυλὰς ὑμῶν, καὶ καταστήσω αὐτοὺς ἐφ' ὑμᾶς ἡγουμένους ὑμῶν. 14 Καὶ ἀπεκρίθητέ μοι, καὶ εἴπατε· καλὸν τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησας ποιῆσαι. 15 Καὶ ἔλαβον ✕ τοὺς ἀρχηγοὺς ἐξ ὑμῶν ἄνδρας σοφοὺς καὶ ἐπιστήμονας καὶ συνετοὺς, καὶ κατέστησα αὐτοὺς ✕ ἡγεῖσθαι ἐφ' ὑμῶν χιλιάρχους, καὶ ἑκατοντάρχους, καὶ πεντηκοντάρχους, καὶ δεκαδάρχους, καὶ γραμματοεισαγωγεῖς τοῖς κριταῖς

κειταῖς ὑμῶν. 16 Καὶ ἐνετειλάμην τοῖς κειταῖς ὑμῶν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, λέγων· Ἀκούετε ἀναμέσον τοῦ ἀδελφοῦ ὑμῶν, καὶ κρίνετε δικαίως ἀναμέσον ἀνδρὸς καὶ ἀναμέσον τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ ἀναμέσον προσηλύτου αὐτοῦ. 17 Οὐκ ἐπιγνώσεσθε πρόσωπον ἐν κρίσει, κατὰ τὸν μικρὸν καὶ κατὰ τὸν μέγαν κρινεῖς, οὐ μὴ ὑποστείλῃ πρόσωπον ἀνθρώπου, ὅτι ἡ κρίσις τοῦ θεοῦ ἐστιν· καὶ τὸ ῥῆμα ὃ ἐὰν ᾖ σκληρὸν ἀφ' ὑμῶν, ἀνοίσετε αὐτὸ ἐπ' ἐμὲ, καὶ ἀκούσομαι αὐτό. 18 Καὶ ἐνετειλάμην ὑμῖν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ τοὺς πάντας λόγους, οὓς ποιήσετε. 19 Καὶ ἀπάραντες ἐκ Χωρὴβ, ἐπορεύθημεν πᾶσαν τὴν ἔρημον τὴν μεγάλην καὶ τὴν φοβερὰν ἐκείνην, ἣν εἴδετε ὁδὸν ὄρους τοῦ Ἀμορραίου, καθότι ἐνετείλατο Κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ἡμῖν· καὶ ἤλθομεν ἕως Κάδης Βαρνή. 20 Καὶ εἶπα πρὸς ὑμᾶς· ἤλθατε ἕως ὄρους τοῦ Ἀμορραίου, ὃ ὁ Κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν δίδωσιν ἡμῖν. 21 Ἴδετε, προέδωκεν Κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν πρὸ προσώπου ὑμῶν τὴν γῆν· ἀναβάντες κληρονομεῖτε, ὃν τρόπον εἶπεν Κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων ὑμῶν ὑμῖν· μὴ φοβεῖσθε, μηδὲ δειλιάσητε. 22 Καὶ προσήλθατέ μοι πάντες ὑμεῖς, καὶ εἴπατε· Ἀποστείλωμεν ἄνδρας πρὸ προσώπου ἡμῶν, καὶ ἐξερευνήσωσιν ἡμῖν τὴν γῆν, καὶ ἀναγγειλάτω-

Σοχώθ

σαν ἡμῖν ἀπόκρισιν, τὴν ὁδὸν δι' ἧς ἀναβησόμεθα
εἰσπορεύ- ἐν αὐτῇ, καὶ τὰς πόλεις εἰς ἃς εἰσπορευσόμεθα εἰς
μεθα αὐτάς. 23 Καὶ ἤρεσεν ἐνώπιόν μου τὸ ῥῆμα,
καὶ ἔλαβον ἐξ ὑμῶν δώδεκα ἄνδρας, ἄνδρα ἕνα
κατὰ φυλήν. 24 Καὶ ἐπιστραφέντες ἀνέβη-
σαν εἰς τὸ ὄρος, καὶ ἦλθοσαν ἕως φάραγγος βό-
τρυος, καὶ κατεσκόπευσαν αὐτήν· 25 καὶ ἔλα-
βον ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν ἀπὸ τοῦ καρποῦ τῆς γῆς,
καὶ κατήνεγκαν πρὸς ἡμᾶς, ※ καὶ ἐπέστρεψαν
ἡμῖν ῥῆμα, καὶ ἔλεγον· ἀγαθὴ ἡ γῆ, ἣν Κύριος ὁ
θεὸς ἡμῶν δίδωσιν ἡμῖν. 26 Καὶ οὐκ ἠθελήσατε
ἀναβῆναι, ἀλλ' ἠπειθήσατε τῷ ῥήματι Κυρίου τοῦ
θεοῦ ὑμῶν· 27 καὶ διεγογγύσατε ἐν ταῖς σκη-
ναῖς ὑμῶν, καὶ εἴπατε· Διὰ τὸ μισεῖν Κύριον
ἡμᾶς, ἐξήγαγεν ἡμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, παρα-
δοῦναι ἡμᾶς εἰς τὰς χεῖρας τῶν Ἀμορραίων, ἐξολε-
θρεῦσαι ἡμᾶς. 28 Ποῦ ἡμεῖς ἀναβαίνομεν; οἱ
δὲ ἀδελφοὶ ὑμῶν ἀπέτηξαν τὴν καρδίαν ὑμῶν,
λέγοντες· ἔθνος μέγα καὶ πολὺ καὶ δυνα-
τώτερον ἡμῶν, καὶ πόλεις μεγάλαι καὶ τετειχισμέ-
ναι ἕως τοῦ οὐρανοῦ, ἀλλὰ καὶ υἱοὺς γιγάντων ἑω-
ράκαμεν ἐκεῖ. 29 Καὶ εἶπα πρὸς ὑμᾶς·
μὴ πτήξητε, μηδὲ φοβηθῆτε ἀπ' αὐτῶν. 30 Κύ-
ριος ὁ θεὸς ὑμῶν ὁ προπορευόμενος πρὸ προσώ-
που ὑμῶν, αὐτὸς συνεκπολεμήσει αὐτοὺς

μεθ'

μεθ' ὑμῶν κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησεν ὑμῖν ἐν γῇ Αἰγύπτῳ ※ κατ' ὀφθαλμοὺς ὑμῶν", 31 καὶ αὐτῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ ~ ταύτῃ", ἧ εἴδετε ὡς ἐτροφοφόρησέν σε Κύριος ὁ θεὸς σου, ὡσεὶ τροφοφορήσαι ἄνθρωπος τὸν υἱὸν αὐτοῦ, κατὰ πᾶσαν τὴν ὁδὸν ἣν ἐπορεύθητε, ἕως ἤλθετε εἰς τὸν τόπον τοῦτον. 32 Καὶ ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ οὐκ ἐπιστεύσατε Κυρίῳ τῷ θεῷ ὑμῶν, 33 ὃς πορεύεται ἔμπροσθεν ὑμῶν ἐν τῇ ὁδῷ, ἐκλέγεσθαι ὑμῖν τόπον, ὁδηγῶν ὑμᾶς ἐν πυρὶ νυκτός, δεικνύων ὑμῖν τὴν ὁδὸν καθ' ἣν πορεύεσθε ἐν αὐτῇ, καὶ ἐν νεφέλῃ ἡμέρας. 34 Καὶ [ὡς] ἤκουσεν Κύριος τὴν φωνὴν τῶν λόγων ὑμῶν, καὶ παροξυνθεὶς ὤμοσεν, λέγων· 35 εἰ ὄψεταί τις τῶν ἀνδρῶν τούτων, ※ ἡ γενεὰ πονηρὰ αὕτη, τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν ~ ταύτην", ἣν ὤμοσα ※ τοῦ δοῦναι τοῖς πατράσιν αὐτῶν· 36 πλὴν Χάλεβ υἱὸς Ἰεφοννὴ, οὗτος ὄψεται αὐτὴν, καὶ τούτῳ δώσω τὴν γῆν ἐφ' ἣν ἐπέβη, καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, ἀφ' οὗ τὸ πρόσκειται αὐτὸν τὰ πρὸς Κύριον. 37 Καὶ ἐμοὶ ἐθυμώθη Κύριος δι' ὑμᾶς, λέγων· οὐδὲ σὺ οὐ μὴ εἰσέλθῃς ἐκεῖ. 38 Ἰησοῦς υἱὸς Ναυὴ ὁ παρεστηκώς σοι, οὗτος εἰσελεύσεται ἐκεῖ· αὐτὸν κατίσχυσον, ὅτι αὐτὸς κατακληροδοτήσει αὐτὴν τῷ Ἰσραήλ. 39 Καὶ τὰ παιδία ὑμῶν, ἃ εἴπατε

ἐν

ἐν διαρπαγῇ ἔσεσθαι, καὶ πᾶν παιδίον νέον, ὅστις οὐκ οἶδεν σήμερον ἀγαθὸν ἢ κακόν, ὅτοι εἰσελεύσονται ἐκεῖ, καὶ τούτοις δώσω αὐτὴν, καὶ αὐτοὶ κληρονομήσουσιν αὐτήν. 40 Καὶ ὑμεῖς ἐπιστραφέντες ἐπορεύεσθε εἰς τὴν ἔρημον, ὁδὸν τὴν ἐπὶ τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης. 41 Καὶ ἀπεκρίθητε, καὶ εἴπατέ μοι· ἡμάρτομεν ἐναντίον Κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν· ἡμεῖς ἀναβάντες πολεμήσωμεν κατὰ πάντα ὅσα ἐνετείλατο Κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ἡμῖν. Καὶ ἀναλαβόντες ἕκαστος τὰ σκεύη τὰ πολεμικὰ αὐτοῦ, καὶ σωαθροισθέντες ἀνεβαίνετε εἰς τὸ ὄρος. 42 Καὶ εἶπεν Κύριος πρὸς μέ· εἶπον αὐτοῖς· οὐκ ἀναβήσεσθε, οὐδὲ μὴ πολεμήσετε, οὐ γάρ εἰμι μεθ' ὑμῶν, καὶ οὐ μὴ σωστεβῆτε ἐνώπιον τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν. 43 Καὶ ἐλάλησα ὑμῖν, καὶ οὐκ εἰσηκούσατέ μου· καὶ παρέβητε τὸ ῥῆμα Κυρίου, καὶ ἀπεβιασάμενοι ἀνέβητε εἰς τὸ ὄρος. 44 Καὶ ἐξῆλθεν ὁ Ἀμορραῖος ὁ κατοικῶν ἐν τῷ ὄρει ἐκείνῳ εἰς συνάντησιν ὑμῖν, καὶ κατεδίωξεν ὑμᾶς, ὡσεὶ ποιήσασαν αἱ μέλισσαι, καὶ ἐπτόησεν ὑμᾶς ἀπὸ Σηεὶρ ἕως Ἑρμᾶ. 45 Καὶ καθίσαντες ἐκλαίετε ἔναντι Κυρίου, καὶ οὐκ εἰσήκουσεν Κύριος τῆς φωνῆς ὑμῶν, οὐδὲ προσέσχεν ὑμῖν· 46 καὶ ἐνεκάθησθε ἐν Κάδης ἡμέρας πολλὰς, ὅσας ποτὲ ἡμέρας ἐνεκάθησθε.

ΚΕΦ.

ΚΕΦ. Β'.

1 ΚΑΙ ὑπιστραφέντες ἀπήραμεν εἰς τὴν ἔρημον, ὁδὸν θαλάσσαν ἐρυθρὰν, ὃν τρόπον ἐλάλησεν Κύριος πρὸς μέ· καὶ ἐκυκλώσαμεν τὸ ὄρος τὸ Σηεὶρ ἡμέρας πολλάς. 2 Καὶ εἶπεν Κύριος πρὸς μέ, λέγων· 3 ἱκανόν σοι περικυκλοῦν τὸ ὄρος τοῦτο· ὑπίστραφητε ὑμεῖς πρὸς βορρᾶν. 4 Καὶ τῷ λαῷ ἔντειλαι, λέγων· ὑμεῖς παραπορεύεσθε διὰ τῶν ὁρίων τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν υἱῶν Ἡσαῦ, οἱ κατοικοῦσιν ἐν Σηεὶρ, καὶ φοβηθήσονται ὑμᾶς, καὶ εὐλαβηθήσονται σφόδρα. 5 Μὴ συνάψητε πρὸς αὐτοὺς πόλεμον· οὐ γὰρ μὴ δώσω ὑμῖν ἀπὸ τῆς γῆς αὐτῶν οὐδὲ βῆμα ποδός, ὅτι ἐν κλήρῳ δέδωκα τοῖς υἱοῖς Ἡσαῦ τὸ ὄρος τὸ Σηεὶρ. 6 Ἀργυρίου βρώματα ἀγοράσατε ἀπ' αὐτῶν καὶ φάγεσθε, καὶ ὕδωρ μέτρῳ λήψεσθε παρ' αὐτῶν καὶ πίεσθε· 7 ὁ γὰρ Κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν εὐλόγησέν σε ἐν παντὶ ἔργῳ τῶν χειρῶν σου. Διάγνωθι πῶς διῆλθες τὴν ἔρημον τὴν μεγάλην καὶ τὴν φοβερὰν ταύτην· ἰδοὺ τεσσαράκοντα ἔτη Κύριος ὁ θεός σου μετ' σοῦ, οὐκ ἐπεδεήθης ῥήματος. 8 Καὶ παρήλθομεν τοὺς ἀδελφοὺς ἡμῶν υἱοὺς Ἡσαῦ, τοὺς κατοικοῦντας ἐν Σηεὶρ, διὰ τὴν ὁδὸν τὴν Ἀραβὰ ἀπὸ Αἰλὼν καὶ ἀπὸ Γασιὼν Γάβερ· καὶ

καὶ ὑπερφέροντες παρήλθομεν ὁδὸν ἔρημον Μωάβ. 9 Καὶ εἶπεν Κύριος πρὸς μέ· μὴ ἐχθραίνετε τοῖς Μωαβίταις, καὶ μὴ συνάψητε πρὸς αὐτοὺς πόλεμον· ὃ γὰρ μὴ δῶ ὑμῖν ἀπὸ τῆς γῆς αὐτῶν εἰς κλῆρον, τοῖς γὰρ υἱοῖς Λὼτ δέδωκα τὴν Ἀρὼηρ
Ὀμμεὶν κληρονομεῖν. 10 Οἱ Ὀμμεὶν τὸ πρότερον ἐνεκάθιζον ἐπ' αὐτῆς, ἔθνος μέγα καὶ πολὺ καὶ ἰσχυρόν, ὥσπερ οἱ Ἐνακείμ· 11 Ῥαφαεὶμ λογισθήσονται καὶ αὐτοί, ὥσπερ οἱ Ἐνακείμ, καὶ οἱ
Ὀμμεὶν Μωαβῖται ἐπονομάζουσιν αὐτοὺς Ὀμμείν. 12 Καὶ ἐν Σηεὶρ ἐνεκάθητο ὁ Χορράιος τὸ πρότερον, καὶ οἱ υἱοὶ Ἡσαῦ ἐξέτριψαν αὐτούς, καὶ ἀπώλεσαν αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, καὶ κατῴκισθησαν ἀντ' αὐτῶν· ὃν τρόπον ἐποίησεν Ἰσραὴλ τὴν γῆν κληρονομίας αὐτῆς, ἣν ἔδωκεν Κύριος αὐτοῖς. 13 Νῦν οὖν ἀνάστητε ὑμεῖς, καὶ διαπορεύεσθε τὸν φάραγγα Ζαρέτ· ※ καὶ παρήλθομεν τὴν φάραγγα Ζαρέτ". 14 Καὶ αἱ ἡμέραι ἃς παρεπορεύθημεν ἀπὸ Κάδης Βαρνὴ ἕως οὗ παρήλθομεν τὸν φάραγγα Ζαρέτ, τριάκοντα καὶ ὀκτὼ ἔτη, ἕως οὗ διέπεσεν πᾶσα ἡ γενεὰ ἀνδρῶν πολεμιστῶν [ἀποθνήσκοντες] ἐκ ※ μέσου τῆς παρεμβολῆς, καθότι ὤμοσεν Κύριος αὐτοῖς. 15 Καὶ ἡ χεὶρ Κυρίου ἦν ἐπ' αὐτοῖς, τοῦ ἐξαναλῶσαι αὐτοὺς ἐκ ※ μέσου τῆς παρεμβολῆς, ἕως οὗ διέπεσαν.

διέπεσαν. 16 Καὶ ἐγενήθη ἐπειδὴ ἔπεσαν πάντες οἱ ἄνδρες οἱ πολεμισταὶ ἀποθνήσκοντες ἐκ μέσου τοῦ λαοῦ, 17 καὶ ἐλάλησεν Κύριος πρὸς μὲ, λέγων· 18 σὺ διαπορεύῃ σήμερον τὰ ὅρια Μωὰβ τὴν Ἀρούρ, 19 καὶ προσάξετε ἐγγὺς υἱῶν Ἀμμάν· μὴ ἐχθραίνετε αὐτοῖς, καὶ μὴ συνάψητε αὐτοῖς εἰς πόλεμον· ὁ γὰρ μὴ δῶ ἀπὸ τῆς γῆς υἱῶν Ἀμμάν σοι ἐν κλήρῳ, ὅτι τοῖς υἱοῖς Λὼτ δέδωκα αὐτὴν ἐν κλήρῳ. 20 Γῆ Ῥαφαεὶμ λογισθήσεται· καὶ γὰρ ἐπ' αὐτῆς οἱ Ῥαφαεὶμ κατῴκουν τὸ πρότερον, καὶ οἱ Ἀμμανῖται ἐπονομάζουσιν αὐτοὺς Ζομζομμεῖν. 21 Ἔθνος μέγα καὶ πολὺ καὶ δυνατώτερον, ὥσπερ οἱ Ἐνακεὶμ· καὶ ἀπώλεσεν αὐτοὺς Κύριος ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, καὶ κατεκληρονόμησαν αὐτοὺς, καὶ κατῳκίσθησαν ἀντ' αὐτῶν [ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης]· 22 ὥσπερ ἐποίησεν τοῖς υἱοῖς Ἡσαῦ τοῖς κατοικοῦσιν ἐν Σηείρ, ὃν τρόπον ἐξέτειψεν τὸν Χορραῖον ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, καὶ κατεκληρονόμησαν αὐτοὺς, καὶ κατῳκίσθησαν ἀντ' αὐτῶν ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. 23 Καὶ οἱ Εὐαῖοι οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἀσηρὼθ ἕως Γάζης, καὶ οἱ Καππάδοκες οἱ ἐξελθόντες ἐκ Καππαδοκίας ἐξέτειψαν αὐτοὺς, καὶ κατῳκίσθησαν ἀντ' αὐτῶν. 24 Νῦν ἀνάστητε καὶ ἀπάρατε, καὶ παρέλθατε ἐξέτειψαν

ρέλθατε ὑμεῖς τὴν φάραγγα Ἀρνῶν. Ἰδοὺ παραδέδωκα εἰς τὰς χεῖράς σου τὸν Σηὼν βασιλέα Ἐσεβὼν τὸν Ἀμορῥαῖον, καὶ τὴν γῆν αὐτοῦ· ἐνάρχου κληρονομεῖν, σύναπτε πρὸς αὐτὸν πόλεμον. 25 Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἐνάρχου δοῦναι τὸν τρόμον σου καὶ τὸν φόβον σου ὑπὸ πρόσωπον πάντων τῶν ἐθνῶν τῶν ὑποκάτω ※ παντὸς τοῦ οὐρανοῦ, οἵτινες ἀκούσαντες τὸ ὄνομά σου ταραχθήσονται, καὶ ὠδῖνας ἕξουσιν ἀπὸ προσώπου σου. 26 Καὶ ἀπέστειλα πρέσβεις ἐκ τῆς ἐρήμου Κεδμὼθ πρὸς Σηὼν βασιλέα Ἐσεβὼν λόγοις εἰρηνικοῖς, λέγων· 27 παρελεύσομαι διὰ τῆς γῆς σου, ἐν τῇ ὁδῷ πορεύσομαι, οὐκ ἐκκλινῶ δεξιὰ οὔτε ἀριστερά· 28 βρώματα ἀργυρίου ἀποδώσῃ μοι, καὶ φάγομαι, καὶ ὕδωρ ἀργυρίου ἀποδώσῃ μοι, καὶ πίομαι· πλὴν ὅτι παρελεύσομαι τοῖς ποσίν μου, 29 (καθὼς ἐποίησάν μοι οἱ υἱοὶ Ἡσαῦ οἱ κατοικοῦντες (ἐν Σηείρ, καὶ οἱ Μωαβῖται οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἀρὴρ,) ἕως ἂν παρέλθω τὸν Ἰορδάνην εἰς τὴν γῆν, ἣν Κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν δίδωσιν ἡμῖν. 30 Καὶ οὐκ ἠθέλησεν Σηὼν βασιλεὺς Ἐσεβὼν παρελθεῖν ἡμᾶς δι' αὐτοῦ, ὅτι ἐσκλήρυνεν Κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν τὸ πνεῦμα αὐτοῦ, καὶ κατίσχυσεν τὴν καρδίαν αὐτοῦ, ἵνα παραδοθῇ εἰς τὰς χεῖράς σου ὡς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ.

31 Καὶ

31 Καὶ εἶπεν Κύριος πρὸς μέ· ἰδοὺ ἤρξαμαι παραδοῦναι πρὸ προσώπου σου τὸν Σηὼν τὸν βασιλέα σου Ἐσεβὼν τὸν Ἀμορραῖον, καὶ τὴν γῆν αὐτοῦ, ἔναρξαι κληρονομῆσαι τὴν γῆν αὐτοῦ. 32 Καὶ ἐξῆλθεν Σηὼν βασιλεὺς Ἐσεβὼν εἰς συνάντησιν ἡμῖν, αὐτὸς καὶ πᾶς ὁ λαὸς αὐτοῦ εἰς πόλεμον εἰς Ἰασά. 33 Καὶ παρέδωκεν αὐτὸν Κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν πρὸ προσώπου ἡμῶν, καὶ ἐπατάξαμεν αὐτὸν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ καὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ. 34 καὶ ἐκρατήσαμεν πασῶν τῶν πόλεων αὐτοῦ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, καὶ ἐξωλεθρεύσαμεν πᾶσαν πόλιν ἐξῆς, καὶ τὰς γυναῖκας αὐτῶν καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν, οὐ κατελείπομεν ζωγρίαν· 35 πλὴν τὰ κτήνη προενεμεθύσαμεν αὐτοῖς, καὶ τὰ σκῦλα τῶν πόλεων ἐλάβομεν. 36 Ἀπὸ Ἀροὴρ, ἥ ἐστιν ἐπὶ τὸ χεῖλος χειμάρρου Ἀρνῶν, καὶ τὴν πόλιν τὴν οὖσαν ἐν τῇ φάραγγι καὶ ἕως ὄρους τοῦ Γαλαάδ, οὐκ ἦν πόλις, ἥτις διέφυγεν ἡμᾶς· τὰς πάσας παρέδωκεν Κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν εἰς τὰς χεῖρας ἡμῶν. 37 Πλὴν εἰς γῆν υἱῶν Ἀμμὰν οὐ προσήλθαμεν, πάντα τὰ συγκυροῦντα χειμάρρῳ Ἰαβὸκ καὶ τὰς πόλεις τὰς ἐν τῇ ὀρεινῇ, καθότι ἐνετείλατο ἡμῖν Κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν.

ΚΕΦ.

ΚΕΦ. Γ'.

τῆς 1 ΚΑΙ ὑπεστράφεντες ἀνέβημεν ὁδὸν τὴν εἰς Βασάν· καὶ ἐξῆλθεν Ὼγ βασιλεὺς τῆς Βασὰν εἰς συνάντησιν ἡμῖν, αὐτὸς καὶ πᾶς ὁ λαὸς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ εἰς πόλεμον εἰς Ἐδραείν. 2 Καὶ εἶπεν Κύριος πρὸς μὲ μὴ φοβηθῇς αὐτὸν, ὅτι εἰς τὰς χεῖράς σου παραδέδωκα αὐτὸν, καὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ τ πᾶσαν τὴν γῆν αὐτοῦ· καὶ ποιήσεις αὐτῷ, ὡσπερ ἐποίησας τῷ Σηὼν βασιλεῖ τῶν Ἀμορραίων, ὃς κατῴκει ἐν Ἐσεβών. 3 Καὶ παρέδωκεν αὐτὸν Κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν εἰς τὰς χεῖρας ἡμῶν [αὐτὸν] καὶ τὸν Ὼγ βασιλέα τῆς Βασὰν, καὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ· καὶ ἐπατάξαμεν αὐτὸν ἕως τοῦ μὴ καταλιπεῖν αὐτοῦ σπέρμα. 4 Καὶ ἐκρατήσαμεν πασῶν τῶν πόλεων αὐτοῦ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, οὐκ ἦν πόλις, ἣν οὐκ ἐλάβομεν παρ' αὐτῶν· ἑξήκοντα πόλεις, πάντα τὰ περίχωρα Ἀργὼβ βασιλέως Ὼγ ἐν Βασάν, 5 πᾶσαι πόλεις ὀχυραὶ, τείχη ὑψηλὰ, πύλαι καὶ μοχλοὶ, πλὴν τῶν πόλεων τῶν Φερεζαίων τῶν πολλῶν σφόδρα. 6 Ἐξωλεθρεύσαμεν αὐτοὺς, ὡσπερ ἐποιήσαμεν τὸν Σηὼν βασιλέα Ἐσεβών, καὶ ἐξωλεθρεύσαμεν πᾶσαν πόλιν ἐξῆς, καὶ τὰς γυναῖκας αὐτῶν καὶ τὰ παιδία· 7 καὶ πάντα

πάντα τὰ κλίνη, καὶ τὰ σκῦλα τῶν πόλεων ἐπροσηγομεύσαμθν ἑαυτοῖς. 8 Καὶ ἐλάβομθν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ τὴν γῆν ἐκ χειρῶν δύο βασιλέων τῶν Ἀμορραίων, οἱ ἦσαν πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἀπὸ τοῦ χειμάρρου Ἀρνῶν ἕως Ἀρεμών. 9 (οἱ Φοίνικες ἐπονομάζουσιν τὸ Ἀσερμὼν Σανιὼρ, καὶ ὁ Ἀμορραῖος ἐπωνόμασεν αὐτὸ Σανείρ). 10 Πᾶσαι πόλεις Μεισὼρ, καὶ πᾶσα Γαλαάδ, καὶ πᾶσα Βασὰν ἕως Σελχᾶ καὶ Ἐδραείμ, πόλεις βασιλείας τοῦ Ὢγ ἐν τῇ Βασάν. 11 ὅτι πλὴν Ὢγ βασιλεὺς Βασὰν κατελείφθη ἀπὸ τῶν Ῥαφαείν· ἰδοὺ ἡ κλίνη αὐτοῦ κλίνη σιδηρᾶ, ἰδοὺ αὕτη ἐν τῇ ἄκρᾳ τῶν υἱῶν Ἀμμάν· ἐννέα πήχεων τὸ μῆκος αὐτῆς, καὶ τεσσάρων πήχεων τὸ εὖρος αὐτῆς ἐν πήχει ἀνθρός. 12 Καὶ τὴν γῆν ἐκείνην ἐκληρονομήσαμθν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀπὸ Ἀροὴρ, ἥ ἐστιν παρὰ τὸ χεῖλος χειμάρρου Ἀρνῶν, καὶ τὸ ἥμισυ τοῦ ὄρους Γαλαάδ. Καὶ τὰς πόλεις αὐτοῦ ἔδωκα τῷ Ῥουβὶν καὶ τῷ Γάδ· 13 καὶ τὸ κατάλοιπον τοῦ Γαλαάδ, καὶ πᾶσαν τὴν Βασάν, βασιλείαν Ὢγ, ἔδωκα τῷ ἡμίσει φυλῆς Μανασσῆ, καὶ πᾶσαν τὴν περίχωρον Ἀργόβ, πᾶσαν τὴν Βασὰν ἐκείνην, γῆ Ῥαφαείν λογισθήσεται. 14 Καὶ Ἰαεὶρ υἱὸς Μανασσῆ ἔλαβεν πᾶσαν τὴν περίχωρον Ἀργόβ ἕως τῶν ὁ-

ρίων

εἰων Γαργασεὶ καὶ Μαχαθεὶ· καὶ ὁ Ἰαεὶρ ἐπωνόμασεν αὐτὸ ὅπ' τῷ ὀνόματι αὐτοῦ, τὴν Βασὰν Αὐὼθ Ἰαεὶρ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. 15 Καὶ τῷ Μαχεὶρ ἔδωκα τὴν Γαλαάδ. 16 Καὶ τῷ Ῥουβὴν καὶ τῷ Γὰδ ἔδωκα ἀπὸ τῆς Γαλαὰδ ἕως χειμάῤῥου Ἀρνῶν, μέσον τοῦ χειμάῤῥου ὅριον, καὶ ἕως τοῦ Ἰαβόκ· ὁ χειμάῤῥους ὅριον τοῖς υἱοῖς Ἀμμάν. 17 Καὶ ἡ Ἀραβὰ καὶ ὁ Ἰορδάνης ὅριον [ἀπὸ] Μαχενερὲθ, καὶ ἕως θαλάσσης Ἀραβὰ, θαλάσσης ἁλυκῆς, ὑπὸ Ἀσηδὼθ τὴν Φασγὰ ἀνατολῶν. 18 Καὶ ἐνετειλάμην ὑμῖν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, λέγων· Κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ἔδωκεν ὑμῖν τὴν γῆν ταύτην ἐν κλήρῳ· ἐνοπλισάμενοι προπορεύεσθε πρὸ προσώπου τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν υἱῶν Ἰσραὴλ πᾶς δυνατός· 19 πλὴν αἱ γυναῖκες ὑμῶν καὶ τὰ τέκνα ὑμῶν καὶ τὰ κτήνη ὑμῶν, (οἶδα ὅτι πολλὰ τὰ κτήνη ὑμῖν,) κατοικείτωσαν ἐν ταῖς πόλεσιν ὑμῶν, αἷς ἔδωκα ὑμῖν· 20 ἕως ἂν καταπαύσῃ Κύριος ὁ θεὸς τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν, ὡσαύτως καὶ ὑμᾶς, καὶ κατακληρονομήσουσιν καὶ οὗτοι τὴν γῆν, ἣν Κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν δίδωσιν αὐτοῖς ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου· καὶ ἐπαναστραφήσεσθε ἕκαστος εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ, ἣν ἔδωκα ὑμῖν. 21 Καὶ τῷ Ἰησοῦ ἐνετειλάμην ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, λέγων· οἱ ὀφθαλμοὶ ὑμῶν ἑω-

ρακασιν

ϕάκασιν πάντα, ὅσα ἐποίησεν Κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν τοῖς δυσὶ βασιλεῦσι τούτοις οὕτως ποιήσει Κύριος [ὁ θεὸς ἡμῶν] πάσας τὰς βασιλείας ἐφ' ἃς σὺ διαβαίνεις ἐκεῖ. 22 Οὐ φοβηθήσεσθε ἀπ' αὐτῶν, ὅτι Κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν αὐτὸς πολεμήσει περὶ ὑμῶν. 23 Καὶ ἐδεήθην Κυρίου ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, λέγων· 24 Κύριε Κύριε, σὺ ἤρξω δεῖξαι τῷ σῷ θεράποντι τὴν ἰσχύν σου, καὶ τὴν δύναμίν σου, καὶ τὴν χεῖρα τὴν κραταιάν, καὶ τὸν βραχίονα τὸν ὑψηλόν· τίς γὰρ θεὸς ἐν οὐρανῷ ἢ ἐπὶ τῆς γῆς, ὅστις ποιήσει κατὰ τὰ ἐποίησας σύ, καὶ κατὰ τὴν ἰσχύν σου; 25 Διαβὰς δὴ ὄψομαι τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν ταύτην τὴν οὖσαν πέραν τοῦ Ἰορδάνου, τὸ ὄρος τοῦτο τὸ ἀγαθόν, καὶ τὸν Ἀντιλίβανον. 26 Καὶ παρεπάσθη Κύριος ἐμοὶ ἕνεκεν ὑμῶν, καὶ οὐκ εἰσήκουσέν μου, καὶ εἶπεν Κύριος πρός με· ἱκανούσθω σοι, μὴ προσθῇς ἔτι λαλῆσαι πρός με τὸν λόγον τοῦτον. 27 Ἀνάβηθι ἐπὶ κορυφὴν τοῦ λαλαξδυμόν, καὶ ἀνάβλεψον τοῖς ὀφθαλμοῖς σου κατὰ θάλασσαν καὶ βορρᾶν καὶ νότον καὶ ἀνατολάς, καὶ ἴδε τοῖς ὀφθαλμοῖς σου· ὅτι οὐ διαβήσῃ τὸν Ἰορδάνην τοῦτον. 28 Καὶ ἔντειλαι Ἰησοῦ, καὶ ἐνίσχυσον αὐτὸν, καὶ παρακάλεσον αὐτόν· ὅτι οὗτος διαβήσεται πρὸ προσώπου τοῦ λαοῦ τούτου,

καὶ αὐτὸς κατακληρονομήσει αὐτοῖς τὴν γῆν ἣν ἑώρακας. 29 Καὶ ἐνοικήσεται ἐν πάσῃ συνεγγὺς οἴκου Φογώρ.

ΚΕΦ. Δ'.

ῥημάτων

1 ΚΑΙ νῦν Ἰσραὴλ ἄκουε τῶν δικαιωμάτων καὶ τῶν κειμένων, ὅσα ἐγὼ διδάσκω ὑμᾶς σήμερον ποιεῖν, ἵνα ζῆτε καὶ εἰσελθόντες κληρονομήσητε τὴν γῆν, ἣν Κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων ὑμῶν δίδωσιν ὑμῖν. 2 Οὐ προσθήσετε πρὸς τὸ ῥῆμα ὃ ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν, καὶ οὐκ ἀφελεῖτε ἀπ' αὐτοῦ, φυλάσσεσθαι τὰς ἐντολὰς Κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν σήμερον". 3 Οἱ ὀφθαλμοὶ ὑμῶν ἑωράκασιν πάντα ὅσα ἐποίησεν Κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν τῷ Βεελφεγώρ, ὅτι πᾶς ἄνθρωπος ὅστις ἐπορεύθη ὀπίσω Βεελφεγώρ, ἐξέτριψεν αὐτὸν Κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ἐξ ὑμῶν· 4 ὑμεῖς δὲ οἱ προσκείμενοι Κυρίῳ τῷ θεῷ ὑμῶν, ζῆτε πάντες ἐν τῇ σήμερον. 5 Ἴδετε, δέδειχα ὑμῖν δικαιώματα καὶ κρίσεις, καθὰ ἐνετείλατό μοι Κύριος ὁ θεός μου, ποιῆσαι οὕτως ὑμᾶς ἐν τῇ γῇ, εἰς ἣν ὑμεῖς εἰσπορεύεσθε ἐκεῖ, κληρονομεῖν αὐτήν. 6 Καὶ φυλάξεσθε, καὶ ποιήσετε· ὅτι αὕτη ἡ σοφία ὑμῶν καὶ ἡ σύνεσις ὑμῶν ἐναντίον πάντων τῶν ἐθνῶν, ὅσοι ἂν ἀκούσωσιν πάντα τὰ δικαιώματα ταῦτα,

ζῶντα, ᾗ ἔρδουσιν· ἰδοὺ λαὸς σοφὸς καὶ ἐπιστήμων τὸ ἔθνος τὸ μέγα τοῦτο. 7 Ὅτι ποῖον ἔθνος μέγα, ᾧ ἐστὶν [ἐν] αὐτῷ θεὸς ἐγγίζων αὐτοῖς, ὡς Κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ἐν πᾶσιν οἷς ἂν αὐτὸν ἐπικαλεσώμεθα; 8 καὶ ποῖον ἔθνος μέγα, ᾧ ἐστὶν [ἐν] αὐτῷ δικαιώματα καὶ κρίματα δίκαια, κατὰ πάντα τὸν νόμον τοῦτον, ὃν ἐγὼ δίδωμι ἐνώπιον ὑμῶν σήμερον; 9 Πρόσεχε σεαυτῷ, καὶ φύλαξον τὴν ψυχήν σου σφόδρα, μὴ ἐπιλάθῃ πάντας" τοὺς λόγους, οὓς ἑωράκασιν οἱ ὀφθαλμοί σου, καὶ μὴ ἀποστήτωσαν ἀπὸ τῆς καρδίας σου πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου· καὶ συμβιβάσεις τοὺς υἱούς σου καὶ τοὺς υἱοὺς τῶν υἱῶν σου, 10 ἡμέραν ἣν ἔστητε ἐνώπιον Κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν ἐν Χωρὴβ τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἐκκλησίας", ὅτε εἶπεν Κύριος πρός μέ· ἐκκλησίασον πρός με τὸν λαόν, καὶ ἀκουσάτωσαν τὰ ῥήματά μου, ὅπως μάθωσιν φοβεῖσθαί με πάσας τὰς ἡμέρας ὅσας αὐτοὶ ζῶσιν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτῶν διδάξουσιν. 11 Καὶ προσήλθετε, καὶ ἔστητε ὑπὸ τὸ ὄρος· καὶ τὸ ὄρος ἐκαίετο πυρὶ ἕως ※ καρδίας τοῦ οὐρανοῦ, σκότος, γνόφος, θύελλα. 12 Καὶ ἐλάλησεν Κύριος πρὸς ὑμᾶς [ἐν τῷ ὄρει] ἐκ μέσου τοῦ πυρός· φωνὴν ῥημάτων ὑμεῖς ἠκούσατε, καὶ ὁμοίωμα οὐκ εἴδετε, ἀλλ'

ἢ φανιού· 13 καὶ ἀνήγγειλεν ὑμῖν τὴν διαθήκην αὐτῆς, ἣν ἐνετείλατο ὑμῖν ποιεῖν, τὰ δέκα ῥήματα, καὶ ἔγραψεν αὐτὰ ἐπὶ δύο πλάκας λιθίνας. 14 Καὶ ἐμοὶ ἐνετείλατο Κύριος ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, διδάξαι ὑμᾶς δικαιώματα καὶ κρίσεις, ποιεῖν ὑμᾶς αὐτὰ ἐπὶ τῆς γῆς, εἰς ἣν ὑμεῖς εἰσπορεύεσθε ἐκεῖ, κληρονομῆσαι αὐτήν. 15 Καὶ φυλάξεσθε σφόδρα τὰς ψυχὰς ὑμῶν, (ὅτι οὐκ εἴδετε ※ πᾶν ὁμοίωμα ἐν τῇ ἡμέρᾳ ᾗ ἐλάλησεν Κύριος πρὸς ὑμᾶς ἐν Χωρὴβ ⸗ ἐν τῷ ὄρει" ἐκ μέσου τοῦ πυρὸς) 16 μὴ ✕ ποτε ἀνομήσητε καὶ ποιήσητε ὑμῖν αὐτοῖς γλυπτὸν ὁμοίωμα, πᾶσαν εἰκόνα, ὁμοίωμα ἀρσενικοῦ καὶ θηλυκοῦ, 17 ὁμοίωμα παντὸς κτήνους τῶν ὄντων ἐπὶ τῆς γῆς, ὁμοίωμα παντὸς ὀρνέου πτερωτοῦ, ὃ πέταται ὑπὸ τὸν οὐρανὸν, 18 ὁμοίωμα παντὸς ἑρπετοῦ, ⸗ ὃ ἕρπει" ἐπὶ τῆς γῆς, ὁμοίωμα παντὸς ἰχθύος, ὅσα ⸗ ἐστὶν" ἐν τοῖς ὕδασιν ὑποκάτω τῆς γῆς· 19 καὶ μὴ ※ ποτε ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ ἰδὼν τὸν ἥλιον καὶ τὴν σελήνην καὶ τοὺς ἀστέρας, ⸗ καὶ" πάντα τὸν κόσμον τοῦ οὐρανοῦ, πλανηθεὶς προσκυνήσῃς αὐτοῖς καὶ λατρεύσῃς αὐτοῖς, ἃ ἀπένειμεν Κύριος ὁ θεός σου αὐτὰ πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν ⸗ τοῖς" ὑποκάτω ※ παντὸς τοῦ οὐρανοῦ. 20 Ὑμᾶς δὲ ἔλα-

βεν

ϛεν Κύριος ⸗ ὁ θεὸς", καὶ ἐξήγαγεν ὑμᾶς ἐκ τῆς καμίνϑ τῆς σιδηρᾶς, ἐξ Αἰγύπτϑ, εἶναι αὐτῷ λαὸν ἔγκληρον, ὡς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ. 21 Καὶ Κύριος ἐθυμώθη μοι ϖερὶ τῶν λεγομένων ὑφ ὑμῶν, καὶ ὤμοσεν ἵνα μὴ διαβῶ τὸν Ἰορδάνην [τοῦτον], καὶ ἵνα μὴ εἰσέλθω εἰς τὴν γῆν ✕ τὴν ἀγαθὴν, ἣν Κύριος ὁ θεός ✕ σϛ δίδωσίν σοι ἐν κλήρῳ. 22 Ἐγὼ γὰρ ἀποθνήσκω ἐν τῇ γῇ ταύτῃ, οὐ διαβαίνω τὸν Ἰορδάνην ⸗ τοῦτον" · ὑμεῖς δὲ διαβαίνετε, καὶ κληρονομήσετε τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν ταύτην. 23 Προσέχετε ὑμῖν, μή ✕ ποτε ἐπιλάθησθε τὴν διαθήκην Κυρίϑ τοῦ θεοῦ ὑμῶν, ἣν διέθετο πρὸς ὑμᾶς, καὶ ποιήσητε ὑμῖν αὐτοῖς γλυπτὸν ὁμοίωμα πάντων ὧν συνέταξέν σοι Κύριος ὁ θεός σϛ· 24 ὅτι Κύριος ὁ θεός σϛ πῦρ καταναλίσκον ἐστίν, θεὸς ζηλωτής. 25 Ἐὰν δὲ γεννήσῃς υἱοὺς καὶ υἱοὺς τῶν υἱῶν ⸗ σϛ", καὶ χρονίσητε ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἀνομήσητε, καὶ ποιήσητε γλυπτὸν ὁμοίωμα παντὸς, καὶ ποιήσητε τὸ πονηρὸν ἐναντι Κυρίϑ τοῦ θεοῦ ὑμῶν, παροργίσαι αὐτὸν, 26 διαμαρτύρομαι ὑμῖν σήμερον τὸν τε οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, ὅτι ἀπωλείᾳ ἀπολεῖσθε ✕ τάχυ ἀπὸ τῆς γῆς, εἰς ἣν ὑμεῖς διαβαίνετε τὸν Ἰορδάνην ἐκεῖ, κληρονομῆσαι αὐτήν· οὐχὶ πολυχρονιεῖτε ἡμέρας

ἐπ' αὐτῆς, ἀλλ' ἢ ἐκτριβῇ ἐκτριβήσεσθε.
27 Καὶ διασπερεῖ Κύριος ὑμᾶς ἐν τοῖς ἔθνεσιν
ὀλίγῳ τοῖς ἔθνεσιν, καὶ καταλειφθήσεσθε ὀλίγοι ἀριθμῷ ἐν [πᾶσιν] τοῖς ἔθνεσιν, εἰς οὓς εἰσάξει
Κύριος ὑμᾶς ἐκεῖ· 28 καὶ λατρεύσετε ἐκεῖ
θεοῖς ἑτέραις, ἔργοις χειρῶν ἀνθρώπων, ξύλοις
καὶ λίθοις, οἳ οὐκ ὄψονται, οὐδὲ μὴ ἀκούσωσιν,
οὐδὲ μὴ φάγωσιν, οὐδὲ μὴ ὀσφρανθῶσιν. 29 Καὶ
ἐκζητήσετε ἐκεῖ Κύριον τὸν θεὸν ὑμῶν, καὶ εὑ-
ρήσετε αὐτόν, ὅταν ἐκζητήσετε αὐτὸν ἐξ ὅλης
ὑμῶν τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου ἐν
τῇ θλίψει σου. 30 Καὶ εὑρήσουσίν σε πάντες
οἱ λόγοι οὗτοι ἐπ' ἐσχάτου τῶν ἡμερῶν, καὶ ἐπιστρα-
φήσῃ ἐπὶ Κύριον τὸν θεόν σου, καὶ εἰσακούσῃ τῆς
φωνῆς αὐτοῦ· 31 ὅτι θεὸς οἰκτίρμων Κύριος ὁ
θεός σου, οὐκ ἐγκαταλείψει σε, οὐδὲ μὴ ἐκτρί-
ψει σε, οὐκ ἐπιλήσεται τοῦ διαθήκου τῶν πα-
τέρων σου, οὓς ὤμοσεν αὐτοῖς. 32 Ἐπερωτή-
σατε ἡμέρας πρώτερας, τὰς γενομένας πρότε-
ρας σου, ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἧς ἔκτισεν ὁ θεὸς τὸν
ἄνθρωπον ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ οὐρανοῦ
ἕως ἄκρου τοῦ οὐρανοῦ, εἰ γέγονεν κατὰ τὸ ῥῆμα
τὸ μέγα τοῦτο, εἰ ἤκουσαν τοιοῦτο· 33 εἰ ἀκήκοεν ἔθνος φωνὴν θεοῦ ζῶντος λαλοῦντος ἐκ
μέσου τοῦ πυρός, ὃν τρόπον ἀκήκοας σὺ καὶ ἔζη-
σας.

σας· 34 ἢ εἰ ἐπείρασεν ὁ θεὸς εἰσελθὼν λαβεῖν ἑαυτῷ ἔθνος ἐκ μέσου ἔθνους ἐν πειρασμῷ, καὶ ἐν σημείοις, καὶ ἐν τέρασιν, καὶ ἐν πολέμῳ, καὶ ἐν χειρὶ κραταιᾷ, καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ, καὶ ἐν ὁράμασιν μεγάλοις, κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησεν Κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ἐν Αἰγύπτῳ ἐνώπιόν σου βλέποντος· 35 ὥστε εἰδέναι σε, ὅτι Κύριος ὁ θεός σου αὐτὸς θεός ἐστιν, καὶ οὐκ ἔστιν ἄλλος πλὴν αὐτοῦ. 36 Ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀκουστήν σοι ἐποίησεν τὴν φωνὴν αὐτοῦ, παιδεῦσαί σε, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς ἔδειξέν σοι τὸ πῦρ αὐτοῦ τὸ μέγα, καὶ τὰ ῥήματα αὐτοῦ ἤκουσας ἐκ μέσου τοῦ πυρός· 37 ἀνθ' ὧν ἠγάπησεν αὐτοὺς τοὺς πατέρας σου, καὶ ἐξελέξατο τὸ σπέρμα αὐτῶν μετ' αὐτούς, ὑμᾶς, καὶ ἐξήγαγέν σε αὐτὸς ἐν τῇ ἰσχύι αὐτοῦ τῇ μεγάλῃ ἐξ Αἰγύπτου, 38 ἐξολεθρεῦσαι ἔθνη μεγάλα καὶ ἰσχυρότερά σου ἀπὸ προσώπου σου, εἰσαγαγεῖν σε, δοῦναί σοι τὴν γῆν αὐτῶν κληρονομεῖν, καθὼς ἔχεις σήμερον. 39 Καὶ γνώσῃ σήμερον, καὶ ἐπιστραφήσῃ τῇ διανοίᾳ, ὅτι Κύριος ὁ θεός σου· οὗτος θεὸς ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς κάτω, καὶ οὐκ ἔστιν ἔτι πλὴν αὐτοῦ. 40 καὶ φυλάξῃ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, ὅσας ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον, ἵνα εὖ σοι γένηται καὶ τοῖς υἱοῖς σου

μετ'

μὴ σὲ, ὅπως μακροχρόνιοι γένησθε ἐπὶ τῆς γῆς, ἧς Κύριος ὁ θεός σου δίδωσίν σοι πάσας τὰς ἡμέρας. 4 Τότε ἀφώρισεν Μωυσῆς τρεῖς πόλεις πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου, 42 φεύγειν ἐκεῖ τὸν φονεύτην, ὃς ἂν φονεύσῃ τὸν πλησίον οὐκ εἰδὼς, καὶ οὗτος οὐ μισῶν αὐτὸν πρὸ τῆς ἐχθὲς καὶ τρίτης, καὶ καταφεύξηται εἰς μίαν τῶν πόλεων τούτων, καὶ ζήσεται· 43 τὴν Βοσὸρ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐν τῇ γῇ τῇ πεδινῇ τῷ Ῥουβὶν, καὶ τὴν Ῥαμὼθ ἐν Γαλαὰδ τῷ Γαδδὶ, καὶ τὴν Γαυλὼν ἐν Βασὰν τῷ Μανναασσῆ. 44 Οὗτος ὁ νόμος, ὃν παρέθετο Μωυσῆς ἐνώπιον υἱῶν Ἰσραήλ· 45 ταῦτα τὰ μαρτύρια καὶ τὰ δικαιώματα καὶ τὰ κρίματα, ὅσα ἐλάλησεν Μωυσῆς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ⸗ ἐν τῇ ἐρήμῳ", ἐξελθόντων αὐτῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου, 46 ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ἐν φάραγγι, ἐγγὺς οἴκου Φογώρ, ἐν γῇ Σηὼν βασιλέως τοῦ Ἀμορραίων, ὃς κατῴκει ἐν Ἐσεβὼν, ὃν ἐπάταξεν Μωυσῆς καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, ἐξελθόντων αὐτῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου. 47 Καὶ ἐκληρονόμησαν τὴν γῆν αὐτοῦ, καὶ τ' γῆν Ὼγ βασιλέως τ Βασὰν, δύο βασιλέων τ' Ἀμορραίων, οἳ ἦσαν πέραν τ' Ἰορδάνου κατὰ ἀνατολὰς ἡλίου, 48 ἀπὸ Ἀροὴρ, ἣ ἐστιν ἐπὶ τ' χείλους χειμάρρου Ἀρνὼν, καὶ ἐπὶ τοῦ ὄρους τοῦ Σηὼν, ὅ ἐστιν Ἀερμὼν,

μὼν, 49 πᾶσαν τὴν Ἀραβα [ὅ ἐστιν] πέραν τοῦ Ἰορδάνου κατὰ ἀνατολὰς ἡλίου ※ καὶ ἕως θαλάσσης τῶν δυσμῶν ἡλίου ὑπὸ Ἀσηδὼθ τὴν λαξευτήν. ἀπὸ

ΚΕΦ. Ε'.

1 ΚΑΙ ἐκάλεσεν Μωυσῆς πάντα Ἰσραὴλ, καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς· ἄκουε Ἰσραὴλ τὰ δικαιώματα καὶ τὰ κρίματα, ὅσα ἐγὼ λαλῶ ἐν τοῖς ὠσὶν ὑμῶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, καὶ μαθήσεσθε αὐτὰ, καὶ φυλάξεσθε ποιεῖν αὐτά. 2 Κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν διέθετο πρὸς ἡμᾶς διαθήκην ἐν Χωρήβ. 3 οὐχὶ τοῖς πατράσιν ἡμῶν διέθετο Κύριος τὴν διαθήκην ταύτην, ἀλλ' ἢ πρὸς ἡμᾶς, ἡμεῖς ὧδε πάντες ζῶντες ※ ἡμεῖς σήμερον. 4 πρόσωπον κατὰ πρόσωπον ἐλάλησεν Κύριος πρὸς ὑμᾶς ἐν τῷ ὄρει ἐκ μέσου τοῦ πυρὸς, 5 (κἀγὼ εἱστήκειν ἀναμέσον Κυρίου καὶ ※ ἀναμέσον ὑμῶν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἀναγγεῖλαι ὑμῖν τὰ ῥήματα Κυρίου, ὅτι ἐφοβήθητε ἐνώπιον ἀπὸ προσώπου τοῦ πυρὸς, καὶ οὐκ ἀνέβητε εἰς τὸ ὄρος,) λέγων· 6 ἐγώ εἰμι Κύριος ὁ θεός σου, ὅστις ἐξήγαγόν σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐξ οἴκου δουλείας. 7 Οὐκ ἔσονταί σοι θεοὶ ἕτεροι πλὴν ἐμοῦ. 8 Οὐ ποιήσεις σεαυτῷ γλυπτὸν, οὐδὲ

ὑδὲ παντὸς ὁμοίωμα, ὅσα ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω, καὶ ὅσα ἐν τῇ γῇ κάτω, καὶ ὅσα ἐν τῷ ὕδατι ὑποκάτω τῆς γῆς· 9 ὐ προσκυνήσεις αὐτοῖς, καὶ ὐ λατρεύσῃς αὐτοῖς· ὅτι ἐγώ εἰμι Κύ-
ἁμαρτίας ριος ὁ θεός σου, θεὸς ζηλωτής, ἀποδιδοὺς ἁμαρτίαν πατέρων ἐπὶ τέκνα ἐπὶ τρίτην καὶ τετάρτην γενεὰν τοῖς μισοῦσίν με, 10 καὶ ποιῶν ἔλεος εἰς χιλιάδας τοῖς ἀγαπῶσίν με, καὶ τοῖς φυλάσσουσιν τὰ προστάγματά μου. 11 Οὐ λήψῃ τὸ ὄνομα Κυρίου τοῦ θεοῦ σου ἐπὶ ματαίῳ· οὐ γὰρ μὴ καθαρίσῃ Κύριος τὸν λαμβάνοντα τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπὶ ματαίῳ. 12 Φύλαξαι τὴν ἡμέραν τῶν σαββάτων ἁγιάζειν αὐτήν, ὃν τρόπον ἐνετείλατό σοι Κύριος ὁ θεός σου· 13 ἓξ ἡμέρας ἐργᾷ καὶ ποιήσεις πάντα τὰ ἔργα σου, 14 τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ σάββατα Κυρίῳ τῷ θεῷ σου· οὐ ποιήσεις ἐν αὐτῇ πᾶν ἔργον, σὺ καὶ ὁ υἱός σου καὶ ἡ θυγάτηρ σου, ὁ παῖς σου καὶ ἡ παιδίσκη σου, ὁ βοῦς σου καὶ τὸ ὑποζύγιόν σου, καὶ πᾶν κτῆνός σου, καὶ ὁ προσήλυτός σου ὁ παροικῶν ἐν σοί, ἵνα ἀναπαύσηται ὁ παῖς σου καὶ ἡ παιδίσκη σου, ὡσαύτως καὶ σύ· 15 καὶ μνησθήσῃ ὅτι οἰκέτης ἦσθα ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, καὶ ἐξήγαγέν σε Κύριος ὁ θεός σου ἐκεῖθεν ἐν χειρὶ κραταιᾷ, καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ· διὰ τοῦτο συνέταξέν

σοι

σοι Κύριος ὁ θεός σου, ὥστε φυλάξεσθαί σε τὴν σε
ἡμέραν τῶν σαββάτων, ☩ καὶ ἁγιάζειν αὐτήν".
16 Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου,
ὃν τρόπον ἐνετείλατό σοι Κύριος ὁ θεός σου, ἵνα
εὖ σοι γένηται, καὶ ἵνα μακροχρόνιος γένῃ ἐπὶ
τῆς γῆς, ἧς Κύριος ὁ θεός σου δίδωσίν σοι. 17 Οὐ
φονεύσεις. 18 Οὐ μοιχεύσεις. 19 Οὐ κλέ-
ψεις. 20 Οὐ ψευδομαρτυρήσεις κατὰ τοῦ πλη-
σίον σου μαρτυρίαν ψευδῆ. 21 Οὐκ ἐπιθυ-
μήσεις τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον σου· οὐκ ἐπιθυ-
μήσεις τὴν οἰκίαν τοῦ πλησίον σου, οὐδὲ τὸν ἀγρὸν
αὐτοῦ, οὐδὲ τὸν παῖδα αὐτοῦ, οὐδὲ τὴν παιδίσκην
αὐτοῦ, οὐδὲ τοῦ βοὸς αὐτοῦ, οὐδὲ τοῦ ὑποζυγίου
αὐτοῦ, ☩ οὔτε παντὸς κτήνους αὐτοῦ", οὔτε πάν-
τα ὅσα τῷ πλησίον σου ἐστίν. 22 Τὰ ῥήματα
ταῦτα ἐλάλησεν Κύριος πρὸς πᾶσαν συναγω-
γὴν ὑμῶν ἐν τῷ ὄρει ἐκ μέσου τοῦ πυρός· σκότος,
γνόφος, ☩ θύελλα", φωνὴ μεγάλη, καὶ οὐ προσ-
έθηκεν· καὶ ἔγραψεν αὐτὰ ἐπὶ δύο πλάκας λι-
θίνας, καὶ ἔδωκεν ἐμοί. 23 Καὶ ἐγένετο ὡς ἠκού-
σατε τὴν φωνὴν ἐκ μέσου τοῦ πυρός, καὶ τὸ ὄρος
ἐκαίετο πυρί, καὶ προσήλθετε πρὸς μὲ πάντες οἱ
ἡγούμενοι τῶν φυλῶν ὑμῶν, καὶ οἱ γερουσία ὑμῶν,
24 καὶ ἐλέγετε· ἰδοὺ ἔδειξεν ἡμῖν Κύριος ὁ θεὸς
ἡμῶν τὴν δόξαν αὐτοῦ ✻ καὶ τὴν μεγαλοσύνην
αὐτοῦ,

αὐτῦ, καὶ τὴν φωνὴν αὐτῦ ἠκούσαμεν ἐκ μέσου τῦ πυρός· ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἐδομεν, ὅτι λαλήσει ὁ θεὸς πρὸς ἄνθρωπον, καὶ ζήσεται. 25 Καὶ νῦν μὴ ἀποθάνωμεν, ὅτι ἐξαναλώσει ἡμᾶς τὸ πῦρ τὸ μέγα τῦτο, ἐὰν προσθώμεθα ἀκῦσαι ἡμεῖς τὴν φωνὴν Κυρίυ τῦ θεῦ ἡμῶν ἔτι, καὶ ἀποθανύμεθα. 26 Τίς γὰρ ※ πᾶσα σὰρξ ἥτις ἤκυσεν φωνὴν θεῦ ζῶντος, λαλοῦντος ἐκ μέσυ τῦ πυρός, ὡς ἡμεῖς, καὶ ζήσεται; 27 Πρόσελθε σὺ, καὶ ἄκουσον ※ πάντα ὅσα ἐὰν εἴπῃ Κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν πρός σε, καὶ σὺ λαλήσεις πρὸς ἡμᾶς πάντα ὅσα ἐὰν λαλήσῃ Κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν πρός σε, καὶ ἀκυσόμεθα, καὶ ποιήσομεν. 28 Καὶ ἤκυσεν Κύριος τὴν φωνὴν τῶν λόγων ὑμῶν λαλούντων πρός με, καὶ εἶπεν Κύριος πρός με· ἤκυσα τὴν φωνὴν τῶν λόγων τῦ λαῦ τύτυ, ὅσα ἐλάλησαν πρός σε· ὀρθῶς πάντα ὅσα ἐλάλησαν. 29 Τίς δώσει οὕτως τὴν καρδίαν αὐτῶν ἐν αὐτοῖς, ὥστε φοβεῖσθαί με καὶ φυλάσσειν ※ πάσας τὰς ἐντολάς μυ πάσας τὰς ἡμέρας, ἵνα εὖ ᾖ αὐτοῖς καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτῶν δι' αἰῶνος; 30 Βάδισον, εἶπον αὐτοῖς· ἀποστράφητε ὑμεῖς εἰς τοὺς οἴκους ὑμῶν. 31 Σὺ δὲ αὐτῦ στῆθι μετ' ἐμῦ, καὶ λαλήσω πρός σε ※ πάσας τὰς ἐντολὰς καὶ τὰ δικαιώματα καὶ τὰ κρίματα, ὅσα διδάξεις αὐτούς·

τούς· καὶ ποιείτωσαν ἐν τῇ γῇ, ἣν ἐγὼ δίδωμι αὐτοῖς ἐν κλήρῳ. 32 Καὶ φυλάξεσθε ποιεῖν, ὃν τρόπον ἐνετείλατό σοι Κύριος ὁ θεός σου· οὐκ ἐκκλινεῖς εἰς δεξιὰ, οὐδὲ εἰς ἀριστερά· 33 κατὰ πᾶσαν τὴν ὁδὸν, ἣν ἐνετείλατο Κύριος ὁ θεός σου σοὶ, πορεύεσθε, ὅπως καταπαύσῃ σε, καὶ εὖ σοι ᾖ, καὶ μακροημερεύσητε ἐπὶ τῆς γῆς, ἣν κληρονομήσετε.

ΚΕΦ. ε'.

1 ΚΑΙ αὗται αἱ ἐντολαὶ καὶ τὰ δικαιώματα καὶ τὰ κρίματα, ὅσα ἐνετείλατο Κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν διδάξαι ὑμᾶς, ποιεῖν ⸗ ὅτως ⸗ ἐν τῇ γῇ, εἰς ἣν εἰσπορεύεσθε ὑμεῖς ἐκεῖ, κληρονομῆσαι αὐτήν· 2 ἵνα φοβῆσθε Κύριον τὸν θεὸν ὑμῶν, φυλάσσεσθαι πάντα τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, ἃς ἐγὼ συντέλλομαί σοι ⸗ σήμερον ⸗, σὺ καὶ οἱ υἱοί σου, καὶ οἱ υἱοὶ τῶν υἱῶν σου, πάσας ἡμέρας τῆς ζωῆς σου, ἵνα μακροημερεύσητε. 3 Καὶ ἄκουσον Ἰσραὴλ, καὶ φύλαξαι ποιεῖν, ὅπως εὖ σοι ᾖ, καὶ ἵνα πληθυνθῆτε σφόδρα, καθάπερ ἐλάλησεν Κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων σου, ⸗ δοῦναί ⸗ σοι γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι. 4 ⸗ Καὶ ταῦτα τὰ δικαιώματα καὶ τὰ κρίματα ὅσα ἐνετείλατο Κύ- ⸗

ριος

ελος τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἐξελθόν-
των αὐτῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου". ἄκουε Ἰσ-
ραὴλ, Κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν, Κύριος εἷς ἐστιν".
5 καὶ ἀγαπήσεις Κύριον τὸν θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς
καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, καὶ ἐξ
ὅλης τῆς δυνάμεώς σου. 6 Καὶ ἔσται τὰ ῥή-
ματα ταῦτα, ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον,
ἐν τῇ καρδίᾳ σου, καὶ ἐν τῇ ψυχῇ σου".
7 καὶ διηγήσεις αὐτὰ τοῖς υἱούς σου, καὶ
λαλήσεις ἐν αὐτοῖς καθήμενος ἐν οἴκῳ, καὶ πο-
ρευόμενος ἐν ὁδῷ, καὶ κοιταζόμενος, καὶ ἀνιστά-
μενος· 8 καὶ ἀφάψεις αὐτὰ εἰς σημεῖον ἐπὶ
τῆς χειρός σου, καὶ ἔσται ἀσάλευτον πρὸ ὀφθαλ-
μῶν σου· 9 καὶ γράψεις αὐτὰ ἐπὶ τοὺς φλιοὺς
τῶν οἰκιῶν ὑμῶν, καὶ τῶν πυλῶν ὑμῶν. 10 Καὶ
ἔσται ὅταν εἰσαγάγῃ σε Κύριος ὁ θεός σου εἰς τὴν
γῆν, ἣν ὤμοσεν τοῖς πατράσιν σου, τῷ Ἀβραὰμ,
καὶ Ἰσαὰκ, καὶ Ἰακὼβ, δοῦναί σοι πόλεις με-
γάλας καὶ καλάς, ἃς οὐκ ᾠκοδόμησας, 11 οἰ-
κίας πλήρεις πάντων ἀγαθῶν, ἃς οὐκ ἐνέπλησας,
λάκκους λελατομημένους ἃς οὐκ ἐξελατόμησας,
ἀμπελῶνας καὶ ἐλαιῶνας ἃς οὐ κατεφύτευσας, καὶ
φαγὼν καὶ ἐμπλησθείς, 12 πρόσεχε σεαυτῷ
μὴ πλατυνθῇ ἡ καρδία σου, καὶ ἐπιλάθῃ Κυ-
ρίου τοῦ θεοῦ σου", τοῦ ἐξαγαγόντος σε ἐκ γῆς
Αἰγύπτου,

Αἰγύπτῳ, ἐξ οἴκου δουλείας. 13 Κύριον τὸν θεόν σου φοβηθήσῃ, καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις, καὶ πρὸς αὐτὸν κολληθήσῃ, καὶ ὀνόματι αὐτοῦ ὀμῇ. 14 Οὐ μὴ πορεύσεσθε ὀπίσω θεῶν ἑτέρων ἀπὸ τῶν θεῶν τῶν ἐθνῶν τῶν περικύκλῳ ὑμῶν· 15 ὅτι θεὸς ζηλωτὴς Κύριος ὁ θεὸς σου ἐν σοί· μή ποτε ὀργισθεὶς θυμωθῇ Κύριος ὁ θεός σου ✕ ἐν σοὶ, καὶ ἐξολεθρεύσῃ σε ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς. 16 Οὐκ ἐκπειράσεις Κύριον τὸν θεόν σου, ὃν τρόπον ἐξεπειράσασθε ἐν τῷ πειρασμῷ. 17 Φυλάσσων φυλάξῃ τὰς ἐντολὰς Κυρίου τοῦ θεοῦ σου, καὶ τὰ μαρτύρια αὐτοῦ, καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, ὅσα ἐνετείλατό σοι· 18 καὶ ποιήσεις τὸ καλὸν καὶ τὸ ἀρεστὸν ἐναντίον Κυρίου τοῦ θεοῦ σου, ἵνα εὖ σοι γένηται, καὶ εἰσέλθῃς, καὶ κληρονομήσῃς τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν, ἣν ὤμοσεν Κύριος [δοῦναι] τοῖς πατράσιν ὑμῶν, 19 ἐκδιῶξαι πάντας τοὺς ἐχθρούς σου πρὸ προσώπου σου, καθὰ ἐλάλησεν ✕ Κύριος. 20 Καὶ ἔσται ὅταν ἐρωτήσῃ σε ὁ υἱός σου αὔριον, λέγων· τίνα ἐστὶν τὰ μαρτύρια, καὶ τὰ δικαιώματα, καὶ τὰ κρίματα, ὅσα ἐνετείλατο Κύριος ὁ θεὸς ἡμῖν ὑμῖν; 21 καὶ ἐρεῖς τῷ υἱῷ σου· οἰκέται ἦμεν τῷ Φαραὼ ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, καὶ ἐξήγαγεν ἡμᾶς Κύριος ἐκεῖθεν ἐν

χειρὶ

χειρὶ κραταιᾷ, ⸗ καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ". 22 καὶ ἔδωκεν Κύριος σημεῖα καὶ τέρατα μεγάλα, καὶ πονηρὰ ἐν Αἰγύπτῳ, ἐν Φαραὼ καὶ ἐν ✕ ὅλῳ τῷ οἴκῳ αὐτῆς, ἐνώπιον ἡμῶν, 23 καὶ ἐξήγαγεν ἡμᾶς [Κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν] ἐκεῖθεν, ἵνα εἰσαγάγῃ ἡμᾶς δοῦναι ἡμῖν τὴν γῆν ⸗ ταύτην", ἣν ὤμοσεν [Κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν] τοῖς πατράσιν ἡμῶν ⸗ δοῦναι ἡμῖν". 24 Καὶ ἐνετείλατο ἡμῖν Κύριος ποιεῖν [πάσας τὰς ἐντολὰς καὶ] πάντα τὰ δικαιώματα ταῦτα, φοβεῖσθαι Κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν, ἵνα εὖ ᾖ ἡμῖν πάσας τὰς ἡμέρας, ἵνα ζῶμεν, ὥσπερ καὶ σήμερον. 25 Καὶ ἐλεημοσύνη ἔσται ἡμῖν, ἐὰν φυλασσώμεθα ποιεῖν πάσας τὰς ἐντολὰς ταύτας ἔναντι Κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν, καθὰ ἐνετείλατο ἡμῖν.

κείματα πολυήμερα ὦμεν

ΚΕΦ. Ζ.

1 ΚΑΙ ἔσται ἐν τῷ εἰσαγαγεῖν σε Κύριον τὸν θεόν σου εἰς τὴν γῆν, εἰς ἣν εἰσπορεύῃ ἐκεῖ, κληρονομῆσαι αὐτήν, καὶ ἐξάρῃ ἔθνη μεγάλα καὶ πολλὰ ἀπὸ προσώπου σου, τὸν Χετταῖον καὶ τὸν Γεργεσαῖον καὶ τὸν Ἀμορραῖον καὶ Χαναναῖον καὶ Φερεζαῖον καὶ Εὐαῖον καὶ τὸν Ἰεβουσαῖον, ἑπτὰ ἔθνη μεγάλα καὶ πολλὰ καὶ ἰσχυρότερα ὑμῶν, 2 καὶ παραδώσει αὐτοὺς Κύ-

ριος

ριος ὁ θεός σου εἰς τὰς χεῖράς σου, καὶ πατάξεις
αὐτοὺς, ἀφανισμῷ ἀφανιεῖς αὐτούς· οὐ διαθήσῃ
πρὸς αὐτοὺς διαθήκην, οὐδὲ μὴ ἐλεήσῃς αὐ-
τούς. 3 Οὐδὲ μὴ γαμβρεύσητε πρὸς αὐτούς·
τὴν θυγατέρα σου οὐ δώσεις τῷ υἱῷ αὐτῦ, καὶ
τὴν θυγατέρα αὐτῦ οὐ λήψῃ τῷ υἱῷ σου.
4 Ἀποστήσει γὰρ τὸν υἱόν σου ἀπ' ἐμοῦ, καὶ λα-
τρεύσει θεοῖς ἑτέροις· καὶ ὀργισθήσεται θυμῷ Κύ-
ριος εἰς ὑμᾶς, καὶ ἐξολεθρεύσει σε ταχέως.
5 Ἀλλ' ὅτως ποιήσετε αὐτοῖς· τοὺς βωμοὺς αὐ-
τῶν καθελεῖτε, καὶ τὰς στήλας αὐτῶν συντρί-
ψετε, καὶ τὰ ἄλση αὐτῶν ἐκκόψετε, καὶ τὰ
γλυπτὰ τῶν θεῶν αὐτῶν κατακαύσετε πυρί·
6 ὅτι λαὸς ἅγιος εἶ Κυρίῳ τῷ θεῷ σου, καὶ
σὲ προείλατο Κύριος ὁ θεός σου, εἶναι αὐτῷ λαὸν
περιούσιον παρὰ πάντα τὰ ἔθνη, ὅσα ἐπὶ προσ-
ώπου τῆς γῆς. 7 Οὐχ ὅτι πολυπληθεῖτε
παρὰ πάντα τὰ ἔθνη, προείλατο Κύριος ὑμᾶς,
καὶ ἐξελέξατο ὑμᾶς· ὑμεῖς γὰρ ἐστε ὀλιγοστοὶ πα-
ρὰ πάντα τὰ ἔθνη· 8 ἀλλὰ διὰ τὸ ἀγα-
πᾶν Κύριον ὑμᾶς, διατηρῶν τὸν ὅρκον, ὃν ὤμο-
σεν τοῖς πατράσιν ὑμῶν, ἐξήγαγεν Κύριος ὑμᾶς
[ἐκεῖθεν] ἐν χειρὶ κραταιᾷ τ· καὶ ἐν βρα-
χίονι ὑψηλῷ", καὶ ἐλυτρώσατό σε ἐξ οἴκου δου-
λείας, ἐκ χειρὸς Φαραὼ βασιλέως Αἰγύπτου.

9 Καὶ γνώσῃ, ὅτι Κύριος ὁ θεός σου, οὗτος θεὸς, ὁ θεὸς ὁ πιστὸς, ὁ φυλάσσων τὴν διαθήκην καὶ τὸ ἔλεος τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτὸν καὶ τοῖς φυλάσσουσι τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ εἰς χιλίας γενεάς· 10 καὶ ἀποδιδοὺς τοῖς μισοῦσιν αὐτὸν κατὰ πρόσωπον, ἐξολεθρεῦσαι αὐτοὺς, καὶ οὐκ βραδυνεῖ τοῖς μισοῦσι, κατὰ πρόσωπον ἀποδώσει αὐτοῖς. 11 Καὶ φυλάξῃ τὰς ἐντολὰς, καὶ τὰ δικαιώματα, καὶ τὰ κρίματα ταῦτα, ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον ποιεῖν. 12 Καὶ ἔσται ἡνίκα ἂν ἀκούσητε τὰ πάντα" τὰ δικαιώματα ταῦτα, καὶ φυλάξητε καὶ ποιήσητε αὐτὰ, καὶ διαφυλάξει Κύριος ὁ θεός σου σοὶ τὴν διαθήκην καὶ τὸ ἔλεος, καθὰ ὤμοσεν τοῖς πατράσιν ὑμῶν, 13 καὶ ἀγαπήσει σε, καὶ εὐλογήσει σε, καὶ πληθυνεῖ σε, καὶ εὐλογήσει τὸ ἔκγονα τῆς κοιλίας σου, καὶ τὸν καρπὸν τῆς γῆς σου, τὸν σῖτόν σου, καὶ τὸν οἶνόν σου, καὶ τὸ ἔλαιόν σου, τὰ βουκόλια τῶν βοῶν σου, καὶ τὰ πρόβατα τῶν προβάτων σου ἐπὶ τῆς γῆς, ἧς ὤμοσεν Κύριος" τοῖς πατράσιν σου, δοῦναί σοι· 14 εὐλογητὸς ἔσῃ παρὰ πάντα τὰ ἔθνη, οὐκ ἔσται ἐν ὑμῖν ἄγονος οὐδὲ στεῖρα, καὶ ἐν τοῖς κτήνεσίν σου. 15 Καὶ περιελεῖ Κύριος [ὁ θεός σου] ἀπὸ σοῦ πᾶσαν μαλακίαν, καὶ πάσας νόσους Αἰγύπτου τὰς πονηρὰς, ἃς ἑώρακας, καὶ"

καὶ" ὅσα ἔγνως· οὐκ ὀπισθόσει ※ αὐτὰ ὀπίσω σε, καὶ ὀπισθόσει αὐτὰ ὀπὶ πάντας τοὺς μισοῦντάς σε. 16 Καὶ φαγῇ πάντα ~ τὰ σκῦλα" τῶν ἐθνῶν, ἃ Κύριος ὁ θεός σου δίδωσίν σοι· οὐ φείσεται ὁ ὀφθαλμός σου ἐπ' αὐτοῖς, καὶ οὐ μὴ λατρεύσεις τοῖς θεοῖς αὐτῶν, ὅτι σκῶλον τοῦτο [ἐστιν] σοι. 17 Ἐὰν δὲ λέγῃς ἐν τῇ διανοίᾳ σου· ~ ὅτι" πολὺ τὸ ἔθνος τοῦτο ἢ ἐγώ, πῶς δυνήσομαι ἐξολεθρεῦσαι αὐτούς; 18 οὐ φοβηθήσῃ αὐτούς· μνείᾳ μνησθήσῃ, ὅσα ἐποίησεν Κύριος ὁ θεός σου τῷ Φαραὼ καὶ πᾶσι τοῖς Αἰγυπτίοις, 19 τοὺς πειρασμοὺς τοὺς μεγάλους, οὓς ἴδον οἱ ὀφθαλμοί σου, ※ καὶ τὰ σημεῖα καὶ τὰ τέρατα ~ τὰ μεγάλα ἐκεῖνα", τὴν χεῖρα τὴν κραταιὰν, καὶ τὸν βραχίονα τὸν ὑψηλὸν, ὡς ἐξήγαγέν σε Κύριος ὁ θεός σου· οὕτως ποιήσει Κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν, οὓς σὺ φοβῇ ἀπὸ προσώπου αὐτῶν. 20 Καὶ τὰς σφηκίας ἀποστελεῖ Κύριος ὁ θεός σου εἰς αὐτούς, ἕως ἂν ἐκτριβῶσιν οἱ καταλελειμμένοι καὶ οἱ κεκρυμμένοι ἀπὸ ※ προσώπου σου. 21 Οὐ τρωθήσῃ ἀπὸ προσώπου αὐτῶν· ὅτι Κύριος ὁ θεός σου ἐν σοί, θεὸς μέγας καὶ κραταιός. 22 Καὶ καταναλώσει Κύριος ὁ θεός σου τὰ ἔθνη ταῦτα ἀπὸ προσώπου σου κατὰ μικρὸν μικρόν· οὐ δυνήσῃ ἐξανα-

λῶσαι αὐτοὺς ὅταχος, ἵνα μὴ ⸗ γένηται ἡ γῆ ἔρημος, καὶ" πλησθῇ ὅπι σὲ τὰ θηρία τὰ ἄγρια. 23 Καὶ ⸗ξαδώσει αὐτοὺς Κύριος ὁ θεός σου εἰς τὰς χεῖράς σου, ⸗ ἀπολέσει αὐτοὺς ἀπωλείᾳ μεγάλῃ, ἕως ἂν ἐξολεθρεύσῃ αὐτούς. 24 καὶ ⸗ξαδώσει τοὺς βασιλεῖς αὐτῶν εἰς τὰς χεῖρας ὑμῶν, καὶ ἀπολεῖτε τὸ ὄνομα αὐτῶν ἐκ τοῦ τόπου ἐκείνου· οὐκ ἀνθίστηται οὐδεὶς κατ' πρόσωπόν σου, ἕως ἂν ἐξολεθρεύσῃς αὐτούς. 25 Τὰ γλυπτὰ τῶν θεῶν αὐτῶν κατακαύσετε πυρί, καὶ οὐκ ἐπιθυμήσεις ἀργύριον οὐδὲ χρυσίον ἀπ' αὐτῶν, λαβεῖν σεαυτῷ, μή ⁜ ποτε παγίδι δι' αὐτό, ὅτι βδέλυγμα Κυρίῳ τῷ θεῷ σού ἐστιν· 26 καὶ οὐκ εἰσοίσεις βδέλυγμα εἰς τὸν οἶκόν σου, καὶ ἀνάθεμα ἔσῃ ὥσπερ τοῦτο· προσοχθίσματι προσοχθιεῖς ⁜ αὐτὸ, καὶ βδελύγματι βδελύξῃ ⁜ αὐτό, ὅτι ἀνάθεμά ἐστιν.

ΚΕΦ. Η'.

1 ΠΑσας τὰς ἐντολὰς, ἃς ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν σήμερον, φυλάξεσθε ποιεῖν, ἵνα ζῆτε καὶ πολυπλασιασθῆτε, καὶ εἰσέλθητε καὶ κληρονομήσητε τὴν γῆν [τὴν ἀγαθὴν], ἣν ὤμοσεν Κύριος τοῖς πατράσιν ὑμῶν. 2 Καὶ μνησθήσῃ πᾶσαν τὴν ὁδὸν, ἣν ἤγαγέν σε Κύριος ὁ θεός

θεός σε ※ τοῦτο τεσσαρακοστὸν ἔτος ἐν τῇ ἐρήμῳ, ὅπως κακώσῃ σε καὶ πειράσῃ σε, καὶ γνωσθῇ τὰ ἐν τῇ καρδίᾳ σου, εἰ φυλάξῃ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, ἢ οὔ. 3 Καὶ ἐκάκωσέν σε, καὶ ἐλιμαγχόνησέν σε, καὶ ἐψώμισέν σε τὸ μάννα, ὃ ※ οὐκ ᾔδεις, καὶ" οὐκ ᾔδεισαν οἱ πατέρες σου· ἵνα ἀναγγείλῃ σοι, ὅτι οὐκ ἐπ' ἄρτῳ μόνῳ ζήσεται ὁ ἄνθρωπος, ἀλλ' ἐπὶ παντὶ ῥήματι" ἐκπορευομένῳ διὰ στόματος θεοῦ ζήσεται ὁ ἄνθρωπος. 4 Τὰ ἱμάτιά σου οὐ κατετρίβη ἀπὸ σοῦ· οἱ πόδες σου οὐκ ἐτυλώθησαν, ἰδοὺ τεσσεράκοντα ἔτη. 5 Καὶ γνώσῃ τῇ καρδίᾳ σου, ὅτι ὡσεί τις ἄνθρωπος παιδεύσῃ τὸν υἱὸν αὐτοῦ, ⸗ ὅπως" Κύριος ὁ θεός σου παιδεύσῃ σε· 6 καὶ φυλάξῃ τὰς ἐντολὰς Κυρίου τοῦ θεοῦ σου, πορεύεσθαι ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ, καὶ φοβεῖσθαι αὐτόν. 7 Ὁ γὰρ Κύριος ὁ θεός σου εἰσάξει σε εἰς τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν ⸗ καὶ πολλὴν", ἧς χείμαρροι ὑδάτων καὶ πηγαὶ ἀβύσσων ἐκπορεύσονται διὰ τῶν ὀρέων καὶ διὰ τῶν πεδίων· 8 γῆ πυρὸς καὶ κριθῆς, ἄμπελοι, συκῆ, ῥοαί, γῆ ἐλαίας ἐλαίου καὶ μέλιτος· 9 γῆ ἐφ' ἧς ἐν μετὰ πτωχείας φαγῇ ※ εἰς αὐτὴν ⸗ τὸν" ἄρτον ⸗ σου", καὶ οὐκ ὑστερήσῃ ἐν αὐτῇ· γῆ ἧς οἱ λίθοι αὐτῆς σίδηρος, καὶ ἐκ τῶν ὀρέων αὐτῆς μεταλλεύσεις χαλκόν· 10 καὶ φαγῇ, καὶ ἐμ-

πλησθῇσῃ, ϗ εὐλογήσεις Κύριον τὸν θεόν σε ἐπὶ τῆς γῆς τῆς ἀγαθῆς, ἧς ἔδωκέν σοι. 11 Πρόσεχε σεαυτῷ, μὴ ※ ποτε ἐπιλάθῃ Κυρίου τοῦ θεοῦ σου, τοῦ μὴ φυλάξαι αὐτοῦ τὰς ἐντολὰς, ϗ τὰ κρίματα ※ αὐτοῦ, ϗ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον· 12 μὴ ※ ποτε φαγὼν ϗ ἐμπλησθεὶς, ϗ οἰκίας καλὰς οἰκοδομήσας ϗ καθίσῃς ἐν αὐταῖς, 13 ϗ τὰ βόες σου ϗ τὰ πρόβατά σου πληθυνθέντων σοι, ἀργυρίου ϗ χρυσίου πληθυνθέντος σοι, ϗ πάντων ὅσων σοι ἔσται πληθυνθέντων σοι, 14 ὑψωθῇς τῇ καρδίᾳ σου, ϗ ἐπιλάθῃ Κυρίου τοῦ θεοῦ σου, τοῦ ἐξαγαγόντος σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐξ οἴκου δουλείας· 15 τοῦ ἀγαγόντος σε διὰ τῆς ἐρήμου τῆς μεγάλης ϗ τῆς φοβερᾶς ἐκείνης, ὄφις δάκνων, ϗ σκορπίος, ϗ δίψα, οὗ οὐκ ἦν ὕδωρ· τοῦ ἐξαγαγόντος σοι ἐκ πέτρας ἀκροτόμου πηγὴν ὕδατος· 16 τοῦ ψωμίσαντός σε τὸ μάννα ἐν τῇ ἐρήμῳ, ὃ οὐκ ᾔδεισαν οἱ πατέρες σου, ἵνα κακώσῃ σε, ϗ ἵνα ἐκπειράσῃ σε, εὖ σε ποιῆσαι ἐπ' ἐσχάτῳ σου· 17 ϗ μὴ εἴπῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου· ἡ ἰσχύς μου, ϗ τὸ κράτος τῆς χειρός μου ἐποίησέν μοι τὸν δύναμιν τὸν μεγάλιον ταύτην· 18 ϗ μνησθήσῃ Κυρίου

φκοδόμησας

τοῦ

ϑεῦ σϑ, ὅτι αὐτός σοι δίδωσιν ἰσχὺ τῦ ποιῆσαι δύναμιν, ἵνα ϛήσῃ τὸν ἀϕανισμὸν αὐτῦ, ϰὸ ὤμοσεν τοῖς πατράσιν σϑ, ὡς σήμερον. 19 Καὶ ἔσαι ἐὰν λήθῃ ὀπιλάθῃ Κυρίϑ τῦ ϑεῦ σϑ, ϰαὶ πορευθῇς ὀπίσω ϑεῶν ἑτέρων, ϰαὶ λατρεύσῃς αὐτοῖς, ϰαὶ ϖροσκυνήσῃς αὐτοῖς, ἀϕαμαρτύρομαι ὑμῖν σήμερον [τόν τε ὐρανὸν ϰαὶ τὴν γῆν], ὅτι ἀπωλείᾳ ἀπολεῖσθε· 20 καθὰ ϰαὶ τὰ ⸗ λοιπὰ'' ἔθνη ὅσα Κύριος ἀπόλλυει ϖρὸ ϖροσώπϑ ὑμῶν, ὕτως ἀπολεῖσθε, ἀνθ' ὧν ὐϰ ἠϰούσατε τῆς ϕωνῆς Κυρίϑ τῦ ϑεῦ ὑμῶν.

ΚΕΦ. Θ'.

1 ΑΚΟΥΕ Ἰσραὴλ, σὺ ἀϕαβαίνεις σήμερον τὸν Ἰορδάνην, εἰσελθεῖν ϰαὶ ϰληρονομῆσαι ἔθνη μεγάλα ϰαὶ ἰσχυρότερα μᾶλλον ἢ ὑμεῖς, πόλεις μεγάλας ϰαὶ τειχήρεις ἕως τῦ ὐρανῦ, 2 λαὸν μέγαν ⸗ ϰαὶ πολὺν'' ϰαὶ ⸗ὑμήϰη, ὑοὺς Ἐνὰϰ, ὃς σὺ ἔγνωϑα, ϰαὶ σὺ ἀϰήϰοας· τίς ἀντιϛήσεται ϰτ' ϖρόσωπον ὑῶν Ἐνάϰ; 3 Καὶ γνώσῃ σήμερον, ὅτι Κύριος ὁ ϑεός σου ὗτος ϖροπορεύσεται ϖρὸ ϖροσώπϑ σϑ, ϖῦρ ϰαταναλίσκον ⸗ ὀϕίν''· ὗτος ἐξολεθρεύσῃ αὐτοὺς, ϰαὶ ὗτος ἀποϛρέψει αὐτοὺς ϖρὸ ϖροσώπϑ σϑ, ϰαὶ ἐξολεθρεύσει αὐτοὺς, ϰαὶ ἀπολεῖ ⸗ ὑμήϰεις

λεῖ αὐτοὺς ὁ τάχει, καθάπερ εἶπέν σοι Κύριος. 4 Μὴ εἴπῃς ὁ τῇ καρδίᾳ σου, ὁ τῷ ἐξαναλῶσαι Κύριον τὸν θεόν σου τὰ ἔθνη ζῶντα ἀφ' προσώπου σου, λέγων· Ἀφ' τὰς δικαιοσύνας μου εἰσήγαγέν με Κύριος, κληρονομῆσαι τὴν γῆν ⁊ τὴν ἀγαθὴν" ταύτην· ἀλλὰ ἀφ' τὴν ἀσέβειαν τῶν ἐθνῶν τούτων Κύριος ἐξολεθρεύσει αὐτὰς ἀφ' προσώπου σου. 5 Οὐχὶ ἀφ' τὴν δικαιοσύνην σου, καὶ ἀφ' τὴν ὁσιότητα ⁊ καρδίας σου σὺ εἰσπορεύῃ κληρονομῆσαι τὴν γῆν αὐτῶν, ἀλλὰ ἀφ' τὴν ἀνομίαν τῶν ἐθνῶν τούτων Κύριος ἐξολεθρεύσει αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου σου, καὶ ἵνα στήσῃ τὴν ἀφορμὴν, ἣν ὤμοσεν Κύριος τοῖς πατράσιν ὑμῶν, Ἀβραὰμ ⁊ Ἰσαὰκ ⁊ Ἰακώβ. 6 καὶ γνώσῃ ⁊ σήμερον", ὅτι ὐ ἀφ' τὰς δικαιοσύνας σου Κύριος ὁ θεός σου δίδωσίν σοι τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν ταύτην κληρονομῆσαι, ὅτι λαὸς σκληροτράχηλος εἶ. 7 Μνήσθητι, μὴ ἐπιλάθῃ ὅσα παρώξυνας Κύριον τὸν θεόν σου ὁ τῇ ἐρήμῳ· ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐξ ἐξῆλθετε ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἕως ἤλθετε εἰς τὸν τόπον τοῦτον, ἀπειθοῦντες διετελεῖτε τὰ ἀφ' Κύριον. 8 Καὶ ὁ Χωρὴβ παρωξύνατε Κύριον, καὶ ἐθυμώθη Κύριος ἐφ' ὑμῖν, ἐξολεθρεῦσαι ὑμᾶς, 9 ἀναβαίνοντός μου εἰς τὸ ὄρος, λαβεῖν τὰς

τὰς πλάκας τὰς λιθίνας, πλάκας διαθήκης, ἃς διέθετο Κύριος πρὸς ὑμᾶς· καὶ κατεγενόμην ἐν τῷ ὄρει τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας· ἄρτον οὐκ ἔφαγον, καὶ ὕδωρ οὐκ ἔπιον. 10 Καὶ ἔδωκέν μοι Κύριος τὰς δύο πλάκας τὰς λιθίνας τὰς γεγραμμένας ἐν τῷ δακτύλῳ τοῦ θεοῦ, καὶ ἐπ' αὐταῖς ἦν ἐγγεγραμμένα πάντες οἱ λόγοι, οὓς ἐλάλησεν Κύριος πρὸς ὑμᾶς ἐν τῷ ὄρει ✻ ἐκ μέσου τοῦ πυρὸς ἐν ἡμέρᾳ ἐκκλησίας. 11 καὶ ἐγένετο ἀφ' ἡμερῶν καὶ ἀφ' ἡμερῶν τεσσαράκοντα νυκτῶν ἔδωκέν μοι Κύριος τὰς δύο πλάκας τὰς λιθίνας, πλάκας τῆς διαθήκης. 12 Καὶ εἶπεν Κύριος πρός με· ἀνάστηθι, [καὶ] καταβηθι τοτάχος ἐντεῦθεν, ὅτι ἀνόμησεν ὁ λαός σου, οὓς ἐξήγαγες ἐκ τῆς γῆς Αἰγύπτου· παρέβησαν ταχὺ ἐκ τῆς ὁδοῦ, ἧς ἐνετείλω αὐτοῖς· ἐποίησαν ἑαυτοῖς χώνευμα. 13 Καὶ εἶπεν Κύριος πρός με· ἦν λελάληκα πρὸς σὲ ἅπαξ καὶ δίς, λέγων· ἑώρακα τὸν λαὸν τοῦτον, καὶ ἰδοὺ λαὸς σκληροτράχηλός ἐστιν. 14 Ἔασόν με ἐξολεθρεῦσαι αὐτοὺς, καὶ ἐξαλείψω τὸ ὄνομα αὐτῶν ὑποκάτωθεν τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ποιήσω σε εἰς ἔθνος [μέγα καὶ] πολὺ καὶ ἰσχυρὸν μᾶλλον ἢ τοῦτο. 15 Καὶ ἐπιστρέψας κατέβην ἐκ τοῦ ὄρους, καὶ τὸ ὄρος ἐκαίετο πυρί· καὶ αἱ δύο πλάκες τοῦ μαρτυρίου ἐπὶ

χωνευτὰ

ταῖς

ταῖς δυσὶν χερσίν μου. 16 Καὶ ἰδὼν ὅτι ἡμάρτετε ἔναντι Κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, καὶ ἐποιήσατε ⸗ ὑμῖν" αὐτοῖς μόσχον χωνευτόν, καὶ παρέβητε ※ ταχὺ" ἀπὸ τῆς ὁδοῦ ἧς ἐνετείλατο Κύριος ὑμῖν, 17 καὶ ἐπιλαβόμενος τῶν δύο πλακῶν, ἔρριψα αὐτὰς ἀπὸ τῶν δύο χειρῶν μου, καὶ συνέτριψα αὐτὰς ἐναντίον ὑμῶν. 18 Καὶ ἐδεήθην ἔναντι Κυρίου δεύτερον, καθάπερ καὶ τὸ πρότερον, τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας, (ἄρτον οὐκ ἔφαγον καὶ ὕδωρ οὐκ ἔπιον) περὶ πασῶν τῶν ἁμαρτιῶν ὑμῶν ὧν ἡμάρτετε, ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἔναντι Κυρίου ⸗ τοῦ θεοῦ ὑμῶν" τοῦ παροξύναι αὐτόν· 19 καὶ ἔκφοβός εἰμι διὰ τὴν ὀργὴν καὶ τὸν θυμόν, ὅτι παρωξύνθη Κύριος ἐφ' ὑμῖν, τοῦ ἐξολεθρεῦσαι ὑμᾶς· καὶ εἰσήκουσεν Κύριος ἐμοῦ καὶ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ. 20 Καὶ ὀπὶ Ἀαρὼν ἐθυμώθη Κύριος σφόδρα, τοῦ ἐξολεθρεῦσαι αὐτόν· καὶ ἠυξάμην καὶ περὶ Ἀαρὼν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ. 21 Καὶ τὴν ἁμαρτίαν ὑμῶν ἣν ἐποιήσατε, τὸν μόσχον, ἔλαβον ⸗ αὐτόν", καὶ κατέκαυσα αὐτὸν ἐν πυρί, καὶ συνέτριψα αὐτόν, καὶ κατέλασα σφόδρα, ἕως οὗ ἐγένετο λεπτόν, ⸗ καὶ ἐγενήθη" ὡσεὶ κονιορτός, καὶ ἔρριψα τὸν κονιορτὸν ※ αὐτοῦ εἰς τὸν χειμάρρουν τὸν καταβαίνοντα ἀπὸ τοῦ ὄρους. 22 Καὶ ἐν τῷ ἐμπυρισμῷ.

πυρισμῷ, καὶ ἐν τῷ πειρασμῷ, καὶ ἐν τοῖς μνήμασιν τῆς ἐπιθυμίας παροξύνοντες ἦτε Κύριον τ̄ν θεὸν ὑμῶν. 23 Καὶ ὅτε ἀπέστειλεν ὑμᾶς Κύριος ἐκ Κάδης Βαρνὴ, λέγων· ἀνάβητε καὶ κληρονομήσατε τὴν γῆν, ἣν [ἐγὼ] δίδωμι ὑμῖν, καὶ ἠπειθήσατε τῷ ῥήματι Κυρίου τ̄ θεῦ ὑμ̄ν, καὶ οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ, ϗ οὐκ εἰσηκούσατε τῆς φωνῆς αὐτ̄. 24 ἀπειθοῦντες ἦτε τοῖς Κύριον ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐγνώσθη ὑμῖν. 25 Καὶ ἐδεήθην ἔναντι Κυρίου τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας, ὅσας ἐδεήθην· (εἶπεν γὰρ Κύριος ἐξολεθρεῦσαι ὑμᾶς)· 26 καὶ ηὐξάμην τοῖς τὸν θεὸν, καὶ εἶπα· Κύριε, Κύριε τ̄ βασιλεῦ τ̄ν θεῶν", μὴ ἐξολεθρεύσῃς τὸν λαόν σου καὶ τὴν κληρονομίαν σου, ἣν ἐλυτρώσω ἐν τῇ ἰσχύϊ σου τ̄ τῇ μεγάλῃ", ἧς ἐξήγαγες ἐκ γῆς Αἰγύπτου τ̄ ἐν τῇ ἰσχύϊ σου τῇ μεγάλῃ, καὶ" ἐν χειρὶ τ̄ σου τῇ" κραταιᾷ, τ̄ καὶ ἐν τῷ βραχίονί σου τῷ μεγάλῳ". 27 Μνήσθητι Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακὼβ τ̄ν θεραπόντων σου, [οἷς ὤμοσας κτ\ σαυτ̄] μὴ ἐπιβλέψῃς ἐπὶ τὴν σκληρότητα τ̄ λαοῦ τούτου, καὶ ἐπὶ τὰ ἁμαρτήματα αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τὰ ἀσεβήματα αὐτῶν· 28 μήποτε εἴπωσιν τ̄ οἱ κατοικοῦντες" τὴν γῆν, ὅθεν ἐξήγαγες ἡμᾶς ἐκεῖθεν, ἐξήγαγεν τ̄ λέγον-

τ λέγοντες". ωδε τὸ μὴ δύνασθαι Κύριον εἰσαγαγεῖν αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν ἣν ἔπεν αὐτοῖς, καὶ ωδε τὸ μισῆσαι Κύριον αὐτοὺς, ἐξήγαγεν αὐτοὺς, ἀποκτεῖναι ※ αὐτοὺς, ἐν τῇ ἐρήμῳ. 29 Καὶ ὅτι λαός σου καὶ κλῆρός σου, ὃς ἐξήγαγες ~ ἐκ γῆς Αἰγύπτου" ἐν τῇ ἰσχύϊ σου τῇ μεγάλῃ, καὶ ἐν τῷ βραχίονί σου τῷ ὑψηλῷ.

ΚΕΦ. ι'.

1 ΕΝ ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἔπεν Κύριος ωδὸς μέ· λάξευσον σεαυτῷ δύο πλάκας λιθίνας ὥσπερ τὰς ωδώτας, καὶ ἀνάβηθι ωδὸς μὲ εἰς τὸ ὄρος, καὶ ποιήσῃς σεαυτῷ κιβωτὸν ξυλίνην· 2 καὶ γράψω ὅπὶ τὰς πλάκας τὰ ῥήματα ὅσα ἦν ἐν ταῖς πλαξὶν ταῖς ωδώταις αἷς συνέτριψας, καὶ ἐμβαλεῖς αὐτὰς εἰς τὴν κιβωτόν. 3 Καὶ ἐποίησα κιβωτὸν ἐκ ξύλων ἀσήπων, καὶ ἐλάξευσα τὰς δύο πλάκας τὰς λιθίνας ὥσπερ αἱ ωδώται, καὶ ἀνέβην εἰς τὸ ὄρος· καὶ αἱ δύο πλάκες ὅπὶ ταῖς χερσίν μου. 4 Καὶ ἔγραψεν ὅπὶ τὰς πλάκας κατὰ τὸ γράφον τὸ ωδότον τοὺς δέκα λόγους, ὃς ἐλάλησεν Κύριος ωδὸς ὑμᾶς ἐν τῷ ὄρει ἐκ μέσου τοῦ πυρὸς ※ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἐκκλησίας· καὶ ἔδωκεν αὐτὰς

ὥσπερ λιθίνην

τὰς Κύριος ἐμοί. 5 Καὶ ἐπιστρέψας κατέβην ἐκ τοῦ ὄρους, καὶ ἐνέβαλον τὰς πλάκας εἰς τὴν κιβωτὸν ἣν ἐποίησα· καὶ ἦσαν ἐκεῖ, καθὰ ἐνετείλατό μοι Κύριος. 6 Καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀπῆραν ἐκ Βηρὼθ υἱῶν Ἰακεὶμ Μεισαδαί· [καὶ] ἐκεῖ ἀπέθανεν Ἀαρὼν, καὶ ἐτάφη ἐκεῖ, καὶ ἱεράτευσεν Ἐλεάζαρ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. 7 Ἐκεῖθεν ἀπῆραν εἰς Γαδγάδ, καὶ ἀπὸ Γαδγάδ εἰς Ἰεταβαθᾶ, γῆ χειμάρρου ὑδάτων. 8 Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ διέστειλεν Κύριος τὴν φυλὴν τὴν Λευΐ, αἴρειν τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης Κυρίου, παρεστάναι ἔναντι Κυρίου, λειτουργεῖν ※ αὐτῷ, καὶ ἐπεύχεσθαι ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. 9 Διὰ τοῦτο οὐκ ἔστι τοῖς Λευίταις μερὶς καὶ κλῆρος ἐν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν· Κύριος αὐτὸς κλῆρος αὐτοῦ, καθὰ εἶπεν ※ Κύριος ὁ θεός σου αὐτός. 10 Κἀγὼ ἔστην ἐν τῷ ὄρει ※ ὡς ἡμέραι αἱ πρῶται, τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας· καὶ εἰσήκουσεν Κύριός μου καὶ ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ, καὶ οὐκ ἠθέλησεν Κύριος ἐξολεθρεῦσαι ὑμᾶς. 11 Καὶ εἶπεν Κύριος πρός με· Βάδιζε, ἄπαρον ἔναντι τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ εἰσπορευέσθωσαν καὶ κληρονομείτωσαν τὴν γῆν, ἣν ὤμοσα τοῖς πατράσιν αὐτῶν, δοῦναι [αὐτὴν] αὐτοῖς. 12 Καὶ νῦν Ἰσραὴλ,

ἐγὼ ὑμῶν

τί

πὶ Κύριος ὁ θεός σε αἰτεῖται παρὰ σοῦ, ἀλλ' ἢ φοβεῖσθαι Κύριον τὸν θεόν σε, πορεύεσθαι ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ, καὶ ἀγαπᾶν αὐτόν, καὶ λατρεύειν Κυρίῳ τῷ θεῷ σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σε, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σε, 13 φυλάσσεσθαι τὰς ἐντολὰς Κυρίου τοῦ θεοῦ σου", καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον, ἵνα εὖ σοι ᾖ; 14 Ἰδοὺ Κυρίου τοῦ θεοῦ σου ὁ οὐρανὸς καὶ ὁ οὐρανὸς τοῦ οὐρανοῦ, ἡ γῆ καὶ πάντα ὅσα ἐστὶν ἐν αὐτῇ· 15 πλὴν τοὺς πατέρας ὑμῶν προσείλατο Κύριος ἀγαπᾶν αὐτούς, καὶ ἐξελέξατο τὸ σπέρμα αὐτῶν μετ' αὐτούς, ὑμᾶς, παρὰ πάντα τὰ ἔθνη κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην. 16 Καὶ περιτμεῖσθε τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν, καὶ τὸν τράχηλον ὑμῶν οὐ σκληρυνεῖτε ἔτι. 17 Ὁ γὰρ Κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν, οὗτος θεὸς τῶν θεῶν, καὶ κύριος τῶν κυρίων, ὁ θεὸς ὁ μέγας, ὁ ἰσχυρός, καὶ ὁ φοβερός, ὅστις οὐ θαυμάζει πρόσωπον, οὐδὲ μὴ λάβῃ δῶρον· 18 ποιῶν κρίσιν τῷ προσηλύτῳ καὶ ὀρφανῷ καὶ χήρᾳ, καὶ ἀγαπᾷ τὸν προσήλυτον, δοῦναι αὐτῷ ἄρτον καὶ ἱμάτιον. 19 Καὶ ἀγαπήσετε τὸν προσήλυτον· προσήλυτοι γὰρ ἦτε ἐν γῇ Αἰγύπτῳ. 20 Κύριον τὸν θεόν σε προσκυνήσεις, καὶ αὐτῷ [μόνῳ] λατρεύσεις, καὶ πρὸς αὐτὸν κολλη-

ἀγαπᾶν τὸν πλησίον

θήσῃ,

θήσῃ, καὶ ὀμῇ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ὀμῇ. 21 Αὐτὸς καύχημά σου, καὶ αὐτὸς θεός σου, ὅστις ἐποίησέν σοι τὰ μεγάλα καὶ ※ τὰ ἔνδοξα ζῶντα, ἃ εἶδον οἱ ὀφθαλμοί σου. 22 Ἐν ἑβδομήκοντα [πέντε] ψυχαῖς κατέβησαν οἱ πατέρες σου εἰς Αἴγυπτον· νυνὶ δὲ ἐποίησέν σε Κύριος ὁ θεός σου ὡσεὶ τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ τῷ πλήθει.

ΚΕΦ. ΙΑ'.

1 ΚΑΙ ἀγαπήσεις Κύριον τὸν θεόν σου, καὶ φυλάξῃ τὰ φυλάγματα αὐτοῦ, καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, καὶ τὰς κρίσεις αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας. 2 Καὶ γνώσεσθε σήμερον, ὅτι οὐχὶ τὰ παιδία ὑμῶν, ὅσοι οὐκ οἴδασιν οὐδὲ εἶδον τὴν παιδείαν Κυρίου τοῦ θεοῦ σου, τὰ μεγαλεῖα αὐτοῦ, καὶ τὴν χεῖρα ※ αὐτοῦ τὴν κραταιάν, καὶ τὸν βραχίονα ※ αὐτοῦ τὸν ὑψηλόν, 3 καὶ τὰ σημεῖα αὐτοῦ, καὶ τὰ τέρατα αὐτοῦ, ὅσα ἐποίησεν ἐν μέσῳ Αἰγύπτου Φαραὼ βασιλεῖ Αἰγύπτου, καὶ πάσῃ τῇ βασιλέως γῇ αὐτοῦ, 4 καὶ ὅσα ἐποίησεν τῇ δυνάμει τῶν Αἰγυπτίων, τὰ ἅρματα αὐτῶν, καὶ τὴν ἵππον αὐτῶν, ὡς ἐπέκλυσεν τὸ ὕδωρ τῆς θαλάσσης τῆς ἐρυθρᾶς ὑπὲρ προσώπου αὐτῶν, καταδιωκόντων αὐτῶν ἐκ τῶν ὀπίσω ὑμῶν, καὶ ἀπώλεσεν αὐτοὺς

τοὺς Κύριος [ὁ θεὸς] ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας·
ὡς 5 καὶ ὅσα ἐποίησεν ὑμῖν ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἕως εἰσήλθετε εἰς τὸν τόπον τοῦτον· 6 καὶ ὅσα ἐποίησεν τῷ Δαθὰν καὶ Ἀβειρὼν υἱοῖς Ἐλιὰβ υἱοῦ Ῥουβὶν, ὃς ἀνοίξασα ἡ γῆ τὸ στόμα αὐτῆς κατέπιεν αὐτούς, καὶ τοὺς οἴκους αὐτῶν, καὶ τὰς σκηνὰς αὐτῶν, καὶ πᾶσαν ☩ αὐτῶν" ☩ ὑπόστασιν τὴν μετ' αὐτῶν, ἐν μέσῳ παντὸς Ἰσραήλ· 7 ὅτι οἱ ὀφθαλμοὶ ὑμῶν ἑώρων πάντα τὰ ἔργα Κυρίου τὰ μεγάλα, ὅσα ἐποίησεν ☩ ὑμῖν σήμερον". 8 Καὶ φυλάξεσθε πάσας τὰς ἐντολὰς ☩ αὐτοῦ" ὅσας ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν σήμερον, ἵνα ☩ ζῆτε, καὶ" πολυπλασιασθῆτε, καὶ εἰσέλθητε καὶ κληρονομήσητε τὴν γῆν, εἰς ἣν ὑμεῖς διαβαίνετε ☩ τὸν Ἰορδάνην" ἐκεῖ, κληρονομῆσαι αὐτήν· 9 ἵνα μακροημερεύσητε ἐπὶ τῆς γῆς, ἧς ὤμοσεν Κύριος τοῖς πατράσιν ὑμῶν, δοῦναι αὐτοῖς καὶ τῷ σπέρματι αὐτῶν ☩ μετ' αὐτοὺς", γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι. 10 Ἔστιν γὰρ ἡ γῆ εἰς ἣν εἰσπορεύεσθε ὑμεῖς ἐκεῖ, κληρονομῆσαι
ἐκπορεύεσθε αὐτήν, οὐχ ὥσπερ ἡ γῆ Αἰγύπτου, ὅθεν ἐκπεπορεύσθε ἐκεῖθεν, ὅταν σπείρωσι τὸ σπόρον ※ σου, καὶ ποτίζωσιν τοῖς ποσίν ※ σου, ὡσεὶ κῆπον λαχανείας· 11 ἡ δὲ γῆ εἰς ἣν σὺ εἰσπορεύῃ ἐκεῖ, κληρονομῆσαι αὐτήν, γῆ ὀρεινὴ καὶ πεδεινὴ, ἐκ τοῦ

ὑετοῦ

ὑετῦ τῦ ὐρανῦ πίεται ὕδωρ· 12 γῆ, ἣν Κύριος ὁ θεός σου ἐπισκόπειται αὐτὴν διαπαντὸς, αἱ ὀφθαλμοὶ Κυρίου τῦ θεῦ σου ἐπ' αὐτῆς ἀπ' ἀρχῆς ἕως συντελείας ἐν αὐτῦ. 13 Ἐὰν δὲ ἀκοῇ ἀκούσητε πάσας τὰς ἐντολάς αὐτῦ, ὅσας ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον, ἀγαπᾶν Κύριον τὸν θεόν σου, καὶ λατρεύειν αὐτῷ ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, 14 καὶ δώσει τὸν ὑετὸν τῆς γῆς σου καθ' ὥραν πρώϊμον καὶ ὄψιμον, καὶ εἰσοίσεις τὸν σῖτόν σου, καὶ τὸν οἶνόν σου, καὶ τὸ ἔλαιόν σου· 15 καὶ δώσεις χορτάσματα ἐν τοῖς ἀγροῖς σου [καὶ ἐν] τοῖς κτήνεσίν σου. 16 Καὶ φαγὼν, καὶ ἐμπλησθεὶς, προσέχετε σεαυτοῖς, μὴ πλατυνθῇ ἡ καρδία σου, καὶ ἀποστῆτε, καὶ λατρεύσητε θεοῖς ἑτέροις, καὶ προσκυνήσητε αὐτοῖς· 17 καὶ θυμωθεὶς ὀργισθῇ Κύριος ἐφ' ὑμῖν, καὶ συσχῇ τὸν οὐρανὸν, καὶ οὐκ ἔσται ὑετὸς, καὶ ἡ γῆ οὐ δώσει τὸν καρπὸν αὐτῆς, καὶ ἀπολεῖσθε ἐν τάχει ἀπὸ τῆς γῆς τῆς ἀγαθῆς, ἧς ἔδωκεν ὁ θεὸς ὑμῖν. 18 Καὶ ἐμβαλεῖτε τὰ ῥήματά μου ταῦτα εἰς τὴν καρδίαν ὑμῶν καὶ εἰς τὴν ψυχὴν ὑμῶν, καὶ ἁφάψετε αὐτὰ εἰς σημεῖον ἐπὶ τῆς χειρὸς ὑμῶν, καὶ ἔσται ἀσάλευτον πρὸ ὀφθαλμῶν ὑμῶν· 19 καὶ διδάξετε

ΚΕΦ. ΙΒ'.

1 ΚΑΙ ζῶντα τὰ προστάγματα καὶ τὰ κρίματα, ἃ φυλάξεσθε τοῦ ποιῆσαι ὅπως τῆς γῆς, ἧς Κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων ὑμῶν δίδωσιν ὑμῖν κληρονομῆσαι πάσας τὰς ἡμέρας, ἃς ὑμεῖς ζῆτε ὅπως τῆς γῆς. 2 ἀπωλείᾳ ἀπολεῖτε πάντα τὰ ἔθνη, ἐν οἷς ἐλάτρευσαν ἐκεῖ τοῖς θεοῖς αὐτῶν, ὃς ὑμεῖς κατακληρονομεῖτε αὐτούς, ὅπως τῶν ὀρέων τῶν ὑψηλῶν, καὶ ὅπως τῶν βουνῶν, καὶ ὑποκάτω ※ παντὸς δένδρου δασέος. 3 καὶ καθαιρήσετε τοὺς βωμοὺς αὐτῶν, καὶ συντρίψετε τὰς στήλας αὐτῶν, καὶ τὰ ἄλση αὐτῶν ἐκκόψετε, καὶ τὰ γλυπτὰ τῶν θεῶν αὐτῶν κατακαύσετε πυρί, καὶ ἀπολεῖτε τὸ ὄνομα αὐτῶν ἐκ τοῦ τόπου ἐκείνου. 4 Οὐ ποιήσετε ὕπως Κυρίῳ τῷ θεῷ ὑμῶν· 5 ἀλλ' ἢ εἰς τὸν τόπον, ὃν ἂν ἐκλέξηται Κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ἐν μιᾷ τῶν φυλῶν ὑμῶν, ἐπονομάσαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ καὶ ὅπως κληθῇναι, καὶ ἐκζητήσετε καὶ εἰσελεύσεσθε ἐκεῖ. 6 Καὶ οἴσετε ἐκεῖ τὰ ὁλοκαυτώματα ὑμῶν, καὶ τὰ θυσιάσματα ὑμῶν, ※ καὶ τὰς δεκάτας ὑμῶν, καὶ τὰς ἀπαρχὰς ※ τῶν χειρῶν ὑμῶν, καὶ τὰς εὐχὰς ὑμῶν, καὶ τὰ ἑκούσια ὑμῶν, καὶ τὰ πρωτότοκα τῶν βοῶν ὑμῶν καὶ τῶν προβάτων ὑμῶν. 7 καὶ φάγεσθε

γεσθε ἐκεῖ ἐναντίον Κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, καὶ εὐφρανθήσεσθε ἐπὶ πᾶσιν, ὅσ ἐὰν ἐπιβάλητε τὰς χεῖρας ✕ ὑμῶν, ὑμεῖς καὶ οἱ οἶκοι ὑμῶν, καθότι ηὐλόγησέν σε Κύριος ὁ θεός σου. 8 Οὐ ποιήσετε κατὰ πάντα ἃ ἡμεῖς ποιοῦμεν ὧδε σήμερον, ἕκαστος τὸ ἀρεστὸν ἐναντίον αὐτοῦ· 9 οὐ γὰρ ἥκατε ἕως τοῦ νῦν εἰς τὴν κατάπαυσιν καὶ εἰς τὴν κληρονομίαν, ἣν Κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν δίδωσιν ὑμῖν· 10 καὶ διαβήσεσθε τὸν Ἰορδάνην, καὶ κατοικήσετε ἐπὶ τῆς γῆς, ἧς Κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν κατακληρονομήσῃ ὑμῖν, καὶ καταπαύσει ὑμᾶς ἀπὸ πάντων τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν τῶν κύκλῳ, καὶ κατοικήσετε μετ' ἀσφαλείας. 11 Καὶ ἔσται ὁ τόπος ὃν ἂν ἐκλέξηται Κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ✕ ἐν αὐτῷ, ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ, ἐκεῖ οἴσετε πάντα ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν τὰ σήμερον", τὰ ὁλοκαυτώματα ὑμῶν, καὶ τὰ θυσιάσματα ὑμῶν, καὶ τὰ ἐπιδέκατα ὑμῶν, καὶ τὰς ἀπαρχὰς τῶν χειρῶν ὑμῶν, καὶ τὰ δόματα ὑμῶν", καὶ πᾶν ἐκλεκτὸν τῶν δώρων ὑμῶν, ὅσα ἂν εὔξησθε Κυρίῳ τῷ θεῷ ὑμῶν· 12 καὶ εὐφρανθήσεσθε ἔναντι Κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, ὑμεῖς καὶ οἱ υἱοὶ ὑμῶν καὶ αἱ θυγατέρες ὑμῶν, καὶ οἱ παῖδες ὑμῶν καὶ αἱ παιδίσκαι ὑμῶν, καὶ ὁ Λευίτης ὁ ἐπὶ τῶν πυλῶν ὑμῶν· ὅτι οὐκ ἔστιν αὐτῷ μερὶς οὐδὲ

κλήρος μεθ' ὑμῶν. 13 Πρόσεχε σεαυτῷ, μὴ
※ ποτε ἀνενέγκῃς τὰ ὁλοκαυτώματά σου ἐν
παντὶ τόπῳ ᾧ ἐὰν ἴδῃς, 14 ἀλλ' ἢ εἰς τὸν τό-
πον, ὃν ἂν ἐκλέξηται Κύριος ὁ θεός σου αὐ-
πόλεων τὸν", ἐν μιᾷ τῶν φυλῶν σου, ἐκεῖ ἀνοίσεις τὰ ὁλο-
καυτώματά σου, καὶ ἐκεῖ ποιήσεις πάντα ὅσα ἐγὼ
ἐντέλλομαί σοι σήμερον". 15 Ἀλλ' ἢ ἐν
πάσῃ ἐπιθυμίᾳ ※ ψυχῆς σου θύσεις, καὶ φαγῇ
κρέα κατὰ τὴν εὐλογίαν Κυρίου τοῦ θεοῦ σου,
ἣν ἔδωκέν σοι ἐν πάσῃ πόλει ※ σου· ὁ ἀκάθαρ-
τος καὶ ἐν σοί" καὶ ὁ καθαρὸς καὶ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ"
φάγεται αὐτὸς ὡς δορκάδα ἢ ἔλαφον. 16 Πλὴν
τὸ αἷμα οὐ φάγεσθε· ἐπὶ τὴν γῆν ἐκχεεῖτε αὐ-
τό, ὡς ὕδωρ. 17 Οὐ δυνήσῃ φαγεῖν ἐν ταῖς
πόλεσίν σου τὸ ἐπιδέκατον τοῦ σίτου σου καὶ τοῦ
οἴνου σου καὶ τοῦ ἐλαίου σου, τὰ πρωτότοκα τῶν βοῶν
σου καὶ τῶν προβάτων σου, καὶ πάσας εὐχὰς
※ σου, ὅσας ἂν εὔξησθε, καὶ τὰς ὁμολογίας
ὑμῶν, καὶ τὰς ἀπαρχὰς τῶν χειρῶν ὑμῶν· 18 ἀλλ'
ἢ ἐναντι Κυρίου τοῦ θεοῦ σου φαγῇ αὐτὰ ἐν τῷ
τόπῳ ᾧ ἂν ἐκλέξηται Κύριος ὁ θεός σου αὐτῷ,
σὺ καὶ ὁ υἱός σου καὶ ἡ θυγάτηρ σου, ὁ παῖς
σου καὶ ἡ παιδίσκη σου, καὶ ὁ Λευίτης, καὶ
ὁ προσήλυτος ὁ ἐν ταῖς πόλεσίν σου· καὶ εὐ-
φρανθήσῃ ἐναντι Κυρίου τοῦ θεοῦ σου ἐπὶ πάντα,

ϛ ἐὰν ὀπιδάλῃς τ χεῖρά σου. 19 Πρόσεχε σεαυτῷ μὴ ✻ ποτε ἐγκαταλίπῃς τ Λβυίτιν, ὅσον ἂν χρόνον ζῇς ὀπὶ τῆς γῆς. 20 Ἐὰν δὲ ζῇ ἐμπλατύνῃ Κύριος ὁ θεός σου τὰ ὅριά σου, καθάπερ ἐλάλησέν σοι, καὶ εἴπῃς, φάγομαι κρέα, ἐὰν ὀπιθυμήσῃ ἡ ψυχή σου, ὥστε φαγεῖν κρέα, ὃν πάσῃ ὀπιθυμίᾳ τῆς ψυχῆς σου φαγῇ καρδίας κρέα. 21 Ἐὰν δὲ μακρότερον ἀπέχῃ σου ὁ τόπος, ὃν ἂν ἐκλέξηται Κύριος ὁ θεός σου, ὀπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτῷ ἐκεῖ, καὶ θύσεις ἀπὸ τ βοῶν σου καὶ ἀπὸ τ προβάτων σου, ὡς ἂν δῷ σοι ὁ θεός σου, ὃν τρόπον ἐνετειλάμην σοι, καὶ φαγῇ ἐν ταῖς πόλεσίν σου κατὰ ✻ πᾶσαν τὴν ὀπιθυμίαν τῆς ψυχῆς σου· 22 ὡς ἔδεται ἡ δορκὰς καὶ ἡ ἔλαφος, ὕπως φαγῇ αὐτό· ὁ ἀκάθαρτος ἐν σοὶ καὶ ὁ καθαρὸς ὡσαύτως ἔδεται ✻ αὐτό. 23 Πρόσεχε ἰσχυρῶς τῷ μὴ φαγεῖν αἷμα· τὸ γὰρ αἷμα αὐτοῦ ψυχή· οὐ βρωθήσεται ψυχὴ μετὰ τ κρεῶν· 24 οὐ φάγεσθε ✻ αὐτό, ὀπὶ τὴν γῆν ἐκχεεῖτε αὐτὸ ὡς ὕδωρ· 25 οὐ φαγῇ αὐτό, ἵνα εὖ σοι γένηται καὶ τοῖς υἱοῖς σου μετὰ σὲ [εἰς τὸν αἰῶνα], ἐὰν ποιήσῃς τὸ καλὸν καὶ τὸ ἀρεστὸν ἔναντι Κυρίου τοῦ θεοῦ σου". 26 Πλὴν τὰ ἅγιά σου ἃ ἂν σοι γένηται, καὶ τὰς εὐχάς σου λαβὼν,

ἥξεις εἰς τὸν τόπον, ὃν ἂν ἐκλέξηται Κύριος ὁ θεός σου αὐτῷ ὀπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ, 27 καὶ ποιήσεις τὰ ὁλοκαυτώματά σου· τὰ κρέα ἀνοίσεις ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον Κυρίου τοῦ θεοῦ σου, τὸ δὲ αἷμα τῶν θυσιῶν σου προσχεεῖς πρὸς τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου Κυρίου τοῦ θεοῦ σου, τὰ δὲ κρέα φαγῇ. 28 Φυλάσσου καὶ ἄκουε, καὶ ποιήσεις πάντας τοὺς λόγους τούτους οὓς ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι, ἵνα εὖ σοι γένηται καὶ τοῖς υἱοῖς σου μετά σε διὰ αἰῶνος, ἐὰν ποιήσῃς τὸ καλὸν καὶ τὸ ἀρεστὸν ἔναντι Κυρίου τοῦ θεοῦ σου. 29 Ἐὰν δὲ ἐξολεθρεύσῃ Κύριος ὁ θεός σου τὰ ἔθνη, εἰς οὓς σὺ εἰσπορεύῃ ἐκεῖ, κληρονομῆσαι τὴν γῆν αὐτῶν, ἀπὸ προσώπου σου, καὶ κατακληρονομήσῃς αὐτούς, καὶ κατοικήσῃς ἐν τῇ γῇ αὐτῶν, 30 πρόσεχε σεαυτῷ μή ποτε ἐκζητήσῃς ἐπακολουθῆσαι αὐτοῖς μετὰ τὸ ἐξολεθρευθῆναι αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου σου, [ὃ] μή ποτε ἐκζητήσῃς τοὺς θεοὺς αὐτῶν, λέγων· πῶς ποιοῦσιν τὰ ἔθνη ταῦτα τοῖς θεοῖς αὐτῶν, ποιήσω κἀγώ. 31 Οὐ ποιήσεις οὕτως τῷ Κυρίῳ τῷ θεῷ σου· πάντα βδελύγματα γὰρ ἃ μισεῖ Κύριος ἐποίησαν τοῖς θεοῖς αὐτῶν, ὅτι καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτῶν καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῶν κατακαίουσιν ἐν πυρὶ τοῖς θεοῖς αὐτῶν.

32 Πᾶν

32 Πᾶν ῥῆμα ὃ ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι τὴ σήμερον", τοῦτο φυλάξῃ ποιεῖν· οὐ προσθήσεις ἐπ' αὐτὸ, οὐδὲ ἀφελεῖς ἀπ' αὐτοῦ.

ΚΕΦ. ΙΓ'.

1 ΕΑΝ δὲ ἀναστῇ ἐν σοὶ προφήτης ἢ ἐνυπνιαζόμενος ἐνύπνιον, καὶ δώσῃ σοι σημεῖον ἢ τέρας, 2 καὶ ἔλθῃ τὸ σημεῖον ἢ τὸ τέρας ὃ ἐλάλησεν πρὸς σὲ, λέγων· πορευθῶμεν, καὶ ἀκολουθήσωμεν καὶ λατρεύσωμεν θεοῖς ἑτέροις οἷς οὐκ οἴδατε, 3 οὐκ ἀκούσεσθε τῶν λόγων τοῦ προφήτου ἐκείνου ἢ τοῦ ἐνυπνιαζομένου τὸ ἐνύπνιον ἐκεῖνο· ὅτι πειράζει Κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ὑμᾶς, τοῦ εἰδέναι, εἰ καὶ ὑμεῖς ἀγαπᾶτε Κύριον τὸν θεὸν ὑμῶν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας ὑμῶν, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς ὑμῶν. 4 Ὀπίσω Κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν πορεύεσθε, καὶ αὐτὸν φοβηθήσεσθε, καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ φυλάξεσθε, καὶ τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσεσθε, καὶ αὐτῷ δουλεύσετε", καὶ αὐτῷ προσκολληθήσεσθε. 5 Καὶ ὁ προφήτης ἐκεῖνος ἢ ὁ τὸ ἐνύπνιον ἐνυπνιαζόμενος ἐκεῖνος, ἀποθανεῖται· ἐλάλησεν γὰρ πλανῆσαί σε ἀπὸ Κυρίου τοῦ θεοῦ σου, τοῦ ἐξαγαγόντος σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου, καὶ λυτρωσαμένου σε ἐκ τῆς δουλείας, ἐξῶσαί σε ἐκ τῆς ὁδοῦ ἧς ἐνετείλατό σοι Κύριος ὁ θεός σου,

πορεύεσθαι

πορεύεσθαι ἐν αὐτῇ· καὶ ἀφανιεῖτε τὸν πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν. 6 Ἐὰν δὲ προσκαλέσῃ σε ὁ ἀδελφός σου ☩ ἐκ πατρός σου ἢ" ἐκ μητρός σου, ἢ ὁ υἱός σου, ἢ ἡ θυγάτηρ σου, ἢ ἡ γυνή σου ἡ ἐν κόλπῳ σου, ἢ ὁ φίλος σου ὁ ἴσος τῇ ψυχῇ σου, λάθρᾳ λέγων· πορευθῶμεν καὶ λατρεύσωμεν θεοῖς ἑτέροις, οἷς οὐκ ᾔδεις σὺ καὶ οἱ πατέρες σου, 7 ἀπὸ τ θεῶν τ ἐθνῶν τ περὶ κύκλῳ ὑμῶν, τ ἐγγιζόντων σοι ἢ τῶν μακρὰν ἀπὸ σοῦ, ἀπ' ἄκρου τῆς γῆς ἕως ἄκρου τ γῆς, 8 οὐ συνθελήσεις αὐτῷ, καὶ οὐκ εἰσακούσῃ αὐτοῦ, καὶ οὐ φείσεται ὁ ὀφθαλμός σου ἐπ' αὐτῷ, ✕ καὶ οὐκ ὀπτηθήσῃ ἐπ' αὐτῷ, οὐδὲ μὴ σκεπάσῃς ✕ ἐπ' αὐτόν· 9 ἀναγγέλλων ἀναγγελεῖς περὶ αὐτοῦ, καὶ ἡ χείρ σου ἔσται ἐπ' αὐτῷ ἐν πρώτοις, ἀποκτεῖναι αὐτόν, καὶ αἱ χεῖρες παντὸς τοῦ λαοῦ ἐπ' ἐσχάτῳ· 10 καὶ λιθοβολήσουσιν αὐτὸν ἐν λίθοις, καὶ ἀποθανεῖται, ὅτι ἐζήτησεν ἀποστῆσαί σε ἀπὸ Κυρίου τοῦ θεοῦ σου, τοῦ ἐξαγαγόντος σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐξ οἴκου δουλείας· 11 καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἀκούσας φοβηθήσεται, καὶ οὐ προσθήσουσιν ἔτι ποιῆσαι κατὰ τὸ πονηρὸν ῥῆμα τοῦτο ἐν ὑμῖν. 12 Ἐὰν δὲ ἀκούσῃς ἐν μιᾷ τ πόλεών ✕ σου", ὧν Κύριος ὁ θεός σου δίδωσίν σοι, κατοικεῖν ἐκεῖ, λεγόντων· 13 ἐξῆλθον ἄνδρες παράνομοι

ἄνομοι ἐξ ὑμῶν, καὶ ἀπέστησαν τ̀ς πάντας τὰς κατοικοῦντας τὴν πόλιν αὐτῶν, λέγοντες· πορευθῶμεν, καὶ λατρεύσωμεν θεοῖς ἑτέροις οἷς οὐκ ἤδειτε, 14 καὶ ἐξετάσεις καὶ ἐρωτήσεις καὶ ἐξερευνήσεις σφόδρα, καὶ ἰδοὺ ἀληθὴς σαφῶς ὁ λόγος, γεγένηται τὸ βδέλυγμα τοῦτο ἐν ὑμῖν, 15 ἀνελὼν ἀνελεῖς τ̀ς πάντας τὰς κατοικοῦντας ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ ἐν φόνῳ μαχαίρης· τ̀ς ἀναθέματι ἀναθεματιεῖτε αὐτὴν, καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῇ, ※ καὶ τὰ κτήνη αὐτῆς, ἐν στόματι μαχαίρας· 16 καὶ πάντα τὰ σκῦλα αὐτῆς συναξεις εἰς τὰς διόδους αὐτῆς, καὶ ἐμπρήσεις τὴν πόλιν ἐν πυρὶ, καὶ πάντα τὰ σκῦλα αὐτῆς πανδημεὶ ἔναντι Κυρίου τοῦ θεοῦ σου· καὶ ἔσται ἀοίκητος εἰς τὸν αἰῶνα, οὐκ ἀνοικοδομηθήσεται ἔτι. 17 Οὐ προσκολληθήσεται οὐδὲν ἀπὸ τοῦ ἀναθέματος ἐν τῇ χειρί σου, ἵνα ἀποστραφῇ Κύριος ἀπὸ θυμοῦ τ̀ ὀργῆς αὐτοῦ· καὶ δώσει σοι ἔλεος, καὶ πλήθυνεῖ σε, καὶ ἐλεήσει σε, [καὶ πληθύνει, καθὼς ἐλάλησέν σοι] ὃν τρόπον ὤμοσεν τ Κύριος τοῖς πατράσιν σου, 18 ἐὰν [δὲ] εἰσακούσητε τῆς φωνῆς Κυρίου τοῦ θεοῦ σου, φυλάσσειν πάσας τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, ἃς ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον, ποιεῖν τ τὸ καλὸν καὶ τὸ ἀρεστὸν ἔναντι Κυρίου τοῦ θεοῦ σου.

ΚΕΦ.

ΚΕΦ. ΙΔ'.

1 Υἱοί ἐστε Κυρίῳ τῷ θεῷ ὑμῶν· οὐ φοι-
βήσεσθε, καὶ οὐκ ἐπιθήσετε φα-
λάκρωμα ἀναμέσον τῶν ὀφθαλμῶν ὑ-
μῶν ἐπὶ νεκρῷ· 2 ὅτι λαὸς ἅγιος εἶ Κυρίῳ
τῷ θεῷ σου, καί σε ἐξελέξατο Κύριος ὁ θεός
σου γενέσθαι αὐτῷ λαὸν περιούσιον ἀπὸ πάντων
τῶν ἐθνῶν τῶν ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς. 3 Οὐ
φάγεσθε πᾶν βδέλυγμα. 4 Ταῦτα τὰ κτή-
νη ἃ φάγεσθε· μόσχον ἐκ βοῶν, καὶ ἀμνὸν ἐκ
προβάτων, καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν· 5 ἔλαφον,
καὶ δορκάδα, καὶ βύβαλον, καὶ τραγέλαφον, καὶ
πύδαργον πύγαργον, καὶ ὄρυγα, καὶ καμηλοπάρδαλιν· 6 καὶ
πᾶν κτῆνος διχηλεῦον ὁπλὴν, καὶ ὀνυχιῶσας ὀνυ-
χίζον δύο χηλῶν, καὶ ἀνάγον μηρυσμὸν ἐν τοῖς
κήτεσιν, ταῦτα φάγεσθε. 7 Καὶ ταῦτα οὐ φά-
γεσθε ἀπὸ τῶν ἀναγόντων μηρυσμὸν, καὶ ἀπὸ
τῶν διχηλούντων τὰς ὁπλὰς, καὶ ὀνυχιζόντων
τὰς ὀνυχιᾶς· τὸν κάμηλον, καὶ δασύποδα,
καὶ χοιρογρύλλιον· ὅτι ἀνάγει μηρυσμὸν ταῦτα,
καὶ ὁπλὴν οὐ διχηλοῦσιν, ἀκάθαρτα ὑμῖν ἔστιν
8 Καὶ τὸν ὗν· ὅτι διχηλεῖ ὁπλὴν τοῦτο, καὶ
ὀνυχίζει ὄνυχας ὁπλῆς, καὶ τοῦτο μηρυ-
σμὸν οὐκ ἀναμαρυκᾶται, ἀκάθαρτον τοῦτο ὑμῖν·

ἀπὸ

ἀπὸ τῶν κρεῶν αὐτῶν ὐ φάγεσθε, καὶ τῶν θνησιμαίων αὐτῶν ὐχ ἅψεσθε. 9 Καὶ ταῦτα φάγεσθε ἀπὸ πάντων τῶν ἐν τοῖς ὕδασιν· πάντα ὅσα ἐστὶν αὐτοῖς πτερύγια καὶ λεπίδες, [ταῦτα] φάγεσθε. 10 Καὶ πάντα ὅσα ὐκ ἔστιν αὐτοῖς πτερύγια ὐδὲ λεπίδες, ὐ φάγεσθε· ἀκάθαρτα ταῦτά ἐστιν ὑμῖν. 11 Πᾶν ὄρνεον καθαρὸν φάγεσθε. 12 Καὶ ταῦτα ἃ ὐ φάγεσθε ἀπ' αὐτῶν· τὸν ἀετὸν, καὶ τὸν γρύπα, καὶ τὸν ἁλιάετον, 13 ※ καὶ τὸν ἴξον, καὶ τὸν γύπα, καὶ τὸν ἱκτῖνα, καὶ τὰ ὅμοια αὐτῷ· 14 καὶ πάντα κόρακα, καὶ τὰ ὅμοια αὐτῷ· 15 καὶ στρουθὸν, καὶ γλαῦκα, καὶ λάρον, καὶ ἱεράκα, καὶ τὰ ὅμοια αὐτῷ· 16 καὶ ἐρωδιὸν, καὶ κύκνον, καὶ ἴβιν, 17 καὶ καταράκτην, [καὶ ὔποπα] καὶ πορφυρίωνα, καὶ νυκτικόρακα, 18 καὶ πελεκᾶνα, καὶ χαραδριὸν, καὶ τὰ ὅμοια αὐτῷ, καὶ ἔποπα, καὶ νυκτερίδα. 19 Πάντα τὰ ἑρπετὰ τῶν πετεινῶν ἀκάθαρτα ⸢ταῦτά⸣ ἐστιν ὑμῖν· ὐ φάγεσθε ⸢ἀπ' αὐτῶν⸣· 20 πᾶν πετεινὸν καθαρὸν φάγεσθε. 21 Καὶ πᾶν θνησιμαῖον ὐ φάγεσθε· τῷ παροίκῳ τῷ ἐν ταῖς πόλεσίν σου δοθήσεται, καὶ φάγεται ※ αὐτὸ, ἢ ἀποδώσῃ τῷ ἀλλοτρίῳ· ὅτι λαὸς ἅγιος εἶ Κυρίῳ τῷ θεῷ σου. Οὐχ ἑψήσεις ἄρνα ἐν γάλακτι μητρὸς αὐτοῦ.

ἔσαι

ἀρωδιὸν

τῦ. 22 Δεκάτην ἀποδεκατώσεις πᾶν τὸ γέ-
νημα τῦ σπέρματός σου, τὸ γένημα τῦ ἀγρῦ
σου" ἐνιαυτὸν κατ' ἐνιαυτόν. 23 καὶ φα-
γῇ ἐνώπιον" ἔναντι Κυρίῳ τῦ θεῦ σου ἐν τό-
πῳ ᾧ ἂν ἐκλέξηται Κύριος ὁ θεός σου", ὀνο-
μάσαι τὸ ὄνομα αὐτῦ ἐκεῖ, ἐνώπιον" τὰ
δεκάτα τῦ σίτου σου, καὶ τῦ οἴνου σου, καὶ
τῦ ἐλαίου σου, καὶ τὰ πρωτότοκα τῶν βοῶν
σου, καὶ τῶν προβάτων σου, ἵνα μάθῃς φοβεῖ-
σθαι Κύριον τὸν θεόν σου πάσας τὰς ἡμέρας.
24 Ἐὰν δὲ μακρὰν γένηται ἡ ὁδὸς ἀπὸ σοῦ,
καὶ μὴ δύνῃ ἀναφέρειν αὐτά, ὅτι μακρὰν ἀπὸ
σοῦ ὁ τόπος ὃν ἂν ἐκλέξηται Κύριος ὁ θεός σου,
ὀνομάσαι τὸ ὄνομα αὐτῦ ἐκεῖ, ὅτι εὐλογήσῃ
σε Κύριος ὁ θεός σου, 25 καὶ ἀποδώσῃ αὐτὰ"
ἀργυρίου, καὶ λήψῃ τὸ ἀργύριον ἐν ταῖς χερσίν
σου, καὶ πορεύσῃ εἰς τὸν τόπον ὃν ἂν ἐκλέξη-
ται Κύριος ὁ θεός σε αὐτόν. 26 καὶ δώσεις
τὸ ἀργύριον ἐπὶ παντὸς ᾧ ἐὰν ἐπιθυμῇ ἡ ψυχή
σε, ἐπὶ βουσὶ ἢ ἐπὶ προβάτοις, ἐπὶ οἴνῳ ἢ ἐπὶ
σίκερα, ἢ ἐπὶ παντὸς ᾧ ἐὰν ἐπιθυμεῖ ἡ ψυχή
σου, καὶ φαγῇ ἐκεῖ ἔναντι Κυρίου τῦ θεῦ σου,
καὶ εὐφρανθήσῃ σὺ καὶ ὁ οἶκός σου, 27 καὶ
ὁ Λευίτης ὁ ἐν ταῖς πόλεσίν σου. ✻ οὐκ ἐγ-
καταλείψεις αὐτόν, ὅτι οὐκ ἔστιν αὐτῷ μερὶς οὐδὲ κλῆ-

ος μὴ σῦ. 28 Μετὰ τρία ἔτη ἐξοίσεις πᾶν τὸ ἐπιδέκατον τῶν γενημάτων σου ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ἐκείνῳ, ✕ καὶ θήσεις αὐτὸ ἐν ταῖς πόλεσίν σου· 29 καὶ ἐλεύσεται ὁ Λευίτης, ὅτι οὐκ ἔστιν αὐτῷ μερὶς οὐδὲ κλῆρος μετὰ σοῦ, καὶ ὁ προσήλυτος καὶ ὁ ὀρφανὸς καὶ ἡ χήρα ἡ ἐν ταῖς πόλεσίν σου, καὶ φάγονται καὶ ἐμπλησθήσονται, ἵνα εὐλογήσῃ σε Κύριος ὁ θεός σου ἐν πᾶσιν τοῖς ἔργοις ✕ τῶν χειρῶν σου" οἷς ἐὰν ποιῇς.

ΚΕΦ. ΙΕ'.

1 Γ' ἑπτὰ ἐτῶν ποιήσεις ἄφεσιν. 2 Καὶ οὗτος τὸ πρόσταγμα τῆς ἀφέσεως· ἀφήσεις πᾶν χρέος ἴδιον, ὃ ὀφείλει τις σοι" ὁ πλησίον ✕ σου, τὸν πλησίον σου καὶ τὸν ἀδελφόν σου οὐκ ἀπαιτήσεις, ὅτι ἐπικέκληται ἄφεσις Κυρίῳ τῷ θεῷ σου". 3 Τὸν ἀλλότριον ἀπαιτήσεις ὅσα ἐὰν ᾖ σοι παρ' αὐτῷ". τῷ δὲ ἀδελφῷ σου ἄφεσιν ποιήσεις τὸ χρέους σου. 4 Ὅτι οὐκ ἔσται ἐν σοὶ ἔνδεής· ὅτι εὐλογῶν εὐλογήσει σε Κύριος ὁ θεός σου" ἐν τῇ γῇ, ἣ Κύριος ὁ θεός σου δίδωσίν σοι ἐν κλήρῳ κατακληρονομῆσαι αὐτήν. 5 Ἐὰν δὲ ἀκοῇ εἰσακούσῃς τῆς φωνῆς Κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, φυλάσσειν καὶ ποιεῖν πάσας τὰς ἐντολὰς ταύτας ἃς ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον,

σήμερον, 6 ὅτι Κύριος ὁ θεός σου εὐλόγησέν σε, ὃν τρόπον ἐλάλησέν σοι, καὶ δανιεῖς ἔθνεσι πολλοῖς, σὺ δὲ οὐ δανιεῖ, καὶ ⸫ σὺ" ἄρξει πολλῶν ἐθνῶν, σοῦ δὲ οὐκ ἄρξουσιν. 7 Ἐὰν δὲ γένηταί ἐν σοὶ ἀνδρὸς ✻ ἐκ" τῶν ἀδελφῶν σου ἐν μιᾷ τῶν πόλεών σου ἐν τῇ γῇ, ᾗ Κύριος ὁ θεός σου ἀποστρέψεις δίδωσίν σοι [σὺ κλήρῳ], οὐκ ἀποστέξεις τὴν καρδίαν σου, οὐδὲ μὴ συσφίγξεις τὴν χεῖρά σου ἀπὸ τοῦ ἀδελφοῦ σου τοῦ ὑπιδεομένου· 8 ✻ ὅτι ἀνοίγων ἀνοίξεις τὰς χεῖράς σου αὐτῷ, καὶ δάνειον δανιεῖς αὐτῷ ✻ ἱκανὸν, ὅσον ἂν ὑπιδέηται, [καὶ] καθ' ὅσον ὑστερεῖται. 9 Πρόσεχε σεαυτῷ μὴ ✻ ποτε γένηται ῥῆμα ⸫ κρυπτὸν" ἐν τῇ καρδίᾳ σου ἀνόμημα, λέγων· ἐγγίζει τὸ ἔτος τὸ ἕβδομον, ἔτος ἀφέσεως, καὶ πονηρεύσηται ὁ ὀφθαλμός σου τῷ ἀδελφῷ σου τῷ ὑπιδεομένῳ, καὶ οὐ δώσεις αὐτῷ, καὶ βοήσεται κατὰ σοῦ πρὸς Κύριον, καὶ ἔσῃ ἐν σοὶ ἁμαρτία ⸫ μεγάλη". 10 διδοὺς δώσεις αὐτῷ, ⸫ καὶ δάνειον δανιεῖς αὐτῷ, ὅσον ἂν ὑπιδέηταί σου", καὶ οὐ λυπήσῃ τῇ καρδίᾳ σου διδόντος σου αὐτῷ, ὅτι διὰ τοῦτο εὐλογήσει σε Κύριος ὁ θεός σου ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις σου, καὶ ἐν πᾶσιν ὅσα ἂν ὑπιβάλῃς τὴν χεῖρά σου. 11 Οὐ γὰρ μὴ ἐκλίπῃ ἐνδεὴς ἀπὸ τῆς γῆς [σου]· διὰ τοῦτο ἐγὼ

ἐγώ σοι ἐντέλλομαι ⸫ ποιεῖν τὸ ῥῆμα τοῦτο", λέγων· ἀνοίγων ἀνοίξεις τὰς χεῖράς σου τῷ ἀδελφῷ σου τῷ πένητι ※ σου καὶ τῷ δεομένῳ τῷ ἐπὶ τῆς γῆς σου. 12 Ἐὰν δὲ πραθῇ σοι ὁ ἀδελφός σου ὁ Ἑβραῖος ἢ ἡ Ἑβραία, δουλεύσει σοι ἓξ ἔτη, καὶ ※ τῷ ἔτει τῷ ἑβδόμῳ ἐξαποστελεῖς αὐτὸν ἐλεύθερον ἀπὸ σοῦ. 13 Ὅταν δὲ ἐξαποστέλλῃς αὐτὸν ἐλεύθερον ἀπὸ σοῦ, οὐκ ἐξαποστελεῖς αὐτὸν κενόν· 14 ἐφόδιον ἐφοδιάσεις αὐτὸν ἀπὸ τῶν προβάτων σου, καὶ ἀπὸ τοῦ σίτου σου, καὶ ἀπὸ τοῦ ληνοῦ σου· καθὰ εὐλόγησέν σε Κύριος ὁ θεός σου, δώσεις αὐτῷ. 15 Καὶ μνησθήσῃ ὅτι οἰκέτης ἦσθα ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, καὶ ἐλυτρώσατό σε Κύριος ὁ θεός σου ⸫ ἐκεῖθεν"· διὰ τοῦτο ἐγώ σοι ἐντέλλομαι ⸫ ποιεῖν" τὸ ῥῆμα τοῦτο ※ σήμερον. 16 Ἐὰν δὲ λέγῃ πρὸς σέ· οὐκ ἐξελεύσομαι ἀπὸ σοῦ, ὅτι ἠγάπησέν σε καὶ τὸν οἶκόν σου, ὅτι εὖ ἦν αὐτῷ μετὰ σοῦ· 17 λήψῃ τὸ ὀπήτιον, καὶ τρυπήσεις τὸ οὖς αὐτοῦ πρὸς τὸν θύραν [ἐπὶ τὸν σταθμόν], καὶ ἔσῃ οἰκέτης σου εἰς τὸν αἰῶνα· καὶ τῇ παιδίσκῃ σου ποιήσεις ὡσαύτως. 18 Οὐ σκληρὸν ἔσται ἐναντίον σου ἐξαποστελλομένων αὐτῶν ἐλευθέρων ἀπὸ σοῦ, ὅτι ἐπέτειον μισθὸν τοῦ μισθωτοῦ ἐδούλευσέν σοι ἓξ ἔτη· καὶ εὐλογήσει σε Κύριος ὁ θεός σου ἐν πᾶ-

σιν οἷς ἐὰν ποιῆς. 19 Πᾶν πρωτότοκον ὃ ἐὰν τεχθῇ ἐν τοῖς βουσίν σου, καὶ ἐν τοῖς προβάτοις σου, τὰ ἀρσενικὰ ἁγιάσεις Κυρίῳ τῷ θεῷ σου· οὐκ ἐργᾷ ἐν τῷ πρωτοτόκῳ μόσχῳ σου, καὶ οὐ μὴ κείρῃς τὸ πρωτότοκον τῶν προβάτων σου· 20 ἔναντι Κυρίου τοῦ θεοῦ σου φαγῇ αὐτὸ ἐνιαυτὸν ἐξ ἐνιαυτοῦ, ἐν τῷ τόπῳ ᾧ ἂν ἐκλέξηται Κύριος ὁ θεός σου, σὺ καὶ ὁ οἶκός σου. 21 Ἐὰν δὲ ᾖ ἐν αὐτῷ μῶμος, χωλὸν ἢ τυφλόν, ἢ καὶ πᾶς μῶμος πονηρός, οὐ θύσεις αὐτὸ Κυρίῳ τῷ θεῷ σου· 22 ἐν ταῖς πόλεσίν σου φαγῇ αὐτό· ὁ ἀκάθαρτος ὁμοίως ἐν σοί, καὶ ὁ καθαρὸς ὡσαύτως φάγεται, ὡς δορκάδα ἢ ἔλαφον. 23 Πλὴν τὸ αἷμα αὐτοῦ οὐ φαγῇ· ἐπὶ τὴν γῆν ἐκχεεῖς αὐτὸ ὡς ὕδωρ.

ΚΕΦ. Ις'.

1 Φύλαξαι τὸν μῆνα τῶν νέων, καὶ ποιήσεις τὸ πάσχα Κυρίῳ τῷ θεῷ σου, ὅτι ἐν τῷ μηνὶ τῶν νέων ἐξῆλθες ἐξ Αἰγύπτου νυκτός. 2 Καὶ θύσεις τὸ πάσχα Κυρίῳ τῷ θεῷ σου, πρόβατα καὶ βόας, ἐν τῷ τόπῳ ᾧ ἂν ἐκλέξηται Κύριος ὁ θεός σου ὁμοίως αὐτόν, ὀνομασθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ. 3 Οὐ φαγῇ ἐπ' αὐτοῦ ζύμην· ἑπτὰ ἡμέρας φαγῇ ἐπ' αὐτοῦ ἄζυμα, ἄρτον κακώσεως, ὅτι ἐν σπουδῇ ἐξῆλθετε ἐξ Αἰγύπτου

γύπλθ [νυκτὸς], ἵνα μνησθῆτε τὴν ἡμέραν τῆς ἐξόδιας ὑμῶν ἐκ γῆς Αἰγύπλθ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ὑμῶν. 4 οὐκ ὀφθήσεταί σοι ζύμη ἐν πᾶσιν τοῖς ὁρίοις σου ἑπλὰ ἡμέρας, καὶ οὐ κοιμηθήσεται ἀπὸ τοῦ κρεῶν, ὧν ἂν θύσητε τὸ ἑσπέρας τῇ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ, εἰς τὸ πρωΐ. 5 Οὐ δυνήσῃ θῦσαι τὸ πάσχα ἐν ὑδεμιᾷ τῶν πόλεών σου, ὧν Κύριος ὁ θεός σου δίδωσίν σοι· 6 ἀλλ' ἢ εἰς τὸν τόπον ὃν ἂν ἐκλέξηται Κύριος ὁ θεός σου ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ, θύσεις τὸ θῦσαι πάσχα ἑσπέρας πρὸς δυσμαῖς ἡλίου ἐν τῷ καιρῷ ᾧ ἐξῆλθες ἐκ γῆς Αἰγύπλθ. 7 Καὶ ἑψήσῃς, καὶ ὀπλήσῃς, καὶ φαγῇ ἐν τῷ τόπῳ, ᾧ ἂν ἐκλέξηται Κύριος ὁ θεός σου αὐτόν· καὶ ἀποστραφήσῃ τὸ πρωΐ, καὶ ἀπελεύσῃ εἰς τοὺς οἴκους σου. 8 Ἓξ ἡμέρας φαγῇ ἄζυμα, καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ ἐξόδιον ἑορτὴ Κυρίῳ τῷ θεῷ σου· οὐ ποιήσῃς καὶ ἐν αὐτῇ πᾶν ἔργον, πλὴν ὅσα ποιηθήσεται ψυχῇ. 9 Ἑπλὰ ἑβδομάδας καὶ ὁλοκληρώσῃς ἐξαριθμήσῃς σεαυτῷ· ἀρξαμένου σου δρέπανον ἐπ' ἀμητόν, ἄρξῃ ἐξαριθμῆσαι ἑπλὰ ἑβδομάδας· 10 καὶ ποιήσῃς ἑορτὴν ἑβδομάδων Κυρίῳ τῷ θεῷ σου, καθότι ἰσχύει ἡ χεὶρ σου, ὅσα ἂν δῷς, καθότι εὐλόγησέν σε Κύριος ὁ θεός σου· 11 καὶ εὐφρανθήσῃ ἔναντι Κυρίου τοῦ θεοῦ σου, σὺ καὶ ὁ

τῷ Δ⸗θήκῃ αὐτ⸗, 3 καὶ ἀπελθόντες λατρεύσωσιν θεοῖς ἑτέροις, καὶ προσκυνήσωσιν αὐτοῖς, τῷ ἡλίῳ ἢ τῇ σελήνῃ, ἢ παντὶ τῷ κόσμῳ τῷ ἐκ τ⸗ ὐρανῦ, ἃ ὐ προσετάξα, 4 καὶ ἀναγγέλη σοι, ✻ καὶ ἀκούσῃς, καὶ ἐκζητήσῃς σφόδρα, καὶ ἰδοὺ ἀληθῶς γέγονεν τὸ ῥῆμα, γεγένηται τὸ βδέλυγμα τ⸗το ἐν τῷ Ισραὴλ, 5 καὶ ἐξάξεις τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον ἢ τὴν γυναῖκα ἐκείνην, ✻ οἵτινες ἐποίησαν τὸ πρᾶγμα τὸ πονηρὸν τ⸗το, ἐπὶ τὴν πύλην σ⸗, τὸν ἄνδρα ἢ τὴν ✻ γυναῖκα, καὶ τελευτήσουσιν, καὶ λιθοβολήσουσιν αὐτοὺς ἐν λίθοις. 6 Ἐπὶ δυσὶν μάρτυσιν ἢ ἐπὶ τρισὶν μάρτυσιν ἀποθανεῖται ὁ ἀποθνήσκων· οὐκ ἀποθανεῖται ἐφ᾽ ἑνὶ μάρτυρι. 7 Καὶ ἡ χεὶρ τ⸗ν μαρτύρων ἔσαι ἐπ᾽ αὐτῷ ἐν πρώτοις, θανατῶσαι αὐτὸν, καὶ ἡ χεὶρ παντὸς τ⸗ λαοῦ ἐπ᾽ ἐσχάτῳ· καὶ ἐξαρεῖτε τ⸗ πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν. 8 Ἐὰν δὲ ἀδυνατήσῃ ἀπ᾽ σοῦ ῥῆμα ἐν κρίσει ἀναμέσον αἷμα αἵματος, καὶ ἀναμέσον κρίσις κρίσεως, καὶ ἀναμέσον ἁφὴ ἁφῆς, ⸗ καὶ ἀνα⸗ μέσον ἀντιλογία ἀντιλογίας, ῥήματα κρίσεως ἐν ταῖς πόλεσίν σ⸗, καὶ ἀναστὰς ἀναβήσῃ εἰς τὸν τόπον ὃν ἂν ἐκλέξηται Κύριος ὁ Θεός σ⸗ ✻ ἐν αὐτῷ ⸗ ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτ⸗ ἐκεῖ". 9 καὶ ἐλεύσῃ πρὸς τοὺς ἱερεῖς τοὺς Λευίτας, καὶ

πρὸς

ωδὸς τ κριτὴ ὃς ἂν γένηται ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, καὶ ἐκζητήσαντες ἀναγγελοῦσίν σοι τὸ κρίσιν. 10 Καὶ ποιήσεις κατὰ τὸ ῥῆμα ὃ ἂν ἀναγγείλωσίν σοι ἐκ τ τόπου ✕ ἐκείνου, ὃ ἂν ἐκλέξηται Κύριος ~ ὁ θεός σου ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτῷ ἐκεῖ", καὶ φυλάξῃ ~ σφόδρα" ποιῆσαι ~ κατὰ πάντα ὅσα ἂν νομοθετηθῇ σοι· 11 κατὰ τ νόμον ✕ ὃν ἂν φωνήσωσί σοι, καὶ κατὰ τὸ κρίσιν ὃ ἐὰν εἴπωσίν σοι, ποιήσεις· οὐκ ἐκκλινεῖς ἀπὸ τοῦ ῥήματος ὃ ἐὰν ἀναγγείλωσίν σοι, δεξιὰ οὐδὲ ἀριστερά. ἀναγγείλωσιν 12 Καὶ ὁ ἄνθρωπος ὃς ἐὰν ποιήσῃ ἐν ὑπερηφανίᾳ, τοῦ μὴ ὑπακοῦσαι τοῦ ἱερέως τοῦ παρεστηκότος λειτουργεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι Κυρίου τοῦ θεοῦ σου, ἢ τοῦ κριτοῦ ~ ὃς ἂν γένηται ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις", καὶ ἀποθανεῖται ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, καὶ ἐξαρεῖς τ πονηρὸν ἐξ Ἰσραήλ· ἐν 13 καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀκούσας φοβηθήσεται, καὶ οὐκ ἀσεβήσῃ ἔτι. 14 Ἐὰν δὲ εἰσέλθῃς εἰς τ γῆν, ἣν Κύριος ὁ θεός σου δίδωσίν σοι ~ ἐν κλήρῳ", καὶ κληρονομήσῃς αὐτὴν, καὶ κατοικήσῃς ἐπ' αὐτῆς, καὶ εἴπῃς· καθιῶ καθιῶ ἐπ' ἐμαυτὸν ἄρχοντα, ἄρχοντας καθὰ καὶ τὰ λοιπὰ ἔθνη τὰ κύκλῳ μου, 15 καθιστῶν καθιστήσεις ἐπὶ σεαυτὸν ἄρχοντα, ὃν ἂν ἐκλέξηται Κύριος ὁ θεός σου αὐτόν· ἐκ τῶν ἀδελφῶν σου καταστήσεις ἐπὶ σεαυτὸν ἄρχοντα, οὐ

δωμήσῃ καταφῆσαι ἐπὶ σεαυτὸν ἄνθρωπον ἀλλότριον, ὅτι οὐκ ἀδελφός σου ἐστίν. 16 Πλὴν οὐ πληθυνεῖ ἑαυτῷ ἵππον, οὐδὲ μὴ ἀποστρέψει τὸν λαὸν εἰς Αἴγυπτον, ὅπως [μὴ] πληθύνῃ ἑαυτῷ ἵππον. Ὁ δὲ Κύριος εἶπεν ὑμῖν· οὐ προσθήσεσθε ἀποστρέψαι τῇ ὁδῷ ταύτῃ ἔτι. 17 Καὶ οὐ πληθυνεῖ ἑαυτῷ γυναῖκας, ἵνα μὴ μεταστῇ αὐτοῦ ἡ καρδία· καὶ ἀργύριον καὶ χρυσίον οὐ πληθυνεῖ ἑαυτῷ σφόδρα. 18 Καὶ ἔσται ὅταν καθίσῃ ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ, καὶ γράψει ἑαυτῷ τὸ Δευτερονόμιον τοῦτο εἰς βιβλίον παρὰ τῶν ἱερέων τοῦ Λευιτῶν, 19 καὶ ἔσται μετ' αὐτοῦ, καὶ ἀναγνώσεται ἐν αὐτῷ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ, ἵνα μάθῃ φοβεῖσθαι Κύριον τὸν θεὸν αὐτοῦ, φυλάσσεσθαι πάσας τὰς ἐντολὰς ταύτας καὶ τὰ δικαιώματα ταῦτα, ποιεῖν αὐτά· 20 ἵνα μὴ ὑψωθῇ ἡ καρδία αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, ἵνα μὴ παραβῇ ἀπὸ τῶν ἐντολῶν δεξιὰ ἢ ἀριστερά, ὅπως ἂν μακροχρόνιος ᾖ ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ, αὐτὸς καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ.

ΚΕΦ. ΙΗ'.

1 ΟΥΚ ἔσται τοῖς ἱερεῦσι τοῖς Λευίταις ὅλῃ φυλῇ Λευὶ μερὶς οὐδὲ κλῆρος μετὰ Ἰσραήλ· κάρπωμα Κυρίῳ ὁ κλῆρος αὐτῶν,

τῶν, φάγονται ~ αὐτά". 2 Κλῆρος δὲ ὐκ ἔσαι αὐτῷ ἐν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῦ· Κύριος αὐτὸς κλῆρος αὐτῦ, καθότι εἶπεν αὐτῷ. 3 Καὶ αὕτη ✕ ἔσαι ἡ κρίσις τῶν ἱερέων, τὰ παρὰ τοῦ λαοῦ παρὰ τῶν θυόντων τὰς θυσίας, ἐάν τε μόσχον, ἐάν τε πρόβατον· καὶ δώσει τῷ ἱερεῖ τ' βραχίονα, καὶ τὰ σιαγόνια, καὶ τὸ ἔνυστρον· 4 καὶ τὰς ἀπαρχὰς τοῦ σίτυ συ, καὶ τοῦ οἴνυ συ, καὶ τοῦ ἐλαίυ συ, καὶ τὴν ἀπαρχὴν τῶν κυρῶν τῶν προβάτων συ δώσεις αὐτῷ· 5 ὅτι αὐτὸν ἐξελέξατο Κύριος ὁ θεός συ ὐκ πασῶν τῶν φυλῶν συ, παρεστάναι ~ ἔναντι Κυρίυ τοῦ θεοῦ συ", λειτουργεῖν καὶ εὐλογεῖν ὀπὶ τῷ ὀνόματι Κυρίυ, αὐτὸς καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας. 6 Ἐὰν δὲ παραγένηται ὁ Λευίτης ὐκ μιᾶς τῶν πόλεων ὑμῶν ὐκ πάντων τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ὃ αὐτὸς παροικεῖ ✕ ἐκεῖ, καθότι ὀπιθυμεῖ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ, εἰς τὸν τόπον ὃν ἂν ὐκλέξηται Κύριος, 7 καὶ λειτουργήσει ✕ ὀπὶ τῷ ὀνόματι Κυρίου τοῦ θεοῦ αὐτοῦ, ὥσπερ πάντες οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ οἱ Λευῖται, οἱ παρεστηκότες ὐκεῖ ἔναντι Κυρίυ· 8 μερίδα μεμερισμένην φάγεται, πλὴν τ' πράσεως τ' κτ' πατρικάν. 9 Ἐὰν δὲ ✕ σὺ εἰσέλθῃς εἰς τὴν γῆν ἣν Κύριος ὁ θεός σου δίδωσίν σοι, ὃ μαθήσῃ ποιεῖν κατὰ τὰ βδελύγματα

γματα

γματος τῶν ἐθνῶν ἐκείνων· 10 οὐχ εὑρήσεται ἐν σοὶ διαβιβάζων τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἢ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ ἐν πυρί, μαντευόμενος μαντείαν, καὶ κληδονιζόμενος, καὶ οἰωνιζόμενος, φαρμακός, 11 ἐπαείδων ἐπαοιδήν, ἐγγαστρίμυθος, καὶ τερατοσκόπος, καὶ ἐπερωτῶν τοὺς νεκρούς· 12 ἔστιν γὰρ βδέλυγμα Κυρίῳ τῷ θεῷ σου" πᾶς ποιῶν ταῦτα· ἕνεκεν δὲ τῶν βδελυγμάτων τούτων Κύριος ὁ θεός σου ἐξολεθρεύσῃ αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου σου. 13 Τέλειος ἔσῃ ἔναντι Κυρίου τοῦ θεοῦ σου· 14 τὰ γὰρ ἔθνη ταῦτα, ὧν σὺ κατακληρονομεῖς αὐτούς, τοῦτοι" κληδονισμοῖς καὶ μαντείων ἀκούσονται· σοὶ δὲ οὐχ οὕτως ἔδωκεν Κύριος ὁ θεός σου. 15 Προφήτην ※ ἐκ μέσου σου ἐκ τῶν ἀδελφῶν σου, ὡς ἐμέ, ἀναστήσει σοι Κύριος ὁ θεός σου, αὐτοῦ ἀκούσεσθε· 16 κατὰ πάντα ὅσα ᾐτήσω παρὰ Κυρίου τοῦ θεοῦ σου ἐν Χωρὴβ τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἐκκλησίας, λέγοντες· οὐ προσθήσομαι ※ τοῦ ἀκοῦσαι τὴν φωνὴν Κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν, καὶ τὸ πῦρ τὸ μέγα τοῦτο οὐκ ὀψόμεθα ἔτι, οὐδὲ μὴ ἀποθάνωμεν. 17 Καὶ εἶπεν Κύριος πρός με· ὀρθῶς τοῦτοι" πάντα ὅσα ἐλάλησαν. 18 Προφήτην ἀναστήσω αὐτοῖς ἐκ μέσου τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν, ὥσπερ σε, καὶ δώσω τὸ ῥῆμά μου ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ, καὶ λαλήσει αὐτοῖς

κατὰ

καθ' ὅτι ἂν ἐντείλωμαι αὐτῷ· 19 καὶ ὁ ἄνθρωπος [ἐκεῖνος] ὃς ἐὰν μὴ ἀκούσῃ τῶν λόγων αὐτοῦ, ὅσα ἐὰν λαλήσῃ ὁ προφήτης ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου †, ὁ προφήτης", ἐγὼ ἐκδικήσω ἐξ αὐτοῦ. 20 Πλὴν ὁ προφήτης ὃς ἐὰν ἀσεβήσῃ λαλῆσαι ῥῆμα ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου ὃ οὐ προσέταξα αὐτῷ λαλῆσαι, καὶ ὃς ἐὰν λαλήσῃ ἐπ' ὀνόματι θεῶν ἑτέρων, ἀποθανεῖται ὁ προφήτης ἐκεῖνος. 21 Ἐὰν δὲ εἴπῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου· πῶς γνωσόμεθα τὸ ῥῆμα ὃ οὐκ ἐλάλησεν Κύριος; 22 ὅσα ἐὰν λαλήσῃ ὁ προφήτης ἐπὶ τῷ ὀνόματι Κυρίου, καὶ μὴ γένηται τὸ ῥῆμα, καὶ μὴ συμβῇ, τοῦτο τὸ ῥῆμα ὃ οὐκ ἐλάλησεν Κύριος· ἐν ἀσεβείᾳ ἐλάλησεν ✕ αὐτὸ ὁ προφήτης [ἐκεῖνος], οὐκ ἀφέξεσθε ἀπ' αὐτοῦ.

ΚΕΦ. ΙΘ'.

1 ΕΑΝ δὲ ἀφανίσῃ Κύριος ὁ θεός σου τὰ ἔθνη, ἃ Κύριος ὁ θεός σου δίδωσίν σοι τὴν γῆν αὐτῶν, καὶ κατακληρονομήσῃς αὐτούς, καὶ κατοικήσῃς ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτῶν καὶ ἐν τοῖς οἴκοις αὐτῶν, 2 τρεῖς πόλεις ἀφορίσεις σεαυτῷ ἐν μέσῳ τῆς γῆς σου, ἧς Κύριος ὁ θεός σου δίδωσίν σοι ✕ τοῦ κληρονομῆσαι αὐτήν· 3 στοχάσῃ σεαυτῷ τὴν ὁδόν, καὶ τριμερεῖς τὰ ὅρια τῆς

τῆς γῆς σου, ἣν κληρονομεῖ σοι Κύριος ὁ θεός σου· καὶ ἔσῃ καταφυγὴ ἐκεῖ παντὶ τῷ φονευτῇ. 4 Τοῦτο δὲ [ἔστιν] τὸ πρόσταγμα τοῦ φονευτοῦ, ὃς ἂν φύγῃ ἐκεῖ, καὶ ζήσεται· ὃς ἂν πατάξῃ τὸν πλησίον αὐτοῦ ἀκουσίως, καὶ οὗτος ὁ μισῶν αὐτὸν πρὸ τῆς ἐχθὲς καὶ πρὸ τῆς τρίτης· 5 καὶ ὃς ἂν εἰσέλθῃ μετὰ τοῦ πλησίον αὐτοῦ εἰς τὸν δρυμόν, συναγαγεῖν ξύλα, καὶ ἐκκρούσῃ ἡ χεὶρ αὐτοῦ τῇ ἀξίνῃ κόψοντος τὸ ξύλον, καὶ ἐκπεσὸν τὸ σιδήριον ἀπὸ τοῦ ξύλου, τύχῃ τοῦ πλησίον, καὶ ἀποθάνῃ· οὗτος καταφεύξεται εἰς μίαν τῶν πόλεων τούτων, καὶ ζήσεται· 6 ἵνα μὴ διώξας ὁ ἀγχιστεύων τοῦ αἵματος ὀπίσω τοῦ φονεύσαντος, ὅτι πρηνατέθραυται τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, καὶ καταλάβῃ αὐτόν, ἐὰν μακροτέρα ᾖ ἡ ὁδός, καὶ πατάξῃ αὐτοῦ τὴν ψυχήν, καὶ ἀποθάνῃ· καὶ τούτῳ οὐκ ἔστιν κρίσις θανάτου, ὅτι ὁ μισῶν ἦν αὐτὸν πρὸ τῆς ἐχθὲς καὶ πρὸ τῆς τρίτης. 7 Διὰ τοῦτο ἐγώ σοι ἐντέλλομαι τὸ ῥῆμα τοῦτο, λέγων· τρεῖς πόλεις ἀφορίεῖς σεαυτῷ. 8 Ἐὰν δὲ ἐμπλατύνῃ Κύριος ὁ θεός σου τὰ ὅρια σου, ὃν τρόπον ὤμοσεν τοῖς πατράσιν σου, καὶ δῷ σοι Κύριος πᾶσαν τὴν γῆν, ἣν εἶπεν δοῦναι τοῖς πατράσιν σου, 9 (ἐὰν εἰσακούσῃ ποιεῖν πάσας τὰς ἐντολὰς ταύτας, ἃς ἐγὼ

ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον, ἀγαπᾶν Κύριον τὸν θεόν σου, πορεύεσθαι ἐν ⸢πάσαις⸣ ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας, καὶ προσθήσεις σεαυτῷ ἔτι τρεῖς πόλεις πρὸς τὰς τρεῖς [πόλεις] ταύτας· 10 καὶ οὐκ ἐκχυθήσεται αἷμα ἀναίτιον ἐν τῇ γῇ σου, ἣν Κύριος ὁ θεός σου δίδωσίν σοι ἐν κλήρῳ, καὶ ὄντως ἔσῃ ἐν σοὶ αἵματι ἔνοχος. 11 Ἐὰν δὲ γένηται ἄνθρωπος μισῶν τὸν πλησίον αὐτοῦ, καὶ ἐνεδρεύσῃ αὐτὸν, καὶ ἐπαναστῇ ἐπ' αὐτὸν, καὶ πατάξῃ αὐτοῦ ψυχήν, καὶ ἀποθάνῃ, καὶ φύγῃ εἰς μίαν τῶν πόλεων τούτων, 12 καὶ ἀποστελοῦσιν οἱ γερουσία τῆς πόλεως αὐτοῦ, καὶ λήψονται αὐτὸν ἐκεῖθεν, καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν εἰς χεῖρας τῷ ἀγχιστεύοντι τοῦ αἵματος, καὶ ἀποθανεῖται· 13 οὐ φείσεται ὁ ὀφθαλμός σου ἐπ' αὐτῷ, καὶ καθαριεῖς τὸ αἷμα τὸ ἀναίτιον ἐξ Ἰσραὴλ, καὶ εὖ σοι ἔσται. 14 Οὐ μετακινήσεις ὅρια πλησίον σου, ἃ ἔστησαν οἱ πρότεροί σου ἐν τῇ κληρονομίᾳ σου, ἣν κατακληρονομήσῃς ἐν τῇ γῇ ἣν Κύριος ὁ θεός σου δίδωσίν σοι ἐν κλήρῳ, κληρονομῆσαι αὐτήν. 15 Οὐκ ἐμμενεῖ μάρτυς εἷς ⸢μαρτυρῆσαι⸣ κατὰ ἀνθρώπου κατὰ πᾶσαν ἀδικίαν, καὶ κατὰ πᾶν ἁμάρτημα, καὶ κατὰ πᾶσαν ἁμαρτίαν, ἣν ἐὰν ἁμάρτῃ· ἐπὶ στόματος δύο μαρτύρων, καὶ ἐπὶ

στόματος

στόματος τριῶν μαρτύρων, σταθήσεται ~ πᾶν" ῥῆμα. 16 Ἐὰν δὲ καταστῇ μάρτυς ἄδικος κατὰ ἀνθρώπου, καταλέγων αὐτῷ ἀσέβειαν, 17 καὶ στήσονται οἱ δύο ἄνθρωποι, οἷς ἐστιν αὐτοῖς ἡ ἀντιλογία, ἔναντι Κυρίου, καὶ ἔναντι τῶν ἱερέων, καὶ ~ ἔναντι" τῶν κριτῶν, οἱ ἂν ὦσιν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις· 18 καὶ ἐξετάσουσιν οἱ κριταὶ ἀκριβῶς, καὶ ἰδοὺ μάρτυς ἄδικος ἐμαρτύρησεν ἄδικα, ἀντέστη κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ· 19 καὶ ποιήσετε αὐτῷ ὃν τρόπον ἐπονηρεύσατο τῷ πλησίον ποιῆσαι, καὶ ἐξαρεῖτε τὸ πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν· 20 καὶ οἱ ὀπίσω ἀκούσαντες φοβηθήσονται, καὶ οὐ προσθήσουσιν ἔτι ποιεῖν κατὰ τὸ ῥῆμα τὸ πονηρὸν τοῦτο ἐν ὑμῖν. 21 Οὐ φείσεται ὁ ὀφθαλμός σου ~ ἐπ' αὐτῷ". ψυχὴν ἀντὶ ψυχῆς, ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ, ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος, χεῖρα ἀντὶ χειρός, πόδα ἀντὶ ποδός. [Καθότι ἂν δῷ μῶμον τῷ πλησίον, ὕτως δοθήσεται αὐτῷ.]

ΚΕΦ. Κ'.

1 ΕΑΝ δὲ ἐξέλθῃς εἰς πόλεμον ἐπὶ τοὺς ἐχθρούς σου, καὶ ἴδῃς ἵππον καὶ ἀναβάτην καὶ λαὸν πλείονά σου, οὐ φοβηθήσῃ ἀπ' αὐτῶν· ὅτι Κύριος ὁ θεός σου μετὰ σοῦ,

ὁ

ὁ ἀναβιβάσας σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου. 2 Καὶ ἔσται ὅταν ἐγγίσῃς τῷ πολέμῳ, καὶ προσεγγίσας ὁ ἱερεὺς λαλήσει τῷ λαῷ, 3 καὶ ἐρεῖ πρὸς αὐτούς· ἄκουε Ἰσραήλ· ὑμεῖς προσπορεύεσθε σήμερον εἰς πόλεμον ἐπὶ τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν· μὴ ἐκλυέσθω ἡ καρδία ὑμῶν, μὴ φοβεῖσθε, μηδὲ θραύεσθε, μηδὲ ἐκκλίνητε ἀπὸ προσώπου αὐτῶν· 4 ὅτι Κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ὁ προπορευόμενος μεθ' ὑμῶν, συνεκπολεμῆσαι ὑμῖν τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, [καὶ] σῶσαι ὑμᾶς. 5 Καὶ λαλήσουσιν οἱ γραμματεῖς πρὸς τὸν λαόν, λέγοντες· τίς ὁ ἄνθρωπος ὁ οἰκοδομήσας οἰκίαν καινὴν, καὶ οὐκ ἐνεκαίνισεν αὐτήν; πορεύεσθω καὶ ἀποστραφήτω εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, μή ποτε ἀποθάνῃ ἐν τῷ πολέμῳ, καὶ ἄνθρωπος ἕτερος ἐγκαινιεῖ αὐτήν· 6 καὶ τίς ὁ ἄνθρωπος ὅστις ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα, καὶ οὐκ ἠυφράνθη ἐξ αὐτοῦ; πορεύεσθω καὶ ἀποστραφήτω εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, μὴ ἀποθάνῃ ἐν τῷ πολέμῳ, καὶ ἄνθρωπος ἕτερος εὐφρανθήσεται ἐξ αὐτοῦ· 7 καὶ τίς ὁ ἄνθρωπος ὅστις μεμνήστευται γυναῖκα, καὶ οὐκ ἔλαβεν αὐτήν; πορεύεσθω καὶ ἀποστραφήτω εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, μή ποτε ἀποθάνῃ ἐν τῷ πολέμῳ, καὶ ἄνθρωπος ἕτερος λήψεται αὐτήν. 8 Καὶ προσθήσουσιν οἱ γραμματεῖς λαλῆσαι πρὸς

πρὸς τ̃ λαὸν, καὶ ἐρῶσιν· τίς ἄνθρωπος ὁ φοβούμενος καὶ δειλὸς τῇ καρδίᾳ; πορευέσθω καὶ ἀποστραφήτω εἰς τὴν οἰκίαν αὐτ̃, ἵνα μὴ δειλιάνῃ τὴν καρδίαν [αὐτ̃ καὶ] τοῦ ἀδελφοῦ αὐτ̃, ὥσπερ ἡ ※ καρδία αὐτ̃. 9 Καὶ ἔσται ὅταν παύσωνται οἱ γραμματεῖς λαλοῦντες πρὸς τ̃ λαὸν, καὶ καταστήσουσιν ἄρχοντας τῆς στρατιᾶς πρωηγουμένους τ̃ λαῦ. 10 Ἐὰν δὲ προσέλθῃς πρὸς πόλιν ἐκπολεμῆσαι αὐτὴν, καὶ ἐκκαλέσῃ αὐτοὺς μετ' εἰρήνης· 11 καὶ ἔσται ἐὰν μὴν εἰρηνικὰ ἀποκριθῶσίν σοι, καὶ ἀνοίξωσίν σοι, ἔσται πᾶς ὁ λαὸς, οἱ εὑρεθέντες ἐν τῇ πόλει ἔσονταί, σοι φορολόγητοι καὶ ὑπήκοοί σε. 12 Ἐὰν δὲ μὴ ὑπακούσωσίν σοι, καὶ ποιήσωσιν πρὸς σὲ πόλεμον, πολιορκήσεις αὐτήν· 13 καὶ παραδώσῃ αὐτὴν Κύριος ὁ θεός σου εἰς τὰς χεῖράς σου, καὶ πατάξεις πᾶν ἀρσενικὸν αὐτῆς ἐν στόματι μαχαίρας· 14 πλὴν τ̃ γυναικῶν, καὶ τῆς ἀποσκευῆς, καὶ τ̃ πάντα τὰ κτήνη, καὶ πάντα ὅσα ἂν ὑπάρχῃ ἐν τῇ πόλει, καὶ πᾶσαν τὴν ἀπαρτίαν προνομεύσῃς σεαυτῷ, καὶ φαγῇ πᾶσαν τὴν προνομὴν τ̃ ἐχθρῶν σου, ὧν Κύριος ὁ θεός σου δίδωσίν σοι. 15 Οὕτως ποιήσῃς πάσας τὰς πόλεις τὰς μακρὰν οὔσας ἀπὸ σοῦ σφόδρα, αἳ οὐχὶ ἀπὸ τ̃ πόλεων τ̃ ἐθνῶν τούτων. 16 Πλὴν δὲ ἀπὸ τῶν πόλεων

※ τῶν

✕ ἀπ' ἐθνῶν τούτων, ὧν Κύριος ὁ θεός σου δίδωσίν σοι κληρονομεῖν τὴν γῆν αὐτῶν, ἢ ζωγρήσετε ἀπ' αὐτῶν πᾶν ἐνπνέον· 17 ἀλλὰ ἀναθέματι ἀναθεματιεῖτε αὐτούς, τὸν Χεττα῀ον, καὶ τὸν Ἀμορρα῀ον, καὶ τὸν Χαναν῀ον, καὶ Φερεζα῀ον, καὶ Εὐα῀ον, καὶ Ἰεβουσα῀ον, καὶ Γεργεσα῀ον, ὃν τρόπον ἐνετείλατό σοι Κύριος ὁ θεός σου· 18 ἵνα μὴ διδάξωσιν ὑμᾶς ποιεῖν πάντα τὰ βδελύγματα αὐτῶν, ὅσα ἐποίησαν τοῖς θεοῖς αὐτῶν, καὶ ἁμαρτήσεσθε ἐναντίον Κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν. 19 Ἐὰν δὲ πολιορκήσῃς ἐπὶ πόλιν ἡμέρας πλείονας, ἐκπολεμῆσαι αὐτὴν εἰς κατάληψιν αὐτῆς, οὐκ ἐξολεθρεύσεις τὰ δένδρα αὐτῆς, ἐπιβαλεῖν ἐπ' αὐτὰ σίδηρον, ἀλλὰ ἀπ' αὐτοῦ φαγῇ, αὐτὸ δὲ οὐκ ἐκκόψεις. Μὴ ἄνθρωπος τὸ ξύλον τὸ ἐν τῷ δρυμῷ, εἰσελθεῖν ἀπὸ προσώπου σου εἰς τὸν χάρακα; 20 Ἀλλὰ τὸ ξύλον ὃ οἶδας ὅτι οὐ καρπόβρωτόν ἐστιν, τοῦτο ἐξολεθρεύσεις καὶ ἐκκόψεις, καὶ οἰκοδομήσεις χαράκωσιν ἐπὶ τὴν πόλιν, ἥτις ποιεῖ πρὸς σὲ τὸν πόλεμον, ἕως ἂν παραδοθῇ.

ΚΕΦ. ΚΑ'.

1 ΕΑΝ δὲ εὑρεθῇ τραυματίας ἐν τῇ γῇ, ἣν Κύριος ὁ θεός σου δίδωσίν σοι κλη-

ρνομῆσαι Χ αὐτὸν, πεπωκὼς ἐν τῷ πεδίῳ, καὶ ὐκ οἴδασιν τὸν παταίξαντα αὐτὸν, 2 ἐξελεύσεται ἡ γερουσία σου καὶ οἱ κριταί σου, καὶ ἐκμετρήσουσιν ἐπὶ τὰς πόλεις τὰς κύκλῳ τοῦ τραυματίου· 3 καὶ ἔσται ἡ πόλις ἡ ἐγγίζουσα τῷ τραυματίᾳ, καὶ λήψεται ἡ γερουσία τῆς πόλεως ἐκείνης δάμαλιν ἐκ βοῶν, ἥτις ὐκ εἴργασαι, καὶ ἥτις ὐκ ἕλκυσεν ζυγόν· 4 καὶ καταβιβάσουσιν ἡ γερουσία τῆς πόλεως ἐκείνης τὴν δάμαλιν εἰς φάραγγα τραχεῖαν, ἥτις ὐκ εἴργασαι, ὐδὲ σπείρεται, καὶ νοτερκοπήσουσιν τὴν δάμαλιν ἐν τῇ φάραγγι. 5 Καὶ προσελεύσονται οἱ ἱερεῖς οἱ Λευῖται· ὅτι αὐτοὺς ἐξελέξατο Κύριος ὁ θεός σου παρεσκευάσαι αὐτῷ, καὶ εὐλογεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τῷ στόματι αὐτῶν ἔσται πᾶσα ἀντιλογία, καὶ πᾶσα ἁφή. 6 Καὶ πᾶσα ἡ γερουσία τῆς πόλεως ἐκείνης, οἱ ἐγγίζοντες τῷ τραυματίᾳ, νίψονται τὰς χεῖρας Χ αὐτῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τῆς δαμάλεως τῆς νενευροκοπημένης ἐν τῇ φάραγγι· 7 καὶ ἀποκριθέντες ἐροῦσιν· αἱ χεῖρες ἡμῶν ὐκ ἐξέχεαν τὸ αἷμα τοῦτο, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν ὐ ἑωράκασιν· 8 ἵλεως γενοῦ τῷ λαῷ σου Ἰσραὴλ, ὃς ἐλυτρώσω Κύριε ~ ἐκ γῆς Αἰγύπτου", ἵνα μὴ γένηται αἷμα ἀναίτιον ἐν τῷ λαῷ σου Ἰσραήλ. Καὶ ἐξιλασθήσεται

σεται αὐτοῖς τὸ αἷμα. 9 Σὺ δὲ ἐξαρεῖς τὸ αἷμα τὸ ἀναίτιον ἐξ ὑμῶν αὐτῶν, ἐὰν ποιήσῃς τὸ καλὸν καὶ τὸ ἀρεστὸν ἐναντι Κυρίου τοῦ θεοῦ. 10 Ἐὰν δὲ ἐξέλθῃς εἰς πόλεμον ἐπὶ τοὺς ἐχθρούς σου, καὶ παραδῷ αὐτοὺς Κύριος ὁ θεός σου εἰς τὰς χεῖράς σου, καὶ αἰχμαλώσῃς τιὼ αἰχμαλωσίαν αὐτῶν, 11 καὶ ἴδῃς ἐν τῇ αἰχμαλωσίᾳ γυναῖκα καλὴν τῷ εἴδει, καὶ ἐνθυμηθῇς αὐτῆς, καὶ λάβῃς αὐτὴν σεαυτῷ γυναῖκα, 12 καὶ εἰσάξεις αὐτὴν ἔνδον εἰς τὴν οἰκίαν σου, καὶ ξυρήσῃς τὴν κεφαλὴν αὐτῆς, καὶ ποιήσεις τὰ ὀνυχεῖς αὐτῆς, 13 καὶ περιελεῖς τὰ ἱμάτια τῆς αἰχμαλωσίας αὐτῆς ἀπ' αὐτῆς· καὶ καθιεῖται ἐν τῇ οἰκίᾳ σου, καὶ κλαύσεται τὸν πατέρα αὐτῆς καὶ τὴν μητέρα αὐτῆς μῆνας ἡμέρας· καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσῃ πρὸς αὐτὴν, καὶ συνοικιεῖς αὐτῇ, καὶ ἔσῃ σοι γυνή. 14 Καὶ ἔσται ἐὰν μὴ θέλῃς αὐτὴν, ἐξαποστελεῖς αὐτὴν ἐλευθέραν, καὶ πράσει οὐ πραθήσεται ἀργυρίου· οὐκ ἀθετήσεις αὐτὴν, διότι ἐταπείνωσας αὐτήν. 15 Ἐὰν δὲ γένωνται ἀνθρώπῳ δύο γυναῖκες, μία αὐτῶν ἠγαπημένη, καὶ μία αὐτῶν μισουμένη, καὶ τέκωσιν αὐτῷ υἱὸς ἡ ἠγαπημένη καὶ ἡ μισουμένη, καὶ γένηται υἱὸς πρωτότοκος τῆς μισουμένης, 16 καὶ ἔσται ἡ ἡ-

μέρα καλαπλησθοτῆ τοῖς υἱοῖς αὐτῦ τὰ ὑπάρχοντα αὐτῦ, ᾧ δωσήσεται πρωτοτοκεῦσαι τὸν υἱὸν τῆς ἠγαπημένης, ὑπεριδὼν τὸν υἱὸν τῆς μισουμένης τὸν πρωτότοκον· 17 ἀλλὰ τ πρωτότοκον υἱὸν τῆς μισουμένης ἐπιγνώσεται, δοῦναι αὐτῷ διπλᾶ ἀπὸ πάντων ὧν ἂν εὑρεθῆ αὐτῷ, ὅτι ἔτός ἐστιν ἀρχὴ τέκνων αὐτῦ, καὶ τούτῳ καθήκει τὰ πρωτοτοκεῖα. 18 Ἐὰν δέ τινι ᾖ υἱὸς ἀπειθὴς καὶ ἐρεθιστὴς, ὐχ ὑπακόων φωνῆ πατρὸς αὐτῦ καὶ φωνῆ μητρὸς αὐτῦ, καὶ παιδεύωσιν αὐτὸν, καὶ μὴ εἰσακύσῃ αὐτῶν, 19 καὶ συλλαβόντες αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτῦ καὶ ἡ μήτηρ αὐτῦ, ἐξάξουσιν αὐτὸν ἐπὶ τὴν γερουσίαν τῆς πόλεως αὐτῦ, καὶ τῆς πόλεως ἐπὶ τὴν πύλην τῦ τόπυ αὐτῦ, 20 καὶ ἐροῦσιν τοῖς ἀνδράσιν τῆς πόλεως αὐτῦ· ὁ υἱὸς ἡμῶν ὅτος ἀπειθεῖ καὶ ἐρεθίζει, ὐκ ἀκύει τ φωνῆς ἡμῶν, συμβολοκοπῶν οἰνοφλυγεῖ· 21 καὶ λιθοβολήσουσιν αὐτὸν Χ πάντες οἱ ἄνδρες τ πόλεως αὐτῦ ἐν λίθοις, καὶ ἀποθανεῖται· καὶ ἐξαρεῖς τὸ πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν, καὶ οἱ ἐπίλοιποι ἀκύσαντες φοβηθήσονται. 22 Ἐὰν δὲ γένηται ἐν τινι ἁμαρτία κρίμα θανάτυ, καὶ ἀποθάνῃ, καὶ κρεμάσῃ αὐτὸν ἐπὶ ξύλυ, 23 ὐκ ἐπικοιμηθήσεται τὸ σῶμα αὐτῦ ἐπὶ τῦ ξύλυ, ἀλλὰ ταφῇ θάψετε αὐτὸν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ὅτι κεκατηραμένος

μβύος ~ τοῦ θεοῦ ~ πᾶς" κρεμάμενος ~ "ὑπὸ ξύλου". καὶ οὐ μιανεῖτε τὴν γῆν, ἣν Κύριος ὁ ~ θεός σου δίδωσίν σοι ἐν κλήρῳ.

ΚΕΦ. ΚΒ'.

1 ΜΗ ἰδὼν τὸν μόσχον τοῦ ἀδελφοῦ σου ἢ τὸ πρόβατον αὐτοῦ πλανώμενα ~ ἐν τῇ ὁδῷ", ὑπερίδῃς αὐτά· ἀποστροφῇ ἀποστρέψεις αὐτὰ τῷ ἀδελφῷ σου, [καὶ ἀποδώσεις αὐτῷ αὐτά]. 2 Ἐὰν δὲ μὴ ἐγγίζῃ πρὸς σὲ ὁ ἀδελφός σου, μηδὲ ἐπίσῃ αὐτὸν, συνάξεις αὐτὰ ἔνδον εἰς τὴν οἰκίαν σου, καὶ ἔσται μετὰ σοῦ, ἕως ἂν ζητήσῃ αὐτὰ ὁ ἀδελφός σου, καὶ ἀποδώσεις αὐτὰ αὐτῷ. αὐτὸ 3 Οὕτως ποιήσεις τὸν ὄνον αὐτοῦ, καὶ οὕτως ποιήσεις τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ, καὶ οὕτως ποιήσεις κατὰ πᾶσαν ἀπώλειαν τοῦ ἀδελφοῦ σου· ὅσα ἐὰν ἀπολῇται παρ' αὐτοῦ, καὶ εὕρῃς αὐτά, οὐ δυνήσῃ ὑπερίδειν αὐτά. 4 Οὐκ ὄψῃ τὸν ὄνον ὑπερόψῃ τοῦ ἀδελφοῦ σου ἢ τὸν μόσχον αὐτοῦ πεπτωκότας ἐν πεπτωκότα τῇ ὁδῷ, μὴ ὑπερίδῃς αὐτά· ἀνιστῶν ἀνιστήσεις αὐτὰ μετ' αὐτοῦ. μετὰ σοῦ 5 Οὐκ ἔσται σκεῦη ἀνδρὸς ἐπὶ γυναικί, οὐδὲ μὴ ἐνδύσηται ἀνὴρ στολὴν γυναικείαν· ὅτι βδέλυγμα Κυρίῳ τῷ θεῷ σου ἐστὶν πᾶς ποιῶν ταῦτα. 6 Ἐὰν δὲ συναντήσῃς νοσσιᾷ ὀρνέων πρὸ προσώπου σου ἐν τῇ ὁδῷ ἢ ἐπὶ παντὶ δένδρει,

ἢ ὑπὸ τ γῆς νοσοῖς ἢ ὠοῖς, καὶ ἡ μήτηρ θάλπῃ ὑπὲρ τ νοσσῶν ἢ ὑπὲρ τ ὠῶν, ὃ λήψῃ τὴν μητέρα μετὰ τ τέκνων· 7 ἀποστολῇ ἀποστελεῖς τὴν μητέρα, τὰ δὲ παιδία λήψῃ σεαυτῷ, ἵνα εὖ σοι γένηται, καὶ πολυήμερος ἔσῃ. 8 Ἐὰν δὲ οἰκοδομήσῃς οἰκίαν καινὴν, ποιήσεις τεφάνην τῷ δώματί σου, καὶ οὐ ποιήσῃς φόνον ἐν τῇ οἰκίᾳ σου, ἐὰν πέσῃ ὁ πεσὼν ἀπ' αὐτῆς. 9 Οὐ καταπερεῖς τὸν ἀμπελῶνά σου διάφορον, ἵνα μὴ ἁγιασθῇ τὸ γένημα, καὶ τὸ σπέρμα ὃ ἐὰν σπείρῃς, μετὰ τ γενήματος τ ἀμπελῶνός σου. 10 Οὐκ ἀροτριάσῃς ἐν μόσχῳ καὶ ὄνῳ ὑπὸ τὸ αὐτό. 11 Οὐκ ἐνδύσῃ κίβδηλον, ἔρια καὶ λίνον ὑπὸ τὸ αὐτό. 12 Στρεπτὰ ποιήσεις σεαυτῷ ὑπὸ τῶν τεσσάρων κρασπέδων τ περιβολαίων σου, ἃ ἂν περιβάλῃ ἐν αὐτοῖς. 13 Ἐὰν δέ τις λάβῃ γυναῖκα καὶ συνοικήσῃ αὐτῇ, καὶ μισήσῃ αὐτὴν, 14 καὶ ὀνειδῇ αὐτῇ πρόφασιν κακὸς λόγος, καὶ κατενέγκῃ αὐτῆς ὄνομα πονηρὸν, καὶ λέγῃ· τὴν γυναῖκα ταύτην ἔλαφα, καὶ προσελθὼν αὐτῇ, οὐχ εὗρηκα αὐτῆς τὰ παρθένια, 15 καὶ λαβὼν ὁ πατὴρ τῆς παιδὸς καὶ ἡ μήτηρ, ἐξοίσουσιν τὰ παρθένια τῆς παιδὸς πρὸς τὴν πρεσβυτέραν ✕ τῆς πόλεως ὑπὲρ τὴν πύλην· 16 καὶ ἐρεῖ ὁ πατὴρ τῆς παιδὸς τῇ πρεσβυτέρᾳ· τὴν θυγατέρα μου τ ταύτην

τῳ" δέδωκα τῷ ἀνδρώπῳ τύτῳ γυναῖκα, καὶ μισήσας αὐτὴν, 17 αὐτὸς νῦν ἐπιτίθησιν αὐτῇ ῥεσφασιτικοὺς λόγους, λέγων· ὐχ εὕρικα τῇ θυγατρί σε παρθένια· καὶ ταῦτα τὰ παρθένια τῆς θυγατρός μȣ· καὶ ἀναπτύξȣσιν τὸ ἱμάτιον ἔναντι τ̃ γερȣσίας τῆς πόλεως [ἐκείνης]. 18 Καὶ λήψεται ἡ γερȣσία τ̃ πόλεως ἐκείνης τ̃ ἄνθρωπον ἐκεῖνον, καὶ παιδεύσȣσιν αὐτόν, 19 καὶ ζημιώσȣσιν αὐτὸν ἑκατὸν σίκλȣς, καὶ δώσȣσιν τῷ πατρὶ τ̃ νεάνιδος, ὅτι ἐξήνεγκεν ὄνομα πονηρὸν ἐπὶ παρθένον Ἰσραὴλίτιν, καὶ αὐτ̃ ἔσαι γυνή· ȣ̀ δȣνήσεταί ἐξαποστεῖλαι αὐτὴν τὸν ἅπαντα χρόνον Χ αὐτ̃. 20 Ἐὰν δὲ ἐπ' ἀληθείας γένηται ὁ λόγος ȣ̃τος, καὶ μὴ εὑρεθῇ παρθένια τῇ νεάνιδι, 21 καὶ ἐξάξȣσιν τὴν νεᾶνιν ἐπὶ τὰς θύρας οἴκȣ πατρὸς αὐτ̃ς, καὶ λιθοβολήσȣσιν αὐτὴν οἱ ἄνδρες τ̃ πόλεως αὐτ̃ς ἐν λίθοις, καὶ ἀποθανεῖται, ὅτι ἐποίησεν ἀφροσύνην ἐν ~ ὑοῖς Ἰσραὴλ, ἐκπορνεῦσαι τ̃ οἶκον τ̃ πατρὸς αὐτ̃ς· καὶ ἐξαρεῖς τὸν πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν. 22 Ἐὰν δὲ εὑρεθῇ ἄνθρωπος κοιμώμενος μετὰ γυναικὸς συνῳκισμένης ἀνδρὶ, ἀποκτενεῖτε ἅμα ἀμφοτέρȣς, τόν τε ἄνδρα τ̃ κοιμώμενον μετ̃ τ̃ς γυναικὸς, καὶ τὴν γυναῖκα· καὶ ἐξαρεῖς τὸν πονηρὸν ἐξ Ἰσραήλ. 23 Ἐὰν δὲ γένηται παῖς παρθένος

ἐμνηστευμένη ἀνδρὶ, καὶ εὑρὼν αὐτὴν ἄνθρωπος ἐν πόλει, κοιμηθῇ μετ' αὐτῆς, 24 ✕ καὶ ἐξάξετε ἀμφοτέρους ἐπὶ τὴν πύλην τῆς πόλεως αὐτῆς, καὶ λιθοβολήσουσιν ἐν λίθοις, καὶ ἀποθανοῦνται· τὴν νεᾶνιν, ✕ ἐπὶ λόγῳ ὅτι οὐκ ἐβόησεν ἐν τῇ πόλει, καὶ τὸν ἄνθρωπον, ✕ ἐπὶ λόγῳ ὅτι ἐταπείνωσεν τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον αὐτοῦ· καὶ ἐξαρεῖς τὸ πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν. 25 Ἐὰν δὲ ἐν πεδίῳ εὕρῃ ἄνθρωπος τὴν παῖδα τὴν μεμνηστευμένην, καὶ βιασάμενος κοιμηθῇ μετ' αὐτῆς, ἀποκτενεῖτε τὸν ἄνθρωπον τὸν κοιμώμενον μετ' αὐτῆς μόνον· 26 τῇ δὲ νεάνιδι οὐ ποιήσετε οὐδέν. Οὐκ ἔστιν τῇ νεάνιδι ἁμάρτημα θανάτου· ὅτι ὡσεί τις ἐπαναστῇ ἄνθρωπος ἐπὶ τὸν πλησίον αὐτοῦ, καὶ φονεύσῃ αὐτοῦ ψυχήν, οὕτως τὸ πρᾶγμα τοῦτο· 27 ὅτι ἐν τῷ ἀγρῷ εὗρεν αὐτὴν, ἐβόησεν ἡ νεᾶνις ἡ μεμνηστευμένη, καὶ ὁ βοηθῶν οὐκ ἔστιν αὐτῇ. 28 Ἐὰν δέ τις εὕρῃ τὴν παῖδα τὴν παρθένον, ἥτις οὐ μεμνήστευται, καὶ βιασάμενος αὐτὴν, κοιμηθῇ μετ' αὐτῆς, καὶ εὑρεθῇ, 29 δώσει ὁ ἄνθρωπος ὁ κοιμηθεὶς μετ' αὐτῆς, τῷ πατρὶ τῆς νεάνιδος πεντήκοντα τὸ δίδραχμα ἀργυρίου, καὶ αὐτοῦ ἔσται γυνὴ, ἀνθ' ὧν ἐταπείνωσεν αὐτήν· οὐ δυνήσεται ἐξαποστεῖλαι αὐτὴν τὰς ἅπαντα χρόνον ✕ αὐτοῦ. 30 Οὐ λήψεται ἄνθρωπος τὴν γυναῖκα τοῦ πα-

τρὸς

τρὸς αὐτῦ, καὶ ὐκ ἀνακαλύψει συγκάλυμμα
ὕ πατρὸς αὐτῦ.

ΚΕΦ. ΚΓ'.

1 ΟΥΚ εἰσελθύσεται θηλδίας καὶ ἀποκεκομμένος εἰς δικον Κυρίυ. 2 Οὐκ εἰσελθύσεται ὐκ πόρνης εἰς ἐκκλησίαν Κυρίυ· ※ καὶ ἕως δεκάτης γενεᾶς ὐκ εἰσελθύσεται εἰς ἐκκλησίαν Κυρίυ. 3 Οὐκ εἰσελθύσεται Ἀμμανίτης καὶ Μωαβίτης εἰς ἐκκλησίαν Κυρίυ· καὶ ἕως δεκάτης γενεᾶς ὐκ εἰσελθύσεται εἰς ἐκκλησίαν Κυρίυ, καὶ ἕως εἰς τὸν αἰῶνα· 4 παρὰ τὸ μὴ συναντῆσαι αὐτοὺς ὑμῖν μὴ ἄρτων καὶ ὕδατος ἐν τῇ ὁδῷ, ἐκπορευομένων ὑμῶν ἐξ Αἰγύπτυ, καὶ ὅτι ἐμισθώσαντο ἐπὶ σὲ τὸν Βαλαὰμ υἱὸν Βεὼρ ἐκ Μεσοποταμίας, καταρᾶσαθαί σε· 5 καὶ ὐκ ἠθέλησεν Κύριος ὁ θεός σου εἰσακῦσαι τῦ Βαλαὰμ, καὶ μετέστρεψεν Κύριος ὁ θεός συ τὰς κατάρας εἰς εὐλογίας, ὅτι ἠγάπησέν σε Κύριος ὁ θεός σου. 6 Οὐ προσαγορεύσεις εἰρηνικὰ αὐτοῖς καὶ συμφέροντα αὐτοῖς πάσας τὰς ἡμέρας σου εἰς τὸν αἰῶνα. 7 Οὐ βδελύξῃ Ἰδουμαῖον, ὅτι ἀδελφός συ ἐστίν. Οὐ βδελύξῃ Αἰγύπτιον, ὅτι πάροικος ἐγένυ ἐν τῇ γῇ αὐτῦ. 8 Υἱοὶ ἐὰν γεννηθῶσιν αὐτοῖς, γενεᾷ τρίτῃ εἰσελθύσονται εἰς

ἐκκλησίαν

ἐκκλησίαν Κυρίῳ. 9 Ἐὰν δὲ ἐξέλθῃς παρεμβαλεῖν [εἰς πόλεμον] ἐπὶ τοὺς ἐχθρούς σου, καὶ φυλάξῃ ἀπὸ παντὸς πονηροῦ πράγματος. 10 Ἐὰν ᾖ ἐν σοὶ ἄνθρωπος ὃς οὐκ ἔσται καθαρὸς ἐκ ῥύσεως αὐτοῦ νυκτὸς, καὶ ἐξελεύσεται ἔξω τῆς παρεμβολῆς, καὶ οὐκ εἰσελεύσεται εἰς τὸ παρεμβολεῖόν· 11 καὶ ἔσται τὸ πρὸς ἑσπέραν λούσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ ὕδατι, καὶ δεδυκότος ἡλίου εἰσελεύσεται εἰς τὸ παρεμβολεῖον. 12 Καὶ τόπος ἔσται σοι ἔξω τῆς παρεμβολῆς, καὶ ἐξελεύσῃ ἐκεῖ ἔξω· 13 καὶ πάσαλος ἔσται σοι ἐπὶ τῆς ζώνης σου, καὶ ἔσται ὅταν ἀφεδραζάνῃς ἔξω, καὶ ὀρύξεις ἐν αὐτῷ, καὶ ἐπαναχῶν καλύψεις τὸ ἀχημοσύνιον σου ἐν αὐτῷ· 14 ὅτι Κύριος ὁ θεός σου ἐμπεριπατεῖ ἐν τῇ παρεμβολῇ σου, ἐξελέσθαι σε, καὶ παραδοῦναι [σοι] τὸν ἐχθρόν σου εἰς τὰς χεῖράς σου· καὶ ἔσται ἡ παρεμβολή σου ἁγία, καὶ οὐκ ὀφθήσεται ἐν σοὶ ἀχημοσύνη πράγματος, καὶ ἀποστρέψει ἀπὸ σοῦ. 15 Οὐ παραδώσεις παῖδα τῷ κυρίῳ αὐτοῦ, ὃς ἂν προστεθείληται σοι παρὰ τοῦ κυρίου αὐτοῦ· 16 μετὰ σοῦ κατοικήσει ἐν ὑμῖν, κατοικήσει ἐν παντὶ τόπῳ ※ ᾧ ἐὰν ἐκλέξηται ἐν μιᾷ τῶν πυλῶν σου, οὗ ἀρέσκῃ αὐτῷ· οὐ θλίψεις αὐτόν. 17 Οὐκ ἔσται πόρνη ἀπὸ τῶν θυγατέρων Ἰσραὴλ, καὶ οὐκ ἔσται πορνεύων

νδῶν ἀπὸ υἱῶν Ἰσραήλ· ~ οὐκ ἔσαι τελεσφόρος ἀπὸ θυγατέρων Ἰσραήλ, καὶ οὐκ ἔσαι τελισκόμενος [πρὸς πᾶσαν εὐχήν] ἀπὸ υἱῶν Ἰσραήλ". ~

18 Οὐ προσοίσῃς μίσθωμα πόρνης οὐδὲ ἄλλαγμα κυνὸς εἰς τὸν οἶκον Κυρίου τοῦ θεοῦ σου πρὸς πᾶσαν εὐχήν, ὅτι βδέλυγμα Κυρίῳ τῷ θεῷ σου ἐστὶν καὶ ἀμφότερα. 19 Οὐκ ἐκτοκιεῖς τόκον ἀργυρίου τῷ ἀδελφῷ σου, καὶ τόκον βρωμάτων, καὶ τόκον παντὸς πράγματος, ὃ ἂν ἐκδανείσῃς. 20 Τῷ ἀλλοτρίῳ ἐκτοκιεῖς· τῷ δὲ ἀδελφῷ σου οὐκ ἐκτοκιεῖς, ἵνα εὐλογήσῃ σε Κύριος ὁ θεός σου ἐν πᾶσιν τοῖς ἔργοις σου ἐπὶ τῆς γῆς, εἰς ἣν Χ σὺ εἰσπορεύῃ ἐκεῖ, κληρονομῆσαι αὐτήν. 21 Ἐὰν δὲ εὔξῃ εὐχὴν Κυρίῳ τῷ θεῷ σου, οὐ χρονιεῖς ἀποδοῦναι αὐτήν, ὅτι ἐκζητῶν ἐκζητήσῃ Χ αὐτὴν Κύριος ὁ θεός σου πρὸς σέ, καὶ ἔσαι ἐν σοὶ ἁμαρτία· 22 ἐὰν δὲ μὴ θέλῃς εὔξασθαι, οὐκ ἔστιν ἐν σοὶ ἁμαρτία. 23 Τὰ ἐκπορευόμενα διὰ τῶν χειλέων σου φυλάξῃ, καὶ ποιήσεις ὃν τρόπον ἠύξω Κυρίῳ τῷ θεῷ σου δόμα, ὃ ἐλάλησας τῷ στόματί σου.

25 Ἐὰν δὲ εἰσέλθῃς εἰς ἀμπελῶν τοῦ πλησίον σου, καὶ σταχύξεις ἐν ταῖς χερσίν σου στάχυς, καὶ δρέπανον οὐ μὴ ἐπιβαλεῖς ἐπὶ τὸν ἀμπελῶν τοῦ πλησίον σου. 24 Ἐὰν δὲ εἰσέλθῃς εἰς τὸν ἀμπελῶνα τοῦ πλησίον σου, φαγῇ σταφυλὴν, ὅσον ἂν

Versus 24. continuò sequitur.

ψυχὴ ἀν ψυχῷ σθ ἐμπλησθῆναι, εἰς δὲ ἄγλος ὃν ἐκβαλεῖς ἐμβαλεῖς.

ΚΕΦ. ΚΔ'.

1 ΕΑΝ δέ τις λάβῃ γυναῖκα, καὶ οἰκοδομήσῃ αὐτῇ, καὶ ἔσται ἐὰν μὴ εὕρῃ χάριν ἐναντίον αὐτοῦ, ὅτι εὗρεν ἐν αὐτῇ ἄσχημον πρᾶγμα, καὶ γράψει αὐτῇ βιβλίον ἀποστασίου, καὶ δώσει εἰς τὰς χεῖρας αὐτῆς, καὶ ἐξαποστελεῖ αὐτὴν ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ. 2 ※ καὶ ἐξελθὴ ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ, καὶ ἀπελθοῦσα γένηται ἀνδρὶ ἑτέρῳ, 3 καὶ μισήσῃ αὐτὴν ὁ ἀνὴρ ὁ ἔσχατος, καὶ γράψῃ αὐτῇ βιβλίον ἀποστασίου, καὶ δώσῃ εἰς τὰς χεῖρας αὐτῆς, καὶ ἐξαποστελῇ αὐτὴν ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ, ἢ ἀποθάνῃ ὁ ἀνὴρ ὁ ἔσχατος ὃς ἔλαβεν αὐτὴν ἑαυτῷ γυναῖκα, 4 οὐ δυνήσεται ὁ ἀνὴρ ὁ πρότερος, ὁ ἐξαποστείλας αὐτὴν, ἐπαναστρέψας λαβεῖν αὐτὴν, ※ τοῦ εἶναι ἑαυτῷ γυναῖκα, μετὰ τὸ μιανθῆναι αὐτὴν, ὅτι βδέλυγμά ἐστιν ἔναντι Κυρίου τοῦ θεοῦ σου· καὶ οὐ μιανεῖτε τὴν γῆν, ἣν Κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν δίδωσιν ὑμῖν ἐν κλήρῳ. 5 Ἐὰν δέ τις λάβῃ γυναῖκα πρόσφατος, οὐκ ἐξελεύσεται εἰς πόλεμον, καὶ οὐκ ἐπιβληθήσεται αὐτῷ οὐδὲν πρᾶγμα· ἀθῷος ἔσται ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ ἐνιαυτὸν ἕνα, εὐφρανεῖ

νει τὴν γυναῖκα αὐτῦ ἣν ἔλαβεν. 6 Οὐκ ἐνεχυράσεις μύλον, ὐδὲ ὀπιμύλιον, ὅτι ψυχὴν ἔ- ἐνεχυράς
τος ἐνεχυράζει. 7 Ἐὰν δὲ ἁλῷ ἄνθρωπος κλέπτων ψυχὴν ἐκ τῶν ἀδελφῶν αὐτῦ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ καταδυναστεύσας αὐτὸν ἀποδῶται, καὶ ἀποθανεῖται ὁ κλέπτης ἐκεῖνος, καὶ ἐξαρεῖτε τὸν πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν. 8 Πρόσεχε σεαυτῷ ἐν τῇ ἁφῇ τῆς λέπρας· φυλάξῃ σφόδρα ποιεῖν κατὰ πάντα τὸν νόμον, ὃν ἂν ἀναγγείλωσιν ὑμῖν οἱ ἱερεῖς οἱ Λευῖται· ὃν τρόπον ἐνετειλάμην ὑμῖν, φυλάξεσθε ποιεῖν. 9 Μνήσθητι ὅσα ἐποίησεν Κύριος ὁ θεός σου τῇ Μαριὰμ ἐν τῇ ὁδῷ, ἐκπορευομένων ὑμῶν ἐξ Αἰγύπτου. 10 Ἐὰν ὀφείλημα ᾖ ἐν τῷ πλησίον σου, ὀφείλημα ὁτιοῦν τι, οὐκ εἰσελεύσῃ εἰς τὴν οἰκίαν αὐτῦ, ἐνεχυράσαι τὸ ἐνέχυρον αὐτῦ· 11 ἔξω στήσῃ, καὶ ὁ ἄνθρωπος ᾧ τὸ δάνειόν σου ἐστὶν ἐν αὐτῷ, ἐξοίσει σοι τὸ ἐνέχυρον ἔξω. 12 Ἐὰν δὲ ὁ ἄνθρωπος πένηται, οὐ κοιμηθήσῃ ἐν τῷ ἐνεχύρῳ αὐτῦ· 13 ἀποδόσει ἀποδώσῃς αὐτῷ τὸ ἱμάτιον αὐτῦ πρὸς δυσμὰς ἡλίου, καὶ κοιμηθήσεται ἐν τῷ ἱματίῳ αὐτῦ, καὶ εὐλογήσῃ σε, καὶ σοὶ ἔσται ἐλεημοσύνη ἐναντίον Κυρίου τοῦ θεοῦ σου. 14 Οὐκ ἀποστερήσεις μισθὸν πένητος καὶ ἐνδεοῦς ἐκ τῶν ἀδελφῶν σου, ἢ ἐκ τῶν προσηλύτων τῶν ※ ἐν τῇ γῇ σου

ἐν

ἐν ταῖς πόλεσίν σου. 15 αὐθημερὸν ἀποδώσεις
τὸν μισθὸν αὐτοῦ, οὐκ ἐπιδύσεται ὁ ἥλιος ἐπ'
αὐτῷ, ὅτι πένης ἐστίν, καὶ ἐν αὐτῷ ἔχει τὴν ἐλ-
πίδα, καὶ οὐ καταβοήσεται περὶ σοῦ πρὸς Κύ-
ριον, καὶ ἔσται ἐν σοὶ ἁμαρτία. 16 Οὐκ ἀποθα-
νοῦνται πατέρες ὑπὲρ τέκνων, καὶ υἱοὶ οὐκ ἀποθανοῦ-
νται ὑπὲρ πατέρων· ἕκαστος ἐν τῇ ἑαυτοῦ ἁμαρτίᾳ
ἀποθανεῖται. 17 Οὐκ ἐκκλινεῖς κρίσιν προσή-
λύτου καὶ ὀρφανοῦ ~ καὶ χήρας", καὶ οὐκ ἐνεχυράσεις ἐνεχυράζω
ἱμάτιον χήρας· 18 καὶ μνησθήσῃ ὅτι οἰκέτης
ἦσθα ἐν ~ γῇ" Αἰγύπτῳ, καὶ ἐλυτρώσατό σε
Κύριος ὁ θεός σου ἐκεῖθεν· διὰ τοῦτο ἐγώ σοι
ἐντέλλομαι ποιεῖν τὸ ῥῆμα τοῦτο. 19 Ἐὰν ἀ-
μήσῃς ἀμητὸν σου ἐν τῷ ἀγρῷ σου, καὶ ὀφ-
λήσῃ δράγμα ἐν τῷ ἀγρῷ σου, οὐκ ἐπαναστρα-
φήσῃ λαβεῖν αὐτό· τῷ προσηλύτῳ καὶ τῷ προ-
σηλύτῳ καὶ τῷ ὀρφανῷ καὶ τῇ χήρᾳ ἔσται, ἵνα
εὐλογήσῃ σε Κύριος ὁ θεός σου ἐν πᾶσι τοῖς ἔρ-
γοις τῶν χειρῶν σου. 20 Ἐὰν δὲ ἐλαιολογήσῃς,
οὐκ ἐπαναστρέψεις καλαμήσασθαι τὰ ὀπίσω σου·
τῷ προσηλύτῳ καὶ τῷ ὀρφανῷ καὶ τῇ χήρᾳ
ἔσται· καὶ μνησθήσῃ ὅτι οἰκέτης ἦσθα ἐν γῇ Αἰ-
γύπτῳ· διὰ τοῦτο ἐγώ σοι ἐντέλλομαι ποιεῖν τὸ
ῥῆμα τοῦτο. 21 Ἐὰν δὲ τρυγήσῃς τὸν ἀμπε-
λῶνά σου, οὐκ ἐπαναστρυγήσεις τὰ ὀπίσω σου·
τῷ

τῷ προσηλύτῳ καὶ τῷ ὀρφανῷ καὶ τῇ χήρᾳ ἔσαι· 22 καὶ μνησθήσῃ ὅτι οἰκέτης ἦσθα ἐν γῇ Αἰγύπτῳ· διὰ τοῦτο ἐγώ σοι ἐντέλλομαι ποιεῖν τὸ ῥῆμα τοῦτο.

ΚΕΦ. ΚΕ'.

1 ΕΑΝ δὲ γένηται ἀντιλογία ἀναμέσον ἀνθρώπων, καὶ προσέλθωσιν εἰς κρίσιν, καὶ κρίνωσιν, καὶ δικαιώσουσιν τὸν δίκαιον, καὶ καταγνῶσιν τοῦ ἀσεβοῦς. 2 Καὶ ἔσαι ἐὰν ἄξιος ᾖ πληγῶν ὁ ἀσεβῶν, καὶ καθιεῖς αὐτὸν ἔναντι τοῦ κριτοῦ, καὶ μαστιγώσουσιν αὐτὸν ἔναντι αὐτοῦ κατὰ τὴν ἀσέβειαν αὐτοῦ· 3 ἀριθμῷ τεσσαράκοντα μαστιγώσουσιν αὐτόν, οὐ προσθήσουσιν· ἐὰν δὲ προσθῶσιν μαστιγῶσαι αὐτὸν ὑπὲρ ταύτας, πληγὰς πλείους, ἀσχημονήσει ὁ ἀδελφός σου ἐναντίον σου. 4 Οὐ φιμώσεις βοῦν ἀλοῶντα. 5 Ἐὰν δὲ κατοικῶσιν ἀδελφοὶ ὁμοῦ τὸ αὐτό, καὶ ἀποθάνῃ εἷς ἐξ αὐτῶν, σπέρμα δὲ μὴ ᾖ αὐτῷ, οὐκ ἔσαι ἡ γυνὴ τοῦ τετελευτηκότος ἔξω ἀνδρὶ μὴ ἐγγίζουσα· ὁ ἀδελφὸς τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς εἰσελεύσεται πρὸς αὐτὴν, καὶ λήψεται αὐτὴν ἑαυτῷ γυναῖκα, καὶ συνοικήσει αὐτῇ. 6 Καὶ ἔσαι τὸ παιδίον ὃ ἂν τέκῃ, καταστήσεται ἐπ' ὀνόματος τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ τοῦ τετελευτηκότος,

καὶ

καὶ ὐκ ἐξαλειφθήσε) τὸ ὄνομα αὐτῦ ἐξ Ἰσραήλ.
7 Ἐὰν δὲ μὴ βόληται ἄνθρωπος λαβεῖν τὴν
γυναῖκα τῦ ἀδελφῦ αὐτῦ, καὶ ἀναβήσεται ἡ γυνὴ
※ τῦ ἀδελφῦ αὐτῦ ὀπὶ τὴν πύλην ὀπὶ τὴν γε-
ρυσίαν, καὶ ἐρεῖ· ὐ θέλει ὁ ἀδελφός τῦ ἀνδρός
μου ἀναστῆσαι τὸ ὄνομα τῦ ἀδελφῦ αὐτῦ ἐν Ἰσραήλ,
ὐκ ἠθέλησεν ὁ ἀδελφὸς ῦ ἀνδρός μυ. 8 Καὶ
ἐκείνης καλέσυσιν αὐτὸν ἡ γερυσία τῆς πόλεως αὐτῦ,
καὶ ἐρῦσιν αὐτῷ, καὶ φὰς εἴπῃ· ὐ βόλομαι λα-
βεῖν αὐτήν· 9 καὶ προσελθῦσα ἡ γυνὴ ῦ ἀ-
δελφῦ αὐτῦ πρὸς αὐτὸν ἔναντι τ γερυσίας, καὶ
ὑπολύσει τὸ ὑπόδημα αὐτῦ ~ τὸ ἓν" ἀπὸ
ῦ ποδὸς αὐτῦ, καὶ ἐμπτύσεται εἰς τὸ πρόσωπον
αὐτῦ, καὶ ἀποκριθεῖσα ἐρεῖ· οὕτως ποιήσυσιν
τῷ ἀνθρώπῳ, ὃς ὐκ οἰκοδομήσει τ οἶκον ῦ ἀδελ-
φῦ αὐτῦ· 10 καὶ κληθήσεται τὸ ὄνομα αὐτῦ
ἐν Ἰσραήλ, οἶκος ῦ ὑπολυθέντος τὸ ὑπόδη-
μα. 11 Ἐὰν δὲ μάχωνται ἄνθρωποι δύο ὀπὶ
τὸ αὐτό, ἄνθρωπος μὴ τῦ ἀδελφῦ αὐτῦ, καὶ
προσέλθῃ ἡ γυνὴ ἑνὸς αὐτῶν, ἐξελέσθαι τ ἄν-
δρα αὐτῆς ἐκ χειρὸς ῦ τύπτοντος αὐτόν, καὶ
ἐκτείνασα τὴν χεῖρα αὐτῆς, ὀπιλάβηται τῶν δι-
δύμων αὐτῦ, 12 ἀποκόψεις τὴν χεῖρα αὐ-
τῆς· ὐ φείσεται ὁ ὀφθαλμός σου ~ ἐπ' αὐτῇ".
13 [Καὶ] ὐκ ἔσῃ ἐν τῷ μαρσίππῳ συ φόλμον
καὶ

καὶ σάθμιον, μέγα ἢ μικρόν· 14 οὐκ ἔσαι ἐν τῇ οἰκίᾳ σου μέτρον καὶ μέτρον, μέγα καὶ μικρόν· 15 σάθμιον ἀληθινὸν καὶ δίκαιον ἔσαι σοι, καὶ μέτρον ἀληθινὸν καὶ δίκαιον ἔσαι σοι, ἵνα πολυήμερος γένῃ ἐπὶ τῆς γῆς, ἧς Κύριος ὁ θεός σου δίδωσίν σοι ☩ ἐν κλήρῳ· 16 ὅτι βδέλυγμα Κυρίῳ τῷ θεῷ σου ἐστὶν πᾶς ποιῶν ταῦτα, πᾶς ποιῶν ἄδικον. 17 Μνήσθητι ὅσα ἐποίησέν σοι Ἀμαλὴκ ἐν τῇ ὁδῷ, ἐκπορευομένου σου ἐξ Αἰγύπτου· 18 πῶς ἀντέστη σοι ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ἔκοψέν σου τ' ὑστερήσαντας ὀπίσω σου· σὺ δὲ ἐπείνας καὶ ἐκοπίας, καὶ οὐκ ἐφοβήθη τ' θεόν. 19 Καὶ ἔσαι ἡνίκα ἐὰν καταπαύσῃ σε Κύριος ὁ θεός σου ἀπὸ πάντων τ' ἐχθρῶν σου τῶν κύκλῳ σου ἐν τῇ γῇ, ἣ Κύριος ὁ θεός σου δίδωσίν σοι ἐν κλήρῳ, κατακληρονομῆσαι αὐτὴν, ἐξαλείψεις τὸ ὄνομα Ἀμαλὴκ ἐκ τῆς ὑπὸ τ' οὐρανόν, καὶ οὐ μὴ ἐπιλάθῃ. Κύριος

ΚΕΦ. Κς'.

1 ΚΑΙ ἔσαι ἐὰν εἰσέλθῃς εἰς τὴν γῆν, ἣν Κύριος ὁ θεός σου δίδωσίν σοι ἐν κλήρῳ, κατακληρονομῆσαι αὐτὴν, καὶ κατοικήσῃς ἐπ' αὐτῆς, 2 καὶ λήψῃ ἀπὸ τῆς ἀπαρχῆς ☩ πάντων τῶν καρπῶν τ' γῆς, ☩ ὅσα

※ ἂν ἐνέγκῃς ἀπὸ τῆς γῆς σου, ἣν Κύριος ὁ θεός σου δίδωσίν σοι ἐν κλήρῳ, καὶ ἐμβαλεῖς εἰς κάρταλλον, καὶ πορεύσῃ εἰς τὸν τόπον, ὃν ἂν ἐκλέξηται Κύριος ὁ θεός σου, ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτῷ ἐκεῖ· 3 καὶ ἐλεύσῃ πρὸς τὸν ἱερέα, ὃς ἂν ἦν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτόν· μου ἀναγγέλλω σήμερον Κυρίῳ τῷ θεῷ σου, ὅτι εἰσελήλυθα εἰς τὴν γῆν, ἣν ὤμοσεν Κύριος τοῖς πατράσιν ἡμῶν, δοῦναι ἡμῖν. 4 Καὶ λήψεται ὁ ἱερεὺς τὸν κάρταλλον ἐκ τῶν χειρῶν σου, καὶ θήσει αὐτὸν ἀπέναντι τῆς θυσιαστηρίου Κυρίου τοῦ θεοῦ σου· 5 καὶ ἀποκριθήσῃ, καὶ ἐρεῖς ἔναντι ἀπέλαβεν Κυρίου τοῦ θεοῦ σου· Συρίαν ἀπέβαλεν ὁ πατήρ μου, καὶ κατέβη εἰς Αἴγυπτον, καὶ παῴκισεν ἐκεῖ ἐν ἀριθμῷ βραχεῖ, καὶ ἐγένετο ἐκεῖ εἰς ἔθνος μέγα καὶ πλῆθος πολὺ καὶ μέγα". 6 Καὶ ἐκάκωσαν ἡμᾶς οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ ἐταπείνωσαν ἡμᾶς, καὶ ἐπέθηκαν ἡμῖν ἔργα σκληρά· 7 καὶ ἀνεβοήσαμεν πρὸς Κύριον τὸν θεὸν τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ εἰσήκουσεν Κύριος τῆς φωνῆς ἡμῶν, καὶ εἶδεν τὴν ταπείνωσιν ἡμῶν, καὶ τὸν μόχθον ἡμῶν, καὶ τὸν θλιμμὸν ἡμῶν· 8 καὶ ἐξήγαγεν ἡμᾶς Κύριος ἐξ Αἰγύπτου αὐτὸς ἐν ἰσχύι μεγάλῃ, καὶ" ἐν χειρὶ κραταιᾷ, καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ, καὶ ἐν ὁράμασιν μεγάλοις, καὶ ἐν σημείοις, καὶ ἐν τέρασιν·

9 καὶ εἰσήγαγεν ἡμᾶς [εἰς τὴν γῆν ταύτην] εἰς τὸν τόπον τοῦτον, καὶ ἔδωκεν ἡμῖν τὴν γῆν ταύτην, γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι. 10 Καὶ νῦν ἰδοὺ ἐνήνοχα τὴν ἀπαρχὴν τῶν γενημάτων τῆς γῆς, ἧς ἔδωκάς μοι Κύριε, ~ γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι". Καὶ ἀφήσεις αὐτὰ ἔναντι Κυρίου τοῦ θεοῦ σου, καὶ προσκυνήσεις ἐκεῖ ἔναντι Κυρίου τοῦ θεοῦ σου, 11 καὶ εὐφρανθήσῃ ἐπὶ πᾶσι τοῖς ἀγαθοῖς, οἷς ἔδωκέν σοι Κύριος ὁ θεός σου καὶ τῇ οἰκίᾳ σου, καὶ ὁ Λευίτης, καὶ ὁ προσήλυτος ὁ ἐν σοί. 12 Ἐὰν δὲ συντελέσῃς ἀποδεκατῶσαι πᾶν τὸ ἐπιδέκατον τῶν γενημάτων ~ τῆς γῆς" σου ἐν τῷ ἔτει τῷ τρίτῳ, τὸ δεύτερον ἐπιδέκατον δώσεις τῷ Λευίτῃ καὶ τῷ προσηλύτῳ καὶ τῷ ὀρφανῷ καὶ τῇ χήρᾳ, καὶ φάγονται ἐν ταῖς πόλεσίν σου, καὶ ἐμπλησθήσονται. 13 Καὶ ἐρεῖς ἔναντι Κυρίου τοῦ θεοῦ σου· ἐξεκάθαρα τὰ ἅγια [μου] ἐκ τῆς οἰκίας μου, καὶ ἔδωκα αὐτὰ τῷ Λευίτῃ καὶ τῷ προσηλύτῳ καὶ τῷ ὀρφανῷ καὶ τῇ χήρᾳ, κατὰ πάσας τὰς ἐντολὰς ἃς ἐνετείλω μοι· οὐ παρῆλθον τὴν ἐντολήν σου, καὶ οὐκ ἐπελαθόμην· 14 καὶ οὐκ ἔφαγον ἐν ὀδύνῃ μου ἀπ' αὐτῶν, οὐκ ἐκάρπωσα ἀπ' αὐτῶν εἰς ἀκάθαρτον, οὐκ ἔδωκα ἀπ' αὐτῶν τῷ τεθνηκότι· ~ ἤκουσα τῆς φωνῆς Κυρίου τοῦ θεοῦ μου, ἐποίησα ※ πάντα

καθὰ ἐνετείλω μοι. 15 Κάπιδὲ ἐκ τῦ οἴκυ τῦ ἁγίυ συ ἐκ τῦ ὐρανῦ, καὶ ϐύλόγησον τὸν λαόν συ τὸν Ἰσραὴλ, καὶ τὴν γῆν ἣν ἔδωκας αὐτοῖς, καθὰ ὤμοσας τοῖς πατράσιν ἡμῶν, ⸗ δῦναι ἡμῖν" γῆν ῥέυσαν γάλα καὶ μέλι. 16 Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ Κύριος ὁ Θεός σου ἐνετείλατό σοι ποιῆσαι ⸗ κατὰ πάντα" τὰ δικαιώματα ταῦτα, καὶ τὰ κρίματα· καὶ φυλάξεσθε καὶ ποιήσετε αὐτὰ ἐξ ὅλης τῆς καρδίας ὑμῶν, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς ὑμῶν. 17 Τὸν Θεὸν εἵλου σήμερον, εἶναί σου Θεὸν, καὶ πορεύεσθαι ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῦ, καὶ φυλάσσεσθαι τὰ δικαιώματα ✻ αὐτῦ καὶ ✻ τὰς ἐντολὰς αὐτῦ καὶ τὰ κρίματα αὐτῦ, καὶ ὑπακούειν τῆς φωνῆς αὐτῦ. 18 καὶ Κύριος εἵλατό σε σήμερον, γενέσθαι ⸗ σε" αὐτῷ λαὸν περιούσιον, καθάπερ εἶπέν σοι φυλάσσειν πάσας τὰς ἐντολὰς αὐτῦ, 19 καὶ εἶναί σε ὑπεράνω πάντων τῶν ἐθνῶν, ὡς ἐποίησέν σε ὀνομαστὸν καὶ καύχημα καὶ δοξαστὸν, καὶ εἶναί σε λαὸν ἅγιον Κυρίῳ τῷ Θεῷ σου, καθὼς ἐλάλησεν.

ΚΕΦ. ΚΖ'.

1 ΚΑΙ προσέταξεν Μωυσῆς καὶ ὁ γερουσία Ἰσραὴλ ✻ τῷ λαῷ, λέγων· φυλάσσεσθε πάσας τὰς ἐντολὰς ταύτας.

τας, ὅσας ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν σήμερον. 2 Καὶ ἔσται ἡ ἂν ἡμέρᾳ διαβῆτε τὸν Ἰορδάνην εἰς τὴν γῆν ἣν Κύριος ὁ θεός σου δίδωσίν σοι, καὶ στήσῃς σεαυτῷ λίθους μεγάλους, καὶ κονιάσῃς αὐτοὺς κονίᾳ· 3 καὶ γράψεις ἐπὶ τῶν λίθων πάντας τοὺς λόγους τοῦ νόμου τούτου, ὡς ἂν διαβῆτε τὸν Ἰορδάνην, ἵνα ἂν εἰσέλθῃς εἰς τὴν γῆν ἣν Κύριος ὁ θεὸς [τῶν πατέρων] σου δίδωσίν σοι, γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι, ὃν τρόπον εἶπεν Κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων σου σοί. 4 Καὶ ἔσται ὡς ἂν διαβῆτε τὸν Ἰορδάνην, στήσετε τοὺς λίθους τούτους, οὓς ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν σήμερον, ἐν ὄρει Γαιβάλ, σοι
καὶ κονιάσῃς αὐτοὺς κονίᾳ. 5 Καὶ οἰκοδομήσῃς ἐκεῖ Κυρίῳ τῷ θεῷ σου θυσιαστήριον, θυσιαστήριον ἐκ λίθων· οὐκ ἐπιβαλεῖς ἐπ' αὐτοὺς σίδηρον· 6 λίθους ὁλοκλήρους οἰκοδομήσῃς τὸ θυσιαστήριον Κυρίῳ τῷ θεῷ σου, καὶ ἀνοίσῃς ἐπ' αὐτῷ ὁλοκαυτώματα Κυρίῳ τῷ θεῷ σου· 7 καὶ θύσῃς ~ θυσίαν" σωτηρίου [Κυρίῳ τῷ θεῷ σου], καὶ θυσιαστήριον
φαγῇ ἐκεῖ ~ καὶ ἐμπλησθήσῃ", καὶ εὐφρανθήσῃ ἔναντι Κυρίου τοῦ θεοῦ σου· 8 καὶ γράψεις ἐπὶ τῶν λίθων πάντα τὸν νόμον τοῦτον σαφῶς σφόδρα. 9 Καὶ ἐλάλησεν Μωυσῆς καὶ οἱ ἱερεῖς [καὶ] οἱ Λευῖται παντὶ Ἰσραὴλ, λέγοντες· σιώπα καὶ ἄκουε Ἰσραήλ· ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ γέγο-

γας εἰς λαὸν Κυρίῳ τῷ θεῷ σου. 10 καὶ εἰσακούσῃ τῆς φωνῆς Κυρίου τοῦ θεοῦ σου, καὶ ποιήσεις πάσας τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον. 11 Καὶ ἐνετείλατο Μωυσῆς [παντὶ] τῷ λαῷ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγων· 12 ὅτοι στήσονται εὐλογεῖν τὸν λαὸν ἐν ὄρει Γαριζείν, διαβάντες τὸν Ἰορδάνην· Συμεών, καὶ Λευΐ, Ἰούδας, Ἰσσάχαρ, Ἰωσήφ, καὶ Βενιαμείν. 13 Καὶ ὅτοι στήσονται ἐπὶ τῆς καταράς ἐν ὄρει Γαιβάλ· Ῥουβήν, Γάδ, καὶ Ἀσήρ, Ζαβουλών, Δάν, καὶ Νεφθαλεί. 14 Καὶ ἀποκριθέντες οἱ Λευῖται ἐροῦσιν παντὶ Ἰσραὴλ φωνῇ μεγάλῃ· 15 ἐπικατάρατος ὁ ἄνθρωπος ὅστις ποιήσῃ γλυπτὸν καὶ χωνευτόν, βδέλυγμα Κυρίῳ, ἔργον χειρῶν τεχνίτου, καὶ θήσῃ αὐτὸ ἐν ἀποκρύφῳ· καὶ ἀποκριθεὶς πᾶς ὁ λαός, ἐρεῖ· γένοιτο. 16 Ἐπικατάρατος ὁ ἀτιμάζων πατέρα αὐτοῦ ἢ μητέρα αὐτοῦ· καὶ ἐροῦσιν πᾶς ὁ λαός· γένοιτο [γένοιτο]. 17 Ἐπικατάρατος ὁ μεταθεὶς ὅρια τοῦ πλησίον· καὶ ἐροῦσιν πᾶς ὁ λαός· γένοιτο. 18 Ἐπικατάρατος ὁ πλανῶν τυφλὸν ἐν ὁδῷ· καὶ ἐροῦσιν πᾶς ὁ λαός· γένοιτο. 19 Ἐπικατάρατος ὃς ἂν ἐκκλίνῃ κρίσιν προσηλύτου καὶ ὀρφανοῦ καὶ χήρας· καὶ ἐροῦσιν πᾶς ὁ λαός· γένοιτο. 20 Ἐπικατάρατος ὁ κοιμώμενος μετὰ γυναικὸς τοῦ πατρὸς

πατρὸς αὐτῆ, ὅτι ἀπεκάλυψεν συγκάλυμμα πατρὸς αὐτῆ· καὶ ἐροῦσιν πᾶς ὁ λαός· γένοιτο. 21 Ἐπικατάρατος ὁ κοιμώμενος μετὰ παντὸς κτήνους· καὶ ἐροῦσιν πᾶς ὁ λαός· γένοιτο. 22 Ἐπικατάρατος ὁ κοιμώμενος μετὰ ἀδελφῆς ἐκ πατρὸς ἢ ἐκ μητρὸς αὐτῆ· καὶ ἐροῦσιν πᾶς ὁ λαός· γένοιτο. 23 Ἐπικατάρατος ὁ κοιμώμενος μετὰ πενθερᾶς αὐτῆ· καὶ ἐροῦσιν πᾶς ὁ λαός· γένοιτο. 24 Ἐπικατάρατος ὁ τύπτων τὸν πλησίον αὐτῆ δόλῳ· καὶ ἐροῦσιν πᾶς ὁ λαός· γένοιτο. 25 Ἐπικατάρατος ὃς ἂν λάβῃ δῶρα, πατάξαι ψυχὴν αἵματος ἀθῴου· καὶ ἐροῦσιν πᾶς ὁ λαός· γένοιτο. 26 Ἐπικατάρατος πᾶς ὁ ἄνθρωπος ὅστις οὐκ ἐμμενεῖ ἐν πᾶσι τοῖς λόγοις τοῦ νόμου τούτου, τοῦ ποιῆσαι αὐτούς· καὶ ἐροῦσιν πᾶς ὁ λαός· γένοιτο.

ΚΕΦ. ΚΗ΄.

1 ΚΑΙ ἔσται ὡς ἂν ἀκούσητε τῆς φωνῆς Κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, φυλάσσειν καὶ ποιεῖν πάσας τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, ἃς ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον, καὶ δώσει σε Κύριος ὁ θεός σε ὑπερᾶνω πάντων τῶν ἐθνῶν τῆς γῆς· 2 καὶ ἥξουσιν ἐπὶ σὲ πάν-

σαι αἱ εὐλογίαι αὗται, καὶ εὑρήσουσίν σε, ἐὰν ἀκοῇ εἰσακούσῃς τῆς φωνῆς Κυρίου τοῦ θεοῦ σου. 3 Εὐλογημένος σὺ ἐν πόλει, καὶ εὐλογημένος σὺ ἐν ἀγρῷ· 4 εὐλογημένα τὰ ἔκγονα τῆς κοιλίας σου, καὶ τὰ ἔκγονα τῆς γῆς σου, ※ καὶ ἔκγονα τῶν κτηνῶν σου, τὰ βουκόλια τῶν βοῶν σου, καὶ τὰ πρόβατα τῶν προβάτων σου· 5 εὐλογημένη ἡ ἀποθήκη σου, καὶ τὰ ἐγκαταλείμματά σου· 6 εὐλογητὸς σὺ ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαί σε, καὶ εὐλογητὸς σὺ ἐν τῷ ἐκπορεύεσθαί σε. 7 Παραδώσει Κύριος ὁ θεός σου τοὺς ἐχθρούς σου τοὺς ἀνθεστηκότας σοι συντετριμμένους πρὸ προσώπου σου· ἐν ὁδῷ μιᾷ ἐξελεύσονταί πρός σε, καὶ ἐν ἑπτὰ ὁδοῖς φεύξονται ἀπὸ προσώπου σου. 8 Ἀποστείλαι Κύριος ὅπι σε τὴν εὐλογίαν ἐν τοῖς ταμείοις σου, καὶ ἐν πᾶσιν ὅσ ἂν ἐπιβάλῃς τὴν χεῖρά σου, ※ καὶ εὐλογήσει σε ὅπι τῆς γῆς, ἧς Κύριος ὁ θεός σου δίδωσίν σοι. 9 Ἀναστήσαι σε Κύριος ὁ θεός σου ἑαυτῷ λαὸν ἅγιον, ὃν τρόπον ὤμοσεν τοῖς πατράσιν σου, ἐὰν εἰσακούσῃς τῆς φωνῆς Κυρίου τοῦ θεοῦ σου, καὶ πορευθῇς ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ. 10 καὶ ὄψονταί σε πάντα τὰ ἔθνη τῆς γῆς, ὅτι τὸ ὄνομα Κυρίου ἐπικέκληταί σοι, καὶ φοβηθήσονταί σε. 11 Καὶ πλησιεῖ σε Κύριος ὁ θεός σου εἰς ἀγαθὰ ὅπι τοῖς ἐκγόνοις τῆς κοιλίας

λίας σου, καὶ ἐπὶ τοῖς ἐκγόνοις τῶν κτηνῶν σου, καὶ ἐπὶ τοῖς γενήμασι τῆς γῆς σου ἐπὶ τῆς γῆς ἧς ὤμοσεν Κύριος τοῖς πατράσιν σου, δοῦναί σοι. 12 Ἀνοίξαι σοι Κύριος τὸν θησαυρὸν τὸν ἀγαθὸν αὐτοῦ, τὸν οὐρανὸν, δοῦναι τὸν ὑετὸν τῇ γῇ σου ἐπὶ οὐράνιον καιροῦ αὐτοῦ, εὐλογῆσαι πάντα τὰ ἔργα τῶν χειρῶν σου· καὶ ἐκδανιεῖς ἔθνεσι πολλοῖς, σὺ δὲ οὐ δανιῇ· καὶ ἄρξεις σὺ ἐθνῶν πολλῶν, σοῦ δὲ οὐκ ἄρξουσιν". 13 Καταστήσαι σε Κύριος ὁ θεός σου" εἰς κεφαλὴν, καὶ μὴ εἰς οὐράν· καὶ ἔσῃ τότε ἐπάνω, καὶ οὐκ ἔσῃ ὑποκάτω, ἐὰν ἀκούσῃς τῶν ἐντολῶν Κυρίου τοῦ θεοῦ σου, ὅσας ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον φυλάσσειν καὶ ποιεῖν· 14 καὶ οὐ παραβήσῃ ἀπὸ πάντων τῶν λόγων, ὧν ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον, δεξιὰ ἢ ἀριστερά, πορεύεσθαι ὀπίσω θεῶν ἑτέρων, λατρεύειν αὐτοῖς. 15 Καὶ ἔσται ἐὰν μὴ εἰσακούσῃς τῆς φωνῆς Κυρίου τοῦ θεοῦ σου, φυλάσσειν καὶ ποιεῖν πάσας τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, ※ ἃς ἐγὼ ἐνετειλάμην αὐτῷ, ὅσας ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον, καὶ ἐλεύσονται ἐπὶ σὲ πᾶσαι αἱ κατάραι αὗται, καὶ καταλήψονταί σε. 16 Ἐπικατάρατος σὺ ἐν πόλει, καὶ ἐπικατάρατος σὺ ἐν ἀγρῷ· 17 ἐπικατάρατοι αἱ ἀποθῆκαί σου, καὶ τὰ ἐγκαταλείμματά σου· 18 ἐπικατάρατα τὰ ἔκγονα τῆς κοιλίας σου,

καὶ τὰ γενήματα τῆς γῆς σου, τὰ βυκόλια τῶν βοῶν σου, καὶ τὰ ποίμνια τῶν προβάτων σου· 19 ὑπικατάρατος σὺ ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαί ✻ σε", καὶ ὑπικατάρατος σὺ ἐν τῷ ἐκπορεύεσθαί ✻ σε". 20 Ἐξαποστείλαι Κύριός σοι τὴν ἔνδειαν καὶ τὴν ἐκλιμίαν καὶ τὴν ἀνάλωσιν ὑπὶ πάντα οὗ ἐὰν ὑπιβάλῃς τὴν χεῖρά σου, ὅσα ἐὰν ποιήσῃς, ἕως ἂν ἐξολεθρεύσῃ σε, καὶ ἕως ἀπολέσῃ σε ἐν τάχει ἀπὸ τῶν πονηρῶν ὑπιτηδευμάτων σου, διότι ἐγκατέλειπάς με. 21 Προσκολλήσαι Κύριος εἰς σὲ τὸν θάνατον, ἕως ἂν ἐξαναλώσῃ σε ἀπὸ τῆς γῆς, εἰς ἣν σὺ εἰσπορεύῃ ἐκεῖ, κληρονομῆσαι αὐτήν. 22 Πατάξαι σε Κύριος ἀπορίᾳ, καὶ πυρετῷ, καὶ ῥίγει, καὶ ἐρεθισμῷ, καὶ φόνῳ, καὶ ἀνεμοφθορίᾳ, καὶ τῇ ὤχρᾳ, καὶ καταδιώξονταί σε ἕως ἂν ἀπολέσωσίν σε. 23 Καὶ ἔσαι ὁ οὐρανός ὁ ὑπὲρ κεφαλῆς σου, χαλκοῦς, καὶ ἡ γῆ ἡ ὑποκάτω σου, σιδηρᾶ· 24 δώῃ Κύριος τὸν ὑετὸν τῇ γῇ σου κονιορτὸν, καὶ χοῦς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβήσεταί ὑπὶ σέ, ἕως ἂν ἐκτείψῃ σε, ⸗ καὶ ὑποκοπῇς ⸗ ἕως ἂν ἀπολέσῃ σε". 25 Δώῃ σε Κύριος ὑποκοπὴν ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν σου· ἐν ὁδῷ μιᾷ ἐξελεύσῃ πρὸς αὐτούς, καὶ ἐν ἑπτὰ ὁδοῖς φεύξῃ ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, καὶ ἔσῃ εἰς διασπορὰν ἐν πάσαις ταῖς βασιλείαις τῆς γῆς· 26 καὶ ἔσονταί

οἱ

οἱ νεκροὶ ὑμῶν κατάβρωμα ※ πᾶσιν τοῖς πετεινοῖς τῦ οὐρανῦ, καὶ τοῖς θηρίοις τῆς γῆς, καὶ ὐκ ἔσαι ὁ ἀποσοβῶν. 27 Πατάξαι σε Κύριος ἐν ἕλκει Αἰγυπτίῳ ἐν ταῖς ἕδραις, καὶ ψώρᾳ ⸫ ἀγρίᾳ", καὶ ✕ ἐν κνήφῃ, ὥστε μὴ δυνάσθαί σε ἰαθῆναι. 28 Πατάξαι σε Κύριος φρενιπληξίᾳ, καὶ ἀορασίᾳ, καὶ ἐκστάσῃ διανοίας· 29 καὶ ἔσῃ ψηλαφῶν μεσημβρίας, ὡσεὶ ψηλαφήσαι ὁ τυφλὸς ἐν τῷ σκότει, καὶ οὐκ εὐοδώσει τὰς ὁδύς σου· καὶ ἔσῃ τότε ἀδικούμενος καὶ διαρπαζόμενος πάσας τὰς ἡμέρας, καὶ οὐκ ἔσαι ⸫ σοι" ὁ βοηθῶν. 30 Γυναῖκα λήψῃ, καὶ ἀνὴρ ἕτερος ἕξει αὐτήν· οἰκίαν οἰκοδομήσῃς, καὶ ὐκ οἰκήσῃς ἐν αὐτῇ· ἀμπελῶνα φυτεύσῃς, καὶ οὐ μὴ τρυγήσῃς αὐτόν. 31 Ὁ μόσχος σου ἐσφαγμένος ἐναντίον σου, καὶ οὐ μὴ φάγῃ ἐξ αὐτῦ· ὁ ὄνος σου ἡρπασμένος ἀπὸ σοῦ, καὶ οὐκ ἀποδοθήσεταί σοι· τὰ πρόβατά σου δεδομένα τοῖς ἐχθροῖς σου, καὶ ὐκ ἔσαι σοι ὁ βοηθῶν. 32 Οἱ υἱοί σου καὶ αἱ θυγατέρες σου δεδομένα ἕθνει ἑτέρῳ, καὶ οἱ ὀφθαλμοί σου ὄψονται σφακελίζοντες εἰς αὐτὰ ※ ὅλην τὴν ἡμέραν, καὶ ὐκ ἰσχύσῃ ἡ χείρ σου. 33 Τὰ ἐκφόρια τῆς γῆς σου, καὶ πάντας τοὺς πόνους σου φάγεται ἔθνος, ὃ ὐκ ἐπίσασαι, καὶ ἔσῃ ἀδικούμενος καὶ τεθρυμμένος πάσας τὰς ἡμέρας· ἔσονται

34 καὶ

34 καὶ ἔσῃ παραπλήκτος ἀφ' ὧν ὁράματα τῶν ὀφθαλμῶν σου, ἃ βλέψῃ. 35 Παταξαι σε Κύριος ἐν ἕλκει πονηρῷ ἐπὶ τὰ γόνατα καὶ ἐπὶ τὰς κνήμας, ὥστε μὴ δύνασθαι ἰαθῆναί σε ἀπὸ ἴχνους τοῦ ποδὸς σου ἕως τῆς κορυφῆς σου. 36 Ἀπαγάγοι Κύριος σὲ καὶ τοὺς ἄρχοντάς σου, οὓς ἂν καταστήσεις ἐπὶ σεαυτόν, εἰς ἔθνος ὃ οὐκ ἐπίσασαι σὺ καὶ οἱ πατέρες σου, καὶ λατρεύσεις ἐκεῖ θεοῖς ἑτέροις, ξύλοις καὶ λίθοις· 37 καὶ ἔσῃ εἰς ἐκεῖ" ἐν αἰνίγματι καὶ ✕ ἐν παραβολῇ καὶ ✕ ἐν διηγήματι ἐν πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν, εἰς οὓς ἂν ἀπαγάγῃ σε Κύριος ἐκεῖ. 38 Σπέρμα πολὺ ἐξοίσεις εἰς τὸ πεδίον, καὶ ὀλίγα εἰσοίσεις, ὅτι κατέδεται αὐτὰ ἡ ἀκρίς· 39 ἀμπελῶνα φυτεύσεις καὶ κατεργᾷ, καὶ οἶνον οὐ πίεσαι, οὐδὲ συμφραγήσῃ ἐξ αὐτῷ", ὅτι καταφάγεται αὐτὰ ὁ σκώληξ· 40 ἐλαίαι ἔσονταί σοι ἐν πᾶσιν τοῖς ὁρίοις σου, καὶ ἔλαιον οὐ χρίσῃ, ὅτι καρυήσεται ἡ ἐλαία σου. 41 Υἱοὺς καὶ θυγατέρας γεννήσεις, καὶ οὐκ ἔσονταί σοι· ἀπελεύσονται γὰρ ἐν αἰχμαλωσίᾳ. 42 Πάντα τὰ ξύλινά σου, καὶ τὰ γενήματά σου τῆς γῆς ἐξαναλώσει ἡ ἐρυσίβη. 43 Ὁ προσήλυτος ὃς ἐστιν ἐν σοί, ἀναβήσεται ἐπὶ σὲ ἄνω ἄνω, σὺ δὲ καταβήσῃ κάτω κάτω· 44 οὗτος δανιεῖ σοι, σὺ δὲ τούτῳ οὐ δανιεῖς· οὗτος ἔσῃ εἰς κεφαλήν, σὺ

σὺ δὲ ἔσῃ εἰς ὑράν. 45 Καὶ ἐλεύσονται ὅπι σὲ πᾶσαι αἱ κατάραι αὗται, καὶ καταδιώξονταί σε, καὶ καταλήψονταί σε, ἕως ἂν ἐξολεθρεύσαι σε, ⁊ καὶ ἕως ἂν ἀπολέσαι σε". ὅτι ὐκ ἤκουσας ⁊ φωνῆς Κυρίε τῦ θεῦ σε, ⁊ φυλάσεσθαι [σε πάσας] τὰς ἐντολὰς αὐτῦ καὶ τὰ δικαιώματα αὐτῦ, ὅσα ἐνετείλατό σοι. 46 Καὶ ἔσῃ σὺ σοὶ σημεῖα καὶ τέρατα, καὶ ἐν τῷ σπέρματί σε ἕως αἰῶνος. 47 ἀνθ' ὧν ὐκ ἐλάτρευσας Κυρίῳ τῷ θεῷ σε ἐν εὐφροσύνῃ καὶ ἐν ἀγαθῇ καρδίᾳ ἀφ' τὸ πλῆθος πάντων. 48 Καὶ λατρεύσεις τοῖς ἐχθροῖς σε, οἷς ἐπαποστελεῖ ※ αὐτὸς Κύριος ὅπι σὲ, ἐν λιμῷ, καὶ ἐν δίψει, καὶ ἐν γυμνότητι, καὶ ἐν ἐκλείψει πάντων· καὶ ὀπιθήσει κλοιὸν σιδηροῦν ὅπι τὸν τράχηλόν σε, ἕως ἂν ἐξολεθρεύσῃ σε. 49 Ἐπάξει Κύριος ὅπι σὲ ἔθνος μακρόθεν ἀπ' ἐσχάτε τῆς γῆς, ὡσεὶ ὅρμημα ἀετῦ, ἔθνος ᾧ ὐκ ἀκύσῃ τῆς φωνῆς αὐτῦ, 50 ἔθνος ἀναιδὲς προσώπῳ, ὅστις ὐ θαυμάσει πρόσωπον πρεσβυτέρυ, καὶ νέον ὐκ ἐλεήσει· 51 καὶ κατέδεται τὰ ἔκγονα τῦ κτήνῶν σε, καὶ τὰ γενήματα τῆς γῆς σε, ※ ἕως ἐκτρίψῃ σε, ὥστε μὴ καταλιπεῖν σοι σῖτον, οἶνον καὶ ἔλαιον, βουκόλια τῦ βοῶν σου καὶ τὰ ποίμνια τῦ προβάτων σου, ἕως ἂν ἀπολέσῃ σε. 52 Καὶ ἐκτρίψει σε ἐν πάσαις ταῖς πόλεσίν σε,

ἐπαποστέλλει

σε, ἕως ἂν καθαιρεθῶσιν τὰ τείχη σε τὰ ὑψηλὰ καὶ τὰ ὀχυρά, ἐφ' οἷς σὺ πέποιθας ἐπ' αὐτοῖς, ἐν πάσῃ τῇ γῇ σε· καὶ θλίψει σε ἐν πάσαις ταῖς πόλεσίν σε, ✻ ἐν πάσῃ γῇ σε", ἧς ἔδωκέν σοι Κύριος ὁ θεός σε. 53 Καὶ φαγῇ τὰ ἔκγονα τῆς κοιλίας σε, κρέα υἱῶν σε καὶ θυγατέρων σε, ὅσα ἔδωκέν σοι Κύριος ὁ θεός σε, ἐν τῇ συνοχωρίᾳ τῆς σε" καὶ ἐν τῇ θλίψει τῆς σε", ᾗ θλίψει σε ὁ ἐχθρός σε. 54 ✻ Ὁ ἀνὴρ ὁ ἁπαλὸς ἐν σοὶ καὶ ὁ τρυφερὸς σφόδρα, βασκανεῖ τῷ ὀφθαλμῷ αὐτῷ τὸν ἀδελφὸν, αὐτῷ καὶ τὴν γυναῖκα [αὐτῷ] τὴν ἐν τῷ κόλπῳ αὐτῷ, καὶ κατάλειμμά τὰ τέκνα ✕ αὐτῶ, ἃ ἂν καταλειφθῇ αὐτῷ, 55 ὥστε δοῦναι ἑνὶ αὐτῶν ἀπὸ τῶν σαρκῶν τῶν τέκνων αὐτῷ, ὧν ἂν κατέθῃ, διὰ τὸ μὴ καταλείφθαι αὐτῷ μηδὲν ἐν τῇ συνοχείᾳ καὶ ἐν τῇ θλίψει τῆς σου", ᾗ ἂν θλίψει σε ὁ ἐχθρός σου ἐν πάσαις ταῖς πόλεσίν σου· 56 καὶ ἡ ἁπαλὴ ἐν ὑμῖν καὶ ἡ τρυφερὰ [σφόδρα], ἥς οὐκ ἐπείρασεν ἔλαβεν ὁ πὴς αὐτῆς βαίνειν ἐπὶ τῆς γῆς διὰ τὴν τρυφερότητα καὶ διὰ τὴν ἁπαλότητα, βασκανεῖ τῷ ὀφθαλμῷ αὐτῆς τὸν ἄνδρα τῆς αὐτῆς" τὸν ἐν τῷ κόλπῳ αὐτῆς, καὶ τὸν υἱὸν ✕ αὐτῆς καὶ τὴν θυγατέρα αὐτῆς, 57 καὶ τὸ χόριον αὐτῆς τὸ ἐξελθὸν διὰ τῶν μηρῶν αὐτῆς, καὶ τὸ τέκνον αὐτῆς

ἃ ἐὰν

ὁ ἐὰν τέκῃ· καταφάγεται γὰρ αὐτὰ διὰ τὴν ἔν-
δειαν πάντων κρυφῇ ἐν τῇ συνοχείᾳ καὶ ἐν τῇ
θλίψει, ᾗ ἂν θλίψει σε ὁ ἐχθρός σου ἐν [πάσαις]
ταῖς πόλεσίν σου, 58 ἐὰν μὴ εἰσακούσητε
ποιεῖν πάντα τὰ ῥήματα τοῦ νόμου τούτου, τὰ
γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ, φοβεῖσθαι τὸ
ὄνομα τὸ ἔνδοξον καὶ τὸ θαυμαστὸν τοῦτο, Κύριον
τὸν θεόν σου. 59 Καὶ θαυμαστώσει Κύριος τὰς
πληγάς σου καὶ τὰς πληγὰς τοῦ σπέρματός
σου, πληγὰς μεγάλας καὶ θαυμαστάς, καὶ νό-
σους πονηρὰς καὶ πιστάς· 60 καὶ ἐπιστρέψει ἐπὶ
σὲ πᾶσαν τὴν ὀδύνην Αἰγύπτου, ἣν τὴν πονη-
ρὰν", ἣν διευλαβοῦ ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, καὶ
κολληθήσονται ἐν σοί· 61 καὶ πᾶσαν μαλα-
κίαν, καὶ πᾶσαν πληγὴν τὴν μὴ γεγραμμένην
[καὶ πᾶσαν τὴν γεγραμμένην] ἐν τῷ βιβλίῳ
τοῦ νόμου τούτου, ἐπάξει Κύριος ἐπὶ σὲ, ἕως ἂν ἐξο-
λεθρεύσῃ σε· 62 καὶ καταλειφθήσεσθε ἐν ἀρι-
θμῷ βραχεῖ, ἀνθ' ὧν ὅτι ἦτε ὡσεὶ τὰ ἄστρα τοῦ
οὐρανοῦ τῷ πλήθει, ὅτι οὐκ εἰσηκούσατε τῆς φωνῆς
Κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν. 63 Καὶ ἔσται ὃν τρόπον ἠυ-
φράνθη Κύριος ἐφ' ὑμῖν, εὖ ποιῆσαι ὑμᾶς καὶ
πληθῦναι ὑμᾶς, οὕτως εὐφρανθήσεται Κύριος ἐφ'
ὑμῖν, ἐξολεθρεῦσαι ὑμᾶς, ✠ καὶ τοῦ ἐκτεῖλαι ὑμᾶς,
καὶ ἐξαρθήσεσθε ἀπὸ τῆς γῆς, εἰς ἣν ὑμεῖς εἰσπο-

ρεύεσθε·

ρεύεσθε ἐκεῖ, κληρονομῆσαι αὐτό. 64 Καὶ διασπερεῖ σε Κύριος ὁ θεός σου εἰς πάντα τὰ ἔθνη ἀπ' ἄκρου τῆς γῆς ἕως ἄκρου τῆς γῆς, καὶ δουλεύσεις ἐκεῖ θεοῖς ἑτέροις, ξύλοις καὶ λίθοις, οἷς οὐκ ἐπίστω σὺ καὶ οἱ πατέρες σου. 65 Ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἐκείνοις οὐκ ἀναπαύσῃ σε, οὐδὲ μὴ γένηται στάσις τῷ ἴχνει τῆς ποδός σου· καὶ δώσει σοι Κύριος ἐκεῖ καρδίαν ἀθυμοῦσαν, καὶ ἐκλείποντας ὀφθαλμούς, καὶ ταπεινὴν ψυχήν. 66 Καὶ ἔσται ἡ ζωή σου κρεμαμένη σοι ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν σου, καὶ φοβηθήσῃ ἡμέρας καὶ νυκτός, καὶ οὐ πιστεύσῃς τῇ ζωῇ σου· 67 τοπρωὶ ἐρεῖς· πῶς ἂν γένοιτο ἑσπέρα· καὶ τὸ ἑσπέρας ἐρεῖς· πῶς ἂν γένοιτο τοπρωί, ἀπὸ τοῦ φόβου τῆς καρδίας σου ἃ φοβηθήσῃ, καὶ ἀπὸ τῶν ὁραμάτων τῶν ὀφθαλμῶν σου ὧν ὄψῃ. 68 Καὶ ἀποστρέψει σε Κύριος εἰς Αἴγυπτον ἐν πλοίοις καὶ ἐν τῇ ὁδῷ ᾗ εἶπά σοι, οὐ προσθήσεσθε ἔτι ἰδεῖν αὐτό· καὶ προσθήσεσθε ἐκεῖ τοῖς ἐχθροῖς ὑμῶν εἰς παῖδας καὶ εἰς παιδίσκας, καὶ οὐκ ἔσται ὁ κτώμενος.

κρεμαμένη

ΚΕΦ. ΚΘ'.

1 ΟΥΤΟΙ οἱ λόγοι τῆς διαθήκης, ἧς ἐνετείλατο Κύριος ※ τῷ Μωυσῆ ϖῆσαι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἐν γῇ Μωάβ, πλεὶν τῆς διαθήκης ἧς διέθετο αὐτοῖς ἐν Χωρήβ. 2 Καὶ ἐκάλεσεν Μωυσῆς πάντας υἱοὺς Ἰσραὴλ, καὶ εἶπεν ϖρὸς αὐτούς· ὑμεῖς ἑωράκατε πάντα ὅσα ἐποίησεν Κύριος ἐν γῇ Αἰγύπτῳ ἐνώπιον ὑμῶν, Φαραὼ καὶ πᾶσι τοῖς θεράπουσιν αὐτοῦ, καὶ πάσῃ τῇ γῇ αὐτοῦ, 3 τοὺς πειρασμοὺς τοὺς μεγάλους οὓς εἶδον οἱ ὀφθαλμοί σου, τὰ σημεῖα καὶ τὰ τέρατα τὰ μεγάλα ἐκεῖνα [τὴν χεῖρα τὴν κραταιάν, καὶ τὸν βραχίονα τὸν ὑψηλόν]. 4 Καὶ οὐκ ἔδωκεν Κύριος ὁ θεὸς ὑμῖν καρδίαν εἰδέναι, καὶ ὀφθαλμοὺς τοῦ βλέπειν, καὶ τὰ ὦτα ἀκούειν, ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. 5 Καὶ ἤγαγεν ὑμᾶς τεσσεράκοντα ἔτη ἐν τῇ ἐρήμῳ· οὐκ ἐπαλαιώθησαν τὰ ἱμάτια ὑμῶν ※ ἐπάνωθεν ὑμῶν, καὶ τὰ ὑποδήματα ὑμῶν οὐ κατετρίβη ἀπὸ τῶν ποδῶν ὑμῶν· 6 ἄρτον οὐκ ἐφάγετε, οἶνον καὶ σίκερα οὐκ ἐπίετε, ἵνα γνῶτε ὅτι ἔγω εἰμι Κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. 7 Καὶ ἤλθετε ἕως τοῦ τόπου τούτου, καὶ ἐξῆλθεν Σιὼν βασιλεὺς Ἐσεβὼν καὶ Ὢγ βασιλεὺς τῆς Βασὰν εἰς συνάντησιν ἡμῖν ἐν τῷ πολέμῳ, καὶ ἐπατάξαμεν αὐτούς· 8 καὶ ἐλά-

Ϲομϑ τ γλῶ αὐτῶν, ϗ ἔδωκα αὐτὴν ἐν κλήρῳ τῷ Ῥυβὴν, ϗ τῷ Γαδδεί, ϗ τῷ ἡμίσει φυλῆς Μανασσῆ. 9 Καὶ φυλάξεσθε [ποιεῖν] τ πάντας τοὺς λόγους τῆς ϗϑήκης ταύτης ποιεῖν αὐτούς, ἵνα σωῆτε πάντα ὅσα ποιήσητε. 10 Ὑμεῖς ἑστήκατε σήμερον πάντες ἔναντι Κυρίου τ θεῦ ὑμῶν, οἱ ἀρχίφυλοι ὑμῶν, ϗ ἡ γερουσία ὑμῶν, ϗ οἱ κριταὶ ὑμῶν, καὶ οἱ γραμματοεισαγωγεῖς ὑμῶν, πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ, 11 [ϗ] αἱ γυναῖκες ὑμῶν, ϗ τὰ τέκνα ὑμῶν, ϗ ὁ προσήλυτος ※ ὑμῶν ὁ ἐν μέσῳ τῆς παρεμβολῆς ὑμῶν, ἀπὸ ξυλοκόπου ὑμῶν ἕως ὑδροφόρου ὑμῶν, 12 παρελθεῖν σε ἐν τῇ ϗϑήκῃ Κυρίου τ θεῦ σου, ϗ ἐν ταῖς ἀραῖς αὐτῆ, ὅσα Κύριος ὁ θεός σου διατίθεται πρὸς σὲ σήμερον· 13 ἵνα στήσῃ σε ※ σήμερον ἑαυτῷ εἰς λαόν, ϗ αὐτὸς ἔσῃ σου θεὸς, ὃν τρόπον εἶπέν σοι, ϗ ὃν τρόπον ὤμοσεν τοῖς πατράσιν σου, Ἀβραὰμ ϗ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ. 14 Καὶ οὐχ ὑμῖν μόνοις ἐγὼ διατίθεμαι τ διαθήκην ταύτην ϗ τ ἀρὰν ταύτην, 15 ἀλλὰ καὶ τοῖς ὧδε οὖσιν σήμερον μεθ' ἡμῶν, ※ ἑστῶσιν ἔναντι Κυρίου τ θεῦ ἡμῶν, ϗ τοῖς μὴ οὖσιν μεθ' ἡμῶν ὧδε σήμερον [ἔναντι Κυρίου τ θεῦ ὑμῶν]· 16 (ὅτι ὑμεῖς οἴδατε ὡς κατῳκήσαμεν ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, καὶ ὡς παρήλθομεν διὰ μέσου τ ἐθνῶν παρήλθομεν ὃς παρήλθετε· 17 καὶ εἴδετε τὰ βδελύγματα αὐτῶν,

τὴν διαθήκην.

τῶν, καὶ τὰ εἴδωλα αὐτῶν, ξύλον καὶ λίθον, ἀργύ-
ριον καὶ χρυσίον, ἃ ἐστιν παρ' αὐτοῖς)· 18 μή
τις ἐστὶν ἐν ὑμῖν ἀνὴρ ἢ γυνὴ, ἢ πατριὰ, ἢ φυλὴ,
ὧν ἡ διάνοια ※ αὐτῶν ἐξέκλινεν ※ σήμερον
ἀπὸ Κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν, πορεύεσθαι λατρεύειν
τοῖς θεοῖς τῶν ἐθνῶν ἐκείνων· μή τις ἐστὶν ἐν ὑμῖν ῥί-
ζα [πικρίας] τῆς ἄνω" φύουσα ἐν χολῇ καὶ πι- ἐνοχλῇ
κρίᾳ· 19 καὶ ἔσται ἐὰν ἀκούσῃ τοὺς ῥήματα τῆς
ἀρᾶς ταύτης, καὶ ἐπιφημίσηται ἐν τῇ καρδίᾳ αὐ-
τοῦ, λέγων· ὅσιά μοι γένοιτο, ὅτι ἐν τῇ ἀποπλα-
νήσει τῆς καρδίας μου πορεύσομαι· ἵνα μὴ συναπο-
λέσῃ ὁ ἁμαρτωλὸς τὸν ἀναμάρτητον. 20 Οὐ
μὴ θελήσει ὁ θεὸς ἱλατεύειν αὐτῷ, ἀλλ' ἢ τότε
ἐκκαυθήσεται ὀργὴ Κυρίου καὶ ὁ ζῆλος αὐτοῦ ἐν
τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ, καὶ κολληθήσονται ἐν αὐτῷ
πᾶσαι αἱ ἀραὶ τῆς διαθήκης ταύτης", αἱ γε-
γραμμέναι ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου" τούτου· καὶ τοῦτο
ἐξαλείψει Κύριος τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκ τῆς ὑποῦ
τοῦ οὐρανοῦ, 21 καὶ διαστελεῖ αὐτὸν Κύριος εἰς
κακὰ ἐκ πάντων τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, κατὰ πάσας
τὰς ἀρὰς τῆς διαθήκης τῆς γεγραμμένης ἐν τῷ
βιβλίῳ τοῦ νόμου τούτου. 22 Καὶ ἐροῦσιν ἡ γε-
νεὰ ἡ ἑτέρα, οἱ υἱοὶ ὑμῶν οἱ ἀναστήσονται μετ' ὑμᾶς,
καὶ ὁ ἀλλότριος ὃς ἂν ἔλθῃ ἐκ γῆς μακρόθεν,
καὶ ὄψονται τὰς πληγὰς τῆς γῆς ἐκείνης καὶ τὰς

νόσους αὐτῆς, ἃς ἀπέστειλεν Κύριος ἐπ' αὐτὴν,
23 θεῖον καὶ ἅλα καταπεπαυμένον· πᾶσα ἡ γῆ
αὐτῆς οὐ σπαρήσεται, οὐδὲ ἀνατελεῖ, οὐδὲ μὴ ἀνα-
βῇ ἐπ' αὐτῆς πᾶν χλωρόν· ὥσπερ κατεστράφη
Σεβοεὶν Σόδομα καὶ Γόμορρα, Ἀδαμὰ καὶ Σεβωὶμ, ἃς κα-
τέστρεψεν Κύριος ὀν θυμῷ αὐτοῦ καὶ ἐν ὀργῇ αὐτοῦ.
24 Καὶ ἐροῦσιν πάντα τὰ ἔθνη· Διατί ἐποίησεν
οὕτως Κύριος τῇ γῇ ταύτῃ; τίς ὁ θυμὸς τῆς ὀργῆς
ὁ μέγας οὗτος; 25 Καὶ ἐροῦσιν· ὅτι κατέλιπον
τὴν διαθήκην Κυρίου τοῦ θεοῦ τῶν πατέρων αὐ-
τῶν, ἃ διέθετο τοῖς πατράσιν αὐτῶν, ὅτε ἐξήγα-
γεν αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, 26 καὶ πορευθέντες
ἐλάτρευσαν θεοῖς ἑτέροις, καὶ προσεκύνησαν αὐτοῖς,
※ θεοῖς οἷς οὐκ ἠπίσαντο, οὐδὲ διένειμθν αὐτοῖς·
27 καὶ ὠργίσθη Κύριος θυμῷ ὀπὶ τὴν γῆν ἐκεί-
νην, ἐπαγαγεῖν ἐπ' αὐτὴν τὰς πάσας τὰς ἀρὰς
[τῆς διαθήκης] τὰς γεγραμμένας ὀν τῷ βι-
τοῦτο βλίῳ τοῦτῳ τοῦ νόμου τούτου· 28 καὶ ἐξῆρεν αὐ-
τοὺς Κύριος ἀπὸ τῆς γῆς αὐτῶν ἐν θυμῷ καὶ ※ ἐν
ὀργῇ καὶ ※ ἐν παροξυσμῷ μεγάλῳ τοῦ σφό-
δρα", καὶ ἐξέβαλεν αὐτοὺς εἰς γῆν ἑτέραν ὡσεὶ
νῦν. 29 Τὰ κρυπτὰ Κυρίῳ τῷ θεῷ ἡμῶν·
τὰ δὲ φανερὰ ἡμῖν καὶ τοῖς τέκνοις ἡμῶν εἰς
τὸν αἰῶνα, ποιεῖν πάντα τὰ ῥήματα τοῦ νόμου
τούτου.

ΚΕΦ.

ΚΕΦ. Λ'.

1 ΚΑΙ ἔσῃ ὡς ἂν ἔλθωσιν ὅπι σὲ πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα, ἡ εὐλογία καὶ ἡ κατάρα, ἣν δέδωκα ἐνώπιόν σου, καὶ δέξῃ εἰς τὴν καρδίαν σου ἐν πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν, ὃ ἐὰν διασκορπίσῃ σε Κύριος ὁ θεός σου ἐκεῖ, 2 καὶ ἐπιστραφήσῃ ὅπι Κύριον τὸν θεόν σου, καὶ ὑπακούσῃ τῆς φωνῆς αὐτοῦ κατὰ πάντα ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον, σὺ καὶ οἱ υἱοί σου, ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, 3 καὶ ἰάσεται Κύριος ὁ θεός σου τὰς ἁμαρτίας σου, καὶ ἐλεήσῃ σε, καὶ πάλιν συνάξει σε ἐκ πάντων τῶν ἐθνῶν, εἰς ἃς διεσκόρπισέν σε Κύριος ὁ θεός σου ἐκεῖ. 4 Ἐὰν ᾖ ἡ διασπορά σου ἀπ' ἄκρου τοῦ οὐρανοῦ [ἕως ἄκρου τοῦ οὐρανοῦ], ἐκεῖθεν συνάξει σε Κύριος ὁ θεός σου, καὶ ἐκεῖθεν λήψεταί σε· 5 καὶ εἰσάξει σε Κύριος ὁ θεός σου εἰς τὴν γῆν, ἣν ἐκληρονόμησαν οἱ πατέρες σου, καὶ κληρονομήσεις αὐτήν· καὶ εὖ σε ποιήσει, καὶ πλεονάσῃ σε ποιήσει ὑπὲρ τοὺς πατέρας σου. 6 Καὶ περικαθαριεῖ Κύριος τὴν καρδίαν σου καὶ τὴν καρδίαν τοῦ σπέρματός σου, ἀγαπᾶν Κύριον τὸν θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, ἵνα ζῇς σὺ [καὶ τὸ σπέρμα σου]. 7 Καὶ δώσει

Κύριος ὁ θεός σε ※ πάσας τὰς ἀρὰς ταύτας ἐπὶ τοὺς ἐχθροὺς σου, καὶ ἐπὶ τοὺς μισοῦντάς σε, οἳ ἐδίωξάν σε. 8 Καὶ σὺ ἐπιστραφήσῃ, καὶ εἰσακούσῃ τῆς φωνῆς Κυρίου τοῦ θεοῦ σου, καὶ ποιήσεις ※ πάσας τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, ὅσας ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον· 9 καὶ πολυωρήσῃ σε Κύριος ὁ θεός σου ἐν παντὶ ἔργῳ τῶν χειρῶν σου, ἐν τοῖς ἐκγόνοις τῆς κοιλίας σου, καὶ ἐν τοῖς ἐκγόνοις τῶν κτηνῶν σου, καὶ ἐν τοῖς γενήμασιν τῆς γῆς σου ※ εἰς ἀγαθόν, ὅτι ἐπιστρέψει Κύριος ὁ θεός σου εὐφρανθῆναι ἐπὶ σὲ εἰς ἀγαθά, καθότι ηὐφράνθη ἐπὶ τοῖς πατράσιν σου· 10 ἐὰν εἰσακούσῃ τῆς φωνῆς Κυρίου τοῦ θεοῦ σου, φυλάσσεσθαι καὶ ποιεῖν πάσας τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, καὶ τὰς κρίσεις αὐτοῦ τὰς γεγραμμένας ἐν τῷ βιβλίῳ τῷ νόμου τούτου, ἐὰν ἐπιστραφῇς ἐπὶ Κύριον τὸν θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου. 11 Ὅτι ἡ ἐντολὴ αὕτη ἣν ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον, οὐχ ὑπερογκός ἐστιν, οὐδὲ μακρὰν ἀπὸ σοῦ ἐστιν· 12 οὐκ ἐν τῷ οὐρανῷ [ἄνω] ἐστίν, λέγων· τίς ἀναβήσεται ἡμῶν εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ λήψεται ἡμῖν αὐτήν, καὶ ἀκούσαντες αὐτῆς, ποιήσομεν ※ αὐτήν; 13 οὐδὲ πέραν τῆς θαλάσσης ἐστίν, λέγων· τίς διαπεράσῃ ἡμῖν εἰς τὸ πέραν τῆς θαλάσσης, καὶ λήψεται

λήψεται ἡμῖν αὐτὸ, καὶ ἀκούσαντες αὐτοῦ, ποιήσομεν ※ αὐτήν; 14 ἐγγύς σου ☩ ἐστὶν" τὸ ῥῆμα σφόδρα ἐν τῷ στόματί σου, καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ σου, ☩ καὶ ἐν ταῖς χερσίν σου", ποιεῖν αὐτό. 15 Ἰδὼ δέδωκα πρὸ προσώπου σου σήμερον τὸ ζωὸ καὶ ☩ θάνατον, τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ κακόν. 16 ☩ Ἐὰν δὲ εἰσακούσητε τὰς ἐντολὰς Κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν" ὅσας ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον, ἀγαπᾶν Κύριον τὸν θεόν σου, πορεύεσθαι ἐν ☩ πάσαις" ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ, καὶ φυλάσσειν ※ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, καὶ" τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, καὶ τὰς κρίσεις αὐτοῦ, καὶ ζήσεσθε, καὶ πολλοὶ ἔσεσθε, καὶ εὐλογήσει σε Κύριος ὁ θεός σου ἐν ☩ πάσῃ" τῇ γῇ, εἰς ἣν σὺ εἰσπορεύῃ ἐκεῖ, κληρονομῆσαι αὐτήν. 17 Καὶ ἐὰν μεταστῇ ἡ καρδία σου, καὶ μὴ εἰσακούσῃς, καὶ πλανηθεὶς προσκυνήσῃς θεοῖς ἑτέροις, καὶ λατρεύσῃς αὐτοῖς, 18 ἀναγγέλλω σοι σήμερον, ὅτι ἀπωλείᾳ ἀπολεῖσθε, καὶ οὐ μὴ πολυήμεροι γένησθε ἐπὶ τῆς γῆς, ☩ ἧς Κύριος ὁ θεός σου δίδωσίν σοι", εἰς ἣν ὑμεῖς διαβαίνετε ☩ Ἰορδάνην ※ εἰσελθεῖν ἐκεῖ, κληρονομῆσαι αὐτήν. 19 Διαμαρτύρομαι ὑμῖν σήμερον τὸν τε οὐρανὸν καὶ ☩ γῆν· ☩ ζωὴν καὶ ☩ θάνατον δέδωκα πρὸ προσώπου ὑμῶν, ☩ εὐλογίαν καὶ ☩ κατάραν· καὶ ἐκλέξαι ☩ ζωήν, ἵνα ζῇς σὺ καὶ τὸ σπέρμα σου, 20 ἀγα- εὐλογίαν

πᾶν

πᾶν Κύριον τὸν θεόν σου, εἰσακούειν τῆς φωνῆς αὐτοῦ, καὶ ἔχεσθαι αὐτοῦ· ὅτι τοῦτο ἡ ζωή σου καὶ ἡ μακρότης τῶν ἡμερῶν σου, κατοικεῖν σε ἐπὶ τῆς γῆς, ἧς ὤμοσεν Κύριος τοῖς πατράσιν σου, Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, δοῦναι αὐτοῖς.

ΚΕΦ. ΛΑ'.

1 ΚΑΙ συνετέλεσεν Μωυσῆς λαλῶν πάντας τοὺς λόγους τούτους πρὸς πάντας υἱοὺς Ἰσραήλ, 2 καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς· ἑκατὸν καὶ εἴκοσι ἐτῶν ἐγώ εἰμι σήμερον· οὐ δυνήσομαι ἔτι εἰσπορεύεσθαι ἢ ἐκπορεύεσθαι. Κύριος δὲ εἶπεν πρός με· οὐ διαβήσῃ τὸν Ἰορδάνην τοῦτον. 3 Κύριος ὁ θεός σου ὁ προπορευόμενος πρὸ προσώπου σου, αὐτὸς ἐξολεθρεύσει τὰ ἔθνη ταῦτα ἀπὸ προσώπου σου, καὶ κατακληρονομήσεις αὐτούς· καὶ Ἰησοῦς ὁ προπορευόμενος πρὸ προσώπου σου, καθὰ ἐλάλησεν Κύριος. 4 Καὶ ποιήσει αὐτοῖς Κύριος, καθὼς ἐποίησεν Σηὼν καὶ Ὤγ τοῖν δυοῖν βασιλεῦσιν τῶν Ἀμορραίων, οἳ ἦσαν πέραν τοῦ Ἰορδάνου, καὶ τῇ γῇ αὐτῶν, καθότι ἐξολέθρευσεν αὐτούς, 5 καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς Κύριος ἐνώπιον ὑμῶν· καὶ ποιήσετε αὐτοῖς, κατὰ πᾶσαν τὴν ἐντολήν, καθότι ἐνετειλάμην ὑμῖν. 6 Ἀνδρίζου καὶ ἴσχυε, μὴ φοβοῦ, μηδὲ δειλία,

δειλία, ⸗ μηδὲ πτοηθῆς" ἀπὸ προσώπου αὐτῶν· ὅτι Κύριος ὁ θεός σου ὅτος ὁ προπορευόμενος μεθ' ὑμῶν, ὐ μή σε ἀνῇ, οὐδ' ὐ μή σε ἐγκαταλείπῃ. 7 Καὶ ἐκάλεσεν Μωυσῆς Ἰησοῦν, καὶ εἶπεν αὐτῷ ἔναντι παντὸς Ἰσραὴλ· ἀνδρίζου καὶ ἴσχυε· σὺ γὰρ εἰσελεύσῃ μετὰ προσώπου τοῦ λαοῦ τούτου εἰς τὴν γῆν, ἣν ὤμοσεν Κύριος τοῖς πατράσιν αὐτῶν, δοῦναι αὐτοῖς, καὶ σὺ κατακληρονομήσεις αὐτὴν αὐτοῖς· 8 καὶ Κύριος ※ αὐτὸς ὁ συμπροπορεύόμενός σοι, ※ αὐτὸς ἔσται μεθ' σοῦ, οὐκ ἀνήσει σε, οὐδ' ὐ μὴ ἐγκαταλείπῃ σε· μὴ φοβοῦ, μηδὲ δειλία. 9 Καὶ ἔγραψεν Μωυσῆς πάντα τὰ ῥήματα τοῦ νόμου τούτου ⸗ εἰς βιβλίον", καὶ ἔδωκεν ※ αὐτὸν τοῖς ἱερεῦσι τοῖς υἱοῖς Λευὶ, τοῖς αἴρουσι τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης Κυρίου, καὶ ※ πᾶσι τοῖς πρεσβυτέροις τοῦ λαοῦ Ἰσραήλ. 10 Καὶ ἐνετείλατο Μωυσῆς αὐτοῖς ⸗ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ", λέγων· μετὰ ἑπτὰ ἔτη ἐν καιρῷ ἐνιαυτοῦ ἀφέσεως, ἐν ἑορτῇ σκηνοπηγίας, 11 ἐν τῷ συμπορεύεσθαι πάντα Ἰσραὴλ, ὀφθῆναι ἐνώπιον Κυρίου τοῦ θεοῦ σου ἐν τῷ τόπῳ ὃν ἂν ἐκλέξηται ⸗ Κύριος" [ὁ θεός σου], ἀναγνώσεσθε τὸν νόμον τοῦτον ἐναντίον παντὸς Ἰσραὴλ εἰς τὰ ὦτα αὐτῶν. 12 Ἐκκλησιάσατε τὸν λαὸν, τοὺς ἄνδρας καὶ τὰς γυναῖκας καὶ τὰ ἔκγονα,

καὶ

καὶ τὸν προσήλυτον σὺ τὸν ἐν ταῖς πόλεσίν σου, ἵνα ἀκούσωσιν, καὶ ἵνα μάθωσιν φοβεῖσθαι Κύριον τὸν θεὸν ὑμῶν, καὶ ἀκούσονται ποιεῖν πάντας τοὺς λόγους τοῦ νόμου τούτου. 13 καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν οἱ οὐκ οἴδασιν, ἀκούσονται, καὶ μαθήσονται φοβεῖσθαι Κύριον τὸν θεὸν ὑμῶν πάσας τὰς ἡμέρας, ὅσας αὐτοὶ ζῶσιν ἐπὶ τῆς γῆς, εἰς ἣν ὑμεῖς διαβαίνετε τὸν Ιορδάνην ἐκεῖ, κληρονομῆσαι αὐτήν. 14 Καὶ εἶπεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν· ἰδοὺ ἐγγίκασιν αἱ ἡμέραι τοῦ θανάτου σου· κάλεσον Ἰησοῦν, καὶ στῆτε πρὸ τὰς θύρας τοῦ σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἐντελοῦμαι αὐτῷ. Καὶ ἐπορεύθη Μωυσῆς καὶ Ἰησοῦς ⸗ εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου", καὶ ἔστησαν πρὸ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. 15 Καὶ κατέβη Κύριος ※ ἐν σκηνῇ ἐν στύλῳ νεφέλης, ⸗ καὶ ἔστη ἐπὶ τὰς θύρας τοῦ σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου"· καὶ ἔστη ὁ στύλος τῆς νεφέλης ἐπὶ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς [τοῦ μαρτυρίου]. 16 Καὶ εἶπεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν· ἰδοὺ σὺ κοιμᾶσαι μετὰ τῶν πατέρων σου, καὶ ἀναστὰς ὁ λαὸς οὗτος ἐκπορνεύσει ὀπίσω θεῶν ἀλλοτρίων τῆς γῆς, εἰς ἣν οὗτος εἰσπορεύεται ἐκεῖ εἰς αὐτήν, καὶ ἐγκαταλείψουσίν με, καὶ διασκεδάσουσιν τὴν διαθήκην μου, ἣν διεθέμην αὐτοῖς. 17 Καὶ ὀργισθήσομαι θυμῷ αὐτοῖς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ καταλείψω αὐτοὺς,

αὐτοὺς, καὶ ἀποστρέψω τὸ πρόσωπόν μου ἀπ' αὐτῶν, καὶ ἔσομαι κατάβρωμα· καὶ εὑρήσουσιν αὐτὸν κακὰ πολλὰ καὶ θλίψεις, καὶ ἐρεῖ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ· διότι οὐκ ἔστιν Κύριος ὁ θεός μου ἐν ἡμῖν, εὕρασάν με τὰ κακὰ ταῦτα. 18 Ἐγὼ δὲ ἀποστροφῇ ἀποστρέψω τὸ πρόσωπόν μου ἀπ' αὐτῶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀφ' πάσας τὰς κακίας ἃς ἐποίησαν, ὅτι ἐπέστρεψαν ὀπίσω θεοὺς ἀλλοτρίους. 19 Καὶ νῦν γράψατε τὰ ῥήματα τῆς ᾠδῆς ταύτης, καὶ διδάξατε αὐτὰ τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ, καὶ ἐμβάλετε αὐτὰ εἰς τὸ στόμα αὐτῶν, ἵνα γένηταί μοι ἡ ᾠδὴ αὕτη εἰς μαρτύριον ἐν υἱοῖς Ἰσραήλ. 20 Εἰσάξω γὰρ αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν ~ τὴν ἀγαθήν", ἣν ὤμοσα τοῖς πατράσιν αὐτῶν, γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι· καὶ φάγονται, καὶ ἐμπλησθέντες χορτάσουσιν, καὶ ὀπισραφήσονται ὀπίσω θεοὺς ἀλλοτρίους, καὶ λατρεύσουσιν αὐτοῖς, καὶ παροξυνοῦσίν με, καὶ ἀφανιοῦσιν τὴν διαθήκην μου [ἣν διεθέμην αὐτοῖς]. 21 ✠ Καὶ ἔσται ὅταν εὕρωσιν αὐτὸν κακὰ πολλὰ καὶ θλίψεις" καὶ ἀντικατασήσεται ἡ ᾠδὴ αὕτη κατὰ πρόσωπον αὐτῶν μαρτυροῦσα· οὐ γὰρ μὴ ἐπιλησθῇ ἀπὸ στόματος αὐτῶν, καὶ ἀπὸ στόματος τοῦ σπέρματος αὐτῶν· ἐγὼ γὰρ οἶδα τὴν πονηρίαν αὐτῶν, ὅσα ποιοῦσίν [μοι] ὧδε σήμερον,

πρὸ

πρὸς δ εἰσαγαγεῖν με αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν ~ τὴν ἀγαθὴν", ἣν ὤμοσα ~ τοῖς πατράσιν αὐτῶν". 22 Καὶ ἔγραψεν Μωυσῆς τὸ ᾠδὴν ταύτην ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, καὶ ἐδίδαξεν αὐτὴν τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ. 23 καὶ ἐνετείλατο Μωυσῆς Ἰησοῦ ※ υἱῷ Ναυῆ" καὶ εἶπεν ~ αὐτῷ". ἀνδρίζου καὶ ἴσχυε· σὺ γὰρ εἰσάξεις τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ εἰς τὴν γῆν, ἣν ὤμοσεν Κύριος αὐτοῖς, καὶ αὐτὸς ἔσῃ μετὰ σοῦ. 24 Ἡνίκα δὲ συνετέλεσεν Μωυσῆς γράφων ~ πάντας" τοὺς λόγους τοῦ νόμου τούτου εἰς βιβλίον ἕως εἰς τέλος, 25 καὶ ἐνετείλατο ※ Μωυσῆς τοῖς Λευίταις τοῖς αἴρουσι τὴν κιβωτὸν τ διαθήκης Κυρίου, λέγων· 26 λαβόντες τὸ βιβλίον τ νόμου τοῦτο, θήσετε αὐτὸ ἐκ πλαγίων τῆς κιβωτ τῆς διαθήκης Κυρίου τ θεῦ ὑμῶν, καὶ ἔσται ἐκεῖ ἐν σοὶ εἰς μαρτύριον· 27 ὅτι ἐγὼ ἐπίσταμαι τ ἐρεθισμόν σου, καὶ τὸν τράχηλόν σου τὸν σκληρόν. Ἔτι γὰρ ἐμοῦ ζῶντος μεθ' ὑμῶν σήμερον, παραπικραίνοντες ἦτε τὸ πρὸς τὸν θεόν· πῶς δὴ καὶ ἔσεσθε τ θανάτου μου; 28 Ἐκκλησιάσατε πρός με τοὺς φυλάρχους ὑμῶν, ~ καὶ τοὺς πρεσβυτέρους ὑμῶν" [καὶ τοὺς κριτὰς ὑμῶν], καὶ τοὺς γραμματοεισαγωγεῖς ὑμῶν, ἵνα λαλήσω εἰς τὰ ὦτα αὐτῶν ~ πάντας" τοὺς λόγους τούτους, καὶ μαρτύρωμαι αὐτοῖς

αὐτοῖς τὸν τε οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν. 29 Οἶδα γὰρ ὅτι ἔσεσθε τῆς τελευτῆς μου ἀνομίᾳ ἀνομήσετε, καὶ ἐκκλινεῖτε ἐκ τῆς ὁδοῦ ἧς ἐνετειλάμην ὑμῖν, καὶ συναντήσεται ὑμῖν τὰ κακὰ ἔσχατον τῶν ἡμερῶν, ὅτι ποιήσετε τὸ πονηρὸν ἔναντι Κυρίου, παροργίσαι αὐτὸν ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν ὑμῶν. 30 Καὶ ἐλάλησεν Μωυσῆς εἰς τὰ ὦτα πάσης τῆς ἐκκλησίας Ἰσραὴλ τὰ ῥήματα τῆς ᾠδῆς ταύτης ἕως εἰς τέλος.

ΚΕΦ. ΛΒ'.

1 Πρόσεχε οὐρανέ, καὶ λαλήσω, καὶ ἀκουέτω γῆ ῥήματα ἐκ στόματός μου. 2 Προσδοκάσθω ὡς ὑετὸς τὸ ἀποφθέγμά μου, καὶ καταβήτω ὡς δρόσος τὰ ῥήματά μου, ὡσεὶ ὄμβρος ἐπ' ἄγρωστιν, καὶ ὡσεὶ νιφετὸς ἐπὶ χόρτον. 3 Ὅτι ὄνομα Κυρίου ἐκάλεσα, δότε μεγαλωσύνην τῷ θεῷ ἡμῶν. 4 Θεὸς ἀληθινὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ, καὶ πᾶσαι αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ, κρίσις· θεὸς πιστός, καὶ οὐκ ἔστιν ἀδικία· δίκαιος καὶ ὅσιος Κύριος. 5 Ἡμάρτοσαν, οὐκ αὐτῷ τέκνα μωμητά· γενεὰ σκολιὰ καὶ διεστραμμένη. 6 Ταῦτα Κυρίῳ ἀνταποδίδοτε, οὕτω λαὸς μωρὸς καὶ οὐκ σοφός; οὐκ αὐτὸς οὗτός σου πατὴρ ἐκτήσατό σε, καὶ ἐποίησέν σε, καὶ ἔκτισέν σε; 7 Μνήσθητε ἡμέ-

ρας

ρας αἰῶνος, σκέψασθε ἔτη γενεᾶς γενεῶν· ἐπερώτησον
τὸν πατέρα σου, καὶ ἀναγγελεῖ σοι, τοὺς πρεσβυτέ-
ρους σου, καὶ ἐροῦσίν σοι. 8 Ὅτε διεμέριζεν ὁ
ὃς ὕψιστος ἔθνη, ὡς διέσπειρεν υἱοὺς Ἀδάμ, ἔστησεν ὅρ-
για ἐθνῶν κατὰ ἀριθμὸν ἀγγέλων θεοῦ· 9 καὶ
ἐγενήθη μερὶς Κυρίου λαὸς αὐτοῦ Ἰακώβ· σχοίνισμα
κληρονομίας αὐτοῦ, Ἰσραήλ. 10 Αὐτάρκησεν αὐ-
τῇ τὸν ὄν γῇ ἐρήμῳ, ὄν δίψει καύματος ὄν ἀνύ-
δρῳ· ἐκύκλωσεν αὐτὸν καὶ ἐπαίδευσεν αὐτὸν, καὶ
διεφύλαξεν αὐτὸν ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ. 11 Ὡς
ἀετὸς σκεπάσαι νοσσιὰν αὐτοῦ, καὶ ὑπὲρ τοῖς νοσσοῖς
ἐπεπόθησεν αὐτοῦ ἐπεπότησεν· διεὶς τὰς πτέρυγας αὐτοῦ, ἐδέξατο
αὐτοὺς, καὶ ἀνέλαβεν αὐτοὺς, ὑπὲρ τοὺς μεταφρέ-
νων αὐτόν. 12 Κύριος μόνος ἦγεν αὐτοὺς, καὶ
αὐτῶν οὐκ ἦν μετ' αὐτοῦ θεὸς ἀλλότριος. 13 Ἀνεβί-
βασεν αὐτοὺς ὑπὲρ τὸν ἰσχὺν τῆς γῆς, ἐψώμισεν
αὐτοὺς γενήματα ἀγρῶν· ἐθήλασαν μέλι ἐκ πέ-
τρας, καὶ ἔλαιον ἐκ τερεᾶς πέτρας, 14 βούτυ-
ρον βοῶν καὶ γάλα προβάτων, μετὰ στέατος ἀρ-
νῶν καὶ κριῶν, υἱῶν ταύρων, καὶ τράγων, μετὰ
στέατος νεφρῶν πυρῶν, καὶ αἷμα σταφυλῆς ἔπιον οἶ-
νον. 15 ☞ Καὶ ἔφαγεν Ἰακὼβ καὶ ἐνεπλήσθη,
καὶ ἀπελάκτισεν ὁ ἠγαπημένος, ἐλιπάνθη, ἐ-
παχύνθη, ἐπλατύνθη· καὶ ἐγκατέλειπεν θεὸν
τὸν ποιήσαντα αὐτὸν, καὶ ἀπέστη ἀπὸ θεοῦ σωτῆρος
αὐτοῦ.

αὐτοῦ. 16 Παρώξυναν με ἐπ' ἀλλοτρίοις, ἐν βδελύγμασιν αὐτῶν ἐξεπίκραναν με· 17 ἔθυσαν δαιμονίοις, καὶ οὐ θεῷ, θεοῖς οἷς οὐκ ᾔδεισαν· καινοὶ καὶ πρόσφατοι ἥκασιν, οὓς οὐκ ᾔδεισαν οἱ πατέρες αὐτῶν. 18 Θεὸν τὸν γεννήσαντά σε ἐγκατέλιπες, καὶ ἐπελάθου θεοῦ τοῦ τρέφοντός σε. 19 Καὶ εἶδεν Κύριος, καὶ ἐζήλωσεν, καὶ παρωξύνθη διὰ ὀργὴν υἱῶν αὐτοῦ καὶ θυγατέρων· 20 καὶ εἶπεν· Ἀποστρέψω τὸ πρόσωπόν μου ἀπ' αὐτῶν, καὶ δείξω τί ἔσται αὐτοῖς ἐπ' ἐσχάτων· ὅτι γενεὰ ἐξεστραμμένη ἐστίν, υἱοὶ οἷς οὐκ ἔστιν πίστις ἐν αὐτοῖς. 21 Αὐτοὶ παρεζήλωσάν με ἐπ' οὐ θεῷ, παρώργισάν με ἐν τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν· κἀγὼ παραζηλώσω αὐτοὺς ἐπ' οὐκ ἔθνει, ἐπ' ἔθνει ἀσυνέτῳ παροργῶ αὐτούς. 22 Ὅτι πῦρ ἐκκέκαυται ἐκ τοῦ θυμοῦ μου, καυθήσεται ἕως ᾅδου κάτω· καταφάγεται γῆν καὶ τὰ γενήματα αὐτῆς, φλέξει θεμέλια ὀρέων. 23 Συνάξω εἰς αὐτοὺς κακά, καὶ τὰ βέλη μου συντελέσω εἰς αὐτούς. 24 Τηκόμενοι λιμῷ καὶ βρώσει ὀρνέων, καὶ ὀπισθότονος ἀνίατος· ὀδόντας θηρίων ἐπαποστελῶ εἰς αὐτούς, μετὰ θυμοῦ συρόντων ἐπὶ τῆς γῆς. 25 Ἔξωθεν ἀτεκνώσει αὐτοὺς μάχαιρα, καὶ ἐκ τῶν ταμιείων φόβος· νεανίσκος σὺν παρθένῳ, θηλάζων μετὰ καθεσηκότος πρεσβυτέρου. 26 Εἶπα· διασπερῶ

ἀπερῶ αὐτούς, καταπαύσω δὴ ἐξ ἀνθρώπων τὸ μνημόσυνον αὐτῶν· 27 εἰ μὴ δι' ὀργὴν ἐχθρῶν, ἵνα μὴ μακροχρονίσωσιν, καὶ ἵνα μὴ συνεπιθῶνται οἱ ὑπεναντίοι, μὴ εἴπωσιν· ἡ χεὶρ ἡμῶν ὑψηλὴ, καὶ οὐχὶ Κύριος ἐποίησεν ταῦτα πάντα. 28 Ὅτι ἔθνος ἀπολωλεκὸς βουλήν ἐστιν, καὶ οὐκ ἔστιν ἐν αὐτοῖς ἐπιστήμη, 29 οὐκ ἐφρόνησαν συνιέναι· ταῦτα καταδεξάσθωσαν εἰς τὸν ὀπίσω χρόνον· 30 πῶς διώξεται εἷς χιλίους, καὶ δύο μετακινήσουσιν μυριάδας, εἰ μὴ ὁ θεὸς ἀπέδοτο αὐτοὺς, καὶ ὁ Κύριος παρέδωκεν αὐτούς. 31 Ὅτι οὐκ εἰσὶν ὡς ὁ θεὸς ἡμῶν οἱ θεοὶ αὐτῶν· οἱ δὲ ἐχθροὶ ἡμῶν ἄνοητοι. 32 Ἐκ γὰρ ἀμπέλου Σοδόμων ἡ ἄμπελος αὐτῶν, καὶ ἡ κληματὶς αὐτῶν ἐκ Γομόρρας· ἡ σταφυλὴ αὐτῶν σταφυλὴ χολῆς, βότρυς πικρίας αὐτοῖς· 33 θυμὸς δρακόντων ὁ οἶνος αὐτῶν, καὶ θυμὸς ἀσπίδων ἀνίατος. 34 Οὐκ ἰδοὺ ταῦτα συνῆκται παρ' ἐμοὶ, καὶ ἐσφράγισμαι ἐν τοῖς θησαυροῖς μου; 35 ἐν ἡμέρᾳ ἐκδικήσεως ἀνταποδώσω, ἐν καιρῷ ὅταν σφαλῇ ὁ πούς αὐτῶν· ὅτι ἐγγὺς ἡμέρα ἀπωλείας αὐτῶν, καὶ πάρεστιν ἕτοιμα ὑμῖν. 36 Ὅτι κρινεῖ Κύριος τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τοῖς δούλοις αὐτοῦ παρακληθήσεται· εἶδεν γὰρ παραλελυμένους αὐτοὺς καὶ ἐκλελοιπότας ἐν ἐπαγωγῇ καὶ παρειμένους.

μθύους αὐτοὺς καὶ ἀκλελοιποτας ἐν ἐπαγωγῇ καὶ παρειμθύους. 37 Καὶ εἶπεν ~ Κύριος''. πῦ εἰσὶν οἱ θεοὶ ἑαυτῶν, ἐφ' οἷς ἐπεποίθεισαν ἐπ' αὐτοῖς; σαυτῶν
38 ὧν τὸ στέαρ τ̃ θυσιῶν αὐτῶν ἐσθίετε, καὶ ὃπι-νέτε τὸν οἶνον τ̃ σπονδῶν αὐτῶν· ἀναστήτωσαν καὶ βοηθησάτωσαν ὑμῖν, καὶ γενηθήτωσαν ὑμῖν σκε-παστά. 39 Ἴδετε ἴδετε ὅτι ἐγώ εἰμι, καὶ ὐκ ἔστιν θεὸς πλὴν ἐμοῦ· ἐγὼ ἀποκτενῶ, καὶ ζῆν ποιήσω· πατάξω, κἀγὼ ἰάσομαι, καὶ ὐκ ἔστιν ὃς ἐξελεῖται ἐκ τ̃ χειρῶν μου. 40 Ὅτι ἀρῶ εἰς τ̃ οὐρανὸν τὴν χεῖρά μου, ~ καὶ ὀμοῦμαι τὴν δεξιάν μου'', καὶ ἐρῶ· ζῶ ἐγὼ εἰς τὸν αἰῶνα. 41 ὅτι παροξυνῶ ὡς ἀστραπὴν τὴν μάχαιράν μου, καὶ ἀνθέξεται κρίματος ἡ χείρ μου, [καὶ ἐκδικήσει], καὶ ἀνταποδώσω δίκην τοῖς ἐχθροῖς × μου, καὶ τοῖς μισοῦσίν με ἀνταποδώσω· 42 μεθύσω τὰ βέλη μου ἀφ' αἵματος, καὶ ἡ μάχαιρά μου καταφάγεται κρέα, ἀφ' αἵματος τραυματιῶν καὶ αἰχμαλωσίας, ἀπὸ κεφαλῆς ἀρχόντων ἐχθρῶν. ἐθνῶν
43 Εὐφράνθητε οὐρανοὶ ἅμα αὐτῷ, καὶ προσκυνησάτωσαν αὐτῷ πάντες υἱοὶ θεοῦ· Εὐφράνθητε ἔθνη μετ' λαοῦ αὐτοῦ, ~ καὶ ἐνισχυσάτωσαν αὐ-τοὺς πάντες ἄγγελοι θεοῦ· ὅτι τὸ αἷμα τ̃ υἱῶν αὐτοῦ ἐκδικεῖται, καὶ ἐκδικήσῃ, καὶ ἀνταποδώσῃ ~ δίκην'' τοῖς ἐχθροῖς αὐτοῦ, ~ καὶ τοῖς μισοῦ-

σιν ἀνταποδώσω". καὶ ὀκκαθαιρεῖ Κύριος τὴν γῆν ἔ λαὸ αὐτ. 44 Καὶ ἔγραψεν Μωυσῆς τὸ ᾠδὴν ταύτην ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, καὶ ἐδίδαξεν αὐτὴν τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ". καὶ προσῆλθεν Μωυσῆς πρὸς τ λαὸν, καὶ ἐλάλησεν πάντας τοὺς λόγους τ νόμ τούτ εἰς τὰ ὦτα τ λαῦ, αὐτὸς καὶ Ἰησοῦς ὁ τ Ναυή. 45 Καὶ συνετέλεσεν Μωυσῆς λαλῶν ✻ πάντας τοὺς λόγους τούτους παντὶ Ἰσραήλ· 46 καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς· προσέχετε τῇ καρδίᾳ ὑμῶν ὅτι πάντας τοὺς λόγους τούτους, οὓς ἐγὼ διαμαρτύρομαι ὑμῖν σήμερον, ἃ ἐντελεῖσθε τοῖς υἱοῖς ὑμῶν, φυλάσσειν καὶ ποιεῖν πάντας τοὺς λόγους τ νόμ τούτ. 47 Ὅτι οὐχὶ λόγος κενὸς ἔστος ὑμῖν· ὅτι αὕτη ἡ ζωὴ ὑμῶν, καὶ ἕνεκεν τ λόγου τούτ μακροημερεύσετε ἐπὶ τῆς γῆς, εἰς ἣν ὑμεῖς διαβαίνετε τὸν Ἰορδάνην ἐκεῖ, κληρονομῆσαι αὐτήν. 48 Καὶ ἐλάλησεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, λέγων· 49 ἀνάβηθι εἰς τὸ ὄρος τὸ Ἀβαρείμ τοῦτο, ὄρος Ναβαῦ, ὅ ἐστιν ἐν γῇ Μωὰβ κατὰ πρόσωπον Ἰεριχώ, καὶ ἴδε τὴν γῆν Χαναάν, ἣν ἐγὼ δίδωμι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ εἰς κατάσχεσιν· 50 καὶ τελεύτα ἐν τῷ ὄρει εἰς ὃ ἀναβαίνεις ἐκεῖ, καὶ προστέθητι πρὸς τὸν λαόν σου, ὃν τρόπον ἀπέθανεν Ἀαρὼν ὁ ἀδελφός σου

ἐν

ἐν Ὢρ τῷ ὄρει, καὶ προσετέθη πρὸς τὸν λαὸν
αὐτοῦ. 51 διότι ἠπειθήσατε τῷ ῥήματί μου ἐν
τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἐπὶ τοῦ ὕδατος ἀντιλογίας Κά-
δης ἐν τῇ ἐρήμῳ Σὶν, διότι οὐχ ἡγιάσατέ με ἐν
τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ. 52 ὅτι ἀπέναντι ὄψῃ τὴν
γῆν, καὶ ἐκεῖ οὐκ εἰσελεύσῃ Χ εἰς τὴν γῆν, ἣν
ἐγὼ δίδωμι τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ.

ΚΕΦ. ΛΓ'.

1 ΚΑΙ αὕτη ἡ εὐλογία, ἣν ηὐλόγησεν Μωυ-
σῆς ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ
πρὸ τελευτῆς αὐτοῦ, 2 καὶ εἶπεν· Κύριος
ἐκ Σινὰ ἥκει, καὶ ἐπέφανεν ἐκ Σηεὶρ ἡμῖν, καὶ
κατέπεμψεν ἐξ ὄρους Φαρὰν σὺν μυριάσιν Κά-
δης· ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ ἄγγελοι μετ' αὐτοῦ. 3 Καὶ
ἐφείσατο τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ ἡγιασμέ-
νοι ὑπὸ τὰς χεῖράς σου, καὶ αὐτοὶ ὑπὸ σὲ
εἰσὶν· καὶ ἐδέξατο ἀπὸ τῶν λόγων αὐτοῦ 4 νό-
μον, ὃν ἐνετείλατο Μωυσῆς ἡμῖν, κληρονομίαν
συναγωγῆς Ἰακώβ. 5 Καὶ ἔσται ἐν τῷ ἠγαπη-
μένῳ ἄρχων, συναχθέντων ἀρχόντων λαῶν ἅμα
φυλαῖς Ἰσραήλ. 6 Ζήτω Ῥουβὶμ, καὶ μὴ ἀπο-
θανέτω· καὶ Συμεὼν ἔστω πολὺς ἐν ἀριθμῷ.
7 Καὶ αὕτη Ἰούδα· Χ καὶ εἶπεν· εἰσάκουσον
Κύριε τῆς φωνῆς Ἰούδα, καὶ εἰς τὸν λαὸν αὐτοῦ

εἰσέλθοις ἀν· αἱ χεῖρες αὐτῦ ἱκανὰς ἔσονται αὐτῷ, καὶ βοηθὸς ἀπ' ἐχθρῶν αὐτῦ ἔσῃ. 8 Καὶ τῷ Λευὶ εἶπεν· δότε Λευὶ δήλως αὐτῦ, καὶ ἀλήθειαν αὐτῦ τῷ ἀνδρὶ τῷ ὁσίῳ, ὃν ἐπείρασαν αὐτὸν ἐν πείρᾳ, ἐλοιδόρησαν αὐτὸν ἐφ' ὕδατος ἀντιλογίας. 9 Ὁ λέγων τῷ πατρὶ αὐτῦ καὶ τῇ μητρὶ αὐτῦ, ὐκ ἑώρακά σε, καὶ τὺς ἀδελφὺς αὐτῦ ὐκ ἔγνω, καὶ τὺς ὑἱὺς αὐτῦ ἀπέγνω. Ὅτι ἐφύλαξεν τὰ λόγιά σου, καὶ τὴν διαθήκην σου διετήρησεν. 10 Δηλώσουσιν τὰ δικαιώματά σου τῷ Ἰακὼβ, καὶ τὸν νόμον σου τῷ Ἰσραήλ· θήσουσιν θυμίαμα ἐν ὀργῇ σου διαπαντὸς θυσιαστήριόν σου. 11 Εὐλόγησον Κύριε τὴν ἰσχὺν αὐτῦ, καὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν αὐτῦ δέξαι· πάταξον ὀσφῦν ἐπανεστηκότων ἐχθρῶν αὐτῦ, καὶ οἱ μισῦντες αὐτὸν μὴ ἀναστήτωσαν. 12 Καὶ τῷ Βενιαμὶν εἶπεν· ἠγαπημένος ὑπὸ Κυρίῳ κατασκηνώσει πεποιθὼς, καὶ ὁ θεὸς σκιάζει ἐπ' αὐτῷ πάσας τὰς ἡμέρας, καὶ ἀναμέσον τῶν ὤμων αὐτῦ κατέπαυσεν. 13 Καὶ τῷ Ἰωσὴφ εἶπεν· ἀπ' εὐλογίας Κυρίῳ ἡ γῆ αὐτῦ, ἀπὸ ὡρῶν οὐρανῦ καὶ δρόσου, καὶ ἀπὸ ἀβύσσων πηγῶν κάτωθεν, 14 καὶ καθ' ὥραν γενημάτων ἡλίῳ τροπῶν, καὶ ἀπὸ συνόδων μηνῶν, 15 καὶ ἀπὸ κορυφῆς ὀρέων ἀρχῆς, καὶ ἀπὸ κορυφῆς βουνῶν αἰωνίων, 16 καὶ καθ' ὥραν γῆς πλη-

κάταξον

ὀρέων

ρώσεως·

ρώσεως· καὶ τοῖς δεκτοῖς τῷ ὀφθέντι ἐν τῇ βάτῳ
ἐλθοισαν ἐπὶ κεφαλὴν Ἰωσὴφ, καὶ ἐπὶ κορυφῆς
δοξασθεὶς ἐν ἀδελφοῖς. 17 Πρωτότοκος ταύρου
τὸ κάλλος αὐτοῦ, Χ καὶ κέρατα μονοκέρωτος τὰ
κέρατα αὐτοῦ· ἐν αὐτοῖς ἔθνη κερατιεῖ ἅμα ἕως
ἀπ' ἄκρου τῆς γῆς. Αὗται μυριάδες Ἐφραὶμ,
καὶ αὗται χιλιάδες Μανασσῆ. 18 Καὶ τῷ Ζα-
βουλὼν εἶπεν· εὐφράνθητι Ζαβουλὼν ἐν ἐξοδίᾳ
σου, καὶ Ἰσσάχαρ ἐν τοῖς σκηνώμασιν αὐτοῦ.
19 Ἔθνη ἐξολεθρεύσουσιν· καὶ ἐπικαλέσεσθε ἐκεῖ, καὶ θύσετε ἐκεῖ θυσίαν δικαιοσύνης· ὅτι πλοῦτος θα-
λάσσης θηλάσεται, καὶ ἐμπόρια παράλιον κατοι-
κούντων. 20 Καὶ τῷ Γὰδ εἶπεν· εὐλογημένος
ἐμπλατύνων Γάδ· ὡς λέων ἀνεπαύσατο, συν-
τρίψας βραχίονα καὶ ἄρχοντα. 21 Καὶ εἶδεν
ἀπαρχὴν αὐτοῦ, ὅτι ἐκεῖ ἐμερίσθη γῆ ἀρχόντων
συνηγμένων ἅμα ἀρχηγοῖς λαῶν. Δικαιοσύνην αὐτῶν
Κύριος ἐποίησεν, καὶ κρίσιν αὐτοῦ μετὰ Ἰσραήλ.
22 Καὶ τῷ Δὰν εἶπεν· Δὰν σκύμνος λέοντος,
καὶ ἐκπηδήσει ἐκ τῆς Βασάν. 23 Καὶ τῷ
Νεφθαλεὶ εἶπεν· Νεφθαλεὶ πλησμονὴ δεκτῇ,
καὶ ἐμπλησθήτω εὐλογίας παρὰ Κυρίου· θά-
λασσαν καὶ λίβα κληρονομήσει. 24 Καὶ τῷ
Ἀσὴρ εἶπεν· εὐλογημένος ἀπὸ τέκνων Ἀσήρ, καὶ
ἔσται δεκτὸς τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ· βάψει ἐν ἐλαίῳ

τ πόδα αὐτῦ· 25 σίδηρος καὶ χαλκὸς τὸ ὑπόδημα αὐτῦ ἔσαι, καὶ ὡς αἱ ἡμέραι σου, ἡ ἰσχύς σου. 26 Οὐκ ἔστιν ὥσπερ ὁ θεὸς τῦ ἠλαπημένου ὁ ἐπιβαίνων ἐπὶ τὸν οὐρανὸν βοηθός σου, καὶ ὁ μεγαλοπρεπὴς ἐν στερεώματος. 27 Καὶ σκέπασις θεῦ ἀρχαία, καὶ ὑπὸ ἰσχὺ βραχίονων αἰωνίων· καὶ ἐκβαλεῖ ἀπὸ προσώπου σου ἐχθρόν, λέγων· ἀπόλοιο. 28 Καὶ κατασκηνώσει Ἰσραὴλ μόνος πεποιθώς, πηγὴ Ἰακὼβ ἐπὶ ✕ γῆς σίτου καὶ οἴνου· καὶ ὁ οὐρανὸς συννεφὴς αὐτῷ δρόσῳ. 29 Μακάριος σὺ Ἰσραήλ· τίς ὅμοιός σου λαὸς, σῳζόμενος ὑπὸ Κυρίου; ὑπερασπιεῖ ὁ βοηθός σου, καὶ ἡ μάχαιρα καυχημά σου· καὶ ψεύσονταί σε οἱ ἐχθροί σου, καὶ σὺ ἐπὶ τ πάχιλα αὐτῶν ἐπιβήσῃ. ἐπὶ γῆς

ΚΕΦ. ΛΔ'.

1 ΚΑΙ ἀνέβη Μωυσῆς ἀπὸ Ἀραβὼθ Μωὰβ ἐπὶ τὸ ὄρος Ναβαῦ, ἐπὶ κορυφὴν Φασγά, ἥ ἐστιν ἐπὶ πρόσωπον Ἰεριχώ· καὶ ἔδειξεν αὐτῷ Κύριος πᾶσαν τὴν γῆν Γαλαὰδ ἕως Δάν, 2 καὶ πᾶσαν τὴν γῆν Νεφθαλείμ, καὶ πᾶσαν τὴν γῆν Ἐφραείμ, καὶ Μανασσῆ, καὶ πᾶσαν τὴν γῆν Ἰούδα ἕως τῆς θαλάσσης τῆς ἐσχάτης, 3 καὶ τὴν ἔρημον, καὶ τὰ πρὸς χώρα Ἰεριχὼ, πόλιν Φοινίκων ἕως Σηγώρ.

4 Καὶ

4 Καὶ εἶπεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν· αὕτη ἡ γῆ ἣν ὤμοσα Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, λέγων· τῷ σπέρματι ὑμῶν δώσω αὐτήν. Ἔδειξα αὐτὴν τοῖς ὀφθαλμοῖς σου, καὶ ἐκεῖ οὐκ εἰσελεύσῃ. 5 Καὶ ἐτελεύτησεν ἐκεῖ Μωυσῆς, οἰκέτης Κυρίου, ἐν γῇ Μωὰβ διὰ ῥήματος Κυρίου· 6 καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν Γαὶ ἐν γῇ Μωὰβ ἐγγὺς οἴκου Φογώρ· καὶ οὐκ οἶδεν ἄνθρωπος τὸν τάφον αὐτοῦ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. 7 Μωυσῆς δὲ ἦν ἑκατὸν καὶ εἴκοσι ἐτῶν ἐν τῷ τελευτῆσαι αὐτόν· οὐκ ἠμαυρώθησαν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ, οὐδὲ ἐφθάρη τὰ χελύνια αὐτοῦ. 8 Καὶ ἔκλαυσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸν Μωυσῆν ἐν Ἀραβὼθ Μωὰβ ὀπίσω τοῦ Ἰορδάνου κατέναντι Ἰεριχὼ τριάκοντα ἡμέρας· καὶ συνετελέσθησαν αἱ ἡμέραι πένθους κλαυθμοῦ Μωυσῆ. 9 Καὶ Ἰησοῦς υἱὸς Ναυῆ ἐνεπλήσθη πνεύματος συνέσεως· ἐπέθηκεν γὰρ Μωυσῆς τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐπ' αὐτόν· καὶ εἰσήκουσαν αὐτοῦ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἐποίησαν καθότι ἐνετείλατο Κύριος τῷ Μωυσῆ. 10 Καὶ οὐκ ἀνέστη ἔτι προφήτης ἐν Ἰσραὴλ ὡς Μωυσῆς, ὃν ἔγνω Κύριος αὐτὸν πρόσωπον κατὰ πρόσωπον, 11 ἐν πᾶσιν τοῖς σημείοις καὶ τέρασιν, ὃν ἀπέστειλεν αὐτὸν Κύριος ποιῆσαι αὐτὰ ἐν γῇ Αἰγύπτῳ Φαραὼ καὶ τοῖς θεράπουσιν αὐτοῦ, καὶ πάσῃ τῇ γῇ αὐτοῦ· 12 καὶ τὰ

τελευτὴν

θαυμάσια

θαυμάσια τὰ μεγάλα καὶ πᾶσαν τὴν χεῖρα τὴν κραταιὰν, ἃ ἐποίησεν Μωυσῆς ἐναντι παντὸς Ἰσραήλ.

ΔΕΥΤΕΡΟΝΟΜΙΟΝ.

ΙΗΣΟΥΣ

ΥΙΟΣ ΝΑΥΗ.

ΙΗΣΟΥΣ ΥΙΟΣ ΝΑΥΗ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

1 ΚΑΙ ἐγένετο μετὰ τὸν τελευτὴν Μωυσῆ ※ δοῦλε Κυρίε, καὶ εἶπεν Κύριος τῷ Ἰησοῦ υἱῷ Ναυὴ τῷ λειτουργῷ Μωυσῆ, λέγων· 2 Μωυσῆς ὁ θεράπων μου τετελεύτηκεν· νῦν οὖν ἀναστὰς, διάβηθι τὸν Ἰορδάνην ※ τοῦτον, σὺ καὶ πᾶς ὁ λαὸς οὗτος, εἰς τὴν γῆν, ἣν ἐγὼ δίδωμι αὐτοῖς, ※ τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ. 3 Πᾶς ὁ τόπος ἐφ' ὃν ἂν ἐπιβῆτε τῷ ἴχνει τοῦ ποδὸς ὑμῶν ※ ἐπ' αὐτὸν, ὑμῖν δώσω αὐτὸν, ὃν τρόπον εἴρηκα τῷ Μωυσῇ· 4 τὴν ἔρημον καὶ τὸν Ἀντιλίβανον ※ τοῦτον ἕως τοῦ ποταμοῦ τοῦ μεγάλου, ποταμοῦ Εὐφράτου, ※ πᾶσαν γῆν Ἐναίων, καὶ ἕως τῆς θαλάσσης τῆς Φοινίκης ἐκ δυσμῶν ἔσται τὰ ὅρια ὑμῶν. 5 Οὐκ ἀντιστήσεται ἄνθρωπος κατενώπιον ὑμῶν πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου· ※ καθὼς ἤμην μετὰ Μωυσῆ, ※ οὕτως ἔσομαι ※ καὶ μετὰ σοῦ· ※ καὶ οὐκ ἐγκαταλείπω σε, οὐδὲ ὑποστέλλομαί σε. 6 Ἴσχυε καὶ ἀνδρίζου· σὺ γὰρ ἀποδιαστελεῖς τῷ λαῷ

λαῷ τούτῳ τῷ γῇ, ἣν ὤμοσα τοῖς πατράσιν αὐτῶν δοῦναι αὐτοῖς. 7 Ἰσχυε οὖν καὶ ἀνδρίζου σφόδρα, φυλάσσεσθαι καὶ ποιεῖν κατὰ πάντα τὸν νόμον, καθότι ἐνετείλατό σοι Μωυσῆς ὁ παῖς μου· καὶ οὐκ ἐκκλινεῖς ἀπ' αὐτῶν εἰς δεξιὰ ἢ εἰς ἀριστερά, ἵνα συνῇς ἐν πᾶσιν οἷς ἐὰν πράσσῃς. 8 Καὶ οὐκ ἀποστήσεται ἡ βίβλος τοῦ νόμου τούτου ἐκ τοῦ στόματός σου, καὶ μελετήσεις ἐν αὐτῇ ἡμέρας καὶ νυκτός, ἵνα συνῇς ποιεῖν πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν αὐτῷ· τότε [εὐοδωθήσῃ, καὶ] εὐοδώσεις τὰς ὁδούς σου, καὶ τότε συνήσεις. 9 Ἰδοὺ ἐντέλλομαί σοι· ἴσχυε καὶ ἀνδρίζου, μὴ δειλιάσῃς, μηδὲ φοβηθῇς· ὅτι μετὰ σοῦ Κύριος ὁ θεός σου εἰς πάντα ὃ ἐὰν πορεύῃ. 10 Καὶ ἐνετείλατο Ἰησοῦς τοῖς γραμματεῦσι τοῦ λαοῦ, λέγων· 11 εἰσέλθατε εἰς μέσον τῆς παρεμβολῆς τοῦ λαοῦ, καὶ ἐντέλλασθε τῷ λαῷ, λέγοντες· ἑτοιμάζεσθε ἑαυτοῖς ἐπισιτισμόν, ὅτι ἔτι τρεῖς ἡμέραι, ὑμεῖς διαβήσεσθε τὸν Ἰορδάνην τοῦτον, εἰσελθόντες κατασχεῖν τὴν γῆν, ἣν Κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων ὑμῶν δίδωσιν ὑμῖν κληρονομεῖν αὐτήν. 12 Καὶ τῷ Ῥουβὴν, καὶ τῷ Γὰδ, καὶ τῷ ἡμίσει φυλῆς Μανασσῆ εἶπεν Ἰησοῦς, λέγων· 13 μνήσθητε τὸ ῥῆμα Κυρίου, ὃ ἐνετείλατο ὑμῖν Μωυσῆς

σῆς ὁ παῖς Κυρίου, λέγων· Κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν
κατέπαυσεν ὑμᾶς, καὶ ἔδωκεν ὑμῖν τὴν γῆν
ταύτην. 14 Αἱ γυναῖκες ὑμῶν, ⸆ καὶ" τὰ
παιδία ὑμῶν, καὶ τὰ κτήνη ὑμῶν κατοικείτωσαν ἐν
τῇ γῇ, ἣ ἔδωκεν ὑμῖν ※ Μωυσῆς πέραν τοῦ Ἰορδάνου·
ὑμεῖς δὲ διαβήσεσθε εὐζωνοι πρῶτον τῶν
ἀδελφῶν ὑμῶν, πᾶς ὁ ἰσχύων ※ τῇ δυνάμει, καὶ
συμμαχήσετε αὐτοῖς, 15 ἕως ἂν καταπαύσῃ
⸆ Κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν" τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν, ὥσπερ
καὶ ὑμᾶς, καὶ κληρονομήσουσιν καὶ αὐτοι τὴν
γῆν, ἣν Κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν δίδωσιν αὐτοῖς· καὶ
ἀπελεύσεσθε ⸆ ἕκαστος" εἰς γῆν κληρονομίας τὴν κληρο-
ἑαυτῶν, ※ καὶ κληρονομήσετε αὐτήν, ἣν ἔδωκεν ὑ- νομίαν
μῖν Μωυσῆς ※ ὁ παῖς Κυρίου, ἐν τῷ πέραν τοῦ
Ἰορδάνου ἀπ' ἀνατολῶν ἡλίου. 16 Καὶ ἀποκρι-
θέντες τῷ Ἰησοῦ, εἶπαν· πάντα ὅσα ἂν ἐντείλῃ
ἡμῖν, ποιήσομεν, καὶ εἰς πάντα ⸆ τόπον" ὃν ἐὰν
ἀποστείλῃς ἡμᾶς, πορευσόμεθα· 17 κατὰ πάν-
τα ὅσα ἠκούσαμεν Μωυσῆ, ※ οὕτως ἀκουσόμε-
θά σου· πλὴν ἔστω Κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν μετὰ σοῦ,
ὃν τρόπον ἦν μετὰ Μωυσῆ. 18 Ὁ δὲ ἄνθρω-
πος ὃς ἐὰν ἀπειθήσῃ σοι, καὶ ὃς ἐὰν μὴ ἀκούσῃ
τῶν ῥημάτων σου, καθότι ἂν ἐντείλῃ αὐτῷ, ἀπο-
θανέτω· μόνον ἴσχυε καὶ ἀνδρίζου.

ΚΕΦ.

ΚΕΦ. Β'.

1 ΚΑΙ ἀπέστειλεν Ἰησοῦς υἱὸς Ναυὴ ἐκ Σαττεὶν δύο νεανίσκους, κατασκοπεῦσαι ※ κρυφῇ, λέγων· ἀνάβητε ☩ καὶ ἴδετε τὴν γῆν καὶ τὴν Ἰεριχώ. Καὶ πορευθέντες ☩ οἱ δύο νεανίσκοι ἦλθον εἰς Ἰεριχώ, καὶ εἰσῆλθον εἰς τὴν οἰκίαν γυναικὸς πόρνης, ᾗ ὄνομα Ῥαάβ· καὶ κατέλυσαν ἐκεῖ. 2 Καὶ ἀπηγγέλη τῷ βασιλεῖ Ἰεριχώ, λέγοντες· ※ ἰδοὺ ἄνδρες εἰσεπορεύοντο ὧδε ※ τὴν νύκτα ἐκ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ κατασκοπεῦσαι τὴν γῆν. 3 Καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Ἰεριχώ, ☩ καὶ εἶπεν πρὸς Ῥαάβ, λέγων· ἐξάγαγε τοὺς ἄνδρας τοὺς εἰσεπορευμένους ※ πρός σε, οἳ εἰσῆλθαν εἰς τὴν οἰκίαν σου ☩ τὴν νύκτα· κατασκοπεῦσαι γὰρ ※ πᾶσαν τὴν γῆν ἦλθαν. 4 Καὶ λαβοῦσα ἡ γυνὴ τοὺς ※ δύο ἄνδρας, ἔκρυψεν αὐτούς, καὶ εἶπεν ☩ αὐτοῖς, λέγουσα· εἰσεληλύθασιν πρός μέ [ὧδε οἱ ἄνδρες, ※ καὶ οὐκ οἶδα, πόθεν ἦσαν. 5 Ὡς δὲ ἡ πύλη ἐκλείετο ἐν τῷ σκότει, καὶ οἱ ἄνδρες ἐξῆλθον· οὐκ οἶδαμεν πῇ πεπορεύνται ※ οἱ ἄνδρες· καταδιώξατε ※ ταχέως ὀπίσω αὐτῶν, εἰ καταλήψεσθε αὐτούς. 6 Αὐτὴ δὲ ἀνεβίβασεν αὐτοὺς ὀπὶ τὸ δῶμα, καὶ ἔκρυψεν αὐτοὺς ἐν τῇ λινοκαλάμῃ τῇ ἐστοιβασμένῃ αὐτῇ ὀπὶ τοῦ δώματος.

7 Καὶ

7 Καὶ οἱ ἄνδρες κατεδίωξαν ὀπίσω αὐτῶν ὁδὸν τὴν ἐπὶ τῦ Ἰορδάνυ ἐπὶ τὰς διαβάσεις, καὶ ἡ πύλη ἐκλείσθη. 8 Καὶ ἐγένετο ὡς ἐξῆλθον οἱ καταδιώκοντες ὀπίσω αὐτῶν, καὶ αὐτοὶ πρὶν ἢ κοιμηθῆναι αὐτοὺς, καὶ αὐτὴ ἀνέβη πρὸς αὐτοὺς ἐπὶ τὸ δῶμα, 9 καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς· ἐπίσταμαι ὅτι ἔδωκεν Κύριος ὑμῖν τὴν γῆν· ἐπιπέπωκεν γὰρ ὁ φόβος ὑμῶν πρὸς ἡμᾶς, ※ καὶ ὅτι κατέπτηκαν πάντες οἱ κατοικοῦντες ἐν τῇ γῇ ἀπὸ προσώπυ ὑμῶν. 10 Ἀκηκόαμεν γὰρ ὅτι κατεξήρανεν Κύριος ☩ ὁ θεὸς" τὸ ὕδαρ τὴν ἐρυθρᾶν ἀπὸ προσώπυ ὑμῶν, ὅτε ἐξεπορεύεσθε ἐξ Αἰγύπτυ, καὶ ὅσα ἐποίησεν τοῖς δυσὶ βασιλεῦσι τοῖς Ἀμορραίων, οἳ ἦσαν πέραν τῦ Ἰορδάνυ, τῷ Σηὼν καὶ Ὤγ, οὓς ἐξωλεθρεύσατε αὐτούς· 11 καὶ ἀκούσαντες ἡμεῖς ἐξέστημεν τῇ καρδίᾳ ἡμῶν, καὶ οὐκ ἔστι ἔτι πνεῦμα ἐν ἑνὶ ἀπὸ προσώπυ ὑμῶν· ὅτι Κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ※ αὐτός ἐστι θεὸς ἐν οὐρανῷ ἄνω, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς κάτω. 12 Καὶ νῦν ὀμόσατέ μοι Κύριον ☩ τὸν θεὸν", ὅτι ποιῶ ὑμῖν ἔλεος, καὶ ποιήσατε καὶ ὑμεῖς ἔλεος ἐν τῷ οἴκῳ τῦ πατρός μυ, ※ καὶ δώσετέ μοι σημεῖον ἀληθινόν. 13 Καὶ ζωγρήσατε ☩ τὸν οἶκον" τῦ πατρός μυ, καὶ τὴν μητέρα μυ, καὶ τοὺς ἀδελφούς μυ καὶ τὰς ἀδελφάς

φάς μυ, ÷ καὶ πάντα τὸν οἶκόν μυ," καὶ πάντα
ὅσα ἐστὶν αὐτοῖς, ϗ ἐξελεῖσθε τὴν ψυχήν μυ
ἐκ θανάτυ. 14 Καὶ εἶπαν αὐτῇ οἱ ἄνδρες·
ἡ ψυχὴ ἡμῶν ἀνθ' ὑμῶν εἰς θάνατον, ※ ἐὰν μὴ
ἀναγγείλητε τὸ ῥῆμα ἡμῶν τοῦτο. ÷ Καὶ αὐτὴ εἶ-
πεν" · ὡς ἂν δῷδῶ Κύριος ὑμῖν τὴν πόλιν,
ποιήσατε μετ' ἐμῦ ἔλεος καὶ ἀλήθειαν. 15 Καὶ
κατεχάλασεν αὐτοὺς ※ ἐν σχοινίῳ διὰ τῆς θυ-
ρίδος· ※ ὅτι ὁ οἶκος αὐτῆς ἐν τῷ τείχει, καὶ ἐν
※ τῷ τείχει αὐτὴ κατῴκει. 16 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς·
εἰς τὸ ὀρεινὸν ἀπέλθατε, μὴ σῦαντήσωσιν ὑ-
μῖν οἱ καταδιώκοντες, καὶ κρυβήσεσθε ἐκεῖ τρεῖς
ἡμέρας, ἕως ἀναστρέψωσιν οἱ καταδιώκοντες ÷ ὀ-
πίσω ὑμῶν" · καὶ μετὰ ταῦτα ἀπελεύσεσθε εἰς
τὴν ὁδὸν ὑμῶν. 17 Καὶ εἶπαν πρὸς αὐτὸν
οἱ ἄνδρες· ἀθῷοι ἐσμὲν τῷ ὅρκῳ σῦ ※ τῦτῳ,
※ ᾧ ὥρκισας ἡμᾶς· 18 ἰδὺ ἡμεῖς εἰσπορεύομεθα
εἰς μέρος τῆς πόλεως, καὶ θήσῃς τὸ σημεῖον,
τὸ σπαρτίον τὸ κόκκινον τῦτο ἐκδήσῃς εἰς τὴν
θυρίδα, δι' ἧς κατεβίβασας ἡμᾶς ἐν αὐτῇ· καὶ τ
πατέρα σῦ, ϗ τ μητέρα σῦ, ϗ τὺς ἀδελφύς σῦ,
καὶ πάντα τὸν οἶκον τῦ πατρός σῦ συνάξεις πρὸς
σεαυτὴν εἰς τὴν οἰκίαν σῦ, 19 καὶ ἔσαι πᾶς
οἰκίαν ὃς ἂν ἐξέλθῃ τὴν θύραν τῆς οἰκίας σῦ ἔξω, ἔνοχος
ἑαυτῷ ἔσαι, ἡμεῖς δὲ ἀθῷοι ÷ τῷ ὅρκῳ σῦ τῦ-
τῳ·

τῳ". καὶ ὅσοι ἐὰν γένωνται μετ' σοῦ ἐν τῇ οἰκίᾳ σου", ἡμεῖς ἐνοχοι ἐσόμεθα, ✕ ἐὰν τις ἅψηται αὐτῶ. 20 Ἐὰν δέ τις ἡμᾶς ἀδικήσῃ, καὶ" ἀποκαλύψῃς τοὺς λόγους ἡμῶν τούτους, ἐσόμεθα ἀποκαλύψῃ ἀθῶοι τοῦ ὅρκου σου τούτου", ✕ ᾧ ὥρκισας ἡμᾶς. 21 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· κατὰ τὸ ῥῆμα ὑμῶν οὕτως ἔστω. Καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτούς, ✕ καὶ ἐπορεύθησαν· καὶ ἔδησε τὸ σημεῖον τὸ κόκκινον ἐν τῇ θυείδι. 22 Καὶ ἐπορεύθησαν, καὶ ἦλθον εἰς τὸ ὄρεινὸν, καὶ κατέμειναν ἐκεῖ τρεῖς ἡμέρας ✕ ἕως ἐπέστρεψαν οἱ διώκοντες· καὶ ἐζήτησαν οἱ καταδιώκοντες πάσας τὰς ὁδούς, καὶ οὐχ εὗρον. 23 Καὶ ὑπέστρεψαν οἱ δύο νεανίσκοι, καὶ κατέβησαν ἐκ τοῦ ὄρους· καὶ διέβησαν ✕ καὶ ἦλθοσαν πρὸς Ἰησοῦν υἱὸν Ναυὴ, καὶ διηγήσαντο αὐτῷ πάντα τὰ συμβεβηκότα αὐτοῖς. 24 Καὶ εἶπαν πρὸς Ἰησοῦν· ὅτι παρέδωκεν Κύριος ἐν χειρὶ ἡμῶν πᾶσαν τὴν γῆν, καὶ κατέπηκεν πᾶς ὁ κατοικῶν τὴν γῆν ἐκείνην" ἀφ' ἡμῶν.

ΚΕΦ. Γ'.

1 ΚΑΙ ὤρθισεν Ἰησοῦς πρωΐ, καὶ ἀπῆραν ἐκ Σατείν· καὶ ἦλθον ἕως τοῦ Ἰορδάνου, ✕ αὐτὸς καὶ πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ κατέλυσαν ἐκεῖ πρὸ τοῦ διαβῆναι. 2 Καὶ

ἐγενήθη μεθ' τρεῖς ἡμέρας ※ καὶ διῆλθον οἱ γραμματεῖς ἀφ' ※ μέσης τῆς παρεμβολῆς, 3 καὶ ἐνετείλαντο τῷ λαῷ λέγοντες· ὅταν ἴδητε τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης Κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν καὶ τοὺς ἱερεῖς [ἡμῶν] ⸗ καὶ" τοὺς Λευίτας αἴροντας αὐτήν, ※ καὶ ὑμεῖς ἀπαρεῖτε ἀπὸ τῶν τόπων ὑμῶν, καὶ πορεύσεσθε ὀπίσω αὐτῆς. 4 Ἀλλὰ μακρὰν ἔστω ἀναμέσον ὑμῶν καὶ ἐκείνης, ὅσον διχιλίους πήχεις ἡσθε· μὴ προσεγγίσητε αὐτῇ, ἵνα ὑπίσησθε τὴν ὁδόν, ἣν πορεύσεσθε αὐτήν· οὐ γὰρ πεπορεύσθε τὴν ὁδὸν ἀπ' ἐχθὲς καὶ τρίτης ⸗ ἡμέρας". 5 Καὶ εἶπεν Ἰησοῦς τῷ λαῷ· ἁγνίσασθε εἰς τὴν αὔριον, ὅτι αὔριον ποιήσει Κύριος ἐν ὑμῖν θαυμαστά. 6 Καὶ εἶπεν Ἰησοῦς τοῖς ἱερεῦσιν, ※ λέγων· ἄρατε τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης ⸗ Κυρίου", καὶ προπορεύεσθε τοῦ λαοῦ. Καὶ ἦραν ⸗ οἱ ἱερεῖς" τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης ⸗ Κυρίου", καὶ ἐπορεύοντο ἔμπροσθεν τοῦ λαοῦ. 7 Καὶ εἶπεν Κύριος πρὸς Ἰησοῦν· ἐν τῇ ἡμέρᾳ αὐτῇ ἄρχομαι ὑψῶσαί σε κατενώπιον πάντων ⸗ τῶν υἱῶν" Ἰσραὴλ, ἵνα γνῶσιν ὅτι καθότι ἤμην μετὰ Μωυσῆ, ⸗ οὕτως" ἔσομαι ⸗ καὶ" μετὰ σοῦ. 8 Καὶ σὺ ἔντειλαι τοῖς ἱερεῦσιν τοῖς αἴρουσιν τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης, λέγων· ὡς ἂν εἰσέλθητε ὑπὸ μέρος τοῦ ὕδατος τοῦ Ἰορδάνου, ⸗ καὶ" ἐν τῷ

Ἰορδάνῃ

Ἰορδάνῃ στήσεσθε. 9 Καὶ εἶπεν Ἰησοῦς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ· προσαγάγετε ὧδε, καὶ ἀκούσατε τὸ ῥῆμα Κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν. 10 ※ Καὶ εἶπεν Ἰησοῦς· ἐν τούτῳ γνώσεσθε, ὅτι [ἐγὼ] Κύριος ζῶν ἐν ὑμῖν, καὶ ἐξολεθρεύων ἐξολεθρεύσει ἀπὸ προσώπου ὑμῶν τὸν Χαναναῖον, καὶ τὸν Χετταῖον, καὶ τὸν Εὐαῖον, καὶ τὸν Φερεζαῖον, καὶ τὸν Γεργεσαῖον, καὶ τὸν Ἀμορραῖον, καὶ τὸν Ἰεβουσαῖον. 11 Ἰδοὺ ἡ κιβωτὸς τῆς διαθήκης Κυρίου πάσης τῆς γῆς διαβαίνει ※ ἔμπροσθεν ὑμῶν τὸν Ἰορδάνην. 12 ※ Καὶ νῦν προχειρίσασθε ὑμῖν δώδεκα ἄνδρας ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ※ ἄνδρα ἕνα ἐφ' ἑκάστης φυλῆς. 13 καὶ ἔσται ὡς ἂν καταπαύσωσιν οἱ πόδες τῶν ἱερέων τῶν αἰρόντων τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης Κυρίου ※ πάσης τῆς γῆς ἐν τῷ ὕδατι τοῦ Ἰορδάνου, τὸ ὕδωρ τοῦ Ἰορδάνου ἐκλείψει, τὸ δὲ ὕδωρ τὸ καταβαῖνον ※ ἄνωθεν στήσεται ※ εἰς σωρούς. 14 Καὶ ※ ἐγένετο ὡς ἀπῆρεν ὁ λαὸς ἐκ τῶν σκηνωμάτων αὐτῶν διαβῆναι τὸν Ἰορδάνην, οἱ δὲ ἱερεῖς ἦσαν τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης Κυρίου πρότεροι τοῦ λαοῦ. 15 Ὡς δὲ εἰσεπορεύοντο οἱ ἱερεῖς" αἴροντες τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης" ὅτι τὸν Ἰορδάνην, καὶ οἱ πόδες τῶν ἱερέων τῶν αἰρόντων τὴν κιβωτὸν ἐβάφησαν εἰς τὸ μέρος τοῦ ὕδατος τοῦ Ἰορδάνου", ὁ δὲ Ἰορδάνης ἐπλήρου καθ' ὅλου τὰ

καὶ εἰσὶν ἐκεῖ ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας. 10 Εἰσήκεισαν δὲ οἱ ἱερεῖς οἱ αἴροντες τὴν κιβωτὸν τ̃ τῆς διαθήκης" ἐν ※ μέσῳ τῷ Ἰορδάνῃ, ἕως συνετέλεσεν Ἰησοῦς πάντα ὅσα ἐνετείλατο Κύριος τῷ Ἰησοῖ, ἀναγγεῖλαι τῷ λαῷ, ※ κατὰ πάντα ὅσα ἐνετείλατο Μωυσῆς τῷ Ἰησοῦ· καὶ ἔσπευσεν ὁ λαός, καὶ διέβη. 11 Καὶ ἐγένετο ὡς συνετέλεσεν πᾶς ὁ λαὸς διαβῆναι, καὶ διέβη ἡ κιβωτὸς τ̃ τ̃ διαθήκης" Κυρίου, καὶ οἱ λίθοι ἔμπροσθεν αὐτῶν. 12 Καὶ διέβησαν οἱ υἱοὶ Ῥουβὴν, καὶ οἱ υἱοὶ Γὰδ, καὶ οἱ ἡμίσεις φυλῆς Μανασσῆ διεσκευασμένοι ἔμπροσθεν τ̃ υἱῶν Ἰσραὴλ, καθάπερ ἐνετείλατο αὐτοῖς Μωυσῆς· 13 τετρακισμύριοι εὔζωνοι εἰς μάχλιν διέβησαν ἐναντίον Κυρίου εἰς πόλεμον πρὸς τὴν Ἰερειχὼ πόλιν. 14 Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἤυξησεν Κύριος τ̃ Ἰησοῦν ἐναντίον παντὸς τ̃ γένους" Ἰσραὴλ, καὶ ἐφοβοῦντο αὐτὸν, ὥσπερ ※ ἐφοβοῦντο" Μωυσῆν, ὅσον χρόνον ἔζη. 15 Καὶ εἶπεν Κύριος τῷ Ἰησοῖ, λέγων· 16 ἔντειλαι τοῖς ἱερεῦσιν τοῖς αἴρουσιν τ̃ κιβωτὸν τ̃ τ̃ διαθήκης" τ̃ μαρτυρίου [Κυρίου], ἐκβῆναι ἐκ τ̃ Ἰορδάνου. 17 Καὶ ἐνετείλατο Ἰησοῦς τοῖς ἱερεῦσιν, λέγων· ἔκβητε ἐκ τ̃ Ἰορδάνου. 18 Καὶ ἐγένετο ὡς ἐξέβησαν οἱ ἱερεῖς οἱ αἴροντες τὴν κιβωτὸν τ̃ τ̃ διαθήκης Κυρίου ἐκ μέσου τ̃ Ἰορδάνου, τ̃ καὶ"

ἔστησαν

ἔβηκαν τὰς πόδας ✻ αὐτῶν οἱ ἱερεῖς ὅτι τῆς ξη-
ρᾶς, ✻ καὶ" ὥρμησεν τὸ ὕδωρ τ' Ἰορδάνε κα-
τὰ χέρας, καὶ ἐπορεύετο καθὰ ἐχθὲς καὶ τρί-
τιλι ☞ ἡμέραν" δι' ὅλης τῆς κριπίδος ✻ αὐτῆ.
19 Καὶ ὁ λαὸς ἀνέβη ἐκ τ' Ἰορδάνε δεκάτῃ τᾶ
μιλιὸς τᾶ πρώτε· καὶ κατεστρατοπέδευσαν ☞ οἱ
υἱοὶ Ἰσραὴλ" ἐν Γαλγάλοις κατὰ μέρος τὸ
πρὸς ἠλίε ἀνατολὰς ἀπὸ τ' Ἰερειχώ. 20 Καὶ
τὰς δώδεκα λίθας τάτας, ἃς ἔλαβεν ἐκ τ' Ἰορδά-
νε, ἔστησεν Ἰησῆς ἐν Γαλγάλοις, 21 ✻ καὶ εἶπεν
πρὸς τὰς υἱὰς Ἰσραὴλ, λέγων· ὅταν ἐρωτῶσιν οἱ υἱοὶ
ὑμῶν ✻ αὔριον ὑμᾶς, λέγοντες· τί ☞ εἰσὶν" οἱ
λίθοι οὗτοι; 22 ἀναγγείλατε τοῖς υἱοῖς ὑμῶν,
☞ ὅτι" ὅτι ξηρᾶς διέβη Ἰσραὴλ τὸν Ἰορδάνιλιν
✻ τᾶτον, 23 ἀποξηράναντος Κυρίε τ' θεᾶ ὑμῶν
τὸ ὕδωρ τ' Ἰορδάνε ἐκ τ' ἔμπροσθεν αὐτῶν, μέχρι
τ' διέβησαν, καθάπερ ἐποίησεν Κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν
τιλὶ ἐρυθρὰν θάλασσαν, λιὶ ἀπεξήρανεν ☞ Κύ-
ριος ὁ θεὸς ἡμῶν" ἔμπροσθεν ἡμῶν, ἕως παρήλθο-
μεν. 24 ὅπως γνῶσιν πάντα τὰ ἔθνη τ' γῆς,
ὅτι ἡ δύναμις τ' Κυρίε ἰσχυρά ἐστιν, ☞ καὶ"
ἵνα ☞ ὑμεῖς" σέβησθε τὸν Κύριον θεὸν ὑμῶν ἐν
παντὶ χρόνῳ.

ΚΕΦ.

ΚΕΦ. Ε'.

1 ΚΑΙ ἐγένετο ὡς ἤκουσαν ※ πάντες οἱ βασιλεῖς τῶν Ἀμορραίων, οἱ ἦσαν πέραν τοῦ Ἰορδάνου ※ πρὸς τὴν θάλασσαν, καὶ ※ πάντες οἱ βασιλεῖς τῆς Φοινίκης οἱ ἐπὶ τὴν θάλασσαν, ὅτι ἀπεξήρανεν Κύριος ☞ ὁ θεὸς ☜ τὸν Ἰορδάνην ποταμὸν ἐκ τῶν ἔμπροσθεν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐν τῷ διαβῆναι αὐτούς, καὶ κατετάκησαν αἱ διάνοιαι αὐτῶν ☞ καὶ κατεπλάγησαν ☜, καὶ οὐκ ἦν ἐν αὐτοῖς φρόνησις ἀδεμία ἀπὸ προσώπου τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. 2 Ὑπὸ δὲ τοῦτον τὸν καιρὸν εἶπεν Κύριος τῷ Ἰησοῦ· ποίησον σεαυτῷ μαχαίρας ὀξὺ πέτρας ἀκροτόμου, καὶ καθίσας περίτεμε τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ δευτέρου. 3 Καὶ ἐποίησεν Ἰησοῦς μαχαίρας πετρίνας ἑαυτῷ ἀκροτόμους, καὶ περιέτεμεν τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ὄπι ☞ τῆς καλυμμένης ☜ τόπου· βουνὸς τῶν ἀκροβυστιῶν. 4 Οὗ δὲ τρόπου περιεκάθηρεν Ἰησοῦς ☞ τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ· ὅσοι ποτὲ ἐγένοντο ἐν τῇ ☞ ἐρήμῳ, καὶ ὅσοι ποτὲ ἀπερίτμητοι ἦσαν τῶν ἐξελθόντων ἐξ Αἰγύπτου, πάντας τούτους περιέτεμεν Ἰησοῦς ※. ※ Πᾶς ὁ λαὸς οἱ ἐκπορευόμενοι ἐξ ※ Αἰγύπτου, τὸ ἀρσενικόν, πάντες ἄνδρες πολέμου ἀπέθανον ※ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐν τῇ ὁδῷ, ἐξελθόντων αὐτῶν ἐκ γῆς Αἰ- ※ γύπτου· 5 ὅτι περιπεμμένοι ἦσαν πᾶς ὁ λαὸς ὁ ἐξελ-

θών·

θὼν· καὶ πᾶς ὁ λαὸς οἱ γεννηθέντες ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐν τῇ ※
ὁδῷ, ἐξελθόντων αὐτῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἠθετήθησαν. ※
6 Τεσσεράκοντα γὰρ ἔτη ἀνέστραπται
Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐρήμῳ τῇ Μαβδαείπδι· διὸ ἀπειθέτμητοι ἦσαν οἱ πλεῖστοι αὐτῶν τῶν μαχίμων τῶν ἐξεληλυθότων ἐκ γῆς Αἰγύπτου, οἱ ἀπειθήσαντες τῶν ἐντολῶν τοῦ θεοῦ, οἷς καὶ διώμοσεν Κύριος αὐτοῖς μὴ ἰδεῖν αὐτοὺς τὴν γῆν, ἣν ὤμοσεν Κύριος τοῖς πατράσιν αὐτῶν, δοῦναι ἡμῖν γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι. 7 Ἀντὶ δὲ τούτων ἀνιστάτησεν τοὺς υἱοὺς αὐτῶν, οὓς ἀπέστειλεν Ἰησοῦς, ※ ὅτι ἀκρόβυστοι ἦσαν, διότι τὸ αὐτοὺς γενέσθαι κατὰ τὴν ὁδὸν ἀπεριτμήτους. 8 Περιτμηθέντες δὲ ※ πᾶν τὸ ἔθνος, ἦσυχίαν εἶχον, αὐτοὶ καθήμενοι ἐν τῇ παρεμβολῇ ἕως ὑγιάσθησαν. 9 Καὶ εἶπεν Κύριος τῷ Ἰησοῦ· ἐν τῇ σήμερον ἡμέρᾳ ἀφεῖλον τὸν ὀνειδισμὸν Αἰγύπτου ἀφ' ὑμῶν· καὶ ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου, Γάλγαλα ※ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.
10 Καὶ παρενέβαλον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν Γαλγάλοις, καὶ ἐ- ※
ποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸ πάσχα τεσσαρεσκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς ἀφ' ἑσπέρου ὑπὲρ δυσμῶν Ἰερειχὼ ἐν τῷ πεδίῳ. 11 Καὶ ἔφαγον ἀπὸ τοῦ σίτου τῆς γῆς ※ τῇ ἐπαύριον τοῦ πάσχα ἄζυμα καὶ νέα. 12 Ἐν ζύμῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐξέλειπεν τὸ

μάννα

μάννα ※ τῇ ἐπαύριον μετὰ τὸ βεβρωκέναι αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ σίτου τῆς γῆς, καὶ οὐκέτι ὑπῆρχεν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ μάννα· ἐκαρπίσαντο δὲ τὸν χόρτον τῆς φοινίκων ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ἐκείνῳ. 13 Καὶ ἐγένετο ὡς ἦν Ἰησοῦς ἐν Ἰεριχώ, ✕ καὶ" ἀναβλέψας τοῖς ὀφθαλμοῖς ✕ αὐτοῦ", ἴδεν ἄνθρωπον ἑστηκότα ἐναντίον αὐτοῦ, καὶ ἡ ῥομφαία ※ αὐτοῦ ἐσπασμένη ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. Καὶ προσελθὼν ※ αὐτῷ Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτῷ· ἡμέτερος εἶ, ἢ τῶν ὑπεναντίων ※ ἡμῶν; 14 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· ὅτι ἐγὼ ἀρχιστράτηγος δυνάμεως Κυρίου, νυνὶ παραγέγονα. Καὶ Ἰησοῦς ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον ※ αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν, ※ καὶ προσεκύνησεν, καὶ εἶπεν αὐτῷ· ※ τί δέσποτά ※ μου τί προστάσσεις τῷ σῷ οἰκέτῃ; 15 Καὶ εἶπεν ὁ ἀρχιστράτηγος Κυρίου πρὸς Ἰησοῦν· λῦσον τὸ ὑπόδημά ※ σου ἀπὸ τῶν ποδῶν σου, ὁ γὰρ τόπος ἐφ' ᾧ σὺ ἕστηκας ἐπ' αὐτῷ, ἅγιός ἐστιν. ※ Καὶ ἐποίησεν Ἰησοῦς οὕτως. 16 Καὶ Ἰεριχὼ συγκεκλεισμένη καὶ ὠχυρωμένη ※ ἀπὸ προσώπου υἱῶν Ἰσραὴλ· καὶ οὐδεὶς ἐξεπορεύετο ✕ ἐξ αὐτῆς", οὐδὲ εἰσεπορεύετο.

ΚΕΦ. ε'.

1 ΚΑΙ εἶπεν Κύριος πρὸς Ἰησοῦν· ἰδοὺ ἐγὼ παραδίδωμι ὑποχείριόν σου τὸν Ἰεριχὼ καὶ τὸν βασιλέα αὐτῆς ✕ τὴν

ἐν

ἐν αὐτῇ", δυνατὸς ἐν ἰσχύϊ· 2 ☩ σὺ" δὲ
θελήσησον αὐτῇ πάντας τοὺς μαχητὰς κύκλῳ
※ τῆς πόλεως ἅπαξ· ὅτω ποιήσετε ἐξ ἡμέρας. 3 Καὶ
ἑπτὰ ἱερεῖς λήψονται ἑπτὰ κερατίνας τῶ Ἰωβὴλ ἐνώπιον τῆς ※
κιβωτῶ· καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ κυκλώσετε τὴν πόλιν ※
ἑπτάκις, καὶ οἱ ἱερεῖς σαλπίσουσιν ἐν ταῖς κερατίναις. ※
4 Καὶ ἔσται ὡς ἂν σαλπίσητε τῇ σάλπιγγι
※ τῶ Ἰωβὴλ, ἐν τῷ ἀκοῦσαι ὑμᾶς τὴν φωνὴν τῆς κερατίνης,
ἀναχαγέτω πᾶς ὁ λαὸς· καὶ ἀναχαγέντων αὐ-
τῶν, πεσεῖται ☩ αὐτόματα" τὰ τείχη τῆς πό-
λεως ※ ὑποκάτω αὐτῶν, καὶ εἰσελεύσεται ☩ πᾶς"
ὁ λαὸς ☩ ὁρμήσας" ἕκαστος ☩ εἰς τὴν πόλιν"
κατ' πρόσωπον αὐτῆ. 5 Καὶ εἰσῆλθεν Ἰησοῦς υἱὸς
Ναυὴ πρὸς τοὺς ἱερεῖς, ※ καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς·
λάβετε τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης, καὶ ἑπτὰ ἱερεῖς λήψον- ※
ται ἑπτὰ κερατίνας τῶ Ἰωβὴλ κατὰ πρόσωπον κιβωτῶ Κυ- ※
ρίου. 6 Καὶ εἶπεν ☩ αὐτοῖς λέγων· προσαγγεί-
λατε" τῷ λαῷ προελθεῖν καὶ κυκλῶσαι τὴν
πόλιν, καὶ οἱ μάχιμοι προβούλεσθωσαν ☩ ἐν-
οπλισμένοι" ἔναντι ※ τῆς κιβωτοῦ τοῦ Κυρίου.
7 ※ Καὶ ἐγένετο ὡς εἶπεν Ἰησοῦς πρὸς τὸν λαὸν,
καὶ ἑπτὰ ἱερεῖς ἔχοντες ἑπτὰ σάλπιγγας ἱερὰς,
παρελθάτωσαν ☩ ὡσαύτως" ἐναντίον τῶ Κυρίῳ,
καὶ σημαινέτωσαν εὐτόνως· καὶ ἡ κιβωτὸς τῆς δια-
θήκης Κυρίῳ ἐπακολουθείτω ※ αὐτοῖς. 8 Οἱ δὲ

μάχιμοι

μάχμοι τῷ προπορευέσθωσαν ἔμπροσθεν, τ χαὶ" οἱ ἱερεῖς ※ σαλπίζοντες τ κερατίναις, καὶ οἱ ἡγούμενοι ὀπίσω τῆς κιβωτοῦ τῆς διαθήκης Κυρίου, πορευόμενοι χαὶ σαλπίζοντες ταῖς κερατίναις. 9 Τῷ δὲ λαῷ ἐνετείλατο Ἰησοῦς, λέγων· μὴ βοάτω, χαὶ μὴ ἀκουσάτω μηδεὶς τῆς φωνῆς ὑμῶν, ※ καὶ ※ ὃ διελεύσεται ἐκ στόματος ὑμῶν λόγος, ἕως ἂν ἡμέραν διαγγείλῃ αὐτὸς ※ ὑμῖν ἀναβοῆσαι, χαὶ τ τότε" ἀναβοήσατε. 10 Καὶ προσελθοῦσα ἡ κιβωτὸς τ τῆς διαθήκης" τοῦ θεοῦ τὴν πόλιν ※ κύκλῳ, εὐθέως ἀπῆλθεν εἰς τὴν παρεμβολήν, χαὶ ἐκοιμήθη ἐκεῖ. 11 Καὶ τ τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ" ἀνέστη Ἰησοῦς τοπρωΐ, χαὶ ἦραν οἱ ἱερεῖς τὴν κιβωτὸν Κυρίου. 12 Καὶ οἱ ἱερεῖς οἱ ἑπτὰ αἴροντες τὰς ἑπτὰ σάλπιγγας ※ ἱερὰς, προεπορεύοντο ἐναντίον ※ κιβωτοῦ τοῦ Κυρίου, χαὶ τ οἱ ἱερεῖς" ἐσάλπισαν ταῖς σάλπιγξιν, [χαὶ ὁ λοιπὸς ὄχλος ἅπας]· χαὶ μετ' αὐτὰ εἰσεπορεύοντο οἱ μάχμοι, χαὶ ὁ λοιπὸς ὄχλος ὄπισθεν τῆς κιβωτοῦ τ τῆς διαθήκης" Κυρίου, ※ πορευόμενοι ※ χαὶ σαλπίζοντες ταῖς κερατίναις. 13 Καὶ περιεκύκλωσαν τὴν πόλιν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ ἅπαξ ἐγγύθεν, χαὶ ἀπῆλθον πάλιν εἰς τὴν παρεμβολήν· οὕτως ἐποίει ἐπὶ ἓξ ἡμέρας. 14 Καὶ ※ ἐγένετο ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ ἀνέστησαν ※ ἐν τῇ ἀναβάσει τὰ

ὄρθρου,

ὄρθρου, καὶ περιῆλθον τὴν πόλιν ※ κατὰ τὸ
κεῖμα τοῦτο ἑπτάκις· ※ πλὴν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐκύ- ※
κλωσαν τὴν πόλιν ἑπτάκις. 15 Καὶ ※ ἐγένετο τῇ ※
περιόδῳ τῇ ἑβδόμῃ ἐσάλπισαν οἱ ἱερεῖς ✕ ταῖς
σάλπιγξι· καὶ εἶπεν Ἰησοῦς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ· κε-
κεράξατε, δέδωκεν γὰρ Κύριος ὑμῖν τὴν πό-
λιν· 16 καὶ ἔσται ἡ πόλις ἀνάθεμα, αὐτὴ καὶ
πάντα ὅσα ἐστὶν ἐν αὐτῇ, τῷ Κυρίῳ τῶν δυ-
νάμεων"· πλὴν Ῥαὰβ τὴν πόρνην περιποιήσασθε,
αὐτὴν καὶ πάντα ὅσα ἐστὶν ἐν τῷ οἴκῳ αὐτῆς·
※ ὅτι ἔκρυψεν τοὺς ἀγγέλους οὓς ἀπεστείλαμεν. 17 Ἀλ-
λὰ ὑμεῖς φυλάξατε ἀπὸ τοῦ ἀναθέματος, μή-
ποτε ἐνθυμηθέντες ὑμεῖς" λάβητε ἀπὸ τοῦ ἀ-
ναθέματος, καὶ ποιήσητε τὴν παρεμβολὴν τοῦ ποιήσετε
υἱῶν" Ἰσραὴλ ἀνάθεμα, καὶ ἐκτρίψητε ἡμᾶς.
18 Καὶ πᾶν ἀργύριον καὶ χρυσίον, καὶ πᾶς χαλ-
κὸς, καὶ σίδηρος ἅγιον ἔσται τῷ Κυρίῳ· εἰς θησαυ-
ρὸν Κυρίου εἰσενεχθήσεται. 19 ※ Καὶ ἠλάλα-
ξεν ὁ λαὸς, καὶ ἐσάλπισαν ταῖς σάλπιγξιν
οἱ ἱερεῖς". Ὡς δὲ ἤκουσεν ὁ λαὸς τὴν φωνὴν
τῶν σαλπίγγων, ἠλάλαξεν πᾶς" ὁ λαὸς
[ἅμα] ἀλαλαγμῷ μεγάλῳ καὶ ἰσχυρῷ".
Καὶ ἔπεσεν τὸ τεῖχος κύκλῳ· καὶ ἀνέβη πᾶς ὁ
λαὸς εἰς τὴν πόλιν, ※ ἕκαστος ἐξεναντίας αὐτοῦ,
καὶ κατελάβοντο τὴν πόλιν. 20 Καὶ ἀνεθεμάτισαν ※
αὐτὴν

÷ αὐτὴν καὶ ὅσα ἦν ἐν τῇ πόλει ἀπὸ ἀνδρὸς καὶ ἕως γυναικός, ἀπὸ νεανίσκου καὶ ἕως πρεσβυτέρου, καὶ ἕως μόσχου ※ καὶ [ἕως] προβάτου καὶ ὑποζυγίου ἐν στόματι ῥομφαίας. 21 Καὶ τοῖς δύο νεανίσκοις τοῖς κατασκοπεύσασιν ※ τὴν γῆν, εἶπεν Ἰησοῦς· εἰσέλθατε εἰς τὴν οἰκίαν τῆς γυναικὸς ※ τῆς πόρνης, καὶ ἐξαγάγετε αὐτὴν ἐκεῖθεν, καὶ πάντα ὅσα ἐστὶν [ἐν] αὐτῇ, ※ καθὼς ὠμόσατε αὐτῇ. 22 Καὶ εἰσῆλθον οἱ δύο νεανίσκοι οἱ κατασκοπεύσαντες ÷ τὴν πόλιν εἰς τὴν οἰκίαν τῆς γυναικός", καὶ ἐξήγαγον τὴν Ῥαὰβ ÷ τὴν πόρνην", καὶ τὸν πατέρα αὐτῆς, καὶ τὴν μητέρα αὐτῆς, καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῆς, καὶ πάντα ὅσα ἦν αὐτῇ, καὶ πᾶσαν τὴν συγγένειαν αὐτῆς· καὶ κατέστησαν αὐτὴν ἔξω τῆς παρεμβολῆς Ἰσραήλ. 23 Καὶ ἡ πόλις ἐνεπυρίσθη ἐν πυρὶ σὺν πᾶσιν τοῖς ἐν αὐτῇ· πλὴν ἀργυρίου καὶ χρυσίου καὶ × παντὸς χαλκοῦ καὶ σιδήρου ※ ἔδωκαν" εἰς θησαυρὸν Κυρίου εἰσενεχθῆναι. 24 Καὶ Ῥαὰβ τὴν πόρνην, καὶ ÷ πάντα" τὸν οἶκον τὸν πατρικὸν αὐτῆς, ※ καὶ πάντα τὰ αὐτῆς, ἐζώγρησεν Ἰησοῦς, καὶ κατῴκησεν ἐν τῷ Ἰσραὴλ ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας, διότι ἔκρυψεν τοὺς κατασκοπεύσαντας, οὓς ἀπέστειλεν Ἰησοῦς κατασκοπεῦσαι τὴν Ἰερειχώ. 25 Καὶ ὥρκισεν Ἰησοῦς ἐν

τῇ

τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ λέγων· Ἐπικατάρατος ὁ ἄνθρωπος ἐναντίον Κυρίου, ὃς ※ ἀνασήσει καὶ οἰκοδομήσει τὴν πόλιν ἐκείνην ※ τῷ Ἰεριχώ· ἐν τῷ πρωτοτόκῳ αὐτοῦ θεμελιώσει αὐτὴν, καὶ ἐν τῷ ἐλαχίστῳ αὐτοῦ ἐπιστήσει τὰς πύλας αὐτῆς. ~ Καὶ οὕτως ἐποίησεν ὁ Ἀζὰν ὁ ἐκ Βαιθήλ· ἐν τῷ Ἀβειρὼν τῷ πρωτοτόκῳ ἐθεμελίωσεν αὐτὴν, καὶ ἐν τῷ ἐλαχίστῳ ἐπέστησεν πύλας αὐτῆς". 26 Καὶ ἦν Κύριος μετὰ Ἰησοῦ, καὶ ἦν τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐν πάσαν τὴν γῆν.

ἀν φήσει

ΚΕΦ. Ζ'.

1 ΚΑΙ ἐπλημμέλησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πλημμέλειαν, ~ καὶ ἐνοσφίσαντο" ἀπὸ θ' ἀναθέματος· καὶ ἔλαβεν Ἀχαν υἱὸς Χαρμὶ υἱοῦ Ζαβεὶ υἱοῦ Ζαρὲ ἐκ τῆς φυλῆς Ἰούδα ἀπὸ θ' ἀναθέματος. Καὶ ἐθυμώθη ὀργῇ Κύριος τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ. 2 Καὶ ἀπέστειλεν Ἰησοῦς ἄνδρας εἰς Γαὶ, ἥ ἐστιν [τιὼ] κατὰ Βηθαῶν, ※ κατὰ ἀνατολὰς Βαιθὴλ, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, λέγων· κατασκέψασθε τιὼ γιῶ· καὶ ἀνέβησαν οἱ ἄνδρες, καὶ κατεσκέψαντο τὴν [γιῶ] Γαί· 3 Καὶ ἀνέστρεψαν πρὸς Ἰησοῦν, καὶ εἶπαν πρὸς αὐτόν· μὴ ἀναβαινέτω πᾶς ὁ λαὸς, ~ ἀλλ'" ὡς δισχίλιοι ※ ἄνδρες ἢ τρισχίλιοι ἄνδρες ἀναβήτωσαν καὶ

ἐν πολιορ-

ἐκπολιορκησάτωσαν τὴν πόλιν· μὴ ἀναγάγῃς ἐκεῖ τὸν λαὸν ἅπαντα, ὀλίγοι γάρ εἰσιν. 4 Καὶ ἀνέβησαν ※ ἀπὸ τ̄ λαοῦ ἐκεῖ ὡς τρισχίλιοι ἄνδρες, καὶ ἔφυγον ἀπὸ προσώπου ἀνδρῶν Γαΐ. 5 Καὶ ἀπέκτειναν ἀπ' αὐτῶν ἄνδρες Γαΐ εἰς τριάκοντα καὶ ἓξ ἄνδρας, καὶ κατεδίωξαν αὐτοὺς ἀπὸ τ̄ πύλης, ἕως συνέτριψαν αὐτούς, ※ καὶ ἐπάταξαν αὐτοὺς ὀπὶ τοῦ καταφερῶς· καὶ ἐπτοήθη ἡ καρδία τοῦ λαοῦ, καὶ ἐγένετο ὥσπερ ὕδωρ. 6 Καὶ διέρρηξεν Ἰησοῦς τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἔπεσεν ⸗ Ἰησοῦς ⸗ ὀπὶ τ̄ γῆ ὀπὶ προσώπου ἔναντι ※ κιβωτοῦ Κυρίου ἕως ἑσπέρας, αὐτὸς καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἐπέβαλον τ̄ Ἰσραὴλ· καὶ ἐπεβάλοντο χοῦν ὀπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῶν. 7 Καὶ εἶπεν Ἰησοῦς· δέομαι Κύριε Κύριε, διατί ※ ἀφιβιάζων διεβίβασεν ⸗ ὁ παῖς σου ⸗ τὸν λαὸν τοῦτον τὸν Ἰορδάνην, τοῦ δοῦναι αὐτὸν τῷ Ἀμορραίῳ, ἀπολέσαι ἡμᾶς; καὶ εἰ κατεμείναμεν καὶ κατῳκίσθημεν πρὸ τοῦ τὸν Ἰορδάνην. 8 ※ Ἐν ἐμοὶ Κύριε· [καὶ] τί ἐρῶ, ἐπεὶ μετέβαλεν Ἰσραὴλ αὐχένα ἀπέναντι τοῦ ἐχθροῦ αὐτοῦ; 9 καὶ ἀκούσας ὁ Χαναναῖος καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν περικυκλώσουσιν ἡμᾶς, καὶ ἐκτρίψουσιν ἡμᾶς ἀπὸ τῆς γῆς· καὶ τί ποιήσεις τὸ ὄνομά σου τὸ μέγα; 10 Καὶ εἶπεν Κύριος πρὸς Ἰησοῦν· ἀνάστηθι, ἵνατί τοῦτο σὺ πέπτωκας ὀπὶ προσώπου σου;

σθ; 11 Ἡμάρτηκεν ὁ λαὸς καὶ παρέβη τὴν διαθήκην μου, ἣν διεθέμην πρὸς αὐτούς· ※ καὶ γε ἔλαβον ἀπὸ τῶν ἀναθέματος, καὶ κλέψαντες ☞ ἀπὸ ※ τοῦ ἀναθέματος", ※ ἐψεύσαντο· καὶ ἐνέβαλον εἰς τὰ σκεύη αὐτῶν. 12 Καὶ οὐ μὴ δύνωνται οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀποστῆναι κατὰ πρόσωπον τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν, αὐχένα ὑποστρέψουσι κατὰ πρόσωπον τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν, ὅτι ἐγενήθησαν ἀνάθεμα· οὐ προσθήσω ἔτι εἶναι μεθ' ὑμῶν, ἐὰν μὴ ἐξάρητε τὸ ἀνάθεμα ἐξ ὑμῶν αὐτῶν. 13 Ἀναστὰς ἁγίασον τὸν λαόν, καὶ εἶπον ἁγιασθῆναι εἰς αὔριον. Τάδε λέγει Κύριος ὁ θεὸς Ἰσραήλ· τὸ ἀνάθεμά ἐστιν ἐν ὑμῖν, ※ Ἰσραήλ· οὐ δυνήσεσθε ἀντιστῆναι ἀπέναντι τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν, ἕως ἂν ἐξάρητε τὸ ἀνάθεμα ἐξ ὑμῶν. 14 Καὶ συναχθήσεσθε ☞ πάντες" τοπρωὶ κατὰ φυλάς, καὶ ἔσται ἡ φυλὴ ἣν ἂν δείξῃ Κύριος, προσάξεις κατὰ δήμους· καὶ τὸν δῆμον ὃν ἂν ἐνδείξῃ Κύριος, προσάξετε κατ' οἴκους· καὶ τὸν οἶκον ὃν ἂν ἐνδείξῃ Κύριος, προσάξετε κατ' ἄνδρα. 15 Καὶ ὃς ἂν ἐνδεικνυθῇ ※ ἐν τῷ ἀναθέματι, κατακαυθήσεται ἐν πυρί, ※ αὐτὸς καὶ πάντα ὅσα ἐστὶν αὐτῷ, ὅτι παρέβη τὴν διαθήκην Κυρίου, καὶ ※ ὅτι ἐποίησεν ἐποίησαν ἀνόμημα ἐν Ἰσραήλ. 16 Καὶ ὤρθρισεν Ἰησοῦς ※ πρωΐ, καὶ προσήγαγεν τὸν λαὸν κατὰ φυ-

λάς ※ αὐτῶ· καὶ ἐνεδείχθη ἡ φυλὴ Ἰούδα. 17 Καὶ προσήχθη κατὰ δήμους ※ Ἰούδα, καὶ ἐνεδείχθη δῆμος ὁ Ζαριεί· καὶ προσήχθη δῆμος ὁ Ζαριεὶ κατ' ἄνδρας, ※ καὶ ἐνεδείχθη ὁ Ζα- ※ βδί. 18 Καὶ προσήχθη ὁ οἶκος αὐτῶ κατ' ἄνδρα, καὶ ἐνεδείχθη Ἀχαν υἱὸς Ζαμβεὶ υἱοῦ Ζαρὲ ※ ἀπὸ ※ φυλῆς Ἰούδα. 19 Καὶ εἶπεν Ἰησοῦς τῷ Ἀχαν· ※ υἱέ μου, δὸς ※ δὴ δόξαν ~ σήμερον ~ τῷ Κυρίῳ θεῷ Ἰσραὴλ, καὶ δὸς ※ αὐτῷ τὴν ἐξομολόγησιν, καὶ ἀνάγγειλόν μοι τί ἐποίησας, καὶ μὴ κρύψῃς ἀπ' ἐμοῦ. 20 Καὶ ἀπεκρίθη Ἀχαρ τῷ Ἰησοῦ, καὶ εἶπεν· ἀληθῶς ※ ἐγὼ ἥμαρτον ἐναντίον Κυρίου θεοῦ Ἰσραήλ· οὕτως καὶ οὕτως ἐποίησα· 21 ἰδὼν ἐν τῇ προνομῇ φιλὴν ποικίλην ※ μίαν καλήν, καὶ διακόσια δίδραχμα ἀργυρίου, καὶ γλῶσσαν μίαν χρυσῆν, πεντήκοντα δίδραχμων ※ ὁλκὴ αὐτῆς· καὶ ἐπιθυμηθεὶς αὐτῶν, ἔλαβον ※ αὐτά· καὶ ἰδοὺ ~ αὐτὰ ~ ἐγκέκρυπται ἐν τῇ γῇ ἐν τῇ σκηνῇ μου, καὶ τὸ ἀργύριον ~ κέκρυπται ~ ὑποκάτω αὐτῶν. 22 Καὶ ἀπέστειλεν Ἰησοῦς ἀγγέλους, καὶ ἔδραμον εἰς τὴν σκηνήν ~ εἰς τὴν παρεμβολήν ~· καὶ ταῦτα ἦν κεκρυμμένα εἰς τὴν σκηνὴν ※ αὐτῆς, καὶ τὸ ἀργύριον ὑποκάτω αὐτῶν. 23 Καὶ ἐξήνεγκαν αὐτὰ ἐκ τῆς σκηνῆς, καὶ ἤνεγκαν ※ αὐτὰ πρὸς Ἰησοῦν καὶ

ἐν τῇ γῇ

πρὸς

τοῖς ✕ πάντας τοὺς πρεσβυτέρους Ἰσραὴλ, καὶ ἔθηκαν αὐτοὶ ἔναντι Κυρίου. 24 Καὶ ἔλαβεν Ἰησοῦς τὸν Ἀχαρ υἱὸν Ζαρά, ☞ καὶ ἀνήγαγεν αὐτὸν εἰς φάραγγα Ἀχώρ", καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ τὰς θυγατέρας αὐτοῦ, καὶ τοὺς μόσχους αὐτοῦ, καὶ τὰ ὑποζύγια αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ τοῖβαλα αὐτοῦ, καὶ τὴν σκηνὴν αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ, καὶ πᾶς Ἰσραὴλ μετ' αὐτοῦ· καὶ ἀνήγαγεν αὐτὸν εἰς Ἐμὲκ Ἀχώρ. 25 Καὶ εἶπεν Ἰησοῦς· τί ὠλέθρευσας ἡμᾶς; ἐξολεθρεύσαι σε Κύριος, καθὰ καὶ σήμερον. Καὶ ἐλιθοβόλησαν αὐτὸν πᾶς Ἰσραὴλ ἐν λίθοις, ✕ καὶ κατέκαυσαν αὐτὰ ἐν πυρὶ, καὶ ἐλιθοβόλησαν αὐτοὺς ἐν λίθοις. ✕ 26 Καὶ ἐπέστησαν ἐπ' αὐτῷ σωρὸν λίθων μέγαν ✕ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης· καὶ ἐπαύσατο Κύριος τοῦ θυμοῦ ✕ τῆς ὀργῆς ✕ αὐτοῦ· διὰ τοῦτο ἐπωνόμασεν αὐτὸ Ἐμὲκ Ἀχὼρ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

ΚΕΦ. Η'.

1 ΚΑΙ εἶπεν Κύριος τῷ Ἰησοῦ· μὴ φοβηθῇς, μηδὲ δειλιάσῃς· λάβε μετὰ σεαυτοῦ ✕ πάντας" τοὺς ἄνδρας τοὺς πολεμιστὰς, καὶ ἀναστὰς ἀνάβηθι εἰς Γαΐ· ἰδοὺ δέδωκα εἰς τὰς χεῖράς σου τὸν βασιλέα Γαΐ,

※ καὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ τὴν πόλιν αὐτοῦ, καὶ τὴν γῆν αὐτοῦ. 2 Καὶ ποιήσεις τῇ Γαὶ ※ καὶ τῷ ※ βασιλεῖ αὐτῆς, ὃν τρόπον ἐποίησας τῇ Ἱεριχὼ καὶ τῷ βασιλεῖ αὐτῆς· καὶ τὴν προνομὴν ※ αὐτῆς καὶ τὰ κτήνη ※ αὐτῆς προνομεύσεις σεαυτῷ· κατάκρησον [δὲ] σεαυτῷ ἔνεδρα τῇ πόλει εἰς τὰ ὀπίσω αὐτῆς. 3 Καὶ ἀνέστη Ἰησοῦς καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ πολεμιστής, ὥστε ἀναβῆναι εἰς Γαί· καὶ ἐπέλεξεν Ἰησοῦς τριάκοντα χιλιάδας ἀνδρῶν δυνατὰς ἐν ἰσχύϊ, καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς νυκτός. 4 Καὶ ἐνετείλατο αὐτοῖς, λέγων· ※ ἴδετε, ὑμεῖς ἐνεδρεύσετε ※ τὴν πόλιν ὀπίσω τῆς πόλεως· μὴ μακρὰν γίνεσθε ※ ἀπὸ τῆς πόλεως ※ σφόδρα, καὶ ἔσεσθε πάντες ἕτοιμοι. 5 Καὶ ἐγὼ καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετ' ἐμοῦ, προσάξομεν πρὸς τὴν πόλιν· καὶ ἔσται ὡς ἂν ἐξέλθωσιν ⸗ οἱ κατοικοῦντες Γαὶ" εἰς συνάντησιν ἡμῖν, ※ καθάπερ καὶ πρώην", καὶ φεύξομεθα ἀπὸ προσώπου αὐτῶν. 6 Καὶ ὡς ἂν ἐξέλθωσιν ὀπίσω ἡμῶν, ἀποστήσομεν αὐτοὺς ἀπὸ τῆς πόλεως· καὶ ἐροῦσιν· φεύγουσιν ⸗ ἔτοι" ἀπὸ προσώπου ἡμῶν, ὃν τρόπον καὶ ἔμπροσθεν· ※ καὶ φεύξομεθα ἀπὸ προσ- ※ ώπου αὐτῶν. 7 Ὑμεῖς δὲ ἐξαναστήσεσθε ἐκ τῆς ἐνέδρας, ⸗ καὶ πορεύσεσθε εἰς τὴν πόλιν", ※ καὶ ἐκπολιορκήσετε τὴν πόλιν· καὶ δώσει αὐτὴν Κύριος ὁ θεὸς

ὁ θεὸς ὑμῶν εἰς τὰς χεῖρας ὑμῶν. 8 Ἔσται δὲ ὡς ※
ἂν συλλάβητε τὴν πόλιν, ἐμπρήσατε αὐτὴν ἐν πυρί. ※
Κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο ποιήσετε· ἰδοὺ ἐντέταλμαι ὑμῖν. ποιήσατε
9 Καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς Ἰησοῦς, καὶ ἐπορεύθησαν
εἰς τὴν ἔνεδραν· καὶ ἐνεκάθισαν ἀναμέσον Βαιθὴλ
καὶ ἀναμέσον Γαΐ, ※ ἀπὸ θαλάσσης τῆς Γαΐ·
καὶ ηὐλίσθη Ἰησοῦς τὴν νύκτα ἐκείνην ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ. ※
10 Καὶ ὀρθρίσας Ἰησοῦς τοπρωΐ, ἐπεσκέψατο
τὸν λαόν· καὶ ἀνέβησαν αὐτὸς καὶ οἱ πρεσβύτε-
ροι Ἰσραὴλ κατὰ πρόσωπον τοῦ λαοῦ ἐπὶ Γαΐ.
11 Καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ πολεμιστὴς ※ ὁ μετ'
αὐτοῦ, ἀνέβησαν, καὶ πορευόμενοι ἦλθον ἐξεναντίας
τῆς πόλεως ⁓ ἀπὸ ἀνατολῶν, καὶ τὰ ἔνεδρα
τῆς πόλεως ἀπὸ θαλάσσης", ※ καὶ παρενέβα- ⁓
λον ἀπὸ βορρᾶ τῆς Γαΐ, καὶ ἡ κοιλὰς ἀναμέσον αὐτοῦ καὶ ※
τῆς Γαΐ. 12 Καὶ ἔλαβεν ὡς πέντε χιλιάδας ἀνδρῶν, ※
καὶ ἔθετο αὐτοὺς ἔνεδρα ἀναμέσον τῆς Βαιθὴλ καὶ τῆς Γαΐ, ※
θαλάσσαν τῆς Γαΐ. 13 Καὶ ἔθηκεν ὁ λαὸς πᾶσαν τὴν πα- ※
ρεμβολὴν, ἣ ἦν ἀπὸ βορρᾶ τῆς πόλεως, καὶ τὰ ἔσχατα αὐτῆς ※
θαλάσσαν τῆς πόλεως· καὶ ἐπορεύθη Ἰησοῦς τὴν νύκτα ἐκεί- ※
νην ἐν μέσῳ τῆς κοιλάδος. 14 Καὶ ἐγένετο ὡς εἶδεν ※
ὁ βασιλεὺς τῆς Γαΐ, ἔσπευσεν ※ καὶ ὤρθρισεν, καὶ
ἐξῆλθον ※ οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως εἰς συνάντησιν αὐ- ἐξῆλθεν
τοῖς ⁓ ἐπ' εὐθείας" εἰς τὸν πόλεμον, αὐτὸς καὶ
πᾶς ὁ λαὸς αὐτοῦ ※ εἰς τὴν κοιλὰν κατὰ πρόσωπον τῆς

Ἄραβα· καὶ αὐτὸς οὐκ ᾔδει, ὅτι ἔνεδρα αὐτῷ ἐστιν ὀπίσω τῆς πόλεως ὀπίσω. 15 ☩ Καὶ ἴδεν, καὶ ἀνεχώρησεν Ἰησοῦς καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, ※ καὶ ἔφυγεν ὁδὸν τῆς ἐρήμου. 16 Καὶ ἐνίχυσε πᾶς ὁ λαὸς τῆς Γαΐ, τοῦ καταδιῶξαι ὀπίσω αὐτῶν, καὶ κατεδίωξαν ὀπίσω τοῦ υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ ☩ αὐτοὶ ἀπέστησαν ἀπὸ τῆς πόλεως· 17 οὐ κατελείφθη οὐδεὶς ἐν τῇ Γαΐ ※ καὶ ἐν Βαιθὴλ, ὃς οὐ κατεδίωξεν ὀπίσω Ἰσραὴλ, καὶ κατέλιπον ἠνεῳγμένην, καὶ κατεδίωξαν ὀπίσω Ἰσραήλ. 18 Καὶ εἶπεν Κύριος πρὸς Ἰησοῦν· ἔκλεινον ☩ τὴν χεῖρά σου ἐν τῷ γαισῷ τῷ ἐν τῇ χειρί σου ὅτι τὴν πόλιν, ὅτι εἰς τὰς χεῖράς σου παραδέδωκα αὐτήν· ☩ καὶ τὰ ἔνεδρα ἐξαναστήσονται ἐν τάχει ἐκ τοῦ τόπου αὐτῶν". Καὶ ἐξέτεινεν Ἰησοῦς τὸν γαισὸν καὶ τὰς χεῖρας αὐτοῦ ὅτι τὴν πόλιν· 19 καὶ τὰ ἔνεδρα ἐξανέστησαν ἐν τάχει ἐκ τοῦ τόπου αὐτῶν, καὶ ἐξῆλθοσαν, ὅτε ἐξέτεινεν τὰς χεῖρας αὐτοῦ, καὶ εἰσῆλθον εἰς τὴν πόλιν, καὶ κατελάβοντο αὐτήν· καὶ ταχύσαντες ἐνέπρησαν τὴν πόλιν ἐν πυρί. 20 Καὶ περιβλέψαντες οἱ κατοικοῦντες Γαΐ εἰς τὰ ὀπίσω αὐτῶν, ἑώρων ἀναβαίνοντα τὸν καπνὸν τῆς πόλεως εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ οὐκέτι εἶχον πᾶ φύγωσιν, ὧδε ἢ ὧδε· ※ καὶ ὁ λαὸς ὁ φεύγων εἰς τὴν ἔρημον, ἐστράφησαν ὀπὶ τοὺς διώκοντας". 21 Καὶ Ἰησοῦς καὶ πᾶς Ἰσραὴλ εἶδον

δον ὅπ ἔλαβον τὰ ἔνεδρα τὴν πόλιν, καὶ ὅπ ἀνέβη ὁ καπνὸς τῆς πόλεως ⸗ εἰς τὸν ἀρανόν" καὶ μεταβαλλόμενοι ἐπάταξαν τοὺς ἄνδρας τῆς Γαΐ. 22 Καὶ ἅτοι ἐξῆλθον ἐκ τ πόλεως εἰς συνάντησιν ※ αὐτῶν, καὶ ἐγενήθησαν ἀναμέσον τ παρεμβολῆς, ἅτοι ἐνλεῦθεν καὶ ἅτοι ἐνλεῦθεν· καὶ ἐπάταξαν αὐτύς, ἕως τ μὴ καταλειφθῆναι αὐτῶν σεσωσμένον καὶ διαπεφυγότα· 23 καὶ τὸν βασιλέα τ Γαΐ συνέλαβον ζῶντα, καὶ προσήγαγον αὐτὸν πρὸς Ἰησῦν. 24 Καὶ ἐγένετο ὡς ἐπαύσαντο οἱ ὑοὶ Ἰσραὴλ ἀποκτέννοντες πάντας τοὺς ἐκ τῆς Γαΐ ⸗ τοὺς" ἐν τοῖς πεδίοις, ⸗ καὶ" ἐν τῷ ὄρει τ καταβάσεως, ἅ κατεδίωξαν αὐτύς ※ ἐπ' αὐτῆς, καὶ ἔπεσον πάντες ἐν στόματι ῥομφαίας ἕως εἰς τέλος, καὶ ἐπέστρεψεν Ἰησῦς αὐτύς εἰς Γαΐ, καὶ ἐπάταξεν αὐτὴν ἐν στόματι ῥομφαίας. 25 Καὶ ἐγενήθησαν ※ πάντες οἱ πεσόντες ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀπὸ ἀνδρὸς καὶ ἕως γυναικὸς δώδεκα χιλιάδες, πάντας τοὺς κατοικοῦντας Γαΐ. 26 ※ Καὶ Ἰησῦς οὐκ ἐπέστρεψεν χεῖρα αὐτοῦ ἣν ἐξέτεινεν ἐν τῷ γαισῷ, ἕως ἀνεθεμάτισεν πάντας τοὺς κατοικοῦντας Γαΐ. ※ 27 Πλὴν τῶν κτηνῶν καὶ τῶν σκύλων τῶν ἐν τῇ πόλει ※ ἐκείνῃ ἐσκυλεύσαντο ※ ἑαυτοῖς οἱ ὑοὶ Ἰσραὴλ κτ' πρόσταγμα Κυρίυ, ὃν τρόπον συνέταξεν ⸗ Κύριος" τῷ Ἰησοῦ. 28 Καὶ ἐνε-

πύρισεν

πύλισεν Ἰησοῦς τὴν πόλιν ~ ἐν πυρί". χῶμα ἀοίκητον εἰς τὸν αἰῶνα ἔθηκεν αὐτὴν ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. 29 Καὶ τὸν βασιλέα τῆς Γαὶ ἐκρέμασεν ἐπὶ ξύλα ~ διδύμου, καὶ ἦν ἐπὶ τοῦ ξύλου" ἕως ※ καιροῦ τῆς ἑσπέρας· καὶ ἐπιδύοντος τοῦ ἡλίου σωέταξεν Ἰησοῦς, καὶ καθεῖλον αὐτὸν τὸ σῶμα αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ξύλου, καὶ ἔρριψαν αὐτὸ εἰς τὸν βόθρον ※ ὃς ἐν τῇ πύλῃ τῆς πόλεως, καὶ ἐπέστησαν ἐπ' αὐτῷ σωρὸν λίθων ※ μέγαν ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. 30 Τότε ᾠκοδόμησεν Ἰησοῦς θυσιαστήριον τῷ Κυρίῳ θεῷ Ἰσραὴλ ἐν ὄρει Γαβάλ, 31 καθότι ἐνετείλατο Μωυσῆς ὁ θεράπων Κυρίου τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καθὰ γέγραπται ἐν τῷ νόμῳ Μωυσῆ, θυσιαστήριον λίθων ὁλοκλήρων, ἐφ' οὓς οὐκ ἐπεβλήθη ※ ἐπ' αὐτοὺς σίδηρος· καὶ ἀνεβίβασεν ἐκεῖ ὁλοκαυτώματα τῷ Κυρίῳ καὶ θυσίαν σωτηρίου ※ εἰρηνικάς. 32 Καὶ ἔγραψεν Ἰησοῦς ἐπὶ τῶν λίθων τὸ Δευτερονόμιον, νόμον Μωυσῆ, ὃν ἔγραψεν ἐνώπιον τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. 33 Καὶ πᾶς Ἰσραὴλ, καὶ οἱ πρεσβύτεροι αὐτῶν, καὶ οἱ δικασταὶ αὐτῶν, καὶ οἱ γραμματεῖς αὐτῶν παρεπορεύοντο ἔνθεν καὶ ἔνθεν τῆς κιβωτοῦ ἀπέναντι, (καὶ οἱ ἱερεῖς οἱ Λευῖται ἦραν τὴν κιβωτὸν διαθήκης Κυρίου) καὶ ὁ πρόσηλυτος, καὶ ὁ αὐτόχθων· ~ ἦσαν" οἱ ἡμίσεις πλησίον ὄρους

ὄρος Γαεζεὶν, καὶ οἱ ἡμίσεις αὐτῶν πλησίον ὄρους Γαβάλ, καθὰ ἐνετείλατο Μωυσῆς ὁ θεράπων Κυρίου εὐλογῆσαι τὸν λαὸν Ἰσραὴλ ἐν προσώποις. 34 Καὶ μετὰ ταῦτα ἀνέγνω πάντα τὰ ῥήματα τοῦ νόμου ⸗ τὰ τοῦ", τὰς εὐλογίας καὶ τὰς καταράσεις κατὰ πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ νόμῳ ⸗ Μωυσῆ". 35 οὐκ ἦν ῥῆμα ἀπὸ πάντων ὧν ἐνετείλατο Μωυσῆς ⸗ τῷ Ἰησοῖ", ὃ οὐκ ἀνέγνω Ἰησοῦς εἰς τὰ ὦτα πάσης ἐκκλησίας Ἰσραὴλ, ⸗ τοῖς ἀνδράσιν" καὶ ταῖς γυναιξὶν καὶ τοῖς παιδίοις, καὶ τοῖς προσηλύτοις τοῖς προσπορευομένοις τῷ Ἰσραήλ.

ΚΕΦ. Θ'.

1 Ὡς δὲ ἤκουσαν πάντες οἱ βασιλεῖς ⸗ τοῦ Ἀμορραίων" οἱ ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, οἱ ἐν τῇ ὀρεινῇ, καὶ οἱ ἐν τῇ πεδινῇ, καὶ οἱ ἐν πάσῃ τῇ παραλίᾳ τῆς θαλάσσης τῆς μεγάλης, ⸗ καὶ οἱ" περὶ τῷ Ἀντιλιβάνῳ, ⸗ καὶ" οἱ Χετταῖοι, καὶ οἱ Ἀμορραῖοι, ⸗ καὶ οἱ Γεργεσαῖοι", ⸗ καὶ" οἱ Χαναναῖοι ⸗ καὶ" οἱ Φερεζαῖοι, ⸗ καὶ" οἱ Εὐαῖοι, καὶ οἱ Ἰεβουσαῖοι, 2 καὶ συνῆλθον ὅτι τὸ αὐτὸ, ἐκπολεμῆσαι Ἰησοῦν καὶ Ἰσραὴλ ἅμα πάντες. 3 Καὶ οἱ κατοικοῦντες Γαβαὼν ἤκουσαν ⸗ πάντα"

τα" ὅσα ἐποίησεν Ἰησοῦς τῇ Ἰερειχὼ καὶ τῇ Γαΐ.
4 Καὶ ἐποίησαν καὶγὼ αὐτοὶ μὴ πανουργίας, καὶ
ἐλθόντες ἐπεσιτίσαντο ☩ καὶ ἡτοιμάσαντο". καὶ
λαβόντες σάκκους παλαιοὺς ὑπὸ τοὺς ὄνους αὐ-
τῶν, καὶ ἀσκοὺς οἴνου παλαιοὺς καὶ κατερρωγότας
✕ καὶ ἀποδεδεμένους. 5 ☩ καὶ τὰ κοῖλα
τοὺς ὑποδημάτων αὐτῶν", καὶ τὰ σανδάλια
☩ αὐτῶν" παλαιὰ καὶ καταπεπελματωμένα ἐν
τοῖς ποσὶν αὐτῶν, καὶ τὰ ἱμάτια ☩ αὐτῶν" πε-
παλαιωμένα ἐπ' αὐτῶν· καὶ οἱ ἄρτοι τῆ ὀπισ-
πισμῷ αὐτῶν ξηροὶ ✕ ἐγένοντο ☩ καὶ" βεβρωμένοι.
6 Καὶ ἦλθον πρὸς Ἰησοῦν εἰς τὴν παρεμβολὴν
☩ αὐτῶν" εἰς Γάλγαλα, καὶ εἶπαν πρὸς Ἰη-
σοῦν καὶ πρὸς πάντα Ἰσραὴλ· ἐκ γῆς μακρό-
θεν ἥκομεν· καὶ νῦν διάθεσθε ἡμῖν διαθήκην.
7 Καὶ εἶπαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς τὸν Χορραῖον·
ὅρα, μὴ ἐν ἐμοὶ ✕ σὺ κατοικεῖς· καὶ πῶς διαθῶμαί σοι διαθήκην; 8 Καὶ εἶπαν πρὸς Ἰη-
σοῦν· οἰκέται σού ἐσμεν. Καὶ εἶπεν πρὸς αὐ-
τοὺς Ἰησοῦς· πόθεν ἐστέ, καὶ πόθεν παραγεγόνα-
τε; 9 Καὶ εἶπαν πρὸς αὐτόν· ἐκ γῆς μα-
κρόθεν σφόδρα ἦκασιν οἱ παῖδές σου ἐν ὀνόματι
Κυρίου τοῦ θεοῦ σου· ἀκηκόαμεν γὰρ τὸ ὄνομα αὐτοῦ,
καὶ ✕ ἅπαντα ὅσα ἐποίησεν ἐν Αἰγύπτῳ, 10 καὶ
✕ πάντα ὅσα ἐποίησεν τοῖς δυσὶ βασιλεῦσι τοῦ
Ἀμορ-

Ἀμορραίων, οἱ ἦσαν πέραν τοῦ Ἰορδάνου, τῷ Σηὼν βασιλεῖ Ἐσεβὼν, καὶ τῷ Ὼγ βασιλεῖ τῆς Βασὰν, ὃς κατῴκει ἐν Ἀσταρὼθ καὶ ἐν Ἐδραείν". 11 Καὶ εἶπαν πρὸς ἡμᾶς οἱ πρεσβύτεροι ἡμῶν καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν ἡμῶν, λέγοντες· λάβετε ἑαυτοῖς ἐπισιτισμὸν εἰς τὴν ὁδὸν, καὶ πορεύθητε εἰς συνάντησιν αὐτῶν, καὶ ἐρεῖτε πρὸς αὐτούς· οἰκέται ὑμῶν ἐσμεν, καὶ νῦν διαθήσεσθε ἡμῖν διαθήκην. 12 Οὗτοι οἱ ἄρτοι ※ ἡμῶν· θερμοὺς ἐφωδιασάμεθα αὐτοὺς ※ ἀπὸ οἴκων ἡμῶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ᾗ ἐξήλθομεν πορευόμενοι πρὸς ὑμᾶς· νῦν δὲ ※ ἰδοὺ ἐξερράγησαν, καὶ γεγόνασιν βεβρωμένοι. 13 Καὶ οὗτοι οἱ ἀσκοὶ τοῦ οἴνου οὓς ἐπλήσαμεν καινοὺς, καὶ οὗτοι ἐρρώγασιν· καὶ ※ ταῦτα τὰ ἱμάτια ἡμῶν καὶ τὰ ὑποδήματα ἡμῶν πεπαλαίωνται ἀπὸ τῆς πολλῆς ὁδοῦ σφόδρα. 14 Καὶ ἔλαβον οἱ ἄρχοντες τῶν ἐπισιτισμῶν αὐτῶν, καὶ τὸ στόμα * Κυρίου οὐκ ἐπηρώτησαν. 15 Καὶ ἐποίησεν Ἰησοῦς πρὸς αὐτοὺς εἰρήνην, καὶ διέθετο πρὸς αὐτοὺς διαθήκην, τοῦ διασῶσαι αὐτούς· καὶ ὤμοσαν αὐτοῖς οἱ ἄρχοντες τῆς συναγωγῆς. 16 Καὶ ἐγένετο μετὰ τρεῖς ἡμέρας μετὰ τὸ διαθέσθαι πρὸς αὐτοὺς διαθήκην, ἤκουσαν ὅτι ἐγγύθεν εἰσὶν αὐτῶν, καὶ ὅτι ἐν αὐτοῖς κατοικοῦσιν. 17 Καὶ ἀπῆραν

ραν

ραν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἐξῆλθον εἰς τὰς πόλεις αὐτῶν ※ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ· αἱ δὲ πόλεις αὐτῶν Γαβαὼν καὶ Χεφειρὰ καὶ Βηρώθ, καὶ πόλις Ἰαρείμ. 18 Καὶ οὐκ ἐμαχέσαντο αὐτοῖς οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, ὅτι ὤμοσαν αὐτοῖς ⸗ πάντες" οἱ ἄρχοντες τῆς συναγωγῆς τὸν Κύριον θεὸν Ἰσραήλ· καὶ διεγόγγυσαν πᾶσα ἡ συναγωγὴ ἐπὶ τοῖς ἄρχουσιν. 19 Καὶ εἶπαν πάντες οἱ ἄρχοντες πάσῃ τῇ συναγωγῇ· ἡμεῖς ὠμόσαμεν αὐτοῖς Κύριον τὸν θεὸν Ἰσραὴλ, καὶ νῦν οὐ δυνησόμεθα ἅψασθαι αὐτῶν. 20 Τοῦτο ποιήσομεν ※ αὐτοῖς ζωγρῆσαι αὐτούς, καὶ φειποιησόμεθα αὐτούς, καὶ οὐκ ἔσται καθ' ἡμῶν ὀργὴ διὰ τὸν ὅρκον, ὃν ὠμόσαμεν αὐτοῖς. 21 ※ Καὶ εἶπαν αὐτοῖς οἱ ἄρχοντες· ζήσονται, καὶ ἔσονται ξυλοκόποι καὶ ὑδροφόροι πάσῃ τῇ συναγωγῇ, καθάπερ εἶπαν αὐτοῖς οἱ ἄρχοντες. 22 Καὶ συνεκάλεσεν αὐτοὺς Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, ※ λέγων· διατί παρελογίσασθέ με, λέγοντες· μακρὰν ἐσμεν ἀπὸ σοῦ σφόδρα; ὑμεῖς δὲ ἐγγύθεν ἐστὲ τῶν κατοικούντων ἐν ἡμῖν. 23 Καὶ νῦν ἐπικατάρατοι ἐστε· οὐ μὴ ἐκλείπῃ ἐξ ὑμῶν δοῦλος, οὐδὲ ξυλοκόπος ※ οὐδὲ ὑδροφόρος", ἐμοὶ καὶ τῷ θεῷ μου. 24 Καὶ ἀπεκρίθησαν τῷ Ἰησοῦ, λέγοντες· ὅτι ※ ἀγγελίᾳ ἀπηγγέλη ἡμῖν, ὅσα συνέταξεν Κύριος ὁ θεός σου Μωυσῇ

σῃ παιδὶ αὐτῷ, δοῦναι ὑμῖν ※ πᾶσαν τὴν γῆν τοῦτην, καὶ ἐξολεθρεῦσαι τοὺς ἡμᾶς καὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας ἐπ' αὐτῆς ἀπὸ προσώπου ὑμῶν, καὶ ἐφοβήθημεν σφόδρα περὶ τῶν ψυχῶν ἡμῶν ἀπὸ προσώπου ὑμῶν, καὶ ἐποιήσαμεν τὸ πρᾶγμα τοῦτο. 25 Καὶ νῦν ἰδοὺ ἡμεῖς ὑποχείριοι ὑμῖν· ὡς ἀρέσκει ὑμῖν, καὶ ὡς δοκεῖ ὑμῖν ※ ποιῆσαι, ποίησαι ἡμῖν. 26 Καὶ ἐποίησαν αὐτοῖς οὕτως· καὶ ἐξείλατο αὐτοὺς Ἰησοῦς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ· οὐκ ἦσαν ἐκ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ οὐκ ἀνεῖλον αὐτούς. 27 Καὶ κατέστησεν αὐτοὺς Ἰησοῦς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ξυλοκόπους καὶ ὑδροφόρους πάσῃ τῇ συναγωγῇ καὶ τῷ θυσιαστηρίῳ τοῦ θεοῦ· διὰ τοῦτο ἐγένοντο οἱ κατοικοῦντες Γαβαὼν ξυλοκόποι καὶ ὑδροφόροι τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ θεοῦ ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας, καὶ εἰς τὸν τόπον ὃν ἂν ἐκλέξηται Κύριος.

ΚΕΦ. Ι'.

1 Ὡς δὲ ἤκουσεν Ἀδωνιβεζὲκ βασιλεὺς Ἱερουσαλὴμ ὅτι ἔλαβεν Ἰησοῦς τὴν Γαὶ, καὶ ἐξωλέθρευσεν αὐτὴν, ὃν τρόπον ἐποίησεν τῇ Ἰερειχὼ καὶ τῷ βασιλεῖ αὐτῆς, οὕτως ἐποίησεν καὶ τῇ Γαὶ καὶ τῷ βασιλεῖ αὐτῆς, καὶ ὅτι ἠτιμάλησαν οἱ κατοικοῦντες Γαβαὼν πρὸς Ἰη-

σοῦν

σὺν καὶ τοῖς Ἰσραήλ, ※ καὶ ἐγένοντο ἐν μέσῳ αὐτῶν, 2 καὶ ἐφοβήθησαν σὺ ἑαυτοῖς σφόδρα· ἤδεισαν γὰρ ὅτι ἡ πόλις μεγάλη Γαβαὼν ὡσεὶ καὶ μία τῶν μητροπόλεων ※ τῶν βασιλέων, καὶ ὅτι αὐτὴ μεγάλη ὑπὲρ τὴν Γαΐ, καὶ πάντες οἱ ἄνδρες αὐτῆς ἰσχυροί. 3 Καὶ ἀπέστειλεν Ἀδωνιβεζὲκ βασιλεὺς Ἱερουσαλὴμ τοῖς Αἰλὰμ βασιλέα Χεβρὼν, καὶ τοῖς Φαραὰμ βασιλέα Ἰεσμοὺθ, καὶ τοῖς Ἰαφιὲ βασιλέα Λαχεὶς, καὶ τοῖς Δαβεὶρ βασιλέα Ὀδολλὰμ, λέγων· 4 δεῦτε, ἀνάβητε πρός με καὶ βοηθήσατέ μοι, καὶ ἐκπολεμήσωμεν ※ τὴν Γαβαών· ἠυτομόλησαν γὰρ πρὸς Ἰησοῦν καὶ πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ. 5 ※ Καὶ συνήχθησαν, καὶ ἀνέβησαν οἱ πέντε βασιλεῖς τῶν Ἰεβουσαίων, βασιλεὺς Ἱερουσαλὴμ, καὶ βασιλεὺς Χεβρὼν, καὶ βασιλεὺς Ἰεσμοὺθ, καὶ βασιλεὺς Λαχεὶς, καὶ βασιλεὺς Ὀδολλὰμ, αὐτοὶ καὶ πᾶς ὁ λαὸς αὐτῶν· καὶ παρεκάθισαν τὴν Γαβαὼν, καὶ ἐξεπολιόρκησαν αὐτήν. 6 Καὶ ἀπέστειλαν οἱ κατοικοῦντες Γαβαὼν πρὸς Ἰησοῦν εἰς τὴν παρεμβολὴν Ἰσραὴλ εἰς Γάλγαλα, λέγοντες· μὴ ἐκλύσῃς τὰς χεῖράς σου ἀπὸ τῶν παίδων σου· ἀνάβηθι πρὸς ἡμᾶς τοπάχος, καὶ ἐξελοῦ ἡμᾶς, καὶ βοήθησον ἡμῖν· ὅτι συνηγμένοι εἰσὶν ἐφ' ἡμᾶς πάντες οἱ βασιλεῖς τῶν Ἀμορραίων, οἱ κατοικοῦντες τὴν ὀρεινήν. 7 Καὶ

Ὀδολλὰμ

ἀνέβη

ἀνέβη Ἰησοῦς ἐκ Γαλγάλων, αὐτὸς καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ πολεμιστὴς μετ' αὐτοῦ, πᾶς δυνατὸς ἐν ἰσχύι. 8 Καὶ εἶπεν Κύριος πρὸς Ἰησοῦν· μὴ φοβηθῇς αὐτούς, εἰς γὰρ τὰς χεῖράς σου παραδέδωκα αὐτούς· οὐχ ὑποστήσεταί σε ἐξ αὐτῶν οὐδεὶς ἐνώπιον ὑμῶν. 9 Καὶ ἦλθεν παρεγένετο Ἰησοῦς ἐπ' αὐτοὺς ἄφνω· ὅλην τὴν νύκτα ἐπορεύθη [Ἰησοῦς] ἐκ Γαλγάλων. 10 Καὶ ἐξέστησεν αὐτοὺς Κύριος ἀπὸ προσώπου Ἰσραήλ, καὶ συνέτριψεν αὐτοὺς Κύριος συντριμμὸν μεγάλην ἐν Γαβαών· καὶ κατεδίωξαν αὐτοὺς ὁδὸν ἀναβάσεως Βηθωρών, καὶ κατέκοπτον αὐτοὺς ἕως Ἀζηκὰ καὶ ἕως Μακηδά. 11 Ἐν δὲ τῷ φεύγειν αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου υἱῶν Ἰσραὴλ ὅτι τῆς καταβάσεως Βηθωρών, καὶ Κύριος ἐπέρριψεν αὐτοῖς λίθους χαλάζης ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἕως Ἀζηκά, ※ καὶ ἀπέθανον· καὶ ἐγένοντο πλείους οἱ ἀποθανόντες ἀφ' ὧν λίθων τῆς χαλάζης, ἢ οὓς ἀπέκτειναν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ μαχαίρᾳ ἐν τῷ πολέμῳ. 12 Τότε ἐλάλησεν Ἰησοῦς πρὸς Κύριον, [ἐν ἡμέρᾳ ᾗ] παρέδωκεν Κύριος [ὁ θεὸς] τὸν Ἀμορραῖον ὑποχείριον ※ υἱῶν Ἰσραὴλ, ἡνίκα συνέτριψεν αὐτοὺς ἐν Γαβαών, καὶ συνετρίβησαν ἀπὸ προσώπου Ἰσραήλ· καὶ εἶπεν Ἰησοῦς· στήτω ὁ ἥλιος κατὰ Γαβαών, καὶ ἡ σελήνη κατὰ φά-

ραγγα

ραγγα Αἰλών. 13 Καὶ ἔστη ὁ ἥλιος, καὶ ἡ σε-
ὁ θεὸς λήνη ἐν φάσῃ, ἕως ἠμύνατο ἔθνος τοὺς ἐχθροὺς
αὐτῶν. ※ Οὐχὶ τοῦτο γεγραμμένον ἐπὶ βιβλίῳ τοῦ εὐθύς·
καὶ ἔστη ὁ ἥλιος ἐν μέσῳ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ οὐ προσε-
πορεύετο εἰς δυσμὰς εἰς τέλος ἡμέρας μιᾶς. 14 Καὶ
οὐκ ἐγένετο ἡμέρα τοιαύτη οὐδὲ τὸ πρότερον οὐδὲ τὸ
ἔσχατον, ὥστε ἐπακοῦσαι θεὸν ※ φωνῆς ἀνθρώπου,
ὅτι Κύριος συνεπολέμησεν τῷ Ἰσραήλ. 15 ※ Καὶ
※ ἐπέστρεψεν Ἰησοῦς καὶ πᾶς Ἰσραὴλ μετ' αὐτοῦ εἰς τὴν παρεμ-
※ βολὴν εἰς Γάλγαλα. 16 Καὶ ἔφυγον οἱ πέντε βα-
σιλεῖς οὗτοι, καὶ κατεκρύβησαν εἰς τὸ σπήλαιον
τὸ ἐν Μακηδά. 17 Καὶ ἀπηγγέλη τῷ Ἰησοῦ,
λέγοντες· εὕρηνται οἱ πέντε βασιλεῖς κεκρυμμέ-
νοι ἐν τῷ σπηλαίῳ τῷ ἐν Μακηδά. 18 Καὶ
εἶπεν Ἰησοῦς· κυλίσατε λίθους ※ μεγάλους ἐπὶ τὸ
κατασήσετε στόμα τοῦ σπηλαίου, καὶ κατασήσατε ἐπ' αὐτοῦ ἄν-
δρας, τοῦ φυλάσσειν ἐπ' αὐτούς· 19 ὑμεῖς δὲ μὴ
ἐστήκατε, καταδιώκοντες ὀπίσω τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν,
καὶ καταλάβετε τὴν ὁραγίαν αὐτῶν, καὶ μὴ
ἀφῆτε ※ αὐτοὺς εἰσελθεῖν εἰς τὰς πόλεις αὐ-
τῶν· παρέδωκεν γὰρ αὐτοὺς Κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν
εἰς τὰς χεῖρας ὑμῶν. 20 Καὶ ἐγένετο ὡς κατέ-
παυσεν Ἰησοῦς καὶ [πάντες] οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ κό-
πτοντες αὐτοὺς κοπὴν μεγάλην σφόδρα ἕως εἰς
τέλος, καὶ οἱ διασῳζόμενοι διεσώθησαν ※ ἀπ' αὐτῶν.

καὶ

καὶ εἰσῆλθον εἰς τὰς πόλεις τὰς ὀχυράς. 21 Καὶ
ἀπεστράφη πᾶς ὁ λαὸς πρὸς Ἰησοῦν εἰς Μακηδὰ ※ εἰς ἐπεστράφη
τὴν παρεμβολὴν ὑγιὴς, ~ καὶ'' οὐκ ἐγρύξεν οὐδεὶς ※
τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ τῇ γλώσσῃ αὐτῦ. 22 Καὶ εἶ-
πεν Ἰησοῦς· ἀνοίξατε τὸ στόμιον, καὶ ἐξενέγ-
κατε ※ πρός με τοὺς πέντε βασιλεῖς τούτους
ἐκ τοῦ σπηλαίου. 23 ※ Καὶ ἐποίησαν ἔτως, καὶ
ἐξηγάγοσαν ※ πρὸς αὐτὸν τοὺς πέντε βασιλεῖς
τούτους ἐκ τοῦ σπηλαίου, τὸν βασιλέα Ἱερουσα-
λὴμ, ~ καὶ'' τὸν βασιλέα Χεβρὼν, ~ καὶ'' τὸν
βασιλέα Ἰερμοὺθ, ~ καὶ'' τὸν βασιλέα Λα-
χεὶς, καὶ τὸν βασιλέα Ὀδολλάμ. 24 Καὶ
ἐπεὶ ἐξήγαγον αὐτοὺς πρὸς Ἰησοῦν, καὶ συνε-
κάλεσεν Ἰησοῦς πάντα ※ ἄνδρα Ἰσραὴλ, καὶ
τοὺς συναρχομένους τοῦ πολέμου [καὶ] τοὺς συμ-
πορευομένους αὐτῷ, λέγων αὐτοῖς· πρόσβητε
~ καὶ'' βάλετε τοὺς πόδας ὑμῶν ἐπὶ τοὺς
τραχήλους αὐτῶν. Καὶ προσελθόντες ἐπέθηκαν
τοὺς πόδας αὐτῶν ἐπὶ τοὺς τραχήλους αὐτῶν.
25 Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς Ἰησοῦς· μὴ φοβηθῆτε
~ αὐτοὺς'', μηδὲ δειλιάσητε· ἀνδρίζεσθε καὶ ἰ-
σχύετε, ὅτι οὕτως ποιήσει Κύριος πᾶσι τοῖς ἐχθροῖς
ὑμῶν, οὓς ὑμεῖς καταπολεμεῖτε αὐτούς. 26 Καὶ
ἀπέκτεινεν αὐτοὺς Ἰησοῦς ※ μετὰ τοῦτο, καὶ ἐθανά-
τωσεν αὐτοὺς, καὶ ἐκρέμασεν αὐτοὺς ἐπὶ πέντε ξύ- ※

λων· καὶ ἦσαν κρεμάμενοι ὅπι τῶν ξύλων ἕως ἑσπέρας. 27 Καὶ ἐγενήθη περὶ ἡλίου δυσμάς, καθεῖλεν καὶ ἐνετείλατο Ἰησοῦς, καὶ καθεῖλαν αὐτοὺς ἀπὸ τῶν ξύλων, καὶ ἔρριψαν αὐτοὺς εἰς τὸ σπήλαιον, εἰς ὃ κατέφυγον ἐκεῖ· καὶ ἐπεκύλισαν λίθους ✻ μεγάλους ὅπι τὸ σπήλαιον ἕως τῆς σήμερον ἡ-
ἔλαβον μέρας. 28 Καὶ τὴν Μακηδὰ ἔλαβεν ✻ Ἰησοῦς
ἐφόνευσαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ ἐφόνευσεν αὐτὴν ἐν στόματι ξίφους ✻ καὶ τὸν βασιλέα αὐτῆς· καὶ ἐξωλέθρευσαν ✻ αὐτὸς καὶ πᾶν ἐμπνέον ὃ ἦν ἐν αὐτῇ, ~ καὶ οὐδὲ κατελείφθη ~ οὐδεὶς ἐν αὐτῇ διασεσωσμένος ~ καὶ διαπεφευγώς· καὶ ἐποίησαν τῷ βασιλεῖ Μακηδὰ, ὃν τρόπον ἐποίησαν τῷ βασιλεῖ Ἱεριχώ. 29 Καὶ ἀπῆλθεν
✻ὁ λαὸς ὁ ἐν Ἰησοῦς καὶ πᾶς * Ἰσραὴλ μετ' αὐτοῦ εἰς Μακηδὰ
Λεβμνά εἰς Λεβνὰ, καὶ ἐπολιόρκει ✻ ἐπὶ Λεβνά. 30 Καὶ παρέδωκεν ✻ καὶ αὐτὴν Κύριος ἐν χειρὶ Ἰσραὴλ, ~ καὶ ἔλαβεν αὐτὴν, καὶ τὸν βασιλέα αὐτῆς, καὶ ἐφόνευσαν αὐτὴν ἐν στόματι ξίφους, καὶ πᾶν ἐμπνέον ✻ ὃ ἦν ἐν αὐτῇ· [καὶ] οὐδὲ κατελείφθη ἐν αὐτῇ ~ οὐδὲ εἷς διασεσωσμένος ~ καὶ διαπεφευγώς· καὶ ἐποίησεν τῷ βασιλεῖ αὐτῆς, ὃν τρόπον ἐποίησεν τῷ βασιλεῖ Ἱεριχώ. 31 Καὶ ἀπῆλθεν Ἰησοῦς καὶ πᾶς Ἰσ-

ραὴλ

εραὴλ μετ' αὐτῦ ὀκ Λεβνὰ εἰς Λαχεὶς, καὶ παρεξάθησεν αὐτῖὼ, καὶ ἐπολιόρκει αὐτῖὼ· 32 καὶ παρέδωκεν Κύριος τῖὼ Λαχεὶς εἰς τὰς χεῖρας Ἰσραὴλ, καὶ ἔλαβεν αὐτῖὼ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ, καὶ ἐφόνευσεν αὐτῖὼ ἐν στόματι ξίφους, καὶ ἐξωλέθρευσεν αὐτῖὼ, ὃν τρόπον ἐποίησεν τῇ Λεβνά. 33 Τότε ἀνέβη Αἰλὰμ βασιλεὺς Γαζὲρ, βοηθῆσαι τῇ Λαχεὶς· καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν Ἰησοῦς ἐν στόματι ξίφους, καὶ τὸν λαὸν αὐτῦ, ἕως τῦ μὴ καταλειφθῆναι αὐτῷ σεσωσμένον καὶ διαπεφευγότα. 34 Καὶ ἀπῆλθεν Ἰησοῦς καὶ πᾶς Ἰσραὴλ μετ' αὐτῦ ὀκ Λαχεὶς εἰς Ὀδολλὰμ, καὶ παρεξάθησεν αὐτῖὼ, καὶ ἐπολιόρκει αὐτῖὼ· 35 καὶ παρέδωκεν αὐτὴν Κύριος ἐν χειρὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἔλαβεν αὐτῖὼ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ ἐφόνευσεν αὐτῖὼ ἐν στόματι ξίφους· καὶ πᾶν ἐμπνέον ※ ὃ ἐν αὐτῇ ※ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐφόνευσαν, ὃν τρόπον ἐποίησαν τῇ Λαχεὶς. 36 Καὶ ἀπῆλθεν Ἰησοῦς καὶ πᾶς Ἰσραὴλ μετ' αὐτῦ ※ ἀπὸ Ἐγλὼν εἰς Χεβρὼν, καὶ παρεξάθησαν αὐτῖὼ· 37 καὶ ἐπάταξαν αὐτῖὼ ἐν στόματι ξίφους, ※ καὶ τὸν βασιλέα αὐτῆς, καὶ τὰς πόλεις αὐτῆς, καὶ πάντα τὰ ἐμπνέοντα, ὅσα ἦν ἐν αὐτῇ· ὀκ ἦν διασεσωσμένος· ὃν τρόπον ἐποίησαν τῇ Ὀδολλὰμ, ἐξωλέθρευσαν

Λαβμνὰ παρεξάθησαν

Λαβμνὰ

Fff 2 αὐτὴν,

αὐτῷ, καὶ ※ πᾶν ἐμπνέον ὅσα ζῷ ἐν αὐτῇ.
38 Καὶ ἀπέστρεψεν Ἰησοῦς καὶ πᾶς Ἰσραὴλ μετ'
αὐτοῦ εἰς Δαβείρ· καὶ πολεμήσαντες αὐτῷ,
39 ἔλαβον αὐτὴν, καὶ τὸν βασιλέα αὐτῆς, καὶ
τὰς πάσας κώμας αὐτῆς, καὶ ἐπάταξαν αὐτῷ
ἐν στόματι ῥομφαίας, καὶ ἐξωλέθρευσαν ⸢ αὐτῷ
καὶ" πᾶν ἐμπνέον ἐν αὐτῇ, ⸣ καὶ" ὃ κατε-
λειπον ⸢ ὑδένα" Ἀφαισεσωσμένον· ὃν τρόπον
ἐποίησαν τῇ Χεβρών, ὕτως ἐποίησαν τῇ Δαβείρ
καὶ τῷ βασιλεῖ αὐτῆς, καθάπερ ἐποίησαν τῇ
Λεβμνὰ Λεβνὰ καὶ τῷ βασιλεῖ αὐτῆς. 40 Καὶ ἐ-
πάταξεν Ἰησοῦς ※ τὴν πᾶσαν γῆν τῆς ὀ-
ρεινῆς καὶ τὴν Νεγὲβ, καὶ τὴν πεδινὴν, καὶ τὴν
Ἀσηδὼθ, καὶ ※ πάντας τοὺς βασιλεῖς αὐτῆς·
ὃ κατέλειπεν ⸢ ἐν αὐτῇ" Ἀφαισεσωσμένον, καὶ
πᾶν ἐμπνέον [ἐξ αὐτῆς] ἐξωλέθρευσαν, ὃν τρό-
πον ἐνετείλατο Κύριος ὁ θεὸς Ἰσραήλ. 41 Καὶ
ἀπέκτεινεν αὐτοὺς Ἰησοῦς ἀπὸ Κάδης Βαρνῆ ἕως
Γάζης, ※ καὶ τὴν πᾶσαν [τ] γῆν Γοσὲμ ἕως τῆς
αὐτῶν τοὺς Γαβαών· 42 καὶ πάντας τοὺς βασιλεῖς τέτες,
κατὰ καὶ τὴν γῆν αὐτῶν ἔλαβεν Ἰησοῦς εἰσάπαξ· ὅτι
Κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ συνεπολέμει τῷ Ἰσραήλ.
43 ※ Καὶ ἀνέστρεψεν Ἰησοῦς καὶ πᾶς Ἰσραὴλ μετ' αὐ-
※ τοῦ εἰς τὴν παρεμβολὴν εἰς Γάλγαλα.

ΚΕΦ.

ΚΕΦ. ΙΑ'.

1 Ως δὲ ἤκουσεν Ἰαβεὶς βασιλεὺς Ἀσώρ, ἀπέστειλεν πρὸς Ἰωβὰβ βασιλέα Μαδών, καὶ πρὸς βασιλέα Σομερών, καὶ πρὸς βασιλέα Ἀχσάφ, 2 καὶ πρὸς τοὺς βασιλεῖς τοὺς κατὰ Σιδῶνα τὴν μεγάλην, εἰς τὸ ὀρεινὸν, καὶ εἰς τὴν Ἀραβα ἀπέναντι Χενερεθῆ, καὶ εἰς τὸ πεδίον, καὶ εἰς Ναφεθδώρ, 3 καὶ εἰς τοὺς Χαλίβους Χαναναίους ἀπὸ ἀνατολῶν, καὶ εἰς τοὺς Χαλίβους Ἀμορραίους, καὶ τοὺς Χετταίους, καὶ Φερεζαίους, καὶ Ἰεβουσαίους τοὺς ἐν τῷ ὄρει, καὶ τοὺς Εὐαίους τοὺς ὑπὸ τὸν Ἑρμὼν εἰς γῆν Μασηφάθ. 4 Καὶ ἐξῆλθον αὐτοὶ καὶ οἱ βασιλεῖς αὐτῶν μετ' αὐτῶν ※ λαὸς πολὺς, ὥσπερ ἡ ἄμμος ἡ κατὰ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης τῷ πλήθει, καὶ ἵπποι καὶ ἅρματα πολλὰ σφόδρα. 5 Καὶ συνῆλθον πάντες οἱ βασιλεῖς οὗτοι, καὶ παρεγένοντο [πρὸς αὐτὸν,] καὶ παρενέβαλον ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἐπὶ τὸ ὕδατος Μερρὼμ, πολεμῆσαι τὸν Ἰσραήλ. 6 Καὶ εἶπεν Κύριος πρὸς Ἰησοῦν· μὴ φοβηθῇς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, ὅτι αὔριον τὴν ὥραν ταύτην ἐγὼ παραδίδωμι ※ πάντας αὐτοὺς τετραωμένους ἐναντίον Ἰσραήλ· τοὺς ἵππους αὐτῶν νευροκοπήσεις, καὶ τὰ

Ἀχίφ

Ραβάθ

τὸν

Μερρών

τραυματίας

πάντας ※ πλὴ ὁ Εὐαῖος ὁ κατοικῶν ἐν Γαβαών· πάντα ἔλαβεν
ἐν πολέμῳ. 20 Ὅτι διὰ Κυρίου ἐγένετο, καὶ ἰσχύσαι τὴν καρδίαν αὐτῶν συναντᾶν εἰς πόλεμον
πρὸς Ἰσραὴλ, ἵνα ἐξολεθρευθῶσιν, ὅπως μὴ δοθῇ
αὐτοῖς ἔλεος, ἀλλ' ἵνα ἐξολεθρευθῶσιν, ὃν τρόπον
εἶπεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν. 21 Καὶ ἦλθεν Ἰη-
σοῦς ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, καὶ ἐξωλέθρευσεν τοὺς
Ἐνακὶμ ἐκ τῶν ὀρεινῶν ἐκ Χεβρών, ⸗ καὶ" ἐκ
Δαβειρ, ⸗ καὶ" ἐξ Ἀνώβ, καὶ ἐκ παντὸς ὄρους
Ἰσραὴλ, καὶ ἐκ παντὸς ὄρους Ἰούδα σὺν ταῖς
πόλεσιν αὐτῶν, ⸗ καὶ" ἐξωλέθρευσεν αὐτοὺς
τῷ Ἰησοῦς· 22 ὃ κατελείφθησαν τῶν Ἐνακὶμ ἐν τοῖς τῶν
Γαζῇ υἱῶν Ἰσραὴλ, ἀλλὰ πλὴν ἐν Γάζῃ ⸗ καὶ" ἐν Γὲθ,
Ἀδὼθ καὶ ἐν Ἀσεδὼθ κατελείφθησαν. 23 Καὶ ἔλαβεν
Ἰησοῦς ※ τὴν πᾶσαν τὴν γῆν, καθότι ἐνετείλα-
το Κύριος τῷ Μωυσῆ· καὶ ἔδωκεν αὐτὴν Ἰησοῦς ἐν
κληρονομίᾳ Ἰσραὴλ ἐν μερισμῷ ※ αὐτῶν, κατὰ
φυλὰς αὐτῶν. Καὶ ἡ γῆ κατέπαυσεν πολεμωμένη.

ΚΕΦ. ΙΒ'.

1 ΚΑΙ ὅτοι οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς οὓς
ἀπέκτειναν ⸗ Μωυσῆς καὶ" οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ,
καὶ κατεκληρονόμησαν τὴν γῆν αὐ-
τῶν πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἀπὸ ἡλίου ἀνατολῶν,
ἀπὸ φάραγγος Ἀρνῶν ἕως τοῦ ὄρους Ἀερμὼν, καὶ
πᾶσαν

πᾶσαν τὴν Ἀραβα ἀπὸ ἀνατολῶν· 2 Σηὼν τ̃ βασιλέα τ̃ Ἀμορῥαίων, ὃς κατῴκει ἐν Ἐσεβὼν, κυριεύων ἀπὸ Ἀροὴρ, ἥ ἐστιν ※ ἐπὶ τ̃ χείλους ἐν τῇ φάραγγι ※ Ἀρνῶν καὶ μέσον τ̃ φάραγγος, καὶ μέρος καὶ τὸ ἥμισυ τ̃ Γαλαὰδ ἕως Ἰαβὸκ ※ τ̃ χειμάῤῥου, ὅρια υἱῶν Ἀμμών, 3 καὶ ἡ Ἀραβα ἕως τ̃ θαλάσσης Χεννερὲθ κατ' ἀνατολὰς, καὶ ἕως τ̃ θαλάσσης Ἀραβα, θάλασσαν τ̃ ἁλῶν ἀπὸ ἀνατολῶν, ὁδὸν τὴν κατὰ Βηθ-Ἀσιμὼθ, καὶ ἀπὸ Θαιμὰν τ̃ Σιμὼθ, ὑπὸ τὰς ὑπωρείας Ἀσηδὼθ Φασγά· 4 καὶ ※ ὅρια Ὢγ βασιλέως Βασὰν, ὃς ὑπελείφθη ἐκ τ̃ Γιγάντων, ὁ κατοικῶν ἐν Ἀσταρὼθ καὶ ἐν Ἐδρασεὶν, 5 ἄρχων ἀπὸ ὄρους Ἀερμὼν καὶ ἀπὸ Σελχὰ καὶ πᾶσαν τὴν Βασὰν ἕως ὁρίων Γεσθεὶ, καὶ τὴν Μαχατὶ, καὶ τὸ ἥμισυ Γαλαὰδ ※ ἕως ὁρίων Σηὼν βασιλέως Ἐσεβών. 6 Μωυσῆς ὁ παῖς Κυρίου καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐπάταξαν αὐτούς· καὶ ἔδωκεν αὐτὴν Μωυσῆς ※ ὁ παῖς Κυρίου ἐν κλήρῳ Ῥουβὴν, καὶ Γὰδ, καὶ τῷ ἡμίσει φυλῆς Μανασσῆ. 7 Καὶ οὗτοι οἱ βασιλεῖς τ̃ Ἀμορῥαίων, οὓς ἀνεῖλεν Ἰησοῦς καὶ οἱ υἱοὶ Ισραὴλ ἐν τῷ πέραν τ̃ Ἰορδάνου κατὰ τὴν θάλασσαν Βαλγαὰδ ἐν τῷ πεδίῳ τ̃ Λιβάνου καὶ ἕως τ̃ ὄρους τ̃ Ἀλὸκ, ἀναβαινόντων εἰς Σηειρά· καὶ ἔδωκεν αὐτὴν Ἰησοῦς ταῖς φυλαῖς Ἰσραὴλ κληρονομίαν κατὰ κλῆρον αὐτῶν, 8 ἐν τῷ ὄρει, καὶ

Βαλγαὰδ

Μιδὼθ καὶ ἐν τῷ πεδίῳ, καὶ ἐν Ἀραβα, καὶ ἐν Ἀση-
Ἀγὲβ μὼθ, καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ἐν Ναγὲβ, τὸν Χεττᾶιον,
καὶ τὸν Ἀμορῥᾶιον, καὶ τὸν Χαναναῖον, καὶ τὸν
Φερεζᾶιον, καὶ τὸν Εὐᾶιον, καὶ τὸν Ἰεβουσαῖον·
9 τὸν βασιλέα Ἱεριχὼ ※ ἕνα, καὶ τὸν βασιλέα
Γὲθ τῆς Γαὶ, ὃ ἐστιν πλησίον Βαιθὴλ, ※ ἕνα, 10 βα-
σιλέα Ἱερουσαλὴμ ※ ἕνα, βασιλέα Χεβρὼν
Ἱερμὼθ ※ ἕνα, 11 βασιλέα Ἰερμὲθ ※ ἕνα, βασιλέα
Ἔγλωμ Λαχεὶς ※ ἕνα, 12 βασιλέα Ἔγλων ※ ἕνα,
βασιλέα Γαζὲρ ※ ἕνα, 13 βασιλέα Δαβεὶρ
※ ἕνα, βασιλέα Γαδὲρ ※ ἕνα, 14 βασιλέα
Ἑρμαὶ ※ ἕνα, βασιλέα Ἀδὲρ ※ ἕνα, 15 βα-
Λεβμνὰ σιλέα Λεβνὰ ※ ἕνα, βασιλέα Ὀδολλὰμ ※ ἕνα,
16 βασιλέα Μακηδὰ ※ ἕνα, βασιλέα Βαιθὴλ
※ ἕνα, 17 βασιλέα Θαφφοὺ ※ ἕνα, βασιλέα
Ὀφὲρ ※ ἕνα, 18 βασιλέα Ἀφὲκ ※ ἕνα,
βασιλέα Λασαρὼν ※ ἕνα, 19 βασιλέα Μαρὼν ※ ἕνα,
βασιλέα Ασὼρ ※ ἕνα, 20 βασιλέα Σαμρὼν
[βασιλέα Φασγὰ, βασιλέα] Μαρὼν ※ ἕνα,
βασιλέα Ἀχσὰφ ※ ἕνα, 21 βασιλέα Θα-
νὰχ ※ ἕνα, βασιλέα Μαγεδδὼν ※ ἕνα, 22 βα-
σιλέα Κεδὲς ※ ἕνα, βασιλέα Ἰεκονὰμ τῆς Χερ-
Ἀδδὼρ μὲλ ※ ἕνα, 23 βασιλέα Δὼρ τῆς Ναφεδδὼρ
Γελγὰ ※ ἕνα, βασιλέα Γωϊμ τῆς Γελγὰλ ※ ἕνα, 24 βα-
Θερμὰ σιλέα Θερσὰ ※ ἕνα. Πάντες οἱ βασιλεῖς
εἴκοσι ἐννέα τριάκοντα καὶ εἷς.

ΚΕΦ.

ΚΕΦ. ΙΓ'.

1 ΚΑΙ Ἰησοῦς πρεσβύτερος πεπρεβηκὼς τοῖς ἡμέραις. Καὶ εἶπεν Κύριος πρὸς Ἰησοῦν· σὺ ※ γεγήρακας, προβέβηκας τῶν ἡμερῶν, καὶ ἡ γῆ ὑπολέλειπται πολλὴ ※ σφόδρα εἰς κληρονομίαν. 2 Καὶ αὕτη ἡ γῆ ἡ καταλελειμμένη· ※ πάντα ὅρια Φυλιστιείμ ※ καὶ πᾶς ὁ Γεσουρί, ÷ καὶ ὁ Χαναναῖος"· 3 ἀπὸ τῆς ἀοικήτου ἡ κατὰ πρόσωπον Αἰγύπτου ἕως τῶν ὁρίων Ἀκκαρὼν ἐξ εὐωνύμων τῶν Χαναναίων προσλογίζεται ταῖς πέντε σατραπείαις τῶν Φυλιστιείμ, τῷ Γαζαίῳ, καὶ τῷ Ἀζωτίῳ, καὶ τῷ Ἀσκαλωνίτῃ, ÷ καὶ" τῷ Γεθθαίῳ, καὶ τῷ Ἀκκαρωνίτῃ, καὶ τῷ Εὐαίῳ· 4 ἐκ Θαιμὰν ÷ καὶ" πάσῃ τῇ γῇ Χαναὰν ἐναντίον Γάζης, καὶ οἱ Σιδώνιοι ἕως Ἀφεκὰ ἕως τῶν ὁρίων τῶν Ἀμορραίων· 5 καὶ ÷ πᾶσαν" τὴν γῆν Γαβλὶ ÷ Φυλιστιείμ", καὶ πάντα τὸν Λίβανον ἀπ' ἀνατολῶν ἡλίου ἀπὸ Βααλγὰδ ὑπὸ τὸ ὄρος τὸ Ἀερμὼν ἕως τοῦ εἰσόδου Γαλγὰλ Αἰμάθ· 6 πᾶς ὁ κατοικῶν τὴν ὀρεινὴν ἀπὸ τοῦ Λιβάνου ἕως τοῦ Μασερεφωθ-μαΐμ, πάντας τοὺς Σιδωνίους, ἐγὼ αὐτοὺς ἐξολεθρεύσω ἀπὸ προσώπου ※ υἱῶν Ἰσραήλ· ἀλλὰ διάδος αὐτὴν ἐν κλήρῳ τῷ Ἰσραὴλ, ὃν τρόπον ἐνετειλάμην σοι. 7 Καὶ νῦν

νῶ μέσον τὴν γῆν ζαύτῳ ἐν κληρονομίᾳ τοῖς
ἐννέα φυλαῖς, καὶ τῷ ἡμίσει τῆς φυλῆς Μαν-
ναση· 7 ἀπὸ δὲ Ἰορδάνου ἕως θαλάσσης τ μεγά-
λης κ᾽ δυσμὰς ἡλίου δώσεις αὐτήν· ἡ θάλασσα ἡ
μεγάλη ὁριεῖ. 8 Τοῖς δὲ δύο φυλαῖς, καὶ τῷ ἡμί-
σει φυλῆς Μανασσῆ", τοῖς μετ᾽ αὐτοῦ, τῷ Ρυ-
βὴν καὶ τῷ Γάδ, ✻ ἐλάβοσαν κληρονομίαν αὐτῶν, ἣν
ἔδωκεν αὐτοῖς Μωυσῆς ὁ τῷ πέραν τοῦ Ἰορ-
δάνου· κατ᾽ ἀνατολὰς ἡλίου δέδωκεν αὐτοῖς Μωυ- αὐτὴν
σῆς ὁ παῖς Κυρίου· 9 ἀπὸ Ἀροὴρ, ἥ ἐστιν ἐπὶ
τοῦ χείλους χειμάρρου Ἀρνῶν, καὶ τὴν πόλιν τὴν
ἐν μέσῳ τῆς φάραγγος, καὶ πᾶσαν τὴν Μισωρ
ἀπὸ Μαδαβᾶ ✻ ἕως Δεβών· 10 καὶ πάσας
τὰς πόλεις Σηὼν βασιλέως τοῦ Ἀμορραίων, ὃς
ἐβασίλευσεν ἐν Ἐσεβὼν ἕως τῶν ὁρίων υἱῶν Ἀμ-
μών· 11 καὶ τὴν Γαλααδίτιν, καὶ τὰ ὅρια
Γεσουρὶ, καὶ τὰς Μαχαθὶ, πᾶν ὄρος Ἀερμών, καὶ
Ἑλχὰ πᾶσαν τὴν Βασανίτιν ἕως Σελχά· 12 [καὶ]
πᾶσαν τὴν βασιλείαν Ὼγ ἐν τῇ Βασάν, ὃς ἐ-
βασίλευσεν ἐν Ἀσταρὼθ καὶ ἐν Ἐδραείμ· οὗτος
κατελείφθη ἀπὸ ✻ τῶν λειμμάτων τῶν Γιγάντων,
καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν Μωυσῆς, καὶ ἐξωλέθρευσεν
✻ αὐτόν. 13 Καὶ οὐκ ἐξωλέθρευσαν οἱ υἱοὶ
Ἰσραὴλ τὸν Γεσουρὶ, καὶ τὸν Μαχαθὶ, τ καὶ τ
Χαναναῖον"· καὶ κατῴκει τ βασιλεὺς" Γεσουρὶ
καὶ

καὶ ὁ Μαχαθὶ ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. 14 Πλὴν τῇ φυλῇ τῇ Λευὶ οὐκ ἐδόθη κληρονομία· Κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ ὅτος αὐτῶν κληρονομία, καθὰ εἶπεν αὐτοῖς ⸗ Κύριος. Καὶ ὅτος ὁ καταμερισμὸς ὃν κατεμέρισεν ⸗ Μωυσῆς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἐν Ἀραβὼθ Μωὰβ ⸗ ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου κατ' Ἰεριχώ". 15 Καὶ ⸗ ἔδωκεν Μωυσῆς τῇ φυλῇ ※ υἱῶν Ῥουβὴν κατὰ δήμους αὐτῶν. 16 Καὶ ἐγενήθη αὐτοῖς τὰ ὅρια ἀπὸ Ἀροὴρ, ἥ ἐστιν κατὰ πρόσωπον φάραγγος Ἀρνῶν, καὶ ἡ πόλις ※ ἡ ἐν τῇ φάραγγι ⸗ Ἀρνῶν", καὶ πᾶσαν τὴν Μισὼρ ※ κατὰ Μαιδαβὰ, 17 ⸗ ἕως" Ἐσεβὼν καὶ πάσας τὰς πόλεις ※ αὐτῶν τὰς οὔσας ἐν τῇ Μισὼρ, ⸗ καὶ" Δαιβὼρ καὶ Βαμὼθ-Βάαλ, καὶ οἴκους Βεελμεών, 18 καὶ Ἰασσὰ, καὶ Κεδημὼθ, καὶ Μηφαὰθ, 19 καὶ Καριαθαὶμ, καὶ Σεβαμὰ, καὶ Σαρὼθ ⸗ καὶ" Σιὼρ ἐν τῷ ὄρει Ἐμὰκ, 20 καὶ Βεθφογὼρ, καὶ Ἀσηδὼθ Φασγὰ, καὶ Βηθασιμὼθ, 21 καὶ πάσας τὰς πόλεις τοῦ Μισὼρ, καὶ πᾶσαν τὴν βασιλείαν τοῦ Σηὼν βασιλέως τῶν Ἀμορραίων, ※ ὃς ἐβασίλευσεν ἐν Ἐσεβὼν, ὃν ἐπάταξεν Μωυσῆς αὐτὸν, ※ καὶ τοὺς ἡγουμένους Μαδιὰν, ⸗ καὶ" τὸν Εὐὶ, καὶ τὸν Ῥοκὸμ, καὶ τὸν Σὺρ, καὶ τὸν Οὺρ, καὶ τὸν Ῥεβὲκ, ἄρχοντας Σηὼρ, τοὺς κατοικοῦντας τὴν

αὐτῷ

Βισωὺ

Βελαμὼν

Μαδιὰμ

ἄρχοντα

γῆν.

ζήν. 22 Καὶ τὸν Βαλαὰμ τὸν τοῦ Βεὼρ τὸν μάντιν ἀπέκτειναν ※ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν ῥομφαίᾳ ἐν τῇ ῥοπῇ. 23 Ἐγένετο δὲ τὰ ὅρια ※ υἱῶν Ῥουβήν, ὁ Ἰορδάνης ὅριον. Αὕτη ἡ κληρονομία υἱῶν Ῥουβὴν κατὰ δήμους αὐτῶν, αἱ πόλεις καὶ αἱ ἐπαύλεις αὐτῶν. 24 Ἔδωκεν δὲ Μωυσῆς τοῖς υἱοῖς Γὰδ κατὰ δήμους αὐτῶν. 25 Καὶ ἐγένετο τὰ ὅρια αὐτῶν Ἰαζήρ· πᾶσαι αἱ πόλεις Γαλαὰδ καὶ ἥμισυ γῆς υἱῶν Ἀμμὼν ἕως Ἀρωήρ, ἥ ἐστιν κατὰ πρόσωπον Ῥαββά· 26 καὶ ἀπὸ Ἐσεβὼν Βοτανὶν ἕως Ῥαμὼθ κατὰ τὴν Μασφά, καὶ Βοτανὶμ καὶ Νέμεχ Μαναΐμ ἕως ὁρίων Δαβείρ, 27 καὶ ἐν Ἔμεκ Βηθαμνὰ Βηθαραμά, καὶ Βηθναμρά, καὶ * Σωχὼθ, καὶ Σαφών, * Σωχὼ μεμεῖ κατὰ καὶ τὴν λοιπὴν βασιλείαν Σηὼν βασιλέως Ἐσεβών· ὁ Ἰορδάνης ὁρεῖ ἕως μέρους τῆς θαλάσσης Χενερὼθ πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἀπ' ἀνατολῶν. 28 Αὕτη ἡ κληρονομία υἱῶν Γὰδ κατὰ δήμους αὐτῶν, αἱ [κατὰ] πόλεις κατὰ αὐτῶν καὶ αἱ ἐπαύλεις αὐτῶν. 29 Καὶ ἔδωκεν Μωυσῆς τῷ ἡμίσει φυλῆς Μανασσῆ, ※ καὶ ἐγενήθη τοῖς ἡμίσεσιν φυλῆς υἱῶν Μανασσῆ κατὰ δήμους αὐτῶν. ※ 30 Καὶ ἐγένετο τὰ ὅρια αὐτῶν ἀπὸ Μαναΐμ Βασὰ πᾶσα Βασὰν καὶ πᾶσα βασιλεία Ὤγ βασιλέως Βασάν, καὶ πᾶσαι κῶμαι Ἰαΐρ, αἳ εἰσιν ἐν τῇ Βασανίτιδι, ἑξήκοντα.

τα πόλεις· 31 καὶ τὸ ἥμισυ τῆς Γαλαὰδ καὶ [ἐν] Ἀσαρὼθ καὶ [ἐν] Ἐδραΐμ, πόλεις τῆς βασιλείας Ὼγ ἐν τῇ Βασανίτιδι· ~ καὶ ἐδόθησαν τοῖς υἱοῖς Μαχεὶρ υἱῦ Μανασσῆ, ~ καὶ τοῖς ἡμίσεσιν υἱῶν Μαχεὶρ ~ υἱῦ Μανασσῆ κατὰ δήμους αὐτῶν. 32 Οὗτοι οἷς κατεκληρονόμησεν Μωυσῆς ~ πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἐν Ἀραβὼθ Μωὰβ ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου κατὰ Ἱεριχὼ ἀπὸ ἀνατολῶν. 33 ※ Καὶ τῇ φυλῇ Λευὶ οὐκ ἔδωκε Μωυσῆς κληρονομίαν· Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ αὐτὸς κληρονομία αὐτῶν, ὃν τρόπον ἐλάλησεν αὐτοῖς. ※

Ἀζαρὼμ

χεμαάρρου

※

※

ΚΕΦ. ΙΔ'.

1 ΚΑΙ οὗτοι οἱ κατακληρονομήσαντες υἱῶν Ἰσραὴλ ἐν γῇ Χαναάν, οἷς κατεκληρονόμησαν αὐτοῖς Ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς καὶ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυῆ, καὶ οἱ ἄρχοντες πατριῶν φυλῶν τοῦ υἱῶν Ἰσραήλ· 2 κατὰ κλήρους ἐκληρονόμησαν, ὃν τρόπον ἐνετείλατο Κύριος ἐν χειρὶ Μωυσῆ ταῖς ἐννέα φυλαῖς, καὶ τῷ ἡμίσει φυλῆς. 3 ※ Ἔδωκεν γὰρ Μωυσῆς κληρονομίαν ταῖς δύο φυλαῖς καὶ τῷ ἡμίσει φυλῆς ἀπὸ τοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου· καὶ τοῖς Λευίταις οὐκ ἔδωκεν κλῆρον ἐν αὐτοῖς, 4 ὅτι ἦσαν οἱ υἱοὶ Ἰωσὴφ δύο φυλαί, Μανασσῆ καὶ Ἐφραΐμ· καὶ οὐκ ἐδόθη μερὶς ἐν

ἑαυτοῖς

τῷ Ἰησοῦ

※

τῇ

τῇ γῇ τοῖς Λευίταις, ἀλλ' ἢ πόλεις κατοικεῖν,
αὐτοῖς καὶ τὰ ἀφορισμένα αὐτῶν τοῖς κτήνεσιν ※ αὐτῶν", καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν. 5 Ὃν τρόπον ἐνετείλατο
τοῖς υἱοῖς Κύριος τῷ Μωυσῇ, οὕτως ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἐμερίσαντο τὴν γῆν. 6 Καὶ προσῆλθον οἱ υἱοὶ Ἰούδα πρὸς Ἰησοῦν ἐν Γαλγάλοις· καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν Χάλεβ ὁ τοῦ Ἰεφοννῆ ὁ Κενεζαῖος· σὺ οἶδας τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησεν Κύριος πρὸς Μωυσῆν ἄνθρωπον τοῦ θεοῦ περὶ ἐμοῦ καὶ σοῦ ἐν Κάδης Βαρνῆ. 7 Τεσσαράκοντα ἔτη γάρ" ἐτῶν ἡμῖν, ὅτε ἀπέστειλέν με Μωυσῆς δοῦλος Κυρίου ἐκ Κάδης Βαρνῆ, κατασκοπεῦσαι τὴν γῆν· καὶ
ἀπεκρίθησαν ἀπεκρίθη αὐτῷ λόγον κατὰ τὸν νοῦν αὐτοῦ. 8 Οἱ δὲ ἀδελφοί μου οἱ συναναβάντες μετ' ἐμοῦ, μετέστησαν τὴν καρδίαν τοῦ λαοῦ· ἐγὼ δὲ προσετέθην ἐπακολουθῆσαι Κυρίῳ τῷ θεῷ μου. 9 Καὶ ὤμοσεν Μωυσῆς ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, λέγων· ※ ὅτι ἡ γῆ ἐφ' ἧς ἐπέβης ※ ἐν αὐτῇ, σοὶ ἔσται ἐν κλήρῳ καὶ τοῖς τέκνοις σου εἰς τὸν αἰῶνα, ὅτι προσετέθην ἐπακολουθῆσαι ὀπίσω Κυρίου τοῦ θεοῦ μου.
ἡμῶν 10 Καὶ νῦν ※ ἰδοὺ διέθρεψέν με Κύριος, ὃν τρόπον εἶπεν, τοῦτο τεσσαρακοστὸν καὶ πέμπτον ἔτος, ἀφ' οὗ ἐλάλησεν Κύριος τὸ ῥῆμα τοῦτο πρὸς Μωυσῆν, καὶ ἐπορεύθη Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐρήμῳ· καὶ νῦν ἰδοὺ ἐγὼ σήμερον ※ υἱὸς ὀγδοήκοντα καὶ πέντε ἐτῶν·

ἐτῶν. 11 ἔτι εἰμὶ σήμερον ἰσχύων ὡσεὶ ὅτε ἀπέστειλέν με Μωυσῆς· ὡσαύτως ἰσχύω νῦν ἐξελθεῖν καὶ εἰσελθεῖν εἰς τὸν πόλεμον. 12 Καὶ νῦν αὐτῆμαί σε τὸ ὄρος τοῦτο, καθὰ εἶπεν Κύριος ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ· ὅτι σὺ ἤκουσας τὸ ῥῆμα τοῦτο" ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. Νυνὶ δὲ οἱ Ἐνακὶμ ἐκεῖ εἰσιν, πόλεις ὀχυραὶ καὶ μεγάλαι· ἐὰν οὖν Κύριος μετ' ἐμοῦ ᾖ, ἐξολεθρεύσω αὐτοὺς, ὃν τρόπον εἶπέν μοι" Κύριος. 13 Καὶ εὐλόγησεν αὐτὸν Ἰησοῦς, καὶ ἔδωκεν τὴν Χεβρὼν τῷ Χάλεβ υἱῷ Ἰεφοννῆ, τῷ Κενεζαίῳ" οἱ κλῆρω. 14 Διὰ τοῦτο ἐγενήθη ἡ Χεβρὼν τῷ Χάλεβ τῷ τοῦ Ἰεφοννῆ τοῦ Κενεζαίου ἐν κλήρῳ ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας; διὰ τὸ αὐτὸν ἐπακολουθῆσαι τῷ προστάγματι Κυρίου τοῦ θεοῦ Ἰσραήλ. 15 Τὸ δὲ ὄνομα Χεβρὼν τὸ πρότερον πόλις Ἀρβό· μητρόπολις τοῦ Ἐνακὶμ αὕτη. Καὶ ἡ γῆ ἐκόπασεν τοῦ πολέμου.

ΚΕΦ. ΙΕ'.

1 ΚΑΙ ἐγένετο τὰ ὅρια φυλῆς υἱῶν Ἰούδα κατὰ δήμους αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ὁρίου τῆς Ἰδουμαίας, ἀπὸ τῆς ἐρήμου Σὶν ἕως Κάδης πρὸς νότον. 2 Καὶ ἐγενήθη αὐτῶν τὰ ὅρια ἀπὸ νότου ἕως μέρους θαλάσσης τῆς

τῶν ὁρίων Σὶμ

ἀλυκῆς, ἀπὸ τῆς λοφιᾶς τῆς φερούσης ὅπι νότον·
3 καὶ διαπορεύεται ἀπέναντι τῆς ἀναβάσεως Ἀκραββείμ, καὶ ἐκπεριπορεύεται Σενά, καὶ
ἀναβαίνει ἀπὸ νότου ὅπι Κάδης Βαρνῆ· καὶ ἐκ-
Ἐσρὼμ πορεύεται Ἐσρών, καὶ ἀναβαίνει εἰς Ἀδδαρά, καὶ περιπορεύεται τὴν κατὰ δυσμὰς Κάδης·
4 καὶ πορεύεται ὅπι Ἀσεμωνά, καὶ διεκβάλλει
ἕως φάραγγος Αἰγύπτου, καὶ ἔσται τὰ ἔξοδα αὐτῆς· ἡ διέξοδος τοῦ ὁρίου ὅπι τὴν θάλασσαν. Ταῦτά ἐστιν
αὐτῶν τὰ ὅρια ἀπὸ νότου. 5 Καὶ τὰ ὅρια ἀπὸ
ἀνατολῶν, τὰ πᾶσα ἡ θάλασσα ἡ ἁλυκὴ ἕως
※ μέρους τοῦ Ἰορδάνου. Καὶ τὰ ὅρια τὰ αὐτῶν
ὅπι Βορρᾶν, τὰ καὶ ἀπὸ τῆς λοφιᾶς τῆς θαλάσσης, τὰ καὶ ἀπὸ τοῦ μέρους τοῦ Ἰορδάνου· 6 ὅπι-
Βαθθαλὰ βαίνει τὰ ὅρια ὅπι Βαιθαγλὰ, καὶ διαπορεύεται
ἀπὸ Βορρᾶ ὅπι Βαθθάραβα, καὶ περιβαίνει
τὰ ὅρια ὅπι λίθου Βαιὼν υἱοῦ Ῥουβήν· 7 καὶ
περιβαίνει τὰ ὅρια ὅπι τὸ τέταρτον τῆς
φάραγγος Ἀχώρ, καὶ ※ κατὰ βορρᾶν καταβαίνει
ἀπὸ ὅπι Γαλγαλ, ἥ ἐστιν ἀπέναντι τῆς ἀναβά-
Ἀδομμὶ σεως Ἀδομμὶμ, ἥ ἐστιν κατὰ νότον φάραγγι, καὶ
διεκβάλλει ※ τὸ ὕδωρ τὰ πηγῆς ἡλίου, καὶ ἔσται αὐτῆ ἡ διέξοδος πηγὴ Ῥωγήλ·
8 καὶ ἀναβαίνει τὰ ὅρια εἰς φάραγγα ※ υἱοῦ
Ἐννόμ ὅπι νότου Ἰεβούς, (αὕτη ἐστὶν Ἱερουσαλήμ·)

καὶ

καὶ διεκβάλλει τὰ ὅρια ἐπὶ κορυφῆς ὄρους, ἥ ἐστιν κατὰ πρόσωπον φάραγγος Ἐννὸμ πρὸς θαλάσσης, ἥ ἐστιν ἐκ μέρους γῆς Ῥαφαείμ ἐπὶ βορρᾶν· 9 καὶ διεκβάλλει τὸ ὅριον ἀπὸ κορυφῆς τοῦ ὄρους ἐπὶ πηγὴν τοῦ ὕδατος Ναφθώ, καὶ διεκβάλλει ✕ ἐπὶ κώμας ὄρους Ἐφρών, καὶ ἐξάξει τὸ ὅριον εἰς Βαάλ, (αὕτη ἐστὶν πόλις Ἰαρείμ·) 10 καὶ περιελεύσεται ὅριον ἀπὸ Βαάλ ἐπὶ θάλασσαν ἐπὶ εἰς ὄρος Σηείρ, καὶ παρελεύσεται ἐπὶ νώτου πόλιν Ἰαρείμ ἀπὸ βορρᾶ, (αὕτη ἐστὶν Χασαλών·) καὶ καταβήσεται ἐπὶ πόλιν ἡλίου, καὶ παρελεύσεται ἐπὶ νότον· 11 καὶ διεκβάλλει τὸ ὅριον κατὰ νώτου Ἀκκαρὼν ἐπὶ βορρᾶν, καὶ διεκβάλλει τὰ ὅρια εἰς Σακκαρῶνα, καὶ παρελεύσεται ὄρος Ἀκκαρῶνα τὸ Βαλά, καὶ διεκβάλλει ἐπὶ Ἰαβνὴλ, καὶ ἔσται ἡ διέξοδος τῶν ὁρίων ἐπὶ θάλασσαν. 12 Καὶ τὰ ὅρια αὐτῶν ἀπὸ θαλάσσης, ἡ θάλασσα ἡ μεγάλη ὁριεῖ. Ταῦτα τὰ ὅρια υἱῶν Ἰούδα κύκλῳ κατὰ δήμους αὐτῶν. 13 Καὶ τῷ Χάλεβ υἱῷ Ἰεφοννῆ ἔδωκεν μερίδα ἐν μέσῳ υἱῶν Ἰούδα κατὰ πρόσταγμα τοῦ Θεοῦ, τ καὶ ἔδωκεν αὐτῷ" Ἰησοῦς τὴν πόλιν Ἀρβὲκ, μητρόπολιν Ἐνάκ· αὕτη μητρόπολις ἐστὶν Χεβρών. 14 Καὶ ἐξωλέθρευσεν ἐκεῖθεν Χάλεβ τ υἱὸς Ἰεφοννῆ" τοὺς τρεῖς υἱοὺς Ἐνάκ, τὸν Σουσαΐ, καὶ τὸν Θολμαΐ, καὶ τὸν Ἀχιμᾶ,

※ γεννήματα ☩ Ἐνάκ. 15 Καὶ ἀνέβη ἐκεῖθεν
☩ Χάλεβ" ὅπι τὰς κατοικοῦντας Δαβείρ·
τὸ δὲ ὄνομα Δαβεὶρ τὸ πρότερον ἦν πόλις γραμμάτων.
16 Καὶ εἶπεν Χάλεβ· ὃς ἂν λάβῃ τὴν πόλιν
☩ γραμμάτων καὶ κυριεύσῃ αὐτῆς, καὶ δώσω αὐτῷ
Ἀχσὰν θυγατέρα μου εἰς γυναῖκα. 17 Καὶ ἔλα-
βεν αὐτὴν Γοθονιὴλ υἱὸς Κενέζ, ἀδελφὸς Χάλεβ,
☩ ὁ νεώτερος" · καὶ ἔδωκεν αὐτῷ τὴν Ἀχσὰν
θυγατέρα αὐτοῦ ☩ αὐτῷ" εἰς γυναῖκα. 18 Καὶ
ἐγενήθη ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι αὐτὴν καὶ συνεβου-
λεύσατο αὐτῷ, ☩ λέγουσα" · αἰτήσομαι τὸν πα-
τέρα μου ἀγρόν. Καὶ ἐβόησεν ἀπὸ τοῦ ὄνου· καὶ
εἶπεν αὐτῇ Χάλεβ· τί ☩ ἐστιν" σοι; 19 Καὶ
εἶπεν ☩ αὐτῷ", δός μοι εὐλογίαν, ὅτι εἰς γῆν
Ναγὲβ δέδωκάς με· δός μοι Γωλαθ-μαΐμ.
Καὶ ἔδωκεν αὐτῇ ☩ Χάλεβ" τὴν Γωλὰθ τὴν
ἄνω, καὶ τὴν Γωλὰθ τὴν κάτω. 20 Αὕτη ἡ κλη-
ρονομία φυλῆς υἱῶν Ἰούδα ※ κατὰ δήμους αὐτῶν.
πόλις 21 Ἐγενήθησαν δὲ αἱ πόλεις ☩ αὐτῶν πόλεις"
πρὸς τῇ φυλῇ υἱῶν Ἰούδα ὅπι ὁρίων Ἐδὼμ ὅπι τῆς
Καθσὴλ ἐρήμου, Καβσὴλ, καὶ Ἐθραΐμ, καὶ Ἰαγὺρ, 22 καὶ
Κινὰ, καὶ Διμωνὰ, καὶ Ἀδαδὰ, 23 καὶ Κέδες,
καὶ Ἀσὼρ, καὶ Ἰθναζὶφ, 24 καὶ Τελὲμ, καὶ Βα-
Ἀσερὼμ λὼθ, 25 καὶ Ἀσὼρ ἡ καινὴ, καὶ πόλις Ἀσερὼν, (αὕ-
τη Ἀσὼρ ※ ἐστιν·) 26 Ἀμὰμ, καὶ Σαμαὰ, καὶ
Μωλαδὰ,

Μωλαδὰ, 27 καὶ Ἀσερσαδδὰ, ἢ Ἀσεμών, καὶ Μωδαδὰ
Βαιθφαλὲθ, 28 καὶ Ἀσαρσωλὰ, καὶ Βηρσαβεὲ, [καὶ Βηρσαβεὲ
αἱ κῶμαι αὐτῶν, καὶ αἱ ἐπαύλεις αὐτῶν.] 29 Βααλὰ
καὶ Αὐείμ, καὶ Ἀσεμ, 30 καὶ Ελθωλὰδ, καὶ Χεσὶλ, Χασεὶρ
καὶ Ερμὰ, 31 καὶ Σικελὲγ, καὶ Βεδεβηνὰ, καὶ Ἑρμαὶλ
Σανσαννὰ, 32 καὶ Λαβὼθ, καὶ Σελεείμ, καὶ
Ἀὶν, καὶ Ῥεμμών· πᾶσαι αἱ πόλεις εἴκοσι καὶ ἐν-
νέα, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. 33 Ἐν τῇ πεδινῇ,
Ἐσθαὸλ, καὶ Σαρὰ, καὶ Ἀσνὰ, [καὶ Ῥαμεὶν],
34 καὶ Ζανὼ, καὶ Ἠνγονείμ, Θαφφὰ, καὶ Ἠναείμ,
35 καὶ Ἰεεμμὼθ, καὶ Ὀδολλὰμ, [καὶ Νεμερὰ], [Ὀδολλὰ
καὶ Σωχὼ, καὶ Ἀζηκὰ, 36 καὶ Σαραείμ, καὶ Σαργαρείμ
Ἀδιαθαείμ, καὶ Γάδηρα, καὶ αἱ ἐπαύλεις αὐ-
τῆς· πόλεις δεκατέσσαρες, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν.
37 Σεννὰν, καὶ Ἀδασὰ, καὶ Μαγδαλγὰδ, 38 καὶ Σεννὰμ
Δαλαὰν, καὶ Μασφὰ, καὶ Ἰεκθαὴλ, 39 καὶ Ἰεχθαὴλ
Λαχεὶς, καὶ Βασκὰθ, καὶ Ἐγλὼμ, 40 καὶ Μαφκὰθ
Χαββὼν, καὶ Λαμὰς, καὶ Χαθλὼς, 41 καὶ Γα- Χαββὰ
δηρὼθ, καὶ Βηθ-δαγὼν, καὶ Νωμὰ, καὶ Μακη-
δὰ· πόλεις δεκαὲξ καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. 42 Λε-
βνὰ καὶ Ἀθὲρ, καὶ Ἀσὰν, 43 καὶ Ἰεφθὰ, καὶ
Ἀσεννὰ, καὶ Νεσὶβ, 44 καὶ Κεειλὰ, καὶ
Ἀχζὲβ, καὶ Μαρισὰ, [καὶ Ἐδὼμ]· πόλεις Ἀχσὲχ
ἐννέα, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. 45 Ἀκκαρὼν,
καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς, καὶ αἱ ἐπαύλεις αὐτῆς·

46 [καὶ] ἀπὸ Ἀκκαρὼν, Ἰεμναὶ, ☩ καὶ"
Ασδὼμ πᾶσαι ὅσαι εἰσὶν πλησίον Ἀσδὼδ, καὶ αἱ κῶμαι
αὐτῶν· 47 Ἀσδὼδ καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς, καὶ αἱ
ἐπαύλεις αὐτῆς· Γάζα καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς, καὶ
αἱ ἐπαύλεις αὐτῆς, ἕως τοῦ χειμάρρου Αἰγύπτου·
καὶ ἡ θάλασσα ἡ μεγάλη διορίζει. 48 Καὶ ἐν
τῇ ὀρεινῇ, Σαφείρ, καὶ Ἰεθὲρ, καὶ Σωχὼ, 49 καὶ
Ρεννὰ, καὶ πόλις γραμμάτων, (αὕτη ἐστὶν Δα-
βείρ)· 50 καὶ Ἀνὼβ, καὶ Ἐσθεμὼ, καὶ Ἀνείμ,
51 καὶ Γοσὸμ, καὶ Χιλοὼν, καὶ Γηλών· πόλεις
δέκα ἔνδεκα, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. 52 Ἀραβὲ, καὶ
Ἐσαὺ, καὶ Ῥουμὰ, 53 καὶ Ἰανοὺμ, καὶ Βεθ-
θαπφουὲ, καὶ Ἀφακὰ, 54 καὶ Χαμματὰ, καὶ
Ἀρβοὰ, πόλις Ἀρβὸκ, (αὕτη ἐστὶν Χεβρών·) καὶ Σιών·
πόλεις ἐννέα, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. 55 Μαὼν,
καὶ Χερμὲλ, καὶ Ζιφ, καὶ Ἰεττὰ, 56 καὶ
Ἀχεὶμ Ἰεζδραὲλ, καὶ Ἰεκδεὰμ, καὶ Ζανὼ, 57 Ἀκεὶν,
ἐννέα ☩ καὶ" Γαβαὰ, καὶ Θαμνά· πόλεις δέκα, καὶ
αἱ κῶμαι αὐτῶν. 58 Ἀλοὴλ ☩ καὶ" Βεθ-σὼρ,
καὶ Γεδὼρ, 59 καὶ Μαρὼθ, καὶ Βαιθ-ανὼθ, καὶ
Ἐλθεκών· πόλεις ἕξ, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν· ☩ Θε-
☩ κὼ καὶ Ἐφραθὰ, (αὕτη ἐστὶν Βηθλεέμ·) καὶ
☩ Φαγὼρ, καὶ Αἰτὰμ, καὶ Κυλὸν, καὶ Ταταμὶ,
☩ καὶ Σωρὴς, καὶ Καρὲμ, καὶ Γαλλὶμ, καὶ Βα-
☩ θὴρ, καὶ Μανοχὼ· πόλεις ἕνδεκα, καὶ αἱ κῶ-

μαι

μαι αὐτῶν". 60 Καριαθ-Βαάλ, (αὕτη πόλις ⁊ Ἰαειμ) καὶ Ἀρεββά· πόλεις δύο, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν, καὶ αἱ ἐπαύλεις αὐτῶν. 61 Βασδαργεὶς, ⁊ καὶ" Βηθαραβὰ, [καὶ] Μαδὼν, καὶ Σοχχά· 62 καὶ Νεβσαὶν, καὶ ἡ πόλις ἁλῶν, καὶ Ἠνγαδδί· πόλεις ἓξ, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. 63 Καὶ ὁ Ἰεβυσαῖος κατῴκει ἐν Ἰερυσαλὴμ, καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν οἱ υἱοὶ Ἰούδα ἐκπολέσαι αὐτούς· καὶ κατῴκησαν οἱ Ἰεβυσαῖοι ※ μετὰ τῶν υἱῶν Ἰούδα ἐν Ἰερυσαλὴμ ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης.

ἀὴ ἐπὶὰ

ΚΕΦ. Ις'.

1 ΚΑΙ ἐγένετο τὰ ὅρια υἱῶν Ἰωσὴφ ἀπὸ ⁊ Ἰορδάνου ⁊ κατὰ Ἰεριχὼ, ※ ἀπὸ τῶν ὑδάτων τῶν κατὰ Ἰεριχὼ, ἀπὸ ἀνατολῶν, τὴν ἔρημον ⁊ καὶ" ἀναβήσεται ἀπὸ Ἰεριχὼ εἰς τὴν ὀρεινὴν [τὴν ἔρημον] εἰς Βαιθὴλ· 2 καὶ ἐξελεύσεται ἀπὸ Βαιθὴλ Λυζὰ, καὶ παρελεύσεται ὑπὸ τὰ ὅρια τῦ Ἀρχιαταρώθ· 3 καὶ διελεύσεται ὑπὸ τὴν θάλασσαν εἰς τὰ ὅρια ⁊ Ἰεφλατὶ ἕως τῆ ὁρίων Βαιθωρὼν τ κάτω ※ κὴ ἕως Γαζὲρ, καὶ ἔσται ἡ διέξοδος αὐτῶν ὑπὸ τὴν θάλασσαν. 4 Καὶ ἐκληρονόμησαν οἱ υἱοὶ Ἰωσὴφ, Ἐφραὶμ καὶ Μανασσῆ. 5 Καὶ ἐγενήθη τὰ ὅρια υἱῶν Ἐφραὶμ κατὰ φυλὰς αὐτῶν· καὶ ἐγενήθη

τὰ

τὰ ὅρια τῆς κληρονομίας αὐτῶν ἀπ' ἀνατολῶν
Ἀταρὼθ [καὶ] Ἀδὰρ ἕως Βαιθωρὼν τῆς ἄνω
καὶ Γαζαρά". 6 καὶ διελεύσεται τὰ ὅρια
ὑπὸ τὸν θάλασσαν εἰς Μαχμὼθ ἀπὸ βορρᾶ,
παρελεύσεται καὶ παρελεύσεται ※ τὸ ὄρος ἐπ' ἀνατολὰς εἰς Τη-
ναθ-σηλὼ, καὶ παρελεύσεται αὐτὸ ἀπ' ἀνατολῶν
Ἰανὼ εἰς Ἰανωχά· 7 ※ καὶ καταβήσεται ἀπὸ Ἰανωχὰ εἰς Ατα-
ρὼθ, καὶ Νααφαθὰ, καὶ καλάμη αὐτῶν"·
καὶ διελεύσεται εἰς Ἰεριχὼ, καὶ διελεύσεται ὑπὸ
Ἔφραὲ τὸν Ἰορδάνην. 8 καὶ" ἀπὸ Ταπὺ παρελεύ-
σεται ὅρια ὑπὸ θάλασσαν ὑπὸ χειμάρρουν Κανὰ,
καὶ ἔσται ἡ διέξοδος αὐτῆς ὑπὸ θάλασσαν. Αὕτη
ἡ κληρονομία φυλῆς υἱῶν Ἐφραὶμ κατὰ δήμους
αὐτῶν. 9 Καὶ αἱ πόλεις αἱ ἀφορισθεῖσαι τοῖς
υἱοῖς Ἐφραὶμ ἀναμέσον τῆς κληρονομίας υἱῶν Μα-
νασσῆ, πᾶσαι αἱ πόλεις καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν.
10 Καὶ οὐκ ἀπώλεσεν Ἐφραὶμ" τὸν Χανα-
ναῖον τὸν κατοικοῦντα ἐν Γαζήρ· καὶ κατῴκει ὁ
Χαναναῖος ἐν τῷ Ἐφραὶμ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης,
ἕως ἀνέβη Φαραὼ βασιλεὺς Αἰγύπτου, καὶ
ἔλαβεν τὴν πόλιν, καὶ ἐνέπρησεν αὐτὴν ἐν
πυρί· καὶ τὸν Χαναναῖον, καὶ τὸν Φερεζαῖον,
καὶ τὸν κατοικοῦντας ἐν Γαζὴρ ἐξεκέντησεν, καὶ
ἔδωκεν αὐτὴν Φαραὼ ἐν φερνῇ τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ"·
※ καὶ ἐγένοντο ὑποφόροι δοῦλοι.

ΚΕΦ.

ΚΕΦ. ΙΖ.

1 ΚΑΙ ἐγένετο τὰ ὅρια φυλῆς [υἱῶν] Μανναασσῆ, ὅτι οὗτος πρωτότοκος τῷ Ἰωσὴφ, τῷ Μαχὶρ πρωτοτόκῳ Μανναασσῆ πατρὶ Γαλαάδ, (ἀνὴρ γὰρ πολεμιστὴς ※ αὐτὸς ἦν) ἐν τῇ Γαλααδίτιδι καὶ ἐν τῇ Βασανίτιδι. 2 Καὶ ἐγενήθη τοῖς υἱοῖς Μανναασσῆ τοῖς λοιποῖς κατὰ δήμους αὐτῶν, τοῖς υἱοῖς Ἀβιέζερ, καὶ τοῖς υἱοῖς Ἐλὲκ, καὶ τοῖς υἱοῖς * Ἐσριὴλ, καὶ τοῖς υἱοῖς Σεχὲμ, καὶ τοῖς υἱοῖς Σεμιδαὲ, καὶ τοῖς υἱοῖς Ὀφὲρ· οὗτοι ※ υἱοὶ Μανναασσῆ υἱοῦ Ἰωσὴφ οἱ ἄρσενες κατὰ δήμους αὐτῶν. 3 Καὶ τῷ Σαλφαὰδ υἱῷ Ὀφὲρ ※ υἱοῦ Γαλαὰδ, υἱοῦ Μαχὶρ, υἱοῦ Μανναασσῆ, οὐκ ἦσαν αὐτῷ υἱοὶ, ἀλλ' ἢ θυγατέρες· καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν θυγατέρων Σαλφαάδ· Μααλὰ, καὶ Νουὰ, καὶ Ἀιγλὰ, καὶ Μελχὰ, καὶ Θερσά. 4 Καὶ ἔστησαν ἐναντίον Ἐλεάζαρ τοῦ ἱερέως, καὶ ἐναντίον Ἰησοῦ υἱοῦ Ναυῆ, καὶ ἐναντίον τῶν ἀρχόντων, λέγουσαι· [ἀ] ὁ θεὸς ἐνετείλατο διὰ χειρὸς Μωυσῆ, δοῦναι ἡμῖν κληρονομίαν ἐν μέσῳ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν. Καὶ ἐδόθη αὐταῖς κλῆρος διὰ προστάγματος Κυρίου ἐν τοῖς ἀδελφοῖς τοῦ πατρὸς αὐτῶν. 5 Καὶ ἔπεσεν ὁ σχοινισμὸς Μανασσῆ πεδίον Λαβὲκ ἐκ γῆς Γαλαὰδ καὶ τῆς Βασὰν, ἥ ἐστιν πέραν τοῦ Ἰορδάνου· 6 ὅτι θυγατέρες

Ἀχιέζερ
Φελὲκ
* Ἐρριὴλ
Μαλὰ
Αἰγλάμ

τέρες ⸆ υἱῶν" Μανασσῆ ἐκληρονόμησαν κλῆρον
ἐν μέσῳ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν· ἡ δὲ γῆ Γα-
λαὰδ ἐγενήθη τοῖς υἱοῖς Μανασσῆ τοῖς καταλε-
λειμμένοις. 7 Καὶ ἐγενήθη ὅρια ⸆ υἱῶν" Μα-
νασσῆ ἀπὸ Ἀσὴρ Μαχμὰθ, ἥ ἐστιν κατὰ πρόσω-
πον Συχέμ, καὶ πορεύεται τὰ ὅρια ἐπὶ Ἰαμὶν
τῶν γλῶ ⸆ καὶ" εἰς Ἰασηφ ἐπὶ πηγὴν Θαφθώθ. 8 Τῷ Μα-
νασσῆ ἔσται ✻ γῆ Θαφθώθ· καὶ Θαφθὼθ ἐπὶ τὰ ὁρίων
Μανασσῆ ✻ τοῖς υἱοῖς Ἐφραίμ. 9 Καὶ καταβήσεται τὰ
Καναὶ ὅρια ἐπὶ φάραγγα Κανὰ ἐπὶ λίβα κατὰ τὴν φά-
Ἰαείρ ραγγα Ἰαρείμ· ἡ πρόβιθος τῷ Ἐφραὶμ ἀναμέσον
πόλεως Μανασσῆ. Καὶ ὅρια Μανασσῆ ἐπὶ βορρᾶ
εἰς τὸν χειμάρρουν, καὶ ἔσται αὐτῷ ἡ διέξοδος
θάλασσα· 10 ἀπὸ λιβὸς τῷ Ἐφραὶμ, καὶ ἐπὶ
βορρᾶν τῷ Μανασσῆ· καὶ ἔσται ἡ θάλασσα ὅρια
αὐτοῖς. Καὶ ἐπὶ Ἀσὴρ συνάψουσιν ἐπὶ βορρᾶν,
καὶ τῷ Ἰσσάχαρ ἀπὸ ἀνατολῶν· 11 καὶ ἔσται
Μανασσῆ ἐν Ἰσσάχαρ καὶ ἐν Ἀσὴρ Βαιθσαὰν καὶ
αἱ κῶμαι αὐτῶν, ✻ καὶ Ἰεβλαὰμ καὶ θυγατέρες αὐτῆς,
καὶ τοὺς κατοικοῦντας Δωρ, καὶ τὰς κώμας αὐτῆς,
✻ καὶ τοὺς κατοικοῦντας Ἐνδὼρ καὶ τὰς κώμας αὐτῆς,
Μαγεδδὼ καὶ τοὺς κατοικοῦντας Μαγεδδὼ, καὶ τὰς κώμας
αὐτῆς, ✻ καὶ τοὺς κατοικοῦντας Ταναὰχ καὶ τὰς
κώμας αὐτῆς", ⸆ καὶ" τὸ τρίτον τῆς Ναφεθὰ,
⸆ καὶ τὰς κώμας αὐτῆς". 12 Καὶ οὐκ ἠδυ-

ἠθησαν

γήθησαν οἱ υἱοὶ Μανασσῆ ἐξολεθρεῦσαι τὰς πόλεις ἑαύτας· καὶ ἤρξατο ὁ Χαναναῖος κατοικεῖν ἐν τῇ γῇ ἑαύτῃ. 13 Καὶ ἐγενήθη ἐπεὶ κατίσχυσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἐποίησαν τὸν Χαναναῖον ὑποτελῆ, ὀλεθρεύσει δὲ αὐτοὺς οὐκ ἐξωλέθρευσαν. 14 Ἀντεῖπαν δὲ οἱ υἱοὶ Ἰωσὴφ τῷ Ἰησοῦ, λέγοντες· διατί ἐκληρονόμησας ἡμᾶς ※ κληρονομίαν κλῆρον ἕνα, καὶ ῥοίσμα ἕν; ἐγὼ δὲ λαὸς πολύς [εἰμι], καὶ ὁ θεός με ηὐλόγησεν. 15 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἰησοῦς· εἰ λαὸς πολὺς εἶ σύ, ἀνάβηθι εἰς τὸν δρυμόν, καὶ ἐκκαθάρισον σεαυτῷ ※ ἐκεῖ ἐν τῇ γῇ τῶν Φερεζαίων καὶ τῶν Ῥαφαείμ, εἰ στενοχωρεῖ σε τὸ ὄρος Ἐφραίμ. 16 Καὶ εἶπαν οἱ υἱοὶ Ἰωσὴφ· οὐκ ἀρκέσει ἡμῖν τὸ ὄρος ⁘ τὸ Ἐφραίμ". ἀρκεῖ καὶ ἵππος ὁπίλεκτος, καὶ σίδηρος ※ παντὶ τῷ Χαναναίῳ τῷ κατοικοῦντι ※ ἐν τῇ γῇ Ἐμέκ, οὗ Βαθσαὶν καὶ οἱ ταῖς κώμαις αὐτῆς, ※ καὶ ἐν τῇ κοιλάδι Ἰεζραέλ. 17 Καὶ εἶπεν Ἰησοῦς τοῖς υἱοῖς Ἰωσὴφ ※ τῷ Ἐφραὶμ καὶ τῷ Μανασσῇ, λέγων· ⁘ εἰ" λαὸς πολὺς εἶ, καὶ ἰσχὺν μεγάλην ἔχεις, οὐκ ἔσῃ σοι κλῆρος εἷς. 18 Ὁ γὰρ δρυμὸς ἔσῃ σοι, ὅτι δρυμός ἐστιν, καὶ ἐκκαθαρεῖς αὐτόν, καὶ ἔσῃ σοι ※ ἡ ἐξοδία αὐτοῦ, [καὶ] ὅταν ἐξολεθρεύσῃς τὸν Χαναναῖον, ὅτι ἵππος ὁπίλεκτος αὐτῷ· σὺ γὰρ ἰσχύσεις αὐτόν.

ΚΕΦ.

ΚΕΦ. ΙΗ'.

Σηλὼμ

1 ΚΑΙ ἐξεκλησιάσθη πᾶσα συναγωγὴ υἱῶν Ἰσραὴλ εἰς Σηλὼ, καὶ ἔπηξαν ἐκεῖ τὸ σκηνὸ τῦ μαρτυρίυ· καὶ ἡ γῆ

ἐκραταιώθη ἐκρατήθη ὑπ' αὐτῶν. 2 Καὶ κατελείφθησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, οἱ ὁ κατεκληρονόμησαν ※ τὴν κληρονομίαν αὐτῶν, ἑπτὰ φυλαί. 3 Καὶ εἶπεν [αὐτοῖς] Ἰησοῦς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ· ἕως τίνος ※ ὑμεῖς ἐκλυθήσεσθε ※ εἰσελθεῖν, κληρονομῆσαι τὴν γῆν; ἣν ἔδωκεν ὑμῖν Κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων ὑμῶν, 4 δότε ἐξ ὑμῶν τρεῖς ἄνδρας ἐκ φυλῆς, ※ καὶ ἀποστελῶ αὐτοὺς, καὶ ἀναστάντες διελθάτωσαν τὴν γῆν, καὶ ἀπογραψάτωσαν αὐτὴν κατ' ἐναντίον ἐμοῦ, καθὰ δεῖσι διελεῖν αὐτήν. Καὶ ἦλθον πρὸς αὐτόν· 5 καὶ διεῖλεν αὐτοῖς ἑπτὰ μερίδας. Ἰούδας στήσεται αὐτοῖς ὅριον ἀπὸ λιβός, καὶ οἱ υἱοὶ Ἰωσὴφ στήσονται ※ ὅτι τὸ ὅριον αὐτῶν ἀπὸ βορρᾶ· 6 ὑμεῖς δὲ μερίσατε τὴν γῆν ἑπτὰ μερίδας, καὶ ἐνέγκατε πρός με ὧδε, καὶ ἐξοίσω ὑμῖν κλῆρον ※ ὧδε ἐναντίον Κυρίυ τῦ θεῦ ἡμῶν. 7 Οὐ γὰρ ἔστιν μερὶς τοῖς υἱοῖς Λευὶ ἐν ὑμῖν, ὅτι ἡ ἱερατεία

αὐτῶν Κυρίυ μερὶς αὐτῶ· καὶ Γὰδ καὶ Ῥουβὴν καὶ τὸ ἥμισυ φυλῆς [υἱῶν] Μανασσῆ ἐλάβοσαν τ' κληρονομίαν αὐτῶν πέραν τῦ Ἰορδάνυ ἐπ' ἀνατολάς,

τολάς, ἰὼ ἔδωκεν αὐτοῖς Μωυσῆς ὁ παῖς Κυρίου.
8 Καὶ ἀναζάντες οἱ ἄνδρες ἐπορεύθησαν· καὶ
ἐνετείλατο Ἰησοῦς τοῖς ⸗ ἀνδράσιν" τοῖς πορευο-
μένοις χωρεβατῆσαι τὴν γῆν, λέγων· ※ δεῦθε-
τε καὶ πορεύθητε καὶ χωρεβατήσατε τὴν γῆν,
καὶ ἀπελεύσεσθε πρὸς μὲ ὧδε, καὶ ἐξοίσω ὑ-
μῖν κλῆρον ἔναντι Κυρίου ἐν Σηλώ. 9 Καὶ
ἐπορεύθησαν ※ οἱ ἄνδρες, καὶ διῆλθον ἐν τῇ γῇ, καὶ
ἐχωρεβάτησαν ⸗ τὴν γῆν, καὶ ἴδον αὐτὴν,
καὶ ἔγραψαν" αὐτὴν κτ' πόλεις ⸗ αὐτῆς" ἑπτὰ ⸗
μερίδας εἰς βιβλίον· καὶ ἤνεγκαν πρὸς Ἰησοῦν
※ εἰς τὴν παρεμβολὴν εἰς Σηλώ. 10 Καὶ ἐνέβα-
λεν αὐτοῖς Ἰησοῦς κλῆρον ἐν Σηλὼ ἐναντίον Κυρίου·
※ καὶ ἐμέρισεν Ἰησοῦς ἐκεῖ τὴν γῆν υἱοῖς Ἰσραὴλ κα-
τὰ μερισμοὺς αὐτῶν. 11 Καὶ ἐξῆλθεν ὁ κλῆρος
φυλῆς υἱῶν Βενιαμὶν ⸗ κατὰ πρὸς" κτ' δήμους αὐ- Μανασσῆ
τῶν· καὶ ἐξῆλθεν ὅρια τῷ κλήρου αὐτῶν ἀνα-
μέσον υἱῶν Ἰούδα καὶ ἀναμέσον υἱῶν Ἰωσήφ. 12 Καὶ
ἐγενήθη αὐτῶν τὰ ὅρια ἀπὸ βορρᾶ· ἀπὸ τοῦ Ἰορ-
δάνου προσαναβήσεται τὰ ὅρια κατὰ νότου Ἰε-
ριχὼ ἀπὸ βορρᾶ, καὶ ἀναβήσεται ὄπι τὸ ὄρος κα- ὄπι
τὰ θάλασσαν, καὶ ἔσαι αὐτῶν ἡ διέξοδος ἡ Μα-
δβαειπὶς Βαιθαών. 13 Καὶ διελεύσεται ἐκεῖ-
θεν τὰ ὅρια Λουζὰ ὄπι νότου Λουζὰ ἀπὸ λιβὸς,
(αὕτη ἐστὶν Βαιθὴλ)· καὶ καταβήσεται τὰ ὅρια
ἀπὸ

ἀπὸ Ἀζαρὼθ Ἀδδὰρ ἐπὶ τὴν ὀρεινὴ, ἥ ἐστιν ἀπέναντι
λίβα Βαιθωρὼν ἡ κάτω· 14 καὶ διελεύσεται
διελεύσεται τὰ ὅρια, καὶ περικύκλωσει ἐπὶ τὸ μέρος τὸ
βλέπον εἰς θάλασσαν ἀπὸ λιβὸς ἀπὸ τοῦ ὄρους
ἐπὶ πρόσωπον Βαιθωρὼν λίβα, καὶ ἔσται αὐτῷ ἡ
διέξοδος εἰς Καριαθ-Βαάλ· αὕτη ἐστὶν Καριαθ-
Ἰαρὶμ, πόλις υἱῶν Ἰούδα. Τοῦτο ἐστὶν τὸ μέρος
τὸ πρὸς θάλασσαν. 15 Καὶ μέρος τὸ πρὸς
λίβα ἀπὸ μέρους Καριὰθ-Βαάλ· καὶ διελεύσεται
τὰ ὅρια εἰς Γαὶν, ※ καὶ ἐξελεύσεται ἐπὶ πηγὴν
ὕδατος Ναφθώ· 16 καὶ καταβήσεται τὰ ὅρια
ἐπὶ μέρους τοῦ ὄρους, ὃ ἐστιν κατὰ πρόσωπον νά-
πης υἱοῦ Ἐννὸμ, ὃ ἐστιν ἐν μέρους Ἐμὲκ Ῥαφαὶμ
Γαιννὸμ ἀπὸ βορρᾶ, καὶ καταβήσεται ἐπὶ Γαι-Ἐννὶμ ἐπὶ νώ-
του Ἰεβὺς ἀπὸ λιβὸς, καὶ καταβήσεται ἐπὶ
πηγὴν Ῥωγήλ· 17 ※ καὶ διελκύσει ἀπὸ βορρᾶ,
Σαμὲ καὶ διελεύσεται ἐπὶ πηγὴν Σαμὲς, καὶ παρελεύ-
Ἀγαλιλὼθ σεται ἐπὶ Γαλιλὼθ, ἥ ἐστιν ἀπέναντι πρὸς ἀνάβα-
Βαὰμ σιν Ἐδωμὶμ, καὶ καταβήσεται ἐπὶ λίθον Βαιὼν
υἱοῦ Ῥουβήν· 18 καὶ διελεύσεται κατὰ νώ-
του Βαιθαραβα ἀπὸ βορρᾶ, καὶ καταβήσεται
※ ἐπὶ Ἀραβὰ, 19 καὶ παρελεύσεται [ἐπὶ] τὰ ὅρια
Βαιθαλαγὰ ἐπὶ νότου Βαιθαγλὰ ἀπὸ βορρᾶ, καὶ ἔσται [αὐτῷ]
ἡ διέξοδος τοῦ ὁρίου ἐπὶ λοφιὰν τῆς θαλάσσης
τοῦ ἁλῶν ἀπὸ βορρᾶ εἰς μέρος τοῦ Ἰορδάνου ἀπὸ
λιβός

λιβός. Ταῦτα τὰ ὅρια ἀπὸ λιβός. 20 Καὶ ὁ Ἰορδάνης ὁρίει αὐτὸ ἀπὸ μέρους ἀνατολῶν. Αὕτη ἡ κληρονομία υἱῶν Βενιαμὶν, τὰ ὅρια αὐτῆς κύκλῳ κατὰ δήμους αὐτῶν. 21 Καὶ ἐγενήθησαν αἱ πόλεις τῇ φυλῇ υἱῶν Βενιαμὶν κατὰ δήμους αὐτῶν Ἰερειχὼ, καὶ Βηθαγλὰ, καὶ Ἀμεκκασεὶς, 22 καὶ Βηθαραβὰ, καὶ Σεμρὶμ, καὶ Βηθὴλ, 23 καὶ Αὐεὶμ, καὶ Ἀφαρὰ, καὶ Ἀφρὰ, [καὶ Αἰχαρὲν] 24 καὶ Καφπεραμμὶν, καὶ Ἀφνεὶ, καὶ Γαβαά· πόλεις δώδεκα, ϗ αἱ κῶμαι αὐτῶν. 25 Γαβαὼν, ϗ Ῥαμὰ, καὶ Βηρὼθ, 26 καὶ Μασφὰ, ϗ Χεφειρὰ, καὶ Ἀμωσὰ, 27 καὶ Ῥεκὲμ, καὶ Ἰερφαὴλ, καὶ Θαραλὰ, 28 καὶ Σηλαλὲφ, καὶ Ἰεβὺς, (αὕτη ἐστὶν Ἱερουσαλὴμ)· ⸗ καὶ Γαβαὰθ, ⸗ καὶ πόλις Ἰαεὶμ· πόλεις δεκατρεῖς, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. Αὕτη ἡ κληρονομία υἱῶν Βενιαμὶν κατὰ δήμους αὐτῶν. Ἀφαρ

ΚΕΦ. ΙΘ'.

1 ΚΑΙ ἐξῆλθεν ὁ κλῆρος δεύτερος τῷ Συμεών, ※ τῇ φυλῇ υἱῶν Συμεὼν κατὰ δήμους αὐτῶν, καὶ ἐγενήθη ἡ κληρονομία αὐτῶν ἀναμέσον κλήρου υἱῶν Ἰούδα. 2 Καὶ ἐγενήθη ※ αὐτοῖς ὁ κλῆρος αὐτῶν· Βηρσαβεὲ, καὶ Σαβεὲ, καὶ Μωλαδὰ, 3 καὶ Ἀσερσοὰλ, καὶ Σερουλὰ Βαθούλ,

Βαθήλ, καὶ Βελβωλὰ, καὶ Ἀσὸμ, 4 καὶ
Σεκελὰ Ἐλθωλὰδ, καὶ Ἑρμὰ, 5 καὶ Σικελὰγ, καὶ
Βαθαμμαρχαβὼθ, καὶ Ἀσερσουσὶμ, 6 καὶ
Βαθαλβὰθ, καὶ οἱ ἀγροὶ αὐτῶν· πόλεις δεκα-
τρεῖς καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. 7 Αἰὴν, ~ χαὶ" Ῥεμ-
Βεθὲρ μὼθ, καὶ Ἐεθὲρ, καὶ Ἀσὰμ· πόλεις τέσσαρες καὶ
αἱ κῶμαι αὐτῶν· 8 καὶ ※ πᾶσαι" αἱ ἐπαύλεις
αἱ περικύκλῳ τῆς πόλεως τούτων ἕως Βααλθε-
ρὴρ Ραμμὼθ ~ πορευομένων Ἰαμὲθ" κατὰ λίβα.
Αὕτη ἡ κληρονομία φυλῆς υἱῶν Συμεὼν κατὰ
κλήρους αὐτῶν. 9 Ἀπὸ τοῦ κλήρου τῆς υἱῶν Ἰούδα
ἡ κληρονομία φυλῆς υἱῶν Συμεών· ὅτι ἐγενήθη
μερὶς υἱῶν Ἰούδα μείζων τῆς αὐτῶν· καὶ ἐκληρο-
νόμησαν υἱοὶ Συμεὼν ἐν μέσῳ τοῦ κλήρου αὐτῶν.
10 Καὶ ἐξῆλθεν ὁ κλῆρος ὁ τρίτος τοῖς υἱοῖς Ζαβου-
λὼν κατὰ δήμους αὐτῶν· καὶ ἔστη τὰ ὅρια τῆς
Σαρίδ κληρονομίας αὐτῶν ἕως Σαρείδ· 11 ※ καὶ
ἀναβαίνει τὰ ὅρια αὐτῶν ἡ θάλασσα καὶ Μα-
Δαβασθὰ ελὰ, καὶ συνάψει ἐπὶ Δαβασαὶδ, ※ καὶ ἀπαν-
τήσει εἰς τὸν φάραγγα, ὃ ἔστιν κατὰ πρόσω-
πον Ἰεκνάμ· 12 καὶ ἀναστρέψει ἀπὸ Σαρεὶδ
Σαμὲ ἐξ ἐναντίας ἀπὸ ἀνατολῶν Σαμὲς ἐπὶ τὰ ὅρια
Βαθὼρ Χασαλωθ-Θαβὼρ, καὶ διελεύσεται ἐπὶ τὰ ὅρια
Δαβεράθ, καὶ προσαναβήσεται ἐπὶ Ἰαφαγά·
13 καὶ ἐκεῖθεν προελεύσεται ἐξ ἐναντίας ἐπὶ
ἀνατολὰς

ἀνατολὰς ὅπι Γαθθα-Ἐφὲρ, ἐπὶ πόλιν Κασὶν, καὶ Κασὶμ
διελεύσεται ἐπὶ Ῥεμμωνὰμ Μαθαειμὼ Ἀννᾶ·
14 καὶ περιελεύσεται [ὅπι] τὰ ὅρια ὅπι βορρᾶ
ἐπὶ Ἐνναθὼθ, καὶ ἔσαι ἡ διέξοδος αὐτῶν ἐπὶ Γαὶ
Ἰεφθαὴλ· 15 καὶ Κατὰθ, καὶ Νααλὰλ, καὶ
Σεμρὼν, καὶ Ἰαδηλὰ, καὶ Βαθλεέμ· ※ πόλεις
δώδεκα καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. 16 Αὕτη ἡ κληρονομία
τ ἧ φυλῆς υἱῶν Ζαβουλὼν κατὰ δήμους αὐ-
τῶν, αἱ πόλεις αὗται, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. αὐτῶν
17 τ Καὶ τῷ Ἰσσάχαρ ἐξῆλθεν ὁ κλῆρος ὁ τέ-
ταρτος, ※ τοῖς υἱοῖς Ἰσσάχαρ κατὰ συγγενείας αὐτῶν.
18 Καὶ ἐγενήθη τὰ ὅρια αὐτῶν Ἰεζραὲλ, καὶ
Ἀχασελὼθ, καὶ Σωνὰμ, 19 καὶ Ἀφραείμ,
καὶ Σιὼν, [καὶ Ῥανὰθ,] καὶ Ἀναχαρὲθ, 20 καὶ Ἀρρανὲθ
Ῥαββὼθ, καὶ Κεσιὼν, καὶ Αἰμὲς, 21 καὶ Ῥα- Ἀεμὲ
μαὶθ, καὶ Ἠν-Γαννὶμ, καὶ Ἠν-Ἀδδὰ, καὶ
Βαθφασὲς. 22 Καὶ συνάψει τὰ ὅρια ἐπὶ
Θαβὼρ, καὶ τ ἐπὶ Σασεμαὶθ τ κατὰ θά- Θαφὼθ
λασσαν, καὶ Βαθσμὰς, καὶ ἔσαι ἡ διέξοδος
τ ὁρίων αὐτῶν ὁ Ἰορδάνης· ※ πόλεις ἐξκαίδεκα καὶ
αἱ κῶμαι αὐτῶν. 23 Αὕτη ἡ κληρονομία φυλῆς
υἱῶν Ἰσσάχαρ κατὰ δήμους αὐτῶν, αἱ πόλεις καὶ
αἱ ἐπαύλεις αὐτῶν. 24 Καὶ ἐξῆλθεν ὁ κλῆρος
ὁ πέμπτος ※ τῇ φυλῇ υἱῶν Ἀσὴρ κατὰ δήμους
αὐτῶν. 25 Καὶ ἐγενήθη τὰ ὅρια αὐτῶν Χελ-

Βατνὲ καὶ Θ, καὶ Ὀολεί, καὶ Βατὲν, καὶ Ἀχσὰφ,
Μασαὶφ 26 καὶ Ἐλιμέλεχ, καὶ Ἀμαὶδ, καὶ Μασάλ· καὶ συνάψει τῷ Καρμήλῳ κατὰ θάλασσαν, καὶ τῷ Σειὼρ, ⸗ καὶ " Λαβανάθ· 27 καὶ ἐπιστρέψει ἀπ' ἀνατολῶν ἡλίου Βηθ-Δαγὼν, καὶ συνάψει τῷ Ζαβουλὼν καὶ σὺν Γαὶ Ἰεφθαὴλ κατὰ βορρᾶν [καὶ εἰσελεύσεται τὰ ὅρια Ἀσαφθὰ] Βηθ-Ἀεμὲκ, καὶ ⸗ πορεύεται τὸ μεθόριον " Ἀνιὴλ, καὶ διελεύσεται εἰς Χαβὼλ ἀπὸ ἀριστερῶν· 28 καὶ Ἀχεφὶν, καὶ Ῥοὼβ, καὶ Ἀμὼν, καὶ Κανὰ ἕως Σιδῶνος τ̃ μεγάλης· 29 καὶ ἀναστρέψει τὰ ὅρια εἰς Ῥαμὰ, καὶ ἕως πόλεως ὀχυρώματος τ̃ Τυρίων, καὶ ἀναστρέψει τὰ ὅρια ἐπὶ Σωσὰ, καὶ ἔσαι ἡ διέξοδος αὐτ̃ ἡ θάλασσα, ⸗ καὶ " ἀπὸ τ̃ χοιρισμάτος Ἀχζὶφ, 30 καὶ Ἀμμὰ, καὶ Ἀφὲκ, καὶ Ῥαὼβ· ※ πόλεις εἰκοσιδύο ἡ αἱ κῶμαι αὐτῶν. 31 Αὕτη ἡ κληρονομία φυλ̃ς υἱῶν Ἀσὴρ κατὰ δήμους αὐτῶν, πόλεις αὗται καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. 32 Καὶ τῷ Νεφθαλὶμ ἐξ̃λθεν ὁ κλ̃ρος ὁ ἕκτος, ※ τοῖς υἱοῖς Νεφθαλεὶμ κατὰ δήμους αὐτῶν.
Μελὲφ 33 Καὶ ἐγένετο τὰ ὅρια αὐτῶν Μελὲφ, ⸗ καὶ " Μηλὼν, ⸗ καὶ " Βεσεναὶμ, καὶ Ἀρμαὶ, ⸗ καὶ "
ἄχφ Νακὲβ, καὶ Ἰαβνὴλ ἕως Λακὲμ, καὶ ἐγενήθησαν αἱ διέξοδοι αὐτῶν ὁ Ἰορδάνης· 34 καὶ ἐπιστρέψει τὰ ὅρια ἐπὶ θάλασσαν Ἀζανὼθ Θαβὼρ, καὶ διελεύ-

διελεύσεται ἐκεῖθεν εἰς Ἰκὼκ, καὶ συνάψει τῷ Ζαβυλὼν ἀπὸ νότου, καὶ τῷ Ἀσὴρ συνάψει κατὰ θάλασσαν, καὶ ※ τῷ Ἰούδα ὁ Ἰορδάνης ἀπ' ἀνατολῶν ἡλίου. 35 Καὶ πόλεις τειχήρεις Τ Τυείων, Τύρος, καὶ Ἀμαθ, ⸗ καὶ" Ῥεκκαθ, καὶ Χενερεθ, 36 καὶ Ἀδαμὶ, καὶ Ῥαμὰ, καὶ Ἀσώρ, 37 καὶ Κεδὲς, καὶ Ἐδραεὶ, καὶ πηγὴ Ἀσὼρ, 38 καὶ Ἰαριὼν, καὶ Μαγδαλιὴλ, Ὡρὰμ, Μάγδαλιὴλ καὶ Βαιθ-Ἀνὰθ, καὶ *Βαιθ-Σαμὸς· ※ πόλεις δεκαεννέα καὶ αἱ ἐπαύλεις αὐτῶν. 39 Αὕτη ἡ κληρονομία φυλῆς υἱῶν Νεφθαλὶ ※ κατὰ συγγενείας αὐτῶν, × αἱ πόλεις καὶ αἱ ἐπαύλεις αὐτῶν. Βαννα θὴ * Θαισμὺς 40 ⸗ Καὶ" × τῇ φυλῇ υἱῶν Δὰν κατὰ δήμους αὐτῶν τῷ Δὰν ἐξῆλθεν ὁ κλῆρος ὁ ἕβδομος. 41 Καὶ ἐγενήθη τὰ ὅρια ※ κληρονομίας αὐτῶν Σαρεὰ, καὶ Ἐσθαὸλ, καὶ πόλις Σαμὲς, 42 καὶ Σαλαμεὶν, καὶ Αἰαλὼν, καὶ Ἰεθλὰ, 43 καὶ Ἐλὼν, καὶ Ἰααλὼν Θαμνὰ, καὶ Ἀκκαρὼν, 44 καὶ Ἐλθεκὼ, καὶ Γαβαθὼν, καὶ Βααθὼθ, 45 καὶ Ἰούθ, καὶ Βαν- Βααλὼν βαρὰκ, καὶ Γεθρεμμὼν, 46 καὶ ἀπὸ θαλάσσης Ἱερακὼν, ※ καὶ Ἠρακὼν, ὅριον πλησίον Ἰόππης. 48 Αὕτη ἡ κληρονομία φυλῆς υἱῶν Δὰν Versus 47 mox sequitur. κατὰ δήμους αὐτῶν, αἱ πόλεις αὗται καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. ⸗ Καὶ ὐκ ἐξέθλιψαν οἱ υἱοὶ Δὰν τὸν Ἀμορραῖον τὸν θλίβοντα αὐτοὺς εἰς τὸ ὄρος· ⸗

~ καὶ ἦν ἐὰν αὐτὸς οἱ Ἀμορραῖοι καταβαίνειν εἰς
~ τὴν καλάδα, καὶ ἔθλιβον ἀπ' αὐτῶν τὸ ὅριον
~ τοῦ μερίδος αὐτῶν". 47 ※ Καὶ ἐξῆλθεν τὸ ὅριον υἱῶν
※ Δὰν ἀπ' αὐτῶν· καὶ ἐπορεύθησαν οἱ υἱοὶ Δάν, καὶ
ἐπολέμησαν τὴν Λεσέμ, καὶ κατελάβοντο αὐ-
τὴν, καὶ ἐπάταξαν αὐτὴν ἐν στόματι μαχαίρης·
καὶ κατεπάτησαν αὐτὴν, καὶ ἐκάλεσαν τὸ ὄνο-
μα αὐτῆς Λεσεν-Δὰν ※ κατὰ τὸ ὄνομα Δὰν πατρὸς
αὐτῶν. ~ Καὶ ὁ Ἀμορραῖος ὑπέμεινεν τοῦ κατοι-
Ἐλὼμ ~ κεῖν ἐν Ἐλὼν, καὶ ἐν Σαλαμείμ· καὶ ἐβαρύ-
~ θη ἡ χεὶρ τοῦ Ἐφραὶμ ἐπ' αὐτοῖς, καὶ ἐγένοντο
~ αὐτοῖς εἰς φόρον". 49 Καὶ ἐπορεύθησαν ἐμβα-
τεῦσαι τὴν γῆν κατὰ τὸ ὅριον αὐτῶν· καὶ ἔδω-
καν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ κλῆρον Ἰησοῖ υἱῷ Ναυῆ ἐν
αὐτοῖς 50 ἀφ' στόματος Κυρίου, ~ καὶ"
Θαμναθσαρὰ ἔδωκαν αὐτῷ τὴν πόλιν, ἣν ᾐτήσατο, Θαμναθσαρὰχ,
~ ἡ ἔστιν" ἐν τῷ ὄρει Ἐφραίμ· καὶ ᾠκοδόμησεν
τὴν πόλιν, καὶ κατῴκει ἐν αὐτῇ. 51 Αὗ-
τη αἱ διαιρέσεις, ἃς κατεκληρονόμησαν Ἐλεάζαρ
ὁ ἱερεὺς, καὶ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυῆ, καὶ οἱ ἄρχοντες πα-
τριῶν ἐν ταῖς φυλαῖς τοῦ Ἰσραὴλ, κατὰ κλήρους
ἐν Σηλὼ ἔναντι Κυρίου στὸ θύρας τῆς
σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· καὶ ἐπορεύθησαν ἐμβατεῦσαι
τὴν γῆν.

ΚΕΦ. Κ'.

1 ΚΑΙ ἐλάλησεν Κύριος τῷ Ἰησοῦ, λέγων· 2 λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, λέγων· δότε ὑμῖν τὰς πόλεις τῶν φυγαδευτηρίων, ἃς εἶπα πρὸς ὑμᾶς διὰ Μωυσῆ· 3 φυγαδευτήριον τῷ φονευτῇ τῷ πατάξαντι ψυχὴν ἀκουσίως ※ ἀπὸ προνοίας· καὶ ἔσονται ὑμῖν αἱ πόλεις φυγαδευτήριον, καὶ ἀποθανεῖται ὁ φονευτὴς ἀπὸ τοῦ ἀγχιστεύοντος τὸ αἷμα, ἕως ἂν καταστῇ ἐναντίον τῆς συναγωγῆς εἰς κρίσιν. 4 Καὶ φεύξεται εἰς μίαν τῶν πόλεων τούτων, καὶ στήσεται ἐπὶ τὴν θύραν τῆς πύλης τῆς πόλεως, καὶ λαλήσει ἐν τοῖς ὠσὶν τῶν πρεσβυτέρων τῆς πόλεως ἐκείνης τοὺς λόγους αὐτοῦ· καὶ ἐπιστρέψουσιν αὐτὸν ἡ συναγωγὴ πρὸς αὐτούς, καὶ δώσουσιν αὐτῷ τόπον, καὶ κατοικήσει μετ' αὐτῶν. 5 Καὶ ὅταν διώξεται ὁ ἀγχιστεύων τὸ αἷμα ὀπίσω αὐτοῦ, καὶ συγκλείσουσιν τὸν φονεύσαντα ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ· ὅτι οὐκ εἰδὼς ἐπάταξεν τὸν πλησίον αὐτοῦ, καὶ οὐ μισῶν αὐτὸς αὐτὸν ἀπ' ἐχθὲς καὶ τρίτην. 6 Καὶ κατοικήσει ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ, ἕως στῇ κατὰ πρόσωπον τῆς συναγωγῆς εἰς κρίσιν, ἕως ἀποθάνῃ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας, ὃς ἔσται ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις·

ναις· τότε ὑποστρέψει ὁ φονεύσας, καὶ ἐλεύσεται εἰς τὴν πόλιν αὐτῆς, καὶ πρὸς τὸν οἶκον αὐτῆς, καὶ πρὸς πόλιν ὅθεν ἔφυγεν ἐκεῖθεν. 7 Καὶ διέστειλαν τὴν Κεδὲς ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ ἐν τῷ ὄρει τῷ Νεφθαλεί, καὶ ※ τὴν Συχὲμ ἐν τῷ ὄρει τῷ Ἐφραίμ, καὶ τὴν πόλιν Ἀρβὲ, (αὕτη ἐστὶν Χεβρὼν) ἐν τῷ ὄρει τῷ Ἰούδα. 8 Καὶ ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου Ἰερειχὼ ※ ἀπ' ἀνατολῶν ἔδωκαν τὴν Βοσὸρ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐν τῷ πεδίῳ ἀπὸ τῆς φυλῆς Ῥουβὴν, καὶ Ῥαμὼθ ἐν τῇ Γαλαὰδ ἐκ τῆς φυλῆς Γὰδ, καὶ τὴν Γωλὰν ἐν τῇ Βασανίτιδι ἐκ τῆς φυλῆς Μανασσῆ. 9 Αὗται ※ ἦσαν αἱ πόλεις αἱ ὡρισμέναι ※ πᾶσιν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ καὶ τῷ προσηλύτῳ τῷ προσκειμένῳ ἐν αὐτοῖς, καταφυγεῖν ἐκεῖ παντὶ πάσχοντι ψυχὴν ἀκουσίως, ἵνα μὴ ἀποθάνῃ ἐκ χειρὸς τοῦ ἀγχιστεύοντος τὸ αἷμα, ἕως ἂν καταστῇ ἔναντι τῆς συναγωγῆς εἰς κρίσιν".

ΚΕΦ. ΚΑ'.

1 ΚΑΙ προσῆλθον οἱ ἀρχιπατρίωται τῶν υἱῶν Λευὶ πρὸς Ἐλεάζαρ τὸν ἱερέα, καὶ πρὸς Ἰησοῦ τὸν τοῦ Ναυῆ, καὶ πρὸς τοὺς ἀρχιφύλους πατριῶν ἐκ τῶν φυλῶν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, 2 καὶ εἶπαν πρὸς αὐτοὺς ἐν Σηλὼ

λῶ ἐν γῇ Χαναὰν, λέγοντες· ἐνετείλατο Κύριος ἐν χειρὶ Μωυσῆ, δοῦναι ἡμῖν πόλεις κατοικεῖν, καὶ τὰ προάστεια ※ αὐτῶν τοῖς κτήνεσιν ἡμῶν. 3 Καὶ ἔδωκαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τοῖς Λευίταις, ἐν τῷ κατακληρονομεῖν αὐτοὺς, ἀφ' ἑαυτῶν ἐκ προστάγματος Κυρίου τὰς πόλεις ※ ταύτας καὶ τὰ προάστεια αὐτῶν. 4 Καὶ ἐξῆλθεν ὁ κλῆρος τῷ δήμῳ Καάθ, καὶ ἐγένετο τοῖς υἱοῖς Ἀαρὼν τοῖς ἱερεῦσιν τοῖς Λευίταις ἀπὸ φυλῆς Ἰούδα καὶ ἀπὸ φυλῆς Συμεὼν καὶ ἀπὸ τῆς φυλῆς Βενιαμὶν κληρωτὶ πόλεις δεκατρεῖς· 5 καὶ τοῖς υἱοῖς Καάθ τοῖς καταλελειμμένοις, ἐκ τῆς ※ συγγενείας φυλῆς Ἐφραὶμ καὶ ἐκ τῆς φυλῆς Δὰν καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμίσους φυλῆς Μανασσῆ κληρωτὶ πόλεις δέκα. 6 Καὶ τοῖς υἱοῖς Γηρσὼν, ἀπὸ ※ συγγενείας τῆς φυλῆς Γηρσὼμ Ἰσσάχαρ καὶ ἀπὸ τῆς φυλῆς Ἀσὴρ καὶ ἀπὸ τῆς φυλῆς Νεφθαλὶ καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμίσους φυλῆς Μανασσῆ ἐν τῇ Βασὰν κληρωτὶ πόλεις δεκατρεῖς. 7 ⸜ Καὶ" τοῖς υἱοῖς Μεραρὶ κατὰ δήμους αὐτῶν, ἀπὸ τῆς φυλῆς Ῥουβὴν καὶ ἀπὸ τῆς φυλῆς Γὰδ καὶ ἀπὸ τῆς φυλῆς Ζαβουλὼν ⸜ κληρωτὶ" πόλεις δώδεκα. 8 Καὶ ἔδωκαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τοῖς Λευίταις τὰς πόλεις ※ ταύτας καὶ τὰ προάστεια αὐτῶν, ὃν τρόπον ἐνετείλατο Κύριος τῷ Μωυσῆ, κληρωτί. 9 Καὶ ἔδωκεν ἡ φυλὴ υἱῶν

Ἰούδα

Ἰούδα καὶ ἡ φυλὴ υἱῶν Συμεὼν ☞ καὶ ἀπὸ τῆς
☞ φυλῆς υἱῶν Βενιαμὶν" τὰς πόλεις ※ ταύτας·
ἐπεκλήρω- καὶ ἐπεκλήθησαν ※ ἐν ὀνόματι. 10 Καὶ ἐγένοντο τοῖς
θησαν υἱοῖς Ἀαρὼν ἀπὸ τῆ δήμυ τῆ Καὰθ τῶν υἱῶν
Λευὶ, (ὅτι τούτοις ἐγενήθη ὁ κλῆρος ※ πρῶτος)·
11 καὶ ἔδωκαν αὐτοῖς τὴν Καριαθαρβόκ, μητρό-
πολιν τῶν Ἐνάκ· (αὕτη ἐστὶν Χεβρὼν ἐν τῷ ὄρει
[τῷ] Ἰούδα·) τὰ δὲ περίχωρα ※ αὐτῆς τὰ
κύκλῳ αὐτῆς, 12 καὶ τοὺς ἀγροὺς τῆς πό-
λεως, καὶ τὰς κώμας αὐτῆς ἔδωκεν ☞ Ἰησοῦς"
τῷ Χάλεβ υἱῷ Ἰεφοννῆ ἐν κατοχῇ ※ αὐτῶ.
13 Καὶ τοῖς υἱοῖς Ἀαρὼν τῷ ἱερεῖ ※ ἔδωκαν
τὴν πόλιν φυγαδευτήριον τῷ φονεύσαντι, τὴν
Χεβρὼν καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ, καὶ
τὴν Λεβνὰ καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ,
14 καὶ τὴν Ἰεθὲρ καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς
αὐτῇ, καὶ τὴν Ἐσθεμὼ καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ
αὐτὴν πρὸς αὐτῇ, 15 καὶ τὴν Ὠλὼν καὶ τὰ ἀφω-
ρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ, καὶ τὴν Δαβεὶρ καὶ
τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ, 16 καὶ Ἀΐν,
καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ, καὶ τὴν Ἰεττὰ,
καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ, καὶ Βεθσα-
μὲς, καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ· πό-
λεις ἐννέα πρὸς τὰς δύο φυλῶν τούτων. 17 Καὶ
τῆς πρὸς τῆς φυλῆς Βενιαμὶν, τὴν Γαβαὼν καὶ τὰ

ἀφω-

ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῆ, καὶ Γαβεὲ καὶ τὰ αὐτὴν
ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῆ, 18 καὶ Ἀναθὼθ
καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῆ, καὶ τὴν Ἀλ-
μὼν καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῆ· πόλεις αὐτὼ
τέσσαρες. 19 Πᾶσαι αἱ πόλεις υἱῶν Ἀαρὼν
τῶν ἱερέων, πόλεις δεκατρεῖς καὶ τὰ προάστια
αὐτῶν. 20 Καὶ τοῖς δήμοις υἱῶν Καὰθ τοῖς
Λευίταις, τοῖς καταλελειμμένοις ἀπὸ τῶν υἱῶν
Καὰθ, καὶ ἐγενήθη πόλεις τῶν ὁρίων αὐτῶν ἀπὸ
φυλῆς Ἐφραίμ. 21 Καὶ ἔδωκαν αὐτοῖς τὴν
πόλιν τῆς φυγαδευτηρίου τὴν τοῦ φονεύοντος, τὴν
Συχὲμ καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῆ, ※ ἐν
τῷ ὄρει Ἐφραΐμ, καὶ τὴν Γάζερ καὶ τὰ ἀφωρισμένα ※
τὰ πρὸς αὐτῆ, 22 καὶ τὴν Καβσαεὶμ καὶ τὰ ἀ-
φωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῆ, καὶ τὴν [ἄνω] Βαθ-
ωρὼν, καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῆ· πό- αὐτὴν
λεις τέσσαρες. 23 Καὶ ἐκ τῆς φυλῆς Δάν,
τὴν Ἐλθεκὼ καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῆ, αὐτὴν
καὶ τὴν Γαβεθὼν καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς
αὐτῆ, 24 καὶ Αἰλὼν καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ Ἰαλὼν
πρὸς αὐτῆ, καὶ τὴν Γεθρεμμὼν καὶ τὰ ἀφωρι-
σμένα τὰ πρὸς αὐτῆ· πόλεις τέσσαρες. 25 Καὶ
ἀπὸ τῆς ἡμίσους φυλῆς Μανασσῆ, τὴν Θαανὰχ
καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῆ, καὶ τὴν
Βαθσὰν καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῆ· πό- Βαθσὰ
λεις

λεις δύο. 26 Αἱ πᾶσαι πόλεις δέκα καὶ τὰ
αὐτὰς ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐταῖς, τοῖς δήμοις υἱῶν
Καὰθ τοῖς ὑπολελειμμένοις. 27 Καὶ τοῖς υἱοῖς
Γηρσὼν ✻ τοῖς συγγενέσι τοῖς Λευίταις, ἐκ τῆς
τὰς πόλεις ἡμίσους φυλῆς Μανασσῆ, τὴν πόλιν τὴν ἀφωρι-
τὰς ἀφωρι- σμένην τοῖς φονεύσασι, τὴν Γωλὰν ἐν τῇ Βασα-
σμένας νίτιδι καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ, καὶ
Βεεσθαρὰ τὴν Βεεσθαρὰ καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ·
πόλεις δύο. 28 Καὶ ἀπὸ τῆς φυλῆς Ἰσσάχαρ,
τὴν Κισιὼν καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ,
καὶ τὴν Δεβραθὼ, καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς
αὐτῇ, 29 ⸗ καὶ" τὴν Ἰερμωὺθ καὶ τὰ ἀ-
φωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ, ⸗ καὶ" πηγὴν γραμ-
μάτων καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ· πό-
λεις τέσσαρες. 30 Καὶ ἐκ τῆς φυλῆς Ἀσὴρ,
τὴν Μασαὰλ καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐ-
τῇ, ⸗ καὶ" τὴν Ἀβδὼν καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ
πρὸς αὐτῇ, 31 ⸗ καὶ" Θελκὰθ καὶ τὰ ἀφω-
ρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ, καὶ τὴν Ῥοὼβ καὶ τὰ
ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ· πόλεις τέσσαρες.
32 Καὶ ἐκ τῆς φυλῆς Νεφθαλὶ, τὴν πόλιν
τὴν ἀφωρισμένην τῷ φονεύσαντι, τὴν Κέδες ἐν
τῇ Γαλιλαίᾳ καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐ-
τῇ, καὶ τὴν Ἐμαθδὼρ καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ
πρὸς αὐτῇ, καὶ τὴν Νοεμμὼν καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ

πρὸς

πρὸς αὐτὴν· πόλεις τρεῖς. 33 Πᾶσαι αἱ πό-
λεις τῶ Γηρσὼν κ᾽ τὰς δήμους αὐτῶν, πόλεις δε-
κατρεῖς ※ καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐταῖς.
34 Καὶ τῷ δήμῳ υἱῶν Μεραρεὶ τοῖς Λευίταις τοῖς
λοιποῖς, ἐκ τῆς φυλῆς ÷ υἱῶν" Ζαβυλὼν, τὴν
Ἰεκναὰμ καὶ τὰ προάστια αὐτῆς, ÷ καὶ" τὴν Ἐκνα-
Καρθὰ καὶ τὰ προάστια αὐτῆς, 35 Δα-
μνὰ καὶ τὰ προάστια αὐτῆς, ※ καὶ τὴν Ναα-
λὰλ καὶ τὰ προάστια αὐτῆς" πόλεις τέσσα- ※
ρες. 36 Καὶ ÷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου κ᾽ Ἰερι-
χὼ" ἐκ τῆς φυλῆς Ῥουβὴν ÷ τὴν πόλιν τὸ
φυγαδευτήριον τοῦ φονεύσαντος", τὴν Βοσὸρ ÷ ἐν ÷
τῇ ἐρήμῳ τῇ Μισὼρ" καὶ τὰ προάστια αὐτῆς, ÷
καὶ τὴν Ἰαζὴρ καὶ τὰ προάστια αὐτῆς, 37 καὶ
τὴν Γεδσὼν καὶ τὰ προάστια αὐτῆς, καὶ τὴν
Μαφὰ καὶ τὰ προάστια αὐτῆς· πόλεις τέσσα- Μασφὰ
ρες. 38 Καὶ ἀπὸ τῆς φυλῆς Γὰδ, τὴν πό-
λιν τοῦ φυγαδευτηρίου τοῦ φονεύσαντος, τὴν Ῥα-
μὼθ ἐν γῇ Γαλαὰδ καὶ τὰ περίστρια αὐ-
τῆς, καὶ τὴν Μαναὶμ καὶ τὰ προάστια αὐ-
τῆς, 39 καὶ τὴν Ἐσεβὼν καὶ τὰ προάστι-
α αὐτῆς, καὶ τὴν Ἰαζὴρ καὶ τὰ προάστι-
α αὐτῆς· πᾶσαι αἱ πόλεις τέσσαρες. 40 Πᾶ-
σαι αἱ πόλεις τοῖς υἱοῖς Μεραρεὶ κατὰ δή-
μους αὐτῶν τῶν καταλελειμμένων ἀπὸ τῆς φυλῆς

τοῦ

τῶ Λβί· καὶ ἐγενήθη τὰ ὅρια ※ αὐτῶν πόλεις δώδεκα. 41 Πᾶσαι αἱ πόλεις τ̃ Λβιτῶν ἐν μέσῳ κατασχέσεως υἱῶν Ἰσραὴλ, τεσσαρακονταοκτὼ πόλεις, καὶ τὰ προάστια αὐτῶν κύκλῳ τ̃ πόλεων τ́των· 42 πόλις ※ πόλις καὶ τὰ προάστια ※ αὐτῆς κύκλῳ τ̃ πόλεως· ※ ὕτως πάσαις ταῖς πόλεσιν ταύταις. ~ Καὶ σωετέ- ~ λεσεν Ἰησοῦς Ἀμμελίσας τ̃ γῆν ὀν τοῖς ὁρίοις ~ αὐτῆς· καὶ ἔδωκαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ μερίδα τῷ ~ Ἰησοῖ Ἀμὰ προστάγματος Κυρίου. Ἔδωκαν αὐ- Θαμνα- ~ τῷ τὴν πόλιν, ἣν ᾐτήσατο· τὴν Θαμνασαρὰχ σαχάρ ~ ἔδωκαν αὐτῷ ὀν τῷ ὄρει Ἐφραίμ. Καὶ ᾠκοδόμη- ~ σεν Ἰησοῦς τὴν πόλιν, καὶ ᾤκησεν ὀν αὐτῇ. Καὶ ~ ἔλαβεν Ἰησοῦς τὰς μαχαίρας τὰς πετρίνας, ἐν ~ αἷς περιέτεμεν τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ τοὺς γενομένους ἔθηκεν ~ ὀν τῇ ὁδῷ ὀν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ἔθηκεν αὐτὰς ὀν Θαμνα- ~ Θαμνασαράχ!. 43 Καὶ ἔδωκεν Κύριος τῷ Ἰσραὴλ σαχάρ πᾶσαν τ̃ γῆν, ἣν ὤμοσεν δοῦναι τοῖς πατράσιν αὐτῶν· καὶ κατεκληρονόμησαν αὐτὴν, καὶ κατῴκησαν ὀν αὐτῇ. 44 Καὶ κατέπαυσεν αὐτοῖς Κύριος κυκλόθεν, καθότι ὤμοσεν τοῖς πατράσιν αὐτῶν, καὶ οὐκ ἀνέστη ἄνθρωπος κατενώπιον αὐτῶν ἀπὸ πάντων τ̃ ἐχθρῶν αὐτῶν· πάντας τοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν παρέδωκεν Κύριος [αὐτοῖς] εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν. 45 Οὐ διέπεσεν ※ ῥῆμα ἀπὸ

πάντων

πάντων τῶν ῥημάτων τῶν καλῶν, ὧν ἐλάλησεν Κύριος τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ· πάντα παρεγένοντο.

ΚΕΦ. ΚΒ'.

1 ΤΟΤΕ συνεκάλεσεν Ἰησοῦς τὰς Ῥουβηνίτας, καὶ τὰς υἱοὺς Γάδ, καὶ τὸ ἥμισυ φυλῆς Μανασσῆ, 2 καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ὑμεῖς ἀκηκόατε πάντα ὅσα συνετείλατο ὑμῖν Μωυσῆς ὁ παῖς Κυρίου, καὶ [ὑπ] εἰσηκούσατε τῆς φωνῆς μου κατὰ πάντα ὅσα συνετειλάμην ὑμῖν. 3 Οὐκ ἐγκαταλείπατε τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν ταύτας τὰς ἡμέρας ἕως καὶ" πλείους, ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας· ἐφυλάξατε τὴν ἐντολὴν Κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν. 4 Νῦν δὲ κατέπαυσεν Κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν, ὃν τρόπον εἶπεν αὐτοῖς· νῦν οὖν ἐπιστραφέντες, ἀπέλθατε εἰς τοὺς οἴκους ὑμῶν, καὶ εἰς τὴν γῆν τῆς καταλήσεως ὑμῶν, ἣν ἔδωκεν ὑμῖν Μωυσῆς ※ δοῦλος Κυρίου ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου. 5 Ἀλλὰ φυλάξασθε σφόδρα ποιεῖν τὰς ἐντολὰς καὶ τὸν νόμον, ὃν συνετείλατο ὑμῖν Μωυσῆς ὁ παῖς Κυρίου, ἀγαπᾶν Κύριον τὸν θεὸν ὑμῶν, πορεύεσθαι ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ, φυλάσσεσθαι τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, καὶ προσκεῖσθαι αὐτῷ, καὶ λατρεύειν αὐτῷ ἐξ ὅλης τῆς καρδίας ὑμῶν, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς ὑμῶν. 6 Καὶ εὐλόγησεν αὐ-

τοὺς

τὸς Ἰησῦς, καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτούς· καὶ ἐπορεύ-
ἡμίσει θησαν εἰς τὰς οἴκους αὐτῶν. 7 (Καὶ τοῖς ἡμίσεσι
φυλῆς Μανασσῆ ἔδωκεν Μωυσῆς ἐν τῇ Βασανῖ,
ἡμίσιν καὶ τοῖς ἡμίσεσιν ἔδωκεν Ἰησῦς μετὰ τῶν ἀδελ-
φῶν αὐτῶν ἐν τῷ πέραν τῦ Ἰορδάνε, πρὸς θά-
λασσαν.) Καὶ ἡνίκα ἐξαπέστειλεν αὐτοὺς Ἰησῦς
εἰς τὰς οἴκους αὐτῶν, καὶ εὐλόγησεν αὐτούς·
8 ※ καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὲς, λέγων· ἐν χρήμασιν πολ-
λοῖς ἀπήλθοσαν εἰς τοὺς οἴκους αὐτῶν, καὶ κτή-
νη πολλὰ σφόδρα, καὶ ἀργύριον, καὶ χρυσίον,
※ καὶ χαλκὸν, καὶ σίδηρον, καὶ ἱματισμὸν πολὺ
σφόδρα· διείλανθε τὰ τροφεῖα τῶν ἐχθρῶν
※ αὐτῶν μετὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν. 9 ※ Καὶ
ἀπέστρεψαν, καὶ ἐπορεύθησαν οἱ υἱοὶ Ῥουβὴν καὶ
οἱ υἱοὶ Γὰδ καὶ τὸ ἥμισυ φυλῆς Μανασσῆ ἀπὸ
ἐκ γῆς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐκ Σηλὼ ἐν γῇ Χαναὰν,
ἀπελθεῖν εἰς γῆν Γαλαὰδ, εἰς γῆν κατασχέσεως
αὐτῶν, ἣν ἐκληρονόμησαν αὐτὴν κατὰ πρόσ-
ταγμα Κυρίε ἐν χειρὶ Μωυσῆ. 10 Καὶ
ἦλθοσαν εἰς Γαλιλὼθ τῦ Ἰορδάνε, ἥ ἐστιν ἐν
γῇ Χαναάν· καὶ ᾠκοδόμησαν οἱ υἱοὶ Ῥουβὴν καὶ
οἱ υἱοὶ Γὰδ καὶ τὸ ἥμισυ φυλῆς Μανασσῆ ἐκεῖ
βωμὸν ἐπὶ τῦ Ἰορδάνε, βωμὸν μέγαν τῷ ἰδεῖν.
11 Καὶ ἤκουσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ λεγόντων· ἰδοὺ
ᾠκοδόμησαν οἱ υἱοὶ Ῥουβὴν καὶ οἱ υἱοὶ Γὰδ καὶ

τὸ

τὸ ἥμισυ φυλῆς Μανασσῆ βωμὸν ἐφ' ὁρίων γῆς Χαναάν, ὅπῃ τῷ Γαλιλὼθ τῷ Ἰορδάνῃ ἐν τῷ πέραν υἱῶν Ἰσραήλ. 12 ✻ Καὶ ἤκουσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ, καὶ συνηθροίσθησαν πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ εἰς Σηλὼ, ὥστε ἀναβῆναι ἐκπολεμῆσαι αὐτούς. 13 Καὶ ἀπέστειλαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς τοὺς υἱοὺς Ῥουβὶμ καὶ πρὸς τοὺς υἱοὺς Γὰδ καὶ πρὸς τὸ ἥμισυ φυλῆς Μανασσῆ εἰς γῆν Γαλαὰδ τὸν τε Φινεὲς υἱὸν Ἐλεάζαρ τοῦ ἱερέως υἱῷ Ἀαρών" τῷ ἀρχιερεύς, 14 καὶ δέκα τοὺς ἀρχόντων μετ' αὐτῷ, ἄρχων εἷς ἀπὸ οἴκου πατριᾶς ἀπὸ πασῶν τῶν φυλῶν Ἰσραήλ· ἄνδρες ἄρχοντες οἴκων πατριῶν εἰσιν χιλίαρχοι Ἰσραήλ. 15 Καὶ παρεγένοντο πρὸς τοὺς υἱοὺς Ῥουβὶμ καὶ πρὸς τοὺς υἱοὺς Γὰδ καὶ πρὸς τοὺς ἡμίσους φυλῆς Μανασσῆ εἰς γῆν Γαλαὰδ, καὶ ἐλάλησαν πρὸς αὐτοὺς, λέγοντες· 16 τάδε λέγει πᾶσα ἡ συναγωγὴ Κυρίου· τίς ἡ πλημμέλεια αὕτη, ᾗ ἐπλημμελήσατε ἔναντι [Κυρίου] τοῦ θεοῦ Ἰσραήλ, ἀποστραφῆναι σήμερον ἀπὸ ✻ ὄπισθεν Κυρίου, οἰκοδομήσαντες ἑαυτοῖς βωμὸν, ἀποστάτας ὑμᾶς γενέσθαι ✻ σήμερον ἀπὸ Κυρίου; 17 Μὴ μικρὸν ἡμῖν τὸ ἁμάρτημα Φογὼρ, ὅτι οὐ κεκαθαρίσμεθα ἀπ' αὐτοῦ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης; καὶ ἐγενήθη πληγὴ ἐν τῇ συναγωγῇ Κυρίου. 18 Καὶ ὑμεῖς

ἀποστρα-

ἀποστραφήσεσθε σήμερον ἀπὸ ✻ ὄπισθεν Κυρίου· καὶ ἔσαι ἐὰν ✻ ὑμεῖς ἀποστῆτε σήμερον ἀπὸ Κυρίου, καὶ αὔριον ὅτι πάντα Ἰσραὴλ ἔσαι ὀργή. μικρὰ ὅτι κιβωτὸς

19 Καὶ νῦν εἰ μικρὰ [ὑμῖν] ἡ γῆ ἡ καταχρέσεως ὑμῶν, δράξασθε ὑμῖν εἰς τὴν γῆν ἡ καθαρέσεως Κυρίου, ἧ κατασκηνοῖ ἐκεῖ ἡ σκηνὴ Κυρίου, καὶ κατακληρονομήσατε ἐν ἡμῖν, καὶ μὴ ἀπὸ Κυρίου ἀποστάται γένησθε, καὶ ἀπὸ ἡμῶν μὴ ἀπόστητε, διὰ τὸ οἰκοδομῆσαι ὑμᾶς βωμὸν ἔξω τῆς θυσιαστηρίου Κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν. 20 Οὐκ ἰδοὺ Ἀχὰν ὁ τοῦ Ζαρὰ πλημμελείᾳ ἐπλημμέλησεν ἀπὸ τοῦ ἀναθέματος, καὶ ὅτι πᾶσαν τὴν συναγωγὴν Ἰσραὴλ ἐγενήθη ὀργή; καὶ οὗτος εἷς ~ μόνος" ἦν, μὴ ~ μόνος οὗτος" ἀπέθανεν ἐν τῇ ἑαυτοῦ ἁμαρτίᾳ. 21 Καὶ ἀπεκρίθησαν οἱ υἱοὶ Ῥουβὴν καὶ οἱ υἱοὶ Γὰδ καὶ τὸ ἥμισυ φυλῆς Μανασσῆ, καὶ ἐλάλησαν τοῖς χιλιάρχοις Ἰσραὴλ, ~ λέγοντες"· 22 ὁ θεὸς θεὸς Κύριός ~ ἐστιν, καὶ" ὁ θεὸς θεὸς Κύριος αὐτὸς οἶδεν, καὶ Ἰσραὴλ αὐτὸς γνώσεται, εἰ ἐν ἀποστάσει ἐπλημμελήσαμεν ἔναντι Κυρίου, μὴ ῥύσαιτο ἡμᾶς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ· 23 ~ καὶ εἰ" ᾠκοδομήσαμεν ἑαυτοῖς βωμὸν, ὥστε ἀποστῆναι ἀπὸ Κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν, ὥστε ἀναβιβάσαι ἐπ' αὐτὸν θυσίαν ὁλοκαυτωμάτων, ἢ ὥστε ποιῆσαι ἐπ' αὐτοῦ θυσίαν σωτηρίου,

τηείω, Κύριος αὐτὸς ἐκζητήσει. 24 Ἀλλ' ἕνεκεν βλαβείας ῥήματος ἐποιήσαμεν τοῦτο, λέγοντες· ⸗ ἵνα μὴ" αὔριον εἴπωσιν τὰ τέκνα ὑμῶν τοῖς τέκνοις ἡμῶν, ※ λέγοντες"· τί ὑμῖν καὶ Κυρίῳ τῷ θεῷ Ἰσραήλ; 25 καὶ ὅρια ἔθηκεν Κύριος ἀναμέσον ἡμῶν καὶ ὑμῶν, ※ οἱ υἱοὶ Ρουβὶμ καὶ οἱ υἱοὶ Γὰδ, τὸν Ἰορδάνην, ⸗ καὶ" οὐκ ἔστιν ὑμῖν μερὶς Κυρίου· καὶ ἀπαλλοτριώσουσιν οἱ υἱοὶ ὑμῶν τοὺς υἱοὺς ἡμῶν, ἵνα μὴ σέβωνται Κύριον. 26 Καὶ εἴπαμεν ποιῆσαι ὕπως τοῦ οἰκοδομῆσαι τὸν βωμὸν ⸗ τοῦτον", οὐκ ἕνεκεν καρπωμάτων. οὐδὲ ἕνεκεν οὐκ θυσιῶν, 27 ἀλλ' ἵνα ᾖ μαρτύριον τοῦτο ἀναμέσον ἡμῶν καὶ ἀναμέσον ὑμῶν, καὶ ἀναμέσον ⸗ γενεῶν ἡμῶν μεθ' ἡμᾶς, τοῦ λατρεύειν λατρείαν τέκνων Κυρίου ἐναντίον αὐτοῦ ἐν τοῖς καρπώμασιν ἡμῶν καὶ ἐν ταῖς θυσίαις ἡμῶν καὶ ἐν ταῖς θυσίαις τῶν σωτηρίων ἡμῶν, καὶ οὐκ ἐροῦσιν τὰ τέκνα ὑμῶν τοῖς τέκνοις ἡμῶν αὔριον· οὐκ ἔστιν ὑμῖν μερὶς Κυρίου. 28 Καὶ εἴπαμεν· ἐὰν γένηταί ποτε καὶ λαλήσωσι πρὸς ἡμᾶς, ἢ καὶ ταῖς γενεαῖς ἡμῶν αὔριον, καὶ ἐροῦσιν· ἴδετε ὁμοίωμα τοῦ θυσιαστηρίου Κυρίου, ὃ ἐποίησαν οἱ πατέρες ἡμῶν, οὐκ ἕνεκεν καρπωμάτων, οὐκ οὐδὲ ἕνεκεν θυσιῶν, ἀλλὰ μαρτύριόν ἐστιν ἀναμέσον ἡμῶν καὶ ἀναμέσον ὑμῶν, ⸗ καὶ ἀναμέσον τῶν τέκνων ἡμῶν". 29 Μὴ γένοιτο ἂν ἡμᾶς ἀποστῆναι ⸗

ἀπὸ Κυρίου ἐν τῇ σήμερον ἡμέρᾳ, ὥστε ἀποστραφῆναι ἀπὸ Κυρίου, ὥστε οἰκοδομῆσαι ⸆ ἡμᾶς" θυσιαστήριον τοῖς καρπώμασιν καὶ ταῖς θυσίαις [Σαλαμὶν] καὶ τῇ θυσίᾳ ⸆ τ̃ σωτηρίων" πλὴν θυσιαστηρίου Κυρίου θ̃ θεοῦ ἡμῶν, ὃ ἐστιν ἀπέναντι τ̃ σκηνῆς αὐτ̃. 30 Καὶ ἀκούσαντες Φινεὲς ὁ ἱερεὺς καὶ ⸆ πάντες" οἱ ἄρχοντες τ̃ συναγωγῆς ※ καὶ οἱ ※ χιλίαρχοι" Ἰσραὴλ οἱ ἦσαν μετ' αὐτ̃, τοὺς λόγους οὓς ἐλάλησαν οἱ υἱοὶ Ῥουβὶμ καὶ οἱ υἱοὶ Γὰδ καὶ οἱ ἡμίσεις φυλῆς Μανασσῆ, καὶ ἤρεσεν αὐτοῖς. 31 Καὶ εἶπεν Φινεὲς ※ υἱὸς Ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς τοῖς υἱοῖς Ῥουβὶμ καὶ τοῖς υἱοῖς Γὰδ καὶ τῷ ἡμίσει φυλῆς Μανασσῆ· σήμερον ἐγνώκαμεν ὅτι μεθ' ἡμῶν Κύριος, διότι οὐκ ἐπλημμελήσατε σὺν τ̃ Κυρίῳ πλημμέλειαν ※ ταύτην, καὶ ὅτι ἐρύσασθε τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ χειρὸς Κυρίου. 32 Καὶ ἀπέστρεψεν Φινεὲς ※ υἱὸς Ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς καὶ οἱ ἄρχοντες [τῶν πατριῶν] ἀπὸ τ̃ υἱῶν Ῥουβὶμ καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν Γὰδ [καὶ ἀπὸ θ̃ ἡμίσους φυλῆς Μανασσῆ] ἐκ γ̃ς Γαλαὰδ εἰς γ̃ν Χανααὰν, πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ· καὶ ἀπεκρίθησαν αὐτοῖς τοὺς λόγους. 33 Καὶ ἤρεσεν ※ ὁ λόγος τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ εὐλόγησαν τὸν Θεὸν υἱῶν Ἰσραὴλ· ⸆ καὶ ἐλάλησαν πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ", καὶ εἶπαν μηκέτι ἀναβῆναι πρὸς αὐτοὺς εἰς πόλεμον, ἐξολεθρεῦσαι

σαν τὴν γῆν τῶν υἱῶν Ῥουβὴν, καὶ τῶν υἱῶν Γὰδ, [καὶ τῆς ἡμίσους φυλῆς Μανασσῆ]· καὶ κατῴκησαν ἐπ' αὐτῆς. 34 Καὶ ἐπωνόμασεν Ἰησοῦς τὸ βωμὸν τῷ Ῥουβὴν καὶ τῷ Γὰδ [καὶ τῷ ἡμίσει τῆς φυλῆς Μανασσῆ,] ☞ καὶ εἶπεν", ὅτι μαρτύριόν ἐστιν ἀναμέσον αὐτῶν, ὅτι Κύριος ὁ θεὸς [θεὸς] ☞ αὐτῶν ἐστιν".

ΚΕΦ. ΚΓ'.

1 ΚΑΙ ἐγένετο μετὰ ἡμέρας πλείους, μετὰ τὸ καταπαῦσαι Κύριον τὸν [θεὸν] Ἰσραὴλ ἀπὸ πάντων τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν κυκλόθεν, καὶ Ἰησοῦς πρεσβύτερος προβεβηκὼς ἡμέραις· 2 καὶ συνεκάλεσεν Ἰησοῦς πάντας ☞ τοὺς υἱοὺς" Ἰσραὴλ ☞ καὶ" τὴν γερουσίαν αὐτῶν καὶ τοὺς ἄρχοντας αὐτῶν καὶ τοὺς δικαστὰς αὐτῶν καὶ τοὺς γραμματεῖς αὐτῶν, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ἐγὼ γεγήρακα, ☞ καὶ" προβέβηκα ταῖς ἡμέραις. 3 Ὑμεῖς δὲ ἑωράκατε πάντα ὅσα ἐποίησεν Κύριος ὁ θεὸς ὑμῖν πᾶσι τοῖς ἔθνεσι τούτοις ἀπὸ προσώπου ὑμῶν, ὅτι Κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν αὐτὸς ὁ ἐκπολεμήσας ὑμῖν· 4 ἴδετε ὅτι ἐπέριφα ὑμῖν τὰ ἔθνη τὰ καταλελειμμένα ☞ ὑμῖν" ἕως τοῦ νῦν ἐν τοῖς κλήροις εἰς τὰς φυλὰς ὑμῶν, ἀπὸ τοῦ Ἰορδάνου, καὶ πάντα τὰ ἔθνη ἃ ἐξωλέθρευσα, καὶ ἀπὸ τῆς θαλάσσης τῆς μεγάλης, ☞ ὁρίει" κατὰ

ὅτι δυσμὰς ἡλίου. 5 Κύριος δὲ ὁ θεὸς ὑμῶν αὐτὸς ἐξολεθρεύσει αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου ὑμῶν, ἀποστείλῃ ἕως ἂν ἀπόλωνται· καὶ κατασχεῖ αὐτοῖς τὰ θηρία τὰ ἄγρια, ἕως ἂν ἐξολεθρεύσῃ αὐτοὺς καὶ τοὺς βασιλεῖς αὐτῶν ἀπὸ προσώπου ὑμῶν· καταλειφθέντα καὶ ἐξολεθρεύσει αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου σου, καὶ κατακληρονομήσατε τὴν γῆν αὐτῶν, καθὰ ἐλάλησεν κληρονομήσετε Κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ὑμῖν. 6 Κατισχύσατε οὖν σφόδρα φυλάσσειν καὶ ποιεῖν πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου Μωυσῆ, ἵνα μὴ ἐκκλίνητε ἀπ' αὐτοῦ εἰς δεξιὰ ἢ εἰς εὐώνυμα· 7 ὅπως μὴ εἰσέλθητε εἰς τὰ ἔθνη τὰ καταλελειμμένα ζῶντα μεθ' ὑμῶν, καὶ τὰ ὀνόματα τῶν θεῶν αὐτῶν οὐκ ὀνομασθήσεται ἐν ὑμῖν, καὶ οὐκ ὀμεῖτε, οὔτε μὴ λατρεύσητε αὐτοῖς, οὔτε μὴ προσκυνήσητε αὐτοῖς· 8 ἀλλ' ἢ Κυρίῳ τῷ θεῷ ὑμῶν προσκολληθήσεσθε, καθάπερ ἐποιήσατε ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. 9 Καὶ ἐξωλέθρευσεν Κύριος αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου ὑμῶν, ἔθνη μεγάλα καὶ ἰσχυρά, καὶ ὑμῖν οὐδεὶς ἀντέστη κατενώπιον ὑμῶν ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης· 10 εἷς ἐξ ὑμῶν ἐδίωξεν χιλίους, ὅτι Κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν αὐτὸς ἐκπολεμεῖ ὑμῖν, καθάπερ εἶπεν ὑμῖν. 11 Καὶ φυλάξασθε σφόδρα ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν, τοῦ ἀγαπᾶν Κύριον τὸν θεὸν ὑμῶν. 12 Ἐὰν γὰρ ἀποστροφῇ ἀποστραφῆτε,

φῆτε, καὶ πεσεῖσθε τοῖς ὑπολειφθεῖσιν ἐθνεσιν τού- ὑπολφθῆτε
τοις τοῖς μεθ' ὑμῶν, καὶ ἐπιγαμίας ποιήσητε πρὸς
αὐτοὺς, καὶ συγκαμιγῆτε αὐτοῖς, καὶ αὐτοὶ
ὑμῖν, 13 ✻ γνώσει γνώσεσθε ὅτι ὐ μὴ προσ- ὑμεῖς
θῇ Κύριος ✻ ὁ θεὸς ὑμῶν τοῦ ἐξολεθρεῦσαι τὰ
ἔθνη ταῦτα ἀπὸ προσώπου ὑμῶν· καὶ ἔσονται ὑ-
μῖν εἰς παγίδας καὶ εἰς σκάνδαλα καὶ εἰς ἅλους
ἐν ταῖς πλέυραις ὑμῶν, καὶ εἰς βολίδας ἐν τοῖς
ὀφθαλμοῖς ὑμῶν, ἕως ἂν ἀπόλησθε ἀπὸ τῆς γῆς
τῆς ἀγαθῆς ταύτης, ἧς ἔδωκεν ὑμῖν Κύριος ὁ θεὸς
ὑμῶν. 14 Ἐγὼ δὲ ἀποτρέχω σήμερον τὴν ὁ-
δὸν, καθὰ καὶ πάντες οἱ ἀπὸ τῆς γῆς· καὶ γνώ-
σεσθε ✻ ἐν ὅλῃ τῇ καρδίᾳ ὑμῶν καὶ ✻ ἐν ὅλῃ
τῇ ψυχῇ ὑμῶν, διότι οὐκ ἔπεσεν λόγος εἷς ἀπὸ
πάντων τῶν λόγων ✻ τῶν καλῶν, ὧν εἶπεν Κύριος
ὁ θεὸς ὑμῶν περὶ ✻ ὑμᾶς· πάντα ἦκει ὑμῖν, ἓν
✻ ῥῆμα ὐ διαπεφώνηκεν ἐξ αὐτῶν. 15 Καὶ ἔσται
ὃν τρόπον ἦκεν ἐφ' ὑμᾶς πάντα τὰ ῥήματα τὰ καλὰ
ἃ ἐλάλησεν Κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ἐφ' ὑμᾶς, οὕτως
ἐπάξει Κύριος ἐφ' ὑμᾶς πάντα τὰ ῥήματα τὰ πο-
νηρὰ, ἕως ἂν ἐξολεθρεύσῃ ὑμᾶς ἀπὸ τῆς γῆς τῆς
ἀγαθῆς ταύτης, ἧς ἔδωκεν ὑμῖν Κύριος ὁ θεὸς ὑ-
μῶν· 16 ἐν τῷ παραβαίνειν ὑμᾶς τὴν διαθή-
κην Κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, ἣν ἐνετείλατο ὑμῖν,
καὶ πορευθέντες λατρεύσητε θεοῖς ἑτέροις, καὶ

προσκυνήσητε αὐτοῖς. ※ καὶ ὀργισθήσεται θυμῷ ※ Κύριος ἐν ὑμῖν, καὶ ἀπολεῖδε τὸ τάχος ἀπὸ τῆς γῆς τῆς ※ ἀγαθῆς, ἧς ἔδωκεν ὑμῖν.

ΚΕΦ. ΚΔ'.

1 ΚΑΙ συνήγαγεν Ἰησοῦς πάσας τὰς φυλὰς Ἰσραὴλ εἰς Σηλὼ, καὶ συνεκάλεσεν [πάντας] τοὺς πρεσβυτέρους Ἰσραὴλ, καὶ τοὺς ἄρχοντας αὐτῶν, καὶ τοὺς γραμματεῖς αὐτῶν, καὶ τοὺς δικαστὰς αὐτῶν, καὶ ἔστησαν ἑαυτοὺς ἔμπροσθεν τοῦ θεοῦ. 2 Καὶ εἶπεν Ἰησοῦς πρὸς πάντα τὸν λαὸν, [λέγων]· τάδε λέγει Κύριος ὁ θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ, [λέγων]· πέραν τοῦ ποταμοῦ παῴκησαν οἱ πατέρες ὑμῶν τὸ ἀπαρχῆς, Θάρα ὁ πατὴρ Ἀβραὰμ καὶ ὁ πατὴρ Ναχὼρ, καὶ ἐλάτρευσαν θεοῖς ἑτέροις. 3 Καὶ ἔλαβον τὸν πατέρα ὑμῶν τὸν Ἀβραὰμ ἐκ τοῦ πέραν τοῦ ποταμοῦ, καὶ ᾠδήγησα αὐτὸν ἐν πάσῃ τῇ γῇ ※ Χαναὰν, καὶ ἐπλήθυνα τὸ σπέρμα αὐτοῦ, καὶ ἔδωκα αὐτῷ τὸν Ἰσαάκ· 4 καὶ ἔδωκα τῷ Ἰσαὰκ τὸν Ἰακὼβ καὶ τὸν Ἡσαῦ· καὶ ἔδωκα τῷ Ἡσαῦ τὸ ὄρος τὸ Σηεὶρ κληρονομίαν αὐτῷ· καὶ Ἰακὼβ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ κατέβησαν εἰς Αἴγυπτον, ⁓ καὶ ἐγέ- ⁓ νοντο ἐκεῖ εἰς ἔθνος μέγα καὶ πολὺ καὶ κραταιὸν, ⁓ καὶ ἐκάκωσαν αὐτοὺς οἱ Αἰγύπτιοι". 5 ※ Καὶ ※ ἀπέστειλα Μωυσῆν καὶ Ααρὼν· καὶ ἔπαταξεν Κύριος τὴν Αἴγυπτον

Αἰγύπτου ἐν σημείοις οἷς ἐποίησεν ἐν αὐτοῖς, καὶ μὴ ταῦτα ἐξήγαγεν ὑμᾶς· 6 ※ καὶ ἐξήγαγον τὰς πατέρας ὑμῶν ἐξ Αἰγύπτου, καὶ εἰσήλθατε εἰς τὴν θάλασσαν· καὶ κατεδίωξαν οἱ Αἰγύπτιοι ὀπίσω τῶν πατέρων ὑμῶν ἐν ἅρμασιν καὶ ἐν ἵπποις εἰς τὴν θάλασσαν τὴν ἐρυθράν. 7 Καὶ ἀνεβόησαν πρὸς Κύριον, καὶ ἔδωκεν ☩ νεφέλην καὶ" γνόφον ἀναμέσον ὑμῶν καὶ ἀναμέσον τ Αἰγυπτίων, καὶ ἐπήγαγεν ἐπ' αὐτὸς τὴν θάλασσαν, καὶ ἐκάλυψεν [ἐπ'] αὐτούς· καὶ ἴδοσαν οἱ ὀφθαλμοὶ ὑμῶν ὅσα ἐποίησεν ☩ Κύριος" ἐν ☩ γῇ" Αἰγύπτῳ, καὶ ἦτε ἐν τῇ ἐρήμῳ ἡμέρας πλείους. 8 Καὶ ἤγαγεν ὑμᾶς εἰς γῆν Ἀμορραίων τῶν κατοικούντων πέραν τοῦ Ἰορδάνου, καὶ παρεπάξαντο παρετάξατο ὑμῖν· καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς [Κύριος] εἰς χεῖρας ὑμῶν, καὶ κατεκληρονομήσατε τὴν γῆν αὐτῶν, καὶ ἐξωλεθρεύσατε αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου ὑμῶν. 9 Καὶ ἀνέστη Βαλὰκ ὁ τοῦ Σεπφὼρ, βασιλεὺς Μωάβ, καὶ παρετάξατο τῷ Ἰσραήλ, καὶ ἀποστείλας ἐκάλεσεν τ Βαλαὰμ ※ υἱὸν Βεὼρ, ἀρᾶσασθαι ὑμῖν· 10 καὶ οὐκ ἠθέλησεν ☩ Κύριος" ἀπολέσαι σε, καὶ εὐλογίαν εὐλόγησεν ὑμᾶς, καὶ ἐξείλατο ὑμᾶς ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῶν. 11 Καὶ διέβητε τὸν Ἰορδάνην, καὶ παρεγενήθητε εἰς Ἰεριχώ· καὶ ἐπολέμησαν πρὸς ὑμᾶς οἱ κατοικοῦν-

τες Ἰεριχώ, ὁ Ἀμορραῖος, καὶ ὁ Φερεζαῖος, καὶ ὁ Χαναναῖος, καὶ ὁ Χετταῖος, καὶ ὁ Γεργεσαῖος, καὶ ὁ Εὐαῖος, καὶ ὁ Ἰεβουσαῖος· καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς εἰς τὰς χεῖρας ὑμῶν. 12 Καὶ ἐξαπέστειλεν πρότερον ὑμῶν τὴν σφηκίαν, καὶ ἐξέβαλεν αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου ὑμῶν, δώδεκα βασιλεῖς τῶν Ἀμορραίων, οὐκ ἐν τῇ ῥομφαίᾳ σου, οὐδὲ ἐν τῷ τόξῳ σου. 13 Καὶ ἔδωκεν ὑμῖν γῆν ἐφ' ἣν οὐκ ἐκοπιάσατε ἐπ' αὐτήν, καὶ πόλεις ἃς οὐκ ᾠκοδομήσατε, καὶ κατῳκίσθητε ἐν αὐταῖς· καὶ ἀμπελῶνας καὶ ἐλαιῶνας ἃς οὐ κατεφυτεύσατε, ὑμεῖς ἔδεσθε. 14 Καὶ νῦν φοβήθητε τὸν Κύριον, καὶ λατρεύσατε αὐτῷ ἐν δικαιοσύνῃ καὶ ἐν εὐθύτητι· καὶ περιέλεσθε τοὺς θεοὺς τοὺς ἀλλοτρίους, οἷς ἐλάτρευσαν οἱ πατέρες ὑμῶν ἐν τῷ πέραν τοῦ ποταμοῦ καὶ ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ λατρεύσατε τῷ Κυρίῳ. 15 Εἰ δὲ μὴ ἀρέσκει ὑμῖν λατρεύειν τῷ Κυρίῳ, ἕλεσθε ὑμῖν αὐτοῖς σήμερον, τίνι λατρεύσητε, εἴτε τοῖς θεοῖς τῶν πατέρων ὑμῶν, τοῖς ἐν τῷ πέραν τοῦ ποταμοῦ, εἴτε τοῖς θεοῖς τῶν Ἀμορραίων, ἐν οἷς ὑμεῖς κατοικεῖτε ἐπὶ τῆς γῆς αὐτῶν· ἐγὼ δὲ καὶ ὁ οἶκός μου λατρεύσομεν Κυρίῳ, ὅτι ἅγιός ἐστιν". 16 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ λαὸς, εἶπεν· μὴ γένοιτο ἡμῖν καταλείπειν Κύριον, ὥστε λατρεύειν

πόλεις

θεοῖς

θεῖς ἑτέρους. 17 Κύριος γὰρ ὁ θεὸς ἡμῶν ἐστιν· καὶ αὐτὸς ἀνήγαγεν ἡμᾶς καὶ τοὺς πατέρας ἡμῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ※ ἐξ οἴκου δούλων, ἃ ὅσα ἐποίησεν ἡμῖν τὰ σημεῖα τὰ μεγάλα ταῦτα· καὶ διεφύλαξεν ἡμᾶς ἐν ※ πάσῃ τῇ ὁδῷ ᾗ ἐπορεύθημεν ἐν αὐτῇ, καὶ ἐν πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν οἷς παρήλθομεν δι' αὐτῶν. 18 Καὶ ἐξέβαλεν Κύριος τὸν Ἀμορραῖον καὶ πάντα τὰ ἔθνη τὰ κατοικοῦντα τὴν γῆν, ἀπὸ προσώπου ἡμῶν. Ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς λατρεύσομεν Κυρίῳ· οὗτος γὰρ ὁ θεὸς ἡμῶν ἐστιν. 19 Καὶ εἶπεν Ἰησοῦς πρὸς τὸν λαόν· οὐ μὴ δύνησθε λατρεύειν ※ τῷ Κυρίῳ [τῷ θεῷ], ὅτι θεὸς ἅγιός ἐστιν, καὶ ※ θεὸς ζηλώσας οὗτος· οὐκ ἀνήσει τὰ ἁμαρτήματα ὑμῶν καὶ τὰ ἀνομήματα ὑμῶν. 20 Ἡνίκα ἂν ἐγκαταλίπητε τὸν Κύριον καὶ λατρεύσητε θεοῖς ἀλλοτρίοις, καὶ ἐπελθὼν κακώσει ὑμᾶς, καὶ ἐξαναλώσει ὑμᾶς ἀνθ' ὧν εὖ ἐποίησεν ὑμῖν. 21 Καὶ εἶπεν ὁ λαὸς πρὸς Ἰησοῦν· οὐχί, ἀλλὰ τῷ Κυρίῳ λατρεύσομεν. 22 Καὶ εἶπεν Ἰησοῦς πρὸς τὸν λαόν· μάρτυρες ὑμεῖς καθ' ὑμῶν, ὅτι ὑμεῖς ἐξελέξασθε ※ ὑμῖν τὸν Κύριον, λατρεύειν αὐτῷ. ※ Καὶ εἶπαν· μάρτυρες. 23 Καὶ νῦν περιέλεσθε τοὺς θεοὺς τοὺς ἀλλοτρίους τοὺς ἐν ὑμῖν, καὶ κλίνατε τὴν καρδίαν ὑμῶν πρὸς Κύριον θεὸν Ἰσραήλ. 24 Καὶ εἶπεν ὁ λαὸς πρὸς Ἰησοῦν· Κυ-

καὶ

ρίῳ

εἰῳ ※ τῷ θεῷ ἡμῶν λατρεύσομεν, καὶ τ φωνῆς αὐτ ἀκουσόμεθα. 25 Καὶ διέθετο Ἰησοῦς διαθήκην τῷ λαῷ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ νόμον καὶ κρίσιν ἐν Σηλὼ τ ἐναντίον τῆς σκηνῆς τ τοῦ θεοῦ Ἰσραήλ". 26 Καὶ ἔγραψεν ※ Ἰησοῦς τὰ ῥήματα ταῦτα εἰς βιβλίον, νόμον τ θεοῦ· καὶ ἔλαβεν λίθον μέγαν, καὶ ἔστησεν αὐτὸν τ Ἰησοῦς" ἐκεῖ ὑπὸ τὴν τερέβινθον ※ τὴν ἁπέναντι Κυρίου. 27 Καὶ εἶπεν Ἰησοῦς τῷ ※ παντὶ τ λαῷ· ἰδοὺ ὁ λίθος οὗτος ἔσται ἐν ὑμῖν εἰς μαρτύριον, ὅτι οὗτος ἀκήκοεν πάντα τὰ λελεχθέντα ὑπὸ Κυρίου, ὅσα ἐλάλησεν πρὸς ὑμᾶς τ σήμερον", καὶ τ οὗτος" ἔσται ἐν ὑμῖν εἰς μαρτύριον τ ἐπ' ἐσχάτων τ ἡμερῶν", ἵνικα ἂν φοβοῦσθε τ Κύριον" τὸν θεὸν ὑμῶν. 28 Καὶ ἐξαπέστειλεν Ἰησοῦς τ λαὸν, ἕκαστον εἰς τ τόπον αὐτοῦ.

Verſus 29. & 30. mox ſequuntur.

31 Καὶ ἐλάτρευσεν Ἰσραὴλ τῷ Κυρίῳ πάσας τὰς ἡμέρας Ἰησοῦ καὶ πάσας τὰς ἡμέρας τῶν πρεσβυτέρων, ὅσοι ἐφείλκυσαν τὸν χρόνον μετ' Ἰησοῦ, καὶ ὅσοι εἴδοσαν πάντα τὰ ἔργα Κυρίου ὅσα ἐποίησεν τῷ Ἰσραήλ. 29 Καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα καὶ ἀπέθανεν Ἰησοῦς υἱὸς Ναυῆ δοῦλος Κυρίου, ※ υἱὸς ἑκατὸν καὶ δέκα ἐτῶν· 30 καὶ ἔθαψαν αὐτὸν πρὸς τοῖς ὁρίοις τ κλήρου αὐτοῦ ἐν Θαμναθσαρὰχ ※ τῇ ἐν τῷ ὄρει Ἐφραὶμ ἀπὸ βορ-

Θαμνασσαρὰχ

ρᾶ

ρᾶ τῦ ὄρους Γαάς· ☩ καὶ ὤκει ἔθηκεν μετ'
αὐτῦ εἰς τὸ μνημεῖον ὃ ὧ ἔθαψαν αὐτὸν ὤκει, τὰς ☩
μαχαίρας τὰς πετρίνας, ὃ αἷς περιέτεμεν τὺς ☩
υἱοὺς Ἰσραὴλ ὃ Γαλγάλοις, ὅτε ἐξήγαγεν αὐ- ☩
τοὺς ἐξ Αἰγύπτυ, καθὰ συνέταξεν Κύριος· καὶ ☩
ὤκει εἰσὶν ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας". 32 Καὶ ☩
τὰ ὀστᾶ Ἰωσὴφ ※ ἃ ἀνήγαγον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ
ἐξ Αἰγύπτυ, ☩ καὶ" κατώρυξαν αὐτὰ ὃ Σι-
κίμοις ὃ τῇ μερίδι τῦ ἀγροῦ, οὗ ἐκτήσατο Ἰα-
κὼβ παρὰ τῶν Ἀμορραίων τῶν κατοικούντων ἐν
Σικίμοις ἀμνάδων ἑκατόν, καὶ ἔδωκεν αὐτὴν Ἰω-
σὴφ ὃ μερίδι. 33 ☩ Καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα",
καὶ Ἐλεάζαρ ὁ υἱὸς Ἀαρὼν ☩ ὁ ἱερεὺς" ἐτελεύ-
τησεν, καὶ ἐτάφη ὃ Γαβαὰθ Φινεὲς τῦ υἱοῦ
αὐτῦ, ἣν ἔδωκεν αὐτῷ ὃ τῷ ὄρει τῷ Ἐφραίμ.
☩ Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ λαβόντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ
τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης τῦ θεῦ, περιέφερον ☩
ὃ ἑαυτοῖς· καὶ Φινεὲς ἱεράτευσεν ἀντὶ Ἐλεάζαρ ☩
τῦ πατρὸς αὐτῦ ἕως ἀπέθανεν, καὶ κατωρύχθη ☩
ὃ Γαβαὰθ τῇ ἑαυτῦ. Οἱ δὲ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀ- ☩
πῆλθοσαν ἕκαστος εἰς τὸν τόπον ἑαυτῶν, καὶ εἰς ☩
τὴν ἑαυτῶν πόλιν. Καὶ ἐσέβοντο οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ☩
τὴν Ἀσάρτην, καὶ τὴν Ἀσαρὼθ, καὶ τοὺς ☩
θεοὺς τῶν ἐθνῶν τῶν κύκλῳ αὐτῶν· καὶ παρέ- ☩

δωκεν

δωκεν αὐτὸς Κύριος εἰς χεῖρας Ἐγλὼμ τῷ βασιλεῖ Μωάβ, καὶ κατεκυρίευσεν αὐτῶν ἔτη δέκα ὀκτώ".

ΙΗΣΟΥΣ ΥΙΟΣ ΝΑΥΗ.

ΚΡΙΤΑΙ.

KPITAI.

M. V.r Uaehl fec.

ΚΡΙΤΑΙ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

1 ΚΑΙ ἐγένετο μετὰ τὸν τελευτῆσαι Ἰησοῦν, καὶ ἐπηρώτων οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν Κυρίῳ, λέγοντες· τίς ἀναβήσεται ἡμῖν πρὸς τὸν Χαναναῖον ἀφηγούμενος, τοῦ πολεμῆσαι αὐτούς; 2 Καὶ εἶπεν Κύριος· Ἰούδας ἀναβήσεται· ἰδοὺ δέδωκα τὴν γῆν ἐν χειρὶ αὐτοῦ. 3 Καὶ εἶπεν Ἰούδας τοῖς Συμεὼν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ· Ἀνάβηθι μετ' ἐμοῦ ἐν τῷ κλήρῳ μου, καὶ πολεμήσωμεν ἐν τῷ Χαναναίῳ, καὶ πορεύσομαι καὶ πολεμήσω γε ἐγὼ μετὰ σοῦ ἐν τῷ κλήρῳ σου· καὶ ἐπορεύθη μετ' αὐτοῦ Συμεών. 4 Καὶ ἀνέβη Ἰούδας· καὶ ἔδωκεν Κύριος τὸν Χαναναῖον καὶ τὸν Φερεζαῖον ἐν χειρὶ αὐτῶν, καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς ἐν Βεζὲκ, δέκα χιλιάδας ἀνδρῶν. 5 Καὶ εὗρον τὸν Ἀδωνιβεζὲκ ἐν τῇ Βεζὲκ, καὶ ἐπολέμησαν ἐν αὐτῷ· καὶ ἐπάταξαν τὸν Χαναναῖον καὶ τὸν Φερεζαῖον. 6 Καὶ ἔφυγεν Ἀδωνιβεζὲκ· καὶ κατέδραμον ὀπίσω αὐτοῦ, καὶ ἔλαβον αὐτὸν, καὶ ἀπέκοψαν τὰ ἄκρα τῶν χειρῶν αὐτοῦ, καὶ τὰ ἄκρα τῶν ποδῶν αὐτοῦ. 7 Καὶ εἶπεν Ἀδωνιβεζὲκ· ἑβδομήκοντα βασιλεῖς τὰ ἄκρα τῶν χειρῶν αὐτῶν καὶ

πολεμήσω

Βαζὲκ

ἐπάταξεν

καὶ τὰ ἄκρα τῶν ποδῶν αὐτῶν ἀποκεκομμένοι, ἦσαν συλλέγοντες τὰ ψωμία ὑποκάτω τῆς τραπέζης μου· καθὼς ἐποίησα, οὕτως ἀνταπέδωκέν μοι ὁ θεός. Καὶ ἤγαγον αὐτὸν εἰς Ἰερουσαλὴμ, καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ. 8 Καὶ ἐπολέμουν οἱ τὴν υἱοὶ Ἰούδα ἐν Ἰερουσαλὴμ, καὶ κατελάβοντο αὐτὴν, καὶ ἐπάταξαν αὐτὴν ἐν στόματι μαχαίρας, καὶ τὴν πόλιν ἐνέπρησαν ἐν πυρί. 9 Καὶ μετὰ ταῦτα κατέβησαν οἱ υἱοὶ Ἰούδα τοῦ πολεμῆσαι πρὸς τὸν Χαναναῖον, τὸν κατοικοῦντα τὸ ὄρειν καὶ τὸν νότον καὶ τὴν πεδινήν. 10 Καὶ ἐπορεύθη Ἰούδας πρὸς τὸν Χαναναῖον τὸν κατοικοῦντα ~~ἐν Χεβρών~~ [~~ἔμπροσθεν Χεβρὼν~~ ἐξ ἐναντίας] τὸ δὲ ὄνομα Χεβρὼν ἦν ἔμπροσθεν Καεμαρβὸκ [Σέφερ]· καὶ ἐπάταξεν τὸν Γεθθὶ Σεσὶ, καὶ τὸν * Ἀχιμὰν, καὶ τὸν † Θολαμεὶ, γεννήματα τῷ Ἐνάκ. 11 Καὶ ἐπορεύθησαν ἐκεῖθεν πρὸς τοὺς κατοικοῦντας Δαβείρ· καὶ τὸ ὄνομα Δαβεὶρ ἦν ἔμπροσθεν πόλις γραμμάτων. 12 Καὶ εἶπεν Χάλεβ· ὃς ἂν παταξῃ τὴν πόλιν τῶν γραμμάτων, καὶ προκαταλάβηται αὐτὴν, δώσω αὐτῷ τὴν Ἀχὰν θυγατέρα μου εἰς γυναῖκα. 13 Καὶ προκατελάβετο αὐτὴν Γοθονιὴλ υἱὸς Κενὲζ, ἀδελφὸς Χάλεβ ὁ νεώτερος ὑπὲρ αὐτόν· καὶ ἔδωκεν αὐτῷ τὴν Ἀχὰν θυγατέρα

Καεμαρβὸκ
* Ἀχιμαὰμ
† Θαμεὶ
Κενὲζ

αὐτῷ εἰς γυναῖκα. 14 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι αὐτὴν, καὶ ἐπέσεισεν αὐτὴν αἰτῆσαι τὸν ἀγρὸν παρὰ τοῦ πατρὸς αὐτῆς τὸν ἀγρόν. Καὶ ἐβόησεν ἐπάνω τοῦ ὄνου, καὶ ἔκραξεν ἀπὸ τοῦ ὑποζυγίου· εἰς γῆν νότου ἐκδέδοσαί με. Καὶ εἶπεν αὐτῇ Χάλεβ· τί ὄφελός σοι; 15 Καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἀχσά· δός μοι εὐλογίαν· ὅτι εἰς γῆν νότου ἐκδέδοσαί με, καὶ δώσεις μοι λύτρωσιν ὕδατος. Καὶ ἔδωκεν αὐτῇ Χάλεβ κατὰ τὴν καρδίαν αὐτῆς τὴν λύτρωσιν μετεώρων, καὶ τὴν λύτρωσιν ταπεινῶν. 16 Καὶ οἱ υἱοὶ Ἰωκὰβ τοῦ Κιναίου, πενθερᾶ Μωυσῆ, ἀνέβησαν ἐκ τῆς πόλεως τῶν φοινίκων μετὰ τοῦ υἱοῦ Ἰούδα εἰς τὴν ἔρημον Ἰούδα, τὴν οὖσαν ἐν τῷ νότῳ ὅπι καταβάσεως Ἀραδ· καὶ ἐπορεύθη, καὶ κατῴκησεν μετὰ τοῦ λαοῦ. 17 Καὶ ἐπορεύθη Ἰούδας μετὰ Συμεὼν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ ἐπάταξαν τὸν Χαναναῖον τὸν κατοικοῦντα Σεφὲθ, [καὶ ἀνεθεμάτισαν αὐτὴν,] καὶ ἐξωλέθρευσαν αὐτήν· καὶ ἐκάλεσαν τὸ ὄνομα τῆς πόλεως, Ἐξολέθρευσις. 18 Καὶ [οὐκ] ἐκληρονόμησεν Ἰούδας τὴν Γάζαν καὶ τὸ ὅριον αὐτῆς, καὶ τὴν Ἀσκάλωνα καὶ τὸ ὅριον αὐτῆς, καὶ τὴν Ἀκκαρὼν καὶ τὸ ὅριον αὐτῆς, καὶ τὴν Ἄζωτον καὶ τὰ προάστεια αὐτῆς. 19 Καὶ Κύριος ἦν μετὰ Ἰούδα· καὶ ἐκληρονόμησεν τὸ

Ἰωαὸ

αἰτήσεις

Σεφὲθ

ὄρος, ὅτι οὐκ ἐδύναντο κληρονομῆσαι τὰς κατοικοῦν-
αὐτὴν τας τὴν κοιλάδα, ὅτι ἁρματα διεστείλατο αὐτοῖς.
ἔδωκεν 20 Καὶ ἔδωκαν τῷ Χάλεβ τὴν Χεβρών, καθὰ
ἐλάλησεν Μωυσῆς· [καὶ ἐκληρονόμησεν ἐκεῖθεν
τὰς τρεῖς πόλεις,] καὶ ἐξῆρεν ἐκεῖθεν τοὺς τρεῖς
υἱοὺς Ἐνάκ. 21 Καὶ τὸν Ἰεβουσαῖον τὸν κα-
τοικοῦντα ἐν Ἰερουσαλὴμ οὐκ ἐξῆραν οἱ υἱοὶ Βενια-
μίν· καὶ κατῴκησεν ὁ Ἰεβουσαῖος μετὰ τῶν υἱῶν
Βενιαμεὶν ἐν Ἰερουσαλὴμ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.
22 Καὶ ἀνέβησαν οἱ υἱοὶ Ἰωσὴφ καὶ γε αὐτοὶ εἰς
Βαιθὴλ, καὶ Ἰάδας μετ' αὐτῶν· 23 καὶ παρενέβαλον οἶκος Ἰσραὴλ κατὰ Βαιθήλ· τὸ δὲ ὄνομα τῆς πόλεως ἦν ἔμπροσθεν Λυζά. 24 Καὶ
ἴδον οἱ φυλάσσοντες ἄνδρα ἐκπορευόμενον ἐκ τῆς
πόλεως, καὶ ἔλαβον αὐτὸν, καὶ εἶπον αὐτῷ· δεῖ-
ξον ἡμῖν τὴν εἴσοδον τῆς πόλεως, καὶ ποιήσομεν
μετὰ σοῦ ἔλεος. 25 Καὶ ἔδειξεν αὐτοῖς τὴν εἴσο-
δον τῆς πόλεως· καὶ ἐπάταξαν τὴν πόλιν ἐν
στόματι ῥομφαίας· τὸν δὲ ἄνδρα καὶ τὴν συγγέ-
νειαν αὐτοῦ ἐξαπέστειλαν. 26 Καὶ ἀπῆλθεν ὁ
ἀνὴρ εἰς γῆν Χετιείμ· καὶ ᾠκοδόμησεν ἐκεῖ πό-
λιν, καὶ ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα αὐτῆς, Λυζά· τοῦτο
ὄνομα αὐτῆς ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. 27 Καὶ
Βαιθὴλ οὐκ ἐκληρονόμησεν Μανασσῆς τὴν Βαιθσάν, (ἡ
ἐστιν Σκυθῶν πόλις,) οὐδὲ τὰς θυγατέρας αὐ-
τῆς,

τῆς, ὐδὲ τὰ θελαυόεια αὐτῆς, ὐδὲ τὴν Ἐκ-
θαναὰδ καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῆς, ὐδὲ τὺς
κατοικῦντας Δὼρ καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῆς, καὶ
τὺς κατοικῦντας Βαλαὰμ καὶ τὰς θυγατέρας
αὐτῆς, καὶ τοὺς κατοικῦντας Μαγεδὼν καὶ τὰς
θυγατέρας αὐτῆς, ὐδὲ τοὺς καλοικῦντας Ἰε-
βλαὰμ ὐδὲ τὰς θυγατέρας αὐτῆς· καὶ ἤρξατο ὁ
Χαναναῖος κατοικεῖν ἐν τῇ γῇ ταύτῃ. 28 Καὶ
ἐγένετο ὅτε ἐνίσχυσεν Ἰσραὴλ, καὶ ἔθετο τὸν Χα-
ναναῖον εἰς φόρον· καὶ ἐξαίρων ὐκ ἐξῆρεν αὐτόν.
29 Καὶ Ἐφραὶμ ὐκ ἐξῆρεν τὸν Χαναναῖον τὸν
κατοικῦντα ἐν Γαζὲρ· καὶ κατῴκει ὁ Χαναναῖος
ἐν μέσῳ αὐτῦ ἐν Γαζὲρ, καὶ ἐγένετο εἰς φόρον.
30 Καὶ Ζαβυλὼν ὐκ ἐξῆρεν τοὺς κατοικῦντας
Κιτρὼν, καὶ τοὺς καλοικῦντας Ἐναμμάν· καὶ κα- Χεβρὼν
τῴκησεν ὁ Χαναναῖος ἐν μέσῳ αὐτῦ, καὶ ἐγέ-
νετο εἰς φόρον. 31 Καὶ Ἀσὴρ ὐκ ἐξῆρεν τοὺς
καλοικῦντας Ἀκχὼ, [καὶ ἐγένετο αὐτῷ εἰς φό-
ρον] καὶ τοὺς καλοικῦντας Δὼρ, καὶ τοὺς κα-
τοικῦντας Σιδῶνα, καὶ τὺς κατοικῦντας Ἀαλὰφ, Δαλάφ
καὶ τὸν Ἀχαζεὶβ, καὶ τὸν * Χελβὰ, καὶ τὸν Ἀφενδεὶ
Ἀφὲκ, καὶ τὸν Ῥοὼβ. 32 Καὶ κατῴκησεν * Σκεδαὶ
Ἀσὴρ ἐν μέσῳ τῦ Χαναναίυ τῦ καλοικῦντος
τὴν γῆν, ὅτι ὐκ ἐδυνάσθη ἐξᾶραι αὐτόν. 33 Καὶ
Νεφθαλὶμ ὐκ ἐξῆρεν τοὺς κατοικῦντας Βεθσα-

μὺς, ὑδὲ τοὺς κατοικοῦντας Βαθενὲθ, καὶ κατῴκησεν Ἰσραὴλ ἐν μέσῳ τῆ Χαναναίᾳ τῆ κατοικοῦντος τὴν γῆν· οἱ δὲ κατοικοῦντες Βεθσαμὺς Βεθενὲκ καὶ τὴν Βαθενὲθ, ἐγενήθησαν αὐτοῖς εἰς φόρον. 34 Καὶ ἐξέθλιψεν ὁ Ἀμορῥαῖος τοὺς υἱοὺς Δὰν εἰς τὸ ὄρος, ὅτι ὐκ ἀφῆκεν αὐτοὺς καταβῆναι εἰς τὴν κοιλάδα. 35 Καὶ ἤρξατο ὁ Ἀμορῥαῖος κατοικεῖν ἐν τῷ ὄρει τῆ Μυρσινῶνος, ἔν αἱ ἄρκοι καὶ αἱ ἀλώπεκες· καὶ ἐβαρύνθη χεὶρ οἴκυ Ἰωσὴφ ὀπὶ τὸν Ἀμορῥαῖον, καὶ ἐγένετο εἰς φόρον. 36 Καὶ τὸ ὅριον τῆ Ἀμορῥαίυ ὁ Ἰδυμαῖος ἐπάνω Ἀκραβεὶν ὀπὶ ἀπὸ τῆς πέτρας καὶ ἐπάνω.

ΚΕΦ. Β'.

1 ΚΑΙ ἀνέβη ἄγγελος Κυρίυ ὑπὸ Γαλγαλ ὀπὶ τὸν Κλαυθμῶνα, καὶ ὀπὶ Βαθὴλ, καὶ ὀπὶ τὸν οἶκον Ἰσραὴλ, καὶ εἶπεν πρὸς αὐτύς· Κύριος Κύριος ἀνεβίβασεν ὑμᾶς ὑξ Αἰγύπτυ, καὶ εἰσήγαγεν ὑμᾶς εἰς τὴν γῆν, ἣν ὤμοσεν τοῖς πατράσιν ὑμῶν, ἔ δῶναι ὑμῖν, καὶ εἶπεν ὑμῖν· ὐ διαθήσομαι τὴν διαθήκην μυ τὴν μεθ' ὑμῶν εἰς τὸν αἰῶνα· 2 καὶ ὑμεῖς ὐ διαθήσεσθε διαθήκην τοῖς ἐγκαθημένοις εἰς τὴν γῆν ταύτην, ὑδὲ τοῖς θεοῖς αὐτῶν ὐ μὴ προσκυνήσητε, ἀλλὰ τὰ γλυπτὰ αὐτῶν

αὐτῶν σωτερίψετε, καὶ τὰ θυσιαστήρια αὐτῶν
καταστρέψετε. καὶ ὐκ εἰσηκούσατέ τῆς φωνῆς μου, καὶ ἀκαυσεῖτε
ὅτε ταῦτα ἐποιήσατε. 3 Καὶ ἐγὼ εἶπα· ὐ προσθήσω τῦ μετοικίσαι τὸν λαὸν, ὃν εἶπα τῦ ἐξολεθρεῦσαι αὐτὸς ἀπ προσώπυ ὑμῶν, καὶ ἔσονται ὑμῖν εἰς σκωλχάς, καὶ οἱ θεοὶ αὐτῶν ἔσονται ὑμῖν εἰς σκάνδαλον. 4 Καὶ ἐγένετο ὡς ἐλάλησεν ὁ ἄγγελος Κυρίυ τοὺς λόγυς τύτυς πρὸς πάντας υἱὸς Ἰσραὴλ, καὶ * ἐπῆραν ὁ λαὸς τὴν φωνὴν αὐτῶν, καὶ ἔκλαυσαν. 5 Διὰ τῦτο ἐκλήθη τὸ ὄνομα τ τόπυ ἐκείνυ, Κλαυθμών· καὶ ἔθυσαν ἐκεῖ τῷ Κυρίῳ. 6 Καὶ ἐξαπέστειλεν Ἰησῦς τὸν λαὸν, καὶ ἀπῆλθαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον αὐτῦ καὶ εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτῦ, τ καθεκληρονομῆσαι τὴν γῆν. 7 Καὶ ἐδούλευσεν ὁ λαὸς τῷ Κυρίῳ πάσας τὰς ἡμέρας Ἰησῦ, καὶ πάσας τὰς ἡμέρας τῦ πρεσβυτέρων, ὅσοι ἐμακροημέρευσαν μετ' Ἰησῦ, ὅσοι ἔγνωσαν πᾶν τὸ ἔργον Κυρίυ τὸ μέγα, ὃ ἐποίησεν τῷ Ἰσραήλ. 8 Καὶ ἐτελεύτησεν Ἰησῦς υἱὸς Ναυῆ δοῦλος Κυρίυ, υἱὸς ἑκατὸν καὶ δέκα ἐτῶν. 9 Καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν ὁρίῳ τῆς κληρονομίας αὐτῦ ἐν Θαμναθαρὲς, ἐν ὄρει Ἐφραὶμ ἀπὸ βορρᾶ τῦ ὄρυς Γαάς. 10 Καὶ πᾶσα ἡ γενεὰ ἐκείνη προσετέθησαν πρὸς τοὺς πατέρας αὐτῶν· καὶ ἀνέστη γενεὰ

πάντα
* ἐπῆρεν
ὄρει.
Θαμναθαρεὼς

γενεὰ ἑτέρα μετ' αὐτὸς, ὅσοι ὐκ ἔγνωσαν τὸν Κύριον, καὶ τὸ ἔργον ὃ ἐποίησεν τῷ Ἰσραήλ. 11 Καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸ πονηρὸν ἐναντίον Κυρίε, καὶ ἐλάτρευον τοῖς Βααλίμ. 12 Καὶ ἐγκατέλιπον τὸν Κύριον θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν, τὸν ἐξαγαγόντα αὐτὸς ἐκ γῆς Αἰγύπτε, καὶ ἐπορεύθησαν ὀπίσω θεῶν ἑτέρων ἀπὸ τ θεῶν λαῶν αὐτῶν τῶν περικύκλῳ αὐτῶν, καὶ προσεκύνησαν αὐτοῖς, καὶ παρώργισαν τὸν Κύριον· 13 καὶ ἐγκατέλιπον τὸν Κύριον, καὶ ἐλάτρευσαν τῇ Βάαλ καὶ ταῖς Ἀσάρταις. 14 Καὶ ὠργίσθη θυμῷ Κύριος τῷ Ἰσραὴλ, καὶ παρέδωκεν αὐτὸς ἐν χειρὶ προνομευόντων, καὶ προνόμευσαν αὐτός· καὶ ἀπέδοτο αὐτοὺς ἐν χειρὶ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν κυκλόθεν, καὶ ὐκ ἠδυνάσθησαν ἔτι ἀντιστῆναι κατὰ πρόσωπον ἐχθρῶν αὐτῶν. 15 Ἐν πᾶσιν οἷς ἐπορεύοντο, καὶ χεὶρ Κυρίε ἦν ἐν αὐτοῖς εἰς κακὰ, καθὼς ἐλάλησεν Κύριος, καὶ καθὼς ὤμοσεν Κύριος αὐτοῖς· καὶ ἐξέθλιψεν αὐτοὺς σφόδρα. 16 Καὶ ἤγειρεν Κύριος κριτὰς, καὶ ἔσωσεν αὐτὸς ἐκ χειρὸς τῶν προνομευόντων αὐτός. 17 Καί γε τῶν κριτῶν αὐτῶν ὐκ ἐπήκουσαν, ὅτι ἐξεπόρνευσαν ὀπίσω θεῶν ἑτέρων, καὶ προσεκύνησαν αὐτοῖς, καὶ παρώργισαν τὸν Κύριον, καὶ ἐξέκλιναν ταχὺ ἐκ τῆς ὁδοῦ, ἧς ἐπορεύ-

ἀπέδοντο προνομευόντων ἐπόρευον

πορεύθησαν οἱ πατέρες αὐτῶν τοῦ εἰσακοῦσαι ἐντολὰς Κυρίου· οὐκ ἐποίησαν οὕτως. 18 Καὶ ὅτε ὅτι
ἤγειρεν αὐτοῖς Κύριος κριτὰς, καὶ ἦν Κύριος μετὰ τοῦ κριτοῦ, καὶ ἔσωσεν αὐτοὺς [ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν αὐτῶν] ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν αὐτῶν, πάσας τὰς ἡμέρας τοῦ κριτοῦ· ὅτι παρεκλήθη Κύριος ἀπὸ τοῦ στεναγμοῦ αὐτῶν [καὶ] ἀπὸ προσώπου τῶν πολιορκούντων αὐτοὺς καὶ κακούντων αὐτούς. 19 Καὶ ἐγένετο ὡς ἀπέθνησκεν ὁ κριτὴς, καὶ ἀπέστρεφον, καὶ πάλιν διέφθειρον ὑπὲρ τοὺς πατέρας αὐτῶν, πορεύεσθαι ὀπίσω θεῶν ἑτέρων, λατρεύειν αὐτοῖς, καὶ προσκυνεῖν αὐτοῖς· οὐκ ἀπέρριψαν τὰ ἐπιτηδεύματα αὐτῶν, καὶ οὐκ ἀπέστησαν ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτῶν τῆς σκληρᾶς. 20 Καὶ ὠργίσθη θυμῷ Κύριος ἐν τῷ Ἰσραὴλ, καὶ εἶπεν· ἀνθ' ὧν ὅσα ἐγκατέλειπαν τὸ ἔθνος τοῦτο τὴν διαθήκην μου, ἣν ἐνετειλάμην τοῖς πατράσιν αὐτῶν, καὶ οὐχ ὑπήκουσαν τῆς φωνῆς μου, 21 καὶ ἐγὼ οὐ προσθήσω τοῦ ἐξᾶραι ἄνθρωπα οὐκ ἀπὸ προσώπου αὐτῶν ἀπὸ τῶν ἐθνῶν, ὧν κατέλιπεν Ἰησοῦς καὶ ἀφῆκεν, 22 τοῦ πειράσαι ἐν αὐτοῖς τὸν Ἰσραὴλ, εἰ φυλάσσονται αὐτοὶ τὴν ὁδὸν Κυρίου πορεύεσθαι ἐν αὐτῇ, ὃν τρόπον ἐφυλάξαντο οἱ πατέρες αὐτῶν, ἢ οὔ. 23 Καὶ οἱ Ἰσραὴλ
ἀφῆκεν Κύριος τὰ ἔθνη ταῦτα τοῦ μὴ ἐξᾶραι αὐτὰ τὸ τάχος, καὶ οὐ παρέδωκεν αὐτὰ ἐν χειρὶ Ἰησοῦ.

ΚΕΦ. Γ'.

1 ΚΑΙ ταῦτα τὰ ἔθνη, ἃ ἀφῆκεν Ἰησοῦς ὥστε πειρᾶσαι ἐν αὐτοῖς τὸν Ἰσραὴλ, πάντας τοὺς μὴ ἐγνωκότας πάντας τοὺς πολέμους Χαναάν, 2 πλὴν ἕνεκα τὰς γενεὰς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ τοῦ διδάξαι αὐτοὺς πόλεμον, πλὴν οἱ ἔμπροσθεν αὐτῶν οὐκ ἔγνωσαν αὐτά· 3 τὰς πέντε σατραπίας τῶν Ἀλλοφύλων, καὶ πάντα τὸν Χαναναῖον, καὶ τὸν Σιδώνιον, καὶ τὸν Εὐαῖον τὸν κατοικοῦντα τὸν Λίβανον ἀπὸ τοῦ ὄρους τοῦ Βαλερμὼν Βαλαερμιὼν ἕως Λοβωημάθ. 4 Καὶ ἐγένετο ὥστε πειρᾶσαι ἐν αὐτοῖς τὸν Ἰσραὴλ, γνῶναι εἰ ἀκούσονται τὰς ἐντολὰς Κυρίου, ἃς ἐνετείλατο τοῖς πατράσιν αὐτῶν ἐν χειρὶ Μωυσῆ. 5 Καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ κατῴκησαν ἐν μέσῳ τοῦ Χαναναίου, καὶ τοῦ Χετταίου, καὶ τοῦ Ἀμορραίου, καὶ τοῦ Φερεζαίου, καὶ τοῦ Εὐαίου, καὶ τοῦ Ἰεβουσαίου· 6 καὶ ἔλαβον τὰς θυγατέρας αὐτῶν ἑαυτοῖς εἰς γυναῖκας, καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῶν ἔδωκαν τοῖς υἱοῖς αὐτῶν, καὶ ἐλάτρευσαν τοῖς θεοῖς αὐτῶν. 7 Καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸ πονηρὸν ἔναντι Κυρίου, καὶ ἐπελάθοντο Κυρίου θεοῦ αὐτῶν, καὶ ἐλάτρευσαν ταῖς Βααλείμ καὶ τοῖς ἄλσεσιν. 8 Καὶ ὠργίσθη θυμῷ

Κύριος

Κύριος ὁ τῷ Ἰσραὴλ, καὶ ἀπέδοτο αὐτοὺς εἰς χεῖρας Χουσαρσαθαΐμ βασιλέως Συρίας [Μεσοποταμίας] πολεμῶν· καὶ ἐδούλευσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τῷ Χουσαρσαθαΐμ ὀκτὼ ἔτη. 9 Καὶ ἐκέκραξαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς Κύριον, καὶ ἤγειρεν Κύριος σωτῆρα τῷ Ἰσραὴλ, καὶ ἔσωσεν αὐτοὺς, τὸν Γοθονιὴλ, υἱὸν Κενὲζ ἀδελφοῦ Χάλεβ τὸν νεώτερον αὐτοῦ· καὶ εἰσήκουσεν αὐτῶν. 10 Καὶ εἰσήκουσαν ἐγένετο ἐπ' αὐτὸν πνεῦμα Κυρίου, καὶ ἔκρινεν αὐτῷ τὸν Ἰσραὴλ, καὶ ἐξῆλθεν ἐπὶ τὸν πόλεμον· καὶ παρέδωκεν Κύριος ὁ χειρὶ αὐτοῦ τὸν Χουσαρσαθαΐμ βασιλέα Συρίας, καὶ ἐκραταιώθη χεὶρ αὐτοῦ ἐπὶ τὸν Χουσαρσαθαΐμ. 11 Καὶ ἡσύχασεν ἡ γῆ ἔτη τεσσαράκοντα· καὶ ἀπέθανεν Γοθονιὴλ υἱὸς Κε- πεντήκοντα νέζ. 12 Καὶ προσέθεντο οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἔναντι Κυρίου· καὶ ἐνίσχυσεν Κύριος τὸν Ἐγλὼμ βασιλέα Μωὰβ ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ, ἀνθ' ὧν πεποιήκεσαν αὐτοὶ τὸ πονηρὸν ἔναντι Κυρίου. 13 Καὶ προσήγαγεν πρὸς αὐτὸν πάντας τοὺς υἱοὺς Ἀμμὼν καὶ Ἀμαλήκ· καὶ ἐπορεύθη, καὶ ἐπάταξεν τὸν Ἰσραὴλ, καὶ ἐκληρονόμησεν τὴν πόλιν τῶν φοινίκων. 14 Καὶ ἐδούλευσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τῷ Ἐγλὼμ βασιλεῖ Μωὰβ ἔτη δεκαοκτώ. 15 Καὶ ἐκέκραξαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς Κύριον· καὶ ἤγειρεν αὐτοῖς Κύ-

ριος

ειος σωτῆρα, τὸν Ἀὼδ, υἱὸν Γηρὰ υἱῶ τῶ Ἰεμενεί, ἄνδρα ἀμφοτερόδεξιον· καὶ ἀπέστειλαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ δῶρα ἐν χειρὶ αὐτῷ τῷ Ἐγλὼμ βασιλεῖ Μωάβ. 16 Καὶ ἐποίησεν ἑαυτῷ Ἀὼδ μάχαιραν δίστομον, σπιθαμῆς τὸ μῆκος αὐτῆς· καὶ περιεζώσατο αὐτὴν ὑπὸ τὸν μανδύαν αὐτῦ, ἐπὶ τὸν μηρὸν τὸν δεξιὸν αὐτῦ. 17 Καὶ προσήνεγκεν τὰ δῶρα τῷ Ἐγλὼμ βασιλεῖ Μωάβ· καὶ Ἐγλὼμ ἀνὴρ ἀγαθὸς σφόδρα. 18 Καὶ ἐγένετο ὡς συνετέλεσεν Ἀὼδ προσφέρων τὰ δῶρα, καὶ ἐξαπέστειλεν τὰς αἴροντας τὰ δῶρα· 19 καὶ Ἐγλὼμ ἀνέστρεψεν ἀπὸ τῶν γλυπτῶν, τῶν μετὰ τῆς Γαλγάλ. Καὶ εἶπεν Ἀὼδ· λόγος μοι κρύφιος πρός σε, βασιλεῦ. Καὶ εἶπεν Ἐγλὼμ πᾶσιν· ἐκ μέσου. Καὶ ἐξῆλθον ἀπ' αὐτῦ πάντες οἱ παριστήκοντες αὐτῷ. 20 Καὶ Ἀὼδ εἰσῆλθεν πρὸς αὐτόν· καὶ αὐτὸς ἐκάθητο ἐν τῷ ὑπερῴῳ τῷ θερινῷ αὐτῦ μονώτατος. Καὶ εἶπεν Ἀὼδ· λόγος θεῦ μοι πρός σε, βασιλεῦ. Καὶ ἐξανέστη ἀπὸ τῦ θρόνυ Ἐγλὼμ ἐγγὺς αὐτῦ. 21 Καὶ ἐγένετο ἅμα τῷ ἀναστῆναι, ἐξέτεινεν Ἀὼδ τὴν χεῖρα τὴν ἀριστερὰν αὐτῦ, καὶ ἔλαβεν τὴν μάχαιραν ἀπὸ τῦ μηροῦ τῦ δεξιοῦ αὐτῦ, καὶ ἐνέπηξεν αὐτὴν εἰς τὴν κοιλίαν Ἐγλὼμ· 22 καὶ ἐπεισήνεγκεν καὶ ἔγχος τὴν λαβὴν ὀπίσω τῆς φλογός,

καὶ

καὶ ἀπέκλεισεν τὸ φέαρ κατὰ τῆς φλογός, ὅπ
ὐκ ἐξέσασεν τὶω μάχαιραν ἐκ τῆς κοιλίας
αὐτ̃. 23 Καὶ ἐξῆλθεν Ἀὼδ εἰς τὶω προσόδα, καὶ ἀπέκλεισεν τὰς θύρας τ̃ ὑπερῴω ἐπ'
αὐτὸν, καὶ ἐσφήνωσεν. 24 Καὶ αὐτὸς ἐξῆλ-
θεν· καὶ οἱ παῖδες αὐτ̃ εἰσῆλθον, καὶ ἴδον, καὶ ἰδ̀ ἀ
αἱ θύραι τ̃ ὑπερῴω ἀποκεκλεισμέναι. Καὶ εἶ-
παν· μήποτε περὶς δίφρυς κάθηται ἐν τῇ ἀ-
ποχωρήσει τ̃ κοιτῶνος. 25 Καὶ περισσέμειναν
αἰσχυνόμενοι· καὶ ἰδὺ ὐκ ἦν ὁ ἀνοίγων τὰς θύρας
τ̃ ὑπερῴω. Καὶ ἔλαβον τὶω κλεῖδα, καὶ ἤ-
νοιξαν· καὶ ἰδὺ ὁ κύριος αὐτῶν πεπτωκὼς ὀπὶ τ
γ̃ τεθνηκώς. 26 Καὶ Ἀὼδ διεσώθη ἕως
ἐθορυβ̃ντο, καὶ ὐκ ἦν ὁ προσνοῶν αὐτῷ· καὶ αὐ-
τὸς παρῆλθεν τὰ γλυπὰ, καὶ διεσώθη ἕως Σειι-
ρωθά. 27 Καὶ ἐγένετο ἡνίκα ἦλθεν, καὶ ἐσάλ-
πισεν ἐν κερατίνῃ ὀν τῷ ὄρει Ἐφραΐμ· καὶ κατέ-
βησαν σὺν αὐτῷ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀπὸ τ̃ ὄρυς,
καὶ αὐτὸς ἔμπροσθεν αὐτῶν. 28 Καὶ εἶπεν πρὸς
αὐτύς· καταβαίνετε ὀπίσω μυ, ὅπι παρέδωκεν
Κύριος ὁ θεὸς τ̃ς ἐχθρὺς ὑμῶν, τὶω Μωὰβ,
ἐν χειρὶ ὑμῶν. Καὶ κατέβησαν ὀπίσω αὐτ̃, καὶ
προκατελάβοντο τὰς διαβάσεις τ̃ Ἰορδάνυ τ
Μωὰβ, καὶ ὐκ ἀφῆκαν ἄνδρα διαβῆναι. 29 Καὶ
ἐπάταξαν τὶω Μωὰβ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ὡσεὶ

δέκα

δέκα χιλιάδας ἀνδρῶν, πάντας τοὺς μαχητάς, καὶ πάντας ἄνδρας δυνάμεως· καὶ ὁ διεστώθη ἀνήρ. 30 Καὶ ἐνετρέπτη Μωὰβ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ὑπὸ τὴν χεῖρα Ἰσραὴλ, καὶ ἡσύχασεν ἡ γῆ ὀγδοήκοντα ἔτη· καὶ ἔκρινεν αὐτοὺς Ἀὼδ ἕως οὗ ἀπέθανεν. 31 Καὶ μετὰ τοῦτον ἀνέστη Σαμεγὰρ υἱὸς Ἀνὰθ, καὶ ἐπάταξεν τοὺς Ἀλλοφύλους εἰς ἑξακοσίους ἄνδρας [ἐν τῷ ἀραιρόποδι] ἐκτὸς μόχων [βοῶν]· καὶ ἔσωσεν αὐτὸς τὸν Ἰσραήλ.

ΚΕΦ. Δ'.

1 ΚΑΙ προσέθεντο ἔτι οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐναντι Κυρίου· καὶ Ἀὼδ ἀπέθανεν. 2 Καὶ ἀπέδοτο αὐτοὺς Κύριος ἐν χειρὶ Ἰαβεὶν βασιλέως Χαναάν, ὃς ἐβασίλευσεν ἐν Ἀσώρ· καὶ ὁ ἄρχων τῆς δυνάμεως αὐτοῦ Σισάρα, καὶ αὐτὸς κατῴκει ἐν Ἀσειρὼθ Ἀρεισωθ τῶν ἐθνῶν. 3 Καὶ ἐκέκραξαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς Κύριον, ὅτι ἐννακόσια ἅρματα σιδηρᾶ ἦν αὐτῷ, καὶ αὐτὸς ἔθλιψεν τὸν Ἰσραὴλ κατὰ κράτος εἴκοσι ἔτη. 4 Καὶ Δεββῶρα, γυνὴ προφῆτις, γυνὴ Λαφιδὼθ, αὕτη ἔκρινεν τὸν Ἰσραὴλ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ. 5 Καὶ αὐτὴ ἐκάθητο ὑπὸ φοίνικα Δεββῶρα ἀναμέσον Ῥαμὰ Ἰαμὰ

καὶ

καὶ ἀναμέσον Βαιθὴλ, ἐν ὄρει Ἐφραΐμ· καὶ ἀνέβησαν πρὸς αὐτὴν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ εἰς τοῦ κρίνεσθαι. 6 Καὶ ἀπέστειλεν Δεββῶρα, καὶ ἐκάλεσεν τὸν Βαρὰκ υἱὸν Ἀβινεὲμ ἐκ Κέδες Νεφθαλεί, καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν· Οὐχί σοι ἐνετείλατο Κύριος ὁ θεὸς Ἰσραήλ; καὶ ἀπελεύσῃ εἰς ὄρος Θαβὼρ, καὶ λήψῃ μεθ' σεαυτοῦ δέκα χιλιάδας ἀνδρῶν ἀπὸ τῶν υἱῶν Νεφθαλὶ, καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν Ζαβυλών· 7 καὶ ἀπάξω σε πρὸς τὸν χειμάρρουν Κισῶν ὀπὶ τὸν Σισάρα ἄρχοντα τῆς δυνάμεως Ἰαβεὶν, καὶ τὰ ἅρματα αὐτοῦ, καὶ τὸ Ἰαμεὶν πλῆθος αὐτοῦ, καὶ παραδώσω αὐτὸν ἐν χειρί σου. 8 Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὴν Βαρὰκ· ἐὰν πορευθῇς μετ' ἐμοῦ, πορεύσομαι, καὶ ἐὰν μὴ πορευθῇς μετ' ἐμοῦ, οὐ πορεύσομαι· ὅτι οὐκ οἶδα τὴν ἡμέραν, ἐν ᾗ εὐοδοῖ Κύριος τὸν ἄγγελον μετ' ἐμοῦ. 9 Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν Δεββῶρα· πορευομένη πορεύσομαι μετὰ σοῦ· πλὴν γίνωσκε, ὅτι οὐκ ἔσται τὸ περίπημά σου εἰς τὴν ὁδὸν, ἣν σὺ πορεύῃ· ὅτι ἐν χειρὶ γυναικὸς ἀποδώσεται Κύριος τὸν Σισάρα. Καὶ ἀνέστη Δεββῶρα, καὶ ἐπορεύθη μετ' αὐτοῦ Βαρὰκ εἰς Κέδες. 10 Καὶ παρήγγειλεν Βαρὰκ τῷ Ζαβυλὼν καὶ τῷ Νεφθαλὶ εἰς Κέδες, καὶ ἀνέβησαν κατὰ πόδας αὐτοῦ δέκα χιλιάδες ἀνδρῶν· καὶ Δεββῶρα ἀνέβη μετ' αὐτοῦ.

αὐτῷ. 11 Καὶ οἱ πλησίον τῦ Κεναίῳ ἐχωρίσθησαν ἀπὸ Καινᾶ ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰωβάβ, γαμβρῦ Μωυσῆ· καὶ ἔπηξεν τὴν σκηνὴν αὐτῦ ἕως δρῦν ἀναπαυομένων, ἥ ἐστιν ἐχόμενα Κέδες. 12 Καὶ ἀνήγγειλαν τῷ Σισάρᾳ, ὅτι ἀνέβη Βαρὰκ υἱὸς Ἰαβινεὲμ Ἀβινεὲμ ἐπ' ὄρος Θαβώρ. 13 Καὶ ἐκάλεσεν Σισάρα πάντα τὰ ἅρματα αὐτῦ, ὅτι ἐννακόσια ἅρματα σιδηρᾶ ἦν αὐτῷ, καὶ πάντα τὸν λαὸν τὸν μετ' αὐτῦ, ἀπὸ Ἀρεισὼθ τῶν ἐθνῶν εἰς τὸν χειμάῤῥουν Κεισῶν. 14 Καὶ εἶπεν Δεββῶρα πρὸς Βαράκ· ἀνάστηθι, ὅτι αὕτη ἡ ἡμέρα, ἐν ᾗ παραδώσει Κύριος τὸν Σισάρα ἐν χειρί σου· οὐχὶ ἰδοὺ Κύριος ἐξελεύσεταί ἔμπροσθέν σου; Καὶ κατέβη Βαράκ ἀπὸ τῦ ὄρους Θαβώρ, καὶ δέκα χιλιάδες ἀνδρῶν ὀπίσω αὐτῦ. 15 Καὶ ἐξέστησεν Κύριος τὸν Σισάρα, καὶ πάντα τὰ ἅρματα αὐτῦ, καὶ πᾶσαν τὴν παρεμβολὴν αὐτῦ ἐν στόματι ῥομφαίας ἐνώπιον Βαράκ· καὶ κατέβη Σισάρα ἀπὸ τῦ ἅρματος αὐτῦ, καὶ ἔφυγεν τοῖς ποσὶν αὐτῦ. 16 Καὶ Βαρὰκ διώκων ὀπίσω τῶν ἁρμάτων, καὶ ὀπίσω τῆς παρεμβολῆς, [καὶ] ἕως δρυμῦ τῶν ἐθνῶν· καὶ ἔπεσεν πᾶσα ἡ παρεμβολὴ Σισάρα ἐν στόματι ῥομφαίας· οὐ κατελείφθη ἕως ἑνός. 17 Καὶ Σισάρα ἀνεχώρησεν τοῖς ποσὶν αὐτῦ εἰς σκηνὴν Ἰαὴλ, γυναικὸς Χαβὲρ τῦ Κεναίῳ

ναίᾳ· ὅτι εἰρήνη ἀναμέσον Ἰαβεὶν βασιλέως Ἀσσὼρ, καὶ ἀναμέσον οἴκου Χαβὲρ τοῦ Κεναίου. 18 Καὶ ἐξῆλθεν Ἰαὴλ εἰς ἀπάντησιν Σισάρα, καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν· ἔκκλινον κύριέ μου, ἔκκλινον πρός με, μὴ φοβοῦ. Καὶ ἔκκλινεν πρὸς αὐτὴν εἰς τὴν σκηνὴν, καὶ συνεκάλυψεν αὐτὸν ἐν τῇ δέρρει αὐτῆς. 19 Καὶ εἶπεν Σισάρα πρὸς αὐτήν· πότισόν με δὴ μικρὸν ὕδωρ, ὅτι ἐδίψησα. Καὶ ἤνοιξεν τὸν ἀσκὸν τοῦ γάλακτος, καὶ ἐπότισεν αὐτὸν, καὶ συνεκάλυψεν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ. 20 Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτήν· στῆθι ἐν τῇ θύρᾳ τῆς σκηνῆς, καὶ ἔσται ἐάν τις ἔλθῃ πρός σε, καὶ ἐρωτήσῃ σε, καὶ εἴπῃ σοι· ἔστιν ἐνταῦθα ἀνήρ; καὶ ἐρεῖς· οὐκ ἔστιν. 21 Καὶ συνεκάλυψεν αὐτὸν ἐν τῇ δέρρει αὐτῆς· καὶ ἔλαβεν Ἰαὴλ γυνὴ Χαβὲρ τὸν πάσσαλον τῆς σκηνῆς, καὶ ἔθηκεν τὴν σφῦραν ἐν τῇ χειρὶ αὐτῆς, καὶ εἰσῆλθεν πρὸς αὐτὸν ἡσυχῇ, καὶ ἔθηκεν τὸν πάσσαλον ἐν τῇ γναθῷ αὐτοῦ, καὶ διήλασεν ἐν τῇ γῇ καὶ αὐτὸς ἀπεσκάρισεν ἀναμέσον τῶν γονάτων αὐτῆς, καὶ ἐξέψυξεν, καὶ ἀπέθανεν. 22 Καὶ ἰδοὺ Βαρὰκ διώκων τὸν Σισάρα· καὶ ἐξῆλθεν Ἰαὴλ εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ, καὶ εἶπεν αὐτῷ· δεῦρο, καὶ δείξω σοι τὸν ἄνδρα, ὃν σὺ ζητεῖς. Καὶ εἰσῆλθεν πρὸς αὐτήν· καὶ ἰδοὺ Σισάρα πεπτωκὼς νεκρὸς, καὶ ἀπάντην

καὶ

καὶ ὁ παῖς αὐτοῦ ἐν τῇ γναθῳ αὐτοῦ. 23 Καὶ ἐταπείνωσεν Κύριος ὁ θεὸς τὸν Ἰαβεὶν βασιλέα Χαναὰν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐνώπιον υἱῶν Ἰσραήλ. 24 Καὶ ἐπορεύθη χεὶρ [Κυρίου] υἱῶν Ἰσραὴλ πορευομένη καὶ σκληρυνομένη ἐπὶ Ἰαβεὶν βασιλέα Χαναὰν, ἕως ἐξωλέθρευσαν αὐτόν.

ΚΕΦ. Ε'.

1 ΚΑΙ ᾖσεν Δεββῶρα καὶ Βαρὰκ υἱὸς Ἀβινεὲμ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ εἶπεν [ἐν τῇ ᾠδῇ]· 2 Ἐν τῷ ἄρξασθαι ἀρχηγοὺς ἐν Ἰσραὴλ ἐν προαιρέσει λαοῦ, εὐλογεῖτε τὸν Κύριον. 3 Ἀκούσατε βασιλεῖς, ἐνωτίζεσθε σατράπαι [δυνατοί]· ἐγὼ τῷ Κυρίῳ ᾄσομαι, ψαλῶ τῷ θεῷ Ἰσραήλ. 4 Κύριε, ἐν τῇ ἐξόδῳ σου ἐκ Σηείρ, ἐν τῷ ἀπαίρειν σε ἐξ ἀγροῦ Ἐδώμ, γῆ ἐσείσθη, καὶ ὁ οὐρανὸς ἐξεστάθη, καὶ γε νεφέλαι ἔσταξαν ὕδωρ. 5 Ὄρη ἐσαλεύθησαν ἀπὸ προσώπου Κυρίου, τοῦτο Σεινὰ ἀπὸ προσώπου Κυρίου θεοῦ Ἰσραήλ. 6 Ἐν Κενὰθ ἡμέραις Σαμεγὰρ υἱοῦ Ἀνὰθ, ἐν ἡμέραις Ἰαὴλ, βασιλεῖς ἐξέλειπον βάσεις, καὶ ἐπορεύθησαν τρίβους, ἐπορεύθησαν ὁδοὺς διεστραμμένας. 7 Ἐξέλειπεν φράζων ἐν Ἰσραὴλ, ἐξέλειπεν ἕως οὗ ἐξανέστη Δεββῶρα, ὅτι ἀνέστη μήτηρ ἐν τῷ Ἰσραήλ. 8 Ἡ-

ρέτισαν

ρέπισαν θεὸς χαμνὸς, ὡς ἄρτον κελήτινον· σκέπτι
νεανίδων σπερμάτων ἂν ὀφθῇ, καὶ σπερμάτης ἐν
τεσσαράκοντα χιλιάσιν ἐν τῷ Ἰσραὴλ, 9 ἡ καρ-
δία μου εἰς τὰ διατεταγμένα τῷ Ἰσραήλ· οἱ
δυνάσαι τῶν λαῶν εὐλογεῖτε τὸν Κύριον. 10 Ἐ-
πιβεβηκότες ἐπὶ ὑποζυγίων μεσημβείας, κα-
θήμενοι ἐπὶ λαμπηνῶν, καὶ πορεύμενοι ἐν ὁδῷ,
11 φθέγξασθε φωνὴν ἀναχρωμένων ἀναμέσον εὐ-
φραινομένων· ἐκεῖ δώσουσιν δικαιοσύνας Κυρίῳ,
δικαιοσύνας ἐνίσχυσαν ἐν τῷ Ἰσραήλ· τότε κα-
τέβη εἰς τὰς πόλεις αὐτῶν ὁ λαὸς Κυρίου. 12 Ἔξ-
εγείρου, ἐξεγείρου Δεββῶρα, ἐξεγείρου μιχάδας
μετὰ λαῶν· ἐξεγείρου, ἐξεγείρου, λάλει μετ' ᾠ-
δῆς· ἐνισχύων ἐξανίστασο Βαρὰκ, καὶ ἐνίσχυσον Δεβ- Ἐξαναστὰς ὁ
βῶρα τὸν Βαρὰκ, αἰχμαλώτευσον αἰχμαλω- Πότε ἐμε-
σίαν σου, υἱὸς Ἀβινεέμ. 13 Τότε ἐμεγαλύνθη ἡ γάλυνεν
ἰσχὺς αὐτῶν· Κύριε ταπείνωσόν μοι τοὺς ἰσχυ-
τέρους μου. 14 Λαὸς Ἐφραὶμ ἐπιμωρήσατο αὐ-
τοὺς ἐν κοιλάδι ἀδελφῶν σου Βενιαμείν, ἐν λαοῖς
σου· ἐξ ἐμοῦ Μαχεὶρ κατέβησαν ἐξερωτῶντες, καὶ
ἐκ Ζαβουλὼν [Κύριος ἐπολέμει μοι ἐν δυνα-
τοῖς] ἐκεῖθεν ἐν σκήπτρῳ διηγήσεως. 15 Ἐνισχύοντες Ἐνισχύοντος
ἐν Ἰσσάχαρ μετὰ Δεββῶρας· ὅπου Βαρὰκ ἐξαπέστει- ἠγήσεως
λεν πεζοὺς αὐτῶν εἰς τὴν κοιλάδα· [ἵνα σοι κα-
τοικῇς ἐν μέσῳ χειλέων, ἐξέτεινεν τοῖς ποσὶν αὐ-

τῦ] Διαρέσεις Ῥυβὴν μεγάλοι ἀκριβασμοὶ καρ-
Μοσφαθάμ δίας· 16 ἱνατί μοι κάθησαι ἀναμέσον τῦ
διελθεῖν Μοσφαθάμ, τῦ ἀκούειν συρισμὺς ἐξεγερθέντων;
τῦ διελθεῖν [εἰς] τὰ τῦ Ῥυβὴν, μεγάλοι ἐξι-
χνιασμοὶ καρδίας. 17 Γαλαὰδ ἐν τῷ πέ-
ραν τῦ Ἰορδάνυ κατεσήνωσεν· καὶ Δὰν ἱνατί
παροικεῖ πλοίοις; Ἀσὴρ παρώκησεν παρ' αἰγια-
λὸν θαλασσῶν, καὶ ἐπὶ τοὺς ἀγκῶνας αὐτῦ κα-
τεσήνωσεν. 18 Ζαβυλὼν λαὸς ὀνειδίσας ψυ-
χὴν αὐτῦ εἰς θάνατον· καὶ Νεφθαλεὶμ ἐπὶ ὕψη
ἀγροῦ. 19 Ἦλθον βασιλεῖς, καὶ παρετάξαν-
το, τότε ἐπολέμησαν βασιλεῖς Χαναὰν ἐν Θεν-
νὰχ ἐπὶ ὕδατος Μεγεδδώ· πλεονεξίαν ἀργυρίυ
ἐπολεμίθη- οὐκ ἔλαβον. 20 Ἐκ τῦ οὐρανῦ ἐπολέμησαν ἀστέ-
σαν ρες, ἐκ τῆς τάξεως αὐτῶν ἐπολέμησαν μετὰ
Ἰσραὴλ Σισάρα. 21 Χειμάρρους Κεισῶν ἐξέβαλεν αὐ-
Καδωσεὶμ τούς, χειμάρρους Καδημεὶμ, χειμάρρους Κεισῶν· κα-
ταπατήσει αὐτὸν ψυχή μυ δυνατή. 22 Τότε
Ἀμμαδαρὼθ ἀπεκόπησαν πτέρναι ἵππυ, Μαδαρὼθ δυνατῶν αὐ-
Καθαράσαμαι τῦ. 23 Καταράσθε Μαζὼρ, εἶπεν ὁ ἄγγελος Κυ-
ρίυ, καταρασόμενοι καταράσασθε τοὺς ἐνοίκους αὐ-
τῆς, ὅτι οὐκ ἦλθοσαν εἰς τὴν βοήθειαν Κυρίυ·
βοηθὸς ἡμῶν Κύριος ἐν μαχηταῖς δυνατοῖς.
Ἰὴλ Χαλέβ 24 Εὐλογηθείη ἐκ γυναικῶν Ἰαὴλ γυνὴ Χαλὲβ
τῦ Κενεάζ, ἐκ γυναικῶν ἐν σκηνῇ εὐλογηθείη.

25 Ὕδωρ ἤτησεν αὐτὸν, καὶ γάλα ἔδωκεν αὐτῷ· ἐν λεκάνῃ ἰσχυρῶν προσήγαγεν βούτυρον. λακάνη
26 Τὴν χεῖρα αὐτῆς τῷ ἀριστερᾷ εἰς πάσσαλον ἐξέτεινεν, τῷ δεξιᾷ αὐτῆς εἰς σφυρὰς κατακοπῶν, καὶ ἀπέτεμεν Σισάρα· ἀπέτρωψεν τὸν κεφαλὴν αὐτῷ, καὶ συνέθλασεν καὶ διήλασεν τὸν γνάθον αὐτῷ. 27 Ἀναμέσον τῶν ποδῶν αὐτῆς συγκάμψας ἔπεσεν, ἐκοιμήθη μεταξὺ ποδῶν αὐτῆς· ἐν ᾧ ἔκαμψεν, ἐκεῖ ἔπεσεν ταλαίπωρος. 28 Διὰ τῆς θυρίδος διέκυπτεν, καὶ κατεμάνθανεν ἡ μήτηρ Σισάρα διὰ τῆς δικτυωτῆς, ὑπιβλέπουσα ὑπὸ τὰς μεταφρέοντας Σισάρα. Διατί ἠργάσατο τὸ ἅρμα αὐτῷ παραγενέσθαι; διατί ἐχρόνισαν ἴχνη ἁρμάτων αὐτῷ; 29 Σοφαὶ ἀρχουσῶν αὐτῆς ἀνταπεκρίναντο πρὸς αὐτὸν, καὶ αὐτὴ δὲ ἀπεκρίνατο ἐν ῥήμασιν αὐτῆς· 30 Οὐχὶ εὑρήσουσιν αὐτὸν διαμερίζοντα σκῦλα; φιλιάζων φίλοις εἰς κεφαλὴν δυνατῶ· σκῦλα βαμμάτων τῷ Σισάρα, σκῦλα δυνατοῖ βάθη βαμμάτων ποικιλίας, βαφὴ ποικίλων, θρὶ πράχηλον αὐτῷ σκῦλον. 31 Οὕτως ἀπόλοιντο πάντες οἱ ἐχθροί σου, Κύριε· καὶ οἱ ἀγαπῶντες αὐτὸν καθὼς ἡ ἀνατολὴ τῷ ἡλίῳ ἐν δυναστείαις αὐτῷ. Καὶ ἡσύχασεν ἡ γῆ τεσσαράκοντα ἔτη.

ΚΕΦ. ε'.

1 ΚΑΙ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸ πονηρὸν ἔναντι Κυρίου, καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς Κύριος ἐν χειρὶ Μαδιὰμ ἑπτὰ ἐτῶν. 2 Καὶ κατίσχυσεν χεὶρ Μαδιὰμ ἐπὶ Ἰσραήλ· καὶ ἐποίησαν ἑαυτοῖς οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀπὸ προσώπου Μαδιὰμ μάνδρας ἐν τοῖς ὄρεσιν καὶ τοῖς σπηλαίοις καὶ τοῖς ὀχυρώμασιν. 3 Καὶ ἐγένετο ὅταν ἔσπειρεν ἀνὴρ Ἰσραὴλ, καὶ ἀνέβαινεν Μαδιὰμ καὶ Ἀμαλὴκ καὶ οἱ υἱοὶ ἀνατολῶν, καὶ ἀνέβαινον ἐπ' αὐτόν. 4 Καὶ παρενέβαλλον ἐπ' αὐτούς, καὶ διέφθειραν τὰ ἐκφόρια τῆς γῆς, ἕως τοῦ ἐλθεῖν εἰς Γάζαν· καὶ οὐχ ὑπελείποντο ὑπόστασιν ζωῆς ἐν Ἰσραὴλ, καὶ πρόβατον, καὶ μόσχον, καὶ ὄνον. 5 Ὅτι αὐτοὶ καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν ἀνέβαινον, καὶ τὰς σκηνὰς αὐτῶν παρέφερον, καὶ παρεγίνοντο, ὡς ἀκρὶς εἰς πλῆθος, καὶ αὐτοῖς καὶ ταῖς καμήλοις αὐτῶν οὐκ ἦν ἀριθμός· καὶ παρεγίνοντο ἐν τῇ γῇ Ἰσραὴλ, τοῦ διαφθεῖραι αὐτήν. 6 Καὶ ἐπτώχευσεν Ἰσραὴλ σφόδρα ἀπὸ προσώπου Μαδιάμ· καὶ ἐκέκραξαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς Κύριον. 7 Καὶ ἐγένετο ἐπεὶ ἐκέκραξαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς Κύριον περὶ Μαδιάμ, 8 καὶ ἐξαπέστειλεν Κύριος

ἄνδρα

ἄνδρα προφήτην πρὸς τὸν υἱὸν Ἰσραὴλ, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· τάδε λέγει Κύριος ὁ θεὸς Ἰσραήλ· ἐγώ εἰμι ὁ ἀναβιβάσας ὑμᾶς ἐξ Αἰγύπτου, καὶ ἐξήγαγον ὑμᾶς ἐξ οἴκου δουλείας· 9 καὶ ἐξειλόμην ὑμᾶς ἐκ χειρὸς Αἰγύπτου, καὶ ἐκ χειρὸς πάντων τῶν θλιβόντων ὑμᾶς· καὶ ἐξέβαλον αὐτοὺς ἐκ προσώπου ὑμῶν, καὶ ἔδωκα ὑμῖν τὴν γῆν αὐτῶν. 10 Καὶ εἶπα ὑμῖν· ἐγὼ Κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν, μὴ φοβηθήσεσθε τοὺς θεοὺς τῶν Ἀμορραίων, ἐν οἷς ὑμεῖς ἐνοικεῖτε ἐν τῇ γῇ αὐτῶν· καὶ οὐκ εἰσηκούσατε τῆς φωνῆς μου. 11 Καὶ ἦλθεν ἄγγελος Κυρίου, καὶ ἐκάθισεν ὑπὸ τὴν δρῦν τὴν οὖσαν ἐν Ἐφρὰ, τὴν τοῦ Ἰωὰς πατρὸς * Ἰεζεί· καὶ Γεδεὼν ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἐφάβδιζεν πυρὸς ἐν ληνῷ, τοῦ ἐκφυγεῖν ἐκ προσώπου Μαδιάμ. 12 Καὶ εὗρεν αὐτὸν ἄγγελος Κυρίου, καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν· Κύριος μετὰ σοῦ, δυνατὸς ✕ ἐν τῇ ἰσχύι. 13 Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν Γεδεών· ἐν ἐμοὶ κύριε· καὶ εἰ ἔστιν Κύριος μεθ' ἡμῶν, ✕ καὶ ἵνα- τί εὗρεν ἡμᾶς πάντα τὰ κακὰ ταῦτα; καὶ ποῦ ἐστιν πάντα τὰ θαυμάσια αὐτοῦ, ὅσα διηγήσαντο ἡμῖν οἱ πατέρες ἡμῶν, λέγοντες· οὐχὶ ἐξ Αἰγύπτου ἐξήγαγεν ἡμᾶς Κύριος; καὶ νῦν ἀπώσατο ἡμᾶς Κύριος, καὶ παρέδωκεν ἡμᾶς ἐν χειρὶ Μαδιάμ. 14 Καὶ ἐπέβλεψεν πρὸς αὐτὸν ὁ

Κύριος Κύριος

ἐπὶ Ἐφραθὰ * Ἀβιεζεί

ἄγγελος Κυρίου, καὶ εἶπεν αὐτῷ· πορεύου ἐν τῇ ἰσχύϊ σου ταύτῃ, καὶ σώσεις τὸν Ἰσραὴλ ἐκ χειρὸς Μαδιάμ· καὶ ἰδοὺ ἐξαπέστειλά σε. 15 Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν Γεδεών· ἐν ἐμοὶ κύριε, ἐν τίνι σώσω τὸν Ἰσραήλ; ἰδοὺ ἡ χιλιάς μου ταπεινοτέρα ἐν Μανασσῇ, καὶ ἐγὼ εἰμι μικρὸς ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρός μου. 16 Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν ὁ ἄγγελος Κυρίου· ὅτι Κύριος ἔσομαι μετὰ σοῦ, καὶ πατάξεις τὸν Μαδιὰμ ὡσεὶ ἄνδρα ἕνα. 17 Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν Γεδεών· καὶ εἰ εὗρον χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς σου, καὶ ποιήσεις μοι σημεῖον ὅτι σὺ λαλεῖς μετ' ἐμοῦ· 18 μὴ Χ δὴ κινηθῇς ἐντεῦθεν, ἕως τοῦ ἐλθεῖν με πρός σε, καὶ οἴσω τὴν θυσίαν μου, καὶ θήσω ἐνώπιόν σου. Καὶ εἶπεν· ἐγώ εἰμι, καθήσομαι ἕως τοῦ ὑποστρέψαι σε. 19 Καὶ Γεδεὼν εἰσῆλθεν, καὶ ἐποίησεν ἔριφον αἰγῶν καὶ οἰφὶ ἀλεύρου ἄζυμα, καὶ τὰ κρέα ἐπέθηκεν ἐπὶ τὸ κανοῦν, καὶ τὸν ζωμὸν ἐνέχεεν εἰς χύτραν· καὶ ἐξήνεγκεν πρὸς αὐτὸν ὑπὸ τὴν δρῦν, καὶ προσεκύνησεν. 20 Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν ὁ ἄγγελος Κυρίου· λάβε τὰ κρέα καὶ τοὺς ἄρτους τοὺς ἀζύμους, καὶ θὲς πρὸς τὴν πέτραν ἐκείνην, καὶ τὸν ζωμὸν ἔκχεον· καὶ ἐποίησεν οὕτως. 21 Καὶ ἐξέτεινεν ὁ ἄγγελος Κυρίου τὸ ἄκρον τῆς ῥάβδου τῆς ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ,

τῦ, καὶ ἤψατο τῶν κρεῶν καὶ τῶν ἀζύμων· καὶ
ἀνήφθη πῦρ ἐκ τῆς πέτρας, καὶ κατέφαγε τὰ
κρέα καὶ τὺς ἀζύμυς. Καὶ ὁ ἄγγελος Κυρίυ ἀ-
πῆλθεν ἐξ ὀφθαλμῶν αὐτῦ. 22 Καὶ ἴδεν Γε-
δεὼν, ὅτι ἄγγελος Κυρίυ ἐστὶν· καὶ εἶπεν Γε-
δεὼν. Ἆ ἆ, κύριε κύριε, ὅτι ἴδον τὸν ἄγγελον
Κυρίυ πρόσωπον πρὸς πρόσωπον. 23 Καὶ
εἶπεν αὐτῷ Κύριος· εἰρήνη σοι, μὴ φοβῦ, μὴ ἀπο-
θάνῃς. 24 Καὶ ᾠκοδόμησεν ἐκεῖ Γεδεὼν θυ-
σιαστήριον τῷ Κυρίῳ, καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸ, Εἰρήνη
Κυρίυ, ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, ἔτι αὐτῦ ὄντος ἐν
Ἐφρὰ πατρὸς τῦ Ἰεζρί. 25 Καὶ ἐγενήθη ἐν τῇ Ἐφραθ
νυκτὶ ἐκείνῃ, καὶ εἶπεν αὐτῷ Κύριος· λάβε τὸν
μόσχον τὸν σιτεύτον τῦ πατρός συ, μόσχον τὸν
δεύτερον τὸν ἑπταετῆ, καὶ καθελεῖς τὸ θυσιαστή-
ριον τῦ Βάαλ, ὃ ἐστὶν τῦ πατρός συ, καὶ τὸ ἄλ-
σος τὸ ἐπ' αὐτῷ ἐκκόψατε· 26 καὶ οἰκοδο- αὐτῆς
μήσεις θυσιαστήριον Κυρίῳ τῷ θεῷ συ τῷ ὀφθέντι
σοι ὅπῃ τῆς κορυφῆς τῦ ὄρυς Μαὼζ τύτυ ἐν τῇ Μαὼχ
τάξει· καὶ λήψῃ τὸν μόσχον τὸν δεύτερον,
καὶ ἀνοίσεις ὁλοκαύτωμα ἐν τοῖς ξύλοις τῦ ἄλ-
συς, ὃ ἐκκόψεις. 27 Καὶ ἔλαβεν Γεδεὼν τε-
σσαράκοντα ἄνδρας ἀπὸ τῶν δούλων αὐτῦ, καὶ ἐποίη-
σεν καθὰ ἐλάλησεν πρὸς αὐτὸν Κύριος· καὶ ἐ-
γένετο ὡς ἐφοβήθη τὸν οἶκον τῦ πατρὸς αὐτῦ καὶ

τὺς ἄνδρας τῆς πόλεως, μὴ ποιῆσαι ἡμέρας, καὶ ἐποίησεν νυκτός. 28 Καὶ ὠρθρισαν οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως τοπρωΐ· καὶ ἰδὺ κατεσκαμμένον τὸ θυσιαστήριον τῦ Βάαλ, καὶ τὸ ἄλσος τὸ ἐπ' αὐτῷ ἐκκεκομμένον, καὶ ὁ μόχος ὁ σιτδυτὸς ἀνηνεγμένος εἰς ὁλοκαύτωμα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ ᾠκοδομημένον. 29 Καὶ εἶπεν ἀνὴρ πρὸς τὸν πλησίον αὐτῦ· τίς ἐποίησεν τὸ πρᾶγμα τῦτο; Καὶ ἀνήταζον, καὶ ἐξεζήτων, καὶ εἶπαν· Γεδεὼν ὁ υἱὸς Ἰωὰς ἐποίησεν τὸ πρᾶγμα τῦτο. 30 Καὶ εἶπαν οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως πρὸς Ἰωάς· ἐξάγαγε τὸν υἱόν σε, καὶ ἀποθανέτω, ὅτι κατέσκαψεν τὸ θυσιαστήριον τῦ Βάαλ, καὶ ὅτι ἔκοψεν τὸ ἄλσος τὸ ἐπ' αὐτῷ. 31 Καὶ εἶπεν Ἰωὰς πρὸς τὺς ἄνδρας τὺς ἑσταμένυς ἐπ' αὐτόν· μὴ ὑμεῖς νῦν δικάζεσθε πρὸ τῦ Βάαλ; ἢ ὑμεῖς σώζετε αὐτόν; ὃς ἀντεδίκησεν αὐτὸν, ἀποθανεῖται ἕως πρωΐ. Εἰ ἔστιν θεὸς, αὐτὸς ἐκδικήσει αὐτὸν, ὅτι κατέσκαψεν τὸ θυσιαστήριον αὐτῦ. 32 Καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ δικαστήριον τῦ Βάαλ, λέγων· δικαζέσθω ἐν αὐτῷ ὁ Βάαλ, ὅτι κατέσκαψεν τὸ θυσιαστήριον αὐτῦ. 33 Καὶ πᾶσα Μαδιὰμ καὶ Ἀμαλὴκ καὶ υἱοὶ ἀνατολῶν συνήχθησαν ἐπὶ τοαυτὸ, καὶ διέβησαν, καὶ παρενέβαλον ἐν τῇ κοιλάδι Ἰεζραέλ. 34 Καὶ

πνεῦμα

πνεῦμα θεῦ ἐνέδυσεν τὸν Γεδεών, καὶ ἐσάλπισεν ἐνεδυνάμωσεν
ἐν περιπίνῃ· καὶ ἐβόησεν Ἀβιέζερ ὀπίσω αὐτῦ.
35 Καὶ ἀγγέλυς ἐξαπέστειλεν ἐν παντὶ Μανναασῆ, καὶ ἐβόησεν καὶ αὐτὸς ὀπίσω αὐτῦ· καὶ
ἐξαπέστειλεν ἀγγέλυς ἐν Ἀσὴρ, καὶ ἐν Ζαβυλὼν, καὶ ἐν Νεφθαλί, καὶ ἀνέβησαν εἰς ἀπάντησιν αὐτῶν. 36 Καὶ εἶπεν Γεδεὼν πρὸς τὸν αὐτῦ
θεόν· εἰ σώζεις ἐν τῇ χειρί μυ τὸν Ἰσραὴλ, ὃν τρόπον ἐλάλησας, 37 ἰδὺ ἐγὼ ἀπερείδομαι τὸν
πόκον τῆς ἐρίων ἐν τῇ ἅλωνι· καὶ ἐὰν δρόσος τῷ
γένηται ἐπὶ τὸν πόκον μόνον, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν
γῆν ξηρασία, καὶ γνώσομαι ὅτι σώζεις ἐν τῇ
χειρί μυ τὸν Ἰσραὴλ, ὃν τρόπον ἐλάλησας.
38 Καὶ ἐγένετο ὕτως· καὶ ὤρθισεν Γεδεὼν τῇ
ἐπαύριον, καὶ ἀπεπίασεν τὸν πόκον, καὶ ἀπερρύη ἡ δρόσος ἐκ τῦ πόκυ, πλήρης λεκάνη ὕδατος. 39 Καὶ εἶπεν Γεδεὼν πρὸς τὸν θεόν·
μὴ ὀργισθήτω ὁ θυμός συ ἐν ἐμοί, καὶ λαλήσω
[πρὸς σε] ἔτι ἅπαξ, καὶ πειράσω ἔτι ἅπαξ
ἐν τῷ πόκῳ, καὶ γενηθήτω ξηρασία ἐπὶ τὸν πό- τιὼ
κον μόνον, ἐπὶ δὲ πᾶσαν τιὼ γῆν γενηθήτω
δρόσος. 40 Καὶ ἐποίησεν ὁ θεὸς ὕτως ἐν τῇ
νυκτὶ ἐκείνῃ· καὶ ἐγένετο ξηρασία ἐπὶ τὸν πόκον μόνον, ἐπὶ δὲ πᾶσαν τιὼ γῆν ἐγένετο
δρόσος.

ΚΕΦ.

ΚΕΦ. Ζ'.

1 ΚΑΙ ὤρθρισεν Ἱεροβάαλ, (αὐτός ἐστιν Γεδεών), καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ, καὶ παρενέβαλεν ὑπὲρ πηγὴν Ἰαέρ· καὶ παρεμβολὴ Μαδιὰμ καὶ Ἀμαλὴκ ἦν αὐτῷ ἀπὸ βορρᾶ ἀπὸ τοῦ βουνοῦ τοῦ Μωρὲ ἐν τῇ κοιλάδι. 2 Καὶ εἶπεν Κύριος πρὸς Γεδεών· πολὺς ὁ λαὸς ὁ μετὰ σοῦ, ὥστε μὴ παραδοῦναί με τὸν Μαδιὰμ ἐν χερὶ αὐτῶν, μήποτε καυχήσηται Ἰσραὴλ ἐπ' ἐμὲ, λέγων· ἡ χείρ μου ἔσωσέν με. 3 Καὶ εἶπεν Κύριος πρὸς αὐτόν· λάλησον δὴ εἰς τὰ ὦτα τοῦ λαοῦ, λέγων· τίς δειλὸς καὶ φοβούμενος; ἀποστραφήτω. Καὶ ἐξώρμησεν ἀπὸ τοῦ ὄρους τοῦ Γαλαάδ· καὶ ἀπεστράφησαν ἀπὸ τοῦ λαοῦ εἴκοσι καὶ δύο χιλιάδες, καὶ δέκα χιλιάδες ὑπελείφθησαν. 4 Καὶ εἶπεν Κύριος πρὸς Γεδεών· ἔτι ὁ λαὸς πολύς· κατάγαγε αὐτοὺς εἰς τὸ ὕδωρ, καὶ δοκιμῶ αὐτούς σοι ἐκεῖθεν· καὶ ἔσται ὃν ἐὰν εἴπω πρός σε, οὗτος πορεύσεται μετὰ σοῦ, αὐτὸς πορεύσεται μετὰ σοῦ· καὶ πάντα ὃν ἐὰν εἴπω σοι, ὅτι οὗτος πορεύσεται μετὰ σοῦ, αὐτὸς οὐ πορεύσεται μετὰ σοῦ. 5 Καὶ κατεβίβασεν τὸν λαὸν εἰς τὸ ὕδωρ· καὶ εἶπεν Κύριος πρὸς Γεδεών· πᾶς ὃς ἂν λάψῃ τῇ γλώσσῃ αὐτοῦ ἐκ τοῦ ὕδατος,

ὕδατος, ὡς ἂν λάψῃ ὁ κύων, στήσεις αὐτὸν κατ' λήμψῃ
μόνας· καὶ πᾶς ὃς ἂν κάμψῃ τὰ γόνατα αὐτῦ
τῦ πιεῖν, μεταστήσεις αὐτὸν καθ' αὑτόν. 6 Καὶ
ἐγένετο πᾶς ὁ ἀριθμὸς τῶν λαψάντων ἐν τῇ χειρὶ
αὐτῶν ἐπὶ τῇ γλώσσῃ αὐτῶν, τριακόσιοι ἄν-
δρες· καὶ πᾶς ὁ ὑπόλοιπος τῦ λαῦ ἔκαμψαν
ἐπὶ τὰ γόνατα αὐτῦ, τῦ πιεῖν ὕδωρ. 7 Καὶ
εἶπεν Κύριος πρὸς Γεδεών· ἐν τοῖς τριακοσίοις
ἀνδράσιν τοῖς λάψασιν σώσω ὑμᾶς, καὶ παρα-
δώσω τὴν Μαδιὰμ ἐν χειρί σου· καὶ πᾶς ὁ λαὸς
ἀποτρεχέτω, ἀνὴρ εἰς τὸν τόπον αὐτῦ. 8 Καὶ
ἔλαβον τὸν ἐφοδιασμὸν τῦ λαῦ ἐν ταῖς χερσὶν
αὐτῶν, καὶ τὰς κερατίνας αὐτῶν, καὶ πάντα ἄν-
δρα Ἰσραὴλ ἐξαπέστειλεν, ἄνδρα εἰς τὸ σκήνω-
μα αὐτῦ· τῶν δὲ τριακοσίων ἀνδρῶν ἐκράτη-
σεν. Ἡ δὲ παρεμβολὴ Μαδιὰμ ἦν ὑποκάτωθεν
αὐτῦ ἐν τῇ κοιλάδι. 9 Καὶ ἐγενήθη ἐν τῇ
νυκτὶ ἐκείνῃ, καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν Κύριος· ἀνάστα, ἀνάβηθι
κατάβηθι τὸ τάχος εἰς τὴν παρεμβολὴν ἐντεῦ-
θεν, ὅτι παρέδωκα αὐτὴν ἐν τῇ χειρί σου.
10 Εἰ δὲ φοβῇ σὺ καταβῆναι, κατάβηθι σὺ
καὶ Φαρὰ τὸ παιδάριόν σου εἰς τὴν παρεμβολὴν,
11 καὶ ἀκούσῃ τί λαλῦσιν· καὶ μετὰ ταῦτα ἰσχύ-
σουσιν αἱ χεῖρές σου, καὶ καταβήσῃ ἐν τῇ παρεμ-
βολῇ. Καὶ κατέβη αὐτὸς καὶ Φαρὰ τὸ παιδά-

ριον

ριον αὐτῦ εἰς μέρος τῦ πεντήκοντα τῦ ἐν τῇ παρεμβολῇ. 12 Καὶ Μαδιὰμ καὶ Ἀμαλὴκ καὶ πάντες υἱοὶ ἀνατολῶν παρεμβεβλήκεισαν ἐν τῇ κοιλάδι ὡς ἀκρὶς εἰς πλῆθος, καὶ ταῖς καμήλοις ἦν ἀριθμὸς, ἀλλ' ἦσαν ὥσπερ ἡ ἄμμος ἡ ἐπὶ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης εἰς πλῆθος. 13 Καὶ εἰσῆλθεν Γεδεὼν, καὶ ἰδὺ ἀνὴρ ἐξηγεῖται τῷ πλησίον αὐτῦ τὸ ἐνύπνιον, καὶ εἶπεν· ἰδὺ τὸ ἐνύπνιον ὁ ἐνυπνιάσθην, καὶ ἰδὺ μαγὶς ἄρτυ κριθίνυ κυλιομένη ἐν τῇ παρεμβολῇ Μαδιὰμ, καὶ ἦλθεν ἕως τῆς σκηνῆς Μαδιὰμ, καὶ ἐπάταξεν αὐτὴν, καὶ ἔπεσεν, καὶ κατέστρεψεν αὐτὴν ἄνω, καὶ ἔπεσεν ἡ σκηνή. 14 Καὶ ἀπεκρίθη ὁ πλησίον αὐτῦ, καὶ εἶπεν· οὐκ ἔστιν αὕτη ἀλλ' ἢ ῥομφαία Γεδεὼν υἱῦ Ἰωὰς ἀνδρὸς Ἰσραήλ· παρέδωκεν Κύριος ἐν χειρὶ αὐτῦ τὴν Μαδιὰμ καὶ πᾶσαν τὴν παρεμβολήν. 15 Καὶ ἐγένετο ὡς ἤκυσεν Γεδεὼν τὴν διήγησιν τῦ ἐνυπνίυ καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτῦ, καὶ προσεκύνησεν Κύριον, καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τὴν παρεμβολὴν Ἰσραὴλ, καὶ εἶπεν· ἀνάστητε, ὅτι παρέδωκεν Κύριος ἐν χειρὶ ὑμῶν τὴν παρεμβολὴν Μαδιάμ. 16 Καὶ διεῖλεν τοὺς τριακοσίους ἄνδρας τρεῖς ἀρχὰς, καὶ ἔδωκεν κερατίνας ἐν χειρὶ πάντων, καὶ ὑδρίας κεναὶς, καὶ λαμπάδας ἐν

μέσῳ

μέσῳ τῶν ὑδριῶν. 17 Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς· ἀπ' ἐμοῦ ὄψεσθε, καὶ οὕτως ποιήσετε· καὶ ἰδοὺ ἐγὼ εἰσπορεύομαι ἐν μέσῳ τῆς παρεμβολῆς, καὶ ἔσται, ὡς ἐὰν ποιήσω, οὕτως ποιήσετε. 18 Καὶ σαλπιῶ ἐν τῇ κερατίνῃ ἐγὼ καὶ πάντες οἱ μετ' ἐμοῦ, καὶ σαλπιεῖτε ταῖς κερατίναις καὶ ὑμεῖς κύκλῳ ὅλης τῆς παρεμβολῆς, καὶ ἐρεῖτε· τῷ Κυρίῳ καὶ τῷ Γεδεών. 19 Καὶ εἰσῆλθεν Γεδεὼν καὶ ἑκατὸν ἄνδρες οἱ μετ' αὐτοῦ ἐν μέρει τῆς παρεμβολῆς, ἀρχομένης τῆς φυλακῆς τῆς μεσούσης· πλὴν ἐγέρσει ἤγειραν τοὺς φυλάσσοντας, καὶ ἐσάλπισαν ἐν ταῖς κερατίναις, καὶ ἐξετίναξαν τὰς ὑδρίας τὰς ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν. 20 Καὶ ἐσάλπισαν αἱ τρεῖς ἀρχαὶ ἐν ταῖς κερατίναις, καὶ συνέτριψαν τὰς ὑδρίας, καὶ ἐλάβοντο ἐν τῇ χειρὶ τῇ ἀριστερᾷ αὐτῶν τῶν λαμπάδων, καὶ ἐν τῇ χειρὶ τῇ δεξιᾷ αὐτῶν αἱ κερατίναι, τοῦ σαλπίζειν· καὶ ἀνέκραξαν· ῥομφαία τῷ Κυρίῳ καὶ τῷ Γεδεών. 21 Καὶ ἔστησεν ἕκαστος καθ' ἑαυτὸν κύκλῳ τῆς παρεμβολῆς· καὶ ἔδραμεν πᾶσα ἡ παρεμβολὴ, καὶ ἐσήμαναν, καὶ ἔφυγον. 22 Καὶ ἐσάλπισαν αἱ τριακόσιαι κερατίναι, καὶ ἔθετο Κύριος μάχαιραν ἀνδρὸς ἐν τῷ πλησίον αὐτοῦ, καὶ ἐν ὅλῃ τῇ παρεμβολῇ· καὶ ἔφυγεν πᾶσα ἡ παρεμβολὴ ἕως τῆς Βαιθασεττὰ, Βαστεττὰ καὶ

Βασελ-Γαδάθ καὶ σωηγμένη ἕως χείλους Ἀβελ-μεθλὰ καὶ ἐπὶ Ταλάθ. 23 Καὶ ἐβόησεν ἀνὴρ Ἰσραὴλ ἐκ Νεφθαλείμ, καὶ ἐξ Ἀσὴρ, καὶ ἐκ παντὸς Μανασσῆ, καὶ κατεδίωξαν ὀπίσω Μαδιάμ. 24 Καὶ ὁ εἰς ἀγγέλους ἐξαπέστειλεν Γεδεὼν ἐν παντὶ ὄρει Ἐφραίμ, λέγων· [ἀνάβητε,] καταβητε εἰς συνάντησιν Μαδιὰμ, καὶ καταλάβετε ἑαυτοῖς τὸ ὕδωρ Βαιθ-βηρὰ ἕως Βαιθ-βηρὰ καὶ τὸν Ἰορδάνην. Καὶ ἐβόησεν πᾶς ἀνὴρ Ἐφραίμ, καὶ κατελάβοντο τὸ ὕδωρ Βαιθ-βηρὰ ἕως Βαιθ-βηρὰ καὶ τὸν Ἰορδάνην. 25 Καὶ συνέλαβον τοὺς δύο ἄρχοντας Μαδιὰμ, τὸν Ὠρὴβ καὶ τὸν Ζήβ· καὶ ἀπέκτειναν τὸν Ὠρὴβ ἐν Σηρ-ωρὴβ, καὶ τὸν Ζὴβ ἀπέκτειναν ἐν Ἰακεφ-ζὴβ, καὶ κατεδίωξαν Μαδιάμ· καὶ τὴν κεφαλὴν Ὠρὴβ καὶ Ζὴβ ἤνεγκαν πρὸς Γεδεὼν ἐκ τοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου.

ΚΕΦ. Η'.

1 ΚΑΙ εἶπεν πρὸς αὐτὸν ἀνὴρ Ἐφραίμ· τί τὸ ῥῆμα τοῦτο ἐποίησας ἡμῖν, τοῦ μὴ καλέσαι ἡμᾶς, ὅτε ἐξεπορεύθη πολεμῆσαι ἐν τῇ Μαδιάμ; καὶ ἐκείνοντο μετ' αὐτοῦ κραταιῶς. 2 Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς· τί ἐποίησα νῦν καθὼς ὑμεῖς; Οὐχὶ κρείττων βοτρυολίδες Ἐφραὶμ ἢ τρυγητὸς Ἀβιέζερ; 3 Ἐν χειρὶ

χειρὶ ὑμῶν παρέδωκεν Κύριος τὺς ἄρχοντας Μαδιὰμ, τὸν Ὼρὴβ καὶ τὸν Ζὴβ· καὶ τί ἠδυνάσθην ποιῆσαι καθὼς ὑμεῖς; καὶ κατέπαυσαν. Τότε ἀνῆκε τὸ πνεῦμα αὐτῶν ἀπ' αὐτῦ, ὅτι τῷ λαλῆσαι αὐτὸν τὸν λόγον τῦτον. 4 Καὶ ἦλθεν Γεδεὼν ὅπι τὸν Ἰορδάνιν, καὶ διέβη αὐτὸς, καὶ τριακόσιοι ἄνδρες οἱ μετ' αὐτῦ, ὀλιγοψυχῦντες καὶ πεινῶντες. 5 Καὶ εἶπεν τοῖς ἀνδράσιν Σοκχώθ· δότε δὴ ἄρτυς τῷ λαῷ τῷ μετ' ἐμῦ, ὅτι πεινῶσιν· ἐγὼ δὲ διώκω ὀπίσω Ζεβεὲ καὶ Σαλμανὰ βασιλέων Μαδιάμ. 6 Καὶ εἶπαν οἱ ἄρχοντες Σοκχώθ μὴ χεὶρ Ζεβεὲ καὶ Σαλμανὰ νυῦ ἐν τῇ χειρί συ, ὅτι δώσομεν τῇ στρατειᾷ συ ἄρτυς; 7 Καὶ εἶπεν Γεδεών· ὄχ ὕτως· ὅτι τῷ δῦναι Κύριον τὸν Ζεβεὲ καὶ Σαλμανὰ ἐν τῇ χειρί μυ, καὶ κατατξανῶ τὰς σάρκας ὑμῶν ἐν ταῖς ἀκάνθαις τῆς ἐρήμυ καὶ ἐν ταῖς Βαρκοννείμ. 8 Καὶ ἀνέβη ἐκεῖθεν εἰς Φανυὴλ, καὶ ἐλάλησεν πρὸς αὐτὺς κατὰ ταῦτα. Καὶ ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ ἄνδρες Φανυὴλ, ὃν τρόπον ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ ἄνδρες Σοκχώθ. 9 Καὶ εἶπεν τοῖς ἀνδράσιν Φανυὴλ, λέγων· ἐν τῷ ὑπιστρέφειν με μετ' εἰρήνης, καθασκάψω τὸν πύργον τῦτον. 10 Καὶ Ζεβεὲ καὶ Σαλμανὰ ἐν Καρκὼρ, καὶ ἡ παρεμβολὴ αὐτῶν μετ' αὐτῶν ὡσεὶ πεντεκαίδεκα χιλιάδες,

ἑξακόσιοι

βασιλέως

Βαρκομμείν

Καρκὰ

δες, πάντες καταλειφθέντες ἐκ ἀνατολῶν· καὶ οἱ πεπληγότες ἦσαν ἑκατὸν καὶ εἴκοσι χιλιάδες ἀνδρῶν ἐσπασμένων ῥομφαίαν. 11 Καὶ ἀνέβη Γεδεὼν ὁδὸν κατοικούντων ἐν σκηναῖς ἀπὸ ἀνατολῶν τῆς Ναβὲθ ἐξ ἐναντίας Ζεβεέ· καὶ ἐπάταξεν τὴν παρεμβολήν, ἡ δὲ παρεμβολὴ ἦν πεποιθυῖα. 12 Καὶ ἔφυγεν Ζεβεὲ καὶ Σαλμανά, καὶ ἐδίωξεν ὀπίσω αὐτῶν· καὶ ἐκράτησεν τοὺς δύο βασιλεῖς Μαδιὰμ, τ' Ζεβεὲ καὶ τ' Σαλμανά, καὶ πᾶσαν τὴν παρεμβολὴν αὐτῶν ἐξέτρεψεν. 13 Καὶ ἀνέστρεψεν Γεδεὼν ὁ υἱὸς Ἰωὰς ἐκ τῆ πολέμυ ἀπὸ ἀναβάσεως Ἀρές. 14 Καὶ συνέλαβεν παιδάριον ἐκ τῶν ἀνδρῶν Σοκχώθ, καὶ ἐπηρώτησεν αὐτόν· καὶ ἀπεγράψατο πρὸς αὐτὸν τοὺς ἄρχοντας Σοκχὼθ καὶ τοὺς πρεσβυτέρους αὐτῆς, ἑβδομήκοντα ἑπτὰ ἄνδρας. 15 Καὶ παρεγένετο Γεδεὼν πρὸς τοὺς ἄρχοντας Σοκχώθ, [καὶ εἰσῆλθεν πρὸς τοὺς ἄρχοντας Σοκχώθ,] καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ἰδοὺ Ζεβεὲ καὶ Σαλμανά, δι' οὓς ὠνειδίσατέ με, λέγοντες· μὴ χεὶρ Ζεβεὲ καὶ Σαλμανὰ νῦν ἐν τῇ χειρί συ, ὅτι δώσομεν τοῖς ἀνδράσιν συ τοῖς ἐκλελυμένοις ἄρτυς; 16 Καὶ ἔλαβεν τοὺς ἄρχοντας καὶ τοὺς πρεσβυτέρους τῆς πόλεως, καὶ κατέξανεν αὐτοὺς ἐν ταῖς ἀκάνθαις τῆς ἐρήμυ καὶ ταῖς Βαρκηνείμ, καὶ κατέξανεν

ἔλαβον

ἐν

ἐν αὐτοῖς ἄνδρας Σοκχώθ. 17 Καὶ τὸν πύργον Φανουὴλ κατέσκαψεν, καὶ ἀπέκλεινεν τοὺς ἄνδρας τῆς πόλεως. 18 Καὶ εἶπεν πρὸς Ζεβεὲ καὶ Σαλμανά· ποῦ οἱ ἄνδρες, οὓς ἀπεκλείνατε ἐν Θαβώρ; Καὶ εἶπαν· [ὡσεὶ σὺ] ὅμοιός σοι, ὅμοιος αὐτῶν, εἷς ὡς εἶδος [μορφὴ] υἱῶν βασιλέων. 19 Καὶ εἶπεν Γεδεών· ἀδελφοί μου καὶ υἱοὶ τῆς μητρός μου εἰσίν. Καὶ ὤμοσεν αὐτοῖς· ζῇ Κύριος, εἰ ἐζωογόνησατε αὐτούς, οὐκ ἂν ἀπέκλεινα ὑμᾶς. 20 Καὶ εἶπεν τῷ Ἰεθὲρ τῷ πρωτοτόκῳ αὐτοῦ· ἀνάστα, ἀπόκλεινον αὐτούς. Καὶ οὐκ ἔσπασεν τὸ παιδάριον αὐτοῦ τὴν μάχαιραν αὐτοῦ· ὅτι ἐφοβήθη, ὅτι ἔτι ἦν νεώτερος. 21 Καὶ εἶπεν Ζεβεὲ καὶ Σαλμανά· ἀνάστα σὺ καὶ ἄπαντησον ἡμῖν· ὅτι ὡς ἀνὴρ ἡ δύναμις αὐτοῦ. Καὶ ἀνέστη Γεδεών, καὶ ἀνεῖλεν τὸν Ζεβεὲ καὶ τὸν Σαλμανά· καὶ ἔλαβεν τοὺς μηνίσκους τοὺς ἐν τοῖς τραχήλοις τῶν καμήλων αὐτῶν. 22 Καὶ εἶπεν ἀνὴρ Ἰσραὴλ πρὸς Γεδεών· ἄρχε σὺ ἡμῶν σύ, καὶ οἱ υἱοί σου, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ υἱοῦ σου, ὅτι σέσωκας ἡμᾶς ἐκ χειρὸς Μαδιάμ. 23 Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς Γεδεών· οὐκ ἄρξω ἐγὼ ὑμῶν, καὶ οὐκ ἄρξει ὁ υἱός μου ὑμῶν· Κύριος ἄρξει ὑμῶν. 24 Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς Γεδεών· αἰτήσομαι παρ' ὑμῶν αἴτησιν, καὶ δότω μοι ἀνὴρ

ἐνώπιον τῶν σκύλων αὐτῶ· ὅτι ἐνώπια χρυσᾶ πολλὰ ἦν αὐτοῖς, ὅτι Ἰσμαηλεῖται ἦσαν. 25 Καὶ εἶπαν· διδόντες δώσομεν. Καὶ ἀνέπτυξεν τὸ ἱμάτιον αὐτῶ, καὶ ἔρριψεν ἐκεῖ ἀνὴρ ἐνώπιον χρυσῶν τῶν σκύλων αὐτῶ. 26 Καὶ ἐγενήθη ὁ σταθμὸς τῶν ἐνωτίων τῶν χρυσῶν ὧν ἠτήσατο, σίκλοι χίλιοι καὶ ἑπτακόσιοι χρυσοῦ, πλὴν τῶν σηρώνων καὶ τῶν [ὁρμίσκων] Ἐνφὼθ, καὶ τῶν περιβολαίων τῶν πορφυρῶν τῶν ὑπὸ τοῖς βασιλεῦσιν Μαδιὰμ, καὶ πλὴν τῶν κλοιῶν τῶν χρυσῶν τῶν ἐν τοῖς σταχύοις τῶν καμήλων αὐτῶν. 27 Καὶ ἐποίησεν αὐτὸ Γεδεὼν εἰς Ἐφὼδ, καὶ ἔστησεν αὐτὸ ἐν πόλει αὐτῶ ἐν Ἐφρὰ· καὶ ἐξεπόρνευσεν πᾶς Ἰσραὴλ ὀπίσω αὐτῶ ἐκεῖ· καὶ ἐγένετο τῷ Γεδεὼν καὶ τῷ οἴκῳ αὐτῶ εἰς σκάνδαλον. 28 Καὶ ἐνετράπη Μαδιὰμ ἀπὸ προσώπου υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ οὐ προσέθεντο ἆραι κεφαλὴν αὐτῶν. Καὶ ἡσύχασεν ἡ γῆ ἔτη τεσσεράκοντα ἐν ἡμέραις Γεδεών. 29 Καὶ ἐπορεύθη Ἱεροβάαλ υἱὸς Ἰωὰς, καὶ κατῴκησεν ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ. 30 Καὶ τῷ Γεδεὼν ἦσαν ἑβδομήκοντα υἱοὶ, ἐκπορευόμενοι ἐκ μηρῶν αὐτοῦ, ὅτι γυναῖκες πολλαὶ ἦσαν αὐτῷ. 31 Καὶ ἡ παλλακὴ αὐτοῦ ἡ ἐν Σικίμοις, ἔτεκεν αὐτῷ καὶ γε αὐτὴ υἱόν· καὶ ἐπέθηκεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Ἀβιμέλεχ. 32 Καὶ ἀπέθανεν Γεδεὼν

σώνων

Ἐφραΐμ

υἱὸς Ἰωὰς ἐν πολειᾷ ἀγαθῇ, καὶ ἐπάφη ἐν τῷ τάφῳ Ἰωὰς τῷ πατρὸς αὐτῷ, ἐν Ἐφρὰ [πατρὸς] Ἀβιεζρεί. 33 Καὶ ἐγενήθη ὡς ἀπέθανεν Γεδεών, καὶ ἀπεστράφησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἐξεπόρνευσαν ὀπίσω τῶν Βααλείμ, καὶ ἔθεντο αὐτοῖς τὸν Βααλβερεὶθ εἰς θεὸν αὐτῶν, τοῦ εἶναι αὐτοῖς αὐτὸν εἰς θεόν. 34 Καὶ οὐκ ἐμνήσθησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ Κυρίου τοῦ θεοῦ αὐτῶν, τοῦ ῥύσαμένου αὐτοὺς ἐκ χειρὸς πάντων τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν κυκλόθεν. 35 Καὶ οὐκ ἐποίησαν ἔλεος μετὰ τοῦ οἴκου Ἰεροβάαλ Γεδεών, τοῦ πᾶσαν τὴν ἀγαθωσύνην ἣν ἐποίησεν μετὰ Ἰσραήλ.

Ἐφραθὰ

Βααλβεὲρ

ΚΕΦ. Θ'.

1 ΚΑΙ ἐπορεύθη Ἀβιμέλεχ υἱὸς Ἰεροβάαλ εἰς Σίκιμα πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς τῆς μητρὸς αὐτοῦ, καὶ ἐλάλησεν πρὸς αὐτοὺς, καὶ πρὸς πᾶσαν τὴν συγγένειαν τοῦ οἴκου πατρὸς τῆς μητρὸς αὐτοῦ, λέγων· 2 λαλήσατε δὴ ἐν ὠσὶν πάντων τῶν ἀνδρῶν Σικίμων· ποῖον βέλτιόν ἐστιν ὑμῖν, τὸ ἄρχειν ὑμῶν ἑβδομήκοντα ἄνδρας, πάντας υἱοὺς Ἰεροβάαλ, ἢ ἀνδρὶ ἑνὶ ἄρχειν ὑμῶν; καὶ μνήσθητε ὅτι σὰρξ ὑμῶν καὶ ὀστοῦν ὑμῶν ἐγώ εἰμι. 3 Καὶ ἐλάλησαν περὶ αὐτοῦ οἱ ἀδελφοὶ τῆς μητρὸς αὐτοῦ ἐν

τοῖς ὡσὶν πάντων τ̃ ἀνδρῶν Σικίμων πάντας τὰς λόγους τούτους· καὶ ἔκλινεν καρδία αὐτῶν ὀπίσω Ἀβιμέλεχ, ὅτι εἶπαν· ἀδελφὸς ἡμῶν ἐστίν. 4 Καὶ ἔδωκαν αὐτῷ ἑβδομήκοντα ἀργυρίου ἐκ τ̃ οἴκου Βάαλ Βεριθ· καὶ ἐμισθώσατο ἐν αὐτοῖς Ἀβιμέλεχ ἄνδρας κενοὺς καὶ θαμβυμένους, καὶ ἐπορεύθησαν ὀπίσω αὐτ̃. 5 Καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τ̃ πατρὸς αὐτ̃ εἰς Ἐφραὶμ Ἐφρὰ, καὶ ἀπέκτειναν τοὺς ἀδελφοὺς αὐτ̃, υἱοὺς Ἰεροβάαλ, ἑβδομήκοντα ἄνδρας, ἐπὶ λίθου ἑνός· καὶ ἀπε- Ἰάθαμ λείφθη Ἰωάθαμ, υἱὸς Ἰεροβάαλ ὁ νεώτερος, ὅτι ἐκρύβη. 6 Καὶ συνήχθησαν πάντες οἱ ἄνδρες Σικίμων καὶ πᾶς ὁ οἶκος Μαλλὼ, καὶ ἐπορεύθησαν, καὶ ἐβασίλευσαν τὸν Ἀβιμέλεχ εἰς βασιλέα παρὰ τὴ βαλάνῳ τ̃ς στάσεως ἐν Σικίμοις. 7 Καὶ ἀνήγγειλαν τῷ Ἰωάθαμ, καὶ Γαζιρεὶν ἐπορεύθη, καὶ ἔστη ὅτι τ̃ς κορυφ̃ς τ̃ ὄρους Γαριζείν· ἤλλαυσεν καὶ ἐπῆρεν τὴν φωνὴν αὐτ̃, καὶ ἐκάλεσεν ἐπ' αὐτοῖς, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ἀκούσατέ μου ἄνδρες Σικίμων, καὶ ἀκούσαι ὑμῖν ὁ θεός. 8 Πορευόμενα ἐπορεύθησαν τὰ ξύλα, τ̃ χρίσαι ἑαυτοῖς βασιλέα, καὶ εἶπον τῇ ἐλαίᾳ· βασίλευσον ἐφ' ἡμῶν. 9 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ἡ ἐλαία· ἀφεῖσα τὴν πιότητά μου, ἣν ἐν ἐμοὶ ἐδόξασεν ὁ θεὸς καὶ ἄνθρωποι, πορεύθω ἄρχειν τῶν ξύ-

λων;

λων; 10 Καὶ εἶπαν τὰ ξύλα τῇ συκῇ· δεῦρο, βασίλευσον ἐφ' ἡμῶν. 11 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ἡ συκῆ· ἀφεῖσα τὴν γλυκύτητά μου καὶ τὸ γένημά μου τὸ ἀγαθὸν, καὶ πορεύθω ἄρχειν ξύλων; 12 Καὶ εἶπαν τὰ ξύλα τῇ ἀμπέλῳ· δεῦρο, βασίλευσον ἐφ' ἡμᾶς. 13 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ἡ ἄμπελος· ἀφεῖσα τὸν οἶνόν μου, τὸν εὐφροσύνην [τὸν τῶν] τῶν θεῶν καὶ τῶν ἀνθρώπων, πορεύθω ἄρχειν ξύλων; 14 Καὶ εἶπαν τὰ ξύλα πρὸς τὸν ῥάμνον· δεῦρο σὺ, βασίλευσον ἐφ' ἡμᾶς. 15 Καὶ εἶπεν ὁ ῥάμνος πρὸς τὰ ξύλα· εἰ ἐν ἀληθείᾳ ὑμεῖς χρίετέ με εἰς βασιλέα ἐφ' ὑμᾶς, δεῦτε, πεποίθατε ἐν τῇ σκέπῃ μου· καὶ εἰ μὴ, ἐξέλθοι πῦρ ἐκ τῆς ῥάμνου, καὶ καταφάγοι τὰς κέδρους τοῦ Λιβάνου. 16 Καὶ νῦν εἰ ἐν ἀληθείᾳ καὶ ἐν τελειότητι ἐποιήσατε, καὶ ἐβασιλεύσατε τὸν Ἀβιμέλεχ, καὶ εἰ καλῶς ἐποιήσατε μετὰ Ἱεροβάαλ, καὶ μετὰ τοῦ καθὼς οἴκου αὐτοῦ, καὶ εἰ κατὰ τὸ ἀνταπόδομα τῆς χειρὸς αὐτοῦ ἐποιήσατε αὐτῷ, 17 ὡς ἐπολέμησεν ὁ πατήρ μου ὑπὲρ ὑμῶν, καὶ ἔρριψεν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐξεναντίας, καὶ ἐξείλατο ὑμᾶς ἐκ χειρὸς Μαδιάμ, 18 καὶ ὑμεῖς ἐπανέστητε ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου σήμερον, καὶ ἀπεκτείνατε τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, ἑβδομήκοντα ἄνδρας, ἐπὶ λίθον

λίθον ἕνα, καὶ ἐβασιλεύσατε τὸν Ἀβιμέλεχ υἱὸν τῆς παιδίσκης αὐτῦ ὅτι τοὺς ἄνδρας Σικίμων, ὅτι ἀδελφὸς ὑμῶν ἐστιν· 19 καὶ εἰ ἐν ἀληθείᾳ καὶ τελειότητι ἐποιήσατε μετ' Ἰεροβάαλ καὶ τῦ οἴκυ αὐτῦ τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, εὐλογηθείητε ὑμεῖς, καὶ εὐφρανθείητε ἐν Ἀβιμέλεχ, καὶ εὐφρανθείη καὶγε αὐτὸς ἐν ὑμῖν. 20 Καὶ εἰ μή, ἐξέλθοι πῦρ ἐξ Ἀβιμέλεχ, καὶ καταφάγοι τὺς ἄνδρας Σικίμων, καὶ τὸν οἶκον Μαελλών· καὶ [εἰ μὴ] ἐξέλθοι πῦρ ἀπὸ ἀνδρῶν Σικίμων, καὶ ἀπὸ τῦ οἴκυ Μαελλών, καὶ καταφάγοι τὸν Ἀβιμέλεχ. 21 Καὶ ἀπέδρα Ἰωάθαμ, καὶ ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ, καὶ ἔφυγεν εἰς Ῥαφά· καὶ κατῴκησεν ἐκεῖ ἀπὸ προσώπυ Ἀβιμέλεχ τῦ ἀδελφῦ αὐτῦ. 22 Καὶ ἦρξεν Ἀβιμέλεχ ἐν Ἰσραὴλ τρία ἔτη. 23 Καὶ ἐξαπέστειλεν ὁ θεὸς πνεῦμα πονηρὸν ἀναμέσον Ἀβιμέλεχ καὶ ἀναμέσον τῶν ἀνδρῶν Σικίμων, καὶ ἠθέτησαν οἱ ἄνδρες Σικίμων ἐν τῷ οἴκῳ Ἀβιμέλεχ, 24 τῦ ἐπαγαγεῖν τὴν ἀδικίαν τῶν ἑβδομήκοντα υἱῶν Ἰεροβάαλ, καὶ τὸ αἷμα αὐτῶν θεῖναι ἐπὶ Ἀβιμέλεχ τὸν ἀδελφὸν αὐτῶν τὸν ἀποκτείναντα αὐτοὺς, καὶ ἐπὶ τοὺς ἄνδρας Σικίμων τοὺς κατισχύσαντας χεῖρας αὐτῦ, ὥστε ἀποκτεῖναι τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῦ. 25 Καὶ ἔθεντο αὐτῷ οἱ ἄν-

ἸώθαμΑὐτὸς

ἄνδρες

ἄνδρες Συχέμων ἐνέδρευσαν ἐπὶ τὰς κεφαλὰς τῶν ὀρέων, καὶ ἀνήρπαζον πάντας τοὺς παραπορευομένους ἐπ' αὐτοὺς ἐν τῇ ὁδῷ· καὶ ἀπηγγέλη τῷ Ἀβιμέλεχ. 26 Καὶ ἦλθεν Γαὰλ υἱὸς Ἀβὲδ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ παρῆλθον εἰς Σίκιμα· καὶ ἐπεποίθησαν αὐτῷ οἱ ἄνδρες Συχέμων. 27 Καὶ ἦλθον εἰς ἀγρὸν, καὶ ἐτρύγησαν τοὺς ἀμπελῶνας αὐτῶν, καὶ κατεπάτησαν, καὶ ἐποίησαν χορούς· καὶ εἰσῆλθον εἰς οἶκον θεοῦ αὐτῶν, καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον, καὶ κατηρῶντο τὸν Ἀβιμέλεχ. 28 Καὶ εἶπεν Γαὰλ υἱὸς Ἀβέδ· τίς ἐστιν Ἀβιμέλεχ, καὶ τίς ἐστιν ὁ υἱὸς Συχέμ, ὅτι δουλεύσομεν αὐτῷ; οὐχ οὗτος υἱὸς Ἰεροβάαλ, καὶ Ζεβοὺλ ἐπίσκοπος αὐτοῦ δοῦλος αὐτοῦ σὺ τοῖς ἀνδράσιν Ἐμμὼρ πατρὸς Συχέμ; καὶ τί ὅτι δουλεύσομεν αὐτῷ καθότι ἡμεῖς; 29 Καὶ τίς δώῃ τὸν λαὸν τοῦτον ἐν χειρί μου; καὶ μεταστήσω τὸν Ἀβιμέλεχ, καὶ ἐρῶ τῷ Ἀβιμέλεχ· πλήθυνον τὴν δύναμίν σου, καὶ ἔξελθε. 30 Καὶ ἤκουσεν Ζεβοὺλ ἄρχων τῆς πόλεως τοὺς λόγους Γαὰλ υἱοῦ Ἀβέδ, καὶ ἐθυμώθη ὀργῇ. 31 Καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸς Ἀβιμέλεχ μετὰ δόλου, λέγων· ἰδοὺ Γαὰλ υἱὸς Ἀβὲδ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ παραγεγόνασιν εἰς Σίκιμα, καὶ οἱ δὲ πολιορκοῦσιν τὴν πόλιν ἐπί σε. 32 Καὶ νῦν ἀνάστηθι νυκτὸς, σὺ καὶ ὁ

λαὸς ὁ μετ' σϑ, καὶ ἐνέδρευσον ἐν τῷ ἀγρῷ.
33 Καὶ ἔσῃ τοπρωΐ ἅμα τῷ ἀνατεῖλαι τὸν
ἥλιον, καὶ ὀρθιεῖσεις, καὶ ἐκτενεῖς ὅπὶ τὴν πό-
λιν· καὶ ἰδοὺ αὐτὸς καὶ ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ, ἐκ-
πορεύονται πρὸς σε, καὶ ποιήσεις αὐτῷ, καθά-
περ ἐὰν εὕρῃ ἡ χείρ σϑ. 34 Καὶ ἀνέστη Ἀβι-
μέλεχ καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ νυκτὸς, καὶ
ἐνέδρευσαν ὅπὶ Σίκιμα τέσσαρας ἀρχάς. 35 Καὶ
ἐγένετο πρωΐ, καὶ ἐξῆλθεν Γαὰλ υἱὸς Ἀβέδ,
τῇ πύλῃ καὶ ἔστη πρὸς τῇ θύρᾳ τῆς πύλης τῆς πόλεως.
Καὶ ἀνέστη Ἀβιμέλεχ καὶ ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ
ἐκ τῆς ἐνέδρων. 36 Καὶ εἶδεν Γαὰλ υἱὸς Ἀ-
βέδ τὸν λαὸν, καὶ εἶπεν πρὸς Ζεβοὺλ· ἰδοὺ
λαὸς καταβαίνων ἀπὸ τῆς κορυφῶν τῶν ὀρέων.
Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν Ζεβοὺλ· τὴν σκιὰν τῶν
ὀρέων σὺ ὁρᾷς ὡς ἄνδρας. 37 Καὶ προσέθε-
Γαλαὰδ το ἔτι Γαὰλ τοῦ λαλῆσαι, καὶ εἶπεν· ἰδοὺ λαὸς
καταβαίνων κατὰ θάλασσαν, ἀπὸ τοῦ ἐχόμενα τοῦ
ὀμφαλοῦ τῆς γῆς, καὶ ἀρχὴ μία πορεύεται
ἀπὸ ὁδοῦ δρυὸς ἀπὸ βλεπόντων. 38 Καὶ εἶ-
πεν πρὸς αὐτὸν Ζεβοὺλ· ποῦ ἐστιν νῦν τὸ στό-
πῦ μα σϑ, τὸ λέγον· τίς ἐστιν Ἀβιμέλεχ, ὅτι δου-
λεύσομεν αὐτῷ; οὐχ ἰδοὺ οὗτός ἐστιν ὁ λαὸς, ὃν
ἐξουδένωσας ἐν αὐτῷ; ἔξελθε δὴ νῦν, καὶ πο-
λέμει πρὸς αὐτόν. 39 Καὶ ἐξῆλθεν Γαὰλ

ἀπὸ

ἀπὸ προσώπου τῶν ἀνδρῶν Σικίμων, καὶ ἐπολέμησεν ὁ Ἀβιμέλεχ. 40 Καὶ κατεδίωξεν αὐτὸν Ἀβιμέλεχ, καὶ ἔφυγεν ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ· καὶ ἔπεσον τραυματίαι πολλοὶ ἕως θυρῶν τῆς πόλεως. 41 Καὶ ὤκησεν Ἀβιμέλεχ ἐν Ἀρουμά· καὶ ἐξέβαλεν Ζεβοὺλ τὸν Γαὰλ καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, τοῦ μὴ οἰκεῖν ἐν Σικίμοις. 42 Καὶ ἐγενήθη τῇ ἐπαύριον, καὶ ἐξῆλθεν ὁ λαὸς εἰς τὸ πεδίον, καὶ ἀπηγγέλη τῷ Ἀβιμέλεχ. 43 Καὶ παρέλαβεν τὸν λαὸν, καὶ διεῖλεν αὐτοὺς εἰς τρεῖς ἀρχάς, καὶ ἐνήδρευσεν ἐν αὐτὸν
ἀγρῷ· καὶ εἶδεν, καὶ ἰδοὺ λαὸς ἐξῆλθεν ἐκ τῆς αὐτῷ
πόλεως, καὶ ἐπανέστη αὐτοῖς, καὶ ἐπάταξεν αὐτούς. 44 Καὶ Ἀβιμέλεχ καὶ αἱ ἀρχαὶ αἱ μετ' αὐτοῦ ἐξετάθησαν, καὶ ἔστησαν παρὰ τὴν πύλην τῆς πόλεως· καὶ αἱ δύο ἀρχαὶ ἐξεχύθησαν ἐπὶ πάντας τοὺς ἐν τῷ ἀγρῷ, καὶ ἐπάταξαν αὐτούς. 45 Καὶ Ἀβιμέλεχ ἐπολέμει ἐν τῇ πόλει ὅλην τὴν ἡμέραν ἐκείνην, καὶ κατελάβετο τὴν πόλιν, καὶ τὸν λαὸν τὸν ἐν αὐτῇ ἀπέκτεινεν· καὶ τὴν πόλιν κατεῖλεν, καὶ ἔσπειρεν αὐτὴν ἅλας. 46 Καὶ ἤκουσαν πάντες οἱ ἄνδρες πύργου Σικίμων, καὶ εἰσῆλθον εἰς τὸ ὀχύρωμα οἴκου τοῦ Βάαλ Βεριθ. 47 Καὶ ἀπηγγέλη τῷ Ἀβιμέλεχ ὅτι συνήχθησαν πάντες οἱ ἄνδρες

τοῦ

τῦ πύργυ Σικίμων· 48 καὶ ἀνέβη Ἀβιμέ-
Ἑρμῶν λεχ εἰς ὄρος Σελμῶν, αὐτὸς καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ
μετ' αὐτῦ· καὶ ἔλαβεν Ἀβιμέλεχ πῶ ἀξίνῃω
ἐν τῇ χειρὶ αὐτῦ, καὶ ἔκοψεν φορτίον ξύλων, καὶ
ἔλαβεν αὐτό, καὶ ἐπέθηκεν ὅπὶ τοὺς ὤμυς αὐ-
τῦ· καὶ εἶπεν πρὸς τὸν λαὸν τὸν μετ' αὐτῦ·
τί ἴδετέ με ποιῦντα, ταχέως ποιήσατε ὡς καὶ
ἐγώ. 49 Καὶ ἔκοψαν καὶ γε ※ πάντες αὐτοὶ
ἕκαστος φορτίον, ~ καὶ ἦραν", καὶ ἐπορεύθησαν
※ ὀπίσω Ἀβιμέλεχ, καὶ ἐπέθηκαν ὅπὶ τὸ ὀχύ-
ρωμα, καὶ ἐνέπρησαν ἐπ' αὐτὺς τὸ ὀχύρωμα ἐν
πυρί· καὶ ἀπέθανον πάντες οἱ ἄνδρες πύργυ Σι-
κίμων, ὡσεὶ χίλιοι ἄνδρες καὶ γυναῖκες. 50 Καὶ
ἐπορεύθη Ἀβιμέλεχ εἰς Θαβαὶς, καὶ παρεκά-
προκατελά- θισεν ἐπ' αὐτὴν, καὶ παρκατελάβετο αὐτήν. 51 Καὶ
βοντο πύργος ἦν * ὀχυρὸς ἐν μέσῳ τῆς πόλεως· καὶ ἔφυ-
* ὑψηλὸς γον ἐκεῖ πάντες οἱ ἄνδρες καὶ αἱ γυναῖκες, καὶ
πάντες οἱ ἡγύμενοι τῆς πόλεως, καὶ ἀπέκλεισαν
ἐφ' ἑαυτοὺς, καὶ ἀνέβησαν ὅπὶ τὸ δῶμα τῦ πύρ-
γυ. 52 Καὶ ἦλθεν Ἀβιμέλεχ ἕως τῦ πύργυ,
καὶ ἐξεπολέμησαν αὐτόν· καὶ ἤγγισεν Ἀβιμέλεχ
ἕως τῆς θύρας τῦ πύργυ, ἐνπρῆσαι αὐτὶω ἐν
πυρί. 53 Καὶ ἔρριψεν γυνὴ μία κλάσμα μύ-
λυ ὅπὶ τὶω κεφαλὶω Ἀβιμέλεχ, καὶ συνέ-
θλασεν τὸ κρανίον αὐτῦ. 54 Καὶ ἐβόησεν τὸ

τάχος

τάχος τοῦς τὸ παιδάριον, τὸν αἴροντα τὰ σκεύη αὐτοῦ, καὶ εἶπεν αὐτῷ· σπάσον τὴν μάχαιράν σου, καὶ θανάτωσόν με, μήποτε εἴπωσιν, ※ ὅτι γυνὴ ἀπέκτεινεν αὐτόν. Καὶ ἐξεκέντησεν αὐτὸν τὸ παιδάριον αὐτοῦ, καὶ ἀπέθανεν ☩ Ἀβιμέλεχ". 55 Καὶ ἴδεν ἀνὴρ Ἰσραὴλ ὅτι ἀπέθανεν Ἀβιμέλεχ· καὶ ἀπῆλθον ἀνὴρ εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ. 56 Καὶ ἀπέστρεψεν ὁ θεὸς τὴν κακίαν Ἀβιμέλεχ, ἣν ἐποίησεν τῷ πατρὶ αὐτοῦ, ἀποκτεῖναι τοὺς ἑβδομήκοντα ἀδελφοὺς αὐτοῦ. 57 Καὶ πᾶσαν κακίαν ἀνδρῶν Σικίμων ἀπέστρεψεν Κύριος εἰς τὴν κεφαλὴν αὐτῶν· καὶ ἐπῆλθεν ἐπ' αὐτοὺς ἡ κατάρα Ἰωάθαμ τοῦ υἱοῦ Ἰεροβάαλ. αὐτοῦ

ΚΕΦ. Ι'.

1 ΚΑΙ ἀνέστη μετὰ Ἀβιμέλεχ τοῦ σῶσαι τὸν Ἰσραὴλ, Θωλὰ υἱὸς Φουὰ, υἱὸς πατραδέλφου αὐτοῦ, ἀνὴρ Ἰσσάχαρ· καὶ αὐτὸς κατῴκει ἐν Σαμαρείᾳ ἐν ὄρει Ἐφραΐμ. 2 Καὶ ἔκρινεν τὸν Ἰσραὴλ εἴκοσι καὶ τρία ἔτη, καὶ ἀπέθανεν, καὶ ἐτάφη ἐν Σαμαρείᾳ. 3 Καὶ ἀνέστη μετ' αὐτὸν Ἰαεὶρ ὁ Γαλααδίτης, καὶ ἔκρινεν τὸν Ἰσραὴλ εἴκοσι καὶ δύο ἔτη. 4 Καὶ ἐγένοντο αὐτῷ τριάκοντα ☩ καὶ δύο" υἱοὶ, ὀπι-

ϐεβηκότες

βεβηκότες ὅπι τριάκοντα τ᾽ καὶ δύο πόλεις, καὶ τριάκοντα τ᾽ δύο πόλεις αὐτοῖς· καὶ ἐκάλεσεν αὐτὰς ἐπαύλεις Ἰαείρ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, αἳ εἰσιν ἐν τῇ γῇ Γαλαάδ. 5 Καὶ Ῥαμμὼ ἀπέθανεν Ἰαείρ, καὶ ἐτάφη ἐν Καμών. 6 Καὶ προσέθεντο οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐναντι Κυρίου, καὶ ἐλάτρευσαν ταῖς Βααλείμ, καὶ ταῖς Ἀσταρώθ, καὶ τοῖς θεοῖς Σιδῶνος, καὶ τοῖς θεοῖς Συρίας, καὶ τοῖς θεοῖς Μωάβ, καὶ τοῖς θεοῖς υἱῶν Ἀμμών, καὶ τοῖς θεοῖς τῶν Ἀλλοφύλων· καὶ ἐγκατέλιπον τὸν Κύριον, καὶ οὐκ ἐδούλευσαν αὐτῷ. 7 Καὶ ἐθυμώθη ὀργῇ Κύριος ἐν τῷ Ἰσραὴλ, καὶ ἀπέδοτο αὐτοὺς ἐν χειρὶ Ἀλλοφύλων, καὶ ἐν χειρὶ υἱῶν Ἀμμών. 8 Καὶ ἐσάθρωσαν καὶ ἔθλασαν τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ἐκείνῳ ὀκτωκαίδεκα ἔτη, πάντας τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ τοὺς ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ἐν τῇ γῇ τοῦ Ἀμορραίου ἐν τῇ Γαλααδίτιδι. 9 Καὶ διέβησαν οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν τὸν Ἰορδάνην, τοῦ ἐκπολεμῆσαι καὶ ἐν τῷ Ἰούδα καὶ Βενιαμείν, καὶ ἐν τῷ οἴκῳ Ἐφραίμ· καὶ ἐθλίβησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ σφόδρα. 10 Καὶ ἐβόησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς Κύριον, λέγοντες· ἡμάρτομέν σοι, ὅτι ἐγκατελίπομεν τὸν [Κύριον] θεὸν ἡμῶν, καὶ ἐλατρεύσαμεν ταῖς Βααλείμ. 11 Καὶ εἶπεν Κύ-

ριος

εως τοῦ τῦ υἱῦ Ἰσραήλ· ἀχὶ Αἰγύπτιοι, καὶ Ἀμορῥαῖοι, καὶ οἱ υἱοὶ Ἀμμών, καὶ Μωάβ, καὶ οἱ ἀλλόφυλοι, 12 καὶ Σιδώνιοι, καὶ Μαδιὰμ, καὶ Ἀμαλὴκ ἐξέθλιψαν ὑμᾶς; καὶ ἐκεκράξατε πρός με, καὶ ἔσωσα ὑμᾶς ἐκ χειρὸς αὐτῶν. 13 Καὶ ὑμεῖς ἐγκατελίπετέ με, καὶ ἐλατρεύσατε θεοῖς ἑτέροις· διὰ τῦτο ἀ προσθήσω τοῦ σῶσαι ὑμᾶς. 14 Βαδίζετε, καὶ βοᾶτε πρὸς τοὺς θεοὺς ὓς ἐξελέξασθε ἑαυτοῖς, καὶ αὐτοὶ σωσάτωσαν ὑμᾶς ἐν καιρῷ θλίψεως ὑμῶν. 15 Καὶ εἶπαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς Κύριον· ἡμάρτομεν, ποίησον σὺ ἡμῖν κατὰ πάντα ὅσα ἂν ἀρέσκῃ ἐνώπιόν σε· πλὴν Κύριε ἐξελοῦ ἡμᾶς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ. 16 Καὶ μετέστησαν τοὺς θεοὺς τοὺς ἀλλοτρίους ἐκ μέσου αὐτῶν, καὶ ἐλάτρευσαν τῷ Κυρίῳ, καὶ ὠκ εὐηρέστησεν ἐν τῷ λαῷ, καὶ ὠλιγοψύχησεν ἐν τῷ εὐηρέστησαν κόπῳ Ἰσραήλ. 17 Καὶ ἀνέβησαν οἱ υἱοὶ Ἀμμών, καὶ παρενέβαλον ἐν Γαλαάδ· καὶ ἐξῆλθον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ παρενέβαλον ἐν τῇ Μασσηφά. 18 Καὶ εἶπον οἱ ἄρχοντες τοῦ λαοῦ Γαλαάδ, ἀνὴρ πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ· τίς ἀνὴρ ὃς ἄρξεται πολεμῆσαι ἐν τοῖς υἱοῖς Ἀμμών, καὶ ἔσται εἰς κεφαλὴν πᾶσιν τοῖς κατοικοῦσιν Γαλαάδ;

ΚΕΦ.

ΚΕΦ. ΙΑ'.

1 ΚΑΙ Ἰεφθαὲ ὁ Γαλααδίτης ἦν δυνατὸς ἐν ἰσχύϊ· καὶ αὐτὸς ἦν υἱὸς γυναικὸς πόρνης, καὶ ἔτεκεν τῷ Γαλαὰδ τὸν Ἰεφθαέ. 2 Καὶ ἔτεκεν ἡ γυνὴ Γαλαὰδ αὐτῷ δύο υἱούς· καὶ ἠδρύνθησαν οἱ υἱοὶ τῆς γυναικὸς, καὶ ἐξέβαλον τὸν Ἰεφθαέ, καὶ εἶπον αὐτῷ· οὐ κληρονομήσεις ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς ἡμῶν, ὅτι υἱὸς γυναικὸς ἑτέρας εἶ σύ. 3 Καὶ ἀπέδρα Ἰεφθαὲ ἀπὸ προσώπου τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, καὶ κατῴκησεν ἐν γῇ Τώβ· καὶ συνελέγοντο πρὸς τὸν Ἰεφθαὲ ἄνδρες λιτοὶ, καὶ συνεξεπορεύοντο μετ' αὐτοῦ. 4 Καὶ ἐγένετο μεθ' ἡμέρας, καὶ ἐπολέμησαν οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν μετὰ Ἰσραήλ. 5 Καὶ ἐγενήθη, ἡνίκα ἐπολέμησαν οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν μετὰ Ἰσραὴλ, καὶ ἐπορεύθησαν οἱ πρεσβύτεροι Γαλαὰδ, παραλαβεῖν τὸν Ἰεφθαὲ ἐν γῇ Τώβ. Ἰσραὴλ
6 Καὶ εἶπαν πρὸς Ἰεφθαὲ· δεῦρο καὶ ἔσῃ ἡμῖν εἰς ἡγούμενον, καὶ πολεμήσομεν ἐν τοῖς υἱοῖς Ἀμμών. 7 Καὶ εἶπεν Ἰεφθαὲ τοῖς πρεσβυτέροις Γαλαάδ· οὐχ ὑμεῖς ἐμισήσατέ με, καὶ ἐξεβάλετέ με ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ πατρός μου, καὶ ἐξαπεστείλατέ με ἀφ' ὑμῶν; καὶ τί ὅτι ἤλθατε πρός με, ἡνίκα ἐθλίβητε; 8 Καὶ εἶπαν οἱ πρεσ-

πρεσβύτεροι Γαλαάδ πρὸς Ἰεφθάε· οὐχ ὅτως νῦν ἤλθομεν πρός σε, καὶ συμπορεύσῃ ἡμῖν, καὶ πολεμήσομεν ἐν τοῖς υἱοῖς Ἀμμών· καὶ ἔσῃ ἡμῖν εἰς κεφαλὴν πᾶσι τοῖς κατοικοῦσιν Γαλαάδ. 9 Καὶ εἶπεν Ἰεφθάε πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους Γαλαάδ· εἰ ὑποστρέφετέ με ὑμεῖς, πολεμῆσαι ἐν τοῖς υἱοῖς Ἀμμών, καὶ παραδῷ Κύριος αὐτοὺς ἐνώπιον ἐμοῦ, ἐγὼ ὑμῖν ἔσομαι εἰς κεφαλήν; 10 Καὶ εἶπαν οἱ πρεσβύτεροι Γαλαάδ πρὸς Ἰεφθάε· Κύριος ἔσται ὁ ἀκούων ἀναμέσον ἡμῶν, εἰ μὴ κατὰ τὸ ῥῆμά σου οὕτως ποιήσομεν. 11 Καὶ ἐπορεύθη Ἰεφθάε μετὰ τῶν πρεσβυτέρων Γαλαάδ, καὶ κατέστησαν ὁ λαὸς αὐτὸν ἐπ' αὐτῶν εἰς κεφαλὴν καὶ εἰς ἡγούμενον· καὶ ἐλάλησεν Ἰεφθάε πάντας τοὺς λόγους αὐτοῦ ἐνώπιον Κυρίου ἐν Μασηφά. 12 Καὶ ἀπέστειλεν Ἰεφθάε ἀγγέλους πρὸς βασιλέα υἱῶν Ἀμμών, λέγων· τί ἐμοὶ καὶ σοί, ὅτι ἥκεις πρός με σύ, πολεμῆσαί με ἐν τῇ γῇ μου; 13 Καὶ εἶπεν βασιλεὺς υἱῶν Ἀμμὼν πρὸς τοὺς ἀγγέλους Ἰεφθάε· διότι ἔλαβεν Ἰσραὴλ τὴν γῆν μου ἐν τῇ ἀναβάσει αὐτοῦ ἐξ Αἰγύπτου, ἀπὸ Ἀρνὼν καὶ ἕως Ἰαβὸκ καὶ ἕως τοῦ Ἰορδάνου· καὶ νῦν ὑπόστρεψον αὐτὰς μετ' εἰρήνης. Καὶ ἀπέστρεψαν οἱ ἄγγελοι πρὸς Ἰεφθάε. 14 Καὶ προσέθετο ἔτι Ἰεφθάε, καὶ ἀπέστειλεν [Ἰεφθάε]

ἀγγέλους

ἀγγέλους πρὸς τὸν βασιλέα υἱῶν Ἀμμὼν, 15 λέγων· τάδε λέγει Ἰεφθάε· οὐκ ἔλαβεν Ἰεφθάε Ἰσραὴλ τὴν γῆν Μωὰβ καὶ τὴν γῆν υἱῶν Ἀμμὼν 16 ἐν τῇ ἀναβάσει αὐτῶν ἐξ Αἰγύπτου, ἀλλ' ἐπορεύθη Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἕως θαλάσσης ἐρυθρᾶς, καὶ ἦλθεν ἕως Κάδης. 17 Καὶ ἐξαπέστειλεν Ἰσραὴλ ἀγγέλους πρὸς βασιλέα Ἐδὼμ, λέγων· παρελεύσομαι δὴ διὰ τῆς γῆς σου· καὶ οὐκ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς Ἐδώμ. Καὶ πρὸς βασιλέα Μωὰβ ἀπέστειλε, καὶ οὐκ ἠθέλησεν· καὶ ἐκάθισεν Ἰσραὴλ ἐν Κάδης. 18 Καὶ διῆλθεν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ἐκύκλωσεν τὴν γῆν Ἐδὼμ καὶ τὴν γῆν Μωάβ· καὶ παρεγένετο κατ' ἀνατολὰς ἡλίου τῆς γῆς Μωάβ, καὶ παρενέβαλον ἐν τῷ πέραν Ἀρνών, καὶ οὐκ εἰσῆλθον εἰς τὸ ὅριον Μωάβ, ὅτι Ἀρνὼν ἦν ὅριον Μωάβ. 19 Καὶ ἀπέστειλεν Ἰσραὴλ ἀγγέλους πρὸς Σηὼν βασι- τὸν Ἀμορ- λέα Ἐσεβὼν, βασιλέα τῶν Ἀμορραίων, καὶ εἶπεν αὐ- ῥαῖον τῷ Ἰσραὴλ· παρελεύσομαι δὴ διὰ τῆς γῆς σου ἕως τοῦ τόπου μου. 20 Καὶ οὐκ ἠθέλησεν Σηὼν διελθεῖν τὸν Ἰσραὴλ διὰ τῶν ὁρίων αὐτοῦ· καὶ συνήγαγεν Σηὼν πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ πα- Ἰσραὴλ ρενέβαλεν ἐν Ἰασά, καὶ ἐπολέμησεν μετὰ Ἰσραήλ. 21 Καὶ παρέδωκεν Κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ τὸν Σηὼν καὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐν χειρὶ Ἰσραὴλ, καὶ

καὶ ἐπάταξεν αὐτούς· καὶ ἐκληρονόμησεν Ἰσραὴλ πᾶσαν τὴν γῆν τῶν Ἀμορραίων, τῶν κατοικούντων ἐν τῇ γῇ ἐκείνῃ· 22 καὶ ἐκληρονόμησεν πᾶν τὸ ὅριον τῶν Ἀμορραίων, ἀπὸ Ἀρνὼν καὶ ἕως τοῦ Ἰαβὸκ, καὶ ἀπὸ τῆς ἐρήμου καὶ ἕως τοῦ Ἰορδάνου. 23 Καὶ νῦν Κύριος ὁ θεὸς ἐξῆρεν τὸν Ἀμορραῖον ἀπὸ προσώπου τοῦ λαοῦ αὐτοῦ Ἰσραὴλ, καὶ σὺ κληρονομήσεις αὐτὸν ὅπι σοῦ; 24 οὐχὶ ὅσα κατεκληρονόμησέν σοι Χαμὼς ὁ θεός σου, αὐτὰ κληρονομήσεις; καὶ πάντα ὅσα κατεκληρονόμησεν ἡμῶν Κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ἀπὸ προσώπου ἡμῶν, σοὶ αὐτὰ κληρονομήσομεν. 25 Καὶ νῦν μὴ χρείσσων εἶ σὺ τοῦ Βαλὰκ υἱοῦ Σεπφὼρ, βασιλέως Μωὰβ; μὴ μάχῃ ἐμαχέσατο μετὰ Ἰσραὴλ, ἢ πολεμῶν ἐπολέμησεν ἐν αὐτοῖς; 26 Ἐν τῷ οἰκεῖσθαι Ἰσραὴλ ἐν Ἐσεβὼν καὶ ἐν ταῖς θυγατράσιν αὐτῆς, καὶ ἐν Ἀεσὴρ καὶ ἐν ταῖς θυγατράσιν αὐτῆς, καὶ ἐν πάσαις ταῖς πόλεσιν ταῖς παρὰ τὸν Ἰορδάνην τριακόσια ἔτη, τί ὅτι οὐκ ἐρύσαντο αὐτοὺς ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ; 27 Καὶ ἐγὼ οὐχ ἥμαρτόν σοι, καὶ σὺ ποιεῖς μετ' ἐμοῦ πονηρίαν, τοῦ πολεμῆσαι ἐν ἐμοί· κρίναι ὁ Κύριος ὁ κρίνων σήμερον ἀναμέσον τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ καὶ ἀναμέσον τῶν υἱῶν Ἀμμών. 28 Καὶ οὐκ εἰσήκουσεν βασιλεὺς υἱῶν Ἀμμὼν [καὶ οὐκ εἰσή-

οἴκῳ Ἰαζήρ διότι

κυσεν] τῶν λόγων Ἰεφθάε, ὧν ἀπέστειλεν πρὸς
αὐτόν. 29 Καὶ ἐγενήθη ἐπὶ Ἰεφθάε πνεῦμα
Κυρίου, καὶ διέβη τὸν γῆν Γαλαάδ, καὶ τὸν
Μανασσῆ· καὶ διέβη τὴν σκοπιὰν Γαλαάδ, καὶ
ἀπὸ σκοπιᾶς Γαλαάδ εἰς τὸ πέραν υἱῶν Ἀμ-
μών. 30 Καὶ ἠύξατο Ἰεφθάε εὐχὴν τῷ Κυρίῳ,
καὶ εἶπεν· ἐὰν παραδόσει παραδῷς μοι τοὺς υἱοὺς
Ἀμμὼν ἐν χειρί μου, 31 καὶ ἔσται ὁ ἐκπορευό-
μενος ὃς ἂν ἐξέλθῃ ἐκ τῶν θυρῶν τοῦ οἴκου μου
εἰς ἀπάντησίν μου, ἐν τῷ ἐπιστρέψαι με ἐν εἰρήνῃ
ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἀμμών, καὶ ἔσται τῷ Κυρίῳ, καὶ
ἀνοίσω αὐτὸν ὁλοκαύτωμα. 32 Καὶ διέβη Ἰεφ-
θάε πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἀμμών, τοῦ πολεμῆσαι πρὸς
αὐτούς· καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς Κύριος ἐν χειρὶ
αὐτοῦ. 33 Καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς ἀπὸ Ἀροὴρ
Σεμωειθ καὶ ἕως τοῦ ἐλθεῖν σε εἰς Μωειθ εἴκοσι πόλεις,
ἕως Ἀβὴλ ἀμπελώνων, πληγὴν μεγάλην σφό-
δρα· καὶ ἐνετράπησαν οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν ἀπὸ προσ-
ώπου υἱῶν Ἰσραήλ. 34 Καὶ εἰσῆλθεν Ἰεφθάε
εἰς Μασπὰ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ· καὶ ἰδοὺ ἡ θυ-
γάτηρ αὐτοῦ ἐξεπορεύετο εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ ἐν τυ-
μπάνοις καὶ χοροῖς· καὶ αὕτη μονογενὴς αὐ-
τῷ ἀγαπητή, καὶ οὐκ ἦν αὐτῷ πλὴν αὐτῆς υἱὸς
ἢ θυγάτηρ. 35 Καὶ ἐγενήθη ὡς εἶδεν αὐτήν,
αὐτῆς καὶ διέρρηξεν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ εἶπεν· Οἴμμοι
θύγατερ

θυγατέρ μυ, ἐμπεποδοζάτηκας με καὶ σεμνοτάτη, εἰς σκῶλον ἐγένυ ἐν ὀφθαλμοῖς μυ· ἐγὼ δὲ ἤνοιξα τὸ στόμα μυ πρὸς σὲ πρὸς Κύριον, καὶ ὐ δυνήσομαι ἀποστρέψαι. 36 Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν· πάτερ μυ, εἰ ἐν ἐμοὶ ἤνοιξας τὸ στόμα συ πρὸς Κύριον, ποίει μοι ὃν τρόπον ἐξῆλθεν ἐκ στόματός συ, ἀνθ' ὧν ἐποίησέν σοι Κύριος ἐκδικήσεις ἐκ τῶν ἐχθρῶν συ ἐκ τῶν υἱῶν Ἀμμών. 37 Καὶ εἶπεν πρὸς τὸν πατέρα αὐτῆς· καὶ ποίησόν μοι τὸ ῥῆμα τῦτο· ἔασόν με δύο μῆνας, καὶ πορεύσομαι καὶ καταβήσομαι ἐπὶ τὰ ὄρη, καὶ κλαύσομαι ἐπὶ τὰ παρθένιά μυ, καὶ ἐγὼ καὶ αἱ συνεταιρίδες μυ. 38 Καὶ εἶπεν· πορεύυ· καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτὴν δύο μῆνας. Καὶ ἐπορεύθη αὐτὴ καὶ αἱ συνεταιρίδες αὐτῆς, καὶ ἔκλαυσεν ἐπὶ τὰ παρθένια αὐτῆς ἐπὶ τὰ ὄρη. 39 Καὶ ἐγένετο μετὰ τέλος δύο μηνῶν, καὶ ἀνέκαμψεν πρὸς τὸν πατέρα αὐτῆς· καὶ ἐπετέλεσεν Ἰεφθαὲ ἐν αὐτῇ τὴν εὐχὴν αὐτῦ ἣν ἠύξατο· καὶ αὐτὴ ὐκ ἔγνω ἄνδρα. Καὶ ἐγενήθη εἰς πρόσταγμα ἐν Ἰσραήλ· 40 ἐξ ἡμερῶν εἰς ἡμέρας συνεπορεύοντο αἱ θυγατέρες Ἰσραὴλ, θρηνεῖν τὴν θυγατέρα Ἰεφθαὲ τῦ Γαλααδίτυ τέσσαρας ἡμέρας ἐν τῷ ἐνιαυτῷ.

ΚΕΦ. ΙΒ'.

Κεφινὰ

1 ΚΑΙ συνήχθησαν οἱ υἱοὶ Ἐφραὶμ, καὶ ἦλθον εἰς Σεφινὰ, καὶ εἶπον πρὸς Ἰεφθάε· τί ὅτι ἐπορεύθης πολεμεῖν ἐν τοῖς υἱοῖς Ἀμμὼν, καὶ ἡμᾶς οὐ κέκληκας πορευθῆναι μετὰ σοῦ; τὸν οἶκόν σου ἐμπρήσομεν ἐπὶ πυρί. 2 Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς Ἰεφθάε· ἀνὴρ ἀντιδικῶν ἦμην ἐγὼ καὶ ὁ λαός μου, καὶ υἱοὶ Ἀμμὼν ἐταπείνωσαν με σφόδρα· καὶ ἐβόησα πρὸς ὑμᾶς, καὶ οὐκ ἐσώσατέ με ἐκ χειρὸς αὐτῶν. 3 Καὶ ἴδον ὅτι οὐκ ἦν ὁ σώζων, καὶ ἔθεμην τὴν ψυχήν μου ἐν τῇ χειρί μου, καὶ διέβην πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἀμμὼν, καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς Κύριος ἐνώπιόν μου· καὶ ἵνατί ἀνέβητε πρός με τὴν ἡμέραν ταύτην, τοῦ πολεμεῖν ἐν ἐμοί; 4 Καὶ συνήθροισεν Ἰεφθάε πάντας τοὺς ἄνδρας Γαλαάδ, καὶ ἐπολέμει τὸν Ἐφραίμ· καὶ ἐπάταξαν ἄνδρες Γαλαὰδ τὸν Ἐφραίμ, ὅτι εἶπαν· οἱ φυγάδες τοῦ Ἐφραὶμ ὑμεῖς Γαλαὰδ ἐν μέσῳ Ἐφραὶμ, καὶ ἐν μέσῳ Μανασσῆ. 5 Καὶ προκατελάβοντο ἄνδρες Γαλαὰδ τὰς διαβάσεις τοῦ Ἰορδάνου τοῦ Ἐφραίμ· καὶ ἐγένετο ὅτε εἶπαν οἱ φυγάδες Ἐφραίμ· διαβῶμεν, καὶ εἶπαν αὐτοῖς οἱ ἄνδρες Γαλαάδ· μὴ ὑμεῖς ἐκ

ὅτι

τῷ Ἐφραίμ; καὶ εἶπαν· οὐκ ἐσμέν. 6 Καὶ εἶπον αὐτοῖς· εἴπατε δὴ σύνθημα. Καὶ εἶπον, καὶ οὐκ εἶπεν κατηύθυναν τῇ λαλῆσαι ὀρθῶς· καὶ ἐπελάβοντο αὐτῶν, καὶ σφάζουσιν αὐτοὺς ἐπὶ τὰς διαβάσεις τοῦ Ἰορδάνου· καὶ ἔπεσαν ἐξ Ἐφραὶμ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ δύο καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδες ἀνδρῶν. 7 Καὶ ἔκρινεν Ἰεφθαὲ τὸν Ἰσραὴλ ἓξ ἔτη· καὶ ἀπέθανεν Ἰεφθαὲ ὁ Γαλααδίτης, καὶ ἐτάφη ἐν τῇ πόλει αὐτῆς Γαλαάδ. 8 Καὶ ἔκρινεν μετ' αὐτὸν τὸν Ἰσραὴλ Ἐσεβὼν ἐκ Βηθλεέμ. 9 Καὶ ἐγένοντο αὐτῷ τριάκοντα υἱοί, καὶ τριάκοντα θυγατέρες ἐξαπεσταλμέναι ἔξω, καὶ τριάκοντα γυναῖκας εἰσήγαγεν τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ γυναῖκες ἔξωθεν· καὶ ἔκρινεν τὸν Ἰσραὴλ ἑπτὰ ἔτη. 10 Καὶ ἀπέθανεν [ἐν] Ἐσεβὼν, καὶ ἐτάφη ἐν Βηθλεέμ. 11 Καὶ ἔκρινεν μετ' αὐτὸν τὸν Ἰσραὴλ Αἰλὼν ὁ Ζαβουλίτης, καὶ ἔκρινεν τὸν Ἰσραὴλ δέκα ἔτη. 12 Καὶ ἀπέθανεν Αἰλὼν ὁ Ζαβουλίτης ἐν Αἰλείμ, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν γῇ Ζαβουλών. 13 Καὶ ἔκρινεν μετ' αὐτὸν τὸν Ἰσραὴλ Λαβδὼμ υἱὸς Ἐλλὰ ὁ Φραθωνίτης. Σελλὴμ 14 Καὶ ἐγένοντο αὐτῷ τεσσαράκοντα υἱοί, καὶ τριάκοντα υἱοὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ, ἐπιβεβηκότες ἐπὶ ἑβδομήκοντα πῶλους· καὶ ἔκρινεν τὸν Ἰσραὴλ ὀκτὼ ἔτη. 15 Καὶ ἀπέθανεν Λαβδὼμ υἱὸς

Σελλὴμ Ἐλλὰ ὁ Φραθωνίτης, καὶ ἐτάφη ἐν Φραθὼν ἐν γῇ Ἐφραΐμ, ἐν ὄρει Λαναάχ.

ΚΕΦ. ΙΓ'.

1 ΚΑΙ προσέθεντο οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐναντίον Κυρίου· καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς Κύριος ἐν χειρὶ ἀλλοφύλων τεσσαράκοντα ἔτη. 2 Καὶ ἐγένετο ἀνὴρ εἷς ἐκ Σαραὰ, ἐκ τῆς φυλῆς τῶν Δάν, καὶ ὄνομα αὐτῷ Μανωέ· καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ στεῖρα, καὶ οὐκ ἔτικτεν. 3 Καὶ ὤφθη ἄγγελος Κυρίου πρὸς τὴν γυναῖκα, καὶ εἶπεν πρὸς αὐτήν· ἰδοὺ δὴ σὺ στεῖρα καὶ οὐ τέτοκας, καὶ ἐν γαστρὶ ἕξεις, καὶ τέξῃ υἱόν. 4 Καὶ νῦν φύλαξαι, καὶ μὴ πίῃς οἶνον καὶ σίκερα, καὶ μὴ φάγῃς πᾶν ἀκάθαρτον· 5 ὅτι ἰδοὺ σὺ ἐν γαστρὶ ἕξεις, καὶ τέξῃ υἱόν· καὶ οὐκ ἀναβήσεται σίδηρος ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, ὅτι [ἡγιασμένον] Ναζιραῖον ἔσται τῷ θεῷ τὸ παιδάριον ἐκ τῆς γαστρός· καὶ αὐτὸς ἄρξεται σώζειν τὸν Ἰσραὴλ ἐκ χειρὸς ἀλλοφύλων. 6 Καὶ ἦλθεν ἡ γυνὴ, καὶ εἶπεν τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς, λέγουσα· ὅτι ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ ἦλθεν πρός με, καὶ ἡ ὅρασις αὐτοῦ ὡς ὅρασις ἀγγέλου τοῦ θεοῦ, ἐπιφανὴς σφόδρα· καὶ ἠρώτων αὐτὸν πόθεν ἐστὶν, καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ οὐκ ἀπήγγει-

λέν

λέν μοι. 7 Καὶ εἶπεν μοι· ἰδοὺ σὺ ἐν γαστρὶ ἕξεις, καὶ τέξῃ υἱόν· καὶ νῦν μὴ πίῃς οἶνον καὶ σίκερα, καὶ μὴ φάγῃς πᾶσαν ἀκαθαρσίαν, ὅτι Ναζιραῖον θεοῦ ἐστιν τὸ παιδάριον ἀπὸ τῆς γαστρὸς ἕως ἡμέρας θανάτου αὐτοῦ. 8 Καὶ ἐδεήθη Μανωὲ τοῦ Κυρίου, καὶ εἶπεν· ἐν ἐμοὶ Κύριε, ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ ὃν ἀπέστειλας πρὸς ἡμᾶς, ἐλθέτω δὴ ἔτι πρὸς ἡμᾶς, καὶ φωτισάτω ἡμᾶς τί ποιήσωμεν τῷ παιδαρίῳ τῷ τικτομένῳ. 9 Καὶ ἐπήκουσεν ὁ θεὸς τῆς φωνῆς Μανωέ· καὶ παρεγένετο ὁ ἄγγελος τοῦ θεοῦ ἔτι πρὸς τὴν γυναῖκα, αὐτῆς καθημένης ἐν τῷ ἀγρῷ, καὶ Μανωὲ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς οὐκ ἦν μετ' αὐτῆς. 10 Καὶ ἔταχυνεν ἡ γυνὴ, καὶ ἐξέδραμεν, καὶ ἀπήγγειλεν τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς, καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν· ἰδοὺ ὤφθαί μοι ὁ ἀνὴρ, ὁ ἐλθὼν πρός με τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. 11 Καὶ ἀνέστη Μανωὲ, καὶ ἐπορεύθη ὀπίσω τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, καὶ ἦλθε πρὸς τὸν ἄνδρα, καὶ εἶπεν αὐτῷ· εἰ σὺ εἶ ὁ ἀνὴρ, ὁ λαλήσας πρὸς τὴν γυναῖκα; Καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος· ἐγώ. 12 Καὶ εἶπεν Μανωέ· νῦν δὲ ἐλθόντος τοῦ ῥήματός σου, τί ἔσται τὸ κρίμα τοῦ παιδαρίου καὶ τὰ ἔργα αὐτοῦ; 13 Καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος Κυρίου πρὸς Μανωέ· ἀπὸ πάντων ὧν εἶπα πρὸς τὴν γυναῖκα, φυλαξάσθω· 14 ἀπὸ πάντων ὅσα ἐκπορεύεται ἐξ

ἐξ ἀμπέλου οἴνου, ὃ φάγεται, καὶ οἶνον καὶ σίκερα μὴ πίεται, καὶ πᾶν ἀκάθαρτον μὴ φαγέτω· πάντα ὅσα ἐνετειλάμην αὐτῇ, φυλαξάσθω. αὐτῷ
15 Καὶ εἶπεν Μανωὲ πρὸς τὸν ἄγγελον Κυρίου· βιασώμεθα δή σε, καὶ ποιήσωμεν ἐναντίον σου ἔριφον αἰγῶν. 16 Καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος Κυρίου πρὸς Μανωέ· ἐὰν βιάσῃ με, οὐ φάγομαι τοῦ ἄρτου σου· καὶ ἐὰν ποιήσεις ὁλοκαύτωμα, Κυρίῳ ἀνοίσεις αὐτό· ὅτι οὐκ ἔγνω Μανωὲ ὅτι ἄγγελος Κυρίου ἐστίν. 17 Καὶ εἶπεν Μανωὲ πρὸς τὸν ἄγγελον Κυρίου· τί ὄνομά σοι, ἵνα ὅταν ἔλθῃ τὸ ῥῆμά σου, δοξάσωμέν σε; 18 Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ ἄγγελος Κυρίου· ἱνατί τοῦτο ἐρωτᾷς τὸ ὄνομά μου; καὶ αὐτό ἐστιν θαυμαστόν. 19 Καὶ ἔλαβεν Μανωὲ τὸν ἔριφον τῶν αἰγῶν καὶ τὴν θυσίαν, καὶ ἀνήνεγκεν ἐπὶ τὴν πέτραν τῷ Κυρίῳ, τῷ θαυμαστὰ ποιοῦντι [Κυρίῳ]· καὶ Μανωὲ καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἐθεώρουν. 20 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἀναβαίνειν τὴν φλόγα ἐπάνωθεν τοῦ θυσιαστηρίου εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ ἀνέβη ὁ ἄγγελος Κυρίου ἐν τῇ φλογὶ τοῦ θυσιαστηρίου [εἰς τὸν οὐρανόν]· καὶ Μανωὲ καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἐθεώρουν, καὶ ἔπεσον ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν ἐπὶ τὴν γῆν. 21 Καὶ οὐ προσέθηκεν ἔτι ὁ ἄγγελος Κυρίου ὀφθῆναι πρὸς Μανωὲ καὶ πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· τότε

ἔγνω

ἔγνω Μανωὲ, ὅτι ἄγγελος Κυρίου ἐστίν. 22 Καὶ εἶπεν Μανωὲ πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· θανάτῳ ἀποθανούμεθα, ὅτι θεὸν ἑωράκαμεν. 23 Καὶ εἶπεν αὐτῷ ἡ γυνὴ αὐτοῦ· εἰ ἦν βούλεται Κύριος θανατῶσαι ἡμᾶς, οὐκ ἂν ἐδέξατο ἐκ τῶν χειρῶν ἡμῶν ὁλοκαύτωμα καὶ θυσίαν, καὶ οὐκ ἂν ἐφώτισεν ἡμᾶς πάντα ταῦτα, καὶ καθὼς ὁ καιρὸς, οὐκ ἂν ἀκούσαι ἐποίησεν ἡμῖν ταῦτα. 24 Καὶ ἔτεκεν ἡ γυνὴ υἱὸν, καὶ ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Σαμψών· καὶ ἠυλόγησεν αὐτὸν Κύριος, καὶ ἠυξήθη τὸ παιδάριον. 25 Καὶ ἤρξατο πνεῦμα Κυρίου συμπορεύεσθαι αὐτῷ ἐν παρεμβολῇ Δὰν ἀναμέσον Σαρὰ καὶ ἀναμέσον Ἐσθαόλ. Ἐθαέλ

ΚΕΦ. ΙΔ'.

1 ΚΑΙ κατέβη Σαμψὼν εἰς Θαμναθὰ, καὶ εἶδεν γυναῖκα ἐν Θαμναθὰ ἐκ τῶν θυγατέρων τῶν Ἀλλοφύλων· καὶ ἤρεσεν ἐνώπιον αὐτοῦ. 2 Καὶ ἀνέβη, καὶ ἀπήγγειλεν τῷ πατρὶ αὐτοῦ καὶ τῇ μητρὶ αὐτοῦ, καὶ εἶπεν· γυναῖκα ἑώρακα ἐν Θαμναθὰ ἀπὸ τῶν θυγατέρων τῶν Ἀλλοφύλων· καὶ νῦν λάβετέ μοι αὐτὴν εἰς γυναῖκα. 3 Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ· μὴ οὐκ ἔστιν ἀπὸ τῶν θυγατέρων τῶν ἀδελφῶν

σθ καὶ ἐν παντὶ τῷ λαῷ μθ γνωὴ, ὅτι σὺ πορεύῃ λαβεῖν γυναῖκα ἐκ τῶν ἀλλοφύλων τ ἀφεστμήτων; Καὶ εἶπεν Σαμψὼν πρὸς τὸν πατέρα αὐτῦ· Ταύτην λάβε μοι, ὅτι αὕτη ἤρεσεν ἐν ὀφθαλμοῖς μθ. 4 Καὶ ὁ πατὴρ αὐτῦ καὶ ἡ μήτηρ αὐτῦ θκ ἔγνωσαν ὅτι παρὰ Κυρίθ ἐστιν, ὅτι ἀνταπόδομα αὐτὸς ἐκζητεῖ ἐκ τῶν ἀλλοφύλων· καὶ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀλλόφυλοι ἐκυρίευον τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. 5 Καὶ κατέβη Σαμψὼν καὶ ὁ πατὴρ αὐτῦ καὶ ἡ μήτηρ αὐτῦ εἰς Θαμναθά· καὶ ἐξέκλινεν εἰς ἀμπελῶνα Θαμναθά, καὶ ἰδθ σκύμνος λεόντων ὠρυόμενος εἰς ἀπάντησιν αὐτῦ. 6 Καὶ κατηύθυνεν ἐπ' αὐτὸν πνεῦμα Κυρίθ, καὶ διέσπασεν αὐτὸν ὡσεὶ διασπάσαι ἔριφον αἰγῶν, καὶ ὐδὲν ἦν ἐν τῇ χειρὶ αὐτῦ· καὶ θκ ἀπήγγειλεν τῷ πατρὶ αὐτῦ θδὲ τῇ μητρὶ αὐτῦ, ἃ ἐποίησεν. 7 Καὶ κατέβησαν, καὶ ἐλάλησαν τῇ γυναικὶ, καὶ ἤρεσεν ἐνώπιον Σαμψών. 8 Καὶ ἐπέστρεψεν μετ' ἡμέρας, λαβεῖν αὐτὴν, καὶ ἐξέκλινεν ἰδεῖν τὸ πτῶμα τῦ σώματι λέοντος, καὶ ἰδθ συστροφὴ μελισσῶν ἐν τῷ σώματι τῦ λέοντος καὶ μέλι ἦν. 9 Καὶ ἐξεῖλεν αὐτὸ εἰς τὸ στόμα αὐτῦ, καὶ ἐπορεύθη πορευόμενος καὶ ἤσθων· καὶ ἐπορεύθη πρὸς τὸν πατέρα αὐτῦ καὶ πρὸς τὴν μητέρα αὐτῦ, καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς, καὶ

ἔφαγον·

ἔφαγον· καὶ οὐκ ἀπήγγειλεν αὐτοῖς ὅτι ἐκ τῆς
ἔξεως τοῦ λέοντος ἐξῆλεν τὸ μέλι. 10 Καὶ
κατέβη ὁ πατὴρ αὐτοῦ πρὸς τὴν γυναῖκα, καὶ
ἐποίησεν ἐκεῖ Σαμψὼν πότον ἡμέρας ἑπτὰ, ὅτι
οὕτως ἐποίουν οἱ νεανίσκοι. 11 Καὶ ἐγένετο ἐν
τῷ φοβεῖσθαι αὐτὸν αὐτὸν, προσκατέστησαν αὐ-
τῷ ἑταίρους τριάκοντα, καὶ ἦσαν μετ' αὐτοῦ.
12 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς Σαμψών· προβαλῶ δὴ
ὑμῖν πρόβλημα, καὶ ἐὰν ἀπαγγέλλοντες ἀπαγ-
γείλητέ μοι τὸ πρόβλημα ἐν ταῖς ἑπτὰ ἡμέραις
τοῦ πότου, καὶ εὕρητε, δώσω ὑμῖν τριάκοντα σιν-
δόνας καὶ τριάκοντα στολὰς ἱματίων· 13 καὶ
ἐὰν μὴ δυνάσθητε ἀπαγγεῖλαί μοι, καὶ δώσετε
ὑμεῖς ἐμοὶ τριάκοντα σινδόνας καὶ τριάκοντα στο-
λὰς ἱματίων. Καὶ εἶπαν αὐτῷ· προβάλλου τὸ
πρόβλημά σου, καὶ ἀκουσόμεθα αὐτό. 14 Καὶ σου
εἶπεν αὐτοῖς· ἐκ τοῦ ἔδοντος ἐξῆλθεν βρῶσις,
καὶ ἐξ ἰσχυροῦ ἐξῆλθεν γλυκύ. Καὶ οὐκ ἠδυνά-
σθησαν ἀπαγγεῖλαι ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας τὸ πρόβλη-
μα. 15 Καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τετάρ-
τῃ, καὶ εἶπαν τῇ γυναικὶ Σαμψών· ἀπάτησον
δὴ τὸν ἄνδρα σου, καὶ ἀπαγγειλάτω σοι τὸ πρό-
βλημα, μήποτε ἐμπυρίσωμέν σε καὶ τὸν οἶκον
τοῦ πατρός σου ἐν πυρί· ἢ πτωχεῦσαι ἐκαλέ-
σατε ἡμᾶς; 16 Καὶ ἔκλαυσεν ἡ γυνὴ Σαμ-

ψὼν

ψὼν πρὸς αὐτὸν, καὶ εἶπεν αὐτῷ· μεμίσηκάς με, καὶ οὐκ ἠγάπηκάς με, ὅτι τὸ πρόβλημα ὃ προεβάλου τοῖς υἱοῖς τοῦ λαοῦ μου, καὶμοὶ οὐκ ἀπήγγειλας αὐτό. Καὶ εἶπεν αὐτῇ Σαμψών· ἰδοὺ τῷ πατρί μου καὶ τῇ μητρί μου οὐκ ἀπήγγειλα αὐτό, καὶ σοὶ ἀπαγγελῶ; 17 Καὶ ἔκλαυσεν ἐπ' αὐτὸν ὅλὰς τὰς ἑπτὰ ἡμέρας, ἐν αἷς ἦν ἐν αὐταῖς ὁ πότος· καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, καὶ ἀπήγγειλεν αὐτῇ, ὅτι παρενώχλησεν αὐτόν· καὶ αὐτὴ ἀπήγγειλεν Χ τὸ προβλημα τοῖς υἱοῖς τοῦ λαοῦ αὐτῆς. 18 Καὶ εἶπαν αὐτῷ οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, πρὶν δῦναι τὸν ἥλιον· τί γλυκύτερον μέλιτος, καὶ τί ἰσχυρότερον λέοντος; Καὶ εἶπεν αὐτοῖς Σαμψών· εἰ μὴ κατεδαμάσατέ μου τῇ δαμάλει, οὐκ ἂν εὑρήτε τὸ προβλημά μου. 19 Καὶ κατεύθυνεν ἐπ' αὐτὸν πνεῦμα Κυρίου, καὶ κατέβη εἰς Ἀσκάλωνα· καὶ ἔπαισεν ἐκεῖθεν τριάκοντα ἄνδρας, καὶ ἔλαβεν τὰς σκυλὰς αὐτῶν, καὶ ἔδωκεν τοῖς ἀπαγγείλασιν τὸ πρόβλημα. Καὶ ἐθυμώθη ὀργῇ Σαμψών, καὶ ἀνέβη εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. 20 Καὶ συνῴκησεν ἡ γυνὴ Σαμψὼν τῷ νυμφαγωγῷ αὐτοῦ, ὃς ἦν ἑταῖρος αὐτοῦ.

ΚΕΦ.

ΚΕΦ. ΙΕ΄.

1 ΚΑΙ ἐγένετο μεθ' ἡμέρας ἐν ἡμέραις θερισμοῦ πυρῶν, καὶ ἐπεσκέψατο Σαμψὼν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, φέρων ἔριφον αἰγῶν, καὶ εἶπεν· εἰσελεύσομαι πρὸς τὴν γυναῖκά μου εἰς τὸν κοιτῶνα· καὶ οὐκ ἀφῆκεν αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτῆς εἰσελθεῖν πρὸς αὐτήν. 2 Καὶ εἶπεν ὁ πατὴρ αὐτῆς· εἶπα εἶπα ὅτι μισῶν ἐμίσησας αὐτὴν, καὶ ἔδωκα αὐτὴν τῷ συναίρῳ σου. Οὐχὶ ἰδοὺ ἡ ἀδελφὴ αὐτῆς ἡ νεωτέρα κρείσσων αὐτῆς ἐστιν; ἔστω σοι δὴ ἀντ' αὐτῆς. 3 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς Σαμψών· ἀθῷός εἰμι τὸ ἅπαξ ἀπὸ τῶν Ἀλλοφύλων, ὅτι ἐγὼ ποιῶ μετ' ὑμῶν κακά. 4 Καὶ ἐπορεύθη Σαμψών· καὶ συνέλαβεν τριακοσίας ἀλώπεκας, καὶ ἔλαβεν λαμπάδας, καὶ συνέδησεν κέρκον πρὸς κέρκον, καὶ ἔθηκεν λαμπάδα μίαν ἀναμέσον τῶν δύο κέρκων ἐν τῷ μέσῳ. 5 Καὶ ἐξῆψεν πῦρ ἐν ταῖς λαμπάσιν, καὶ ἐξαπέστειλεν εἰς τὰ δράγματα τῶν Ἀλλοφύλων· καὶ ἐνεπύρισεν τὰς θάλαμας καὶ τὰ συντεθερισμένα ἀπὸ συβῆς καὶ ἕως ἑστώτος, καὶ ἕως ἀμπελῶνος καὶ ἐλαίας. 6 Καὶ εἶπαν οἱ Ἀλλόφυλοι· τίς ἐποίησεν ταῦτα; Καὶ εἶπαν· Σαμψὼν ὁ γαμβρὸς τοῦ Θαμναθαίου, ὅτι ἔλα-

ἐμίσησα

βεν

δεν τὴν γυναῖκα αὐτῦ, καὶ ἔδωκεν αὐτὴν τῷ
ἐνέδησαν συνεταίρῳ αὐτῦ. Καὶ ἀνέβησαν οἱ Ἀλλόφυλοι, καὶ
ἐνεπύρισαν τὴν οἰκίαν τῦ πατρὸς αὐτῆς, καὶ
αὐτὴν, καὶ τὸν πατέρα αὐτῆς ἐν πυρί. 7 Καὶ
εἶπεν αὐτοῖς Σαμψών· ἐὰν ποιήσητε ὕτως, ὐκ
ἐυδοκήσω, ἀλλὰ τὴν ἐκδίκησίν μυ ἐξ ἐνὸς καὶ
ἑκάστυ ὑμῶν ποιήσομαι. 8 Καὶ ἐπάταξεν αὐ-
τὺς κνήμην ἐπὶ μηρῷ πληγὴν μεγάλην· καὶ
κατέβη κατέβη, καὶ κατῴκει ἐν τῷ χεμαρρῳ ἐν τῷ
σπηλαίῳ Ἠτάμ. 9 Καὶ ἀνέβησαν οἱ Ἀλλόφυ-
λοι, καὶ παρενεβάλοσαν ἐπὶ τὸν Ἰούδαν, καὶ
Λεΐ ἐξερίφησαν ἐν Δεχί. 10 Καὶ εἶπαν αὐτοῖς πᾶς
ἀνὴρ Ἰούδα· ἱνατί ἀνέβητε ἐφ' ἡμᾶς; Καὶ εἶπαν
οἱ Ἀλλόφυλοι· δῆσαι τὸν Σαμψὼν ἀνέβημεν, καὶ
ποιῆσαι αὐτῷ ὃν τρόπον ἐποίησεν ἡμῖν. 11 Καὶ
κατέβησαν τρεῖς χιλιάδες ἀνδρῶν ἐξ Ἰούδα ἐπὶ
τὴν ὀπὴν τῆς πέτρας Ἠτάμ, καὶ εἶπαν πρὸς
Σαμψών· ὐκ οἶδας ὅτι ἄρχυσιν ἡμῶν οἱ Ἀλλό-
φυλοι; καὶ ἱνατί τοῦτο ἐποίησας ἡμῖν; Καὶ
εἶπεν αὐτοῖς Σαμψών· καθὼς ἐποίησαν ἡμῖν, ὕ-
τως ἐποιήσαμεν αὐτοῖς. 12 Καὶ εἶπαν αὐτῷ·
τὸ δῆσαί σε κατέβημεν, καὶ παραδῦναί σε εἰς
χεῖρας ἀλλοφύλων. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς Σαμψών·
ὀμόσατέ μοι μὴ ἀποκλεῖναί με ὑμεῖς, καὶ πα-
ραδόται με αὐτοῖς, μήποτε ἀπαντήσητε ὑμεῖς ἐν

ἐμοί·

ἐμοί. 13 Καὶ ὤμοσαν αὐτῷ, λέγοντες· ὄχι, ἀλλὰ δεσμῷ δήσομέν σε, καὶ παραδώσομέν σε εἰς χεῖρας αὐτῶν, θανάτῳ δὲ οὐ θανατώσομέν σε. Καὶ ἔδησαν αὐτὸν ἐν σχοινίοις καινοῖς, καὶ ἀνήγαγον αὐτὸν ἐκ τῆς πέτρας. 14 Καὶ αὐτὸς ἦλθεν ἕως σιαγόνος· καὶ οἱ ἀλλόφυλοι ἠλάλαξαν εἰς ἀπάντησιν αὐτῷ, καὶ ἔφθασεν εἰς συνάντησιν αὐτῶ. Καὶ κατηύθυνεν ἐπ' αὐτὸν πνεῦμα Κυρίου, καὶ ἐγένοντο τὰ σχοινία τὰ ἐν τοῖς βραχίοσιν αὐτῶ ὡσεὶ στιππύον, ὃ νίκᾳ ἂν ὀσφρανθῇ πυρός· καὶ διελύθησαν οἱ δεσμοὶ ἀπὸ τῶν βραχιόνων αὐτῷ. 15 Καὶ εὗρεν σιαγόνα ὄνου ἡρμημένην [ἐν τῇ ὁδῷ], καὶ ἐξέτεινεν τὴν χεῖρα αὐτῷ, καὶ ἔλαβεν αὐτήν· καὶ ἐπάταξεν ἐν αὐτῇ χιλίους ἄνδρας. 16 Καὶ εἶπεν Σαμψών· ἐν σιαγόνι ὄνου ἐξαλείφων ἐξήλειψα αὐτούς, ὅτι ἐν σιαγόνι ὄνου ἐπάταξα χιλίους ἄνδρας. 17 Καὶ ἐγένετο ὡνίκα συνετέλεσεν λαλῶν, καὶ ἔρριψεν τὴν σιαγόνα ἀπὸ τῆς χειρὸς αὐτῷ· καὶ ἐκάλεσεν τὸν τόπον ἐκεῖνον, Ἀναίρεσις σιαγόνος. 18 Καὶ ἐδίψησεν σφόδρα, καὶ ἐβόησεν πρὸς Κύριον, καὶ εἶπεν· σὺ ἔδωκας ἐν χειρὶ τοῦ δούλου σου τὴν σωτηρίαν τὴν μεγάλην ταύτην, καὶ νῦν ἀποθανοῦμαι ἐν δίψει, καὶ ἐμπεσοῦμαι ἐν χειρὶ τῶν ἀπεριτμήτων; 19 Καὶ ἤνοιξεν ὁ θεὸς τὸ τραῦ-

μα

μα τῆς σιαγόνος, καὶ ἐξῆλθεν ἐξ αὐτῆ ὕδατα, καὶ ἔπιεν· καὶ ἐπέστρεψεν τὸ πνεῦμα αὐτῆ ἐν αὐτῷ, καὶ ἀνέψυξεν· διὰ τοῦτο ἐκλήθη τὸ ὄνομα πλησ. τῆς πηγῆς, Ἐπίκλητος σιαγόνος, ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. 20 Καὶ ἔκρινεν τὸν Ἰσραὴλ ἐν ἡμέραις ἀλλοφύλων ἔτη εἴκοσι.

ΚΕΦ. Ιϛ'.

1 ΚΑΙ ἐπορεύθη Σαμψὼν ἐκεῖθεν εἰς Γάζαν· καὶ ἴδεν ἐκεῖ γυναῖκα πόρνην, καὶ εἰσῆλθεν πρὸς αὐτήν. 2 Καὶ ἀπηγγέλη τοῖς Γαζαίοις, λέγοντες· ἥκει Σαμψὼν ὧδε. Καὶ ἐκύκλωσαν καὶ ἐνήδρευσαν αὐτὸν ὅλην τὴν νύκτα ἐπὶ τῆς πύλης τῆς πόλεως, καὶ ἐκώφευσαν ὅλην τὴν νύκτα, λέγοντες· ἕως φωτὸς πρωΐ μείνωμεν, καὶ ἀποκτείνωμεν αὐτόν. 3 Καὶ ἐκοιμήθη Σαμψὼν ἕως μεσονυκτίου· καὶ ἀνέστη περὶ τὸ μεσονύκτιον, καὶ ἐπελάβετο τῶν θυρῶν τῆς πύλης τῆς πόλεως καὶ τῶν δύο σταθμῶν, καὶ ἀνεβάστασεν αὐτὰς σὺν τῷ μοχλῷ, καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τῶν ὤμων αὐτοῦ, καὶ ἀνήνεγκεν αὐτὰ ἐπὶ τὸν κορυφὸν τοῦ ὄρους, ὃ ἐστιν ἐπὶ πρόσωπον Χεβρών, καὶ ἔθηκεν αὐτὰ ἐκεῖ. 4 Καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα, καὶ ἠγάπησεν Σωρὴχ γυναῖκα ἐπὶ τοῦ χειμάρρου Σωρήκ· καὶ ὄνομα αὐτῇ

τῇ Δαλιλά. 5 Καὶ ἀνέβησαν πρὸς αὐτὴν οἱ σατράπαι τῶν ἀλλοφύλων, καὶ εἶπαν πρὸς αὐτὴν· ἀπάτησον αὐτὸν, καὶ ἴδε ἐν τίνι ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ ἐστιν ἡ μεγάλη, καὶ ἐν τίνι δυνησόμεθα πρὸς αὐτὸν, καὶ δήσομεν αὐτὸν ὥστε ταπεινῶσαι αὐτὸν, καὶ ἡμεῖς δώσομέν σοι ἀνὴρ χιλίους καὶ ἑκατὸν ἀργυρίου. 6 Καὶ εἶπεν Δαλιλὰ πρὸς Σαμψών· ἀνάγγειλόν δή μοι ἐν τίνι ἡ ἰσχύς σου ἡ μεγάλη, καὶ ἐν τίνι δεθήσῃ τοῦ ταπεινωθῆναί σε; 7 Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὴν Σαμψών· ἐὰν δήσωσίν με ἑπτὰ νευραῖς ὑγραῖς μὴ ἠρημωμέναις, καὶ ἀσθενήσω, καὶ ἔσομαι ὡς εἷς τῶν ἀνθρώπων. 8 Καὶ ἀνήνεγκαν αὐτῇ οἱ σατράπαι τῶν ἀλλοφύλων ἑπτὰ νευραὶς ὑγραὶς μὴ ἠρημωμένας, καὶ ἔδησεν αὐτὸν ἐν αὐταῖς. 9 Καὶ τὸ ἔνεδρον [αὐτοῦ] ἐκάθητο αὐτοῦ ἐν τῷ ταμείῳ· καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν· ἀλλόφυλοί σε Σαμψών. Καὶ διέρρηξεν τὰς νευρὰς, ὃν τρόπον διασπᾶται κλῶσμα τοῦ ἀποπνάγματος ἐν τῷ ὀσφρανθῆναι αὐτὸ πυρός· καὶ οὐκ ἐγνώσθη ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ. 10 Καὶ εἶπεν Δαλιλὰ πρὸς Σαμψών· ἰδοὺ παρελογίσω με, καὶ ἐλάλησας πρός με ψεύδη· νῦν ἀνάγγειλόν δή μοι, ἐν τίνι δεθήσῃ; 11 Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτήν· ἐὰν δεσμῷ δήσωσίν με ἐν ἑπτὰ καλωδίοις καινοῖς, ἐν οἷς οὐκ ἐγενήθη ἔργον,

Δαλιδά

Δαλιδά

Δαλιδά

ἔργον, καὶ ἀσθενήσω, καὶ ἔσομαι ὡς εἷς τῶν ἀν-
Δαλιδὰ θρώπων. 12 Καὶ ἔλαβεν [αὐτὴν] Δαλιλὰ κωλώδια
καινά, καὶ ἔδησεν αὐτὸν ἐν αὐτοῖς, καὶ εἶπεν
πρὸς αὐτόν· οἱ ἀλλόφυλοι ἐπί σε Σαμψών· καὶ
τὸ ἔνεδρον ἐκάθητο ἐν τῷ ταμείῳ. Καὶ ἔσπα-
σεν αὐτὰ ἀπὸ τῶν βραχιόνων αὐτοῦ ὡς ῥάμμα.
Δαλιδὰ ὡς 13 Καὶ εἶπεν Δαλιλὰ πρὸς Σαμψών· ἕως νῦν
παρελογίσω με, καὶ ἐλάλησας πρός με ψεύδη·
ἀνάγγειλόν δή μοι ἐν τίνι δεθήσῃ. Καὶ εἶπεν
πρὸς αὐτήν· ἐὰν ὑφάνῃς τὰς ἑπτὰ σειρὰς τῆς
κεφαλῆς μου μετὰ τοῦ ἱμάσματος, καὶ ἐνηγύσῃς
ἐν τῷ πασσάλῳ εἰς τὸν τοῖχον, καὶ ἔσομαι ἀ-
σθενὴς ὡς εἷς τῶν ἀνθρώπων. 14 Καὶ ἐκοίμισεν
Δαλιδὰ αὐτὸν Δαλιλὰ, καὶ ἐδιάσατο τὰς ἑπτὰ βοστρύχους
ἐκφάσεως τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ μετὰ τῆς ἐκτάσεως, καὶ κατέ-
κρουσεν ἐν τοῖς πασσάλοις εἰς τὸν τοῖχον, καὶ εἶ-
πεν πρὸς αὐτόν· οἱ ἀλλόφυλοι ἐπί σε Σαμψών.
Καὶ ἠγέρθη ἐκ τοῦ ὕπνου αὐτοῦ, καὶ ἐξέσπασεν
τοὺς πασσάλους σὺν τῷ ὑφάσματι ἐκ τοῦ τοίχου,
καὶ τὸ δίασμα· καὶ οὐκ ἐγνώσθη ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ.
Δαλιδὰ 15 Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν Δαλιλά· πῶς ἐρεῖς, ἠ-
γάπηκά σε, καὶ ἡ καρδία σου οὐκ ἔστιν μετ' ἐμοῦ;
τοῦτο τὸ τρίτον παρελογίσω με, καὶ οὐκ ἀπήγ-
γειλάς μοι, ἐν τίνι ἡ ἰσχύς σου ἡ μεγάλη.
16 Καὶ ἐγένετο ὅτε κατεπιέσατο αὐτὸν τοῖς

λόγοις

λόγοις αὐτῆς ὅλην τὴν νύκτα, καὶ παρενώχλησεν αὐτόν, καὶ ὠλιγοψύχησεν [ἕως] εἰς θάνατον· 17 καὶ ἀπήγγειλεν αὐτῇ πάντα τὰ ἀπὸ καρδίας αὐτοῦ, καὶ εἶπεν αὐτῇ· ξυρὸν οὐκ ἀναβήσεται ἐπὶ τὴν κεφαλήν μου, ὅτι Ναζιραῖος θεοῦ ἐγώ εἰμι ἐκ κοιλίας μητρός μου καὶ ἐὰν ξυρήσωμαι, ἀποστήσεται ἀπ' ἐμοῦ ἡ ἰσχύς μου, καὶ ἀσθενήσω, καὶ ἔσομαι ὡς πάντες οἱ ἄνθρωποι. 18 Καὶ ἴδεν Δαλιλὰ, ὅτι ἀπήγγειλεν, πάντα τὰ ἀπὸ καρδίας αὐτοῦ, καὶ ἀπέστειλεν, καὶ ἐκάλεσεν πάντας τοὺς σατράπας τῶν ἀλλοφύλων, λέγουσα· ἀνάβητε τὸ ἅπαξ, ὅτι ἀπήγγειλέ μοι πᾶσαν τὴν καρδίαν αὐτοῦ. Καὶ ἀνέβησαν πρὸς αὐτὴν πᾶσαι αἱ σατραπίαι τῶν ἀλλοφύλων, καὶ ἤνεγκαν τὸ ἀργύριον ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν. 19 Καὶ ἐκοίμισεν αὐτὸν ἀναμέσον τῶν γονάτων αὐτῆς, καὶ ἐκάλεσεν τὸν κουρέα, καὶ ἐξύρησεν τοὺς ἑπτὰ βοστρύχους τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ· καὶ ἤρξατο ταπεινοῦσθαι, καὶ ἀπέστη ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ ἀπ' αὐτοῦ. 20 Καὶ εἶπεν αὐτῷ Δαλιλά· οἱ ἀλλόφυλοι ἐπὶ σε Σαμψών. Καὶ ἐξηγέρθη ἐκ τοῦ ὕπνου αὐτοῦ, καὶ εἶπεν· ἐξελεύσομαι καὶ ποιήσω καθὼς ἀεί, καὶ ἀποπινάξομαι καὶ αὐτὸς οὐκ ἔγνω ὅτι Κύριος ἀπέστη ἀπ' αὐτοῦ. 21 Καὶ ἐπελάβοντο αὐτοῦ οἱ ἀλλόφυλοι, καὶ ἐξώρυξαν

Δαλιδὰ

καρδίαν

Δαλιδὰ

τὺς ὀφθαλμὺς αὐτῦ, καὶ κατήγαγον αὐτὸν εἰς Γάζαν, καὶ ἔδησαν αὐτὸν ἐν πέδαις χαλκαῖς· καὶ ἦν ἀλήθων ἐν οἴκῳ τῆς φυλακῆς. 22 Καὶ ἤρξατο ἡ θριξ τῆς κεφαλῆς αὐτῦ ἀνατεῖλαι, ἡνίκα ἐξυρήθη. 23 Καὶ οἱ σατράπαι τ̃ ἀλλοφύλων συνήχθησαν τῦ θῦσαι θυσίαν μεγάλην Δαγὼν τῷ θεῷ αὐτῶν, καὶ τῦ εὐφρανθῆναι, καὶ εἶπαν· παρέδωκεν ὁ θεὸς ἡμῶν ἐν χειρὶ ἡμῶν Σαμψὼν τὸν ἐχθρὸν ἡμῶν. 24 Καὶ ἰδὼν αὐτὸν ὁ λαὸς, καὶ ἤνεσαν τὺς θεὺς αὐτῶν, καὶ εἶπαν· παρέδωκεν ὁ θεὸς ἡμῶν τὸν ἐχθρὸν ἡμῶν ἐν χειρὶ ἡμῶν, καὶ τὸν ἐξερημῶντα τὴν γῆν ἡμῶν, ὅστις ἐπλήθυνεν τὺς τραυματίας ἡμῶν. 25 Καὶ ἐγένετο ὅτε ἠγαθύνθη ἡ καρδία αὐτῶν, καὶ εἶπαν· καλέσατε τὸν Σαμψὼν ἐξ οἴκυ φυλακῆς, καὶ παιξάτω ἐνώπιον ἡμῶν. Καὶ ἐκάλεσαν τὸν Σαμψὼν ἐξ οἴκυ τῆς φυλακῆς, καὶ ἐνέπαιζον αὐτῷ, καὶ ἔστησαν αὐτὸν ἀναμέσον τῶν δύο φύλων. 26 Καὶ εἶπεν Σαμψὼν πρὸς τὸ παιδάριον τὸν χειραγωγῦντα αὐτόν· ἐπανάπαυσόν με δὴ, καὶ ποίησον ψηλαφῆσαί με ὅπι τὺς φύλυς, ἐφ' ὧν ὁ οἶκος ἐπεστήριχτο ἐπ' αὐτῶν, καὶ ἐπιστηρίσομαι ἐπ' αὐτύς· ὁ δὲ παῖς ἐποίησεν ὕτως. 27 Ὁ δὲ οἶκος ἦν πλήρης ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, καὶ ἐκεῖ πάντες οἱ σατράπαι τῶν ἀλλοφύλων· καὶ ὅπι τῦ

ἴδεν

ὅπι ἠρείσατο με

δώματος ὡσεὶ τετρακόσιοι ἄνδρες καὶ γυναῖκες, ἐμβλέποντες ἐμπαιζόμενον τὸν Σαμψών. 28 Καὶ ἐβόησεν Σαμψὼν πρὸς Κύριον, καὶ εἶπεν· Κύριε Κύριε, μνήσθητί μου, καὶ ἐνίσχυσόν με δὴ πλὴν ἐπὶ τὸ ἅπαξ τοῦτο, καὶ ἐκδικήσω ἐκδίκησιν μίαν ἀντὶ τῶν δύο ὀφθαλμῶν μου ἐκ τῶν ἀλλοφύλων. 29 Καὶ περιέλαβεν Σαμψὼν τοὺς δύο στύλους τοὺς μέσους, ἐφ' οἷς ὁ οἶκος ἐπεστήριχτο ἐπ' αὐτῶν, καὶ ἐπεστηρίσατο ἐπ' αὐτοῖς, ἕνα ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ, καὶ ἕνα ἐν τῇ ἀριστερᾷ αὐτοῦ. 30 Καὶ εἶπεν Σαμψών· ἀποθανέτω ἡ ψυχή μου μετὰ τῶν ἀλλοφύλων. Καὶ ἔκλινεν ἐν ἰσχύϊ, καὶ ἔπεσεν ὁ οἶκος ἐπὶ τοὺς σατραπας καὶ ἐπὶ πάντα τὸν λαὸν τὸν ἐν αὐτῷ καὶ ἐγένοντο οἱ τεθνηκότες οὓς ἐθανάτωσεν Σαμψὼν ἐν τῷ θανάτῳ αὐτοῦ, πλείους οὓς ἐθανάτωσεν ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ. 31 Καὶ κατέβησαν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ καὶ πᾶς ὁ οἶκος τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ ἔλαβον αὐτὸν καὶ ἀνέβησαν, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἀναμέσον Σαρεὰ καὶ ἀναμέσον Ἐσθαὸλ ἐν τῷ τάφῳ Μανωὲ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. Καὶ αὐτὸς ἔκρινεν τὸν Ἰσραὴλ εἴκοσι ἔτη. ἐκδικησίαν

ΚΕΦ. ΙΖ'.

1 ΚΑΙ ἐγενήθη ἀνὴρ ἐξ ὄρους Ἐφραὶμ, καὶ ὄνομα αὐτῷ Μιχά. 2 Καὶ εἶπεν τῇ

μητρὶ αὐτῦ· χιλίους καὶ ἑκατὸν ἀργυρίου τοὺς
ληφθέντας σοι, καὶ ἐξώρκισας, καὶ εἶπας ἐν
τοῖς ὠσὶν μου· ἰδοὺ τὸ ἀργύριον παρ' ἐμοί,
ἐγὼ ἔλαβον αὐτό. Καὶ εἶπεν ἡ μήτηρ αὐ-
τῦ· εὐλογημένος ὁ υἱός μου τῷ Κυρίῳ. 3 Καὶ
ἀπέδωκεν τοὺς χιλίους καὶ ἑκατὸν τοῦ ἀργυρίου τῇ
μητρὶ αὐτῦ. Καὶ εἶπεν ἡ μήτηρ αὐτῦ· ἁγια-
σμῷ ἡγίασα τὸ ἀργύριον τῷ Κυρίῳ ἐκ τῆς χει-
ρός μου τοῦ μόνας, ὥ ποιῆσαι γλυπτὸν καὶ χωνευτόν·
καὶ νῦν ἐπιστρέφω αὐτά σοι, [καὶ ἀποδώσω σοι
αὐτό]. 4 Καὶ ἀπέδωκεν τὸ ἀργύριον τῇ μη-
τρὶ αὐτῦ· καὶ ἔλαβεν ἡ μήτηρ αὐτῦ διακοσίους
τοῦ ἀργυρίου, καὶ ἔδωκεν αὐτὸ τῷ χωνευτῇ, καὶ
ἐποίησεν αὐτὸ γλυπτὸν καὶ χωνευτόν· καὶ ἐγένετο
ἐν τῷ οἴκῳ Μειχά. 5 Καὶ ὁ ἀνὴρ Μειχὰ αὐτῷ
Θεραπεύειν οἶκος θεῦ, καὶ ἐποίησεν Ἐφοὺδ καὶ θεραφείμ· καὶ ἐνέ-
πλησεν τὴν χεῖρα ἑνὸς τῶν υἱῶν αὐτῦ, καὶ ἐγε-
νήθη αὐτῷ εἰς ἱερέα. 6 Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις
ἀγαθὸν οὐκ ἦν βασιλεὺς ἐν Ἰσραήλ· ἀνὴρ τὸ εὐθὲς ἐν ὀ-
φθαλμοῖς αὐτῦ ἐποίει. 7 Καὶ ἐγένετο παιδάρι-
ον ἐκ Βηθλεὲμ [δήμου] Ἰούδα, ἐκ τῆς συγ-
γενείας Ἰούδα, καὶ αὐτὸς Λευίτης· καὶ αὐτὸς πα-
ροίκει ἐκεῖ. 8 Καὶ ἐπορεύθη ὁ ἀνὴρ ἐκ τῆς
πόλεως Ἰούδα Βηθλεὲμ, παροικεῖν ὅθ' ἐὰν εὕρῃ·
καὶ ἐγενήθη εἰς ὄρος Ἐφραὶμ ἕως οἴκου Μειχά,

τοῦ

τῶ πιῆσαι τὴν ὁδὸν αὐτῶ. 9 Καὶ εἶπεν αὐτῷ Μειχά· πόθεν ἔρχῃ; Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν· Λευίτης ἐγώ εἰμι ἐκ Βεθλεὲμ δήμου Ἰούδα, ἐκ τῆς συγγενείας Ἰούδα, καὶ ἐγὼ πορεύομαι παροικεῖν ὃ ἐὰν εὕρω. 10 Καὶ εἶπεν αὐτῷ Μειχά· κάθου μετ' ἐμοῦ, καὶ γένου μοι εἰς πατέρα καὶ εἰς ἱερέα, καὶ ἐγὼ δώσω σοι δέκα ἀργυρίου εἰς ἡμέρας, καὶ ζεῦγος ἱματίων, καὶ τὰ πρὸς τὸ ζῆν σου. 11 Καὶ ἐπορεύθη ὁ Λευίτης, καὶ ἤρξατο παροικεῖν τῷ ἀνδρί· καὶ ἐγενήθη αὐτῷ τὸ παιδάριον ὡς εἷς τῶν υἱῶν αὐτοῦ. 12 Καὶ ἐνέπλησεν Μειχὰ τὴν χεῖρα τοῦ Λευίτου, καὶ ἐγενήθη αὐτῷ τὸ παιδάριον εἰς ἱερέα· καὶ ἦν ἐν τῷ οἴκῳ Μειχά. 13 Καὶ εἶπεν Μειχά· νῦν ἔγνων ὅτι ἠγαθοποίησέν με Κύριος, ὅτι ἐγενήθη μοι ὁ Λευίτης εἰς ἱερέα.

ΚΕΦ. ΙΗ'.

1 ΕΝ ταῖς ἡμέραις ἐκείναις οὐκ ἦν βασιλεὺς ἐν Ἰσραήλ· καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐζήτει ἡ φυλὴ τοῦ Δὰν ἑαυτῇ κληρονομίαν τοῦ κατοικεῖν, ὅτι οὐκ ἐνέπεσεν αὐτῇ ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἐν μέσῳ φυλῶν Ἰσραὴλ κληρονομία. 2 Καὶ ἐξαπέστειλαν οἱ υἱοὶ Δὰν ἐκ τῆς συγγενείας αὐτῶν πέντε ἄνδρας ἀπὸ μέρους αὐτῶν, ※ ἄνδρας υἱοὺς δυνάμεως

ἐξ Ἀρχὰ ἐκ Σαρὰ καὶ Ἐσθαόλ, τῦ καταισκέψασθαι τὴν γῆν, καὶ ἐξιχνιάσαι αὐτήν. Καὶ εἶπαν πρὸς αὐτύς· πορεύεσθε καὶ ἐξερευνήσατε τὴν γῆν. Καὶ παρεγένοντο εἰς ὄρος Ἐφραὶμ ἕως οἴκυ Μειχά, καὶ κατέπαυσαν ἐκεῖ. 3 Αὐτῶν ὄντων πρὸς τῷ οἴκῳ Μειχά, καὶ αὐτοὶ ἐπέγνωσαν τὴν φωνὴν τῦ παιδαρίυ [τῦ νεωτέρυ] τῦ Λευίτυ, καὶ ἐξέκλιναν ἐκεῖ, καὶ εἶπαν αὐτῷ τίς ἤγαγέν σε ὧδε; καὶ τί ποιεῖς ἐνταῦθα; καὶ τί σοι ὄφελος ὧδε; 4 Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτύς· ὕτως καὶ ὕτως ἐποίησέν μοι Μειχά, καὶ ἐμισθώσατό με, καὶ ἐγενήθην αὐτῷ εἰς ἱερέα. 5 Καὶ εἶπαν αὐτῷ· ἐπερώτησον δὴ ἐν τῷ θεῷ, καὶ γνωσόμεθα εἰ κατευοδοῖ ἡ ὁδὸς ἡμῶν, ἣν ἡμεῖς πορευόμεθα ἐπ' αὐτῆς. 6 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἱερεύς· πορεύεσθε [καὶ] εἰς εἰρήνην· ἐνώπιον Κυρίυ ἡ ὁδὸς ὑμῶν, καθ' ἣν ὑμεῖς πορεύεσθε ἐν αὐτῇ. 7 Καὶ ἐπορεύθησαν οἱ πέντε ἄνδρες, καὶ παρεγένοντο εἰς Λαΐσά· καὶ ἴδον τὸν λαὸν τὸν κατοικῦντα ἐν αὐτῇ καθήμενον ἐν ἐλπίδι κατὰ τὴν σύγκρισιν τῶν Σιδωνίων, ἡσυχάζοντας ἐν ἐλπίδι, καὶ μὴ δυναμένυς λαλῆσαι ῥῆμα ✻ ἐν τῇ γῇ, κληρονόμος ὑπαρχῦσα· ὅτι μακρὰν εἰσιν ἀπὸ Σιδῶνος, καὶ λόγος οὐκ ἦν αὐτοῖς μετὰ Συρίας. 8 Καὶ παρεγένοντο ÷ οἱ πέντε ἄνδρες"

δρες" πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν εἰς Σαρεὰ καὶ Ἐσθαόλ, καὶ ἔλεγον αὐτοῖς οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν· τί ὑμεῖς κάθησθε; 9 Καὶ εἶπαν· ἀνάστητε καὶ ἀναβῶμεν ἐπ' αὐτούς· ÷ ὅτι εἰσήλθομεν καὶ ἐνεωθεισπατήσαμεν ἐν τῇ γῇ ἕως σιγήσαν, καὶ εἴ- ÷ δομεν τὸν λαὸν τὸν κατοικοῦντα ἐν αὐτῇ ἐν ἐλ- ÷ πίδι κατὰ σύγκεμα τῶν Σιδωνίων· καὶ μακρὰν ÷ ἀπέχοντες ἐκ Σιδῶνος, καὶ λόγος οὐκ ἦν αὐτοῖς ÷ μετὰ Συείας· ἀλλὰ ἀνάστητε καὶ ἀναβῶμεν ἐπ' αὐ- ÷ τούς". ὅτι εὑρήκαμεν τὴν γῆν, καὶ ἰδοὺ ἀγαθὴ ÷ σφόδρα, καὶ ὑμεῖς σιωπᾶτε· μὴ ὀκνήσητε τοῦ πορευθῆναι τοῦ ἐλθεῖν τοῦ κατακληρονομῆσαι τὴν καὶ γῆν. 10 Ἡνίκα ἂν εἰσέλθητε, ἥξετε πρὸς λαὸν πεποιθότα, καὶ ἡ γῆ εὐρύχωρος ※ χερσὶν· ὅτι παρέδωκεν αὐτὴν ὁ θεὸς ἐν χειρὶ ὑμῶν, τόπος οὗ οὐκ ἔστιν ἐκεῖ ὑστέρημα παντὸς ῥήματος ὅσα ἐν τῇ γῇ. 11 Καὶ ἀπῆραν ※ ἐκεῖθεν" ἐκ συγγενείας τοῦ Δὰν, ἐκ Σαρεὰ καὶ Ἐσθαόλ, ἑξακόσιοι ἄνδρες περιεζωσμένοι σκεύη πολεμικά. 12 Καὶ ἀνέβησαν, καὶ παρενεβάλοσαν ἐν Καριαθιαρεὶμ ἐν Ἰούδα· διὰ τοῦτο ἐκλήθη τῷ τόπῳ ἐκείνῳ, παρεμβολὴ Δὰν, ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης· ἰδοὺ κατόπισθεν Καριαθιαρείμ. 13 Παρῆλθαν ἐκεῖθεν ÷ καὶ ἦλθαν" ἕως τοῦ ὄρους Ἐ- φραὶμ, καὶ ἦλθον ἕως οἴκου Μειχά. 14 Καὶ

ἀπεκρί-

ἀπεκρίθησαν οἱ πέντε ἄνδρες οἱ πορευόμενοι κα-
τασκέψασθαι τὴν γῆν ✻ Λαισά", καὶ εἶπαν
πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν· εἰ οἴδατε ὅτι ✻ ἐστὶν
Θεραφεὶν οἰ τοῖς οἴκοις τούτοις Ἐφὼδ, καὶ Θεραφεὶν, καὶ γλυ-
πτὸν, καὶ χωνευτόν; καὶ νῦν γνῶτε τί ποιήσετε.
15 Καὶ ἐξέκλιναν ἐκεῖ, καὶ εἰσῆλθοσαν εἰς τὸν
οἶκον τοῦ παιδαρίου τοῦ Λευίτου, εἰς τὸν οἶκον
Μειχά, καὶ ἠσπάσαντο αὐτὸν ✻ εἰς εἰρήνην.
16 Καὶ οἱ ἑξακόσιοι ἄνδρες περιζωσμένοι σκεύη
πολεμικὰ ✻ αὐτῶν", ἑστηλωμένοι παρὰ τὴν
θύραν τοῦ πυλῶνος, οἱ ἐκ τῶν υἱῶν Δάν. 17 Καὶ
ἀνέβησαν οἱ πέντε ἄνδρες οἱ πορευόμενοι κατασκέ-
ψασθαι τὴν γῆν· ἐπελθόντες ἐκεῖ ἔλαβον τὸ
Θεραφεὶν γλυπτὸν, καὶ τὸ Ἐφὼδ, καὶ τὸ Θεραφεὶμ, καὶ τὸ
χωνευτόν· καὶ ὁ ἱερεὺς ἑστηλωμένος παρὰ τὴν θύραν
τοῦ πυλῶνος, καὶ οἱ ἑξακόσιοι ἄνδρες περιζωσμέ-
νοι σκεύη πολεμικά. 18 Καὶ οὗτοι εἰσῆλθον
εἰς οἶκον Μειχά, καὶ ἔλαβον τὸ γλυπτὸν, καὶ τὸ
Θεραφεὶν Ἐφὼδ, καὶ τὸ Θεραφεὶμ, καὶ τὸ χωνευτόν. Καὶ εἶ-
πεν πρὸς αὐτοὺς ὁ ἱερεύς· τί ὑμεῖς ποιεῖτε;
19 Καὶ εἶπαν πρὸς αὐτόν· κώφωσον, θὲς
τὴν χεῖρά σου ἐπὶ τὸ στόμα σου, καὶ ἐλθὲ μετ'
ἡμῶν, καὶ ἔσῃ ἡμῖν εἰς πατέρα καὶ εἰς ἱερέα·
μὴ βέλτιον, εἶναί σε ἱερέα οἴκου ἀνδρὸς ἑνὸς, ἢ γί-
νεσθαί σε ἱερέα φυλῆς καὶ συγγενείας ἐν Ἰσραήλ;
20 Καὶ

20 Καὶ ἠγαθύνθη ἡ καρδία τῦ ἱερέως, καὶ ἔλαβεν τὸ Ἔφὸδ, καὶ τὸ Θραφείμ, καὶ τὸ γλυπτὸν, καὶ τὸ χωνευτὸν, καὶ εἰσῆλθεν ἐν μέσῳ τῦ λαῦ. 21 Καὶ ἐπέστρεψαν, καὶ ἀπῆλθαν· καὶ ἔθηκαν τὰ παιδία καὶ τὰ κτήσιν αὐτῦ τὰ ἔνδοξον ἔμπροσθεν αὐτῶν. 22 Αὐτῶν δὲ μεμακρυνκότων ἀπὸ τῦ οἴκυ Μειχά, καὶ ἰδὰ Μειχὰ καὶ οἱ ἄνδρες [ὁ λαὸς] οἱ ὄντες ἐν τοῖς οἴκοις οἱ σὺν τῷ οἴκῳ μῦ Μειχά, ἔκραζον κατοπίσω Δάν, 23 καὶ ἐβόησαν πρὸς τὰς υἱὰς Δάν· καὶ ἐπέστρεψαν οἱ υἱοὶ Δὰν τὸ πρόσωπον αὐτῶν, καὶ εἶπαν πρὸς Μιχά· τί ὄξιν σοι, ὅτι ἐβόησας; 24 Καὶ εἶπεν Μειχά· ὅτι τὰ γλυπτόν μυ, ὃ ἐποίησα, ἐλάβετε, καὶ τὸν ἱερέα, καὶ ἀπῆλθατε· καὶ τί ἐμοὶ ἔτι; καὶ τί τῦτο λέγετέ μοι· τί τῦτο κράζεις; 25 Καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν οἱ υἱοὶ Δάν· μὴ ἀκυσθήτω δὴ ἡ φωνή συ μεθ' ἡμῶν, μή ποτε ἀπαντήσωσιν ὑμῖν ἄνδρες πικροὶ ψυχῇ, καὶ προσθήσεις τὰ ψυχήν συ, καὶ τὰ ψυχὴν τῦ οἴκυ συ. 26 Καὶ ἐπορεύθησαν οἱ υἱοὶ Δὰν εἰς τὰ ὁδὸν αὐτῶν· καὶ εἶδεν Μιχὰ ὅτι ἰσχυρότεροί εἰσιν αὐτῦ, καὶ ἐξένευσεν καὶ ἀνέστρεψεν εἰς τὸν οἶκον αὐτῦ. 27 Καὶ αὐτοὶ ἔλαβον ὅσα ἐποίησεν Μειχά, καὶ τὸν ἱερέα ὃς ἦν αὐτῷ, καὶ ἦλθον ἕως Λαισά, ὅπι λαὸν ἡσυχάζοντα

Θεραφείν

χάζονται καὶ πεποιθότα· καὶ ἐπάταξαν αὐτὸς
ἐν στόματι ῥομφαίας, καὶ τὴν πόλιν ἐνέπρησαν
ἐν πυρί· 28 καὶ οὐκ ἔστιν ἐξαιρούμενος, ὅτι μα-
κρὰν ἐστὶν ἀπὸ Σιδωνίων, καὶ λόγος οὐκ ἔστιν αὐ-
τοῖς μετ' ἀνθρώπων, καὶ αὐτὴ ἐν κοιλάδι, ἣ ἐστὶν
Τῷ6 τοῦ οἴκου Ῥοὼβ· καὶ ᾠκοδόμησαν τὴν πόλιν, καὶ
κατῴκησαν ἐν αὐτῇ. 29 Καὶ ἐκάλεσαν τὸ ὄ-
νομα τῆς πόλεως Δὰν, κατὰ τὸ ὄνομα Δὰν τοῦ
πατρὸς αὐτῶν, ὃς ἐγενήθη τῷ Ἰσραήλ· καὶ ἦν
Λαεὶς ὄνομα τῇ πόλει τὸ πρότερον. 30 Καὶ
ἀνέστησαν ἑαυτοῖς οἱ υἱοὶ τοῦ Δὰν τὸ γλυπτὸν Μει-
χά· καὶ Ἰωνάθαν υἱὸς Γηρσὼμ υἱοῦ Μανασσῆ αὐ-
τὸς καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἦσαν ἱερεῖς τῇ φυλῇ Δὰν,
τοῦ Δὰν ἕως τῆς μετοικεσίας τῆς γῆς. 31 Καὶ ἔταξαν
αὐτοῖς τὸ γλυπτὸν Μειχὰ ὃ ἐποίησεν, πάσας
τὰς ἡμέρας ὅσας ἦν ὁ οἶκος τοῦ θεοῦ ἐν Σηλώ.

ΚΕΦ. ΙΘ'.

1 ΚΑΙ ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις
καὶ βασιλεὺς οὐκ ἦν ἐν Ἰσραήλ· καὶ
ἐγένετο ἀνὴρ Λευίτης παροικῶν ἐν μι-
σοῖς ὄρους Ἐφραίμ· καὶ ἔλαβεν ὁ ἀνὴρ ἑαυτῷ
γυναῖκα παλλακὴν ἐκ Βηθλεὲμ Ἰούδα. 2 Καὶ
ὠργίσθη αὐτῷ ἡ παλλακὴ αὐτοῦ, καὶ ἀπῆλθεν
ἀπ' αὐτοῦ εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς αὐτῆς εἰς Βηθ-

λεὲμ

λεὲμ Ἰούδα· καὶ ἐγένετο ἐκεῖ ἡμέρας τετράμηνον. 3 Καὶ ἀνέστη ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, καὶ ἐπορεύθη κατόπισθεν αὐτῆς, τοῦ λαλῆσαι τῇ καρδίαν αὐτῆς, ἀφαλλάξαι αὐτὴν ἑαυτῷ, [καὶ ἀπαγαγεῖν αὐτὴν πάλιν πρὸς αὐτόν]· καὶ τὸ παιδάριον αὐτῷ μετ' αὐτῷ, καὶ ζεῦγος ὄνων ζυγῶν· καὶ ἐπορεύθη ἕως οἴκου τοῦ πατρὸς αὐτῆς, καὶ εἶδεν αὐτὸν ὁ πατὴρ τῆς νεάνιδος, καὶ ἐχάρη εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ. 4 Καὶ εἰσήγαγεν αὐτὸν ὁ γαμβρὸς αὐτῷ ὁ πατὴρ τῆς νεάνιδος, καὶ ἐκάθισεν μετ' αὐτοῦ ἡμέρας τρεῖς· καὶ ἔφαγον, καὶ ἔπιον, καὶ ὑπνωσαν ἐκεῖ. 5 Καὶ ἐγένετο τῇ ἡμέρᾳ τῇ τετάρτῃ, καὶ ὤρθισαν τὸ πρωΐ, καὶ ἀνέστη τοῦ ἀπελθεῖν· καὶ εἶπεν ὁ πατὴρ τῆς νεάνιδος πρὸς τὸν γαμβρὸν αὐτῆς· στήριξον τὴν καρδίαν σου κλάσματι ἄρτου, καὶ μὴ τοῦτο πορεύεσθε. 6 Καὶ ἐκάθισαν, καὶ ἔφαγον ὅτι τὸ αὐτὸ ἀμφοτέροις, καὶ ἔπιον· καὶ εἶπεν ὁ πατὴρ τῆς νεάνιδος πρὸς τὸν ἄνδρα· ἄρξαι νῦν καὶ αὐλίσθητι, καὶ ἀγαθυνθήτω ἡ καρδία σου. 7 Καὶ ἀνέστη ὁ ἀνὴρ ἀπελθεῖν· καὶ ἐβιάσατο αὐτὸν ὁ γαμβρὸς αὐτῆς, καὶ πάλιν ηὐλίσθη ἐκεῖ. 8 Καὶ ὤρθισεν τὸ πρωΐ τῇ ἡμέρᾳ τῇ πέμπτῃ τοῦ ἀπελθεῖν, καὶ εἶπεν ὁ πατὴρ τῆς νεάνιδος· στήριξον δὴ τὴν καρδίαν σου

πορεύεσθε

τρίτη

ἄρτῳ, καὶ στρατοῦδπι ἕως κλίνῃ ἡ ἡμέρα· καὶ
ἔφαγον, καὶ ἔπιον ἀμφότεροι. 9 Καὶ ἀνέστη ὁ
ἀνὴρ τοῦ ἀπελθεῖν, αὐτὸς καὶ ἡ παλλακὴ αὐτοῦ,
καὶ τὸ παιδάριον αὐτοῦ· καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ γαμβρὸς
αὐτοῦ, ὁ πατὴρ τῆς νεάνιδος· ἰδοὺ δὴ εἰς ἑσπέραν
κέκλικεν ἡ ἡμέρα, κατάλυσον δὴ ὧδε ἔτι σήμε-
ρον, καὶ μείνατε ὧδε, καὶ ἀγαθυνθήτω ἡ καρδία
σου· καὶ ὀρθριεῖτε αὔριον εἰς τὴν ὁδὸν ὑμῶν, καὶ
ἀπελεύσῃ εἰς τὸ σκήνωμά σου. 10 Καὶ οὐκ ἠ-
θέλησεν ὁ ἀνὴρ αὐλισθῆναι, καὶ ἀνέστη, καὶ ἀπῆλ-
θεν· καὶ παρεγένοντο ἕως κατέναντι Ἰεβούς, (αὕ-
τη ἐστὶν Ἱερουσαλήμ·) καὶ μετ' αὐτοῦ ζεῦγος ὑπο-
ζυγίων ἐσπισαγμένων, καὶ ἡ παλλακὴ αὐτοῦ μετ'
αὐτοῦ. 11 Ἔτι αὐτῶν ὄντων κατὰ Ἰεβούς, καὶ
ἡ ἡμέρα κεκλικυῖα σφόδρα· καὶ εἶπεν τὸ παιδά-
ριον πρὸς τὸν κύριον αὐτοῦ· δεῦρο δή, καὶ ἐκ-
κλίνωμεν εἰς τὴν πόλιν τοῦ Ἰεβουσαίου ταύτην,
καὶ αὐλισθῶμεν ἐν αὐτῇ. 12 Καὶ εἶπεν ὁ
κύριος αὐτοῦ πρὸς αὐτόν· οὐ μὴ ἐκκλινῶ εἰς πό-
λιν ἀλλοτρίαν, ἥ οὐκ ἔστιν ἐκ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ,
καὶ παρελεύσομεθα ἕως Γαβαά. 13 Καὶ εἶ-
πεν τῷ παιδαρίῳ αὐτοῦ· δεῦρο, καὶ ἔλθωμεν εἰς
ἕνα τῶν τόπων, καὶ αὐλισθῶμεν ἐν Γαβαᾶ
ἢ ἐν Ραμᾶ. 14 Καὶ παρῆλθον, καὶ ἀπῆλθον
[ἐν Γαβαᾶ], καὶ ἔδυ αὐτοῖς ὁ ἥλιος ἐχόμενα

τῆς

τῆς Γαβαὰ, ἥ ἐστιν τῦ Βενιαμείν. 15 Καὶ ἐξέκλιναν ἐκεῖ τῦ εἰσελθεῖν καταλῦσαι ἐν Γαβαᾶ· καὶ εἰσῆλθον, καὶ ἐκάθισαν ἐν τῇ πλατείᾳ τῆς πόλεως, καὶ ὐκ ἔστιν ἀνὴρ ὁ συνάγων αὐτὺς εἰς τὸν οἶκον καταλῦσαι. 16 Καὶ ἰδὺ ἀνὴρ γεροῦτης εἰσῆλθεν ἀπὸ τῦ ἔργων αὐτῦ ἐκ τῦ ἀγρῦ ἑσπέρας, καὶ ὁ ἀνὴρ ἐξ ὄρυς Ἐφραὶμ, καὶ αὐτὸς παροίκει ἐν Γαβαᾶ· καὶ οἱ ἄνδρες τῦ τόπυ, ἱροὶ Βενιαμείν. 17 Καὶ ἀναβλέψας τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτῦ, ἶδεν τὸν ἄνδρα τὸν ὁδοιπόρυν ἐν τῇ πλατείᾳ τῆς πόλεως, καὶ εἶπεν ὁ ἀνὴρ ὁ γεροῦτης· πῦ πορεύῃ, καὶ πόθεν ἔρχῃ; 18 Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν· διαβαίνομεν ἡμεῖς ὐκ Βηθλεὲμ τῆς Ἰύδα ἕως μερῶν [ἕως] ὄρυς τῦ Ἐφραίμ· ἐγὼ δὲ ἐκεῖθέν εἰμι, καὶ ἐπορεύθην ἕως Βηθλεὲμ Ἰύδα, καὶ εἰς τὸν οἶκόν μυ ἐγὼ ἀποτρέχω, καὶ ὐκ ἔστιν ἀνὴρ συνάγων με εἰς τὶὺ οἰκίαν. 19 Καίγε ἄχυρα καὶ χορτάσματα ὑπάρχει τοῖς ὄνοις ἡμῶν, καὶ γε ἄρτος καὶ οἶνος ὑπάρχει μοι καὶ τῇ δύλῃ συ καὶ τῷ παιδαρίῳ· τοῖς δύλοις συ ὐκ ἔστιν ὑστέρημα παντὸς πράγματος. 20 Καὶ εἶπεν ὁ ἀνὴρ ὁ γεροῦτης· εἰρήνη σοι· πλὴν πᾶν τὸ ὑστέρημά συ ἐπ' ἐμέ, πλὴν ἐν τῇ πλατείᾳ μὴ καταλύσῃς. 21 Καὶ εἰσήγαγεν αὐτὸν εἰς τὶὺ οἰκίαν αὐτῦ,

καὶ

καὶ παρενέβαλεν τοῖς ὑποζυγίοις αὐτῶν· καὶ ἔνιψεν τοὺς πόδας αὐτῶν, καὶ ἔφαγον, καὶ ἔπιον. 22 Αὐτῶν δὲ ἀγαθυνθέντων τῇ καρδίᾳ αὐτῶν, καὶ ἰδοὺ οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως ἄνδρες υἱοὶ παρανόμων περιεκύκλωσαν τὸν οἶκον, καὶ ἔκρουσαν τὴν θύραν, καὶ εἶπαν πρὸς τὸν ἄνδρα τὸν κύριον τῆς οἰκίας τὸν πρεσβύτην, λέγοντες· ἐξάγαγε τὸν ἄνδρα τὸν ἐλθόντα εἰς τὴν οἰκίαν σου, ἵνα γνῶμεν αὐτόν. 23 Καὶ ἐξῆλθεν πρὸς αὐτοὺς ὁ ἀνὴρ ὁ κύριος τῆς οἰκίας, καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς· μηδαμῶς ἀδελφοί μου, μὴ πονηρεύσησθε δὴ μὴ τὸ εἰσεληλυθέναι τὸν ἄνδρα τοῦτον εἰς τὴν οἰκίαν μου· μὴ ποιήσητε τὴν ἀφροσύνην ταύτην. 24 Ἰδοὺ ἡ θυγάτηρ μου ἡ παρθένος, καὶ ἡ παλλακὴ αὐτοῦ· ἐξάξω δὴ αὐτάς, καὶ ταπεινώσατε αὐτάς, καὶ ποιήσατε αὐταῖς τὸ ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς ὑμῶν· καὶ τῷ ἀνδρὶ τούτῳ μὴ ποιήσητε τὸ ῥῆμα τῆς ἀφροσύνης ταύτης. 25 Καὶ οὐκ ἠθέλησαν οἱ ἄνδρες ἀκοῦσαι αὐτοῦ· καὶ ἐπελάβετο ὁ ἀνὴρ τῆς παλλακῆς αὐτοῦ, καὶ ἐξήγαγεν αὐτὴν πρὸς αὐτοὺς ἔξω· καὶ ἔγνωσαν αὐτὴν, καὶ ἐνέπαιξαν αὐτῇ ὅλην τὴν νύκτα ἕως πρωΐ, καὶ ἐξαπέστειλαν αὐτὴν ἅμα τῷ ἀναβαίνειν τὸν ὄρθρον. 26 Καὶ ἦλθεν ἡ γυνὴ τὸ πρὸς πρωΐ, καὶ ἔπεσεν πρὸ τῆς θύρας τοῦ πυλῶνος τοῦ οἴκου

τοῦ

τῦ ἀνδρὸς ἧ ἦν ὁ κύριος αὐτῆς ἐκεῖ, ἕως ἧ διέφαυσεν. 27 Καὶ ἀνέῳξη ὁ κύριος αὐτῆς τοῖς θυρίδι καὶ ἤνοιξεν τὰς θύρας τῦ οἴκυ, καὶ ἐξῆλθεν τῦ ἀπελθεῖν τὴν ὁδὸν αὐτῦ· καὶ ἰδὺ ἡ γυνὴ [αὐτῦ] ἡ παλλακὴ αὐτῦ πεπτωκῦῖα ἐπὶ τὴν θύραν, καὶ αἱ χεῖρες αὐτῆς ἐπὶ τὸ πρόθυρον. 28 Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὴν· ἀνάστηθι καὶ ἀπέλθωμεν· καὶ ὐκ ἀπεκρίθη ἀυτῷ, ἀλλὰ τεθνήκει. Καὶ ἀνέλαβεν αὐτὴν ἐπὶ τὸ ὑποζύγιον, καὶ ἀνέστη ὁ ἀνὴρ, καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὸν τόπον αὐτῦ. 29 Καὶ ἦλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτῦ, καὶ ἔλαβεν τὴν μάχαιραν, καὶ ἐπελάβετο τῆς παλλακῆς αὐτῦ, καὶ ἐμέλισεν αὐτὴν κατὰ τὰ ὀστᾶ αὐτῆς εἰς δώδεκα μερίδας· καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτὰς εἰς πάσας τὰς φυλὰς τῦ Ἰσραὴλ. 30 Καὶ ἐγένετο πᾶς ὁ ὁρῶν ἔλεγεν· ὅτε ἐγενήθη, ὅτι ὄφθη ὅτως ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἀναβάσεως υἱῶν Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτυ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. Καὶ ἐνετείλατο τοῖς ἀνδράσιν οἷς ἐξαπέστειλεν, λέγων· τάδε ἐρεῖτε πρὸς πάντα ἄνδρα Ἰσραὴλ· εἰ γέγονεν κατὰ τὸ ῥῆμα τῦτο ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἀναβάσεως υἱῶν Ἰσραὴλ ἐξ Αἰγύπτυ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης; θέσθε δὴ ἑαυτοῖς βυλὴν περὶ αὐτῆς, καὶ λαλήσατε. ἐξ

ΚΕΦ. Κ'.

1 ΚΑΙ ἐξῆλθον πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἐξεκλησιάσθη πᾶσα ἡ συναγωγὴ ὡς ἀνὴρ εἷς ἀπὸ Δὰν καὶ ἕως Βηρσα-βεὲ, καὶ γῆ Γαλαὰδ πρὸς Κύριον εἰς Μασηφά. 2 Καὶ ἔστη τὸ κλίμα παντὸς τοῦ λαοῦ, [καὶ] πᾶσαι αἱ φυλαὶ Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ λαοῦ τοῦ θεοῦ, τετρακόσιαι χιλιάδες ἀνδρῶν πεζῶν ἐσπασμένων ῥομφαίαν. 3 Καὶ ἤκουσαν οἱ υἱοὶ Βενιαμεὶν ὅτι ἀνέβησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς Κύριον εἰς Μασηφά, καὶ εἶπαν οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ· λαλήσατε, πῶς ἐγένετο ἡ κακία αὕτη; 4 Καὶ ἀπεκρίθη ὁ ἀνὴρ ὁ Λευίτης, ὁ ἀνὴρ τῆς γυναικὸς τῆς πεφονευμένης, καὶ εἶπεν· εἰς Γαβαὰ τῆς Βενιαμεὶν ἦλθον ἐγὼ καὶ ἡ γυνή μου καταλῦσαι· 5 καὶ ἀνέστησαν ἐπ' ἐμὲ οἱ ἄνδρες οἱ τοῦ τῆς Γαβαὰ, καὶ περιεκύκλωσαν ἐπ' ἐμὲ τὸν οἶκον νυκτὸς, καὶ ἐμὲ ἠθέλησαν ἀποκτεῖναι, καὶ τὴν παλλακήν μου ἐταπείνωσαν, καὶ ἐνέπαιξαν αὐτῇ, καὶ ἀπέθανεν. 6 Καὶ ἐπελαβόμην τῆς παλλακῆς μου, καὶ ἐμέλισα αὐτὴν, καὶ ἐξαπέστειλα ἐν παντὶ ὁρίῳ κληρονομίας Ἰσραήλ, ὅτι ἐποίησαν ※ ζέμμα καὶ ἀφροσύνην ἐν τῷ Ἰσραήλ. 7 Ἰδοὺ πάντες ὑμεῖς οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, δότε αὐτοῖς λόγον καὶ βουλὴν ※ ὧδε".

8 Καὶ

8 Καὶ ἀνέστη πᾶς ὁ λαὸς ὡς ἀνὴρ εἷς, λέγων· οὐκ εἰσελευσόμεθα ἀνὴρ εἰς τὸ σκήνωμα αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐκκλινοῦμεν ἀνὴρ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ· 9 καὶ νῦν τοῦτο τὸ ῥῆμα ὃ ποιήσομεν τῇ Γαβαᾶ· ἐναβησόμεθα ἐπ' αὐτὴν ἐν κλήρῳ, 10 καὶ λημψόμεθα δέκα ἄνδρας τοῖς ἑκατὸν πάσαις φυλαῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἑκατὸν τοῖς χιλίοις, καὶ χιλίους τοῖς μυρίοις, λαβεῖν ἐπισιτισμὸν τῷ λαῷ, ἐπιτελέσαι τοῖς εἰσπορευομένοις τῇ Γαβαᾶ τοῦ Βενιαμεὶν κατὰ πᾶσαν τὴν ἀφροσύνην, ἣν ἐποίησεν ἐν Ἰσραήλ. 11 Καὶ συνήχθη πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ ἐκ τῶν πόλεων, ὡς ἀνὴρ εἷς ἑρχόμενοι· 12 καὶ ἐξαπέστειλαν αἱ φυλαὶ Ἰσραὴλ ἄνδρας ἐν πάσῃ φυλῇ Βενιαμεὶν, λέγοντες· τίς ἡ κακία αὕτη ἡ γενομένη ἐν ὑμῖν; 13 καὶ νῦν δότε τοὺς ἄνδρας τοὺς ἀσεβεῖς τοὺς ἐν Γαβαᾶ, καὶ τοὺς υἱοὺς Βελιὰλ", καὶ θανατώσομεν αὐτούς, καὶ ἐξαρῶμεν κακίαν ἐξ Ἰσραήλ. Καὶ οὐκ ἠθέλησαν εἰσακοῦσαι υἱοὶ Βενιαμεὶν τῆς φωνῆς τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. 14 Καὶ συνήχθησαν οἱ υἱοὶ Βενιαμεὶν ἐκ τῶν πόλεων αὐτῶν εἰς Γαβαὰ, ἐξελθεῖν τοῦ πολεμῆσαι μετὰ υἱῶν Ἰσραήλ. 15 Καὶ ἐπεσκέπησαν οἱ υἱοὶ Βενιαμεὶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐκ τῶν πόλεων εἴκοσι καὶ πέντε χιλιάδες ἀνδρῶν ἀσωμένων ῥομφαίαν,

ἐποίησαν

Βελιὰμ

ἤκουσαν

χωρὶς τοῦ κατοικοῦντων τὴν Γαβαά. ÷ ὅτοι" ἐπεσκέπησαν ἑπτακόσιοι ἄνδρες ἐκλεκτοὶ ÷ νεανίσκοι", 16 ※ ἐκ παντὸς τοῦ λαοῦ τούτου ἑπτακόσιοι ※ ἄνδρες ἐκλεκτοὶ ἀμφοτερόδεξιοι· πάντες ὅτοι σφενδονῆται βάλλοντες λίθους τοῖς τοῦ τρίχα, καὶ οὐ ἁμαρτάνοντες. 17 Καὶ ÷ πᾶς" ἀνὴρ Ἰσραὴλ ἐπεσκέπησαν χωρὶς τοῦ υἱῶν Βενιαμείν, τετρακόσιαι χιλιάδες ἀνδρῶν ἀσπιζόντων ῥομφαίαν· πάντες ὅτοι ἄνδρες πολεμισταί. 18 Καὶ ἀνέστησαν, καὶ ἀνέβησαν εἰς Βαιθὴλ, καὶ ἐπηρώτησαν ἐν τῷ θεῷ, καὶ εἶπαν οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ· τίς ἀναβήσεται ἡμῖν ἀφηγούμενος πολεμῆσαι μετὰ ※ υἱῶν Βενιαμείν; Καὶ εἶπεν Κύριος· Ἰούδας ἀναβήσεται ἀφηγούμενος. 19 Καὶ ἀνέστησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρωΐ, καὶ παρενέβαλον ἐπὶ τὴν Γαβαά. 20 Καὶ ἐξῆλθεν [Ἰσραὴλ καὶ] ÷ πᾶς" ἀνὴρ Ἰσραὴλ εἰς πόλεμον μετὰ Βενιαμείν, καὶ παρετάξατο μετ' αὐτῶν εἰς πόλεμον ἀνὴρ Ἰσραὴλ πρὸς τὴν Γαβαά. 21 Καὶ ἐξῆλθον οἱ υἱοὶ Βενιαμείν ἐκ τῆς πόλεως, καὶ διέφθειραν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐν Ἰσραὴλ δύο καὶ εἴκοσι χιλιάδας ἀνδρῶν ἐπὶ τὴν γῆν. 22 Καὶ ἐνίσχυσεν ※ ὁ λαὸς ἀνὴρ Ἰσραὴλ, καὶ προσέθεντο προσταξαι πόλεμον ἐν τῷ τόπῳ, ᾧ παρετάξαντο ἐκεῖ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ. 23 Καὶ ἀνέβησαν οἱ υἱοὶ Ἰσ-

ραὴλ, καὶ ἔκλαυσαν ἐνώπιον Κυρίου ἕως ἑσπέρας· καὶ ἐπηρώτησαν ἐν Κυρίῳ, λέγοντες· εἰ προσθῶ προσεγγίσαι εἰς πόλεμον μετὰ ※ υἱῶν Βενιαμεὶν τοῦ ἀδελφοῦ μου; καὶ εἶπεν ὁ Κύριος· ἀνάβητε πρὸς αὐτόν. 24 Καὶ προσήλθοσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς ※ υἱοὺς Βενιαμεὶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ. 25 Καὶ ἐξῆλθεν Βενιαμεὶν εἰς ἀπάντησιν αὐτῶν ἐκ τῆς Γαβαὰ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ, καὶ διέφθειρεν ἔτι ἐκ τοῦ λαοῦ ὀκτωκαίδεκα χιλιάδας ἀνδρῶν Ἰσραὴλ τοὺς γῆν· πάντες οὗτοι ἐσπασμένοι ῥομφαίαν. 26 Καὶ ἀνέβησαν πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ καὶ πᾶς ὁ λαὸς, καὶ ἦλθοσαν εἰς Βαιθὴλ· καὶ ἔκλαυσαν, ※ καὶ ἐκάθισαν ἐκεῖ ἔναντι Κυρίου, καὶ ἐνήστευσαν ἐν τῇ ※ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ※ ἕως ἑσπέρας, καὶ ἀνήνεγκαν ὁλοκαυτώματα σωτηρίου ἔναντι Κυρίου, 27 Καὶ ἐπηρώτησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν Κυρίῳ, (καὶ ἐκεῖ ἡ κιβωτὸς διαθήκης Κυρίου ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, 28 καὶ Φινεὲς υἱὸς Ἐλεάζαρ υἱοῦ Ἀαρὼν παρεστηκὼς ἐνώπιον αὐτῆς ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις) λέγων· εἰ προσθῶ ἔτι ἐξελθεῖν εἰς πόλεμον μετὰ υἱῶν Βενιαμεὶν τοῦ ἀδελφοῦ μου, ἢ κοπάσω; καὶ εἶπεν Κύριος· ἀνάβητε, ὅτι αὔριον παραδώσω αὐτὸν ἐν χειρί σου. 29 Καὶ ἔθηκαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἔνεδρα ἐν τῇ Γαβαᾷ κύκλῳ.

ἔταξεν 30 Καὶ ἔταξαν ※ υἱοὶ Ἰσραὴλ τοὺς τὸν Βενιαμεὶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ· καὶ παρετάξαντο τοὺς Γαβαὰ καθὼς ἅπαξ καὶ ἅπαξ. 31 Καὶ ἐξῆλθον οἱ υἱοὶ Βενιαμεὶν εἰς ἀπάντησιν τοῦ λαοῦ, καὶ ἐξειλκύσθησαν ἐκ τῆς πόλεως· καὶ ἤρξαντο τύπτειν ἐκ τοῦ λαοῦ τραυματίας καθὼς ἅπαξ καὶ ἅπαξ ἐν ταῖς ὁδοῖς, ἥ ἐστιν μία ἀναβαίνουσα εἰς Βαιθὴλ, καὶ μία ÷ ἀναβαίνουσα" εἰς Γαβαὰ ἐν τῷ ἀγρῷ, ὡσεὶ τριάκοντα ἄνδρας ἐν τῷ Ἰσραήλ. 32 Καὶ εἶπαν οἱ υἱοὶ Βενιαμεὶν· πεπόπθασιν προσκόπτουσιν ἐνώπιον ἡμῶν καθὼς ἔμπροσθεν. Καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ εἶπαν· φύγωμεν, καὶ ἐκσπάσωμεν αὐτοὺς ἐκ τῆς πόλεως εἰς τὰς ὁδούς. 33 Καὶ πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ ἀνέστη ἐκ τοῦ τόπου αὐτοῦ, καὶ παρετάξαντο ἐν Βάαλ Θαμάρ· καὶ τὸ ἔνεδρον Ἰσραὴλ ἐπάλαμεν ἐκ τοῦ τόπου αὐτοῦ ἀπὸ δυσμῶν τῆς Γαβαά. 34 Καὶ παρεγένοντο ἐξεναντίας τῆς Γαβαὰ δέκα χιλιάδες ἀνδρῶν ἐκλεκτῶν ἐκ παντὸς Ἰσραὴλ, καὶ ὁ πόλεμος ἐβαρύνθη· καὶ αὐτοὶ οὐκ ἔγνωσαν ὅτι ἐφῆπται αὐτῶν ἡ κακία. 35 Καὶ ἔτυψεν Κύριος τὸν Βενιαμεὶν κατὰ πρόσωπον Ἰσραὴλ, καὶ διέφθειραν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν τῷ Βενιαμεὶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ εἴκοσι καὶ πέντε χιλιάδας καὶ ἑκατὸν ἄνδρας· πάντες οὗτοι σπώμενοι ῥομφαίαν. 36 Καὶ εἶδεν Βενιαμεὶν

μειν ὅτι τετρώτωται, καὶ ἔδωκεν ἀνὴρ Ἰσραὴλ τῷ Βενιαμεὶν τόπον, ὅτι ἤλπισαν ὅτι τὸ ἔνεδρον ὃ ἔταξαν τοῖς τοῦ Γαβαά. 37 Καὶ τὸ ἔνεδρον ὥρμησεν, καὶ ἐξεχύθησαν τοὺς τοῦ Γαβαά· καὶ ἐπορεύθη τὸ ἔνεδρον, καὶ ἐπάταξαν ὅλην τὴν πόλιν ἐν στόματι ῥομφαίας. 38 Καὶ ἡ σημαγὶ ἦν ἀνδρὶ Ἰσραὴλ τοὺς τὸ ἔνεδρον μάχαιρα, τῷ ἀνενέγκαι αὐτοὺς πυρσὸν καπνοῦ πύργον τῆς πόλεως. 39 Καὶ ἀνέστρεψεν ἀνὴρ Ἰσραὴλ ἐν τῷ πολέμῳ, καὶ Βενιαμεὶν ἤρξατο τύπτειν τραυματίας ἐν τῷ ἀνδρὶ Ἰσραὴλ ὡσεὶ τριάκοντα ἄνδρας, ὅτι εἶπαν· πλὴν τροπούμενοι τροποῦνται ※ αὐτοὶ ἐναντίον ἡμῶν, καθὼς ὁ πόλεμος ἔμπροσθεν. 40 Καὶ ὁ πυρσὸς ἤρξατο πύργος ἀναβαίνειν ἐκ τῆς πόλεως, στύλος καπνοῦ· καὶ ἐπέβλεψεν Βενιαμεὶν ὀπίσω αὐτοῦ, καὶ ἰδοὺ ἀνέβη συντέλεια τῆς πόλεως εἰς τὸν οὐρανόν. 41 Καὶ ἀνὴρ Ἰσραὴλ ἀπέστρεψεν· καὶ ἔστρεψεν ἀνὴρ Βενιαμεὶν, καὶ ἴδεν ὅτι ἧπται αὐτοῦ ἡ κακία. 42 Καὶ ἔκλιναν ἐνώπιον ἀνδρὸς Ἰσραὴλ εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ἐρήμου· καὶ ὁ πόλεμος κατέφθασεν αὐτὸν, καὶ οἱ ἀπὸ τῶν πόλεων διέφθειραν αὐτὸν ἐν μέσῳ αὐτῶν. 43 Καὶ ἔκοψαν τὸν Βενιαμὶν κατα- ἔκλεισαν παῦσαι αὐτὸν κατάπαυσιν, καὶ κατεπάτησαν αὐ- κατέπαυσεν τὸν ἕως ἐξεναντίας τῆς Γαβαὰ ἀπὸ ἀνατολῶν

ἡλίου. 44 Καὶ ἔπεσαν ἐκ τοῦ Βενιαμεὶν ὀκτωκαίδεκα χιλιάδες ἀνδρῶν, σὺν πᾶσιν τούτοις ἄνδρες δυνατοί. 45 Καὶ ἐξέκλιναν, καὶ ἔφυγον εἰς τὴν ἔρημον πρὸς τὴν πέτραν τὴν Ῥεμμών· καὶ ἐκαλαμήσαντο αὐτῶν ἐν ταῖς ὁδοῖς πέντε χιλιάδας ἀνδρῶν, καὶ προσεκολλήθησαν ὀπίσω αὐτοῦ ἕως Γαλααδ, καὶ ἐπάταξαν ἐξ αὐτῶν δισχιλίους ἄνδρας. 46 Καὶ ἐγένοντο πάντες οἱ πεπτωκότες ἐν τῷ Βενιαμεὶν εἴκοσι καὶ πέντε χιλιάδες ἀνδρῶν σπωμένων ῥομφαίαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, σὺν πᾶσι τούτοις ἄνδρες δυνατοί. 47 Καὶ ἐξέκλιναν, καὶ ἔφυγον εἰς τὴν ἔρημον πρὸς τὴν πέτραν τὴν Ῥεμμὼν ἑξακόσιοι ἄνδρες, καὶ ἐκάθισαν ἐν τῇ πέτρᾳ Ῥεμμὼν τετράμηνον. 48 Καὶ ἀνὴρ Ἰσραὴλ ἀπέκλεισεν τοὺς υἱοὺς Βενιαμεὶν, καὶ ἐπάταξαν αὐτοὺς ἐν στόματι ῥομφαίας ἀπὸ πόλεως ἕως κτήνους ἕως παντὸς τοῦ εὑρεθέντος εἰς πάσας τὰς πόλεις· καὶ τὰς πόλεις τὰς εὑρεθείσας ἐξαπέστειλαν ἐν πυρί.

ΚΕΦ. ΚΑ'.

1 ΚΑΙ ἀνὴρ Ἰσραὴλ ὤμοσεν ἐν Μασσηφὰ, λέγων· ἀνὴρ ἐξ ὑμῶν ὃς δώσει τὴν θυγατέρα αὐτοῦ τῷ Βενιαμεὶν εἰς γυναῖκα.

γυναῖκα. 2 Καὶ παρεγένοντο ÷ πᾶς ὁ λαὸς
εἰς Μασηφὰ καὶ Βαιθὴλ, καὶ ἐκάθισαν ἐκεῖ
ἕως ἑσπέρας ἐνώπιον τοῦ θεοῦ, καὶ ἐπῆραν τὴν
φωνὴν αὐτῶν, καὶ ἔκλαυσαν κλαυθμὸν μέγαν,
3 καὶ εἶπαν· ἱνατί Κύριε ὁ θεὸς Ἰσραὴλ ἐγενή-
θη αὕτη ἐν τῷ Ἰσραὴλ, τοῦ ἐκκλεῖσαι σήμερον ἐν τῷ Ἰσραὴλ φυλὴν μίαν; 4 Καὶ
ἐγένετο ἐν τῇ ἐπαύριον, καὶ ὤρθρισεν ὁ λαὸς, καὶ
ᾠκοδόμησεν ἐκεῖ θυσιαστήριον, καὶ ἀνήνεγκεν ὁ-
λοκαυτώματα σωτηρίου. 5 Καὶ εἶπαν οἱ υἱοὶ
Ἰσραὴλ· τίς ὁ μὴ ἀναβὰς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ
ἐκ πασῶν φυλῶν Ἰσραὴλ πρὸς Κύριον; ὅτι ὅρ-
κος μέγας ἦν τῷ μὴ ἀναβάντι πρὸς Κύριον εἰς ἐν
Μασηφὰ, λέγοντες· θανάτῳ θανατωθήτω. 6 Καὶ
παρεκλήθησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ περὶ Βενιαμὶν τοῦ
ἀδελφοῦ αὐτῶν, καὶ εἶπαν· ἀφῄρηται σήμερον
φυλὴ μία ἐξ Ἰσραήλ. 7 Τί ποιήσωμεν τοῖς
ὑπολειφθεῖσιν εἰς γυναῖκας; καὶ ἡμεῖς ὠμόσα-
μεν ἐν Κυρίῳ, τοῦ μὴ δοῦναι αὐτοῖς ἀπὸ τῶν
θυγατέρων ἡμῶν εἰς γυναῖκας. 8 Καὶ εἶπαν·
τίς μία τῶν φυλῶν Ἰσραὴλ, ἥτις οὐκ ἀνέβη πρὸς
Κύριον εἰς Μασηφά; καὶ ἰδοὺ οὐκ ἦλθεν ἀνὴρ εἰς
τὴν παρεμβολὴν ἀπὸ Ἰαβεὶς Γαλαάδ εἰς τὴν
ἐκκλησίαν. 9 Καὶ ἐπεσκέπη ὁ λαὸς, καὶ ἰδοὺ ἀπεσκόπει
οὐκ ἔστιν ἐκεῖ ἀνὴρ ἀπὸ τῶν οἰκούντων Ἰαβεὶς Γα-
λαάδ.

λαάδ. 10 Καὶ ἀπέστειλαν ἐκεῖ ἡ συναγωγὴ δώδεκα χιλιάδας ἀνδρῶν ἀπὸ τῶν υἱῶν τῆς δυνάμεως, καὶ ἐνετείλαντο αὐτοῖς, λέγοντες· πορεύθητε καὶ πατάξατε πάντας τοὺς κατοικοῦντας Ἰαβεὶς Γαλαάδ ἐν στόματι ῥομφαίας, καὶ τὰς γυναῖκας καὶ τὸν λαόν. 11 Καὶ οὗτος ὁ λόγος ὃν ποιήσετε· πᾶν ἀρσενικὸν καὶ πᾶσαν γυναῖκα γινώσκουσαν κοίτην ἄρσενος ἀναθεματίσατε. 12 Καὶ εὗρον ἀπὸ τῶν κατοικούντων Ἰαβεὶς Γαλαάδ τετρακοσίας νεάνιδας παρθένους, αἳ οὐκ ἔγνωσαν ἄνδρα εἰς κοίτην ἄρσενος· καὶ ἤγαγον αὐτὰς εἰς τὴν παρεμβολὴν εἰς Σηλὼμ ἥ ἐστιν ἐν γῇ Χαναάν.

ἀπέστειλεν τὸν

13 Καὶ ἀπέστειλαν πᾶσα ἡ συναγωγὴ, καὶ ἐλάλησαν πρὸς τοὺς υἱοὺς Βενιαμεὶν τοὺς ἐν τῇ πέτρᾳ Ῥεμμὼν, καὶ ἐκάλεσαν αὐτοὺς εἰς εἰρήνην. 14 Καὶ ἀπέστρεψεν Βενιαμεὶν κατὰ τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, καὶ ἔδωκαν αὐτοῖς τὰς γυναῖκας, αἵτινες ἦσαν ἐκ τῶν γυναικῶν Ἰαβεὶς Γαλαάδ· καὶ ἤρεσεν αὐτοῖς οὕτως. 15 Καὶ ὁ λαὸς παρεκλήθη τῷ Βενιαμεὶν, ὅτι ἐποίησεν Κύριος ἀφανισμὸν ἐν ταῖς φυλαῖς Ἰσραήλ. 16 Καὶ εἶπαν οἱ πρεσβύτεροι τῆς συναγωγῆς· τί ποιήσωμεν τοῖς ἐπιλοίποις εἰς γυναῖκας; ὅτι ἠφάνισται ἐκ τοῦ Βενιαμεὶν γυνή. 17 Καὶ εἶπαν· κληρονομία διασεσωσμένη τῷ Βενιαμεὶν, καὶ οὐ μὴ ἐξαλειφθῇ

ἐξαλειφθῇ φυλὴ ἐξ Ἰσραήλ. 18 Καὶ ἡμεῖς δ
δωσόμεθα δῶναι αὐτοῖς γυναῖκας ἀπὸ τῶν
θυγατέρων ἡμῶν, ὅτι ὠμόσαμεν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ
λέγοντες· ἐπικατάρατος ὁ διδοὺς γυναῖκα τῷ
Βενιαμείν. 19 Καὶ εἶπαν· Ἰδοὺ ἑορτὴ τῷ Κυ-
ρίῳ ἐν Σηλὼ ἀφ' ἡμερῶν εἰς ἡμέρας, ἥ ἐστιν ἀπὸ
βορρᾶ τῆς Βαιθὴλ, κατ' ἀνατολὰς ἡλίου ἐν τῇ
ὁδῷ τῇ ἀναβαινούσῃ ἐκ Βαιθὴλ εἰς Σίκιμα, καὶ
ἀπὸ νότου τοῦ Λιβάνου τῆς Λεβωνᾶ. 20 Καὶ
ἐνετείλαντο τοῖς υἱοῖς Βενιαμείν, λέγοντες· διέλ-
θατε καὶ ἐνεδρεύσατε ἐν τοῖς ἀμπελῶσιν, 21 καὶ
ὄψεσθε· καὶ ἰδοὺ ὡς ἂν ἐξέλθωσιν αἱ θυγατέρες
τῶν κατοικούντων Σηλὼ ἐν Σηλὼ, χορεῦσαι ἐν
χορείς, καὶ ἐξελεύσεσθε ἀπὸ τῶν ἀμπελώνων,
καὶ ἁρπάσετε ἀνὴρ ἑαυτοῖς γυναῖκας ἀπὸ τῶν θυ-
γατέρων Σηλὼ, καὶ ἀπελεύσεσθε εἰς γῆν Βενια-
μείν. 22 Καὶ ἔσται ὅταν ἔλθωσιν οἱ πατέρες
αὐτῶν ἢ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν κρίνεσθαι πρὸς ἡ-
μᾶς, καὶ ἐροῦμεν πρὸς αὐτούς· ἐλεήσατε αὐτούς,
ὅτι οὐκ ἐλάβομεν ἀνὴρ γυναῖκα αὐτοῦ ἐν τῷ πο-
λέμῳ· οὐ γὰρ ὑμεῖς ἐδώκατε αὐτοῖς κατὰ τὸν καιρὸν,
πλημμελήσατε. 23 Καὶ ἐποίησαν οὕτως
οἱ υἱοὶ Βενιαμείν, καὶ ἔλαβον γυναῖκας κατὰ τὸν ἀ-
ριθμὸν αὐτῶν ἀπὸ τῶν χορευουσῶν, ἃς διήρπασαν·
καὶ ἀπῆλθον καὶ ἀπέστρεψαν ἐπὶ τὴν κλη-

ρονομίαν

ερημίαν αὐτῶν, καὶ ᾠκοδόμησαν ἑαυτοῖς πόλεις, καὶ κατῴκησαν ἐν αὐταῖς. 24 Καὶ ἐσπάρησαν ἐκεῖθεν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἀνὴρ εἰς τὴν φυλὴν αὐτοῦ καὶ εἰς τὴν συγγένειαν αὐτοῦ· καὶ ἀπῆλθεν ἐκεῖθεν ἀνὴρ εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ. 25 Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις οὐκ ἦν βασιλεὺς ἐν Ἰσραήλ· ἀνὴρ ἔναντι τοῦ εὐθὲς ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ ἐποίει.

ΚΡΙΤΑΙ.

P O T Θ.

ΡΟΥΘ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

1 ΚΑΙ ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις ἐν τῷ κρίνειν τοὺς κριτὰς, καὶ ἐγένετο λιμὸς ἐν τῇ γῇ· καὶ ἐπορεύθη ἀνὴρ ἀπὸ Βηθλεὲμ τῆς Ἰούδα, τοῦ παροικῆσαι ἐν ἀγρῷ Μωάβ, αὐτὸς καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ οἱ δύο υἱοὶ αὐτοῦ. 2 Καὶ ὄνομα τῷ ἀνδρὶ, Ἀλιμέλεχ· καὶ ὄνομα τῇ γυναικὶ αὐτοῦ, Νοεμμείν· καὶ ὄνομα τοῖς δυσὶν υἱοῖς αὐτοῦ, Μααλὼν, καὶ Χελεὼν, Ἐφραθαῖοι ἐκ Βηθλεὲμ τῆς Ἰούδα. Καὶ ἦλθοσαν εἰς ἀγρὸν Μωάβ, καὶ ἦσαν ἐκεῖ. 3 Καὶ ἀπέθανεν Ἀλιμέλεχ ὁ ἀνὴρ τῆς Νοεμμεὶ, καὶ κατελείφθη αὐτὴ καὶ οἱ δύο υἱοὶ αὐτῆς. 4 Καὶ ἐλάβοσαν ἑαυτοῖς γυναῖκας Μωαβίτιδας· ὄνομα τῇ μιᾷ, Ὀρφά· καὶ ὄνομα τῇ δευτέρᾳ, Ῥούθ· καὶ κατῴκησαν ἐκεῖ ὡς δέκα ἔτη. 5 Καὶ ἀπέθανον καὶ ἀπέθαναν
ἀμφότεροι, Μααλὼν καὶ Χελεών· καὶ κατελείφθη ἡ γυνὴ ἀπὸ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς, καὶ ἀπὸ τῶν δύο υἱῶν αὐτῆς. 6 Καὶ ἀνέστη αὐτὴ καὶ αἱ δύο νύμφαι αὐτῆς, καὶ ἐπέστρεψαν ἐξ ἀγροῦ Μωάβ· ὅτι ἤκουσαν ἐν ἀγρῷ Μωὰβ ὅτι ἐπεσκέψατο Κύριος τὸν λαὸν αὐτοῦ, δοῦναι αὐτοῖς ἄρτους.

7 Καὶ

ἐξῆλθαν 7 Καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ τόπου οὗ * ἦν ἐκεῖ, καὶ
* ἦσαν αἱ δύο νύμφαι αὐτῆς μετ' αὐτῆς· καὶ ἐπορεύοντο ἐν τῇ ὁδῷ, τοῦ ἐπιστρέψαι εἰς γῆν Ἰούδα. 8 Καὶ εἶπεν Νοεμμεὶ ταῖς δυσὶ νύμφαις αὐτῆς· πορεύεσθε δή, ἀποστράφητε δὴ ἑκάστη εἰς τὸν οἶκον
τῆς μητρὸς μητρὸς αὐτῆς· ποιήσαι Κύριος μεθ' ὑμῶν ἔλεος, καθὼς ἐποιήσατε μετὰ τῶν τεθνηκότων καὶ μετ'
ἐμοῦ· 9 δῴη Κύριος ὑμῖν, καὶ εὕρητε ἀνάπαυσιν ἑκάστη ἐν οἴκῳ ἀνδρὸς αὐτῆς. Καὶ κατεφίλησεν αὐτάς· καὶ ἐπῆραν τὸν φωνὸν αὐτῶν, καὶ ἔκλαυσαν. 10 Καὶ εἶπαν αὐτῇ· ἀλλὰ, μετὰ σοῦ ἐπιστρέψομεν εἰς τὸν λαόν σου. 11 Καὶ εἶπεν Νοεμμείν· ἐπιστράφητε δὴ θυγατέρες μου, [πορεύεσθε,] καὶ ἱνατί πορεύεσθε μετ' ἐμοῦ; μὴ ἔτι μοι υἱοὶ ἐν τῇ κοιλίᾳ μου, καὶ ἔσονται ὑμῖν εἰς ἄνδρας; 12 ἐπιστράφητε δὴ θυγατέρες μου × διὰ τοῦτο, διότι γεγήρακα τοῦ μὴ εἶναι ἀνδρί. Ὅτι εἶπα, ὅτι ἔστιν μοι ὑπόστασις τοῦ γενηθῆναί με ἀνδρί, καὶ τέξομαι υἱούς· 13 μὴ αὐτοὺς προσδέξεσθε ἕως οὗ ἀδρυνθῶσιν; ἢ αὐτοῖς καταισχυνθήσεσθε, τοῦ μὴ γενέσθαι ἀνδρί; μὴ δὴ θυγατέρες μου, ὅτι πικράνθη μοι σφόδρα ὑπὲρ ὑμᾶς, ὅτι ἐξῆλθεν ἐν ἐμοὶ χεὶρ Κυρίου. 14 Καὶ ἐπῆραν τὸν φωνὸν αὐτῶν, καὶ ἔκλαυσαν ἔτι· καὶ κατεφίλησεν Ὀρφὰ τὸν πενθερὰν αὐτῆς, καὶ

ἐπέστρεψεν

ἐπέστρεψεν εἰς τὸν λαὸν αὐτῆς· Ῥοὺθ δὲ ἠκολούθησεν αὐτῇ. 15 Καὶ εἶπεν Νοεμμεὶν πρὸς Ῥούθ· ἰδοὺ ἀνέστρεψεν ἡ συννυμφός σου πρὸς λαὸν αὐτῆς καὶ πρὸς τοὺς θεοὺς αὐτῆς, ἐπιστράφηθι δὴ καὶ σὺ ὀπίσω τῆς συννύμφου σου. 16 Εἶπεν δὲ Ῥούθ· μὴ ἀπάντησαι ἐμοὶ τοῦ καταλιπεῖν σε, ἢ ἀποστρέψαι ὄπισθέν σου, ὅτι ὅπου ἐὰν πορεύθῃς, πορεύσομαι, καὶ οὗ ἐὰν αὐλισθῇς, αὐλισθήσομαι ὁ λαός σου, λαός μου, καὶ ὁ θεός σου, θεός μου· 17 καὶ οὗ ἐὰν ἀποθάνῃς, ἀποθανοῦμαι, κἀκεῖ ταφήσομαι· τάδε ποιήσαι Κύριός μοι, καὶ τάδε προσθείη, ὅτι θάνατος διαστελεῖ ἀναμέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ. 18 Ἰδοῦσα δὲ Νοεμμεὶν ὅτι κεκραταίωται αὐτὴ τοῦ πορεύεσθαι μετ' αὐτῆς, ἐκόπασεν τοῦ λαλῆσαι πρὸς αὐτὴν ἔτι. 19 Ἐπορεύθησαν δὲ ἀμφότεραι, ἕως τοῦ παραγενέσθαι αὐτὰς εἰς Βαιθλεέμ. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐλθεῖν αὐτὰς εἰς Βαιθλεὲμ, καὶ ἤχησεν πᾶσα ἡ πόλις ἐπ' αὐταῖς, καὶ εἶπον· αὕτη [τί] ἐστιν αὐτὴ Νοομμεὶν; 20 Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτάς· μὴ καλεῖτέ με Νοομμεὶν· καλέσατέ με πικράν, ὅτι ἐπικράνθη ἐν ἐμοὶ ὁ ἱκανὸς σφόδρα. 21 Ἐγὼ πλήρης ἐπορεύθην, καὶ κενὴν ἀπέστρεψέν με ὁ Κύριος· καὶ ἵνατί καλεῖτέ με Νοομμεὶν, καὶ Κύριος ἐταπείνωσέν με, καὶ ὁ ἱκανὸς ἐκάκωσέ με;

πικείαν

22 Καὶ ἐπέστρεψεν Νοομμεὶν καὶ Ῥοὺθ ἡ Μωαβῖτις ἡ νύμφη αὐτῆς μετ' αὐτῆς, ὑποστρέφουσα ἐξ ἀγροῦ Μωάβ· αὗται δὲ παρεγενήθησαν εἰς Βηθλεὲμ ἐν ἀρχῇ θερισμοῦ κεφθῶν.

ΚΕΦ. Β'.

1 ΚΑΙ τῇ Νωεμεὶν ἀνὴρ γνώεμος τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς· ὁ δὲ ἀνὴρ δυνατὸς ἐν ἰσχύι, ἐκ τῆς συγγενείας Ἀλιμέλεχ, καὶ ὄνομα αὐτῷ Βοός. 2 Καὶ εἶπεν Ῥοὺθ ἡ Μωαβῖτις τῇ Νοομεὶ· πορεύθω δὴ εἰς ἀγρὸν, καὶ συνάξω ἐν τοῖς στάχυσιν, κατόπισθεν οὗ ἐὰν εὕρω χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ. Εἶπεν δὲ αὐτῇ· πορεύου θύγατερ. 3 Καὶ ἐπορεύθη, καὶ ἐλθοῦσα συνέλεξεν ἐν τῷ ἀγρῷ ὄπισθεν τῶν θεριζόντων· καὶ συνέπεσεν περιπέπωκεν τῇ μερίδι τοῦ ἀγροῦ Βοὸς τοῦ ἐκ τῆς συγγενείας Ἀλιμέλεχ. 4 Καὶ ἰδοὺ Βοὸς ἦλθεν ἐκ Βηθλεὲμ, καὶ εἶπεν τοῖς θερίζουσιν· Κύριος μεθ' ὑμῶν. Καὶ εἶπαν αὐτῷ· εὐλογήσαι σε Κύριος. 5 Καὶ εἶπεν Βοὸς τῷ παιδαρίῳ αὐτοῦ, τῷ ἐφεστῶτι ὀπίσω τῶν θεριζόντων· τίνος ἡ νεᾶνις αὕτη; 6 Καὶ ἀπεκρίθη τὸ παιδάριον τὸ ἐφεστὸς ὀπίσω τῶν θερίζοντας, καὶ εἶπεν· ἡ παῖς ἡ Μωαβῖτις ἐστὶν, ἡ ἀποστραφεῖσα μετὰ Νωεμμεὶν ἐξ ἀγροῦ Μωάβ.

θυγάτηρ

7 Καὶ

7 Καὶ εἶπεν· συλλέξω δὴ καὶ σωάξω ἐν τοῖς δράγμασιν ὄπισθεν τῶν θεριζόντων· καὶ ἦλθεν, καὶ ἔστη ἀπὸ πρωΐθεν καὶ ἕως ἑσπέρας, ὃ κατέπαυσεν ἐν τῷ ἀγρῷ μικρόν. 8 Καὶ εἶπεν Βοὸς πρὸς Ῥούθ· οὐκ ἤκουσας θύγατερ; μὴ πορευθῇς συλλέξαι ἐν ἀγρῷ ἑτέρῳ, καὶ σὺ δὲ πορεύσῃ ἐντεῦθεν· ὧδε κολλήθητι μετὰ τῶν κοριαίων μου. 9 Οἱ ὀφθαλμοί σου εἰς τὸν ἀγρὸν ὃν ἐὰν θερίζωσι, καὶ πορεύσῃ κατόπισθεν αὐτῶν· ἰδοὺ ἐνετειλάμην τοῖς παιδαρίοις, τοῦ μὴ ἅψασθαί σου· καὶ ὅτε διψήσῃς, καὶ πορευθήσῃ εἰς τοὺς σκεύη, καὶ ὅπου πίεσυ ὄθεν ἂν ὑδροῦνται τὰ παιδάρια. 10 Καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτῆς, καὶ προσεκύνησεν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν· τί ὅτι εὗρον χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς σου τοῦ ἐπιγνῶναί με, καὶ ἐγώ εἰμι ξένη; 11 Καὶ ἀπεκρίθη Βοὸς, καὶ εἶπεν αὐτῇ· ἀπαγγελίᾳ ἀπηγγέλη μοι πάντα ὅσα πεποίηκας μετὰ τῆς πενθερᾶς σου μετὰ τὸ ἀποθανεῖν τὸν ἄνδρα σου, καὶ πῶς κατέλιπες τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου καὶ τὴν γῆν γενέσεώς σου, καὶ ἐπορεύθης πρὸς λαὸν, ὃν οὐκ ᾔδεις ἐχθὲς καὶ τρίτης. 12 Ἀποτίσαι Κύριος τὴν ἐργασίαν σου, καὶ γένοιτο ὁ μισθός σου πλήρης παρὰ Κυρίου θεοῦ Ἰσραὴλ, πρὸς ὃν ἦλθες πεποιθέναι ὑπὸ τὰς πτέρυγας

αὐτῷ. 13 Ἡ δὲ εἶπεν· εὕρομι χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς σου κύριέ μου, ὅτι παρεκάλεσάς με, καὶ ὅτι ἐλάλησας ἐπὶ καρδίαν τῆς δούλης σου, καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἔσομαι ὡς μία τῶν παιδισκῶν σου. 14 Καὶ εἶπεν αὐτῇ Βοός· ἤδη ὥρα τοῦ φαγεῖν, προσελθε ὧδε, καὶ φάγεσαι τοῦ ἄρτων, καὶ βάψεις τὸν ψωμόν σου ἐν τῷ ὄξει. Καὶ ἐκάθισεν Ῥοὺθ ἐκ πλαγίων τῶν θεριζόντων· καὶ ἐβουνίσεν αὐτῇ Βοὸς ἄλφιτον, καὶ ἔφαγεν, καὶ ἐνεπλήσθη, καὶ κατέλιπεν· 15 καὶ ἀνέστη τοῦ συλλέγειν. Καὶ ἐνετείλατο Βοὸς τοῖς παιδαρίοις αὐτοῦ, λέγων· καὶ γε ἀναμέσον τῶν δραγμάτων συλλεγέτω, καὶ μὴ καταισχύνητε αὐτήν· βαστάξατε αὐτῷ 16 καὶ βαστάζοντες βαστάσατε αὐτῇ, καὶ γε ῥίπτοντες βάλλοντε ῥιπτοβαλεῖτε αὐτῇ ἐκ τῶν βεβουνισμένων, καὶ ἄφετε, καὶ συλλέξει, καὶ οὐκ ἐπιτιμήσετε αὐτῇ. 17 Καὶ συνέλεξεν ἐν τῷ ἀγρῷ ἕως ἑσπέρας· καὶ ἐραβδισεν ἃ συνέλεξεν, καὶ ἐγενήθη ὡς οἰφὶ κριθῶν. 18 Καὶ ἦρεν, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν· καὶ εἶδεν ἡ πενθερὰ αὐτῆς ἃ συνέλεξεν, καὶ ἐξενέγκασα Ῥοὺθ, ἔδωκεν αὐτῇ ἃ κατέλιπεν, ἐξ ὧν ἐνεπλήσθη. 19 Καὶ εἶπεν αὐτῇ ἡ πενθερὰ αὐτῆς· ποῦ συνέλεξας σήμερον, καὶ ποῦ ἐποίησας; εἴη ὁ ἐπιγνούς σε εὐλογημένος. Καὶ ἀπήγγειλεν Ῥοὺθ τῇ πενθερᾷ

θερᾷ

θερᾷ αὐτῆς πᾶ ἐποίησεν, καὶ εἶπεν· τὸ ὄνομα τᾶ ἀνδρὸς μεθ' ᾧ ἐποίησα σήμερον, Βοός. 20 Καὶ εἶπεν Νοομμεὶν τᾷ νύμφᾳ αὐτῆς· εὐλογητός ἐστιν τῷ Κυρίῳ, ὅτι οὐκ ἐγκατέλιπεν τὸ ἔλεος αὐτᾶ μετὰ τῶν ζώντων καὶ μετὰ τῶν τεθνηκότων. Καὶ εἶπεν αὐτῇ Νοομμεὶν· ἐγγίζει ἡμῖν ὁ ἀνὴρ, ἐκ τῶν ἀγχιστευόντων ἡμᾶς ἐστιν. 21 Καὶ εἶπεν Ῥουθ πρὸς τὸν πενθερὸν αὐτῆς· καὶ γε ὅτι εἶπεν πρός με· μετὰ τῶν παιδαρίων τῶν ἐμῶν προσκολλήθητι, ἕως ἂν τελέσωσιν ὅλον τὸν ἀμητόν, ὃς ὑπάρχει μοι. 22 Καὶ εἶπεν Νοομμεὶ πρὸς Ῥουθ τὴν νύμφιον αὐτῆς· ἀγαθὸν θύγατερ, ὅτι ἐκπορεύθης μετὰ τῶν κοριασίων αὐτᾶ, θυγάτηρ καὶ οὐκ ἀπαντήσονταί σοι ἐν ἀγρῷ ἑτέρῳ. 23 Καὶ προσεκολλήθη Ῥουθ τοῖς κοριασίοις Βοὸς τᾶ συλλέγειν, ἕως ᾧ συνετέλεσεν τὸν θερισμὸν τῶν κριθῶν καὶ τὸν θερισμὸν τῶν πυρῶν· καὶ ἐκάθισεν μετὰ τᾶς πενθερᾶς αὐτῆς.

ΚΕΦ. Γ'.

1 Εἶπεν δὲ Νοομμεὶ τᾷ νύμφᾳ αὐτῆς· θύγατερ, οὐ μὴ εὕρω σοι ἀνάπαυσιν, ἵνα θυγάτηρ εὖ γένηταί σοι; 2 Καὶ νῦν οὐχὶ Βοὸς γνώριμος ἡμῶν, ᾧ ἦς μετὰ τῶν κοριασίων αὐτᾶ; ἰδοὺ αὐτὸς λικμᾷ τὸν ἅλωνα τῶν κριθῶν

ταύτῃ τῇ νυκτί. 3 Σὺ δὲ λούσῃ, καὶ ἀλείψῃ, καὶ περιθήσῃ τὸν ἱματισμόν σου ἐπὶ σεαυτῇ, καὶ ἀναβήσῃ ἐπὶ τὸν ἅλω· μὴ γνωρισθῇς τῷ ἀνδρὶ, ἕως ἂν συντελέσῃ αὐτὸν φαγεῖν καὶ πιεῖν. 4 Καὶ ἔσῃ ἐν τῷ κοιμηθῆναι αὐτὸν, καὶ γνώσῃ τὸν τόπον ὃν κοιμᾶται ἐκεῖ, καὶ ἐλεύσῃ, καὶ ἀποκαλύψεις τὰ πρὸς ποδῶν αὐτοῦ, καὶ κοιμηθήσῃ· καὶ αὐτὸς ἀπαγγελεῖ σοι ἃ ποιήσῃς. 5 Εἶπεν δὲ Ῥοὺθ πρὸς αὐτήν· πάντα ὅσα ἐὰν εἴπῃς ἐμοὶ, ποιήσω. 6 Καὶ κατέβη εἰς τὸν ἅλω, καὶ ἐποίησεν κατὰ πάντα ὅσα ἐνετείλατο αὐτῇ ἡ πενθερὰ αὐτῆς. 7 Καὶ ἔφαγεν Βοὸς, καὶ ἔπιεν, καὶ ἠγαθύνθη ἡ καρδία αὐτοῦ, καὶ ἦλθεν κοιμηθῆναι ἐν μερίδι τῆς φακῆς· ἡ δὲ ἦλθεν κρυβῇ, καὶ ἀπεκάλυψεν τὰ πρὸς ποδῶν αὐτοῦ, καὶ ἐκάθευδεν. 8 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ἐξανέστη μεσονυκτίῳ, καὶ ἐξέστη ὁ ἀνὴρ, καὶ ἐταράχθη, καὶ ἰδοὺ γυνὴ κοιμᾶται πρὸς ποδῶν αὐτοῦ. 9 Εἶπεν δὲ· τίς εἶ σύ; Ἡ δὲ εἶπεν· ἐγώ εἰμι Ῥὰθ ἡ δούλη σου· καὶ περιβαλεῖς τὸ πέρυγιόν σου ἐπὶ τὴν δούλην σου, ὅτι ἀγχιστεὺς εἶ σύ. 10 Καὶ εἶπεν Βοός· εὐλογημένη σὺ τῷ Κυρίῳ θύγατερ, ἔλαιον ὅτι ἠγάθυνάς σου τὸ ἔλεος τὸ ἔσχατον ὑπὲρ τὸ πρῶτον, τοῦ μὴ πορευθῆναί σε ὀπίσω νεανίου, εἴτοι πτωχὸς, εἴτοι πλούσιος. 11 Καὶ νῦν θύ-

γατερ

γατερ μὴ φοβοῦ· πάντα ὅσα ἐὰν εἴπῃς, ποιήσω σοι· οἶδεν γὰρ πᾶσα φυλὴ λαοῦ μου ὅτι γυνὴ δυνάμεως εἶ σύ. 12 Καὶ νῦν ὅτι ἀληθῶς ἀγχιστεύς ἐγώ εἰμι· καὶ γε ἔστιν ἀγχιστεὺς ἐγγίων ὑπὲρ ἐμέ. 13 Αὐλίσθητι τὴν νύκτα, καὶ ἔσται τοπρωὶ ἐὰν ἀγχιστεύσῃ σε, ἀγαθόν· ἀγχιστευέτω. Ἐὰν δὲ μὴ βούληται ἀγχιστεῦσαί σε, ἀγχιστεύσω σε ἐγὼ, ζῇ Κύριος· κοιμήθητι ἕως πρωΐ. 14 Καὶ ἐκοιμήθη πρὸς πόδας αὐτοῦ ἕως πρωΐ· ἡ δὲ ἀνέστη πρὸ τοῦ ἐπιγνῶναι ἄνδρα τὸν πλησίον αὐτῆς. Καὶ εἶπεν Βοός· μὴ γνωσθήτω, ὅτι ἦλθεν γυνὴ εἰς τὸν ἅλω. 15 Καὶ εἶπεν αὐτῇ· φέρε τὸ περίζωμα τὸ ἐπάνω σου, καὶ κράτησον αὐτό. Καὶ ἐκράτησεν αὐτό· καὶ ἐμέτρησεν ἓξ κριθῶν, καὶ ἐπέθηκεν ἐπ' αὐτήν· καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν. 16 Καὶ Ῥοὺθ εἰσῆλθεν πρὸς τὴν πενθερὰν αὐτῆς. Ἡ δὲ εἶπεν· τίς εἶ θύγατερ; Καὶ εἶπεν αὐτῇ πάντα, θυγάτηρ
ὅσα ἐποίησεν αὐτῇ ὁ ἀνήρ. 17 Καὶ εἶπεν αὐτῇ· τὰ ἓξ τὰ κριθῶν ταῦτα ἔδωκέν μοι, ὅτι εἶπεν πρός μέ· μὴ εἰσέλθῃς κενὴ πρὸς τὴν πενθεράν σου. 18 Ἡ δὲ εἶπεν· κάθου θύγατερ, ἕως τοῦ ἐπιγνῶναί σε πῶς ἔσεται ῥῆμα· ἐὰν γὰρ μὴ ἡσυχάσει ὁ ἀνὴρ, ἕως ἂν τελέσῃ τὸ ῥῆμα σήμερον.

ΚΕΦ. Δ'.

1 ΚΑΙ Βοὸς ἀνέβη ὅπι τὴν πύλιν, καὶ ἐκάθισεν ἐκεῖ· καὶ ἰδοὺ ὁ ἀγχιστεὺς παρεπορεύετο, ὃν εἶπεν Βοός. Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν Βοός· ἐκκλίνας κάθισον ὧδε κρυφῇ. Καὶ ἐξέκλινεν, καὶ ἐκάθισεν. 2 Καὶ ἔλαβεν Βοὸς δέκα ἄνδρας ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων τῆς πόλεως, καὶ εἶπεν· καθίσατε ὧδε. Καὶ ἐκάθισαν. 3 Καὶ εἶπεν Βοὸς τῷ ἀγχιστευτῇ· τὴν μερίδα τῆς ἀγροῦ, ἣ τις ἐστὶν τοῦ ἀδελφοῦ ἡμῶν τοῦ Ἀλιμέλεχ, ἣ δέδοται Νωεμεὶν τὴν ἐπιστρέφουσαν ἐξ ἀγροῦ Μωάβ. 4 Κἀγὼ εἶπα· ἀποκαλύψω τὸ οὖς σου, λέγων· κτῆσαι ἐναντίον τῶν καθημένων, καὶ ἐναντίον τῶν πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ μου· εἰ ἀγχιστεύεις, ἀγχίστευε· εἰ δὲ μὴ ἀγχιστεύεις, ἀνάγγειλόν μοι, καὶ γνώσομαι ὅτι οὐκ ἔστιν πάρεξ σοῦ τοῦ ἀγχιστεῦσαι, κἀγώ εἰμι μετὰ σέ. Ὁ δὲ εἶπεν· ἐγώ εἰμι, ἀγχιστεύσω. 5 Καὶ εἶπεν Βοός· ἐν ἡμέρᾳ τοῦ κτήσασθαί σε τὸν ἀγρὸν ἐκ χειρὸς Νοομμεὶ καὶ παρὰ Ρουθ τῆς Μωαβίτιδος γυναικὸς τοῦ τεθνηκότος, καὶ αὐτὴν κτήσασθαί σε δεῖ, ὥστε ἀναστήσασθαί σε τὸ ὄνομα τοῦ τεθνηκότος ἐπὶ τῆς κληρονομίας αὐτοῦ. 6 Καὶ εἶπεν ὁ ἀγχιστεύς· οὐ δυνήσομαι

δυνήσομαι ἀγχιστεῦσαι ἐμαυτῷ, μήποτε διαφθείρω τὴν κληρονομίαν μου· ἀγχίστευσον σεαυτῷ τὴν ἀγχιστείαν μου, ὅτι οὐ δυνήσομαι ἀγχιστεῦσαι. 7 Καὶ τοῦτο τὸ δικαίωμα ἔμπροσθεν ἐν τῷ Ἰσραὴλ ὑπὲρ τῆς ἀγχιστείας καὶ ὑπὲρ τοῦ ἀντάλλαγματος, τοῦ στῆσαι τὸν πάντα λόγον· καὶ ἐξετέλευτα ὁ ἀνὴρ τὸ ὑπόδημα αὐτοῦ, καὶ ἐδίδου τῷ πλησίον αὐτοῦ τὴν ἀγχιστείαν αὐτοῦ· καὶ τοῦτο ἦν μαρτύριον ἐν Ἰσραήλ. 8 Καὶ εἶπεν ὁ ἀγχιστεὺς τῷ Βοὲζ· κτῆσαι σεαυτῷ τὴν ἀγχιστείαν μου. Καὶ ἐξετέλεσε τὸ ὑπόδημα αὐτοῦ, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ. 9 Καὶ εἶπεν Βοὲζ τοῖς πρεσβυτέροις καὶ παντὶ τῷ λαῷ· μάρτυρες ὑμεῖς σήμερον, ὅτι κέκτημαι πάντα τὰ τοῦ Ἀλιμέλεχ, καὶ πάντα ὅσα ἐξάρχῃ τῷ Χαλεὼν καὶ τῷ Μααλὼν ἐκ χειρὸς Νοομεί· 10 καὶ γε Ῥοὺθ τὴν Μωαβίτιν τὴν γυναῖκα Μααλὼν κέκτημαι ἐμαυτῷ εἰς γυναῖκα, τοῦ ἀναστῆσαι τὸ ὄνομα τοῦ τεθνηκότος ὑπὲρ τῆς κληρονομίας αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐξολεθρευθήσεται τὸ ὄνομα τοῦ τεθνηκότος ἐκ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, καὶ ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ λαοῦ αὐτοῦ μάρτυρες ὑμεῖς σήμερον. 11 Καὶ εἶπαν πᾶς ὁ λαὸς, οἱ ἐν τῇ πύλῃ· μάρτυρες. Καὶ οἱ πρεσβύτεροι εἶποσαν· δῴη Κύριος τὴν γυναῖκά γυναῖκαν

σου

σου τῷ ἐπιστρεψομένῳ εἰς τὸν οἶκόν σου ὡς
Ῥαχὴλ καὶ ὡς Λείαν, αἱ * ᾠκοδόμησαν ἀμφό-
τεραι τὸν οἶκον Ἰσραήλ· καὶ ποίησαι δύναμιν ἐν
Ἐφραθᾶ, καὶ ἔσαι ὄνομα ἐν Βαιθλεέμ· 12 καὶ
γενοῖτο ὁ οἶκός σου ὡς ὁ οἶκος Φαρὲς, ὃν ἔτεκεν
Θάμαρ τῷ Ἰούδα, ἐκ τοῦ σπέρματος οὗ δώσῃ
Κύριός σοι ἐκ τῆς παιδίσκης ταύτης. 13 Καὶ
ἔλαβεν Βοὸς τὴν Ῥοὺθ, καὶ ἐγένετο αὐτῷ εἰς
γυναῖκα, καὶ εἰσῆλθεν πρὸς αὐτήν· καὶ ἔδω-
κεν Κύριος κύησιν αὐτῇ, καὶ ἐγέννησεν υἱόν. 14 Καὶ
εἶπαν αἱ γυναῖκες πρὸς Νοομμείν· εὐλογητὸς
Κύριος, ὃς οὐ κατέλυσέ σοι σήμερον τὸν ἀγ-
χιστέα· καὶ καλέσαι τὸ ὄνομά σου ἐν Ἰσραήλ·
15 καὶ ἔσαι σοι εἰς ἐπιστρέφοντα ψυχήν, καὶ τὸ
ἐκθρέψαι τὴν πολιάν σου, ὅτι ἡ νύμφη σου
ἡ ἀγαπήσασά σε, ἔτεκεν αὐτόν, ἥ ἐστιν ἀγα-
θή σοι ὑπὲρ ἑπτὰ υἱούς. 16 Καὶ ἔλαβεν
Νοομμείν τὸ παιδίον, καὶ ἔθηκεν αὐτὸ εἰς τὸν
κόλπον αὐτῆς· καὶ ἐγενήθη αὐτῷ εἰς τιθηνόν.
17 Καὶ ἐκάλεσαν αὐτῷ αἱ γείτονες ὄνομα,
λέγουσαι· ἐτέχθη υἱὸς τῇ Νωεμείν καὶ ἐκά-
λεσαν τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Ὠβήδ. Οὗτος πατὴρ
Ἰεσσαὶ, πατρὸς Δαυίδ. 18 Καὶ αὗται αἱ γε-
νέσεις Φαρές· Φαρὲς ἐγέννησεν τὸν Ἐσρών· 19 Ἐσ-
ρὼν ἐγέννησεν τὸν Ἀράμ· * Ἀραὶμ δὲ ἐγέννησεν τὸν
Ἀμι-

Ῥαχὴλ
* οἰκοδόμη-
σαν

Ἀρρὰν
* Ἀρρὰν

Ἀμιναδάβ· 20 καὶ Ἀμιναδὰβ ἐγέννησεν τὸν Ναασσών· καὶ Ναασσὼν ἐγέννησεν τὸν Σαλμών· 21 καὶ Σαλμὼν ἐγέννησεν τὸν Βοός· καὶ Βοὸς ἐγέννησεν τὸν Ὼβήδ· 22 καὶ Ὼβὴδ ἐγέννησεν τὸν Ἰεσσαί· καὶ Ἰεσσαὶ ἐγέννησεν τὸν Δαυὶδ τὸν βασιλέα.

Τέλος τῆς Ῥούθ.